အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
၏
အမှတ် (၂၆) ကျမ်းစာ

မဟာဝါဘာသာဋ္ဌကာ

ဒုတိယဘာဂ

မဟာဝါအဋ္ဌကထာကို နိဿယအဓိပ္ပာယ် နဲ့လင်းစွာမြင့်
တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

သာသနာ ၂၄၄၅ တောရာ ၁၃မြဲ ခရစ် ၂၀၀၂

နေကြားဘားဆောက်ဆက်ရောက်ပန်းပန်တက်
အရှေ့ကျွန်ုပ်

၃–ဝသ္သုပနာယိကက္ခန္ဓကအဖွင့်

[ဝါကပ်ရာနေ့နှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း။]

ဝသ္သုပနာယိကာနုဇာနနကထာ

၁၈၄။ ဝသ္သုပနာယိကက္ခန္ဓကေ–ကဋ္ဌ၊ **အပညတ္တောတိ**–ကား၊ အနနုညာတော–ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ အသ်ဝိဟိတောမစိမ်အပ်သေးသည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) **တေ ဣဒေ ဘိက္ခူ**တိ–ကား၊ တေ ဘိက္ခူ–ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (စရန္တိ၌ စပ်၊) ဣဒေ သဒ္ဒေါ–ဣဒေသဒ္ဒါသည်၊ နိပါတမတ္တောအနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ **သံယာတံ အာပါဒေန္တာ**တိ–ကား၊ ဝိနာသံ–ပျက်စီးခြင်းသို့၊ အာပါဒေန္တာ–ရောက်စေကြကုန်လျက်၊ (စရိသ္သန္တိ နာမ၌ စပ်၊) **သံကသာယိဿန္တိ**တိ– ကား၊ အပ္ပေါသ္သုဣဿာ– အားထုတ်ခြင်းမရှိကြကုန်သည်၊ ဝါ–ကြောင့်ကြမဲ့တို့သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နိဗ္ဗဒ္ဓဝါသံ–အမြဲနေခြင်းဖြင့်၊ (ကြိယာဝိသေသနေ) ဝသိဿန္တိ (နာမ)–နေကြကုန်တုံ့ဘိ၏၊ (ပါဠိတော်၌ နာမနှင့် တွဲ၍ အနက်ပေး၊) [**"သံကသေ"**ဟူသော ကောရန္ဒဓာတ်သည် အစ္ဆန (နေခြင်း) အနက်ကို ဟော၏၊ ၉ ကို အာယ ပြု၍ **" သံကသာယ "** ဟု ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် **" ဝသိဿန္တိ "** ဟု ဖွင့်သည်၊

အပ္ပညတ္တောဟု။ ။ **"ပညတ္တော"** ၌ ပ ပုဗ္ဗ ဥ ပ ဓာတ်သည် **"ပညတ်"**ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ ထို ပညတ်ခြင်းသည် အာပတ် တပ်၍ ပညတ်ခြင်း မဟုတ်၊ ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ် မှတ်စေလိုရ၍ **"အနနုညာတော"**ဟု ဖွင့်၏၊ (**တစ်နည်း**) ဥ ပဓာတ်ဖြင့်ပင် **"ဒီမံအပ်"**ဟု အဓိပ္ပာယ် မှတ်စေလိုရ၍ **"အသ်ဝိဟိတော ဝါ"** ဟု ဖွင့်သည်၊ နှစ်မျိုးလုံး အဓိပ္ပာယ်တူချည်းတည်း၊ [ယောဇနာ၌ကား **"ပညတ္တော"** ၌ ပ ပုဗ္ဗ ဥ ဓာတ်၏ အနဇာနနအနက်ကို ပြလိုရ၍ **"အနနုညာတော"**ဟုလည်းကောင်း၊ ဥ ပ ဓာတ်၏ ထပန အနက်ကို ပြလိုရ၍ **"အဝိဟိတော"**ဟုလည်းကောင်း တစ်နည်း ဖွင့်သည်ဟု ဆိုလေသည်၊ ယောဇနာဖွင့်စဉ်က**"အသ်ဝိဟိတော"**ဟု ပါ၌ရှိဟန် မတူ။]

သံယာတံ။ ။ သံဟည်တ္တာတိ သံယာတော–ညှင်းပန်းနှိပ်စက်အပ်သော သတ္တဝါ၊ ဤ၌ **"ဥဒ္ဓေသံ အာဟ္ဟန္တိ"**ကဲ့သို့ ဘာဝပ္ပဓာန ဘာဝလောပကြ၍ ညှင်းဆဲအပ်သော သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ညှင်းဆဲခြင်းကြိယာကို အရဂေကာက်ပါ၊ ထို့ကြောင့် **"ဝိနာသံ – ပျက်စီးခြင်းသို့"** ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်၊ [ယောဇနာ၌ **"သံဟနန် သံယာတော"** ဟု ဘာဝသာနေ ပြု၍ ဝိနာသံနှင့် အရတူ ယူလေသည်။]

ယောဧနာ၌ "သံ ဗုဒ္ဓ ကသေ ဟေတိ"ဟု ဆို၏။] **သကฺกฺขกาတိ**–ကား၊ သကုဏာ – ၄က်တို့သည်၊ (အလ္ဗီယိသ္ဆိ နာမည် စပ်)၊ [သกฺกฺขနှင့် သကုဏ (နှ)သည် ပရိယာယ်တည်း။] **ဝေယာ**ရေ **ဝေယံ ဥပဂญฺฉနฺ**–ကား၊ ဝေယာနနာမကေ–ဖိုးလ အမည်ရှိသော၊ တောမာသေ–သုံးလ၌၊ ဝေယ်–ဖိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဥပဂန္ဆမ္ဘ– ကပ်ရာ၏၊ ဣတိ အတ္ထော– နက်။ [**"ဥပဂญฺฉนฺ အတ္ထော"** နေရာဝယ် **"ဥပဂญฺฉนฺ အတ္ထော"** ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ တယော မာသာ တိမာသံ၊ တိမာသံယေ တောမာသံ၊ သုတ္တ၌ ဏ ပစ္စည်းသက်၊ **"ဝေယာရေ"**၏ အဖွင့် ဖြစ်သောကြောင့် **"တောမာသေ"** ကိုလည်း **"ကေဝုစ် သို့ပိတာတိ"** ဟု မှတ်ပါ။]

ကတိ နု ခေါ ဝေယျပနာယိကာတိ–ကား၊ ဝေယျပဂမနာနိ–ဝါသို့ကပ်ခြင်းတို့သည်၊ ကတိ နု ခေါ–အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?၊ **အပရญฺญกตายาတိ** ဣဒေ– ၌၊ (ဝစနတ္ထော စဝေ ဝေဒိတမ္ဟော၏) ဂတာယ– လွန်သွားပြီးသော၊ အသာ–ထို ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏၊ အပရญฺญ–နောက် တစ်ရက်သည်၊ (အတ္ထို)၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သာ–ထို ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊) **အပရญฺญกตา**–တာမည်၏၊ တသာ–ထို ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ **အပရญฺญกตาယ**–လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်ရက် ရှိလတ်သော်၊ **အတีตญฺญายา**–လွန်ပြီးလတ်သော်၊

ဝေယျပနာယိကာ။ ။ဥပ ဗုဒ္ဓ နိ ဟေတ်, ဥပဂမန အနက်ကို ဟောရ၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဝေယျပဂမနာနိ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"ဥပနယနံ–ကပ်ခြင်း။ ဥပနာယော–ခြင်း။ ဥပနာယော ဧဝ ဥပနာယိကာ"**ဟု သုတ္တ၌ ဣက ပစ္စည်းသက်၊ ဝေယ်–ဝါသို့၊ ဥပနာယိကာ–ကပ်ခြင်းတည်း၊ ဝေယျပနာယိကာ–ခြင်း၊ ပါဠိတော်၌ ဗဟုဝုစ်သက်။

အပရญฺญกตာယ။ ။ဤပုဒ်ကို **"အသမာနာဓိကဘဝိသယော–ဗဟုသောတည်ရာ အနက်ဟူသောဟောရာရှိသော၊ ဟေတိญฺญေသမသောယံ"**ဟုဋီကာဖွင့်၏၊ ဘိန္နာဓိကရณ ဗဟုဗွီဟိသမာသ်ဟု ဆိုခြင်းနှင့် သဘောတူပင်၊ **"သတฺตาဟံ+ ပရိနิฏฐิตသ+အသောတိ သတฺตาဟပရินิฏฐิตော"** ပုဒ်ကဲ့သို့ **"အပရญฺญ+กตาย+ အသောတိ အပရญฺญกตา"** ဟု ဝိဂฺဂဟ ပြုသည်၊ တသာ အပရญฺญกตายသည် ပါဠိတော် ပုဒ်ရင်းအတိုင်း ဝိဘတฺตญฺญကို ပြုသောပါ၌တည်း၊ **အတีตญฺญายา** အပရသ္မိ ဒီဝသေကား အဓိဗျာယ်ပြတည်း၊ ဣတာကို **"အတีตญฺญายา"**ဟု ဖွင့်သည်၊ မာသဂတာယ၌လည်း နည်းတူ။

ဖုတ်ချက်။ ။ **"ဟသော + ဣတာယ = အသာ"**၌ အသာကို ဝါဆိုလပြည့်နေ့ပင် ခွဲရ၏၊ ပါဠိတော်၌ **"ဟသဂတာယ အာသဠှိယာ"** ဟု ရှိသောကြောင့်

အပရသို့ ဒိဝသေ–နောက် တစ်ရက်၌၊ ဝါ–ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့၌၊ ဣတိ အတ္ထောတိ၊ ဒုတိယနယေပိ–မာသဂတာယဟူသော ဒုတိယနည်း၌လည်း၊ (ဝစနတ္ထော ၎ဝ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ ဂတာယ– လွန်သွားပြီးသော၊ အသာ– ထို ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏၊ မာသော - တစ်လသည်၊ (အတ္ထို)၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သာ – ထို ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊) **မာသဂတာ** – တာ မည်၏၊ တသာ– ထို ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ မာသဂတာယ– လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ တစ်လရှိလတ်သော်၊ အတိက္ကန္တာယ– လွန်ပြီးလတ်သော်၊ မာသေ– တစ်လ သည်၊ ပရိပုဏ္ဏေ – ပြည့်လတ်သော်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ – ကြောင့်၊ (ထိုသို့ တစ်ရက်လွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ အပရဇ္ဇုဂတာ မည်သည်၏ အဖြစ်, တစ်လလွန်ပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ မာသဂတာ မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)၊ အာသာဠ္ဠိပုဏ္ဏမာယ–ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏၊ အနန္တ ရေ–အခြားမဲ့ ဖြစ်သော၊ ပါဠိဝဒဒိဝသေ – အတွက်တစ်ရက်နေ့၌၊ (ဝသယ် ဥပဂန္တ ဗ္ဗ ၌ စပ်၊) [ဤ စကားဖြင့် ပရိမဝါကပ်ရန် နေ့ကို ပြသည်၊] ဝါ – တစ်နည်း၊ အာသာဠ္ဠိပုဏ္ဏမာ(ဓိ)တော – ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှ၊ အပရာယ –အခြားသော၊ ပုဏ္ဏမာယ– ဝါခေါင်လပြည့်နေ့၏၊ အနန္တ ရေ – သော၊ ပါဠိဝဒဒိဝသေယေဝ– ၌ပင်၊ [ဤ စကားဖြင့် ပစ္ဆိမဝါကပ်ရန် နေ့ကို ပြသည်၊] ဝိဟာရံ – ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ – သုတ်သင်ပြီး၍၊ ပါနီယ – သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယ – သုံးရေကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတွာ – တည်စေပြီး၍၊

ထိုသို့ စွဲရသည်၊ ထိုသို့ စွဲရသည်အတွက် ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကို တစ်လ လွန်သွားပြီး ဖြစ်လျှင် ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ ပြည့်ပြီးရ၏၊ ထို ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ ပြည့်ပြီးဖြစ်လျှင် ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်သို့ ရောက်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ **"အာသာဠ္ဠိပုဏ္ဏမိတော ဝါ အပရာယ ပုဏ္ဏမာယ"** ၏ နောက်၌ **"အနန္တရေ ပါဠိဝဒဒိဝသေယေဝ"** ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌ ပစ္ဆိမဝါကပ်ရသည်။

ဝိဟာရံ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ။ ။ ဤ အဋ္ဌကထာဝယ် ဝါဆိုပုံ အစီအစဉ်ကို ပြရာ၌ **"ဝိဟာရံ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ, ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ"**စသည်ကို ပြထား သောကြောင့် ရှေးခေတ်က ဆရာသမားတို့သည် ဝါဆိုခါနီး၌ တံမြက်စည်းများကိုလည်း ပြင်ဆင်ကြ၏၊ သောက်ရေ သုံးရေအိုးများကိုလည်း ပြင်ဆင်ကြ၏၊ ထိုသို့ ပြင်ဆင်ပြီး နောက် ဝါဆိုမည့် နေ့၌ ဥပုသ်ပြု အစီအစဉ်အတိုင်းပင် တံမြက်လှည်းခြင်း, သောက်ရေ သုံးရေတည်ခြင်း စသည်တို့ကို ပြုပြီးမှ သံဃာအများ ရှိခဲ့သော် စည်းဝေးပြီးလျှင် ဘုရားရှိခိုး ဝတ်တက်၍ ဝါဆိုလေ့ ရှိကြသည်။

သမ္ဘံ– သော၊ စေတိယဝန္ဒနာဒိသာမိစိကမ္ဘံ– စေတိတော်ကို ရှိခိုးခြင်း အစ ရှိသော အရိုအသေ ပြုမှုကို၊ နိဋ္ဌာပေတွာ – ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ဣသိ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိတိ – ဟူ၍၊ သကိ ဝါ – တစ်ကြိမ်သော် လည်းကောင်း၊ ဒွတ္တိကွတ္တုံ ဝါ– နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါစံ– စကားလုံးကို၊ နိဋ္ဌာရေတွာ– မြွက်ဆို၍၊ ဝဿံ– မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဝါ– မိုးခိုခြင်းသို့၊ ဥပဂန္တွဲ– ကပ်ရာ၏။

ဝဿာဝေနခေါ်ကာပဋိကွေ့ပါဒိကထာ

၁၈၅–၆။ ယော ပဏ္ဍမေယျာတိ ဣတ္ထ–၌၊ အနပေက္ခာမနေန ဝါ– ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသော သွားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အညတ္ထ–အခြား ကျောင်းတိုက်၌၊ အရုဏ–အရုဏ်ကို၊ ဥဋ္ဌာပနေန ဝါ–တက်စေခြင်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိ– ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘာ၊ **ယော အတိက္ကမေယျာတိ** ဣတ္ထ – ၌၊ ဝိဟာရဏာနာယ – ကျောင်းတိုက် အရေအတွက်အားဖြင့်၊

တေမာသံ ဝဿံ။ ။ ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး အဆက်မပြတ် နေရမည် ဖြစ် သောကြောင့် **"ဣမံ တေမာသံ"**ကို အစ္ဆန္ဒသံယောဂအနက် ပေးရ၏၊ ဝဿံ ကား ဥပေမိ ၏ ဂ်တည်း၊ **"ဝဿံ"**အရ မိုးလကို ရသော်လည်း ဌာန၏ အမည်ကို ဌာနီ နေခြင်း၌ တင်စား၍ တစ်နည်း– **"ဝဿဝါသံ"** ဟု ဆိုလိုလျက် ဝါသပုဒ်ကို ချေ ဟု ကြ၍ **"ဝဿံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဝါ–မိုးခိုခြင်းသို့"**ဟု အနက်ပေးရသည်၊ **"ဝဿံ– ဝါသို့"**ဟူသော အနက်ကား အလွယ်တကူ ပေးအပ်သော အနက်တည်း၊ [ဝဿံ ဥပဂစ္ဆေနာတိ ဝဿဝါသံ ဥပဂစ္ဆေန၊ –ဒုတိယပါဌာဓိက၊ သာရတ္ထ၊] **"ဥပေမိ"** ၌ ဥပ, ဣ ဓာတ်, ဂတိအနက်ဟော၊ ဥပဂန္ဒဗ္ဗနှင့် အနက်တူ။

အနပေက္ခ ၊ဃ၊ အာပတ္တိ။ ။ **"ကျောင်းသို့ ပြန်လာမည်"**ဟု ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိဘဲ သွားရာ၌ ကျောင်းတိုက် ဥပစာကို လွန်လျှင် အာပတ်သင့်၏၊ သွားတုန်းက **"ရေနွေးပြန်မည်"**ဟု ရည်ရွယ်၍ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသော်လည်း ထိုကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ ညဉ့်အိပ်၍ အရုဏ်တက်စေခြင်းကြောင့်လည်း အာပတ်သင့်သည်။–ဋီ။

အာပတ္တိယော– တို့ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘာ– နိ၏၊ [ဝါဆိုမည့် နေ့၌ မိမိနေရာ ကျောင်းမှ ထွက်လာခြင်းသည်လည်းကောင်း, ခရီးသွားရင်း ကျောင်းတိုက် တွေ့ရာဝယ် ထို ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကို လွန်သွားခြင်းသည်လည်းကောင်း **"အတိက္ကမန"** မည်သည်သာ။]

ဟိ– ချဲ့၊ တံ ဒိဝသံ– ထို နေ့၌၊ (ဝါကပ်ရာ နေ့၌၊) ဝိဟာရသတသ– ကျောင်းတိုက်ပေါင်း တစ်ရာ၏၊ ဥပစာရ–ဥပစာသို့၊ သြက္ကမိတွာ–သက်ရောက်ပြီး၍၊ သစေ အတိက္ကမတိ– အကယ်၍ လွန်သွားအုံ့၊ (ဇဝံ သတိ)၊ သတံ– တစ်ရာသော၊ အာပတ္တိယော– တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ပန – ဆက်၊ ဝိဟာရူပစာရ – ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကို၊ အတိက္ကမိတွာ – လွန်ပြီး၍၊ (မိမိနေရာ ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာကို လွန်ပြီး၍၊) အညသ–အခြားသော၊ ဝိဟာရသ–ကျောင်းတိုက်၏၊ ဥပစာရ–သို့၊ အနောက္ကမိတွာဝ–မသက်ရောက်မူ၍သာ၊ သစေ နိဝတ္ထတိ– အကယ်၍ ပြန်နစ်အုံ့၊ (ဇဝံ သတိ)၊ ဧကာဝ– တစ်ချက်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ ကေနစိ–တစ်စုံ တစ်ခုသော၊ အန္တရာယေန – အန္တရာယ်ကြောင့်၊ ပုရိမိကံ – ပုရိမဝါသို့၊ အနုပဂတေန– မကပ်ရောက်သော ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆိမိကာ – မစ္ဆိမဝါသို့၊ ဥပဂန္တမ္ဘာ– ကပ်ရောက်ထိုက်၏။ [ဤ စကားအရ **"ရာဇ, စောရ စသော အန္တရာယ် မရှိလျှင် ပုရိမဝါ မကပ်ဘဲ မနေကောင်း"**ဟု မှတ်ပါ။]

ဝဿံ ဥက္ကမိတုကာမောတိ–ကား၊ ဝဿနာမကံ–မိုးဥတု အမည်ရှိသော၊ ပဌမမာသ–ပထမလကို၊ (ဝါဆိုလကို)၊ ဥက္ကမိတုကာမော–အထက်သို့ ငင်လိုသည်၊ သာဝဏမာသ – ဝါခေါင်လကို၊ အကတွာ – မပြုမူ၍၊ ပုနံ – ဖန်၊ အာသဋ္ဌိမာသမေဝ–ဝါဆိုလကိုသာ၊ ကတ္တုကာမော–ပြုလိုသည်၊ (ဟုတွာ, ဒုတံ ပါဟေသိ ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ **အာဂမေ ဇုဏ္ဏေ**တိ–ကား၊ အာဂမေ–

ဝဿံ ဥက္ကမိတုကာမော။ ။ **"ဝဿံ"**ဟု သာမည်ဆိုသော်လည်း မိုးဥတု(မိုးလ) အားလုံးကို မယူရ၊ ထို မိုးလတွင် ,ပါဝင်သော ဝါဆိုလကို ယူစေလိုသောကြောင့် **"ဝဿနာမကံ ပဌမမာသံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို ပထမဝါဆိုလကို **"ဥ–အထက်သို့, ကမိတုကာမ–ငင်လိုခြင်း"**ဟူသည် ဝါခေါင်လကို ဝါခေါင်လဟု မပြုဘဲ **"ဝါဆိုလ"**ဟု ထပ်၍ ပြုလိုခြင်းတည်း၊ ဤသို့ ပြုခြင်းကို **"ဝါထပ်ခြင်း"**ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြသည်၊ ထိုသို့ ဝါဆိုလ နှစ်ထပ် ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ရက်မစုံလများကို ပြန်၍ အစားပေးသော အားဖြင့် ကောင်းကင်က နေသွား, လသွားနှင့် ကိုက်ညီစေလိုသောကြောင့်တည်း။

လာလတ္တံ့သော၊ မာသေ–ဝါခေါင်လည်း၊ (ဝဿံ ဥပဂစ္ဆေယျ) ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော။ [**"စုဏ္ဏေ"**ဟု ဆိုသော်လည်း လဆန်းကို မယူရ၊ မာသကို ယူပါ–ဟူလို၊] **အနုဝေနာမိ ။ပေ၊ အနုဝတ္ထိတ္ထိ** တ္ထေ–၌၊ (အဓိပ္ပာယော–ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကို၊ ဝေ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ဝဿဂ္ဂေ မုနေ–ဝါဆိုလကို "အထက်သို့ ငင်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ–ဝါထပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ကာစိ–တစ်စုတစ်စု သော၊ ပရိဟာနိ နာမ–ဆုတ်ယုတ်ခြင်းမည်သည်၊ [ပရိဟာနိတိ ဝုဏာပရိဟာနိ၊–ဝိမတိ၊ သီလ, သမာဓိ, ပညာစသော ဝုဏ်တို့၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း။] နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ အနုဝတ္ထိတုံ–လိုက်ခြင်းငှာ၊ ဝါ–ကို၊ အနုညာတံ–ခွင့်ပြု တော်မူအပ်ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အညသ္မိန္တိ–ဝါထပ်ခြင်းကိစ္စမှ အခြားလည်း ဖြစ်သော၊ ဓမ္မိကေ–တရားနှင့်လျော်သော၊ ကမ္မေ–အလုပ်၌၊ အနုဝတ္ထိတမ္ဗံ–လိုက်ရာ၏၊ အဓမ္မိကေ–တံရားနှင့် မလျော်သော၊ (ကမ္မေ)၊ ပန–၌ကား၊ ကဿစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်၏ (အလိုသို့)၊ နနုဝတ္ထိတမ္ဗံ–မလိုက်ရာ။

ooooooooo

သတ္တာဟကရဏီယာနုဘေနုနကထာ

၁၈၇–ခ။ သတ္တာဟကရဏီယေသု–သတ္တာဟကရဏီယတို့၌(အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတမ္ဘော၊) **သတ္တာဟကရဏီယေန ကမ္ဗုနာ**–ကား၊ သတ္တာဟဒ္ဒ္ဒ္ဒရေ–ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ ယံ–အကြင် ကိစ္စကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ–ပြုထိုက်၏၊ တံ–ထို ကိစ္စ သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယ–ယ မည်၏၊ ကရဏာဘူတေန–ကရိဏီးဖြစ်၍ဖြစ် သော၊ တေန သတ္တာဟကရဏီယေန–ထိုခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊

သတ္တာဟကရဏီယေန။ ။ သတ္တာဟော– ခုနစ်ရက်၌၊ ဝါ– ခုနစ်ရက်ထဲ၌၊ (ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊) ကရဏီယ–ပြုထိုက်သော ကိစ္စတည်း။ သတ္တာဟကရဏီယ–ခုနစ်ရက်၌ ပြုထိုက်သောကိစ္စ။ **"ခုနစ်ရက်၌ ပြုထိုက်သောကိစ္စ"**ဟူသည် ခုနစ်ရက် အတွင်း၌ ပြီးစေရမည့် ကိစ္စတည်း။ ထိုကြောင့် **"သတ္တာဟဒ္ဒ္ဒရေ"**ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာ၌ကား **"သတ္တာဟဒ္ဒ္ဒရကရဏီယ"**ဟု ဆိုလိုလျက် **"အဒ္ဒ္ဒရေ"**ကို ချေထားသည်"ဟု ဆိုသည်။

ကရဏာဘူတေန။ ။ စာအုပ်တို့၌ **"ကရဏာဘူတေန"** ဟု ရှိသောကြောင့် သတ္တာဟကရဏီယေနကို "ဖြင့်" ဟု ကရိဏီးအနက် ပေးရသည်၊ ကရဏာဘူတေန နေရာဝယ် **"ကာရဏာဘူတေန"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ဘာကြောင့်နည်း?၊ ထိုကိစ္စ သည် သွားခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်၏၊ သွားတုန်း, သွားဆဲ၌ သွားခြင်းကြိယာ ကို ပြီးစေတတ်သော ကြိယာသာဓကတမသတ္တိကရိဏီးသကော မရှိသောကြောင့်တည်း၊ နောက်၌လည်း **"ကာရဏေန"** သုံးနှုန်းထားပုံကို တွေ့ရလတ္တံ့။

[ကာရဏာဘူတေန–သော၊ တေန သတ္တာဟကရဏီယေန–ကြောင့်।] ဂန္ဓိ–သွားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ပဟိတော ဂန္ဓန္တိ**–ကား၊ သတ္တာဟိ–ခုနစ်ဦးကုန်သော၊ ဣမေဟိ ဘိက္ခူအာဒီဟိ–ဤ ရဟန်းအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒုတေ– တမန်ကို၊ ပဟိတေယေ၀– စေလွှတ်အပ်သော်သာ၊ ၀ါ– မှသာ၊ ဂန္ဓိ– သွားခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ– ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ [**"ဣမေဟိ ဘိက္ခူအာဒီဟိ"**ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ပါဠိတော်၌ **"သတ္တန္နံ ဘိက္ခူသေ"** စသည်တို့ကို ဆဋ္ဌိကတ္တားဟုလည်းကောင်း, ပဟိတေ၏ ကံကို လည်း **"ဒုတေ"**ဟု ထည့်ပါဟုလည်းကောင်း သိရသည်။] **သတ္တာဟံ သန္ဓိ၀တ္ထော ကာတဗ္ဗောတိ**–ကား၊ သတ္တာဟေယေ၀–ခုနစ်ရက်၌သာ, ၀ါ– ခုနစ်ရက်အတွင်း၌သာ၊ သန္ဓိ၀တ္ထိတဗ္ဗော–ပြန်နစ်ထိုက်၏၊ အဋ္ဌမော–ရှစ်ခုမြောက်သော၊ အရုဏော–၊ အရုဏ်ကို၊ တတ္ထေ၀–ထို ပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်၌သာ၊ (ရောက်ရာ အရပ်၌သာ)၊ နဲ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော–မတက်စေထိုက်၊ ဣတိ အတ္ထော။

သတ္တာဟံ ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗော။ ။ **"သတ္တာဟံ"**အရ **"ခုနစ်ရက်ကာလ"**ကို မယူရ၊ ခုနစ်ရက်တွင် အဆုံးရက်ဖြစ်သော ကာလကို ကဒေသ္ဏပရာဇအားဖြင့် ယူရသည်။ [သတ္တာဟပရိယောသာနကာလော ဟိ ဣဓ သတ္တာဟသဒ္ဒေန ဝုတ္တော၊ တဒပေက္ခာယ ၈ (ထို သတ္တာဟပရိယောသာနကာလကို ငဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း၊) သန္ဓိ၀တ္ထောတိ ပုလ္လင်္ဂနံ ဝုတ္တံ–ဝိမတိ၊] ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ **"သတ္တာဟံ–ခုနစ်ရက်၏ အဆုံးကာလကို၊ သန္ဓိ၀တ္ထော–ပြန်နစ်ရာကာလကို၊ ကာတဗ္ဗော–ပြုထိုက်၏"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ ယခုကာလ၌ကား ဝိမတိအဖွင့်ကို မလိုက်ဘဲ**"သတ္တာဟံ–ခုနစ်ရက် အတွင်း၌၊ သန္ဓိ၀တ္ထော–ပြန်နစ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော–ပြုထိုက်၏"**ဟု ပေးကြသည်။

အဋ္ဌမော ၊ပေ၊ နဲ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ။ သတ္တာဟံ၌ **"သမ္ဘဝဒံ သာ၀ေရဏ်"** နှင့်အညီ အ၀ေရဏာ ရသင့်သောကြောင့် **"သတ္တာဟေ ယေ၀"** ဟု ၎ေ၀ ထည့်၍ ဖွင့်ပြီးလျှင် ထို ၎ေ၀ ၏ နိဗ္ဗေဘဝမှ အနက်ကို ပြလိုသောကြောင့် **"အဋ္ဌမော ၊ပေ၊ နဲ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော"** ဟု မိန့်သည်။ ဤ၌ **"အဋ္ဌမအရဏ်"**ဟူသည် ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၏ အဆုံး၌ တက်လာမည့် အရုဏ်တည်း၊ မိမိ ကျောင်းမှ ထွက်လာခဲ့ရာနေ့၏ လွန်ပြီးသော အတိတ်အရုဏ်ကိုပါ ယူ၍ တွက်သောကြောင့် ထို အရုဏ်သည် အဋ္ဌမအရုဏ် ဖြစ်၎၏၊ ထို့ကြောင့် လ၀ဆန်းတစ်ရက်နေ့၌ ကျောင်းမှ ထွက်ချိန်ဝယ် **"အတိတ်အရုဏ်ဖြင့် တစ်အရုဏ် ရပြီ"**ဟု ယူ၍ **"ခုနစ်ရက်မြောက် (ကျောင်းပြန်ရမည့်)နေ့၌ ခုနစ်အရုဏ် ရနေပြီ"**ဟု မှတ်ပါ၊ ဤသို့ အတိတ်အရုဏ်ပါ ယူနည်းကို ပထမကထိနသိက္ခာပုဒ် **"ဒသာဟပရမံ"**ပုဒ်၌ အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပြခဲ့သည်။

ဘိက္ခုနီသံဃ ဥဒ္ဒီသာတိ ဣတော– ဟူသော ဤဝါဂရမ္ဘ၊ ပဠာယ– ၌၊ ဝစ္စကုဋိ–ဝစ္စကုဋိလည်းကောင်း၊ ဧန္တောဃရဲ–ရေး၊အိမ်လည်းကောင်း၊ ဧန္တောဃရသာလာ–ရေး၊အိမ်ထားရာ ဧရပ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တိဏိ–သုံးဖျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ–ဤ အဆောက်အဦးတို့သည်၊ ပရိဟီနာနိ–ယုတ်လျော့ကုန်ပြီ။ [ဘိက္ခုနီခန္ဓက၌ ဝစ္စကုဋိကိုလည်းကောင်း၊ ဧန္တောဃရကိုလည်းကောင်း ပယ်တော်မူ၏၊ ဧန္တောဃရကို ပယ်လျှင် ဧန္တောဃရသာလာလည်း ဘိက္ခုနီတို့အတွက် ပယ်ပြီး ဖြစ်တော့သည်။]

ဘဒ္ဒေ။ **ဥဒေါသိတာဒီနိ**– ဘဒ္ဒာတိုက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒါဒီသု–ဥဒေါသိတသိက္ခာပုဒ်၊ အစရှိသည်တို့၌၊ ဝုတ္တာနေ၀–ဆိုအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဘဒ္ဒာဂေဟံ–ထမင်းချက်ရာအိမ်ကို၊ **ရသဝတီတိ**–ရသဝတီဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏၊ [ရသော+ဝတ္ထု အတ္ထိတိ ရသဝတီ–အမဲ, သားငါး အစရှိသော အရသာရှိရာအိမ်။] **ဝါရေယျံ**–လက်ထပ်ခြင်းကို၊ သဠေရိတ္ထာသိက္ခာပဒေ–သဠေရိတ္ထာသိက္ခာပုဒ်၌၊ ဝုတ္တာမေ၀–ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ **ပုရာယံ သုတ္တဏ္ဍာ ပလုစ္ဆတီတိ**–ကား၊ ယာ၀–အကြင်မျှလောက်၊ အယံ သုတ္တဏ္ဍော–သည်၊ နပလုစ္ဆတိ–မယျက်စီးသေး၊ ယာ၀–လောက်၊ အယံ သုတ္တဏ္ဍော–သည်၊ နဝိနဿတိ–မယျက်စီးသေး။ (**"တာ၀–ထိ မယျက်စီးသေးမီ၊ ပရိယာပုဏိသဿ–သင်ယူကြရုပါကုန်လတ္တံ့"**၌ စပ်၊) **အညတရံ ဝါ ပနဿ ကိစ္စံ ဟောတိ ကရဏီယံ ဝါ**တို့ ဧကေန–ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ ပရိသခ်ိတ်–ထက်ဝန်းကျင် ပြုပြင် စီမံအပ်ပြီးသော ဝါ–အသင့်ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မရှိကြင်းမဲ့ဥသုံ့ အလုံးစုံသော၊ ကရဏီယံ – ပြုဖွယ် ကိစ္စသည်၊ ဝါ – ကို၊ သဂ်ဟိတ်–သိမ်းယူအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ [ကိစ္စံ, ကရဏီယံ ဟူသော ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် ပြုဖွယ်အားလုံးကို သိမ်းယူပြီးဖြစ်သည်–ဟူလို့။] စ–ဆက်၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော စေလွတ်ခြင်းတို့၌၊ ဣဒ္ဓာမိ ၊ပေ၊ ပသိတ္ထို – ဟူသော၊

ပုရာယံ ၊ပေ၊ ပလုစ္ဆတီ။ ။လုစ ဓာတ်သည် ယျက်စီးခြင်း အနက်ကို ဟောအ၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဝိနဿတိ"**ဟု ဖွင့်သည်။ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ **"ပုရေ, ယာ၀, ပုရာ တို့၏ ယှဉ်ရာ၀ယ် အနာဂတ်အနက်၌ ဝတ္တမာန်ပြာတ် သက်"**ဟု ဆို၏၊ **"ပုရာ ပလုစ္ဆတိ–မယျက်စီးမီ၊ ပရိယာပုဏိသဿ–သင်ယူရုပါကုန်လတ္တံ့"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး၊ မထေရ်တစ်ပါးသည် သတ္တန်တစ်ရပ်ကို သူသာလျှင် ရရှိနေ၏၊ မိမိ ကွယ်လွန်သွားလျှင် ဗျောက်မည်စိုးသောကြောင့် မယျောက်မီ သင်လှည့်ကြပါဟု ဖိတ်ခေါ်သော စကားတည်း၊ ယာ၀ နပလုစ္ဆတိသည် ပုရာ ပလုစ္ဆတိ၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ ယာ၀ ပါသောကြောင့် **"တာ၀"**ဟု ထည့်ပေးရဲသည်၊ ဝိနဿတိကား ပလုစ္ဆတိ၌လုစောတ်၏ အနက်ဖွင့်တည်း။

ဣမိနာဝ ကဠိယဝစနေန-ဤ အပ်စပ်သော စကားဖြင့်သာလျှင်၊ (ဒူတေ-ကို၊) ပေသိတေ-စေလွှတ်အပ်သော်၊ ဂန္ဓဗ္ဗ-သွားရာ၏၊ (သွားကောင်း၏၊) ဒေဝေသ-ဤ ဣန္ဒာမိ ဒါနဠ္ဍ ဒါတုံ စသော စကားတို့၏၊ ဝေဝစနေန ဝါ-ဝေဝစ၀် ပရိယာယ် စကားလုယ်ဖြင့်သော်လည်း၊ (ဒူတေ ပေသိတေ ဂန္ဓဗ္ဗဿ)[ဤသို့ တရားသဖြင့် ကိစ္စကြောင့် သွားနိုင်သည်၊ လူမှုကိစ္စကို ရွက်ဆောင်ပေးဖို့ရန် ပင်လျှင် မသွားကောင်း ဟူလို၊ (ဣန္ဒာမိ ဒါနဠ္ဍ ဒါတုံ စသော တုံ၀စ္ဆယန္တ သုံးဗုဒ်ကို ကြည့်၍ တုံ သုံးတုံဖြင့် ပင်မှ သွားကောင်း သည်ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြသည်။)]

ပန-ဆက်၊ ပေယျာလက္ကမော-ပေယျာလအစဉ်ကို၊ ဒေ၀-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အစဉ်ဖြင့်၊ ဝေဒီတမ္ဘော-၏၊ [ပါဠိတောဝယ် ဥပါသကေန ကို စ၍ သံ၀ယ် ဥဒ္ဒိသ အတွက် အပြည့်အစုံ ပြပြီးနောက် **"သမ္မဟုလေ ဘိက္ခူ ဥဒ္ဒိသ"**၊ စသည်တို့အတွက် အပြည့်အစုံ မပြ၊ ထိုသို့ မပြခြင်းကို **"ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်"** ဟု ဆိုသည်။] ဥပါသကေန- သည်၊ သံ၀ယ်-ကို၊ ဥဒ္ဒိသ-ရည်ရွယ်၍ ဝိဟာရဒယော - ဝိဟာရ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ ကာရ၀ိတာ-ပြုစေအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ သမ္မဟုလေ-များစွာ ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသ-၍လည်းကောင်း၊ ဧက-သော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ ဥဒ္ဒိသ- လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိသံ၀ယ်- ကို၊ ဥဒ္ဒိသ - လည်းကောင်း၊ သမ္မဟုလာ-နှင့်သော၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊) ဧက-သော၊ ဘိက္ခုနိံ- ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊) သမ္မဟုလာ- နှင့်သော၊ သိက္ခမာနာယော-တို့ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊) ဧက-သော၊ သိက္ခမာန-ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊) သမ္မဟုလေ သာမဏေရေ-တို့ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊) ဧက သာမဏေရ-ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ- လည်းကောင်း၊) သမ္မဟုလာ သာမဏေရိယော-တို့ကို၊ (ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊) ဧက သာမဏေရိ-ကို၊ ဥဒ္ဒိသ-လည်းကောင်း၊ (ဝိဟာရဒယော-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ကာရ၀ိတာ ဟောန္တိ၊) အတ္ထာနော- ၏၊ (မိမိဟူသော ဥပါသကာ၏၊) အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ နိ၀ေသနာဒိ- အိမ် အစရှိသည်သည်၊ ဝါ- ကို၊ ကာရ၀ိတံ- သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တံ ယထာ-ဆိုအပ် သကဲ့သို့၊ ဧ၀မေ၀-ယာလျှင်၊ ဥပါသိကာယ သံ၀ယ် ဥဒ္ဒိသာတိ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သာမဏေရိယာ သံ၀ယ် ဥဒ္ဒိသာတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဣတိ-ဤသို့ အစရှိသော၊) သဒ္ဒ-အလုံးစုံကို၊ ဝတ္တဗ္ဗ-ဆိုရာ၏၊ ဝါ-ဆိုပါလေ၊ သတ္တပ္ပကာရေသု-ခုနစ်ပါး အပြားရှိကုန်သော၊

တောသု ကရဏီယေသု–ဤ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကြောင့်၊ (ဒုတော–ကို၊) ပဟိတော–သော်၊ ဂန္ဓဗ္ဗ–ရာ၏။ [ခုနစ်ပါးဟူသည် ဥပါသကာ, ဥပါသိကာတို့နှင့်တကွ သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတည်း၊ ထို ငါးဦးတို့၏ ပါဠိတော်၌ လာသော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကြောင့် တမန်စေလွှတ်လျှင် သွားကောင်းပါသည်–ဟူလို၊ ဤ ဝါကျ၌ ပါဠိယျက်နေဟန် တူသည်၊ ယောနောဠ်လည်း "**သဗ္ဗာသု**"ဟု ရှိ၏၊ "**တောသံ သဗ္ဗန္တံ ဝုတ္ထပုဗ္ဗကာရေသု ကရဏီယေသု**"ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။]

ooooooooo

ပဌမ်အပ္ပဟိတော်အနုစေနနကထာ

၁၉၃။ ပဌမ် သဗ္ဗာဟာကရဏီယေနာဟိ–ကား၊ ဘိက္ခုအာဒီနံ–ရဟန်းအစရှိကုန်သော၊ **တောသံ** သဟမဓိကာနံ–ဤ သီတင်းသုံးဖော်တို့၏အတွက်၊ ဂိလာနဘာတ္တံ– ဂိလာနဖို့ ဆွမ်းကို၊ ပရိယေသိသာမိ– ရှာမိုးအုံ၊ ' ' '

မကျန်းမာသည်၊ ဟောတိ–၏။ (ဘိက္ခုသာ–၏။) အနဘိရတိ– မမ္မေ.လျော်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နာ– ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကုက္ကုစ္စံ– ကုက္ကုစ္စသည်၊ ဥပ္ပန္နံ– သည်၊ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ – မိစ္ဆာအယူသည်၊ ဥပ္ပန္နံ – သည်၊ ဟောတိ၊ ဂရုဓမ္မံ – အလေးပြုအပ်သော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ အစ္ဆာပန္နော – ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပရိဝါသာရဟော – ပရိဝါသ်ကို ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ မူလာယ – အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနာရဟော– ငင်ခြင်းကို ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ မာနတ္တာရဟော – မာနတ်ကို ထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အဗ္ဘာနာရဟော – အဗ္ဘာန်ကို ထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ သံဃော–သည်၊ ကမ္မံ–ကို၊ ကတ္တုကာမော– ပြုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဝါ– တစ်နည်း၊ သံဃေန– သည်၊ ကမ္မံ– သည်၊ ဝါ– ကို၊ ကတံ– ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ– ဤသို့၊ ဒသဟိ– ကုန်သော၊ ဧတေဟိ ကာရဏေဟိ– ဤ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဘိက္ခုသ– ၏၊ သန္တိကံ– သို့၊ ဂန္တွဲ– သွားနိုင်၏၊ (သွားကောင်း၏။) [ယောဇနာ၌ **"သံဃော ကမ္မံ ကတ္တုကာမော ဟောတိနှင့် ကတံ ဝါ သံဃေန ကမ္မံ ဟောတိ နှစ်ခုကို ပေါင်းတည်း ယူ၍ ဆယ်ပါး ဖြစ်သည်"**ဟု ဆို၏၊ ထို နှစ်ပါးကို ပေါင်းလျှင် ဆယ်ပါး မရ, ကိုးပါးသာ ရသည်၊ ဂရုဓမ္မံ အစ္ဆာပန္နော ဟောတိ ပရိဝါသာရဟောကား တစ်ပါးတည်းသာ၊ ထို့ကြောင့် ထို နှစ်ပါးကို မပေါင်းသင့်၊ တစ်ပါးစီ ယူသင့်၏။။]

ဘိက္ခုနိယာ– ၏၊ သန္တိကံ– သို့၊ နဝဟိ– နှ.သော၊ ကာရဏေဟိ– တို့ကြောင့်၊ ဂန္တွဲ၊ [ဘိက္ခုအတွက် ဆယ်ပါးတွင် **" ပရိဝါသာရဟော"**ကို နုတ်၍ ကျန် ကိုးပါးကို ဆိုသည်။] သိက္ခမာနာယ– ၏၊ သန္တိကံ– သို့၊ အာဒိတော– အစမှ စ၍၊ စတူဟိ– လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် လည်းကောင်း၊ သိက္ခာ– သိက္ခာသည်၊ ကုဋ္ဌိတာ– ပျက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥပသမ္ပဒ္ဓိတုကာမာ– မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်လိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ – သို့၊ ဆဟိ – ကုန်သော၊ (ကာရဏေဟိ – တို့ကြောင့်၊ ဂန္တွဲ၊) သာမဏေရသာပိ – ၏လည်း၊ အာဒိတော – အစမှ စ၍၊ စတူဟိ– လေးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝဿံ – ဝါကို၊ ပုစ္ဆိတုကာမော– မေးလိုသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဥပသမ္ပဒ္ဓိတုကာမော– သည်၊ ဟောတိ၊

ဣတိ–သို့၊ ဆဟိ (ကာရဏေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊) သာမဏေရိယာ–သာမဏေမ၏၊ (သန္ဓိက်– သို့၊) ဥပသမ္ပဒါ–ဥပသမ္ပဒါကို၊ အပနေတွာ– ဖယ်၍၊ သိက္ခာပဒ– ကို၊ သမာဒိယိတုကာမာ– ဆောက်တည်လိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ– သို့၊ ဣမိနာ– ဤ အကြောင်းနှင့်၊ သန္ဓိ– တက္ခ၊ ဆဟိ (ကာရဏေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊) ပရတောာ– နောက်၌၊ (ပါဠိတော် နောက်နား၌၊) မာတာပိတူန– မယ်တော် ခမည်းတော်တို့၏ အတွက်၊ အနုညာတဗ္ဗာနေပိ– ခွင့်ပြုအပ်ရာ ဌာနဉ်လည်း၊ သေဝ နယော – တည်း၊ ပန – ဝါဒန္တရ၊ အနုကဗ္ဗကထာယံ – ၌၊ မာတာပိတူန– တို့၏၊ ဥာတကာ ဝါ– ဆွေမျိုးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အညာတကာ ဝါ – ဆွေမျိုး မဟုတ်သူသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ဥပဠဗ္ဘာကာ – အကြင် အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ (သန္ဓိ)၊ [**"ဥပဠဗ္ဘာကာ ဝါ"** ဟု စာအုပ်တို့၌ ဝါသဒ္ဒါ ရှိ၏၊ မရှိသင့်၊] တေသံ – ထို မိဘအလုပ်အကျွေး တို့၏၊ (သန္ဓိက်, ဒုတေ– ကို၊) အပ္ပဟိတေါ– မစေလွတ်အပ်သော်လည်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ – သွားခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ – အပ်၏၊ ဣတိ – သို့၊ ဝုတ္တံ – ပြီ၊ တံ – ထို စကားကို၊ အဋ္ဌကထာယံ – ရှေး အဋ္ဌကထာ၌၊ နေဝ ဝုတ္တံ – မဆိုအပ်၊ ပါဠိယာ– ၌၊ နှ ဝုတ္တံ– မိန့်တော်မမူအပ်၊ တသ္မာ– ကြောင့်၊ နှ ဂဟေတဗ္ဗံ– မယူထိုက်။

သာမဏေရိယာ ၊ပေ၊ ဆဟိ။ ။ သာမဏေမ၏ အကြောင်း ၆ ပါးသည် ပါဠိတော်၌ **"ဂိလာနာ ဟောတိ၊ အနာဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဝယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမာ ဟောတိ၊ သိက္ခံ သမာဒိယိတုကာမာ ဟောတိ"**ဟု တိုက်ရိုက်လာ၏၊ ဤ ၆ ပါးကိုပင် ပြထားသော ကြောင့် ဥပသမ္ပဒံ အပနေတွာ အရ ဥပသမ္ပဒိတုကာမော ဟောတိ ခေရာဝယ် **"သိက္ခံ သမာဒိယိတုကာမာ ဟောတိ"**ဟု ထည့်လျှင် ပါဠိတော်အတိုင်း ၆ ပါးပင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ခါတုကာမော"** ဟုလည်း မရှိရ၊ **"သမာဒိယိတုကာမာ ဟောတိ"** ဟုသာ ရှိရမည်၊ **"ပဠဟိ"**ဟုလည်း မရှိ၊ **"ဆဟိ"**ဟုသာ ရှိရမည်။

○○○○○○○○

ပဟိတောယေဝအနုစာနနကထာ

၁၉၉။ ဘိက္ခုဂတိကောတိ–ကား၊ ဇကသို့ ဝိဟာရေ–ကျောင်းတိုက်တစ်ခု တည်း၌၊ ဘိက္ခုဟိ – နှင့်၊ သဒ္ဓိ– တကွ၊ ဝုသနကပုရိသော – နေသော ယောကျ်ားတည်း၊ **ဥဒ္ဒြယတိ**တိ–ကား၊ ပလုဒ္ဓတိ– ပြိုပျက်နေ၏။ [ဥဒ္ဒြိယတိ၌ ဥဒိ ဓာတ်သည် ဤနေရာ၌ **"ပလုဒ္ဓနအနက်ဟော"**ဟု ကြံ့သင့်၏။] **ဘဏ္ဍ-ဆေဒါဝိတန္တိ** – ကား၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရာဘဏ္ဍ – သစ် အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာကို၊ ဆေဒါပိတံ – ဖြတ်တောက်စေအပ်ပြီးသည်၊ (ဟောတိ)၊ **အဝဟာပေယျုန္တိ** – ကား၊ (သစေ)၊ အာဟရာပေယျုံ – အကယ်၍ ဆောင်ကုန်စေပါမူကား၊ (**"ဒဇ္ဇေ–ပေးလျှပါဆုံ"** ၌ စပ်၊) [အဝ ပုဗ္ဗ ဟရတောတ်, ဏာပေ ပစ္စည်း၊ ဟရ ကို ဟာ ပြု၍ **"အဝဟာပေယျုံ"**ဟု ဖြစ်ရသည်၊ ထိုကြောင့် **"အာဟာရပေယျုံ"** ဟု ဟရ ဓာတ်ဖြင့် ဖွင့်သည်၊ အချို့စာ များ၌ အ+ဝဟာပေယျုံ ဟု ဝဟဓာတ်ဖြင့် ရှိလေ၏၊ အာဝဟာပေယျုံ ဟု ရှိလျှင် အာဟာရပေယျုံ ဟု ဖွင့်ဖွယ် မလို၊ အနက် ထင်ရှားပြီး ဖြစ်သည်။] **ဒဇ္ဇာဟန္တိ**, ပဒသ– ဒဇ္ဇာဟဲ ဟူသော ပုဒ်၏၊ ဒဇ္ဇေ အဟန္တိ– ဒဇ္ဇေ+အဟ ဟူ၍၊ (ပဒဿေဒေါ–ကို၊ ကာတမ္ဗော၊) **သံယကရณีယေနာ**တိ ဇတ္ထု–၌၊ ယံကိဉ္စိ– အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ဥပေါသထာဂါရာဒီသု – ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် အစရှိကုန်သော၊ သေနာသနေသု ဝါ – သံဃိကကျောင်းတိုဋ္ဌသော်လည်း ကောင်း၊ စေတိယဆတ္တာဝေဒိကာဒီသု ဝါ – စေတီ၏ ထီးအောက်အကျည် အစရှိသည်တိုဋ္ဌသော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တာမ္ဗ–ပြုထိုက်သော ကိစ္စသည်၊ (အတ္ထိ)၊

ဘိက္ခုဂတိကော။ ။ ဘိက္ခုနှင့်+ဂတိ ဝိယ+ဂတိ ယသာတိ ဘိက္ခုဂတိကော၊ စားသော်ကာ နေထိုင်မှု၌ ရဟန်းများ ဖြစ်သလို ဖြစ်ခြင်းရှိသော ကျောင်းသား, ဖိုးသူတော်, ကပ္ပိယ, ဝေယျာဝစ္စကရ အားလုံးတည်း၊ ရှင်ပြုဖို့ရန် နီးကပ်နေသူကိုကား **"ပဒ္ဒစ္စာပေက္ခ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [ယောဇနာ၌ကား: **"ဘိက္ခုဒေ ဂတိ ပတိဋ္ဌာ ဇောသာတိ ဘိက္ခုဂတိကော"**ဟု ဖွင့်လေ၏၊ ဂတိ ကို **"ပတိဋ္ဌာ"**ဟု ဖွင့်ခြင်းကို စဉ်းစားပါ။]

စေတိယဆတ္တာဝေဒိကာဒီသု။ ။အဘိဓာန် (၂၂၂)၌ **"ဝေဒိကာ ဝေဒိ ကထျတော"** ဟု ရှိ၏၊ ထို ဝေဒိကာ သဒ္ဒါသည် **"ဝရ်တာ, လက်ရမ်း, စိန်ထောင်, ပန်းတင်စရာ ပစ္စယ, ထိုင်ခုံ, အကျည်"**ဟူသော အနက်များကို အရဏ္ဍာနအားလျော်စွာ ဟောဇ၏ဟု အဘိဓာန် နိသယယသစ်၌ ကျေးဇူးရှင် **အဘယာရာမ** ဆရာတော် မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုတွင် စေတိနှင့် စပ်၍–

အန္တမသော–ဖြင့်၊ ဘိက္ခုနော–ရဟန်းတစ်ပါး၏၊ ပုဂ္ဂလိကသေနာသနေပိ–ပုဂ္ဂလိကကျောင်းခိုသော်လည်း၊ (ကတ္တဗ္ဗံ–သည်၊ အတ္ထိ–၏၊) သမ္ဗဲ–အလုံးစုံသော ကိစ္စသည်၊ သံဃကရဏီယမေဝ–သံဃကရဏီယ မည်သည်သာ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တသ–ထို သံဃကိစ္စကို၊ နိဗ္ဗာဒနတ္ထံ–ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရဒီနိ– သစ် အဆောက်အဦ အစရှိသည်တို့ကို၊ အာဟရိတုံ ဝါ–ဆောင်ခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဝမ္ပကီပဘုတီနံ–လက်သမား အစရှိသူတို့အား၊ ဘတ္တဝေတနာဒီနိ–ထမင်း ရိက္ခာ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဒါပေတုံ ဝါ–ပေးစေခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဂန္တုံ–သွားကောင်း၏။

ပန–ဆက်၊ အယံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဧတ္ထ–ဤ သတ္တာဟကရဏီယ ဖြင့် သွားရာ၌၊ ပါဠိမုတ္တာကရတ္တိဒ္ဓေဒဝိနိစ္ဆယော–ပါဠိတော်မှ အလွတ်ဖြစ်သော ရတ္တိဒ္ဓေဒ အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ဓမ္မသေဝနတ္ထာယ–တရားနာခြင်း အကျိုးငှာ၊

"ဧတေယေ ဆတ္ထသေ ဟေဌာ ကာတဗ္ဗဝေဒိကာ ဆတ္ထဝေဒိကာ, ဧတေယံ ပရိဂ္ဂါဟိတ္ထာ ပဒကိုဏာကရဏတ္ထာနံ အဏ္ဏာ ကတ္ထာ ကာတဗ္ဗဝေဒိကာ ပုဋ္ဌဝေဒိကာ, ဧတေယသေ ကုဏ္ဍိ' ပရိဂ္ဂါဟိတ္ထာ တံ သမ္ဗန္ဓမေဝ ကတ္ထာ ကာတဗ္ဗဝေဒိကာ ကုဏ္ဍိဝေဒိကာ" ဟု မဟာဝေါဓိနှသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ ဝေဒိကာ သုံးမျိုး ပြထား၏။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် ဆတ္ထဝေဒိကာကို နာမည်တပ်၍ ကျန် ဝေဒိကာနှစ်မျိုးကို အာဒါဖြင့် ပြလိုသောကြောင့် **"ဧတေယေဆတ္ထဝေဒိကာဒီသု"** ဟု မိန့်သည်။ [သီဟိဠ်ကျန်း၌ စေတီတော်များ၏ ထီးတော်အောက်ဝယ် လေးထောင့်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော အကျည်တစ်မျိုးကို ပြုလုပ်ထားကြသတတ်၊ (ထို အကျည်၏ အောင်ခ်ခ်ခ

အနိမ့်ဖွဲ့တေန–မပင်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းသည်၊ ကျွန်–သွားခြင်းငှာ၊ နံ ဝင္ရတိ–မအပ်၊ ဧကသ္မိ–တစ်ခုသော၊ မဟာဝါသေ–ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ အသုကဒိဝသံ နာမ–ထိုမည်သောနေ့၌၊ သန္ဓိပတိတဗ္ဗံ–စည်းဝေးရာ၏၊ ဝါ–စည်းဝေးကြစတမ်း၊ ဣတိ–သို့၊ ပဋ္ဌမိယေဝ–ရှေးဦးကပင်၊ ဝါ–စောစောကပင်၊ ကတိကာ–ကတိကဝတ် သည်၊ ဝါ–ကို၊ ကတာ–ပြုအပ်ပြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ နိမန္တိ တောယေဝ နာမ–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးသာလျှင် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ကျွန်–သွားခြင်းငှာ၊ ဝင္ရတိ၊ [**"မဟာဝါသ"** ဟူသည် မိမိနေရာ ကျောင်းတိုက်မဟုတ်, ဆရာတော်ကြီးများစသည်နေရာ အခြားကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုတည်း।] ဘဏ္ဍာက–သင်္ကန်းစသော ဘဏ္ဍာကို၊ ဓောဝိသာမိ–ဖွတ်လျှော်အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ကျွန်–ငှာ၊ နံ ဝင္ရတိ၊ ပန–အနွယ်၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ–ဆရာ ဥပဇ္झာယ်တို့သည်၊ သစေ ပဟိဏ္ဍန္တိ–အကယ်၍ စေခိုင်းကုန်အံ့၊ (သင်္ကန်း စသည် ဖွတ်ဖို့ရန် ခိုင်းကုန်အံ့၊ ဧဝံသတိ, ကျွန်–ငှာ၊) ဝင္ရတိ–၏၊ နာတိဒူရေ–မဝေးလွန်းသော အရပ်၌၊ ဝိဟာရော– ကျောင်းသည်၊ (သွားရမည့် ကျောင်း သည်၊) ဟောတိ – ရှိအံ့၊ တတ္ထ – ထို ကျောင်းသို့၊ ဂန္တွာ – သွား၍၊ အဒ္ဓေါ– ယနေ့ညပင်၊ အာဂမိဿามိ– ပြန်လာအံ့၊ ဣတိ– ဤသို့ ကြံ၍၊ (အာဂစ္ဆန္တော–ပြန်လာလတ်သော်၊) သမ္ဘာပုဏိတုံ–ကောင်းစွာ ရောက်ခြင်းငှာ၊

တက်စေခြင်းသည်ပင် ရတ္တိဿေ (ညဉ့်၏ ပြတ်ခြင်း)မည်၏၊ ရတ္တိဿာ–ညဉ့်၏၊ ဆေဒေါ–ပြတ်ခြင်းတည်း၊ ရတ္တိဿေဒေါ–ခြင်း၊ ဝါဆိုတုန်းက **"ဣမံ ဝေဟာသံ"** ဟု သုံးလပြည့်အောင် အဆက်မပြတ် နေဖို့ရန် အစ္ဆန္ဒသံယောဂဖြင့် ဝါဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၏၊ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စ မရှိလျှင် ထို ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌ အရုဏ် မတက်စေထိုက်၊ ခွင့်ပြုအပ်သောကိစ္စ မရှိဘဲ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ အရုဏ်တက်စေလျှင် အစ္ဆန္ဒသံယောဂ မဖြစ်သောကြောင့် ညဉ့်ပြတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ အရုဏ်တက်စေခြင်းကို **"ရတ္တိဿေ"** ဟု ဓေါသည်။

အနိမ့်ဖွဲ့တေန ကျွန် နံ ဝင္ရတိ။ ။အနိမ့်ဖွဲ့တတ္တာ သတ္တာဟကိစ္စ အဓိဋ္ဌိတတ္တာ ဣစ္ဆန္ဒသာပိ ဝသေဿေဒေါ စေ၀, ဒုက္ကဋဿ ဟောတိတိ ဝုတ္တတ္တာ, ယထာဝုတ္တဗ္ဗိ ရတ္တိဿေဒကာရဏာ ဝိနာ တိရောဝိဟာရေ (အခြားကျောင်းတိုက်၌) ဝသိတတ္တာ အာဂစ္ဆိသာမီတိ ဣစ္ဆတောပိ ဝသေဿံ ဝဒန္တိ၊– သာရတ္ထာ။

ကျွန် ဝင္ရတိ။ ။ အဿာ ဥပစာရသိမာယံ ဌိတေနေ၀ သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တံ သလ္လေဖေတွာ ဣမိနာ နိမိတ္တေန ဂန္ဓာ အဿာ သတ္တာဟေ အာဂစ္ဆိသာမီတိ အာဘောဂ် ကတွာ ကျွန် ဝင္ရတိ၊ ပုရိမဂ္ဂေ အာဘောဂ် ကတွာ ဂမနဂ္ဂေ

(အရုဏ် မတက်မီ ပြန်ရောက်ခြင်းငှာ၊) နံ သက္ကောတိ – မစ္စမ်းနိုင်ဘုံ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥဒ္ဒေသပရိဗုဒ္ဓာဒီနံ– ပါဠိကို ရွတ်ပြခြင်း, အဋ္ဌကထာကို အဖန်ဖန် မေးမြန်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္တာယပိ– အကျိုးငှာလည်း၊ ဂန္ဓံ– ငှာ၊ နံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန– အနွယ်၊ အာစရိယ– ဆရာ့ကို၊ ပသိသာမိ– ဖူးမြော်အံ့၊ ဣတိ– ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂန္ဓံ– ငှာ၊ လဘတိ– ရ၏၊ [အဂိလာနံ ဓမ္မာစရိယဿ နိဿယာစရိယဿ၊ ပဂေဝ ဥပသမ္ပဒါစရိယဥပဇ္ဈာယေသု၊ – ဝိမတိ၊] ပန– ဆက်၊ နံ– ထို တပည့်ကို၊ အာစရိယော– ဆရာသည်၊ (အဖူးမြော် ခံသော ဆရာသည်၊) အဒ္ဓ– ယနေ့၊ မာ ဂဒ္ဓ– မပြန်ပါနှင့်တော့၊ ဣတိ– သို့၊ သစေ ဝဒတိ– အကယ်၍ ပြောအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ– ၏၊ ဥပဇ္ဈာကကုလဿ ဝါ– အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ၏ အမျိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊

ဝိဿရိတ္တာ ဂတေပိ ဒေါသော နတ္ထိ, သကရဏီယော ပဏ္ဍမတိတိ ဝုတ္တတ္တာ၊ သဗ္ဗထာ ပန အာဘောဂံ အကတ္တာ ဂတသ ဝေယ်ာ ဝ ဒေါ နတ္ထိ၊ ယော ပန သတ္တာဟကရဏီယနိမိတ္တာဘာဝေပိ (သတ္တာဟကရဏီယ အကြောင်း မရှိဘဲလည်း) သတ္တာဟဗ္ဗန္တရေ အာဂမိဿာမီတိ အာဘောဂံ ကတ္တာ ဂန္ဓာ သတ္တာဟဗ္ဗန္တရေ အာဂဆတိ၊ တသ အာပတ္တိယေဝ၊ ဝေယ်ာ ဒ္ဒေဒေါ နတ္ထိ, သတ္တာဟသ သန္ဓိဝတ္တတ္တာတိ ဝဒန္တိ။ ဝိမံသိတ္တာ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ –ဝိမတိ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ဋီကာတို့၌ **"ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာမည်ဟု နလုံးသွင်းမှု ပြုရမည်"**ဟု ဆို၏၊ နှုတ်ဖြင့် **"အန္တေဿတ္တာဟေ ပဋိနိဝတ္တိဿာမိ"**ဟု ဆိုဖို့ရန် မပြကြ၊ ထိုကြောင့် **"ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာမည်"**ဟု နလုံးသွင်းမှု ရှိ၍ သွားလျှင် နှုတ်က မမြွက်သော်လည်း အပ်၏ဟုမှတ်ပါ၊ ရှေးပုဂ္ဂိုလ်အချို့ကား ဘုရားရှေ့သို့သွား၍ **"အန္တေဿတ္တာဟေ ပဋိနိဝတ္တိဿာမိ"**ဟု ပဋိညာဉ် နှုတ်မြွက်မှုကို ပြုကြသေး၏။

နံ သက္ကောတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ။တဒေဟေ အာဂမနေ သဉ္ဇဿာဟတ္တာ ဝဿဗ္ဘေဒေါ ဝါ အာပတ္တိ ဝါ နံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယော၊– ဝိမတိ။ အဒ္ဓေ၀ ဂမိဿာမီတိ သာမန္တဝိဟာရံ ဂန္ဓာ ပုန အာဂစ္ဆန္တသ အန္တရာမဂ္ဂေ သစေ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဟောတိ၊ ဝဿဗ္ဘေဒေါပိ နံ ဟောတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒဒုက္ခဋ္ဌ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ၊– သာရတ္ထ။

ဝဒတိ ဝဋ္ဋတိ။ ။ဧ၀ံ သတ္တာဟကရဏီယေန ဂတံ အန္တေဿတ္တာဟေယေ ပုန အာဂစ္ဆန္တံ သစေ အာစရိယော ဥပဇ္ဈာယော ဝါ **"အဒ္ဓ မာ ဂဒ္ဓာ"**တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိတိ အဓိပ္ပာယော၊ ဝဿဗ္ဘေ၀ဒါ ပန ဟောတိ ယေ၀ါတိ ဒ္ဒဠ္ဠံ, သတ္တာဟသ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတိနာမိတတ္တာ၊– သာရတ္ထ။

ဥာတိကုလ ဝါ–ဆွေမျိုးဖြစ်သော အမျိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒဿနာယ–ကြည့်ရှုခြင်းငှာ၊ ဂန္ဓိ– ငှာ၊ နိ လဘတိ– မရ၊ ဣတိ (အယံ)– ကား။ (ပါဠိမုတ္တကရတ္တိဏ္ဍေဒဝိနိစ္ဆယောတည်း။)

အန္ဓရာယေအနာပတ္တိဝဿဆေဒကထာ

၂၀၁။ **ယေန ဂါမော၊ တေန ဂန္ဓိ** အာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ (ဝိနိစ္ဆယော ၎ဝ ဝေဒိတမ္ဘော)။ ဂါမော–သည်၊ (ပြောင်းသွားသော ရွာသည်။) အဝိဒူရေ–အနီး၌၊ ဂတော–ရောက်နေသည်၊ (တည်နေသည်။) သစေ ဟောတိ၊ (၎ဝ သတိ)၊ တတ္ထ–ထို ရွာ၌၊ ဝိဏ္ဏာယ–ငှာ၊ စရိတ္တာ–လှည့်လည်ပြီး၍ ဝိဟာရမေဝ–ကျောင်းသို့သာ၊ အာဂန္ဓာ–ပြန်လာ၍၊ ဝသိတဗ္ဗံ–နေရာ၏। [ပြောင်းရွှေ့သွားသော ရွာက နီးသောကြောင့် ရွာရှိရာသို့ လိုက်၍ မသွားရ–ဟူလို။] ဒုရေ – ဝေးသော အရပ်သို့၊ ဂတော – သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (၎ဝ သတိ)၊ သတ္တာဟဝါရေန– ခုနစ်ရက် တစ်ကြိမ်ဖြင့်၊ အရဏ္ဏေ– ကို၊ ဥဒ္ဓာပေတမ္ဘော–တက်စေထိုက်၏။ (သတ္တာဟဝါရေန–ဖြင့်၊ အရဏ်–ကို၊ ဥဒ္ဓာပေတုံ–ငှာ၊) နိ သက္ကာ–မတတ်နိုင်သည်၊ စေ ဟောတိ၊ (၎ဝ သ)တိ)၊ တတြော– ထို ရွာ၌သာ၊ သဘာဝဋ္ဌာနေ– သဘောတူသူတို့၏ နေရာ၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ–နေရာ၏။ [ဤသို့ ရွှေ့ပြောင်း၍နေသည့်အတွက် ဝါပျက်သော်လည်း ဆွမ်း၏ မမျှတမှုကြောင့် သွားကောင်းရကား **"အနာပတ္တိ ဝဿဆေဒသ"** အရ အာပတ် မသင့်ပါ။]

မနုဿာ–တို့သည်၊ ယထာ ပဝတ္တာနိ–အကြင် အကြင် ဖြစ်စေအပ်ပြီးကုန်သော၊ သလာကဘတ္တာဒီနိ–သလာကဘတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ သစေ ဒေန္တိ၊

သတ္တာဟဝါရေန။ ။ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၏ အပြင်ဘက်၌ သင်တော်ရာ အရပ်ဝယ် ၆–ရက်လုံးလုံး နေပြီး၍ ၇–ရက်မြောက်၌ အရဏ်မတက်မီ မူလ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာသို့ ဝင်၍ အရဏ်တက်စေခြင်း, ထိုနောက်မှ တစ်ဖန် ၇–ရက်အတွင်း ပြန်လာမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍သွားခြင်းကို **"သတ္တာဟဝါရေန အရဏဥဒ္ဓာပန်"** ဟု ဆိုသည်။ [သတ္တာဟ–၇ ရက်၌၊ (၇–ရက်အတွင်း အဆုံးရက်၌၊)+ဝါရော–ပြန်ဖိုရန် အလှည့်အကြိမ်တည်း၊ သတ္တာဟဝါရော–အကြိမ်။]

မှတ်ချက်။ ။ အရှေ့ကဲ **"၇–ရက်မြောက်နေ့၌ ပြန်လာ၍ အရဏ်တက်အောင် မစောင့်ဘဲ ပြန်သွားနိုင်၏"**ဟု ယူကြသတတ်၊ ထို အယူသည် **"သတ္တာဟဝါရေန အရဏော ဥဒ္ဓာပေတမ္ဘော"** ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားနှင့် မညီသောကြောင့် မမှတ်ယူထိုက်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဝိမတိဒီ အကျယ်ဆိုထားသည်။

အကယ်၍ လျှုံကုန်အုံ၊ (လျှုမြ်ကျောင်း၌ ပေးလျှုကုန်အုံ)၊ (၈ဝ သတ်)၊ မယ်-ငါတို့သည်၊ တသ္ပြီ ဝိဟာရေ-ထို ကျောင်း၌၊ (အသင်တို့ လျှုနေကျကျောင်း၌)၊ နှ ဝသိမှာ-မနေတော့ကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုမ္ဘာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ မယ်-တပည့်တော်တို့သည်၊ ဝိဟာရသ ဝါ-ကျောင်းအားသော်လည်းကောင်း၊ ပါသာဒသ ဝါ-ပြာသာဒ်အားသော်လည်းကောင်း၊ နှ ဒေမ-ပေးလျှုကြကုန်သည် မဟုတ်ပါ၊ တုမှာကံ-တို့အား၊ ဒေမ-လျှုပါကုန်၏၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ-အုမ္ပတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ ဝသိတ္တာ-နေ၍၊ ဘုဉ္ဇထ-ဘုဉ်းပေးပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော ပန-လျှောက်ထားအပ်သော်ကား၊ ယထာသုခ-ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဘုဉ္ဇိတ္တမ္ဘံ-သုံးဆောင်ကောင်း၏၊ တေသံယေဝ-ထို ရွှေ့ပြောင်းသွားသော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့သာ၊ တံ-ထို သလာကဘတ် အစရှိသောဘတ်သည်၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ-နေရာအရပ်၌၊ ပါပုဏာပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ဘုဉ္ဇထ-ပါကုန်၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော ပန- သော်ကား၊ ယတ္ထ- အကြင် အရပ်၌၊ ဝသန္တိ-နေကြကုန်၏၊ တတ္ထ-ထို နေရာအရပ်သို့၊ နေတွာ-ဆောင်၍၊ (သလာကဘတ်စသည်ကို မဲချခြင်းစသည် ပြုဖို့ရန် ဆောင်၍၊) ဝသဂ္ဂေန- ဝါအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (ဝါစဉ်အားဖြင့်၊) ပါပုဏာပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ဘုဉ္ဇိတမ္ဘံ-၏॥

ပဝါရိတကာလေ-ပဝါရဏာ ပြုပြီးရာအခါ၌၊ ဝသာဝါသိကံ-ဝဿာဝါသိကသက်နှံးကို၊ သစေ ဒေန္တိ-အကယ်၍ လျှုကုန်အုံ၊ သတ္တာဟဝါရေန-၇-ရက် တစ်ကြိမ်ဖြင့်၊ အရုဏဝ-ကို၊ ယဒိ ဥဒ္ဒေဝယိ-သု-အကယ်၍ တက်စေကုန်အုံ၊ (၈ဝ သတ်)၊ ဂဟေတမ္ဘံ-ယူကောင်း၏၊ ပန-ထိုသို့ပင် ယူကောင်းပါသော်လည်း၊ ဆိန္နဝဿေဟိ-ပြတ်သော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ မယ်-တို့သည်၊ တတ္ထ-ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ နှ ဝသိမှ-မနေကြကုန်၊ (သုံးလအပြည့် မနေကြကုန်၊) မယ်-တို့သည်၊ ဆိန္နဝဿာ-ပြတ်သော ဝါရှိသူတို့တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထမ္ဘံ-ပြောဆိုရာ၏၊ ယေသံ-အကြင် ရဟန်းတို့၏(အထံသို့)၊

ဝဿာဝါသိကံ ဒေန္တိ။ ။ ကျောင်းဒါယကာတို့သည် မိမိတို့ ကျောင်း၌ ဝါကပ်သော ရဟန်းတို့အား ဝါကျွတ်သောအခါ လျှုအပ်သောသက်နှံးကို ဝဿာဝါသိကသက်နှံးဟု ခေါ်၏။ ဝဿ အာဝါသော ယေသန္တိ ဝဿာဝါသာ၊ ဝဿာဝါသာနံ ဒါတာဗ္ဗန္တိ ဝဿာဝါသိကံ-ထို သက်နှံးကို ထို ကျောင်း၌ ပ မကျိုး မပြတ်ဘဲ နေသူတို့သာ ရထိုက်သောကြောင့် **"ယဒိ သတ္တာဟဝါရေန"** စသည်ကို ဆိုသည်။

အမှာက်–တပည့်တော်တို့၏၊ သေနာသန်–ကျောင်းကို၊ ပါပိတ်–ရောက်စေ အပ်ပြီ၊ [ဝါဆိုခါနီး၌ ကျောင်းရှာကြရစ်]၊ ထိုသို့ရှာ၍ မိမိတို့ ကျောင်းကို သံဃာက နေရာချသဖြင့် ကျောင်းရသူကို–**"အမှာ၏ သေနာသန် ပါပိတ်"**ဟု ဆိုသည်။] တော–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဝါစဉ်အာဖြင့် ဝေသောအခါ တပည့်တော်တို့ ကျောင်းကိုရသော ထို ရဟာန်းတို့သည်၊) ဂဏ္ဍန္တု–ယူပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ယဒိ ဝဒန္တိ–နိန်အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊– ဂဟေတဗ္ဗံ–ယူကောင်း၏၊ ပန–ဆက်၊ ဝိဟာရေ–၌၊ ဥပနိက္ခိတ္တက–အပ်နှံထားအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ မာ ဝိနံသိ–မပျက်ပါစေလင့်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဣဒ–ဤ အရပ်သို့၊ (မိမိတို့ ရွှေ့ပြောင်းရာ အရပ်သို့)၊ အာဟဋ္ဌ–ဆောင်ယူအပ်သော၊ စီဝရာဒိ–သင်္ကန်း အစရှိသော၊ ယံ ဝေဘာဂိယဘဏ္ဍံ–အကြင် ဝေဖန်အပ်သော ဘဏ္ဍာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ–ထို ဝေဘာဂိယဘဏ္ဍာကို၊ တတ္ထေव–ထို မူလကျောင်းသို့သာ၊ ဂန္တွာ–၍၊ အပလောကေတွာ–ပန်ကြားပြု၍၊ ဘာဇေတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏။

ဣတောဒ–ဤ လယ်ယာ စသည်မှ၊ အယျာနံ–အရှင်တို့အား၊ စတ္တာရော–နှစ်သော၊ ပစ္စယေ–တို့ကို၊ ဒေထ–နှ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ–ကပ္ပိယကာရကတို့အား၊ ခေတ္တဝတ္ထုအာဒိကေ–လယ်ယာ အစရှိသော ဝတ္ထုကို၊ (ယခုအခါ၌ **"ဝတ္ထုက"**ဟု ခေါ်ကြသည်၊) ဒန္တေ–ပေးထားအပ်သော်၊ တတြုပ္ပာဒေပိ–ထို လယ်ယာ အစရှိသော ဝတ္ထုကဲ့ဝယ်ဖြစ်သော ပစ္စည်း၌ လည်း၊ ဧသေဝ နယော–တည်း၊ (ထိုကျောင်းသို့ပြန်၍ ဝေဖန်ရမည်–ဟူလို)

ဥပနိက္ခိတ္တက ၊ဟေ၊ အာဟဋ္ဌ။ ။ ကျောင်း၌နေသော ရဟန်းတို့ဖို့ ကျောင်းဒါယကာတို့က သင်္ကန်းစသည်တို့ လှူထားတတ်ကြ၏၊ ထို သင်္ကန်းစသော အသုံးအဆောင်ဘဏ္ဍာကို **"ဥပနိက္ခိတ္တကဘဏ္ဍာ"**ဟု ခေါ်၏၊ ထို သင်္ကန်းစသည်တို့ ပျက်စီးမည်စိုး၍ မိမိတို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားရာ အရပ်သို့ ဆောင်ယူအပ်သည်ကို **"ဣဒ အာဟဋ္ဌ"**ဟု ဆိုသည်၊ ထို ဘဏ္ဍာတို့တွင် သင်္ကန်းစသည်တို့ကား ဝေဖန်ကောင်းသော ဘဏ္ဍာတည်း၊ ကြေးအိုး, ကြေးဖလား စသည်တို့ကား မဝေဖန်ကောင်းသော ဘဏ္ဍာတည်း၊ ထို သင်္ကန်း စသော ဝေဖန်ကောင်းသော ဘဏ္ဍာမျိုးကို မူရင်းကျောင်းသို့ ပြန်သွား၍၊ အပလောကနကံ ပြုပြီးမှ ထို ကျောင်းတွင်းရှိသော သံဃာများသာ ဝေဖန်ရမည်။

ဟိ–မှန်၊ သံဃိက်–သံဃဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဝေဘာဂိယဘဏ္ဍ–ဝေဖန်ကောင်းသော ဘဏ္ဍာသည်၊ ဝါ–ကို၊ အန္တေဝါဟာရေ ဝါ–ကျောင်းတိုက် အတွင်း၌သော် လည်းကောင်း၊ ဗဟိသီမာယ ဝါ–ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ပ၌သော်လည်းကော့င်း၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ ဗဟိသီမာယ–၌၊ ဌိတာနံ–တည် ၁၁ ရဟန်းတို့အား၊ အပလောကေတွာ–၍၊ ဘာဇေတုံ–ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ နံ ဝဋ္ဋတိ–မသင့်၊ [သံဃိက ပစ္စည်းကို ဝေဖန်ရာ၌ ဤ၂ စကားကို သတိပြုပါ၊] ပန–ဆက်၊ ဥဘယတ္ထ–နှစ်ပါးစုံသော အရပ်၌၊ (အန္တေဝါဟာရ၊ ဗဟိသီမာ၌၊) ဌိတမ္မိ–တည်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း၊ အန္တေဝသိမာယ–၌၊ ဌိတာနံ–တည်သော ရဟန်းတို့အား၊ အပလောကေတွာ–၍၊ ဘာဇေတုံ–ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ–သည်သာ၊ [ဂိလာနစသည် ဖြစ်၍ မလာနိုင်သော ကျောင်းတွင်း၌ ပုဂ္ဂိုလ်အားကား သံဃာ့ထံ ခွင့်ပန်၍ ဝေဖန်ကောင်းသည်–ဟူလို။]

သံဃဘေဒအနာပတ္တိဝဿဿေဒကထာ

၂၀၂။ သံဃော ဘိန္နောတိ ဇတ္တု–၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ သံဃေ–သည်၊ ဘိန္နေ–ကွဲပြီးလတ်သော်၊ (ကွဲပြီး:ခါမှ)၊ ဂန္ဓာ–သွား၍၊ ကရဏီယ–ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ–မရှိတော့၊ ပန–စင်စစ်ကား၊ ယော–အကြင် သံဃာကို၊ (အာသင်္ကိတောဋ္ဌ စပ်၊) ဘိန္ဒိသတိ–ကွဲတော့လတ္တံ့၊ ဣတိ–သို့၊ အာသင်္ကိတော–ယုံမှားအပ်၏၊ တ–ထိုသံဃာကို၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဘိန္နောတိ–ဟူ၍၊(ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ–ပြီ၊ **သမ္မဟုလာဟိ၊ပေ၊ဘိန္နော**တိ ဇတ္တု–၌၊

သံဃိကံ ၊ပေ၊ နံ ဝဋ္ဋတိ။ ။ သံဃာအားလုံးနှင့် ဆိုသော စတုဒ္ဒိသသံဃိက ဖြစ်သောကြောင့် အပြင်ဘက် ရောက်နေသော တစ်ပါးတလေအား ခွင့်ပန်၍ မပေးကောင်း၊ အာရာမသံဃိကဖြစ်သော ဥစ္စာကိုကား အာရာမ်တွင်းရှိ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးက ကျေနပ်လျှင် ဝေဖန်ကောင်းမည် ထင်သည်။

သံဃော ဘိန္နော။ ။ ဘိန္နောဌ ဘိဒဓာတ်+တပစ္စည်းတည်း၊ ထို တပစ္စည်းသည် အတိတ်အနက်၌ သက်ရိုးရှိသောကြောင့် **"ဘိန္နော–ကွဲပြီ"**ဟု အနက် ထွက်၏၊ သို့သော် ပါဠိတော်၌ **" ပဏ္ဍိတမ္ဘိ "** ဟု ဆိုသောကြောင့် သံဃာ ကွဲပြီးဖြစ်လျှင်

(ဝိနိစ္ဆယော ဧဝ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ ဘိက္ခာနိုဟိ – တို့သည်၊ သံဃော – ကို၊ ဘိန္နော – ခွဲအပ်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ နု ဒဋ္ဌမ္ဘော – မမှတ်ထိုက်၊ ဟိ– သာဓကကား၊ နု ခေါ ဥပါလိ ဘိက္ခာနီ သံဃဲ ဘိန္ဒတိတိ – ဟူသော၊ ဧတံ (သုတ္တံ) – ဤ ပါဠိတော်ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ – ပြီ၊ [ဥပါလိ – **ဥပါလိ**၊ ဘိက္ခုနီ–သည်၊ သံဃ – ကို၊ နု ဘိန္ဒတိ – မခွဲနိုင်၊] ပန – အနွယ်၊ ဧတော – ဤ ဘိက္ခုနီတို့ကို၊ နိဿယ – မှီ၍၊ အနုဗလံ – လျော်သောအားကို၊ ကတ္တာ–ပြု၍၊ ယံ သံဃံ – အကြင် သံဃာကို၊ ဘိက္ခူ – တို့သည်၊ ဘိန္ဒေယ္ယုံ–ခွဲကုန်ရာ၏၊ ဣတိ– သို့၊ အာသင်္ကာ– ယုံမှားဖွယ်သည်၊ ဟောတိ– ၏၊ တံ– ထိုသံဃာကို၊ သန္ဓာယ– ၍၊ ဧတံ– ဤ သမ္မဟုလာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ သံဃော ဘိန္နောဟူသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ–ပြီ။

မိမိက သွားရ၍ စေ့စပ်ဖွယ်ကိစ္စ မရှိရကား **"ဘိန္နော–ကွဲပြီးပြီ"** ဟု မုရာအတိတ် အနက်ကား မသင့်၊ ကွဲဖို့ရန် ယုံမှားဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် အားထုတ်နေအပ်သော အကြောင်းကိုပင် ဖလူပစာရအားဖြင့် **"ဘိန္နော"**ဟု ဆိုထားကြောင်းကို ပြလို၍ **"ယော ပန ၊ပေ၊ အာသင်္ကိတော"**ဟု မိန့်သည်။ သူတို့ အားထုတ်နေပုံက ကွဲတော့မည်ဟု ယုံမှားစရာ ဖြစ်နေသည်–ဟူလို၊ ကွဲခြင်းသည် အကျိုး, သူတို့ အားထုတ်နေပုံသည် အကြောင်းတည်း၊ [ယောဇနာ၌ကား ဘိန္နော ၌ တပစ္စည်း၏ အနာဂတ်အနက်ကို ပြလို၍ **"ယော ပန ဘိန္ဒိဿတိ"**ဟု မိန့်ကြောင်းကို ဆိုလေသည်၊] ဤ အဓိပ္ပာယ်မျိုးကို ကောသမ္ဗကကဏ္ဍကဥ်လည်း တွေ့ရဦးလတ္တံ့။

အနုဗလံ ကတ္တာ။ ။ ဘိက္ခုတို့သည် ဘိက္ခုနီတို့အား မိမိတို့ဘက်က စွမ်းနိုင်သမျှ အားပေးကြဖို့ရန် ပြောကြကုန်၏၊ ထိုအခါ ဘိက္ခုနီတို့က လူအား, နွားအား, ဆွေမျိုးအားတို့ဖြင့် အားပေးကြ၏၊ ထို အားကို အမှီရ၍ ဘိက္ခုတို့က သံဃာခွဲခြင်းကို ဘိက္ခုနီတို့ ခွဲသည်ဟု ဆိုသည်။

ဝေဒီသုဝဏ္ဏပဂမနကထာ

၂၀၃။ ဝေဒေတိ–ကား၊ ဂေါပါလကာန်–နွားကျောင်းသားတို့၏၊ နိုဝါသ ဌာနံ–နေရာအရပ်တည်း၊ **ယေန ဝေဒေ**တိ ဇတ္ထ–ဌ်၊ ဝဒေန–နွားကျောင်းသား ရွာနှင့်၊ သဒ္ဒိ–တကွ၊ ဂတသ–လိုက်သွားသော ရဟန်း၏၊ ဝသေ့ဌေ–ဝါပြတ် ခြင်းကြောင့်၊ အနာပတ္တိ–သည်၊ (ဟောတိ၊) **ဥပကဋ္ဌာယ**တိ–ကား၊ အာသန္နာယ–နီးကပ်လတ်သော်၊ (သတ္ထေန ဂန္တုကာမော–ဟောတိ ဌ် စပ်၊) [ဥပကဋ္ဌာနှင့် အာသန္နာသည် အနက်တူ ပရိယာယ်ပုဒ်ဟု ယောဇနာဌ် ဆိုအ်၏။ ထောမနီမ်ဌ်ကား **"ဥပကဋ္ဌာ"**ဟု မရ၊ **"ဥပကဏ္ဏာ"**ဟု ရှိ၏။ **"ကဏ္ဏ သမီပ–အနီးသို့၊ ဥပဂတာ, ဥပဂဏ္ဏာ"**ဟု ပြုသည်။] **သတ္ထေ ဝသံ ဥပဂန္ဒုန္တိ** ဇတ္ထ–ဌ်၊ ဝသေ့ပနာယိကဒိဝသေ–ဝါကပ်ရာ နေ့ဌ်၊ တေန ဘိက္ခုနာ–သည်၊ ဥပါသကာ–ဥပါသကာတို့ကို၊ (လှည်းကုန်သည်တို့ကို)၊ ဝတ္တမ္ဘာ–ပြောဆို ထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ"?)၊ (ဥပါသကာ– တို့)၊ ကုဋ္ဌိကာ– ကျောင်းငယ်ကို၊ လဒ္ဓါ– ရခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဌတိ– သင့်၏၊ ဣတိ– သို့၊ (ဝတ္တမ္ဘာ)၊ ကရိတွာ– ကျောင်းငယ်ကို ပြု၍၊ သစေ ဒေဿိ–အကယ်၍ ပေးကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တတ္ထ–ထို ကျောင်းငယ်သို့၊ ပဝိသိတွာ–ဝင်၍၊ ဣဓ–ဤ ကျောင်းငယ်ဌ်၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့၊ ဥပေမိ–ကပ်ရောက်ပါ၏၊ ဣတိ–သို့၊ တိက္ခတ္တုံ–သုံးကြိမ်၊ ဝတ္တမ္ဘ–ရွတ်ဆိုရာ၏၊ နော စေ ဒေဿိ–အကယ်၍ မပေး ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သာလာသခေ်ပေန–ဇရပ်အသွင်ဖြင့်၊ ဌိတသကဋ္ဌသ– တည်သော လှည်းအပေါင်း၏၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ဌ်၊ ဥပဂန္တ္ဗဗ–ဝါကပ်ရာ၏၊

ဝဒေ။ ။**"ဝဒ–ဂတိမှိ"**ဟု ဓာတျမ်၊ ရှိ၏၊ တစ်နေရာတည်း၌ အတည်မနေဘဲ ရွှေ့၍ရွှေ့၍ သွားကြသောကြောင့် နွားကျောင်းသားတို့၏ နေရာအရပ်ကိုလည်းကောင်း, ထို နွားများ၏ နေရာခြံကိုလည်းကောင်း **"ဝဒ"**ဟု ခေါ်၏။ [ဝဒတိတိ ဝဒေ။] ဣန္ဒိယဌ် နွားများကို ပိုင်သော ဂေါဝိန္ဒ (နွားသူဌေး)ကြီးများ၏ လုပ်သားဖြစ်သော နွားကျောင်းသားများသည် ရေကြည်ရာ မြက်နရာသို့ ရွှေ့ကာရွှေ့ကာ ရွာကလေး တည်နေတတ်ကြသည်၊ ထို ရွာကလေးကို **"နွားကျောင်းသားရွာ"**ဟု ခေါ်၏။ ဤ ဝဒ ဟူသည်လည်း ထို ရွာကလေးမျိုးပင်တည်း၊ [အချို့ ဝဒဌ်ကား နွားပိုင်ရှင် သူဌေးကြီးများကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်၍ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်တတ်ကြ၏၊ (သုတ္တနိပါတ်, ဓနိယ)သုတ်ကို ကြည့်ပါ။]

သတ္ထေ ၊ပေ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။ဝဒ္ဌဌ် ဝါကပ်သော ရဟန်းမှာ နွားကျောင်းသားတို့၏ နေရာ တဲကုပ်ကဲ့သို့ မိမိအတွက် တဲကုပ်လည်း ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်၍ ရနိုင်သောကြောင့်

[သာလာဟူသည် အမိုးအကာပါသော စည်းဝေးရာ တန်ဆောင်းမျိုးတည်း၊ လှည်းများပေါင်း၍ နေသောအခါ ထို တန်ဆောင်းကဲ့သို့ အမိုးအကာ ဖြစ်၍ နေသောကြောင့် ထိုအောက်၌ ဝါကပ်ပါဟု ဆိုသည်။] တမ္ပိ–ထို လှည်း၈ရပ် ကိုလည်း၊ အလဘန္တေန–မရသော ရဟန်းသည်၊ အာလယာ–အာလယာကို၊ ကာတဗ္ဗော–၏၊ သတ္ထေ ပန–လှည်းအပေါင်း၌ကား၊ ဝသဲ–သို့၊ ဥပဂန္တ္မ–ဌာ၊ နံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာလယော နာမ–မည်သည်၊ ဣဒ–ဤ သတ္ထာ၌၊ ဝသဲ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိသာမိ–နေအုံ့၊ ဣတိ–သို့၊ စိတ္တာပ္ပါဒမတ္တံ–စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းမျှ တည်း၊ [တစ်နည်း၊ ဣ၌–၌၊ ဝသဲ–ပတ်လုံး၊ ဝသိသာမိ–အုံ့၊ ဣတိ–သို့၊ စိတ္တာပ္ပါဒမတ္တံ–မျှသည်၊ အာလယော နာမ–မည်၏။]

သတ္ထေ–လှည်းကုန်သည်အပေါင်းသည်၊ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေယေဝ–ခရီးသွားစဉ်ပင်၊ ပဝါရဏာဒီဝသော–ပဝါရဏာနေ့သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တတ္ထေဝ– ထို လှည်းအပေါင်း၌ပင်၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ– ပဝါရဏာ ပြုရာ၏၊ [တစ်ပါးတည်းဖြစ်လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ပဝါရဏာ ပြုရမည်။] သတ္ထော–သည်၊ အန္တောဝသေယေဝ–ဝါတွင်း၌ပင်၊ ဘိက္ခုနော–သည်၊ ပတ္တိတဋ္ဌာနံ–တောင့်တ အပ်သော အရပ်သို့၊ ပတ္တာ–ရောက်၍၊ အထ အတိက္ကမတိ–အကယ်၍ လွန်သွားအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပတ္တိတဋ္ဌာနေ–တောင့်တအပ်သော အရပ်၌၊ ဝသိတ္တာ–နေရစ်၍၊ တတ္ထ–ထိုအရပ်၌၊ ဘိက္ခူဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं–ကွ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–၏၊

"ကုဋိ"ရဖို့ရန် အထူး မဆိုခဲ့၊ ဤ သတ္ထာ၌ကား ခရီးသွားရင်း ဝါကပ်ရမည် ဖြစ်သော ကြောင့် ခေတ္တ နှားနေရာပယ် ကျောင်းကလေးတစ်ခု ရသင့်သည်ဟု ဥပါသကာတို့အား ပြောရသည်၊ ထိုသို့ ပြော၍ ရလျှင် ထို ကျောင်းကလေး အတွင်းသို့ ဝင်၍ **"ဣဒ ဝသဲ ဥပမိ"**ဟု သုံးကြိမ် ဆို၍ (တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်လည်း ဆို၍) ဝါကပ်ရသည်၊ ကျောင်းမဟုတ်သောကြောင့် **"ဣမသ္မိं ဝိဟာရေ"**ဟုကား မဆိုရ၊ သုံးလပတ်လုံး အတည်တကျ နေရမည် မဟုတ်သောကြောင့် **"ဣမံ ဓေတမာသံ"**ဟုလည်း မဆိုရ။

သတ္ထေ ပန ၊ပေ၊ နံ ဝဋ္ဋတိ။ ။ ကျောင်းကုပ်လဲ မရှိ, သာလာလည်း မရ သောကြောင့် **"ဣဒ ဝသဲ ဝသိသာမိ"**ဟု နှုတ်မြွက်၍ ဝါမကပ်ရခြင်းကို **"သတ္ထေ ပန ၊ပေ၊ နံ ဝဋ္ဋတိ"**ဟုဆိုသည်၊ **"ဣဒ သတ္ထာဝယ် မိုးလပတ်လုံး နေအုံ့"**ဟု စိတ်ဖြင့် အာလယပြုရမည်–ဟူလို၊ [သတ္ထေ ပန ဝသဲ ဥပဂန္တ္မ နံ ဝဋ္ဋတိတိ ကုဋိကာဒီနံ အဘာဝေန ဣဒ ဝသဲ ဥပေမိတိ ဝစီဘေဒ ကတ္တာ ဥပဂန္တ္မ နံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာလယကရဏမတ္တေနေဝ ဝဋ္ဋတိတိ အဓိပ္ပာယော–သာရတ္ထ။]

သတ္ထော–သည်၊ အန္တေဝေယ္ယော–၌ပင်၊ အန္တရာ–အကြား၌၊ (ရဟန်း တောင့်တအပ်သော အရပ်သို့ မရောက်မီ အကြား၌)၊ ဧကသ္မိं–သော၊ ဂါမေ–၌၊ အထာပိ တိဋ္ဌတိ ဝါ–အကယ်၍မူလည်း တန့်ရပ်နေအုံ့၊ အထာပိ ဝိပ္ပကိရတိ ဝါ–အကယ်၍မူလည်း တကွဲတပြား ဖြစ်သွားအုံ့၊ [ဝိပ္ပကိရတိတိ ဝိသုံ သိသုံ ဂစ္ဆတိ၊–သာရတ္ထာ၊] (ဧဝံ သတိ)၊ တသ္မိံယေဝ ဂါမေ–ထို ရွာ၌ပင်၊ ဘိက္ခူဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं၊ ဝသိတ္တာ–၍၊ ပဝါရေတမ္ဗံ–၏၊ အပဝါရေတ္တာ–ပဝါရဏာ မပြုမူ၍၊ တတော–ထိုအရပ်မှ၊ ပရံ–အလွန်၊ (နောက်သို့၊) ဂန္ဒုံ–ဝှာ၊ နဝဋ္ဋတိ။

နာဝါယ်–လှေ၌၊ ဝသော်–သို့၊ ဥပဂစ္ဆန္တေနာပိ–ကပ်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ ကုဋိယံယေဝ– တဲကုပ်၌သာ၊ ဥပဂန္တမ္ဗံ– ရာ၏၊ [လှေပေါ်ဝယ် ပါသော တဲကုပ်၌သာ ဝါကပ်ရမည်၊] ပရိယေသိတ္တာ–တဲကုပ်ကို ရှာ၍၊ အလဘန္တေန– မရသော ရဟန်းသည်၊ အာလယော–ကို၊ ကာတဗ္ဗော–၏၊ [**"ဤ လှေပေါ်၌ ဝါကပ်မည်ဟု စိတ်ဖြစ်စေရမည်"** ဟူလို၊] အန္တောတေမာသံ–ဝါတွင်းသုံးလ အတွင်း၌၊ နာဝါ–သည်၊ သမุဒ္ဒေယေဝ–၌သာ၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တတ္ထေဝ–ထို လှေ၌သာ၊ ပဝါရေတမ္ဗံ–၏၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ နာဝါ–သည်၊ ကူလံ–ကမ်းကို၊ လဘတိ–ရအုံ့၊ အယ္ဟ–ဤ ရဟန်းသည်လည်း၊ ပရတော– နောက်သို့၊ ဂန္တ္မကာမော–ဆက်၍ သွားလိုသည်၊ ဟောတိ–အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဂန္တုံ–ဆက်လက်၍ သွားခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ နာဝါယ–သည်၊ လဒ္ဓဂါမေယေဝ– ရအပ်သော ရွာ၌သာ၊ (လှေဆိုက်ရာ ရွာ၌သာ၊) ဝသိတ္တာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိं ပဝါရေတမ္ဗံ၊ နာဝါ–သည်၊ အနုတီရမေဝ–ကမ်း အစဉ်အတိုင်း သာ၊ အညတ္ထ– အခြားသော ရွာသို့၊ သစေပိ ဂစ္ဆတိ–အကယ်၍မူလည်း သွားအုံ့၊ ဘိက္ခူ စ– သည်လည်း၊ ပဌမံ–စွာ၊ လဒ္ဓဂါမေယေဝ–ရအပ်သော ရွာ၌သာ၊ (လှေဆိုက်ရာ ရွာ၌သာ၊) ဝသိတုကာမော–နေရစ်လိုသည်၊ (သစေပိ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) နာဝါ–သည်၊ ဂစ္ဆတု–သွားပစေ၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ တတ္ထေဝ–ထို ရွာ၌သာ၊ ဝသိတ္တာ–နေရစ်၍၊ ဘိက္ခုဟိ ।ပေ၊ ပဝါရေတမ္ဗံ–ပဝါရဏာပြုရာ၏။

ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဝဇေ–နွားကျောင်းသားရွာလည်းကောင်း၊ သတ္ထေ– လှည်းကုန်သည်အပေါင်းလည်းကောင်း၊ နာဝါယံ–လှေလည်းကောင်း၊ ဣတိ– သို့၊ တီသု – သုံးမျိုးကုန်သော၊ ဌာနေသု – အရပ်တို့၌၊ ဝဿဿေဒေ –

ဝါပြတ်ခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိ–သည်၊ နတ္ထိ၊ ပဝါရေတဗ္ဗ–ပဝါရဏာပြုခြင်းငှာလည်း၊ လဘတိ–ရ၏၊ ပန–ဆက်၊ ပုရိမေသု–ရှေ့၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါဌေဟိ ဥဗ္ဗဇ္ဇာဟောန္တိတိအာဒီသု–အစရှိကုန်သော၊ သံဃဘေဒပရိယန္တေသု–သံဃဘေဒ အဆုံးရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထူသု–ဝတ္ထုတို့၌၊ ကေဝလ–ပဝါရဏာမဖက် သက်သက်၊ အနာပတ္တိ–အနာပတ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ပဝါရေတုံ ပန–ပဝါရဏာပြုခွင့်ကိုကား၊ နေ လဘတိ–မရ။

၂၀၄။ နေ ဘိက္ခဝေ ရုက္ခသုသိရေတိ ဇေတ–၌(ဝိနိစ္ဆယော ၉၀ ဒေဒိတမ္ဘော–၏။) သုဒ္ဓေ–သက်သက်သော၊ (အပေါ်က အမိုးမဖက် သက်သက်သော၊) ရုက္ခသုသိရေယေဝ–သစ်ခေါင်း၌သာ၊ (ဝသံ ဥပဂန္တုံ)၊ နေ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန–အနွယ်၊ မဟန္တသ–ကြီးစွာသော၊ ရုက္ခသုသိရသ–၏၊ အန္တော–အတွင်း၌၊ ပဒရစ္ဆဒနံ– ပျဉ်ချပ်အမိုးရှိသော၊ ကုဋိကံ– ကျောင်းကုပ်ကို၊ ကတွာ– ၍၊ ပဝိသနဒ္ဓါရံ– ဝင်ကြောင်းတံခါးကို၊ (ဝင်ကြောင်း ထွက်ကြောင်းတံခါးကို၊ နိက္ခမနတစ်ပှဲ ဧကသေသ် ပြုထားသည်။) ယောဧတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ (တပ်၍)၊ ဥပဂန္တုံ– ဝါကပ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ရုက္ခံ– ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ– ဖြတ်၍၊ (အခေါင်းရှိသော နေရာ၏ အထက်၌ ဖြတ်၍)၊ ခါဏုကမတ္တကေ – သစ်ငုတ်၏ အထက်၌၊ ပဒရစ္ဆဒနံ– သော၊ ကုဋိကံ– ကို၊ ကတွာပိ– ၍လည်း၊ (ဥပဂန္တုံ)၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ–သည်သာ၊ [ရုက္ခံ ဆိန္ဒိတွာတို သုသိရဠာနဥပရိဘာဂါ ဆိန္ဒိတွာ၊ ခါဏုမတ္တကေတို သုသိရခါဏုမတ္တကေ၊–ဝိမတိ।] **ရုက္ခဝိဋပါယာ**တ ဇေတ္ထာပိ–၌လည်း၊ သုဒ္ဓေ–သော၊ (လင့်စင်မဖက် သက်သက်သော၊) ဝိဋပမတ္တေ–သစ်ခွမျှ၌၊ (ဥပဂန္တုံ)၊ နေ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန–အနွယ်၊ မဟာဝိဋပေ–ကြီးစွာသော သစ်ခွ၌၊ အဋ္ဌကံ–လင့်စင်ကို၊ ဗန္ဓိတ္တာ–ဖွဲ့၍၊ တတ္ထ–ထို လင့်စင်၌၊ ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတွာ၊ ဥပဂန္တဗ္ဗံ–ဝါကပ်ရာ၏။

အသေနာသနိကေနာတိ–ကား၊ ယသ–အကြင် ရဟန်း၏၊ ဝါ–မှာ၊ ပဏ္ဍိန်–ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဆဒနာနံ–အမိုးတို့တွင်၊ (အုတ်,ကျောက်,သစ်ရွက်,

---

နတ္ထိ ၊ပေ၊ လဘတိ။ ။ မူလဝါကပ်ရာ အရပ်၌ အတည် မနေရာဝဲ ရွှေ့၍ ရွှေ့၍ သွားရသောကြောင့် ဝဿစ္ဆေဒဖြစ်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း အာပတ်မသင့်၊ ပဝါရဏာလည်း ပြုကောင်း၏–ဟူလို၊ သို့သော် ထို ၀၆ စသည်တို့နှင့် အတူ သွားမှသာ ဤ ခွင့်ပြုချက် ရသည်၊ ခွဲ၍ သွားလျှင်ကား အာပတ်လည်း သင့်၏၊ ပဝါရဏာ ပြုခွင့်လည်း မရ၊ [တိသု ဌာနေသု နတ္ထိ ဝဿစ္ဆေဒေ အာပတ္တိတိ တေဟိ သဒ္ဒိ ဂစ္ဆန္တသော နတ္ထိ အာပတ္တိ၊ တေဟိ ဝိယုဇ္ဈိတွာ ဂမနေ ပန အာပတ္တိ ယေဝ၊ ပဝါရေတုဗ္ဗ နေ လဘတိ၊–သာရတ္ထ။]

အက်ကော, မြက်ဟုဝ ငါးချက်သော အမိုးတို့တွင်၊) အညတရေန–တစ်မျိုးမျိုးသော အမိုးဖြင့်၊ ဆန္နံ – မိုးအပ်သော၊ ယောဇိတဘဂါရဗန္ဓနံ – ယှဉ်စေအပ်သော တံခါးပေါင် ရှိသော၊ သေနာသနံ– ကျောင်းသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ [အချို့စာ၌ **"ယောဇိတဘဂါရဗန္ဓသေနာသနံ"**ဟု သမာသ် ရှိ၏၊ **"ယှဉ်စပ်အပ်သော တံခါး အမွှဲ.ပါရှိသော ကျောင်းသည်"**ဟု ပေး၊] တေန–ထိုရဟန်းသည်၊ (ကျောင်းမရှိသော ရဟန်းသည်၊) နှ ဥပဂန္တ္မဗ္ဗံ–ဝါမကပ်ရာ၊ **နှ ဘိက္ခေ ဆဝကုဋ္ဌိကာယဿ**–ကား၊ ဌုဂ်ိတမဠာဒိဘောဒါ–ဌုဂ်ိတညောင်စောင်း အစရှိသော အပြားရှိသော၊ (ရှည်သော အခြေ၌ အပေါင်တပ်၍ ပြုအပ်သော ညောင်စောင်း အစရှိသော အပြားရှိသော၊) ကုဋ္ဌိ–တဲကုပ်သည်၊ ဆဝကုဋ္ဌိကာ နာမ–မည်၏၊ တတ္ထ–ထို သုသာန်တဲကုပ်၌၊ ဥပဂန္တ္မဲ နှ ဝဋ္ဌတိ၊ ပန–အနေယ၊ သုသာနေ–သုသာန်၌၊ အညံ–ဌုဂ်ိတမဠာ စသည်မှ တစ်ပါးသော၊ ကုဋ္ဌကံ–ကို၊ ကတွာ–၍၊ (ဥပဂန္တ္မဲ)၊ ဝဋ္ဌတိ–၏၊ **နှ ဘိက္ခေ ဆဝတ္ထေ**တိ ဇတ္ထာပိ–၌လည်း၊ စတုသု–လေးခုကုန်သော၊ ထမ္ဘေသု–တိုင်တို့၌၊ ဆတ္တံ–ထီးကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ အာဝရဏံ–ပိတ်ဆို့ကြောင်း အကာကို၊ ကတွာ–၍၊ ဒွါရံ–တံခါးကို၊ ယောဇေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ (တပ်၍)၊ ဥပဂန္တ္မဲ ဝဋ္ဌတိ၊ ဧသာ–ဤ ကုဋ္ဌိသည်၊ (တိုင်လေးတိုင်ပေါ်၌ ထီးရွက်ကို ထား၍ အကာ ကာပြီးလျှင် တံခါးတပ်ထားအပ်သော ကုဋ္ဌိသည်၊) ဆတ္တကုဋ္ဌိကာ နာမ–ထီးကျောင်းကုပ် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ **စာဋ္ဌိယာ**တိ ဇတ္ထာပိ–၌လည်း၊ မဟန္တေန–ကြီးစွာသော၊ ကပလ္လေန–အိုးခွက်ဖြင့်၊ ဆတ္ထေ–၌၊ ဝုတ္တနယေန–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကုဋ္ဌံ ကတွာ ဥပဂန္တ္မဲ ဝဋ္ဌတိ။

ဌုဂ်ိတ ၊ပေ၊ ကုဋ္ဌိ။ ။ ဌုဂ်ိတမဠာ နာမ ဒီဃ မဠာပါဒေ ဝိဓ္ဓိတွာ အဌနိယော ပဝေသေတွာ ကတော (ဥပမာ–နှစ်တောင်လောက် စသည် ရှည်သော ခြေထောက်ကို အလယ်ခေါင်၌ ထွင်း၍ အပေါင်တပ်ထားသော ညောင်စောင်းတည်း၊) သော ဟေဋ္ဌာပရိယာသေန ပညတ္တောပိ ပုရိမသဒိသောဝ ဟောတိ၊ (ထို ညောင်စောင်း မျိုးသည် အထက်အောက်ဟူ၍ အထူးမရှိ၊ အထက်ဘက်ကိုလည်း အောက်ဘက်၌ ထား၍ ခင်းနိုင်၏၊) တံ သုသာနေ, ဒေဝတာဘ္ဂာနေ စ ထဝေဓ္ဓိ၊ (ထို ညောင်စောင်း မျိုးကို သုသာန်၌လည်း ထားတတ်ကြ, နတ်ကွန်း၌လည်း ထားတတ်ကြ၏၊) ကျောက်တုံး လေးတုံး၏ အပေါ်၌ ကျောက်ဖျာခင်း၍ ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းကိုလည်း **"ဌုဂ်ိတမဠာ"**ဟု ခေါ်ကြသေး၏၊ စတုန္နံပါသာဏာနံ ဥပရိပါသာဏဖလကေ အတ္ထာရိတွာ ကတကေဟမ္မိ ဌုဂ်ိတမဠောတိ ဝုစ္စတိ၊–ဝိမတိ။)

အမ္မိုကကတိကာဒိကထာ

၂၀၅။ ဧဝရူပါ ကတိကာတိ ဧတ္ထ–ဌ်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) အညာပ–ဤကတိကမ္မ အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဤဒိသီ–ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ အမ္မိကာ–တရားနှင့် မယှဉ်သော၊ ယာ ကတိကာ–အကြင် ကတိကဝတ်သည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ သာ–ထို ကတိကဝတ်ကို၊ နု ကာတမ္ဘာ–မပြုထိုက်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တသာ–ထိုအမ္မိကကတိကာ၏၊ လက္ခဏံ–လက္ခဏာကို၊ မဟာ ဝိဘင်္ဂေ–ဘိက္ခုမဟာဝိဘင်း၌၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ [စတုတ္ထပါရာဇိကအဖွင့် **"ယော ဣမမှာ အာဝါသာ ပဌမံ ပဣမိဿတိ၊ တံ အရဟာတိ ဓာနိဿာမ"**၌ ပြအပ်သော အမ္မိကကတိကဝတ်တည်း၊ သေနာသနကွန္ဒကဋ္ဌလည်း ပြဦးလတ္တံ့။]

၂၀၇–၈။ ပဋိသဝေ စ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋသာတိ ဧတ္ထ–ဌ်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ကေဝလံ–သက်သက်၊ (ဆွမ်းခံဖို့ရန် ဝန်ခံခြင်းစသည်နှင့် မဖက် သက်သက်၊) ဣမံ တေမာသံ–ဤသုံးလပတ်လုံး၊ ဣဒ–ဤကျောင်း တိုက်၌၊ ဝသံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းငှာ၊ ဝါ–မိုးခိုခြင်းငှာ၊ ဝသထ–နေကြပါကုန်၊ (တေမာသံနှင့် အစ္ဆန္ဒသံယောဂခြင်း ထပ်မည်စိုး၏ **"ဝသံ"**ကို **"ဌာ"**ဟု ပေးလိုက်သည်၊) ဣတိ– သို့၊ ဧတသေဝ– ဤ လျှောက်ထားအပ်သော စကားကိုသာ၊ ပဋိသဝေ – ဝန်ခံချက် ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ အာပတ္တိ၊ နု (ဟောတိ)– ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး၊ ဣဒ မေ တေမာသံ– ပတ်လုံး၊ ဘိက္ခု – ဆွမ်းကို၊ ဂဏှထ– ခံယူပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဥဘောပိ – နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ–တို့သည်၊ ဣဒ–ဤ ကျောင်း၌၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိဿာမ – နေကြကုန်စို့၊ ဣတိ – ဤသို့လည်းကောင်း၊

နု ကေဝလံ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသ။ ။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ **"ပုရိမေါ ဆိုမည်"**ဟု ဝန်ခံထားဏ၏၊ ဝါဆိုခါနီးသော် ထို ကျောင်းသို့ ဝါဆိုဖို့ရန် လာစဉ် လမ်း၌ လာဘ်ပေါသော ကျောင်းနှစ်ကျောင်းကို တွေ့၍ ဝန်ခံထားရာ ကျောင်းသို့ မသွားဘဲ လာဘ်ပေါသော ကျောင်းနှစ်ကျောင်း၌ ဝါကပ်လေ၏၊ ထို ရဟန်းအတွက် ပဋိသဝကြောင့် ဒုက္ကဋ်ဟု ဆိုသည်၊ ဤ ပဋိသဝဒုက္ကဋ်ကား **"ကျောင်း၌ နေမည်"**ဟု ဝန်ခံချက် ပျက်မှုသာမက ဆွမ်းစား ပင့်ရာ၌ **"လာမည်"**ဟု ဝန်ခံပြီး၍ မသွားသုမျှာလည်း ပဋိသဝဒုက္ကဋ် သင့်သည်သာ။ [ပဋိသဝဝိသ်ဝါဒေ, သုဒ္ဒစိတ္တသ ဒုက္ကဋ်၊–ခုဒ္ဒသိက္ခာ။]

ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ဥဒ္ဓိသာပေသာမ–ပါဠိကို ရွတ်စေကြကုန်စို့၊ (ပါဠိကို သင်ယူကြကုန်စို့၊) ဣတိ–ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမာဒိနာပိ–ဤသို့ အစရှိသော စကားဖြင့်လည်း၊ တသ္မာ တသ္မာ–ထိုထို လျှောက်ထားမှု, တိုင်ပင်မှုကို၊ ပဋိသဝေ–ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ တဋ္ဌ–ထို ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သည်လည်း၊ ပဌမ–ရှေးဦးစွာ၊ (အစစွာ လျှောက်ထားတုန်းက, သို့မဟုတ် တိုင်ပင်တုန်းက၊) သုဒ္ဓစိတ္တသ–သန့်ရှင်းသော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ ပစ္ဆာ–နောက်၌၊ (ဝါ–မှ၊) ဝိသံဝါဒနပစ္စယာ–ချွတ်ယွင်းစေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဟောတိ)၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ ပဌမမ္ပိ–စွာလည်း၊ အသုဒ္ဓစိတ္တသ–မသန့်ရှင်းသော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊ (ဝန်ခံသည်အတိုင်း မလုပ်ဘူးဟု မစင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏၊) ပဋိသဝေ–ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ [သမ္မာနမုသာဝါဒပါစိတိအာပတ် သင့်သည်၊] ဝိသံဝါဒနေ–ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋ္ဌ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ပါစိတ္တိယေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိ–တကွ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ–သည်၊ ယုဇ္ဇတိ–သင့်၏။

သော တဒဟေ အကရဏီယောတိအာဒိသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဝသံ–သို့၊ အနုပဂန္တွာ–မကပ်မူ၍၊ သစေ ပဏ္ဍိတော–အကယ်၍ ဖဲသွားအုံ၊ (ဧဝံ သတိ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (ဝသံ–သို့၊) ဥပဂန္တွာ–ကပ်ပြီး၍၊ ဝါ–မှ၊ သတ္ဘာဟံ–ခုနစ်ရက်ကို၊ ဗဟိဒ္ဓါ–ပြင်ပ၌၊ (သစေ) ဝိတိနာမေတိ–အကယ်၍ လွန်စေအုံ၊ (ဧဝံ သတိ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပုရိမိကာ စ–

ပဋိသဝေ။ ။ ပဋိသဝေါ–ရှေးရှု နားထောင်ခြင်း၊ ပဋိသဝေါ–ခြင်း၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏၊ **"ဝန်ခံခြင်း"**ဟူသော အနက်ကား အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း၊ [သာရူတိ ပဋိသုဏိတွာ ကဲ့သို့တည်း၊] ဝန်ခံရုံဖြင့် အာပတ်မသင့်၊ ဝန်ခံချက်ကို ပျက်ကွက်စေမှ အာပတ်သင့်၏၊ ထိုကြောင့် အကြောင်း ပဋိသဝေ၏ အမည်ကို အကျိုး ပျက်ကွက်မှုဌ် တင်စားခြင်း ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ပျက်ကွက်မှုကိုလည်း **"ပဋိသဝေ"**ဟု ခေါ်ပါ။

ပုရိမိကာ စ နု ပညာယတိ။ ။ဤခန္ဓက အစနှာ:ဌ် ဝသ္သူပနာယိက နှစ်မျိုးကို **"ပုရိမာ, ပစ္ဆိမိကာ"**ဟု ပြခဲ့၏၊ ထိုကြောင့် **"ပုရိမိကာ စ–ပုရိမဝါကပ်ခြင်းသည် လည်း"**ဟု တိုက်ရိုက်အနက် ထွက်၏၊ သို့သော် ထို ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်းသည် ထို ဝါတွင်း၌ နေထိုင်ဖို့ရန် ကျောင်းကို မှတ်ယူထားရ၏၊ ဝါကျွတ်သောအခါ ထို ကျောင်း၌ ရနေကျ လာဘ်ကိုလည်းရ၏၊ ထိုကြောင့် ပုရိမိကာဖြင့် ပုရိမဝါနှင့်ဆိုင်သော

ပုရိမဝါ၌ ကျောင်းခံခြင်းသည်လည်း၊ နံ ပညာယတိ–မထင်ရှား၊ ပဋိသဝေ စ–ဝန်ခံချက် ပျက်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ အာပတ္တိ–ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်(ဟောတိ)၊ ပန–ဆက်၊ ဝသံ–သို့၊ ဥပဂန္ဓာ–ကပ်ပြီး၍၊ ဝါ–မှ၊ အရုဏ–အရုဏ်ကို၊ အနုဒ္ဓာပေတွာ–မတက်စေမူ၍၊ (ဝါကပ်ရာ ကျောင်း၌ အရုဏ် မတက်စေမူ၍)၊ တဒဟေဝ–ထိုနေ့၌ပင်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ပက္ကမန္တသာပိ–ဖဲသွားသော ရဟန်း၏လည်း၊ အန္တောသတ္တာဟေ–ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ နိဝတ္တန္တသ–ပြန်နစ်လတ်သော်၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန–ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သင္ဃာဝနာကား၊ ဒွိဟတိဟ–နှစ်ရက် သုံးရက်ပတ်လုံး၊ ဝသိတ္ဝာ–နေပြီး၍၊ အန္တောသတ္တာဟေ–၌၊ နိဝတ္တန္တသ–ပြန်နစ်သော ရဟန်း၏၊ ဝါ–အေါ–အနာပတ်ဟု ပြောဆိုဖွယ်သည်၊ ကော ပန–အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း?။

ဒွိဟတိဟ ဝသိတ္ဝာတိ ဇတ္ထာပိ–၌လည်း၊ နိရဝေဏ္ဍေနေ ဝ–ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်သာလျှင်၊ (ဟုတ္ဝာ)၊ [ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာမည်ဟု ကျောင်း၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၍၊] ဥပစာရာတိက္ကမေ–ကျောင်းဥပစာကို လွန်ရာအခါ၌၊ ဝဿဟေတု–ဝါပြတ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော–၏၊ [အချို့စာအုပ်များ၌ ရှေ့ ဝါကျနှင့် ဤ ဝါကျ ရှေ့နောက် ပြန်နေ၏။] ဣဒမ–ဤ ကျောင်း၌။ ဝသိသာမိ–နေအုံ့၊ ဣတိ–သို့၊ အာလယော–အာလယသည်၊

သေနာသနဂ္ဂါဟ (ကျောင်းယူထားခြင်း) တိုင်အောင် ကာရဏူပစာရအားဖြင့် အနက်မှတ်ပါ။ [ပုရိမိကာ စ ပညာယတိတိ ပဌမံ သောသနဂ္ဂါဟံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော–ဝိမတိ။]

မှတ်ချက်။ ။ ကျောင်းတိုက် နှစ်ခုရှိသော ကျောင်းနှစ်ကျောင်း၌ ဝါကပ်မည်ဟု သံဃိကကျောင်းနေရာကို မှတ်ယူထားသော (ရှေ့၌ ပြခဲ့သော) ရဟန်းသည် ပဌမကျောင်း၌ ဝါကပ်နေစဉ် ဒုတိယကျောင်း၌ နေမည်ဟု ကြံ၍ ထွက်သွားသော အခါ ပဌမကျောင်းတိုက် ဥပစာကို လွန်လျှင် ပဌမသေနာသနဂ္ဂါဟ ပျက်၏၊ ထို့အချိန်၌ ဒုတိယသေနာသနဂ္ဂါဟ တည်ရှိသေး၏၊ တစ်ဖန် ဒုတိယကျောင်းမှ ပဌမကျောင်းသို့ နေမည်ဟု ထွက်လာပြန်လျှင် ဥပစာကို လွန်သောအခါ ဒုတိယသေသနာသနဂ္ဂါဟလည်း ပျက်မည်ဟု မှတ်ပါ၊ (ဝိမတိ)၊ [သာရတ္ထ၌ **"ဒုတိယ ကျောင်း၌ နေမည်ဟု စိတ်ဖြစ်ရုံမျှဖြင့် ပျက်၏"**ဟု ဆိုသည်။] ကျောင်းခံခြင်း ပျက်သည်အားလျော်စွာ ထိုကျောင်းနှင့် စပ်သော သက်နိုးစသော လာဘ်လည်း မရနိုင်တော့။

သစေ အတ္ထိ–အကယ်၍ ရှိအုံ့။ [အချို့စာ၌ **"သစေပိ"**ဟု ပိ သဒ္ဒါ ပါသည်။] ပန–ထိုသို့ပင် ရှိပါသော်လည်း၊ အသတိယာ–သတိ ကင်းသဖြင့်၊ ဝသဲ–သို့၊ နဉ ဥပေတိ–မကပ်မိအုံ့။ (၈၀ သတိ)၊ ဂဟိတသေနာသနံ–ယူအပ်ပြီးသော ကျောင်းကို၊ သုဂ္ဂဟိတံ–ကောင်းစွာ ယူအပ်ပြီ၊ ဆိန္နဝသော–ပြတ်သော ဝါရှိသည်၊ နှ ဟောတိ–မဖြစ်၊ ပဝါရေတုံ–ပဝါရဏာ ပြုခြင်းငှာ၊ လဘတိ ယေဝ–ရသည်သာ။

သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပဝါရဏာယာတိ ဧတ္တ–၌၊ နဝမိတောဝ–ကိုးရက်မြောက် နေ့မှ၊ ပဌာယ–၍၊ ဂန္ဓ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ အာဂစ္ဆတု ဝါ–ပြန်လာလို မူလည်း ပြန်လာပစေ၊ မာ အာဂစ္ဆတု–ပြန်မလာလိုမူလည်း ပြန်မလာပစေ၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ သေသံ–ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ–ပေါ်လွင်သည်သာ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။

ဝဿူပနာယိကကွန္ဓကဝဏ္ဏနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

သစေ ।ပေ। လဘတိယေဝ။ ။ ကျောင်းတိုက် တစ်တိုက်ဝယ် **"ဝါကပ်မည်"** ဟူသော အာလယ(တွယ်တာစိတ်)ဖြင့် နေစဉ် ဝါဆိုရမည့်နေ့၌ကား၊ ဝါဆိုဖို့ရန် သတိမရ၍ **"ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ ဧကရတ္တံ ဝသဲ ဥပေမိ"**ဟု နှုတ်ခြွက်လျက် ဝါမဆိုမိသော ရဟန်းမှာ မှတ်ယူအပ်ပြီးသော ကျောင်းလည်း ကောင်းစွာ ယူပြီး ဖြစ်၏၊ ဝါလည်း မကျိုး, ပဝါရဏာလည်း ပြန္ဓင့်ရသည်၊ [သတိရလျက် ဝါမဆိုသူကား ထိုသို့ ခွင့်မရပါ၊ ထုံးစံအတိုင်း အာပတ်သင့်သည်။]

သတ္တာဟာနာဂတာယ။ ။စာအုပ်များ၌ **"သတ္တာဟံ+အနာဂတာယ+ ပဝါရဏာယ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ ယောဇနာဌ၌လည်း **"သတ္တာဟန္တိ သတ္တာဟေန အနာဂတာယ"**ဟု ဖွင့်၏၊ သို့သော် ဒသာဟနာဂတံ စသည်၌ ဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ်သာ တွေ့ရသောကြောင့် ဤ၌လည်း **"သတ္တာဟံ+အနာဂတာယ+ယသာတိ သတ္တာဟာနာဂတာ"**ဟု သမာသ်သာ ရှိသင့်ပါသည်။

နဝမိ သွားခြင်း။ ။ **"နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂန္ဓ ဝဋ္ဋတိ–ကိုးရက်မြောက်နေ့မှ စ၍ သွားကောင်း၏"**ဟူရာ၌ အကြောင်းကိစ္စ အထူးမရှိဘဲ သွားချင်ရုံဖြင့် သွားကောင်း သည်ဟု မမှတ်ရ၊ ပါဠိတော်၌ **"သကရဏီယော ပဏ္ဍမတိ"** ထုံးစံအတိုင်း မိဘ,ဆရာ

စသူတို့၏ ကိစ္စအတွက် ပြုဖွယ်ရှိမှ သွားကောင်းသည်ဟု မှတ်ပါ၊ ဤသို့ နဝမီဟု ခေါ်ရသော ကိုးရက်နေ့၌ သွားခြင်းကို **"နဝမီသွားခြင်း"**ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြသည်။

အာဂဠေတု ဝါ, မာ ဝါ။　　။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉–ရက်နေ့မှ စ၍ (သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စကြောင့်) ခရီးသွားသူမှာ ၁၅–ရက် (လပြည့်) နေ့ရောက်သော အခါ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ ၇–ရက် ပြည့်နေလေပြီ၊ ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် ထိုနေ့၌ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်သို့ အရောက်ပြန်လာရတော့မည်၊ သို့သော် လပြည့်နေ့မှ ၁–ရက်နေ့ အကူး၌ အရုဏ်တက်ပြီးသောအခါ ဝါကျွတ်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် လပြည့် တစ်ရက်ကို အထူး ခွင့်ပြုချက် အနေအားဖြင့် **"အာဂဠေယျ ဝါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တံ အာဝါသံ, နှ ဝါ အာဂဠေယျ"**ဟု မိန့်တော်မူသည်။

မှတ်ချက်။　　။ ဤနောက်ဆုံး သတ္တာဟ၌သာ အထူးခွင့်ပြုချက် အနေအားဖြင့် မပြန်လာဘဲ နေခွင့်ရသော်လည်း အခြားသော ရှေ့ သတ္တာဟတို့၌ကား ဤသို့ မပြန်လာဘဲ နေခွင့်မရှိဟု မှတ်ပါ။ [အာဂဠေယျ ဝါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣ အာဝါသံ နှ အာဂဠေယျာတိအာဒိနာ–ပစ္ဆိမသတ္တာဟေ အနာဂမနေ အနုညာတေပိ (မပြန်လာခြင်းကို ခွင့်ပြုအပ်သော်လည်း) အညသတ္တာဟေသု နှ ဝဋ္ဋတိ၊–ဝိမတိ။]

ဆက်ဦးဆုံ။　　။ နောက်ဆုံး သတ္တာဟ၌ အထူး ခွင့်ပြုချက် ရသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဝါဆိုပြီးသောအခါ ပထမရက်၌ ညဉ့်မအိပ်ဘဲ သတ္တာဟကိစ္စရှိလျှင် သွားကောင်းသော်လည်း နောက်ရက်များ၌ကား အခြား အရပ်သို့ သတ္တာဟကိစ္စဖြင့် သွားပြီး၍ ပြန်လာသူ၏ ညဉ့်မအိပ်ဘဲ ထပ်၍ သွားခြင်းငှာ မအပ်ဟု မှတ်ပါ၊–ဝိမတိ။

****

၄–ပဝါရဏာကွန္ဒကအဖွင့်

[ပဝါရဏာနှင့်စပ်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်အကြောင်း။]

အဖာသုကဝိဟာရကထာ

၂၀၉။ ပဝါရဏာကွန္ဒကေ–၌၊ **နေဝ အာလပေယျာမ နာ သလ္လပေယျာမာ**တိ ဇတ္ထ–၌၊ ပဋမဝစနံ–ပထမပြောဆိုခြင်းသည်၊ (ရှေးဦးစွာ ပြောခြင်းသည်၊) **အာလာပေါ** နာမ – အာလာပ မည်၏။ ပစ္ဆိမဝစနံ – နောက်မှ ပြောဆိုခြင်းသည်၊ **သလ္လာပေါ**– သလ္လာပ မည်၏။ **ဟတ္ထဝိလဃဋ်ကေနာ**တိ–ဣား၊ ဟတ္ထညွှေ့ပကေန–လက်တိုဖြင့် မြှောက်ယူခြင်းဖြင့်၊ (ဥပဒ္ဓာပေယျ ၌ စပ်၊)

အာလာပသလ္လာပ။ ။ အာဒိတော လာပေါ အာလာပေါ၊ ဝစနပဋိပစနဝသေန သမံ လာပေါ သလ္လာပေါ–သာရဏ္ဌာ၊ **"အာလာပေါ"**၌ အာသဒ္ဒါသည် အာဒိအနက်ကို ဟောဏ၏။ **"ပဌမံ+လာပေါ အာလာပေါ"**ဟု ပြု၊ **"သလ္လာပေါ"**၌ သံကို **"သမံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"သမံ+လာပေါ သလ္လာပေါ"**ဟု ပြု၊ ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားနှင့် ညီမျှအောင် နောက်ထပ် ပြောဆိုခြင်းကို **"သလ္လာပ"**ဟု ခေါ်သည်၊ သမံ–ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားနှင့် အညီအမျှ၊ ဝါ–လိုက်လျောအောင်၊ လာပေါ–ပြန်၍ ပြောခြင်းတည်း၊ သလ္လာပေါ–ခြင်း။

ဟတ္ထဝိလဃဋ်ကေန။ ။ လဃိဓာတ်သည် **"ခုနိတက်ပျံလွှားခြင်း"** ဟူသော အနက်ကို ဟောဏ၏။ ဤ၌ မြှောက်ကြွခြင်းအနက်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝိလဃဋ်ကကို **"ဥက္ခေပက"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝိလဃဋ်နံ ဝိလဃော်၊ ဝိလဃော် ဇ၀ ဝိလဃဋ်ကော၊ ဥက္ခိပန် ဥက္ခေပေါ၊ ဥက္ခေပေါယေ ဥက္ခေပကော၊ ဟတ္ထေဟိ+ဝိလဃဋ်ကော ဟတ္ထဝိလဃဋ်ကော၊ ဟတ္ထေဟိ+ဥက္ခေပကော ဟတ္ထဥက္ခေပကော–လက်တိုဖြင့် ရေအိုးကို မြှောက်ကြွခြင်း၊ အထ ဝါ ဝိလဃော်တိ အသေ့ဿရံ ပါပေတိ ဇတောနာတိ ဝိလဃော်ကော၊ ဟတ္ထော ဇ၀ ဝိလဃော်ကော၊ ဟတ္ထဝိလဃော်ကော၊ တေန ဟတ္ထဝိလဃော်ကေ၊ အညမည် သဲသိမ်ဖြတ်ဟတ္ထေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊–သာရဏ္ဌ၊ ဤ ဦးကာနည်းကို ကြည့်၍ **"လက်ချင်း ယှက်သဖြင့်"**ဟု အနက်တစ်မျိုး ပေးကြသည်၊ ဆန်အိတ်များ၊ မ သက့ဲသို့ လက်ချင်းယှက်၍ ချိယူသွားခြင်ငှံတည်း။

အဝက္ကာရပါတိ, အဝိသယံ။ ။ ပါဠိတော်ဝယ် **"အဝက္ကာရပါတိ"**ဟု ရှိ၏၊ ထို အဝက္ကာရပါတိဟူသည် ဆွမ်းဝိုး ဆွမ်းကျန် ထည့်ရာဖြစ်သော ခွက်, ဇလုံစသည်တည်း၊ [အဝက္ကာရပါတိ၌ အတိရေက ပိဏ္ဍပါတဟူပမာ ဇေ ဘာဇနံ၊–ဝိမတိ၊] အ၀ (အဓော) ကရီယတေတိ အ၀က္ကာရော– အောက်၌ ပြုအပ် (ဇလုံ စသည်၌

ပသုသံဝါသန္တိ–ကား၊ ပသုနံ–သားကောင်တို့၏၊ သံဝါသံ ဝိယ–ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းနှင့်တူစွာ၊ (ဝဋ္ဌာသမာနာတို့၌ စပ်၊) ဟိ–မှန်၊ ပသဝေါဝိ–သားကောင်တို့သည်လည်း၊ အတ္တနော–မိမိ၏၊ (သန္ဓာန်၌၊) ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်သော၊ သုခဒုက္ခံ–ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို၊ အညမညဿ–အချင်းချင်းအား၊ နိ အာရောစေန္တိ–မပြောနိုင်ကြကုန်၊ ပဋိသန္ဓေ–စကားဖြင့် ဆက်သွယ် စေ့စပ်မှုကို၊ နိ ကရောန္တိ–မပြုနိုင်ကြကုန်၊ တထာ–ထို့အတူ၊ ဧတေပိ–ဤ ရုဟန်းတို့သည်လည်း၊ (ပဋိသန္ဓေ–ကို၊) နိ အာကုံသု–မပြုကြကုန်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ နေသံ–ထို ရုဟန်းတို့၏၊ သံဝါသော–နေထိုင်ခြင်းကို၊ ပသုသံဝါသောတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–အပ်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော ဧဋ္ဌကသံဝါသ, သပတ္တသံဝါသပုဒ်တို့၌၊ ဧသ(ဧသော)–ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်၊ နယော–သင်္ကြောင်းအစီအရင်တည်း၊ **နိ ဘိက္ခဝေ မုဂမ္ဘတံ တိတ္ထိယသမာဒါနန္တိ**–ကား၊ ဣမမ်တေမာသံ–ဤ သုံးလပတ်လုံး၊ နိ ကထေတမ္ဗံ–စကားမပြောရာ၊ ဝါ–စကား မပြောစာတမ်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဧဝရူပံ–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဝတသမာဒါနံ–ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ကို၊ နိ ကာတမ္ဗံ–ထိုက်၊ ဟိ–မှန်၊ ဧသော–ဤ စကား မပြောကြစတမ်းဟု ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်သည်၊ အမမ္ဘကတိကာ–တရားနှင့် မလျော်သော ကတိကဝတ်တည်း။

ဘုန်ချုပ်အပ်သော) ဆွမ်းပို ဆွမ်းကျန်၊ အဝဏ္ဏာရသ+ပါတို့ အဝဏ္ဏာရပါတိ–ဆွမ်းပို ဆွမ်းကျန်၏ ခွက်၊ (ဆွမ်းပို ဆွမ်းကျန် ထည့်စရာ ခွက်၊) အဝိသယ္ဟ ၌ ဝိဗုဒ္ဓ သဟဓာတ်, ဏျပစ္စည်း၊ နိ ဝိသယုတေတိ အဝိသယ္ဟံ၊ **"ရိုးမြွောက်ခြင်းဇာ မစွမ်းနိုင် အပ်(မစွမ်းနိုင်သော) အိုး"**ဟူလို၊ [အဝိသယ္ဟန္တိ ဥက္ခိပိတုံ အသက္ကုဏောယ္ယံ၊–ဝိမတိ။]

ပသုသံဝါသံ။ ။ ပသူနံ–သမင် စသော သားကောင်တို့၏၊ သံဝါသော–ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်းတည်း၊ ပသုသံဝါသော–ခြင်း၊ ပသုသံဝါသော ဝိယာတိ ပသုသံဝါသော–သားကောင်တို့၏ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်းနှင့်တူသော ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်း၊ ဤ၌ ဝဋ္ဌာဝယ် စပ်ရမည်ဖြစ်၍ အဝိဘာတ်ကို ကြိယာဝိသေသနအနက်၌ သက်ပါ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?၊ **"ဝဋ္ဌာ"**၌ ဝသဓာတ်၏ အကမ္မကဓာတ် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ **"ပသုသံဝါသညေဝ–သားကောင်တို့၏ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူစွာသာလျှင်၊ ဝုဋ္ဌာ–နေနဲ့ရကုန်သည်၊ သမာနာ–ဖြစ်ပါကုန်လျက်"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။

မုဂမ္ဘတံ တိတ္ထိယသမာဒါနံ။ ။ မုဂါနံ–စကား မပြောနိုင်သူ လူအ တို့၏၊ ဝတံ–အကျင့်တည်း၊ မုဂမ္ဘတံ–ကျင့်၊ ဝ ကို ဗ ပြု၊ သမာဒိယိတမ္ဘန္တိ သမာဒါနံ–ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်၊ တိတ္ထိယာနံ + သမာဒါနံ တိတ္ထိယသမာဒါနံ ၊

အညမညာနုလောမတာတိ– ကား၊ အညမည– အချင်းချင်း၊ ဝတ္တုံ– ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ အနုလောမဘာဝေါ–လျော်သည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဝိသဝတိ၌ စပ်၊) ဟိ–မှန်၊ ဝဒန္တု မဲ အာယသ္မန္တော–ဟူ၍၊ ဝဒန္တံ– ပြောဆို ဖိတ်မန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဝတ္တုं– ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ သက္ကာ–တတ်ကောင်းသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ကတရံ–ဝဒန္တု မဲ အာယသ္မန္တော–ဟု ဖိတ်မန်သူမှတစ်ပါးသော မဖိတ်မန်သူကို၊ (ကိဉ္စိ ဝတ္တုं သက္ကာ) နု (ဟောတိ)၊ **အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ ဝိနယုရက္ခာရတာ**တိ–ကား၊ အာပတ္တိဟိ–အာပတ်တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌာနဘာဝေါ–ထမြောက်ကြောင်း၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိနယ်–ကို၊ ပုရတော–ရှေ့၌၊ ကတ္တာ–၍၊ စရဏဘာဝေါ–လုည့်လည်ခြင်းရှိသူ၏အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ (ဘဝိသဝတိ၌ စပ်၊) ဟိ–မှန်၊ ဝဒန္တု မဲ အာယသ္မန္တော–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝဒန္တော–ပြောဆိုဖိတ်မန်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အာပတ္တိဟိ–တို့မှ၊ ဝုဋ္ဌဟိသဝတိတိ–ထလတ္တံ့သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိနယ်–ဝိနည်းကို၊ ပုရက္ခတ္တာ– ၍၊ ဝိဟရိသဝတိတိ စ–နေလတ္တံ့သူဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ–၏။

၂၁ဝ။ သုဏာတု မေ ၊ပေ၊ သံဃော ပဝါရေယျာတိ–ဟူသော၊ အယं– ဤ ဥတ်သည်၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ နာမ–သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာမည်သော၊ (အလုံးစုံ သော ပဝါရဏာတို့ကို သိမ်းယူနိုင်သည် မည်သော၊) ဥတ္တိ–ဥတ်တည်း၊ ဟိ–မှန်၊ ဧဝံ–ဤသို့ သံဃော ပဝါရေယျ ဟူ၍၊ ဝုတ္တော–ရွတ်ဆိုအပ်သော်၊

စကား မပြောဘဲ ကျင့်အပ်သော ထိုအကျင့်မျိုးသည် တတ္ထိတို့ ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်တည်း။

ဧवं ဝဒန္တော ၊ပေ၊ ဝုစ္စတိ။ ။ ဤသို့ ဖိတ်မန်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖိတ်မန် ထားတုန်းကပင် အာပတ်သင့်လျှင် အခြားသူများက ပြောဆို သတိပေးမည် ဖြစ်သော ကြောင့် ဒေသနာကြားမှု စသည်ကို ပြု၍ အာပတ်မှ ထမည့်သူဟုလည်းကောင်း၊ ဝိနည်းကို ရှေ့၌ ထား၍ နေမည့်သူ၊ ဝိနည်းလေးစားမည့်သူဟုလည်းကောင်း တင်ကြွ၍ ပြောဆိုနိုင်သည်။

သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ။ ။ သင်ဏာတိတိ သင်္ဂါဟိကာ၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော တေဝါစိက, ဒွေဝါစိက စသော ပဝါရဏာတို့ကို၊ သင်္ဂါဟိကာ–သိမ်းယူနိုင်သော ဥတ်တည်း၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာ–ဥတ်၊ သံဃော ပဝါရေယျဟု သာမည သိုထားသော ကြောင့် တေဝါစိကပဝါရဏာလည်း ပြုနိုင် ၊ပေ၊ သမာနဝယိကပဝါရဏာလည်း ပြုနိုင်လောက်အောင် အလုံးစုံသော ပဝါရဏာတို့ကို သိမ်းယူထားသည်–ဟူလို။

(ပဝါရဏာအားလုံးကို သိမ်းကျုံးနိုင်သော သာမည္ယပါဠိဖြင့် ရွတ်ဆိုအပ်သော်၊) တေဝါစိက်–တေဝါစိကပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း၊ (သုံးခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်း စကားရှိသော ပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း၊) ဒွေဝါစိက်–ဒွေဝါစိက ပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း၊ (နှစ်ခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်း စကားရှိသော ပဝါရဏာ ကိုလည်းကောင်း၊) ဧကဝါစိကဠ–ဧကဝါစိကပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း၊ (တစ်ခွန်းသာ ဖိတ်မန်ကြောင်း စကားရှိသော ပဝါရဏာကိုလည်းကောင်း၊) ပဝါရေတုံ–ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ [ဤ] ပဝါရေတုံ့ကို နောက်၌ လည်း လိုက်ပါစေ။] သမာနဝယသိုက်–သမာနဝယသိကပဝါရဏာကို (ပဝါရေတုံ့)၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပန–ကား၊ တေဝါစိက် ပဝါရေယျာတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တော–သော်၊ တေဝါစိကမေဝ–တေဝါစိကပဝါရဏာကိုသာ၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ ဝဋ္ဋတိ၊ အညံ–တေဝါစိကပဝါရဏာမှ တစ်ပါးသော ပဝါရဏာကို၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ဒွေဝါစိက်ပဝါရေယျာတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တော–သော်၊ ဒွေဝါစိကဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ တေဝါစိကဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ ဧကဝါစိကဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ သမာနဝယသိကဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပန–ကား၊ ဧကဝါစိက် ပဝါရေယျာတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တော–သော်၊ ဧကဝါစိက ဒွေဝါစိကတေဝါစိကာနိ – ဧကဝါစိကပဝါရဏာ, ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ, တေဝါစိကပဝါရဏာတို့ကို၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သမာနဝယသိကမေဝ–သမာနဝယသိကပဝါရဏာကိုသာ၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ နဝဋ္ဋတိ၊ သမာနဝယသိကန္တိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တော–သော်၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော ပဝါရဏာကို၊ (ပဝါရေတုံ့)၊ ဝဋ္ဋတိ။

တေဝါစိက် ।ပေ। သမာနဝယသိက်။ ။ ဥတ်ထဲ၌ **"တေဝါစိက် ပဝါရေယျ"**ဟု ဆိုထားလျှင် တေဝါစိကအောက် လျှောသော ပဝါရဏာများကို မပြုနိုင်၊ ဥတ်ထဲ၌ **"ဒွေဝါစိက် ပဝါရေယျ"**ဟု ဆိုထားလျှင် ဒွေဝါစိကပဝါရဏာလည်း ပြုနိုင်၊ ထို့ထက် ဂရုကဖြစ်သော တေဝါစိကပဝါရဏာလည်း ပြုနိုင်၏။ လဟုကဖြစ်သော ဧကဝါစိက ပဝါရဏာ, သမာနဝယသိကပဝါရဏာတို့ကိုကား မပြုနိုင်၊ **"ဧကဝါစိက် ပဝါရေယျ"**ဟု ဥတ်ထားရာ၌ ဧကဝါစိကပဝါရဏာလည်း ပြုနိုင်၊ ထို့ထက် ဂရုကဖြစ်သော ဒွေဝါစိက, တေဝါစိကပဝါရဏာလည်း ပြုနိုင်၏။ လဟုကဖြစ်သော သမာနဝယသိကပဝါရဏာ ကိုကား မပြုနိုင်၊ **"သမာနဝယသိက် ပဝါရေယျ"**ဟု ဥတ်ထားလျှင်ကား အားလုံး ပဝါရဏာများကို အလိုရှိရာ ပြုနိုင်သည်။ [တိ သော+ဝါစာ တိ ဝါစံ၊ တိ ဝါစံ+အသာ အတ္ထိတိ တေဝါစိကာ၊ သမာနဝယော ဟိ+ကတာ သမာနဝယသိကာ။]

၂၁၁။ အစ္ဆိန္နိတိ–ကား၊ နိသိန္နာ၀–ထိုင်မြဲ ထိုင်နေကုန်သည်သာ၊ ဟောဘွန်၊ နှ ဥဋ္ဌဟန္တိ–ထိုင်ရာမှ မထကြကုန်၊ (ဆောင်ကြောင့် မထိုင်ကြကုန်–ဟူလို၊) **တဒမ္ဘရာ**တိ–ကား၊ တဒန္တရာ–ထို ပဝါရဏာ ပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင်၊ တာ၀တက်–ထို ပဝါရဏာ ပြုပြီးရာကာလ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကာလ–ကာလပတ်လုံး၊ (ဥက္ကဋ္ဌိက် နိသီဒိတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော။

တဒမ္ဘရာ။ ။ **"မ"**အက္ခရာသည် ၀ါစာသိလိ၌ အကျိုးဌာ လာထားသော အက္ခရာ"ဘဝ သိစေလိုချိ **"တဒမ္ဘရာ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ တဿ+အမ္ဘရဲ့ တဒမ္ဘရဲ့၊ တသ္မာ တဒမ္ဘရာ–ထို အခြားမဲ့တိုင်အောင်၊ ယာ၀နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် **"တဒမ္ဘရာ"**ဟု သ္မာဒိဘတ်ဖြင့် ထားသည်၊ ယာ၀ ၏ နိယမကိုလည်း ပြလိုသောကြောင့် **"တာ၀တက် ကာလန္တိ အတ္ထော"**ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်၊ မိန့်တော်မူလိုရင်းကား–**"ပ၀ါရဏာ ပြုခါနီး၌ အားလုံး ဆောင်ကြောင့်ထိုင်၍ ပ၀ါရဏာ ပြုရမည်"**ဟု ပညတ်တော်မူပြီး နောက် မထေရ်ကြီး တစ်ပါး၏ ဆောင်ကြောင့် ထိုင်နေရသည့်အတွက် မူးမိုက်၍ လဲသွားမှုကို အကြောင်းပြု၍ မိမိ ပ၀ါရဏာ ပြုပြီးချိန်တိုင်အောင်သာ ဆောင်ကြောင့် ထိုင်ရမည်၊ **"ပ၀ါရဏာ ပြုပြီးသောအခါ အာသနဌ် ထိုင်နိုင်သည်"**ဟု ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ပ၀ါရဏာကိစ္စ၌သာ အသီးသီး ထိုင်၍ သံဃာကို ဖိတ်မန်လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိ ဖိတ်မန် မပြီးမီ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ဖို့ရန် မိန့်တော်မူရသည်၊ ဥပုသ်က စသည်၌ကား မည်သူကိုမျှ လျှောက်ရမည် မဟုတ်သောကြောင့် မိမိဆိုင်ရာ အာသနဌ် ချမ်းသာစွာ ထိုင်နေ၍ ပါတိမောက် ရွတ်သူကလည်း ရွတ်နိုင်၊ နာသူကလည်း နာနိုင်၏၊ ဟုမှတ်ပါ၊ အာသနအမျိုးမျိုးကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကဌ် ပြခဲ့ပြီ၊ **"အခြားသော ကိစ္စများ၌လည်း ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ဖို့ အတွေး ပညတ်ချက် မပါလျှင် ချမ်းသာသော ဣရိယာပုထ်ဖြင့် ထိုင်၍ ကမ္မဋဌာန ရွတ်ဆိုခြင်းစသော အမှုကို ပြုနိုင်၏"**ဟု ယူဆသင့်ပါသည်။

ပဝါရဏာဘေဒကထာ

၂၁၂။ စာတုဒ္ဒသိကာ ၈ ပန္နရသိကာ စာတို့ ဧတ္ထ–၌၊ စာတုဒ္ဒသိကာယ–စာတုဒ္ဒသိကာပဝါရဏာနေ့၌၊ **အ**ဒ္ဓ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသိတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ–ပုဗ္ဗကိစ္စကို၊ ကာတဗ္ဗံ–ပြုရာ၏။ [**အ**ဒ္ဓ–ယနေ့၊ ပဝါရဏာ–ပဝါရဏာနေ့သည်၊ စာတုဒ္ဒသီ–**၁၄**–ရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော ပဝါရဏာနေ့ပါတည်း။] ပန္နရသိကာယ–ပန္နရသိကာပဝါရဏာနေ့၌၊ **အ**ဒ္ဓ ပဝါရဏာ ပန္နရသိတိ–ဟူ၍၊ (ဧဝံ ပုဗ္ဗကိစ္စ ကာတဗ္ဗံ။)

ပဝါရဏာကမ္မေသု–ပဝါရဏာကံတို့၌၊ ဧကသ္မိံ–တစ်ခုသော၊ ဝိဟာရေ–၌၊ ပ**ဋ္ဌ**သု–ငါးပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူသု–တို့သည်၊ ဝသန္တေသု–နေကုန်လတ်သော်၊ (တစ်နည်း) ဝသန္တေသု–နှင်သော၊ ပ**ဋ္ဌ**သု–နှင်သော၊ ဘိက္ခူသု–တို့တွင်၊ ဧကသ္မိ–တစ်ပါးသော ရဟန်း၏၊ ပဝါရဏံ–ပဝါရဏာကို၊ အာဟရိတွာ–ဆောင်၍၊ စတ္တာရော– လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂဏဒုတ္တိံ– ဂဏဒုတ်ကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ သစေ ပဝါရေန္တိ–အကယ်၍ ပဝါရဏာ ပြုကုန်အုံ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ–ဤသို့ ပဝါရဏာ ပြုကုန်သော်လည်းကောင်း၊) စတူသု ဝါ–လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ တီသု ဝါ–သုံးပါးသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝသန္တေသု–နှင်လတ်သော်၊ (တစ်နည်း) ဝသန္တေသု–နှင်သော်၊ စတူသု ဝါ–တို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ တီသု ဝါ–တို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကသ္မိ–၏၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ အာဟရိတွာ–၍၊ တယော ဝါ–သုံးပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါ–နှစ်ပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ သံဃဒုတ္တိံ–ကို၊ ထပေတွာ၊ (သစေ) ပဝါရေန္တိ–နှင်အုံ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊) ဧတံ သဗ္ဗံ–ဤ အလုံးစုံသော ကံသည်၊ အမ္မေန–မတရားသဖြင့်၊ ဝဂ္ဂ–ဝဂ်ဖြစ်သော၊ ပဝါရဏကမ္မံ–ပဝါရဏာကံတည်း။

ပန–ကား၊ သမ္မေပိ–အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပ**ဋ္ဌ**–နှင်သော၊ **ဧ**နာ–ရဟန်းတို့သည်၊ **ဧ**ကတော– တပေါင်းတည်း၊ သန္နိပတိတွာ– စုဝေး၍၊ ဂဏဒုတ္တိံ ထပေတွာ၊ သစေ ပဝါရေန္တိ–နှင်အုံ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ–နှင်သော်လည်းကောင်း၊) စတ္တာရော ဝါ–လေးပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တယော ဝါ–နှင်သော၊ ဒွေ ဝါ–နှင်သော၊ ဝသန္တာ–နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊

ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ပေ၊ (သစေ) ပဝါရေန္တိ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ–နိသော်လည်းကောင်း၊) ဧတံ သဗ္ဗံ–သည်၊ အဓမ္မေန–သဖြင့်၊ သမဂ္ဂ–သမဂ္ဂဖြစ်သော၊ ပဝါရဏာကမ္မံ–တည်း။

ပဠူသု–နိသော၊ ဧနေသု–ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကဿ–၏၊ ပဝါရဏ–ကို၊ အာဟရိတွာ–၍၊ စတ္တာရော–လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ သံဃဥ္စတ္တိ ထပေတွာ သစေ ပဝါရေန္တိ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ)၊ စတူသု ဝါ–လေးပါးသော ရဟန်းတို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ တီသု ဝါ–တို့တွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကဿ ပဝါရဏ အာဟရိတွာ၊ တယော ဝါ–သုံးပါးသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏဥ္စတ္တိ ထပေတွာ (သစေ) ပဝါရေန္တိ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ)၊ ဧတံ သဗ္ဗံ–သည်၊ ဓမ္မေန–တရားသဖြင့်၊ ဝဂ္ဂ–သော၊ ပဝါရဏာကမ္မံ–တည်း။

ပန–ကား၊ သမ္ဘေါ–နိသော၊ ပဠူ–နိသော၊ ဧနော–တို့သည်၊ ဧကတော ၊ပေ၊ သစေ ပဝါရေန္တိ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ)၊ စတ္တာရော ဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ တယော ဝါ–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (သစေ) ပဝါရေန္တိ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ)၊ ဒွေ–နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ အညမညံ–အချင်းချင်း၊ (သစေ) ပဝါရေန္တိ၊ (ဧဝံ ပဝါရေန္တေသု ဝါ)၊ ဧကော–တစ်ပါးတည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝသန္တော–နေစဉ်၊ အဓိဋ္ဌာန ပဝါရဏ–အဓိဋ္ဌာန်ပဝါရဏာကို၊ (သစေ) ကရောတိ၊ (ဧဝံ သတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ–သည်၊ ဓမ္မေန–ဖြင့်၊ သမဂ္ဂ နာမ–သမဂ္ဂ မည်သော၊ ပဝါရဏာကမ္မံ–တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [အချုပ်မှာ ဥပုသ်ကံ၌ လေးပါးရှိလျှင် သံဃဥပုသ် ပြုရ၏၊ ပဝါရဏာကံ၌ ငါးပါးရှိမှ တစ်ပါးက လေးပါးကို ဖိတ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် သံဃပဝါရဏာ ပြုရသည်ဟု မှတ်ပါ၊ လေးပါးသာ ရှိလျှင် သုံးပါးကို ဖိတ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဂဏပဝါရဏာသာ ပြုရသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မှတ်ပါ။]

✿✿✿✿✿✿✿✿

ပဝါရဏာဒါနာနုဒေနနကထာ

၂၁၃။ ဒီနာ ဟောတိ ပဝါရဏာတိ ဇတ္တ-ဌ၊ ဇဝ-ဤသို့၊ (ဤပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း၊) ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာကို၊ ဒိန္နာယ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ပဝါရဏာဟာရကေန-ပဝါရဏာကို ဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ သံဃ-ကို၊ ဝါ-သို့၊ ဥပသက်မိတွာ-၍၊ ဇဝ-ဤသို့၊ ပဝါရေတဗ္ဗ-ဖိတ်ရာ၏၊ (ကိ?)၊ တိသော ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပဋိကရိသတိတိ-ဟူ၍၊ (ပဝါရေတဗ္ဗ)၊ [ဘန္တေ-တို့၊ တိသော-တိသဿမည်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သံဃ-ကို၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ-မြင်ခြင်း အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သုတေန ဝါ-ကြားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္ကယ ဝါ-ယုံမှားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတိ-ပြောဆိုဖိုရန် ဖိတ်မန့်ပါ၏၊ ဘန္တေ-တို့၊ သံဃော-သည်၊ အနုကမ্প-လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရဏာကို၊ ဝါ-သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်း-ကို၊ ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍၊ တံ-ထို တိသေရဟန်း-ကို၊ ဝဒတု-ပြောဆိုတော်မူပါ၊ ဝသန္တေ-အပြစ်ကို မြင်လတ်သော်၊ ပဋိကရိသတိ-ကုစားပါ လိမ့်မည်၊] (ဒုတိယမ္ပိ တတိယမ္ပိ စသည်ကို ပဝါရေတိ၌ စပ်၍ အနက်ပေးပါ၊) ပန-ဆက်၊ ဝုစ္စတရော-သီတင်းကြီးသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ အာယသ္မာ ဘန္တေ တိသောတိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗ-၏၊ [ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်က သီတင်းကြီးဖြစ်လျှင် **"တိသော ဘန္တေ ဘိက္ခု"** နေရာဝယ် အာယသ္မာ ထည့်၍ **"အာယသ္မာ ဘန္တေ တိသော"**ဟု ဆိုပါလေ-ဟူလို၊] ဟိ-အကျိုးကား၊ ဇဝ-သို့၊ (ပဝါရဏာ ဆောင်လာသူက ဖိတ်လတ်သော်၊) တေန-ထို ပဝါရဏာ ဆောင်လာသော ရဟန်းသည်၊ တသ-ထို ရဟန်း-၏၊ (ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ရဟန်း-၏၊) အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ပဝါရိတံ-ပဝါရဏာ ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ် တော့-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝဒတု တံ သံဃော။ ။ ဤနေရာ၌ **"ဝဒတု တံ ဘန္တေ သံဃော"**ဟု ရှိ၏၊ သံဃပဝါရဏာ ဖြစ်သောကြောင့် **"သံဃ ဘန္တေ ပဝါရေတိ"**နှင့်အညီ **"ဝဒတု တံ သံဃော"**ဟု ရှိခြင်းသည် ရှေ့နောက် ညီညွတ်၏။

ဧဝဉ္စိ ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။ ဤသို့ ဆောင်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်က ကိုယ်စား ပဝါရဏာပြုလျှင် ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဝါရဏာ ပြုပြီးဖြစ်၏၊ ဆောင်လာသော ပုဂ္ဂိုလ်က သံဃာ့အထံသို့ ရောက်လျှင် အိပ်ပျော်နေခြင်း စသည်ကြောင့် ကိုယ်စား ပဝါရဏာ မပြုမိသော်လည်း ပဝါရဏာ ရောက်ပြီး ဖြစ်ရကား

ပဝါရဏံ ဒေဒ္ဓေန ဆန္ဒဖ္ဖ ဒါတုန္တိ ဣတ္ထ–၌၊ ဆန္ဒဒါနံ–ဆန္ဒပေးပုံကို၊ ဥပေါသထကမ္မန္တကေ–၌၊ ဝုတ္ထနယေနေ၀–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတမ္ပံ–၏၊ စ–ဆက်၊ ဣဟတိ–ဤ ပဝါရဏာပေးရာ၌လည်း၊ ဆန္ဒဒါနံ–ဆန္ဒပေးခြင်းသည်၊ အ၀သေသကမ္မတ္ထာယ–ပဝါရဏာကံမှ ကြွင်းသောကံ အကျိုးငှာ၊ (ဟောတိ)၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ ဒေဒ္ဓေ–ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒံ–ကို၊ သစေ ဒေတိ–အံ့၊ (ဒေ၀သတိ)၊ ဝုတ္ထနယေန–ဖြင့်၊ (ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်)၊ ပဝါရဏာယ–ကို၊ အာဟဋ္ဌာယ–ဆောင်အပ်ပြီးသော်၊ တေန စ ဘိက္ခုနာ–ထို ဆန္ဒ၊ ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ သံ၊ယေန စ–သည်လည်းကောင်း၊ ပဝါရိတမေ၀–ပဝါရဏာ ပြုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ ပဝါရဏာမေ၀–ကိုသာ၊ (သစေ) ဒေတိ–အံ့၊ ဆန္ဒံ–ကို၊ (သစေ) နဒေတိ–အံ့၊ (ဒေ၀သတိ)၊ တသ စ–ထို ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏လည်း၊ ပဝါရဏာယ–ကို၊ အာရောစိတာယ–လျှောက်အပ်ပြီးသော်၊ သံ၊ယေန စ–သည်လည်း၊ ပဝါရိတေ–သော်၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ သုပ္ပဝါရိတံ–ကောင်းစွာ ပဝါရဏာ ပြုအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပန–ထိုသို့ပင် သုပ္ပဝါရိတ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အည–ပဝါရဏာကံမှ တစ်ပါးသော၊ ကမ္မံ–သည်၊ ကုပ္ပတိ–ပျက်၏၊ ဆန္ဒမေ၀–ကိုသာ၊ သစေ ဒေတိ–အံ့၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ (သစေ) နဒေတိ၊ ဒေ၀ သတိ)၊ သဝယသ–၏၊ ပဝါရဏာ စ–သည်လည်းကောင်း၊ သေသကမ္မာနိ စ–ကြွင်းသော ကံတို့သည်လည်းကောင်း၊ နကုပ္ပန္တိ–မပျက်ကုန်၊ ပန–ထိုသို့ပင် မပျက်ပါသော်လည်း၊ တေန ဘိက္ခုနာ–ထို ဆန္ဒသာ ပေးလိုက်သော ရဟန်းသည်၊ အပ္ပေါရိတံ–ပဝါရဏာ မပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန– ဆက်၊ ပဝါရဏာဒိ၀သေ– ပဝါရဏာ ပြုရာနေ့၌၊ [အချို့စာ၌ **"ပဝါရဏာဒိ၀သေန"**ဟု ရှိ၏၊ မကောင်း။] ဗဟိသီမာယံ–ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ဘက်၌၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ အဓိဋ္ဌဟိတ္တာ–အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍၊ (တစ်ပါးတည်း နေသောကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍)၊ အဂတေနပိ–လာသောရဟန်း သည်လည်း၊ ဆန္ဒော–ကို၊ ဒါတဗ္ဗော–၏၊ တေန–ထိုသို့ ဆန္ဒပေးခြင်းကြောင့်၊

ပဝါရဏာကံမှာ သမဂ္ဂကံ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ပေးလိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဝါရဏာ ပြုခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးနိုင်သည်သာဟု နောက်၌ မိန့်တော်မူဦးလတ္တံ့၊ [ဒေါ့ဝို့ တေန တသ္သတ္ထာယ ပဝါရိတံ ဟောတိတိ ဏ္ဍ ဒေ၀ တေန အပ္ပေါရိတောပိ တသ္သ သံ၊ယပ္ပတ္တိမတ္တေန သံ၊ယ၀ပါရဏာကမ္မံ သမဂ္ဂကမ္မမေ၀ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊–ဝိမတိ။]

သံဃာသ–၏၊ ပဝါရဏာကမ္မံ–သည်၊ နဲ ကုမ္ပတိ၊ [ဆန္ဒမပေးလျှင် ထိုပဝါရဏာ ကံကို သဘောတူရာ မရောက်သောကြောင့် မဟာသိမ်အတွင်း၌လည်း ထိုရဟန်း က ရောက်နေရကား ပဝါရဏာကံသည် ဝဂ်ဖြစ်၍ ပျက်လိမ့်မည်–ဟူလို၊]

၂၁၈။ အဓွ မေ ပဝါရဏာတိ ဘွော–၌၊ စာတုဒ္ဒသိကာ–စာတုဒ္ဒသိကာ ပဝါရဏာနေ့သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ **အဓွ** မေ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီတိ–ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပန္နရသိကာ–သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ **အဓွ** မေ ပဝါရဏာ ပန္နရသီတိ–ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧဝံ–သို့၊ အမိဋ္ဌာတမ္ဗ–ရာ၏။

၂၁၉။ တဒေဟုပဝါရဏာယ အာပတ္တိန္တိ အာဒိ–အစရှိသော စကားရပ်သည်၊ ဝုတ္တနယမေဝ – ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ [ဥပေါသထကွန္ဒကဉ် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။]

ooooooooo

အနာပတ္တိပန္နရသကာဒီကထာ

၂၂၂။ ပုန ပဝါရေတမ္ဗန္တိ–ကား၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ–ကို၊ ကတွာ–ပြုပြီး၍၊ ဥတ္တိ–ဥတ်ကို၊ ထပေတွာ–ထားပြီး၍၊ [ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ ကိုပင် **"ဥတ္တိ ထပေတွာ"**ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊ နောက်၌ ဥတ်ကိုပင် **"ပုဗ္ဗကိစ္စ"**ဟု ဆိုလတ္တံ့၊] သံဃတ္ထေရတော–မှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ပဝါရေတမ္ဗ–၏၊ သေသံ–ကြွင်း သော အစိအရင်ကို၊ ဥပေါသထကွန္ဒကဝဏ္ဏနာယ–ဥပေါသထကွန္ဒကအဖွင့်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ–ဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတမ္ဗ–၏။

၂၂၈။ အာဂန္တုကေဟိ ၊ပေ၊ အနုဝတ္တိတမ္ဗန္တိ–ကား၊ **အဓွ** ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီတိ–ဟူ၍၊ ဘေဒေ ပုဗ္ဗကိစ္စံ–ဤ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုသာ၊ ကာတမ္ဗ–၏၊ ပန္နရသိကဝါရေပိ–ဝါရ၌လည်း၊ **ဧသေ** နယော–တည်း၊

အာဝါသိကေဟိ ၊ပေ၊ ပဝါရေတမ္ဗန္တိ–ဟူသော၊ အသ–ဤပါဠိရပ်၏၊ အဝသာနေ–အဆုံး၌၊ အယ်–ကား၊ ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော–ပါဠိတော်မှ အလွတ် ဖြစ်သော အဆုံးအဖြတ်တည်း၊ ပုရိမိကာယ–ပုရိမဝါ၌၊ ပဋ္ဌ–ဌါ:ပါ:ကုန်သော၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဝယ်–ဝါသို့၊ သစေ ဥပဂတာ–အကယ်၍ ကပ်ရောက်ကုန်အုံ၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ–၌လည်း၊ ပဋ္ဌ–နှ်သော၊ (ဘိက္ခု၊ ဝယ်၊ သစေ ဥပဂတာ–ကုန်အုံ၊ ဧဝံ သတိ၊) ပုရိမေဟိ–ရှေ့၌ဖြစ်သော ရဟန်း:တို့သည်၊ (ပုရိမဝါ ကပ်သော ရဟန်း:ငါ:ပါ:တို့သည်၊) ဥတ္တိ – ဥတ်ကို၊ ထပေတွာ – ထား၍၊

ပဝါရိတေ–ပဝါရဏာ ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပစ္ဆိမေဟိ–နောက်၌ဖြစ်သော ရဟန်း တို့သည်၊ (ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်း၊ ငါးပါးတို့သည်၊) တေသံ–ထို ပုရိမဝါ ကပ်သော ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိ–ကေ–အထင်၌၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော–ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပုသ်ကို၊ ကာတဗ္ဗော–ပြုထိုက်၏၊ ဧကသ္မိံ–တစ်ခုသော၊ ဥပေါသထဂ္ဂေ– ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌၊ ဒွေ–နှစ်ခုကုန်သော၊ ဥတ္တိယော–ဥ တ်တို့ကို၊ နိ ထပေတမ္ဗာ–မထားထိုက်ကုန်၊ ပစ္ဆိမိကာယ–၌၊ (ဝဿ–သို့၊) ဥပဂတာ– ကပ်ရောက်သော ရဟန်းတို့သည်၊ စတ္တာရော (ဝါ)–လေးပါးတို့သည်သော် လည်းကောင်း၊ တယော (ဝါ)–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေပိ (ဟောန္တိ)၊ ဧကော ဝါ–တစ်ပါးသည်သော်လည်းကောင်း၊ (သဗ္ဗေပိ) ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဧသေဝ နယော–တည်း။

ပုရိမိကာယ– ၌၊ စတ္တာရော– တို့သည်၊ အထ (ဟောန္တိ)– ကုန်အုံ၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ–၌လည်း၊ စတ္တာရော (ဝါ)–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ တယော (ဝါ)–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ (ဝါ)–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ (အထ ဟောန္တိ–ကုန်အုံ၊) ဧကော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ (အထ) ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧသေဝ နယော–တည်း၊ ပုရိမိကာယ–၌၊ တယော– တို့သည်၊ အထပိ (ဟောန္တိ–ကုန်အုံ၊) ပစ္ဆိမိကာယပိ–၌လည်း၊ တယော (ဝါ)–တို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (အထပိ ဟောန္တိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဧသေဝ နယော၊ [ပစ္ဆိမဝါသားက တစ်ပါးတည်း ဖြစ်လျှင် သံဃပဝါရဏာ မပြုလောက်သောကြောင့် ဒွေ ဝါ တိုင်အောင်သာ ထားသည်၊] ဟိ–မှန်၊ ဧတ္ထ–ဤသို့ ပုရိမဝါ, ပစ္ဆိမဝါ ကပ်ကြရာ၌၊ ဣဒံ–ဤ ဆိုအပ် လတ္တံ့ကား၊ လက္ခဏံ–မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာတည်း၊ (အချုပ် မှတ်ဖွယ်– ဟူလို၊) ပုရိမိကာယ–၌၊ ဥပဂတေဟိ–ကပ်ရောက်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ (သမသမာ၌ စပ်၊) ဝါ–တို့အောက်၊ (ထောကတရာ၌ စပ်၊) ပစ္ဆိမိကာယ–၌၊ ဥပဂတာ–တို့သည်၊ ထောကတရာ စေဝ–နည်းကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊

နံ ပေ၊ ထပေတမ္ဗာ။ ။ ပစ္ဆိမဝါသား ငါးပါးဖြစ်ပါလျက် အာသယ်ကြောင့် ဥ တ်ထား၍ သံဃဥပုသ် မပြုရသနည်း?၊ ဤသို့ မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် "**နံ ပေ၊ ထပေတမ္ဗာ**"ဟု မိန့်သည်၊ ဥပုသ်ကျောင်းဆောင် တစ်ခုတည်း၌ ဥ တ်နှစ်မျိုး မထားထိုက်သောကြောင့် ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်းတို့သည် ဥ တ်ထား၍ သံဃပဝါရဏာ မပြုရ–ဟူလို။

သမသမာ စ–ထပ်တူညီမျှ ဖြစ်ကုန်သည်သော်လည်း:ကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ–နိုင်အုံ၊ သံဃပဝါရဏာယ–၏၊ ဂဏ–ဂိုဏ်းကို၊ (သစေ) ပူရေန္တိ–အကယ်၍ ပြည့်စေကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သံဃပဝါရဏာဝသေန–သံဃပဝါရဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥတ္တိ–ကို၊ ထပေတမ္ဘာ–ထားထိုက်၏၊ ဣတိ (ဣဒဒဲ)–ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ (လက္ခဏ–တည်း။)

ပန–သို့မဟုတ်၊ ပုရိမိကာယ–၌၊ တယော–တို့သည်၊ သစေ(ဟောန္တိ)၊ ပစ္ဆိမိကာယ–၌၊ ဧကော–သည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ)၊ တေန–ထို တစ်ပါးသော ရဟန်း:နင့်၊ သဒ္ဓိं–ကွ၊ တေ–ထိုရဟန်း:တို့သည်၊ စတ္တာရော–တို့သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ စတုန္နံ–လေးပါးသော ရဟန်း:တို့အား၊ ဝါ–တို့၏၊ သံဃဥတ္တိ–ကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ ပဝါရေတုံ–ငှာ၊ နဝဋ္ဌတိ၊ ဂဏဥတ္တိယာ ပန–၏ကား၊ သော–ထို ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်း:တစ်ပါး:သည်၊ ဂဏ ပူရကော–ဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဂဏ ဝသေန–ဂိုဏ်း:၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥတ္တိं–ကို၊ ထပေတွာ–၍၊ ပုရိမေဟိ–ရှေ့၌ဖြစ်သော ရဟန်း:တို့သည်၊ (ပုရိမဝါသား ရဟန်း:တို့သည်)၊ ပဝါရေတမ္ဗံ–၏၊ ဣတရေန–ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်း:မှ တစ်ပါး:သော ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်း:သည်၊ တေသံ–ထို ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်း:တို့၏၊ သန္တိကေ–၌၊ ပါရိသုဒ္ဓိဝေါသဝေါ – ကို၊ ကာတမ္ဗော – ၏၊ ပုရိမိကာယ – ၌၊ ဒွေ–တို့သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)၊ ပစ္ဆိမိကာယ – ၌၊ ဒွေ ဝါ – တို့သည်သော်လည်း:၊ (သစေ ဟောန္တိ)၊ ဧကော ဝါ – သည်သော်လည်း:၊ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ)၊ ဧသေဝ နယော၊ ပုရိမိကာယ–၌၊ ဧကော–သည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ ပစ္ဆိမိကာယဝိ–၌လည်း:၊ ဧကော–သည်၊ (သစေ) ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဧကေန–တစ်ပါး:သော ပုရိမဝါကပ် ရဟန်း:သည်၊ ဧကသ–တစ်ပါး:သော ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်း:၏၊ သန္တိကေ– ၌၊ ပဝါရေတမ္ဗံ– ရာ၏၊

သမသမာ။ ။ **"ဒုက္ခဒုက္ခံ"** ဟူရာ၌ **"ဒုက္ခမေဝ ဒုက္ခံ"** ဟု ကမ္မဓာရယ် ပြုရသကဲ့သို့ **"သမာယေဝ+သမာ သမသမာ"**ဟု ပြုသင့်မည် ထင်၏၊ ညီမျှကုန်သည် ဖြစ်၍ ညီမျှသော ရဟန်း:တို့၊ **"ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်သော ရဟန်း:တို့"** ဟူလို၊ ယောဇနာ၌ **"သမမန သမတ္ထာ ဝါ သမာ သမသမာ"**ဟု ပြုလေ၏၊ **"ညီမျှသော အားဖြင့် ညီမျှသော ရဟန်း:တို့"**ဟူလို။

ဧကေန–တစ်ပါးသော ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်းသည်၊ (ဧကသ–တစ်ပါးသော ပုရိမဝါသား ရဟန်း၏၊ သန္တိကေ–၌)၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော–ကို၊ ကာတဗ္ဗော–၏၊ ပန–ကား၊ ပုရိမဝဿူပဂတေဟိ–ပုရိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့ထက်၊ ပစ္ဆိမဝဿူပဂတာ–ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကေနာပိ–တစ်ပါး အားဖြင့်လည်း၊ အဓိကတရာ–ပိုလွန်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဌမ–စွာ၊ ပါတိမောက္ခ–ကို၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ–ရွတ်ပြပြီး၍၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ထောကတရေဟိ– နည်းသော ပုရိမဝါသား ရဟန်းတို့သည်၊ တေသံ– ထိ ပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိကေ–၌၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–၏။

ပန–ဆက်၊ ကတ္တိကစာတုမာသိနိယာ–ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သော မိုးလေးလတို့၏ အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် ဖြစ်သော၊ [ယောဇနာ၌ **"ကတ္တိကာယ စာတုမာသိနိယာ"**ဟု ရှိ၏။] ပဝါရဏာယ–ပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဌမ–စွာ၊ ဝဿူပဂတေဟိ– ဝါကပ်ကုန်ပြီးသော၊ မဟာပဝါရဏာယ – သီတင်းကျွတ်လပြည့် မဟာပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဝါရိတေဟိ–ပဝါရဏာပြုပြီးသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဝါ–တို့ထက်၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ(ဝဿံ–သို့၊) ဥပဂတာ–ကပ်ရောက်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အဓိကတရာ ဝါ–ပိုလွန်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သမသမာ ဝါ–ထပ်တူညီမျှ ဖြစ်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပဝါရဏာဥတ္တိ–ကို၊ ထပေတွာ–၍၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–၏၊ တေဟိ– ထိပစ္ဆိမဝါသား ရဟန်းတို့သည်၊ ပဝါရိတော–ပဝါရဏာ ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဣတရေဟိ–အခြားသော ပုရိမဝါသား ရဟန်းတို့သည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဥပေါသထော–ကို၊ ကာတဗ္ဗော–၏၊ မဟာပဝါရဏာယ–၌၊ပဝါရိတာ– ပဝါရဏာ ပြုပြီးကုန်သော၊ ဗဟူ–နှင်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အထ ဟောန္တိ– အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အုံ၊ ပစ္ဆိမဝဿူပဂတာ–ပစ္ဆိမဝါကပ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ထောကတရာ–နည်းကုန်သည်၊ (အထ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သတိ၊) ဝါ–သော်လည်း ကောင်း၊ ဧကော–သည်၊ (အထ ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခေ–ကို၊ ဥဒ္ဒိဒ္ဓေ–ရွတ်ပြအပ်ပြီးသော်၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ တေသံ– ထိပုရိမဝါသားရဟန်းတို့၏၊ သန္တိကေ–၌၊ တေန–ထိုပစ္ဆိမဝါသားရဟန်းသည်၊

ပဝါရေတမ့်–၏။ [**"ထောနနကထာ"**–နေရာဝယ် **"ထောကတရေနနကထာ"**–ဟုရှိလျှင် **"ထောကတရာ ဝါ ဧကောဝါ"** နှစ်မျိုးလုံးကို သိမ်ကျုံးနိုင်သောကြောင့် ကောင်း၏။] ဣတိ အယံ–ကား၊ ပါဠိမှတ္တာကဝိန္ဓိယော–တည်း၊ [ဤသို့ ပြန်၍ လှည့်ဖို့ရန် **"ဣတိ"** ပါသင့်၏၊ မပါလျှင် ထည့်ပါ။]

၂၃၃။ နနု စ ဘိက္ခဝေ ၊ယေ၊ သံဃသာမဂ္ဂိယာတိ ဧတ္ထ–၌၊ ကောသမ္ဗက သာမဂ္ဂိသဒိသာဝ–ကောသမ္ဗကကွန္ဒကဌ် လာသော သာမဂ္ဂိနှင့် တူသည်သာ လျှင်ဖြစ်သော၊ သာမဂ္ဂိ–သာမဂ္ဂိကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–၏၊ စ–ဆက်၊ ဧတ္ထ–ဤ သာမဂ္ဂိပဝါရဏာ၌၊ အဒ္ဓ ပဝါရဏာ သာမဂ္ဂိတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ–ကို၊ ကာတမ့်–ပြုရာ၏၊ ပန–ဆက်၊ ယေ–အကြင် ရဟန်း တို့သည်၊ ကိသ္မိဉ္စိ ဒေဝ–တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အပ္ပမတ္တာကေ–နည်းသော အတိုင်းအရှည် ရှိသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပဝါရဏ်–ကို၊ ထပေတွာ–ထားပြီး၍၊ (မပြုဘဲ ထားပြီး၍)၊) သမဂ္ဂါ–ညီညွတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ တေဟိ–ထို ရဟန်း တို့သည်၊ ပဝါရဏာယမေဝ–ပဝါရဏာနေ့၌သာ၊ ပဝါရဏာ–ကို၊ ကာတဗ္ဗာ–၏၊ စ–ဆက်၊ သာမဂ္ဂိပဝါရဏ်–ကို၊ ကရောန္တေဟိ–ပြုကုန်သော ရဟန်း တို့သည်၊ ပဋ္ဌမပဝါရဏ်–ပထမပဝါရဏာကို၊ ထပေတွာ–ထားပြီး၍၊ (မပြုဘဲ ထားပြီး၍)၊) ပါဠိပဒတော–သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁–ရက်နေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ယာဝ–လောက်၊ ကတ္တိကစာတုမာသိနီ–ကြတ္တိကာနက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သော မိုးလေးလတို့၏ ပြည့်ရာ ဖြစ်သော၊ [**"ကတ္တိကာ + စတုမာသိနီ"** ဟု ဝါကျရှိလျှင် ကောင်း၏။] ပုဏ္ဏမာ–လပြည့်နေ့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဧတ္ထန္တရေ–ဤအတွင်း၌၊ (သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁–ရက်နေ့မှ စ၍ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့် အတွင်း၌)၊) (သာမဂ္ဂိ ပဝါရဏာ–ကို)၊ ကာတဗ္ဗာ–၏၊ တတော–ထို ရက်မှ၊ ပဌာ ဝါ–နောက်ဌသော်လည်းကောင်း၊ ပုရေ ဝါ–ရှေ့ဌသော် လည်းကောင်း၊ သာမဂ္ဂိပဝါရဏ်–ကို၊ ကာတုံ–ဌ၁၊ နနု ဝဋ္ဋတိ–မအပ်။

✪✪✪✪✪✪✪

ဒွေဝါစိကာဒီပဝါရဏာကထာ

၂၃၄။ ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေတုန္တိ ဇေတ္ထ–ဌ၊ ဥတ္တိ–ဥတ်ကို၊ ထပေန္တေနာပိ–ထားသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ယဒိ သံဃသ ၊ပေ၊ ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျာတိ–ဟူ၍၊ ဝတ္တမ္ဗံ–ဆိုရာ၏၊ ဧကေဝါစိကေ–ဧကေဝါစိကပဝါရဏာဌ်၊ ဧကေဝါစိကံ ပဝါရေယျာတိ – ဟူ၍၊ (ဝတ္တမ္ဗံ)၊ သမာနဝဿိကေပိ – သမာနဝဿိကပဝါရဏာဌ်လည်း၊ သမာနဝဿိကံ ပဝါရေယျာတိ– ဟူ၍၊ ဝတ္တမ္ဗံ၊ စ–ဆက်၊ ဇေတ္ထ–ဤ သမာနဝဿိကပဝါရဏာဌ်၊ ဗဟူပိ–များစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမာနဝဿာ–တူသောဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ပဝါရေတုံ–ဌာ၊ လဘန္တိ–ရကုန်၏။

✪✪✪✪✪✪✪✪

ပဝါရဏာထပနကထာ

၂၃၆။ ဘာသိတာယ လပိတာယ အပရိယောသိတာယာတိ ဇေတ္ထ–ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဋ္ဌ–သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကပဝါရဏာ ထပနလည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလိကဋ္ဌ–ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာထပနလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ပဝါရဏာထပန်–ပဝါရဏာကို တန့်ထားခြင်းသည်၊ (မပြုသေးစေဘဲ တန့်ရပ်ထားခြင်းသည်၊) ဒုဝိဓံ–နှစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ တတ္ထ–ထို နှစ်ပါးတို့တွင်၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကေ–ဌ၊ သုဏာတု မေ ၊ပေ၊ ပဝါရေ ဣတိ–ဟူ၍၊ (ယျ အက္ခရာသို့ မရောက်မီ၊) သုဏာရတောသ– သု အက္ခရာမှ၊ (သုဏာတု မေ ဌ သု အက္ခရာမှ၊) ယာဝ–လောက်၊ ရေဏာရော–ရေ အက္ခရာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ–ထို ရေ အက္ခရာတိုင်အောင်၊ ဘာသိတာ–ပြောဆိုအပ်ပြီးသည်၊ လပိတာ–ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ–ပုဒ်နှစ်ပုဒ် ပရိယာယ်၊) ပဝါရဏာ–သည်၊ ဝါ– ကို၊ အပရိယောသိတာဝ– မပြီးဆုံးစေအပ်သေးသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဣဏ္ဍန္တရေ–ဤ အတွင်းဌ်၊ (ရေ အက္ခရာသို့ မရောက်မီ အတွင်းဌ်၊) ဧကပဒေပိ– တစ်ပုဒ်ဌ်လည်း၊ ထပေန္တေန– တန့်ထားသော ရဟန်းသည်၊ ပဝါရဏာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ထပိတာ–သည်၊ ဟောတိ၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ ယျကာရေ– ယျ အက္ခရာသို့၊ ပတ္တေ– ရောက်အပ်သော်၊ ပရိယောသိတာ–

ပြီးဆုံးစေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တသွာ-ကြောင့်၊ တဘော-ထိ ယျ အကျွန်ုရာမှ၊ ပဠာယ-၍၊ ထပေန္တေန-သည်၊ ထပိတာ-တန့်ထားအပ်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-သော်လည်း၊ အတ္ထပိတာ-မတန့်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ပန-ကား၊ (သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကပဝါရဏာထပနမှတစ်ပါး ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာ ထပနကား၊) ပုဂ္ဂလိကထပနေ-၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၅၀ ဝေဒီတဇ္ဈော)၊ သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ ၊ပေ၊ ပဿန္တေ ပဋိတိ-ဟူ၍၊ သံကာရတောသံ အကျွန်ုရာမှ၊ ယာဝ-လောက်၊ သဗ္ဗပစ္ဆိမော-အလုံးစုံသော အကျွန်ုရာတို့၏ အဆုံး၌ဖြစ်သော၊ အယံ ဋ္ဌိကာရော-ဤ ဋ္ဌိ အကျွန်ုရာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တာဝ-ထိ ဋ္ဌိ အကျွန်ုရာ တိုင်အောင်၊ ပဝါရဏာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဘာသိတာ-သည်၊ လပိတာ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အပရိယောသိတာဝ- မပြီးဆုံးစေအပ်သေးသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣဒ္ဓိမေ-ဤ အတွင်း၌၊ (သံဃံ **"သံ"** မှစ၍ **"ပဋိ"** တိုင်အောင်သော ဤ ပုဒ်တို့၏ အတွင်း၌)၊ ဧကပဒေပိ-တစ်ခုသော ပုဒ်၌လည်း၊ ထပေန္တေန- တန့်ထားသော ရဟန်းသည်၊ ပဝါရဏာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ထပိတာ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန- ဗျတိရိတ်၊ ကရိသာမိတိ- ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ- ဆိုအပ်ပြီးသော်၊ ပရိယောသိတာ- ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ တသွာ- ကြောင့်၊ ကရိသာမိတိ-ဟူသော၊ ဧတသ္မိံ ပဒေ-ဤ ပုဒ်သို့၊ ပတ္တေ-ရောက်အပ်သော်၊ ထပိတာ-တန့်ထားအပ်သည်၊ (သမာနာ)ပိ-သော်လည်း၊ အတ္ထပိကာ-မတန့် ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ- ၏၊ ဒွေဝါစိကဧကဝါစိကသမာနဝသေကာသုပိ-

---

တသွာ ၊ပေ၊ အတ္ထပိတာ။ ။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကပဝါရဏာကို တန့်ထားရာ၌ **"ပဝါရေယျ"** ဟူသော နောက်ပုဒ်တွင် **"ရေ"**အကျွန်ုရာတိုင်အောင် တန့်ထားနိုင်၏ဟု ဆိုခဲ့၏။ ဤ ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာထပနနှင့်ကား **"ပဋိ တိုင်အောင်သာ တန့်ထားနိုင်၏"**ဟု ဆိုသည်။ **"ကရိသာတိုင်အောင် တန့်ထားနိုင်၏"**ဟု မဆို၊ **"အာသယ်သို့ ထူးခြား သနည်း?"**ဟု စဉ်းစားဖွယ် ရှိ၏။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက ပဝါရဏာထပနနှင့် ဥတ်ကို ရွတ်ဆို သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြည်းဖြည်းနှေးနှေး ရွတ်ဆိုရ၏၊ ထို့ကြောင့် **"ပဝါရေယျ"**ဟု ရွတ်သောအခါ၌လည်း ရေနှင့်ယျ အကျွန်ုရာ၏ အကြားဌာ၌ ခပ်လေးလေး ရွတ်ဆို ရသည့်အတွက် တန့်ရပ်ဓမ္မည်ဆိုလျှင် တန့်ရပ်စေနိုင်စရာ ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် **"ရေ အကျွန်ုရာတိုင်အောင် တန့်ထားနိုင်၏"**ဟု ဆိုခဲ့သည်၊ ဤ ပုဂ္ဂလိကပဝါရဏာထပန နှင့်ကား ရွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခပ်မှန်မှန် ရွတ်နေသောကြောင့် ကရိသာ၌ တန့်ရပ်စေ နိုင်လောက်အောင် အချိန်မရ၊ ရွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က **"ကရိသာမိ"**ဟု ခပ်သွက်သွက် ရွတ်သွားလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ကရိသာကို **"တန့်ထားရာ အပိုင်းအခြား"**ဟု မဆိုဘဲ ပဋိ ကိုသာ **"တန့်ထားရာ အပိုင်းအခြား"**ဟု ဆိုသည်။

ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ, ဧကဝါစိကပဝါရဏာ, သမာနဝဿိကပဝါရဏာတို့၌ လည်း၊ ဧသ နယော–တည်း၊ ဟိ–မှန်၊ (တစ်နည်း) ဟိ(ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧတောသုဝိ–ဤ ဒွေဝါစိကပဝါရဏာ, ဧကဝါစိကပဝါရဏာ, သမာနဝဿိက ပဝါရဏာတို့၌လည်း၊ ဋ္ဌိကာရဝသာနံယေဝ–ဋ္ဌိအက္ခရာအဆုံးရှိသော စကားရပ် သည်သာ၊ ထပနခေတ္တံ–တန့်ထားရာ ခေတ်တည်း၊ (ဣတိ–ကြောင့်၊ ဧသ နယော–သည်၊ ဟောတိ၊) ဣတိ–ပဝါရဏာထပန အပြီးတည်း။ [ဣတိ တစ်လုံး အကျေ ကြ်။]

၂၃၇။ အနုယုဇ္ဇိယမာနောတိ–ကား၊ ကိမို–အဘယ် အပြစ်ကြောင့်၊ နံ–ထို ပဝါရဏာကို၊ ထပေသိ–တန့်ထားသနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ပရတော–နောက်၌၊ ဝုတ္တနယေန–ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်၊ ပုဗ္ဗိယမာနော–စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော်၊ (အနုယောဂ ဒါတုံ နု ပဋိဗလောဒ္ဓ် စပ်)၊ **သြမဒ္ဒါတွာ**တိ–ကား၊ အလံ ဘိက္ခူ မာ ဘဏ္ဍနန္တိအာဒိနိ–အစရှိကုန်သော၊ ဇောနိ ဝစနာနိ–ဤ စကားတို့ကို၊ ဝတ္တွာ–ပြောဆိုပြီး၍၊ (သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ၌ စပ်)၊ ဟိ–မှန်၊ ဝစနောမဒ္ဒနာ(ဝစန+သြမဒ္ဒနာ)–စကားဖြင့် နှိမ်နင်းခြင်းကို၊ ဣဒ–ဤ ပဝါရဏာထပန အရာ၌၊ သြမဒ္ဒနာတိ– ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတာ– အလိုရှိအပ်၏။ **အနဒ္ဓသိတံ ပဋိစောနာဟိ**တိ– ကား၊ မယာ– သည်၊ အယံ– ဤ ရဟန်းကို၊ အမူလကေန– အကြောင်းရင်း မရှိသော၊ ဝါ– အခြေအမြစ် မရှိသော၊ ပါရာဇိကေန–ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့်၊ အနဒ္ဓသိတောတေ–စွပ်စွဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီး အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ပဋိစောနာတိ–ဝန်ခံခဲ့၊ **ယထာမမ္ဗန္ဒိ**–ကား၊ သံဃာဒိ သေသေန– ဖြင့်၊ အနဒ္ဓသနေန– ကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ– သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတရေဟိ–သံဃာဒိသေသ်အာပတ်မှ တစ်ပါးသော အခြား အာပတ်တို့ဖြင့်၊ (အနဒ္ဓသနေ–ကြောင့်၊) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ [ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲရာ၌ ကား **"သံဃာဒိသေသံ အာရောပေတွာ"**ဟု ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်ပြပြီး ဖြစ်၏။] **နာသေတွာ**တိ–ကား၊ လိင်နာသနာယ–အသွင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းအား ဖြင့်၊ နာသေတွာ–ဖျက်ဆီးပြီး၍၊ (သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ ၌ စပ်။)

၂၃၈။ အသ–ထိုရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ သာ–ထိုအာပတ်ကို၊ ယထာမမ္ဗံ–သိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်အားလျော်စွာ၊ ပဋိကတာ–ကုစားအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ ဧတ္တကမေဝ–ဤမျှလောက်ကိုသာ၊ ဝတ္တွာ–ပြောဆိုပြီး၍၊ ပဝါရေထ–ပဝါရဏာ ပြုကြပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗာ–နှ၏၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ အသုကာ နာမ အာပတ္တိတိ–ထို မည်သော အာပတ်ဟူ၍၊ ဣဒံ–ဤ စကားကို၊ နု ဝတ္တဗ္ဗံ–

မဆိုထိုက်၊ (ကသွာ နဝတ္တဗ္ဗံ)၊ ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧတံ–ဤမည်သော အာပတ်ဟု ဤ ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ကလဟသ–ငြင်းခုံခြင်း၏၊ မုခံ–အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (နဝတ္တဗ္ဗံ)။

✪✪✪✪✪✪✪✪

ဝတ္ထုထပနာဒီကထာ

၂၃၉။ ဣဒံ ဝတ္ထု ပညာယတိ နု ပုဂ္ဂလောတိ ဧတ္ထ–ဌ်၊ (ဝုဋ္ဌတ္ထံ–ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ–အံ့၊) စောရာ–နိုးသူတို့သည်၊ အရည်ဝိဟာရေ–တောကျောင်း၌၊ ပေါက္ခရဏီတော–ရေကန်မှ၊ မဇ္ဈေ–ငါးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ–ဖမ်းယူ၍၊ ပစိတွာ–ချက်၍၊ ခါဒိတွာ–ခဲစားပြီး၍၊ အဂမံသု–သွားကြကုန်ပြီ၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ (ပဝါရဏာ တန့်ထားသော ရဟန်းသည်၊) တံ ဝိယ္ဗကာရံ–ထို ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာကို၊ ဒိသွာ–မြင်၍သော်လည်းကောင်း၊ အာရာမေ–အာရာမ်၌၊ ကိဠိ(ကဠိ)–တစ်စုတစ်ခုသော၊ ခုတ္တေန–သေသောက်ကြူးသည်၊ ကတံ–ပြုအပ်သော၊ ဝိယ္ဗကာရံ–ကို၊ ဒိသွာ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ကမ္မေန–ဤ အလုပ်သည်၊ ဘိက္ခူသ–၏၊ (ကမ္မေန–သည်၊) ဘဝိတမ္ဗံ–ဖြစ်ရာ၏၊ (ဖြစ်စရာရှိ၏၊) ဣတိ–ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတွာ–မှတ်ထင်ပြီး၍၊ ဧဝံ–ဤသို့ **"ဣဒံ ဝတ္ထု ပညာယတိ နု ပုဂ္ဂလော"** ဟူ၍၊ အာဟ–ပြောပြီ၊ **ဝတ္ထုံ ထပေတွာ သံဃော ပဝါရေယျာ**တိ–ကား၊ ယဒါ–အကြင် အခါ၌၊ တံ ပုဂ္ဂလံ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇာနိသ္သာမ–သိကြရကုန်လိမ့်အံ့၊ တဒါ–၌၊ နံ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ စောဒေဿာမ–စောဒနာကြရကုန်လိမ့်အံ့၊ ဣဒါနိ ပန–ယခုအခါ၌ ကား၊ သံဃော–သည်၊ ပဝါရေတု–ပဝါရဏာ ပြုတော်မူပါ၊ ဣတိ အယံ–ကား၊ ဧတ္ထ–ဤ ဝတ္ထုံ ထပေတွာ သံဃော ပဝါရေယျဟူသော ပါဋ္ဌ်၌၊ အတ္ထော–တည်း၊ **ဣဒါနေ၀ နံ ဝေဟေ**တိ–ကား၊ ဣမိနာ ဝတ္ထုနာ–ဤ ဝတ္ထုဖြင့်၊ ကဠိ–သော၊ ပုဂ္ဂလံ–ကို၊ သစေ ပရိသက်သိ–အကယ်၍ ယုံမှားအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဣဒါနေ၀–ဌ်ပင်၊ နံ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အပဒိသာဟိ–ညွှန်ပြပါ လော၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ သစေ အပဒိသတိ–အကယ်၍ ညွှန်ပြအံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တံ ပုဂ္ဂလံ–ကို၊ အနုဝိဇ္ဇိတွာ–စစ်ဆေးမေးမြန်း၍၊ ပဝါရေတမ္ဗံ–၏၊ နော စေ အပဒိသတိ–နှိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဥပပရိဏ္ဍိတွာ–ဈေးစမ်းနှိုင်းချိန်၍၊ ဇာနိသ္သာမ–သိကြကုန်လိမ့်အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ပဝါရေတမ္ဗံ–၏။

အယံ ပုဂ္ဂလော ပညာယတိ နံ ဝတ္ထူတိ ဧတ္ထ-ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ မာလဂန္ဓဝိလေပနေဟိ-ပန်း၊ နံ့သာ လိမ်းကျံကြောင်းဖြစ်သော နံ့သာမှုန့် စသည်တို့ဖြင့်၊ စေတိယံ ဝါ-စေတီကိုသော်လည်း၊ ပူဇေသိ-ပူဇော်ခဲ့ပြီ၊ အရိဋ္ဌ ဝါ-အရိဋ္ဌ ဆေးရည်ကို သော်လည်း၊ ပိဝိ-သောက်ခဲ့ပြီ၊ တသ-ထို ရဟန်းအား၊ တဒနုရူပေါ-ထို အနုံ့အားလျော်သော၊ သရီရဂန္ဓော-ကိုယ်အနံ့သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ တံ ဂန္ဓံ-ထို အနံ့ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဧဝရူပေါ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ သရီရဂန္ဓော-သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝတ္ထုံ-ကို၊ ပကာသေန္တော-ထင်ရှားပြလျက်၊ ဧဝ-ဤသို့ **"အယံ ပုဂ္ဂလော ပညာယတိ နံ ဝတ္ထူ"**ဟု၍၊ အာဟ-ပြီ၊ **ပုဂ္ဂလံ ထပေတွာ သံယော ပဝါရေယျာ**တိ-ကား၊ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ သံယော-သည်၊ ပဝါရေတု-လော၊ **ဣဒါနေဝ နံ ဝေဒေဿိ**တိ-ကား၊ တံ-အရှင်ဘုရားသည်၊ ယံ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ ထပေသိ-တန့်ထားပြီ၊ (ပဝါရဏာ-မပြုဖို့ရန် တန့်ထားပြီ၊) တသ ပုဂ္ဂလသ-၏၊ ဣဒါနေဝ-ဌပင်၊ ဒေါသံ-အပြစ်ကို၊ ဝဒ-ပြောပါလော၊ အယံ-ဤ အပြစ်သည်၊ အသ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဒေါသော-အပြစ်တည်း၊ ဣတိ-သို့၊ သစေ ဝဒတိ-အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တံ ပုဂ္ဂလံ-ကို၊ သောဝေတွာ-သုတ်သင်၍၊ ပဝါရေတမ္ဗံ-ပဝါရဏာ ပြုရာပါ၏၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အဟံ-သည်၊ နံ ဧကနာမိ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို မသိပါ၊ ဣတိ-သို့၊ (သစေ) ဝဒတိ-အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဥပမရိက္ခိတ္တာ-၍၊ ဧကနိဿာမ-နောင်အခါ၌ သိကြကုန်လိမ့်အုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ ပဝါရေတမ္ဗံ-၏။

ဣဒံ ဝတ္ထု ဧ ပုဂ္ဂလော ဧ ပညာယတိတိ-ကား၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေ့နည်းဖြင့်ပင်၊ (ပထမ ပြအပ်သော နည်းဖြင့်ပင်၊) ဧကရေဟိ-တို့သည်၊

ဝတ္ထုံ ပကာသေန္တော အာဟ။ ။ဝတ္ထု ပကာသေန္တောတို ပုဂ္ဂလေ ပရိသဂ္ဂံပွတ္တိယာ နိမိတ္တဘူတံ ဝတ္ထုမ္ဗတ္ထံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပုဂ္ဂိုလ် အပေါ်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဝတ္ထုဖြစ်သော ကိုယ်အနံ့မျှကိုသာ ရည်ရွယ်၍ ဆိုသည်၊ ယံ ပန ဝတ္ထုံ သန္ဓာယ **"ပုဂ္ဂလော ပညာယတိ နံ ဝတ္ထူ"**တိ အာဟ၊ နံ တု သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊ ပါဠိတော်၌လာသော **"ပုဂ္ဂလော ပညာယတိ နံ ဝတ္ထူ"**၌ ဝတ္ထုကား တကယ် လွန်ကျူးရာ၌ ဖြစ်သော ဝတ္ထုတည်း၊ ထို ဝတ္ထုကို ရည်ရွယ်၍ **"ဝတ္ထုံ ပကာသေန္တော"**ဟု ဆိုသည် မဟုတ်ပါ၊-ဝိမတိ။

မ**ဆွေ**–တို့ကို၊ ဂ**ဟေ**တ္တာ–၍၊ ပစိတ္တာ–၍၊ ပရိဘုတ္တဋ္ဌာနဆ**ူ**–စားအပ်ရာ အရပ်ကို လည်း**ကော**င်း၊ ဂန္ဓာဒီဟိ–နံ့သာ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ နဟာနဋ္ဌာနဆ**ူ**–ရေချိုးရာ အရပ်ကိုလည်း**ကော**င်း၊ ဒိသွာ–၍၊ ဧတံ–ဤ အမှုသည်၊ ပမ္မဒိတသ–ရဟန်း၏၊ ကမ္မံ–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ မည**မာ**နော–မှတ်ထင်သော၊ သော–ထို ပဝါရဏာ တန့်ထားသော ရဟန်းသည်၊ ဧဝं–ဤသို့ **"ဣဒံ ဝတ္ထု စ ပုဂ္ဂလော စ ပညာယတိ"**ဟူ၍၊ အာဟ–ပြီ၊ **ဣဒါနေဝ နံ ဝေဟိ**တိ–ကား၊ ဣဒါနေဝ–ယခု ချက်ချင်းပင်၊ တေန ဝတ္ထုနာ–ထို ဝတ္ထုဖြင့်၊ ပရိသင်္ကိတံ–ယုံမှားအပ်သော၊ ပုဂ္ဂလं– ကို၊ ဝဒေဟိ– ဗြောပါလော၊ ပန– ဆက်၊ ဣဒံ ဉာဿယမ္မိ–ဤ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ ဒိသွာ–၍၊ ဒိဋ္ဌကာလတော–မြင်အပ်ရာ အခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ–စ၍၊ ဝိနိစ္ဆိနိတ္တာဝ–ဆုံးဖြတ်ပြီး၍သာလျှင်၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–၏၊ [ဤ ဝါကျ၌ **"ဒိသွာ ဒိဋ္ဌကာလတော"**ဟု ပါဠိရှိပုံသည် မကောင်း၊ စာတချို့ ကျနေဟန် တူသည်၊ **"ဒိသွာ စောဒေန္တေသ စောဒနာကာလတော ပဋ္ဌာယ"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်သည်။]

ကလ္လ ဝစနာယာတိ–ကား၊ စောဒနာယ–စောဒနာခြင်းငှာ၊ ကလ္လ–သင်၏၊ စောဒေတုံ–စောဒနာခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ကသ္မာ–အဘယ်ကြောင့်နည်း?၊ ပဝါရဏာတော–ပဝါရဏာပြုရာ အခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေ့၌၊ အဝိနိစ္ဆိတတ္တာ–မဆုံးဖြတ်အပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း**ကော**င်း၊ ပစ္ဆာ–နောက်၌၊ ဒိသွာ–၍၊ စောဒိတတ္တာ စ–စောဒနာအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း**ကော**င်း၊ ဣတိ–ထို**ကြော**င့်တည်း၊ **ဥဏ္ဏောဒကနံ ပါစိတ္တိယန္တိ**–ကား၊ ဟိ (ယသ္မာ)– ကြောင့်၊ ဣဒံ ဉာဿယံ–ဤ ဝတ္ထု၊ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးစုံကို၊ ပဝါရဏာယ– ပဝါရဏာပြုရာ အခါ၏၊ ပုဗ္ဗေ– ၌၊ ဒိသွာ– မြင်ပြီး၍၊ ဝိနိစ္ဆိနိတ္တာဝ–၍သာ၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ပဝါရေန္တိ–ပဝါရဏာပြုကြကုန်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ပုနေ–တစ်ဖန်၊ တံ–ထို ပဝါရဏာကံကို၊ ဥဏ္ဏောဒကေန္တေ သ–လျှပ်ရှားစေသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ–ပါစိတ်အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)။

ပမ္မဒိတဿေတံ ကမ္မံ။　　။ **"ဤ အလုပ်သည် ရဟန်း၏ အလုပ် ဖြစ်၏"**ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသောကြောင့် **"ဝတ္ထု စ ပုဂ္ဂလော စ ပညာယတိ"**ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ပါ ထင်ရှားကြောင်းကို ဆိုထားသည်၊ ရှေ့ **"ဝတ္ထု ပညာယတိ နံ ပုဂ္ဂလော"**ဌ်ကား **"ဘိက္ခူသ ဘာဝိတတ္တံ"**ဟု မှတ်ထင်ရဲသာ ဖြစ်သောကြောင့် **"နံ ပုဂ္ဂလော"**ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ပါ မထည့်ဘဲ ဆိုခဲ့သည်။

ဘဏ္ဍနကာရကဝတ္ထုကထာ

၂၄၀။ ဒ္ဒတ္ထယော ဥပေါသထေ စာတုဒ္ဒသိကေ ကာတုန္တိ ဇေတ္ထ–ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၆ဝ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ စတုတ္ထပဋ္ဌမာ–စတုတ္ထ, ပဋ္ဌမ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒ္ဒေ–နှစ်ရက်ကုန်သော၊ (ဥပေါသထေ–တို့ကို၊ စာတုဒ္ဒသိကေ–စာတုဒ္ဒသိက ဥပုသ်တို့ကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊ အနုစာနာမိ၌ စပ်)၊ တတိယော ပန–တတိယဥပုသ် သည်ကား၊ ပကတိယာပိ– ပင်ကိုအားဖြင့်လည်း၊ စာတုဒ္ဒသိကောယေဝ – စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်သာတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တတိယစတုတ္ထာ ဝါ–တတိယ, စတုတ္ထသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဒ္ဒေအတွက်)၊ တတိယစတုတ္ထ ပဋ္ဌမာ ဝါ–တတိယ, စတုတ္ထ, ပဋ္ဌမသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊(တယောအတွက်)၊ ဒ္ဒတ္ထယော–နှစ်ခု, သုံးခုသော ဥပုသ်တို့ကို၊ စာတုဒ္ဒသိကာ–စာတုဒ္ဒသိကဥပုသ် တို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ–နိ၏၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ စတုတ္ထေ–စတုတ္ထဥပုသ်ကို၊ ကတော– ပြုအပ်ပြီးသော်၊ (တော်သလင်းလပြည့်နေ့ ဥပုသ်ပြုပြီးခါမှ၊) သုဏန္တိ–ကြားကြ ကုန်အံ့၊ (ငါတို့၏ ပဝါရဏာကို တန့်လိမ့်မည်ဟု ကြားကြကုန်အံ့၊) ပဋ္ဌမော– ပဋ္ဌမဥပုသ်ကို၊ (တော်သလင်းလကွယ်ဥပုသ်ကို)၊ စာတုဒ္ဒသိကော–စာတုဒ္ဒသိက ဥပုသ်ကို၊ ကာတဗ္ဗော– ၏၊ ဇေမ္မိ– ဤသို့ ပြုပြန့်ပါသော်လည်း၊ ဒ္ဒေ – နှစ်သော၊ စာတုဒ္ဒသိကာ– စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ– ဖြစ်နိုင်ကုန်၏၊

စတုတ္ထပဋ္ဌမာ။ ။ ဝါဆိုလကွယ်ဥပုသ်မှ စ၍ ရေတွက်လျှင် တော်သလင်း လပြည့်သည် စတုတ္ထဥပုသ်, လကွယ်သည် ပဋ္ဌမဥပုသ်တည်း၊ ထို နှစ်ဥပုသ်သည် ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် ပန္နရသီဥပုသ်များ ဖြစ်၏၊ ထို ပန္နရသီ နှစ်ဥပုသ်ကို စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ် လုပ်ပါ၊ တတိယဖြစ်သော ဝါခေါင်လကွယ်ဥပုသ်ကား ရိုးရာအတိုင်းပင် စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ဖြစ်၏။

တသ္မာ ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗာ။ ။ [စာအုပ်တို့၌ **"ယေဝါတိ တသ္မာ"** ဟု ရှိ၏၊ ဣတိ ရှိလျှင် တသ္မာ မလို၊ တသ္မာ ပါလျှင်လည်း ဣတိ မလို၊] စတုတ္ထ ပဋ္ဌမဥပုသ် ကို စာတုဒ္ဒသီလုပ်ခြင်း, တတိယဥပုသ်က ရိုးရာအတိုင်းပင် စာတုဒ္ဒသီ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တတိယနှင့် စတုတ္ထဥပုသ် နှစ်ရက်ကို ဖြစ်စေ, တတိယ စတုတ္ထ ပဋ္ဌမဥပုသ် သုံးရက်ကို ဖြစ်စေ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် လုပ်နိုင်ရကား **"အနုစာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒ္ဒတ္ထယော ဥပေါသထေ စာတုဒ္ဒသိကေ ကာတုံ"**ဟု မိန့်တော်မူသည်။

အထ ၊ပေ၊ ဟောန္တိ။ ။ **"အနီးကျောင်းတိုက်က ဘဏ္ဍနကာရက ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် ပဝါရဏာ ပြုချိန်ဝယ် မိမိတို့ ကျောင်းတိုက်သို့ လာ၍ ပဝါရဏာ ပြုကြလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ ပဝါရဏာကို တန့်ထားလိမ့်မည်"**ဟူသော အကြောင်းကို

ဇေ၀-သို့၊ (**စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် နှစ်ဥပုသ် သုံးဥပုသ် ဖြစ်အောင်**)၊ ကရောန္တာ-ပြုကုန်လတ်သော်၊ **ဘဏ္ဍနကာရကာနံ-**ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်သော ရဟန်းတို့၏၊ **တေရသေ ၀ါ-၁၃** ရက်မြောက်နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ **စာတုဒ္ဒသေ ၀ါ-၁၄** ရက်မြောက်နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ **ဣမေ-**ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ (**ဘဏ္ဍနကာရကမှ** တစ်ပါးသော ဤ ရဟန်းတို့သည်၊) **ပန္နရသီပဝါရဏံ-ပန္နရသီ ပဝါရဏာကို**၊ **ပဝါရေသုန္တိ-ပဝါရဏာ** ပြုနိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ **စ-ဆက်၊ ဇေ-**ဤ**သို့**၊ (**၁၃-**ရက် သို့မဟုတ် **၁၄-**ရက်ကို **ပန္နရသီဖြစ်အောင်** ပြုလုပ်၍)၊ **ပဝါရေန္တေ** ဟိ-**ပဝါရဏာပြုသော** ရဟန်းတို့သည်၊ **သီမာယ-**ဥပစာရသိမ်၏၊ **ဗဟိ-**ပြင်ဘက်၌၊ (ကျောင်းတိုက် ပြင်ဘက်၌၊) **သာမဏေရေ-**သာမဏေတို့ကို၊ **ထပေတွာ-**ထား၍၊ (**အစောင့်အရှောက် ထား**၍၊) **တေ-**ထို ဘဏ္ဍနကာရက ရဟန်းတို့သည်၊ **အာဂစ္ဆန္တိ-**လာကုန်၏၊ ဣတိ-သို့၊ **သုတ္တာ-**ကြား၍၊ (**သာမဏေတို့ အထံမှ** ကြားရလျှင်၊) **လဟုံ** လဟုံ - လျင်စွာ လျင်စွာ၊ **သန္နိပတိတွာ-**စုဝေး၍၊ **ပ**ဝါရေတဗ္ဗံ-**ရာ**၏၊ **ဧတမတ္တံ-**ဤ **အနက်အဓိပ္ပာယ်**ကို၊ **ဒသေသတုံ-**ပြတော်မူခြင်းငှာ၊ **ဧတ ဧ**ဘိက္ခဝေ ၊**ပေ**၊ **တတာ** ကရောန္တူတိ-ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ-ဦး။

စတုတ္ထဥပုသ် ပြုပြီးမှ ကြားရလျှင် (**စတုတ္ထဥပုသ်**ကို **စာတုဒ္ဒသီ** လုပ်ခွင့် **မရသော** ကြောင့်) **ပဌမ** တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ်ကိုသာ **စာတုဒ္ဒသီ**လုပ်ပါ၊ ဤသို့ လုပ်လျှင်လည်း **တတိယ**ဥပုသ်နှင့်တကွ **ရေတွက်**သော် **စာတုဒ္ဒသီ**ဥပုသ် **နှစ်ရက်**ရသဖြင့် ပါဠိတော်လာ "**ဒ္ဒတ္တယော**"**ဝယ်** ဒွေ **အရတွင်** ပါ**ဝင်**သည်-ဟူလို။

ဇေ၀ ၊ပေ၊ ပ၀ါရေသုန္တိ ။ ။ **ပန္နရသီ**ဥပုသ်ကို **စာတုဒ္ဒသီ**လုပ်ခြင်း၏ **အကျိုး**ကို ပြလိုရှိ၍ "**ဇေ၀**"**စသည်**ကို **မိန့်**သည်၊ ဤသို့ ပြုလုပ်ခဲ့မှုကြောင့် **ဘဏ္ဍနကာရက**ရဟန်း**တို့**၏ **တွက်**ရိုး **တွက်**စဉ်**အား**ဖြင့် **၁၃** ရက်မြောက်**၌**ဖြစ်**စေ**, **၁၄** ရက်မြောက်**၌**ဖြစ်**စေ** ဤ ကျောင်းတိုက်**က** ရဟန်း**တို့**မှာ **ဘ၅-**ရက် ဖြစ်**နေ**သောကြောင့် **ပန္နရသီ**ပဝါရဏာ ပြုနိုင်ကြလိမ့်**မည်**၊ [**စာတုဒ္ဒသီ** သုံးရက် လုပ်ခဲ့ခြင်း**ကို** ရည်ရွယ်**၍** "**တေရသေ**"**ဟု** လည်းကော်င်း, **နှစ်**ရက် **လုပ်**ခဲ့ခြင်း**ကို** ရည်ရွယ်**၍** "**စာတုဒ္ဒသေ**"**ဟု**လည်းကောင်း **ဆိုသည်**၊ "**ဣမေ**"**အရ** ဘဏ္ဍ**နကာရ**ကမဟုတ်သော ဤ**ကျောင်**းတိုက်**က** ရဟန်း**တို့**ကို **ယူ**ရည်ဖြစ်**သော**ကြောင့် "**ဣမေဟိ ဘဏ္ဍနကာရကာ**"**ဟု** ယောနောဝ်**တွေ**,ရသော ပါဠိ**သည်** ပျက်ဟန်**တူ**သည်၊ "**ဣမေဟိ ဘဏ္ဍနကာရကေဟိ ဣတရေ**"**ဟု** ရှိသင့်**သည်**။]

ဇေ၀ ပ၀ါရေရမ္ဘေ ။ ။ ဤသို့ ပ**ဝါ**ရဏာ **ရက်** **မတူ**အောင် **အပြောင်**း **အလဲ** **လုပ်**ထားသော်လည်း **စိတ်**မချရသေးသောကြောင့် **ပ**ဝါ**ရ**ဏာ ပြုခါနီး**ဝယ်** ကျောင်းတိုက် ပြင်ဘက်၌ **သာ**မဏေ**များ**ကို **အ**စောင့်**အ**ရှောက် ချ**ထား**ပါ၊

အသံ၀ိဟိတာတိ–ကား၊ သံ၀ိဒဟနရဟိတာ–စီစဉ်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သည်၊ အာဂမနဇာနနတ္ထာယ–မိမိတို့၏ လာခြင်းကို သိစေခြင်း အကျိုးငှာ၊ အကတ သံ၀ိဒဟိတာ–မပြုအပ်သော အစီအစဉ်ရှိကုန်သည်၊ ၀ါ–ပြုအပ်သော အစီအစဉ် မရှိကုန်သည်၊ အ၀ိညာတာ၀–သိစေအပ်သော အစီအစဉ် မရှိကုန်သည်သာ လျှင်၊ (အသိမပေးအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊) ဟုတ္တာ–၍၊ (အာဂစ္ဆန္တိ ၌ စပ်၊) ဣတိ အဏ္ဍော၊ **ဓာသဲ ၀ိဂ္ဂိ၀ိတ္တာ**တိ–ကား၊ (တုမှေ)၊ ကိလန္တာ–ပင်ပန်းလာကြ ကုန်သည်၊ အတ္ထ–ဖြစ်ပါကုန်၏၊ မုဟုတ္တံ–တစ်မုဟုတ်မျှ၊ ဝိဿမထ–အပန်း ဖြေကြပါကုန်၊ ဣတိအာဒိနာ နယေန–ဖြင့်၊ သမ္မောဟ–ပြင်းစွာတွေ၀ေခြင်းကို၊ (ပြင်းစွာ တွေ၀ေအောင်၊) ကတ္တာ–၍၊ (ပ၀ါရေတမ္ဗဲ့ ၌ စပ်၊) ဣတိ အဏ္ဍော။

[ဘဏ္ဍာနကာရက ရဟန်းတို့က **"ယနေ့ ပ၀ါရဏာ ပြုကြလိမ့်မည်"**ဟု သိ၍လာလျှင် ကြိုတင်၍ သိဖို့ရန် ဖြစ်သည်။] ထိုသို့ အစောင့်ထား၍၊ ဘဏ္ဍာနကာရကတို့ လာကြ သတဲ့ဟု ကြားရလျှင် မိမိတို့၏ တိုက်သဲယာကို အမြန်စည်းဝေးကာ အလွယ်ဆုံး ပ၀ါရဏာကို ပြုလိုက်ကြပါဟု ပြလိုရ်**"ဓာဟိ"**စသော ပါဠိတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဥပသံပြုရာ၌ စာတုဒ္ဒသီ, ပန္နရသီ အသုံးအနှုန်းသည် အပေါ်က လ အနေအထားကိုကြည့်၍ သုံးနှုန်းရခြင်းမဟုတ်၊ လောကဝေါဟာရကိုလည်း ကြည့်၍ သုံးနှုန်းရခြင်းမဟုတ်၊ ရဟန်းများ၏ ဥပုသ်ပြုရာ ရက်,လ အစဉ်ကို လိုက်၍ သုံးနှုန်း ရခြင်းဖြစ်သည်ဟုမှတ်ပါ။ [ဘဏ္ဍာနကာရကာန် ၊ပေ၊ ပ၀ါရေသဿ္မိတိ ဣမိနာ ယထာ သက် ဥပေါသထကရဏဒိ၀သတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခူနံ စာတုဒ္ဒသီ ပန္နရသီ ဝေါဟာရော၊ နံ စန္ဒဂတိသိဒ္ဓိယာ တိထိယာ ၀ သေနာတိ ဒဿေတိ၊–ဝိမတိ၊] ရှေ့၌ **"အနုစာရနခ် ဘိက္ခေ ရာစုံ အနုဝတ္တိတုံ"**ကား၊ ဤနေရာမျိုးကို ရည်ရွယ်တော်မူသည်မဟုတ်။

သမ္မောဟ ကတ္တာ။ ။ ပ၀ါရဏာကန့်ကွက်ဖို့ရန် လာကြသော ဘဏ္ဍာနကာရက ရဟန်းတို့ကို ကန့်ကွက်ဖို့ကိစ္စ၌ သတိမရစေဘဲ ခေတ္တခဏမျှ မေ့အောင် ပြုခြင်းကို **"သမ္မောဟ ကတ္တာ"**ဟု ဆိုသည်၊ ထိုပြုပုံကို ပြလိုရ်၍ **"ကိလန္တတ္တ ၊ပေ၊ အာဒိနာ နယေန"**ဟု မိန့်သည်၊ **"အရှင်ဘုရားများ ခရီးပင်ပန်းလာကြပါတယ်၊ ခဏ အပန်း ဖြေကြပါဦးဘုရား"** ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြောရ်၍ ကန့်ကွက်ဖို့ ကိစ္စ၌ မေ့နေအောင် ပြုပါ–ဟူလို၊ ဤသို့ သမ္မောဟ ပြုခြင်းကိုပင် ထို ရဟန်းတို့၏ စိတ်ကို ပြန့်လွင့်စေခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် **"ဓာသဲ ၀ိဂ္ဂိ၀ိတ္တာ"**ဟု ပါဠိတော်၌ မိန့်တော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့် **"၀ိဂ္ဂိ၀ိတ္တာ"**ဟုသာ ရှိသင့်၏၊ **"၀ိဂ္ဂိ၀ါ၊ပေတ္တာ"**ဟု ကာရိတ် မ၀င်စေရ၊ ဤ ဝိဂ္ဂိ၀ိတ္တစိတ် ဟူသည် သမ္မောဟ ဖြစ်နေသော စိတ်ပင်တည်၊ ထို့ကြောင့် **"သမ္မောဟ ကတ္တာ"**ဟု ဖွင့်သည်။

နော စေ လဘေထာတိ–ကား၊ ဗဟိသီမံ–ဥပစာရသီမ၏ ပြင်ဘက်သို့၊ ကျွန်–သွားခြင်းငှာ၊ ဝါ–သွားခွင့်ကို၊ နော စေ လဘေယျုံ–အကယ်၍ မရကုန်အံ့၊ ဘဏ္ဍာနကာရကာနံ–ခိုက်ရန် ပြုတတ်သော ရဟန်းတို့၏၊ သာမဏေရေဟိ စ–နောက်ပါ သာမဏေတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒဟရဘိက္ခူ စ–ရဟန်းငယ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ နိရန္တရံ–မပြတ်၊ အနုဗန္ဓါ၀–အစဉ်လိုက်အပ်ကုန်သည်သာ လျှင်၊ (တကောက်ကောက် လိုက်နေအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊) သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ (စ၀ ဟောန္တေသု–သော်၊ **"ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန အာ၀သိကာ ဘိက္ခူ ဉာ၀ေတဗ္ဗာ"**ဟုပါဠိတော်ဌ၍စပ်၊) **အာဂမေ ဇုဏ္ဏောတိ**–ကား၊ ယံ–အကြင် လ၁လတ္တံ.သော လ၁ခန်းပက္ခကို၊ သန္ဓာယ–၍၊ အာဂမေ ဇုဏ္ဏော၀ါရေယျာမာ တိ–ဟူ၍၊ ဥ ဇ္ဈတ်–ကို၊ ထပေသုံ–ထားကြကုန်ပြီ၊ ကောမုဒိယာ–ကုမုဒြာကြာ ရှိရာဖြစ်သော၊ ဝါ–ကုမုဒြာကြာ ပွင့်တုန်းဖြစ်သော၊ စာတုမာသိနိယာ–မိုးလေးလ တို့၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ အာဂမေ–လာလတ္တံ.သော၊ တသ္မိံ ဇုဏ္ဏော–ထို လ၁ခန်း ပက္ခ၌၊ (တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၌၊) အကာမာ–အလိုမရှိဘဲ၊ (ပဝါရဏာ မပြုလို ဘဲ)၊ ပ၀ါရေတဗ္ဗံ–၏၊ အ၀သ်–မ၌တည်ကေန်၊ ပ၀ါရေတဗ္ဗံ–၏၊ ဟိ–မှန်၊ တံ–ထို တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကို၊ အတိက္ကမိတွာ–ကျော်လွန်၍၊ ပ၀ါရေတုံ–ငှာ၊ နှ လဿတိ–မရအပ်တော့၊ [ပ၀ါရဏာခေတ် ကုန်သွားပြီ–ဟူလို။]

◆◆◆◆◆◆

ပ၀ါရဏာသင်္ခေပကထာ

၂၄၁။ အညတရော ဖာသုဝိဟာရောတိ–ကား၊ တရုဏသမထော ဝါ–နသော သမထသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အဓိဂတော နုအပ်သည်၊) တရုဏဝိပဿနာ ဝါ–နသော ဝိပဿနာသည် သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (အဓိဂတာ–သည်၊ ဟောတိ၌ ဆိုပါ၊) [ဖာသုဝိဟာရ၏ သရုပ်ကို တရုဏသမထ၊ တရုဏဝိပဿနာဟု ပြသည်၊ **"ဖာသု + ဝိဟာရတိ ဖောနာတိ ဖာသုဝိဟာရော"**ဟု ပြု၊ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းဖြစ်သော နသော သမထ၊ နသော ဝိပဿနာ–ဟူလို၊ ဤသို့ ဖာသုဝိဟာရ၏ သရုပ် ဖြစ်သောကြောင့် **"တရုဏဝိပဿနော"** ဟု ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ရှိသည်မှာ မကောင်း။] **ပရိဟာဟိရာ ဘဝိဿာမာ**တိ – ကာ ।

အနိဗဒ္ဓရတ္တိဌာနဒိဝါဌာနာဒိဘာဝေန–မမြဲသော ညဉ့်နေရာ, နေ့နေရာ စသည် ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ [ဝါဆိရာ အရပ်မှ တစ်ပါးသော အရပ်သို့ ရောက်သည့်အတွက် နေရာ အတည်တကျ မရခြင်းကြောင့်၊ အာဒိဖြင့် အနိဗဒ္ဓ စက်မန စသည်ကို ယူ၊] ဘာဝနာနယောဂုံ–အားထုတ်အပ်သော ဘာဝနာကို၊ သမ္မာဒေတုံ–ပြီးစီးစေခြင်းငှာ၊ အသေက္ကောဒ္ဓ–မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဗာဟိရာ–သမထ,ဝိပဿနာမှ ပြင်ပတို့သည်၊ ဘာဝိသာမ–ဖြစ်ကြရကုန်လိမ့်မည်၊ **သမ္မေဟေ ဧကဋ္ဌေ သန္ဓိပတိတဗ္ဗန္တိ** ဣဒမိနာ–ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ ဆန္ဒဒါန–ဆန္ဒပေးခြင်းကို၊ ပဋိက္ခိပတိ–ပယ်ဖြစ်တော်မူ၏၊ [**"သမ္မေဟေ"**ဟု ဧဝဖြင့် အားလုံး စုရုမည်၊ **"တစ်ပါးတည်းမျှ ဆန္ဒ မပေးရ"**ဟု ပယ်ဖြစ်သည်–ဟူလိုသ်၊] ဟိ–မှန်၊ ဘိန္နသ–ကွဲနေသော၊ သံဃသ–၏၊ သမဂ္ဂကရဏကာလေ–ညီညွတ်မှုကို ပြုရာအခါလည်းကောင်း၊ (ဣတိ၌စပ်၊) တိဏဝတ္ထာရကသမထ–တိဏဝတ္ထာရကသမထလည်းကောင်း၊ (ဤ သမထ၏ အုဒ်ဖွယ်ကို သမထကွန္ဒနကဋ္ဌ တွေ့ရလတ္တဲ့၊) ဣမသ္မိံ ပဝါရဏာသင်္ဂဟေ–ဤပဝါရဏာကို ချီးမြှောက်ရာ ဌာနလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တီသု–သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု–ဤ ဌာနတို့၌၊ ဆန္ဒ–ကို၊ ဒါတုံ–ဌာ၊ နဝဋ္ဋတိ–မသင့်။

အယံ ပဝါရဏာသင်္ဂဟော နာမ–ဤ ပဝါရဏာကို ချီးမြှောက်ခြင်းမည်သည်ကို၊(နဒါတမ္ဗောဌ္ဌပစ်၊) ဝိသဒ္ဒကမ္မဌာနာန–စွန့်လွှတ်အပ်သော ကမ္မဌာန်းရှိသော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊ (ကမ္မဌာန်း အားမထုတ်သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊) ထာမဂတသမထဝိပဿနာနာန–အားအစွမ်းသို့ ရောက်သော သမထ, ဝိပဿနာ ရှိသော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊ (ကမ္မဌာန်း အားထုတ်၍ အလွန်သမထ,ဝိပဿနာ တိုးတက်နေသော, တရားပေါက်လုခါနီးဖြစ်သော ရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း၊) သောတာပန္နာဒီနဉ္စ–သောတာပန် အစရှိသော ရဟန်းတော်တို့အားလည်းကောင်း၊ နဒါတမ္ဗော–မပေးထိုက်၊ ပန–အနွယ်၊ တရဏသမထဝိပဿနာလာဘီနော–နှလုံး သမထ,ဝိပဿနာကို ရခြင်းရှိကုန်သော၊ သမ္ဘေ ဝါ–အလုံးစုံတို့သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု–ဖြစ်စေကုန်၊ ဥပမာ ဝါ–ထက်ဝက်တို့သည်မူလည်း၊(ဟောန္တု)၊ (တရဏသမထဝိပဿနာ လာဘီ–သော၊) ဧကပုဂ္ဂလော ဝါ–တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်မူလည်း၊ (ပေါ်ဝတ္ထု–ဏ၊) ဧကသ္မိံ–တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ဝဝိသန–အစွမ်းဖြင့်၊ ခါ–ဖွယ် ယေဝ–သည်သာ၊ ပဝါရဏာသင်္ဂဟော–ကို၊ ဒ္ဒိန္နေ–ပေးအ့ပ်ပြီးသော်၊

အန္တေဝါသေ– ဝါ၏ အတွင်း၌၊ ပရိဟာဒေါဝ– အစောင့်အရှောက်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ အာဂန္တုကာ–အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ တောသံ–ထို ပဝါရဏာသင်္ဃာ ရပြီးသော ရဟန်းတို့၏၊ သေနာသနံ–ယူထားအပ်ပြီးသော ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို၊ ဂဟေတုံ–ယူခြင်းငှာ၊ နဿ လဘန္တိ–မရကုန်၊ တေဟိပိ–ထို ပဝါရဏာ သင်္ဃာ ရထားသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဆိန္နဝေသေဟိ–ပြတ်သော ဝါ ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ နဿ ဘဝိတဗ္ဗံ–မဖြစ်ရာ၊ (နဂိုကလည်း ဝါ မပြတ်ခဲ့ရ၊ သတ္တာဟကရဏီယ မရှိဘဲလည်း မသွားရ၊) ပန–အနှယ၊ ပဝါရေတွာ– ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊ အန္တရာပိ–တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ မရောက်မီ အကြားး၌ လည်း၊ စာရိကာ–ဒေသစာရိကို၊ ပက္ကမိတုံ–ဖဲသွားခြင်းငှာ၊ လဘန္တိ–နိ၏၊ ဣတိ (ဣမသ္မာ အတ္ထသ)–ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿနတ္ထံ–ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာ၊ **တေဟိ ဧ ဘိက္ခဝေ**တိအာဒိ–အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ သမ္ဘတ္တ–အလုံးစုံသောဝတ္ထုတို့၌၊ သေသံ–ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်း သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ–ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။

ပဝါရဏာကျွန်ုကဝတ္ထုနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

ပရိဟာရော ဟောတိ။ ။ ပဝါရဏာသင်္ဃာကို မပြုလျှင် ဝါပ အချိန်၌ ရှောက်နေစရာ ရှိသော်လည်း ပဝါရဏာသင်္ဃာကို ပြုထားသည့်အတွက် ဝါတွင်း၌ ကဲ့သို့ အားလုံး အစောင့်အရှောက်ရသည်–ဟုလို၊ သတ္တာဟကိစ္စ မရှိဘဲ မသွားရ၊ ဝါတွင်း၌ နေဖို့ရန် ယူထားသော သေနာသနကို ရမ်ဖ ရနေသည်၊ ထို ယူအပ်ပြီးသော သေနာသနကို အခြား ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကျွတ်၍ လာသော ဝါတော်(ဓ၀)ရပြီးသော အာဂန္တုက ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့အားသော်မှ ဖယ်၍ပေးဖွယ် မလို၊ ထို ပရိဟာရကို ပြုလို၍ အာဂန္တုကာ စသည်ကို မိန့်သည်၊ [အာဂန္တုကာ ၊ပေ၊ နဿ လဘန္တိတိ သစေပိ သဗ္ဗဝ သ ဘိက္ခူ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တောသ သေနာသနံ ဂဟေတုံ နဿ လဘန္တိ၊–သာရတ္ထ။]

ပဝါရေတ္ဝာ ၊ပေ၊ လဘန္တိ။ ။ **"ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍"** ဟူရာ၌ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ ပဝါရဏာ ပြုခြင်းကို ဆိုလိုသည်မဟုတ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် မတိုင်မီ အကြားကာလ တစ်ရက်ရက်၌လည်း တိုက်သံဃာ စည်းဝေး၍ ပဝါ ပြုနိုင်၏။ ထိုကြောင့် ပါဠိတော်၌ **"တေဟိ ဧ ဘိက္ခဝေ** ဘိက္ခုတို့ ကယော **ပဝါရဏာသင်္ဃော အညတရော ၊ပေ၊ သော ဧဝမသ ဝစနီယော၊ သာဓာဝုသော ပဝါရေတ္ဝာ ဂစ္ဆာမိတိ"** ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ [ပဝါရဏာသင်္ဃော ကတော ... ...

၅–စမ္မဂ္ဂန္ဓကအဖွင့်

[သားရေနှင့်စပ်၍ ပညတ်တော်မူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်အပေါင်း။]

သောဏကောဋိဝိသဝတ္ထုကထာ

၂၄၂။ စမ္မဂ္ဂန္ဓကေ–၌၊ **ဣသိရိယာဓိပန္နန္တိ**–ကား၊ ဣသိရဝဘဝေန စ–အစိုးရသူ၏ အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ အဓိပတိဘာဝေန စ–အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ သမန္နာဂတံ–ပြည့်စုံသော၊ **ရဇ္ဇန္တိ**–ကား၊ ရာဇဘာဝ–မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ရညာ–မင်းသည်၊ ကတ္တာဇွကိစ္စ–ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ (ကာရေတိ၌ စပ်၊) **သောဏော နာမ ကောဋိဝိသော**တိ ဏ္ဍေ– ၌၊ **သောဏော**တိ– ကား၊ တသ– ထို သူဌေးသား၏၊ နာမ–အမည်တည်း၊ **ကောဋိဝိသော**တိ – ကား၊ (တသ – ထို သူဌေးသား၏၊)

ဣသိရိယာဓိပန္နံ။ ။[အချို့စာအုပ်၌ **"ဣသိရာဓိပန္နံ"**ဟု ရှိ၏၊ နောက်အဖွင့်ကို ကြည့်၍ **"ဣသိရိယာဓိပန္နံ"**ဟု ရှိသင့်၏၊ ယောနောသ္ဒေလည်း **"ဣသိရိယာဓိပန္နံ"** ဟုပင် ရှိသည်၊] သက္ကတ၌ အစိုးရခြင်းအနက်ဟော **"ဣၖသ"**ဓာတ်နောင် ဝရစ်ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော **"ဣၖသ္ဝရ"**ပုဒ်သည် ပါဠိ၌ ဝ အစား သ် လာ၊ ဣ၌ ကို ရသပြု၍ **"ဣသရ"**ဟု ဖြစ်၏၊ **"ဣသရသ+ဘာဝေါ–အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာထူးစည်းစိမ်သည်၊ ဣသရိယ"** မည်၏၊ ထိုကြောင့် **"ဣသရဘာဝေန"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"အဓိပတိဓာ–အကြီးအကဲ၏၊ ဘာဝေါ–ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သြဝေအာဏာသည်၊ အာဓိပန္နံ"**မည်၏၊ ထိုကြောင့် **"အဓိပတိဘာဝေန"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို နှစ်ပုဒ်ကို ဒွန်သမာသ် တွဲပြီးနောက် သမန္နာဂတံကို ကြည့်၍ အသယ္ယတ္ထိတ္ဓိတ် ဆင့်ပါ၊ သို့မှ ရဇ္ဇနှင့် အရတူမည်၊ [ယောနောသ္ဒကား **"သမန္နာဂတံ"**ပုဒ် အကျေ ကြ၏။]

ရဇ္ဇံ။ ။ရညော နောင် ပထမနည်းအလို ဘာဝအနက်၌၊ ဒုတိယနည်းအလို **"ရညော+ကမ္မံ"**ဟု ပြု၍ ကမ္မအနက်၌ ဏျ ပစ္စည်းဖြင့် **"ရဇ္ဇ"**ဟု ပြီး၏၊ **"ရာဘော–ရှင်ဘုရင်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ"**ဟူသည် တိုင်းသူပြည်သား လူအများက ဘုရင်မြှောက်မှု၊ အရိုအသေ ပေးမှု၊ အခွန်ဆက်မှု စသည်တည်း၊ ဤနည်း၌ **"ရဇ္ဇ–မင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဘုရင်မြှောက်မှု စသည်ကို၊ ကာရေတိ–တိုင်းသူပြည်သား လူအများကို ပြုစေ၏"**ဟု ပေးပါ၊ နောက်နည်း၌ **"ရှင်ဘုရင်၏ ပြုထိုက်သော ကိစ္စ"** ဟူသည် အုပ်စိုးမှု၊ တရားစီရင်မှု၊ သြဝါဒပေးမှု စသော ကိစ္စများတည်း၊

ဂေါတ္တ-အနွယ်တည်း၊ **ပါဒတလေသု လောမာနိ**တိ-ကား၊ ရတ္တေသု-နီမြန်းကုန်သော၊ ပါဒတလေသု-ခြေဖဝါး အပြင်တို့၌၊ သုခုမာနိ-သိမ်မွေ့ကုန်သော၊ **အဠ**ဠ**ကဏ္ဍာနိ**-မျက်စဉ်းညိုအဆင်းရှိကုန်သော၊ ကမ္မစိတ္တိကတာနိ-ကဲသည်ဆန်းကြယ်စွာ ပြုအပ်ကုန်သော၊ လောမာနိ-အမွေးတို့သည်၊ ဇာတာနိ-ပေါက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-နိ၏၊ ကိရ-ချဲ့၊ သော-ထို သောဏသုဠေးသားသည်၊ ပုမ္မေ-ရှေးဌ၌၊ အသီတိသဟဿာန-ရှစ်သောင်းကုန်သော၊ ပုရိသာန-တို့၏၊ ဇေဋ္ဌပုရိသော-အကြီးအကဲ ယောက်ျားသည်၊ ဟုတွာ-၍၊ တေဟိ-ထို ရှစ်သောင်းသော ယောက်ျားတို့နင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ-သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်၌၊ ပဏ္ဍာသာလ-သစ်ရွက်ကျောင်းကို၊ ကတွာ-၍၊ အတ္တနော-၏၊ သသိရိကံ-အသရေရှိသော၊ ဥဏ္ဍာပါဝါရဏံ-သားမွေးအပေါ်ခြုံကို၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ-၏၊ ပါဒေဟိ-ခြေတို့ဖြင့်၊ အက္ကမနဋ္ဌာနေ-နင်းရာအရပ်၌၊ ပါဒဗုဒ္ဓနိကံ-ခြေသုတ်အဝတ်ကို၊ ကတွာ-၍၊ ထပေသိ-ထားပြီ၊ ပန-ဆက်၊ တေ မာသ-ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး၊ သမ္ဘေ-အလုံးစုံသော

"ရန္ဓ-မင်း၏ အမှုကိစ္စကို၊ ကာရေတိ-ပြု၏"ဟု အနက်ပေးပါ၊ ကာရေ ၌ ဏေ ပစ္စည်းလည်း ကာရိတ်မဟုတ်, စုရာဒိ ဏေ ပစ္စည်းတည်း၊ [အာယာဂရမဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန် ခါဒိ(၁၅)သုတ် နိသယကို မှီးသည်၊ နောက်နည်း၌ **"ရညော+ကုဒ်"**ဟု ဣဒံတဒ္ဓိတ်လည်း ယောနေပြု၏။]

ဂေါတ္တ။ ။ ဤ၌ အနွယ်ကို အကြောင်းပြု၍ **"ကောဋ္ဌိဝိသ"**မည်၏ဟု ဖွင့်သည်၊ အမဒါနိ၌ကား၊ မွေးဖွားပြီးရာ ဓဏ၌ အဘသုဠေးက ကုဋ္ဌေနစ်ဆယ်သော ဥစ္စာကို နှိုတိုက်ဖိုရန် နှိုဖိုး လက်ဖွဲ့သောကြောင့် **"ကောဋ္ဌိဝိသ"**ဟု ဆိုလိုလျက် **"စက္ကပါဠိ"**မှ **"ဣဏ္ဍပါဠိ"** ဖြစ်သကဲ့သို့ ဌကို ဍပြု၍ ကောဋ္ဌိဝိသ အမည်ရကြောင်းကို မိန့်ဆိုလေသည်။

ဓာတုယဿ မေ သုတွာ, ပိတု ဆဠေ အယံ အဟု၊
ဒဒါမဟံ ကုမာရဿ, ဝိသကောဋ္ဌိ အနုနေ။

ဥဏ္ဍပါဝါရဏံ။ ။ ဝါဂွမ်းကို နှစ်ဖက်ချော ရှက်ထားသော အပေါ်ခြုံလည်းရှိသောကြောင့် ထို ကဗွာသပါဝါရကို တားမြစ်ခြင်းငှာ **"ဥဏ္ဍ"**ဟု ဝိသေသန ပြုရသည်၊ ယုခုအခါ သိုးမွေးဖြင့် နှစ်ဖက်ချော ရက်အပ်သော ခြုံထည်မျိုးကို **"ဥဏ္ဍပါဝါရ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [ပုဗ္ဗတိ အနေနာတိ ပုဗ္ဗန်၊ ပါဒဿ+ပုဗ္ဗန် ပါဒပုဗ္ဗန်၊ ပါဒပုဗ္ဗန်နှင့် သွယ်ဝိုက်ခြင်း ဣကို ပစ္စည်း သင်္ဂျာ၌ **"ပါဒပုဗ္ဗနိကံ"** ဟု ဖြစ်၏၊ ယောနောဌ်ကာ **"ပါဒပုဗ္ဗနီယံ"**မှ ယ-ကို က ပြုဟု ကြံသည်။]

ယောက်ျားတို့သည်ပင်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ–ကို၊ ဥပဒ္ဒဟိ'သု–ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်ပြီ၊ အယ်–ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ တသ စ–ထို သောဏသူဌေးသား၏ လည်းကောင်း၊ တေသ္မ အသီတိယာ ဂါမိကသဟဿာနံ–ထို ရှစ်သောင်းသော ရွာသူကြီး တို့၏ လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗယောဂေါ–ရှေးဌာနအားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှုတည်း။

အသီတိဂါမိကသဟဿာနီတိ–ကား၊ တေသု ဂါမေသု–ထို ရွာတို့၌၊ ဝသန္တောနံ–နေကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာနံ–အမျိုးသားတို့၏၊ အသီတိသဟဿာနိ–ရှစ်သောင်းသော ရွာသူကြီးတို့ကို၊ (သန္နိပါတာပေတွာ၌စပ်၊) **ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ**တိ–ကား၊ ကေနစိ–တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ကရဏီယေန ဝိယ–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်ကဲ့သို့၊ (ဒုတံ ပါဟေသိ၌ စပ်၊) ပန–ဆက်၊ အသ–ထို **ဗိဠိသာ**ရမင်း၏၊ တသ–ထို **သောဏ**သူဌေးသားကို၊ ဒဿနာ–ကြည့်လိုခြင်းသည်၊ အညတြ–ကြဉ်၍၊ ကိဠိ–သော၊ ကရဏီယ်–ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နဿတ္ထိ–မရှိ၊ ရာဇာ–သည်၊ တာနိပိ အသီတိကုလပုတ္တသဟဿာနိ–ထို ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့ကိုလည်း၊ သန္နိပါတာပေနွောဒ–စည်းဝေးစေလတ်သော်၊ ဧဝံ–ဤသို့ စည်းဝေးရလျှင်၊ အပရိသက်နွှောဒ–မရှိမကြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သောဏော–**သောဏ**သည်၊ အာဂမိသယတိ–လာလတ္တံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ သန္နိပါတာပေသိ ကိရ–စည်းဝေးစေသတတ်။

ဒိဋ္ဌမङ္ဂိကော အတ္ထောတိ–ကား၊ ကသိဝဏ်ဇွေဒီနိ–လယ်ထွန်ခြင်း, ကုန်ရောင်းခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကို၊ ဓမ္မေန–တရားသဖြင့်၊ ကတ္တာဗ္ဗာနိ–ပြုထိုက်ကုန်၏၊ မာတာပိတရော–မိဘတို့ကို၊ ဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ပေါသေတာဗ္ဗာ–မွေးမြူထိုက်ကုန်၏၊

ကေနစိဒေဝ။ ။ အခြားနေရာ၌ **"ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန"**ဟု လာလျှင် ဧဝ သည် အဝဓာရဏတ္ထတည်း၊ ဤ၌ကား **"ကေနစိ+ဣဝ"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ **"ဥပမတ္ထ ဣဝသဒ္ဒါ"**ဟု သိစေလိုသောကြောင့် **"ကရဏီယေန ဝိယ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"သုဒ္ဓါ ဒြေဖဝါးကို ကြည့်လိုသော ကိစ္စမှတစ်ပါး အခြားကိစ္စ မရှိသော်လည်း ရှိသကဲ့သို့ ထင်အောင် တမန်စေလွှတ်သည်"**ဟူလို။

ဒိဋ္ဌမङ္ဂိကော အတ္ထော။ ။ ဒိဋ္ဌမङ္ဂိက ပုဒ်, သမ္မရာယိက ပုဒ်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ပါရာဒိကဏ် သမယပုဒ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ထို ဒိဋ္ဌမङ္ဂိက ပုဒ်၏အရ **"ဟိတ"**ကို အရ ကောက်ရကြောင်းကိုလည်း ပြခဲ့၏၊ ဟိတနှင့် အတ္ထလည်း အရတူ၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဣဟ လောကဟိတော အတ္ထော"**ဟု ဖွင့်သည်၊ [ယောနေဘ၌ကား **"ဣဟသဒ္ဒါ ဟိတတ္ထေ ပဝတ္တော"**ဟု ဖွင့်လေသည်။]

ဣတိ ဧဝေါ အဒိနာ–သော၊ နယေန–နည်းဖြင့်၊ ဣဒေ လောကဟိတော–ဤလောက၏ စီးပွားပြစ်ကုန်သော၊ အတ္ထော–စီးပွားတို့ကို၊ အနုသာသိတွာ–သွန်သင်ပြီး၍၊ (ဥယျောဇေသိ–ပြန်လွှတ်ပြီ၌ စပ်၊) **သော နော ဘဂဝါ**တိ–ကား၊ အမှာကံ–တို့၏၊ သော ဘဂဝါ – ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ တုမှေ – သင်တို့ကို၊ သမ္မရာယိကေ – တမလွန်ဘဝ၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ – စီးပွားတို့ကို၊ အနုသာသိသတိ–သွန်သင်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ အတ္ထောဟ–နက်။

ဘာဝန္တံ ပဋိဝေဒေမိတိ–ကား၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဓာနာပေမိ–သိစေသေး၏၊ (သိဖို့ရန် လျှောက်ထားသေး၏၊) **"ဘာဝ–ထို လျှောက်ထားရာ ကာလတိုင်အောင်၊ ဣဒေဝ–ဤ အရပ်၌ပင်၊ ဟောထ–ဖြစ်ရစ်ကြကုန်"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **ပါဠိကာယ နိဗ္ဗိတ္တာ**တိ–ကား၊ သောပါနသ–စောင်းတန်းလှေကား၏၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်ဖြစ်သော၊ (ခြေရင်းဖြစ်သော၊) အနုစङ္ကမပါသာဏော–လ ထက်ဝက်သဏ္ဌာန်ရှိသော ကျောက်ဖျာ၌၊ နိမုဒ္ဓိတွာ–ငုပ်လျှိုး၍၊ **ယသ ဒါနိ ဟေ၊ မည္ဟတိ**တိ–ကား၊ တောသ–ထို ရှစ်သောင်းသော ရွာသူကြီးတို့၏၊ ယသ ဟိတကိရိယတ္ထသ–အကြင် စီးပွားကို ပြုခြင်းဟူသော ကိစ္စ၏၊ ကာလ–အချိန်ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဓာနာတိ–သိတော်မူ၏၊ (တံ ဟိတကိရိယတ္ထံ–ထို" စီးပွားကို ပြုခြင်းဟူသော ကိစ္စကို၊ ကရောတု–ပြုတော်မူပါ၊ ဤသို့ နိယမဝါကျ ထည့်ပေးပါ၊) **ဝိဟာရပစ္စာယာယန္တိ** – ကား၊ ဝိဟာရပစ္စန္တေ –

အနုစङ္ကမပါသာဏော။ ။ ပါဠိကာ သဒ္ဒါသည် လေကားဦး၌ ခင်းထားအပ်သော လထက်ဝက်သဏ္ဌာန်ရှိသော ကျောက်ဖျာကို ဟောသော ရုဠိသဒ္ဒါတည်း၊ အဘိဓာန် (၂၂၀)၊ နဂိုက အဝိုင်းဖြစ်သော ကျောက်ဖျာ၏ တစ်ဝက်ကို လေကားထိပ်အရင်း၌ သွင်း၍ လေကားခုံ လုပ်ထားသောကြောင့် တစ်ဝက်သာ ပေါ်နေရကား လ ထက်ဝက်နှင့် တူနေသည်၊ [သောပါဏမူလေ ဥပမုံ အန္တော ပဝေသေတွာ ထပိတေ အမုပါသာဏော–ဝိမတိ။]

ယသ ၊ ဟေ၊ မည္ဟတိ။ ။ ဤ ဝါကျသည် ရှေးခေတ်က တစ်စုံတစ်ခုကိစ္စကို တိုက်တွန်းရာ၌ သုံးစွဲအပ်သော ဗျတိရေကဏပါဠိဝါကျတည်း၊ **"ယသ"**၏ အနက်ကို အရာအားလျော်စွာ စွဲ၍ **"တံ ကရောဟိ (ကရောတု)"**စသည်ဖြင့် နိယမဝါကျ ထည့်ရသည်၊ ဤနေရာ၌ **"သမ္မရာယိကေ အတ္ထေ အနုသာသိသတိ"**ဟူသော ရှေ့စကားနှင့် လိုက်လျောအောင် ယသ၏ စွဲနက်ကို **"ဟိတကိရိယတ္ထသ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ [ယောနောဌ် တစ်နည်း ဖွင့်လေသေး၏။]

ကျောင်း၏ အစွန်ဖြစ်သော၊ ဆာယာယ- ဗရိပ်၌၊ (အာသန် ပညပေတိ၌ စပ်၊) [ပစ္ဆာယာယ ၌ ပ သည် ပစ္ဆန္ဒ အနက်ဟောတည်း၊) **သမန္တာဟရန္တိ**-ကား၊ ပသာဒဝေသန-ကြည်ညိုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပုနပ္ပုနံ-အထပ်ထပ်၊ မနသ်-၌၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ (စိတ်ဝင်စားကြကုန်၏၊) **ဘိယျောသော မတ္တာယာ**တ်-ကား၊ မတ္တာယ-အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော-လွန်စွာ၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ဝါ-ထပ်၍၊ ဝိသိဋ္ဌတရံ-သာ၍ ထူးခြားသော၊ (ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ်-တုန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊) ဒဿေဟိ-ပြလော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **အန္တ ရဓာယတိ**တိ-ကား၊ အဒဿန-မမြင်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ။

သမန္တာဟရန္တိ။ ။ သံ+အနု+အာဟရန္တိ၊ **အရှင်သာဂတ**၏ တန်ခိုးကို မြင်ရ၍ ကြည်ညိုသောကြောင့် စိတ်ကို (**အရှင်သာဂတ**ဆီသို့) "**သံ-ကြည်ညိုသောအားဖြင့် ကောင်းစွာ၊ အနု-အဖန်ဖန်၊ အာဟရန္တိ-ဆောင်ကြကုန်၏**"ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "**ပသာဒ ၊ပေ၊ မနသိကရောန္တိ**"ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်၊ **အရှင်သာဂတ** အပေါ်၌ စိတ်ဝင်စားနေကြသည်-ဟူလို၊ [ယောနောဌ် "**သမ္မနှာဟရန္တိ**" ပါ၌ကဲ့ သ့ရှု၍ ("**သံ+မနံ+အာဟရန္တိ**"ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပြီးလျှင်) "**သံ ပုနပ္ပုနံ+မနံ+သာဂတံ အဘိမုခံ ဟရန္တိ**"ဟု သဒ္ဒတ္ထလည်းကောင်း၊ "**ပသာဒဝေသန**"ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် ကောဓဝေသနကို တားမြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထလည်းကောင်း ဖွင့်၏။]

ဘိယျောသော မတ္တာယ။ ။ "**ဘိယျောသော ၊ပေ၊ ဒဿေဟိတိ အတ္ထော**" ဟု အဓိပ္ပာယ်အနက် ဖွင့်၏၊ "**တန်ခိုးကို ပြ၍ အရှင်သာဂတကို ကြည်ညိုနေကြသော လူတို့အား မောက်ထပ် တိုး၍ တန်ခိုးပြလော**" ဟု တိုက်တွန်းတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ စကားတော်တည်း၊ [ဘိယျောသော မတ္တာယ၏ အဆုံးအဖြတ်ကို မောဂ္ဂလ္လာနဲ့-ကဏ္ဍ၊ ၂၅ သုတ် အဖွင့်ကိုလည်းကောင်း, ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ သမသ် သမ္ဗဒါန်အခန်းကိုလည်းကောင်း ကြည့်ပါလေ။

○○○○○○○○

သောဏသုတ ပဌမဝိုဟာရကထာ

၂၄၃။ လောဟိတေန ဖုဋော ဟောတိတိ–ကာ.၊ လောဟိတေန–သွေးသည်၊ မကွိတော–လိမ်းကျံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ **ဂဝါ**ဃာ**တနဋ္ဌေ**–ကား၊ ယဏ္ဍ–အကြင် အရပ်၌၊ ဂါ(ဝေါ)–နွားတို့ကို၊ ဟညန္တိ–သတ်အပ်ကုန်၏၊ တာဒိသော–ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဝိဏာယ–

လောဟိတေန ဖုဋော။ ။ စာအုပ်တို့၌ “**ဖုဋော**”ဟုချည်း ရှိ၏၊ “**ပျံ့နှံ့**”ဟု လည်း လေးကြ၏၊ ဖုဋ ဓာတ်သည် ဝိကသန, ဘေဒန (ပွင့်ခြင်း, ဖောက်ခွဲခြင်း) အနက်ကိုသာ ဟော၏၊ ယောဇနာ၌ ဖုရ ဓာတ်ကြောင့် “**ဖုရတိ ဝိပ္ပရတိ ဗျာပေတိတိ ဖုဋော**”ဟု ပြု၏၊ ထိုအလို “**လောဟိတေန–သွေးဖြင့်၊ ဖုဋော–ပျံ့နှံ့သည်**”ဟု ပေး၊ **ဖုရ** ဓာတ်၏ ဗျာပနနှင့် အနက်ကိုလည်း မတွေ့ရ၊ ထိုကြောင့် ဖုဋော နေရာဝယ် “**ဖုဋော**” ဟု မူလပါ၌ ဖြစ်လေရောသလားဟု စဉ်းစားမိ၏၊ ထိုသို့ ရှိမှလည်း “**မကွိတော**” ဟူသော ကမ္မရูပ်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ် အဖွင့်နှင့် ညီညွတ်မည်၊ ပါရာဇိကဏ် တတိယဗျာဂ် အခန်း၌ ထို မူကွဲမျိုး ရှိခဲ့သည်။

ဂဝါဃာ**တနဋ္ဌေ**။ ။ အာဟညန္တိ ဣတ္ထာတိ အာဃာတနဋ္ဌေ–သတ်ဖြတ်အပ်ရာ အရပ်၊ ဂုဏ်+အာဃာတနဋ္ဌ ဂဝါဃာတနဋ္ဌေ–**အရှင်သောဏ**သည် စကြ် သွားလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း ကြီးစားသောအခါ မူလက အလွန်နနယ်သော ခြေဝါးတို့သည် ကွဲကုန်၏၊ ခြေဖဝါး ဖြင့် မသွားနိုင်သောအခါ လေးဖက်ထောက်၍ စကြ် သွားလျက် တရားအားထုတ် ပြန်၏၊ ထိုအခါ ဒုးပုဆစ်ရော လက်နှစ်ဖက်ပါ ကွဲကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် စကြ် **ဘစ်လျှောက်လုံး** သွေးလူးနေသည်မှာ နွားသတ်ရာ သချိုင်းကဲ့သို့ အမြင်မကောင်း ဖြစ်ခဲ့ကေတော့သတတိ။ [ဆက္ကအင်ဗွတ္တိ,ရဲ့ အဋ္ဌကထာ။]

ဝိဏာယ ၊ ဃ၊ ကုသလတာ။ ။ စာအုပ်တို့၌ ပါဠိအမျိုးမျိုး ရှိ၏၊ ဦးကာ၌ “**ဝိဏာယ တန္တိဿရေ ကုသလတာ နာမ ဝိဏာယ ဝါဒနကုသလတာ**”ဟု ရှိ၏၊ ဦးကပါဠိသည် အဋ္ဌကထာ၌ ရောက်နေသောကြောင့် ထို ပါဠိအတိုင်း ရှိ၏၊ တန္တီ သဒ္ဒါသည် ဝုဏ(စောင်းကြိုး,စောင်းညှိ)အနက်ကို ဟော၏၊ ပါဠိတော်၌ “**ကုသလော ထဠ ၊ ဃ၊ တန္တိဿရေ**”ဟု ရှိ၏၊ ထို ပါဠိတော်မှ ဝိဏာယ တန္တိဿရေ ကုသလော ကို ယူ၍ ကုသလအဖြစ် (ကျွမ်းကျင်ပုံ)ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် “**ဝိဏာယ တန္တိဿရေ ကုသလတာ နာမ ဝိဏာယ ဝါဒနကုသလတာ**”ဟု ဖွင့်သည်။ [“**ဝိဏာ ဝါဒနကုသလော**”ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ ယောဇနာ၌လည်း ဖွင့်၏ စဉ်းစားပါ။]

ဒုတိယဝိုဟာ။ ။ ဤ အဖွင့်မှ စ၍ နောက်လာမည့် အဖွင့်များသည် ဤ အဋ္ဌကထာ၏ မူရင်းမဟုတ်၊ ဦးကာမှ(သို့မဟုတ်) ဤသုတ် ပါဠိတော်၏ အဖွင့်ဖြစ်သော

စောင်း၏၊ တန္ဓိ သရေ–ညို့၏ အသံ၌၊ ကုသလတာ နာမ–ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ် မည်သည်၊ ဝိဏာယ– စောင်းကို၊ ဝါဒနကုသလတာ– တီးခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်တည်း၊ **ဝိဏာယ တန္ဓိ သရေ**တိ–ကား၊ ဝိဏာယ–၏၊ တန္ဓိ ယာ–ညို့၏၊ သရေ–အသံ၌၊ (ကုသလော–ကျွမ်းကျင်သည် မဟုတ်လော?ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **အစ္ဆာယတာ**တိ–ကား၊ အတိအာယတာ–အလွန်ဆွဲဆန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ–အလွန် တင်းကုန်သည်၊ ခရမုဒ္ဓိတာ–မာမာခက်ခက်တီးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ **သရဝတိ**တိ–ကား၊ သရသမ္ဗန္ဓာ–အသံနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ [ဝန္ဓုပစ္စည်း၏ ပသံသာအနက်ကို ဖွင့်သည်၊] **ကမ္မညာ**တိ–ကား၊ ကမ္မကွမာ–တီးခြင်းအမှု၌ ခံ့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–တီး၍ ကောင်းသည်လည်းကောင်း၊(ဟောတိ)၊[ဓမအနက်၌ ဣကျပစ္စည်း နအကွာရာ လာ၍ ကမ္မည ပြီးသည်ဟု ပြသည်၊ ယောဇနာ၌ ဥ ပစ္စည်းဟုဆိုအံ့။] **အတိ သိထိလာ**တိ–ကား၊မန္ဒမုဒ္ဓိတာ–ပျော့ညံ့စွာတီးအပ်ကုန်သည်၊(ဟောန္တိ–နိ၏၊)

ဆက္ကအင်္ဂါတ္တိုရ် ဒုတိယပဏ္ဏာသက မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာမှ ယူထားသော အဖွင့်များသာ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် နောက်၌ **"သုတ္တဏ္ဍော ပန သုတ္တသံဝဏ္ဏနာတော ယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော"**ဟု ဆိုလိမ့်မည်။

အစ္ဆာယတာ။ ။ ဝိဏာယ တန္ဓိယော အစ္ဆာယတာ၏ အဖွင့်တည်း၊ အာယတ၌ အာပုဗ္ဗ ယမ ဓာတ်သည် ဒီဃဘာဝ (ရှည်လျားသည်၏)အဖြစ်, ရှည်အောင် ဆွဲဆန့်ခြင်း)အနက်ဟောတည်း၊ လျောနေသော စောင်းကြိုးကို တင်းအောင် ပြုလိုက်သော အခါ အနည်းငယ် ရှည်လာ၏၊ ထို့ကြောင့် **"အစ္ဆာယတာ"**၌ **"အလွန်တင်းကုန်သည်"** ဟု ဝေါဟာရတွေ ဖြစ်၏၊ ခရမုဒ္ဓိတာကား အမိဖွာယတ္တတည်း။

ခရမုဒ္ဓိတာ။ ။ မုဒ္ဓနာကို အဘိဓာန် နိသယယသစ်၌ **"အနိမ့် အမြင့် အသံ လွတ်ခြင်း"**ဟု ဆို၏၊ **"သရေသု တေသု ပဗ္ဗေ၊ တိသော တိသော ဟိ မုဒ္ဓနာ"**ဟူသော (၁၃၅) အဘိဓာန် ကြည့်ပါ၊ ထို၌ တိသော တိသော မုဒ္ဓနာ ဟူသည် အသံ၏ အနိမ့်, အမြင့်, အလတ် သုံးမျိုး လွတ်ခြင်းတည်း၊ ဤနေရာ၌ **"တန္ဓိယော+မုဒ္ဓိတာ"**ဟု တန္ဓိ နှင့် အရတူဖြစ်အောင် **"ခရမုဒ္ဓိတာ–မာမာခက်ခက် တီးအပ်ကုန်သည်"**ဟု ပေးရသည်။

မန္ဒမုဒ္ဓိတာ။ ။ စာအုပ်တို့၌ **"မန္ဒမုဒ္ဓနာ"** ဟု တွေ့ရ၏၊ ဋီကာ၏ဦးနှင့် **"မန္ဒမုဒ္ဓိတာ"**ဟု ရှိ၏၊ ဋီကာအတိုင်း ရှိမှ ခရမုဒ္ဓိတာနှင့် အသွားတူ၍ တန္ဓိယော နှင့်လည်း အရတူ ကောက်၍ လွယ်သည်၊ စောင်းကြိုးတို့က လျောနေလျှင် အသံလည်း ပြောညံ့စွာ ဖြစ်နေသောကြောင့် **"မန္ဒ"**ဟု ဆိုသည်။

သမေ ဂုဏော ပတိဋ္ဌိတာတိ–ကား၊ မမ္ဆိမေ–အလယ်အလတ် ဖြစ်သော၊ သရေ–အသံ၌၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ မုဆ္ဆိတာ–ကြီးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ဝိရိယသမထ အဓိဋ္ဌာတိ–ကား၊ ဝိရိယသမ္မယုတ္တသမထ–ဝိရိယနှင့် ယှဉ်သော သမာဓိကို၊ အဓိဋ္ဌာဟိ – ဆောက်တည်လော၊ ဝိရိယ – ကို၊ သမထေန – သမထနှင့်၊ ယောဧေဟိ – ယှဉ်စေလော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ဣဒ္ဓိယာနဋ္ဌ သမတံ ပဋိဝိဇ္ဈာ**တိ–ကား၊ သဒ္ဓါဒိနံ–သဒ္ဓါ အစရှိကုန်သော၊ ဣဒ္ဓိယာနံ–ဣဒ္ဓေတို့၏၊ သမတံ– ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သမဘာဝံ–ညီမျှကုန်သည် အဖြစ်ကို၊ (**"ပဋိဝိဇ္ဈ – ထိုးထွင်း၍ သိလော"** ၌ စပ်၊)

သမေ ဂုဏော။ ။ စောင်းညှို့ စောင်းကြိုး၏ မတင်းမလျော့ ဖြစ်ခြင်းကို **"သမေ ဂုဏော"**ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်သောအခါ အသံလည်း မမြင့် မနိမ့်ဘဲ အလယ်အလတ်သံ ဖြစ်သောကြောင့် **"မမ္ဆိမေ သရေ ထပေတွာ မုဆ္ဆိတာ"**ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်၊ [ဤပါဠိတော်ကို ထောက်၍ အလယ်အလတ် ကြိုးစားခြင်းကို **"မလျော့မတင်း, စောင်းကြိုးညှင်းသို့"**ဟု ပြောဓမ္မတ် ပြုကြရသည်။]

ဝိရိယသမထံ။ ။ **"သမ္မယုတ္တ အလယ်ပုဒ် ဣကျသည်"**ဟု သိစေလိုရှိ **"ဝိရိယ သမ္မယုတ္တသမထံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဦးကာ၌လည်း ဤအတိုင်းပင် ဖွင့်၏၊ ပါရာဒိကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ နိဒါန်း **အရှင်အာနန္ဒာ**၏ ရဟန်း-ဖြစ်ခန်း-၌ကား **"ဝိရိယသမထံ"**ဟု ရှိခဲ့၏၊ ထို ပုဒ်၏အနက်ကို ထိုအဖွင့်၌ ပြန်ရှုပါ၊ [ဝိရိယ လွန်နေသော **အရှင်သောဏ**အား ဝိရိယကို လျှော့၍ သမာဓိနှင့် ညီမျှအောင် ဆောက်တည်ဖို့ရန် တိုက်တွန်းသော အရာ ဖြစ်၍ **"ဝိရိယသမထံ"**ဟု ရှိခြင်းက ကောင်းစရာ ရှိသည်။] သို့သော် တတ္ထ အရ သမထကို စွဲသောကြောင့် **"ဝိရိယသမထ အဓိဋ္ဌာ**ဟ"သည်ပင် ပါဠိတော်ပါဌ်ရင်း ဖြစ်ဟန် တူသည်။

ဣဒ္ဓိယာနံ သမတံ။ ။သမာန်–ညီမျှသော သဒ္ဓါဇြဋ္ဌနှင့် ပညာဇြဋ္ဌ၊ ဝီရိယိဇြဋ္ဌနှင့် သမာဓိဇြဋ္ဌတို့၏၊ ဘာဝေါ–တည်း၊ သမ္ပတာ–ဖြစ်၊ ဝါ–ညီမျှခြင်း၊ သဒ္ဓါ မစစ်တော့ ခင်မင်မှုတဏှာ ဖြစ်နေတတ်၏၊ မုဒုပ္ပသန္နေ (ကကြည်ညိုထိုက်သည်ကို ကြည်ညိုတတ်သော) မောဟလည်း ဖြစ်တတ်၏၊ ပညာလွန်တော့ ပရိယာယ်မယာ မျှားနေတတ်၏၊ (ကိုယ်တိုင် လျှူမှု မဟုတ်ပါ၊ သူတစ်ပါး အလျှူကို သာစုဆေး လျှောင်လည်း အလျှူဒါန ဖြစ်နိုင်ပါသည် စသည်တည်း၊)။ ဝီရိယလွန်တော့ ဥဒ္ဓစ္စ, သမာဓိလွန်တော့ ကောသဇ္ဇ ဖြစ်တတ်၏၊ သတ္တိကား ထို အလွန်အလျောက်စွတိုင်း၌ ပါဝင်နိုင်ရကား **"သမ္ဘတ္တိကာ"** တရား ဖြစ်သည်၊ [သမ္ဘတ္တ–အလုံးစုံသော ကိစ္စ၌၊ နိယုတ္တာ–ယှဉ်၏၊ ဣတိ သမ္ဘတ္တိကာ၊ (ဘစ်နည်း)]၊ သမ္ဘန–အလုံးစုံသော ထိန ဥဒ္ဓစ္စ အဖို့တွင် ပါဝင်သောအားဖြင့်၊ အတ္ထယိတမ္ဘာ–အလိုရှိထိုက်၏၊ ဣတိ–သမ္ဘတ္တိကာ၊ – အဂုံတ္ဘိုရ်ရှိကာ ဝိဂ္ဂဟ။]

တတ္တ–ထိ ဣန္ဒြေတိုတွင်၊ သဒ္ဓါ–သဒ္ဓါဖြေကို၊ ပညာယ–ပညာဖြေနှင့်လည်းကောင်း၊ ပညာ–ပညာဖြေကိုလည်း၊ သဒ္ဓါယ–သဒ္ဓါဖြေနှင့်လည်းကောင်း၊ ဝီရိယံ–ဝီရိယိဖြေကို၊ သမာဓိနာ–သမာဓိဖြေနှင့်လည်းကောင်း၊ သမာဓိ–သမာဓိဖြေကိုလည်း၊ ဝီရိယေန–ဝီရိယိဖြေနှင့်လည်းကောင်း၊ ယောဏေမာနော–ယှဉ်စေလျက်၊ ဣန္ဒြိယာန–သဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေတို့၏၊ သမတ်–ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝိဒ္ဓေ–ထိုးထွင်း၍ သိလော၊ **တတ္တ ဓ နိမိတ္တं ဂဏှာဟိ**တိ–ကား၊ တသ္မိံ သမထေ–ထို သမာဓိသည်၊ သတိ–ဖြစ်လတ်သော်၊ အာဒါသေ–ကြေးမုံ၌၊ (မုန်၌)၊ မုခဒိမ္ဗေန–မျက်နှာရိပ်သည်၊ (ဥပဓိတ္ထဲ)ဣဝ–ဖြစ်ရာသကဲ့သို့၊ ယေန နိမိတ္တေန–အကြင် နိမိတ်သည်၊ ဥပဓိတ္ထဲ–ဖြစ်ရာ၏၊ တं သမထနိမိတ္တं–ထို သမထနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တं ဝိပဿနာနိမိတ္တံ–ထို ဝိပဿနာနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တं မဂ္ဂနိမိတ္တံ–ထို မဂ္ဂနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တं ဖလနိမိတ္တဉ္စ–ထို ဖလနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏှာဟိ–ယူလော၊ နိမ္မတ္တေဟိ–ဖြစ်စေ,လော၊ ဣတိ အတ္ထော။

၂၄၄။ အည် ဗျာကရေယ္ယုန္တိ–ကား၊ အဟं–တပည့်တော်သည်၊ အရဟာ–ရဟန္တာပါတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဇာနာပေယျ–သိစေရပါမူကား၊ (**"ယံ နူန–ကောင်းလေစွ"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) [အည်ဖြေပုဒ်၌ကဲ့သို့ အည သဒ္ဒါ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အနက်ကို ဟောအ်။] **ဆဋ္ဌာနာနိ**တိ–ကား၊ ဆ–၆ ပါး ကုန်သော၊ ကာရဏာနိ–အကြောင်းတို့ကို၊ **အဓိမုတ္တော ဟောတီ**တိ–ကား၊ ပဋိဝိဒ္ဓိတ္တာ–ထိုးထွင်းကာ သိ၍၊ ပစ္စက္ခံ–မျက်မှောက်ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ဌိတော–တည်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ **နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော**တိအာဒိ–အစရှိသော၊ သမ္ဘံ–အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊ အရဟတ္တဝသေန–အရဟတ္တဖိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (အာယသ္မတာ သောဏေန–**အရှင်သောဏ**သည်)ဝုတ္တံ–လျှောက်အပ်ပြီ၊ ဟိ–ချဲ့၊

တတ္တ ဓ နိမိတ္တं။ ။တတ္တသည် လက္ခဏအနက်၌ ထပစ္စည်းတည်း;ဟု သိစေလို၍**"တသ္မိံ သမထေ သတိ"**ဟု ဖွင့်ကြောင်းကို ယောဇနာဆိုအ်၏၊ သို့သော် **"တသ္မိံ ,ပေ၊ ဥပဓိတ္ထဲ"**သည် သဘောအဓိဗွာယ်အဖွင့်သာဟု ထင်အ်၏၊ **"သမထေ+နိမိတ္တံ သမထနိမိတ္တံ"**ဟု အဂ်ုတ္တိရ်ရှိကာ ဝိဂ္ဂဟပြုသည်၊ **"နောက်နောက်သမထ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ရှေးရှေးသမထ"**ဟူလို၊ ဝိပဿနာသမထသည် မဂ္ဂသမထ၏လည်းကောင်း, နောက်နောက်ဝိပဿနာ၏လည်းကောင်း အကြောင်း, မဂ္ဂသမထသည် ဖလသမထ၏ အကြောင်းတည်း၊ ရှေးရှေးဖိုလ်သည် နောက်နောက်ဖလသမာပတ်၏ အကြောင်းတည်း။

အရဟတ္တမ္ဂ–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ (ဝုစ္စတိ၌ စပ်၊) သဗ္ဗကိလေသေဟိ–အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ၊ **နိက္ခန္တတ္တာ**–ထွက်မြောက်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ **နေက္ခမ္မံ**တိ စ–နေက္ခမ္မဟူ၍လည်းကောင်း။ [နိုက္ခမိတိ နိက္ခမ်၊ နိက္ခမ်ယော နေက္ခမ္မံ၊ သွတ္ထ္ဍ ဏျပစ္စည်း။] **တေဟေဝ**–ထို ကိလေသာတို့မှပင်၊ ပဝိတ္တတ္တာ–အပြားအားဖြင့် **ကင်းဆိတ်**သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ **ပဝိဝေကောဝ**တိ စ–ကဟူ၍လည်းကောင်း။ [ပကာရေန ဝိဝိစ္စိတိ ပဝိဝေကော၊] ဗျာပဒ္ဓာဘာဝတော–ဒေါသဗျာပါဒ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ **အဗျာပန္နံ**တိ စ–ဟူ၍လည်းကောင်း။[နတ္ထိ+ဗျာပါဒေါ+ယဿာတိ အဗျာပါဒေါ၊ အဗျာပါဒဿ+ဘာဝေါ အဗျာပန္ဓံ၊] ဥပါဒါနသ–ဥပါဒါန်၏၊ ခယန္တေ–ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၏ အဆုံး၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ–ဖြစ်သည်၏ **အဖြစ်**ကြောင့်၊ **ဥပါဒါနက္ခယောတိ** စ–ဟူ၍လည်းကောင်း။ [ခီယန္တိ ဧတေနာတိ ခယော–ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၊ ဥပါဒါနာနံ+ခယော ဥပါဒါနက္ခယော၊ မဂ်၏ ခယအမည်ကို ဖိုလ်၌ တင်စား၍ ဖိုလ်ကိုလည်း **"ဥပါဒါနက္ခယ"**ဟု ခေါ်ရသည်။] တဏှာကွယ်ရန္တေ–တဏှာ၏ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၏အဆုံး၌၊ ဥပ္ပန္နတ္တာ–ကြောင့်၊ **တဏှာက္ခယောတိ** စ–ဟူ၍လည်းကောင်း၊ (ဤနည်းအတိုင်းကြ၊) သမ္မောဟာဘာဝတော–တွေဝေတတ်သော မောဟ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ **အသမ္မောဟော**တိ စ–ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝါ–သမ္မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ–၏၊ [နတ္ထိ+သမ္မောဟော+ယဿာတိ အသမ္မောဟော။]

ကေဝလံ သဒ္ဓါမတ္တကန္တိ–ကား၊ ပဋိဝေဓရဟိတံ–ပဋိဝေဓမေ့ ကင်းသော ကေဝလံ–သက်သက်၊ ပဋိဝေဓပညာယ–ပဋိဝေဓပညာနှင့်၊ အသမ္ဘိသံ–မရော နှောသော၊ (ကေဝလံ၏ အသမ္ဘိသ အနက်ကို ဖွင့်သည်။) သဒ္ဓါမတ္တက–သဒ္ဓါမျှကို၊ (နိသာယဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **ပဋိစယန္တိ**–ကား၊ ပုနပ္ပုနံ–အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ကရဏေန–ပြုခြင်းအားဖြင့်၊ ဝမိ–တိုးပွားစေဖွယ်ကို၊ (အသမနုပယသန္တေဟဟု ပါဠိတော်၌စပ်၊) **ဝိတရာဂတ္တာ**တိ–ကား၊ မဂ္ဂပဋိဝေဓေန–အရဟတ္တမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအားဖြင့်၊ ရာဂဿ–ရာဂ၏၊ ဝိဂတတ္တာ ယော–ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ၊ နေက္ခမ္မသခါတံ–နေက္ခမ္မဟု ဆိုအပ်သော၊ **အရဟတ္တ**–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈတ္တာ–၍၊ ဌိတောဝ–သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏။ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရေနေဝ–နေကြောင်းဖြစ်သော ဖလသမာ[illegible] ဖြင့်သာ၊ ဝိဟရတိ–နေပါ၏။ တန္ဓိန္ဒမာနသောယေဝ–ထို ဖလသမာ[illegible] ညွတ်သောစိတ် ရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ – ဖြစ်ပါ၏။ [illegible] အတ္ထော

သေသပဒေသုပိ–ခယာ ဒေါသသ ဝိတဒေါသတ္တာ အစရှိသော ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော–တည်း။

လာဘသက္ကာရသိလောကန္တိ–ကား၊ စတုပစ္စယလာဘဠ–ပစ္စည် လေးပါး ဟူသော လာဘ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ရအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကိုလည်း ကောင်း၊ တေသံယေဝ–ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ပင်၊ သုကတဘာဝဠ–ကောင်းစွာ ပြုအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဘဏနဠ–ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ချီးမွမ်းခံရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ **နိကာမယမာနောဘတိ**–ကား၊ ဣစ္ဆမာနော–လိုလားသည်၊ ပတ္ထယမာနော–တောင့်တသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ **ပဝိဝေကာဒိမုတ္ထောဘတိ**–ကား၊ အဟံ-တပည့်တော်သည်၊ ဝိဝေ၊ကာ–ကာယဝိဝေက, စိတ္တဝိဝေကဠ၌ အဓိမုတ္တော–စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သည်၊ (အမှိ–ဖြစ်ပါ၏၊) ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ အရဟတ္တံ–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရောတိ–ဖြေဆို၏၊ ဣတိ အတ္ထော။

သီလဗ္ဗတမရာမာသန္တိ–ကား၊ သီလဠ–အလေ့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝတဠ–အကျင့်ကိုလည်းကော်င်း၊ ပရာမသိတွာ–မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်၍၊ ဂဟိတ ဂဟဏမတ္တံ–ယူအပ်သော အယူမျှကို၊ **သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆန္တော**တိ–ကား၊ သာရဘာဝေန–အနှစ်သာရ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဇာနန္တော–သိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ **အဗျာပဇ္ဇာဝိမုတ္ထောဘတိ**–ကား၊ အဗျာပဇ္ဇ–ဗျာပါဒမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖြစ်သော၊ အရဟတ္တံ–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရောတိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣမိနာဝ နယေန–ဤနည်းဖြင့်ပင်၊ သမ္ဘဝါရေသု–အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌၊ အတ္ထော–ကို၊ ဝေဒိတမ္ဗော–၏။

လာဘသက္ကာရသိလောက်။ ။ လဒ္ဓတိ ပါပုဏိယတီတိ လာဘော၊ စတုန္နံ ပစ္စယာနမေတံ အဓိဝစနံ၊ သက္ကစ္စံ+ကာတဗ္ဗောတိ သက္ကာရော၊ ပစ္စယာ ဧဝ ဟိ ပဏီတပဏီတာ သုန္ဒရသုန္ဒရာ အဘိသင်ံရိတွာ ကတ္တာ သက္ကာရောတိ ဝုစ္စတိ၊ ယာ စ ပရေဟိ အတ္တနော ဂါရဝကြိယာ, ပုဗ္ဗာဒီဟိ ဝါ ပုဇာ၊ သိလောကောတိ ဝဏ္ဏ ဘဏနံ၊–ဆက္ကအင့်တ္ထရဋ္ဌိကာ၊ [ရရိုးရစဉ် ရအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးသည် လာဘ, အထူးတလည် ကောင်းအောင် ပြုစီမံအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးသည် သက္ကာရ, (သမ္ဘာ+ကရိယတေတို သက္ကာရော၊) တစ်နည်း–သူတစ်ပါးတို့က မိမိကို ရိုသေခြင်း, (နံ:နှဲ့သာ စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည် သက္ကာရ, (သမ္ဘာ+ကရဏ် သက္ကာရော၊) ဂုဏ်ကို ပြောဆိုခြင်း, ချီးမွမ်းခံရခြင်းသည် သိလောက မည်၏။] **"လာဘသက္ကာရကို လိုလားမှ ရဟန္တာ မဟုတ်ပါဘဲ ရဟန္တာ ဖြစ်၏ဟု ဖြေဆိုသည်ဟု အခြားပုဂ္ဂိုလ်က ထင်စရာရှိ၏"** ဟုလို။

ဘုသာတိ–ကား၊ ဗလဝန္ဟေ–အားရှိကုန်သော၊ [ဒီဗွရှပသဒ်သာ–နတ်သမီး တမျှ လှုနေကုန်သော၊–ဋီကာ၊] **ဓေဝယ စိတ္တံ ပရိယာဒါယန္တိ**တိ–ကား၊ ဧတသ ဒိဏာသဝယ–ဤ ရဟန္တာဝပဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တံ–ကို၊ ဂဟေတွာ–ဟုရ၍၊ ဌာတုံ–တည်ခြင်းငှာ၊ နိ သက္ကောန္တိ– မစွမ်းနိုင်ပါကုန်၊ **အမိသီကတန္တိ**– ကား၊ **အမိသကတံ**–မရောအောင် ပြုအပ်သည်ကို၊ ဝါ–ရောအောင် မပြုအပ်သည်ကို၊ ဟိ–မှန်၊ **ကိလေသာ**–တို့သည်၊ **အာရမဏေန**–အာရုံနှင့်၊ သဒ္ဓိं–တကွ၊ မိသံ–ရောနှောအောင်၊ ကရောန္တိ–ပြုတတ်ကုန်၏၊ တေသံ–ထို ကိလေသာတို့၏၊ **အဘာဝါ**–မရှိခြင်းကြောင့်၊ အမိသီကတံ–ရောနှောအောင် မပြုအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ **ဌိတန္တိ**–ကား၊ ပတိဋ္ဌိတံ–စွဲမြဲတည်တံ့သည်၊ **အာနဉ္ဇပ္ပတ္တန္တိ**–ကား၊ **အစလပ္ပတ္တं**–မတုန်လှုပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ **ဝယဝူသာ နုယသာတီ**တိ–ကား၊ ဒေ(ဧသော)–ဤ ရဟန္တာဝပဂ္ဂိုလ်သည်၊ တသ စိတ္တသ–ထို စိတ်၏၊ ဥဗ္ဗာဒမို–ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝယမို–ပျက်ခြင်းကိုလည်း ကောင်း၊ ပသာတိ–ရှု၏၊ [**"ဝယဝူသာနုယသာတီတိ တသ စေသ စိတ္တသ"**ဟု ဋီကာ၌ ရှိ၏၊ ဝယ၌ **"ဥဗ္ဗာဒ ဝယဝူ"**ဟု ဆိုလိုလျက် ဥဗ္ဗာဒပုဒ်အကျေ ကြ်၊ တစ်နည်း–ဧကသေသ် ပြု။]

ဧကဂ္ဂမ္ဗံ အဓိမုတ္တသာတိ–ကား၊ အရဟတ္တံ–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ပဋ္ဌိ ဝိရ္ဗိတွာ–၍၊ ဌိတသ–တည်သော၊ သေသပဒေဟိပိ–ကြွင်းသော အဗျာပဇ္ဇဋ္ဌ ဧစတသော စသော ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း၊ အရဟတ္တမေဝ–ကိုပင်၊ ကထိတံ–ဖြေဆိုအပ်ပြီ၊ **ဥပါဒါနက္ခယသာ**တိ–ဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ ဥပယောဂတ္ထေ–ဒုတိယာဝိဘတ်၏ အနက်၌၊ သာမိဝစန်–သာမီဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း၊ **အသမ္မောဟဠ ဧစတသော**တိ–ကား၊ စိတ္တသ–၏၊ အသမ္မောဟံ–သမ္မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ အဓိမုတ္တသ စ–စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်သည်လည်းဖြစ်ထသော၊ **ဒိသွာ အာယတနုပ္ပဒါနန္တိ**–ကား၊ အာယတနာနံ–**စက္ခု** သောတစသော အာယတနတို့၏၊ ဥပ္ပဒါဠ–ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝယ်ဠ–ပျက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ–၍၊ **သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတီ**တိ–ကား၊ သမ္မာ–သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဟေတုနာ–သင့်သောအကြောင်း အားဖြင့်၊ နယေန–နည်းလမ်းအားဖြင့်၊ ဝိပဿနာယ–ဝိပဿနာဖြစ်သော၊ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ–ဤ အကျင့်ဖြင့်၊ [သမ္မာကို အဆင့်ဆင့် ထပ်ဖွင့်သည်၊] ဖလသမာပတ္တိဝေသန–ဖလသမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တံ–သည်၊ ဝိမုစ္စတိ–

နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော-နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌၊ အဓိမုစ္စတို-စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်၏။ [ဝိမုစ္စတိကို ဖွင့်သည်၊ ပါဠိတော်၌ **"ဝိမုစ္စတိ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏"**ဟု မပေးဘဲ **"နိဗ္ဗာန်အာရုံ၌ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်၏"**ဟု ပေးပါ၊] **သန္ဓစိတ္တသာ**တိ-ကား၊ နိဗ္ဗုတစိတ္တသ-ငြိမ်းအေးပြီးသော စိတ်ရှိသော၊ **တာဒိနော**တိ-ကား၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေ-ဣဋ္ဌာရုံ, အနိဋ္ဌာရုံ၌၊ အနုနယပဋိဃဟိ-စိတ်ကို ဆွဲဆောင်တတ်သော လောဘ, ထိပါးတတ်သော ဒေါသတို့သည်၊ အနုဝိတတ္တာ-မသက်ရောက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အကမ္မိယတ္တာ စ-မတုန်လှုပ်စေအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တာဒီ-တာဒီ မည်၏၊ တာဒိနော-ဣဋ္ဌ, အနိဋ္ဌ စသော အာရုံတို့ကြောင့် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော၊ တသ-ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (**"စိတ္တံ-သည်၊ ဌိတံ-တည်တံ့၏"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်။)

□□□□□□□

ဒီဂုဏာဒီဥပါဟနပဉ္စကွေပကထာ

၂၄၅။ အည် ဗျာကရေဿိတိ-ကား၊ အရဟတ္တံ-ကို၊ ဗျာကရေဿိ-ဖြေဆိုကြကုန်၏၊ **အဗ္ဗော စ ဝုဗ္ဗော**တိ-ကား၊ ယေန-အကြင် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်၊ အရဟတိ-ရဟန္တာဟူ၍၊ ဥဃတိ-သိအပ် သိနိုင်၏၊ သော အဗ္ဗော-ထို အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝုဗ္ဗော-ဆိုအပ်ပြီး ဖြစ်တော့၏၊ **အဗ္ဗာ စ အနုပနီတော**တိ-ကား၊ အဟ-ငါသည်၊ အရဟာ-ရဟန္တာတည်း၊ ဣတိ ဧဝ-သို့, ဗျဉ္ဇနဝသေန-သဒ္ဒါ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဗ္ဗာ-မိမိကိုယ်ကို၊ နဉပနီတော-မကပ်ဆောင်အပ်၊ [ဥဗ္ဗာရိမနဿဝမ္ဘကို အတ္ထုပနာယိက မပြု-ဟူလို၊] သုတ္တဗ္ဗော ပန-သောဏသုတ်၏ အနက်ကိုကား၊ သုတ္တဝဏ္ဏနတောယေဝ-သုတ်၏ အဖွင့် ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာမှသာ၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူထိုက်၏၊ ဝါ-ယူပါလေ။

သုဗ္ဗော ပန ၊ပေ၊ ဂဟေတဗ္ဗော။ ။ပါဠိတော်၌**"အဗ္ဗော စ ဝုဗ္ဗော၊ အဗ္ဗာ စ အနုပနီတော"**ဟု တစ်ဆက်တည်း ရှိ၏၊ ထိုကြောင့် **"သုတ္တဗ္ဗော ပန သုတ္တသံဝဏ္ဏနတောယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော"**ဟူသော ဝါကျသည် ဤနေရာ၌ မရှိသင့်၊ လောဟိတေန ဖုဋ္ဌော အဖွင့်၏ အဆုံးနှာ:၌ပင် ရှိသင့်ခဲ့၏၊ ထိုနှောက် အဖွင့်များသည် အဋ္ဌကထာအဖွင့် မဟုတ်၊ ဋီကာမှလည်းကောင်း, ဆဋ္ဌအဂ်ုတ္တိရ် သောဏသုတ်အဖွင့်မှ လည်းကောင်း ယူထားအပ်သော အဖွင့်များ ဖြစ်သည်။

အထ ဝ ပနိဓေကေ့ မောဃပုရိသာတိ–ကား၊ အညေ–ရဟန္တာအစစ်မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ တုစ္ဆပုရိသာ ပန–မဂ်ဖိုလ်မမှီ: အချည်းနီ:သော ယောက်ျား တို့သည်ကား၊ ဟသမာနာ ဝိယ–ပြောင်လှောင်ကုန်သကဲ့သို့၊ အသန္တမေဝ–ထင်ရှား မရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အည်–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဝစနမတ္တေန–အဟ် အရဟာဟူသော စကား:မျှဖြင့်၊ သန္တं–ထင်ရှား:ရှိသည်ကို၊ ကတွာ–၍၊ ဗျာကရောန္တိ–ပြောဆိုကြကုန်၏။

ကေပလာသိကန္တိ–ကား၊ ကေပဠလ်–တစ်ထပ်တစ်လွှာရှိသော၊ (ဥပါဟန် အနေနာမမိ၌ စပ်၊) **အသီတိသကဌဝါဟော**တိ ဣတ္ထ–၌၊ ဒွေ–နှစ်ခုကုန်သော၊ သကဌဘာရာ–လှည်းဖြင့် တိုက်ဆောင်အပ်သော ဝန်တို့ကို၊ ကောဝါဟောတိ–တစ်ဝါဟာဟူ၍၊ ဝေဒါတမ္ဘော – ၏၊ [ဤအလို **"အသီတိ သကဌဝါဟ"** ဟူသည် လှည်းအစီ: (**၁၆၀**) ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝန်တည်း!] **သတ္တဟတ္ထိကဌ အနိကန္တိ** ဣတ္ထ–၌၊ ဆ–**၆** စီ:ကုန်သော၊ ဟတ္ထိနိယော–ဆင်မတို့လည်းကောင်း၊ **ကောဝ**–တစ်စီ:သော၊ ဟတ္ထိ စ–ဆင်ထီ:လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣဒံ–ဤ ဆင် ၇ စီ:သည်၊ ကော–တစ်ခုသော၊ အနိက်–အနိက မည်၏၊ ဝါ–ဆင်အယောင်: မည်၏၊ ဤဒိသာနိ–ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ သတ္တ–**၇** ခုကုန်သော၊ **အနိကာနိ**–အနိကတို့သည်၊ သတ္တဟတ္ထိကံ အနိကံ နာမ–သတ္တဟတ္ထိကအနိက မည်၏။

ဒီဝုဏာတိ–ကား၊ ဒွိပဠလာ–နှစ်ထပ်နှစ်လွှာရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ **တိဝုဏာ**တိ–ကား၊ တိပဠလာ–သုံးထပ်သုံးလွှာ ရှိသော ဖိနပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ (နှ ဓာရေတမ္ဘာ၌ စပ်၊) စတုပဠလတော–လေးထပ်လေးလွှာ ရှိသော ဖိနပ်မှ၊ ပဋ္ဌာယ– ၍၊ **ဝုဏာဝုဏူပါဟနာ**တိ– ဟူ၍၊ ဝုဒ္ဓတိ– ၏၊ [**"ဂဏာဂ်ဏူပါဟနာ"**ဟု ရှိသည်ကား: မကောင်း၊ ဝုဏ သဒ္ဒါ ပဠလ အနက် ဟောတည်း၊ ဝုဏောပဠလရာသိသု, အာနိသံသေ စ ဗဟုနေ၊ –အဘိဓာန် (**၇၈၇**)။]

<u>ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ ဝ</u>

သမ္မနိလိကာဒိပဋ္ဌိကေ္ခပကထာ

၂၄၆။ သမ္မနိလိကာတိ–ကား၊ သမ္ဘာ၀–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (တစ်နည်း) သမ္ဘ၀– အလုံးစုံ အကုန်အစင်သာလျှင်၊ နီလိကာ– ညိုသော အဆင်း ရှိကုန်သော၊ (၃ပါဟနာယော ဓာရေန္တိ၌ စပ်)၊ **သမ္ဘပိတိကာ**ဒီသုပိ–သမ္ဘပိတိက အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသနယော – ဤနည်းတည်း၊ စ–ဆက်၊ တတ္ထ – ထို နီလိကာ အစရှိသော ဖိနပ်တို့တွင်၊ နီလိကာ – ညိုသော အဆင်းရှိသော ဖိနပ်သည်၊ ဥမာပုပ္ဖ၀ဏ္ဏာ–နှမ်းကြပ်ပွင့်၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ – ၏၊ ပိတိကာ – ရွှေသော အဆင်းရှိသော ဖိနပ်သည်၊ ကဏိကာရပုပ္ဖ၀ဏ္ဏာ–မဟာလေ့ကားပန်း၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ လောဟိတိကာ – နီသောအဆင်းရှိသော ဖိနပ်သည်၊ ဇယသုမနပုပ္ဖ၀ဏ္ဏာ – လယ်ခေါင်ရမ်းပွင့်၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ မဇ္ဇိဋ္ဌိကာ – မောင်းသော အဆင်းရှိသော ဖိနပ်သည်၊ မဇ္ဇိဋ္ဌ၀ဏ္ဏာ ဇ၀–ထန်းကျင့်နီပဆေးနှင့် တူသော အဆင်းရှိသည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ကဏှာ – မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော ဖိနပ်သည်၊

သမ္မနိလိကာ။ ။ နီလ+ယာသမ္ဘိ နီလိကာ–ညိုသော အဆင်းရှိသော ဖိနပ်တို့၊ **"ညိုသော အဆင်း"**ဟူရာ၌ ဖိနပ်အပြင်သာ ညိုခြင်း, သည်းကြီး ညိုခြင်း, ချယ်ရိုးကြောင်း ညိုခြင်းအားဖြင့် အမျိုးမျိုးရှိရာ **"အလုံးစုံ အကုန် ညိုခြင်း"**ဟု သိစေလိုလျှင် **"သမ္ဘ"**ဟု ဝိသေသန ပြုသည်၊ သမ္ဘ+နီလိကာ သမ္ဘနီလိကာ၊ ဤသို့ အဓိဗွာယ်ရသောကြောင့် **"သမ္ဘ၀"**ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသည်ကို စဉ်းစားသင့်သည်၊ သမ္ဘအရ ဖိနပ်အကုန်လုံးကို ရလျှင် ဖိနပ် ဆယ်ရဲ့ ရှိရာ၌ **"ဆယ်ရဲ့လုံး"**ဟုသာ အဓိဗွာယ်ရသည်၊ **"ဖိနပ်တစ်ရဲ့လုံး ညိုသည်"**ဟု အဓိဗွာယ်မရ၊ ယောဇနာ၌ **"သမ္ဘသု+နီလိကာ"**ဟုလည်း တစ်နည်း ပြုသေး၏၊ **"အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ ညိုသော အဆင်းရှိသော ဖိနပ်တို့"**ဟူလို၊ ဖိနပ် နှစ်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ထားသည်၊ ဤ၌ ဣတ္ထိလိင်ရှိ၏၊ အဘိဓာန်၌ **"ဥပါဟနော ဝါ"**ဟု ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် ရှိသည်။

ဥမာပုပ္ဖ။ ။ ဥမာ တု အတသီ ဘ၀ေ၊ အဘိဓာန် (၄၅၂)၊ အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ နိဿယသစ်၌ ဥမာကို **" နှမ်းကြပ် (ဒီဇာ) "** ဟု ပေး၏၊ ရှေ့စာအုပ်များ၌ **"ဥမာပုပ္ဖ၀ဏ္ဏာ"**ဟုလည်းကောင်း, **"ဥမ္မာရပုပ္ဖ၀ဏ္ဏာ"**ဟုလည်းကောင်း မူအမျိုးမျိုး ရှိ၏၊ **"အောင်မဲညိုပွင့်"**ဟုလည်း ပေးကြသည်။

အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ–စိသော မျောက်မင်းသွေးခဲသီး၏ အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ မဟာရဂ်ရဏ္ဍာ–များစွာသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော ဖိနပ်သည်၊ သတပဒိဋ္ဌိဝဏ္ဏာ–ကင်းခြေများ၏ ကျောက်ကုန်းအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ မဟာနာမရဏ္ဍာ–များစွာသော အမည်ရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော ဖိနပ်သည်၊ သဒ္ဓိန္ဒဝဏ္ဏာ–ရောစပ်သော အဆင်းရှိသည်၊ ပဏ္ဏာပလာသဝဏ္ဏာ–ဖျောတော့ ဝင်းဝါသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပန–ဝါဒန္တရ၊ ကုရုနွိယ်–ဌ၊ ပဒုမပုပ္ဖဝဏ္ဏာတိ–ပဒုမ္မာကြာပန်း၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ–ပြီ၊ တောသု–ဤ ဖိနပ်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော ဖိနပ်ကို၊ လဘိတွာ–ရ၍၊ ဝါ–ရလတ်သော်၊ ရစနံ– ဆိုးရည်ကို၊ စောဠကေန– အဝတ်ကြမ်းဖြင့်၊ ပုဋ္ဌိတွာ–

အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာ။ ။ **"အဒ္ဒ–စိသော၊ အရိဋ္ဌက–မျောက်မင်းသွေးခဲပင်၏ အသီး"**ဟု အနက်ပေး၏။ အရိဋ္ဌော ဖေနိလော ဘဝေ၊ အဘိဓာန် (၅၅၅)၊ ထိုအသီးသည် စိသောအခါ အရောင်ထွက်သောကြောင့် **"အဒ္ဒ"**ဟု ဝိသေသန ပြုသည်။ [အဒ္ဒါရိဋ္ဌကဝဏ္ဏာတိ အဘိနဝါရိဋ္ဌဖလဝဏ္ဏာ(အသစ်ဖြစ်သော မျောက်မင်းသွေးခဲသီး၏ အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။)၊ ဥဒကေန တိန္ဒကာကပဗ္ဗဝဏ္ဏာတိပိ (ရေဖြင့် စိနေသော ကျီးကန်း၏ အတောင်နှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏ဟူ၍လည်း၊) ဝဒန္တိ၊–ဋီကာ။]

မဟာရဂ်ရဏ္ဍာ။ ။ ရဂ်သဒ္ဒါသည် **"ဆိုးရည်"** ဟူသော အနက်ကို ဟောရ၏၊ မဟန္တော+ရဂ်ဂါ မဟာရဂ်ဂါ–များစွာသောဆိုးရည်၊ မဟာရဂ်ံစ ရဏ္ဍာ မဟာရဂ်ရဏ္ဍာ–များစွာသော ဆိုးရည်တို့ဖြင့် အထပ်ထပ် ဆိုးအပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ကင်းခြေများ ကျောက်ကုန်းကဲ့သို့ နီရင်၍ ခပ်မောင်းမောင်း အရောင်မျိုး ဖြစ်လာသည်၊ ထို့ကြောင့် **"သတပဒိဋ္ဌိဝဏ္ဏာ"**ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်၊ ရသေ့အဝတ်များ၏ အရောင်မျိုး ဖြစ်သော အရောင်တည်း။

မဟာနာမရဏ္ဍာ။ ။ မဟန္တာနိ+နာမာနိ ယဿာတိ မဟာနာမော (ရဂ်ဂါ)၊ ဆိုရည် အမျိုးမျိုး၏ အရည်ကို ရောစပ်ထားသည့်အတွက် အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေသောကြောင့် နာမည် အမျိုးမျိုး ခေါ်နိုင်သော ဆိုးရည်ကို **"မဟာနာမရဂ်"**ဟု ခေါ်၏။ မဟာနာမေနရဏ္ဍာ မဟာနာမရဏ္ဍာ–အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော ဖိနပ်၊ ထို့ကြောင့် **"သဒ္ဓိန္ဒဝဏ္ဏာ"**ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်၊ **"အရောင် နှစ်မျိုး သုံးမျိုး ရောစပ်နေသော အဆင်း"** ဟူလို။

စောဠကေန ဆေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ ဖိနပ်အပြင်ဌမော်လည်းကောင်း, သည်းကြိုးဌမော်လည်းကောင်း, ချုပ်ကြိုးဌမော်လည်းကောင်း ဤ မအပ်သော အရောင်တစ်မျိုးမျိုး

သုတ်၍၊ ဝဏ္ဏ-အဆင်းကို၊ ဘိန္ဒိတွာ-ဖျက်၍၊ ဓာရေတုံ-ဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ အဖွမတ္တကေပိ-နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော အရောင်သည်၊ ဘိန္နေ-ပျက်လတ်သော်၊ (ဓာရေတုံ-ငှာ)၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-သည်သာ။

နီလကဝဒ္ဓိကာတိ-ကား၊ ယာသံ-အကြင် ဖိနပ်တို့၏၊ ဝဒ္ဓါယေဝ-သည်းကြိုးတို့သည်သာ၊ နီလာ-ညိုကုန်၏၊ ဝါ-ညိုသောအဆင်း ရှိကုန်၏၊ (တာ-ထို ဖိနပ်တို့သည်၊ နီလကဝဒ္ဓိကာ-ကာတို့မည်ကုန်၏။) [ယသဒ္ဒါ ပါသောကြောင့် တသဒ္ဒါဖြင့် နိယမဝါကျ အပို ထည့်ရသည်။] သဗ္ဗတ္ထ-ပိတကဝဒ္ဓိကာ အစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ သေ နယော-ဝိဘည်း၊ ဧတောပိ-ဤ သည်းကြိုးတို့ကိုလည်း၊ ဝဏ္ဏဘေဒ-အဆင်းကို ဖျက်ခြင်းကို၊ ကတွာ- ၍၊ ဓာရေတမ္ဘာ- ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ **ခလ္လကဗဒ္ဓါ**တိ- ကား၊ ပဏ္ဍိပဓာနတ္ထ- ဖနောင့်ကို ပိတ်ဖုံးခြင်း အကျိုးငှာ၊ တလေ- ဖိနပ်အပြင်၌၊ ခလ္လက-ဖနောင့်ဖုံးကို၊ ဗန္ဓိတွာ-ဖွဲ့၍၊ ကတာ-ပြုအပ်သော ဖိနပ်တို့ကို၊ (ဓာရေန္တိ၌ စပ်၊) ယောနကဥပါဟနာ- ယောနကလူမျိုးတို့၏ ဖိနပ်ကို၊ **ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ**တိ-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-၏၊ ယာ-ယင်းဖိနပ်သည်၊ ယာဝ ဧဃ်တောဝ-ခြေသလုံးတိုင်အောင်၊ သမ္ဘပါဒ-အလုံးစုံသော ခြေကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေတိ-ဖုံးအုပ်နိုင်၏၊

ရှိလျှင် မသုံးစွဲကောင်း၊ သုံးစွဲလျှင် **"ယော ဓာရေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ"** ဖြစ်၏၊ **"ဓောဌေနေန ပုဗ္ဗိတ္တာ"** ဟု ဆိုသောကြောင့် အဝတ်ဖြင့် ပွတ်တိုက်၍ ရကောင်းသော အရောင်များကိုသာ ပွတ်တိုက်ဖို့ရန် တာဝန်ရှိ၏၊ သားရေအနုံ့ပျောက်အောင် အညိုရောင်, အနီရောင် စသည်ဖြင့် ဆိုးထားလျှင်ကား သားရေသဘော ဖြစ်သွားသောကြောင့် အဝတ်ဖြင့် ပွတ်တိုက်သော်လည်း မပျက်၊ ထိုသို့ မပျက်နိုင်သော အရောင်မျိုး ရှိလျှင်ကား အပ်၏ဟု ဝိမတိဆိုး၏၊ ဆရာတို့ကား အဝတ်ဖြင့် ပွတ်ဖျက်၍ မရလျှင် အရောင်ဖျက်သော သဘောအားဖြင့် အနည်းငယ်သော နေရာ၌ မင် စသည်ဖြင့် ခြစ်၍ ဖျက်ကြသေး၏။

ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ။ ။ ပုဋ္ဌော ဝိယ ဗဒ္ဓါ ယာသန္တိ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ၊ ယာသံ-အကြင် ဖိနပ်တို့၏၊ ပုဋ္ဌော ဝိယ-အထုပ်ကဲ့သို့၊ ဗဒ္ဓါ-ဖွဲ့အပ်သော အဖုသည်၊ အတ္တိ၊ ဣတိ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ၊ ဆန်အိပ်ကြီးများ ထောင်ထားသကဲ့သို့ ခြေထောက် တစ်ခုလုံးကို ဖုံးထားနိုင်သော ဖိနပ်-ဟူလို၊ စစ်သားများ မြင်းစီးသည့်အခါ ခြေသလုံးထိအောင် ဖုံးထားနိုင်သော ဘွတ်ဖိနပ်ရှည်တည်း၊ စာအုပ်တို့၌ ကေဝစ်ရှည်း တွေ့ရ၏၊ ပါဠိတော်၌ **"ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ ဥပါဟနာယော ဓာရေန္တိ"** ဟု ဗဟုဝုစ် ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် **"ဝုစ္စန္တိ"** ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည်။

ပါလိဂုဏ္ဌိမာတိ–ကား၊ ပလိဂုဏ္ဌာတွာ–ထက်ဝန်းကျင် ရစ်ပတ်၍၊ ကတာ–ပြုအပ်သော ဖိနပ်တို့ကို၊ (ဓာရေန္ဒ်ာ၌ စပ်၊) ယာ–ယင်း ဖိနပ်သည်၊ ဥပရိ ပါဒမတ္တမေ–ခြေ၏ အထက်မျှကိုသာ၊ ပဋိစ္ဆာဒေတိ–ဖုံးအုပ်နိုင်၏၊ ဧယံ–ခြေသလုံးကို၊ နု (ပဋိစ္ဆာဒေတိ)–မဖုံးအုပ်နိုင်။

တူလပုဏ္ဍိကာတိ– ကား၊ တူလပိစုနာ– လဲ ဝါဂွမ်းဖြင့်၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ ကတာ–ပြုအပ်သော ဖိနပ်တို့ကို(ဓာရေန္ဒ်ာ၌စပ်၊) **တိတ္တိရပတ္တိကာ**တိ–ကား၊ တိတ္တိရပတ္တသဒိသာ–ခါ၏ အတောင်နှင့် တူကုန်သော၊ ဝိစိတြာ–ဆန်းကြယ်သော သည်းကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကို၊ (ဓာရေန္ဒ်ာ)၊ **မေဏ္ဍဝိသာဏ ဝဋ္ဌိကာ**တိ–ကား၊ ကဏ္ဌိကဌာနေ–သည်းကြိုးနှစ်ခု ပေါင်းစုရာ ခြေညှပ်အရပ်၌၊ မေဏ္ဍကသိင်္ဂသဏ္ဌာနေ–သိုး၏ဦးချိုနှင့်တူသော ပုံသဏ္ဌာန် ရှိကုန်သော၊ ဗဒ္ဓေ–သည်းကြိုးတို့ကို၊ ယောဇေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ ဝါ–ပူးတွဲ၍၊ ကတာ–ပြုအပ်သော ဖိနပ်တို့ကို၊ (ဓာရေန္ဒ်ာ)၊ [ဝဋ္ဌိကာ၌ ဝဒ္ဓသဒ္ဒါလည်း၊ ဗဒ္ဓသဒ္ဒါနှင့် ပရိယာယ်တူပင် တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဝဒ္ဓကို **"ဗဒ္ဓ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ခြေညှပ်ရာ အရပ်၌ သည်းကြိုးနှစ်ခု ပူးတွဲ၍ သိုး၏ ချိုနှင့်တူအောင် ပုံသဏ္ဌာန် လုပ်ထားသည်–ဟူလို၊] **အဝိသာဏဝဋ္ဌိကာ**ဒီသုပိ–အဝိသာဏဝဋ္ဌိကာ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ **ဧသေဝ** နယော–တည်း၊ **ဝိဿိကာဋ္ဌိကာ**ပိ–ကင်းပုဇွန်၏ လက်မနှင့်တူသော သည်းကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်း၊ တဏ္ဍေဝ–ထိုခြေညှပ်အရပ်၌ပင်၊ ဝိဿိကနဋ္ဌသဏ္ဌာနေ–ကင်းပုဇွန်၏အမြီးပုံသဏ္ဌာန်ရှိကုန်သော၊ ဝဒ္ဓေ–သည်းကြိုးတို့ကို၊ ယောဇေတွာ–၍၊ ကတာ–ပြုအပ်ကုန်၏၊ **မောရပိဉ္ဆပရိသိဒ္ဓိတာ**တိ–ကား၊ တလေသု ဝါ–ဖိနပ်အပြင်တို့၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဝဒ္ဓေသု ဝါ–သည်းကြိုး တို့၌သော်လည်း ကောင်း၊ သုတ္တကသဒိသေဟိ–ချည်ငယ်နှင့်တူကုန်သော၊ မောရပိဉ္ဆေဟိ–ဥဒေါင်းမြီးတို့ဖြင့်၊ ပရိသိဒ္ဓိတာ–ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကို၊ (ဓာရေန္ဒ်ာ)၊ **စိတြာ**တိ–ကား၊ စိစိတြာ-ဆန်းကြယ်သော ဖိနပ်တို့ကို၊ (ဓာရေန္ဒ်ာ)။

ဧတာသု–ဤ ဖိနပ်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုတစ်ခုသော ဖိနပ်ကို၊ လဘိတွာ–ရ၍၊ တာနိ ခလ္လကာဒီနိ–ထို ဖနောင့်ဖုံး အစရှိသည်တို့ကို၊

ပါလိဂုဏ္ဌိမာ။ ။ ပရိ(သမန္တတော) ဂုဏ္ဌာနံ ပလိဂုဏ္ဌော၊ ပလိဂုဏ္ဌေန+ကတာ ပါလိဂုဏ္ဌိမာ–ခြေထောက်၏ ပတ်ဝန်းကျင် ဖမိုးအရပ်၌ အဖုံးဖြင့် ပြုအပ်သောဖိနပ်၊ ယခုအခါ **"ခြေနင်း ရှူးဖိနပ်"**ဟု ခေါ်ကြသည်။

အပနေတွာ–ဖယ်၍၊ ဝဠဇ္ဇိတုံ–သုံးစွဲခြင်းငှာ၊ သက္ကာ–တတ်ကောင်းကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ–နိန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဠဇ္ဇေတမ္ဘာ–သုံးစွဲထိုက်ကုန်၏၊ ပန–ဆက်၊ တေသု–ထို ဖနောင့်ဖုံး စသည်တို့သည်၊ သတိ–ရှိကုန်လတ်သော်၊ ဝါ–ရှိကုန်လျက်၊ ဝဠဇ္ဇန္တသ–သုံးစွဲသော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ခဋ္ဌ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပရိယန္တေသု–ဖိနပ်အစွန်တို့၌၊ **စီဝရေ**–သင်္ကန်း၌၊ **အနုဝါတံ** ဝိယ–အလျှားအနားပတ်ကဲ့သို့၊ သိဟစမ္ဘ–ခြသေ့ရေကို၊ ယောဇေတွာ–၍၊ ကတာ–ပြုအပ်သော ဖိနပ်တို့သည်၊ **သီဟစမ္ဘပရိက္ခဍာ** နာမ–ခြသေ့ရေဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြုအပ်၊ ကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ မည်၏၊ **လုဝကစမ္ဘပရိက္ခဍာ**တိ–ကား၊ ပက္ခိဒ်ဌာလ စမ္ဘပရိက္ခဍာ–ရှားပျံ၏ အရေဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြုအပ်၊ ကွပ်အပ်ကုန်သော၊ (ဥပါဟနာယော ဓာရေန္တိ၊) [ပက္ခိ–အတောင်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဒိဌာလမုခ–ကြောင်မျက်နှာနှင့် တူသော ၄က်တစ်မျိုး၊ ရှားခနဲ ပျံသွားတတ်သောကြောင့် ထို ၄က်မျိုးကို **"ရှားပျံ"**ဟု ခေါ်ကြသတတ်၊] ဇတာသုပိ–ဤ ဖိနပ်တို့တွင်လည်း၊ ယာ ကာစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော ဖိနပ်တို့ကို၊ လဘိတွာ–ရ၍၊ ဝါ–ရလတ်သော်၊ တံ စမ္ဘံ–ထို အရေကို၊ အပနေတွာ–ဖယ်၍၊ ဓာရေတမ္ဘာ–ဆောင်ထိုက်ကုန်၏။

၂၄၇။ သြမုက္ကန္တိ–ကား၊ ပဋ္ဌမုဋ္ဌိတွာ–စွပ်ပြီး၍၊ အပနီတံ–ဖယ်အပ်သော၊ (ဂုဏာဂုဏူပါဟန် အနုဇာနာမိ ၌ စပ်၊) **နဝါ**တိ–ကား၊ အပရိဘုတ္တာ–မသုံးစွဲအပ်ကုန်သေးသော၊ (ဂုဏာဂုဏူပါဟနာ နဓာရေတမ္ဘာ ၌ စပ်။)

သြမုက္ကံ။ ။ အဝ ရှေးရှိသော မုစ ဓာတ်, က ပစ္စည်းတည်း၊ အဝ သည် အဓောဘာဂ အနက်ဟော, စွပ်၍ ချွတ်ထားအပ်သော ဖိနပ်၊ **"လူ ဒါယကာတို့ စီးပြီးသား ဖိနပ်ဟောင်း"** ဟုလို၊ ယောဇနာ၌ **"အဝ သည် ဝိယောဂတ္တ အနက်ဟာ"** ဟု ဆိုအ၏၊ **"စွပ်ခြင်းမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သော ဖိနပ်"** ဟု ဆိုလိုဟန် တူသည်။

xxxxxxxx

အဏ္ဍာရာဓေ ဥပါဟနပဋိကေ္ခပကထာ

၂၄၈။ အဘိစီဝနိကသာတိ–ကား၊ ယေန သိမ္ပေန–အကြင် အတတ်ဖြင့်၊ **အဘိစီဝန္တိ**–အညွှန်းမွေးကြကုန်၏၊ ဇီဝိတं–အသက်မွေးမှုကို၊ ကပ္ပေန္တိ–ပြုကြကုန်၏၊ [ဇီဝနံ ဝုတ္တိ ဇီဝိကာ၊ အဘိဓာန် (၄၄၅)၊] တသ–ထို အတတ်၏၊ ကာရဏာ–အကြောင်းကြောင့်၊ သဂါရဝါ ၊ပေ၊ ဝိဟာရိသန္တိ နာမခ္ခံစပ်၊) **ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဒေ ဓေါ တံ ဘိက္ခဝေတိ** ထွေ–၌၊ တန္တိ–တံဟူသော သဒ္ဒါသည်၊ နိပါတမတ္တံ–အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဒေ–ဤ သာသနာတော်၌၊ သောဘေယျာထ–တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ယံ တုမှေ**တိ–ကား၊ ယေ တုမှေ–အကြင် သင်တို့သည်၊ (အဂါရဝါ ၊ပေ၊ ဝိဟာရေယျာထ၌ စပ်၊) [ယံ ကို ဝစနဝိပလ္လာသ ဟု ကြံပါ၊] အထ ဝါ–ကား၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ယဒိ (ဝိဟာရေယျာထ)–အကယ်၍ နေကြကုန်အံ့၊ ဣတိ–ဤ အနက်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဝုတ္တံ–ဆိုအပ်သည်၊ ဝါ–ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ–မှန်၊ ယဒိ သဒ္ဒသ–ယဒိ သဒ္ဒါ၏၊ အတ္ထော–အနက်၌၊ ယံ နိပါတော–ယံ ဟူသော နိပါတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [စာအုပ်တို့၌ **"အယံ နိပါတော"**ဟု ရှိ၏၊ **"ယံ နိပါတောတိ ယံ ဣတိ နိပါတော"** ဟု ယောနော ရှိသည်၊ **"ယံ"** နိပါတ်သည် ယဒိ အနက်ဟော–ဟူလို၊ **"ယံ ဝိဟာရေယျာထ–အကယ်၍ နေကြကုန်အံ့၊ (စဝံ သတိ)၊ သောဘေထ ဓေါ–တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေ၊ တဲ ကား အနက်မရ နိပါတ်မျှသာ။]

အာဓရိယေသုတိအာဒိမှ–အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော – ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယလည်းကောင်း၊ (ရှင်ဖြစ်ရာ အခါ၌ သရဏဂုံ ပေးသော ဆရာလည်းကောင်း၊) ဥပသမ္ပဒါစရိယော – ဥပသမ္ပဒါစရိယလည်းကောင်း၊ (ပဉ္စင်းခံရာ အခါ၌ ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဆိုသော

အဘိစီဝနိကသာ။ ။ အဘိ ရှေးရှိသော ဓိဝ ဓာတ်, ယု ပစ္စည်းဖြင့် **"အဘိစီဝနံ"**ဟု ရှေးဦးစွာ ဖြစ်စေပြီးမှ သွတ္တွ၌ ဣကပစ္စည်း သက်၍ **"အဘိစီဝနိက"**ဟု ပြီး၏။ အဘိစီဝန္တိ တေနာတိ အဘိစီဝနံ–အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတတ်၊ **အဘိစီဝနံယေဝ** အဘိစီဝနိကံ၊ ဋိကာ၌ **"အဘိစီဝန္တိ တေနာတိ အဘိစီဝနိကံ"**ဟု **တစ်ဓါတည်း** ပြသွားတ၏၊ ထိုသို့ အနိယ ပစ္စည်းမှ ဤ ကို ဣ ရသ, ယ ကို က ပြုထားသည်ဟု ကြံပါ၊ ဥပမာ နိယျာနိယ မှ နိယျာနိက ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

ဆရာလည်းကောင်း။) နိသယာစရိယော–နိသယရည်းဆရာလည်းကောင်း။-(ဝိုနိ အပ်သော ဆရာလည်းကောင်း။) ဥဒ္ဒေသာစရိယော–ဥဒ္ဒေသာစရိယလည်း ကောင်း။ (ပါဠိရွတ်ပြခြင်း၌ ဆရာလည်းကောင်း။ ၀ါ–စာသင်ပေးသောဆရာ လည်းကောင်း။) ဣတိ–သို့၊ စတ္တာရောပိ–လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ– ဤ ဆရာတို့သည်၊ ဣဒေ–ဤ သာသနာတော်၌၊ အာစရိယာ ဧဝ–အာစရိယတို့ ချည်းသာတည်း။ (ဧဝဖြင့် အာစရိယမတ္တကို ကန့်။) အဝသိကသာ–ဝါမရှိ သေးသော ရဟန်း၏၊ ၀ါ–ဝါမရသေးသော ရဟန်း၏၊ ဆဗ္ဗသော–ခြောက်ဝါ ရှိသော ရဟန်းသည်၊ အာစရိယမတ္တော – အာစရိယမတ္တတည်း။ ၀ါ– ဆရာလောက် ကြီးသူတည်း။ ဟိ–မှန်၊ သော–ထိုဝါမရှိသေးသော ရဟန်းသည်၊ စတုဝယကာလေ–လေးဝါရှိရာ အခါ၌၊ တံ–ထို ရဟန်းကို၊ နိသာယ– မှီ၍၊ ဝစ္ဆတိ–နေလတ္တံ့။ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ ဧကဝဿသာ–တစ်ဝါရှိသော ရဟန်း၏၊ သတ္တဝေါ–ခုနစ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ (အာစရိယမတ္တော– မတ္တတည်း။) ဒုဝဿသာ–နှစ်ဝါရှိသော ရဟန်း၏၊ အဋ္ဌဝေါ–ရှစ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ (အာစရိယမတ္တော–တည်း။) တိဝဿသာ–သုံးဝါရှိသော ရဟန်း၏၊ နဝဝေါ– ကိုးဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ (အာစရိယမတ္တော– တည်း။) စတုဝဿသာ–လေးဝါရှိသော ရဟန်း၏၊ ဒသဝေါ–ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ (အာစရိယမတ္တော–တည်း။) ဣမေပိ–ဤ ရဟန်းအားလုံးတို့သည် လည်း၊ အာစရိယမတ္တာ ဧဝ–အာစရိယမတ္တတို့ချည်းသာတည်း၊ ၀ါ–ဆရာလောက် ကြီးသူတို့ချည်းသာတည်း။

ပန–ကား၊ ဥပဇ္ဈာယသာ–ဥပဇ္ဈာယ်၏၊ သန္ဒိဋ္ဌသမ္ဘတ္တာ–သန္ဒိဋ္ဌ၌ သမ္ဘတ္ထ ဖြစ်ကုန်သော၊ သဟာယဘိက္ခူ–သီတင်းသုံးဖော်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပန–သည်သာမကသေး၊ ယေ ကေစိ–အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဝသုံ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဒသဟိ ဝေယေဟိ–ဆယ်ဝါတို့ဖြင့်၊ မဟန္တ တရာ– မိမိထက် သာ၍ ကြီးကုန်၏၊ တေ ၀ါ– ထို ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊

အာစရိယမတ္တာ။ ။ အာစရိယသ+မတ္တ (ပမာဏ) ယေသန္တိ အာစရိယမတ္တာ– ဆရာ၏ အတိုင်းအရှည်ရှိသူ၊ ၀ါ–ဆရာလောက်ကြီးသူတို့၊ ဝါမရသေးသော ရဟန်းထက် ခြောက်ဝါကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဝါမရသေးသော) ရဟန်းက လေးဝါရှိသောအခါ ဆယ်ဝါ ရနေသောကြောင့် လေးဝါရ ရဟန်း၏ နိသယရည်းဆရာ ဖြစ်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝါမရသေးသူထက် ခြောက်ဝါ ကြီးသူကို အာစရိယမတ္တ (ဆရာလောက်ရှိသူ)ဝေ့ ခေါ်ရ၏၊ ထို့အတူ တစ်ဝါရသူထက် ခုနစ်ဝါကြီးသူ၏ အာစရိယမတ္တဖြစ်ပုံ စသည်ကိုလည်း သိပါ။

ဟော သမ္ဘေပိ–ထို အလုံးစုံသော ရဟန်း တို့သည်လည်း၊ (ဥပရျာယ်၏ သဟာယ ဘိက္ခူ၊ မိမိထက် ဆယ်ဝါကြီးသော ဘိက္ခုတို့သည်လည်း၊) ဥပရျာယမဗ္ဗာ နာမ–တို့ မည်၏။ ဝါ–ဥပရျာယ်လောက် ကြီးသူတို့ မည်၏။ ဗ္ဗေကေသု–ဤမျိုး အကြင်အရာ ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသု–တို့သည်၊ (အစရိယ,အာစရိယမဗ္ဗာ, ဥပရျာယ, ဥပရျာယမဗ္ဗာ ဖြစ်သော ရဟန်း တို့သည်၊) အနုပါဟနေသု–ဖိနပ် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စက်မနွေသု–စက်သွားကုန်လတ်သော်၊ သဥပါဟနသု–ဖိနပ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ စက်မတော–စက်သွားသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိ–ဒုက္ကဋ် အာပတ်သည်၊ (ဟောတိ)။

၂၄၉။ (ယေန–အကြင် အနာကြောင့်၊) ပါဒတော–ခြေမှ၊ ခီလသဒိသံ–ငုတ်နှင့်တူသော၊ မံသ–အသားသည်၊ နိက္ခန္တံ–ထွက်နေသည်၊ ဟောတိ၊ (သော–ထို အနာသည်၊) **ပါဒခီလာဗာဓော** နာမ–ဓ မည်၏။

၂၅၁။ တိဏပါဒုကာတိ–ကား၊ ယေန ကေနစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ တိဏေန–မြက်ဖြင့်၊ ကတပါဒုကာ–ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ကို၊ (ဓာရေန္တီ ၌စပ်၊) **ဟိန္ဒာလပါဒုကာ**တိ–ကား၊ ခဏ္ဍရိပေတ္တေဟိ–သင်ပေါင်းရွက်တို့ဖြင့်၊ ဝါ–စွန်ဝလွန်ရွက်တို့ဖြင့်၊ ကတပါဒုကာ–တို့ကို၊ (ဓာရေန္တီ)၊ ဟိန္ဒာလပတ္တေဟိပိ–ဓနုန်းရွက်တို့ဖြင့်လည်း၊(ကတပါဒုကာ–သည်) နဝ ဝဋ္ဋတိယေ–မအပ်သည်သာ၊ **ကမလပါဒုကာ**တိ–ကား၊ကမလတိဏ် နာမ–တောင်ကြာမြက် မည်သည်၊ အတ္ထိ–၏၊ တေန–ထို မြက်ဖြင့်၊ ကတပါဒုကာ–တို့ကို၊ (ဓာရေန္တီ)၊ ဉသီရ ပါဒုကာတိပိ–ပန်းရင်းမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ဟူ၍လည်း၊ ဝဒန္တိ–ဆိုကြကုန်၏၊ **ကမ္မလပါဒုကာ**တိ–ကား၊ ဥဏ္ဏာဟိ–သားမွေးတို့ဖြင့်၊ ကတ ပါဒုကာ–တို့ကို၊ (ဓာရေန္တီ)၊ [ဥဏ္ဏာဟိ ကတပါဒုကာတိ ဥဏ္ဏာလောမမယ ကမ္မလေဟိ, ဥဏ္ဏာလောမေဟိဓ ဝါ ကတပါဒုကာ၊–ဦးကာ၊ ပထမနည်းအလို သားမွေးဖြင့်ပြီးသော သက္ကလပ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ဒုတိယနည်းအလို

ပါဒခီလာဗာဓော။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ **"ပါဒတော ခီလသဒိသံ"** စသည်ဖြင့် အခ်ီန်ကွယ် ဖွင့်ထား၏၊ ထို အဖွင့်အတိုင်းဆိုလျှင် အနာကို မရ, ထွက်သော အသားကိုသာ ရသည်၊ ထို့ကြောင့် **"ယေန"**ဟုလည်းကောင်း, **"သော"**ဟုလည်းကောင်း ထည့်၍ အဓာဝ ရအောင် အနက်ယူးရသည်၊ **"ပါဒတော+နိက္ခန္တံ+ခီလ+ယေနာတိ ပါဒခီလော၊ ပါဒခီလော ဓ+သော+အာဗာဓော ဓာတိ ပါဒခီလာဗာဓော"**ဟုပြု၊ ယောဇနာ၌ကား **"ပါဒတော နိက္ခန္တမ္ပိ ခီလသဒိသေန မံသေန ပဝတ္တော အာဗာဓော ပါဒခီလာဗာဓော"**ဟု ဝိဗြိုဟ် ပြုသည်။

သားမွေးတိုဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊] **အသက်မနီယာ**တိ–ကား၊ ဘူမိယံ–မြေ၌၊ ဝါ–တည်ရာ ကြွမ်းပြင် စသည်၌၊ သုပ္ပဋိတာ–ကောင်းစွာတည်ကုန်သော၊ နိစ္စလာ–မလှုပ်ရှားနိုင်ကုန်သော၊ အသံဟာရိယာ–အရပ်တစ်ပါးသို့ မဆောင်အပ် မဆောင်နိုင်ကုန်သော၊ ဝါ– မပြောင်းရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊ (ပါဒုကာ– တို့ကို၊ အနုဇာနာမိ၌ စပ်)။

၂၅၂။ **အင်ဇာတံ ဆုပန္ဓိ**တိ–ကား၊ အင်ဇာတေနေ၀–အင်ဇာတ်ဖြင့်ပင်၊ အင်ဇာတ်–နွားမတို့၏ အင်ဇာတ်ကို၊ ဆုပန္ဓိ–တို့ကြကုန်၏၊ **သြဂါဟောတွာ မာရေ့ဒ္ဓိ**တိ–ကား၊ အန္တေဝာသကေ–ရေ၏အတွင်း၌၊ ဒဠ္ဍ–မြဲမြဲစွာ၊ ဂါဟောတွာ–သက်ဝင်စေ၍၊ ဝါ–နှစ်၍၊ မာရေ့ဒ္ဓိ–သတ်ကြကုန်၏။

❀❀❀❀❀❀
ယာနာဒီပဦးကျေပကထာ

၂၅၃။ **ဣဒ္ဓိယုတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ဓေနုယုတ္တေန–နွားမဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ [ဣဒ္ဓိသဒ္ဒါသည် လူမိန်းမသာမက အမဟုသမျှကို ဟောနိုင်၏၊ ထိုကြောင့် **"ဓေနုယုတ္တေန"** ဟု ဖွင့်သည်၊ ယောနောဌ် **"ရုဠ္ဍိသဒ္ဒါ"** ဟု ဆို၏၊ သဒ်သူပစာဟုလည်း ဆိုလိုဟန် တူသည်၊] **ပုရိသန္တရေနာ**တိ– ကား၊

အသက်မနီယာ။ ။သံ ပုဗ္ဗ ကမ္မဓာတ်သည် အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ **"သက်မန္ဓိ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကုန်၏"**ဟု ကတ္တုရုပ် ရှိရာ၌ **"သက်မမ္ဗေ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားစေကုန်၏"**ဟု ကာရိတ် ဝင်စေရသကဲ့သို့ ကမ္မရုပ်၌လည်း **"သက်မီယမ္ဗေ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့စေ အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ သက်မနီယာ"**ဟု ကာရိတ် ဝင်ပါစေ၊ နနိ+သက်မနီယာ အသက်မနီယာ၊ ထိုကြောင့် **"အသံဟာရိယာ"**ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက် ဖွင့်လေသည်။

သြဂါဟောတွာ။ ။သြဂါဟောတွာ၌ **"အဝ ပုဗ္ဗ ဂါဟူ=ပိတ္ထောလနေ–မ္မေနာက် ခြင်း"**ဟူသော ဓာတ်တည်း၊ အဝ ၏ အောက်ချခြင်း အနက်ကို **"အန္တေဝာသကေ"** ဟု ဖွင့်သည်၊ ဂါဟူဓာတ်ကို **"ဂါဟောတွာ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဂါဟူဓာတ်ဖြစ်၍ **"ဂါဟောတွာ"**ဟု ရှိစေရမည်၊ နှစ်သတ်ရမည့် အရာဖြစ်၍ **"ဒဠ္ဍ"**ဟု အဝိုထည့်သည်၊ **"သြဂါဟောတွာ–ရေသို့ သက်ဝင်စေ၍၊ ဝါ–နှစ်၍၊ မာရေ့ဒ္ဓိ–သတ်ကြကုန်၏"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး၊ [ယောနောဌ်ကား တစ်မျိုး ဖွင့်လေ၏။]

ဗုရိသသ္ဘရထိနာ–ယေဟက္ကိုးဟူသော ယာဉ်ထိန်းရှိသော၊ (ယာနေန ယာယန္တိ၌ စပ်၊) [ပုရိသော ၈၀+အန္တ,ရော အညော ဇတ္ထာတိ ပုရိသန္တရော–မိန်းမမှတစ်ပါးသော ယောက်ျားဟူသော မောင်းသူရှိသော ယာဉ်ရထား။] **ပုရိသယုတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ဂေါဏယုတ္တေန–နွားထီးဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ **ဣတ္ထိသ္တ,ရေနာ**တိ–ကား၊ ဣတ္ထိသာရထိနာ–မိန်းမဟူသော ယာဉ်ထိန်းရှိသော၊(ယာနေန ယာယန္တိ၌ စပ်၊) **ဂဂ်ါမဟိယာယာ**တိ–ကား၊ ဂဂ်ါမဟကိဠိကာယ(သေယျထာပိ)–ဂဂ်ါမြစ်ပူဇော်ပွဲကို ကစားရာအခါကဲ့သို့တည်း။

ပုရိသယုတ္တံ ဟတ္ထဝဋ္ဋကန္တိ ဇတ္ထာ–၌၊ ပုရိသယုတ္တံ–နွားထီး, မြင်းထီးသည် ကစ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်သည်၊ ဣတ္ထိသာရထိ ၀ါ–မိန်းမဟူသော မောင်းသူရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ ပုရိသသာရထိ ၀ါ–ယောက်ျားဟူသော မောင်းသူရှိသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏။ ပန–ကား၊ ဟတ္ထဝဋ္ဋက–လက်ဖြင့် လည်စေအပ်သော ယာဉ်သည်၊ ၀ါ–လက်ဆွဲယာဉ်သည်၊ ဣတ္ထိယော ၀ါ–မိန်းမတို့သည်မူလည်း၊ ဝဏ္ဏေန–လည်ပစေကုန်၊ ပုရိသာ ၀ါ–တို့သည်မူလည်း၊

ဂဂ်ါမဟကိဠိကာယ။ ။ဂဂ်ါယ–ဂဂ်ါမြစ်ကို၊ မဟော–ပူဇော်ပွဲတည်း။ ဂဂ်ါမဟော–ပွဲ၊ ဂဂ်ါမဟော–ဂဂ်ါမြစ်ကို ပူဇော်ပွဲ၌၊ ကိဠိကာ–မြူးတူးမျော်ပါး။ ကစားခြင်းတည်း။ ဂဂ်ါမဟကိဠိကာ–ခြင်း၊ ထို ပူဇော်ပွဲကို သွားသောအခါ ယခု မြန်မာနိုင်ငံ ဘုရားပွဲ သွားသကဲ့သို့, လှည်း အမျိုးမျိုး မောင်းသူ အမျိုးမျိုးဖြင့် သွားကြသည်၊ ဂဂ်ါမဟကိဠိကာယာတိ ဂဂ်ါမဟော ကိဠိကာယ၊ တတ္တ ဟိ ဣတ္ထိပုရိသာ ယာနေဟိ ဥဒကကီဠ ဏ္ဍ,ကီ–ဝိမတိ၊ [ယောနော၌ကား **"ဂဂ်ါ ၈+မဟိ ၈ ဂဂ်ါမဟိ၊ တတ္ထ ကိဠိကာ ဂဂ်ါမဟိကိဠိကာ–ဂဂ်ါမြစ်, မဟိမြစ်၌ ကစားခြင်း"**ဟု ဖွင့်လေ၏။]

ပုရိသယုတ္တံ, ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ။ ။ပုရိသေန–နွားထီး, မြင်းထီး စသော အထီးသတ္တဝါသည်၊ ယုတ္တံ–ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်တည်း၊ ပုရိသယုတ္တံ–ယာဉ်၊ ဟတ္ထေန–လက်ဖြင့်၊ ဝဋ္ဋိယတေ–လည်စေအပ်၏၊ ဣတ္ထိ ဟတ္ထဝဋ္ဋံ၊ ဟတ္ထဝဋ္ဋယေ ဟတ္ထဝဋ္ဋကံ၊ ယာဉ်ကို သွားအောင် လက်ဖြင့် ပြုစိမ်၍ ပေးရသော လက်ဆွဲယာဉ်ဖြစ်သော ရှေးအဓိက လန်ချား, ယခုအခါ ဆိုက်ကား စသည်တည်း၊ ရှေးက **"ပိန,ည်းမိရ် ဆရာတော်အချို, မီးရထား, မော်တော်ကားတို့ကို ဟတ္ထဝဋ္ဋကယာည်ဟု ယူဆ၍ မစီးကြ"**ဟု ကြားရမှုး၏၊ သို့သော် စက်ဖြင့် သွားနေသော မော်တော်ကား, မီးရထား [illegible] တို့မှာ လူက ဘာဝနံဆောင်ရသည် မဟုတ်သောကြောင့် ဤ ဟတ္ထဝဋ္ဋကယာ [illegible] မသွင်းသင့်ပါ၊ လူက အားစိုက်၍ ဆွဲငင် နင်းယူရသော လန်ချား, ဆိုက်ကား [illegible] တို့ကသာ ယူသင့်ပါသည်။

(ဝဋ္ဌေ)–ကုန်၊) ဝဋ္ဌတိယေဝ–သည်သာ၊ [ဂိလာနဖြစ်သူအား အပ်သည်–ဟူလို၊] **ယာနုဏ္ဍိတောနာ**တိ–ကား၊ ယာနံ–ယာဉ်ကို၊ အဘိရုဟန္တသ–တက်စီးသော ရဟန်း၏၊ သဗ္ဗော–အလုံးစုံသော၊ ကာယော–ကိုယ်သည်၊ စလတိ–လှုပ်၏၊ တဗ္ဗစ္ဆယာ–ထို ကိုယ်၏ လှုပ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဗာဟုတရဲ အဖသူ ဟောတိ၍ စပ်၊) **သိမိကန္တိ**–ကား၊ ပိဋကသိမိကံ–ဖျဉ်ချပ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော ထမ်းစင်ကိုလည်းကောင်း၊ [ဖလကာဒိနာ ကတံ ပိဋကယာနံ၊–ဝိမတိ၊ ဖျဉ်ချပ် စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယာဉ်၊ **"ယာဉ်"** ဆိုသော်လည်း ထမ်းသွားရသော ယာဉ်တည်း၊] **ပါဌဝိတ္ထိ**–ကား၊ ဝံသေ–ဝါ၊ဌ်၊ လဂ္ဂေတွာ–ဆွဲချိတ်၍၊ ကတ်–ပြုအပ်သော၊ ပဋ္ဌပေါတလိကံ–အဝတ်သံလျင်းကို လည်းကောင်း၊ (အနုဓာနာမိဌ် စပ်၊) [အဝတ် လေးစကို နှစ်စစီ ချည်ပြီးလျှင် ထမ်းပိုး လျှိုး၍ ထမ်းရသော ထမ်းစင်မျိုးတည်း၊ ဤ အလုံးစုံသော ယာဉ်များသည် ဖိနပ်စီး၍ မသွားနိုင်သော အားနည်းသော နာကျင်သော ဂိလာနအား ခွင့်ပြုအပ်သော ယာဉ်များတည်း၊ သဗ္ဗမ္ပိ ယာနံ ဥပါဟနေနပိ ဂန္တုံ အသမတ္ထသ ဂိလာနသ အနုညာတံ၊– ဝိမတိ။]

၂၁၄။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနီတိ ဇေတ္ထ–ဌ်၊ **ဥစ္စာသယနန္တိ**–ကား၊ ပမာဏာတိက္ကန္တံ–မဠာသိက္ခာပုဒ်လာ ပမာဏထက် လွန်သော အခြေရှိသော၊ မဉ္စံ–ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ [မဉ္စကို မှတ်၍ ဆိုထားသည်၊ ထိုင်စရာ အိပ်စရာ အားလုံးကို ယူပါ၊] **မဟာသယနန္တိ**–ကား၊ အကပ္ပိယတ္ထရဏ–မအပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဓာရေန္တိ ဌ်စပ်၊) အာသန္ဒီအာဒီသု–အာသန္ဒီ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဌ်၊ (အတ္ထော ဇေ၀ ဝေဒိတမ္ဘော၊) **အာသန္ဒီ**တိ–ကား၊ ပမာဏာတိက္ကန္တာသန–မဠာသိက္ခာပုဒ်လာ ပမာဏထက် လွန်သော အခြေရှိသော နေရာတည်း၊ **ပလ္လင်္ကော**တိ – ကား၊ ပါဒေသု – ခြေတို့ဌ်၊

ယာနုဏ္ဍိတောနာ။ ။ ဥဏ္ဍိတဌ် ၃ ပုဗ္ဗ ဟနဓာတ်သည် ဂတိ အနက်ဟောတည်း၊ ဥဏ္ဍိတနံ–အထက်သို့ မြှောက်ခြင်း၊ ဥဏ္ဍိတောတေ–ခြင်း၊ ယာနသယ+ဥဏ္ဍိတော ယာနုဏ္ဍိတော–ယာဉ်က ကိုယ်ကို အထက်သို့မြှောက်ခြင်း၊ အထက်သို့ မြှောက်ပြီးနောက် အောက်ပြန်ကျသော အခါ ယာဉ်စီးသူမှာ တော်တော်နာ၏၊ ထို့ကြောင့် ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရောဂါ တိုးရသည်၊ ဤကဲ့သို့ ယာဉ်က ကိုယ်ကို မြှောက်၍ ပြန်ချခြင်းကို **"လှည်းဆောင့်ခြင်း"**ဟု ခေါ်ကြသည်။

ဝါဌရမ္ဘပါနီ–ခြေသုံ့, သစ်, ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ ကကောာ–ပြုအပ်သော ပလ္လင်တည်း၊ **ဂါါနုကောာ**တို–ကား၊ ဒီဃလောမကော–ရှည်အောမမွေးရှိသော၊ မဟာကောဝေါ–ကော်ဓောကြီးတည် ၊ တသ–ထို **ကော်ဓောကြီး**၏၊ လောမာနီ–အမွေးတို့သည်၊ စတုရဂ္ဂံလာမိကာနီ–လက်လေးသစ်ထက် လွန်သော ပမာဏ ရှိကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)ကိရ–ဖြစ်ကုန်သတတ်၊ **စိတ္တကောာ**တို–ကား၊ ဝါနစိတြော–ရက်ခြင်းအားဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏောာ–သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော အခင်းတည်း၊ **ပဋိကာ**တို–ကား၊ ဥဏ္ဏာမယော– သော၊ သေတတ္ထရဏောာ– ဖြူသော အခင်းတည်း၊ **ပဋ္ဌလိကာ**တို–ကား၊ ဃနပုပ္ဖကော–တစ်ခဲနက် ပန်းပြောက်ရှိသော၊ ဥဏ္ဏာမယ လောဟိတတ္ထရဏောာ–သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော နီသော အခင်းတည်း၊ ယော–ယင်း အခင်းကို၊ အာမလကပတ္ထောတိပ–သျှိသျှားရွက် ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော အခင်းဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ **တူလိကာ**တို–ကား၊ ပကတိတူလိကာယေဝ–ပကတိ လဲရှိသော အခင်းပင်တည်း။

ဒီဃလောမကော။ ။ ဒီဃလောမကော မဟာကောဝေါတိ စတုရဂ္ဂံလာမိက လောမော–လက်လေးသစ်ထက် ပိုလွန်သော အမွေးရှိသော၊ ကာဌကောဝေါ–ကော်ဓော နက်ကြီးတည်း၊–ဋီကာ၊ ဤအလို **"မဟာကောဝေါ–သားမွေးဖြင့် ရက်အပ်သော ကော်ဓောနက်ကြီး"**ဟု ပေးရလိမ့်မည်၊ လက်လေးသစ်အောက် တိုသော အမွေးရှိသော ကော်ဓောကား ဥဒ္ဒလောမီ ကေန္ဒလောမီတို့၌ ပါဝင်လိမ့်မည်။

စိတ္တကော။ ။ စိတ္တံ– ဆန်းကြယ်အောင် + ကရိယတော– ပြုအပ်၏၊ ဣတိ စိတ္တကောာ–သိုးမွေးကို ချည်လုပ်၍ အရောင် အမျိုးမျိုး ဆိုးပြီးလျှင် (နံ့ရံကို အကွက် ဖောက်သကဲ့သို့) အကွက်ဖော်၍ အဆန်းတကျယ် ရက်အပ်သော အခင်းကို **"စိတ္တက"** ဟု ခေါ်၏၊ [ဝါနစိတြော ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏောတိ နာနာဝဏ္ဏေဟိ ဥဏ္ဏာမယသုတ္တေဟိ ဘိတ္တိဘွေဒါဒိဝသေန ဝါယိတ္တာ ကတစိတ္တတ္ထရဏောာ–ဝိမတိ။]

ပဋိကာ, ပဋ္ဌလိကာ။ ။ ပဋိကာ သဒ္ဒါသည် **"သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖြူသော အခင်း"**ဟူသော အနက်ဟော အနိဗ္ဗုန္နပါဠိပဒီကတည်း၊ ပဋ္ဌလိကာသဒ္ဒါ ကား **"ပန်းပြောက်တွေ တစ်ခဲနက် ပြည့်နေသော အခင်း"**ဟူသော အနက်ဟောတည်း။

တူလိကာ။ ။ ပကတိတူလိကာတို ရုက္ခတူလ (လက်ပ်ပင် စသည်မှ ဖြစ်သော သစ်ပင်လဲ), လတာတူလ (ခွယ်ပင်မှ ဖြစ်သောလဲ), ဃေဠုတိတူလ (ဖောင်းခါးမြက်,

ဝိကတိကာတိ–ကား၊ သီဟဗျဏ္ဍိဒီရူပစိတ္တြော–ခြေသုံ့, ကျားအစရှိသော အရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏော–သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော အခင်းတည်း၊ **ဥဒ္ဒလောမီ**တိ–ကား၊ ကေတော–တစ်ဖက်၌၊ ဥဂ္ဂတလောမ–ထွက်သော အမွေးရှိသော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ – တည်း၊ ဥဒ္ဒလောမီတိပိ–ဥဒ္ဒလောမီဟူ၍လည်း၊ ပါဠော–ပါဠိတော်ပါ၌သည်၊ (အတ္ထိ)၊ **ကေန္ဒ လောမီ**တိ–ကား၊ ဥဘတော–နှစ်ဖက်၌၊ ဥဂ္ဂတလောမ–သော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏံ–တည်း၊ **ကဠိဿန္တိ**– ကား၊ ရတနပရိသိဒ္ဓိတံ– ရတနာချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော၊ ကောသေယျကဠိဿမယံ – ပိုးချည်အတွင်း ရှေချည်သွင်း၍ ရအပ်သော၊

ရှင်မွေ.လွန်းမြက်မှ ဖြစ်သော လဲ) သန်ါတာန် တိဏ္ဍ တူလာန် အညတရပုဏ္ဏာ တူလိကာ၊–သာရတ္ထ၊ ဤသို့ လဲ, ဝါဂွမ်း သွတ်သွင်းထားအပ်သော အခင်းသည် တူလိကာ မည်၏၊ ဈေးခ၌ ရောင်းရိုးဖြစ်သော မွေ.ရာများသည် ရှင်မွေ.လွန်းလဲ သွတ်သွင်းထားသည်သာ များ၏၊ [တူလာ ယတ္ထ အတ္ထိတိ တုလိကာ။]

ဝိကတိကာ။ ။ ဝိ(ဝိစိတ္တ)–ဆန်းကြယ်စွာ+ကတ–ပြုလုပ်ခြင်းတည်း၊ ဝိကတ–ခြင်း၊ ဝိကတေန–ခြေသုံ့ရုပ်, ကျားရုပ်စသော အရုပ်များ ပေါ်ထင်စေလျက် ဆန်းကြယ်/စွာ ရက်လုပ်ခြင်းဖြင့်+နိဿတ္တာ–ဖြစ်သော သားမွေးအခင်းတည်း၊ ဝိကတိကာ–ခင်း၊

ဥဒ္ဒလောမီ။ ။ ဥဒိတပုဒ်မှ ဣ ကို အ, တ ကို ဒ္ဒေ, ဒ် တစ်လုံး လာ၍ **"ဥဒ္ဒ"** ပြီးသည်ဟု သီလက္ခန်ဒီကာသစ် ဆို၏၊ လောမ.ယသာတိ လောမီ၊ ဥဒိတ–တစ်ဖက်၌ ထင်ရှားစွာ+လောမီ–အမွေးရှိသော အခင်းတည်း၊ ဥဒ္ဒလောမီ–ခင်း၊ ပါ၌ တစ်မျိုး ရှိရာဝယ် **"ဥဒ္ဒ–အထက်၌, ဝါ–အပေါ်၌"**ဟု ပေး။

ကေန္ဒလောမီ။ ။ကေန္ဒ–စင်စစ်ကေန်၊ ဝါ–နှစ်ဖက်လုံး+လောမီ=ကေန္ဒလောမီ၊ ဤသို့ ဤ အဋ္ဌကထာအလို ဝိဂုဟ ပြုရသည်၊ သီလက္ခန် ဒြဟွာလသုတ်၌ကား ဤ အခင်း နှစ်မျိုး၌ ဤ အဖွင့်မှ ပြောင်းပြန် ဖွင့်ထား၏ ထို အလို **"ဥဒိတံ–နှစ်ဖက်၌ ထင်ရှားစွာ၊ ကေန္ဒ–တစ်ဖက်သော အရိုး၌"**ဟု အနက် ပေးပါ၊ ဆိုလိုရင်းမှာ **"တစ်ဖက်ချော, နှစ်ဖက်ချော အခင်းများ"**ဟု ဆိုလိုသည်။

ကောသေယျကဠိဿမယံ။ ။ ကောသိယသုတ္တာနဲ့ အန္တရာ သုဝဏ္ဏမယသုတ္တာနဲ့ ပဝေသေတွာ ဝိတံ–ပိုးချည်တို့၏ အကြားခ၌ ရှေချည်တို့.ကို သွင်း၍ (ပိုးချည်တိုင်, ရှေချည်ဖောက်)၍) ရက်အပ်သောအခင်း၊ သုဝဏ္ဏသုတ္တံ ကိရ ကဠိဿံ=ကဿဒ္ဓန္တိ စ ဝုစ္စတိ–ရှေချည်ကို ကဠိဿဟုလည်းကောင်း, ကဿဒ္ဓဟုလည်းကောင်း ခေါ်အပ်သတတ်၊–ဝိမတိ၊ [ကောသိယေန+ပကတ ကောသေယျ၊ ကဠိဿေန+ပကတ, ကဠိဿမယံ၊ ကောသေယျဲ စ+တံ+ကဠိဿမယံ စာတိ ကောသေယျကဠိဿမယံ၊ ပစ္စတ္တရဏ်။]

ပစ္စတ္ထရဏ် – အခင်းတည်း၊ **ကောသေယျန္တိ** – ကား၊ ရတနပရိသိဒ္ဓိတံ – ရတနာချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော၊ ကောသိယသုတ္တမယံ–ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော၊ ပစ္စတ္ထရဏ်–တည်း၊ ပန–အနေယ၊ သုဒ္ဓကောသေယျ–ရတနာချည်မဖက် သက်သက်သော ပိုးချည်အခင်းသည်၊ ဝဋ္ဋတိ–၏။

ကုတ္တာကန္တိ– ကား၊ သောဠသန္နံ– တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော၊ နာဋကိတ္ထိနံ–ကချေသည် မိန်း၊မတို့၏၊ ဌတ္တာ–ရပ်၍၊ နစ္စနယောဂ်–ကခြင်း၌ လျှောက်ပတ်သော၊ ဥဏ္ဏာမယတ္ထရဏ်–တည်း၊ **ဟတ္ထတ္ထရအသယတ္ထရာ**– ဟတ္ထတ္ထရ အခင်း, အသယတ္ထရ အခင်းတို့သည်၊ ဟတ္ထိအသယပိဋ္ဌိသု– ဆင်ကျောက်ကုန်း, မြင်းကျောက်ကုန်းတို့၌၊ အတ္ထရဏာကအတ္ထရဏာ ဇေ– ခင်းအပ်သော အခင်းတို့သာတည်း၊ **ရထတ္ထရေပိ**–ရထတ္ထရအခင်း၌လည်း၊ **ဆေဝ** နယော–တည်း၊ **အဓိနပ္ပဝေဏီ**တိ–ကား၊ အဓိနစရမ္ဘေဟိ–သစ်နက်ရေ တို့ဖြင့်၊ (ကတ္တာ၌ စပ်၊) မဠ္ဠပမာဏေန–ညောင်စောင်းပမာဏဖြင့်၊ သိမ်ဖွာ– ချုပ်၍၊ ကတာ–ပြုအပ်သော၊ ပဝေဏီ–အထပ်ထပ်ဖြစ်သော အခင်းတည်း၊ **ကဒလိမိဂဟဝရပစ္စတ္ထရဏန္တိ**–ကား၊ ကဒလိမိဂစမ္ဘ နာမ–ဝံပိုင်၏အရေ မည်သည်၊

ကုတ္တာ။ ။"**ကရောတိ ဘွေ နနွံတိ ကုတ္တာ**"ဟု သိလကွန်ဋီကာသစ် ပြု၏၊ ကရ ဓာတ်, တ ပစ္စည်း, က ကို ကု ပြု, ရ ချေ၊ တ တစ်လုံးလာ၊ သွတ္တ၌ က ပစ္စည်း၊ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် က လောက်အောင် ကြီးမားသော သားမွေး (တစ်ဖက်ချော, နှစ်ဖက်ချော) ကော်ဓောကြီးတည်း။

ဟတ္ထတ္ထရ ၊ **ရထတ္ထရ**။ ။အတ္ထရိယတေ–ခင်းအပ်၏၊ ဣတိ အတ္ထရော၊ ဟတ္ထိမှ–ဆင်၌၊ ဝါ–ဆင်ကျောက်ကုန်း၌၊ အတ္ထရော–အခင်းတည်း၊ ဟတ္ထတ္ထရော– ခင်း၊ အသယတ္ထရ, ရထတ္ထရတို့၌လည်း နည်းတူ၊ [သီ–ဋီသစ်၌ "**ဟတ္ထိနော+ပိဋ္ဌိယံ အတ္ထရံ ဟတ္ထတ္ထရံ**"ဟု ပြု၍ နပုလ္လိင် ချလေ၏။]

အဓိနပ္ပဝေဏီ။ ။[စမ္ဘ တု အဓိနမ္ဟုထ–အဘိဓာန်(၄၄၂)။] သစ်နက်ရေကို အဓိနဟု ခေါ်၏၊ ထို သားရေသည် အလွန် သိမ်မွေ့သဖြင့် နှစ်ထပ်, သုံးထပ် ထပ်၍ ချုပ်ရသောကြောင့် ပဝေဏီ (အထပ်ထပ်)ဟု ဆိုသည်၊ အဓိနစမ္ဘေဟိ+ ကတာ+ပဝေဏီ အဓိနပ္ပဝေဏီ၊ [အဓိနစမ္ဘာနံ အတိသုခုမတ္တာ ဒုပဋ္ဌတိပဋ္ဌာနိ ကတ္တာ သိဒ္ဓန္တိ၊–ဝိမတိ။]

ကဒလိ ၊ **ဃ**။ **ဘွရထ**။ ။"**ကဒလိမိဂ–ဝံပိုင်**"ဟု အနက်ပေးကြ၏၊ သီ–ဋီ သစ်၌ "**မဠာရကာရမိဂေါ–ကြောင်နှင့်သဏ္ဌာန်တူသော သားကောင်**"ဟု အနက်ဖွင့်၏၊

အတ္တိ–၏၊ တေန–ထို အရေဖြင့်၊ ကတံ–ပြုအပ်သော၊ ပဝရပစ္စတ္ထရဏံ–မြတ်သော အခင်းတည်း၊ ဥတ္တမပစ္စတ္ထရဏံ–ကောင်းမြတ်သော အခင်းတည်း၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ တံ–ထို အခင်းကို၊ သေတဝတ္ထသ–ဖြူသောအဝတ်၏၊ ဥပရိ–အပေါ်၌၊ ကဒလီမိဂစမ္မ–ကဒလီမည်သော သားကောင်၏ အရေကို၊ ပတ္ထရိတွာ–ဖြန့်၍၊ သိဒ္ဓိတွာ–ချုပ်၍၊ ကရောန္တိ ကိရ–ပြုကြကုန်သတတ်။

သဥတ္တရဗ္ဗဒန္တိ–ကား၊ ဥတ္တရစ္ဆဒနေန–အပေါ်၌ မိုးကြောင်းဖြစ်သော အမိုးနှင့်၊ သဟ–တကွ၊ ဥပဓိဗုန္ဓေန–အပေါ်၌ ဖွဲ့အပ်သော၊ ရတ္တဝိတာနေန–ဆိုးအပ်သော အရောင်ရှိသော မျက်နှာကြက်နှင့်၊ သဒ္ဒီ–ကွ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သေတဝိတာနမ္ပိ–အဖြူထည် ဗိတာန် မျက်နှာကြက်သည်လည်း၊ (နံ ဝဋ္ဋတိ၌ စပ်၊) ဟေဋ္ဌာ–အောက်၌၊ အကပ္ပိယပစ္စတ္ထရဏော–မအပ်သော အခင်းသည်၊ သတိ–ရှိလတ်သော်၊ နံ ဝဋ္ဋတိ–မအပ်၊ ပန–အနန္တယ၊ (ဟေဋ္ဌာ–၌၊ အကပ္ပိယ ပစ္စတ္ထရဏော–သည်၊) အသတိ–မရှိလတ်သော်၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ **ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနန္တိ**–ကား၊ သီသူပဓာနဠ–ခေါင်းအုံးလည်းကောင်း၊ ပါဒူပဓာနဠ–ခြေအုံးလည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ မဠ္ဌသ–ညောင်ဧောင်း၏၊ ဥဘတောလောဟိတကပဓာန–နှစ်ဖက်၌ နီသောအုံးရှိသောအခင်းထည်း၊ ဧတေ–ဤအခင်းသည်၊ နံ ကပ္ပတိ–မအပ်၊ ပန–ဆက်၊ ဧကမေဝ–တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ယံ ဥပဓာန–အကြင်အုံးသည်၊ ဥဘောသု–နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ပဿေသု–နံပါးတို့၌၊ ရတ္တ ဝါ–နီသည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမဝဏ္ဏ ဝါ–ပဒုမ္မာကြာအဆင်းရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ စိတြ ဝါ–ဆန်းကြယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊

ဤအလို ကြောင်ပံပိုက်ကို ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ ထိုသားကောင်၏အရေကား အကြီးကြီး မရနိုင်၊ အပေါ်လွှမ်း အခင်းသာ ရနိုင်စရာရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် **"တံ ကိရ"**စ်သည်ဖြင့် ချုပ်ပုံကို သရုပ်ဖော်သည်၊ အဝတ်ဖြူပေါ်၌ ထို သားကောင်၏ အရေကို ဖြန့်၍ (ယခုခေတ် နေရာထိုင် ချုပ်သကဲ့သို့) ချုပ်ကြသည်–ဟုလို။

ရတ္တဝိတာနေန။ ။ ရတ္တဝိတာနေနာတိ သမ္ဘရတ္တေန ဝိတာနေန၊ ယံ ပနနာနာဝဏ္ဏ ဝါနစိတ္တ ဝါ လေပစိတ္တ ဝါ၊ တံ ဝဋ္ဋတိ၊ (အမျိုးမျိုး အဆင်းရှိ၍ ချုပ်ပုံ ဆန်းကြယ်သော, သို့မဟုတ် ဆေးဖြင့် သုတ်လိမ်းပုံ ဆန်းကြယ်သော ဗိတာန် မျက်နှာကြက်ကား အပ်၏၊)– ဝိမတိ။

ဟောတိ–ဖြစ်၏။ (တံ ဥပဓာနံ–သည်။) ပမာဏယုတ္တံ–ခေါင်းအုံးပမာဏနှင့် ဟပ္ပဏီသည်၊ သစေ (ဟောတိ)၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ ပန–ထိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ မဟာဥပဓာနံ–ကြီးစွာသော ခေါင်းအုံးကို၊ (ဘာဝတာ)၊ ပဋ္ဌိကိုတ္တံ–ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ။ [စူဠဝါ သေနာသနက္ခန္ဓကဋ္ဌ ပယ်တော်မူ–အပ်ပြီ၊ ပမာဏကိုလည်း ထို၏ အဋ္ဌကထာ၌ တွေ့ရလတ္တံ့။]

❖❖❖❖❖❖❖❖

သဗ္ဗမေဓပဋိကွေပါဒိကထာ

၂၇၅။ ဒီဃာပေါတိ–ကား၊ ဒီဃပေါတကော (သေယျထာပိ)–သစ်ပေါက်စ ကုလေးကဲ့သို့တည်း၊ **သြဂ္ဂမ္ဘိယန္တိ**တိ–ကား၊ ဘိတ္တိဒဏ္ဍကာဒီသု–နံရံ ထုတ်တန်း အစရှိသည်တို့၌၊ ဝေဠေတွာ–ရစ်ပတ်၍၊ ဗန္ဓန္တိ–ဖွဲ့ချည်ကြကုန်၏။ (ဖွဲ့ချည်၍ တန်းလုပ်ထားကြကုန်၏။) [သြဂ္ဂမ္ဘိယန္တိ၌ အဝပုဗ္ဗ ဂုဗိဓာတ်, ဗန္ဓနအနက်ဟော၊]

၂၇၆။ အဘိနိသီဒိတုန္တိ– ကား၊ အဘိနိသီဒနယ– မိ၍၊ နိသီဒိတုံ–ထိုင်ခြင်းငှာ၊ အပဿယံ–မှီရာကို၊ (တံကဲမှီ ဟျဉ်ချပ်ကဲ့သို့ မှီစရာကို၊) ကတွာ–၍၊ နိသီဒိတုံ–ထိုင်ခြင်းငှာ၊ (အနုစာနာမိ၌ စပ်၊) ဣဒါ အဟောသိ၊ **ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ သဉ္ဇပါဟနေနာ**တိ ဟေ–၌၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ အနုပါဟနော–ဖိနပ် မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဂါမ–သို့၊ ပဝိသိတုံ–ငှာ၊ နသက္ကောတိ–မစွမ်းနိုင်၊ (သော–သည်။) ဂိလာနော နာမ–နာ မည်၏။

ပမာဏယုတ္တံ။ ။သစေ ပမာဏယုတ္တန္တိအာဒိ အညပ္ပမာဏာတိဣဿသ ဒီဃောဟနသ ပဋ္ဌိကိုတ္တဘာဝဒဿနတ္ထं ဝုတ္တံ၊ [ပမာဏလွန်သော ခေါင်းအုံးကို ပယ်ထားကြောင်း ပြလိုရှိ၍ **"ပမာဏယုတ္တံ"**ဟု ဆိုသည်၊ ပမာဏယုတ္တ မဟုတ်သော ခေါင်းအုံးက ဥစ္စာသယန မဟာသယနတွင် ပါဝင်သောကြောင့် ဆိုအပ်သည်မဟုတ်၊] နံ ပန ဥစ္စာသယနမဟာသယနဘာဝဒဿနတ္ထံ, တထာ အဝုတ္တတ္တာ၊ တံ ပန ဥပဓာနံ ဥဓေါသထိကာနံ ဂဟဋ္ဌာနံ ဝဋ္ဋတိ၊ (မှန်၏၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနသည်သာ ထို ဥပုသ်ဖောင့်သောအခါ ထို လူဝတ်ကြောင်တို့အား အဖပ်၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနတွင် မပါဝင်သော ခေါင်းအုံးကား အဖဲသည်–ဟူလို၊)– ဝိမတိ။

၂၅၇။ **ကုရရဃရေတိ**–ကား၊ ဇေါ နာမကေ–ဤသို့ ကုရရဃရ အမည်ရှိသော၊ နဂရေ–မြို့၌၊ (ဝိဟာရတိ၌စပ်၊) ဧကေန–ဤ ကုရရဃရေ နဂရေဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ အသ–ထို **အရှင်မဟာကစ္စည်း**၏၊ ဂေါစရဂါမော–ဂေါစရဂါမ်ကို၊ (ဆွမ်းခံရွာကို၊) (သ'ဂိတိကာရေဟိ)၊ ဝုတ္တော–ပြီ၊ **ပဟတကေ ပဗ္ဗတေ**တိ–ကား၊ ပဟတနာမကေ–ပဟတ အမည်ရှိသော၊ ပဗ္ဗတေ–တောင်၌၊ (ဝိဟာရတိ၌စပ်၊) ဧကေန–ဤ ပဟတကေ ပဗ္ဗတေဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ အသ–ထို **အရှင်မဟာကစ္စည်း**၏၊ နိဝါသနဋ္ဌာန်–အမြဲနေရာ အရပ်ကို၊ ဝုတ္တ–ပြီ၊ **သောဏော**တိ–ကား၊ တသ– ထို ဥပါသကာ၏၊ နာမ်– အမည်တည်း၊ ပန– ဆက်၊ ကောဋ္ဌိအဋ္ဌနက်–တစ်ကုဋေ ထိုက်တန်သော၊ ကဏ္ဏပိဋ္ဌနက်–နားတန်ဆာကို၊ ဝေရေတိ–ဆောင်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ကုဋိကဏ္ဏောတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ ကောဋိကဏ္ဏော–တစ်ကုဋေ ထိုက်တန်သော နားတန်ဆာရှိသော၊ (သောဏော–**သောဏ** မည်သော၊ ဥပါသကော–တည်း၊) ဣတိ အတ္ထော။

ပါသာဒိကန္တိ–ကား၊ ပသာဒနေကဲ–စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပသာဒနီယန္တိ ဣဒံ–ဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်၊ တသ္မေဝ–ထို ပါသာဒိက သဒ္ဒါ၏ပင်၊ အတ္ထဝစနံ – အနက်ကိုဟောသော သဒ္ဒါတည်း၊

ပါသာဒိကံ ပသာဒနီယံ။ ။ ပသာဒ+ဧနေတိတိ ပါသာဒိကော၊ ဏိကပစ္စည်း, ဧနေတိ အနက်၌သက်၊ ဏအနုဗန္ဓကြောင့် ပ၌ ဝုဒ္ဓိ ရောက်၍ **"ပါသာဒိကော"**ဟု ဖြစ်ရသည်၊ ပသာဒနီယံကို **"ပသီဒိတဗ္ဗယုတ္တံ, ပသာဒကံ ဝါ"**ဟု ဋီကာ၌ နှစ်နည်းဖွင့်၏၊ ထိုတွင် ပသီဒိတဗ္ဗယုတ္တံဖြင့် **"ပဟုဗ္ဗ သဒ္ဒတော, အနီယပစ္စည်း, ယုတ္တအနက်၌ သက်သည်"**ဟု ပြ၏၊ **"ပသာဒိယတေတိ ပသာဒနီယော"**ဟု ပြု၊ **"ပသာဒနီယံ–ကြည်ညိုသင့် ကြည်ညိုထိုက်သော"**ဟု ပေး၊ **"ပသာဒကံ ဝါ"**ဟူသော ပါဠိဖြင့် **"အနီယပစ္စည်း ယုတ္တားအနက်၌ သက်သည်"** ဟု ပြ၏၊ ကာရိတ်လည်း ကျေ၊ **"ပသာဒေတိတိ ပသာဒနီယော"**ဟု ပြု၊ **"ပသာဒနီယံ–ကြည်ညိုစေတတ်သော"**ဟု ဏား၊ ထို နှစ်နက်လုံးပင် ပါသာဒိကဲနှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ ဖြစ်၍ **"တသေဝ အတ္ထဝစနံ"**ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်၊ စာအုပ်များ၌ **"အတ္ထဝေဝစနံ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ အတ္ထနှင့် တွဲရာ၌ **"ဝေဝစနံ"**ဟု သုံးရိုး မရှိပါ၊ အနက်မှာ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် မရှိနိုင်, ထို အနက်ကို ဟောသော သဒ္ဒါ၌သာ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ဟူ၍ ရှိနိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ပင် ယောဇနာ၌လည်း **"အတ္ထော ဝုစ္စတိ အနေနာတိ အတ္ထဝစနံ"**ဟု အတ္ထဝစနံ,ဒံ ကိုသာ ဖွင့်ထားပါသည်။

ဥတ္တမဘဝထသမထဋ္ဌိ–ကား၊ ဥတ္တမ–မြတ်သော၊ ဒမထဋ္ဌ–ဆုံးမကြောင်းပညာသို့ လည်းကောင်း၊ သမထဋ္ဌ–ငြိမ်သက်စေထသော သမာဓိသို့လည်းကောင်း၊ ပညာ–ပညာသို့လည်းကောင်း၊ သမာဓိ–သမာဓိသို့လည်း ကောင်း၊ (အနုပ္ပတ္တိ၌ စပ်၊) ကာယူပသမဋ္ဌ–ကိုယ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့လည်းကောင်း၊ စိတ္တူပသမဋ္ဌ–စိတ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့လည်းကောင်း၊ (အနုပ္ပတ္တိ၌ စပ်၊) ဣတိပိ အတ္ထော–ဤ အနက်သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ **ဒ္ဒန္ဓိ**–ကား၊ သမ္ဘေသ–အလုံးစုံကုန်သော၊ **ဒိသူကာယိကဝိပ္ပန္ဒိတာနံ**–ထိုးဆွခြင်းဖြင့် ဖြစ်ကုန်သော မငြိမ်မသက် လှုပ်လှက်ခြင်းတို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ ဥပစ္ဆိန္နတ္တာ–ဖြတ်တောက်အပ်ပြီးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒန္ဓံ–ယဉ်ကျေးတော်မူပြီးသော၊ **ခီဏာကိလေသ**–ကုန်ခန်းပြီးသော ကိလေသာရှိတော်မူသော၊ (ကိလေသာ ကုန်ခန်းတော်မူပြီးသော၊) ဣတိ အတ္ထော–ဤကား အနက်၊ **ဝုတ္တဿ**–ကား၊ သံဝဂုတ္တိယာ–စောင့်စည်းခြင်းဟူသော လုံခြုံခြင်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ–လုံခြုံတော်မူသော။

ဥတ္တမဘဝထ သမထ။ ။ဒမထကို "**ပညာ**"ဟု ဖွင့်၏၊ "**ဒမီယတေ ဘောနာတိ ဒမ်ထော၊ ဘောန–ဤ ဉာဏ်ပညာဖြင့်၊ ဒမီယတေ–ဆုံးမအပ်၏၊ ဣတိ ဒမထော**"ဟု ပြု၊ သမထကို "**သမဓိ**"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဒမထနှင့်သမထကို ဒွန်တွဲ၊ ဥတ္တမနှင့် ကမ္မဓာရယ် တွဲ၊ ကိုယ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို "**သမထ**"ဟုလည်းကောင်း, စိတ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို "**သမထ**"ဟုလည်းကောင်း တစ်နည်းပြလိုလျှင် ကာယူပသမဋ္ဌ စသည်ကို မိန့်သည်။

ဆက်ဦးဆုံ။ ။ ကာယူပသမဟူသည် ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း, နှုတ်ကိုလည်းကောင်း ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမထားသောကြောင့် ငြိမ်သက်ခြင်းတည်း၊ [**"ဥတ္တမဘဝထ သမထ–မြတ်သော ဆုံးမကြောင်း ဉာဏ်ပညာ, ငြိမ်သက်စေတတ်သော သမာဓိသို့, (အာဓိနည်း) ဥတ္တမဘဝထ သမထ–မြတ်သော ကိုယ်၏ ယဉ်ကျေးခြင်း, စိတ်၏ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့, အနုပ္ပတ္တိ–သော"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး။]

ဒိသူကာယိကဝိပ္ပန္ဒိတာနံ။ ။ ဒိသူက သဒ္ဒါသည် ဒိသူကဿသ ၌ကဲ့သို့ ထိုးဆွကြောင်းဖြစ်သော ငြောင့်တံကျင်ကို ယောဇ၏၊ ကိုယ် နှုတ်တို့၏ မငြိမ်မသက် လှုပ်လှက်ခြင်းသည် သူတစ်ပါး အမြင်မတော်သောကြောင့် သူတစ်ပါးကို ထိုးဆွသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ဒိသူစနှ် ဒိသူကော၊ ဒိသူကေန အယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ ဒိသူကာယိကာ–ထိုးဆွခြင်းဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော လက်ဆော့ ခြေဆော့ခြင်း, ရယ်မောခြင်း စသည်တို့ကိုယူ၊ ထိုဒိသူကာယိကတို့သည် ကိုယ်နှုတ်တို့၏ မငြိမ်မသက် လှုပ်လှက်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဝိပ္ပန္ဒိတလည်း မည်၏။

သန္ဓိဖြိုယန္တိ–ကား၊ ယတိဖြိုယ်–စောင့်စည်းအပ်သော မနိုင်ဖြေရှိတော်မူသော၊ **နာဂန္တိ**–ကား၊ အာဂုဝိရဟိတ်–မကောင်းမှုမှ ကင်းတော်မူသော၊ (**"တုံ် ဘာဝန္တံ–ကို၊ ဒကွိသသိ"**၌ စပ်။)

တိဏ္ဏံ မေ ဝသာနံ အစ္ဆယေနာတိ–ကား၊ မမ–တပည့်တော်၏၊ ပဋ္ဌမ-ဒိဝသတော–ရှင်ဖြစ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ တိဏ္ဏံ ဝသာနံ–သုံးနှစ်တို့၏၊ အစ္ဆယေန–လွန်ရာအခါ၌၊ **ဉပသမ္ပဒံ အလဘာမိ**–ကား၊ အဟံ–သည်၊ ဉပသမ္ပဒံ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့၊ အလဘိ'–ရခဲ့ပါပြီ၊ (ဣရိယာတတ်ကို တွယ်ပြု၊) **ကထုဗ္ဗာရာ**တိ–ကား၊ ကဏ္ဍမတ္တိကုတ္တရာ–အထက်၌တက်သော နက်သောမြေရှိပါ၏၊ ဥပရိ–အထက်၌၊ ဝမိတကဏ္ဍမတ္တိကာ–တိုးပွားသော နက်သောမြေရှိပါ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ဂေါကဏ္ဍကဟတာ**တိ–ကား၊ ဂုန္ခံ–နွားတို့၏၊ ခုရေဟိ–ခွာတို့ဖြင့်၊ အက္ကန္တ ဘူမိတော–နင်းအပ်သော မြေမှ၊ သမုဋ္ဌိတေဟိ–ကြွတက်ကုန်သော၊ ဂေါကဏ္ဍကေဟိ–နွားခြေရာခွက် ဆူးတို့ဖြင့်၊ ဉပယာတာ–ဖျက်ဆီးအပ်ပါ၏၊ တေ ဂေါကဏ္ဍကေ–ထို နွားခြေရာခွက် ဆူးတို့ကို၊ ဧကေပဋ္ဌလိကာ–တစ်ထပ်တစ်လွှာသာ ရှိကုန်သော၊ ဉပါဟနာ–ဖိနပ်တို့သည်၊ ရာဇိတုံ–စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ နံ သက္ကောန္တိ ကိရ–မစွမ်းနိုင်ကုန်သတတ်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဝါ–သို့ကလောက်၊ ခရာ–ကြမ်းတမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ [ဘူမိကို ငဲ့၍ **"ခရာ ဟောတိ"**ဟု ရှိစေ၊]

ယတိဖြိုယ်။ ။**"သန္ဓိဖြိုယန္တိ ယတိဖြိုယ်"**ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ ယတိဖြိုယ်ကိုပင် ဋီကာတို့၌ ဖွင့်ကြ၏၊ ထိုကြောင့် ပါဠိတော်၌ **"သန္ဓိဖြိုယ်"**ဟုလည်းကောင်း, အဋ္ဌကထာ၌ **"သန္ဓိဖြိုယန္တိ ယတိဖြိုယ်"**ဟုလည်းကောင်း ရှိခြင်းသည် ကောင်း၏၊ အချို့ စာအုပ်တို့၌ **"ယတိဖြိုယန္တိ ဝိရိယဿိဖြိုယ်"**ဟု ရှိခြင်းကား အဖွင့်နှင့် မညီ။

နာဂ။ ။**"နဂ္ဂိ+အာဝု ယသာတိ နာဂေါ"**ဟု ပြုပါ၊ **"နာဂန္တိ ဆန္ဒာဒိဝသေန အာဂမနတော, ပဟီနာနံ ရာဂါဒီ ကိလေသာနံ အပုနာဂမနတော အပုဗ္ဗာဂမနတော ကသေစိပိ အာဂုသ သဗ္ဗဒါပိ အကရဏတော, ပုနဗ္ဗဿ အဂမနတောတိ ဣဒမေဟိ ကာရဏေဟိ နာဂ'**ဟု ဋီကာ၌ အဋ္ဌကထာမှ တစ်နည်း ဖွင့်လေ၏၊ ထိုတွင် ဆန္ဒာဒိဝသေန အဂမနတောဖြင့် **"နံ ဂစ္ဆတိ၊ ဆန္ဒာဂတိ သေည်သို့ မလိုက်၊ ဣတိ နာဂေါ"**ဟု ပြု၊ ပဟီနာနံ ၊ပေ၊ အပုဗ္ဗာဂမနတောဖြင့် **"နံ ဂစ္ဆာပေတိတိ နာဂေါ"**ဟု ပြု၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို တစ်ဖန် မလာစေတတ်သော ရဟန္တာ၊ ကသေစိပိ ၊ပေ၊ အကရဏတောဖြင့် **"နဂ္ဂိ+အာဝု ယသာတိ နာဂေါ"**ဟု ရှေ့အတိုင်း ပြု၊ တစ်စုံတစ်ခုသော မကောင်းမှု မရှိသော ရဟန္တာ၊ ပုနဗ္ဗဿ အဂမနတောဖြင့် **"ပုနဗ္ဗဿ+နဂ ဂစ္ဆတိတိ နာဂေါ"**ဟု ပြု၊ နံ ၏ အ ကို အာ ဒီဃပြု။

ရေရှု–ပြိန်းမြက်လည်းကောင်း၊ **မောရ**ရှ–မြာမြက်လည်းကောင်း၊ **မဇ္ဇာ**ရှ–သင်မြက်လည်းကောင်း၊ **ဓ**ဇ္ဇ–ပိတ်မြက်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ စတသောပိ–လေးမျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာ–ဤမြက်တို့သည်၊ တိဏာဇာတိယော–မြက်မျိုးတို့တည်း၊ ဘောဟိ–ဤမြက်တို့ဖြင့်၊ ကဋ္ဌသာရဏေ စ–ဗျာ သင်ဖြူးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တဋ္ဌိကာယော စ–သပေါ့ဗျာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကဲ့ရှေ့ရှိ–ပြုကြကုန်၏၊ ဘွော–ဤမြက်မျိုးတို့တွင်၊ **ရေ**ရှတိ–ကား၊ ရေကာတိဏာ–ပြိန်းမြက်တည်း၊ တံ–ထို ပြိန်းမြက်သည်၊ သြဌာရိက–ကြမ်းတမ်း၏၊ မောရရှတိဏာ–မြာမြက်သည်၊ တမ္မသီသံ–နီသော အဖျားရှိ၏၊ မုဒုက–နူးညံ့၏၊ သုခသမ္မသံ–ကောင်းသော အတွေ့ရှိ၏၊ တေန–ထိုမြက်သည်၊ ကတတဋ္ဌိကာ–ပြုအပ်သော သပေါ့ဗျာသည်၊ နိပန္နိတ္တာ–လျောင်း၍၊ ဝုဋ္ဌိတမတ္တော–ထကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗုန–ဖန်၊ ဥဒ္ဒါမာတာ–အထက်သို့ တက်ကြွသည်၊ (ဖောင်းကြွ သည်၊) ဟုတ္တာ–၍၊ တိဌတိ–တည်၏၊ မဇ္ဈာရနာ–သင်မြက်ဖြင့်၊ သာ**ရ**ကေပိ–အဝတ်တို့ကို သော်မှလည်း၊ ကရေ**ရှ**ိ–နိ၏၊ [ပိသဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာ၊ အဝတ်တောင် ရက်လို့ ရသည်၊ သင်ဖြူးရက်ဖို့ကား ပြောဖွယ် မလို၊] ဓ**ဇ**ဿ–ပိတ်မြက်၏၊ မဏိ သဒိသော–ပတ္တမြား၊ အဆင်းနှင့်တူသော၊ ဝဏ္ဏော–အဆင်းသည်၊ ဟောတိ–၏။

သေနာသနံ ပညပေသိတိ–ကား၊ ဘိသိ' ဝါ–ဘုလ္လိုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌသာရကံ ဝါ–ဗျာ သင်ဖြူးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပညပေသိ–ခင်းပြီ၊ [မြတ်စွာဘုရား၏ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၌ **အရှင်သောဏ**ဖို့ ညောင်စောင်းခင်းပေးဖို့ရန် မလျော်သောကြောင့် သေနာသနံကို **"ဘိသိ' ဝါ ကဋ္ဌသာရကံ ဝါ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ထို နှစ်မျိုးတွင်လည်း တစ်မျိုးမျိုးကိုသာ ခင်းမည် ဖြစ်သော ကြောင့် ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါသဒ္ဒါဖြင့် ပြသည်၊] စ ပန–ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ ပညပေတ္တာ–ခင်းပြီး၍၊ သောဏသ–အား၊ အာရောစေတိ–ပြော၏၊ (ကိ'?)၊ အာဝုသော–ငါ့ရှင်၊ သတ္တာ–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တယာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိ'–အတူ၊ ဧကာဝါသေ–တစ်ခုတည်းသော ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၌၊ ဝသိတုကာမော–သီတင်းသုံးတော်မူလိုအ၏၊ ဂန္ဓကုဋိယံယေဝ–ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၌ပင်၊ တေ–သင့်ဖို့၊ အာသနံ– နေရာကို၊ ပညတ္တံ– ခင်းထားအပ်ပြီ၊ ဣတိ– သို့၊ (**အာရောစေတိ**)။

၂၅၈။ အယံ ခွဿ ကာလောတိ–ကား၊ အယံ–ဤ အခါသည်ကား၊ (တဿ–ထို နွားတို့မှာစကား၏၊) ကာလော–လျှောက်ထားဖို့ရန် အချိန်အခါသည်၊ ဘဝေယ္ယ – ဖြစ်လောက်ရာ၏၊ [အသေကို " **ဘဝေယ္ယ** " ဟု ဖွင့်သည်၊

ပါဠိတော်ဝယ် ယဲ ပရိဒဿိ၌ ယဲ ဟူသော အနိယမအတွက် **"တသ"**ဟု နိယမ အပိထည့်ပါ၊] **ပရိဒဿီ**တိ–ကား၊ ပရိဒဿေသိ–ညွှန်ပြပြီ၊ ဣဒ္ဓိ၌–ဤမည် ဤမည်သော အကြောင်းကိုလည်း၊ ဝေယျာဝဋ္ဌိ–လျှောက်လေလော၊ ဣတိ–သို့၊ ယံ–အကြင် အကြောင်းအရာကို၊ မေ–ငါ၏၊ ဥပစ္စာယော–သည်၊ ဇာနာယေသိ–သိစေပြီ၊ အယံ–ဤအခါသည်ကား၊ တသ–ထို အကြောင်းအရာ၏၊ ကာလော–လျှောက်ဖို့ရန် အချိန်အခါသည်၊ ဘဝေယျ–ဖြစ်ရာ၏၊ ဟန္ဒ–ချက်ချင်း၊ ဒါနိ–ယခုအခါ၌၊ တံ သာသနံ–ထို နှုတ်မှာစကားကို၊ အာရောစေမိ–လျှောက်အုံ၊ ဣတိ အယံ–ကား၊ ဣတ္ထ–ဤ အယံ ဌသ ကာလောဟူသော ပါဌ်၌၊ အဝိဟ္ဘာယော–**အရှင်သောထား**၏ အလိုတည်း။

၂၅။ ဝိနယခရုပဋ္ဌမေနာတိ–ကား၊ အနုသာဝနာစရိယပဋ္ဌမေန–ကမ္မဝါစာဆရာဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊ (ဂဏေနဲ၌ စပ်၊) **အနုစာရာမိ ၊ပေ၊ ဂုဏာတိုဏ္ဍပါဟနဋ္ဌိ** ဣတ္ထ–၌၊ မနုဿစမ္မံ–လူ၏ အရေကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ ယေန ကေနစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ စမ္မေန–အရေဖြင့်၊ ဥပါဟနာ–ဖိနပ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ [လူ့အရေမှတစ်ပါး နွားရေ၊ ကျားရေ စသည်တို့တွင် မည်သည့် အရေမဆို ဖိနပ်ချုပ်ဖို့ရန် အပ်သည်–ဟူလို၊] ဥပါဟနကောသကသတ္တကောသကကုဠိကကောသကေသုပိ – ဖိနပ်အိမ်, ဓားအိမ်, သံကောက်အိမ်တို့၌လည်း၊ သေဒ နယော–တည်း။

ပန–ကား၊ **စမ္မာနိ အတ္ထရဏာနိ**တိ ဣတ္ထ–၌၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဧဠကစမ္မံ စ–သိုးရေကိုလည်းကောင်း၊ အစေမ္မဉ္စ–ဆိတ်ရေကို လည်းကောင်း၊ အတ္ထာရိတ္တာ–ခင်း၍၊ နိပန္နိတ္တဲ ဝါ–လျောင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ နိသီဒိတ္ထဲ ဝါ–ထိုင်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ မိဂစမ္မေ–သားကောင်မျိုးတို့၏ အရေ၌၊ ဧကိမိဂေါ–ဧကိမည်သော သားကောင်လည်းကောင်း၊ ဝါတမိဂေါ–သမင်ဖျံလည်းကောင်း၊ ပသဒမိဂေါ–ချေ(ဂျိ)သမင်လည်းကောင်း၊ ကုရင်မိဂေါ–ဆတ်သမင်လည်းကောင်း၊ မိဂမာတုကောပြောင်သမင်လည်းကောင်း၊ ရောဟိတမိဂေါ – စိုင်သမင်လည်းကောင်း၊ ဣတိ – သို့၊ ဧတေသံ ယေ ဝ–ဤ သမင်မျိုးတို့၏သာ၊ စမ္မာနိ– တို့သည်၊ ဝဋ္ဋန္တိ– ကုန်၏၊ ပန– ဗျတိရိတ်ကား၊ အညေသံ – ဆိုအပ်ပြီးသော သားကောင်တို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ မဏ္ဍူဋ္ဌော – မျောက်လည်းကောင်း၊ ကာဠသီဟော စ – မျောက်ညိုလည်းကောင်း၊ သရဘော – သမင်ဆီးဆောက်လည်းကောင်း၊ ကဒလိမိဂေါ–ကဒလီမည်သော သားကောင်လည်းကောင်း၊ ဝါ – ဝံပိုင်လည်းကောင်း၊

(ကြောင်ဝံပိုက်ဟုလည်း ဆိုကြ၏။) ယေကေစိ–အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ့အလုံးစုံကုန်သော၊ ဝါဠမိဂါ စ–ရဲစွမ်းသော သားကောင်တို့လည်းကောင်း၊ (ဣတိ–သို့။) တေသံ–ထို သားကောင်တို့၏၊ စမ္ဘံ–သည်၊ နဝဏ္ဏတိ–မအပ်။

တတ္ထ–ထိုသားကောင်တို့တွင်၊ **ဝါဠမိဂါ**တိ–ကား၊ သီဟဗျဂ္ဃအစ္ဆတရစ္ဆာ–ခြေသုံ့၊ ကျား၊ ဝံ၊ အောင်းတို့တည်း။ စ–ဆက်၊ ကေဝလံ–ဂေါမဟိ'သ စသည်မဖက် သက်သက်၊ **တေသံ**ယေဝ–ဤ ဝါဠမိဂတို့၏သာ၊ (စမ္ဘံ–သည်၊ နဝဏ္ဏတိ–မအပ်သည်ကား၊) နမဟုတ်သေး၊ ပန–အဟုတ်ကား၊ ယေသံ–အကြင် သားကောင်တို့၏၊ စမ္ဘံ–သည်၊ ဝဏ္ဏတိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တံ–ဦ့်၊ တေ–ထို သားကောင်တို့ကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ အဝသေသာ–ကြွင်းကုန်သော၊ အန္တမသော–အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဂေါမဟိ'သသသ ဗိဠာရာဒယောဝိ–နွားကျွဲ၊ ယုန်၊ ကြောင် အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သမ္ဘေ–အလုံးစုံသော သားကောင်တို့ကို၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ–ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အနက်၌၊ (အနုစာနာမိ ၊ပေ၊ ဧဌေကစမ္ဘံ အဇစမ္ဘံ မိဂစမ္ဘံ ဟူသော ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အနက်၌။) ဝါဠမိဂါတွေ–ဝါဠမိဂတို့ဟူ၍သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–ကုန်၏။ ဟိ–မှန်၊ သမ္ဘေသံ–အလုံးစုံကုန်သော၊ **တေ**သံ–ဤ သားကောင်တို့၏၊ စမ္ဘံ–သည်၊ နဝဏ္ဏတိ။

နဝ တာဝ ၊ပေ၊ ဣဒ္ဓိတိ–ကား၊ ယာဝ–လောက်၊ အာဟရိတွာ ဝါ–ဆောင်၍သော်လည်း၊ နဝ ဒိန္နံ–မပေးအပ်သေး၊ (သက်နံ့: လက်ခံထားသော

စမ္ဘံ နဝ ဝဏ္ဏတိ။ ။"**ဤ မဏ္ဍ စသော သားကောင်တို့၏ အရေသည် မအပ်**" ဟူရာ၌ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ ခုတင်၊ ကုလားထိုင် စသည်တို့၌ ခင်း၍ အိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း၌ မအပ်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ကြမ်းပြင်စသည်ပေါ်၌ ခင်း၍ ကျောင်းအသုံးအဆောင် အဖြစ်ဖြင့်ကား သုံးစွဲကောင်းပါသေး၏။ [စမ္ဘံ နဝ ဝဏ္ဏတိ နိသီဒနတ္ထရဏံ ကာတုံ နဝ ဝဏ္ဏတိ၊ ဘူမတ္ထရဏာဒီဝသေန သေနာသနပရိဘောဂေါ ဝဏ္ဏတေဝ၊–ဝိမတိ၊] ဤ စကားကို ထောက်၍ ယခုအခါ သားရေနယ်များကို ဆိတ်ရေ၊ သိုးရေ အပ်သော **သ**ားကောင်ရေ ဟုတ်–မဟုတ် စစ်၍ အပ်သော သားရေကိုသာလည်းကောင်း၊ **အ**ပ်သော နေရာ၌သာလည်းကောင်း သုံးသင့်ကြသည်။

နဝ တာဝ ၊ပေ၊ ဣဒ္ဓိတိ။ ။ ဤ စကား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါဠိတော် ကြည့်မှ နားလည်နိုင်မည်။ ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်သို့ ရောက်နေကြသော ရဟန်းတို့အား လူတို့က ကျောင်းတိုက်၌ ရှိနေသော ရဟန်းများထံ အပ်နှံ၍ သက်နံ့: လှူကြ၏၊

ပုဂ္ဂိုလ်က ဆောင်ယူ၍ မပေးအပ်သေး။) ဘန္တေ၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရားတို့ဖို့၊ စီဝရ-သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပါပြီ၊ (ရပါပြီ၊) ဣတိ-သို့၊ ပဟိဏိတွာ ဝါ-စေလွှတ်၍ သော်လည်း၊ နာဟောစိတံ-မလျှောက်အပ်သေး၊ (သက်နိ: လက်ခံထားသော ပုဂ္ဂိုလ်က တမန်လွှတ်၍ မလျှောက်အပ်သေး။) တာဝ-ထိုမျှလောက် ကာလ ပတ်လုံး၊ ဂဏန-ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့၊ နဿ ဥပေတိ-မကပ်ရောက်သေး၊ အနဓိဋ္ဌိတံ-အဓิဋ္ဌာန်မတင်အပ်သည်၊ သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ-၏၊ အဓิဋ္ဌိတဠ-အဓิဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးသော သက်နိ:သည်လည်း၊ ဂဏန-အဓิဋ္ဌာန်တင်အပ်ပြီးဟူသော အရေအတွက်သို့၊ နဿ ဥပေတိ-မကပ်ရောက်၊ ဣတိ အဏ္ဍော-နက်၊ ပန-အနွယ၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အာနေတွာ ဝါ-ဆောင်၍သော်လည်း၊ ဒိန္နံ-သည်၊ ဟောတိ၊ (ဘန္တေ တုမှာကံ၊ စီဝရ-သည်၊) ဥပ္ပန္နံ-ပြီ၊ ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်း၊ သုတ-ကြားအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တကော-ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ ဒသာဟမေဝ-ဆယ်ရက်ပတ်လုံးသာ၊ ပရိဟာရံ-အစောင့်အရှောက် ကို၊ လဘတိ-ရ၏၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စမ္ဘကွန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မိမိအတွက် မူလကျောင်းတိုက်၌ သက်နိ:ရကြောင်း မသိသေးသော ရဟန်:တို့မှာ ဆယ်ရက်လွန်သော် အဘယ်သို့ ပြုဖွယ်ရှိသနည်းဟု ယုံမှားဖွယ် ရှိသောကြောင့် ဤ စကားကို မိန့်တော်မူသည်၊ ဆိုလိုရင်းကား မိမိမှာ သက်နိ: ရရှိကြောင်းကို မသိသေးသမျှ အဓิဋ္ဌာန် (ဝိကပ္ပနာ) မပြုဘဲ ထား၍ အပြစ် မရှိ၊ လူကြုံဖြင့် ဖိုလိုက်၍ (အကြောင်းကြား၍) သိလျှင်ကား ထို သိသည့်နေ့မှ စ၍ ဆယ်ရက်သာ အစောင့်အရှောက်ရသည်-ဟူလို။

****

၆–ဘေသဇဂ္ဃနွန္ဓကအဖွင့်

[ဆေးနှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၏အပေါင်း။]

ပဠူဘေသဇ္ဇာဒိကထာ

၂၆၀။ ဘေသဇ္ဇကွန္ဓကေ–၌၊ **သာရဒိကေန အာဟာဒေနာ**တိ–ကား၊ သရဒ**ကာလေ**–သရဒဥတုအခါ၌၊ ဥပ္ပန္နေန–ဖြစ်သော၊ ပိတ္တာဟာဒေန–သည်းခြေနာသည်၊ (ဖုဋ္ဌာနံ၌ စပ်၊) ဟိ–ချဲ့၊ တသ္မိं ကာလေ–ထို သရဒဥတုအခါ၌၊ **ဝသောဒကေနပိ**–မိုးရေဖြင့်လည်း၊ တေမေန္တိ–စိုထိုင်းနေကုန်၏၊ ကဒ္ဒမမ္မိ–ရွံ့ညွန်ကိုလည်း၊ မဒ္ဒန္တိ– နင်းရကုန်၏၊ အန္တ ရန္တ ရာ– အကြား အကြား၌၊ အာတပေါဒိ–နေပူသည်လည်း၊ ခရော–ကြမ်းတမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ တေန–ထို့ကြောင့်၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏၊ ပိတ္တံ–သည်းခြေသည်၊ ကောဋ္ဌာ ရ ဂတံ–အူအုတ္တင်းသို့ ရောက်နေသည်၊ ဟောတိ၊ **အာဟာရတ္ထာ ဖရေယျာ**တိ–ကား၊ အာဟာရတ္ထံ–အာဟာရကိစ္စကို၊ သာဓေယ္ယ–ပြီးစေနိုင်ရာ၏။

၂၆၁။ ရဏ္ဍာရေ**ဖ**ိ–ကား၊ ရ ဇိရန္တိ–ဆကြေကျက်ကုန်၊ ဝါ–အစာမကြေကုန်၊ ဝါတရောဂ–လေရောဂါကို၊ ပဋိပ္ပသဿမ္ဘေတုံ–ငြိမ်းစေခြင်းငှာ၊ ရ သကြ္ကောန္တိ–မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ **သေနေဟိတာနိ**တိ–ကား၊ သိနိဒ္ဓါနိ–စေးကပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည်၊

ပိတ္တံ ကောဋ္ဌဂ္ဃရဂတံ။ ။တစ်ကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့နေသော သည်းခြေသည် အပဒ္ဒသည်းခြေ မည်၏၊ ထို အပဒ္ဒသည်းခြေသည် မိုး၏ စိစွတ်ခြင်း၊ ရွံ့ညွန်ကို နင်းရ ခြင်း၊ နေပူ၏ ပြင်းထန်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖောက်ပြန်၍ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ပျံ့နှံ့မနေဘဲ အူအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သွားခြင်းကို **"ကောဋ္ဌဂ္ဃ**ရ**ဂတံ"**ဟု ဆိုသည်၊ ကောဋ္ဌသ + အဗ္ဘန္တရံ ကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရံ၊ ကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရေ + ဂတံ ကောဋ္ဌဗ္ဘန္တရဂတံ။

သိနိဒ္ဓါနိ။ ။သိနိဟဘောတ်+တပစ္စည်းဖြင့် **"သိနိဒ္ဓါနိ"**ဟု ပြီး၏၊ သံဝဏ္ဏောတဒ္ဒ ၌လည်း စုရာဒိ သိနိဟဘောတ်ဖြင့် **"သေနေဟိတာနိ"**ဟု ရှိသင့်၏၊ သိနိဟိတောတ်သည် (သေ့ဟ) စိစွတ်စေးကပ်ခြင်း၊ အဆီအစေးများခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ **"သေနေဟ ယတိ ဧတေနာတိ သေနေဟော၊ သေနေဟော+ဃသ် အတ္ထိတိ သေနေဟိတာနိ"** ဟု ပြု၊ သဒ္ဒာတ+အသယတ္ထိအနက်၌ ဏတပစ္စည်း သက်၊ **"အဆီအစေးများသော ထောပတ်သော အစာတို့သည် သာ၍ပင် အစာ မကြေနိုင်ကြ"** ဟုလို။

ဝါ–အဆီအစေးများသောဘောဇဉ်တို့သည်၊(**"ပဂေဝ–ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ နန္ဓာဒေန္တိ–မနှစ်သက်စေနိုင်ကုန်၊ ဝါ–အစာမကြေကုန်"**ဟု ပါဠိတော်၌စမ်း) **ဘတ္တာနန္ဓာဒကေနာ**တိ–ကားဘတ္တာ–ဆွမ်းကိုး အရောစကေန–မနှစ်သက်စေ တတ်သော ဆေးကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ကိသာ ဟောန္တိ စသည်၌ စပ်။)

၂၆၂။ အစ္ဆဝသန္တိအာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ နိသဂ္ဂိယဝဏ္ဏနာယ်–နိသဂ္ဂိယသိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်၌၊ ဝတ္ထုနယေနေ၀–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝိနိစ္ဆယော–ကို၊ ဝေဒိတမ္ဘော–၏၊ **ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိအာဒီသု**–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ မဏ္ဍနိကေ–မွန်းတည့်အခါသည်၊ အဝိတိ၀တ္တေ–မလွန်သေးမီ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–အကပ်ခံပြီး၍လည်းကောင်း၊ ပစိတွာ–ချက်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ ပရိသာ၀ေတွာ စ–စစ်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ (**"တေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ"** ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ [တွာ၀စ္ဗယန္တ ပုဒ်တို့ဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် ပါဠိတော်၌ ပဋိဂ္ဂဟိတ် စသည်တို့ကို ကြိယာ၀ိသေသန ထင်ရှားအောင် **"ဟုတွာ"**တည့်၍ အနက်ပေးပါ၊] **တေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတ္တန္တိ**–ကား၊ သတ္တာဟကာလိက တေလပရိဘောဂေန–သတ္တာဟကာလိကဆီကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–

နန္ဓာဒေန္တိ။ ။ စုရာဒိ, ဆဒိဓာတ်သည် ရစိ (နှစ်သက်ခြင်း) အနက်ကို ဟောအ်၏၊ ဤ၌ ကာရိတ်လည်း ဝင်စေရမည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?–**"ဘောနောနိ"**ဟု ကတ္တာ၊ ရှိသောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ **"နန္ဓာဒေန္တိတိ ရစိ နု ဥဗ္ဘာဒေန္တိ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်သည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ နု ဒီဃန္တိကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊ **"မူလ စာ:ထားသော အစာများက အစာမကြေသောကြောင့် လေရောဂါကိုလည်း မပြေပြစ်စေနိုင်ကြကုန်"**ဟူလို။

ဘတ္တံ အရောစကေန။ ။ ဘတ္တာနန္ဓာဒကေနကို **"ဘတ္တ+အန္ဓာဒကေန"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အန္ဓာဒကဌ် **"ဆာဒေတိ–နှစ်သက်စေ၏၊ ဣတိ ဆာဒကံ၊ နု+ဆာဒကံ အန္ဓာဒကံ၊ ဘတ္တံ+အန္ဓာဒကံ ဘတ္တန္ဓာဒကံ (ပဠာဘေသန္ခ–ထောပတ်စသော ငါးမျိုးသော ဆေး၊)"** ဤသို့ ပြုပါ၊ ဆဒိ–ရုစိမှိပဿ ဓာတ်နက် ရှိသောကြောင့် အရောစကေနဟု ဖွင့်အ်၏၊ [အရှိ,စာအုပ်၌ **"ဘတ္တာန္ဓနေန"**ဟု ရှိ၏၊ **"ထမင်း၌+ဆန္ဒမရှိကြောင်းဖြစ်သော ဆေး"**ဟု ပေးပါ၊] ရောစတိတိ ရောစကံ၊ နု+ရောစကံ စသည်ကဲ့သို့ စာအုပ်များ၌ **"အရောစိကေန"**ဟု တွေ့ရ၏၊ ဣဒုပစ္စည်းဖြင့် ဘောဟာ ဖြစ်ဖို့ရန် မကောင်းသော ကြောင့်လည်းကောင်း, ဣဒ္ဓိလိင်အရာ၌သာ အ ကို ဣပြုသောကြောင့်လည်းကောင်း ထိုပါဌ်ကို စဉ်းစားသင့်၏၊ ယောဇနာ၌လည်း ဘတ္တာရောစကေနဟု ရှိသည်။

သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) [သတ္တာဟကာလိကဆီကို သုံးဆောင်နိုင်သကဲ့သို့ အကပ်ခံပြီးလျှင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး သုံးဆောင်နိုင်သည်–ဟူလို။]

၂၆၃။ မူလဘေသဇ္ဇာဒိဝိနိစ္ဆယောပိ– မူလဘေသဇ္ဇ အစရှိသည်တို့၏ အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်း၊ ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏနာယ – ခုဒ္ဒကသိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်၌၊ (ဝိကာလဘောဇနေသိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်၌၊) ဝုတ္တောယေဝ–ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဓ–ဤ၌ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဌာ၌၊ ယံ ယံ–အကြင် အကြင် အဆုံးအဖြတ် စကားရပ်ကို၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေ့၌၊ အဝုတ္တံ–မဆိုအပ်သေး၊ တံ တဒေဝ–ထိုထို ရှေ့၌ 'မဆိုအပ်သေးသော စကားရပ်ကိုသာ၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ–ဖွင့်ကုန်အံ့၊ **ဝတ္ထေန္တိ**–ကား၊ သေတဝစ်–ဖြူသောအဆင်းရှိသော လင်းလေကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆိတ်ဖူးကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) **နိသဒံ နိသဒပေါတကန္တိ**–ကား၊ ပိသနသိလံ စ– ကြိတ်ရာ ကျောက်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြိတ်ကျောက်ပြင်ကိုလည်းကောင်း၊) ပိသနပေါတံ စ– ကြိတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကျောက်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြိတ်ကျောက်တုံးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊) [အနုဇာနာမိ၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် **"ပိသနသိလံ စ ပိသနပေါတံ စ"** ဟု ဒုတိယန္တ ရှိစ၊] **ဖဏ္ဍန္တိ**–ကား၊ လတာဇာတိ–နွယ်မျိုးတည်း၊ [ခွေးတောက်နွယ်–ဟူလို။] **နတ္ထမာလန္တိ**–ကား၊ ကရဏ္ဍ–သင်းဝင်ကို၊ [အဘိဓာန်၌ ပုလ္လင်ရှိ၏၊ ထိုကြောင့် ဒုတိယန္တ ကြ်သည်။] **ဟိဝုံ ဟိဝုံစတု ဟိဝုံသိပါ ဠိကာ**–ရှိန်းခို, ရှိန်းခိချိပ်, ရှိန်းခိလွှာတို့သည်၊ ဟိဂုံဇာတိယောယေဝ–ရှိန်းခိမျိုးတို့ချည်းသာတည်း၊ [ရှေးက **"ဟိန်းခို"** ဟု ခေါ်ကြ၏။] **တာ တာ ကပပတ္တိ တကပတ္ထိယော**–ချိပ်, ချိပ်စေး, ချိပ်လွှာတို့သည်၊ လာခါဇာတိယော(ဇ၀)–ချိပ်မျိုးတို့ချည်းသာတည်း။

သာမုဒ္ဒန္တိ–ကား၊ (ယံ–အကြင် ဆားသည်၊) သမုဒ္ဒတီရေ–သမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်း၌၊ ဝါလုကာ ဝိယ– သဲသည်ကဲ့သို့၊ သန္တိ ဌတိ– ကောင်းစွာ တည်၏၊

သာမုဒ္ဒံ။ ။သာမုဒ္ဒန္တိ ဇတ္ထ သမုဒ္ဒေ သန္တိ ဌတိတိ သာမုဒ္ဒန္တိ ဝစနတ္ထ ဒဿေန္တော အာဟ သမုဒ္ဒတီရေဟိအာဒိ၊ တီရေတိ ဣမိနာ သမုဒ္ဒေတိ ဇတ္ထ သတ္တမီဝိဘတ္တိယာ သမီပတ္ထေ ပဝတ္တဘာဝံ ဒဿေတိ၊–ယောဇနာ။

(တံ–ထိ သမ္ဒဒ္ဓရာကမ်ိုး၌ တည်သော ဆားကို၊ အနုဇာနာမိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **ကာဠလောဏန္တိ**–ကား၊ ပကတိလောဏ်–မပြုမပြင် ပင်ကိုဆားကို၊ (မချက်ရသေးသည်ဖြစ်၍ နက်နေသော ပင်ကိုဆားကို၊ အနုဇာနာမိ၊) **သိန္ဓဝန္တိ**–ကား၊ (ယ–အကြင် ဆားသည်၊) သေတဝဏ္ဏ–ဖြူသောအဆင်း ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပမ္ဗတေ–သိန္ဓုတောင်၌၊ ဥဒ္ဓဟတိ–ထ၏၊ ဝါ–ပေါက်၏၊ (တံ–ထို သိန္ဓုတောင်၌ ပေါက်သောဆားကို၊ အနုဇာနာမိ၊) [**"သိန္ဓုမ္ပိ+ဥဒ္ဓိတံ သိန္ဓဝံ"** ဟု ပြု၊] **ဥဒ္ဓိအန္တိ**–ကား၊ (ယ–အကြင် ဆားသည်၊) ဘူမိတော–မြေမှ၊ အကုံရဲ–အညွန့်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥဒ္ဓဟတိ–ပေါ်ထွက်လာ၏၊ (တံ–ထို မြေမှ ပေါ်ထွက်သော ဆားကို၊ အနုဇာနာမိ၊) [ဆပ်ပြာပေါက်သကဲ့သို့ မြေပေါ်၌ ပေါ်ထွက်သော ဆား–ဟူလို၊] **ဗိလန္တိ**–ကား၊ ဒဗ္ဗသမ္ဘဿရေဟိ–သစ် အဆောက်အဦတို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ'–တကွ၊ ပစိတံ–ချက်အပ်သော ဆားကို၊ (အနုဇာနာမိ)၊ တံ–ထို ဆားသည်၊ ရတ္တဝဏ္ဏ–နီသောအဆင်း ရှိ၏။

၂၆၄–၆။ ကာယော ဝါ ဒုဂ္ဂန္ဓောတိ–ကား၊ ကသစိ–အချို့ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အသာဒီနံ– မြင်း အစရှိသည်တို့၏၊ ကာယဂန္ဓော ဝိယ– ကိုယ်အနံ့ကဲ့သို့၊ ကာယဂန္ဓော–ကိုယ်အနံ့သည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ တသာပိ–(မကောင်းသော ကိုယ်နံ့ရှိသော) ထို ရဟန်းအားလည်း၊ သိရီသကောသမ္ဘာဒီစုဏ္ဏာနိ ဝါ–ကုက္ကိုခေါက်, ဝတ်ပန်း အစရှိသည်တို့၏ အမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓစုဏ္ဏာနိ ဝါ–နံ့သာမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာနိ–အလုံးစုံသော အမှုန့်တို့သည်၊ ဝဋ္ဋန္တိ–အပ်ကုန်၏၊ **ဆကဏာ**အန္တိ–ကား၊ ဂေါမယ–နွားချေးကို၊ **ရုစေန နိပဏ္ဏန္တိ**–ကား၊ ရဇေကဿဋ္ဌ–ဆိုးရည်ခေါက် အဖတ်ကို၊ (အနုဇာနာမိ၌စပ်၊)

ဥဒ္ဓိဒံ။ ။ ဘူမိတော–မြေမှ၊ ဥဒ္ဓိန္ဒတိ–ဖောက်ထွက်တတ်၏၊ ဣတိ ဥဒ္ဓိဒံ၊ ဥပုဒ္ဓ+ဘိဒ, အ ပစ္စည်း၊ ယောဇနာဋ္ဌကား ဤသို့ မကြံတဲ့ **"ဥဒ္ဓိရံ"**ဟု ပါဠိမှန်ပြု၍ **"ဥဒ္ဓိတောဟုမ်ဟောတာ ဤဂရုတိ ဥဂ္ဂဟတိ ဥဒ္ဓိရန္တိ ဝစနတ္ထော ဒဿေန္တော အာယ ဘူမိတော အကုံရဲ ဥဒ္ဓဟတိ၊ ဣတ္ထမိနာ အဒ္ဓကထာနယေန ဩဠာရော တတိယကွဂရော ယေဝ ယုဇ္ဇတိ၊ ပေါ်ထွကေသု ပန စတုတ္ထကွဂရောယေဝ ဒိဿတိ"**ဟု ဆိုလေသည်။

ဗိလံ။ ။ ဗိလန္တိ ကောဠာသော၊ တသ္မာ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေဟိ ဗိလေဟိ သဒ္ဒိ' ပစိတံ ဗိလန္တိ အတ္ထော ဒဿေန္တော အာဟ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေဟိ သဒ္ဒိ' ပစိတန္တိ၊ အဘိဓာနေ ပန ဗိလာလန္တိ ပါဠော အတ္ထိ–ယောဇနာ၊ [အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန် နိဿယ၌ **"ဗိဠကံ=ဗိဠံ"**ဟု ရှိ၏၊ (၄၆ဝ) အဘိဓာန်။]

ပါကတိကစုဏ္ဍမ္ဘိ–ပကတိဖြစ်သော အမှုန့်ကိုလည်း၊ (မချက်အပ်သော ဖန်ရည်ခေါက်၏ အမှုန့်ကိုလည်း၊) ကောရွေတွာ–ထောင်း၍၊ ဥဒကေန–ရေဖြင့်၊ တောမေတွာ–ဆွတ်၍၊ နှာယိတုံ–ရေချိုးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ တေမ္ဘိ–ဤ ပါကတိစုဏ္ဍသည်လည်း၊ ရဇနနိပက္ကသခေါမေဝ – ကျိုချက်အပ်ပြီးသော ဆိုးရည်ခေါက်၌ သွင်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့သာ၊ ဂစ္ဆတိ–၏။

အာမကမံသဠ ခါဒိ ၊ပေ၊ ပိဝိတိ–ကား၊ တံ–ထိုအသားစိမ်း,အသွေးစိမ်းကို၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းသည်၊ နခါဒိ–ခဲစားသည် မဟုတ်၊ နပိဝိ–သောက်သည် မဟုတ်၊ အမနသောဝ–သရဲသဘက်သည်၊ ခါဒိတွာ စ–ခဲစားပြီး၍လည်းကောင်း၊ ပိဝိတွာ စ–သောက်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ ပက္ကမ္ဘော–ဖဲသွားပြီ၊ တေန–ထို့ကြောင့်၊ **"တဿ သော အမနုဿိကာဟာရော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ"** တိ–တဿ ၊ပေ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဟူ၍၊ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ)၊ ဝုတ္တံ–မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

အဠနန္ဒိ ဧတံ–အဠနံဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်၊ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝစနံ–အလုံးစုံသော မျက်စဉ်းကို သိမ်းယူကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ **ကာဠဠနန္ဒိ**–ကား၊ ကောဟ–တစ်မျိုးသော၊ အဠနဓာတိ–မျက်စဉ်းမျိုးတည်း၊ နာနာသမ္ဘာရေဟိ–အမျိုးမျိုးသော အဆောက်အဦးတို့ဖြင့်၊ ကတံ–ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းသည်၊ **ရသဠနံ**–ရသဠနမည်၏၊ **သောတဠနန္ဒိ**–ကား၊ နဒီသောတာဒီသု–မြစ်ရေအယဉ် အစရှိသည်တို့၌၊ ဥပဠနကံ–ဖြစ်သော၊ အဠနံ–မျက်စဉ်းတည်း၊ **ဂေရုကော** နာမ–ဂေရုက မည်သည်၊ သုဝဏ္ဏဂေရုကော–ရွှေအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်း ရှိသော ဂွေ့သင်္ဘောတည်း၊ (ဋီကာ၌ **"ရွှေအဆင်းရှိသော ဒုတ္ထာအဝါတည်း"**ဟု ဆို၏။)

ပါကတိကစုဏ္ဍ။ ။ အပက္ကသာဝစုဏ္ဍ–မချက်အပ်သေးသော ဆိုးရည်ခေါက်၏ အမှုန့်တည်း၊ တေန–ထိုသို့ ပါကတိကစုဏ္ဍကို ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ထပေတွာ ဂန္ဓစုဏ္ဍ–နံ့သာမှုန့်ကို ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ–အလုံးစုံသော အမှုန့်သည် အပ်၏၊ ဣဒေ ဝ ဝ၁ဒ္ဓိ–သာရတ္ထ။

အဠနံ။ ။ အညွှတိ စက္ခုံ ဟောနှာတိ အဠနံ–မျက်စိကို သုတ်လိမ်းကြောင်း ဖြစ်သော မျက်စဉ်း၊ မြန်မာလူမျိုးတို့က မျက်စဉ်းကို မျက်စိထဲ၌ အရည်လုပ်၍သာ ခတ်ကြသော်လည်း ကုလားလူမျိုးတို့ကား မျက်စိအေးအောင် မျက်လုံးပတ်ပတ်လည်၌ သုတ်လိမ်း၍လည်း ထားကြသည်။

ကပလ္လန္တိ–ကား၊ ဒီပသိခတော–ဆီမီးအလျှံမှ၊ ဂဟိတမသိ–ယူအပ်သော မင်တည်း၊ **အဠနုပဓိသနေဟိ**တိ–ကား၊ အဠနေန–မျက်စဉ်းနှင့်၊ သဒ္ဒိ–တထွ၊ ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ဝိသိတမ္ဘေဟိ–ကြြတ်ထိုက်သော ဆေးတိုဖြင့်၊ (**"အတ္ထော ဟောတိ"**ဌ်စပ်)၊ ဟိ–မှန်၏၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုတစ်ခုသော၊ အဠနုပ ဝိသန်–မျက်စဉ်းနှင့်တကွ ကြြတ်ထိုက်သော ဆေးသည်၊ နဝဠတိ–မအပ်သည် ကား၊ နမဟုတ်၊ ဝဠတိ ဝေ–အပ်သည်သာ၊ **စန္ဒနန္တိ**–ကား၊ လောဟိတစန္ဒနာ ဒိကံ–စန္ဒကူးနီ အစရှိသော၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော စန္ဒကူး သည်၊ **တဂရာ**ဒိနိ–တောင်ဧလပ်နန်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ပါကဋ္ဌာနိ–ထင်ရှား ကုန်၏၊ အညာနိပိ–စန္ဒန၊ တဂရစသည်တို့မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နီလုပ္ပလာဒိနိ–ကြာညိုပန်း အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝဠန္တိယေဝ–နဲ့သည်သာ။

အဠ္ဌိမယန္တိ–ကား၊ မနုဿဌ်–လူရိုးကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ အဝသေသ အဠ္ဌိမယ–ကြွင်းသော အရိုးဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကို၊ **ဒန္တမယန္တိ**– ကား၊ ဟတ္ထိဒန္တာဒိသဗ္ဗဒန္တမယ–ဆင်ဖွယ် အစရှိသော အလုံးစုံသော အစွယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကို၊ (အနုဓာနာမိဌ် စပ်)၊ **ဝိသာဏမယေ**ဝိ– သားချိုဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ဌ်လည်း၊ အကပ္ပိယံ နာမ–မအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်မည်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ [အဠနီပုဒ်ကို ငုံ၍ အကပ္ပိယာ နာမရှိလျှင် ကောင်း၏။] နဠမယာဒယော–နဠမအစရှိသော မျက်စဉ်းကျည်တို့သည်၊ ဧကန္တ ကပ္ပိယာယေဝ–ကေန်အပ်ကုန်သည်သာ၊ **သလာကဌာနီယန္တိ**–ကား၊ ယတ္ထ– အကြင် အရပ်ဌ၊ သလာကံ–မျက်စဉ်းတံကို၊ ဩဒဟန္တိ–သွင်းထားကြကုန်၏၊ တံ–မျက်စဉ်းတံ ထားရာ ထိုအရပ်ကို၊ (သာမညက်)၊ သုသိရဒဏ္ဍာဒိ ဝါ– အခေါင်းရှိသော တုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထဝိကံ ဝါ–အိတ်ယပ်ကိုလည်း ကောင်း၊ (ဝိသေသက်)၊ အနုဓာနာမိ– ၏၊ ဣတိ အတ္ထော– နက်၊ [တိဌတိ ဇော်ဟာတိ ဌာနီယံ– ဌာ ဓာတ်, အနီယ ပစ္စည်း၊ သလာကာယ + ဌာနီယံ သလာကဌာနီယံ၊] **အဲသဗဒ္ဓကောတိ** – ကား၊ အဠနိတ္ထဝိကာယ – မျက်စဉ်းကျည်အိတ်၏၊ အဲသဗဒ္ဓကော – ပခုံးလွယ်သည်၊ (ပခုံး၌ ဖွဲ့ချည်ကြောင်းဖြစ်သော လွယ်အိတ်ကြီးသည်၊ နဟောတိ–ဌ် စပ်)၊ **ယမက နတ္ထုကရဏီ**ဌ်–ကား၊ သမသောတာဟိ–ညီမျှသော နှာနပ်ရည် ရှိကုန်သော၊

ယမကနတ္ထုကရဏီ။ ။ ကရီယတိ ဇောယာတိ ကရဏီ၊ နတ္ထုယာ+ကရဏီ နတ္ထုကရဏီ (နှာနပ်မှုကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော နှာနပ်တံ)၊ ယကမာ+နတ္ထုကရဏီ ယမကနတ္ထုကရဏီ – နှာနပ်တံ တစ်ခုဌ် နှာနပ်ဖို့ရန် ပြန်တံနှစ်ခု အစုံပါသော,

(အညီအမျှ နှာနုပ်ရည် ဝင်ကုန်သော၊) ဦးဟိ–နစ်ခုကုန်သော၊ ပနာဠိကာဟိ–ပြွန်ချောင်း၊တို့ဖြင့်၊ ဂေါ–တစ်ခုသော၊ နတ္ထုကရဏီ–နှာနုပ်တဲကို၊ (အနုဒေနာမိ၍ စပ်။)

၂၆၇။ အနုဒေနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘေလပါကန္တိ–ကား၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဘေသဇ္ဇံ–ဆေးကို၊ ပက္ခိတ္တံ–ထည့်အပ်ပြီ၊ တံ သဇ္ဇံ–ထို အလုံးစုံသော ဆေးသည်၊ ဝါ–ကို၊ အနညာတမေဝ–ခွင့်ပြုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ယောတိ–ဖြစ်တော့၏၊ **အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇနီ**တိ–ကား၊ အတိဝိယ–အလွန်အကဲ သာလျှင်၊ ခိတ္တမဇ္ဇနီ–ခတ်အပ်သော သေရည်အရက် ရှိကုန်သော၊ ဗဟုံ–များစွာ၊ မဒ္ဒံ–သေရည်အရက်ကို၊ ပက္ခိပိတွာ–ထည့်၍၊ ယောဒိတာနိ–ယှင်စေ အပ်ကုန်သော၊ (**"တေလာနိ ပစ္ဆိ"**၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော–ဤကား အနက်။

အင်ဝါတောဝတိ–ကား၊ ဟတ္ထပါဒေ–လက်ခြေ၌၊ ဝါတောဝ–လေသည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) [**"အင်ဝမင်္ဂါသု ဝါတောဝ"**ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။] **သမ္ဘာရ သေဒန္တိ**–ကား၊ နာနာဝိဝေယျာဘင်သေဒ–အထူးထူးသော အပြားရှိသော ချိုးအပ် သော သစ်ရွက်တို့ဖြင့် နှုန်းနှပ်မှုကို၊ ဝါ–ချွေးထုတ်မှုကို၊ (အနုဒေနာမိ၍ စပ်၊)

ထို ပြွန်တံ၌လည်း နှာနုပ်ရည် အညီအမျှဝင်သော နှာနုပ်တံတည်း၊ ဦးဟိ ပနာဠိကာဟိ တို့ကား ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏတည်း၊ [ခွမ် ပါတုံနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘောနေဝဂ် ဒန္တပေါနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊]

ယံကိဉ္စိ ။ပေ၊ ဟောတိ။ ။ ဆီကို ချက်ရာ၌ ဆေးအမျိုးမျိုး ထည့်တတ်ကြ၏၊ ချက်အပ်သော ဆီကို ခွင့်ပြုလျှင် ထို ဆေးအမျိုးမျိုးကိုလည်း ခွင့်ပြုအပ်ပြီး ဖြစ်တော့ သည်–ဟူလို၊ ပက္ခိတ္တံ နေရာဝယ် **"ပက္ခိပန္တံ"**ဟု မူကွဲရှိ၏၊ မကောင်းပါ၊ ယောနောဒ် တံ သဇ္ဇံ တေလပါကန္တိ သမ္ဘန္ဓော ဟု တွေ့ရ၏၊ ထိုအလို **"ယသ္မိ တေလပါကော ယံကိဉ္စိ ဘေသဇ္ဇံ ပက္ခိတ္တံ၊ သဇ္ဇံ တံ တေလပါကံ အနုညာတမေဝ ဟောတိ"**ဟု ရှေးနိသယယ အနက်ပေးသည်၊ မိမိကား၊ သဇ္ဇအရ ယံကိဉ္စိ ဘေသဇ္ဇံကို ပြန်၍ ခွဲသင့်သည်ဟု ထင်သည်၊ ထိုကြောင့် ယံကိဉ္စိနှင့်ညီအောင် တံ ထည့်၍ အနက် ပေးလိုက်သည်၊ အချို့စာများ၌ **"အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇနီတိ"**ဟု ရှိ၏၊ ပက္ခိတ္တ ဟု ထင်ရှားပြီးကို ခိတ္တ ဟု မထင်မရှား၊ မဖွင့်သင့်သောကြောင့် မူလပါဋ္ဌ ဟုတ်ဟန်မတူ။

သမ္ဘာရသေဒံ။ ။ ယခုကာလ၌ ဝါ:ခြမ်းကို ချွေးပေါင်းလုပ်ဖို့ရန် လူတစ်ရပ် လောက်နီးနီး မြင့်အောင် ရက်၍ ဖျာသင်ဖြူးတို့ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အဝတ်တို့ဖြင့် ဖြစ်စေ ကာလျှက် ချွေးပေါင်း လုပ်ထားကြ၏၊ တမာရွက် မယ်ဇလီရွက် စသော အမျိုးမျိုးသော

မဟာသေဒ္ဓိ–ကား၊ မဟန္တံ–ကြီးကျယ်သော၊ (သမ္ဘာရသေဒထက်ပင် ကြီးကျယ်သော၊) သေဒ– နှုန်းနှပ်မှုကို၊ ဝါ– ချွေးထုတ်မှုကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စမ်း) ပုရိသပမာဏ– ယောက်ျားတစ်ရပ် ပမာဏရှိသော၊ (တစ်နည်း)၊ ပေါရိသ ပမာဏ–ယောက်ျားတစ်ရပ် ပမာဏရှိသော၊ အာဝဋ္ဋ–တွင်းကို၊ အင်္ဂါရာနံ– မီးကျီးတို့ဖြင့်၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ ပဲသုဝါလိကာဒီဟိ–မြေမှုန့် သဲ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဒဟိတွာ–ဖိတ်ဖုံး၍၊ တတ္ထ–ထို မြေမှုန့် သဲ အစရှိသည်တို့၏ အပေါ်၌၊ နာနာဝိဓာနိ–အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဝါတဟရဏ ပဏ္ဏာနိ–လေကို ဖယ်ရှားနိုင်သော သစ်ရွက်တို့ကို၊ (တမာရွက်စသော အရွက်တို့ကို၊) သန္ဌရိတွာ–ဖြန့်ခင်း၍၊ တေလမက္ခိတေန–ဆီတို့ဖြင့် သုတ်လိမ်းအပ်သော၊ ဂဠေန–ကိုယ်ဖြင့်၊ (ဣတ္ထညမ္ဘူလက္ခဏာ)၊ တတ္ထ–ထို သစ်ရွက်အခင်းပေါ်၌၊ နိပဇ္ဇိတွာ–လျောင်း၍၊ သမ္မရိဝတ္တမ္ဘေန–တပြောင်းပြန်ပြန် ပြန်လျက်၊ (ဝဲဘက်စောင်းလိုက် ယာဘက်စောင်းလိုက် ပက်လက်လှန်လိုက် မှောက်လျက် နေလိုက် ပြုလျက်၊) သရီရ–ကိုယ်ကို၊ သေဒေတုံ–နှုန်းနှပ်ခြင်းငှာ၊ ဝါ– ချွေးထုတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်။

ဘဂ်ါဒကန္တိ–ကား၊ နာနာပဏ္ဍာဘင်ကုထိတ–အမျိုးမျိုးသော ချိုးအပ်သော သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ပွက်ပွက်ဆူသော၊ ဥဒက–ရေကို၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်)၊ တေဟိ ပဏ္ဍေဟိ စ–ထို သစ်ရွက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (တေန) ဥဒကေန စ–ထို ရေမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ သိန္ဓိတွာ သိန္ဓိတွာ–လောင်း၍ လောင်း၍၊ သေဒေ တဗ္ဗော–နှုန်းနှပ်ထိုက်၏၊ [မာတောင့်တောင့် မဖြစ်အောင် ခန္ဓာကိုယ် နှုန်းနှပ်မှုကို

အရွက်များကို ထည့်၍ ရေနွေးကျိုပြီးလျှင် ထို ရေနွေးအိုးကို ချွေးပေါင်းတွင်းသို့ သွင်း၍ ခါ:ဝတ်မျှလောက်ကိုသာ ဝတ်ပြီးလျှင် ချွေးပေါင်းတွင်းသို့ ဝင်၍ ထိုင်ခုံ တစ်ခုခုဖြင့် ထိုင်နေလျှင် မကြာခင် တစ်ကိုယ်လုံး၌ ချွေးထွက်၍ လာသည်၊ ထို ချွေးတွေကိုလည်း ချွေးပေါင်း အတွင်းမှာပင် သုတ်၍ သှတ်၍ ပစ်လည်း၊ ဤကဲ့သို့ ခန္ဓာကို နှုန်းနှပ်မှုကို သမ္ဘာရသေဒဟု ခေါ်လည်း၊ ဤကဲ့သို့ နှုန်းနှပ်ပေးလျှင် ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၌ လျှောက်နေသော လေများ ငြိမ်သွားရကား ခန္ဓာကိုယ် မတောင့်တင်းတော့ဘဲ ပျော့ပျောင်း၍ လာနိုင်သည်။

ပုရိသပမာဏ။ ။**"ပုရိသော ပမာဏ ယသ္သာတိ ပေါရိသံ"**ဟု ဗိဗြိုဟ်ပြုလျှင် ပေါရိသံ ပုဒ်ရင်းက ပမာဏအနက်ကို ဟောပြီး ဖြစ်၏၊ ဤ၌ ပမာဏပုဒ် တိုက်ရိုက် ပါသောကြောင့် **"ပုရိသပမာဏ"**ဟု ရှိသင့်မည်ထင်သည်၊ တစ်နည်း–ပုရိသဿ+ ဣဒံ ပေါရိသံ–ယောက်ျား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော တစ်ရပ်၊ လက်ခုပ်တစ်ဖောင်း၊ ပေါရိသံ+ ပမာဏံ ယဿာတိ ပေါရိသပမာဏော (အာဝါဠော)၊ ဤသို့သော်လည်း ကြ။

"သေခေတမ္ဘော"ဟု ဆိုသည်၊ **"ရေရျိုးသလို ရျိုးခြင်းမဟုတ်, ရျေးထွက်လာ အောင် အနည်းငယ်လောင်း၍ နှုးနှပ်ရမည်"**ဟူလို။] **ဥဒကကောဌကန္တိ**–ကား၊ ဥဒကကောဌေ–ရေရျိုးအုံ့၌၊ စာဋိ ၀ါ–အိုးစရည်းကိုသော်လည်း ဒကာင်း၊ ဒေါကိ ၀ါ–ရေစားကျင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ရေဇလားကိုသော်လည်း ကောင်း၊) ဥဏှောဒကသေ–ရေနွေးဖြင့်၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ တတ္တ–ထိုရေရျိုးအုံ့၌၊ ပဝိသိတ္တာ–၍၊ သေဒကမှကရဏ–နှျူးနှပ်မှုကို ပြုခြင်းကို၊ ၀ါ–ရျေးထုတ်မှုကို ပြုခြင်းကို၊ အနုဇာနာမိ – ၏၊ ဣတိ အတ္ထော – နှက်၊ [ရေနွေးငွေ့တွေ ရှိသောကြောင့် ထို ရေရျိုးအုံ့၌ ဝင်နေလျှင် ရျေးထွက်နိုင်သည်။]

ပဒ္ဓ၀ါတော ဟောတိတိ–ကား၊ ပဒ္ဓေ ပဒ္ဓေ–အဆစ်တိုင်း အဆစ်တိုင်း၌၊ ၀ါတော–လေသည်၊ ဝိဇ္ဈတိ–ထိုး၏၊ **လောဟိတံ မောစေတုန္တိ**–ကား၊ သတ္တကေန–ဓားငယ်ဖြင့်၊ လောဟိတံ–သွေးကို၊ မောစေတုံ-လွှတ်စေခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) [လေထိုးသော နေရာ၌ ဓားကလေးဖြင့် ပေါက်၍ သွေးထွက်သောအခါ လေပါ ထွက်သွားသည်၊] **ပဒ္ဓံ အဘိသခံရိတုန္တိ**–ကား၊ ယေန–အကြောင် ဆေးဖြင့်၊ ဖလိတပါဒါ-ကွဲသော ခြေတို့သည်၊ ပါကတိကာ–ပင်ကိုသဘောရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ – နိ၏၊ နာဠိကေရာဒီသု– အုန်းသီး အစရှိသည်တို့၌၊ နာနာဘေသဇ္ဇာနိ–အမျိုးမျိုးသော ဆေးတို့ကို၊ ပက္ခိပိတွာ–ထည့်၍၊ တံ ပဒ္ဓံ–ထို ခြေ၏ အစီးအပွားဖြစ်သော ဆေးကို၊ အဘိသခံရိတုံ–ပြုစီမံခြင်းငှာ၊ ပါဒါနံ-ခြေတို့၏၊ ၀ါ–တို့အား၊ သဗ္ဗာယဘေသဇ္ဇံ–လျောက်ပတ်သော ဆေးကို၊ ပစိတုံ-ချက်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **တိလကဏ္ဍေန အတ္ထောဘ**တိ–ကား၊ ပိဋ္ဌေဟိ–ကြြိတ်ချေအပ်ကုန်သော၊ ၀ါ–အမှုန့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ တိလေဟိ–နှမ်းတို့ဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုသည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) [ကက္ကသဒ္ဒါ အမှုန့်အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ကက္ကကို ပိဋ္ဌ ဟု ဖွင့်သည်၊ ပိသိယိ'သူတိ ပိဋ္ဌာ – ကြြိတ်ချေအပ်သော အမှုန့်တို့၊]

ပဒ္ဓံ။ ။ ပါဒါနံ ဟိတံ ပဒ္ဓံ ဟု ပြု၊ ပဒ္ဓံ အရ ခြေနယ်ဆီ ရိုးရိုးကို မယူစေဘဲ ဆေးတို့ဖြင့် ဖော်စပ်ထားသော ခြေနယ်ဆီကို ယူစေလိုသောကြောင့် ပါဒါနံ သဗ္ဗာယ ဘေသဇ္ဇံ ဟု မိန့်သည်၊ ရိုးရိုး ခြေနယ်ဆီကား ပါဒဘဋ္ဌနသိက္ခာပုဒ်၌ ပါသူးပြီ။

ကဗဠီကန္တိ–ကား၊ ဝဏမုခေ–အနာဝဠ္ဍ၊ သတ္တုပိဏ္ဍ–မုန့်မှုန့်ဖိုင်ကို၊ ပက္ခိပိတုံ–ထည့်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၍ စပ်၊) သာသပကုဌေနာတိ–ကား၊ သာသပပိဋ္ဌန်–မုန်ညင်းမှုန့်ဖြင့်၊ (**"ဖောသိတုံ–ဖြူးခြင်းငှာ"** ၍ စပ်၊) **ဝမမဲသန္တိ**–ကား၊ အဓိကမဲသ–အပိုဖြစ်သော အသားသည်၊ အာဏိ ဝိယ–စို့ကဲ့သို့၊ ဥဒ္ဓဟတိ–ပေါ်ထွက်နေ၏၊ **လောဏသက္ခရိကာယ ဆိန္နိတ္တန္တိ**–ကား၊ ခါရေန–ဆားငန်ရေဖြင့်၊ ဆိန္နိတုံ–ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၍ စပ်)။

ဝိကာတိကန္တိ–ကား၊ ဓောလရုန္ဒနပိလောတိကံ–ဆီကို ပိတ်ဆို့ကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်ပိုင်းကို၊ [လျှောကျသောဆီကို ပိတ်ဆို့ကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်၊ **"ဝိကာသံ ရုန္ဒတိတိ ဝိကာသိကံ"**ဟု ယောဇနာ ပြု၏၊ ဝိကာသံ–ပွင့်လင်းသော အားဖြင့် စီးကျလာသော ဆီကို၊ ရုန္ဒတိ–ပိတ်ဆို့တားမြစ်တတ်၏၊ အဝတ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသောအခါ ဆီသည် ဘေးသို့ စီး၍ မကျတော့၊] **သမ္ဗံ ဝဏပရိကမ္မန္တိ** – ကား၊ ယဝိတ္ဌိ – အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝဏပရိကမ္မံ နာမ–ဝဏပရိကမ် မည်သည်၊ (အနာ၌ အဖန်ဖန် ပြုထိုက်သော အမှု မည်သည်၊) အတ္ထိ – ရှိ၏၊ သမ္ဗံ – အလုံးစုံသော ဝဏပရိကမ်ကို၊ အနုဇာနာမိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်။

ကဗဠီကံ။ ။ကဗဠသဒ္ဒါသည် စပါးမျိုး ခုနစ်ပါးမှ ဖြစ်သော ထမင်းလုတ် ထမင်းဆုပ် ထမင်းခဲ အနက်ကို ဟောအ၏၊ ထို့ကြောင့် သတ္တုပိဏ္ဍ (စပါးမျိုး ခုနစ်ပါးမှ ဖြစ်သော မုန့်မှုန့်၏ အစိုင်အခဲကို) ဟု ဖွင့်သည်၊ ကဗဠသ–ထမင်းဆုပ် မုန့်မှုန့် အဆုပ်ကို+ပက္ခိပန်–အနာဝဠ္ဍ ထည့်ခြင်း (အုံထားခြင်း)တည်း၊ ကဗဠိကံ–ခြင်း၊ [ယောဇနာ၌ **"ကဗဠေန ပက္ခိပနံ ကဗဠိကံ"**ဟု ပြု၏၊] ဝိမတိ၌ ဤ သတ္တုပိဏ္ဍ ကိုပင် **"ဥပနာဟဘောသန္ဓံ–ကြပ်စည်းကြောင်း ဆေး"**ဟု ဖွင့်သည်။

လောဏသက္ခရိကာယ။ ။ ဆားပွင့်ကို **"လောဏသက္ခရ"** ဟု ခေါ်၏၊ ဆားချက်ပြီးသောအခါ ထို ဆားပွင့်မှ ဆားငန်ရည် ထွက်၏၊ ထို ဆားငန်ရည်ဖြင့် အနာပေါ် တက်နေသော အသားကို ဖြတ်ဖို့ရန် ခွင်ပြုဟန် တူ၏၊ ထို့ကြောင့် **"ခါရေန ဆိန္နိတုံ"** ရှိသော ပါဠိသာ အမှန် ဖြစ်သင့်၏၊ **"ခုရေန ဆိန္နိတုံ"**ဟု ရှိသည်ကား မူလပါဠိ ဟုတ်ဟန်မတူ။ [ခါရေနာတိ လောဏသက္ခရိကမယေန ခါရေန၊– ယောဇနာ။]

၂၆၉။ သာမံ ဂဟောတ္တာတိ–ကာ့။ ဣဒံ–ဤ မဟာဝိကဋ္ဌဆေးကို၊ ကောဝလ်–ဒဠ္ဌဝိသနင့်မဖက် သက်သက်၊ သဗ္ဗဒဠ္ဌသေး–မြွေကိုက်အပ်သူသည်သာ၊ (ပရိဘုဠ္ဌိတဒ္ဒံ–သုံးဆောင်ထိုက်သည်ကား၊) နမဟတ်သေး၊ အညသ္မိံ–မြွေဆိုပ်မှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ဒဠ္ဌဝိသေ–ကိုက်ခြင်းကြောင့် အဆိပ်သည်၊ **သတိ**–ဖြစ်လတ်သော်၊ **သာမံ**–ကိုယ်တိုင်၊ ဂဟောတ္တာ–ယူ၍၊ ပရိဘုဠ္ဌိတဒ္ဒံ–သုံးဆောင်ကောင်း၏၊ [**သာမံ** ဂဟောတ္တာတိ ဇတ္ထ သဗ္ဗဒဠ္ဌဿ အတ္ထာယ အညေန ဘိကွုနာ ဂဟိတမ္ပိ သာမံ ဂဟိတသဒိသမေဝ ဂဆ္ဆတိတိ ဝေဒိတဒ္ဒံ၊–သာရတ္ထာ၊] ပန–အဖိုတစ်ပါးကား၊ အညေသု–သဗ္ဗဒဠ္ဌမှ အခြားကုန်သော၊ ကာရဏေသု– အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ– အကပ် ခံအပ်သော မဟာဝိကဋ္ဌဆေးသည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ **ကတော ပန ပဋိဂ္ဂဟောတ္တောတိ**–ကား၊ (ဂူထော–ကျင်ကြီးသည်၊) ဘူမိယတ္ထော–မြေသို့ ရောက်ပြီးသည်၊ ဝါ–တည်ရာခွက်ထဲသို့ ရောက်ပြီးသည်၊ သစေ (ဟောတိ)–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော–အကပ်ခံထိုက်၏၊ အပ္ပတ္တံ ပန–မြေသို့ မရောက်သေးသော ကျင်ကြီးကိုကား၊ ဝါ–တည်ရာခွက်ထဲသို့ မရောက်သေးသော ကျင်ကြီးကိုကား၊ ဂဟေတုံ–ကိုယ်တိုင်ယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏။

၂၆၉။ ယရဒိနနကာဟာဟောတိ–ကား၊ ဝသိကရဏပါနကသမုဋ္ဌိတရောဂေါ–မိမိအလိုကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ဆေးဖျော်ရည် စသည်ကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါသည်၊ (ဟောတိ ၌ စပ်၊) **သိတာလောဠိကို**–ကား၊ နဂ်လေန–ထွန်ဖြင့်

ယရဒိနနကာဟာဟော။ ။ ယရ အရ အိမ်ကို ရသော်လည်း ဌာနုပစာရအားဖြင့် **"အိမ်ရှင်မ"** တိုင်အောင် ယူ၊ အိမ်ရှင်မက မိမိအလို ပါအောင် ပေးအပ်သော ဝိယဆေးရည်ကို **"ယရဒိနု"**ဟု ဆိုသည်၊ ထို ဆေးကြောင့်ဖြစ်သော ရူးနှမ်းနှမ်းဖြစ်ခြင်း စသော ရောဂါကို **"ယရဒိနုကာဟာဟ"**ဟု ခေါ်သည်၊ ယရေနနေ+ဒိနော ယရဒိနော–အိမ်သည် (အိမ်ရှင်မသည်) ပေးအပ်သော ဝိယဆေးရည်၊ ယရဒိနေန+သမုဋ္ဌိတော+ ယရဒိနုကော၊ ယရဒိနုကော စ+သော+အာဟာဟော စာတိ ယရဒိနုကာဟာဟော၊ ဝဝရောတိ+အနေနာတိ ကရဏံ၊ ဝသံ+ကရဏံ+ဝသိကရဏံ–မိမိအလိုပါအောင် ပြုကြောင်းဖြစ်သော ဆေးရည်၊ ပိဝိယတေတိ+ပါနံ၊ (ဆေးခတ်ထားသော ဖျော်ရည် လုတ်ဖက်ရည် စသည်၊) ပါနယေ ပါနကံ၊ ဝသိကရဏံ စ+တံ+ပါနကံ စာတိ ပသိကရဏပါနကံ၊ တေန+သမုဋ္ဌိတော ဝသိကရဏပါနကသမုဋ္ဌိတော–ရောဂါနှင့် **ကမ္မဓာရည်**း တွဲ။

သိတာလောဠိကို။ ။သိတာသဒ္ဒါသည် လယ်ထွန်ရာ၌ ထွန်ကြောင်း, သယ်ကြော ကို ဟော၏၊ သိတာ တု ဟာလပဒ္ဒတိ၊ [အဘိဓာန် ၄၄၉]၊ အလောဠနံ အာ...

ဝါ–ထယ်ဖြင့်၊ ကသန္တသ–ထွန်သူ၏၊ ဖာလေ–ထွန်သွားဒ်၊ ဝါ–ထယ်သွားဒ်၊ လဂ္ဂမတ္တိက်–ကပ်ငြိသော မြေညက်ကို၊ ဥဒကေန–ရေဖြင့်၊ "အာလောဠေတွာ–မွေနှောင့်၍၊ ပါယေတုံ–သောက်စေခြင်းငှာ၊ ဝါ–တိုက်ခြင်းငှာ၊ အနုဒကာမိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **ဒုဋ္ဌဂဟဏိကောတိ**–ကား၊ ဝိပန္နဂဟဏိကော–ပျက်စီးသော အစာအိမ်ရှိသည်၊ ကိဏ္ဍေန–ပင်ပန်းသဖြင့်၊ ဥစ္စာရော–ကျင်ကြီး သည်၊ နိက္ခမတိ–ထွက်ရ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [ဒုသယတိတိ ဒုဋ္ဌ၊ သြဒနာဒီ ဂဏဟာဟတိတိ ဂဟဏီ–ဝမ်းဗိုက် အစာအိမ်၊ ဒုဋ္ဌာ+ဂဟဏီ ယသ္သာတိ ဒုဋ္ဌဂဟဏိကောဟု] **အာမိသဓါရ**ဏ္ဍန္တိ–ကား၊ သုက္ခေါဒနဲ–ခြောက်သော ထမင်းကို၊ ဈာပေတွာ–မီးရှို့.၍၊ တံသယ ဆာရိကာယ–ထို ထမင်းခြောက်ပြာမှ၊ ပဏ္ဍရိတံ–ယိုထွက်လာသော၊ ခါရောဒက်–ပြာငန်ရည်ကို၊ (ပါယေတုံ အနုဒကာမိ၍ စပ်၊) **မုတ္တဟရိတကဏ္ဍ**–ကား၊ ဂေါမုတ္တပရိဘာဝိတံ–နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ်သော၊ ဟရိတက်–သျှိသျှားသီးကို၊ (အနုဒကာမိ၍ စပ်၊) [မုခဘွန+ပရိဘာဝိတံ+ ဟရိတက် မုတ္တဟရိတက်–ဤ ဆေးကိုပင် ရဟန်းသစ် သြဝါဒခန်း၌ **"ပူတိမုတ္တဟောသဒ္ဒ"**ဟု ဆိုသည်။]

အသိသန္ဓကာယောတိ – ကား၊ ဥသန္ဓဒေါသကာယော – မျှားသော အပြစ်ရှိသော ကိုယ်ရှိသည်၊ (ဟောတိ၌ စပ်၊) **အန္ဓကဠီယ**ဏ္ဍန္တိ–ကား၊ တဏ္ဍုလောဒကမဏ္ဍော–ဆန်ဆေးရည် အကြည်တည်း၊ **အကဋ္ဌယုသ**ဏ္ဍန္တိ–ကား၊

သီတာယ အာလောဠော သီတာလောဠော–ထွန်ချေးခဲဖြင့် မွေခြင်း၊ သီတာလောဠော ယသ္သာတိ သီတာလောဠီ–ထွန်ချေးခဲဖြင့် မွေခြင်းရှိသော ရေ။

တာယ ।ပေ। ပဠရိတံ။ ။ ပရိသာဝနေ တဏ္ဍာရိုက် ပကွီပိတွာ ဥဒကေ အဘိသိန္ဓိတေ တတော ဆာရိကတော ဟေဋ္ဌာ ပဠရိတံ ခါရောဒက်–ပဝါ ရေစစ်ထဲ၌ ထို ထမင်းခြောက်ပြာကို ထည့်၍ ရေကို လောင်းထည့်အပ်သည်ရှိသော် ထို ထမင်းခြောက်ပြာမှ အောက်သို့ ယိုကျလာသော ပြာငန်ရည်၊–ဝိမတိ။

တဏ္ဍုလောဒကမဏ္ဍော။ ။ **"တဏ္ဍုလောဒကမဏ္ဍော–ဆန်ဆေးရည်အကြည် မျှတည်း"**ဟု မူကွဲရှိသော်လည်း မကောင်း၊ အန္ဓဂို မဏ္ဍာဟုလည်းကောင်း, ကဠီယကို တဏ္ဍုလောဒကဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာ၌ **"တဏ္ဍုလကသဒ္ဒေါတိ တဏ္ဍုလဝေဝေါဒကကသဒ္ဒော–ဆန်ဆေးရည်အဖတ်"**ဟု ရှိ၏။

အကဋ္ဌယုသဲ။ ။ယုသ သဒ္ဒါသည် **"ပဲပြုတ်ရည်"** အနက်ကို ဟော၏၊ ကောင်းစွာ မစစ်အပ်သေးသောကြောင့် သိနိဒ္ဓမဖြစ်ရကား အကဋ္ဌ(မပြုပြင်အပ်)ကိုပင်

အသိနိဒ္ဓေါ–မညက်ညောသော၊ မုဂ္ဂပစိတပါနိယော–ပဲနောက်ပြုတ်ရည်တည်း၊ **ကဠာကဠန္တိ**–ကား၊ ဓောတသိနိဒ္ဓေါ–ဆေးအပ် (စစ်အပ်)သည်ဖြစ်၍ ညက်ညော သော၊ သောဝ–ထို ပဲနောက်ပြုတ်ရည်ပင်တည်း၊ ပဋိစ္ဆာဒနီယေနာတိ–ကား၊ မ်သရသေန–အသားရည်ဖြင့်၊ (အတ္ထော ဟောတ်၌ စပ်၊) [လူမမြင်အောင် အသားရည်ကိုပင် တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ဖုံး၍ ထားအပ်သောကြောင့် ပဋိစ္ဆာဒနီယ ဟု ခေါ်ဟန် တူသည်၊ ယောနောဒ္ဓကား–မ်သရသေနာတိ ဣမိနာ မ်သရသော မ်သေန ပဋိစ္ဆာဒေတမ္ဘန္တိ ပဋိစ္ဆာဒနီယန္တိ ဝုစ္စတိတိ ဒဿေတိ–အသားဖြင့် ဖုံးအပ်သောကြောင့် အသားရည်ကို ပဋိစ္ဆာဒနီယ ခေါ်သည်ဟု ဆိုဏ်။။]

ခ်ခ်ခ်ခ်ခ်ခ်

ဝုဋ္ဌာဒိအနုစာနနကထာ

၂၇၂။ သစေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍာပိ မုဂ္ဂါ ဓောယန္တိတိ–ကား၊ ပဏ္ဍာ–ကျက်ပြီး ကုန်သော၊ မုဂ္ဂါ–ပဲနောက်တို့ကို၊ ဝါ–တို့သည်၊ သစေပိ ဓောယန္တိ–အကယ်၍မူ လည်း ပေါ်ကစေကုန်ဦးလေ့၊ (ဧဝံ သတိပိ)၊ ယထာသုခံ–ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ဘာ–သုံးဆောင်ကောင်းကုန်၏၊ ဟိ–မုန်၏၊ ပဏ္ဍတ္တာ–ကျက်ကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေ–ထို ပဲနောက်တို့သည်၊ ကပ္ပိယာ ဧဝ–အပ်ကုန်သည်သာ။

၂၇၄။ အန္ဓကာဝုတ္ထန္တိ–ကား၊ အကပ္ပိယကုဋိယ်–အကပ္ပိယကျောင်း၌၊ ဝုတ္ထ–တည်နေစေအပ်ပြီ၊ **သာမ ပဏ္ဍန္တိ** ဣတ္ထေ–ဤပါဠိ၌၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မရှိ အလုံးစုံ သော၊ အာမိသ–အာမိသကို၊ ဘိက္ခူနောဿ–အား၊ ပစိတုံ–ချက်ခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ–မအပ်၊ အသေ–ထိုရဟန်းအား၊(နဝဋ္ဋတိ၌စပ်၊) ဥဏှယာဂုယာ–ပူသော ယာဂုဌ၌၊ သုလသိပဏ္ဍာနိ ဝါ–ရုံးရွက်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သိဂိဝေရံ ဝါ–ချင်း (ဂျင်း)ကိုသော်လည်းကောင်း၊ လောဏံ ဝါ–ဆားကိုသော်လည်းကောင်း၊

အသိနိဒ္ဓေါဟု ဖွင့်သည်၊ နောက် ကဠာကဠန္တိကား: **"မုဂ္ဂေ ပစိတွာ အစာလေတွာဝ (မလှပ်စေဘဲသာ) ပရိသာဝိတေန (အမေါ်ယံ စစ်ယူအပ်သော) မဂ္ဂသုပေနာတိ ဂဏ္ဍိစဲသေသု ဝုတ္တံ"**ဟု သာရတ္ထ ဆို၏၊ ထိုအလို လှုပ်ရှားမှု မပြုအပ်သည်ကို အကဠ, အပေါ်ယံ စစ်မှု ပြုအပ်သည်ကို ကဠ ဟု ဆိုလိုဟန် တူသည်။

သစေ ပက္ခိပန္တိ–အကယ်၍မူလည်း ထည့်ကြကုန်အုံ့၊ (လူ သာမဏေတို့က ထည့်ကြကုန်အုံ့၊) တမ္ပိ–ထို ပူသော ယာဂုကိုလည်း၊ စာလေတုံ–လှပ်စေခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဌတိ၊ (လှပ်ပေးသည့်အတွက် အရှက်စသည် ကျက်လွယ်သွားသောကြောင့် မအပ်၊) ပန–အနုယကား၊ ယာဂုံ–ကို၊ နိဗ္ဗာပေမိ–ငြိမ်းစေ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ စာလေတုံ–ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ (အရှက်စသည်ကို ကျက်စေလိုသော ဆန္ဒ မရှိဘဲ ယာဂုအေးအောင် လှပ်ပေးရာ၌ အရှက်စသည် ကျက်သွားသော်လည်း အပ်ပါ၏–ဟူလို၊) ဥတ္တာဏုလဘတ္တံ–မနပ်သေးသော ထမင်းကို၊ ပဘိတ္တာပိ–ရရှိလည်း၊ ပိဒဟိတုံ–သပိတ်ကို ပိတ်ခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပန–ဆက်၊ မနသာ–တို့သည်၊ ပိဒဟိတွာဝ–သပိတ်ကို ပိတ်ပြီး၍သာ၊ သစေ ဒေန္တိ–အကယ်၍ ပေးလျှုကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ဘတ္တံ–သည်၊ မာ နိဗ္ဗာယတု–မအေးပါစေလင့်၊ ဣတိ–ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ပိဒဟိတုံ–ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ (**"မနပ်သေးသည်ကို နပ်အောင်"**ဟု သဘောမထားဘဲ **"မအေးအောင်"**ဟု သဘောထားလျက် သပိတ်ကို ပိတ်လျှင် အပ်ပါ၏။)

ပန–ဆက်၊ ခီရတက္ကာဒိသု–နို့ရည်, ရက်တက်ရည် အစရှိသည်တို့သည်၊ သကိ–တစ်ကြိမ်၊ ကုထိတေသု–ပွက်ပွက်ဆူပြီးကုန်လတ်သော်၊ အဂ္ဂိ–မီးကို၊ ဒါတုံ–ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ (ကသ္မာ–ကြောင့်နည်း?၊) ပုနေ ပါကသ–နောက်ထပ် ချက်ခြင်း၏၊ ဝါ–ကို၊ အနုညာတတ္တာ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ [တစ်ကြိမ် ကျက်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် နောက်ထပ် မီးထည့်သော်လည်း သာမဏေပါက မဖြစ်၊ ပုနပါကသာ ဖြစ်၏၊ ပုနပါကကိုလည်း ခွင့်ပြုတော်မူပြီး ဖြစ်သည်။]

ဥဗ္ဘပိဏ္ဍကာပိ ခါဒန္တိတိ–ကား၊ ဗိဋ္ဌာလမူသိကဂေါဓမဂုံသာ–ကြောင်, ကြွက်, ဖွတ်, ဖြေပါတို့သည်၊ ခါဒန္တိ– ကုန်၏၊ [**"ဗိဋ္ဌာလာဒီနံ သတ္တာနံ**

ဥဗ္ဘတ္ထာ[1]**လသာတ္ထော**။ ။ဥဒ္ခ + တတ္ထာ[2]လ် ယတ္ထာတိ ဥတ္ထတ္ထာ[2]လ်–အထက်၌ တက်သော ဆန်ရှိသော ထမင်း (သဒ္ဒတ္ထ)၊ မနပ်သောထမင်း (ဝေါဟာရတ္ထ)၊ ဤသို့ ကြံသင့်၏၊ ယောဇနာ၌–**"ဥတ္ထတ္ထာ**[2]**လသာတ္ထန္တိ ပဏ္ဍတတ္ထာ**[2]**လတော ဗိယောဂေါတိ ဥတ္ထတ္ထာ**[2]**လော၊ ဥကာရော ဟိ ဗိယောဂတ္ထဝါစကော၊ အပဏ္ဍတတ္ထာ**[2]**လောတိ အတ္ထော၊ ဥတ္ထတ္ထာ**[2]**လမယံ ဘတ္တန္တိ ဥတ္ထတ္ထာ**[2]**လသာတ္ထော"**ဟု ကြံလေသည်။

သမ္ဘဝေ ရဏ္ဍိုသေန ဥက္ကပိတ္ထာကောတိ ဝုစ္စတိတိ အာဟ ဝိဌာလမ္ဘသိကဂေါစ ဝမဂ္ဂိုသာတိ"–ယောနေ့ာ] **ဒမကာ**တိ–ကား၊ ဝိဃာသာဒါ–စားကြွင်းစားတို့သည်၊ (ပဝါရေန္တိ၌ စပ်)။

၂၇၆။ တတော နိဟဋ္ဌန္တိ–ကား၊ ယတ္ထ–အကြင် အရပ်၌၊ နိမ္ဓန္တိတာ–ပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘုဉ္ဇန္တိ–စားကြကုန်၏၊ တတော–ထိုပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်မှ၊ နိဟဋ္ဌ–ထုတ်ဆောင်အပ်သော ခဲဖွယ်ကို၊ (**"ပရိဘုဠ္ဠိတုံ အနုဇာနာမိ"**၌ စပ်)။

၂၇၈။ ဝနဋ္ဌံ ပေါက္ခရဏ္ဍန္တိ–ကား၊ ဝနေ ဧစ–၌လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနိဂ္ဃေ စ–ပဒုမ္မာကြာချုံ၌လည်းကောင်း၊ ဇာတံ–ပေါက်သော ခဲဖွယ်ကို၊ (**"ပရိဘုဠ္ဠိတုံ အနုဇာနာမိ"**၌ စပ်)၊ **အဝီဇန္တိ**–ကား၊ ယသ–အကြင် သစ်သီး၏၊ ဗီဇ–အစေ့သည်၊ အကုံ်ရံ–အညွန့်အညောက်ကို၊ နု ဇနေတိ–မဖြစ်စေ၊ တံ တရုဏဖလံ–ထို နုသော အသီးကိုလည်းကောင်း၊ **နိဗ္ဗတ္တဗီဇန္တိ**–ကား၊ ဗီဇ–အစေ့ကို၊ နိဗ္ဗတ္ဇေတ္တာ–ထုတ်၍၊ အပနေတ္တာ-ဖယ်၍၊ ပရိဘုဠ္ဠိတမ္ဘကံ–သုံးဆောင်ထိုက်သော၊ အမ္ဘပနသာဒိ–သရက်, ဝိန္ဒ အစရှိသော အသီးကို၊ (ပရိဘုဠ္ဠိတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အမ္ဘပနသာဒိ'ဟု ဒုတိယန္တ ရှိစေ။)

၂၇၉။ ဒုရောပယော ဝေဏောတိ–ကား၊ ဒုက္ခေန–ခဲယဉ်းသဖြင့်၊ ရုဟတိ–အသားနု တက်ရ၏၊ ဒုက္ခေန–ဖြင့်၊ ပါကတိကောပ–ပင်ကိုသဘောရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ရ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ဒုပ္ပရိဟာရံ ဃတ္ထန္တိ**–ကား၊ သမ္ဘာဝေ-ကျည်းမြောင်းသော အရပ်၌၊ ဒုက္ခေန– ဖြင့်၊ သတ္ထံ– ဓားကို၊ ပရိဟရေယျ–

ဒမကာ။ ။ ဝိဃာသာဒဘာဝေန နိဟတမာနတ္တာ ကာယဝါစံ ဒမေတိတိ ဒမကော၊ ဝိဃာသာဒေါတိ အာဟ ဝိဃာသာဒါတိ၊– ယောနေ့ာ၊ တောင်းရမ်းစားသောက်ရသည့်အတွက် ကိုယ်နေ နှုတ်ပြောအားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမခြင်းကြောင့် ယဉ်ကျေးပြီးသော သူတောင်းစားများကို **"ဒမက"**ဟု ခေါ်သည်၊ ဝိရူပေါ-စားကြွင်းဖြစ်၍ ဖောက်ပြန်သော+ဃာသော-အစာတည်း၊ ဝိဃာသဒေါ-စာ၊ ဝိဃာသံ+အဒတိ ဘက္ခတီတိ ဝိဃာသာဒေါ။

ဒုရောပယော။ ။ ဒုက္ခေန ရောဝီယတေ-အသားနု တက်စေအပ်၏၊ ဣတိ ဒုရောပယော၊ [ဒု ပုဗ္ဗ ရုဟ ဓာတ်, ကာရိတ် ဏာပယ, ခ ပစ္စည်း၊ ခ–အနုဗန်ကို ဒ္ဒေ, ဟ ဒ္ဒေ, ရ ကို ဝုမိ ပြု၊ **"ဒုက္ခေန ရုဟတိ"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ကတ္တုရူပ်ကား အဓိဗာယ်ဖွင့်သာ၊ ယောနေ့ာ၌မူ **"ဒုက္ခေန+ရုဟတိ"**ဟု ကတ္တုဿာခ်ပင် ပြု၏။]

ဆောင်ထိုက်၏၊ **သတ္တကမ္မံ ဝါ ဝတ္ထိကမ္မံ ဝါ**တိ–ကား၊ ယထာ ပရိစ္ဆိန္နေ–အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော၊ သြကာသေ–အရပ်၌၊ (လက်နှစ်သစ်ပတ်ဝန်းကျင် အရပ်၌၊) ယေန ကေနစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုတစ်ခုသော၊ သတ္ထေန ဝါ– ဓားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သူစိယာ ဝါ– အပ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကေန ဝါ– ဆူးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သတ္တိကာယ ဝါ– လုံးထယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါသာဏသက္ခလိကာယ ဝါ– ကျောက်စရစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ နခေန ဝါ–လက်သည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဆိန္ဒန် ဝါ–ဖြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဖာလန် ဝါ–ခွဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဗ္ဗန် ဝါ–ဖောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လေခန် ဝါ–ခြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နကာတဗ္ဗံ– မပြုထိုက်၊ ဟိ– မှန်၊ သမ္ဘ– အလုံးစုံသော၊ ဧတံ– ဤ ဖြတ်ခြင်းအစရှိသော အမှုသည်၊ သတ္ထကမ္မမေဝ– သတ္ထကမ္မသည်သာ၊ ဝါ– ဓားဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုသည်သာ၊ ဟောတိ–၏၊ ပန–အဖို့တစ်ပါးကား၊ ယေန ကေနစိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုတစ်ခုသော၊ စမ္မေန ဝါ–သားရေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထေန ဝါ–အဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထိပိဠန်–စည်ဖောင်းကို ဖိနှိပ်ခြင်းကို၊ နှ ကာတဗ္ဗံ–မပြုထိုက်၊ ဟိ–မှန်၏၊ သမ္ဘ–အလုံးစုံသော၊ ဧတံ–ဤ အမှုသည်၊ (သားရေဖြင့်ဖြစ်စေ, အဝတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ စည်ဖောင်းကို ဖိနှိပ်ခြင်းသည်၊) ဝတ္ထိကမ္မမေဝ–ဝတ္ထိကမ္မမည်သည်သာ၊ ဟောတိ–၏၊ စ–ဆက်၊ ဧတ္ထ–ဤ သတ္ထကမ္မ, ဝတ္ထိကမ္မတို့တွင်၊ **သမ္ဘာသေ သာမန္တာ ဒ္ဝေဝိလာ**တိ ဣဒံ–ဟူသော ဤ စကားကို၊ သတ္ထကမ္ဘံယေဝ–ဓားခွဲမှုကိုသာ၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ ဝုတ္တံ–အပ်ပြီ၊ ဝတ္ထိကမ္ဘံ ပန–စည်ဖောင်းကို ဖိနှိပ်မှုကိုကား၊ သမ္ဘာဒေယေဝ–ဣဒံ–ပြောင်းမြောင်းသော အရပ်၌သာ၊ ပဋိက္ခိတ္တံ–ပြီ။

သတ္ထကမ္ဘံ။ ။ သတ္ထေန+ကာတဗ္ဗံ+ကမ္ဘံ သတ္ထကမ္ဘံ–ဓားဖြင့် ပြုထိုက်သောအမှု (ဓားခွဲမှု)၊ သတ္ထကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် ဆိုထား၏၊ ထို သတ္ထဖြင့် သူစီ, ကဏ္ဍက, သတ္တိကာ, ပါသာဏသက္ခလိကာ, နခ တို့ကိုပါ ဥပလက္ခိတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် ယူပါဟု သိစေလို၍ **"သတ္ထေန ဝါ ၊ပေ၊ သတ္ထကမ္ဘမေဝ ဟောတိ"**ဟု မိန့်သည်။ သတ္ထေနကို ဆိန္ဒန် ဝါ ဖာလန် ဝါတို့နှင့်တွဲ၊ သူစိယာ ကဏ္ဍကသတ္တိကာယတို့ကို ဝိဗ္ဗန် ဝါနှင့်တွဲ, ပါသာဏသက္ခလိကာယ, နခ ခေနတို့ကို လေခန် ဝါနှင့် တွဲပါ။

ဝတ္ထိကမ္ဘံ။ ။ ဝသတိ ဧတ္ထာတိ ဝတ္ထိ–ဆီ စသော ဆေးရည်၏တည်နေရာ စည်ဖောင်းပါသော ပြွန်တံ၊ ထို စည်ဖောင်းကလေးကို ဖိနှိပ်ပေးသောအခါ ဆီစသော ဆေးရည်သည် အနာရှိရာသို့ ဝင်သွား၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဝတ္ထိပိဠန်နံ ကာတဗ္ဗံ"**ဟု ဆိုသည်၊

ပန–ဆက်၊ တတ္တ–ထို ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်၌၊ ခါရဲ–ဆားငန်ရည်ကို၊ အာဒါတ့–ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ယေန ကေနစိ–သော၊ ရဏ္ဍကေန–ကြိုးငယ်ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတ့ဝါ–ဖွဲ့စည်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ တေန–ထိုဆားငန်ရည်ယူခြင်း, ကြိုးငယ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခြင်းကြောင့်၊ ယဒိ ဆိဒ္ဓတိ–အကယ်၍ ပြတ်သွားအုံ့၊ (ဇဝ သတိ)၊ သုစ္ဆိန္နံ–ကောင်းစွာဖြတ်အပ်သည်၊ ဝါ–ကောင်းစွာ ပြတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ အဏ္ဏဝုမိရောဂေပိ–မုတ်ကြီးသော ရောဂါ၌လည်း၊ သတ္တကမ္မံ–ဓားခွဲမှုသည်၊ နဝဋ္ဋတိ–မအပ်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အဏ္ဏ–အုကို၊ ဖာလေတွာ–ခွဲ၍၊ ဗီဇာနိ–ဝေးစေတို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ အရောဂ–သည်ကို၊ ကရိသာမိ–အုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ နဝကတ္တမ္ဘံ–ခွဲမှုကို မပြုထိုက်၊ ပန–အနေယ၊ အဂ္ဂိတာပနတောသဇ္ဇာလိမ္မနေသု–မီးဖြင့် ပူစေခြင်း, ဆေးလိမ်းကျံခြင်းတို့၌၊ ပဋိကွေ့ပေါ–ပယ်မြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ [အဂ္ဂိတာပန ဟူသည် မီးကင်ပေးခြင်း, ကျက်ပူတိုက်ခြင်းတည်း।] ဝစ္ဆမဂ္ဂေ–ကျင်ကြီးလမ်း၌၊ ဘေသဇ္ဇမက္ခိတံ ဝါ–သုတ်လိမ်းအပ်သော ဆေးသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆေးသုတ်လိမ်းခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (နပုလ္လိင်ဖြစ်၍) မက္ခိတံ ဟု ရှိစေ।) အာဒါနဝဋ္ဋိ ဝါ–ယူအပ်သော အဝတ်ကျစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–အဝတ်လိပ်ကို ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယာယ (ဝေဠုနာဠိကာယ)–အကြင် ဝါးကျည်တောက်ဖြင့်၊ ခါရကမ္မံ ဝါ–ဆားငန်ရည်သွင်းမှုကိုလည်း၊ ကရောန္တိ–ကုန်၏၊ တေလံ ဝါ–

"ဝတ္ထိနာ+ကာတမ္ဘံ+ကမ္ဘံ ဝတ္ထိကမ္ဘံ" ဟု ပြု။ [ဝတ္ထိပဋ္ဌန်အို ယထာ ဝတ္ထိဂတတေလာဒိ အန္တေ့ဘသရီရေ အာရောဟန္တိ (တက်ရောက်ဝင်သွားကုန်၏।) ဇဝ ဟတ္ထေန ဝတ္ထိမဒ္ဒနံ (စည်ဖောင်းကို နိပ်ပေးမှု)–ဝိမတိ၊ သာ:ရေအဝတ် စွပ်ထားအပ်သော လက်ဖြင့် ဖိပေးခြင်းကို **"စမ္ဘေန ဝါ"** စသည်ဖြင့် ဆိုဟန်တူသည်။]

တတ္ထ ပန ဒေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ။ ရှေ့၌ **"လောဏသဂ္ဂရိကာယ ဆိန္ဓိတုံပိ ခါရေန ဆိန္ဓိတုံ"** ဟု ရှိခဲ့၏၊ ထို ဆားငန်ရည်ကို ယူခြင်းဟူသည် ပေါ်ထွက်နေသော အနာဝုတ် ပေါ်၌ ဆားငန်ရည် ထည့်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ ထည့်ခြင်းဖြင့် အနာဝုတ် ပြတ်သွားနိုင်၏၊ ကြိုးစည်းထားလျှင်လည်း အနာဝုတ် ပြတ်သွားနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ခါရံ အာဒါတုံ"** စသည်ကို မိန့်သည်။

ဝစ္ဆမဂ္ဂေ ဒေဝ ပဝေသေန္တိ။ ။ နိသယမ၌ ပေးထားအပ်သော အနက်သည် ရှေးမအုဆရာတော် နိသယကို ဖိုး၍ ပေးအပ်သော အနက်တည်း၊ **"အာဒါနဝဋ္ဋိ"** ဟူသည် ဆေးသုတ်ပြီးလျှင် ဝစ္ဆမဂ်တွင်းသို့ သွင်းအပ်သော အဝတ်လိပ်တည်း၊ **"ဝေဠုနာဠိကာ"** ကား ဝစ္ဆမဂ်တွင်းသို့ ဆားငန်ရည် သွင်းဖို့ရန် သို့မဟုတ် ဆေးဖြင့် ထုံအပ်သော ဆီကို သွင်းဖို့ရန် ဝါးကျည်တောက်တည်း။

ဆေးဖြင့် ထုံအပ်သော ဆီကိုမူလည်း၊ ပဝေသေ့ဖြင့်–ကုန်၏၊ သာ ဝေဠုနာဠိကာ ဝါ–ထို ဝါးကျည်တောက်သည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ–၏။

၂၈၀။ ပဝတ္တမ်သ့ဖြင့်–ကား၊ မတသ–သေပြီးသော သားကောင်၏၊ မ်သ်–ကို၊ (ဇာနာဟိ၌ စပ်၊) **မာယာတောတိ**–ကား၊ တံ ဒိဝသ်–ထိုနေ့၌၊ ကေနစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ **ကိဠိ**– တစ်စုံတစ်ခုသော သတ္တဝါကို၊ (န္ဒာ:စသည်ဖြစ်စေ, ငါ:စသည်ဖြစ်စေ၊) **ဧဝိတာ**–ဒီဝိတိခန္ဓေမှ၊ **ဝေါရောပေတုံ**–ခွင်းခြင်းငှာ၊ နံ လဇ္ဇာ–မရအပ်၊ မ်သဏ္ဌေဒနသတ္တက်–အသားကို လိုးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော ဓားငယ်ကို၊ **ဝေါဟာရနိကန္တိ**–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏၊ **ကိမ္ပိမာယာ**တိ–ကား၊ ကိမ္မိ–အဘယ်ဝတ္ထုသည်လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ ဣမာယ–ဤသုတ္တိယသည်၊ (**"အဒေယျံ ဘဝိဿတိ"**၌ စပ်၊) [**"အည်–မိမိအသားမှတစ်ပါးသော၊ ကိ၌–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကိမ္ပိ–အဘယ်သည်လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ အဒေယျ–မပေးအပ် မပေးနိုင်သည်၊ ဘဝိဿတိ–လတ္တံ့နည်း?"**ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။]

ပဝတ္တမ်သ် စာနာဟိ။ ။ပါဠိတော်၌ **"အမောင်...သွားပါချေ၊ ပဝတ္တမ်သကို သိပါလော"**ဟု ရှိ၏၊ ထို၌ **"ပဝတ္တမ်သ"**ဟူသည် သတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ, အလိုလိုဖြစ်စေ သေပြီးသော သားကောင်၏ အသားတည်း၊ [ပဝတ္တံ– ဝယ်သူ မလာမီ ဖြစ်ပြီးသော၊ မ်သ်–တည်း၊ ပဝတ္တမ်သ်–သား။] ထို အသားကို ဈေးသို့သွား၍ အဝယ်နိုင်းခြင်းကို **"စာနာဟိ"**ဟု ဆိုသည်၊ [ပကတိယာ ပဝတ္တံ (ရိုးရာ ထုံးစံအတိုင်း ဖြစ်ပြီးသော) ကဗွိယမ်သ(မိမိ အသတ်မခိုင်းခြင်းကြောင့်) အပ်သော အသား၊ မူလ ဂဟေတွာ (အဖိုးကို ယူ၍) အန္တရာပဏေ ပရိယေသာဟိတိ အဓိပ္ပာယော၊–ဋီကာ၊] ရှေးက **"ပဝတ္တမ်သ်–အလိုလိုဖြစ်သော အသား"**ဟု ပေးကြ၏၊ အလိုလိုဖြစ်သော အသားကို ဈေးဌ၌ မရနိုင်ပါ။

မာယာတော။ ။တံ ဒိဝသ် နေရာ၌ ယံ ဒိဝသ် ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ ယံ ဒိဝသ်–အကြင်နေ့၌၊ ပေ၊ နံ လဇ္ဇာ–မရအပ်၊ သော ဒိဝသော–ထို နေ့သည်၊ မာယာတောတိ–မာယာတ မည်၏ဟု ပေး၊ မာယာတောတိ **"မာ ယာတောထ ပါဏိနော"**တိ ဇဝံ မာယာတယောသိတဒိဝသော၊–သာရတ္တ၊ ယနေ့၌ သတ္တဝါတို့ကို မသတ်ကြရ၊ ဤသို့ မသတ်ခြင်းကို ကြွေးကြော်ရာ နေ့ကို **"မာယာတ"**ဟု ခေါ်သည်၊ မာယာတောထဂ္ဂ ကြည့်၍ မာယာတသည် ပိဠိဗျာဒ်မလုပ်ရသော ရုဋ္ဌိပုဒ် ဖြစ်ဟန်တူ၏၊ ဝိဂြိုဟ်လုပ်လိုလျှင် **"ဟည်သု ဧတ္ထောတိ ယာတော၊ နနုယာတော မာယာတော"** (မသတ်အပ်ရာနေ့) ဟု ပြုပါ။

နု ဘဂဝါ ဥဿဟတိတိ–ကား၊ ဘဂဝါ–ရား၊ နု သင်္ကြာတိ–မစွမ်းနိုင်ပါ၊ (**"သုဗ္ဗိယာ"**ဟု ကတ္တား ထည့်ပါ၊) **ယတြ ဟိ နာမာ**တိ–ကား၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ (ဘဝိဿတိ)နာမ–ဖြစ်တံ့သေး၏၊ **ပဋိဃက္ခိ**တိ–ကား၊ ဝိမံသိ–စူးစမ်းလိုက်၏လော?၊ ပဋိပ္ဆိ–ပြန်၍ မေးလိုက်၏လော?၊ ဣတိ–ဤအနက်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဝုတ္တံ–သည်၊ ဝါ–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ **အပဋိဃက္ခိတ္တာ**တိ–ကား၊ အပဋိပုစ္ဆိတ္တာ–မမေးမြန်းမူ၍၊ ပန–ဆက်ဦးအုံ၊ အသုကမဲသင်္ဂီ–ထိုမည်သောအသားဟူ၍၊ သစေ ဇာနာတိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပဋိပုစ္ဆနကိစ္စ–မေးဖွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ အဇာနန္တေန ပန–မသိသော ရဟန်းသည်ကား၊ ပုစ္ဆိတ္တာဝ–မေးပြီး၍သာလျှင်၊ ဝါ–မေးပြီးမှသာလျှင်၊ ခါဒိတဗ္ဗံ–ခဲစားထိုက်၏။

ဟတ္ထိမံသာဒိပဋိကွေ့ပကထာ

၂၈၁။ သုနခမံသင်္ဂီ ဇတ္ထာ–၌၊ အရညကောကာ နာမ–ဝံပုလွေတို့မည်သည်၊ သုနခသဒိသာ–အိမ်ခွေးနှင့်တူကုန်သည်၊ ဟေတ္ထိ–ကုန်၏၊ တေသံ–ထို ဝံပုလွေတို့၏၊ မံသံ–သည်၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ ပန–ဆက်၊ ယော–အကြင် ဝံပုလွေသည်၊ ဂါမသုနခီယာ–ရွာ၌ဖြစ်သော ခွေးမ၏၊ ကောကေန–ဝံပုလွေနှင့်၊ (သံယောဂါ ဝါ–ပေါင်းဖော်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊) ကောကသုနခီယာ–ဝံပုလွေမ၏၊ ဂါမသုနခေန–ရွာခွေးနှင့်၊ သံယောဂါ ဝါ–ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နော–ဖြစ်ပြီ၊ တသ–ထို အစပ်ဖြစ်သော ခွေး၏၊ မံသံ–သည်၊ နု ဝဋ္ဋတိ–မအပ်၊ (ကသ္မာ–အဘယ်ကြောင့်၊ နု ဝဋ္ဋတိ–နည်း?၊) ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ သော–ထို အစပ်ဖြစ်သော ခွေးသည်၊ ဥဘယံ–ဝံပုလွေ ခွေးနှစ်ဖက်သို့၊ ဘဇတိ–ကပ်ဝင်၏၊ (တသ္မာ– ကြောင့်၊ နု ဝဋ္ဋတိ– မအပ်၊) **အဟိမံသ**ဏ္ဍိ– ကား၊

ကောကာ နာမ။ ။ အဘိဓာန် (၆၁၅) နိဿယ၌ **"ကောက, ဝက–ဝံပုလွေ"** ဟုရှိ၏၊ သစ်ကျူတ်ဟုလည်း ရှေးကပေးကြ၏၊ သဒ္ဒနီတိဓာတုမာလာ၌ **"ကောကောတိ အရညသုနခေါ"**ဟု ဆို၏၊ ရှေး နိဿယ၌ ကောက ကို တောခွေး (ခွေးအ)ဟု အနက်ပေး၏၊ တောခွေးကို ခွေးနှင့်တူ၏ဟု မဆိုသင့်၊ ခွေးအစစ်ပင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"အရညသုနခ"** ဟူသည်လည်း **"ဝံပုလွေ"**ပင် ဖြစ်ရာ၏။

ကသစ်–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အပါဒကသ–အခြေမရှိသော၊ ဒီဃဇာတိကသ–ရှည်သော ဇာတ်ရှိသော မြွေနဂါး၏၊ မဲသ–သည်၊ နှ ဝဋ္ဋတိ **သီဟမ်ဿာ**ဒီနိ–တို့သည်၊ ပါကဋ္ဌာနေ၀–နှ်သည်သာ။

စ–ဆက်ဦးအံ့၊ ဇတ္တ–ဤ အသားကြီးဆယ်မျိုးတို့တွင်၊ မနုဿမဲသ–ကို၊ သဇာတိတာယ–တူသော ဇာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဇာတ်တူသား၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ပဋ္ဌိကွ်ဒ္ဓတ္ထ– ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ဟတ္ထိအဿမဲသ– ကို၊ ရာဇင်္ဂီတာယ–မင်း၏ အင်္ဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပဋ္ဌိကွ်ဒ္ဓတ္ထ)၊ သုနခမဲသ–ကို လည်းကောင်း၊ အဟိမဲသ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိကူလတာယ–ရွံရှာဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ရွံစရာကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) (ပဋ္ဌိကွ်ဒ္ဓတ္ထ)၊ သီဟမဲသာဒီနိ–ခြင်္သေ့၏အသား အစရှိကုန်သော၊ ပဗ္ဗ–ငါးမျိုးသော အသား တို့ကို၊ အတ္ထနော–၏၊ အနုပဒ္ဒ၀တ္ထာယ–ဘေးရန် မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ (ပဋ္ဌိကွ်ဒ္ဓတ္ထာနိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ မနုဿာဒီနံ–လူအစရှိ ကုန်သော၊ ဣမေသံ ဒသန္နံ–ဤ ဆယ်မျိုးတို့၏၊ မဲသ–အသားသည်လည်း ကောင်း၊ အဋ္ဌိပ–အရိုးသည်လည်းကောင်း၊ လောဟိတမ်ပိ–သွေးသည်လည်း ကောင်း၊ စမ္မမ်ပိ–အရေသည်လည်းကောင်း၊ လောမမ်ပိ–အမွေးသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဗံ–အလုံးစုံသည်၊ နှ ဝဋ္ဋတိ–မအပ်၊ ယံကိ၀ိ–အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဥတ္တာ ဝါ–သိပြီး၍သော်လည်းကောင်း၊ အဥတ္တာ ဝါ–မသိမူ၍သော်လည်း ကောင်း၊ ခါဒန္တသ– ခဲစားသော ရဟန်း၏၊ အာပတ္တိယေ၀– သည်သာ၊ (ဟောတိ)၊ ယဒါ–အကြင်အခါ၌၊ ဇာနာတိ–သိ၏၊ တဒါ–သိရာ ထိုအခါ၌၊ ဒေသေတဗ္ဗာ–ဒေသနာ ပြောထိုက်၏၊ အပ္ပဋိဘတ္တာ–မမေးမူ၍၊ ခါဒိသာမိ–အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ ဂဏ္ဍတော–ခံယူသော ရဟန်း၏၊ ပဋိဂ္ဂဟဏေ–ကြောင့်၊ ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ ပုစ္ဆိတ္တာ– ၍၊ ခါဒိသာမိ– အံ့၊ ဣတိ– သို့၊ ဂဏ္ဍတော–၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန–ဆက်ဦးအံ့၊ ဥဒ္ဒိသ–ရည်စူး၍၊ ကတံ–ပြုအပ်သော အသားကို၊ ဇာနိတ္တာ–သိ၍၊ (သီတင်းသုံးဖော် တစ်ပါးပါးကို ရည်စူး၍ သတ်အပ်သော အသားဟု သိ၍)၊ ခါဒန္တသေ၀–၏သာလျှင်၊ အာပတ္တိ–သည်၊ (ဟောတိ)၊ ပဋ္ဌာ–နောက်၌၊ ဝါ–မှ၊ ဇာနန္တော–သိသော ရဟန်း၊ အာပတ္တိယာ–ဖြင့်၊ နှ ကာတဗ္ဗော–မပြုစေထိုက်၊ ဝါ–မဆုံးဖြတ် ထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

★★★★★★★

ယာဂုမဒုဂေါဠကာဒိကထာ

၂၀၂။ ကေတ္တကောတိ–ကား၊ ဧကေကော–တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (အမိုဠ် ၆ စပ်၊) မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဒုတိယော–နှစ်ယောက်မြောက်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **ပဟူတံ ယာဂုဠု မဒုဂေါဠကဠု ပဠိယာဒါမေတ္တာ**တိ (ဧတ္ထ)–၌၊ (ဂုဠေတ္ထ–ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒဿေမိ)–အုံ၊ သော–ထို ပုဏ္ဏားသည်၊ သတသဟဿသံ–တစ်သိန်းကို၊ ဝယံ–အကုန်အကျကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ပဠိယာဒါမေသိ–စီရင်စေပြီ၊ (တစ်သိန်းတာန် ဖြစ်သောကြောင့် **"ပဟူတံ"**ဟု ဆိုသည်–ဟူလို။) အနမောဒနာဂါထာပရိယောသာနေ–အနုမောဒနာဂါထာတို့၏ အဆုံးနား ၌၊ **"ပတ္ထယတံ ဣဿတ"**ဿ် ပဒါနံ–ပုဒ်တို့၏၊ **"အလမေဝ ဒါတု"**ဿ် ဣဿမိနာ–ဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ဘဒ္ဓေ–စပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ [အလမတ္ထသမ္ဘဒါန် ဖြစ်၍) **"ပတ္ထယတံ–နံ သော၊ ဣဿတံ–တိုဿ"**ဟု ပေး၊] ပနေ–ကား၊ ပတ္ထယတာ ဣဿတာတိ ပါဌော–သည်၊ သစေ အတ္ထိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သောယေဝ–ထို ပါဌ်ကိုသာ၊ ဂဟေတမ္ဗော–၏။

၂၀၃။ ဘောဇ္ဇယာဂုဿ–ကား၊ ယာ–အကြင် ယာဂုသည်၊ ပဝါရဏာ–ပယ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝါ–ပဝါရိတ်ကို၊ ဧနေတိ–ဖြစ်စေ၏၊ (တံ ဘောဇ္ဇယာဂုံ–ပဝါရိတ်သင့်စေနိုင်လောက်သော ထိုဘောဇ္ဇယာဂုကို၊ **"ပဠိယာဒေဿိ–စီရင်ကြကုန်၏"**၌ စပ်၊) **ယဒဂ္ဂေနာ**တိ–ကား၊ ယံ–အကြင်ကာလကို၊ အာဒိ ကတ္တာ–

ကေတ္တကောဝ။　။ ကေတ္တကောကို ဧကေကောဟု ဖွင့်သောကြောင့် တက ပစ္စည်းသည် အနက် သီးခြားမရှိ၊ ကေကောဌ က ပစ္စည်းလည်း အနက် သီးခြားမရှိ၊ သွတ္တပင်၊ ယောဇနာဌိကား က ပစ္စည်းကို အသဟာယ အနက်ဟု ဖွင့်၏၊ ဧက ပုဒ်ရင်းက အသဟာယ အနက်ကို ဟောနိုင်သောကြောင့် ထို အဖွင့်ကို စဉ်းစားပါ၊ [ကေကော တိသု သရ်ံ တုလ္ယာ–တုလ္ယာသဟာယမိသနေ– နာမ်ဂိုဏ်း။]

ယဒဂ္ဂေန။　။ **"အဠတဂ္ဂေ ပါထုမေတ"**ဿ် အဂ္ဂသဒ္ဒါသည် အာဒီအနက်ကို ဟောသကဲ့သို့ ဤ၌ အဂ္ဂသဒ္ဒါလည်း အာဒီအနက်ကို ဟော၏၊ **"ယဒဂ္ဂေန–အကြင် အခြားဖြင့်"**ဟု ကြိယာဝိသေသနအနက်ကို နာဝိဘတ်က ဟောသောကြောင့် **"ယံ အာဒိ ကတွာ"**ဟု အမိဗွာယ်ဖွင့်သည်၊ သဒ္ဒတ္ထမှာ **"အကြင် အခြဖြင့်"**ဟု ပေး၊ **အဠတဂ္ဂေ** အဖွင့်ကို ပါရာဒိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေဠုကဏ္ဏအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ၊ [အာဒိ ကတွာတို့ ဣမိနာ ယဒဂ္ဂေနာတို့ ဧတ္ထ အဂ္ဂသဒ္ဒေါ အာဒျတ္ထော၊ ကြိယာဝိသေသနတ္ထေ ကရဏဝစနန္တိ့ ဒဿေတိ၊– ယောဇနာ။]

အစပြု၍၊ **သဂ္ဂါ ဟေ အာရဒ္ဓါ**တိ–ကား၊ သဂ္ဂနိဗ္ဗတ္တကပုညုံ–နတ်ပြည်၌ ဖြစ်စေနိုင်သော ကောင်းမှုကို၊ ဥပစိတံ–ဆည်းပူးအပ်ပြီ၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **.ယထာဧမ္မော ကာရေတမ္မော**တိ–ကား၊ ပရမ္မဂ္ဂဘောဧနေန–ပရမ္မရဘောဧနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ကာရေတမ္မော–ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ–ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ (ကသ္မာ–ကြောင့်၊ ပရမ္မရဘောဧနေန–ဖြင့်၊ ကာရေတမ္မော–နည်း?၊) ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဘောဇ္ဇယာဂုယာ–စားဖွယ်ဖြစ်သော ယာဂုကြောင့်၊ ပဝါရဏာ–ပဝါရိတ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (ပရမ္မရဘောဧနေန–ဖြင့်၊ ကာရေတမ္မော–၏။)

၂၀၄။ နာဟံ တံ ကစ္စာနာတိ–ကား၊ ကိရ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ တသ္မိံ အဝသိဋ္ဌဂုဠေ–ထို ကြွင်းကျန်သော တင်လဲခဲ၌၊ ဒေဝတာ–တို့သည်၊ သုခုမောဓံ–သိမ်မွေ့သော နတ်သြဇာကို၊ ပက္ခိပိ'သု–ထည့်ကြကုန်ပြီ၊ (ဘုရား ဘုဉ်းပေးလိမ့်မည်ဟု ထင်၍ နတ်သြဇာ ထည့်ကြကုန်၏။) သာ–ထို နတ်သြဇာသည်၊ အညေသံ– အခြားသူတို့၏၊ (ကာယေ– ၌၊) ပရိဏာမံ– ကြေကျက်ခြင်းသို့၊ နဂ္ဃတိ– မရောက်နိုင်၊ ဘသ္မာ– ကြောင့်၊ ဇေဝ– ဤသို့ **"နာဟံ တံ ကစ္စာန"** စသည်ဟူ၍၊ အာဟ–ပြီ၊ **ဂိလာနသယ ဝုဋ္ဌဿ**–ကား၊ တထာရူပေန–

သဂ္ဂါ ဟေ အာရဒ္ဓါ။ ။ **"တယာ ဒေဝလောကာ အာရာမိတာ–နတ်ပြည်တို့ကို ပြီးစေအပ်ကုန်ပြီ"**ဟု ဝိမတိ ဖွင့်၏၊ အာရဒ္ဓါ၌ အာ ပုဗ္ဗ ရာဓ ဓာတ်၊ ကာရိတ်ကျေ၊ တ ပစ္စည်း၊ အကျိုးနတ်ပြည်၏ သဂ္ဂ အမည်ကို အကြောင်းကောင်းမှု၌ တင်စားထားသည်ဟု သိစေလိုရ၍ **"သဂ္ဂနိဗ္ဗတ္တကပုညုံ ဥပစိတံ"**ဟု ဖွင့်သည်။

ဘောဇ္ဇ ।ပေ। ဟောတိတိ။ ။ ဘောဇ္ဇေ၊ပါ၊ပါ၊တွင် တစ်ပါ၊ပါ၊၏ အမည်ဖြင့် ဖိတ်မန်အပ်သူသည် ထို ဘောဇ်ကို အလျှင်းမစားဘဲ အခြား ဘောဇ်ကို အလျင်စားမှ ပရမ္မရဘောဧနအာပတ် သင့်၏၊ ဤ၌ ဘောဇ္ဇယာဂုကို အလျင်စားမှုကြောင့် ပရမ္မရဘောဧနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်ဟု ဆို၏၊ ဘောဇ္ဇယာဂုသည် ပဝါရိတ် သင့်စေနိုင်သော ဘောဇ်၊ပါ၊တွင် ပါဝင်ပါသလော?ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် **"ဘောဇ္ဇ ।ပေ। ဟောတိ"**ဟု မိန့်သည်၊ ဘောဇ္ဇယာဂုဟူသည် လက်ဖြင့်ယူ၍ ထမင်းကဲ့သို့ စားနိုင်သော ယာဂုအပြစ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ထမင်းနှင့် အလားတူပင် ပဝါရိတ် သင့်စေနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် ပရမ္မရဘောဧနသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည်–ဟူလို၊ [ယသ္မာ ပဠေန္တံ ဘောဧနာနံ အညတရံ ပဋိက္ခိပန္တဿ ဝုတ္တာ ပဝါရဏာ ဘောဇ္ဇယာဂုံ ပဋိက္ခိပန္တဿပိ ဟောတိယေဝ၊ တသ္မာ ဘောဇ္ဇယာဂုပိ သြဒနကတိ ကာယေဝါတိ အဓိပ္ပာယော၊– သာရတ္ထ။]

ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ (ထန်းလျက်, ကြဲသကာ စားခြင်းကြောင့် ပျောက်ကင်း နိုင်လောက်သော သဘောရှိသော၊) ဗျာဓိနာ–အနာဖြင့်၊ ဂိလာနသ–မကျန်းမာ သူအား၊ ပဠာဘတ္တံ–နေလွဲအခါ၌၊ ဂုဠံ–တင်လဲကို၊ (ထန်းလျက်,ကြဲသကာကို၊) အနုဇာနာမိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်။

ဂိလာနသ ဂုဠံ။ ။ အဘိဓာန် (၄၆၂) ဂါထာ၌ ကြဲသကာအခဲကို **"ဂုဋ္ဌ"**ဟု ဆို၏၊ ထန်းလျက်ကိုလည်း ဂုဋ္ဌဟု ခေါ်ကြသည်၊ သကြား, သကာများကို ဂုဋ္ဌ၌ သွင်းပါ၊ ထို ဂုဋ္ဌ (အခဲကို အမှန်ကို) စားရမှ ရောဂါ ပျောက်ကင်းမည့်သူကို **"ဂိလာန"** ဟု ဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် **"တထာရူပေန ဗျာဓိနာ ဂိလာနသ"**ဟု ဆိုသည်၊ ထိုကဲ့သို့သော ဂိလာနအားသာ ကြဲသကာ, ထန်းလျက်, သကာ, သကြား,ကို နေလွဲအခါ၌ စားခွင့်ပြုတော်မူသည်။

ဂုဠောဒက။ ။ ပါဠိတော်၌ **"အဂိလာနသ ဂုဠောဒကံ"**ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ သောကြောင့် ဂိလာန မဟုတ်ဘဲ မွတ်သိပ် ဆာလောင်ရုံမျှဖြင့်ကား ဂုဋ္ဌကို ရေဖြင့် ရောစပ်ထားသော ထန်းလျက်ရည်, ကြဲသကာရည်, သကြားရည်ကိုသာ ခွင့်ပြုတော်မူ သည်၊ [ထို အရည်များသည် သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်သောကြောင့် ထုံးစံအတိုင်း ဆိုလျှင် ဂိလာနဖြစ်မှ သောက်ကောင်း၏၊ သို့သော် သီးခြား ခွင့်ပြုထားသောကြောင့် ပါန (ဖျော်ရည်) ကဲ့သို့ မွတ်သိပ် ဆာလောင်ရုံမျှဖြင့် သောက်ကောင်းတော့သည်။]

မုတ်ချက်။ ။ များသောအားဖြင့် လမနစ်ရည် (ဘိလပ်ရည်) များလည်း မူရင်းမှာ သကြားရည်ပင်တည်း၊ အနဲ့ အမျိုးမျိုး အရောင် အမျိုးမျိုး ဖြစ်အောင် ဆေးများဖြင့် ရောစပ်ထား၏၊ ထို ဆေးများအတွက် အဗ္ဗောဟာရိကဟု ဆိုသင့်၏၊ ယခုခေတ်၌ ဝိနည်းဝိရိ်ဆရာတော်များသည် စတုမဓုကို အရွယ်ကြီး၍ ဖြစ်စေ, ရောဂါရှိ၍ဖြစ်စေ အားနည်းသော ရောဂါရှိမှ ဆေးအဖြစ်ဖြင့် ဘုဉ်ပေးတော်မူကြ၏၊ စတုမဓုဆီ, ပျား, သကာ, ထောပတ် လေးမျိုးလုံးပင် သတ္တာဟကာလိကချည်း ဖြစ်၍ ဆာရုံမျှဖြင့် နေလွဲအခါ၌ မစားကောင်းချေ၊ အချို့က (စတိသဘော) ရေဖြင့် ရော၍ အဆာပြေ ဘုဉ်းပေးကြ၏၊ ရေရောရုံမျှဖြင့် သတ္တာဟကာလိက မပျက်, ဂုဠောဒကလည်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် စဉ်းစားသင့်သည်။

****

ပါဠိလိုဂါမဝတ္ထုကထာ

၂၈၅။ သဗ္ဗသန္ဓရိန္တိ–ကား၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ခင်းအပ်သော်၊ သဗ္ဗ–အလုံးစုံ၊ (အကုန်အစင်၊) သန္ဓတံ–ခင်းအပ်သည် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ–ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (သန္ဓရိတ္တာ၌ စပ်)။

သုနိဓသဿကာရာတိ–ကား၊ သုနိဓော စ–သုနိဓလည်း မည်သော၊ ဝဿ ကာရော စ– ဝဿကာရလည်း မည်သော၊ ဒွေ– ကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏာ– ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ (မာယေန္တိ၌ စပ်၊) **မဂဓမဟာမတ္တာ**တိ–ကား၊ မဂဓရညော– မဂဓမင်း၏၊ မဟာမစ္စာ–အမတ်ကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဗြာဟ္မဏာ၌ စပ်၊) **ဝဇ္ဇီနံ ပဋိဗာဟာယာ**တိ–ကား၊ ဝဇ္ဇီရာဇကုလာနံ–ဝဇ္ဇီမင်းမျိုးတို့၏၊ အာယမုခ ပစ္ဆိန္နနတ္ထ–ဝင်လာသော အခွန်အတုတ်၏ အဝကို ဖြတ်ထားခြင်းအကျိုးငှာ၊ (မာယေန္တိ၌ စပ်၊) **ဝတ္ထုဟိ**တိ–ကား၊ ဃရဝတ္ထုဟိ–အိမ်ရာတို့ကို၊ (ပရိဂ္ဂဏှန္တိယော ၌ စပ်၊) **စိတ္တာနိ နမ္မဒ ဒီဝသနာနိ မာပေတုန္တိ**–ကား၊ တာ ဒေဝတာ–ထို နတ်တို့သည်၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကာဝဲ–ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏၊ [အိမ်ရာ၏ အကျိုး,,အပြစ်ကို သိတတ်သောအတတ်ကို ရွတ်ဖတ် တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏ အိမ်ရာမြေကြံအတတ်ကို တတ်သော ဆရာတို့၏။] သရိရေ–ကိုယ်၌၊ အမိမုစ္စိတ္တာ–ပူးဝင်၍၊ ဧဝံ–သို့၊ (ပါဠိတော်၌ လာသည့်အတိုင်း၊)

သဗ္ဗသန္ဓရိ။ ။ **"ယထာ ၊ပေ၊ ဧဝံ"**ဟု ကြိယာဝိသေသန ဖွင့်ပုံကို ကြည့်၍ **"သဗ္ဗသန္ဓရိ"**၌ ကြိယာဝိသေသန (ဘာဝနပုံ)ဟု မှတ်ပါ၊ သန္ဓရိယတေတိ သန္ဓရိ၊ သဗ္ဗ–အလုံးစုံ+သန္ဓရိ– ခင်းအပ်သော အာဝသထာဂါရတည်း၊ သဗ္ဗသန္ဓရိ၊ ကြိယာဝိသေသနအနက်၌ ဒုတိယာသက်၍ **"သဗ္ဗသန္ဓရိ–အလုံးစုံ ခင်းအပ်သည် မည်လောက်အောင်"**ဟု ပေး၊ [သန္ဓတံတိ သန္ဓရိ၊ သဗ္ဗ+သန္ဓရိ သဗ္ဗသန္ဓရိ၊ တံ သဗ္ဗသန္ဓရိ၊ ဘာဝနပုံသကန်ဒွေသော ဝါယ်–ဟူသော ဋီကာ ဒုတိယဖွင့်အတိုင်းတည်း၊ **"သဗ္ဗသန္ဓရိ–အလုံးစုံ ခင်းခြင်းရှိသော၊ အာဝသထာဂါရဲ–ကို"**ဟု ဋီကာ၌ ပထမနည်း ရှိသေး၏။]

မှတ်ချက်။ ။ ဤ သဗ္ဗသန္ဓရိ စသော ပုဒ်များသည် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် စသော သုတ္တန်စကားများတည်း၊ သုတ္တန်စကားများ၏ အဖွင့်ကို သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့မှ ယူပါဟု ရှေးဦး ဆိုခဲ့၏၊ ထိုကြောင့် သဗ္ဗသန္ဓရိစသော ပုဒ်များ၏ အဖွင့်ကို ရှေး အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ ပါဟန်မတူ၊ နောက်ဆရာတို့ ဋီကာမှ ယူထားကြဟန်တူသည်။

စိတ္တာနိ–တို့ကို၊ နာမေန္တိ ကိရ–ညွတ်စေကြကုန်သတတ်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (နာမေန္တိ)၊ အမှာက်–တို့အား၊ ယထာရူပ–ထိုက်တန်သည်အား၊လျော်စွာ၊ သက္ကာရ–ပူဇော်ဖွယ်ကို၊ ကရိသန္တိ–ပြုကြကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံခြင်းကြောင့်၊ (နာမေန္တိ)၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **တာဝတိံသေဟိ**တိ–ကား၊ လောကေ–၌၊ ဒေဝရာဇာန်–နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော၊ သက္ကံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိသုကမ္မဒေ–ဝိသုကြ်ုနတ်သား၊ ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဒါယ–ကပ်ယူ၍၊ (ဒ္ဒ)၊ တာဝတိံသာ–တာဝတိံသာနတ်တို့သည်၊ ပဏ္ဍိတာ–ပညာရှိပါမေကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ သဒ္ဒေါ–ကျော်စောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ဣရ–ပျံ့နှံ့၍ တက်သတတ်၊ တောနေ၀–ကြောင့်ပင်၊ တာဝတိံသေဟိတိ–ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ၊ တာဝတိံသေဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–တကွ၊ မဇ္ဈေတွာ ဝိယ–တိုင်ပင်၍ ကဲ့သို့၊ မာပေန္တိ–ဖန်ဆင်းကြကုန်၏၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်။

ယာ၀တာ အရိယာယတနန္တိ–ကား၊ ယတ္ထက်–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အရိယမနုဿာနံ–အရိယဒေသ၌ နေကြကုန်သောလူတို့၏၊ သြသ၀ဏ ဌာနံ နာမ–သက်ရောက်ရာ အရပ်မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ **ယာ၀တာ ၀ဏ္ဏိ**ဟောတိ–ကား၊ ယတ္ထက်–သော၊ (ကယဝိဏ္ဏယဌာနံ နာမ၌ စပ်)၊ ဝါ(ကိစာန်–ကုန်သည်တို့၏)၊ အာဘာတဘဏ္ဍသ–ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဍာ၏၊ ရာသိ၀သေနေ၀–အစုအပုံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ကယဝိဏ္ဏယဌာနံ နာမ–ဝယ်ရာရောင်းရာ

အရိယာယတနံ။ ။ အရိယ အရပ်၌ နေသူတို့ကို **"အရိယက"**ဟု ခေါ်၏၊ အာယတန သဒ္ဒါသည် **"ပေါင်းစုသက်ရောက်ရာ အရပ်"**ဟူသော အနက်ကို ဟောစ်၏။ [အရိယကမနုဿာနန္တိ အရိယဒေသ၀ါသိမနုဿာနံ၊–မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ဋီကာ၊] အရှေ့စာအုပ်များ၌ **"အရိယံ အာယတနံ"**ဟုလည်းကောင်း, **"အရိယာနံ အာယတနံ"** ဟုလည်းကောင်း မူကွဲရှိ၏၊ **"အရိယာယတနံ"** ဟု ရှိမှ ထို ဋီကာနှင့် ညီမည်၊ **"အရိယာနံ+အာယတနံ အရိယာယတနံ"**ဟု ပြု။

ဝဏ်ပွထော။ ။ ပထသဒ္ဒါသည် **"လမ်း"**ဟူသော အနက်ကို ဟောရင်းတည်း၊ ထိုလမ်းကဲ့သို့ ဖြစ်ရာအရပ်ကိုလည်း ဟော၏၊ **"ဝါကိစာန် အာဘာတဘဏ္ဍာသ"**ဖြင့် ဝဏ်ပုဒ်၏ အနက်ကို ပြ၏၊ **"ကယဝိဏ္ဏယဌာနံ"**ဖြင့် ပထပုဒ်၏ အနက်ကို ပြ၏၊ ဝဏ်ဌာယ–ရောင်းဝယ်အပ်သော ကုန်ပစ္စည်း၏+ပထော–ရောင်းဝယ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ရာအရပ်တည်း၊ ဝဏ်ပွထော–ရပ်၊ [**"ဝဏ်ဌပထော"**ဟု ဆိုလိုလျက် ဌကို ချေ, ပကို ဒွေဘော်ပြု၊ ဝဏ်ဌာယ+ပထော ပဝတ္တိဌာနံတိ ပုရိမ၀ိကပ္ပေ အတ္ထော၊–သုတ်ဋီကာ။]

ဌာနမည်သည်၊ အတ္ထိ၊ [ရာသိဝသေနေဝဖြင့် အစုလိုက် အပြုံလိုက် လက်ကား ရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်းကို ပြ၏၊ အနည်းငယ် လက်လီ ရောင်းဝယ်ခြင်းမျိုးကား အခြား ဖြို့ကလေးများ၌လည်း ရနိုင်ပါ၏။] [ဝါ–တစ်နည်း၊ ဝါ၏ဇာနံ–ကုန်သည်တို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာန–နေရာအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ)။] **ဣဒံ အဠကရန္ဒိ**–ကား၊ ဣဒံ–ဤ ပါဠလိပုတ်ဖြို့သည်၊ တေသံ အရိယာယတနဝဏ်ပွထာန–ထိုအရိယလူမျိုးတို့၏ သက်ရောက်ရာအရပ်, ကုန်တို့၏အစုအားဖြင့် ရောင်းဝယ် ရာ အရပ်တို့၏၊ ဝါ–ကုန်သည်တို့၏ နေရာအရပ်တို့၏၊ ဝါ–တို့တွင်၊ အဂ္ဂနဂရံ–အမြတ်ဆုံးဖြို့သည်၊ ဘဝိဿတိ–လတ္တံ့၊ [ပါဠလိရွာကြီးမှ ပေါက်ပွား လာသော ဖြို့ဖြစ်သောကြောင့် **"ပါဠလိပုတ်ဖြို့"**ဟု ခေါ်ဟန်တူသည်။]

ပုဒ္ဓဘောဒနန္တိ–ကား၊ ပုဒ္ဓဘောဒနဌာန–ကုန်ထုပ်ကို ဖျက်ရာအရပ်သည်၊ မောစနဌာန–ဖြေရာအရပ်သည်၊ (ဘဝိဿတိ)၊ ဣတိ–ဤ အနက်သည်၊ ဝုတ္တံ–သည်၊ ဟောတိ၊ [ပုဒ္ဓေ–ဘဏ္ဍာအထုပ်တို့ကို+ဘိန္နန္တိ မောစေန္တိ ဇတ္တာတိ ပုဒ္ဓဘောဒနံ၊] **အဂ္ဂိတော ဝါ**တိအာဒီသု–အဂ္ဂိတော ဝါ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဝါသဒ္ဒေါ–သည်၊ သမ္ဘစ္စယတ္ထော–သမ္ဘစ္စည်းအနက်ရှိ၏၊ ဟိ–မှန်၊ တစ်နည်း၊ ဟိ–ချဲ့ဦး အံ့၊ တတြ–ထိုပါဠလိပုတ်ဖြို့၌၊ ဇကသ–တစ်ခုသော၊ ကောဌာသသ–အစု၏၊ အဂ္ဂိတော–မီးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဇကသ–သော၊ (ကောဌာသသ–၏၊) ဥဒကတော–ရေကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဇကသ၊(ကောဌာသသ–၏၊) အဘ္ဘန္တရတော–အတွင်း၌ဖြစ်သော၊ အညမညဘောဒါ–အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝါ – အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အန္တရာယော–အန္တရာယ်သည်၊ ဘဝိဿတိ–လတ္တံ့။

ဝါဏိဇာနံ ဝသနဋ္ဌာနံ ဝါ။ ။ဤပါဌ်လည်း ဋီကာ၌ ရှိ၏၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း ရှိ၏၊ ဝဏိဇာနံ–ကုန်သည်တို့၏၊ ပထော–ဖြစ်ရာနေရာ အရပ်တည်း၊ ဝဏိပွထော–ရပ်၊ ဇကို ချေ၊ [ဒုတိယဝိကပ္ပေ ပန ဝဏိဇာနံ ပထော ပဝတ္တိဋ္ဌာနန္တိ အာဟ၊ သုတ်ဋီကာ။]

သမ္ဘစ္စယတ္ထော။ ။ဝါသဒ္ဒါ၏ တစ်မျိုးမျိုးသာ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဝိကပ်အနက်, တစ်မျိုး နှစ်မျိုးပြစ်စေ, သုံးမျိုးဖြစ်စေ မသေချာခြင်းဟူသော အနိယမအနက်တို့ မရနိုင်၊ သုံးမျိုးလုံးဖြစ်ခြင်းဟူသော သမ္ဘစ္စည်းအနက်သာ ရနိုင်၏၊ ထိုသို့ ရနိုင်ပုံကို **"တတြ ဟိ"** စသည်ဖြင့် ပြသည်။

ဥဋ္ဌမ္ဘန်–ကား၊ ပါရဂမုနဇ္ဇာယ–တစ်ဖက်ကမ်းသို့ သွားခြင်းအကျိုးငှာ၊ **အာဏိယော**–မယ်နတို့ကို၊ (ဈိုသ်တို့ကို၊) **အာကောရေတွာ**–ရိုက်နှက်၍၊ **ကတ**–ပြုအပ်သော **အသာ**ဖောင်ကို၊ (ပရိယေသန္တိ၌ စပ်၊) **ကုလ္လန္တိ**– ကား၊ **ဝလ္လိအာဒီဟိ**–နွယ် **အစရှိ**သည်တို့ဖြင့်၊ (အာဒိဖြင့် ကြိမ် စသည်ကို ယူ၊) **ဗန္ဓိတွာ**–ဖွဲ့.တုပ်၍၊ **ကတ**–ပြုအပ်သော ဝါ၊ဖောင်ကို၊ (ဗန္ဓန္တိ၌ စပ်။)

အဗ္ဘာဝန္တိ တော်–ဟူသော ဤအမည်သည်၊ သဗ္ဗန္တိမေန–အလုံးစုံသော **အ**ပိုင်း**အခြား**တို့၏ **အ**ဆုံး၌ဖြစ်သော၊ **ပ**ရိဏ္ဍေဒေန–**အ**ပိုင်း**အခြား**အားဖြင့်၊ **ယောဇနမတ္တဲ**–တစ်ယူဇနာ **အ**တိုင်း**အ**ရှည်တိုင်အောင်၊ **ဂန္ဓိ**ရသ **စ**–နက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ **ပုထုလ**သ **စ**–ပြန့်ကျယ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ **ဥ**ဒကဋ္ဌာနသ–**ရေ**၏တည်ရာ**အ**ရပ်၏၊ **အဓိ**ဝစန်–တည်း၊ [**အ**ဏ္ဏော ဏ္ဏောတိ **အ**ဏ္ဏဝါ၊ **ဝ**န္တုပစ္စည်း၏ **ပ**ဟုတ(ရေ**အ**များ**ရှိ**ခြင်း)**အ**နက်ကို ပြလိုလို၍ **"သဗ္ဗန္တိမေန ၊ပေ**၊

ဥဋ္ဌပေ။ ။သက္ကတ၌ **"ဥဋ္ဌကိ(ဈလေ)–ရေထဲ၌+ပါတိ–ဓောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ကုတိ ဥဋ္ဌပေါ(ဥဋ္ဌပေါ)"**ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိ၌ ၃ ကို ၌ ပြုထားသည်၊ **"ဥဋ္ဌမ္ဘော"**ဟု လည်း ပါဠိတစ်မျိုးရှိ၏၊ **"အာဏိယော အာကောရေတွာ ကတံ"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌ လည်းကောင်း, **"ဥဋ္ဌမ္ဘန်တိ ပါရမဂနဇ္ဇာယ လဟုကေ ဒါရုဒဏ္ဍေ ဂဟေတွာ ကဝါဋမေလေက ဝိယ အညမညသမ္ဗန္ဓေ ကာတုံ အာဏိယော ကောရေတွာ (ဈိုသ်တို့ကို ရိုက်နှက်၍) နာဝါသဓေါမေန ကတံ (လှေအသွင်ဖြင့် ပြုအပ်)"**ဟု ဋီကာ၌လည်းကောင်း ဖွင့်၏၊ ထို အဖွင့်၌ **"ဟုဠ်ချပ် မဟုတ်ဘဲ ဝေါ်သော တုတ်ချောင်းတို့ကို လှေသဏ္ဌာန် ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်အပ်"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ယခုခေတ်၌ သစ်သားဖောင်နှင့် မတူသော စက်ဖောင်တစ်မျိုး ဖြစ်ဟန်တူသည်၊ အလဂဒ္ဒူပမသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ကား **"ပဋ္ဌာရိတွာ ဗဟု ပန ပဒရစာရိုအာဒယော ဥဋ္ဌပေါ"**ဟု ဆို၏၊ ထို အဆိုအတိုင်း ယူလျှင် သစ်သား၊ သို့မဟုတ် စဉ့်အိုး စသည်တို့.ကို ဖွဲ့.စပ်ထားသော သစ်သားဖောင်, စဉ့်အိုးဖောင် စသည်ပင်တည်း။

ကုလ္ဟ။ ။ဥဋ္ဌမ္ဘနှင့် ကုလ္လကို အဘိဓာန် (GG9)၌ ပရိယာယ်ဟု ဆို၏၊ (**"ကုလသ–ကမ်းနား စသည်၌ တည်သော အိမ်၏+ဟိတော–အစီးအပွားတည်း၊ ကုလ္ဟော"**ဟု ပြု၊ **"ဝလ္ဂိအာဒီဟိ ဗန္ဓိတွာ ကတံ"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း, **"ဝေဠုဒ္ဌာဒီကာ သဃရိတွာ ဝလ္ဂိအာဒီဟိ ကလာပဝေန ဗန္ဓိတွာ ကတံ"**ဟု ဋီကာ၌လည်းကောင်း ဖွင့်၏၊ ထိုကြောင့် အိမ်သုံးအဖြစ်ဖြင့် အလွယ်တကူ ပြုလုပ်၍ ရကောင်းသော ဝါ၊စည်း ကျူးစည်း စသည်တို့ဖြင့် ဖွဲ့.စည်းထားအပ်သော ဝါ၊ဖောင် ကျူးဖောင် စသည်တို့.ကို **"ကုလ္ဟ"**ဟု ခေါ်ပါ။

အဓိဝစနံ"ဟု မိန့်သည်။] ဣဝ–ဤ ဂါထာ၌၊ နဒီ–မြစ်ကို၊ **သရန္တိ**–ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတာ–အပ်၏၊ ဣဒံ–သည်၊ ဝုတ္တံ–သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိုး?)၊ ယေ–အကြောင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂမ္ဘီရံ–နက်သော၊ ဝိတ္ထတံ–ပြန့်ကျယ်သော၊ (အဏ္ဏော၏ အဖွင့်)၊ တဏှာသရံ–တဏှာတည်းဟူသော ပြင်ကို၊ တရန္တိ–ကူးမြောက်ကုန်၏၊ တေ–တို့သည်၊ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ–အရိယာမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ သေတုံ–တံတားကို၊ ကတ္တာန–ပြု၍၊ ပလ္လလာနိ–ရွှံ့ညွန်တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇ–စွန့်လွှတ်၍၊ ဥဒကဘရိတာနိ–ရေဖြင့် ပြည့်ကုန်သော၊ နိန္နဋ္ဌာနာနိ–ချိုင့်ဝှမ်းသော အရပ်တို့ကို၊ အနာမသိတ္တာဝ–မသုံးသပ်မူ၍သာလျှင်၊ (တရန္တိ)၊ အယံ ပန ပရိဇေနော–ဤ လူအပေါင်းသည်ကား၊ အပ္ပမတ္တာဂ–နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဣဒံ ဥဒကံ–ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို၊ ဥတ္တာရိတုကာမော–ကူးမြောက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာပိ–ဖြစ်၍လည်း၊) ကုလ္လ–ဝါ:ဖောင်ကို၊ ဗဟုတိ–ဖွဲ့တုပ်နေရ၏၊ ဗုဒ္ဓါ–ဘုရားရှင်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ–ဗုဒ္ဓ၏ သာဝကလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မေဓာဝိနော–ပညာရှိ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧနာ ပန–လူတို့သည်ကား၊ ကုလ္လေန–နှင့်၊ ဝိနာ ဧဝ–ကင်း၍သာလျှင်၊ တိဏ္ဏာ–ကူးမြောက်တော်မူကုန်ပြီ၊ ဣတိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

၂၈၇။ အနနုဟောဟေတိ–ကား၊ အဗုဒ္ဓါနေန–မသိခြင်းကြောင့်၊ (အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ရေပျံစွာမသိခြင်းကြောင့်–ဟူလို။)

သရန္တိ ဣဝ နဒီ။ ။ အခြားနေရာ၌ ရေကန် အင်းအိုင်တို့ကို **"သရ"**ဟု ဆိုရသော်လည်း ဂင်္ဂါမြစ်ကို ဥပမာပြသော အရာဖြစ်သောကြောင့် မြစ်ကို ယူပါဟု သိစေလိုရ၍ **"သရန္တိ ၊ဧဝ၊ အဓိပ္ပေတာ"**ဟု မိန့်သည်၊ **"သရတိ သန္ဒတီတိ သရော"**ဟု ပြု။

အနနုဟောဟေ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ **"အဗုဒ္ဓါနေန"**ဟု ဖွင့်ခြင်းသည် အလွယ်ဖွင့်ခြင်း သာတည်း၊ ထို အဖွင့်ဖြင့် အနနု၏ အနက်ကို မသိရ၊ သွာ ဝိဘတ်၏ ကာရဏအနက်ကိုသာ သိရသည်၊ **"အနုဟောဟော ဓေဗ္ဗ ပုဗ္ဗဘာဂိယဉာဏံ၊ ပဋိဝေဓော မဂ္ဂဉာဏေန အဘိသမယော"**ဟု ဋီကာ၌ ဖွင့်သောကြောင့် မဂ်၏ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ကို **"အနုဟော–လျော်စွာသိ"**ဟုလည်းကောင်း၊ မဂ်ဉာဏ်ကို **"ပဋိဝေ–ထိုးထွင်းသိ"**ဟုလည်းကောင်း ခွဲပါ၊ [**"လျော်စွာသိ"**ဟူသည် နေ့ကင်္ဂ၌ လာမည့် မဂ်ဉာဏ်အား လျော်သော (မဂ်ဉာဏ်သိလတ္တံ့နှင့် အလျော်ဖြစ်သော) အသိတည်း၊ ယခုခေတ်၌ သစ္စာလေးပါးကို သုတမယ၊ စိန္တာမယဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းမျိုး မဟုတ်၊ ဝဂ္ဂဝိထိနား၌ ကပ်၍နေသော အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော ဝိပဿနာ ဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းတည်း။]

သန္ဓာဝိတ္တန္တိ–ကား၊ ဘဝတော–ဘဝတစ်ခုမှ၊ ဘဝ–ဘဝတစ်ခုသို့၊ ဂမနဝသေန–သွားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သန္ဓာဝိတံ–အဆက်မပြတ်, ပြေးသွားအပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ **သံသရိတန္တိ**–ကား၊ ပုနပ္ပုနံ–အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်၊ (တပြောင်းပြန်ပြန်)၊ ဂမနဝသေန–ဖြင့်၊ သံသရိတံ–ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ။

မမဗ္ဗော **တုမှာကဗ္ဗာ**တိ–ကား၊ မယာ စ–ငါဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ တုမှေဟိ စ–သင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္ဓာဝိတံ, သံသရိတံတို့၌ စပ်၊ **သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ**၌ ကဲဟော တပစ္စည်းအတွက် ဆဋ္ဌီကတ္တာအနက်ကို ဖွင့်သည်။) အထ ဝါ–ကား၊ **သန္ဓာဝိတံ သံသရိတန္တိ**–ကား၊ မမ**ဗ္ဗော**ဝ–၏ လည်းကောင်း၊ တုမှာကဗ္ဗ–တို့၏ လည်းကောင်း၊ သန္ဓာဝဝန်–အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ရခြင်းသည်၊ သံသရဏ–တပြောင်းပြန်ပြန်, ကျင်လည်ခဲ့ရခြင်းသည်၊ **အဟောသိ**–ပြီ၊ ဣတိ ဧဝ–သို့၊ **ဧတ္ထ**–ဤ သန္ဓာဝိတံ အစရှိသော ပါဠိ၌၊ **အတ္ထော**–ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော–မှတ်ထိုက်၏၊ [တပစ္စည်းကို ဘောဟောကြ၍ ဆဋ္ဌီ ဝိဘတ်၏ ရိုးရာ သာမိအနက်ကို ဖွင့်သည်။] **သံသိတန္တိ**–ကား၊ သံသရိတံ–ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ [သံပုဗ္ဗ+သိဓာတ်သည် ဂတိအနက်ဟောတည်း၊ သံသရနုင့် အနက်တူဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"သံသရိတံ"**ဟု ဖွင့်သည်။] **ဘဝနေတ္တိ သမ္ဘဟတာ**တိ–ကား၊ ဘဝတော–ဘဝတစ်ခုမှ၊ ဘဝဂမနာ–ဘဝတစ်ခုသို့ သွားကြောင်းဖြစ်သော၊ သန္ဓာဝနာ–ပြေးသွားကြောင်းဖြစ်သော၊ တဏှာရဇ္ဇု–တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးကို၊ သဂ္ဂေ–ကောင်းစွာ၊ ဟတာ–ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ၊ ဆိန္နာ–ဖြတ်အပ်ပြီ၊ အပ္ပဝတ္တိကတာ–တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းမရှိအောင် ပြုအပ်ပြီ။

သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ။ ။ သံ+ဓာဝု ဓာတ်သည် **"ပြေးသွားခြင်း"**အနက်ကို ဟောဏ်၏၊ သံ+သရ ဓာတ်သည် **"ဆက်စပ်၍+သွားခြင်း, ဖြစ်ခြင်း"**အနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဘဝတစ်ခုမှ ဘဝတစ်ခုသို့ သွားနေရခြင်းကို **"သန္ဓာဝန"**ဟုလည်းကောင်း, ထိုသို့ သွားနေရာဝယ် တစ်ကြိမ်တစ်ခါစီ မဟုတ်, ဘဝများစွာ၌ ထပ်ကာ ထပ်ကာ သွားနေရခြင်းကို **"သံသရဏ"**ဟုလည်းကောင်း ခွဲ၍ မှတ်ရသည်။

ဘဝနေတ္တိ သမ္ဘဟတာ။ ။ **"ဘဝတော ဘဝဂမနာ သန္ဓာဝနာ တဏှာရဇ္ဇု"** ကို ကြည့်၍ **"နေတိ ဟောယာတိ နေတ္တိ၊ ဘဝဿ – ဘဝတစ်ပါးသို့ + နေတ္တိ–ဆောင် ကြောင်းဖြစ်သော တဏှာကြိုးတည်း၊ ဘဝနေတ္တိ–ကြိုး"**ဟု ပြု၊ သံ+ဃ+ဟန ဓာတ်သည် ဖျက်ဆီးခြင်း, ဖြတ်ခြင်းအနက်ဟောတည်း၊ **"သဂ္ဂေ ဟတာ ဆိန္နာ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖွင့်သည်၊ **"အပ္ပဝတ္တိကတာ"**ကား အဓိပ္ပာယတ္ထတည်း။

၂စဉ်။ နီလာတိ– ကား၊ ကျဒ– နီလာဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ သမ္ဘ သင်္ဂါဟက–အလုံးစုံ အညီရောင်ကို သိမ်းယူကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ နီလဝဏ္ဏာတို အာဒိ–အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ တသေဝ–ထို နီလ၏ပင်၊ ဝိဘာဂဿနတ္ထ–ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြားကို ပြရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ တတ္ထ– ထိုနီလာ, နီလဝဏ္ဏစသော စကားရပ်၌၊ တောသ–ထို လိ(ဠ)ဝိမင်းတို့၏၊ ပကတိ ဝဏ္ဏာ–ပင်ကိုအဆင်းသည်၊ နီလော–ညိုသည်၊ နနု–မဟုတ်၊ နီလဝိလေပနာနံ– ညိုသောနံ့သာပျောင်းတို့၏၊ ဝိစိတ္တာတာဝေန–ဆန်ကြယ်ကုန်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဧတံ–ဤ နီလာနီလဝဏ္ဏစသော စကားရပ်ကို၊ (သဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ **ပဠိဝဏ္ဏေသိ**တိ–ကား၊ ' ပဟရိ–တိုက်ခတ်ပြီ၊ [ဋ္ဌိကာ၌ **"ပဟရိ"**ဟု ရှိ၏၊ ရထားလှည်းသံချင်း တိုက်သောအခါ အနည်းငယ် ပြန်လှည့် သွားခြင်းကြောင်း **"ပဠိဝဏ္ဏေသိ–ပြန်လည်စေပြီ"**ဟု မိန့်သည်၊ **"ပဟရိ"**ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်။]

သာဟာရံ ဒဇ္ဇေယျာထာတိ–ကား၊ သဇနပဒ–ဇနပုဒ်နင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝေသာလီ–ဝေသာလီတစ်မြို့လုံးကို၊ (သစေပိ) ဒဒေယျာထ–အာဃယ်၍မူလည်း ပေးစေကုန်ဦးတော့၊ [အာဟရန္တိ ဣမသ္မာ ဗလိန္တိ အာဟာရော–အခွန်အတုပ်ကို ဆောင်ယူခဲ့ရာ ဇနပုဒ်၊ အာဟာရေန+သပိတာ သာဟာရာ၊ (ဝေသာလီ)၊] **အဂ်ံလီ ဖောရ္ရေသုန္တိ**–ကား၊ အဂ်ုံလီ–လက်ချောင်းကို၊ စာလေတုံ–လှုပ်စေကြ ကုန်ပြီ၊ ဝါ–ခါကြကုန်ပြီ၊ [ဖုဋ္ဌဓာတ်သည် ဝိဓုနန(ခါတွက်ခြင်း:)အနက်ကို ဟောဏ၏။ ထို အနက်ကို ဖွင့်သည်။] **အမ္ဘကာယာ**တိ–ကား၊ ဣတ္ထိကာယ– မိန်းမသားသည်၊ (ဒီတာ၌ စပ်၊) **ဩလောကေထာ**တိ– ကား၊ ပဿထ– ကြည့်လိုက်ကြကုန်၊ **အပလောကေထာ**တိ–ကား၊ ပုနပ္ပုန်–အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊

သမ္ဘသင်ါဟကံ။ ။ နောက်၌ပြမည့် ဝဏ္ဏ–ဝတ္ထု–အလင်္ကာရ အားလုံးကို သိမ်းကျုံးနိုင်သောကြောင့် နီလာကို **"သမ္ဘသင်ါဟက"** ဟု ဆို၏၊ **"နီလာ"** ဟု သာမညသဒ္ဒါကို ဆိုသောကြောင့် အညိုရောင်ရှိသော အဆင်း, အဝတ်, တန်ဆာ အားလုံးကို သိမ်းယူနိုင်သည် –ဟူလို။

အမ္ဘကာယ။ ။ အမ္ဘာသဒ္ဒါသည် အမ္ဘာသဒ္ဒါကဲ့သို့ **"အမိ"**အနက်ကို ဟောဏ၏၊ အမိနှင့် တူသောကြောင့် သဒိသူပစာရအားဖြင့် မိန်းမဟူသမျှကိုလည်း ဟောနိုင်၏၊ **"အမ္ဘာ ဧဝ+အမ္ဘကာ"**ဟု ပြု၊ က ပစ္စည်းအနက် မရှိ၊ [အမ္ဘကာယာတိ အမ္ဘာယ၊ ဥပစာရဝစနဧတေ၊ မာတုဂါမေနာတိ အဏ္ဍောဒ–ဝိမတိ၊] ယောနောဒ္ဒကား ယောကျ်ားအောက် ငယ်သောကြောင့် က သဒ္ဒါကို ခုဒ္ဒကအနက်ဟောဟု ကြံလေသည်။

ပဿဝ–ကုန်၊ **ဥပသံဟရတာ**တိ–ကား၊ ဥပနေထ–ကပ်၍ ဆောင်ကြကုန်၊ ဣမံ လိ**ဒ္ဓ**ဝိပရိသံ–ဤ လိ**ဒ္ဓ**ဝိမင်း ပရိသတ်ကို၊ တုမှာကံ–တို့၏၊ စိတ္တေန–စိတ်အားဖြင့်၊ **တာ**စတိ'သပရိသံ– တာ**ဝ**တိ'သာနတ်ပရိသတ်သို့၊ ဟရထ–ဆောင် လိုက်ကြကုန်၊ **တာ**ဝတိ'သေဟိ–**တာ**ဝတိ'သာနတ်တို့နှင့်၊ (ဦးကာ၌ "**တာ**ဝတိ'သေဟိ"ဟု ရှိ၏။) သမက်–တူမျှသည်ကို၊ ကတွာ–၍၊ ပဿထ–ကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော–နက်။

သမ်ဟသေနာပတိဝတ္ထုအာဒီကထာ

၂၃၀။ ရေဖ**ရေ**ဖ**။ ဇ အနန္တ**ရ **ဗာ**ရာ**ဏ**ရေ**ဒ္ဓိ**တိ–ကား၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဝုတ္တကာရဏာသ–ဟောတော်မူအပ်သော အကြောင်းအား၊ အနုကာရဏ်–လျှော်သော **အ**ကြောင်းကို၊ ကဏ္ဍ**ဒ္ဓ**ိ–ပြောဆိုကြပါကုန်၏လော?၊ [ဓမ္မသဒ္ဒါသည် ကာရဏအနက်ဟော၊ **အ**ကြောင်းဟူသည်လည်း ထို ပြောဆိုအပ်သော သဒ္ဒါ**၏**အနက်**ဟ**ောသည်။] **သ**ဟ**ဒ**ိ**ဿ**ာ **ဝါ**ဒါ**နုဝါ**ဒေါတိ–ကား၊ ပရေဟိ–သူတစ်ပါးတို့သည်၊ (ဦးကာ၌ "**ပ**ရေ**ဟ**ိ"ဟု ရှိသည်။) ဝုတ္တကာရဏေန–ပြောဆိုအပ်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ သကာရဏော–အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ **ဟ**ုရ**ဟ**ော–**ရ**ှိ၏၊ တုမှာကံ–**အ**ရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဝါဒေါ ဝါ–ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သော ဝါဒသည်လည်းကောင်း၊ အနဝါဒေါ ဝါ–အဖန်ဖန်ပြောဆိုအပ်သော ဝါဒသည်လည်းကောင်း၊ **ကော**စိ–တစ်စုတစ်ခုသော၊ အပ္ပမတ္တကောပိ–နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဝါဒသည်လည်း၊ ဝိညူဟိ–ပညာရှိတို့သည်၊ ဂရဟိတမ္ပံ–ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော၊ ကာရဏံ–အကြောင်းသို့၊ နဿ အာဂစ္ဆတိ ကိ'–မရောက်တဲ့ ရှိပါ၏လော?[**"ဝါ**ဒေါ **ဝါ** **အ**နုဝါ**ဒ**ေါ **ဝါ** **ကော**စိ **အ**ပ္ပမတ္တ**ကော**ပိ **ဝိ**ညူ**ဟ**ိ **ဂ**ရဟိ**တ**ေ"ဟု ဦးကာအတိုင်း ရှိစေ။] ဣဒံ–ဤ အနက်သည်၊ ဝုတ္တံ–ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ'–အဘယ် အနက်သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတိ–နည်း?၊) သဗ္ဗာကာရေနာပိ–အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ တုမှာကံ–အရှင်ဘုရား၏။ ဝါဒေ–ဝါဒ၌၊ ဂါရယှကာရဏံ–ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောအကြောင်းသည်၊

ဩဿ**ေ**ဝကေ**ထ** ၊**ဧ**ေ**ဝ**၊ **အ**ဏ္ဍော၊ ။ ဤသို့ လိ**ဒ္ဓ**ဝိပရိသတ်ကို တာ**ဝ**တိ'သာနတ်ပရိသတ်နှင့်အတူ စိတ်ထား၍ သေသောချာချာ ကြည့်ကြဖို့ရန် မိန့်တော်မူခြင်းမှာ သံဝေဂရဖို့ရန် မိန့်တော်မူခြင်းတည်း၊ မှန်၏၊ နောက် မကြာသော ကာလ၌ ဤမြတ်လောက် ကြီးကျယ်သော တာ**ဝ**တိ'သာနတ်ပရိသတ်ကဲ့သို့ ရွှမ်းယှယ်ကောင်းလှသော လိ**ဒ္ဓ**ဝိမင်းပရိသတ်သည် အဓောတသတ်နှင့် စစ်ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပျက်စီးကြရှာလိမ့်မည်၊ ထိုအခါ သံဝေဂ ဖြစ်ဖို့ရန် ဤကဲ့သို့ မိန့်တော်မူသည်၊ [ဣဒါ**ဝ**ေ ဘိက္ချုနံ သံဝေဂနနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ နဿ နိမိတ္တဂ္ဂါဟတ္ထံ–ဝိမတိ။]

နတ္ထိ ကိ'–မရှိပါ၏လော?၊ ဣတိ–သည်၊ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)၊ **အနုဇ္ဇာတာ ကာမာ**တိ–ကား၊ အဘိဘာဝိတွာ–လွှမ်းမိုး၍၊ နံ အာစိက္ခိတုကာမာ–မပြောလိုပါ ကုန်၊ (မစွပ်စွဲလိုပါကုန်–ဟူလို။)

၂၉၃။ အနုဝိစ္စကာရန္တိ–ကား၊ အနုဝိဒိတွာ–လျော်စွာသိ၍၊ စိန္တေတွာ–စဉ်းစား၍၊ တုလယိတွာ–နှိုင်းချိန်၍၊ ကာတမ္မံ–ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကရောတိ–ပြုလော၊ ဣတိ–ဤ အနက်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ **ဥတမနုသ္သာနန္တိ**–ကား၊ လောကေ–၌၊ ပါကဋာနံ–နံသော၊ (တုမ္ဟာဒိသာနံ၌ စပ်၊) [ဥတကို **"ပါကဋ"**. ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥယိ'သု–အများ သိအပ်ကုန်ပြီ၊ (အများသိအောင် ထင်ရှားကုန်ပြီ၊) ဣတိ ဥတကာ၊] **သာဓု ဟောတီ**တိ–ကား၊ သုန္ဒရံ–ကောင်းသည်၊ ဟောတိ–၏၊ **ပဠာကံ ဟရိဟရေယျုန္တိ**–ကား၊ ပဠာကံ–အောင်လံကို၊ ဥက္ခိပိတွာ–မြှောက်၍၊ နဂရေ–၌၊ ယောသန္ဒာ–ကြွေးကြော်ကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍေယျုံ–လှည့်လည်ကုန်ရာ၏၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (အာဟိဏ္ဍယျုံ–နည်း?၊) ဓေ၀–ဤသို့ လှည့်လည်လတ်သော်၊ နော အမှာကံ–ငါတို့၏၊ မဟန္တံ ဘာ၀ေါ–ကြီးကျယ်သူတို့၏ အဖြစ်သည်၊ ဘဝိဿတိ–လတ္တံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံခြင်းကြောင့်။ (အာဟိဏ္ဍေယျုံ)၊ [ဤသို့ အများသိအောင် ကြွေးကြော်ထားလျှင် နောင်အခါ စိတ်ပျက်၍ မကိုးကွယ်လိုသော စိတ်ဖြစ်စေကာမူ နောက်ဆုတ်ဖို့ ခဲယဉ်းစရာ ရှိသည်ဟုလည်း ရည်ရွယ်ကြသည်။] **သြပါနဘူတန္တိ**–ကား၊ ပဋိယတ္တဥဒပါနော ဝိယ–အသင့် စီမံအပ်သော ရေတွင်းကဲ့သို့၊ ဌိတ'– တည်ပြီ၊ [ကုလကို ငဲ့၍ **"ဌိတံ"** ဟု ထားသည်။]

အနုဝိစ္စကာရ။ ။ အနုဝိစ္စကို **"အနုဝိဒိတွာ"**ဟုလည်းကောင်း, ကာရဂ္ဂို **"ကာတမ္မံ"** ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏၊ အဌကနိပါတ် ပဌမပ်, မဟာ၀ဂ္ဂ အဂ်ုတ္တရအဋ္ဌကထာ၌လည်း အလားတူ ဖွင့်၏၊ အဂ်ုတ္တိရ်ဋီကာ၌ အနုဝိစ္စကို **"အ၀ေစ္စ"**ဟု ဖွင့်၏၊ ဓမ္မပဒကောဝေ၇်(၂၂၉)ဂါထာအဖွင့်၌လည်း အနုဝိစ္စကို **"စာနိတ္တာ"**ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် အနုဝိစ္စ၌ အန ပုဗ္ဗ–ပဝိစတတ် မဟုတ်၊ အန+အ၀+ဣစတတ်, တွာ၀ စူးည်းသာ၊ **"အနုဝိစ္စ–ဥာဏ်ဖြင့် သက်၀င်၍"**ဟု ပေးပါ၊ စိန္တေတွာ, တုလယိတွာတို့ကား အဓိပ္ပာယတူ၏။ **"ဥာဏ်ဖြင့် စဉ်းစားနှိုင်းချိန်၍"**ဟူလို၊ **"ကာရ–ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကရောဟိ–လော၊ အနုဝိစ္စ–၍၊ ကရော–ပြုခြင်းသည်၊ သာဓု ဟောတိ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊ အချို့စာအုပ်များ၌ **"အနုဝိစ္စ"**ဟု ဇကွဲနစ်လုံးနှင့် ရှိ၏၊ အခြားပါဠိများနှင့် မညီ။

သြပါနဘူတံ။ ။သြသရိတွာ–လူအများ သက်ရောက်၍+ပ်ဝ‌ိန္ဓ ဣတ္ထာတိ သြပါနော၊ သြပါနနှင့် ဥဒပါနသည် ပရိယာယ်တည်း၊ ပ်ဝ‌ိန္ဓ ဣတ္ထာတိ ပါနော၊

ကုလဿ–ကား၊ နိဝေသန်–**အိမ်**သည်၊ (ဩပါနဘူတံ /၌ စပ်၊) **ဒါတမ္ဗံ မညေယျာသိ**တိ– ဣမမေသ်–ဤ နိဂဏ္ဌာတို့အား၊ ဒေယျမမ်ွ–ပေးလျှောထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊ ဝါ–လျှဖြွယ်ပစ္စည်းကို၊ မာ ဥပစ္ဆိန္ဒိတ္ထာ–မဖြတ်လိုက်ကုန်လင့်၊ [ပါဠိတော်၌ **"မညေယျာသိ"**ဟု ဧကဝုစ်ရှိသောကြောင့် သြဝိဘတ်ကို ဣ ပြု၍ **"မာ ဥပစ္ဆိန္ဒိ"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဟိ–မှန်၊ သမ္ဗတ္တာန–ရောက်လာကုန်သော အလျှခံပဋိဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ–ပေးလျှောထိုက်သည် သာ၊ ဣတိ–သို့၊ သြဝဒတိ–ဆုံးမတော်မူ၏၊ **သြကာရ**ံတိ–ကား၊ အဝကာရ–ယုတ်ညံ့သော အခြင်းအရာကို၊ လာမကဘာဝ–ယုတ်ညံ့သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (ပကာသေသိ၌ စပ်၊) **သာမဏ္ဍသိကာ**တိ–ကား၊ အတ္ထနာယေဝ–ကိုယ်တော်တိုင် သာ၊ ဒဋ္ဌရိတ္တာ–ထုတ်၍၊ ဂဟိတာ–ဆောင်ယူတော်မူအပ်သော၊ အညေသံ–အခြား သူတို့၏၊ ဝါ–တို့နှင့်၊ အသာဓာရဏာ–တူသော ဆောင်ခြင်းမရှိသော၊ ဝါ–မဆက်ဆံသော၊ (ယာ **မမ**ဒေသနာ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **ဥဒ္ဒိဿ ကတ**န္တိ–ကား၊ ဥဒ္ဒိသိတ္တာ–မိမိကို ရည်စူး၍၊ ကတ်–ပြုအပ်သော၊ (မဲသ်၌ စပ်။)

၂၉၄။ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ–ကား၊ အတ္ထာနံ–မိမိကို၊ ပဋိစ္စ–စွဲ၍၊ ကတ်–ပြုအပ်ပြီးသော၊ (မဲသ်၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ အထ ဝါ–ကား၊ **ပဋိစ္စကမ္မန္တိ** ဇော်–

ဥဒကဿ–ရေ၏၊ ဝါ–ကို၊ ပါနော–သောက်ရာ ရေတွင်းတည်း၊ ဥဒပါနော၊ ဥဒက ကို ဥဒ ပြု။

သာမဏ္ဍသိကာ။ ။ သာမဏေကို **"အတ္ထာနော"**ဟုလည်းကောင်း, ဥ ကို **"ဥဒ္ဒရိတ္တာ"**ဟုလည်းကောင်း, ကဲသ၌ ကသိမာတိကို **"ဂဟ"**ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်၏။ သာမ+ဥဏ္ဍကသော သာမဏ္ဍကော၊ သာမဏ္ဍကသေန–ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ယူခြင်းဖြင့်+နိဗ္ဗတ္တာ–ဖြစ်စေအပ်သည်တည်း၊ သာမဏ္ဍကသိကာ–သည်၊ **"ဂဟိတာ"**ကား အဓိဗဟယ်ဖွင့်တည်း၊ **"ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ယူအပ်သော မမ္ဗဒေသနာ"**ဟူလို၊ [ဤ၌ သာမဏ္ဍကသိကာပုဒ်နှင့် သြကာရံပုဒ်ကို ပါဠိတော်၌ ပေယျာလမ္ပြားပ်ထားသည်။]

ပဋိစ္စကမ္မံ။ ။ ပဋိစ္စ၏ ကဲကို**"အတ္ထာနံ"**ဟု ထည့်၍ ကမ္မံ၌လည်း အတိတ်ဟောကမ္မသာဓနဟု သိစေလိုရှိ **"အတ္ထာနံ ပဋိစ္စ ကတံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"ကရီယိတ္ထာတိ ကမ္မံ"**ဟု ပြု၊ ဤအလို **"ပဋိစ္စ–မိမိကိုစွဲ၍၊ (မိမိကို အကြောင်းပြု၍၊) ကမ္မံ–ပြုအပ်သော၊ မဲသ်–ကို၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ–၏"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

အထ ဝါ။ ။ဤနည်းသ၌ ပဋိစ္စ–(သတ်ခြင်း:အမှုသို့) ရေးရှုရောက်၍၊ (ရည်စူး၍)၊ ဝါ–အရိပ်နိမိတ်ပြု၍၊ ကမ္မံ–ပြုအပ်သော ပါဏာတိပါတကံတည်း၊ ပဋိစ္စကမ္မံ–ကံ၊

ဟူသော ဤ အမည်သည်၊ နိမိတ္တကမ္မသ – အရိပ်နိမိတ်ဖြင့် ရအပ်သော ပါဏာတိပါတက်၏၊ အဓိဝစန်– အမည်တည်း၊ ဣတ္ထ– ဤ အသားခ္ခ်ေ့တဲ့ ပဋိစ္စကမ္မ–ထို မိမိကို ရည်ရွယ်၍ ပြုအပ်သောပါဏာတိပါတက်သည်၊ ဝါ– အရိပ်နိမိတ်ဖြင့် ရအပ်သော ပါဏာတိပါတက်သည်၊ အတ္ထိ–၏၊ ဣတိ– ကြောင့်၊ မဲသမ္ပိ–ကိုလည်း၊ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ ဟိ–မှန်၊ ယော– အကြင်သူသည်၊ ဧဝရူပ–သော၊ မဲသ–ကို၊ ပရိဘုဥတိ–သုံးဆောင်၏၊ သောပि– သည်လည်း၊ တသ ကမ္မသ–ထို ပါဏာတိပါတက်၏၊ ဒါယာဒေါ–အမွေခံ သည်၊ ဟောတိ၊ ဝဝကေသ ဝိယ–သတ်သူ၏ကဲ့သို့၊ တသာပိ–ထို စားသူ၏ လည်း၊ ပါဏာယာတကမ္မ–သတ္တဝါကို သတ်ကြောင်းကဲသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဣတိ အယ်–ကား၊ အဓိပ္ပာယော–(နိုဂဏ္ဍာတို့၏)အလိုတည်း၊ **ဓိရိဇ္ဇိတိ**– ကား၊ (နှ) ဓိရဇ္ဇိ–မရွေးမြေ့နိုင်ကုန်၊ အဗ္ဘာစိဏ္ဏဒ–စွပ်စွဲကုန်လတ်သော်၊ နှ ဓိရဏ္ဍိ–ကုန်၊ အဒ္ဒကွာနသ–စွပ်စွဲခြင်း၏၊ **အဏ္ဏ**–အဆုံးသို့၊ နှ ဂစ္ဆန္တိ– မရောက်နိုင်ကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **တိကောဋိပရိသုဒ္ဓကထာ**–တိကောဋိပရိသုဒ္ဓ ကထာကို၊ သံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယ–သံဃဘေဒသိက္ခာပုဒ်၏ အဖွင့်၌၊ (မယာ)၊ ဝုတ္တာ–ဆိုအပ်ပြီ၊ ဝါ–ဆိုခဲ့ပြီ။

"ဤသို့ ပြုအပ်သော ပါဏာတိပါတက်"ဟူသည် အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းဖြင့် ရအပ်သော ပါဏာတိပါတက်တည်း၊ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း, အပြုခိုင်းခြင်းကြောင့် ရအပ်သော ပါဏာတိပါတက် မဟုတ်၊ ထိုကြောင့် **"နိမိတ္တကမ္မဿတ် အဓိဝစန"**ဟုလည်း ကောင်း, ဦးကာ၌ **"နိမိတ္တကမ္မဿာတိ နိမိတ္တဘာဝေန လဒ္ဓဒုကမ္မဿ"**ဟုလည်း ကောင်း ဖွင့်၏၊ ထိုနေရာက်မှ အသားကို အရကောက်ဖိုရာ **"ပဋိစ္စကမ္မံ ဣတ္ထ အတ္ထိတိ ပဋိစ္စကမ္မံ"**ဟု အသယ္ထိ ဆင့်ရသည်၊ ဥပမာ–**"ဒုဋ္ဌ (ဥဘတ်) ယသ အတ္ထိတိ ဒုဗ္ဗေါ"**ကဲ့သို့တည်း၊ ဤအလို **"ပဋိစ္စကမ္မံ–သတ်ဖို့ရန် အရိပ်နိမိတ် ပြုခြင်းအမှု ရှိသော၊ **မဲသ–ကို၊ ပရိဘုဥတိ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

ဓိရိဒ္ဓိ။ ။ ဧရ ဓာတ်၏ ပရိယာယ်ဖြစ်သော ဓိရိဒ ဓာတ်တစ်မျိုးဟု ကြံ၍ **"ဓိရဇ္ဇိ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"စွပ်စွဲ၍ မရွေးမြေ့"**ဟူသည် **"စွပ်စွဲ၍ မကုန်နိုင်ခြင်း"**ဟု အဓိပ္ပာယ်ပြလို၍ **"အဒ္ဒကွာနသ အဏ္ဏ နှ ဂစ္ဆန္တိ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ [အထ ဝါ **"လဒ္ဓနတ္ထေ ဣဒံ ဓိရိဒ္ဓိ ပဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ"**ဟု အဂ်ိတ္ထိ၊ရ်ဦးကာမှ ယူ၍ ဦးကာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏၊ ဤအလိုလည်း **"ဓိရိဒ"**ဓာတ် တစ်မျိုးပင်တည်း။]

ကပ္ပိယဘူမိအရုဝေနကထာ

၂၉၁။ သကဒူပရိဝဏ္ဏန္တိ–ကား။ သကဒူဟိ–လှည်းတို့ဖြင့်၊ ပရိကေ္ခပံ ဝိယ–ထက်ဝန်းကျင် ကာရံအပ်သည်ကိုကဲ့သို့၊ ကတ္တာ–၍၊ **အစ္ဆန္တိ**–နေကြကုန်၏။ (လှည်းဝိုင်းကြီး လုပ်၍ နေကြကုန်၏။) **ပရိန္ဒိမန္တိ** တေ–ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ **အဘိလာပမတ္တံ**–ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုအပ်သော သဒ္ဒါမျှသာတည်း။ ပန–**စင်စစ်ကား**။ ယံ သံယော အာကခံတိတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ– မိန့်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခုရဝိဟာရောပိ–ပဓာနဖြစ်သော ကျောင်းကြီးသည်လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ သမ္မနိတုံ–သမ္မတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–၏။ ကမ္မဝါစံ–ကို၊ **အဝတ္ဝာ–မသိမ္ဘူ**၍၊ အပလောကနေနာပိ–ပန်ပြောခြင်းအားဖြင့်လည်း၊(သမ္မနိတုံ)၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ– အပ်သည်သာ၊ **ကာကောရဝသဒ္ဒန္တိ**– ကား၊ တတ္ထ တတ္ထ –

သကဒူပရိဝဏ္ဏံ။ ။ ပရိဝဋတိတိ ပရိဝဋော–ထက်ဝန်းကျင် လည်တတ်သော အဝိုင်း၊ **"သကဒူဟိ+ပရိဝဋော သကဒူပရိဝဋော"**ဟု ပြုစေလိုရ၍ **"သကဒူဟိ ပရိကေ္ခပံ ဝိယ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဃော၏နောဝယ်**"ဗဟာရာမကောဠကေတိ ဣဒ္ဓ သမိပဣဒ္ဓ ဘုမ္ဘဝေန္တိ အာဟ ဗဟာရာမကောဠကသမီပေတိ၊ အာရာမ ကောဠကသ ဗဟိ သမီပေတိ အဣဒ္ဓော"**ဟု တွေ့ရ၏၊ ဤပါဠိကို ထောက်၍ ထို လက်ထက်က သကဒူပရိဝဏ္ဏ၏ ရှေ့၌ **"ဗဟာရာမကောဠကေတိ ဗဟာရာမ ကောဠကသမီပေ"**ဟု အဋ္ဌကထာပါဠိ ရှိသေးဟန် တူသည်။]

အဘိလာပမတ္တံ။ ။ အဘိလပတိတိ အဘိလာပေါ၊ **"ပရိန္ဒိမံ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ရှတ်ဆိုအပ်သော စကားသည် ဒေသနာ၏ ဦးခေါင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ဒေသနာသီသ မျှသာ ဖြစ်သည်၊ နည်းအားဖြင့် နိဒဿနနည်းတည်း၊ တကယ်သမ္မတ်သောအခါ **"ယံ သံယော အာကခံတိ"**ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ပဓာနဖြစ်သော ကျောင်းကြီး ကိုလည်း ကပ္ပိယကုဋိ အဖြစ်ဖြင့် သမ္မတ်ကောင်းပါ၏၊ ပါဠိတော်၌လာသော ဥတ္တိ ဒုတိယကမ္မဝါစာကို မဆိုဘဲ အပလောကနက်ဖြင့်လည်း သမ္မတ်ကောင်းပါ၏၊ သိမ်တွင်း၌ သံဃာစည်းဝေးပြီးလျှင် **"မည်သည့်ကျောင်းကို ကပ္ပိယကုဋိဟု သမ္မတ်ပါ၏၊ သံဃာသည် နှစ်သက်ပါ၏လော?"**ဟု သုံးကြိမ် ပြောဆိုခြင်းကို အပလောကနက်ဟု ခေါ်သည်၊ အကျယ်ကို ပရိဝါကမ္မကွန္ဒကအဖွင့်၌ ရှုပါ။

ကာကောရဝသဒ္ဒံ။ ။ အဝ၏ ကာရိယဖြစ်သော သြသည် မဟာ့ဒ္ဓအနက်ကို ဟောရ၏**"ဗဟုဒ္ဓာ+ရဝါ သြရဝါ၊ သြရဝါယေव+သဒ္ဒေါ သြရဝသဒ္ဒေါ၊ ကကာနံ+ သြရဝသဒ္ဒေါ ကာကောရဝသဒ္ဒေါ"**ဟု ပြု၊ [သြရဝသဒ္ဒန္တိ မဟာသဒ္ဒံ–ဦးကာ၊ ပါစိတ်ဘာသာဦးကာ ဘောနေဝဂ် ပဌမပါရာဇိကာသိက္ခာပုဒ်၌လည်း တစ်နည်း ပြခဲ့၏။]

ထိုထိုအရပ်၌၊ ပဝိဌာန်–ဝင်ပြီးကုန်သော၊ အာမိသခါဒနတ္ထာယ–အာမိသကို ခံစားခြင်းအကျိုးငှာ၊ အနုပ္ပဂေယျ–စောစောကပင်၊ သန္ဓိပတိတာန်–စုရုံးနေကုန်သော၊ ကာကာန်–ကျီးတို့၏၊ သြရဝသ္ဒ–ကျယ်စွာသော အသံကို၊ (အသောသိ၌စပ်၊) ယသောဓော နာမ–**ယသောဓ** မည်သော ထေရ်သည်၊ ကပိလသုတ္တပရိယောသာနေ– ကပိလသုတ်၏ အဆုံး၌၊ (သုတ္တနိပါတ်ဝယ် သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော ကပိလသုတ်၏အဆုံး၌၊) ပဗ္ဗဓိတာန်–ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ ပဉ္စန္နံ သတာနံ–ငါးရာသော ယောကျ်ားတို့၏၊ အဂ္ဂပုရိသော– အမြတ်ဆုံး ယောကျ်ားတည်း၊ ဝါ–ပဓာနဖြစ်သော ယောကျ်ားတည်း။

ဥသ္သာဝနန္တိကန္တိ အာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၈၀ ဝေဒါတမ္ဘော၊) တာဝ–ဂေါနိသာဒိကာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (ဝုတ္တာ– ဟောတော်မူအပ်သော၊) ဥသ္သာဝနန္တိကာ–ဥသ္သာဝနန္တိကာကုဋိကို၊ ၈၀–သို့၊ ကတ္တာဗ္ဗာ–ပြုထိုက်၏၊ ထမ္ဘာန်–တိုင်တို့၏၊ ဥပရိ ဝါ–အထက်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဘိတ္တိပါဒေ–နံရံခြေတို့ကို၊ နိခနိတ္တာ ဝါ–တူးစိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ယော ဝိဟာရော–ကို၊ ကရိယတိ–ပြုအပ်၏၊ တသ–ထို ကျောင်း၏၊ ဥဟဋ္ဌာ– အောက်၌၊ ဝါ–အောက်က၊ ထမ္ဘပဋိစ္ဆကာ-တိုင်ကို ခံတတ်ကုန်သော၊ ပါသာဏာ-

---

ဥသ္သာဝနန္တိကာ။ ။ဥသည် ဥက္ခိပန(မြှောက်ခြင်း) အနက်ဟော၊ မြှောက်ရုံ သာမက မြှောက်၍ မြေ, သို့မဟုတ် အုတ်မြစ် စသည်၌ တည်စေခြင်းတိုင်အောင် ယူ၊ သာဝနသ–**"ကဖွိယကုဋိ" ကရောမ"**ဟူသော စကားကို ကြားစေခြင်း (ကြားအောင် ရွတ်ဆိုခြင်း)၏+ အန္တော–အဆုံး၊ သာဝနန္တော–ဆုံး၊ တိုင်စသည်ကို မြှောက်၍ တည်စေခြင်းနှင့် ညီမျှသော ရွတ်ဆိုခြင်း၏ အဆုံးရှိသော ကုဋိကို **"ဥသ္သာဝနန္တိကာ ကုဋိ"**ဟု ခေါ်သည်၊ ကုဋိဟူသည်လည်း နေထိုင်ရာကျောင်းပင်တည်း၊ **"ဥက္ခိပိတ္တာ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌာ သာဝနန္တော ၀ ဥသ္သာဝနန္တော၊ ဥသ္သာဝနန္တော ၀ တေသာ အတ္ထိတိ ဥသ္သာဝနန္တိကာ"**ဟု အဿတ္ထိ ဆင့်။

ယော ၊ ဝေ၊ ဝတိကာ။ ။**"ထမ္ဘာနံ ဥပရိပိဟာရော ကရိယတိ"**ဖြင့် တိုင်စိုက်၍ ဆောက်အပ်သော ကျောင်းကို ပြ၏၊ **"ဘိတ္တိပါဒေ နိခနိတ္တာ ပိဟာရော ကရိယတိ"**ဖြင့် တိုင်မစိုက်ဘဲ အုတ်နံရံ ကျောက်နံရံတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော အုတ်တိုက်ကျောင်း စသည်ကို ပြ၏၊ ထို ကျောင်းနှစ်မျိုးကို ဆောက်လုပ်ရာဝယ် တိုင်စိုက်၍ ဆောက်လျှင် တိုင်ကို ကျွံမကျအောင် အောက်က ခံထားသော ကျောက်ခဲတို့သည် (ယခုတော်၌ ကျင်ကွယ် စိုက်ထားသော အုတ်မြစ်, ကျောက်မြစ်တို့သည်) မြေကြီးနှင့် အလားတူ၏၊

ဓကျာက်တို့သည်၊ ဘူမိဂတိကာ ၉၀–မြေ၏ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာ။ ၀ါ–မြေနှင့် အလားတူကုန်သည်သာ။ (ဟောန္တိ)၊ ပန–ဆက်၊ ပဌမထဏ္ဍ–ပထမတိုင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဌမဘိတ္တိပါဒ် ၀ါ–ပထမနံရံခြေကိုသော်လည်းကောင်း၊ [အုတ်မြစ်အပေါ်၌ နံရံတက်သောအခါ ပထမဆုံး ချရသော အုတ်ကို "**ပဌမဘိတ္တိပါဒ**"ဟု ဆိုသည်။] ပတိဋ္ဌာပေန္တေဟိ–တည်စေကုန်လတ်သော်၊ (ချကုန်လတ်သော်၊) ၀ါ–ချကုန်သော၊ ဗဟူဟိ–များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္ဗရိ၀ါရေတွာ–ကောင်းစွာ ဝိုင်းအုံ၍၊ ကပ္ပိယကုဋိံ ကရောမ, ကပ္ပိယကုဋိံ ကရောမတိ–ဟူ၍၊ ၀ါစံ–စကားလုံးကို၊ (နူတ်ကို)၊ နိစ္စာရေန္တေဟိ–မြွက်ဆိုကုန်လျက်၊ မနုဿေသု – တို့သည်၊ (လက်သမား စသူတို့သည်၊) ဥက္ခိပိတွာ–မြှောက်၍၊ ပတိဋ္ဌာပေန္တေသု–တည်စေကုန်လတ်သော်၊ အာမသိတွာ ၀ါ–သုံးသပ်၍သော်လည်းကောင်း၊ (ရဟန်းများက တိုင်စသည်ကို လက်ဖြင့် ထိ၍သော်လည်းကောင်း၊) သယံ–ကိုယ်တိုင် (ရဟန်းများကိုယ်တိုင်)၊ ဥက္ခိပိတွာ ၀ါ–မြှောက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ထမ္ဘော ၀ါ–တိုင်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘိတ္တိပါဒေါ ၀ါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပတိဋ္ဌာပေတမ္ဘော–တည်စေထိုက်၏။

ပန–၀ါဒနှုရကား၊ ကုရုနှိမဟာပစ္စရိသု–တို့၌၊ ကပ္ပိယကုဋိကပ္ပိယကုဋိတိ–ဟူ၍၊ ဝတ္တာ–ဆိုရ၏၊ ပတိဋ္ဌာပေတမ္ဘံ–တည်စေရာ၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊

ထို အုတ်တိုင်ကို ချစဉ်၌ "**ကပ္ပိယကုဋိ ကရောမ**"ဟု ဆိုဖွယ် မလိုသေးပါ၊ "**ဘူမိယာ+ ဂတိ ဘူမိဂတိ၊ ဘူမိဂတိ ဝိယ ဂတိယေသန္တိ ဘူမိဂတိကာ–မြေနှင့်အလားတူစွာ အောက်အခြေခံများသာ ဖြစ်ကြသည်**"–ဟုလို။

ဗဟူဟိ ၊ပေ၊ ပတိဋ္ဌာပေတမ္ဘော။ ။ လူများအတွက် "**မိနုဿေသု**"ဟု သီးခြားဆိုထားသောကြောင့် "**ဗဟူဟိ**"အရ ရဟန်းများစွာကို ရ၏ဟု သိရ၏။ နောက်၌ "**သယံ**"အရလည်း "**ရဟန်းများကိုယ်တိုင်**"ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် "**ကပ္ပိယကုဋိ ကရောမ**"ဟူသော စကားကို လူ, သာမဏေများက ဆိုရမည် မဟုတ်၊ ရဟန်းများ ဆိုရမည်၊ တိုင်ကို မြေ စသည်ပေါ်ဝယ် ချခြင်းနှင့် ရဟန်းများ၏ ဆိုခြင်းအဆုံးသည် ညီမျှလျက် (ပြိုင်တူကျလျက်) ရှိရမည်၊ တိုင်ကိုလည်းကောင်း, နံရံ၏ အခြေခံ အုတ်စသည်ကိုလည်းကောင်း မြှောက်ရာ၌ကား ရဟန်းများလည်း မြှောက်နိုင်, လက်သမား စသော လူများလည်း မြှောက်နိုင်၏။ လူများက တိုင်ကို မြှောက်ရာ၌ ရဟန်းများက ထို တိုင်ကို လက်ဖြင့် ထိထား၍ ရွတ်ဆိုရသည်။

[**"ကပ္ပိယကုဋိ် ကရောမ"**ဟု ဆိမ့ အထမြောက်သည် မဟုတ်, **"ကပ္ပိယကုဋိ် ကပ္ပိယကုဋိ်"**ဟု ဆိလျှင်လည်း အထမြောက်သည်–ဟုလို့] အနုကဠဒကထာယ်–၌၊ သံဃသ ကပ္ပိယကုဋိ် အဓိဋ္ဌာမိတိ–ဟူ၍၊ (**"သံဃာ၏ ကပ္ပိယကုဋိ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပါ၏"**ဟူ၍။) ဝုတ္တံ–ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ တံ–ထို စကားဂို၊ အဝတ္ထာပိ–မဆိမ့၍လည်း၊ အဠကထာသု–ရှေးအဠကထာတို့၌၊ (မဟာအဠကထာ, ကုရုန္ဒီ အဠကထာ, မဟာပစ္စရီအဠကထာတို့၌။) ဝုတ္တာနယေန–ဆိအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဝုတ္တေ–ဆိအပ်သော်၊ ဒေါသော–အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ ပန–စင်စစ်ကား၊ ဣဒ–ဤ ဥသာဝနန္တိ ကာကုဋိ်၌၊ ဣဒ–ဤဆိအပ်လတ္တံ့ကား၊ သာဓာရဏ လက္ခဏ–ဆက်ဆံသော လက္ခဏာတည်း၊ ထမ္ဘပတိဋ္ဌာနဋ္ဌ–တိုင်ကို မြေ၌ တည်စေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝစနပရိယောသာနဋ္ဌ–စကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ကပ္ပိယကုဋိ် ကရောမ–ဟူသော စကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊) သမကာလ–ညီမျှသော ကာလရှိသည်၊ (သမာန်–ဖြစ်လတ်သော်၊ ဝါ–ဖြစ်မှ)၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ ဣတိ–ဤကား သာဓာရဏလက္ခဏာတည်း၊ ဟိ–မှန်၊ ဝစနေ–စကားသည်၊(**"ကပ္ပိယကုဋိ် ကရောမ"**စသော စကားသည်၊) အနိဋ္ဌတေ–မပြီးဆုံးသေး၌၊ ထမ္ဘော–တိုင်သည်၊ သစေ ပတိဋ္ဌာတိ–အကယ်၍ မြေ၌တည်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊) တသ္မိ–ထိုတိုင်သည်၊ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ–မြေ၌ မတည်သေး၌၊ ဝစနံ–စကားသည်၊ (သစေ) နိဋ္ဌာတိ–အကယ်၍ ပြီးဆုံးအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ကပ္ပိယကုဋိ်–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အကတာ–မပြုအပ်သည်၊ (ပြုအပ်ရာ မရောက်သည်)၊ ဟောတိ–၏၊ တေနေဝ–ထိုကြောင့်ပင်၊ မဟာပစ္စရိယ်–၌၊ ဗဟူဟိ ।ပေ। ဘဝိသတိတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ [ဗဟူဟိ–များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မရိဝါရေတွာ–ကောင်းစွာ ဝိုင်းအုံ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ–ရာ၏၊ ဟိ–အကျိုးကား၊ (များစွာသော ရဟန်းတို့

သာဓာရဏလက္ခဏံ။ ။ မဟာအဠကထာ၌ **"ကပ္ပိယကုဋိ် ကရောမ"**ဟု ဆိရမည်ဟုလည်းကောင်း, ကုရုန္ဒီ မဟာပစ္စရီ အဠကထာတို့၌ **"ကပ္ပိကုဋိ ကပ္ပိယကုဋိ"**ဟု ဆိရမည်ဟုလည်းကောင်း, အနုကဠဒကထာ၌ **"သံဃသ ကပ္ပိယကုဋိ် အဓိဋ္ဌာမိ"**ဟု ဆိရမည်ဟုလည်းကောင်း ဝါဒကွဲနေသော်လည်း ထို အဠကထာအားလုံး၏ အဆိုနှင့် ဆက်ဆံသော လိုရင်းလက္ခဏာမှာ **"တိုင်(အုတ် စသည်)တို့၏ မြေပေါ် ခုံပေါ်၌ တည်ခြင်းနှင့် ကပ္ပိယကုဋိစသော စကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းတို့၏ သမကာလ ဖြစ်ခြင်းသာ လိုရင်းဖြစ်သည်"**–ဟုလို့၊ **"ဝဋ္ဋတိတိ"**ဟု ဣတိ ပါလျှင် ကောင်း၏၊ မပါလျှင် ထည့်ပါ။

ဗိုင်း၍ ဆိုရကျိုးကား၊) ဣတ္ထ–ဤ များစွာသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကသာဝိ–တစ်ပါးသော ရဟန်း၏ လည်း၊ ဝစနနိဋ္ဌာနဋ္ဌ–စကား၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဣမ္ဘပတိဋ္ဌာနဋ္ဌ– တိုင်၏ မြေ၌ တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဧကဟေ–တစ်ပြိုင်နက်၊ ဘဝိသသတိ–လတ္တံ့၊ တံစ်နည်း၊ (ကသ္မာ–ကြောင့်၊) ဗဟူဟိ သမ္ဘရိဝါရေတွာ၊ ဝတ္ထမ္ဘ–ရာသနည်း?၊ ဟိ(ယသ္မာ–ကြောင့်၊) အဝသဲ ၊ပေ၊ ဘဝိသသတိ–လတ္တံ့၊ (ဣတိ–ကြောင့်၊) ဗဟူဟိ ၊ပေ၊ ဝတ္ထမ္ဘ၊ ဤသို့ သော်လည်း ပေးပါ။]

ပန–ကား၊ ဣဒ္ဓကသိလာမတ္တိကာကဒ္ဒိကာသု–အုတ်နံရံ၊ ကျောက်နံရံ၊ မြေနံရံ ရှိကုန်သော၊ ကုဋ္ဌိသု–တို့၌၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်၌၊ စယ်–အကျည်းကို၊ (ဖမြဲနံကို၊) ပန္ဓိတွာ ဝါ–ဖွဲ့.၍သော်လည်းကောင်း၊ အဗန္ဓိတွာ ဝါ–မဖွဲ့.မူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ကရောန္တု–ပြုပစေကုန်၊ ယတော–အကြင်အုတ်မှ၊ (ကျောက်, မြေညက်ခဲမှ၊) ပဋ္ဌာယ–၍၊ ဘိတ္တိ–ကို၊ ဥဋ္ဌာပေတုကာမာ–ထမစေခြင်းငှာ အလို ရှိကုန်သည်၊ ဝါ–ထောင်လိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ သဗ္ဗပဌမံ–အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော၊ တံ ဣဒ္ဓကံ ဝါ–ထို အုတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တံ) သိလံ ဝါ–ထို ကျောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (တံ) မတ္တိကာပိဏ္ဍံ ဝါ–ထို မြေညက်ခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ–ယူ၍၊ ဝုတ္တနယေနေ၀–ဖြင့်သာ လျှင်၊ (ကပ္ပိယကုဋိ ကရောမဟု ဆိုခြင်း, အုတ်စသည်ကို မြေ၌ တည်စေခြင်း၏ သမကာလ ဖြစ်အောင်သာလျှင်၊) ကပ္ပိယကုဋိ–ကို၊ ကာတဗ္ဗာ–ထိုက်၏၊ ဟိ–မုန်း၊ ဣဒ္ဓကာဒယော–အုတ် အစရှိသည်တို့သည်၊ (အာဒိဖြင့် ကျောက်,

---

ဣဒ္ဓက ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗာ။ ။ တိုင်ဖိုက်၍ ဆောက်လုပ်အပ်သော ကုဋိကို ပြုပြီး၍ အုတ်တိုက်စသည်ကို ထပ်၍ ပြလိုသောကြောင့် **"ဣဒ္ဓကသိလာ"** စသည်ကို မိန့်သည်၊ အုတ်တိုက်, ကျောက်တိုက်, မြေတိုက်များ၌ မြေနေရာက မာကျောလျှင် အုတ်မြစ် စသည် မချဘဲ, ပျော့နေလျှင် အုတ်မြစ် ထည့်ချ၍ ဆောက်လုပ်တတ်ကြ၏။ ထို **"ဟေဋ္ဌာဒယော"**ဟု ခေါ်အပ်သော အောက်ခံအုတ်မြစ် စသည်ကို ချရာ၌ **"ကပ္ပိယကုဋိ ကရောမ"** စသည်ဖြင့် ဆိုဖွယ်မလိုသေး၊ ထို အုတ်ခုံ စသည်တို့၏ အပေါ်၌ နံရံ တက်လိုသောအခါ ပထမ၌ကား အုတ်, ကျောက်, မြေနိုင်ခဲကို အောက်၌ ချခြင်းနှင့် **"ကပ္ပိယကုဋိ ကရောမ"** စသော စကား၏ ဆုံးခြင်းသည် ပြိုင်တူဖြစ်စေရမည်။

ဣဒ္ဓကာဒယော ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋိ။ ။ အုတ် စသည်တို့ကို အောက်၌ အုတ်မြစ် ခံသောအခါ ပထမအုတ် စသည်ကို ချရာ၌ **"ကပ္ပိယကုဋိ ကရောမ"** ဟု ဆိုခြင်းဟာ

မြေညက်ခဲတို့ကို ယူ၊) ဘိတ္တိယာ-၏၊ ပဌမိဌ္ဌကာဒီနံ-ပထမအုတ် အစရှိသည်တို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ-၌၊ နု ဝဋ္ဋန္တိ-မအပ်ကုန်၊ (**"ကပ္ပိယကုဋိ" ကရောမ**"ဟု ဆိုခြင်း၌ မအပ်ကုန်၊) ထမ္ဘာ ပန-တိုင်တို့သည်ကား၊ ဥပရိ-အပေါ်သို့၊ (မြေ၏အပေါ်သို့)ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ-တက်လာကုန်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝဋ္ဋန္တိ-ကုန်၏၊ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ-၌၊ ထမ္ဘေဟိ-တို့ဖြင့်၊ ကရိယမာနေ-ပြုအပ်သောကျောင်း၌၊ စတူသု-လေးဖက်ကုန်သော၊ ကောဏေသု-အထောင့်တို့၌၊ စတ္တာရော-လေးလုံးကုန်သော၊ ထမ္ဘာ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဋ္ဌကာဒီကုဋ္ဌေ-အုတ်စသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော နံရံရှိသောကျောင်း၌ စတူသု-ကုန်သော၊ ကောဏေသု-တို့၌၊ ဒွတ္တိသေယ်ာ-နှစ်ချပ်သုံးချပ်ကုန်သော၊ ဣဋ္ဌကာ-အုတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ-အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်ကုန်၏၊ (**"ကပ္ပိယကုဋိ" ကရောမ**"ဟု ဆို၍ ချထိုက်ကုန်၏။) ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပန-ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ တထာ-ထို ဆိုအပ်သည့် အတိုင်း၊ အကတာယပိ-မပြုအပ်ပါသော်လည်း၊ ဒေါသော-သည်၊ နတ္ထိ၊ ဟိ-မှန်၊ အဋ္ဌကထာသု-တို့၌၊ (ရှေးအဋ္ဌကထာ သုံးစောင်တို့၌)ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်သော စကား၊သည်သာ၊ ပမာဏ-ပမာဏတည်း။

ဂေါနိသာဒိကာ-ဂေါနိသာဒိကာကုဋိသည်၊ အာရာမဂေါနိသာဒိကာ-အာရာမဂေါနိသာဒိကာကုဋိလည်းကောင်း၊ ဝိဟာရဂေါနိသာဒိကာ-လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဒုဝိဓော-ရှိ၏၊ တာသု-ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်ကုဋိ၌၊ အာရာမော-အာရာမ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပရိက္ခိတ္တော-ကာရံအပ်သည်၊ နေဝ (ဟောတိ)-မဖြစ်၊ သေနာသနာနိ-ကျောင်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပရိက္ခိတ္တာနိ-နိ်သည်၊ နု ဟောန္တိ-ကုန်၊ အယံ-ဤ ကုဋိသည်၊ အာရာမဂေါနိသာဒိကာ-မည်၏၊ (အာရာမ်အားဖြင့် ဂေါနိသာဒိကာကုဋိ မည်၏၊) ယတ္ထ-အကြင်ကုဋိ၌၊ သေနာသနာနိ-တို့ကို၊ သမ္ဘာနိ ဝါ-အလုံးစုံသော ကျောင်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကစ္စာနိ ဝါ-အချို့သော ကျောင်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊

မအပ်ပါဘဲ တွင်းတူး၍ တိုင်တို့ကို စိုက်သောအခါ မြေကြီးအတွင်း ရောက်နေပါလျက် **"ကပ္ပိယကုဋိ" ကရောမ**"ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုခြင်းဟာ အပ်ပါသနည်း?၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် **"ဣဋ္ဌကာဒေယော ဧဝ၊ ဝဋ္ဋန္တိ"**ဟု မိန့်သည်၊ အုတ်မြစ်တို့သည် မြေကြီးအတွင်း၌သာ တည်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တိုင်တို့က မြေပေါ်သို့ တက်လာသောကြောင့်လည်းကောင်း အုတ်မြစ်ချစဉ်က ဆိုခြင်းဟာ မအပ်၊ တိုင်ချသော အခါ၌သာ ဆိုခြင်းဟာ အပ်သည်-ဟူလို။

ပရိက္ခိဒ္ဓာနိ–ကုန်၏၊ အာရာမော–ကို၊ အဝရိက္ခိတ္တော–မကာရံအပ်၊ အယ်–သည်၊ ဝိဟာရဂေါနိသာဒိကာ နာမ–မည်၏၊ (ကျောင်းအားဖြင့် ဂေါနိသာဒိကာ ကုဋိ မည်၏။) ကြတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဥဘယတြာပိ–နှစ်ပါးစုံသော ကုဋိဌာနလည်း၊ (အာရာမဂေါနိသာဒိကာ, ဝိဟာရဂေါနိသာဒိကာကုဋိဌာနလည်း၊) အာရာမသေ–၏၊ အပရိက္ခိတ္တဘာဝေယေဝ–မကာရံအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်သာ၊ ပမာဏံ–တည်း၊ ပန–ဆက်၊ အာရာမော–သည်၊ ဥပနုပရိက္ခိတ္တော–ထက်ဝက်ကာရံ အပ်သည်၊ (တစ်ဝက်လောက်သာ အကာအရံ ရှိ၍ ကျန်တစ်ဝက်က အကာအရံ မရှိသည်၊ သမာနော)ပိ–ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဗဟုတရ–များစွာ (ထက်ဝက် ထက် ပိုလွန်၍)၊ ပရိက္ခိတ္တော–သည်၊ (သမာနော)ပိ–သော်လည်းကောင်း၊ ပရိက္ခိတ္တဿေယေဝ နာမ–ပရိက္ခိတ္တ မည်သည်သာ၊ ကြတိ–သို့၊ ကုရုန္ဒိမဟာ ပစ္စရိယာဒီသု ဝုတ္တံ၊ ဇေတ္တ–ဤ ပရိက္ခိတ္တအာရာမ်၌၊ ကပ္ပိယကုဋိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ လဒ္ဓါ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–သင့်၏။

ဂဟပတိန္တိ–ကား၊ (ပါဠိတော်၌ **"ဂဟပတိ"**ဟု ဒုတိယန္တ ရှိသည်။) မနုဿာ – တို့သည်၊ အာဝါသံ – နေရာ ကျောင်းကို၊ ကတွာ – ပြုပြီး၍၊

ဂေါနိသာဒိကာ။ ။ နိ+သဒဓာတ်သည် နေခြင်းအနက်ကို ဟောအ်၏။ ဏပစ္စယ်ပြု၊ နိသီဒန် နိသာဒေါ၊ ဂုန်+နိသာဒေါ ဂေါနိသာဒေါ–နွားတို့၏ နေခြင်း၊ ဂေါနိသာဒေါ ယတ္ထာတိ ဂေါနိသာဒိကာ (အာရာမ်၌ အကာ များစွာ မရှိသောကြောင့်) နွားတို့၏ ဝင်ရောက် နေနိုင်ရာဖြစ်သော ကုဋိ၊ ဤ ဂေါနိသာဒိကာကုဋိ၌ အာရာမ်၏ များစွာသော အရပ်ဝယ် အကာမရှိခြင်းသာ လိုရင်းတည်း၊ အသီးသီးသော ကျောင်းများ၏ အကာ ရှိခြင်း, မရှိခြင်းမှာ လိုရင်း မဟုတ်၊ အာရာမ်က အကာ များစွာ မရှိလျှင် ကျောင်းများ၌ အကာ ရှိစေကာမူ **"ဂေါနိသာဒိကာကုဋိ"**ပင်တည်း။

ဣတ္ထ ။ပေ။ ဝဋ္ဋတိ။ ။အာရာမ်က အကာအရံ ရှိနေသောကြောင့် ဂေါနိသာဒိကာ ကုဋိ မရနိုင်ရကား ဥသာဝနန္တိကာ စသော အခြား သုံးမျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးရအောင် လုပ်ထားသင့်၏။ ထိုသို့ လုပ်ထားမှ ထို ကျောင်း၌ အန္တောဝုတ္ထ အန္တောပက္ကမ အမှုကို ပြုလုပ်လျှင် အပ်မည်–ဟူလို။

ဂဟပတိ။ ။အိမ်ရှင်(အိမ်မှိုင်ရှိသူ) လုပ်ဝတ်ကြောင်းကို **"ဂေဟသေ–အိမ်၏+ပတိ–အရှင်ကသည်"**ဟူသော ဝိဂ္ဂဟအရ **"ဂဟပတိ"**ဟုခေါ်၏။ ထိုဂဟပတိသည် **"ကဗ္ဗိယကုဋိ ဒေမ၊ ပရိဘုဥ္ဇထ"**ဟုသော်လည်း, **"ကဗ္ဗိယကုဋိ ကာတုံ ဒေမ"**ဟုသော်လည်းကောင်း

ကပ္ပိယကုဋိ" ဒေမ, ပရိဘုဥ္ဇထာတိ–ဟူ၍၊ (ကပ္ပိကုဋိကို လျှူပါကုန်၏၊ သုံးစွဲတော်မူကြပါကုန်–ဟူ၍၊) ဝဒန္တိ–လျှောက်ကြကုန်၏၊ သော–ဤ ကုဋိသည်၊ ဂဟပတိ နာမ–ဂဟပတိကုဋိ မည်၏၊ ကပ္ပိယကုဋိ" ကာတုံ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (ကပ္ပိယကုဋိ ပြုဖို့ရာ လျှူပါကုန်၏–ဟူ၍၊) ဝုတ္တောပိ–လျှောက်အပ်သော်လည်း၊ ဝဋ္ဋဝိယေဝ–သည်သာ၊ ပန–ဝါဒန္တရ၊ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ–၌၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ ဘိက္ခုံ– ကို၊ ထပေတ္မာ– ချန်ထား၍၊ သေသသဟမ္ဘိကာနံ –ကြွင်းသော သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ လည်းကောင်း၊ သမ္ဘေသ–ကုန်သော၊ ဒေဝမနုဿာနဉ္စ–နတ်လူတို့၏ လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထတောာ–လက်မှ၊ ပဋိဂ္ဂဟော စ–အကပ်ခံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သန္ဓိဓိ စ–သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ်သော ပစ္စည်းသည်လည်းကောင်း၊ အန္တောဝုတ္ထဉ္ဆ–အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ တည်နေစေအပ် (သိုမှီးအပ်သော) ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်လည်းကောင်း၊ တောသ် – ထို ကြွင်းသော သီတင်းသုံးဖော်, အလုံးစုံသော နတ်လူတို့၏၊ သန္တက–ဥစ္စာသည်၊ ဘိက္ခူသ–အား၊ ဝဋ္ဋတိ– အပ်၏၊ တသ္မာ– ကြောင့်၊ တောသ်– ထို ကြွင်းသော သီတင်းသုံးဖော်, အလုံးစုံသော နတ်လူတို့၏၊ ဂေဟာနိ ဝါ–အိမ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တေဟိ–ထိုကြွင်းသော သီတင်းသုံးဖော်, အလုံးစုံသော နတ်လူတို့သည်၊ ဒိန္နာ–လျှူအပ်သော၊ ကပ္ပိယကုဋိ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟပတိတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပုနပိ–တစ်ဖန်လည်း၊(ထပ်၍၎်လည်း၊) ဝုတ္တံ–ပြီ၊

လျှောက်၍ လျှူအပ်သော ကျောင်းဖြစ်စေ, ထို ဂဟပတိ၏ အိမ်ဖြစ်စေ ကာရဏုပစာရ အားဖြင့် ဂဟပတိအမည် ရနိုင်၏။ [ယခုအခါ ကျောင်းရေစက်ချရာ၌ **"ဣမံ ဝိဟာရံ အာဂတာနာဂတာသု စာတုဒ္ဒိသသု သံဃသ္သ ကပ္ပိယကုဋိ" ကာတုံ ဒေမ"**ဟု ထည့်၍ ဆိုလျှင်လည်း ကပ္ပိယကုဋိ ဖြစ်တော့၏။]

ယသ္မာ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ဘိက္ခုကို ချန်ထား၍ သီတင်းသုံးဖော် လေးဦးတို့၏ လည်းကောင်း,, နတ်လူအားလုံးတို့၏ လည်းကောင်း လက်မှ အကပ်ခံလျှင် အကပ် မြောက်၏၊ ထို သူတို့၏ သိုမှီး သိမ်းဆည်းထားအပ်သော သန္ဓိဝိစ္စည်းသည် ရဟန်းတို့အား အပ်၏၊ ထို သူတို့၏ အန္တောဝုတ္ထ (အကပ္ပိယကုဋိ အတွင်း)၌ ထားအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည် အပ်၏၊ ထိုကြောင့် ထိုသူတို့၏ အိမ်, ဘိက္ခုနီ သာမဏေတို့၏ ကျောင်းသည်လည်းကောင်း,, ထို သူတို့ လျှူအပ်သော ကပ္ပိယကုဋိသည်လည်းကောင်း သဘာဝအားဖြင့် ဂဟပတိကုဋိဖြစ်သည်ဟု **အန္ဓကဋ္ဌကထာ**၌ ဆိုသည်။

(ကိ?)၊ ဘိကျွဲသံဃသ–၏၊ ဝိဟာရ–ကျောင်းကို၊ (ရဟန်းများ နေဖို့ရန် ကျောင်းကို၊) ထပေတွာ–၍၊ ဘိကျွဲနုပသယော ဝါ–ဘိကျွဲနီတို့၏ကျောင်းသည် လည်းကောင်း၊ အာရာမိကာနံ–အာရာမ်စောင့်တို့၏၊ (ဂေဟဲ)ဝါ–အိမ်သည် လည်းကောင်း၊ တိတ္ထိယာနံ–တိတ္ထိတို့၏၊ (သေယျာ)ဝါ–ကျောင်းသည်လည်း ကောင်း၊ ဒေဝတာနံ ဝါ–နတ်တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ နာဂါနံ ဝါ–နဂါးတို့၏ သော်လည်းကောင်း၊ ဒြဟ္မာနံ အဝိ–ဗြဟ္မာတို့၏သော်လည်း၊ ဝိမာနံ–ဗိမာန် သည်လည်းကောင်း၊ ကဗ္ပိယကုဋိ–သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တံ–ထို စကား–ကို၊ သုဝုတ္တံ–ကောင်းစွာ ဆိုအပ်ပြီ၊ (အကျယ်ချဲ့၍ ဆိုအပ်သောကြောင့် **"သုဝုတ္တံ"** ဖြစ်သည်–ဟူလို၊) ဟိ–မှန်၊ သံဃသန္ဓကမေ–သံဃဥစ္စာသာလျှင် ဖြစ်သော၊ (ဂေဟဲ ဝါ–နေရာ ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဘိကျွဲသန္ဓကံ–ရဟန်း၏ ပုဂ္ဂလိက ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဂေဟဲ ဝါ–သည်လည်းကောင်း၊ ဂဟပတိ ကုဋိကာ–သည်၊ နဟောတိ–မဖြစ်၊ [သံဃပိုင်, ရဟန်းပိုင် ဖြစ်သောကြောင့် **"ဂဟပတိကုဋိ"** မဖြစ်နိုင်တော့–ဟူလို။]

သ္ဝမ္မုတိကာ နာမ–သမ္မုတိကုဋိ မည်သည်၊ ကမ္မဝါစ်–ကို၊ သာဝေတွာ–ကြားသိစေ၍၊ (ရွတ်ဆို၍၊) ကတာ–ပြုအပ်သော ကုဋိတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ စတ္တာသု–လေးပါးကုန်သော၊ ဣမာသု ကဗ္ပိယဘူမိသု–ဤ အပ်သော တည်ရာ အရပ်တို့၌၊ ဝုတ္တံ – တည်နေစေအပ်သော၊ (သိုမိုး သိမ်းဆည်းအပ်သော၊)

သံဃသ ဝိဟာရံ ထပေတွာ။ ။ ဥပသမ္ပန္နာနံ ဝါသတ္ထာယ ကတဂေဟံ ထပေတွာတိ အတ္ထော၊ (**"ရဟန်းများ နေဖို့ရန် ကျောင်းကို ချန်ထား၍"**ဟူလို၊) ဤ၌ **"သေနာသန"**ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ကျောင်းတို့ကိုပင် **"ဝိဟာရ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဂေဟန္တိ နိဝါသဂေဟံ၊ တဒဒ္ဓိ ပန ဥပေါသထာဂါရဒီ သဒ္ဒံ အနိဝါသဂေဟံ (နေစရာ မဟုတ်သော အသောက်အဆိုသည်) စတုကဗ္ဗိယဘူမိဝိမုတ္တာ ပဗ္ဗမိ ကဗ္ဗိယဘူမိ ၊ပေ၊ ယေန ဂေနစိ ဆန္နေ ပရိစ္ဆိန္နေ စ သဟသေယျဟောနကေ ဘိကျွဲသံဃသ နိဝါသဂေဟေ အန္တေ့ဝုတ္ထာဒိဒေါ၊ သော၊ နဲ အညတ္ထ၊– ဝိမတိ။

သမ္မုတိကာ။ ။ကမ္မဝါစာပြင့် **"ကဗ္ဗိယဘူမိ"**ဟု သမုတ်အပ်သော ကုဋိသည် **"သမ္မုတိကုဋိ"** မည်၏၊ [**"သမ္မုတိကာ"**ဟု ရှိရာ၌ က ပမ္ဗည်း အနက် သီးခြား မရှိ၊ **"သမ္မုတိ ဧဝ + သမ္မုတိကာ"**ဟု ပြု။

ယဲ အာမိသဲ–အကြင် အာမိသသည်၊ (ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်၊ အတ္ထိ၊) တံ သံဒ္ဓံ–ထို အလုံးစုံသော အာမိသသည်၊ အန္တေဝုတ္ထသမ်ုံ–အန္တေဝုတ္ထဟူသော အရေအတွက်သို့၊ နံ ဂစ္ဆတိ–မရောက်၊ [အန္တေဝုတ္ထ ဖြစ်စေကာမူ အန္တေဝုတ္ထ မခေါ်ရ–ဟူလို၊] ဟိ–မှန်၊ ဘိက္ချနဉ္စ–ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိနဉ္စ–ဘိက္ခုနီတို့၏လည်းကောင်း၊ အန္တေဝုတ္ထအန္တေဝပက္ကမောစနတ္ထं–အန္တေဝုတ္ထ, အန္တေဝပက္က အပြစ်မှ လွတ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ကပ္ပိယကုဋိယော–ကပ္ပိယကုဋိတို့ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ အနုညာတာ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ အကပ္ပိယ ဘူမိယ်–အကပ္ပိယဖြစ်သော တည်ရာအရပ်၌၊ (ဥသာဝန္တိကာ စသည် မဟုတ်သော အရပ်၌၊) သဟသေယ္ယုပ္ပဟောနကေ–သဟသေယျ ဖြစ်လျောက်သော၊ ဂေဟေ–နေရာကျောင်း၌၊ ဝုတ္ထော–တည်နေစေအပ်သော၊ သံဃိကံ ဝါ–သံဃာ၏ ဥစ္စာမူလည်းဖြစ်သော၊ ပုဂ္ဂလိကံ ဝါ–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ ဥစ္စာမူလည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုသေ ဝါ–၏သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ–၏သော်လည်းကောင်း၊ ယဲ သန္တကံ–အကြင် ဥစ္စာကို၊ ဧကရတ္တိပိ–တစ်ညဉ့်မျှလည်း၊ ထပိတံ–ထားအပ်ပြီ၊ (သိမ်းဆည်းထားအပ်ပြီ၊) တံ–ထို ဥစ္စာသည်၊ အန္တေဝုတ္ထံ–သည်၊ (အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ သိမ်းသိမ်းဆည်းထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊) တတ္ထ–ထို အကပ္ပိယကုဋိ၌၊ ပက္ကဠ–ချက်အပ်သော အာမိသသည်လည်း၊ အန္တေဝပက္ကံ နာမ–အန္တေဝပက္က မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧတံ–ဤ အန္တေဝုတ္ထ, အန္တေဝပက္ကအာမိသသည်၊ နံ ကပ္ပတိ–မအပ်၊ (စားသောက်လျှင် ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ် သင့်သည်–ဟူလို၊) ပန–အနွယ်၊ သတ္တာဟကာလိကံ–သတ္တာဟကာလိကဝတ္ထုသည်လည်းကောင်း၊ ယာဝ ဒီဝိကဉ္စ–သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ (အကပ္ပိယကုဋိ အတွင်း၌ သိုမှီး သိမ်းဆည်းကောင်း၏–ဟူလို။)

အန္တေဝုတ္ထ သေည်။ ။ အန္တော (ကပ္ပိယကုဋိ လေးမျိုးတွင် မပါဝင်သော ကြောင့် အကပ္ပိယကုဋိဟု ဆိုအပ်သော) ကျောင်းအတွင်း၌ + ဝုတ္ထ–တစ်ညဉ့်လွန်အောင် တည်နေစေအပ်, ထားအပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တည်း၊ အန္တေဝုတ္ထံ–ဧည်၊ အန္တော–၌၊ ပက္ကံ–လူ, သာမဏေတို့ ချက်အပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တည်း၊ အန္တေဝပက္ကံ–ဧည်၊ သာမ–ရဟန်း ကိုယ်တိုင် + ပက္ကံ (ပါက)– (ကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ ဖြစ်စေ, အခြားနေရာ၌ ဖြစ်စေ) ချက်အပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တည်း၊ သာမပက္ကံ (သာမပါက)–ရဟန်းကိုယ်တိုင် ချက်အပ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်။

တတြ – ထို သတ္တာဟာကာလိက ယာဝဒီဝိကတို့သာ အပ်ရာ၌၊ [ယာမကာလိကအတွက်မှာ အရှေ့၏ မတက်မီ သောက်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အန္တေဝုတ္ထ မဖြစ်၊ ချက်အပ်သောပစ္စည်း မဟုတ်သောကြောင့် အန္တေဝပက္ကလည်း မဖြစ်၊] အယ်–ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း၊ သာမဏေရော–သည်၊ ဘိက္ခုသော–အား၊ (ဒေတိ၌ စပ်၊) ဝါ–၏၊ တဏ္ဍုလာဒိက–ဆန်အစရှိသော၊ အာမိသံ–ကို၊ အာဟရိတ္တာ–ဆောင်ယူ၍၊ ကပ္ပိယကုဋိယံ–၌၊ နိက္ခိပိတ္တာ–ထားပြီး၍၊ ပုနဒိဝသေ–နောက်တစ်နေ့၌၊ ပစိတ္တာ–၍၊ ဒေတိ–အုံ၊ အန္တေဝုတ္ထံ–အန္တေဝုတ္ထသည်၊ နံ ဟောတိ၊ [ကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌ ထားအပ်သောကြောင့် အန္တေဝုတ္ထ မဖြစ်–ဟူလို၊] တတ္ထ–ထို အန္တေဝုတ္ထ မဖြစ်သော အာမိသည်၌၊ (ပဂ္ဂိပိတ္တာ ဒေတိ၌ စပ်၊) အကပ္ပိယကုဋိယံ–၌၊ နိက္ခိတ္တသပ္ပိအာဒီသု–ထားအပ်သော ထောပတ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ (သတ္တာဟကာလိက ယာဝဒီဝိကဝတ္ထုတို့တွင်၊) ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မထား တုစ်ပါးပါးကို၊ ပဂ္ဂိပိတ္တာ–ထည့်၍၊ ဒေတိ–အုံ၊ (ဒေဝသတိ)၊ မုခသန္ဓိမိ နာမ–မုခသန္ဓိမိမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ပန–ဝါ ဒန္ဒ ရ၊ မဟာပစ္စရိယံ–၌၊ အန္တေဝုတ္ထံ–သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္ထံ၊ တတ္ထ–ထိုသို့ ဆိုရာ၌၊ နာမမတ္တမေဝ–နာမည်မျှသည်သာ၊ နာနာကရဏ–အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးတည်း၊ [မုခသန္ဓိမိ ဟူသော နာမည်နှင့် အန္တေဝုတ္ထ ဟူသော နာမည်သာ ထူးသည်၊ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်မှာ အတူပင်–ဟူလို။]

မုခသန္ဓိမိ။ ။ မုခေန–အမြွှက်အားဖြင့် (ပရိယာယ်အားဖြင့်)+သန္ဓိမိ–သိုမီး သိမ်းဆည်းအပ်သည်တည်း၊ မုခသန္ဓိမိ–တည်း၊ ဆွမ်းစသော အာမိသကသန္ဓိမိ မဖြစ်သော်လည်း ထောပတ်စသော သတ္တာဟကာလိက ယာဝဒီဝိကတို့က အကပ္ပိယကုဋိ၌ ထားအပ်သောကြောင့် ထို ထောပတ်စသည်နှင့် ရောသွားသောအခါ ထို ဆွမ်းစသည်လည်း သန္ဓိမိပစ္စည်းနှင့် ရောသောကြောင့် သန္ဓိမိ ဖြစ်သွား၏၊ ဤသို့ ပရိယာယ်အားဖြင့် သန္ဓိမိ ဖြစ်သွားခြင်းကို **"မုခသန္ဓိမိ–အမြွှက်အားဖြင့် သန္ဓိမိ"** ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့ မုခသန္ဓိမိ ဖြစ်သောကြောင့် စားသောက်သူမှာ ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်သင့်သည်–ဟူလို၊ ဒုတိယသဂ်ါယနာအခန်း၌ သိဂ်ိလောဏကပမ္ပလည်း ဤအဓိပ္ပာယ်ပင်တည်း၊ [မုခသန္ဓိမိတို ဣမိနာ အန္တေဝုတ္ထဒုက္ကဋမေဝ ဒီပိတံ၊–ဋီကာ၊] ဝိ၄တိ၌ကား **"မုခပေသေန နိမိတ္တံ–ခံတွင်းသို့ သွင်းခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ အာပတ္တိ ကရောတိ"**ဟု ဆို၏၊ ရောရုံမျှဖြင့် အာပတ်မသင့်သေး၊ ခံတွင်းသို့ သွင်း၍ စာ·မျိုလိုက်မှ အာပတ်သင့်သည်–ဟူလို၊ ထို အလို **"မုခေ (မုခပေသေန)–ခံတွင်းသို့ သွင်းခြင်းကြောင့်+သန္ဓိမိ–သန္ဓိမိတည်း၊ မုခသန္ဓိမိ"**ဟု ပြု။

ဘိက္ခု–သည်၊ အကပ္ပိယကုဋ္ဌိယ်–၌၊ ထပိတသပ္ပိဠ–ထားအပ်သော ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယာဝဇီဝိကပဏ္ဍာ–ယာဝဇီဝိကဖြစ်သော အရှက်ကို လည်းကောင်း၊ ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ပစိတွာ–၍၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ–အုံ၊ သတ္တာဟပ်–ပတ်လုံး၊ နိရာမိသ–အာမိသ မရှိသည်၊ (သမာန်) ဝဋ္ဋတိ၊ အာမိသ သံသဋ္ဌ–ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် ရောအပ်သည်ကို၊ ကတွာ–၍၊ သစေ ပရိဘုဉ္ဇတိ–အုံ၊ (ဒေ၀ သတိ)၊ အန္တောဝုတ္ထာ–ဝေ–အကပ္ပိယကုဋ္ဌိတွင်း၌ တည်နေ စေအပ်သည် မည်သည်လည်းကောင်း၊ သာမ်ပတ္တာ–ကိုယ်တိုင်ချက်အပ်သည် မည်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဧတေနုပါယေန–ဤနည်းအားဖြင့်၊ သဗ္ဗသံသဋ္ဌ–အလုံးစုံသော ရောနှောမှုတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ–နှိ၏၊ [ယာဝ ကာလိကနှင့် ယာဝဇီဝိက ရောပုံစသည် အားလုံးကို သိပါ–ဟူလို၊] ဣတိ–ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း၊ (ဤသို့ နောက်ပြန်၍ လှည့်ဖို့ရန် ဣတိ ရှိသင့်၏၊ မရှိလျှင် ထည့်ပါ။)

ပန–အုံ၊ (ပရိဟာရပဓမ္မတစ်ပါး စောဒကပဏ္ဍကို ဆိုဦးအုံ၊) ဣမာ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိယော–တို့သည်၊ ကဒါ–အဘယ် အခါ၌၊ ဖေါတဝတ္ထုကာ–ဖွန့်အပ် ပြီးသော တည်ရာဝတ္ထု ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်သနည်း?၊ (အဘယ်အခါ၌ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိအဖြစ်၏ တည်ရာဝတ္ထုကို စွန့်ကုန်သနည်း?၊) တာဝ–ဂေါနိသာဒိကာ ကုဋ္ဌိ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ–ညွှန်ပြအပ်သော၊ ဥသာဝနန္တိကာ– သည်၊ ယာ–အကြင် ဥသာဝနန္တိကာကုဋ္ဌိကို၊ ထမ္ဘာနံ–တို့၏၊ ဥပရိ ဝါ– အထက်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဘိတ္တိယါဒေ–နံရံခြေတို့ကို၊ နိခဏိတွာ ဝါ– တူးမြှုပ်၍သော်လည်းကောင်း၊ ကတာ–ပြုအပ်ပြီ၊ သာ–ထို ဥသာဝနန္တိကာကုဋ္ဌိ သည်၊ [ရှေ့, ဥသာဝနန္တိကာသည် သာမည, ဤကား ဝိသေသ၊] သမ္မေသု– ကုန်သော၊ ထမ္ဘေသု စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိတ္တိယါဒေသု စ–တို့ကိုလည်း ကောင်း၊ အပနီတေသု–ဖယ်အပ်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ ဖေါတဝတ္ထုကာ–ဖွန့်အပ် ပြီးသော တည်ရာဝတ္ထု ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပန–ဆက်၊ ထမ္ဘေ ဝါ–တို့ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဘိတ္တိယါဒေ ဝါ–တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ပရိဝတ္တေန္တိ– အကယ်၍ လဲလှယ်ကုန်အုံ၊ (ဒေ၀သတိ)၊ ယော ယော–အကြင် အကြင် တိုင် သည်၊ ဝါ–အကြင် အကြင် နံရံခြေသည်၊ ဌိတောဝ–တည်နေ၏၊ တတ္ထ တတ္ထ– ထိုထိုတိုင်၌၊ ဝါ–ထိုထို နံရံခြေ၌၊ ပတိဋ္ဌာတိ–တည်၏၊ (ကပ္ပိယကုဋ္ဌိအဖြစ် တည်၏။) သမ္မေသု–အလုံးစုံသော တိုင်, နံရံခြေတို့ကို၊ ပရိဝတ္တိတေသုပိ– လဲလှယ်အပ်ပြီးပါကုန်သော်လည်း၊ အဖေါတဝတ္ထုကာ၀–မစွန့်အပ်သော တည်ရာဝတ္ထု ရှိသည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣဒ္ဓကာဒီဟိ–အုတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊

ကတော-ပြုအပ်သော ဥသာဝန္ဓိကာကုဋိသည်၊ စယ်သ-အကျည်၏၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဘိတ္တိအတ္ထာယ-နံရံအကျိုးငှာ၊ ထပိတ-ထားအပ်သော၊ ဣဋ္ဌက ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သီလ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာပိဏ္ဍ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာဒီ-ကတွာ-အစပြု၍၊ ဝိနာသိတကာလေ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးရာ အခါ၌၊ ဖေဗိတာဝတ္ထုကာ-သည်၊ ဟောတိ၊ ပန-ဆက်၊ ယေဟိ ဣဋ္ဌကာဒီဟိ-အကြင် အုတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌိတာ-ဆောက်တည်အပ်ပြီ၊ (**"ကပ္ပိယကုဋိ် ကရောမ"**ဟု ဆို၍ ကပ္ပိယကုဋိ အဖြစ်ကို ဆောက်တည်အပ်ပြီ၊) တေသု-ထို အုတ် အစရှိသည်ကို၊ အပနီတေသုပိ-ဖယ်အပ်ပြီးကုန်သော်လည်း၊ တဒညာသု-ထို အခြားသော အုတ် အစရှိသည်တို့သည်၊ ပတိဋ္ဌိတာသု-တည်ကုန်လတ်သော်၊ အဖေဗိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။

ဂေါနိသာဒိကာ- သည်၊ ပါကာရာဒီဟိ- တံတိုင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရိက္ခေပေ-အကာအရံကို၊ ကတေ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဖေဗိတဝတ္ထုကာ ဟောတိ၊ ပုန-ဟုတစ်ဖန်၊ တသ္မိ အာရာမေ-ထို အာရာမ်၌၊ (ဂေါနိသာဒိကာကုဋိ ဖြစ်ဖူးရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ကပ္ပိယကုဋိ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ လဒ္ဓါ-ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-သင့်၏၊ [ဂေါနိသာဒိကာကုဋိ ပျက်သွားသောကြောင့် နောက်ထပ် ကပ္ပိယကုဋိတစ်ဖျိုးမျိုးရအောင် ပြုထိုက်သည်-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ပုနပိ-တစ်ဖန်လည်း၊ ပါကာရာဒယော-တံတိုင်း အစရှိသည်တို့သည်၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထို အရပ်၌၊ ခဏ္ဍာ-ပြတ်ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အံ့၊ [တတ္ထ တတ္ထ ခဏ္ဍာ ဟောန္တိတိ ဥပမုတော အဓိကခဏ္ဍာ ဟောန္တိ၊ တစ်ဝက်ထက်ကျော်အောင် ပြတ်ကုန်အံ့-ဟူလို၊ ဝိမတိ၊] တတော တတော-ထိုထို ပြတ်ရာအရပ်မှ၊ ဂါဝေါ-တို့သည်၊ (သုစေ)ပတိသန္တိ-အကယ်၍ ဝင်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ပုန- ဖန်၊ ကပ္ပိယကုဋိ ဟောတိ၊ [တစ်ဖန် ပြန်၍ ဂေါနိသာဒိကာကုဋိ ဖြစ်သည်-ဟူလို၊] ပန-ကား၊ ဣတရာ-တစ်ပါးကုန်သော၊ (ဥသာဝန္ဓိကာ, ဂေါနိသာ ဒိကာကုဋိတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊) ဒွေ-နှစ်လုံးသော ကုဋိတို့သည်၊ (ဂဟပတိ ကုဋိ, သမ္ဘတ်ကုဋိတို့သည်၊) ဂေါပါနသိမတ္တံ- အခြင်ရန်ယ်မျှကို၊ ထပေတွာ- ထား၍၊ သမ္ဘသ္မိ- အလုံးစုံသော၊ ဆဒနေ- အမိုးကို၊ ဝိနဋ္ဌေ- ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော်၊

သမ္ဘသ္မိ ဟေ၊ ရကွတိ။ ။ သမ္ဘသ္မိ ဆဒနေ ဝိနဋ္ဌေတိ တိဏပဏ္ဏာဒိ ဝသေ ပရိဗ္ဗာယကေ ဆဒနေ ဝိနဋ္ဌေ- မိုးကို စောင့်ရှောက်နိုင်သော အမိုးအားလုံးကို

ဇေတိတဝတ္ထိကာ ဟောန္တိ။ ဂေါပါနသီနံ-တို့၏၊ ဥပရိ-၌၊ ဧကမ္မိ-တစ်ခုလည်း ဖြစ်သော၊ ပက္ခပါသကမဏ္ဍလံ-ခေါင်ချုပ် အဝန်းအဝိုင်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ-အကယ်၍ ရှိသေးအုံ၊ (ကျန်သေးအုံ၊ ဇဝ သတိ၊) ရက္ခတိ-စောင့်သေး၏၊ (ကဗ္ဗိယကုဋိ အဖြစ်မှ မစွန့်အောင် စောင့်သေး၏။)

ပန-ဆက်၊ တစ်နည်း-ပရိဟာရပက္ခမှတစ်ပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအုံ၊ ယတြ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ စတယောပိ-လေးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာ ကဗ္ဗိယဘူမိယော-ဤကဗ္ဗိယဘူမိတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ တတ္ထ-ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ကိ-အဘယ်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်သနည်း?၊ အနုပသမ္ပန္နသ-လူ့သာမဏေအား၊ ဒတ္တာ-၍၊ တသ္မာ-ထို လူ့သာမဏေ၏၊ သန္တိကံ-ဥစ္စာကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ-သုံးဆောင်ရာ၏၊ တတြ-ထိုသို့ လူ့သာမဏေ၏ ဥစ္စာပြု၍ သုံးဆောင်ရာ၌၊ ဣဒံ- ကား၊ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုတည်း၊ ဝိနယရေ ပါမောက္ခော-ဝိနည်းခိုရိတို့၏ ပါမောက္ခဖြစ်သော၊ ကရဝိကတိသဿတ္ထေရော-**ကရဝိကတိသ**ထေရ်သည်၊ မဟာသိဝတ္ထေရသ-**မဟာသိ**ဝထေရ်၏၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ အဂမာသိ ကိရ-ကြွတော်မူသတတ်၊ သော-ထို **ကရဝိကတိသ**ထေရ်သည်၊ ဒီပါလောကေန-ဆီမီးရောင်ဖြင့်၊ သဗ္ဗိကုမ္ဘံ-ထောပတ်အိုးကို၊ ပသိတ္တာ-မြင်၍၊ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား၊ ဇတေ-အဲဟိ အိုးသည်၊ ကိ-ဘာအိုးပါနည်း?၊ ဣတိ-သို့၊ ပုစ္ဆိ-မေးပြီ။

ဖျက်ပြီးလတ်သော် ကဗ္ဗိယကုဋိ ပျက်တော့၏၊ အခြင်ရနယ်လောက်သာ ကျန်ရဲ့ဖြင့် ကဗ္ဗိယကုဋိ အဖြစ်ကို မစောင့်ရှောက်နိုင်တော့၊ အခြင်ရနယ်တို့၏ အထက်၌ **"ပက္ခပါသကမဏ္ဍလ"**ဟု ခေါ်သော ဝမ်းဘဲတောင် ခေါင်အုပ်-ခေါင်ချုပ် အဝန်းအဝိုင်း ကျန်နေသေးလျှင် ထို အဝန်းအဝိုင်းက မိုးမစွပ်အောင် အနည်းငယ် တားနိုင်သောကြောင့် ကဗ္ဗိယကုဋိအဖြစ်မှ မစွန့်အောင် စောင့်နိုင်သေး၏။ [**"အဝန်းအဝိုင်း"**ဟူရာ၌ ခေါင်အုပ်၏ ဝဲယာနှစ်ဖက်တွင် တစ်ဖက်တစ်ဖက်၌ အခြင်ရနယ် သုံးခုစီ အထက်က မပျက်သော အမိုးကို **"ပက္ခပါသကမဏ္ဍလ"**ဟု ဆိုသတတ်၊ ပက္ခပါသကမဏ္ဍလန္တိ ဧကသ္မိံ ပယော တိဏ္ဍ ဂေါပါနသီနံ ဥပရိ ဌိတတိဏပဏ္ဍာဒိစ္ဆဒနံ ဝုစ္စတိ၊-ဝိမတိ၊] ထိုမျှလောက် အမိုးရှိနေသေးလျှင် အောက်က တင်ပျဉ်ခွေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိုး မစွပ်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်လောက်သည်-ဟူလို။

ပလ္လင်္ကေန နိသိန္နသ, စာဘုဂေ နာဘိဝဿတိ၊
အလ ဟသု ဝိဟာရယ, ပဟိတ္ဌာသ ဘိက္ခုနော။

တိ'သနိပါတ်, သာရိပုတ္တတ္ထေရဂါထာ။

ထေရော- **မဟာသီ**ဝထေရ်သည်၊ အာဝုသော- ငါ့ရှင်၊ လူဒဒိဝသေ- ခေါင်းပါးရာနေ့၌၊ သပ္ပိနာ-ထောပတ်ဖြင့်၊ ဘုဇ္ဇနတ္ထာယ-စားခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂါမတော-မှ၊ သပ္ပိကုမ္ဘော-ကို၊ အာဘာဟော-ဆောင်ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-ဓိန့်တော်မူပြီ၊ တတော-ထိုမှ နောက်၌၊ နံ-ထို **မဟာသီ**ဝထေရ်ကို၊ တိသ္သဒ္ဓေရော-သည်၊ ဘန္တေ ... နေ ဝဋ္ဋတိ- မအပ်ပါ၊ ဣတိ အာဟ- လျှောက်ပြီ၊ [ထောပတ်က သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်သော်လည်း ဆွမ်းဖြင့်ရောရ၍ စားသောက်သောအခါ ယာဝကာလိကဘက်၌ ပါသွားသောကြောင့် မုခသန္ဓိခ် ဖြစ်၍ မအပ်ပါ-ဟု လျှောက်သည်။] ထေရော-မဟာသီဝထေရ်သည်၊ ပုနဒိဝသေ-နောက်တစ်နေ့၌၊ ပမုခေ-အဦးစမုခ်၌၊ နိက္ခိပါပေသိ-ထားစေပြီ၊ တိသဿဒ္ဓေရော- သည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ကေဒိဝသေ- တစ်ရက်သောနေ့၌၊ အာဟတော-လာသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တံ-ထိုထောပတ်အိုးကို၊ ဒိသ္မာ-၍၊ တထေ-ထို့အတူသာလျှင်၊ ပုဏ္ဏိတ္တာ-၍၊ ဘန္တေ, သဟသေယျုပဟောနကဌာနေ- သဟသေယျ ဖြစ်လောက်သော အရပ်၌၊ ထပေတုံ-ထားခြင်းငှာ၊ နေ ဝဋ္ဋတိ- မအပ်ပါ၊ ဣတိ အာဟ-ပြီ၊ [အဦးစမုခ် ဖြစ်သော်လည်း အပေါ်က အမိုးရှိ၍ ဆောင်မဘက်က အကာ ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် စမုခ်ထိပ် တစ်ဖက်ဖက်က အကာ ရှိနေလျှင် သဗ္ဗဆ္ဆန္နဉ,ဥပမုပရိစ္ဆန္ဒ ဖြစ်နိုင်ရကား သဟသေယျလောက်သည်။]

ထေရော-**မဟာသီ**ဝထေရ်သည်၊ ပုနဒိဝသေ, ဗဟိ-သို့၊ နီဟရာပေတွာ- ထုတ်ဆောင်စေ၍၊ နိက္ခိပါပေသိ-ထားစေပြီ၊ တံ-ထိုထောပတ်အိုးကို၊ စောရာ- သူခိုးတို့သည်၊ ဟရိသု-ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ သော-ထို **မဟာသီ**ဝထေရ်သည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ကေဒိဝသ-၌၊ အာဟတ-လာသော၊ တိသဿဒ္ဓေရ-ကို၊ အာဟ- ပြီ၊ (ကိံ) အာဝုသော၊ တဟာ-သည်၊ နေ ဝဋ္ဋတိတိ-မအပ်ဟူ၍၊ ဝုတ္တော- ပြောဆိုအပ်သော၊ သော ကုမ္ဘော-ထို ထောပတ်အိုးကို၊ ဗဟိ-၌၊ နိက္ခိတ္တော- ထားအပ်သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ စောရေဟိ-တို့သည်၊ အာဟတော-နိုးဆောင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ (အာဟ)၊ တတော-ထိုမှနောက်၌၊ နံ-ထို **မဟာသီ**ဝထေရ်ကို၊ တိသ ဒ္ဓေရော အာဟ၊ (ကိံ) ဘန္တေ၊ အနုပသမ္ဘန္နသ-အား၊ ဒါတမ္မော-ပေးထိုက်သည်၊ အသ နန-ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဟိ-မှန်၊ အနုပသမ္ဘန္နသ-အား၊

အနုပသမ္ဘန္နသ ၊ ဝေ၊ အသ။ ။အနုပသမ္ဘန္နသ ဒါတမ္မော အသာဟိအာဒိနာ ဒုကပဋိယကုဋိယံ ဝုတ္တမိ အနုပသမ္ဘန္နသ ဒိန္နေ ကပ္ပိယံ ဟောတိ၊ သာပေကွဒါနဌေ့ဗ္ဗ ဖိုရ်ုတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ(အကပ်ခံအပ်သော ဝတ္ထုကဲ့သို့) နေ ဟောတိတိ ဒဿေတိ-ဝိမတိ၊

ဒတ္တာ–ပေးပြီး၍၊ တသေ–ထို လူ,သာမဏေ၏၊ သန္ဓကံ–ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်ပါ၏၊ ဣဟတိ(အာဟ)၊ ဣဟတိ (ဣဟဒံ)–ကား၊ (ဝတ္ထု–တည်း၊) [ဤ ဝတ္ထုဌ် **"နံ ဒုဿ ဘဏ္ဍေ"**စသော စကားရပ်သည် သက်သေ ပြလိုရင်း ဖြစ်သည်။]

၂၉၆–၉။ မေဏ္ဍကဝတ္ထု–မေဏ္ဍကသူဌေး၏ ဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ–ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ၊ အပိ စ–စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ်အထူးကား၊ ဇေ့ဌ–ဤ မေဏ္ဍကဝတ္ထုဌ်၌၊ **အနုစာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌ ဂေါရသေ**တိ–ဟူသော ပါဠိ၌၊ (အတ္ထောဌ် စပ်၊) ပဋ္ဌ–နံသော၊ ဂေါရသေ–နွားဏ၏အရသာတို့ကို၊ (နွားမှဖြစ်သော အရသာတို့ကို၊) ဝိသုံ–သီးခြား၊ ပရိဘောဂေန–သုံးဆောင် စားသောက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ပရိဘုဥ္ဇိတုံပိ – သုံးဆောင်ခြင်းငှာလည်း၊ အနုစာနာမိ–၏၊ ဣဟတိ အတ္ထော၊ [ဆွမ်းစားရင်း ရောစားမှ အပ်သည်မဟုတ်, သီးခြားလည်း စားကောင်းသည်–ဟူလို၊] **ပါထေယျံ ပရိယေသိတုန္တိ** ဇေ့ဌ–ဟူသော ဤပါဠိ၌၊ ကေစိ–အချို့လူတို့သည်၊ (ဒါယကာ, ဒါယိကာမတို့သည်၊) သယမေဝ–မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်သာ၊ ဥတ္တာ–သိ၍(အလိုက်သိ၍)၊ သစေ ဒေန္တိ–အကယ်၍ လှူကုန်အုံ့၊ ဣဟစ္ဆေတံ–ဤသို့ လှူခြင်းသည်၊ ကုသလံ–ကောင်း၏၊ နော စေ ဒေန္တိ–အကယ်၍မလှူကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥာတိပရိဝါရိတာဌာနတော ဝါ–ဆွေမျိုးတော်သူ, ဖိတ်မန်သူတို့၏ အထံမှသော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခာစာရ ဝတ္တေန ဝါ–ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိယေသိတမ့ဲ–ရှာမှီးထိုက်၏၊ တထာ–ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အလဘန္တေန–မရသော ရဟန်းသည်၊ အညာတိကအပဝါရိတာဌာနတော–ဆွေမျိုးမတော်သူ, မဖိတ်မန်သူတို့၏ထံမှ၊ ယာစိတွာပိ–တောင်း၍လည်း၊ ဂဟေတမ့ဲ–ယူထိုက်၏၊

အကပ်ခံအပ်ပြီး ဝတ္ထုကို လူ, သာမရဏအား စွန့်သောအခါ အနမဝေါဝသဒ္ဒန အဖြစ်ဖြင့် စွန့်မှ နောက်တစ်နေ့၌ စားကောင်း၏ဟု အယူရှိသောကြောင့် ထို အကပ်ခံခြင်းနှင့် မတူကြောင်း သာမဝေါဝသဒ္ဒနလည်း ဤနေရာ၌ အပ်ကြောင်းကို ဆိုသည်၊ သာရတ္ထဋီကား–**"နောက်တစ်နေ့ စားရန် ဖြစ်သော်လည်း (ငဲ့ကွက်မှုရှိသော စွန့်ခြင်းအားဖြင့်) အကပ်ခံခြင်းကို စွန့်လိုက်လျှင် အပ်၏"**ဟု ယူ၏။

ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ဝါ။ ။ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ၌ ထိုထို အိမ်ပေါက်ဝယ် ရပ်၍ ဆွမ်းကို ရှာမှီးရသကဲ့သို့ လမ်းစာရိတ္တာ ရှာရာ၌လည်း ဥာတိ, ပဝါရိတတို့ အထံမှ

ဇကဒိ၀သေန–တစ်နေ့ဖြင့်၊ ဂမနီယေ–သွားထိုက်သော၊ မဂ္ဂေ–လမ်း၌၊ ဇကဘတ္တတ္ထာယ–တစ်ထပ်စာ ဆွမ်းအကျိုးငှာ၊ ပရိယေသိတမ္ဗံ–ရှာဖွေထိုက်၏၊ ဒီဃေ–ရှည်သော၊ အဒ္ဓါနေ–ခရီး၌၊ ယတ္တကေန– အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရိက္ခာဖြင့်၊ ကန္တာရံ–ခရီးခဲကို၊ နိတ္ထရတိ–လွန်မြောက်နိုင်၏၊ တတ္တာဝ–ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရိက္ခာကို၊ ပရိယေသိတမ္ဗံ–၏။

ကေဏိယဇဋိလ၀တ္ထုကထာ

၃၀၀။ ကာဇေဟိ ဂါဟာပေတွာတိ–ကား၊ ပဠူဟိ ကာဇသတေဟိ–ငါးရာသော ထမ်းပိုးတို့ဖြင့်၊ သုသခ်ံတသ–ကောင်းစွာ စီမံအပ်သော၊ ဗဒရပါနသ–ဇီးဖျော်ရည်၏၊ ကုဋ္ဌသဟသ–အိုးပေါင်း တစ်ထောင်ကို၊ ဂါဟာပေတွာ–ယူစေပြီး၍၊ (ဥပသက်မိ၌ စပ်၊) **ဇေတသ္မိံ ၊ပေ၊ ကတ္တာ**တိ–ကား၊ ဘိက္ခေ–ဘိက္ခုတို့၊ သာ၀ု–သာ၀ု၊ ပါနံ–ဖျော်ရည်ကို၊ အ၀ိ၀ဋ္ဌာ–မသောက်ကြကုန်သော၊ (ပင်ကိုက မသောက်ဘဲ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူမှ သောက်ကြသည်ကို ဆိုလိုသည်၊) တုမှေ–တို့သည်၊ သမဏသ ဂေါတမသ–၏၊ သာ၀ကာ–တို့သည်၊ ပစ္စယဇာဟလ္လိကာ–ပစ္စည်းတို့၏ မျှားကုန်သည်၏အဖြစ် အကျိုးငှာ

မရလျှင်, သို့မဟုတ် မပြောလိုလျှင် ဆွမ်းရပ်သကဲ့သို့ ထိုထို အိမ်၌ ရပ်၍ **"ဘာ အလိုရှိပါတုန်း?"**ဟု လျှောက်သောအခါ ခရီးသွားစရာရှိ၍ **"ဆန် အလိုရှိသည်, ဆီ အလိုရှိသည်"** ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြောဆို၍ ရှာဖွေ-ခြင်းကို **"ဘိက္ခာစာရ၀ဏ္ဏေန ၀ါ ပရိယေသိတမ္ဗံ"**ဟု ဆိုသည်၊ ထို **"ဆီ"** စသည်ကိုလည်း နက်ဖြန် ချက်စားဖို့ရာ ဖြစ်လျှင် ရဟန်းကိုယ်တိုင် မကိုင်ယူကောင်း၊ အိမ်ထဲသို့ ဝင်ထိုင်၍ အိမ်ရှင်က မမေးဘဲ ဆန်လိုချင်သည်, ဆီလိုချင်သည်ဟုလည်း မပြောကောင်း၊ ဆွမ်းရပ်သလိုသာ ရပ်ကောင်းသည်၊ မေးမှလည်း ပြောကောင်းသည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထိုသို့ ဆွမ်းရပ်သလို ရပ်၍ မရနိုင်လျှင် တိုက်ရိုက်ပင် တောင်းဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ သို့သော် တစ်နေ့ ခရီးဖြစ်လျှင် တစ်နေ့စာသာ တောင်းရမည်၊ [ဆီ, ဆန် စသော ရိက္ခာသာမက မီးထသားလက်မှတ်, သဘော်လက်မှတ်ကိုလည်း ဆွမ်းရပ်သလို ရပ်၍ အလျှောခံ ကောင်း၏၊ ဌေကိုသာ တားမြစ်တော်မူသည်။]

ကျင့်ကြကုန်၏၊ ဣတိ ဝါဒ-ဤသို့ ပြောဆိုကြောင်း စကားကို၊ ဝါ-ပြောဆို စွပ်စွဲခြင်းကို၊ နု ဥဗ္ဘာဒယိတ္ထ-မဖြစ်စေလိုက်ကြကုန်၊ စ-သည်သာမကသေး၊ မယိ-ငါဘုရား၌၊ (ငါဘုရားအပေါ်၌)၊ ဂါရဝ-လေးစားခြင်းကို၊ အကတ္ထ-ပြုလိုက်ကြကုန်ပြီ၊ မမ စ-ငါဘုရား၏လည်း၊ တုမှေသု-သင်တို့၌၊ (သင်တို့အပေါ်၌)၊ ဂါရဝ-ကို၊ ဇနယိတ္ထ-ဖြစ်စေလိုက်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ-လျှင်၊ ဓေါ-သင်တို့၏ (အပေါ်၌)၊ အဟံ-သည်၊ ဣမိနာ ကာရဏေန-ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ (ပစ္စည်းလေးပါးကို မမက်မောခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်၊) သုဒ္ဓါ-လွန်စွာ၊ ပသန္နော-ကြည်ညိုတော်မူ၏၊ (ကျေနပ်တော်မူ၏၊) ဣတိ အာဒိနာ-သော၊ နယေန-နည်းဖြင့်၊ ဓမ္မိ-တရား၌ရှိသော၊ ကထ-စကားကို၊ ကတ္တာ-၍၊ **အနုဒေနာမိ ၊ပေ၊ ပါနာနိ**တိအာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ အသာ-မိန့်တော်မူပြီ။

တတ္ထ-ထို အနုဒေနာမိ ၊ပေ၊ ပါနာနိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ **အမ္မပါနန္တိ**-ကား၊ အာမေဟိ ဝါ-အစိမ်းသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပက္ကေဟိ ဝါ-အမှည့်သော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အမ္မေဟိ-သရက်သီးတို့ဖြင့်၊ ကတပါန-ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်တည်း၊ [**"အမ္မေဟိ+ကတံ+ပါနံ အမ္မပါနံ"**ဟု ပြု၊] တတ္ထ-ထို အစိမ်းအမှည့်တို့တွင်၊ အာမေဟိ-စိမ်းသော သရက်သီးတို့ဖြင့်၊ ကရောန္တေ နု-ပြုသော ရဟန်းသည်၊ အမ္မတရုဏာနိ-သရက်သီးနုတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတ္တာ-ခွဲ၍၊ (ဖျစ်ချေ၍) ဥဒကေ-ရေ၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ-ထည့်၍၊ အာတပေ-နေပူ၌၊ အာဒိစ္စပါကေန- နေဖြင့် ချက်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပစိတ္တာ- ချက်ပြီး၍၊

ကရေန္တေန ၊ပေ၊ ပရိသာဝေတ္တာ။ ။ **"ကရောန္တေန"**အရ ပြုသော ရဟန်းရ၏၊ ရဟန်းကိုယ်တိုင် ပြုသောကြောင့် မီးဖြင့် မချက်ကောင်း၊ မီးဖြင့် ချက်လျှင် သာမဏေပါကဒုက္ခ၌ သင့်၏၊ ထို့ကြောင့် **"အာဒိစ္စပါကေန ပစိတ္တာ"**ဟု ဆိုသည်၊ [အာဒိစ္စေန-နေဖြင့်+ပါကော-ချက်ခြင်းတည်း၊ အာဒိစ္စပါကော-ခြင်း၊ ပစိတ္တာ၌ ကြိယာဝိသေသနစပ်၊ အစိမ်းပြစ်သောကြောင့် နေဖြင့် ချက်မှ သရက်သီး အရသာ ပေါ်လွင် ထင်ရှားနိုင်ရကား၊ **"အာဒိစ္စပါကေန"**ဟု ဆိုဟန်တူ၏၊ အမှည့်ဖြစ်လျှင်ကား ရေဖြင့် နယ်ရုံသာ၊] အဖတ်ပါနေလျှင် ဖျော်ရည် မဟုတ်သောကြောင့် **"ပရိသာဝေတ္တာ"** ဟု ဆိုဟန် တူသည်၊ နံနက်သောက်ဖို့ ဖြစ်လျှင် မစစ်ဘဲလည်း အပ်ပါ၏၊ ဆွမ်းစသော အာမိသနင့် ရောရှိလည်း သောက်ကောင်းပါ၏။

ပရိသာဝေတွာ–စစ်ပြီး၍၊ တဒဟုပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတောဟိ–ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်ပြီး ကျွန်သော၊ မခုသက္ကရကမ္ဗုရာဒီဟိ–ပျားရည်, သကြား, ပရုပ် အစရှိသည်တို့နှင့်၊ ယောဇေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ (ရောစပ်၍၊) ကာတဗ္ဗံ–ရာ၏၊ ဧ၀ं–ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ကတံ–ပြုအပ်သော သရက်သီးဖျော်ရည်သည်၊ ပုရောဘတ္တမေ၀–နံနက်အခါ၌သာ၊ ကပ္ပတိ–အပ်၏၊ ပန–ကား၊ အနုပသမ္ဘန္ဓေဟိ–လူ,သာမဏေတို့သည်၊ ကတံ–ပြုအပ်သော သရက်သီးဖျော်ရည်ကို၊ လဘိတွာ–ရ၍၊ ပုရောဘတ္တं–၌၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတं–အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာန်)၊ ပုရောဘတ္တं–၌၊ သာမိသပရိဘောဂေနာပိ–အာမိသနှင့် တကွဖြစ်သော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တं–ဆွမ်းစားရာ ကာလ၏ နောက်အဖို့၌၊ (နေလွှဲအခါ၌၊) နိရာမိသပရိဘောဂေန–အာမိသနှင့် မရောသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ ယာ၀ အရုဏုဂ္ဂမနာ–အရုဏ်တက်သည်တိုင်အောင်၊ ဝဋ္ဋတိယေ၀–သည်သာ၊ သဗ္ဗပါနေသု–အလုံးစုံသော ဖျော်ရည်တို့၌၊ (**ဧမ္ဗျပါန** စသော ကြွင်းသော ဖျော်ရည်တို့၌၊) ဟေ(ဧသော)–ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်၊ နယော–သိကြောင်း အစီအရင်တည်း။

ပန–ဆက်၊ တေသု–ထို ကြွင်းသောဖျော်ရည်တို့တွင်၊ **ဓမ္မပါန**ဿ–ကား၊ **ဓမ္မ**ဖလေဟိ– သပြေသီးတို့ဖြင့်၊ ကတပါန်– ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်တည်း၊

တဒဟု ၊ပေ၊ ကပ္ပတိ။ ။ ရှေးနေ့တို့၌ အကပ်ခံထားသော မခုသက္ကရ စသည်တို့နှင့် မရောကောင်း၊ ရောလျှင် ယနေ့မှ အကပ်ခံအပ်သော သရက်သီးလည်း မုခဿနိမိ ဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် **"တဒဟုပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတောဟိ"**ဟု ဝိဒေသရှိ ပြုသည်၊ ဤ ပြခဲ့သော အစီအစဉ်ဖြင့် ရဟန်းကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်သည် မွန်းမတည့်ခြင်း နံနက်၌သာ အပ်၏၊ **"ပုရောဘတ္တမေ၀"** ၌ **"ဧ၀"**ဖြင့် မွန်းလွဲသည်မှ စ၍ ပစ္ဆာဘတ္တ၌ မအပ်ဟု ကန့်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?၊ သရက်သီးကို အကပ်ခံထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ [နံနက်၌ အကပ်ခံအပ်သော ယာ၀ကာလိက (သရက်သီး စသော) ဝတ္ထုသည် ပစ္ဆာဘတ္တ၌ မစားသောက်ကောင်း၊ ထိုကြောင့် **"ညနေ၌ ရဟန်းကိုယ်တိုင် သရက်သီး, လိမ္မော်သီး, မန်ကျည်းသီး စသည်ကို အကပ်ခံ၍ ဖျော်ရည် မလုပ်ကောင်း"**ဟု သတိပြုပါ။]

အနုပသမ္ဘန္ဓေဟိ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိယေ၀။ ။ပြခဲ့သော အစီအစဉ်ဖြင့် လူ,သာမဏေတို့ ပြုအပ်သော ဖျော်ရည် ဖြစ်လျှင်ကား၊ နံနက်၌ အကပ်ခံပြီးလျှင် ထို နံနက်၌ ဆွမ်း, မုန့်စသော အာမိသတို့နှင့် ရောရ၍လည်း စားကောင်း, ယခုအခါ ထောပတ်ဆွမ်း ကပ်ရာ၌ ရှုလဘတ်ရည်များကို သောရှာ်သကဲ့သို့တည်း၊ ပစ္ဆာဘတ္တ၌ကား ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့် မရောစေဘဲ ယာ၀ကာလိက ထုံးစံအတိုင်း သောက်ကောင်း၏။

ဟောစပါနန္တိ–ကား၊ အဠ္ဌကေဟိ–အစေ့ ရှိကုန်သော၊ ကဒလိဖလေဟိ–တောင့်ကိုယျောသီးတို့ဖြင့်၊ ကတပါန်–တည်း၊ **ဟောပါနန္တိ**–ကား၊ အနဋ္ဌကေဟိ–အစေ့ မရှိကုန်သော၊ ကဒလိဖလေဟိ–အိမ်ငှက်ပျောသီးတို့ဖြင့်၊ ကတပါန်–တည်း၊ **မရုပါနန္တိ**–ကား၊ မရုကာန်–သစ်မည်စည်သီးတို့၏၊ (မယ်ဇယ်သီး တို့၏၊) ဇာတိရသေန–ဖြစ်မြဲတိုင်းသော အရည်ဖြင့်၊ (ရေမပါသော ပင်ကို အသီးရည်ဖြင့်၊) ကတပါန်–တည်း၊ ပန–ဆက်၊ တံ–ထို သစ်မည်စည်သီး ဖျော်ရည်သည်၊ ဥဒကသမ္ဘိန္နံ–ရေဖြင့်ရောစပ်သည်၊ (သမာန်–ဖြစ်လတံသော်၊ ဝါ–မှ၊) ဝဋ္ဌတိ၊ သုဒ္ဓံ–ရေနှင့်မဖက် သက်သက်သော သစ်မည်စည်သီးဖျော်ရည် သည်၊ နဝဋ္ဌတိ၊ **မုဒ္ဒိကပါနန္တိ**–ကား၊ မုဒ္ဒိကာ–မုဒရက်သီးတို့ကို၊ (သပျစ်သီး တို့ကို၊) ဥဒကေ–ဌ၊ မဒ္ဒိတွာ–နယ်၍၊ အမ္မပါနံ ဝိယ–သရက်သီးဖျော်ရည်ကဲ့သို့၊ ကတပါန်–တည်း၊ **သာလူကပါနန္တိ**–ကား၊ ရတ္တာပ္ပလနီလုပ္ပလာဒီနံ–ကြာနီ ကြာညိ အစရှိသည်တို့၏၊ သာလူကေ–ကြာစွယ်တို့ကို၊ မဒ္ဒိတွာ–၍၊ ကတပါန်– တည်း၊ **ဖာရုသကပါနန္တိ**–ကား၊ ဖာရုသကဖလေဟိ–ဖက်သက်သီးတို့ဖြင့်၊ အမ္မပါနံ ဝိယ–ကဲ့သို့၊ ကတပါန်–ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်တည်း၊ [ဤ] ဖက်သက် သီးကို **"မြရာသီး"**ဟူသော အမည်ဖြင့် ရခိုင်ပြည်၌ တွေ့ရသတတ်၊ မြန်မာပြည်၌လည်း အနည်းငယ် ရှိ၏၊ ထို အသီးမှာ မြန်မာပြည် အထက်ပိုင်း၌ ဘောင်ဗဲ့သီးလောက် ရှိ၏။] အဋ္ဌ–ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ ပါနာနိ–ဤ ဖျော်ရည်တို့သည်၊ သီတာနိပိ–အေးသော ဖျော်ရည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ရေအေးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်တို့သည်လည်းကောင်း၊) အာဒိစ္စပါကာနိပိ– နေဖြင့် ချက်အပ်သော ဖျော်ရည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဌန္တိ – နိ၏၊ အဂ္ဂိပါကာနိ–မီးဖြင့် ချက်အပ်သော ဖျော်ရည်တို့သည်၊ နဝဋ္ဌန္တိ–နိ။

မရုကပါနံ။ ။ သစ်မည်စည်သီးကို (မယ်ဇယ်သီးကို) ဖျော်ရည်လုပ်ရာဝယ် ရေ၌ မနယ်ဘဲလည်း အရည်ထွက်နိုင်သောကြောင့် **"ဇာတိရသေန"**ဟု ဆိုသည်၊ [ယောဇနာ၌ကား မရုသက္ကရ စသည်တို့ဖြင့် မရောဘဲ ပြုအပ်သည်ကို **"ဇာတိရသ"**ဟု ဆို၏၊] **"ရေ ရောမှ အပ်သည်"**ဟူသော စကားကား ပဒ္ဓာဘဏ္ဍ၌ ယာမကာလိက အဖြစ်ဖြင့် သောက်ဖို့ရန်ဆိုသော စကားတည်း၊ နံနက်ပိုင်း ဖြစ်မူ အသီးကိုပင် စားကောင်းရကား ရေ မရောဘဲ မသောက်ကောင်းစရာ မရှိပါ။

မရုမုဒ္ဒိကသာလူက, ဟောဓောစမ္ဘဝမ္ပုကံ၊
ဖာရုသံ နာသဂ္ဂိသမ္ဘုတ္တံ, သဗ္ဗံ တံ ယာမကာလိကံ။–ခုဒ္ဒသိက္ခာ။

ညေဖလရသမ္ဘိ–ကား၊ သတ္တန့်–ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ ဝေဘာန်–စပါးတို့၏၊ ဖလရသ–အသီး၏ အရည်ကို၊ (ဆန်ဆေးရည်, ထမင်းရည်ကို၊ ထမေတွာ၌ စပ်၊) **ဘုဂဂရသမ္ဘိ**–ကား၊ ပက္ကဘုဂရသ–ချက်အပ်သော ဟင်းရွက်၏ အရည်ကို၊ (ထမေတွာ၌ စပ်၊) ဟိ–မှန်၊ (ပက္ကဘုဂရသကို ချန်ထားခြင်းသည် မှန်၏၊ ထို အရည်ကား ညဉ့်အခါ၌ မသောက်ကောင်း၊) ယာဝကာလိက ပတ္တာနံ–ယာဝကာလိကအရွက်တို့၏၊ (ဟင်းချက်၍ စားကောင်းသော အရွက်တို့၏၊) ပုရေဘတ္တံယေဝ–နံနက်အခါ၌သာ၊ ရသော–အရည်သည်၊ ကပ္ပတိ–အပ်၏၊ ယာဝဇီဝိကာနံ – ယာဝဇီဝိက ဖြစ်ကုန်သော၊ (ပက္ကာနံ ၌ စပ်၊) ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–အကပ်ခံ၍၊ ထပိတသပ္ပိအာဒီဟိ–ထားအပ်သော ထောပတ် အစရှိသည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–တကွ၊ ပက္ကာနံ–ချက်အပ်သော အရွက်တို့၏။ (ရသော)၊

ညေဖလရသေ။ ။**"တက္ကုလဘောဇနရသမ္ဘိ (ဆန်ဆေးရည်ကိုလည်း) ညေရသော ယောဝါတိ ဝဒန္တိ"**ဟု ဋီကာရှိသောကြောင့် ဆန်ဆေးရည်ကို **"ညေဖလရသ"**ဟု ခေါ်ရာ၌ ဝဒန္တိဝါဒသာတည်း။ မူလနာမည်ရင်းမှာ ဆန်ကို ချက်ထားသော ထမင်းရည်၏ နာမည်သာ ဖြစ်သင့်၏၊ ယောဇနာ၌ကား ဆန်ဆေးရည်ကိုပင် မူလနာမည် အဖြစ်ဖြင့် ယူလေသည်၊ [ထို ဆန်ဆေးရည်လည်း ညနေ မအပ်သောကြောင့် **"ညေဖလရသ"**ပင်တည်း။]

ယာဝကာလိကပတ္တာနံ။ ။မန်ကျည်းရွက်အနေ စသည်ကို **"ယာဝကာလိက ပတ္တာ"**ဟု ဆိုသည်၊ ထို အရွက်ခန့်များကို ဟင်းရည်ချက်သလို မီးဖြင့် ချက်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ **"ပုရေဘာတ္တံယေဝ ကပ္ပတိ"**ဟု ဆိုသည်၊ မီးဖြင့် မချက်ဘဲ သာမဏေ စသည်တို့က ရေဖြင့် နယ်၍ ထို အရည်ကိုကပ်လျှင် သရက်သီးမျော်ရည် စသည်နှင့် သကောတူသောကြောင့် ပန္တာဘတ္တာ၌လည်း အပ်ပါ၏၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် **"ကုရန္ဒိယံ ပန"** စသည်ဖြင့် နောက်၌ ပြလိမ့်ဦးလတ္တံ။

ယာဝဇီဝိကာနံ ၊ပေ၊ ကပ္ပတိ။ ။ မန်ကျည်းရွက် အကြမ်း, ကင်မွန်းရွက် အကြမ်း, ပြည်ပန်းညိုရွက် အကြမ်းစသော ဟင်းချက်၍ စားရိုး မဟုတ်သော အရွက်ကြမ်းများကို အကပ်ခံထားသော ထောပတ်စသည်နှင့် ရောရ၍ ကိုယ်တိုင် ချက်ကောင်း၏၊ သာမ်ပါက မဖြစ်၊ **"ထို ရောရ၍ ချက်အပ်သော ဟင်းရွက်အကြမ်း၏ အရည်သည် ခုနစ်ရက် အပ်၏"**ဟူရာ၌ ထောပတ်စသော သတ္တာဟကာလိကတ္ထုက ထို ရောရာနေ့၌ အကပ်ခံထားသော ဝတ္ထုဖြစ်မှ ခုနစ်ရက် အပ်သည်၊ အကပ်ခံပြီး၍ တစ်ရက်, နှစ်ရက် စသည်ကြာမှ ရောလျှင် လွန်ခဲ့သော ရက်ကို နုတ်၍ ထောပတ် စသည်၏ ကျန်သမျှ ရက်အတိုင်းသာ အပ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထောပတ် စသော သတ္တာဟကာလိက မပါဘဲ ရေသက်သက်ဖြင့် ချက်လျှင် ယာဝဇီဝိက အရွက်ရည် ဖြစ်သောကြောင့် တစ်သက်လုံး အပ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုသည်။

သတ္တာဟာ-ပတ်လုံး၊ ကပ္ပတိ၊ ပန-ဆက်၊ သုဒ္ဓဥဒကေန-သက်သက်သော ရေဖြင့်၊ (ထောပတ်စသော သတ္တာဟကာလိကဝတ္ထု မပါသောရေဖြင့်၊) သစေ ပစတိ-အုံ၊ (ဧ၀ं သတိ)၊ ယာ၀ဒီ၀မ္မိ-အသက်ထက်ဆုံးလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန-ဗျတိရိက်၊ ခ်ိရာဒီဟိ-နို့ရည် အစရှိသည်တို့နဟင့်၊ သဒ္ဓိ ပစိတုံ နဝဋ္ဋတိ၊ အညေဟိ-တစ်ပါးသော ဝတ္ထုတို့နှင့်၊ (ခ်ိရ စသည်တို့မှ တစ်ပါးသော ယာ၀ကာလိကဝတ္ထုတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၏)၊ ပက္ကမ္ဘိ-ချက်အပ်သော ဟင်းရွက်ရည်သည်လည်း၊ ဒုာကရသသ၏မေ၀-ဒုာကရသဟု သော အရေအတွက်သို့သာ၊ ဂဒ္ဓတိ-ရောက်၏၊ ပန-၀ါဒန္တ ရ၊ ကုရ၌ယ်-၌၊ ယာ၀ကာလိကပတ္တာနမ္ပိ-ယာ၀ ကာလိက အရွက်တို့၏လည်း၊ သိတောဒကေန-ရေအေးဖြင့်၊ မဒ္ဒိတွာ-၍၊ ကတရသော ၀ါ-ပြုအပ်သော အရည်သည်လည်းကောင်း၊ အာဒီနပါကော ၀ါ-နေဖြင့် ချက်အပ်သော အရည်သည်လည်းကောင်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

ထပေတွာ မဒုကပုပ္ဖရသန္တိ ဇတ္ထ-၌၊ မဒုကပုပ္ဖရသော-သစ်မည်စည်ပွင့်၏ အရည်သည်၊ အဂ္ဂိပါကော ၀ါ-မီးဖြင့် ချက်အပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု-ဖြစ်စေ၊ အာဒီနပါကော ၀ါ-နေဖြင့် ချက်အပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ပဒ္ဓာဘတ္တံ-နေလွဲအခါ၌၊ နဝဋ္ဋတိ၊ ပုရောဘတ္တမ္ပိ-နံနက်အခါ၌လည်း၊ ယဝါနံ-အကြင် ဖျော်ရည်ကို၊ (သစ်မည်စည်ပွင့် အရည်ကို၊) ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ မဒ္ဒံ-သေရည်ကို၊ ကရောန္တိ-ပြုတတ်ကြကုန်၏၊ သော-ထို အရည်သည်၊ အာဒိတောဒ-အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ-၍၊ နဝဋ္ဋတိ၊ [သေရည်လုပ်မည် ဖြစ်သောကြောင့် အစမှ စ၍ မအပ်-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ မဒုကပုပ္ပံ-သစ်မည်စည်ပွင့်သည်၊ (ဝဋ္ဋတိ၌ စပ်၊) ၀ါ-ကို၊ (နကရောန္တိ၌ စပ်၊) အလ္လံ ၀ါ-စိုသော အပွင့်သည်လည်းကောင်း၊ သုက္ခံ ၀ါ-ခြောက်သော အပွင့်သည်လည်းကောင်း၊ ဘဇ္ဇိတံ ၀ါ-

---

ခ်ိရာဒီဟိ ၊ပေ၊ ဂဒ္ဓတိ။ ။ **"ခ်ိရာဒီဟိ"** ၌ အာဒိဖြင့် သတ္တာဟကာလိက မဟုတ်သော ဒဓိတက္က ဟူသော ယာ၀ကာလိက ဂေါရသတို့ကို ယူ၊ ထို ခ်ိရ စသော ဝတ္ထုက ယာ၀ကာလိက ဖြစ်သောကြောင့် ပဒ္ဓာဘတ္တ၌ သောက်ဖို့ရန် ဟင်းရွက်ရည်ကို ကြိုချက်ရာ၌ ထို ခ်ိရ စသည်နှင့် ရောရ၍ မချက်ကောင်း၊ ခ်ိရ စသည်မှ တစ်ပါးသော ယာ၀ကာလိကဝတ္ထုကများကို **"အညေဟိ"**အရ ယူပါ၊ ထို ဝတ္ထုများနှင့် ရောရ၍ ကြိုချက်လျှင်လည်း **"ထပေတွာ ဒုာကရသံ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပယ်အပ်သော (ဟင်းရွက်ရည်) ဟုပင် ဖေါ်ရသည်၊ [ဤ ၀ါကျ၌ စာနေ မကောင်းလုမ်း။]

လျှော်အပ်သော အပွင့်သည်လည်းကောင်း၊ တေန-ထို သစ်မည်စည်ပွင့်ဖြင့်၊ ကတဖာထိတံ ဝါ-ပြုအပ်သော တင်လဲသည်လည်းကောင်း၊ [သစ်မည်စည်ပွင့်ကို အရည်ညှစ်၍ ထို အရည်ကို နေလုန်းသောအခါ တင်လဲရည်ကဲ့သို့ ဖြစ်သွား၏။] ယတော-အကြင် အခ္ခါမှ၊ ပဌာယ-၍၊ မဒ္ဒ-ကို၊ နဂရေန္တိ-ကုန်၊ (တတော ပဌာယ)၊ တံ သဒ္ဒံ-ထို အလုံးစုံသည်၊ ပုရောတ္တွံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥဒ္ဓရသော-ကြဲရည်သည်၊ နိက္ကသဋ္ဌော-အဖတ် မရှိသည်၊ (သမာနော)၊ ပဏ္ဍာဘာတ္တွံ- ၌၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ညနေ သောက်ကောင်းသော အနေအားဖြင့် အရည်အချင်း တူသော်ကြောင့် ယာမကာလိက အရည်တို့ကို ပြရာ၌ ရောရ၍ မိန့်တော်မူသည်၊ အဖတ် မပါသော ကြဲရည်ကား သတ္တာဟကာလိကသာ တည်း၊-ဝိမတိ၊] ဣတိ-လျှင်၊ ပါနာနိ-ဖျော်ရည်တို့ကို၊ အနုဇာနဏ္ဍေန-ခွင့်ပြုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ စတ္တာရော-လေးမျိုးကုန်သော၊ (အသီး, အရွက်, အပွင့်, ကြဲရည်အားဖြင့် လေးမျိုးကုန်သော၊) ဣမေပိ ရသာ-ဤ ရသာရည်တို့ကိုလည်း၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [ဤခွင့်ပြုချက်အရ မန်ကျည်းဖျော်ရည် စသည်တို့ကို ပါနခ္ဍသွင်းယူနိုင်သည်။] **အဂ္ဂိဟုတ္ထမုခါ ယညာတိအာဒီသု**-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အဂ္ဂိဟုတ်-မီးပူတော်ခြင်းသည်၊ သေဋ္ဌ-အမြတ်ဆုံး တည်း၊ အဂ္ဂိဟုတ်-သည်၊ မုခံ-ပဓာနတည်း၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

အဂ္ဂိဟုတ္ထ ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။ စာအုပ်တို့၌ **"အဂ္ဂိဟုတ္ထမုခါ ယညာတိအာဒီသု အဂ္ဂိဟုတံ သေဋ္ဌံ, အဂ္ဂိဟုတံ မုခံတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"**ဟု တွေ့ရ၏။ ထို ပါဠိသည် မကောင်းပါ၊ နောက်ဆရာတို့ ထည့်ပါဠိသာ ဖြစ်ရာ ရှိ၏၊ **"အဂ္ဂိဟုတ္ထမုခါ"**ဟူသော သမာသ်ပုဒ်ကို **"အဂ္ဂိဟုတံ သေဋ္ဌံ"**ဟု ဖွင့်သဖြင့် သဒ္ဒါနည်း ယျက်၏၊ **"သေဋ္ဌံ"**ဟု ရှေ့၌ ထင်ရှားသော အဓိဗွာယတ္ထကို ဖွင့်ပြီးမှ **"မုခံ"**ဟု နောက်ထပ် ပုဒ်ရင်းအတိုင်း ဆိုပြန်၏၊ ထိုပြင် **"အာဒီသု"**ဟု စတည်ထားပါလျက် ထို အာဒိဖြင့် ယူရမည့် ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုလည်း မပြ၊ ထို့ကြောင့် နောက်ဆရာတို့ ထည့်ပါဠိသာ ဖြစ်စရာ ရှိသည်၊ ဦးကာ၌ **"အဂ္ဂိဟုတ္ထ သေဋ္ဌာ အဂ္ဂိစုဟနပူဇာနာတိ အဏ္ဍာ"**စသည်ဖြင့် ဖွင့်၏၊ ထိုသို့ ဦးကာ ဖွင့်ပုံသာ ထုံးစံ ကျပါသည်၊ ဝိမတိ၌လည်း အဋ္ဌကထာအဖွင့် **မရှိ၍** သူ.ကိုယ်တိုင် ဖွင့်လိုသောကြောင့် **"ပါဠိယံ အဂ္ဂိဟုတ္ထမုခါတိ အဂ္ဂိစုဟပုဇ္ဇကာ"**စသည်ဖြင့် ဖွင့်သည်။

****

ရောဓေလ္လာဒီဝဏ္ဏကထာ

၃၀၁-၂။ ရောဓေဝဏ္ဏ-ရောဓေဝဏ္ဏသည်၊ ဥတ္တာနဝဏ္ဏမေဝ-သည်သာ၊ တတ္ထ-ထို ရောဓေဝဏ္ဏ၌၊ **သက်ရဲ့ အက်သူတိ**-ကား၊ ကတိုက်-ကတိကဝတ်ကို၊ အက်သူ-ပြုကြကုန်ပြီ၊ **ဥဋ္ဌာရဲ့ ခေါ် တော ဣဒ္ဓိ**-ကား၊ တော-သင်၏၊ ဣဒ္ဓိ-ဤ မြတ်စွာဘုရားကို ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းသည်၊ သုနှရဲ့ ခေါ်-ကောင်းသည်သာ၊ **နာဟံ ဘဏ္ဍေ အာနဒ္ဒ ဗဟုကတောတိ**-ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ (ဒဿေတိ၌ စပ်၊) အဟံ-အကျွန်ုပ်သည်၊ ဗုဒ္ဓါဒိဂတပသာဒဗဟုမာနေနေ-ဘုရား အစရှိသည် တို့၌ ဖြစ်သော ကြည်ညိုခြင်း, များစွာမြတ်နိုးခြင်းကြောင့်၊ ဣဒ-ဤ ကြိုဆိုရာ အရပ်သို့၊ နံ အာဂတော-လိုက်လာသည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ-ဤ အနက်ကို၊ ဒဿေတိ-၏၊ **သဗ္ဗဋ္ဌ ဒ္ဓာကန္တိ**-ကား၊ သပ္ပိအာဒီဟိ-ထောပတိ အစရှိသည် တို့ဖြင့်၊ ပက္ကံ ဝါ-ချက်အပ်ပြီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အပက္ကံ ဝါ-မချက်အပ် သေးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ယံကိဉ္စိ-အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ဒ္ဓာဂတ်-ဟင်းရွက် ကိုလည်းကောင်း၊ **ပိဋ္ဌခါဒနီယန္တိ**-ကား၊ ပိဋ္ဌမယ်-မုန့်ဖွန်ဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ခါဒနီယ်-ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ဣဒ-ချဲ့၊ ရောဓော-**ရောဓ**သည်၊ ဣဒံ ဥဘယမ္ပိ-ဤ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊ (ဒ္ဓာက, ပိဋ္ဌခါဒနီယ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း၊) သတသဟဿံ-တစ်သိန်းကို၊ ဝယံ-အကုန်အကျကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ပဋိယာဒါပေသိ-စီမံစေပြီ။

၃၀၃။ မဠ္ဠကာတိ-ကား၊ မဓုရဝစနာ-ချိုသောစကားသံ ရှိကြကုန်၏၊

သက်ရဲ့ ကတိက်။ ။ **"သက်မှ-အညီအညွတ် ပေါင်းစုံ၍+ကရိယတော-ပြုအပ်၏၊ ဣတိ သက်ရော"**ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၍ ကတိကဝတ်ကို **"သက်ရ"**ဟု ခေါ်နိုင်သော ကြောင့် **"ကတိတံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ကရဏံ ကတံ၊ ကတေန+နိဗ္ဗတ္တာ ကတိကာ၊ (ရှေးက ရှိပြီးသော ကျင့်ဝတ်မဟုတ်ဘဲ ယခုမှ) ပြုခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ကျင့်ဝတ်။

ဗဟုကတောတ်။ ။ကရိယတောတိ ကတံ-ပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်း၊ ဗဟု+ကတံ ယေနာတိ ဗဟုကတော-များစွာ ပြုအပ်သော မြတ်နိုးခြင်းရှိသူ၊ **"နာဟံ ।ပေ। ဒဿေတိ"**ကား ထို ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ် အနက်ပြသာ။

မဠ္ဠကာ။ ။ မဠ္ဠ သဒ္ဒါသည် သုနှရ (အကောင်း) အနက်ကို ဟောတ်၏၊ **"မဠ္ဠ ဘေသံ အတ္ထိတိ မဠ္ဠကာ-ကောင်းသော စကားသံ ရှိသူတို့"**ဟု အနက်ဖြစ် သောကြောင့် **"မဓုရဝစနာ"**ဟု ဖွင့်သည်။

ပဋိဘာနေယျကာတိ– ကား၊ သဝကေ– မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ သိမ္ပေ– ဆတ္တာသည်အတတ်၌၊ ပဋိဘာနသမ္ပန္နာ–ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံကြကုန်၏၊ **ဒကွာ**တိ–ကား၊ ဆေကာ–ကျွမ်းကျင်ကြကုန်၏၊ ဝါ– တစ်နည်း၊ အနလသာ–မပျင်းရိကြကုန်၊ **ပရိယောဒါတသိပ္ပာ**တိ–ကား၊ နိဒ္ဒေါသ သိပ္ပာ–အပြစ်မရှိသောအတတ် ရှိကြကုန်၏၊ [**"ပရိညေဒါတသိပ္ပ–ထက်ဝန်းကျင် ပြေစင်သော အတတ်ရှိသူ"**ဟူသည်၊ **"နိဒ္ဒေါသသိပ္ပ–အပြစ် မရှိသော အတတ် ရှိသူပင်တည်း"**ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်၊] **နာဠိယာဝါပကေနာ**တိ–ကား၊ နာဠိယာ စ–ကွမ်း၏ကားခွက်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (စလယ်တောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊) အာဝါပကေန စ–အိမ်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (အာဟိဏ္ဍာထဋ္ဌ စပ်၊) [နာဠိ+ အာဝါပကေနဋ္ဌ ယ အက္ခရာလာ၍လည်းကောင်း, ဒွန်သမာသ်တွဲ၍လည်း ကောင်း **"နာဠိယာဝါပကော"**ဟု ဖြစ်၏။] ယတ္ထ–အကြင်အိမ်၌၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ– ရအပ် ရအပ်သော ဝတ္ထုကို၊ အာဝယ္ဟိ–ထည့်ကြကုန်၏၊ (သော–ထို အိမ်သည်၊) အာဝါပကော နာမ – အာဝါပက မည်၏၊ ပက္ခိပယ္ဟိ – ထည့်ကြကုန်၏၊ (အာဝယ္ဟိ၏ အဖွင့်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [အာ + ဝယ္ဟိ ဣတ္ထောတိ အာဝါပကော။]

နနု စ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ခုရဘာဏ္ဍာနိ ဣတ္ထ – ၌၊ ဂဟေတွာ – ယူ၍၊ (ကိုယ်ပိုင် ယူ၍)၊ ပရိဟရိတုမေဝ – သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်းငှာသာ၊ နနု ဝဋ္ဋတိ၊ အညဿ– အခြားသူ၏၊ သန္တကေန– ဥစ္စာဖြစ်သော သင်ခုန်း ဘဏ္ဍာဖြင့်၊ ကေသေ – ဆံတိုကို၊ ဆေဒေတုံ – ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဝေတနံ–အခကို၊ ဟဂေတွာ – ယူ၍၊ သစေ ဆိန္နတိ – အကယ်၍ဖြတ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ နနု ဝဋ္ဋတိ၊ ယော – အကြင်သူသည်၊ အနဟာပိပုဗ္ဗော – ရှေး၌ ဆတ္တာသည် မဖြစ်ခဲ့၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ဖူးသူ မဟုတ်၊) တဿ– ထို သူအား၊ ပရိဟရိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ တံ ဝါ – ထို သင်ခုန်းကိုလည်းကောင်း၊

ပဋိဘာနေယျကာ။ ။ **"ပဋိဘာတိ–ရှေးရှု ထင်လာတတ်၏၊ ဣတိ ပဋိဘာနံ"** ဟု ပြု၍ ဆိုင်ရာ ကိန္နဋ္ဌ အကြောင်းအားလျော်စွာ ထင်လာ မြင်လာသော ဉာဏ်ကို ကောက်ပါ၊ ပဋိဘာနေန+သမ္ပန္နာ ပဋိဘာနေယျကာ၊ (ယုတ္တအနက်, သမ္ပန္နအနက်၌ ဏေယျက ပစ္စည်း။)

အည် ဝါ–အခြားသော သင်ခုန်းကိုလည်းကောင်း၊ (သူတစ်ပါးပိုင် သင်ခုန်းကို လည်းကောင်း။) ဂဟေတွာ ကေသေ ဆေဒေတုမ္ဘိ ဝဋ္ဋတိ။

၃၀၄။ ဘာဂံ ဒတ္တာတိ–ကား၊ ဒသမဘာဂ်–ဆယ်ခုမြောက် တစ်ဖို့ကို၊ ဒတ္တာ–ပေး၍၊ (ပရိဘုဥ္ဇိတမ္ဘာနိ၌ စပ်၊) ဣဒံ–ဤ ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ ပေးခြင်းသည်၊ ဧမ္မုဒီပေ–ဧမ္မုဒီပ်၌၊ ပေါရာဏက စာရိတ္တာ–ရှေး၌ဖြစ်သော အကျင့်သည်၊ (ထုံးစံသည်၊) ဟောတိ ကိရ–ဖြစ်သတတ်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဒသ–ဆယ်ခုကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသေ–အဖို့အစုတို့ကို၊ ကတ္တာ–ပြုပြီး၍၊ ဧကော–တစ်ခုသော၊ ကောဋ္ဌာသော–ကို၊ ဘူမိသာမိကာနံ–မြေ,ရှင်တို့အား၊ ဒါတဗ္ဗော–ပေးထိုက်၏။

ooooooooooooo

စတုမဟာပဒေသကထာ

၃၀၅။ ယံ ဘိက္ခဝေ ।ပေ। နု ကပ္ပတီတိ–ဟူကုန်သော၊ စတ္တာရော–ကုန်သော၊ ဣမေ မဟာပဒေသေ–ဤ မဟာပဒေသတို့ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–ဝိနည်းခိုရ်ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ–တို့၏၊ နယဂ္ဂဟဏတ္ထာယ–နည်းယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ–ထို လေးမျိုးသော မဟာပဒေသတို့၌၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရာ–ဓမ္မသင်္ဂါဟကထေရ်တို့သည်၊ သုတ္တံ–ဤ ပါဠိတော်ကို၊ ဂဟေတ္တာ– ယူ၍၊ ပရိဝဒ္ဓေန္တာ– ဥာဏ်ဖြင့် နှိပ်နယ်ကုန်လတ်သော်၊ (စူးစမ်း

မဟာပဒေသ။ ။ ဘုရားရှင်သည် အပ်၏ဟုလည်း ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သော, မအပ်ဟူ၍လည်း ပယ်မြစ်တော်မမူအပ်သော ဝတ္ထုများကို ဝိနည်းခိုရ် ပုဂ္ဂိုလ်များက အပ်, မအပ် ဆုံးဖြတ်ရာဝယ် အထောက်သာဓက အဖြစ်ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း, ထိုသို့ ညွှန်ပြရာဝယ် တစ်နေရာသာမက နေရာတိုင်း၌ ညွှန်ပြရ လောက်အောင် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် အလွန်ကျယ်ဝန်းသောကြောင့်လည်းကောင်း **"ယံ ဘိက္ခဝေ မယာ ဣဒံ နု ကပ္ပတီတိ ပဋိက္ခိတ္တံ"**စသော ပါဠိတော်စကားရပ်ကို (တစ်နည်း ထိုစကား၊တော်အရ ဝိနည်းခိုရ်တို့ ယူဆအပ်သောနည်း၊ကို) **"မဟာပဒေသ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [**"အပဒိသိယမ္ပေတိ အပဒေသော၊ မဟန္တော+အပဒေသော မဟာပဒေသော"**ဟု ပြု၊ ယောနောဌ်ကား အပ အတွက် အပသယ အနက်ကို ယူ၍ **"အပသယံ ကတ္တာ ဒိသိယန္တိ ဣတ္ထေတိ အပဒေသော (သြကာသော)၊ အပသယံ ကတ္တာ ဒိသိယန္တိ ဧတေနာတိ အပဒေသော(ကာရဏာ)"**ဟု ပြုလေသည်။]

ဆင်ခြင်ကုန်လတ်သော်–ဟူလို့)၊ ဣဒံ–ဤအချက်ကို၊ အဒ္ဓသံသု–တွေ့မြင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ ̀ အဒ္ဓသံသု)၊ **ထမေတွာ ညေဖလရသန္တိ**–ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ (ပဋိဋ္ဌိတ္တာနိ၌ စပ်၊) သတ္တ–ခုနစ်မျိုးကုန်သော၊ ဥညရသာနိ–စပါးရည်တို့ကို၊ ဝါ–တို့သည်၊ ပစ္စာဘတ္တံ–၌၊ နှ ကပ္ပန္တိ–မအပ်ကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ပဋိဋ္ဌိတ္တာနိ–ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ (တိုက်ရိုက် ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ)၊ တာလ ၊ပေ၊ ဇောလုကာနိ–ထန်းသီး, အုန်းသီး, အိမ်ပဲနွံသီး, တောင်ပိန္ဓဲသီး, ဘူးသီး, ဖရုံသီး, သခွားပြေတ်သီး, သခွားကြောင်သီး, သခွားဆစ်သီးဟူကုန်သော၊ နဝ–ကိုးလုံးကုန်သော၊ မဟာဖလာနိ–အသီးကြီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ (**"ထန်းအုန်းနှစ်တွဲ, ပိန္ဓဲနှစ်ခုံ, ဘူးဖရုံ, မှတ်ကုန် သုံးသခွား"**ဟူသော အသီးကြီးကိုးလုံးတို့သည်လည်းကောင်း၊) သဗ္ဗံ–သော၊ အပရဏ္ဏံ စ–ပဲမျိုးသည်လည်းကောင်း၊ ဥညဂတိကမေဝ–စပါး၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသောဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်သာ၊ (စပါးနှင့် အလားတူကုန်သည်သာ)၊ တံ–ထို အသီးကြီးကိုးလုံးနှင့် ပဲမျိုးအားလုံးကို၊ ကိဠာပိ နှ ပဋိဋ္ဌိတ္တံ–အကယ်၍ကား (တိုက်ရိုက်) ပယ်မြစ်တော်မမူအပ်ပါ၊ အထ ခေါ–ထိုသို့ပင် တိုက်ရိုက် ပယ်မြစ်တော်မမူအပ်ပါသော်လည်း၊အကပ္ပိယ–မအပ်သော အရာကို၊ အနုလောမေတိ–လျော်စွာပြု၏၊ [**"အနုလောမ"**ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဓာတ်၏ အနက်၌ ဣပစ္စည်းသက်၊] တသ္မာ–ကြောင့်၊ ပစ္စာဘတ္တံ နှ ကပ္ပတိ။

အဋ္ဌ–ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပါနာနိ–ဖျော်ရည်တို့ကို၊ အနုညာတာနိ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ အဝသေသာနိ–ရှစ်မျိုးသော ဖျော်ရည်မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဝေတ္တ ၊ပေ၊ ခုဒ္ဒကဖလပါနာနိ–ကြွေမ်သီး, မန်ကျည်းသီး, ရှောက်သီး, သီးသီး, ကြို့သီးအစရှိသော ငယ်သောအသီး၏ အရည်တို့သည်၊ အဋ္ဌပါနကတိကာနေ–ရှစ်မျိုးသော ဖျော်ရည်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်တူသော ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်သာ၊ (ရှစ်မျိုးသော ဖျော်ရည်နှင့် အလားတူကုန်သည်သာ)၊ [**"မာတုလုင်"**၏ အဆုံးအဖြတ်ကို အဘယာရာမဆရာတော်၏ အဘိဓာန်နိဿယ(**၅၇၇**)ဂါထာ၌ ရှုပါ।] တာနိ–ထို အနုလောမဖျော်ရည်တို့သည်၊ (အနုလောမန္တိ၌ စပ်၊) ဝါ–တို့ကို၊ ကိဠာပိ နှ အနုညာတာနိ–အကယ်၍ကား တိုက်ရိုက် ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်ပါ ပေကုန်၊ အထ ခေါ–ထိုသို့ပင် ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်ပါကုန်သော်လည်း၊ ကပ္ပိယ–အပ်သော အရာကို၊ အနုလောမန္တိ–လျော်စွာ ပြုကုန်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ကပ္ပန္တိ၊ ဟိ–မှန်၊ သာနုလောမ–အနုလောမအသီးရည်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ဥညဖလရသ–စပါးသီး၏ အရည်ကို၊ ထမေတွာ–၍၊ အည–သော၊ အကပ္ပိယ–

မအပ်သော၊ ဖလပါန် နာမ-အသီးဖျော်ရည် မည်သည်၊ နတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသော အသီးဖျော်ရည်သည်၊ ယာမကာလိကံယေဝ-ယာမကာလိကချည်းသာ တည်း၊ ဣတိ ကုရုန္ဒိယံ ဝုတ္တံ။

ဘဂဝတာ- သည်၊ ဆ- ခြောက်ထည်ကုန်သော၊ စိဝရာနိ- တို့ကို၊ အနုညာတာနိ- ကုန်ပြီ၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ- တို့သည်၊ တေသံ- ထို ခြောက်မျိုးသော သင်္ကန်းတို့အား၊ အနုလောမာနိ-လျော်ကုန်သော၊ (အပရာနိ ဆဋ္ဌ စပ်၊) ဒုကူလ-ဘွဲ့ဖြူအဝတ်လည်းကောင်း၊ ပတ္တုဏ္ဏ-ပတ္တုဏ္ဏအရပ်၌ ဖြစ်သော အဝတ်လည်းကောင်း၊ စီနပဋ္ဋ-စိန်တိုင်း၌ ဖြစ်သောအဝတ်လည်း ကောင်း၊ သောမာရပဋ္ဋ- သောမာရအရပ်၌ ဖြစ်သောအဝတ်လည်းကောင်း၊ ဣသိမယိက-ရှေးက၏ တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်သောအဝတ်လည်းကောင်း၊ [**"ဟေ ဘိက္ခု"** ခေါ်တော်မူသောအခါ ရှေးက၏ တန်ခိုးကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော သင်္ကန်းတည်း၊] ဒေဝဒတ္တိယ-နတ်သည် ပေးလှူအပ်သော အဝတ်လည်း ကောင်း၊ [**အရှင်အနုရုဒ္ဓ**၏ ဇနီးဟောင်းဖြစ်သော **စာလိနီ**နတ်သမီးသည် **အရှင်အနုရုဒ္ဓ**၏ ပံသုကူသင်္ကန်းကို ရှာခိုက်၌ အမှိုက်ပုံဝယ် ပံသုကူပစ်၍ လှူအပ် သော သင်္ကန်းမျိုးတည်း၊] ဣတိ-သို့၊ အပရာနိ-တစ်ပါးကုန်သော၊ ဆ-ခြောက်ထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အနုညာတာနိ၊ တတ္ထ-ထိုအနုလောမသင်္ကန်း ခြောက်ထည်တို့တွင်၊ **ပတ္တုဏ္ဏန္တိ**-ကား၊ ပတ္တုဏ္ဏဒေသေ-ပတ္တုဏ္ဏအရပ်၌၊ ပါဏကေဟိ-ပိုးငယ်တို့ကြောင့်၊ သဘ္ဘာတဝတ္ထံ-ကောင်းစွာဖြစ်သော အဝတ် တည်း၊ ဒ္ဒေ-နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပဋ္ဌာ-အဝတ်တို့ကို၊ ဒေသနာမေနေဝ-စီနဒေသ, သောမာရဒေသ၏ နာမည်ဖြင့်သာ၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ကုန်ပြီ၊ တီဏိ-သုံးမျိုးကုန်သော၊ တာနိ-ထို သင်္ကန်းတို့သည်၊ (ပတ္တုဏ္ဏ,စီနပဋ္ဋ,သောမာရပဋ္ဋ

ပတ္တုဏ္ဏံ။ ။သက္ကတ၌ **"ပတ္တောရ်ဏ"**ဟု ရှိ၏။ **"ပတ္တကြီယာ+ဥဏ္ဏာ အသ အတ္ထိတိ ပတ္တုဏ္ဏံ"**ဟု ပြု၍ **"ပဋ္ဋဝတ္ထု (အပြားအချပ် ပြုအပ်သော သားမွေးအဝတ်) ကေသယျ (ပိုးချည်အဝတ်)"**ဟူသော အနက်ကို ဟောဒါ၏ ဟု ဆို၏။ ပတ္တုဏ်တိုင်းဟူသော အနက်မပါ၊ သို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ **"ပတ္တုဏ္ဏဒေသေ"**စသည်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ထိုအတိုင်း အနက်ပေးရတော့သည်။

ဒ္ဒေ ပဋ္ဌာ ၊ ဝုတ္တာ။ ။ စီနပဋ္ဋ, သောမရပဋ္ဋတို့ကို **"ဒ္ဒေ ပဋ္ဌာ"**ဟု ဆိုသည်၊ စီနဒေသ (စိန်တိုင်း-တရုတ်ပြည်ဒေသ)၊ သောမာရဒေသ (သောမာရတိုင်း ဒေသ)၊ စီနေ + ဇာတံ + ပဋ္ဌံ စီနပဋ္ဋ၊ သောမာရေ + ဇာတံ + ပဋ္ဌံ သောမာရပဋ္ဋ၊

သက်နီ-တို့သည်၊) ကောသေယျသ-ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သက်နီ-အား၊ အနုလောမာနီ-လျော်ကုန်၏၊ ဒုကူလ-သည်၊ သာဏသ-ပိုက်ဆံလျော်ဖြင့် ရက်အပ်သော သက်နီ-အား၊ (အနုလောမဲ)၊ ဣတရာနီ-အခြား၊ ကုန်သော၊ ဒွေ-နှစ်ထည်သော သက်နီ-တို့သည်၊ (ဣဒ္ဓိမယိက, ဒေဝဒတ္တိယ သက်နီ-တို့သိုး)၊ ကမ္ဗာသိကသ ဝါ-ဝါချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သက်နီ-အား သော်လည်း ကောင်း၊ သမ္ဘေသ ဝါ-အလုံးစုံသော သက်နီ- ခြောက်ထည်တို့အား သော်လည်း ကောင်း၊ (အနုလောမာနီ)။

ဘဂဝတာ-သည်၊ ဧကာဒသ-တစ်ဆယ့်တစ်လုံးကုန်သော၊ ပတ္တေ-သပိတ်တို့ကို၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ-ပယ်မြစ်တော်မူပြီး၍၊ (စူဠဝဂ္ဂပါဠိ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုက္ခန္ဓကဋ္ဌ ပယ်မြစ်တော်မူပြီး၍) လောဟပတ္တော ဧစ-သံသပိတ်လည်း ကောင်း၊ မတ္တိကာ ပတ္တော စ-မြေသပိတ်လည်း ကောင်း၊ (ဣတိ-သို့၊) ဒွေ-နှစ်လုံးကုန်သော၊ ပတ္တာ-တို့ကို၊ အနုညာတာ-ကုန်ပြီ၊ [စူဠဝဂ္ဂပါဠိ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုခန္ဓကဋ္ဌ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ အယောပတ္တော ဘူမိပတ္တော, ဇာတိယာ ကတ္ပိယာ ဒုဝေ၊] လောဟထာလကံ-သံခွက်လည်း ကောင်း၊ မတ္တိကာထာလကံ-မြေခွက်လည်း ကောင်း၊ တမ္မလောဟထာလကံ-ကြေးနီခွက်လည်း ကောင်း၊ ဣတိ- ဤ ခွက်တို့သည်၊ တေသံယေ- ထို သပိတ် နှစ်မျိုးတို့အား ပင်၊ အနုလောမာနိ-လျော်သော ခွက်တို့တည်း၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ လောဟတုမ္မော-သံဘူးလည်း ကောင်း၊ ကဋ္ဌတုမ္မော-သစ်သားဘူးလည်း ကောင်း၊ ဖလတုမ္မော-သစ်သီးဘူးလည်း ကောင်း၊ [ဖလတုမ္မောတိ လာဗုအာဒိ-ဘူးသီးဘူး စသည်၊] ဣတိ-သို့၊ တယော-သုံးမျိုးကုန်သော၊ တုမ္မာ-ဘူးခွက်တို့ကို၊ အနုညာတာ၊ [ဤ ခန္ဓက, မူလာဒီဘေသဇ္ဇကထာ၌ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊] ကုဏ္ဍိကာ-

---

[ဒွေ ပဋ္ဌာ ဒေသနာမေန ဝုတ္တာတိ တောသံ သရူပဒဿနပရမတ်၊ ဤ စကားသည် ထို အတ်နှစ်မျိုး၏ သရုပ်သကောင်းကို ပြခြင်းသာလျှင် အလွန် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ဆိုလိုရင်းစကားတည်း၊ နာညနိ‌ဝတ္ထနပရံ-တစ်ပါးသော အတ်ကို တားမြစ်ခြင်းရှိသော စကားမဟုတ်၊ (ကသ္မာ) ပတ္တုဏ္ဏပဋ္ဌသာပိ ဒေသနာမေန ဝုတ္တတ္တာ၊ ဘာကြောင့်နည်း?- ပတ္တုဏ္ဏပဋ္ဌကိုလည်း ဒေသနာမည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော ကြောင့်တည်း၊ -သာရတ္ထ၊ ပဋ္ဌနှင့် ပဋ္ဌသည် အတ်ဟော ပရိယာယ်တည်း။]

ရေကရားလည်းကောင်း၊ (ရေတာကောင်းလည်းကောင်း၊) ကဠနကော–အင်းတွဲလည်းကောင်း၊ (အင်တုံလည်းကောင်း၊) ဥဒကတုမ္မော–ရေဘူးလည်းကောင်း၊ [ဥဒကတုမ္မောတိ ဥဒကုက္ခိပနကကုဋ္ဌကော – ရေခပ်အိုးကလေး, ရေငင်ပုံးကလေး၊] ဣတိ–ဤ ရေကရား စသည်တို့သည်၊ တေသံယေဝ–ထို ဘူးခွက်တို့အားပင်၊ အနုလောမာနိ၊ ပန–ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္ဒိယ–၌၊ ပါနီယသခံပါနီယသရာဝကာနိ–သောက်ရေခရုသင်း, သောက်ရေခွက်ငယ်တို့သည်၊ (ရေသောက်ဖို့ရန် ခရုသင်း, ရေသောက်ဖို့ ခွက်ငယ်တို့သည်၊) ဧတေသံ–ဤ လောဟတုမ္မ စသည်တို့အား၊ အနုလောမာနိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

ပဠိကာ – ခါးပန်းပြားလည်းကောင်း၊ (ခါးပတ်ပြားလည်းကောင်း၊) သူဂရန္တံ–ဝက်အူပုံသဏ္ဌာန်ရှိသော ခါးပန်းလုံးလည်းကောင်း၊ (ခါးပတ်လုံးလည်းကောင်း၊) ဣတိ–သို့၊ ဒွေ–နှစ်ချောင်းကုန်သော၊ ကာယဗန္ဓနာနိ–ကိုယ်ကို ဖွဲ့ကြောင်းဖြစ်သော ခါးပန်းကြိုးတို့ကို၊ (ခါးပတ်ကြိုးတို့ကို၊) အနုညာတာနိ–[စူဠဝဂ္ဂပါဠိ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကွန္ဒကဏ္ဍ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊] ဒုဿပဋ္ဌေန–အဝတ်ပြားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရဏ္ဍကေန စ–ကြိုးငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကတကာယဗန္ဓနာနိ–ပြုအပ်သော ခါးပန်းကြိုးတို့သည်၊ တေသံ–ထို ပဠိက, သူဂရန္တံ ခါးပန်းကြိုးတို့အား၊ အနုလောမာနိ။

သေတဗ္ဗတ္တံ–ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ ကိလဉ္ဇဗ္ဗတ္တံ–နီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျာထီးလည်းကောင်း၊ [ကိလဉ္ဇဗ္ဗတ္တန္တိ ဝေဠုဝိလိဝေဟိ ဝါယိတွာ ကတဆတ္တံ–ယခုအခါ ဖျာရက်သကဲ့သို့ ဝါးနီးတို့ဖြင့် ရက်၍ ပြုအပ်သော ထီးတည်း၊] ပဏ္ဏဗ္ဗတ္တံ – သစ်ရွက်ထီးလည်းကောင်း၊ ဣတိ – သို့၊ တိဏိ ဆတ္တာနိ အနုညာတာနိ၊ [ပါစိတ္တိယပါဠိ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း၌ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊] ဧကေပဏ္ဏဗ္ဗတ္တံ–တစ်ခုသော အရွက်ရှိသော ထီးသည်၊ (ယပ်တောင်ကို ဆိုလိုသည်၊) တေသံယေဝ–ထို သေတဗ္ဗ တ္တ စသည်တို့အားပင်၊ အနုလောမံ–၏၊ (ဣတိ–သို့၊ အဒ္ဒသံသု–မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဤသို့ ပြန်လှည့်ပါ၊) ဣတိ ဣမိနာ နယေန–ဤ နည်းအားဖြင့်၊ ပါဠိဠ–ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထဠ–အဋ္ဌကထာကိုလည်းကောင်း၊ အနုပေက္ခိတ္တာ–အဖန်ဖန် ရှု၍၊ အညာနိ–အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာနံ–အပ်သော ဝတ္ထု, မအပ်သော ဝတ္ထုတို့အား၊ အနုလောမာနိ–လျော်သော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ–ကုန်၏။

တဒဟု ।ပေ। ကပ္ပတိတိအာဒိ–အစရှိသော၊ သဗ္ဗ–အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို၊ သမ္ဗန္ဓရုပ်–ရောစပ်အပ်သော အရဃာရှိသော ဝတ္ထုကို၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်တော်မူ၍ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဟိ–ချဲ့၊ ဆလ္လိဒ္ဓိ–အခွံကိုလည်း၊ အနပနေတွာ–မဖယ်မူ၍၊ (မဇ္ဈာမူ၍)၊ သကလေနေဝ–အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော၊ နာဠိကေရ ဖလေန–အုန်းသီးနှင့်၊ သဒ္ဒါ–တကွ၊ ပါနကံ–ဖျော်ရည်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–အကပ်ခံအပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ–အုံ၊ နာဠိကေရံ–အုန်းသီးကို၊ အပနေတွာ– ဖယ်၍၊ (ဖယ်လိုက်သည်ရှိသော်၊) တံ– ထို ဖျော်ရည်သည်၊ ဝိကာလေပိ–နေလွဲအခါ၌လည်း၊ ကပ္ပတိ–အပ်၏၊ ဥပရိ–ပါယသ၏အပေါ်၌၊ သပ္ပိပိဏ္ဍာ–ထောပတ်ခဲကို၊ ထပေတွာ–တင်ထား၍၊ သီတလပါယသံ–အေးသော နို့ဃနာကို၊ ဒေန္တိ–လှူတတ်ကြကုန်၏၊ [ပူလျှင် ထောပတ် အရည်ပျော်၍ သမ္ဗန္ဓနရသ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့် **"သီတလပါယသ"**ဟု ဆိုသည်။] ယံ သပ္ပိ–သည်၊ ပါယသေန–နို့ဃနာနှင့်၊ အသဲသဋ္ဌ–မရောနှော၊ (အထက်ပိုင်းက သပ္ပိသည် အောက်ပိုင်းက ပါယသနှင့် မရောနှော၊) တံ–ထို မရောသော ထောပတ်ကို၊ အပနေဘာ–ဖယ်၍၊ (ပါယသမှ ဖယ်၍)၊ သတ္တာဟံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ [ပါယသနှင့် တို ကဲ့သို့ အောက်ပိုင်း ထောပတ်ကား ခုနစ်ရက်မအပ်၊ ပါယသ၏ သဘောအတိုင်း နံနက်၌သာ အပ်သည်။] ထဒ္ဓမဓုဖာဏိတာ ဒီသုပိ–ထန့်နေသော ပျား၊ တင်လဲ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ [ပြစ်ခဲနေသော မဓုဖာဏိတကို **"ထဒ္ဓ" "ဗဒ္ဓ"**ဟု ဆိုသည်။]

သမ္ဗန္ဓရုပ်။ ။ ပါဠိတော်၌ **"ယာဝကာလိကေန ဘိက္ခေ ယာမကာလိကံ တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ နံ ကပ္ပတိ"** စသည်ဖြင့် ယာဝကာလိကကို မူတည်၍ ယာမသတ္တာဟ ယာဝဒီဝိကတို့နှင့် ရောပုံ၊ ယာမကာလိက ကို မူတည်၍ သတ္တာဟ ယာဝဒီဝိကတို့နှင့် ရောပုံ၊ သတ္တာဟကာလိက နှင့် ယာဝဒီဝိက ရောပုံတို့ကို ပြတော်မူ၏၊ ထိုသို့ ပြရာ၌ ယာဝကာလိက စသည်နှင့် ယာမကာလိက စသည်တို့၏ အရသာချင်း ရောသွားမှုဟူသော **"သမ္ဗန္ဓရသ"** ကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူသည်၊ ဥပမာ – ယာဝကာလိက ထောပတ်ဆွမ်းနှင့် ယာမကာလိက ရှလပတ်ရည်ကို ရောခြင်းမျိုးတည်း၊ **"ရော"** ဟူရာ၌လည်း ခွက်ထဲ၌ ရောသည် ဖြစ်စေ, ပါးစပ်ထဲ၌ ရောသည် ဖြစ်စေ အရောပင်တည်း၊ [သမ္ဗန္ဓနရသန္တိ, သံမိသိတရသံ–ဋီကာ။]

သစေ ဟိ ।ပေ। ကပ္ပတိ။ ။အတို့ ကာလိကနှင့် အရှည်ကာလိက ရောရာ၌ အရသာချင်း ရောလျှင် အတို့ကာလိကနောက်သို့ အရှည်ကာလိကသည် လိုက်ရသော်လည်း အရသာချင်း မရောလျှင် လိုက်ဖို့ မလိုဟု ပြလိုသောကြောင့် **"သစေ ဟိ"**

တက္ကောလဇာတိဖလာဒီဟိ–ကရဝေးရွက်, ဇာတိပ္ပိုလ်သီး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ အလက်ံရိတ္တာ–တန်ဆာဆင်၍၊ ဝိဏ္ဏာပါတ်–ကို၊ ဒေန္တီ–ပေးလျှုတတ်ကြကုန်၏၊ တာန်–ထို တက္ကောလ, ဇာတိဖလ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ–ထုတ်၍၊ (ဆွမ်းမှ ထုတ်၍)၊ ဓောပိတ္တာ–ရေဆေးပြီး၍၊ (ဝိဏ္ဏာပါတ၏ အရသာနှင့် မရောအောင် ရေဆေးပြီး၍)၊ ယာဝဒေါ–အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက်ထက်ဆုံး၊) ပရိဘုဇ္ဇိတဗ္ဗာနိ–သုံးဆောင်ကောင်းကုန်၏၊ ယာဝုယံ–ယာဝုဠ်၊ ပက္ခိပိတ္တာ–ထည့်၍၊ ဒိန္နသင်ကေဝေါ–ပေးလျှုအပ်သော ချင်းအစရှိသည်တို့ဌ်လည်းကောင်း၊ တေလာဒီသု–ဆီ အစရှိသည်တို့ဌ်၊ ပက္ခိပိတ္တာ–၍၊ ဒိန္နလဌ်မဓုကာဒီသုပိ–ပေးလျှုအပ်သော နွယ်ချို အစရှိသည်တို့ဌ်လည်းကောင်း၊ ဧသေဝ နယော၊ ဧဝ–ဤသို့လျှင်၊ ယံ ယံ–အကြင် အကြင်ဝတ္ထုသည်၊ အသမ္ဘိန္နရသ–မရောသော အရသာရှိသည်၊ ဟောတိ၊ တံ တံ–ထိုထို ဝတ္ထုသည်၊ (ဟောတိ ဝဋ္ဋတိတို့ဌ် စပ်)၊ ဝါ–ကို၊ ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ–အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာန်)ပိ–သော်လည်း၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဆေးလတ်သော်၊ သုဒ္ဓံ–သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်၊ ဟောတိ၊ တထာ–ထို သန့်ရှင်း စင်ကြယ်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓောပိတွာ ဝါ–ဆေး၍သော်လည်းကောင်း၊ တဏ္ဍေတွာ ဝါ–ရွေ၍သော်လည်းကောင်း၊ (ရောနေသောဘက်ကို သစ်ရွေသလို ဖယ်ခွာ၍သော်လည်းကောင်း၊) တသ တသ–ထိုထို ဝတ္ထုဏ၏၊ (ယာမကာလိက, သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဇီဝိကဝတ္ထုဏ၏၊) ကာလဝေသန–ကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိဘုဇ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ပန–ဗျတိရိက်၊ သမ္ဘိန္နရသ–ရောနှောသော အရသာရှိလောက်အောင်၊ သံသဋ္ဌ–ရောစပ်အပ်သည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝ သတိ တသ တသ ကာလဝေသန ပရိဘုဇ္ဇိတုံ) နု ဝဋ္ဋတိ၊ ဟိ–ချဲ့၊ ယာဝကာလိကံ–ယာဝကာလိက ဝတ္ထုသည်၊ အတ္တနာ– မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိ– တကွ၊ သမ္ဘိန္နရသာနိ– ရောစပ်သော

စသည်ကို မိန့်သည်၊ အုန်းသီး ယာမကာလိက ဖျော်ရည်ခွက်ကို လင်ပန်းပေါ်ဝယ် တင်၍ ကပ်လျှုရာ၌ အတူတကွ အကပ်ခံစေကာမူ အုန်းသီး၏ အရသာနှင့် ဖျော်ရည်၏ အရသာ မရောသောကြောင့် ဖျော်ရည်သည် ယာမကာလိက ထုံးစံအတိုင်း နေလွှဲအခါ၌ အပ်၏၊ အုန်းသီး၏ ယာဝကာလိက သဘောသို့ လိုက်လျောဖွယ် မလို–ဟူလို။

အရသာရှိကုန်သော၊ တိကဝိပ–သုံးမျိုးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ယာမကာလိကာဒီနိ–ယာမကာလိက အစရှိသောဝတ္ထုတို့ကို၊ (အာဒီဖြင့် သတ္တာဟကာလိက, ယာဝ ဇီဝိကတို့ကို ယူ၊) အတ္တနော–မိမိဟူသော ယာဝကာလိက၏၊ သဘာဝ–သဘောသို့၊ ဥပနေတိ–ကပ်ဆောင်၏။ [ယာဝကာလိသဘောအတိုင်း နံနက်ပိုင်း၌သာ အပ်တော့သည်– ဟူလို၊] ယာမကာလိကံ– သည်၊ (အတ္တနာ သဒ္ဓိं သန္ဓိန္နရသာနိ၊) ဒွေပိ–ကုန်သော၊ သတ္တာဟကာလိကာဒီနိ–အစရှိသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ (အာဒီဖြင့် ယာဝဇီဝကကို ယူ၊) အတ္တနော–မိမိဟူသော ယာမကာလိက၏၊ သဘာဝं ဥပနေတိ၊ သတ္တာဟကာလိကမ္ပိ – သည်လည်း၊ အတ္တနာ သဒ္ဓိं၊ သံသဋ္ဌ – ရောစပ်အပ်သော၊ ယာဝဇီဝိကံ – ယာဝဇီဝိကဝတ္ထုကို၊ အတ္တနော– မိမိဟူသော သတ္တာဟကာလိက၏၊ သဘာဝညေव– သို့သာ၊ ဥပနေတိ။

တသ္မာ–ကြောင့်၊ တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတေန–ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သော၊ တေန–ထို သတ္တာဟကာလိကဝတ္ထုနှင့်၊ သဒ္ဓိं, တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ–ထိုနေ့၌ အကပ်ခံအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ–ရှေးရှေး၌ အကပ်ခံအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ယာဝဇီဝိကံ–ယာဝဇီဝိကဝတ္ထုသည်၊ သတ္တာဟံ–ပတ်လုံး၊ ကပ္ပတိ၊ ဒွိဟပဋိဋ္ဌာဟိတေန–အကပ်ခံအပ်ပြီး၍ နှစ်ရက်ရှိသော၊ (တေန–ထို သတ္တာဟကာလိကဝတ္ထုနှင့်၊ သဒ္ဓိं, တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ, ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ယာဝဇီဝိကံ) ဆာဟံ (ကပ္ပတိ)။ တိဟပဋိဋ္ဌာဟိတေန–အကပ်ခံအပ်ပြီးဖြစ်၍ သုံးရက်ရှိသော၊ (တေန သဒ္ဓိं တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ, ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ယာဝဇီဝိကံ) ပဉ္စာဟံ ကပ္ပတိ၊ [**"စတုဟပဋိဋ္ဌာဟိတေန တေန သဒ္ဓိं တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ, ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ယာဝဇီဝိကံ စတုဟံ ကပ္ပတိ၊ ပဉ္စာဟပဋိဋ္ဌာဟိတေန တေန သဒ္ဓိं တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ, ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ယာဝဇီဝိကံ တိဟံ ကပ္ပတိ၊ ဆာဟပဋိဋ္ဌာဟိတေန တေန သဒ္ဓိं တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ, ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ယာဝဇီဝိကံ ဒွိဟံ ကပ္ပတိ"**ဤသို့ ပေယျာလ ဖော်ပါ၊] သတ္တာဟပဋိဋ္ဌာဟိတေန–အကပ်ခံအပ်ပြီးဖြစ်၍ ခုနှစ်ရက်ရှိသော၊ (တေန–ထို သတ္တာဟကာလိကဝတ္ထုနှင့်၊ သဒ္ဓိं တဒဟုပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ပုရေပဋိဋ္ဌာဟိတံ ဝါ ယာဝဇီဝိကံ–သည်၊) တဒေဝ–ထို အကပ်ခံရာနေ့၌သာ၊

ကပ္ပတိ၊ ဣတိ ဝေဒိတမ္ပိ၊ ဟိ–မှန်၊ တသ္မာယေဝ–ကြောင့်ပင်၊ (တစ်ရက်သာ မက, ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် အပ်သောကြောင့်ပင်၊) သတ္တာဟကာလိကေန ၊ပေ၊ တဒဟုပဋ္ဌိဂ္ဂဟန္တိ–ဟူ၍၊ အဝတ္ဝာ–ဟောတော်မမူဘဲ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတိတိ–ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

စ–ဆက်၊ ဇတ္ထ–ဤသို့ ကာလိကချင်း ရောရာ၌၊ ကာလယာမသတ္တာဟာ တိဂ္ဂမေသุ–မွန်းမတည့်မီကာလ, ညဉ့်ယံ, ခုနစ်ရက်ကို လွန်ရာအခါတို့၌၊ ဝိကာလ ၊ပေ၊ သိက္ခာပဒါနံ–ဝိကာလဘောဇနေသိက္ခာပုဒ်, သန္နိဓိသိက္ခာပုဒ်, ဘောဇနသိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ ဝေယ–အစွမ်းဖြင့်, အာပတ္တိယော–တို့ကို၊ ဝေဒိတမ္ပာ၊ [မွန်း‌တည့်‌ကာလ‌ကို လွန်‌လျှင် ဝိကာ‌လ‌ဘော‌ဇ‌နေ‌ပါ‌စ‌ိတ်, ည‌ဉ့်‌ယ‌ံ‌ကို လွန်‌လျှင် သ‌န္နိ‌ဓ‌ိ‌ပါ‌စ‌ိတ်, ခုနစ်‌ရက် လွန်‌လျှင်‌ကား ဘော‌သ‌ဒ္ဓ‌သ‌ိက္ခာ‌ပုဒ်‌အ‌ရ ပါ‌စ‌ိတ်‌ဟု မှတ်‌ပါ‌၊] စ ပန–ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့၊ စတုသု–နံသော၊ ဣမေသุ ကာလိကေသु–ဤ ကာလိကတို့တွင်၊ ယာဝကာလိကံ–ယာဝကာလိကဝတ္ထုလည်းကောင်း၊ ယာမကာလိကံ– လည်းကောင်း၊ ဣတိ– သို့၊ ဣဒမေဝ ဒွယံ– ဤ နှစ်ပါး အပေါင်းသည်သာ၊ (ဧဝဖြင့် သတ္တာဟကာလိက, ယာဝဒီဝိကတို့ကို ကန့်၊)

တသ္မာယေဝ ဟိ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ သတ္တာဟကာလိကနှင့် ယာဝဒီဝိက ရောရာ၌ကား တစ်ရက်သာမက သတ္တာဟကာလိက၏ အကပ်ခံဖြိုးရာ ရက်အလိုက် တစ်ရက်မှ စ၍ ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် အပ်သောကြောင့် (ရှေး ကာလိကများနှင့် ရောရာ၌ **"တဒဟု"** သဒ္ဒါ ထည့်သကဲ့သို့) **"တဒဟု"** သဒ္ဒါ မထည့်ဘဲ ပါဠိတော်၌ **"ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ"**ဟုသာ မိန့်တော်မူသည်။

ဣဒမေဝ ဒွယံ ဟောတိ။ ။ ယာဝကာလိကနှင့်ယာမကာလိက ဝတ္ထုနှစ်ပါးသာ အန္တောဝုတ္ထ (အကပ္ပိယကျဋ္ဌိတွင်း၌ သိမ်းထားမှု) ကြောင့်လည်းကောင်း, ထို အန္တောဝုတ္ထကာလိက နှစ်ပါးနှင့် အန္တောဝုတ္ထ မဟုတ်သော ကာလိက လေးပါးတွင် တစ်ပါး၊ပါးကို ရောရှု စားသော် (ထို ကာလိကက ယနေ့မှ အကပ်ခံသဖြင့် သန္နိဓိ မဟုတ်သော်လည်း) သန္နိဓိကိုလည်းကောင်း ပြုသည်, ထိုသို့ ပြုသောကြောင့် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်သည်– ဟူလို၊ [အန္တောဝုတ္ထ + ကရောတိတိ အန္တောဝုတ္ထက်, သန္နိဓိကာရံ (ပြုအပ်သော သိမ့်ီ သိမ်းဆည်းခြင်းကို) + ကရောတိတိ သန္နိဓိကာရက်။]

အန္တေဘုဝုတ္ထကဆွေ၀–အန္တေဘုဝုတ္ထကို ပြုတာတ်သည်လည်းကောင်း၊ (အကပ္ပိယ ကုဋိတွင်း၌ တည်နေစေခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်ကို ပြုတာတ်သည်လည်းကောင်း၊) သန္ဓိဓိကာရကဆွ–သန္ဓိဓိကာရကကို ပြုတာတ် သည်လည်းကောင်း၊ (သတ္တာဟကာလိက စသည်နှင့် ရောစားခြင်းကြောင့် သက်ရောက်အပ်သော ဒုက္ခဋ္ဌအာပတ်ကို ပြုတာတ်သည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ၊ သတ္တာဟကာလိကဆွ–သည်လည်းကောင်း၊ ယာ၀ဒီ၀ိကဆွ–သည်လည်း ကောင်း၊ အကပ္ပိယကုဋိယံ–၌၊ နိက္ခိပိတုမ္မိ–ထားခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သန္ဓိဓိမ္မိ– သန္ဓိဓိကိုလည်း၊ (ထို ဝတ္ထုနှစ်ပါး ရောခြင်းကြောင့် သန္ဓိဓိကိုလည်း၊) နဓေနေတိ–မဖြစ်စေနိုင်၊ [တစ်ညဉ့် လွန်ရုံဖြင့် သန္ဓိဓိသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်မရှိ– ဟူလို၊ ခုနစ်ရက်လွန်အောင် ရောလျှင်ကား ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ် ရှိသည်၊] ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌၊ (ဘေသဇ္ဇကွန္ဒကဌ် လာသော သိက္ခာပုဒ် အားလုံးကို ဆိုသည်၊) သေသ– ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေ၀–သည်သာ၊ ဣတိ–တည်း။

ဘေသဇ္ဇကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၇–ကထိနက္ခန္ဓကအဖွင့်

[ကထိန်နှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အပေါင်းကို ပြရာအခန်း။]

ကထိနာနုဇာနနကထာ

၃၀၆။ ကထိနက္ခန္ဓကေ–၌၊ **ပါဝေယျကာ**တိ–ကား၊ ပါဝေယျရဋ္ဌ ဝါသိနော–ပါဝေယျတိုင်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ၌ စပ်၊) [ပါဝေယျော+ ဝသန္တိတိ ပါဝေယျာ၊ (ဏပစ္စည်း)၊ က လာ၍ ပါဝေယျကာ၊ မလ္လာမင်းတို့၏ နေရာ ပါဝါပြည်ဟု ထင်မည်စိုး၍ **"ပါဝေယျ နာမ"**ဟု မိန့်သည်။] ပါဝေယျ နာမ–ပါဝေယျ မည်သည်ကား၊ ကောသလေသု–ကောသလဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၌၊ ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂေ–အနောက်အရပ်အဖို့၌၊ ရဋ္ဌ– တိုင်းတစ်တိုင်းတည်း၊ တတ္ထ–ထို ပါဝေယျတိုင်း၌၊ ဝါသိနော–နေလေ့ရှိ ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ၌ စပ်၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တေ–ဤ ပါဝေယျကာ ဟူသော အမည်သည်၊ ကောသလရဋ္ဌာ–ကောသလမင်း၏၊ ကေပိတုက ဘာတူနံ–တစ်ယောက်တည်းသော ခမည်းတော်ရှိသော ညီတော် နောင်တော် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဖတူမိကွဲ ဖြစ်ကုန်သော၊) ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယထေရာနံ–ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယထေရ် တို့၏၊ အဓိဝစနံ–တည်း၊ [ဧကော+ပိတာ ယေသဉ္စိ ကေပိတုကာ၊ ကေပိတုကာ စ+တေ+ဘာတရော စာတိ ကေပိတုကဘာတရော၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂေ (ကောင်းသော အစုဌ)+ဘဝါ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ၊] တေသု–ထို ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိ နောင် ညီ သုံးကျိပ်တို့တွင်၊ သဗ္ဗဇ္ဇေကော–အလုံးစုတို့၏ အကြီးအကဲဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အနဂါမိ– အနာဂါမ်တည်း၊ သဗ္ဗပစ္ဆိမကော–အလုံးစုတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်၊ သောတာပန္နော–သောတာပန်တည်း၊ [ဂုဏ်အားဖြင့် **"ဧဠေက, ပစ္ဆိမက"** ဟု ဆိုသည်၊ အသက် ကြီးငယ်အားဖြင့် ဆိုသည်မဟုတ်၊] ဧကောပိ–တစ်ပါး လည်း ဖြစ်သော၊ အရဟာ ဝါ–ရဟန္တာသည်လည်းကောင်း၊ ပုထုဇ္ဇနော ဝါ–ပုထုဇဉ်သည်လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ–မရှိ။

အာရညိကာတိ–ကား၊ ဓုတင်သမာဒါနဝသေန–ဓုတင်ကို ဆောက်တည် ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာရညိကာ–တောခ္ခ နေလေ့ရှိကုန်သော၊ အရညဝါသ မတ္တေန– တောခ္ခ နေခြင်းမျှဖြင့်၊ နု (အာရညိကာ)– အာရညိက မဟုတ် ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ ခ္ခ စပ်၊) တေသံ– ထို ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိ နောင်ညီ သုံးကျိပ်တို့၏၊

ပိဏ္ဍပါတိကာဒိဘာဝေပိ–ပိဏ္ဍပါတိက အစရှိသည်၏ အဖြစ်၌လည်း၊ ဧသေ နယော–တည်း၊ [အရည်ဖြင့် အရည်ဝါသတိုင်အောင် ဌာနုပစာရအားဖြင့် ယူ၍ **"အရည် ဧတေသမ္ပိ အာရညာ"** (ဏပစ္စည်း) က လာ၍ အာရညကာ၊ ဏိက ပစ္စည်းဖြင့် **"အာရညိကာ"**လည်း သင့်၏။] စ–ဆက်၊ သီသဝေသန–ခေါင်းတပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ပဓာနအစွမ်းဖြင့်၊) ဧတေ–ဤ အာရညိကစသော ဓုတင်လေးပါးကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တာ၊ ပန–စင်စစ်သော်ကား၊ ဣမေ–ဤ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိ နောင်ညီသုံးကျိပ်တို့သည်၊ တေရသာပိ–တစ်ဆယ်သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓုတင်္ဂါနိ–ဓုတင်တို့ကို၊ သမာဒါယေဝ–ကောင်းစွာ ယူ၍သာ၊ (ဆောက်တည်၍သာ၊) ဝတ္တန္တိ–ကျင့်ကြကုန်၏။

ဥဒကသင်္ဂေါတိ–ကား၊ ဥဒကေန–ရေသည်၊ သင်္ဂေါတေ–သိမ်းယူအပ်သော၊ ဃဋ္ဋေတေ–ဆက်ဆပ်အပ်သော၊ သံသဋ္ဌေ–ရောနှောအပ်သော၊ ထလေ စ–ကုန်းအရပ်၌လည်းကောင်း၊ နိန္နေ စ–ချိုင့်ဒှမ်းသော အရပ်၌လည်းကောင်း၊ ဧကောဒကီဘူတေ–တစ်ခုတည်းသော ရေရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ (ရေတစ်ပြင်တည်း ဖြစ်၍နေသော၊ စိက္ခလ္လေ၌ စပ်၊) ဣတိ အဏ္ဍော၊ **ဥဒကစိက္ခလ္လေ**တိ–ကား၊ အဏ္ဏန္တအဏ္ဏန္တဋ္ဌာနေ–နင်းအပ် နင်းအပ်သော အုရပ်၌၊ ဥဒကစိက္ခလ္လော–ရေဖြင့် ရောသော ညွန်သည်၊ (ညွန်ရေသည်၊) ဥဋ္ဌာယိတွာ–ထ၍၊ ယာဝ အာနိသဒါ–တင်ပါးတိုင်အောင်၊ ပဟရတိ–ပုတ်ခတ်၏၊ ဤဒိသေ–ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (ဤကဲ့သို့ ရေနှင့်ရော၍နေသော၊) စိက္ခလ္လေ–ရွှံ့ညွန်၌၊ ဣတိ အဏ္ဍော၊ **သြကပုဏ္ဏေဟိ**တိ–ကား၊ ဥဒကပုဏ္ဏေဟိ–ရေဖြင့် ပြည့်ကုန်သော၊

သီသဝေသန။ ။[ပဓာနကို သီသဟု ဆိုသည်၊] ပါဠိတော်၌ ဓုတင်လေးမျိုးကိုသာ ခေါင်းတပ်၍ ပဓာနနည်းအားဖြင့် ဆိုထားသည်၊ ထို အရှင်တို့ကား ဓုတင်တစ်ဆယ့်သုံးပါးလုံး ဆောင်ကြပါသည်–ဟူလို၊ [သီသဝေသနတိ ပဓာန၏ဝေသန (ပဓာနဖြစ်သော ဓုတင် အစိတ်အပိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊)–ဋီကာ။]

ဥဒကသင်္ဂေါ။ ။ **"သင်္ဂေါ**တော"ဖြင့် သင်္ဂေါဟ၌ ဂေါ ဓာတ် + အ ပစ္စည်း၏ ဂ် အနက်ကို ပြ၏၊ သင်္ဂယ်ယူတတိ သင်္ဂေါဟော၊ ဥဒကေန+သင်္ဂေါဟော–ကုန်းအရပ် ချိုင့်အရပ် အားလုံးကို ရေက သိမ်းကျုံး ယူထားအပ်သော အရပ်ဖြစ်၍ ရေပြင်ကြီးဖြစ်နေသည်–ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် **"ထလေ စ ।ပေ। ဘူတော"**ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။

(စီဝရေဟိ၌ စပ်၊ သြကနှင့် ဥဒကသည် ပရိယာယ်တည်း၊) တေသ-ထိ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိ နောင်ညီသုံးကျိပ်တို့၏၊ စီဝရာနိ-တို့သည်၊ ဃနာနိ ကိရ-ပိတ်ပိတ်သဲသဲ, တစ်ခဲနက် ဖြစ်ကုန်သတတ်၊ တေသု-ထို သက်နီးတို့၌၊ ပတိတံ-ကျသော၊ ဥဒကံ-သည်၊ နု ပဋ္ဌရတိ-မယိုထွက်၊ ဃနတ္တာ-ပိတ်ပိတ်သဲသဲ, တစ်ခဲနက်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပုဋ္ဌဗ္ဗဒ္ဓံ ဝိယ-ထမင်းထုပ်ကဲ့သို့၊ တိဋ္ဌတိ-တည်နေ၏၊ တေနေ-ကြောင့်၊ သြကပုဏ္ဏေဟိ စီဝရေဟိတို-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ သြဃပုဏ္ဏေဟိတိပိ-ဟူ၍လည်း၊ ပါဠေ-ပါဠိတော် ပါ၌သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (**"ရေအယဉ်ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော"**ဟု ပေး။)

အဝိဝဒမာနာ ဝဿံ ဝသိမှာတိ ဇတ္ထ-၌၊ (နာဝေါစုံ၌ စပ်၊) အာဂန္တုက ဌာနေ-အာဂန္တုကတို့၏ နေရာအရပ်၌၊ (အာဂန္တုက အဖြစ်ဖြင့် ဝါကပ်ခဲ့ရာ ဖြစ်သော သာကေတအရပ်ကို ရည်ရွယ်သည်၊) သေနာသနဖာသုတာယ-ကျောင်း အိပ်ရာနေရာ၏ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်၏၊ အဘာဝေန စ-မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဘဂဝတောာ-ကို၊ ဒဿနာလာဘေန-ဖူးမြင်ခွင့်ကို မရခြင်းကြောင့်၊ (ဖူးမြင်ခွင့်ကို မရသည့်အတွက်၊) ဥက္ကဏ္ဌိတတာယ စ-ပျင်းရိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တေ ဘိက္ခူ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဖာသုံ-ချမ်းသာစွာ၊ နု ဝသိ'သု-မနေခဲ့ကြရကုန်၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ အဝိဝဒမာနာ ဖာသုကံ ဝဿံ ဝသိမှာတိ-ဟူ၍၊ နာဝေါစုံ-မလျှောက်ကြကုန်၊ [**"ဖာသုကံ"**ကို ထည့်၍ မလျှောက်ကြ-ဟူလို၊] **ဓမ္မိ ကထံ ကတ္တာ**တိ-ကား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ အနမတဂ္ဂိယကထံ-အနမတဂ္ဂိယ ကထာကို၊ ကထေသိ-ဟောတော်မူပြီ၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မေပိ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ကထာပရိယောသာနေ-အနမတဂ္ဂိယ ကထာ၏ အဆုံး၌၊ အရဟတ္တံ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိတွာ-ရောက်၍၊ နိသိန္နဋ္ဌာနတောယေဝ- ထိုင်နေရာအရပ်မှပင်၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊

အနမတဂ္ဂိယကထံ။ ။[သံယုတ်, အနမတဂ္ဂိယသုတ်၊] အနမတဂ္ဂေ+ပဝတ္တံ အနမတဂ္ဂိယံ (အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ ဖြစ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာ၊) အနမတဂ္ဂိယသ+ကထာ အနမတဂ္ဂိယကထာ၊ အနမတဂ္ဂသံသရာ၌ ဖြစ်ခဲ့သော၊ အကြောင်းအရာကို ဟောတော်မူကြောင်းစကား၊ ထို စကားဟူသည် အနမတဂ္ဂိယသုတ်တော်ပင်တည်း။

ဥပ္ပတိတ္တာ–ပျံတက်၍၊ အဂမဲသုု–သွားကြကုန်ပြီ၊ တံ–ထို အနမတဂ္ဂိယကထာကို၊ သန္ဓာယ–၍၊ ဓမ္မိ ကထဲ ကတ္တာတိ–ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

တတော–ထိုမှ နောက်၌၊ (ရဟန်းများ ပြန်ကြွပြီးရာ ကာလမှနောက်၌၊) ဘဂဝါ–သည်၊ ကထိနတ္ထာရော–ကထိန်ခင်းခြင်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ ပညတ္တောပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသည်၊ သစေ အဘာဝိသ–အကယ်၍ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧတေ ဘိက္ခူ–တိုသည်၊ ဧကံ–တစ်ထည်သော၊ စီဝရံ–ကို၊ (သင်္ကန်းကြီးကို၊) ထပေတွာ–ထားခဲ့၍၊ သန္ဓရုတ္တရေန–သင်းပိုင်နှင့်တကွဖြစ်သော ဧကသီဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တာ–လာကုန်လတ်သော်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ (ဤမျှလောက်၊) ကိလန္တာ–ပင်ပန်းကြရကုန်သည်၊ နု အသျု–မဖြစ်ကုန်ရာ၊ စ–ဆက်၊ ဧသ (ဧသော) ကထိနတ္ထာရော နာမ–ဤကထိန်ခင်းခြင်း မည်သည်ကို၊ သမ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ–အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်တို့သည်၊ အနုညာတောာ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ စိန္တေတွာ–ကြံတော်မူပြီး၍၊ ကထိနတ္ထာရံ–ကထိန်ခင်းခြင်းကို၊ အနုဇာနိတုကာမော– ခွင့်ပြုတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘိက္ခူ– တို့ကို၊ အာမန္တေသိ–

ကထိန်။ ။ကထနသဒ္ဒါသည် ထိရအနက်ကို ဟောသော အနိုဗ္ဗန္ဓပါဠိပဒိုက ပုဒ်တည်း၊ ထိရ အနက်ကို ဟောသော ရုဠ္ဠိပုဒ် ဖြစ်သည်–ဟူလို၊ **"ထိရ–နိုင်ပြီ"** ဟူသည်လည်း နောက်၌ လာမည့် ကထိန်၏ အာနိသင် (အကျိုး) ငါးပါးကို ကထိန်ခင်းရာ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ ထားနိုင်လောက်အောင် ခိုင်ခဲ့ခြင်းတည်း၊ [ကထိနန္တိ ပဠာနိသေ အန္တေဘဝရဏသမ္ဘတာယ ထိရန္တိ အတ္ထော။] ဝိနယာ လက်ဘရ၌ ဓေတ်အမျိုးမျိုး ကြ၍ ဝိဂြိုဟ်ပြုလေသေး၏။

အတ္ထာရော။ ။သက္ကတဘာ၌ **"အာသ္ထရ"**ဟု ရှိ၏၊ အာပုဗ္ဗ+သ္ထရဓာတ်သည် ပါဠိ၌ မှ အာပုဗ္ဗ+ထရဓာတ် ဖြစ်၏။ အဿာဒနေ (ဖုံးအုပ်–ဖုံးလွှမ်း) အနက်ကို ဟောဝ၏။ ဖြန့်ခင်းခြင်းဟူသည် ထို ခင်းရာဌာနကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းပင်တည်း၊ ထိုကြောင့် **"အတ္ထာရ–ခင်းခြင်း"**ဟု အနက်ပေးကြသည်၊ ထိုကြောင့် ကထိန်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပညတ်တစ်မျိုးကို မိမိတို့၏ ကျောင်းတိုက်အတွင်း၌ (ကျောင်းတိုက်ကို ဖုံးလွှမ်းသောအားဖြင့်)ထားခြင်းကို **"ခင်းခြင်း"**ဟု မှတ်ပါ၊ ထိုသို့ ဖုံးလွှမ်းထားသည့်အတွက် ကထိန်၏ အရှိန်အဝါ အာနိသင် ငါးပါးသည် အခြားသို့ လွန်၍ မသွားတော့ဘဲ ဤ ကျောင်းတိုက်မှာပင် တည်နေရတော့သည်၊ ကထိနသ–ကို+အတ္ထာရော ကထိနတ္ထာရော၊ [ကထိန၏ အရကောက်နှင့် ခင်းပုံ အစီအစဉ်မှာ နောက်၌လာမည့် စကားများနှင့် ပရိဝါ၌ ထင်ရှားပါလိမ့်လတ္တံ့။]

မိန့်တော်မူပြီ၊ စ ပန–ထပ်၍ဆက်၊ အာမန္တေတွာ–မိန့်တော်မူပြီး၍၊ **အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ**တိအာဒိ–အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ–ပြီ။

တတ္ထ–ထို အနုဇာနမိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ **အတ္ထတ ကထိနာနံ ဝေါ**တိ(ဇတ္ထ)–၌၊ ဝေါကာရော–ဝေါသဒ္ဒါသည်၊ နိပါတမတ္တံ–အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း၊ အတ္ထတကထိနာနံ–ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့၏၊ (ကပ္ပိသဿ္ဇိ–အပ်ကုန်လတ္တံ.၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ–လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအုံ၊ (ဝေါကို နိပါတ်မျှဟု ကြဲရခြင်း၏ အကျိုးကို ဆိုဦးအုံ၊) ဇဝ–ဤသို့ ဝေါသဒ္ဒါ၏ နိပါတ်မျှ၏ အဖြစ်သည်၊ သတိ–ဖြစ်လတ်သော်၊ ပရတောဝ–နောက်၌၊ (နောက်နှာ၌၊) သော နေသံ ဘာဝိသဿတိ–ဟူသော စကားသည်၊ ယုဇ္ဇတိ–သင့်၏၊ အထ ဝါ–ကား၊ **ဝေါ**တိ ဧတံ–ဝေါဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ သာမိဝစနမေဝ–သာမိဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါပင်တည်း၊ (**"ဝေါ–သင်တို့၏"**ဟုသာ ပေးပါ–ဟူလို၊) ပန–ဆက်၊ **သော နေသဇ္ဈိ** ဧတ္ထ–၌၊ သော စီဝရုပ္ဘဒေါ–ထို သက်နှီး၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်၊ ဝါ–ထို ဖြစ်ပေါ်လာသော သက်နှီးသည်၊ ယေ–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ အတ္ထတ ကထိနာ–ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန် ရှိကြကုန်၏၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏၊ (သင်တို့နှင့်တကွသော ရဟန်းအားလုံးတို့၏၊) ဝါ–တို့ဖို့၊ ဘဝိဿတိ–လတ္တံ.၊ ဣတိ အတ္ထော။

ဝေါတိ ।ပေ। ဧတ္ထေ။ ။ဝေါသဒ္ဒါကို အနက်မရှိသော နိပါတ်ပုဒ်သာဟု ယူ၍ ထိုသို့ ယူရခြင်း၏ အကျိုးကို ပြလိုသောကြောင့် **"ဧတ္ထေ"** စသည်ကို မိန့်သည်၊ နောက်၌ **"သော တုမှာကံ"**ဟုလည်းကောင်း, **"သော ဝေါ"**ဟုလည်းကောင်း မိန့်တော်မမူဘဲ **"သော နေသံ"**ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဝေါသဒ္ဒါကို နိပါတ်မျှသာဟု ယူမှ ထိုစကား၏ သင့်မြတ်ခြင်း (ရှေ့နောက် လိုက်လျောခြင်း)အကျိုးကို ရမည်၊ ဤနေရာ၌ **"ဝေါ–သင်တို့၏"**ဟု ဆိုပြီးလျှက် နောက်၌ **"သော+နေသံ"**ဟု ဝေါ၏အစား **"နေသံ"** ဟု ဆိုလျှင် ရှေ့နောက် စကားအသုံး ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်လိမ့်မည်–ဟူလို။

အထ ဝါ ।ပေ। နေသံ။ ။ဤနှုတ်ကပ်ခ၌ကား ဝေါသဒ္ဒါသည် သာမိအနက်ရှိသော နာမ်ပုဒ်ပင်တည်း၊ ထိုကြောင့် **"အတ္ထတကထိနာနံ"**ကိုလည်း ဝေါနှင့် အနက်တူ သာမိဝိဘတ်ပင်တည်းဟု မှတ်ပါ၊ ကပ္ပိသဒ္ဒါကို ငဲ့၍ **"အား"**ဟု သမ္မဒါန်အနက် ပေးခြင်းသည် ဤ အဖွင့်နှင့် မညီ၊ ဤသို့ ဝေါသဒ္ဒါက အနက်ရှိလျှင် သော နေသံ၌ နေသံအတွက် အဘယ်သို့ အနက် မှတ်ရမည်နည်း?– ဟု မေးဖွယ် ရှိ၍

တတ္ထ–ထို ကထိန်အာနိသင် ငါးပါးတို့တွင်၊ **အနာမန္ဒာရော**တိ–ကား၊ ယာဝ–လောက်၊ ကထိန်–ကထိန်ကို၊ နိ ဥဒ္ဒရိယတိ–မနုတ်အပ်သေး၊ တာဝ–ထို ကထိန် မနုတ်အပ်သေးသမျှ၊ အနာမန္ဒေ တွာ–ခွင့်မပန်မူ၍၊ (ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို မပန်ပြောဘဲ၊) စရဏ–အိမ်တို့၌ လှည့်လည်ခြင်းသည်၊ ကပ္ပိသတိ–အပ်လတ္တံ့၊ စာရိတ္တသိက္ခာပဒေန–စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ အနာပတ္တိ–အနာပတ်သည်၊ ဘဝိသတိ–လတ္တံ့၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **အသမာဒါနစာရော**တိ–ကား၊ တိစီဝရ–သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို၊ အသမာဒါယ–မယူမူ၍၊ (မယူဘဲ၊) စရဏ–လှည့်လည်ခြင်းသည်၊ (ကပ္ပသတိ)၊ စိဝရဝိပ္ပဝါသော–အမ်ိဳးသန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းနှင့် ညဉ့်အခါ၌ ကင်း၍ နေခြင်းသည်၊ ကပ္ပိသတိ,

---

"သော နေသ္ဆ"စသည်ကို မိန့်သည်၊ **"နေသံ"**အရ ယခု မျက်မှောက်၌ ရောက်နေသော **"သင်"**ဟူသော ရဟန်းများနှင့်တကွ ကထိန်အာနိသင် ရသော နောက်နောက် ရဟန်းအားလုံးကို ယူရမည်၊ ထိုသို့ ယူလျှင် ရှေ့က **"ဝါ"**နှင့် မဆန့်ကျင်ပါ–ဟူလို၊ [ယေ အတ္ထတကထိနာတိ နိ ကေဝလံ တုမှာကမေဝ၊ ယေ အညေပိ (သင်တို့မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော) အတ္ထတကထိနာ၊ တေသမ္ပိ ဘဝိသတီတိ အတ္ထော၊– ဋီကာ။]

အနာမန္ဒာရော။ ။**"အနာမန္ဒေတွာ"**ဟု ဆိုလိုလျက် တွာပစ္စည်း ချေထားသည်၊ အနာမန္ဒေတွာ–ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ခွင့်မပန်ဘဲ+စာရော–အိမ်တို့၌ လှည့်လည် သွားလာခြင်းတည်း၊ အနာမန္ဒာရော–ခြင်း၊ အစေလကဝဂ် (၆) စာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌ ထင်ရှားရှိသော ရဟန်းကို ခွင့်မပန်ဘဲ ပုရောဘတ္တာ၌ ဖြစ်စေ, ပစ္ဆာဘတ္တာ၌ ဖြစ်စေ အိမ်တို့၌ မလှည့်လည်ရဟုဝ ပညတ်တော်မူ၏၊ ထို ပညတ်တော်အရ အာပတ် မသင့်ခြင်းသည် ကထိန်၏ အကျိုးအာနိသင် တစ်မျိုးတည်း။

အသမာဒါနစာရော။ ။အသမာဒါနေန–အမ်ိဳးသန်တင်ထားအပ်သော သင်္ကန်းကို မယူခြင်းအားဖြင့်၊ ဝါ– မယူဘဲ၊ စာရော– လှည့်လည်သွားလာခြင်းတည်း၊ အသမာဒါနစာရော–ခြင်း၊ [ယောနောဘ၌ တွာပစ္စည်းကို အာနပြု၍ **"အသမာဒါန–မယူမူ၍"**ဟု ပေးစေလို၏၊ စဉ်းစားပါ।] ဒုတိယကထိနစီဝရဝပ္ပဝါသသိက္ခာပုဒ်အရ အမ်ိဳးသန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းကို သွားလေရာသို့ ယူ၍ အရုဏ်တက်ချိန်၌ မိမိနှင့် မကင်းအောင် နေရရိုးတည်း၊ ကင်း၍ နေလျှင် နိဿဂ္ဂိယါစိတ် သင့်၏၊ ထိုသို့ မယူဘဲ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သွားနိုင်ခြင်းသည် ကထိန်၏ အာနိသင် တစ်မျိုးတည်း။

ဒိန်း ဝါ– လျှုအပ်သော သံဃိက အဝတ်သင်္ကန်းသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ သံဃိကေန– သံဃာ့ဥစ္စာဖြစ်သော၊ တတြုဗ္ဘာဒေန– ထို ကထိန်ခင်းရာ ကျောင်းတိုက်၌ဖြစ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၊ (ထို ကျောင်းတိုက်၌ လျှုထားအပ်သော လယ် ဥယျာဉ် စသည်တို့၌၊ ဖြစ်သော ဆန် ဆီ အုန်းသီး စသော ဝတ္ထုဖြင့်၊) အာဘတံ ဝါ–ဆောင်ယူအပ်သော အဝတ်သင်္ကန်းသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ယေန ကေနစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ အာကာရေန–အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ယံ သံဃိကစီဝရံ–အကြင် သံဃိက အဝတ်သင်္ကန်းသည်၊ ဥပ္ပန္နတိ–ဖြစ်၏၊ တံ–ထို သံဃိက အဝတ်သင်္ကန်းသည်၊ တေသံ–ထို ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့၏၊ ဝါ–တို့ဖို့၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ အတ္ထော။

၀ေဠု ။ပေ၊ အတ္ထရိတမ္ဘန္တိ ဧတ္ထ–၌၊ (စောဒနာ သောဓနာနယော ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော၊) ကထိနတ္ထာရံ–ကထိန်ခင်းခြင်းကို၊ (ကထိန်ခင်းခွင့်ကို၊) ကေ–အဘာယပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လဘန္တိ–ရကုန်သနည်း?၊ ကေ–တို့သည်၊ နု လဘန္တိ–မရကုန်သနည်း?၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ ဘာ၀–မရသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဿဋ္ဌာ–ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော၊) ဂဏ၀သေန–အရေအတွက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဋ္ဌမကောဋ္ဌိယာ–နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ပဌ–ငါးပါးကုန်သော၊ ဧနာ–ရဟန်းတို့သည်(ကထိနတ္ထာရံ) လဘန္တိ၊ ဥဒ္ဓံ–အထက်၌၊ သတသဟဿာသမ္ဘိ–တစ်သိန်းလည်းဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခူ ကထိနတ္ထာရံ လဘန္တိ၊) ပဌ–ငါးပါးတို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ–အောက်၌၊ (ဘိက္ခူ ကထနတ္ထာရံ) နု လဘန္တိ၊ ဝုတ္ထ၀သ၀သေန – ဗိုးလပတ်လုံး နေပြီးသူ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပုရိမိကာယ–ပုရိမ၀ါ၌၊ ဝသံ–ဝါသို့၊ ဥပဂန္တွာ–ကပ်ပြီး၍၊ ပဌမ၀ပါရဏာယ–ပထမ ပဝါရဏာနေ့၌၊ (သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့၌၊ ပ၀ါရိတာ – ပ၀ါရဏာ ပြုပြီးသော ရဟန်းတို့သည်၊ (ကထိနတ္ထာရံ) လဘန္တိ၊ ဆိန္နဝသာ ဝါ–

ပဋ္ဌမ ။ပေ၊ သတသဟဿမ္ဘိ။ ။ သိမ်အတွင်း၌ လေးပါးသဃာက တစ်ပါးအား ဥတ္တိကမ္မ၀ါစာဖြင့် သင်္ကန်းပေးရမည် ဖြစ်သောကြောင့် အနည်းဆုံး ငါးပါးရှိမှ ကထိန် ခင်းနိုင်၏၊ ငါးပါး၏ အထက်၌ကား တစ်သိန်းသော သံဃာများလည်း ခင်းနိုင်သည်။

ကျိုးပြတ်သော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမိကာယ–ပစ္ဆိမဝါ၌၊ (ဝသယ်)၊ ဥပဂတာ ဝါ–ကပ်နေသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ကထိနတ္ထာရ်) နှ လဘန္တိ၊ အညသ္မိ–ကထိန်ခင်းရာ ကျောင်းတိုက်မှ တစ်ပါးသော၊ ဝိဟာရေ–ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝုတ္ထဝသာပိ–မိုးလပတ်လုံး နေခဲ့သော အဂန္တုကရဟန်းတို့သည်လည်း၊ (ကထိနတ္ထာရ်) နှ လဘန္တိ၊ ဣတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။

ပန–ထိုသို့ပင် ကထိန်ခင်းခွင့် မရပါသော်လည်း၊ ပုရိမိကာယ–၌၊ (ဝသယ်)၊ ဥပဂတာနံ–ကပ်ရောက်သော ရဟန်းတို့၏၊ သဇ္ဇေ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဆိန္နဝသရဟန်း, ပစ္ဆိမဝယူပဂတရဟန်း, အညဝိဟာရဝုတ္ထဝသရဟန်းတို့သည်၊) ဂဏဟုရုကာ–ဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အာနိသံသံ–ကထိန်အဝတ်ဟူသော အာနိသင်္သကို၊ နှ လဘန္တိ၊ အာနိသံသောသည်၊ ဣတရေသံယေဝ–တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏သာ၊ (ဆိန္နဝသ စသော ရဟန်းတို့မှ တစ်ပါးသော ပုရိမဝသံဝုတ္ထ ရဟန်းတို့၏သာ၊) ဟောတိ၊ ပုရိမိကာယ–၌၊(ဝသယ်)၊ ဥပဂတာ–ကပ်ရောက်သော ရဟန်းတို့သည်၊ စတ္တာရော ဝါ–လေးပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ တယော ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧကော ဝါ–တစ်ပါးသည်သော်လည်းကောင်း၊

ဆိန္နဝသာ ဝါ။ ။ ပဌမပဝါရဏာယ ပဝါရိတာတိ ဣဒံ ဝသဏ္ဌေ အကတ္တာ ဝသံဝုတ္ထဘာဝသန္ဒဿနတ္ထं ဝုတ္တံ၊ အန္တရာယေန အပ္ပဝါရိတာနမ္ပိ ဝုတ္ထဝသာနံ ကထိနတ္ထာရသမ္ဘဝတော၊ တေနေဝ **"အပ္ပဝါရိတာ ဝါ"**တိ အဝတ္တာ **"ဆိန္နဝသာ ဝါ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ ဝါ နှ လဘန္တိ"**တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ – ဋီကာ။

အာနိသံသံ ၊ပေ၊ ဟောတိ။ ။ **"အနိသံသ"**အရ ကထိန်အာနိသင် ငါးပါးကို မဆိုလို၊ ကထိန်ခင်းမည့် သင်္ကန်း၏ အခြေအရံဖြစ်သော အဝတ်တို့ကို ဆိုလိုသည်၊ မှန်၏၊ ထို အဝတ်တို့သည် ကထိန်သင်္ကန်း၏ အခြေအရံ အဖြစ်ဖြင့် လှူအပ်သောကြောင့် ကထိန်၏ အာနိသင်များပင်တည်း၊ ထို့ကြောင့် နောက်၌ **"အညာနိ စ ဗဟူနိ ကထိနာနိသံသဝတ္ထာနိ ဟောတိ"**ဟုလည်းကောင်း, **"ယော အာနိသံသ ဗဟုံ ဟောတိ"**ဟုလည်းကောင်း ဆိုလတ္တံ့၊ ထို အဝတ်များသည် သံသကာ ဖြစ်နေသောကြောင့် ဆိန္နဝသစသော ရဟန်းများ မရနိုင်၊ အကယ်၍ အဝတ်သင်္ကန်းမှတစ်ပါး စားဖွယ်သောဂ်ဖွယ်နှင့်တကွ တိုလိမိုလို ပစ္စည်းများကို လှူသော်အုံ၊ ထို ပစ္စည်းများကိုကား ဆိန္နဝသ စသော ရဟန်းတို့ ဝေစုအဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်ပါသေးသည်။

သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အုံ၊ (ဇဝ် သတိ)၊ ဣတရေ–လေးပါး စသည်မှ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဂဏပူရကေ–ငါးပါးဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်သူတို့ကို၊ ကတွာ၊ ကထိန်–ကို၊ အတ္ထရိတမ္ဗ–ခင်းရာ၏၊ [သိမ်အတွင်း၌ သင်္ကန်း ပေးသော အခါ ငါးပါးပြည့်အောင် ပင့်၍ ခင်းပါ–ဟူလို။]

အထ–သို့မဟုတ်၊ စတ္တာရော–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ (ဝဿ) ဥပဂတာ–ကုန်သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ)၊ ဧကော–သော၊ ပရိပုဏ္ဏဝေသော–ပြည့်သော အသက်နှစ်ဆယ်ရှိသော၊ သာမဏေရော (ဝဿ ဥပဂတော သစေ ဟောတိ)၊ သော–ထို ပုရိမဝါကပ်ခဲ့သော သာမဏေသည်၊ ပဋ္ဌမိကာယ–၌၊ စေ ဥပသမ္ပဒ္ဒတိ–အကယ်၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်အုံ၊ (ဇဝ် သတိ)၊ သော–ထို ရဟန်းသစ်သည်၊ ဂဏပူရကော စေဝ–ငါးပါးဂိုဏ်းကို ပြည့်စေနိုင်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ အာနိသံသဠ–ကထိန်အဝတ်ဟူသော အာနိသင်တို့လည်း၊ လဘတိ–၏၊ တယော–နှံသော၊ ဘိက္ခူ–တို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ သာမဏေရော–အသက်နှစ်ဆယ်ပြည့်သော သာမဏေတို့လည်းကောင်း၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့လည်းကောင်း၊ တယော–ကုန်သော၊ သာမဏေရာ–တို့လည်းကောင်း၊ ဧကော–သော၊ ဘိက္ခူ–လည်းကောင်း၊ စတ္တာရော–ကုန်သော၊ သာမဏေရာ–တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝဿ ဥပဂတာ သစေ ဟောန္တိ၊ ဇဝ် သတိ)၊ ဧတ္ထာပိ–ဤသို့ ဝါကပ်ကြရာ၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော–တည်း။

ပုရိမိကာယ (ဝဿ)၊ ဥပဂတာ– ကပ်ရောက်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ကထိနတ္ထာရ ကုသလာ–ကထိန်ခင်းခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်သူတို့သည်၊ သစေ နဟောန္တိ–ကုန်အုံ၊ (ဇဝ် သတိ)၊ အတ္ထာရကုသလာ–ကထိန်ခင်းခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ခန္ဓကဘာဏကတ္ထေရာ–ခန္ဓကဘာဏကထေရ်တို့ကို၊ ပရိယေသိတွာ–ရှာမှီး၍၊ အာနေတဗ္ဗာ–ပင့်ဆောင်ထိုက်ကုန်၏။ [ဤ ကထိနကျမ်းနှင့် ခန္ဓကတို့ကို ရွတ်ဖတ်ဆောင်ယူတတ်သော ထေရ်တို့သာ ကထိန်ခင်းတတ်သောကြောင့် ထို ထေရ်တို့ကို ရှာ၍ ပင့်ပါ–ဟူလို။] (တော–ထို ခန္ဓကဘာဏကထေရ်တို့သည်၊) ကမ္မဝါစ–ကို၊ သာဝေတွာ–ကြားသိစေပြီး၍၊ (ဖတ်၍)၊ ကထိန်–ကို၊ အတ္ထာရပေတွာ–ခင်းစေပြီး၍၊ ဒါနဋ္ဌ–လျှုဖွယ် အစားအသောက်ကိုလည်း၊ ဘုဉ္ဇိတွာ–စားသောက်ပြီး၍၊ ဂဓိဿန္တိ–ပြန်ကြကုန်လတ္တံ့၊ အာနိသံသော ပန–

အဝတ်သက်နံ့ပူသော အာနိသင်သည်ကား၊ ဣတရေသဲယေဝ–အခြားသော ရဟန်းတို့၏သာ၊ (ခန္ဓကဘာဏကထေရ်တို့မှ တစ်ပါးသော ကထိန်ရှင် ရဟန်းတို့၏သာ၊) ဟောတိ၊ [ဤတွင် **"ကထိနတ္ထာရံ ဂေ လဘန္တိ၊ ဂေ နလဘန္တိ"**ဟူသော ပုစ္ဆာနှင့် စပ်၍ အကျယ်ပြီးပြီ။]

ကထိန်–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဂေန–အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒိန္နံ–ပေးလျှုအပ်သည်၊ (သမာနံ)၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်သနည်း?၊ (ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ ကထိနံ၊) ယေန ဂေနံစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ဒေဝေန ဝါ–နတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ မနုဿေန ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌန်–ငါးပါးကုန်သော၊ သဟခမ္မိကာနံ–သီတင်းသုံးဖော်တို့တွင်၊ အညတရေန ဝါ–တစ်ပါးပါးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိန္နံ (သမာနံ) ဝဋ္ဋတိ၊ (ဣတိ–ဤကား အဖြေတည်း၊) ကထိနဒါယကဿ–ကထိန်ဒါယကာ၏၊ ဝတ္ထု–ကျင့်ဝတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ သော–ထို ကထိန်ဒါယကာသည်၊ တံ–ထို ကျင့်ဝတ်ကို၊ အစာနန္တော–မသိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သစေ ပုစ္ဆတိ–အံ့၊ (ကိံ?) ဘန္တေ၊ ကထံ–အဘယ်သို့ လျှင်၊ (အဘယ်နည်းဖြင့်၊) ကထိနံ–ကထိန်သက်နံ့ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ–လျှူထိုက်ပါသနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (သစေ ပုစ္ဆတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) တသ–ထို မေးသော ကထိန်ဒါယကာအား၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ–ပြောပြရာ၏။ (ကိံ?)၊ တိဏ္ဏံ–သုံးထည်ကုန်သော၊ စီဝရာနံ–တို့တွင်၊ အညတရပ္ပဟောနကံ–တစ်ထည်ထည်ကို လောက်သော၊ သူရိယုဂ္ဂမနသမယေ–နေထွက်ရာအခါ၌၊ ဝတ္ထုံ–အဝတ်ကို၊ ကထိနစီဝရံ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (ကထိန်လျှာအဝတ်ကို လျှုပါကုန်၏ဟူ၍၊) ဝတ္တုံ–လျှောက်၍၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ တသ–ထိုကထိန်လျှာအဝတ်၏၊ ပရိဂဟမ္ဘတ္တံ–အဖန်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စ အကျိုးငှာ၊ ဇတ္တုကာ နာမ–ဤမြေ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်မည်သော၊ သူစိယော–အပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဇတ္တုကံ–သော၊ သုတ္တံ–ချည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇတ္တုကံ–သော၊ ရဇန–ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊

သူရိယုဂ္ဂမန ၊ပေ၊ ဒေမ။ ။ သံဃာ့ရှေ့မှောက် လာရောက်၍ **"ကထိနစီဝရံ ဒေမ"**ဟု လျှူသောကြောင့် ထိုမျှလောက် ဆိုရုံဖြင့် သံဃာ့ကဖြစ်၍ ကထိန်ခင်းကောင်း တော့၏၊ သို့သော် ရှေးခေတ်က သက်နံ့ မချုပ်ရသေး၍ ထိုနေ့၌ သက်နံ့ပြီးအောင် ချုပ်ပြီး, ဆိုးပြီးလျှင် ကထိန်ခင်းရမည် ဖြစ်သောကြောင့် **"သူရိယုဂ္ဂမနသမယေ"**ဟု ဆိုသည်၊ ယခုအခါ၌ကား ချုပ်ပြီး, ဆိုးပြီးသက်နံ့ကို လျှူသောကြောင့် မည်သည့် အချိန်၌မဆို လျှူနိုင်ပါသည်။

ပရိကမ္ဘံ– အဖန်ဖန် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ (သက်နံ:ချုပ်ခြင်း စသောကိစ္စကို၊) ကရောန္တာနံ–ပြုကုန်သော၊ ဇတ္တာကာနံ–ဤမြတ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ–တိုဖို့၊ ယာဂုဘတ္တာ–ယာဂုဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတုံ၊ ဝဋ္ဋတိ–သင့်၏၊ ဣတိ (အာစိက္ခိတမ္ဘံ)။

ကထိနတ္ထာရကေနာပိ–ကထိန်ခင်းမည့် ရဟန်း:တို့သည်လည်း၊ ဓမ္မေန–တရား:နှင့်၊ သမေန–ညီညွတ်သဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ–သော၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထာရဏ္ဍေန–ခင်း:လိုလတ်သော်၊ ဝတ္ထာ–ကျင့်ဝတ်တို့၊ ဇာနိတမ္ဘံ–သိထိုက်၏၊ [အပိသဒ္ဒါဖြင့် ကထိနဒါယကာကို ပေါင်း၊ ကထိနဒါယကာကသာ ကျင့်ဝတ်ကို သိရမည် မဟုတ်သေး၊ ကထိနတ္ထာရကရဟန်း:ကလည်း ကျင့်ဝတ်ကို သိရမည်–ဟူလို့।] ဟိ–ချဲ့၊ တန္တေါယကေဟတော–ရက်ကန်း:သည်တို့၏ အိမ်မှ၊ အာဘတသန္တာနေ နေ၀–ဆောင်ယူအပ်သော အစဉ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ခလိမက္ခိတသာဌကော–ကစီရည် တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်သော အဝတ်သည်၊ နဝဋ္ဋတိ–မအပ်၊ [အစာ မချေရသေးဘဲ ကစီရည် ထမင်းရည် ကော်ရည်ရှိသော အဝတ်မျိုးသည် ကထိန်ခင်းခြင်းငှာ မအပ်–ဟူလို့၊ ခလိမက္ခိတသာဌကောတိ အဟတ၀တ္ထံ (အစာ မချေရသေးသော အဝတ်ကို၊) သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊– ဋီကာ၊] မလီနသာဌကောပိ–အညစ်အကြေးရှိ သော အဝတ်သည်လည်း၊ နဝဋ္ဋတိ၊ [မလ:+ယသ+အတ္ထိတိ မလိနော၊ ဣန(ဣနစ်)ပစ္စည်း၊] တသ္မာ–ကြောင့်၊ ကထိနတ္ထာရသာဌက်–ကထိန်ခင်း ကြောင်း အဝတ်ကို၊ လဘိတွာ–ရ၍၊ ဝါ–သော်၊ သုဒ္ဓေ–ကောင်းစွာ၊ ဓောဝိတွာ–ဖွတ်လျှော်ပြီး၍၊ (ကစီရည်နှင့် အညစ်အကြေး ကင်းအောင် ဖွတ်လျှော်ပြီး၍၊) သူစိအာဒီနိ–အပ် အစရှိကုန်သော၊ စီ၀ရကမ္မူပကရဏာနိ–သက်နံ:ချုပ်ခြင်း ဆိုးခြင်း၏ အဆောက်အဦတို့ကို၊ သဒ္ဓေတွာ–ပြင်ဆင်ပြီး၍၊ ဗဟူဟိ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–တကွ၊ တာ၊ဟော–ထိုနေ့ဦးပင်၊ (အတတရာ နေ့ဦးပင်၊) သိဒ္ဓိတွာ–ချုပ်ပြီး၍၊ နိဋ္ဌိတသူစိကမ္ဘံ–ပြီးပြီးသော အပ် အမှုရှိသော အဝတ်ကို၊ ရဓိတွာ–ဆိုးပြီး၍၊ ကပ္ပဗိန္ဒု–ကပ္ပဗိန္ဒုကို၊ ဒတွာ–ပေးပြီး၍၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထရိတမ္ဘံ– ခင်းရာ၏၊ [ကထိန်အဝတ်ကို အလျှားခံပြီးနှောက် တစ်ရက် လွန်သွားလျှင် ကထိန် မခင်းကောင်းသောကြောင့် **"တဒဟော ၊ပေ၊ အတ္ထရိတမ္ဘံ"**ဟု ဆိုသည်။]

တသ္မိ–ထို ကထိန်ကို၊ အနတ္ထတေယေ၀–မခင်းအပ်သေးမီသာလျှင်၊ အညံ– သော၊ ကထိနသာဌက်– ကထိန်လျှာ အဝတ်ကို၊ ဒဿေ အာဟရတိ–

အကယ်၍ ဆောင်ယူလာအုံ၊ စ–ဆောင်ယူလာရုံသာ မကသေး၊ အညာနိ–ကထိန်လျှာ အဝတ်မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဗဟူနိ–ကုန်သော၊ ကထိနာနိသံသ ဝတ္ထာနိ–ကထိန်၏ အာနိသင်ဖြစ်သော အဝတ်တို့ကို၊ (သစေ) ဒေတိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ယော–အကြင် ဒါယကာသည်၊ အာနိသံသ–အာနိသင်အဝတ်ကို၊ ဗဟုံ–စွာ၊ ဒေတိ–၏၊ တသ–ထို ဒါယကာ၏၊ သန္ဓနေနေဝ–ဥစ္စာဖြစ်သော သက်နိုးဖြင့်သာ၊ အတ္ထရိတမ္ဗံ–ရာ၏၊ ဣတရော–အခြားသော ဒါယကာကို၊ (အာနိသင်အဝတ်ကို များစွာ လျှုနှိုင်သော ဒါယကာမှတစ်ပါး မလျှုနှိုင်သော ဒါယကာကို၊) ယထာ တထာ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သြဝဒိတွာ–ဆုံးမ၍၊ သညာပေတမ္မော–နှားလည်စေထိုက်၏၊ [အသင် ဒါယကာ၏ ဥစ္စာထက် ထို ဒါယကာ၏ ဥစ္စာက သံယာအား ကျေးဇူးများပါ သည်၊ သံယာအား ကျေးဇူးများခြင်းကို အသင် ဒါယကာလည်း လိုလားထိုက် ပါသည်၊ ဤသို့ လိုလားသော အသင့်မှာ များစွာ ကောင်းမှုတိုးပါသည်၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် သြဝါဒပေးခြင်းကို **"ယထာ တထာ သြဝဒိတ္မာ"**ဟု ဆိုသည်၊– ယောဇနာ။]

ပန–ကား၊ ကထိနံ–ကို၊ ကေန–အဘယ် ရဟန်းသည်၊ အတ္ထရိတမ္ဗံ–ခင်းနိုင်ပါသနည်း?၊ (ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊) ယသ–အကြင် ရဟန်း အား၊ သံဃော–သည်၊ ကထိနစီဝရံ–ကို၊ ဒေတိ–၏၊ (ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေး၏၊ တေန–သံဃာကပေး၍ သက်နိုးရသော ထိုရဟန်းသည်၊ ကထိန် အတ္ထရိတမ္ဗံ၊ ဣတိ–ဤကား အဖြေတည်း၊) သံဃေန ပန–သည်ကား၊ ဣသ– အား၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးထိုက်သနည်း?၊ (ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊) ယော– အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဓိဏ္ဏစီဝရော–ဟောင်းနွမ်းသော သက်နိုးရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (ဥာသ ဒါတမ္ဗံ ဣတိ–တည်း၊) ဗဟူ–များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဓိဏ္ဏ စီဝရာ–ကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ) ဝုမ္ဟသ–သီတင်းကြီး ရဟန်း အား၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ဝုမ္ဟေသုပိ–သီတင်းကြီး ရဟန်းတို့တွင်လည်း၊ ယော– အကြင် ရဟန်းသည်၊ မဟာပရိသော–များသော ပရိသတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တဒဟေဝ–ထို အဝတ်ရရာနေ့ဌာပင်၊ စီဝရံ–ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ အတ္ထရိတုံ၊ သဏ္ဌောတိ–စွမ်းနိုင်၏၊ တသ ဒါတမ္ဗံ၊ ဝုမ္ဟာ–သည်၊ သစေ နု သဏ္ဌောတိ– အုံ၊ (ပရိသတ် အဖြေအရဲ မရှိ၍ မစွမ်းနိုင်အုံ၊) နဝကတရော–သီတင်းငယ် ရဟန်းသည်၊ (သစေ) သဏ္ဌောတိ–အုံ၊ (ပရိသတ် အဖြေအရဲရှိ၍ စွမ်းနိုင်အုံ၊)

(၉၀ သတိ)၊ တသ–ထိုသီတင်းယေအား၊ ဒါတဗ္ဓံ၊ အပိ စ–သို့သော်လည်း၊ (သီတင်းယေအား ပေးရာပါသော်လည်း၊ သံဃေန–သည်၊ မဟာထေရသ–အား၊ သင်္ဃဟ–သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှင့် ထောက်ပံ့ခြင်းကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–သင့်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဘန္တေ၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ဂဏ္ဍထ–ခံယူပါကုန်၊ မယံ–တို့သည်၊ ကတ္တာ–၍၊ (သက်နိုးဖြစ်အောင် ပြု၍၊) ဒသာမ–ပေးပါကုန်အုံ့၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗံ–လျှောက်ရာ၏။။

တီသု–ကုန်သော၊ စီဝရေသု–တို့တွင်၊ ယံ–အကြင် သင်္ဃန်းသည်၊ ဒိဏ္ဍ–ဟောင်းနွမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ တဒတ္ထာယ–ထို ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ဃန်း အကျိုးငှာ၊ ဒါတဗ္ဗံ–ရာ၏၊ ပဂတီယာ–ပင်ကိုအားဖြင့်၊ (နဂိုကပင်၊) ဒုပဋ္ဌစီဝရသ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာသင်္ဃန်းရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒုပဋ္ဌတ္ထာယေဝ–နှစ်ထပ်နှစ်လွှာ အကျိုးငှာပင်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ [ရှေးက သင်းပိုင် စသည်တို့ ပါးသည့် အတွက် နှစ်ထပ် ထပ်၍ ချုပ်လေ့ရှိကြသည်၊] အသ–ထို ရဟန်း၏၊ ဧကပဋ္ဌစီဝရံ–တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော သင်္ဃန်းသည်၊ ဃန်–ပိတ်ပိတ်သဲသဲ, တစ်ခဲနက်သည်၊ သစေပိ ဟောတိ–အကယ်၍မူလည်းဖြစ်အုံ့၊ ကထိနသာဌကော စ–ကထိန်လျာ အဝတ်သည်လည်း၊ ပေလဝေါ–ကျဲသည်၊ ဝါ–ပါးသည်၊ (သစေ ဟောတိ၊ ၉၀ သတိ၊) သာရုပ္ပတ္ထာယ–လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ ဒုပဋ္ဌပ္ပဟောနကမေ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာလောက်သော အဝတ်ကိုသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ–၏၊ အဟ–တပည့်တော်သည်၊ အလဘန္တော–မရလတ်သော်၊ (နှစ်ထပ် နှစ်လွှာ သင်္ဃန်းကို မရလတ်သော်၊) ဧကပဋ္ဌ–တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော သင်္ဃန်းကို၊ ပါရုပါမိ–ရန်းပါ၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဝဒန္တေဿပိ–ပြောသော ရဟန်းအား လည်း၊ (ကထိန်ခံမည့် ရဟန်းကို ဆိုလိုသည်၊) ဒုပဋ္ဌ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော သင်္ဃန်းကို၊ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန–ဗျတိရိဂ်၊ ယော–အကြင်ရဟန်းသည်၊ လေဘာမကတိကော–လေဘာသဘောရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ တဿ–အား၊ နဒါတဗ္ဗံ၊ တေနာပိ–ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ (ဒုပဋ္ဌပ္ပဟောနကအဝတ်ကို ရသော ရဟန်းသည်လည်း၊) ကထိန်–ကို၊ အတ္ထရိတွာ–၍၊ ပစ္ဆာ–နောက်မှ၊ ဝိသိဒ္ဓိတွာ–ဖြေ၍ (နှစ်ထပ် နှစ်လွှာကို ဖြေ၍၊) ဒွေ–နှစ်ထည်ကုန်သော၊ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ ကရိဿာမိ– ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ နဂဟေတဗ္ဗံ–ထိုက်၊ (ဒုပဋ္ဌသင်္ဃန်းကို မယူထိုက်၊) ပန– ဆက်၊ ယဿ– အကြင် ရဟန်းအား၊

ဒီယတိ–ပေးအပ်၏၊ တသ–ထို ပေးရာရဟန်းအား၊ ယေန ဝိဓိနာ–အကြောင်အစီအစဉ်ဖြင့်၊ ဒါတမ္မံ–ပေးရာ၏၊ တံ–ထို အစီအစဉ်ကို၊ ဒသေတုံ–ဌာ၊ ဧဝ၀ူ ၊ပေ၊ အတ္ထာရိတဗ္ဗန္တိ–ဟူ၏၊ အာရဘိတ္တာ–အားထုတ်တော်မူပြီး၏၊ **သုဏာတု မေ ဘဒ္ဒေ**တိအာဒိကာ–အစရှိသော၊ ဒါနကမ္မ၀ါစာ–ဒါနကမ္မ၀ါစာကို၊ တာ၀–ရှေးဦးစွာ၊ (ကထိန်ခင်းပုံ အစီအစဉ်မှ ရှေးဦးစွာ၊ ဘဂ၀တာ၊) ဝုတ္တာ–ပြီ၊ [ဒါနကမ္မ၀ါစာတိ ကထိနဒုဿဒါနကမ္မ၀ါစာ – ကထိန်လျှာအ၀တ်ကို ပေးကြောင်း ကမ္မ၀ါစာ၊ –ဋီကာ။]

ပန–ဆက်၊ ဧ၀–ဤသို့၊ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်၊) ကထိနေ–ကထိန်လျှာအ၀တ်ကို၊ ဒိန္နေ–ပေးအပ်ပြီးသော်၊ တံ ကထိနဒုဿံ–ထိုကထိန်လျှာအ၀တ်သည်၊ နိဋ္ဌိတ၀ရိကမမ္မမေ၀–ပြီးပြီးသော ပရိကမ်ရှိသည်သာလျှင်၊ သစေ ဟောတိ–အံ့၊ (ချုပ်မှု ဆိုးမှု ပရိကမ်ကို ပြုပြီးဖြစ်အံ့၊) ဣတိ–ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဧတံ–ဤသို့ အပြီးအစီး ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ–ကောင်း၏၊ [ဤစကားနှင့်အညီ ယခုအခါ ချုပ်ပြီး ဆိုးပြီး သက်နိုးကို ရသောကြောင့် ကောင်းပါပေသည်၊] နိဋ္ဌိတ၀ရိကမ္မံ–သည်၊ နော ဧ၀ ဟောတိ–အံ့၊ (ဧ၀ သတိ)၊ အဟံ–ငါသည်၊ ထေရော–ထေရ်တည်း၊ ဣတိ ၀ါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (အဟံ)၊ ဗဟုသုတော–များသော သုတရှိသူတည်း၊ ဣတိ ၀ါ–သော်လည်းကောင်း၊ (၀တ္ထာ)၊ ဧကေနာပိ–တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ အကာတုံ–မပြုခြင်းငှာ၊ (သက်နိုးကို ကူညီ၍ မပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊) နဲ လဗ္ဘတိ–မရအပ်၊ [အကာတုံ နဲ လဗ္ဘတီတိ ဣမိနာ အနာဒရိယေန အကရောန္တဿ ဒုက္ကဋန္တိ ဒီပေတိ၊–ဋီကာ၊] သဗ္ဗေဟေ၀–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်သာ၊ (ထေရ, နဝ, မဇ္ဈိမ, ဗဟုသုတ, အပ္ပသုတရဟန်း အားလုံးတို့သည်သာ၊) သန္ဓိ၀တိတ္တာ–စုဝေး၍၊ ဓော၀နသိဒ္ဓနရဇနာနိ–ဖွပ်လျှော်ခြင်း, ချုပ်ခြင်း, ဆိုးခြင်းတို့ကို၊ နိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာနိ–ပြီးစေထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဣဒံ ကထိနဝတ္ထံ နာမ–ဤ ကထန်ကျင့်ဝတ် မည်သည်ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပဒသတ္ထု–ဘုရားရှင်တို့ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ အတိတေ–လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ပဒုမုတ္တရော–**ပဒုမုတ္တိရ်** မည်တော်မူသော၊ ဘဂ၀ါပိ–သည်သော်လည်း၊ ကထိနဝတ္ထံ–ကို၊ အကာသိ–ပြုတော်မူပြီ၊ တသ–ထို **ပဒုမုတ္တိရ်**ဘုရားရှင်၏၊ အဂ္ဂသာ၀ကော–အဂ္ဂသာ၀ကဖြစ်သော၊ သုဇာတတ္ထေရော နာမ–**သုဇာတ**ထေရ် မည်သည်၊ ကထိနံ–ကထိန်သက်နိုးကို၊ ဂဏှိ ကိရ–ယူသတတ်၊ တံ–ထို ကထိန်သက်နိုးကို၊ သတ္ထာ–**ပဒုမုတ္တိရ်** ဖြတ်စွာဘုရားသည်၊

အဋ္ဌသဒ္ဓိယာ ဘိက္ခု၊ သတသဟဿေယဟိ–ခြောက်သန်းရှစ်သိန်းသော ရဟန်း တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं–အတူ၊ နိသီဒိတ္တာ–ထိုင်တော်မူ၍၊ အကာသိ–ပြုတော်မူပြီ။

ပန– ဆက်၊ ကတပရိယောသိတံ– ပြုအပ်ပြီး ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော၊ [**"ကတာကတဝေါဟာရ"**ဠ မပြီးသေးသော်လည်း ပြီးခါနီးကို **"ကတ"**ဟု ခေါ်ရသောကြောင့် ဤ၌ ပြီးပြီးဖြစ်ကြောင်းကို ပြလိုရ၍ **"ပရိယောသိတ"**ဟု ထည့်သည်။] ကထိန်–ကထိန်သင်္ကန်းကို၊ ဂဟေတ္တာ–ယူ၍၊ အတ္တာရကေန– ခင်းလိုသော၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ သစေ ၊ပေ၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာတိအာဒိနာ–အစရှိသော၊ ပရိဝါရေ–ပရိဝါပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တဝိဓာနေန–ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်၊ ကထိန် အတ္ထာရိတမ္ဘံ၊ [သံဃာဋိယာ–သင်္ကန်းကြီးဖြင့်၊ ကထိန်–ကို၊ အတ္ထာရိတုကာမော–ခင်းလိုသည်၊ သစေ ဟောတိ–အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ပေါရာဏာကာ– ရှေးဦးဖြစ်သော၊ (အဟောင်းဖြစ်သော၊) သံဃာဋိ–ကို၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ–ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုထိုက်၏။ နဝါ–အသစ်ဖြစ်သော၊ သံဃာဋိ–သင်္ကန်းကြီး၊ ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ–

အတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ။ ။ဤ ကတ္တားပုဒ်ကို **"သစေ သံဃာဋိယာ ၊ပေ၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ"**တိုင်အောင်သော ပရိဝါပါဠိတော် အတွင်း ကြိယာတို့ဠ် မစပယ်ဘဲ **"ကထိန် အတ္ထာရိတမ္ဘံ"**ဝယ် **"အတ္ထာရိတမ္ဘံ"** ကြိယာဒ့ဠ်လည်းကောင်း, **"အတ္ထာရိတဗ္ဗာ"**ဠ် စဉ်းယပ်ဆိုက်၍ **"တေန ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ ၊ပေ၊ အနုမောဒါမ"**တိုင်အောင် သော ပရိဝါပါဠိတော်ကို ကျော်ရ၍ **"အနုမောဒါပေတဗ္ဗံ"**ဠ်လည်းကောင်း စပ်ပါ၊ ပါဠိတော် အတွင်း၌ ရှိသော ကြိယာများအတွက် ကတ္တားကား: **"တေန ကထိနတ္ထာရကေန . ဘိက္ခုနာ"**ဟုလည်းကောင်း, **"တေဟိ အနုမောဒကေဟိ ဘိက္ခူဟိ"**ဟုလည်းကောင်း ပါဠိတော်ဠပင် တိုက်ရိုက်လာသည်, ဤသို့ ပါဠိတော် စကားနှင့် အဋ္ဌကထာစုကားကို မခွဲခြားလျှင် စာစပ် မှားတတ်သည်။

ပေါရာဏာကာ ၊ပေ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ။**"သင်္ကန်းကြီး အဟောင်းကို ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုရမည်"**ဟူရာ၌ နဂိုက အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်ထားသော ရဟန်းကို ရည်ရွယ်သည်၊ နဂိုကပင် အဓိဋ္ဌာန် မတင်ဘဲ ဝိကပ္ပနာပြုချိန်ဖြစ်စေ, ပရိကၠာရစောင့်အဓိဋ္ဌာန် တင်၍ ဖြစ်စေ ထားလျှင် ထို သင်္ကန်းကြီးကို ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုဖွယ် မလို၊ မှန်၏၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သင်္ကန်းကြီး မရှိသော်လည်း အသစ် သင်္ကန်းကြီးဖြင့် ကထိန်ခင်းနိုင်သေး၏၊ ထိုသို့ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သို့လျှင် ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုနိုင်ပါတော့အုံနည်း?၊ အချို့ကား: **"ပေါရာဏာကာ သံဃာဋိ ပစ္စုဒ္ဓတိတဗ္ဗာ"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ကထိန်ခင်းခါနီးမှ ပစ္စုဒ္ဓါရ် ပြုဖို့ရန် ရှိပြီး သင်္ကန်းကြီးကို စတိသဘောအားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ကြသေး သတတ်၊ ထိုကဲ့သို့ အဓိဋ္ဌာန်တင်ဖွယ် မလိုပါ။

အမ်ိဳးခ်ာန်တင်ထိုက်၏၊ ဣမာယ သံဃာဋ္ဌိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိတိ–ဣမာယ ၊ပေ၊ မိဟ္ဂ္ဂ၏၊ (ဤ သက်နှ်းဖြင့် ကထိန်ခင်းပါ၏ဟူ၍)၊ ဝါစာ–နှုတ်ကို၊ (စကားလုံးကို၊) ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ–ခွဲခြားထိုက်၏၊ ဝါ–ဖြွက်ဆိုထိုက်၏။

စ ပန–ထပ်၍ဆက်၊ အတ္ထရိတ္တာ–ခင်းပြီး၍၊ တေန ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ ၊ပေ၊ အနုမောဒါမာတိ–ဟူ၍၊ ဧဝမာဒိနာ–ဤသို့ အစရှိသော၊ ပရိပရိဝါရေ–၌၊ ဝုတ္တာဝိဓာနေနေဝ–ဖြင့်ပင်၊ (ရှေးဦး ဝုတ္တာဝိဓာနနေနဟုပ ပါပြီး ဖြစ်၍ **"ဝုတ္တာဝိဓာနေနေဝ"**ဟု ဆိုသည်)၊ အနုမောဒါပေတဗ္ဗံ–အနုမောဒနာ ပြုစေထိုက်၏၊ ဣတရေဟိ စ–ကထိန်ခံသော ရဟန်းမှ တစ်ပါးသော ရဟန်း တို့သည်လည်း၊ အနုမောဒိတဗ္ဗံ–အနုမောဒနာ ပြုရာ၏။

[ပါဠိတော်အနက်ကား= ကထိနတ္ထာရကေန–ကထန်ခင်းသော၊ ၊တေန ဘိက္ခုနာ–သည်၊ သံဃံ–သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–ချဉ်းကပ်၍၊ ဧကံသံ–တစ်ခုသော လက်ဝဲအမိုး၌၊ (လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌)၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံ–အပေါ်ခြုံဧကသီကို၊ ကရိတွာ–၍၊ အဠလိ–လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ–ရှိမြှောက်၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝစနီယော–ပြောဆိုထိုက်သည်၊ အသ–ဖြစ်၏၊ (ကိ?)၊ ဘန္တေ–တို့၊ သံဃသ–သံဃာသည်၊ ကထိန–ကို၊ အတ္ထတံ–ခင်းအပ်ပါပြီ၊ ကထိနတ္ထာရော–ကထိန် ခင်းခြင်းသည်၊ ဓမ္မိကော–ဝိနည်းတရားနှင့် ယှဉ်ပါ၏၊ ဝါ–ဝိနည်းတရားနှင့် လျော်ပါ၏၊ (တုမှေ)၊ အနုမောဒထ–ဝမ်းမြောက်တော်မူပါကုန်၊ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ ဝစနီယော အသ၊) [ဤစကားကို အနုမောဒနာပြုဖို့ရန် တိုက်တွန်းအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်က တစ်ပါးဖြစ်လျှင် **"အနုမောဒါဟိ"**ဟု ဆိုပါ၊] အနုမောဒကေဟိ–အနုမောဒနာပြုကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ ဣကသံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ၊ပေ၊ ဝစနီယော အသ၊ (ကိ?) အာဝုသော၊ သံဃသ–သည်၊

ဣမာယ ၊ပေ၊ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ ။ **"ဣမာယ သံဃာဋ္ဌိယာ–ဤ သက်နှ်းကြီးဖြင့်၊ ကထိန်–ကို၊ အတ္ထရာမိ–ခင်းပါ၏"**ဟု ၊ပေ၊ ဧကသီဖြင့် ခင်းရာ၌ အမ်ိဳးခ်ာန်တင်အပ်ပြီးသော ဧကသီအဟောင်းရှိက ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြု၍ မရှိလျှင် မပြုဘဲ **"ဣမိနာ ဥတ္တရာသင်္ဃန္တ ကထိနံ အတ္ထရာမိ"**ဟုလည်းကောင်း, သင်းပိုင်ဖြင့် ခင်းရာ၌ အမ်ိဳးခ်ာန် တင်အပ်ပြီးသော သင်းပိုင် အဟောင်းရှိက ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြု၍, မရှိလျှင် မပြုဘဲ **"ဣမိနာ အန္တရ ဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ"**ဟုလည်းကောင်း ဆိုရမည်ဟု သိပါ။

ကထိန်–ကို၊ အတ္ထတ်–ခင်းအပ်ပါပြီ၊ ကထိနတ္ထာရော–သည်၊ ဓမ္မိကော–၏၊ (မယ်)၊ အနုမောဒါမ–ဝမ်းမြောက်ပါကုန်၏၊ (အနုမောဒနာ ပြုပါကုန်၏။) ဣတိ ဝစနီယော အသေ။ [ကထိန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်က သီတင်းကြီးဆုံးဖြစ်လျှင် **"ဘန္တေ"**ဟု ဆို၍ အနုမောဒနာ ပြုသော ရဟန်းက တစ်ပါးတည်းဖြစ်လျှင် **"အနုမောဒါမိ"**ဟု ဆိုပါ။]

ဒေ၀–ဤသို့ အနုမောဒနာ ပြုလတ်သော်၊ သဗ္ဗေသံ–တို့သည်၊ (ကထိန်ခံသောရဟန်း, အနုမောဒနာပြုသော ရဟန်းတို့သည်။) ကထိန်–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတ်–ခင်းအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဟိ–သာဓကကား၊ ပရိဝါရေ–၌၊ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ၊ပေ၊ အနုမောဒကသေ စာတိ–ဟူသော၊ ဒေါ–ဤစကားကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ [အတ္ထာရကသေ စ–ကထိန်ခင်းတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ အနုမောဒကသေ စ–အနုမောဒနာ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိန္နံ–ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလာနံ–တို့သည်၊ ကထိန်–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊] ပုနပိ–တစ်ဖန်လည်း၊ ဝုတ္တံ–ပြီ၊ (ပရိဝါ၌ ဆိုအပ်ပြီ၊ ကိ?၊) သံဃော–သည်၊ ကထိန်–ကို၊ နံ အတ္ထရတိ–မခင်းနိုင်၊ (ကိုယ်တိုင် မခင်းနိုင်၊) ဂဏော–ဂိုဏ်းသည်၊ ကထိနံ နံ အတ္ထရတိ–(ကိုယ်တိုင် မခင်းနိုင်၊) ပုဂ္ဂလော–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးသည်သာ၊ ကထိနံ အတ္ထရတိ–(ကိုယ်တိုင် ခင်းနိုင်၏။) သံဃသ–၏၊ အနုမောဒနာ–အနုမောဒနာ ပြုခြင်းကြောင့်၊ ဂဏသ–၏၊ အနုမောဒနာ–ကြောင့်၊ ပုဂ္ဂလသ–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏၊ အတ္ထာရာ–

နံ သံဃော နံ ဂဏော။ ။ သံဃာက(ဂဏသာရှိသော ကျောင်းတိုက်ဌာနလည်း သံဃာပြည့်အောင် ပင့်၍ ထို သံဃာက) ကထိန်လျှာအဝတ်ကို ရဟန်းတစ်ပါးအား ပေးရ၏၊ ထို ရဟန်းသည်သာ **"ဣမာယ သံဃာဒိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ"**ဟု ဆို၍ ခင်းရ၏၊ ထို့ကြောင့် **"နံ သံဃော (သံဃာပြည့်သော ကျောင်းဌာနလည်း) သံဃာသည် ကထိန် မခင်းနိုင်၊ သင်္ကန်းပေးရုံသာ ပေးနိုင်သည်–ဟူလို၊ နံ ဂဏော–နှစ်ပါး,သုံးပါး,လေးပါးတိုင်အောင် ဂိုဏ်းသာရှိသော ကျောင်းဌာနလည်း ဂိုဏ်းသည် ကထိန် မခင်းနိုင်၊ ပုဂ္ဂလော ကထိနံ အတ္ထရတိ–သံဃာကပေး၍ သင်္ကန်းရသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးသည်သာ ခင်းနိုင်၏"**ဟု ဆိုသည်။

သံဃသ အနုမောဒနာ။ ။ ဤသို့ သံဃာကိုယ်တိုင်, ဂိုဏ်းကိုယ်တိုင် မခင်းနိုင်ပါသော်လည်း **"အတ္ထတံ ဘန္တေ (အာဝုသော) ၊ပေ၊ အနုမောဒါမ"** စသည်ဖြင့်

ခင်းခြင်းကြောင့်၊ သံဃသ–သည်၊ ကထိန်–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတံ–ခင်းအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဂဏသ–သည်၊ ကထိန် အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ပုဂ္ဂလသ–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးသည်၊ ကထိန် အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ဣတိ (ဝုတ္တံ)။

ပန–ဆက်၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ (ဤ) ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအစဉ်ဖြင့်)၊ ကထိနေ–ကို၊ အတ္ထတေ–ခင်းအပ်ပြီးသော်၊ ကထိနစီဝရေန–ကထိန်သင်္ကန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ–တူ၊ အာဘတံ–ဆောင်အပ်သော၊ အာနိသံသံ–အာနိသင်ခြစ်သော အဝတ်ကို၊ ဒါယကာ–ကထိန်ဒါယကာတို့သည်၊ (ဒေန္တိ ၌ စပ်)၊ ယေန–အကြင် ရဟန်းသည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ကထိန်–ကို၊ ဂဟိတံ–ခံယူအပ်ပြီ၊ တသ္မေ–ထို ရဟန်းအား သာ၊ ဒေမ–လျှပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဒေန္တိ၊ ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘိက္ခူဣသံဃေ–ရဟန်းသံဃာသည်၊ အနိဿရော–အစိုးမရ၊ (ကထိန်အာနိသင် အဝတ်ကို အစိုးမရ)၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ အဝိစာရေတွာ၀–မစိစစ်မူ၍သာ၊(**"ယေန အမှာကံ ကထိနံ ဂဟိတံ၊ တသ္မေ ဒေမ"** ဟု မလျှောက်ဘဲသာ၊) ဒတ္တာ၊ သစေ ဂစ္ဆန္တိ– ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘိက္ခူဣသံဃော–သည်၊ ဣဿရော–အစိုးရ၏။ (အာနိသင်အဝတ်ကို အစိုးရ၏။) တသ္မာ–ကြောင့်၊ (သံဃာက အစိုးရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်)

အနုမောဒနာ ပြုလျှင်ကား သံဃာလည်း ကထိန်ခင်းပြီး ဖြစ်၏၊ ဂိုဏ်းသာရှိသော ကျောင်း၌ အနုမောဒနာပြုလျှင် ဂိုဏ်းလည်း ကထိန်ခင်းပြီးဖြစ်၏၊ နှစ်ပါးရှိသော ကျောင်း၌ တစ်ပါးက ကထိန်ခံ၍ တစ်ပါးက အနုမောဒနာပြုလျှင် ထို တစ်ပါးလည်း ကထိန်ခင်းပြီး ဖြစ်တော့သည်။

အနိဿရော ဣဿရော။ ။ ကထိန်ခင်းရာ၌ ကထိန်သင်္ကန်း တစ်ထည်အပြင် အာနိသင်ဟု ခေါ်ရသော အပိုအဝတ်များ ပါလာတတ်သေး၏၊ **"ထို အာနိသင် အဝတ်များကို ကထိန်ခံသော ရဟန်းအား လျှပါ၏"**ဟု ဒါယကာတို့က လျှောက်လျှင် ထို ကထိန်ခံသော ရဟန်းသာ ပိုင်၏၊ အထူး မလျှောက်လျှင် ထို ကျောင်းတိုက်၌ ပုရိမဝါကျွတ်သော ရဟန်းသံဃာက ပိုင်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ ယခုအခါကား အာနိသံသဟူရာ၌ အဝတ်သင်္ကန်းသာမက **"ဥတ္တမကြီးအတွက်"**ဟု ရည်မှန်းထားသော ဥတ်ရံပစ္စည်းတွေ (မျက်နှာသုတ်ပုဝါ، စောင်မှစ၍) အမျိုးမျိုး ပါရှိကတတ်၏၊ **"ထို အားလုံးကိုလည်း ကထိန်ခံသော ကိုယ်တော်အား လျှပါ၏"**ဟု အထူး မလျှောက်ကြသည်သာ များ၏၊ သို့သော် **"ဥတ္တသင်္ကန်းရသော ကိုယ်တော်"**ဟုသည် **"ဤ ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်(ဘုန်းတော်ကြီး)ပင်**

ကထိနတ္ထာရကသ–ကထိန်ခင်းသော ရဟန်း၏၊ သေသစီဝရာန်ပိ–ကြွင်းသော သင်္ကန်းတို့သည်လည်း၊ (ကထိန်သင်္ကန်း၌ ကြွင်းသော သင်္ကန်းတို့သည်လည်း၊) ဒုဗ္ဗလာနိ–အားမရှိကုန်သည်၊ (ဆွေးမြေ့ ဟောင်းနွမ်းကုန်သည်၊) သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ (စဝ်သတိ)၊ သံဃေန–သည်၊ အပလောကေတွာ–ပန်ပြောဘ၍၊ (သံဃာ့ထံ ခွင့်ပန်၍)၊ တေသမ္မိ–ထို ဆွေးမြေ့ ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းတို့၏လည်း၊ အတ္ထာယ–အကျိုးငှာ၊ ဝတ္ထာနိ–အာနိသင်အဝတ်တို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာနိ–ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ကမ္မဝါစာ ပန–ကမ္မဝါစာသည်ကား၊ ဧကာယေဝ–ပထမတစ်ကြိမ်သည်သာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏။

အဝသေသေ–ကြွင်းကုန်သော၊ ကထိနာနိသံသေ–ကထိန်အာနိသင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗလဝဝတ္ထာနိ–အားရှိသော အဝတ်တို့ကို၊ (များစွာသော အဝတ်တို့ကို၊) ဝဿာဝါသိကဠိတိကာယ–ဝါကပ်သော ရဟန်းတို့၏ တည်စဉ်အားဖြင့်၊ ဒါတဗ္ဗာနိ–ကုန်၏၊ ဠိတိကာယ–တည်နေကြောင်း အစဉ်၏၊ (ထေရ်စဉ် ဝါစဉ်၏၊) အဘာဝေ–မရှိခြင်းသည်၊ (သတိ–သော်၊) ထေရာသနတော–ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှ၊ ပဠာယ– စ၍၊ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဂရုဘဏ္ဍ– ဂရုဘဏ်ကို၊

ဖြစ်၏"ဟု ဒါယကာတို့က နားလည်နေကြသောကြောင့် (သံဃိကစစ်စစ် ဖြစ်–မဖြစ်, ကထိန် မြောက်, မမြောက်ကို မစဉ်းစားတော့ဘဲ) ထို ဆရာတော် (ထိုဘုန်းတော်ကြီး)သည်သာ ဉာဏ်မကြီးကို ပိုင်သည်ဟု ယူဆကြတော့သည်၊ အကယ်၍သာ ထို ဉာဏ်မကြီးကိုလည်း သံဃိက ရေစက်ချလျှင် သံဃာသာ ဆိုင်ပါသည်၊ ဝေစု ဝေရာဌ်ခွဲလည်း အဝတ် မဟုတ်သော ဂရုဘဏ်လည်း မဟုတ်သော ပစ္စည်းများကို တိုက်တွင်း တိုက်ပက ရောက်ရှိနေသော မျက်မှောက် သံဃာအားလုံး ဝေဌရပါသည်။

တသ္မာ ၊ဃ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။အထူး မလျှောက်လျှင် သံဃာက အစိုးရခြင်း (ပိုင်ဆိုင်ခြင်း)ကို **"တသ္မာ"**ဟု ညွှန်သည်၊ သံဃာပိုင် ဖြစ်သောကြောင့် ကထိန်ခံသော ရဟန်းမှာ ကထိန်သင်္ကန်းအပြင် အခြားသင်္ကန်းများ ဟောင်းနွမ်းနေ၍ ပေးသင့်လျှင် သံဃာက အပလောကန (သံဃာ့ထံ ခွင့်ပန်မှု)ကဲကို ပြု၍ပေးပါ၊ ကထိန်လျှာအဝတ်ကို ပေးစဉ်က ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးရသကဲ့သို့ နောက်တပ် ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေးဖွယ် မလိုပါ။

ဝဿာဝါသိကဠိတိကာယ။ ။[ဝဿာဝါသ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်း၊ (ဝါတွင်း၌ ဝါမပျက်အောင် နေခဲ့ခြင်း) +ဣက–ရှိသူများ၊ ဝဿာဝါသိက–ဝါတွင်း၌ ဝါမပျက်အောင် နေခဲ့ခြင်း ရှိသူများ၊ တိဋ္ဌတိ ဘေဘယာတိ ဌိတိ–ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်၊

နဲ ဘာဇေဟမ္ဘ-မဝေဖန်ထိုက်၊ [သံဃိက အဖြစ်ဖြင့် ထားပါ-ဟူလို့၊] ပန္ဒ-ဆက်၊ ဇေသိမာယ-တစ်ခုတည်းသော ဥပစာရသိမ်၌၊ ဗဟု-ကုန်သော၊ ဝိဟာရာ-ကျောင်းတို့သည်၊ သစေ ဟောန္တိ-ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သမ္ဘေ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ သန္နိပါတေတွာ-စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ဧကတ္ထ-တစ်ခုသော အရပ်၌၊ ကထိန်-ကို၊ အတ္ထရိတမ္ဗံ-ခင်းရာ၏၊ ဝိသုံ ဝိသုံ-အသီးအသီး၊ (ကျောင်းတိုင်း ကျောင်းတိုင်း၊) အတ္ထရိတုံ နဲ ဝဋ္ဋတိ။

၃၀၈။ ဣဒါနိ-၌၊ ယထာ စ-အကြင် အစီအစဉ်ဖြင့်လည်း၊ ကထိန်-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ယထာ စ-ဖြင့်လည်း၊(ကထိန်)၊ အနတ္ထတံ-မခင်းအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ တံ ဝိဓိံ-ထို အစီအစဉ်ကို၊ ဝိတ္ထာရတောဒ-ဖြင့်၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ **ဧဝံ စ ၊ပေ၊ အတ္ထတန္တိ**-ဟူ၍၊ ဝတ္ထာ-ဟောတော်မူပြီး၍၊ အကရဏီယဋ္ဌေ၀-မပြုသင့် မပြုထိုက်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ မဟာဘူမိကဋ္ဌ-ကြီးကျယ်သော ဖြစ်ရာရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အနတ္ထတလက္ခဏ-အနတ္ထတာ၏

ဌိတိယေ၀ ဌိတိကာ၊ ဝဿာ၀ါသိကာနံ+ဌိတိကာ ဝဿာ၀ါသိကဌိတိကာ၊ ဝေစုဝေသောအခါ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်ကို **"ဝဿာ၀ါသိက ဌိတိကာ"**ဟု ခေါ်သည်၊ ထို အစဉ်ကိုပင် **"ထေရ်စဉ်၀ါစဉ်"**ဟု ခေါ်ကြသည်။] သံဃာအများရှိသော ကျောင်းတိုက်၌ ရသမျှ သံဃိကအ၀တ်ကို ထေရ်စဉ် ၀ါစဉ်ဖြင့် ဝေစုပေးလေ့ရှိသဖြင့် ဝေစုပေးလေ့ရှိလျှင် ရှေးဝေစုစဉ်က မလောက်၍ ဆိုင်းငံ့ထား ရသော အစဉ်မှစ၍ သံဃိကသက်နံ်းကို ဝေပါ၊ ထိုသို့ ရှေးက ဝေစဉ် မရှိလျှင်ကား ထေရ်ကြီး၏နေ့ရာမှ စ၍ ဝေပါ။

သစေ ပန ၊ပေ၊ နဲ ဝဋ္ဋတိ။ ။ကထိန်သက်နံ်း ပေးစဉ်က သိမ်တွင်း၌ ပေးပြီး နောက် ခင်းသောအခါ ကျောင်းတိုက်သံဃာ အားလုံး စုပေါင်း၍ သိမ်တွင်း၌ဖြစ်စေ, သိမ်ပြင်၌ဖြစ်စေ ကျောင်းတိုက်တွင်းဝယ် သင့်တော်ရာအရပ်၌ ခင်းနိုင်ပါသည်၊ ကျောင်းတိုက် ်တစ်ခုတည်း၌ (အချင်းချင်း မတည့်သောကြောင့်)နှစ်ကထိန် သုံးကထိန်ကား မခံကောင်း, မခင်းကောင်း။

အကရဏီယ, မဟာဘူမိက။ ။မူလ၀ါဂျတုန်းက **"ဝေ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတ္ထတံ ဟောတိ"**စသည်ဖြင့် အတ္ထတကို ရှေးဦးစွာ ပြသော်လည်း အကျယ်ပြုရာ၌ အနတ္ထတကို ရှေးဦးစွာ ပြရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြလို၍**"အကရဏီယဋ္ဌေ၀ မဟာ ဘူမိကဋ္ဌ"**ဟု ဝိသေသနပြုသည်၊ ထို ဝိသေသနကို **"ဟေတုမ္ဟိ ဝိသေသန"**ဟု မှတ်ပါ၊

လက္ခဏာကို၊ တာဝ–အနတ္တတာ၏ လက္ခဏာမှ–ရှေးဦးစွာ၊ ဒဿေန္တော–ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ **နှ ဥလ္လိခိတမတ္တေနာ**တိအာဒိကော–အစရှိကုန်သော၊ စတုဝိသတိ–နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော၊ အာကာရေ–အခြင်းအရာတို့ကို၊ (ဘဂဝါ)၊ ဒဿေသိ–ပြတော်မူပြီ၊ တတော–ထိုနှစ်ဆယ့်လေးပါးသော အခြင်းအရာမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ အတ္တတလက္ခဏံ–အတ္တတာ၏ သဘောလက္ခဏာကို၊ ဒဿေန္တော–သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ **အဟတေန အတ္တတန္တိအာဒိကော**–အစရှိကုန်သော၊ သတ္တရသ–တစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အာကာရေ–တို့ကို၊ (ဘဂဝါ)၊ ဒဿေသိ–ပြီ၊ ဟိ–မုန်း၊ ပရိဝါရေပိ–ဌ္ဌလည်း၊ စတုဝိသတိယာ ।ပေ। ကထိနန္တိ–ဟူ၍၊ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ–ဤလက္ခဏာကိုပင်(ဤ)အနတ္တတာ၏ သဘောလက္ခဏာ; အတ္တတာ၏ သဘောလက္ခဏာကိုပင်၊ ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [စတုဝိသတိယာ–နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော၊ အာကာရေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ကထိနံ အနတ္တတံ ဟောတိ၊ သတ္တရသဟိ–ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ ကထိနံ အတ္တတံ ဟောတိ။]

တတ္တ– ထိ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော အခြင်းအရာတို့တွင်၊ ဥလ္လိခိတ မတ္တေနာတိ–ကား၊ ဒီဃတော စ–အလျားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (အလျား ဘက်မှလည်းကောင်း၊) ပုထုလတော စ – အနံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

အကရဏီယ ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, မဟာဘူမိဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း ရှေးဦးစွာ ပြသည်–ဟူလို၊ **"အကရဏီယ"**ဟူသည် ကထိနံခင်းမှုကို မပြုထိုက်သော **"ဥလ္လိခိတ"**စသော လက္ခဏာပင်တည်း၊ [မဟာဘူမိကန္တိ မဟာဝိသယံ၊ စတုဝိသတိ အာကာရဝန္ဓတာယ မဟာဝိတ္ထာရိကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ–ဦးကာ။]

ဥလ္လိခိတမတ္တေန။ ။**"ပမာဏဂ္ဃာဏမတ္တေန"**ဟို ကြည့်၍ **"ဥလ္လိခန် ဥလ္လိခိတံ"** လက်သည်း စသည်တို့ဖြင့် အဝတ်၏ အထက်ဌ+ခြစ်ခြင်း၊ ထို ခြစ်ခြင်းသည် သက်နိုး၏ ဖြတ်ဖို့ရာ ပမာဏကို. မှတ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် **"ပမာဏဂ္ဃာဏ"** မည်၏၊ ယခုခေတ်ကဲ့သို့ ခဲတံ စသည် မရှိသောကြောင့် သက်နိုး၏ အလျားအနံ ပမာဏကို မှတ်သောအခါ လက်သည်း စသည်ဖြင့် သက်နိုး၏ပေါ်၌ အရာထင်အောင် ခြစ်၍ မှတ်ရသည်၊ ယခုအခါ ခဲတံစသည်ဖြင့် ခြစ်၍ မှတ်ခြင်းလည်း ပါဝင်နိုင်၏။

ဆက်ဦးအုံ – ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် **"လိခိတ"**ကို မှတ်၍ ဆိုထားသည်၊ **နဗူး** စသည်တို့ဌ် အဝတ်ကို (နှစ်လွှာထပ်၍) ပွတ်တိုက်လျှင်လည်း အခေါက်ရာ ထင်သောကြောင့် ထို အရာသည်ပင် သက်နိုး၏ အလျားအနံ ပမာဏ ဖြစ်နိုင်၏၊

(အနံ့ဘက်မှလည်းကောင်း၊) ပမာဏဂုဟာဏမတ္တေန–အတိုင်းအရှည်ကို ယူခြင်းမျှဖြင့်၊ (ယူရုံမျှဖြင့်၊ နေ ကထိန် အတ္ထတံ ဟောတိ၌ စပ်၊) ဟိ–ချေ့၊ တစ်နည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ပမာဏ–အတိုင်းအရှည်ကို၊ (ဖြတ်ဖို့ရန် ပမာဏကို၊) ဂဟဏေန–ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တသ တသ ပဒေသယ–ထိုထို အရပ်ကို၊ (ဖြတ်ဖို့ရန်ဖြစ်သော ထိုထို အရပ်ကို၊) သဗ္ဗာနနတ္ထံ–မှတ်သားခြင်း အကျိုးငှာ၊ နခါဒီဟိ ဝါ–လက်သည်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်မှလည်း၊ ပရိစ္ဆေဒ–အပိုင်းအခြားကို၊ ဒသေန္တေန–ပြလျက်၊ ဥလ္လိခတိ–အဝတ်၏ အပေါ်၌ ခြစ်၏၊ နလာဋ္ဌာဒီသု ဝါ–နဖူး အစရှိသည်တို့၌မူလည်း၊ ဃသတိ–ပွတ်တိုက်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တံ ပမာဏဂုဟဏံ–ထို ပမာဏကို ယူခြင်းကို၊ ဥလ္လိခိတမတ္တန္တိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ **ဆေဝနမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ကထိနဒုဿဆေဝနမတ္တေန–ကထိန်လျှာ အဝတ်ကို ဖွပ်လျှော်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ၌ စပ်၊) **စီဝရဝိစာရဏမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ပဗ္ဗက်–ငါးနန်းရှိသော သက်နီးသည်၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သတ္တက–ခုနစ်ခန်းရှိသော သက်နီးသည်၊ (ဟောတု)၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ နဝက–ကိုးခန်းရှိသော သက်နီးသည်၊ (ဟောတု)၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧကာဒ္ဒသက–တစ်ဆယ့်တစ်ခန်းရှိသော သက်နီးသည်၊ (ဟောတု)၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ–သို့၊ ဝိစာရိတ မတ္တေန–စိရင်အပ်ကာမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ **ဆေဒနမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ယထာ ဝိစာရိတသ–အကြင် အကြင် စိရင်အပ်ပြီးသော၊ (**"ပဗ္ဗက် ဝါ ဟောတု"** စသည်ဖြင့် စိရင်အပ်ပြီးသော၊) ဝတ္ထသ–သက်နီးလျှာအဝတ်ကို၊ ဆေဒနမတ္တေန–ဖြတ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (ဖြတ်ရုံမျှဖြင့်၊ နေ ဟောတိ။)

ထို့ကြောင့် **"နလာဋ္ဌာဒီသု ဝါ ဃသတိ"**ဟု မိန့်သည်၊ အာဒိဖြင့် ဒူးခ၌လည်း ပွတ်တိုက်နိုင်၊ ပေါင်ခ၌လည်း ပွတ်တိုက်နိုင်သောကြောင့် ထို အရပ်များကို ယူပါ၊ မတ္တသဒ္ဒါကား ချုပ်ပြီး ဆိုးပြီး အဖြစ်သို့ မရောက်သေး၍ အနည်းငယ်မျှသော ကိစ္စဖြစ်သည်ဟု ပြသော အပ္ပတ္ထဝါစကတည်း၊ ဥလ္လိခိတ+မတ္တံ ဥလ္လိခိတမတ္တံ၊ ဆိုလိုရင်းကား: **"သံဃာဂ ပေးရ၍ သက်နီးလျှာအဝတ် ရသောအခါ သက်နီးဃုပ်ဖို့ရန် အလျှား အနံ့ ပမာဏကို ရှေးဦးစွာ မှတ်ရ၏၊ ထိုသို့ မှတ်ရဲဖြင့်လည်း ကထိန်ခင်း အပ်သည် မမည်သေးပါ"** ဟူလို။

ပဗ္ဗက် ဝါ။ ။ ပဗ္ဗ+ပရိမာဏာနိ ယသ္သာတိ ပဗ္ဗက်–ငါးခန်း အတိုင်းအရှည် ရှိသော သက်နီး၊ ပရိမာဏအနက်၌ ကပစ္စည်း၊ ဤ၌ ဧကာဒသက (ဆယ့်တစ်ခန်း) သက်နီးကို အဆုံးသတ်ထားသော်လည်း အဂုတ္တိကပွနဝါသဒ္ဒါကြောင့် ထို **ဘ**–ခန်းထက်

ဗန္ဓနမတ္တေနာတိ–ကား၊ မောဃသုတ္တကာရောပနမတ္တေန–အချည်းနှီးသော ချည်ငယ်ကို တင်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နှ ဟောတိ)၊ **သြတ္ထိယကရဏမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ မောဃသုတ္တကာနုသာရေန–အချည်းနှီး တည်ထားအပ်သော ချည်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ဒီဃသိဒ္ဓိတမတ္တေန–အလျား ချုပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နှ ဟောတိ)၊ **ကဏ္ဍာသကရဏမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ မုဒ္ဓိယပတ္တဗန္ဓနမတ္တေန–တလုပ်မြောင်းဖြစ်သော အလွှာကို ဖွဲ့စပ်ခြင်းမျှဖြင့်(နှ ဟောတိ)၊ **ဒဠ္ဍီကမ္မကရဏမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ဒွေ–နှစ်လွှာကုန်သော၊ စိမိလိကာယော–အဝတ်လွှာတို့ကို၊ ဧကတော–

များသော အခန်းရှိသော သက်နှံးများကိုလည်း ယူနိုင်၏၊ သို့သော် ထို အခန်းများ သော သက်နှံးတို့မှာ အလုပ်တာဝန် များသလောက် အသုံးပြုရာ၌ အကျိုးမများပါ၊ ရှေးက ပံသုကူသက်နှံးများ၌သာ တိုတိုထွာထွာ အဝတ်တွေကို စပ်၍ ချုပ်ရသော ကြောင့် အခန်းပမာဏ မထားဘဲ အလွန်များရသည်၊ ထိုပြင် ရိုးရိုးသက်နှံး ချုပ်ရာ၌ ပထမ **"ခေါင်"**ဟု ခေါ်ရသော အဝတ်လွှာ၏ ဝဲဘက် ယာဘက်၌ အစုံရ၍ ချုပ်ရ သောကြောင့် အခန်းများ၌ စုံဂဏန်း မရှိဘဲ မဂဏန်းချည်းသာ ရှိရပါသည်။

ဗန္ဓနမတ္တေန။ ။ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အဝတ်နှစ်စကို ဖွဲ့စပ်ခြင်းကို **"ဗန္ဓန"**ဟု ဆို၏၊ ထိုသို့ ဖွဲ့စပ်သောအခါ ထို အဝတ် နှစ်စကို အပ်ချည်ဖြင့် သိရ၏၊ ထို သိကြိုးကို **"မောဃသုတ္တက"**ဟု ခေါ်၏၊ သြတ္ထိယချုပ်ခြင်း၏ ရှေးဦးစွာ အပို ချုပ်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဗန္ဓနကို **"မောဃသုတ္တကာရောပန"**ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊ [ဤ မောဃသုတ္တကကိုပင် သိထားအပ် (တည်ထားအပ်)သောကြောင့် **"သိအပ် သိခြင်း၊ တည်းအပ် တည်းခြင်း"**ဟု ခေါ်ကြသည်။]

သြတ္ထိယကရဏ။ ။ နောက်၌ **"ဝဋ္ဋေတွာ ကရဏံ သြတ္ထိကံ"**ဟု ဖွင့်လိမ့်မည်၊ ထိုကြောင့် **"သြ"**ကို အနက်မရှိ ကြ၏၊ မောဃသုတ္တက တင်တုန်းက အပြီးသတ် ချုပ်ခြင်း မဟုတ်၊ ယခုမှ အပြီးသတ် လုံး၍ ချုပ်ခြင်း ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် မောဃ သုတ္တကသို့ လိုက်၍ အလျားချုပ်ခြင်းကို **"သြတ္ထိယ"**ခေါ်သည်ဟု ကြ၏၊ သြတ္ထန် သြတ္ထောဘာ–တည်းထားအပ်ပြီးသော အစ နှစ်ခုကို လုံး၍ ချုပ်ခြင်း၊ သြတ္ထောဘ ယသ အတ္ထိတိ သြတ္ထိယ်–လုံး၍ ချုပ်ခြင်းရှိသော ချုပ်မှု၊ သြတ္ထိယသ+ကရဏ် သြတ္ထိယကရဏ်။

ကဏ္ဍာသ, မုဒ္ဓိယ။ ။ ရှေးက **"တလုပ်မြောင်း ဖွဲ့ခြင်း"**ဟု ပေးကြ၏၊ အဝတ် နှစ်စ၏ အလယ်က မြောင်းကို **"တလုပ်"**ဟု ခေါ်ခြင်း၊ ပါဠိလို **"ကဏ္ဍာသ, မုဒ္ဓိယ"**ဟု ခေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ကျွမ်းကျင်သူတို့အား မေးမြန်းကြပါလေ။

တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ၍– သိဒ္ဓိတမတ္တေန–ချုပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ အထ ဝါ–ကား၊ ပဌမစိမိလိကာ–ပထမအဝတ်လွှာသည်၊ ဝါ–ကို၊ ဃဋ္ဌေတွာ–ဆက်စပ်၍၊ ထပိတာ–ထားအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ကထိနသာဋကံ–ကထိန်လျှာအဝတ်ကို၊ တသာ–ထိုပထမအဝတ်လွှာ၏။ ကုစ္ဆိစိမိလိကံ–ဝမ်းဘက်၌ဖြစ်သော အဝတ်လွှာကို၊ (အနံ အနှားပတ်ကို၊) ကတွာ–၍၊ သိဒ္ဓိတမတ္တေန–ဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ ဣဒါနိ အတ္ထော–ဤ အနက်သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ မဟာပစ္စရိယံ–၌၊ ပကတိစီဝရသ–ပကတိသက်နှံးအား၊ (ကထိန်လျှာ မဟုတ်သော နဂိုရှိရင်းစွဲ အဝတ်အား၊) ဥပသယဒါနေန–အပေါ်၌ ထပ်၍ ပေးခြင်းဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ ပန–ဝါဒန္တရ၊ ကုရုန္ဒိယံ–၌၊ ပကတိပတ္တဗန္ဓနစီဝရံ–ပင်ကိုအားဖြင့် ဖွဲ့စပ်အပ်ပြီးသော အထပ်အလွှာရှိသော သက်နှံးကို၊ ဒုပဋ္ဌ–နှစ်ထပ်ရှိသည်ကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊ ကုစ္ဆိစိမိလိကံ–ဝမ်းဘက်၌ဖြစ်သော အလွှာကို၊ (အနံ အနှားပတ်ကို၊) အလ္လိယာပနမတ္တေန–ငြိကပ်စေခြင်းမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ။

အနုဝါတကရဏမတ္တေနာတိ–ကား၊ ပိဏ္ဍိအနုဝါတာရောပနမတ္တေန–ကျောဘက်၌ဖြစ်သော အလျားအနှားပတ်ကို တင်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ **ပရိဘဏ္ဍကရဏမတ္တေနာ**တိ – ကား၊ ကုစ္ဆိအနုဝါတာရောပနမတ္တေန – ဝမ်းဘက်၌ဖြစ်သော အလျား အနှားပတ်ကို တင်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)။

အထ ဝါ။ ။ပဌမစိမိလိကာတိ ကထိနဝတ္ထတော အညာ အတ္တနော ပကတိ စိမိလိကာ–မိမိ၏ နဂိုရှိပြီးအဝတ်၊ ကုစ္ဆိ ।ပေ। မတ္တေနာတိ ထိရဒီဏ္ဍာနံ စိမိလိကာနံ (နိုင်မြဲသော အဝတ်သစ်နှင့် ဟောင်းနွမ်းသော မူလရှိပြီး အဝတ်တို့ကို) ကေတော ကတွာ သိဒ္ဓနသေတံ အဓိပစနံ။

မဟာပစ္စရိယံ, ကုရုန္ဒိယံ။ ။ **"ပကတိစီဝရသ ဥပသယဒါနေန"**နှင့် **"ပကတိမတ္တဗန္ဓနစီဝရံ ।ပေ। အလ္လိယာပနမတ္တေန"**ဟူသော အဋ္ဌကထာ စကားနှစ်ရပ်သည် စကားအသုံးသာ ကွဲ၍ အဓိဗ္ဗာယ်မှာ သဘောတူ၏၊ ထိုသို့ တူကြောင်းကို ပြလိုရှိ **"မဟာပစ္စရိယံ"**စသော စကားကို ဆိုရသတတ်၊ [မဟာပစ္စရိယံ ကုရုန္ဒိယံ စ ဝုတ္တဝစနနှိဒဿနံ ဗျဥ္ဇနေဇ ဘေဒေါ အတ္ထေ (ဘေဒေါ) နတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ ဝဒန္တိ၊–ဋီကာ။]

အနုဝါတ, ပရိဘဏ္ဍာ။ ။ ဝါဓာတ်သည် ဗန္ဓနအနက်ကို ဟော၏။ အနု–နောက်ထပ်+ဝါတ–ဖွဲ့စပ်အပ်သော အလွှာ၊ ဝါ–အနှားပတ်၊ အနှားပတ် နှစ်မျိုးတွင်

သြဝန္ဒေယျကရဏမတ္တေနာတိ–ကား၊ အာဂန္တုကပတ္တာရောပနမတ္တေန–အာဂန္တုကအလွှာကို တင်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ [**"သြ အ–ဆောက်ခ်ီ+ဝန္ဒေယျ–တိုးပွားစေအပ်သော အနုပတ်"** ဟူသည် နဂို တလုပ်မြောင်းပေါ်ဝယ် နောက်ထပ် အာဂန္တုကအလွှာ တင်ခြင်းတည်း၊ ထိုသို့ တင်ခြင်းကို **"သလင်းထောင်ခြင်း"** ဟု ဆိုကြသည်။] ဝါ–တစ်နည်း၊ ကထိနစီဝရတော–ကထိန်လျှာသက်နံ်းမှ၊ ပတ္တာ–အဝတ်လွှာကို၊ ဂဟေတွာ–ယူပြီး၍၊ အညသ္မိံ–အခြားသော၊ (ကထိန်လျှာသက်နံ်းမှ အခြားသော၊) အကထိနစီဝရေ–ကထိန်လျှာမဟုတ်သော သက်နံ်း၌၊ ပတ္တာရောပနမတ္တေန–အာဂန္တုကအလွှာကို တင်ခြင်းမျှဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ **ကမ္မလမဒ္ဒနမတ္တေနာ**တိ–ကား၊ ဇေဝါရဲယေဝ–တစ်ကြိမ်သာလျှင်၊ ရဇေန– ဆိုးရည်၌၊ ဝက္ခိတ္တေန– ထည့်အပ်သော၊ (ထည့်၍ ဆိုးအပ်သော၊) ဒန္ဓဝဏ္ဏေန–ဆင်စွယ်ရောင်ရှိသော အဝတ်ဖြင့်၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ပဏ္ဏုပလာသဝဏ္ဏေန–ဖက်ရွက်ရောင်အဆင်းရှိသော အဝတ်ဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ)၊ ပန–ဆက်၊ သကိ ဝါ–တစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ–နှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ရတ္တာ–ဆိုးအပ်သည်၊ (သမာနမ္ပိ–ဖြစ်သော်လည်း၊) သာရုပ္ပ–လျောက်ပတ်သည်၊ (ရဟန်းများ ဝတ်ခြင်းငှာ လျောက်ပတ်သည်၊) သစေ ဟောတိ–အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဇဝ သတိ–သော်၊ ကထိန် အတ္ထရိတုံ)၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏။

နိမိတ္တကတောနာတိ–ကား၊ ဣမိနာ ဒုသေန–ဤအဝတ်ဖြင့်၊ ကထိန်–ကို၊ အတ္ထရိသာမိ–ခင်းအုံ၊ ဣတိ ဇဝ–သို့၊ နိမိတ္တကတေန–ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်ရှိသော သက်နံ်းဖြင့်၊(နေ ဟောတိ) ဟိ–မှန်၊ ဇေတ္တကမေဝ–ဤမျှ လောက်သော စကားကိုသာ၊ ပရိဝါရေ–၌၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ပန–ဝါဒန္တ ရ၊ အဒ္ဓကထာသု–ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ အယံ သာဒ္ဌကောာ–ဤ အဝတ်သည်၊ သုနှရော–ကောင်း၏၊ ဣမိနာ–ဤအဝတ်ဖြင့်၊ ကထိန်–ကို၊ အတ္ထရိတုံ–ဌာ၊

အလျှား အနားပတ်သည် အနုဝါတ မည်၏၊ သီဟိဠ်များ ရန်းသကဲ့သို့ သက်နံ်းရန်းသောအခါ ထိုအလျှား အနားပတ်သည် ကျောဘက် (လက်မောင်း၏ နောက်ဘက်) ၌ အများအားဖြင့် ရောက်နေသောကြောင့် ပိဋ္ဌိအနုဝါတလည်း မည်၏၊ ဘေးအနားက အနားပတ်သည် အခြေအရံ ဖြစ်သောကြောင့် ပရိဘဏ္ဍ မည်၏၊ သီဟိဠ်များ ရန်းသကဲ့သို့ ရန်းသောအခါ ဝမ်းဘက်၌ ရောက်နေသောကြောင့် ကုစ္ဆိအနုဝါတလည်း မည်၏၊ [ပိဋ္ဌိ ၊ပေ၊ မဏ္ဍေနာတိ ဒီဃတော အနုဝါတဿ အာရောပနမတ္တေန၊ ကုစ္ဆိ ၊ပေ၊ မဏ္ဍေနာတိ ပုထုလတော (အနံ့အားဖြင့်) အနုဝါတဿ အာရောပနမတ္တေန၊–ဋီကာ။]

သက္ကာ–တတ်ကောင်း၏၊ ကျွတိ ဇဝံ–သို့၊ နိမိတ္တကမ္မံ–အရိပ်နိမိတ်ပြုမှုကို၊ (သက်နိုးလှူအောင် အရိပ်နိမိတ် ပြုမှုကို၊) ကတ္တာ–၍၊ လဒ္ဓေန–ရအပ်သော အဝတ်ဖြင့်၊ (နှ ဟောတိ)၊ ကျွတိ ဝုတ္တံ၊ **ပရိကထာကတောနာ**တိ–ကား၊ ကထိနံ နာမ–ကထိန် မည်သည်ကို၊ ဒါတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–သင့်၏၊ ကထိနဒါယကော–ကထိန်ဒါယကာသည်၊ ဗဟုံ–စွာ၊ ပုညံ–ကို၊ ပသဝတိ–တိုးပွား စေ၏၊ ကျွတိ ဇဝံ–သို့၊ ပရိကထာယ–ပရိယာယ်စကားဖြင့်၊ ဥဗ္ဘာဒိတေန–ဖြစ်စေအပ်သော သက်နိုးဖြင့်၊ (နှ ဟောတိ)၊ [ကထိနံ ကထာ၊ ပရိယာယ+ ကထာ ပရိကထာ၊] ကထိနံ နာမ–ကထိန်သက်နိုး မည်သည်၊ အတိဥက္ကဋ္ဌ–အလွန်မြတ်သောသက်နိုး သည်၊ (ဘဝိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ မာတာရွေ–အမိကိုသော်မှလည်း၊ ဝိညာပေတုံ–သိစေခြင်းဌာ၊ (တောင်းခြင်းဌာ၊) နှ ဝဋ္ဋတိ၊ အာကာသတောာ–ကောင်းကင်မှ၊ ဩတိဿမေဝ–သက်ဆင်းကျရောက်လာသော သက်နိုးနှင့် တူသည်သာ၊ (ဘဝိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ကျွတိ – ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ **ကုက္ကုကတောနာ**တိ – ကား၊ တာဝကာလိကေန–တာဝကာလိကဖြစ်သော သက်နိုးဖြင့်၊ (ထို ကထိန်ခင်းရာ ကာလမျှ သုံးစွဲဖို့ရန် ဌားရမ်းအပ်သော သက်နိုးဖြင့်၊ နှ ဟောတိ၊) [**"တာဝကာလ + ဟတိတ် တာဝကာလိက"** ဟုပြု။]

သန္ဓိဓိကတောနာတိစတ္ထာ–ဌ၊ (လဒ္ဓမာနော–ရထိုက်သော၊) သန္ဓိဓိ စ–သန္ဓိဓိသည်၊ ကရဏသန္ဓိဓိ စ–ကရဏသန္ဓိဓိလည်းကောင်း၊ နိစယသန္ဓိဓိ စ–လည်းကောင်း၊ (ကျွတိ–သို့၊) ဒုဝိဓော–၏၊ တတ္ထ–ထို နှစ်ပါးတို့တွင်၊ တဒဟေဝ–ထိုနေ့ဌ၌ပင်၊ (ထို သက်နိုးလှူရာနေ့ဌ၌ပင်၊) အကတ္တာ–ချုပ်ဆိုးသမူ မပြုဘဲ၊ ထပေတ္တာ– သိမ်းထား၍၊ ကရဏံ– ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုခြင်းသည်၊ ကရဏသန္ဓိဓိ– မည်၏၊ (ပြုခြင်းအားဖြင့် သိုမှီးခြင်း မည်၏၊) သံယောာ–သည်၊ အဒ္ဓု–ယနေ့၊ ကထိနဒုသံ–ကထိန်လျှာအဝတ်ကို၊ လဘိတ္တာ–ရပြီး၍၊ ပုနဒိဝသော–နောက်တစ်နေ့ဌ၌၊ (နှက်ဖြန်ခါမှ၊) ဒေတိ– ပေး၏၊ (ကထိန်ခံမည့် ရဟန်းအား ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ပေး၏၊) အယ–ဤ နောက်နေ့မှ ပေးခြင်းသည်၊

ကထိနံ နာမ ၊ပေ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ။ကထိန်သက်နိုးဟူသည်မှာ အလွန်သန့်ရှင်း မြင့်မြတ်သော သက်နိုးဖြစ်ရမည်၊ မယ်တော်ကိုမျှ မတောင်းကောင်း၊ ကောင်းကင်မှ အလိုအလျောက် ကျလာသော ဒိုးပေါ်ကျ အဝတ်ကဲ့သို့ မည်သူ့ကိုမျှ အရိပ်နိမိတ် ပရိယာယ်စကား ပြောကြား၍ ရအပ်သော သက်နိုးမျိုး မဖြစ်စေရ၊ ထို့ကြောင့် **"နိ နိမိတ္တကတေန"** စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။

နိစ္စယသန္ဓိမ–မည်၏။ (ကထိန်အဝတ်ကို မပေးသေးဘဲ သိမ်းထားသောအား ဖြင့် သန္ဓိမ် မည်၏။)[**"သန္ဓိမ်ကတေန–ပြုအပ်သော သိုမှီးသိမ်းဆည်းခြင်း ရှိသော အဝတ်ဖြင့်"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊] **နိသဒ္ဓိယေနာ**တိ–ကား၊ ရဏ္ဍိ နိသဒ္ဓိယေန–ညဉ့်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းရှိသော သက်နိုးဖြင့်၊ (ညဉ့်ကို လွန်သွား သော သက်နိုးဖြင့်၊ နေ ဟောတိ၊) ပရိဝါရေပိ–၌လည်း၊ နိသဒ္ဓိယံ နာမ ၊ပေ၊ ဥဋ္ဌဟတိတိ–ဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [(ယသ္မိ–အကြောင် သက်နိုးကို၊) ကရိယမာနေ–ချုပ်ဆိုးသမျှ ပြုအပ်စဉ်၊ အရုဏ–အရုဏ်သည်၊ ဥဋ္ဌဟတိ– တက်သွား၏၊ (တံ–ထို သက်နိုးသည်၊) နိသဒ္ဓိယံ နာမ–ယ မည်၏။]

အကပ္ပကတေနာတိ–ကား၊ အနာဒိနဋ္ဌကပ္ပမိန္ဒ္ဒုနာ–မယှဉ်အပ်သော ကပ္ပမိန္ဒ္ဒု ရှိသော သက်နိုးဖြင့်၊ (နေ ဟောတိ၊) [ပါဠိတော်၌ **"အကပ္ပကတေန– မပြုအပ်သော ကပ္ပမိန္ဒ္ဒုရှိသော သက်နိုးဖြင့်"**ဟု ပေး၊] **အညတြ သယံဘိုယာ**တိ အာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အတ္ထောဇေ ဝေဒိတမ္ဘေါ၊) သယံဘူ ဥတ္တရာသဂ်အန္တရဝါသကေ–သက်နိုးကြီး, အပေါ်ခြေ ဧကသီ, သင်းပိုင်တို့ကို၊ ထပေတွာ – ထား၍၊ အညေန – သက်နိုး သုံးထည်မှ တစ်ပါးသော၊ ပစ္ဆိတ္ထရဏာဒိနာ–အိပ်ရာခင်း အစရှိသော အဝတ်ဖြင့်၊ (အာဒိဖြင့် မုခပုဉ္ဆန စသော ကျွန်သက်နိုး ငါးထည်ကို ယူပါ၊) အတ္ထတံ–ခင်းအပ်သည်၊ (သမာနံ)၊ အနတ္ထတံ–ခင်းအပ်သည် မမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ (အတ္ထော)၊ အညတြ **ပဠူကေန ဝါ အတိရေကပဠူကေန ဝါ**တိ–ကား၊ ပဠူ ခဏ္ဍာနိ ဝါ–ငါးခန်း တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကာနိ – ငါးခန်းထက် ပိုလွန်ကုန်သော၊ ခဏ္ဍာနိ ဝါ–အခန်းတို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကတွာ–၍၊ မဟာမဏ္ဍလ အမုမဏ္ဍလာနိ–ကြီးစွာသော အဝန်းအဝိုင်း, တစ်ဝက်ဖြစ်သော အဝန်းအဝိုင်း တို့ကို၊ (အိမ်ဝန်းကြီး, အိမ်ဝန်းငယ်တို့ကို၊) ဒသေတွာ–ပြပြီး၍၊ ကတေနေ၀–

ရဏ္ဍိနိသဒ္ဓိယေန။　　။ချုပ်ဆိုးနေစဉ် မပြီးဘဲ အရုဏ်တက်အောင် တစ်ညည်ကို လွန်သွားသော သက်နိုးကို **"ရဏ္ဍိနိသဒ္ဓိယေန"**ဟု ဆိုသည်၊ ထို လွန်သွားသော သက်နိုးသည် နိသဒ္ဓိယပါစိတ်အာပတ်၌ လာသော နိသဒ္ဓိယသက်နိုးမျိုးကဲ့သို့ စွန့်အပ်သော သက်နိုး မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် **"ရဏ္ဍိနိသဒ္ဓိယေနာတိ ရဏ္ဍိအတိက္ကန္တေန (ညဉ့်ကို လွန်သွားသော သက်နိုး ဖြင့်)"**ဟု ဋီကာတို့ ဖွင့်ကြသည်။

ပြုအပ်သော သင်္ကန်းဖြင့်သာ၊ (ကထိန် အတ္ထရိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ဟိ–မှန်၊ ဇဝ–ဤသို့ ပြုအပ်သော်၊ (စီဝရံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊) သမဏ္ဍလိကတံ–အိမ်ဝန်းကြီး, အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွ ပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို သင်္ကန်းကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ အညေန–အခြားသော၊ အစ္ဆိန္နကေန ဝါ–လုံးလုံး မဖြတ်အပ်သော သင်္ကန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒွတ္တိစတုဒ္ဓဏေန ဝါ–နှစ်ခန်း, သုံးခန်း, လေးခန်း ရှိသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ကထိန် အတ္ထရိတုံ)၊ နဝဋ္ဋတိ၊ **အညတြ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထာရာ**တိ–ကား၊ ပုဂ္ဂလဿ–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏၊ အတ္ထာရံ–ခင်းခြင်းကို၊ ထပေတွာ–၍၊ အညေန–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ ခင်းခြင်းမှ တစ်ပါးသော၊ သံဃဿ ဝါ–သံဃာ၏သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏဿ ဝါ–၏သော်လည်း ကောင်း၊ အတ္ထာရေန–ခင်းခြင်းအားဖြင့်၊ (ကထိနံ) အတ္ထတံ နဟောတိ၊ [ကထိန်ခင်းရာ၌ သံဃာက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးအား ကထိန်ခင်းဖို့ရန် သင်္ကန်းပေး၍ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးကသာ ခင်းရသည်၊ သံဃာ စသည်တို့ကား အနုမောဒနာပြုရုံသာ ပြုနိုင်သည်।] **နိဿိမဒ္ဓော အနုမောဒတိ**တိ–ကား၊ ဗဟိဥပစာရသီမာယ–ဥပစာရသီမ၏ပြင်ဘက်၌၊ (ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌)၊ ဌိတောဝ–တည်သော ရဟန်းသည်၊ (ဧစေ) အနုမောဒတိ–အကယ်၍ အနုမောဒနာ ပြုအုံ၊ [ပါဠိတော်၌ပါသော **"ဧစ"**ကို ယူ၍ ပေးသည်၊ နဝ+သီမာ နိဿိမာ – ဥပစာရသီမ မဟုတ်သော ကျောင်းတိုက်၏ အပြင်ဘက်အရပ်၊ နိဿိမာယံ+ ဌိတောဝ–နိဿိမဒ္ဓောဝ။]

၃၀၉။ အဟတေနာတိ–ကား၊ အပရိဘုတ္တေန–မသုံးစွဲအပ်သော သင်္ကန်းဖြင့်၊ (**"ကထိန် အတ္ထတံ ဟောတိ"**၌ စပ်၊) **အဟတကပ္ပေနာ**တိ–ကား၊ အဟတသဒိသေန–မထုရိုက်(မဖွပ်လျှော်အပ်)သေးသော အသစ်နှင့်တူသော၊

အစ္ဆိန္နကေန။ ။ ဤ.စကားကို ထောက်၍ ကထိန်သင်္ကန်းသည် ဖြတ်၍ ချုပ်အပ်သော သင်္ကန်း ဖြစ်ရမည်၊ မဖြတ်ဘဲ ချုပ်အပ်သောသင်္ကန်း မဖြစ်ရ၊ ဒွတ္တိစတုဒ္ဓဏေ သင်္ကန်းလည်း မဟုတ်ရ၊ အနည်းဆုံး ၎င်းခန်းရှိသော သင်္ကန်းဖြစ်ရမည်ဟု မှတ်ပါ၊ ကထိန်သင်္ကန်း မဟုတ်လျှင်ကား အစ္ဆိန္နက (ဖြတ်အပ်သော သင်္ကန်း‌မဟုတ်သော်လည်း ဝိကပ္ပနာပြုချိန် ပရိဏ္ဍာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဝတ်ကောင်း၏၊) သို့သော် တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရုံကား မဆောင်ကောင်းပါ။

အဟတေန။ ။ အနုဋ္ဌတလက္ခဏာကို ဖွင့်ပြပြီး၍ အတ္ထတလက္ခဏာကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် **"အဟတေနာတိ"** စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဟည်ဋ္ဌ–ထုရိုက် ဖွပ်လျှော်သောအားဖြင့် ညှင်းဆဲအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဟတံ၊ နဝ + ဟတံ အဟတံ– တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မဝတ်ရသေးသောကြောင့် မဖွပ်လျှော်အပ်သေးသော အဝတ်သစ်၊ ထို့ကြောင့်

ဧကဝါရဲ့ ဝါ–တစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွိကွဏ္ဍဲ့ ဝါ–နှစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဓောတေန–ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးသော အဝတ်ဖြင့်၊ (ဟောတိ။)

ဝိလောတိကာယာတိ–ကား၊ ဟတ–ဝတ္ထကသာဋကေန–ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးသော အဝတ်ဟောင်း ပုဆိုးဖြင့်၊ (ဟောတိ)၊ **ပံသုကူလေနာ**တိ – ကား၊ တေဝိသတိယာ– နှစ်ဆယ်သုံးပါးသော၊ ခေတ္တေသု– ခေတ်တို့၌၊ ဥပဂန္ဓံ ပံသုကူလေန–ဖြစ်သော ပံသုကူသက်နံးဖြင့်၊ (ဟောတိ)၊ [**"တေဝိသတိ"**၏ သရုပ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ ရှုပါ।] ပံသုကူလိကဘိက္ခုနော–ပံသုကူစုတင်ဆောင်ရဟန်းသည်၊ စောဋကဘိက္ခု–အဝတ်ဆွမ်းကို၊ (အဝတ်ရှာ လှည့်လည်ခြင်းကို၊) အာဟိဏ္ဍိတွာ–လှည့်လည်ပြီး၍၊ လဒ္ဓစောဋကေဟိ–ရအပ်သော အဝတ်တို့ဖြင့်၊ ကတစီဝရေန–ပြုအပ်သော သင်္ကန်းဖြင့်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိဝိ–ဤသို့လည်း၊ ကုရန္ဒိမဟာပစ္စရိသု–တို့၌၊ ဝုတ္တော–ပြီ။

"အပရိဘုတ္တေန"ဟု အဓိပ္ပာယတ္တ ဖွင့်သည်၊ [အဝတ်၌ ပါရိုးဖြစ်သော ကစည်ရည်စသော အစာကို မချေရသေးသောကြောင့် ဤ အသစ်စက်စက် အဝတ်ကို **"အစာမချေအပ်သေးသော အဝတ်"**ဟုလည်းကောင်း, သက်နံ့ ဆိုးပြီးသောအခါ တောင့်နေအောင် ခေါက်ထားအပ်သော သက်နံ့:ပေါ်၌ ဂျပ်ပြားကြီးဖြင့် ဖိထားရာမှ ချွတ်ယူအပ်ခါစ ဖြစ်သောကြောင့် **"အသစ်ဂျပ်ချွတ်"**ဟုလည်းကောင်း ခေါ်စမှတ်ပြုကြရသည်။]

ဒွိကွဏ္ဍဲ့ ဝါ ဓောတေန။ ။ ကပ္ပသဒ္ဒါ၏ ကာလယုဂ စသော အနက်တို့တွင် သဒိသအနက်ဟု သိစေလို၍ **"အဟတသဒိသေန"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝတ်၍ တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်သာ ဖွတ်လျှော်ရသေးသောကြောင့် အသစ်စက်စက်နှင့် မထူးခြားသေး၊ အသစ်ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သော အဝတ်–ဟူလို၊ [ဤ၌ တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် ဖွပ်လျှော်အပ်သော အဝတ်ကို **"အဟတကပ္ပ"**ဟု ဆိုသဖြင့် လုံးလုံး မဖွပ်ရသေးသော အဝတ်ကို **"အဟတ"** ခေါ်ကြောင်း သိသာသည်။]

ဝိလောတိကာယ။ ။ အသစ်, အသစ်နှင့်အလားတူ အဝတ်နှစ်မျိုးကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် အဝတ်နှမ်း အဝတ်ဟောင်းကို **"ဝိလောတိက"**ဟု ခေါ်သည်ဟု ပြလို၍ **"ဟတဝတ္ထကသာဋကေန"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဟတ–အစာ ချေအပ်ပြီးဖြစ်၍ ဟောင်းနွမ်းသော+ဝတ္ထ–အဝတ်၊ သာဋက–ဝတ်ပြီး ပုဆိုးနှင့် ကုလားမများ၊ ဝတ်သော ထိုဘီ ထို အဝတ်သည် ဟောင်းနွမ်းသော်လည်း အဟတ, အဟတကပ္ပတို့လောက် မသစ်, မလတ်ဆတ်ရဲသာ၊ စုတ်ပြတ် ဟောင်းနွမ်းသော အဝတ်ကား: မဟုတ်ထိုက်ပါ၊

ပါပဏိကေနာတိ ပဒသေ-ဟူသော ပုဒ်၏၊ အာပဏဒွါရေ-ဈေးတံခါး အနီး၌၊ (ဈေးပေါက်၌၊) ပတိတပိလောတိကံ – ကျရစ်သော အဝတ်ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ကထိနတ္ထာယ-ကထိန်အကျိုးငှာ၊ ဒေတိ-အုံ၊ တေနာပိ-ထို အဝတ်ဖြင့်လည်း၊ (ကထိန် အတ္ထရိတုံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ သေသံ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ဝုတ္တာပိလ္လာသေနေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-၏၊ [**"အနိမိတ္တကတေန"** စသော ပုဒ် အပေါင်း၏ အနက်ကို၊ **"နိမိတ္တကတေန"**စသည်၌ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ-ဟူလို၊] ပန-ဆက်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ-ဤအရာ၌၊ (ဤအတ္ထတ္ထု၏ လက္ခဏာကို ပြရာ၌၊) သဟ ကထိနသ ၊ပေ၊ ဇာယန္တီ အာဒိ- အစရှိသော၊ ဗဟု- များစွာသော စကားကို၊ အဋ္ဌကထာသု- ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌၊ ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ-ထို အလုံးစုံသော စကားသည်၊ ပရိဝါရေ-ပရိဝါ၌၊ ပါဠိအာရုဠ္ဠမေဝ-ပါဠိတော်သို့ တက်ရောက်ပြီးသည်သာ၊ (ပါဠိတော်၌ သင်္ဂါယနာ တင်အပ်ပြီးသည်သာ၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ တတ္ထ-ထိုပရိဝါပါဠိတော် ၌၊ အာဂတနယေနေဝ- လာသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဟိ-မှန်၊ တစ်နည်း၊ ဟိ (ယသ္မာ)-ကြောင့်၊ ဣမ-ဤ ကထိနကဿ ဣကဒ္ဒ၊ အစုစ္စမာနေန-တိုက်ရိုက် မဆိုအပ်သော၊ တေန-ထို ပရိဝါစကားကြောင့်၊ ကထိနတ္ထာရကသ- ကထိန်ခင်းသော ရဟန်း၏၊ ကိဗ္ဗိ- တစ်စုံတစ်ခုသော သိဖွယ်အကျိုးသည်၊ နု ပရိဟာယတိ-မဆုတ်ယုတ်၊ (တသ္မာ တတ္ထ အာဂတ နယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။)

ထို့ကြောင့် ဝိမတိ၌ **"ဟတဝတ္ထသာဋကောတိ အတိနိဏ္ဏသာဋကော"**ဟု ရှိရာဝယ် **"နာတိနိဏ္ဏသာဋကော"**ဟု ရှိသင့်ပါသည်၊ ကထိန် သင်္ကန်းသည် ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းရှိသူအား ပေးရမည့် အဝတ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ကထိန်သင်္ကန်းကိုက ဟောင်းနွမ်းနေလျှင် အဘယ်မှာ ပေးထိုက်ပါတော့အုံနည်း?။

ပါပဏိကေန။ ။အာပဏဒွါရကို သမိုဗူပစာရအားဖြင့် ယူစေလို၍ **"အာပဏဒွါရေ"**ဟုလည်းကောင်း, ပ ၏ ပတိတ အနက်ကို ယူစေလို၍ **"ပတိတ ပိလောတိကံ"**ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်သည်၊ **"အာပဏေ+ပတိတံ ပါပဏံ၊ ပါပဏံယေဝ+ ပါပဏိကံ"**ဟု ပြု၊ [ယောနောဌ်ကား **"ပသာရိတော+အာပဏော ပါပဏော၊ တသ္မိံ+ ပတိတံ ပါပဏိကံ"**ဟု ပြုလေသည်။]

၃၁၀။ ဇေ၀–ဤသို့လျှင်၊ ကထိနတ္ထာရဲ–ကထိန်ခင်းပုံကို၊ ဒဿေတွာ–ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ–ဌ၊ ဥဒ္ဓာရဲ–ကထိန် ရုပ်သိမ်းပုံကို၊ ဒဿေတုံ–ဌ၀၊ **ကထဠ ।ပေ। ကထိနဋ္ဌိ**အာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂ၀ါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ တတ္ထ–ထို ကထဠ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ **မာတိကာ**တိ–ကား၊ မာတရော–အမိနှင့်တူသော အကျင့်ခေါင်းစဉ်တို့သည်၊ ဧနေတ္တိယော–သား သမီးကို ဖြစ်စေတတ်သော အမိရင်းနှင့်တူသော အကျင့်ခေါင်စဉ်တို့သည်၊ (ဣမာ အဠ္ဌ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ–မှန်၊ ကထိနဋ္ဌာရဲ–ကထိန် ရုပ်သိမ်းမှုကို၊ ဧတာ အဠ–ဤ ရှစ်ပါးသော မာတိကာတို့သည်၊ ဧနေတ္တိယော–ဖြစ်စေ တတ်ကုန်၏၊ တာသု–ထို မာတိကာတို့တွင်၊ အသာ–ထို မာတိကာ၏၊ ပဏ္ဏမန်–ဖဲသွားခြင်းဟူသော၊ (ဥပစာရသိမ်၏ ပြင်ပသို့ ဖဲသွားခြင်းဟူသော)၊ အန္တော–အဆုံးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သာ–ထို မာတိကာသည်၊) **ပဏ္ဏမနဋ္ဌိကာ**–ကာ မည်၏၊ ဇေ၀–ဤအတူ၊ သေသာပိ–ကြွင်းသော မာတိကာ တို့ကိုလည်း၊ ဝေဒိတမ္ဘာ–ကုန်၏၊ [**"နိဋ္ဌာနံ+အန္တော အသာတိ နိဋ္ဌာနဋ္ဌိကာ"** စသည်ဖြင့် သိပါ– ဟူလို။]

ဥဒ္ဓာရ။ ။ဥ–အထက်သို့ + ဘရ–ဆောင်ခြင်း၊ ကထိန်ခင်းသောအခါ ကျောင်းတိုက်၌ **"ကထိန်"**ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပညတ်တစ်မျိုးကို ဖြန့်ခင်းထား သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို ဖြန့်ခင်းထားခြင်းမှ ရုပ်သိမ်းမှုကို **"ဥဒ္ဓာရ"**ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ကထိနဥ္ဓာရ(ကထိနဒ္ဒါရ)–ကထိန် ရုပ်သိမ်းခြင်း"**ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ၊ ရှေးဆရာတို့ကား **"ကထိနဥ္ဓာရ(ကထိနဒ္ဒါရ)–ကထိန်နုစ်(နုတ်)ခြင်း"**ဟု သုံးစွဲကြ၏။

မာတိကာ။ ။**"မာတရော ဝိယာတိ မာတိကာ"**ဟု ပြု၊ မာတုနောင် ဣဝ အနက်၌ ကပစ္စည်း သက်၊ ဥ ကို ဣ ပြု၊ ထို့ကြောင့် **"မာတရော ।ပေ। အတ္ထော"** ဟု ဖွင့်သည်၊ [မာတာ ဝိယာတိ မာတိကာ၊ ဣဝတ္ထော ကပစ္စယော ဒဋ္ဌမ္ဘော၊ တေန သိဒ္ဓမတ္ထဲ ဒဿေမ္ဟာ အာဟ မာတိကာတိ မာတရောတိအာဒိ–ဝိမတိ၊]**"ဧနေတ္တိယော"** ၌ ဧနခဘက်+ကာရိတ် ဏေ+တိ ပစ္စည်း၊ ဧနေန္တိတိ ဧနေတ္တိယော ဟု ပြု။

ပဏ္ဏမနဋ္ဌိကာ။ ။**"ပဏ္ဏမန"**ဟူသည် ကထိန်ခင်းရာ ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာ ဖြစ်သော သိမ် (အပိုင်းအခြား)မှ ဖဲသွားခြင်းတည်း၊ အဠကထာအတိုင်း ဝိဂ္ဂဟပြု၊ **"ပဏ္ဏမနဋ္ဌ"**ဟု သမာသ် ပြီးပြီးမှ သွတ္တည် ဣကပစ္စည်း သက်၊ [သမာသ္ဠ ကပစ္စည်း မသက်သင့်၊ **"ပဏ္ဏမနဋ္ဌိကော"**ဟု ပုလ္လိင်လည်း (ကထိနဇ္ဈာရောကို ငဲ့၍)ရှိနိုင်သည်။]

ဆက်ဦးအုံ– ကထိန် အာနိသင် ငါးပါးကို မပျက်ပြယ်အောင် တားဆီးနိုင်သော ပညတ်တစ်မျိုးကို **"ပလိဿေ"**ဟု ခေါ်၏။ ပလိဗုဒ္ဓတိ–တားမြစ်တတ်၏။ ဣတိ ပလိဿေခေ၊ ထို ပလိဿေသည် စီဝရပလိဿေ၀, အာ၀ါသပလိဿေ၀ဟု နှစ်မျိုး ရှိ၏။ ကထိန်မှ အခြေအရဲ အာနိသင် အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော အ၀တ်သည် သက်နံ့ ချုပ်၍ မပြီးသေးသမျှ ထို အာနိသင်တို့ကို တားဆီးနိုင်သောကြောင့် **"စီ၀ရပလိဿေ၀"** မည်၏။ ချုပ်၍ ပြီးသောအခါ ဖြစ်စေ, ပျောက်ပျက်သွားသောအခါ ဖြစ်စေ, လာလတ္တံ့သော အခြားနည်းဖြင့် ကိစ္စ ပြီးသောအခါ ဖြစ်စေ စီ၀ရပလိဿေ၀ ပျက်၏။ သို့သော် ဤ ကျောင်းတိုက်၌ နေမြဲ နေသေးလျှင်ကား အာ၀ါသပလိဿေ၀က တားဆီးထားသောကြောင့် အာနိသင် ငါးပါး ရသေး၏။ ဤ ကျောင်းတိုက်၌ **"မနေတော့အုံ"**ဟု ကြံ၍ ရွှေ့ပြောင်း ဖဲသွားသောအခါ ထို အာ၀ါသပလိဿေ၀လည်း ပြတ်၏။ ကထိန် အာနိသင်လည်း တပေါင်းလပြည့် မရောက်စေကာမူ ပျက်ပြယ်လေတော့၏။

ပဏ္ဍမန် ၊ပေ၊ ဒ္ဓိကာ။ ။**"ပဏ္ဍမန်+အဒ္ဓေါ အသာ"**ဟူသော ဤဝိဂြိဟ်အရ မာတိကာကို အရကောက်ရ၏။ သို့သော် **"ဖဲသွားခြင်း အဆုံးရှိသော မာတိကာ"**ဟု မရှိ၊ ဖဲသွားခြင်း အဆုံးရှိသော ကထိန်နုတ်ခြင်းသာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် မာတိကာကို အရကောက်ရာ၌ ကထိန်နုတ်ခြင်း၏ ပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိက အမည်ကို မာတိကာ၌ တင်စားသော အဘေဒေါ၀စရ စကားဟု ၀ိမတိ ဆိုသည်။ [**"အဘေဒေါ၀စရ"**ဟူသည် အကျိုးဖြစ်သော ကထိန်နုတ်ခြင်း၏ အကျယ်ကို အကြောင်းမာတိကာ အကျဉ်း၌ တင်စားလော ဖလုပစာတည်း။ ထိုပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိက ကထိန်နုတ်ပုံကိုပြသော **"ပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိကာ"**ဟူသော ပါဠိကိုကား ကာရဏူပစာရ (အကြောင်း အနက်၏ အမည်ကို အကျိုးသဒ္ဒါ၌ တင်စားသော)အားဖြင့် **"ပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိကာ"**ဟု ခေါ်ရသည်။]

ဝိမတိ။ ။ပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိကော ကထိနုဒ္ဓာရော ၀ေ ဟိ သယံ အတ္ထာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ (မိမိဟူသော ကထိန်နုတ်ခြင်း, ကိုယ်တိုင် ဖဲသွားခြင်း အဆုံး၌ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်) ၀ေမဘောဒေါ၀စာရေန မာတိကာတိ ၀ုတ္တော၊ ဥဒ္ဓာရသော ပဏ္ဍမနဒ္ဓေ သမုပ္ပတ္တိတောဝ၊ တဒ္ဓိနိမုတ္တာယ စ မာတိကာယ အဘာ၀ါ တပ္ပကာသိကာပိ ၀ေတ္တ ပါဠိ မာတိကာတိ ၀တ္တုံ ယုဇ္ဇတိ၊ သာပိ ဟိ ပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိ ကုဒ္ဓာရပ္ပကာသနေန ပဏ္ဍမန္ဒ္ဓိကာတိ ၀ုတ္တာ၊ ၀ေ၀ နယော သေသုဒ္ဓာရေသုပိ။

အာဒါယသတ္တကကထာ

၃၁၁။ နေ ပစ္ခေသန္တိ–ကား၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ နေ အာဂမိသည်–မပြန်တော့အံ့၊ [ပစ္ခေသည်၌ **"ပတိ+ဣ ဂတိမှိ"**ဟူသော ဓာတ်+သည်ဝိဘတ်တည်း၊ ထို့ကြောင့် **"ပုန နေ အာဂမိသည်"**ဟု ဓာတ်နက် ဖွင့်သည်။] ပန–ဆက်၊ ပဏ္ဍမနန္တိကေ–ပဏ္ဍမနန္တိက မည်သော၊ (ဖဲသွားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) ဧတသ္မိ ကထိနဒ္ဓါရေ–ဤ ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်း၌၊ ပဌမ–စွာ၊ စီဝရပလိဗောဓော–စီဝရပလိဗောဓသည်၊ ဆိဒ္ဓတိ– ပြတ်၏၊ ပစ္ဆာ– နောက်မှ၊ အာဝါသပလိဗောဓော–သည်၊ (ဆဒ္ဓတိ)၊ ဟိ–မုန်၊ ဧဝံ–သို့၊ ပဏ္ဍမတော–ဖဲသွားသော ရဟန်း၏၊ စီဝရပလိဗောဓော–သည်၊ အဗ္ဗောဿီမာယမမေဝ–ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်း၌ပင်၊ (ကျောင်းတိုက် အတွင်းတုန်းကပင်၊) ဆိဒ္ဓတိ–ပြတ်ခဲ့၏၊ (**"ကတစီဝရံ"**ဟု ဆိုသောကြောင့် သက်နိုးချုပ်၍ ပြီးတုန်းက စီဝရပလိဗောဓ ပြတ်ခဲ့ပြီ၊) အာဝါသလိဗောဓော–သည်၊ သိမာတိက္ကမေ–ဥပစာရသိမ်ကို လွန်ရာအခါ၌၊ (ဆိဒ္ဓတိ–၏) စ–သာဓကကား၊ ပရိဝါရေ–၌၊ **ပဏ္ဍမနန္တိကောဟေ၊ ဆိဒ္ဓတိ**တိ–ဟူသော၊ ဧတံ–ဤ ဂါထာစကားကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ)ပိ–တို့သည်လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ [ပဏ္ဍမနန္တိကော–က မည်သော၊ (ဖဲသွားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) ကထိနဒ္ဓါရော–ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်းကို၊ အာဒီစ္စဗန္ဓနာ–နေမင်း၏ ဆွေတော်မျိုးတော် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည်၊ ဝုတ္တောဿ–ပြီ၊ ဧတေ–ဤ ပဏ္ဍမနန္တိကကထိနဒ္ဓါရကိုလည်း၊ ဓေ–သင့်အား၊ အဟံ–ငါသည်၊ ဝိသဇ္ဇိသံ–အံ့၊ စီဝရပလိဗောဓော–သည်၊ ပဌမ–စွာ၊ ဆိဒ္ဓတိ–၏၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ အာဝါသပလိဗောဓော–သည်၊ ဆိဒ္ဓတိ–၏။။]

စီဝရံ အာဒါယာတိ–ကား၊ အကတစီဝရံ–ချုပ်ဆိုးသမျှ မပြုအပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ (ပဏ္ဍမတိ၌စပ်၊) **ဗဟိသီမာဂတသာ**တိ–ကား၊

အာဒီစ္စဗန္ဓနာ။　　။ အာဒီစ္စသ+ဗန္ဓ၊ အာဒီစ္စဗန္ဓ–မြတ်စွာဘုရား၏ သာကီဝင် အနွယ်ကို **"အာဒီစ္စဂေါတ္တ"**ဟု ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် **"အာဒီစ္စဗန္ဓနာ"**ဟု ဆိုသည်၊ တစ်နည်း၊ **"အာဒီစ္စော+ဗန္ဓု ယဿာတိ အာဒီစ္စဗန္ဓု"**ဟု ပြု၊ **"တာဟံ"**ကို **"တေ+အဟံ"**ဟု ယောဇနာ ပုဒ်ဖြတ်သည်၊ **"ဧတေ တာဟံ ပန္ဓိဿံ"**၌ကား ပုဒ္ဓ ဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ်ဖြစ်၍ **"တံ+အဟံ"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်ရမည်။

အည်– မူလကျောင်းတိုက်မှ အခြားသော၊ သာမန္တဝိဟာရ– အနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂတသ–ရောက်သော၊ (တသ ဘိက္ခုနောဌ် စပ်၊) **ဇဝ် ဟောတီ**တိ–ကား၊ တသ္မိ ဝိဟာရေ–ထို အနီးဖြစ်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ သေနာသနဖာသုကံ ဝါ–ကျောင်းအိပ်ရာ၏ ချမ်းသာခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ သဟာယသမ္ဘတ္တိ ဝါ–အဖော်သဟဗ၏ ပြည့်ဖိုခြင်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဒိသွာ–တွေ့ရ၍၊ ဝါ–ခြင်းကြောင့်၊ ဇဝ်–ဤ အကြောသည်၊ ဟောတိ၊ ပန–ဆက်၊ နိဋ္ဌာနန္တိကေ–နိဋ္ဌာနန္တိက မည်သော၊ (သင်္ကန်း ပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) ဇတသ္မိ ကထိနဒ္ဒါရေ–၌၊ အာဝါသပလိဗောဓော–သည်၊ ပဌမ–စွာ၊ ဆိဒ္ဓတိ၊ ဟိ–မှန်၊ သော–ထို အာဝါသပလိဗောဓသည်၊ နု ပစ္ဆေသံ–မပြန်တော့အုံ၊ (ပြန်မသွားတော့အုံ၊) ဣတိ–သို့၊ စိတ္တေ–သည်၊ ဥပ္ပန္နမတ္တေယေဝ–ဖြစ်ကာမျှသော်သာလျှင်၊ ဆိဒ္ဓတိ၊ စ–သာဓကကား၊ **နိဋ္ဌာနန္တိကော၊ ဝေ၊ ဆိဒ္ဓတိ**တိ–ဟူသော၊ ဇတ်–ဤ ဂါထာစကားကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ)ပိ ဝုတ္တံ၊ [နိဋ္ဌာနန္တိကော–က မည်သော၊ (သင်္ကန်း ပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) ကထိနဒ္ဒါရော–ကို၊ အာဒိစ္စဗန္ဓနာ–သည်၊ ဝုတ္တော–ပြီ၊ ဇတ္ထ–ဤ နိဋ္ဌာနန္တိက ကထိနဒ္ဒါရကိုလည်း၊ တေ–အား၊ အဟံ–သည်၊ ဝိသမ္ဓိသံ–အုံ၊ အာဝါသ ပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဒ္ဓတိ၊ စိဝရေ–သည်၊ နိဋ္ဌိတေ–ပြီးစီးလတ်သော်၊ စိဝရ ပလိဗောဓော ဆိဒ္ဓတိ။]

ဇတေန နယေန – ဤနည်းအားဖြင့်၊ သေသမာတိကာဝိဘဇနေပိ–ကြွင်းသော မာတိကာတို့ကို အကျယ်ဝေဖန်ခြင်းဌာနလည်း၊ အတ္ထော ဝေဒိတမ္ဘော၊ ပန–အထူးကား၊ အယံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဝိသေသော–အထူးတည်း၊ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကေ–သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကကထိနဒ္ဒါရ၌၊ (ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်း၌)၊ ဒွေပိ–နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗလိဗောဓော–တို့သည်၊ **"နေပိမံ စီဝရံ ကာရေသံ၊ နု ပစ္ဆေသ"**န္တိ–ဟူ၍၊ (**"သင်္ကန်းကို လည်း ချုပ်ဆိုးသမူ မပြုစေတော့အုံ၊ ပြန်၍လည်း မသွားတော့အုံ"**ဟူ၍)၊ စိတ္တေ–ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နမတ္တေယေဝ–သော်သာ၊ ဇကတော–တစ်ပြိုင်နက်၊ ဆိဒ္ဓန္တိ–ပြတ်ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤကား အထူးတည်း၊ ဟိ–သာဓကကား၊ **သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကော ၊ဝေ၊ ဆိဒ္ဓန္တိ**တိ–ဟူသော၊ ဇတ်–ကို၊ (သံဂီတိ ကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ [သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကော–ကမည်သော၊(ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိ သော၊) ကထိနဒ္ဒါရော–ကို၊ အာဒိစ္စဗန္ဓနာ၊ ဝုတ္တော–ပြီ၊ ဇတ္ထ–ဤသန္ဓိဋ္ဌာနန္တိက

ကထိနဒ္ဒါရကိုလည်း၊ တေ အဟ်၊ ဝိသဒ္ဓိသ-ဆံ့၊ ဒွေ-ကုန်သော၊ ပလိဗောဓ-တို့သည်၊ အပုဗ္ဗ-ရှေ့လည်း မကျ၊ အစရိမ-နောက်လည်း မကျ၊ ဆိဒ္ဓန္တိ-ပြတ်ကုန်၏။]

ဧဝ-ဤသို့သျှင်၊ သဗ္ဗကထိနဒ္ဒါရေသု-အလုံးစုံသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်းတို့၌၊ ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒေါ-ပလိဗောဓတို့၏ ပြတ်ခြင်းကို၊ ဂေဒိတမ္ဘော-သိထိုက်၏၊ ပန-ဆက်၊ သော-ထို ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒသည်၊ (သက္ကာ၌ စပ်၊) ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန စ-ဤ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဝါရေ-၌၊ အာဂတဘာဝေန စ-တိုက်ရိုက်လာသည်၏ အဖြစ်အာ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇာနိတုံ-သိခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်း၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဝိတ္ထာရတော-အကျယ်အားဖြင့်၊ (မယာ)၊ နဝုတ္တော-မဆိုအပ်၊ ပန-ဆက်၊ အယ်-ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဇတ္ထ-ဤ ပလိဗောဓ ပြတ်ရာ၌၊ တစ်နည်း၊ ဇတ္ထ-ဤ ကထိန် ရုပ်သိမ်းရာ၌၊ သခ်ေပေါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း၊ [ယောဇနာ၌ **"ဇတ္ထာတိ ဣမသ္မိံ ကထိနဒ္ဓာရေ"**ဟု ဖွဲ့သည်။] နာသနန္တိကေ-နာသနန္တိကကထိနဒ္ဒါရ၌၊ (သက်နိုး ပျောက်ပျက်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်း၌)၊ အာဝါသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဒ္ဓတိ၊ စိဝရေ-သည်၊ နဒ္ဒေ-ပျောက်ပျက်လတ်သော်၊ (ပျောက်ပျက်ခါမှ)၊ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဒ္ဓတိ၊ ယသ္မာ-ကြောင့်၊ စိဝရေ-သည်၊ နဒ္ဒေ-လတ်သော်၊ စိဝရပလိဗောဓော, ဆိဒ္ဓတိ၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ နာသနန္တိကောတိ-ဟူ၍၊ (ပျောက်ပျက်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်းဟူ၍)၊ ဘဝတဝာ ဝုတ္တံ၊ သမန္တန္တိကေ-သဝန္တန္တိက ကထိနဒ္ဒါရ၌၊ (ကြားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်း၌)၊ စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဒ္ဓတိ၊ တသ္မာ၊ တသ-ထို ရဟန်း၏၊ သာဝနေန-နှင့်၊ (**"မိမိနေနဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်ဝယ် ကထိန်ရုပ်သိမ်းပြီတဲ့"**ဟု ကြားခြင်းနှင့်၊) သဟ-တကွ၊ အာဝါသပလိဗောဓော ဆိဒ္ဓတိ။

အာသာဝဏ္ဍေဒိကေ-အာသာဝဏ္ဍေဒိကကထိနဒ္ဒါရ၌၊ (သက်နိုး၌ဖြစ်သော အာသာ ပြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်း၌)၊ အာဝါသ ပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဒ္ဓတိ၊ စိဝရာသာယ-သက်နိုး၌ဖြစ်သော အာသာသည်၊ ဥပစ္ဆိန္နာယ-ပြတ်စဲလတ်သော်၊ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဒ္ဓတိ၊ ပန-ဆက်၊ အယ်-ဤအာသာဝဏ္ဍေဒိကကထိနဒ္ဒါရကို၊ (ဝုတ္တော နဝုတ္တောတို့၌စပ်၊) ဝါ-သည်၊

(အနေကပွဘောဒေါ ဟောတိ၌ စပ်၊) ယသ္မာ–ကြောင့်၊ အနာသာယ ၊ပေ၊ နပစ္စေသန္တိအာဒိနာ–အစရှိသော၊ နယေန–နည်းဖြင့်၊ ဣတရေဟိ–တစ်ပါးကုန်သော၊ (အာသာဝဏ္ဍေဒိကကထိနဋ္ဌါရမှ တစ်ပါးကုန်သော၊) ဥဒ္ဓါရေဟိ–ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဒိ–တကွ၊ ဝေါမိသေဒေသနော–ရောနှောကြောင်းဒေသနာရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အနေကပွဘောဒေါ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [အနာသာယ–မတောင့်တအပ်ရာအရပ်၌၊ လဘတိ–ရ၏၊ အာသာယ–တောင့်တအပ်ရာ အရပ်၌၊ နလဘတိ၊ တသ–ထို ရဟန်း၏၊ ဧဝံ–ဤ အကြံသည်၊ ဟောတိ။ (ကိ?)၊ ဣဒေဝ–ဤ အရပ်၌ပင်၊ ဣဒမ်စီဝရံ–ကို၊ ကာရေသံ–ချုပ်ဆိုးသမ္မှု ပြုစေအံ့၊ နၖ ပစ္စေသံ–မပြန်တော့အံ့၊ (ဣတိ–ဤ အကြံသည်၊ ဟောတိ၊) အာသာယ, အနာသယတို့၌ ဌာနီအာသာ၏ အမည်ကို ဌာနအရပ်ပေါ်၌ တင်စားသော ဥပစာစကားဟု ကြံပါ၊] တသ္မာ–ကြောင့်၊ ပရတော–နောက်၌၊ (အနာသာဒေါဠသက အခန်း၌၊) ဝိသုံ–သီးခြား၊ ဝိတ္ထာရေတွာ–ချဲ့၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော၊ ဣဒ–ဤနေရာ၌၊ (ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ဘဂဝတာ) နၖ ဝုတ္တော၊ [ဣဒ နၖ ဝုတ္တောတိ ပါဠိယံ မာတိကာပဒဘာဇနေ သာနန္တိကာနန္တိရံ နၖ ဝုတ္တော–ပါဠိတော်၌ မာတိကာကို အကျယ် ဝေဖန်ရာဝယ် သဝနန္တိကစ၏ အခြားမဲ့၌ အာသာဝဏ္ဍေဒိကကို ဟောတော်မမူအပ်။]

ဣဒ ပန – ဤနေရာ၌ကား၊ (မာတိကာ၏ ပဒဘာဇနီ၌ကား၊) သဝနန္တိကသ – သဝနန္တိကကထိနဋ္ဌါရ၏၊ အနန္တရံ – အခြားမဲ့၌၊ သီမာတိက္ကန္တိ ကော–သီမာတိက္ကန္တိကကထိနဋ္ဌါရကို၊ (တမေါင်းလပြည့်ဟူသော အုပ်င်းအခြားကို လွန်ခြင်းရှိသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်းကို၊) ဝုတ္တော၊ တတ္ထ–တို့ သီမာတိက္ကန္တိကကထိနဋ္ဌါရ၌၊ စီဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဒ္ဓတိ၊ တသ–

သီမာတိက္ကန္တိကော။ ။သီမာတိက္ကန္တိကော နာမ စီဝရကာလသီမာတိက္ကန္တိကောတိ ကေနစိ ဝုတ္တံ–တမေါင်းလပြည့်ဟူသော သင်္ကန်းကာလ အုပ်င်းအခြားကို လွန်ခြင်းရှိသော ကထိန်နုတ်ခြင်းကို သီမာတိက္ကန္တိကဟု အခေါ်ဆရာသည် ဆိုအပ်ပြီ၊ ဗဟိသီမာယံ စီဝရကာလသမယသ အတိက္ကန္တတ္တာ (ဥပစာရသီမ၏ ပြင်ပ၌ သင်္ကန်းကာလကို လွန်အပ်သောကြောင့်၊) သီမာတိက္ကန္တိကောတိ အယံ အမှာကံ ခန္တိ၊–သာရတ္ထား ဤသာရတ္ထအလို **"သီမာတိက္ကန္တိကော–ဥပစာရသီမ၏ပြင်ပ၌ သင်္ကန်းကာလကို လွန်ခြင်းရှိသော ကထိန်နုတ်ခြင်း"**ဟု ဆိုရလိမ့်မည်၊ သို့သော် ဤပါဒကို ဝိမတိက ပယ်၍ ကေစိဝါဒကိုပင် ထပ်မံ အုတည်ပြုသည်။

ထို ရဟန်း၏၊ ဗဟိသီမာယံ–ဥပစာရသီမံ ပြင်ပ၌၎င်း၊ အာဝါသပလိဗောဓော ဆိုဧတိ၊ သဟုဗ္ဘာရေ–သဟုဗ္ဘာရကထိနဒ္ဒါရဉ္စ၊ (ရဟန်းများနှင့်အတူ ကထိန် ရုပ်သိမ်းခြင်း၌၎င်း) ဒွေ–ကုန်သော၊ ပလိဗောဓာ–တို့သည်၊ အပုဗ္ဗ–ရှေ့လည်း မကျ၊ အာစရိမ–နောက်လည်း မကျ၊ ဆိဒ္ဓန္တိ၊ ဣတိ–ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား၊ (သနေ်ပေါ–အကျဉ်းချုပ်ဝဏ္ဏည်း၊) [**"အယံ ပနေတ္ထ သနေ်ပေါ"**ကို ပြန်၍ လှည့်သည်။]

ဥဝါ၆–၃၂၅။ ဧဝံ– ဤသို့လျှင်၊ အာဒါယဝါရေ– အာဒါယဝါရဉ်၊ သတ္တ ကထိနဒ္ဒါရေ–ခုနစ်မျိုးသော ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်းတို့ကို၊ (အာသာဝဿဒီက ကထိနဒ္ဒါရမှ တစ်ပါးသော ခုနစ်မျိုးသော ကထိနဒ္ဒါရတို့ကို၊) ဒသေဝတ္ဝာ–ပြတော်မူပြီး၍၊ ပုနေ–တစ်ဖန်၊ သမာဒါယဝါရေပိ–သမာဒါယဝါရဉ္ဉလည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပကတစီဝရသေ–ဝိပ္ပကတသက်နှံ့၏။ (အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော သက်နှံ့, ပြုတုန်း ပြုဆဲဖြစ်သော သက်နှံ့၏။) အာဒါယ သမာဒါယဝါရေသုပိ–အာဒါယဝါရ, သမာဒါယဝါရတို့ဉ္ဉလည်းကောင်း၊ ယထာသမ္ဘဝံ– ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ၊ တေယေ– ထို ခုနစ်မျိုးသော ကထိနဒ္ဒါရတို့ကိုပင်၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဒဿိတာ–ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တတော– ထို ဝါရတို့မှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ အန္တေဝသိမာယံ–ဥပစာရသီမံအတွင်း၌၎င်း၊ ပစ္စေဿ, နံ ပစ္စေဿန္တိ–ဟူသော၊ ဣမံ ဝိဓိ–ဤ အစီအရင်ကို၊ အနာဝသိတွာဝ– မသုံးသပ်မူ၍သာ၊ နံ ပစ္စေဿန္တိ–ဟူသော၊ ဣမမေဝ–ဤ အစီအရင်ကိုသာ၊

သဟုဗ္ဘာရေ။　　။ ပါဠိတော်၌ **"သော ကတစီဝရော ပစ္စေဿံ ပစ္စေဿန္တိ သမ္ဘူဏာတိ ကထိနဒ္ဒါရံ–ပြုအပ်ပြီးသော သက်နှံ့ရှိသော ထို ရဟန်းသည် ပြန်မည် ပြန်မည်ဟု ကြံစည်၍ ပြန်သောအခါ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို မိ၏"** ဤသို့ ဆိုသော ကြောင့် စီဝရပလိဗောဓက အရင်ပြတ်နှင့်၏ဟု ဆိုရ၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် **"ဒွေ ပလိဗောဓာ အပုဗ္ဗံ အာစရိမံ ဆိဒ္ဓန္တိ"**နှင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်လောဟု စောဒနာဖွယ် ရှိ၏၊ ဝိမတိ ဖြေပုံကား အကတစီဝရ ပုဂ္ဂိုလ်မှာလည်း ထိုကဲ့သို့ ပြန်မည်ဟု အဓိဋ္ဌာန် ရှိသင့်၏၊ ပြန်သွားဒ၍ ကျောင်းတိုက်၌ ရှိရင်းစွဲ သံဃာများနှင့်အတူ နတ်သောအခါ ပလိဗောဓ နှစ်မျိုးလုံး ပြတ်သည့် ပက္ခကို ရည်ရွယ်၍ **"ဒွေ ပလိဗောဓာ ၊ပေ၊ ဆိဒ္ဓန္တိ"**ဟု ဆိုကြောင်း ပါဠိတော်၌ **"ကတစီဝရော"**ဟူသော စကားသည် ဥပလက္ခဏမျှသာ ဖြစ်၍ အကတစီဝရကိုလည်း ယူနိုင်ကြောင်းကို မိန့်သည်။

အာမသိတွာ–သုံးသပ်တော်မူပြီး၍လည်းကောင်း၊ အနမိဠိုတေနာတိအာဒိနာ–အစရှိသော၊ နယေန စ–နည်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယေ ယေ–အကြင် အကြင် ဝါရတို့သည်၊ ယုဇ္ဇန္တိ–ဖြစ်သင့်ကုန်၏၊ တေ တေ–ထိုထို ဝါရတို့ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဒဿိတာ–ကုန်ပြီ၊ [**"အနမိဠိုတေန– ပြန်မည် မပြန်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိသဖြင့်"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊] တတောဝ–ထို ဝါရတို့မှ၊ ပရံ–၌၊ စိဝရာသာယ ပက္ကမတိတိအာဒိနာ–အစရှိသော၊ နယေန–ဖြင့်၊ [စိဝရာသာယ–သင်္ကန်းအာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ ပက္ကမတိ–ဖဲသွား၏ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ၊] ဣတရေဟိ–အခြားသော ဣထိန် ရှုပ်သိမ်းခြင်းတို့နှင့်၊ (အာသာဝဿေဒိက ကထိနဒ္ဓါရမှ တစ်ပါးသော ကထိနဒ္ဓါရတို့နှင့်၊) သဒ္ဓိ–ကွ၊ ဝေါဒိသကဝ နယေန–ရောနှောကြောင်း နည်းအားဖြင့်၊ အနေကဂ္ဂတ္တာ–အကြိမ်များစွာ၊ အာသာဝဿေဒိက–အာသာဝဿေဒိကကထိနဒ္ဓါရကို၊ ဒေယ်တွာ၊ ပုန–ဖန်၊ ဒိသံဂမိယဝသေန စ–အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားမည့် ရဟန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖာသုဝိဟာရိကဝသေန စ–ချမ်းချမ်းသာသာ နေလိုသော ရဟန်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိဋ္ဌာနန္တိကေသု–နိဋ္ဌာနန္တိကကထိနဒ္ဓါရ တို့၌၊ ယုဇ္ဇမာနာ–ဖြစ်သင့်ကုန်သော၊ ကထိနဒ္ဓါရာ–တို့ကို၊ (ဘဂဝတာ) ဒဿိတာ။

ဧဝံ–လျှင်၊ ပဘေဒတောဝ–အပြားအားဖြင့်၊ ကထိနဒ္ဓါရဲ–ကို၊ ဒဿေတွာ–၍၊ ဣဒါနိ–၌၊ တေန တေန ကထိနဒ္ဓါရေန–ထိုထို ကထိန်ရုပ်သိမ်းခြင်း၌၊ ယေ ပလိဿောဓာ–အကြင် ပလိဿောဓတို့သည်၊ ဆိဇ္ဇန္တိ–ပြတ်ကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တာ–ကုန်ပြီ၊ တေသံ–ထို ပလိဿောဓတို့၏၊ ပဋိပက္ခေ–ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အာဝါသ အပလိဿောဓ, စီဝရ အပလိဿောဓတို့ကို၊) ဒဿေန္တော–ပြတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဒွေမေ ,ပေ၊ ပလိဿောဓတိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ တတ္ထ–ထို ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကား၊ ရပ်၌၊ စတ္ထေနာတိ–ကား၊ ယေန စိတ္တေန–အကြင် စိတ်ဖြင့်၊ သော အာဝါသော–ထို မူလကျောင်းတိုက်သည်၊ ဝါ – ကို၊ စတ္ထော – စွန့်လွှတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ တံ (စိတ္တံ)–

ထို စိတ်သည်၊ စတ္တ နာမ–စတ္တ မည်၏၊ တေန စတ္တေန–ထို စွန့်ကြောင်းစိတ်ဖြင့်၊ (ပက္ကမတိ၌ စပ်၊) ဝန္တ မုတ္တေသုပိ–ဝန္တ မုတ္တတို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော–ပင်တည်း၊ [**"ယေန စိတ္တေန သော အာဝါသော ဝန္တော ဟောတိ၊ တံ ဝန္တံ နာမ၊ တေန ဝန္တေန"** (ထို ထွေးအံ့ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊) ယေန စိတ္တေန သော အာဝါသော မုတ္တော ဟောတိ၊ တံ မုတ္တံ နာမ၊ တေန မုတ္တေန (ထို လွတ်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်)ဟု နည်းတူသိပါ–ဟူလို၊] သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌၊ သေသံ–ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေव–ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း၊ [ပါဠိတော်ကို အစဉ်အတိုင်း သေချာစွာ ကြည့်လျှင် ဆိုအပ်ပြီးသော အဓိဗွာယ်များကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ပါသည်။]

ကထိနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

ယေန ၊ပေ၊ စတ္တं နာမ။　　။ **"ယေန စိတ္တေန"**ကို ကြည့်၍ **"စဒိယတိ ယေနာတိ စတ္တံ"**ဟု ကရဏသာဓ ပြုပြီးလျှင် စိတ်ကို အရကောက်ပါ၊ ရှေးစာအုပ်တို့၌ **"စိတ္တံ နာမ"**ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်၊ **"ဝဒိယတိ ယေနာတိ ဝန္တံ– ထွေးအန် အပ်ကြောင်း စိတ်၊ မုစ္စတိ ယေနာတိ မုတ္တံ–လွတ်အပ်ကြောင်း စိတ်"**ဟု ပြုစေလို၍ **"ဝန္တမုတ္တေသုပိ ဧသေဝ နယော"**ဟု မိန့်သည်။

ရွှေ ရွှေ ရွှေ ရွှေ ရွှေ ရွှေ

၈–စီဝရက္ခန္ဓကအဖွင့်

[သင်္ကန်းနှင့်စပ်သော သိက္ခာပုဒ်တို့၏ အယေါင်းကို ပြုရာအခန်း။]

ဇီဝိကဝတ္ထုကထာ

၃၂၆။ စီဝရက္ခန္ဓကေ–၌၊ **ပဒက္ခိဏာ**တိ–ကား၊ ဆေကာ–ကျွမ်းကျင်သည်၊ ကုသလာ–လိမ္မာသည်၊ (ဟောတိ)၊ **အဘိသဋ္ဌာ**တိ–ကား၊ အဘိဂတာ–ရှေ့ရှု ရောက်အပ် ရောက်နိုင်၏။ (သွားလာအပ်၊ သွားလာနိုင်၏။) ကေဟိ–အာဃယ်သူတို့သည်၊ အဘိဂတာ–ရှေ့ရှု ရောက်အပ် ရောက်နိုသနည်း?၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း။ အတ္ထိကေဟိ အတ္ထိကေဟိ–အလိုရှိကုန်, အလိုရှိကုန်သော၊ မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ (အဘိဂတာ၊ ဣတိ–ဤကား အဖြေတည်း၊) ပန–ဆက်၊ ကရဏတ္တေ–ကရိဏီးအနက်၌၊ သာမိဝစနံ–သာမိဝိဘတ်ကို၊ ကတွာ–၍၊ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ မနုဿာနန္တိ–ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ **ပညာသာယ စ ရတ္တိ ဂစ္ဆတိ**တိ–ကား၊ ပညာသကဟာပဏော–ငါးဆယ်သော အသပြာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ–ယူ၍၊ ရတ္တိ–ညဉ့်၌၊ (တစ်ညဉ့်အတွက်၊)

ပဒက္ခိဏာ ၊ပေ၊ ဂစ္ဆတိ။ ။အမ္ဗပါလီဟူသည် ဤခန္ဓကဋ္ဌလည်းကောင်း, ရှေးဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဋ္ဌလည်းကောင်း လာသည့်အတိုင်း ထင်ရှားသော **အမ္ဗပါလီ**ပင်တည်း။ ဤမျှလောက် ထင်ရှားသော **အမ္ဗပါလီ**သည် နဂိုကပင် သရက်ပင်ပေါ်၌ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေ နေခဲ့သော သတ္တိုးသမီးဖြစ်သည်၊ အရွယ်ရောက်သောအခါ အလွန်လှပသူဖြစ်၍ မင်းသားတိုင်းက အလိုရှိနေကြသောကြောင့် တရားရုံး၌ သူ့ရထိုက်, ငါ့ရထိုက် ငြင်းခုံကြရာ ထိုရန် မအေးမည်စိုး၍ တရားသူကြီးတို့က အမျှားနှင့် ဆက်ဆံအောင် ပြည့်တန်ဆာမ ရာထူးဖြင့် မြှောက်စားလိုက်ကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပြည်ကြီး၏ အဆင်တန်ဆာ (ပြည့်တန်ဆာမ) အဖြစ်ဖြင့် နေစဉ် **ဗိမ္ဗိသာရ**မင်းသည် ငယ်ရွယ်စဉ်က နောက်ပါ သုံးလေးယောက်နှင့်အတူ ရပ်ဖျောက်၍ **အမ္ဗပါလီ**ထံ ရောက်ဖူး၏။ ထို အကြိမ်၌ပင် ကိုယ်ဝန်ရကြောင်းကို သိ၍ ပြောသောအခါ **ဗိမ္ဗိသာရ**ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ **ဗိမ္ဗိသာရ**မင်း ဖြစ်ကြောင်း တိုးတိုးတိတ်တိတ် နှုတ်ပိတ်လက်ဆောင် ပေးခဲ့၏။ ကိုယ်ဝန်ရင်း၍ မွေးဖွားသောအခါ **"ဝိမလကောဏ္ဍည"**အမည်ရှိသော သတ္တိသားကို ရ၏၊ ထို သတ္တိသား ကြီးရင့်သောအခါ ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာဖြစ်သည်၊ **အမ္ဗပါလီ**မယ်တော်လည်း နောင်အခါ သူ့ဥယျာဉ်ဝယ် ကျောင်းတိုက်တည်၍ ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းပြီးနောက် ကျောင်းအမ ဖြစ်ပြီးမှ ဘိက္ခုနီ ပြု၍ ရဟန္တာမ ဖြစ်လေသည်။ [အမ္ဗပါလီထေရီဂါထာ။]

ဂ္ဂဆတိ–သွား၊ နိုင်၏၊ **နေဂမော**တိ–ကား၊ ကုဋ္ဌမ္ဖိယဂဏော–သူကြွယ်အပေါင်းတည်း၊ ဝါ–သူကြွယ်အပေါင်းတွင်. ပါဝင်သူတည်း။

၃၂၇။ သာလဝတီ ၊ပေ၊ ဝုဋ္ဌာပေသိတိ–ကား၊ နာဂရာ–မြို့သူမြို့သား၊ တို့သည်၊ (မြို့သူမြို့သားတို့က)၊ ဒွေသတသဟဿာနိ–နှစ်သိန်း၊ တို့လည်းကောင်း၊ ရာဇာ–သည်၊ (မင်းက)၊ သတသဟဿံ–တစ်သိန်း၊ လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တီဏိ သတသဟဿာနိ–သုံးသိန်း၊ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အည်–သုံးသိန်း၊ မှ တစ်ပါးသော၊ အာရာမမုယျာနဝါဟနာဒိပရိစ္ဆေဒံ စ–ခြံ၊ ဥယျာဉ်၊ ယာဉ်အစ ရှိသော အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း၊ ဒတ္တာ–၍၊ ဝုဋ္ဌာပေသုံ–ထစေကြကုန်ပြီ၊ (ထူထောင်ကြကုန်ပြီ၊) ဂဏိကဒ္ဒာနေ–အပေါင်းဆိုင်သော မိန်းမအရာ၌၊ (ပြည့်တန်ဆာမအရာ၌၊) ထပေသုံ–ထားကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ အဏ္ဍာ၊ [ဂဏသ+သန္ဓကာ ဂဏိကာ–လူအပေါင်း၏ ဥစ္စာ၊ (အပေါင်းဆိုင် ပြည့်တန်ဆာမ)၊ **ပဒ္မိသထေနေ စ ရဏ္ဍေ ဂ္ဂဆတိ**တိ–ကား၊ ရဏ္ဍေ–ညည်း၌၊ ပဒ္မိသတေန–အသီးအသီး တစ်ရာဖြင့်၊ (တစ်ရာစီဖြင့်၊) ဂ္ဂဆတိ–သွား၊ ရ၏၊ **ဂိလာနံ ပဋိဝေဒေယျန္တိ**–ကား၊ ဂိလာနဘာဝံ–ဂိလာနန၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာပေယျ–သိစေရပါမူကား၊ (ယံ နုနု–ကောင်းလေစွ)၊ **ကတ္တာရသုမ္ဘေ**တိ–ကား၊ ဒီဏ္ဍသုမ္ဘေ–ဟောင်းနွမ်းသော စကောဋ်၊ (စကောစုတ်၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ ဆင်ရှေ့ဟိ၌ စပ်။)

၃၂၈။ ကာ မေ ဒေဝ မာတာ၊ ကောဝ ပိတာတိ–ဟူ၍၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ ပုစ္ဆိ–မေးသနည်း?၊ တံ–ထို **ဇီဝက**ကို၊ အညေ–အခြားကုန်သော၊ ရာဇဒါရကာ–မင်းသားတို့သည်၊ ကိဋ္ဌန္တာ– ကစားကုန်စဉ်၊ ကလဟေ– ငြင်းခုံခြင်းသည်၊

နေဂမော။ ။ **"ရာဇဂဟကောဝ နေဂမော"**ဟု ပါဠိတော်၌ ရှိ၏။ ရာဇဂဟကောဖြင့် ရာဇြိဟ်မြို့၌ နေကြောင်းကို ပြပြီးဖြစ်သောကြောင့် နေဂမော အရ **"နိုဂုံး၌ နေသူ"**ဟု မဖြစ်နိုင်တော့၊ မြို့သူငွေးလောက် ပစ္စည်း မပေါဘဲ တောသူငွေးလောက်သာ ပစ္စည်း ပေါသောကြောင့် **"နေဂမော"**ကို **"ကုဋ္ဌိမ္ဖိယဂဏော"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ကုဋ္ဌမ္ဖ+ယသ+အတ္ထိတိ ကုဋ္ဌမ္ဖိယော၊ ဂဏော ကား ထို သူငွေးသည် နိုဂုံး (ဇနပုဒ်–နယ်) သူငွေး အမျိုးအစား ဖြစ်ကြောင်းကို ပြသည်ဟု ကြံပါ၊ ယောဇနာ၌ **"နိုဂမ+ဝသတိတိ နေဂမော"**ဟု ပြုလေသည်၊ ရာဇဂဟကော ကို ထောက်၍ စဉ်းစားသင့်၏၊ **"နိဂမ+ဓာတော (ဘ,ဝေါ) နေဂမော"**ဟုသာ ပြုသင့်သည်။

ကာ မေ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆိ။ ။ဤသို့ မေးသောအခါ **အဘယ**မင်းသည် တကယ်ပင် မသိ၍လော၊ သို့မဟုတ် မပြောလိုရှိ၍လေလော မသိရ၊ **"အဟမ္ပိ ခေါ တေ ဘဂဝေ ဇီဝက မာတရံ နု ဇာနာမိ၊ အပိ စာဟံ တေ ပိတာ၊ မယာသိ ပေါသာပိတောဝ"**ဟု

ဥဒ္ဓိတော–ဖြစ်ပါ၊လတ်သော်၊ နိမ္မာတိကောာ–အမေမရှိတဲ့.အကောင်၊ (အမိမဲ့သား၊) နိပ္ပိတိကောာ–အဖေမရှိတဲ့ အကောင်၊ (အဖမဲ့သား၊) ဣတိ–သို့၊ ဝဒန္တိ ကိရ–ပြောဆိုကြကုန်သတတ်၊ စ–သည်သာမကသေး၊ အညေသံ–မိမိမှတစ်ပါး အခြား ကုန်သော၊ ဒါရကာနံ–ကလေးတို့၏(အထံသို့)၊ ဆဏာဒီသု–ပွဲလမ်းသဘင် အစရှိသော အခါတို့၌၊ စူဠမာတာမဟာမာတာဒယော–မိထွေး, မိကြီး အစရှိ သူတို့သည်၊ (ခေါ်လေး, ခေါ်ကြီး အစရှိသူတို့သည်၊) ကိန္ဓိ–တစ်စုတစ်ခုသော လက်ဆောင်ကို၊ ပေသေန္တိ ယထာ–ပို့ကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ–တူ၊ တသ–ထို ဇီဝက၏ (အထံသို့)၊ ကောစိ–တစ်စုတစ်ယောက်သည်၊ ကိန္ဓိ–တစ်စု တစ်ခုသော လက်ဆောင်ကို၊ နေ ပေသေတိ–မပို့၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သော–ထို **ဇီဝက**သည်၊ တံ သဇ္ဇ–ထို အလုံးစုံကို၊ စိန္တေတွာ–စဉ်းစား၍၊ အဟံ–သည်၊ နိမ္မာတိကောယေ–တကယ်ပင် အမိမရှိသူသည်၊ (အမှိ)နေ ခေါ–ဖြစ်လေရော့ သလော?၊ ဣတိ–ထို့ကြောင့်၊ ဇာနနတ္ထံ–သိခြင်း အကျိုးငှာ၊ ကာ ဒေ မာတာ, ကော ပိတာတိ–ဟူ၍၊ ပုစ္ဆိ–ပြီ။

ယန္နူနာဟံ သိပ္ပံ သိက္ခေယျန္တိ–ကား၊ အဟံ–သည်၊ ဝေဒေသိပ္ပံ–ဆေးဆရာ၏ အတတ်ကို၊ ယန္နူနေ သိက္ခေယျံ–သင်ရပါမူကား, ကောင်းလေစု၊

ပြောဆိုလေသည်၊ ဤ၌ **အာဃ**မင်းသားသည် **"မွေးစားသော အဖေ"**ဟု ဆိုသော်လည်း **ဇီဝက**သူငယ်၏ ကိုယ်ဝန်သည် **အာဃ**မင်းသားနှင့်ရသော ကိုယ်ဝန်ပင်တည်း။

ဆက်ဦးအုံ– အာဃမင်းသား ဆိုသူသည်လည်း **ဥဒ္ဓေနီ**ပြည် **ပဒုမဝတီ**မည်သော ပြည့်တန်ဆာမ၏ သားပင်တည်း၊ **ဗိမ္ဗိသာရ**မဟာရာဇာသည် နုပျိုစဉ်အခါတုန်းက **ပဒုမဝတီ**၏ အကြောင်းကို ကြားရ၍ တွေ့ချင်လှသောကြောင့် ပုရောဟိတ်ကို ပြောပြရာ ပုရောဟိတ်က သူ၏ မန္တာန်အစွမ်းဖြင့် **ကုန္ဒိရ**နတ်ကို ပူးဝင်စေ၍ ထို **ကုန္ဒိရ**နတ်၏ အစွမ်းဖြင့် **ဗိမ္ဗိသာရ**မင်းပျိုကလေးကို **ပဒုမဝတီ** အထံသို့ ဆောင်ပို့ရသတတ်၊ ထို့ကြောင့် **အာဃ**မင်းသား ကိုယ်ဝန်ကို ရ၏၊ ကိုယ်ဝန်ရှိကြောင်းကို **ပဒုမဝတီ**သည် **ဗိမ္ဗိသာရ**မင်းအား ပြောပြရာ **ဗိမ္ဗိသာရ**မင်းသည် သူ၏ အမှတ်အသားပါသော လက်စွပ်ကို ပေး၍ သားတော်ဖွားလျှင် သူ့အထံသို့ ပို့ရန် မှာကြားခဲ့လေသည်၊ **အဇာတသတ်**၏ လုပ်ကြံမှုကြောင့် ခမည်းတော် **ဗိမ္ဗိသာရ**မဟာရာဇာ နတ်ရွာစံသောအခါ ထို **အာဃ**မင်းသားသည် သံဝေဂရ၍ ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ရဟန္တာ ဖြစ်လေသည်။ [**အာဃ** ထေရဂါထာ။]

ဣတိ–ဤသို့၊ စိန္တေသိ–ကြံပြီ၊ တသ–ထို ဇီဝက၏၊ ဇတ–ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ ကိရ–ဖြစ်သတတ်၊ (ကိ?)၊ ဣမာနိ ဟတ္ထိအသသိဟာဒီနိ–ဤ ဆင်အတတ်, မြင်းအတတ် အစရှိသော အတတ်တို့သည်၊ ပရူပဃာတပဋ္ဌ သဲယုတ္တာနိ–သူတစ်ပါးတို့ကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်၏၊ ဝေဒေသိပ္ပ–ဆေးဆရာ၏ အတတ်သည်၊ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂ–ရှေးအဖို့၌ မေတ္တာရှိသည်၊ (သတ္တဝါများကို အနာရောဂါ ကင်းကွာ၍ ကျန်းမာချမ်းသာစေလိုသော မေတ္တာ ရှေ့သွားရှိသည်၊ ဟုတ္တာ၊) သတ္တာနံ–တို့၏၊ ဟိတာပဋိသဲယုတ္တံ–စီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်၏၊ ဣတိ–ဤ အကြံသည်၊ (အဟောသိ ကိရ၊) တသ္မာ–ကြောင့်၊ ထိုသို့ အကြံဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝေဒေသိပ္ပမေဝ–ကိုသာ၊ သန္ဓာယ–၍၊ ယန္ဒုနာဟံ သိပ္ပံ သိက္ခေယျန္တိ–ဟူ၍၊ စိန္တေသိ။

အပိ စ–သည်သာမကသေး၊ [နောက်၌ **"စောဒိယမာနောပိ"**ဝယ် သမ္ပိဏ္ဍနပိ ကို ကြည့်၍ အပိ စကို အနက်ပေးသည်၊ ယောဇနာ၌ **"အပိ စ ကေန္ဒေန"**ဟု စွဲ၏။] အယ်–ဤ **ဇီဝက**သည်၊ [**"ပဋ္ဌန် အကာသိ"**၌ စပ်၊] ဣတော–ဤ ကမ္မာမှ၊ ကပ္ပသတသဟဿသ–ကမ္မာတစ်သိန်း၏၊ ဥပရိ–အထက်၌၊ ပဒုမုတ္တရသ–**ပဒုမုတ္တိ**ရ် မည်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဥပဋ္ဌာကံ–အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ (ဝေဒ္ဓံ၌ စပ်၊) အယ်–ဤ ယောကျ်ားသည်၊ ဗုဒ္ဓါပဋ္ဌာကော– ဘုရားရှင်၏ အလုပ်အကျွေးတည်း၊ ဣတိ– သို့၊ စတုပရိသန္တရေ– ပရိသတ်လေးပါး၏ အလယ်၌၊ ပဋ္ဌတဂုဏံ– ပျံ့နှံ့သော ဂုဏ်ရှိသော၊ ဝေဒ္ဓံ–ဆေးဆရာကို၊ ဒီသွာ–၍၊ အဟမ္ပိ–သည်လည်း၊ ဧဝရူပ–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဌာနန္တရံ–အရာထူးသို့၊ ပါပုဏေယျံ–ရောက်ရပါမူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော်... ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–သို့၊ စိန္တေတွာ–၍၊ သတ္တာဟံ–ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဗုဒ္ဓပွမုခသ–ဘုရား အမှူးရှိသော၊ သံဃသ–သံဃာတော် အား၊ ဒါနံ–အလှူကို၊ ဒတ္တာ–ပေးလှူပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဝန္ဒိတ္တာ–ဝပ်ရှိုးပြီး၍၊ ဘဂဝါ–ဖြတ်စွာဘုရား၊ အဟမ္ပိ–တပည့်တော်သည်လည်း၊ တုမှာကံ–ရှင်တော်ဘုရားတို့၏၊ ဥပဋ္ဌာကော–အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ အသုကဝေဒ္ဓော ဝိယ–ထိုမည်သော ဆေးဆရာကဲ့သို့၊ အနာဂတေ–နောင်အခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါပဋ္ဌာကော– ဘုရားရှင်၏ အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဘဝေယျ–ဖြစ်ရပါလိုမ၏၊ ဣတိ–သို့၊ ပတ္ထနံ–ဆုတောင်းမှုကို၊ အကာသိ–ပြုပြီ၊ တာယ ပုရိမပတ္ထနာယ–ထို ရှေးဦး ဖြစ်သော ဆုတောင်းမှုသည်၊ စောဒိယမာနော–တိုက်တွန်းနှိုးဆော်အပ်သည်၊

(ဟုတ္တာ)ပိ–ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ–ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ဧသ(ဧသော)–ဤ **ဒီဝက**သည်၊ ဝေဒ္ဓသိပ္ပမေဝ–ဆေးဆရာ၏ အတတ်ကိုသာ၊ သန္ဓာယ–၍၊ ယန္ဒုနှာဟ သိပ္ပံ သိက္ခေယျုန္တိ–ဟူ၍၊ စိန္တေသိ–ကြံပြီ။

၃၂၉။ ဒိသာပါမောက္ခာတိ–ကား၊ ဆဗ္ဗဒိသာသု–အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ ဝိဒိတောဘာ–အများသိအပ်သော၊ ပါကဋော–ထင်ရှားသော၊ ဝါ–တစ်နည်း၊ ပဓာနော–ပြဋ္ဌာန်းသော၊ (ဝေဒ္ဓေါ ပဒ္ဓိဝသတိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ [**"ဒိသာသု+ပါမောက္ခာ ဒိသာပါမောက္ခာ"**ဟု ပြု၊ ပါမောက္ခာကို **"ဝိဒိတော ပါကဋော"**ဟုလည်းကောင်း၊ **"ပဓာနော"**ဟုလည်းကောင်း နှစ်နည်းဖွင့်သည်။] စ–ဆက်၊ တသ္မိံ သမယေ–ဒီဝကဏ်၏ အကြံဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ တက္ကသီလတော– တက္ကသိုလ်မှ၊ ဝါ(ဏိ)ဇာ– ကုန်သည်တို့သည်၊ အဘယ ရာဇကုမာရ–**အဘယ**မင်းသားကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အာဂမဲသု–လာကြကုန်ပြီ၊ တေ–ထို ကုန်သည်တို့ကို၊ ဒီဝကောဘာ–သည်၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ကုတောဘာ–အဘယ်အရပ်မှ၊ အာဂတာ–လာခဲ့ကြကုန်သနည်း?၊ ဣတိ–သို့၊ ပုစ္ဆိ–မေးပြီ၊ (မယ်–ဣန်ရပ်တို့သည်၊) တဲက္ကသီလ်တော–တက္ကသိုလ်မှ၊ (အာဂတာ–လာခဲ့ကြကုန်ပြီ၊) ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ တတ္တ–ထို တက္ကသိုလ်၌၊ ဝေဒ္ဓသိဗ္ဗာ၀ရိယော–ဆေးဆရာ၏ အတတ်ကို သင်ပေးသော ဆရာသည်၊ အတ္ထိ–ရှိပါသလော?၊ ဣတိ–သို့၊ ပုစ္ဆိ–ပြီ၊ ကုမာရ–မင်းသား၊ အာမ–အိမ်း၊ တက္ကသီလာယ–၌၊ ဒိသာပါမောက္ခော–အရပ်မျက်နှာတို့၌ ထင်ရှားကျော်စောသော၊ ဝါ–အရပ်မျက်နှာတို့၌ ပဓာနဖြစ်သော၊ ဝေဒ္ဓော–ဆေးဆရာသည်၊ ပဒ္ဓိဝသတိ–နေပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ (ဣတိ–ဤစကားကို၊ ဣတိ တစ်လုံး အကျေကြ်ပါ၊) သုတ္တာ–ကြား၍၊ တေနဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ယဒါ–အကြင် အခါ၌၊ ဂစ္ဆထ–ပြန်သွားကြကုန်၏၊ (တဒါ–၌၊) မယ္ဟံ–ဣန်တော်အား၊ အာရောစေယျာထ–ပြောကြပါကုန်၊ ဣတိ အာဟ–ပြီ၊ တေ–ထို ကုန်သည်တို့သည်၊ တထာ–ထို ပြောအပ်သည့်အတိုင်း၊ အကံသု–ပြုကြကုန်ပြီ၊ သော–ထို **ဒီဝက**သည်၊ ဗိတရ–ခမည်းတော်ကို၊ အနုပဋ္ဌာ–မပန်ဖြောဘဲ၊ တေဟိ–ထို ကုန်သည်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ–တကွ၊ တက္ကသီလ–တက္ကသိုလ်သို့၊ အဂမာသိ–လိုက်သွားပြီ၊ တေန–ထို့ကြောင့်၊ အဘယ ရာဇကုမာရ အနုပဋ္ဌာတိ အာဒိ–အစရှိသော စကာကို၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

ဣဒ္ဓာမဟံ ၊ပေ၊ သိက္ခိတ္ကန္တိ (ဇတ္ထ–ဌ်)၊ ဝုဋ္ဌတ္ထ–လျှို့ဝှက်သော အနက်ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဒရိတ္ထာ ဒဿေမိ) – ထုတ်၍ ပြဦးအုံ၊ တဲ – ထို **ဓီဝက**ကို၊ ဥပသက်မန္ဒ – ချဉ်းကပ်လာသည်ကို၊ ဒီဃာ– မြင်၍၊ သော ဝေဒေါ– ထို ဆေးဆရာသည်၊ တာတ–အမောင်၊ တွဲ–သည်၊ ကောာ–အာဘယ်သူသည်၊ အသိ–ဖြစ်သနည်း?၊ ဣတိ ဟို၌၊ သော–ထို **ဓီဝက**သည်၊ (အဟံ–ဣန်တော်သည်၊) ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇေ– ဗိမ္ဗိသာရ မဟာရာဇာ၏၊ နတ္ထာ– မြေးဖြစ်သော၊ အဘယရာဇကုမာရသ–အဘယမင်းသား၏၊ ပုတ္တောာ–သားတော်သည်၊ အမှိ–ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ၊ အာဟ–ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ တာတ–အမောင်၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ တွဲ–သည်၊ ဣဓ–ဤ အရပ်သို့၊ အာဂတောာ–လာသည်၊ အသိ–ဖြစ်သနည်း?၊ ဣတိ (ဟုစ္ဆိ)၊ တတောာ–ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်၊ သော–ထို **ဓီဝက**သည်၊ (အဟံ–ဣန်တော်သည်၊) တုမှာကံ–အရှင်ဆရာတို့၏၊ သန္တိကေ–အထံ၌၊ သိဗ္ဗ–အတတ်ကို၊ သိက္ခိတုံ–သင်ခြင်းငှာ၊ (အာဂတောာ–သည်၊ အမှိ၊) ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–ပြောဆိုပြီး၍၊ အာစရိယ–ဆရာ၊ အဟံ–သည်၊ သိပ္ပံ–အတတ်ကို၊ (ဆေးဆရာ၏ အတတ်ကို၊) သိက္ခိတုံ၊ ဣဒ္ဓာမိ–အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ၊ အာဟ–ပြီ။

ဗဟူ ဂဏ္ဍာတီတိ–ကား၊ အညေ–**ဓီဝက**မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဇတ္ထိယ ကုမာရဒယော–မင်းဇာတ်ရှိသော သတ္တိသား အစရှိသူတို့သည်၊ (မင်းသား စသူတို့သည်၊) အာစရိယဿ–အား၊ ဓနံ–ဥစ္စာကို၊ ဒတ္တာ–ပေးပြီး၍၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကမ္မံ–အလုပ်ကို၊ အကတ္တာ–မပြုလုပ်မူ၍၊ သိက္ခန္တိယေဝ ယထာ–သင်ရုံသာ သင်ကြရကုန်သကဲ့သို့၊ ဇဝံ–တူ၊ သော–ထို **ဓီဝက**သည်၊ နု (သိက္ခတိ)–သင်ရုံသာ သင်ရသည် မဟုတ်၊ ပန–အဟုတ်ကား၊ သော–**ဓီဝက**သည်၊ ကိဉ္စိ–သော၊ ဓနံ–ကို၊ အဒတ္တာ–မပေးနိုင်၍၊ (မပေးနိုင်ခြင်းကြောင့်၊) ဓမ္မန္တေဝါသိကောဝ–ဓမ္မအန္တေဝါသိကသည်သာ၊ ဟုတ္တာ–၍၊ ဇဏ်ကာလံ–တစ်ချိန်၌၊ ဥပဇ္ဈာယသ–ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကြီး၏၊ ကမ္မံ–အလုပ်ကို၊ ကရောတိ–ပြုလုပ်ရ၏၊ [အတတ်သင်ပေးသော ဆရာကြီးကိုပင်**"ဥပဇ္ဈာယသ"** ဟု ဆိုထားသည်၊] ဇဏ် ကာလံ–၌၊ (သိပ္ပံ)၊ သိက္ခတိ–သင်ရ၏၊ ဇဝံ သန္တေပိ–ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဘိနီဟာရသမ္ပန္နော–ဆုတောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊ (ဗုဒ္ဓါပဌာဂအဖြစ်သို့ ရှေ့ရှုဆောင်ကြောင်း ဆုတောင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊) ကုလပုတ္တောာ– အမျိုးသားသည်၊ အတ္တနောာ– ၏၊ မေဓာဝိတာယ–

လျင်မြန်သော ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟုဠ–များစွာလည်း၊ ဂဏှာတိ–သင်ယူနိုင်၏၊ လဗဟုဠ–လျင်စွာလည်း၊ ဂဏှာတိ–၏၊ သုဠ– စ–ကောင်းစွာလည်း၊ ဥပဓာရေတိ– ရူးစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏၊ အသ– ထို အမျိုးသား၏၊ (အမျိုးသားဖြစ်သော **ဒီဃ**၏၊) ဝါ–သည်၊ ဂဟိတဠ–သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်သည်လည်း၊ နု သမ္ဘုသတိ–မပျောက်ပျက်၊ ဝါ–မမေ့။

သတ္တ စ ।ပေ। ပညာယတီတို ဇေ့ဍ–ဌ်။ (ဂုဇ္ဇတ္ထ–ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတ္တာ ဒသေယိ)–အံ့၊ အယ ဒီဃကော–သည်၊ (ဥဂ္ဂဟောသိဋ္ဌ စပ်၊) ယတ္တာက်–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အတတ်ကို၊ အာစရိယော–ဆရာကြီးသည်၊ ဇာနာတိ–သိ၏၊ ယ–အကြင် အတတ်ကို၊ (ဆရာတတ်သလောက် အတတ်ကို၊) အညေ–**ဒီဃက**မှ တစ်ပါးသော တပည့်တို့သည်၊ သောဌေသဟိ ဝသေဟိ–တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်တို့ဖြင့်၊ (တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ကြာအောင်၊) ဥဂ္ဂဟေ–ကျမ်္ဘီ–သင်ယူကြရ ကုန်၏၊ တं သဗ္ဗံ–ထို အလုံးစုံသော အတတ်ကို၊ (တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ကြာအောင် သင်ယူရသော အတတ်ကို၊) သတ္တဟိ မာသေဟိ–ခုနှစ်လတို့ဖြင့်၊ (သတ္တဟိ ဝသေဟိ–ခုနှစ်နှစ်တို့ဖြင့်၊) ဥဂ္ဂဟေသိ–သင်ယူပြီ၊ ပန–ထိုသို့ပင် ခုနှစ်လတို့ဖြင့် သင်ယူနိုင်ပါသော်လည်း၊ ဒေဝရညော–နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော၊ သက္ကသ–သိကြား၏၊ ဇော–ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ"?)၊ အယ–ဤ **ဒီဃက**သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ–ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဥပဇ္ဇာကော–အလုပ်အံ့ကျွေးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂဝိသာသကော– အမြတ်ဆုံးဖြစ်၍ အကျွမ်းဝင်သူသည်၊ ဘဝိသတိ–ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဟန္ဒ–ယခု၊ နံ–ထို **ဒီဃက**ကို၊ ဘောဇ္ဇယောနေ–ဆေးကို ယှဉ်စပ်စေနည်းကို၊ (ဆေးဖော်စပ်နည်းကို၊) သိက္ခာပေမိ–သင်စေအံ့၊

သတ္တဟိ မာသေဟိ။ ။ အချို့စာအုပ်၌ **"သတ္တတိ ဝဿေဟိ"**ဟု ရှိ၏၊ ရှေးစာအုပ်များ၌ကား: **"သတ္တဟိ မာသေဟိ"**ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိတော်၌ **"သတ္တ စ မေ ဝဿာနိ"**ကို ထောက်လျှင် **"သတ္တတိ ဝဿေဟိ"**ဟု ရှိသောပါဌ်က မှန်သကဲ့သို့ ထင်ရ၏၊ သို့သော် ခုနှစ်နှစ် သင်ရခြင်းမှာ သိကြားမင်း သင်ပေးအပ်သော အတတ်များကြောင့်သာ ကြာခြင်း ဖြစ်သည်၊ ဆရာကြီး၏ သင်ရိုးအတတ်ကိုကား: ခုနှစ်နှစ်ကြာအောင် သင်ဖွယ် မလိုပါ၊ ထို့ကြောင့် **ဒီဃက**၏ ဉာဏ်စွမ်း, ပါရမီစွမ်းကို ထောက်လျှင် **"သတ္တဟိ မာသေဟိ"**ဟူသော ပါဌ်သာ အမှန် ဖြစ်စရာ ရှိသည်၊ [**"ယတ္တာက် သိပ္ပံ အာစရိယော ဇာနာတိ၊ တတ္တာက် အယ ဒီဃကော ဇာနာတိ"**ဟု နိယမဝါကျ ထည့်၍ ယောဇနာ ပွင့်၏၊ ယတ္တာက်, ယဝိတို့၏ နိယမသည် **"တံ သဗ္ဗံ"**ဟု ရှိသောကြောင့် ထည့်ဖွယ် မလိုဟု ထင်သည်။]

ဣတိ–ဤ အကြံသည်၊ (အဟောသိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍၊ အာစရိယသ–၏၊ သရီရေ–ကိုယ်၌၎ အန္ဓာဝသိတွာ–ကပ်ဝင်၍၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် သင်ပေးအပ်သော်၊ ကမ္မဝိပါက်–ဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ရောဂါကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ အဝသေသရောဂ်–ကြွင်းသော ရောဂါကို၊ ဧကေနေဝ–တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဘေသဇ္ဇယောဂေန–ဆေးကို ယှဉ်စပ်ခြင်းဖြင့်၊ တိကိစ္ဆိတုံ–ကုစားခြင်းငှာ၊ သဏ္ဌာတိ–စွမ်းနိုင်၏၊ တထာ–ထို စွမ်းနိုင် လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နံ–ထို **ဇီဝက**ကို၊ ဘေသဇ္ဇယောဇနံ–ဆေးကို ယှဉ်စပ်စေနည်းကို၊ သိက္ခာပေသိ–သင်စေပြီ၊ (သင်ပေးပြီ။)

ပန–ထိုသို့ပင် သိကြား ကူ၍ သင်ပေးအပ်ပါသော်လည်း၊ သော–ထို **ဇီဝက**သည်၊ အာစရိယသ–၏၊ သန္ဓိကေ–၌၊ သိက္ခာမိ–သင်နေ၏၊ ဣတိ–သို့၊ မညတိ–မှတ်ထင်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဒါနိ–၌၊ ဇီဝကော–သည်၊ တိကိစ္ဆိတုံ–ဆေးကုခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော–စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ သဏ္ဌေန–သည်၊ ဝိသဋ္ဌမတ္တေ–လွတ်အပ်ကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဇဝ–သို့၊ (**"အဟံ ဓေါ ဗဟုဠ ဂဏ္ဍာမိ"** စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်လာသည့် အတိုင်း၊) စိန္တေတွာ–ကြံ၍၊ အာစရိယံ–ကို၊ ပုစ္ဆိ–ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ အာစရိယော–သည်၊ ဣမိနာ–ဤ **ဇီဝက**သည်၊ မမ–ငါ၏၊ အာနုဘာဝေန–အစွမ်းဖြင့်၊ နဉဂ္ဂဟိတံ–သင်ယူအပ်သည် မဟုတ်၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန–နတ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဉဂ္ဂဟိတံ–သင်ယူအပ်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဉတ္တာဝ–သိ၍သာလျှင်၊ (သိခြင်းကြောင့် သာလျှင်၊) **တေနဟိ ဘဏေ**တိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ–ဟောပြီ၊ **သမ္ဘာ ယောဇေံ အာဟိဏ္ဍန္တော**တိ–ကား၊ ဒိဝသေ ဒိဝသေ–နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း၊ ဧကေကေန–တစ်ပေါက်တစ်ပေါက်သော၊ ဒွါရေန–တံခါးဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ–ထွက်၍၊ စတ္တာရော ဒိဝသေ–လေးရက်တို့ပတ်လုံး၊ အာဟိဏ္ဍန္တော–လှည့်လည် လတ်သော်၊ (နှ အဒ္ဒသ၌ စပ်၊)

ကမ္မဝိပါက်။　　။ ကဲ၏ တိုက်ရိုက်အကျိုးဖြစ်သော ရောဂါဟူ၍ မရှိနိုင်၊ ကဲကို အရင်းခံ၍ စိတ်, ဥတု, အာဟာရတို့ကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါကိုပင် ကာရဏူပစာရ အားဖြင့် **"ကမ္မဝိပါက်"**ဟု ဆိုထားသည်၊ [ကမ္မဝိပါကန္တိ ကမ္မပစ္စယဥတုစိတ္တာဟာရ သမုဋ္ဌိတံ အပ္ပဋိဘယိယရောဂ် သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကမ္မဇေ အဘာဝါ၊ – ဝိမတိ။]

ဝရိတ္တံ ပါထေယျံ ပါဒါသိတိ–ကား၊ အပ္ပမတ္တက–နည်းသော အတိုင်း အရှည်ရှိသော ရိက္ခာကို၊ အဒါသိ–ပေးပြီ၊ [**"ပါထေယျမဒါသိ"**ဟုလည်း ရှိ၏။] ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (အပ္ပမတ္တက)၊ အဒါသိ–နည်း?၊) ကိရ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ တစ်နည်း၊ ကိရ–ချဲ့ဦးအုံ၊ တသ–ထို ဆရာကြီး၏၊ ဧတေ–ဤ အကြဿည်း အဟောသိ၊ (ကိ?)၊ အယ်–ဤ **ဒီဝက**သည်၊ မဟာကုလသ–ကြီးကျယ်သော အမျိုး၏၊ ပုတ္တောဘ–သားတည်း၊ ဂတမတ္တောဘ–ရောက်ကာမျှသည်၊ (သမာနော) ယေဝ–ဖြစ်သော်သာ၊ ပိတိပိတာမဟာနံ–ခမည်းတော်,ဘိုးတော်တို့၏၊ သန္တိကာ–အထံမှ၊ မဟာသက္ကာရံ–မျိုးစွာသော သက္ကာရကို၊ (များစွာသော ဆုလာဘ်ကို၊) လဘိဿတိ–ရလတ္တံ့၊ တတောဘ–ထိုသို့ ရခြင်းကြောင့်၊ မယံ့ ဝါ–ငါ၏သော် လည်းကောင်း၊ သိပ္ပသ ဝါ–အတတ်၏သော်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်–ဂုဏ် ကျေးဇူးကို၊ နု ဇာနိဿတိ–မသိလတ္တံ့၊ ပန–အနွယ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ–ခရီးအကြား၌၊ ဒီဃပါထေယျာ–ကုန်သော ရိက္ခာရှိသည်၊ (သမာနော–သော်၊) သိပ္ပံ–ကို၊ ပယောဇေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ အဝသံ–မချွတ်ဇကန်၊ မယံ့ စ–၏လည်း ကောင်း၊ သိပ္ပသ စ– လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်– ကို၊ ဇာနိဿတိ– သိလတ္တံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ပရိတ္တံ–အနည်းငယ်သော ရိက္ခာကို၊ ဒါပေသိ–ပေးစေပြီ။

သေဋ္ဌိဘရိယာဒီဝတ္ထုကထာ

ဥဇုဝ။ **ပသတေနာ**တိ–ကား၊ ဧကေဟတ္ထပုဋ္ဌေန–လက်တစ်ခုပ် အတိုင်း အရှည်ရှိသော၊ (သပ္ပိနာ၌ စပ်၊) **ဖိစုနာ**တိ–ကား၊ ကဗ္ဗာသပဋ္ဌလေန–ဝါဂွမ်းလွှာဖြင့်၊ (ဂဏှာတိ၌ စပ်၊) **ယတြ ဟိ နာမာ**တိ–ကား၊ ယာ–အကြင် သူဌေးကတော်သည်၊ (ဂါဟာပေသတိ)နာမ–ယူစေတုံသေး၏၊ (ယူစေတယ်ဟု ရှိရသေး၏။) အယ် ဃရဏီ–ဤ အိမ်ရှင် သူဌေးကတော်သည်၊ ယာဝ–အလွန်အကဲသာလျှင်၊ (**"လူဓါဝတ–ခေါင်းပါးလေစွ၊ ဝါ–နမြောလေစွ"** ဟု ပါဠိတော် ထည့်စပ်၊) **ကိမ္မိမာယန္တီ**–ကား၊ အယ် (ဃရဏီ)–ဤ အိမ်ရှင် သူဌေးကတော်သည်၊ မေ–ငါ့အား၊ (ကိဠိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေယျဓမ္မံ–ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊) ကိမ္မိ (ဒဿတိ)–အဘယ်မှာ ပေးတော့လတ္တံ့နည်း?၊ တစ်နည်း၊ အယ် (ဃရဏီ) – သည်၊ မေ – အား၊

(ကိုဋ္ဌိ–သော၊ ဒေယျဓမ္မ–ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော၊) ကိမ္မိ–အဘယ်ကို လည်း၊ (ဒသတိ–ပေးတော့လတ္တံ့နည်းဟု ပါဠိတော် ထည့်စပ်၊) **ဥပစာနာမေ တသ သံယမသာတ**ကို–ကား၊ ကတသ စ–ပြုအပ်ပြီးသော ဆေးကုမ္ဘအား လည်းကောင်း၊ ရောဂုပသမသ စ–ရောဂါ ငြိမ်းအေးခြင်းအားလည်းကောင်း၊ ဥပကာရံ–လျော်စွာပြုတတ်သော ကျေးဇူးကို၊ ဇာနမ–သိပါကုန်၏၊ ဣတိ (အယံ)–ကား၊ အဓိပ္ပာယော–သူဌေးကတော်၏ အလိုတည်း၊ [သဒ္ဒတ္ထမဟုတ် အဓိပ္ပာယတ္ထ–ဟူလို။]

၃၃၁။ သမ္ဘာလကၽာရံ တုယ္ဟံ ယောဘတူတိ (ဇတ္ထ–ဌ၊ ဂုဇ္ဇတ္ထ–ကို၊) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတ္ပာ ဒသေမိ)–အုံ၊ ရာဇာ–သည်၊ (စိန္တေတ္ပာ အာဟဋ္ဌ စပ်၊) ဣမံ–ဤ အလုံစုံသော တန်ဆာကို၊ သစေ ဂဏ္ဌိသတိ–အကယ်၍ ယူအုံ၊ (ဇဝံ သတိ)၊ ပမာဏယုတ္တေ–အတိုင်းအရှည်အား သင့်လျော်သော၊ ဌာနေ–အရာ၌၊ နံ–ထို **ဓိဝက**ကို၊ ထပေယာမိ–ထားအုံ၊ [ယှလ္လျင် သင့်တော်ရုံအရာ၌ ထားမည်–ဟူလို။] သစေ နံ ဂဏ္ဌိသတိ–အကယ်၍ မယူအုံ၊ (ဇဝံ သတိ)၊ နံ–ထို **ဓိဝက**ကို၊ အဗ္ဗဟ္ကရိကံ–အတွင်း၌ ဖြစ်သော၊ ဝိသာသကံ–အကျွမ်းဝင်သူကို၊ (အခြားနေရာ၌ **"ဝိသာသကံ–အကျွမ်းဝင်ခြင်း ရှိသူကို"**ဟုလည်း ရှိ၏။) ကရိသာမိ–အုံ၊ ဣတိ–သို့၊ စိန္တေတ္ပာ–ကြံ၍၊ ဇဝံ–ဤသို့၊ (**"သမ္ဘာလကၽာရံ တုယ္ဟံ ယောတူ"**ဟူ၍၊) အာဟ–မိန့်ပြီ၊ အာဃယကုမာရသာပိ–**အာဃယ**မင်းသား၏ လည်းကောင်း၊ နာဋ္ဌကာနမ္ပိ–ကချေသည် မောင်းမတို့၏လည်းကောင်း၊ စိတ္တံ–သည်၊ ဥပ္ပန္နိ–ဖြစ်ပြီ၊ (ကိ?)၊ နု ဂဏ္ဍေယျ–မယူပါမူကား၊ အဟော ဝတ–ဩော...ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ (စိတ္တံ ဥပ္ပန္နိ)၊ [မယှလ္လျင် အတွင်းလူ

ဥပ ।ပေ। **သံယမသ**။ ။ သာရတ္ထဋ္ဌ **"သံယမသာတိ အာနိသံသသ၊ ဥပယောဂတ္ထေ စေတं သာမိဝစနံ"**ဟု ဖွင့်၏။ ဤအလို–**"မယံ အဂါရိကာ နာမ–တို့မည်သည်၊ ဇေတသ သံယမသ–ဤ အကျိုးကို၊ (ထောပတ်ကို တို့ယူစေခြင်း အကျိုး‌ကို၊) ဥပစာနာမ–သိပါကုန်၏"**ဟု ပေးပါ။ သို့သော် သံယမသဒ္ဒါ၏ အာနိသံသ အနုက်ကို စဉ်းစားသင့်၏။ ဝိမတိဌ် သာရတ္ထအဖွင့်ကို သဘောမကျ၍ **"ပါဠိယံ သံယမသာတိ သဂၢဂုနသ အဓိသ္ဓနသ"**ဟု ဖွင့်၏။ သံယမသ–ထောပတ်ကို စွန့်မပစ်ဘဲ သိမ်းယူထားခြင်း‌၏၊ ဖလ–အကျိုးကို၊ **"ဥပစာနာမ"**ဟု ပေးပါ–ဟူလို၊ ဤ အဖွင့်သည် သံယမသဒ္ဒါ‌၏ စောင့်စည်းခြင်း အနက်နှင့် လျော်၏ဟု ထင်သည်၊ ဝိသဒ္ဓနသ‌၏ နောက်၌ **"ရောဂဿ"**ဟု အချို့စာအုပ်၌ ရှိသည်ကား ပါ‌ဠိပျက်ဟန် တူသည်။

ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် **"မယူလျှင် ကောင်းလေစွ"**ဟု အကြံ ဖြစ်ကြသည်။) သောပိ–ထိုဇီဝကသည်လည်း၊ တေသံ–ထိုသူတို့၏၊ (**အဘာယ**မင်းသားနှင့် မောင်းမတို့၏။) စိတ္တံ–ကို၊ ဥတ္တာ ဝိယ–သိသကဲ့သို့၊ ဒေဝ–မင်းမြတ်၊ ဣဒံ–ဤ အလုံးစုံသော တန်ဆာသည်၊ မေ–ကျွန်တော်၏၊ အယျိကာနံ–အဘွားတော်တို့၏၊ အာဘရဏံ–တန်ဆာပါတည်း၊ ဣဒံ–ဤ အလုံးစုံသော တန်ဆာကို၊ မယှံ– ကျွန်တော်အား၊ ဂဏှိတုံ– ယူခြင်းငှာ၊ နု ပတိရူပံ–မလျောက်ပတ်ပါ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–သံတော်ဦးတင်၍၊ **အလံ ဒေဝါ**တိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ–သံတော်ဦးတင်ပြီ။

အဓိကာရံ မေ ဒေဝေါ သရတူတိ–ကား၊ မေ–ကျွန်တော်၏၊ ဝါ–သည်၊ ကတသ–ပြုအပ်ပြီးသော ဆေးကုမှုအား၊ ဥပကာရံ–လျော်စွာ ပြုတတ်သော ကျေးဇူးကို၊ ဒေဝေါ–မင်းမြတ်သည်၊ သရတု–အမှတ်ရတော်ရူပါ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ရာဇာ–သည်၊ ပသန္နော–ကြည်ညိုလည်း၊ (ကျေနပ်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ – အလုံးစုံ အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော၊ (အိမ်၏ အသုံးအဆောင် အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသော၊) ဂေဟဋ္ဌ–အိမ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အမ္ဗဝနုယျာနဋ္ဌ– သရက်ဥယျာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနသဝဋ္ဌရံ– နှစ်စဉ်၊ (နှစ်တိုင်း၊) သတသဟသေ ဥဋ္ဌာနကံ–တစ်သိန်းသော အခွန်ကို ထွက်စေနိုင်သော၊ ဂါမဋ္ဌ–ရွာဆုကိုလည်းကောင်း၊ မဟာသက္ကာရဋ္ဌ–များစွာသော ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ဆုလာဘ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒတ္တာ–ပေးပြီး၍၊ တေနဟိ ဘဏေတိ အာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ–ပြောပြီ။

ရာဇဂဟသေဋ္ဌိဝတ္ထုကထာ

ဉ၃၂။ သက္ခိဿသိ ပန တွံ ဂဟပတိတိ–ဟူ၍၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ အာဟ–ပြောသနည်း?၊ ကိရ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ တစ်နည်း၊ ကိုရ–ချဲ့. ဣရိယာပထ သမ္ဘရိဝတ္တနေနေ–ဣရိယာပုထ်ကို ပြောင်းလွဲခြင်းကြောင့်၊ မတ္ထလုံ်–ဦးကျောက်သည်၊ နု သဏ္ဌာတိ–ကောင်းစွာ မတည်နိုင်၊ အသေ စ–ထို သူဌေး၏လည်း၊ ဝါ–သည်လည်း၊ တိဟိ သတ္တာဟေဟိ–သုံးသတ္တာဟတို့ဖြင့်၊ နိစ္စလသ–လှုပ်ရှားခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိပန္နသ– အိပ်လတ်သော်၊ မတ္ထလုံ်– သည်၊

သဏ္ဌာဟိသေတိ–ကောင်းစွာတည်လတ္တံ့၊ ဣတိ–သို့၊ ဥတ္တာ–၍၊ သတ္တာသတ္တာ မာသေ–ခုနစ်လ ခုနစ်လတို့ကို၊ ပဋိဇာနိတ္တာ–ဝန်ခံပြီး၍၊ သတ္တာသတ္တာဒိဝေသိ– ခုနစ်ရက် ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ အပ္ပေဝ နာမ နိပ်ဇ္ဇေယ္ယု–အိပ်နိုင်တန်ရာ ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံခြင်းကြောင့်၊ နံ–ထို သူဌေးကို၊ ဧဝ–ဤသို့ **"သက္ခိဿသိ ပန တွံ ဂဟပတိ"** ဟူ၍၊ အာဟ–ပြောပြီ၊ တေနေဝ–ထိုကြောင့်ပင်၊ ပရတောနောက်၌၊ အပိ စ ပဋိကစ္စေဝ မယာ ဥာတောတိ–ဟူ၍၊ (ဇီဝကေန) ဝုတ္တံ။

သိသ္ဓိ ဥိပ္ပာရေတ္တာတိ–ကား၊ သိသစမ္ဗံ–ဦးခေါင်းရေကို၊ အပနေတ္တာ–ဖယ်၍၊ **သိဒ္ဓိနိ ဝိနာ**ပေတ္တာတိ–ကား၊ သိဒ္ဓိနိ–ချုပ်စပ်ကို၊ ဝိဝရိတ္တာ–ဖွင့်၍၊ (ဒဿေသိ၌ စပ်၊) [ဦးခေါင်းအခွံ နှစ်ခု ဆက်စပ်နေသော အရပ်ကို **"ချုပ်စပ်=ဦးခေါင်းအစပ်=ဦးဆက်"**ဟု ခေါ်ကြသည်။] **နာဟံ အာစရိယ သက္ကောမိ**တိ–ကား၊ တသ–ထို သူဌေး၏၊ သရီရေ–ကိုယ်၌၊ မဟာဌာဟော–ကြီးစွာသော ပူလောင်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ ကိရ–ဖြတ်သတတဲ့၊ [ကြာရိယာပုထ် မပြောင်းလွှဲဘဲ အကြာကြီး အိပ်နေရသည့်အတွက် ကိုယ် အလွန်ပူလောင်နေသည်မှာ ထုံးစံပင် ဖြစ်၏။] တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဧဝ–ဤသို့၊ **"နာဟံ အာစရိယ သက္ကောမိ"**ဟူ၍၊ အာဟ–ပြီ၊ **တီဟိ သတ္တာဟောတိ**တိ–ကား၊ တီဟိ–သုံးဖက်ကုန်သော၊ ပယေဟိ–ဘေးတို့ဖြင့်၊ ဧကေကေန–တစ်ခု တစ်ခုသော၊ သတ္တာဟေန–သတ္တာဟအားဖြင့်၊ [ဤနည်းအားဖြင့် သုံးသတ္တာဟ ဖြစ်သည်–ဟူလို။]

၃၃၃။ ဧနံ ဥသ္သာရေတ္တာတိ–ကား၊ ဧနံ–လူအပေါင်းကို၊ နီဟာရာပေတ္တာ–ဖယ်ရှားစေ၍၊ (ဒဿေသိ၌ စပ်။)

ပန္နောတရာဇဝတ္ထုကထာ

၃၃၄။ ဇေဝ္ဏ္ဏ ဟေ သမ္ဘိတိ– ကား၊ အယံ ရာဇာ– ဤ မင်းသည်၊ ဝိစ္ဆိကသေ–ကင်းမြီးကောက်၏အတွက်၊ (ကင်းမြီးကောက်ကြောင့်၊) ဇာတော ကိရ–မွေးဖွားသတတဲ့၊ ဝိစ္ဆိကဝိသပဠိယာတာယ စ–ကင်းမြီးကော် အဆိပ်ကို ပယ်ရှားခြင်း အကျိုးငှာလည်း၊ သပ္ပိ– ထောပတ်သည်၊ ဝိစ္ဆိကာနံ– တို့၏၊

ဝါ–တို့သည်၊ ပဋ္ဌိကူလ်–ရွှံ့ရှာဖွယ်ကောင်းသော၊ ဘေသဇ္ဇ–ဆေးသည်၊ ဟောတိ–၏၊ တသ္မာ– ကြောင့်၊ ဧဝံ– ဤသို့၊ **"ဧဂ္ဂဏ္ဍ မေ သပ္ပိ"** ဟူ၍၊ အာဟ–ပြောပြီ၊ **ဥဒ္ဒေက် ဒဿတိ**တိ– ကား၊ ဥဂ္ဂါရ်– ကြို့ထိုးခြင်းကို၊ ဒဿတိ–ပေးလတ္တံ့၊ **ပညာသ ယောဇနိကာ ဟောတိ**တိ–ပညာသ ယောဇနာနိ–ယူဇနာ ငါးဆယ်တို့တိုင်တိုင်၊ ဂန္ဓ်–နေ့ချင်းပေါက် သွားခြင်းငှာ၊ သမတ္တာ–စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ကေဝလံ–နာဌာဂိရိ စသည်မဖက် သက်သက်၊ အသရရညော–ထို မင်း၏၊ ဟတ္ထိနီယေ–ဆင်မယဉ်သာသည်သာ၊ နု–သွားနိုင်သည် မဟုတ်သေး၊ နာဌာဂိရိ–မည်သော၊ ဟတ္ထိ–ဆင်သည်၊ ယောဇနသတံ–ယူဇနာ တစ်ရာတိုင်တိုင်၊ ဂစ္ဆတိ– နေ့ချင်းပေါက် သွားနိုင်၏၊ စေလကဏ္ဏော စ–**စေလကဏ္ဍ**မြင်းတော်လည်းကောင်း၊ **မဠ္ဠကေသော** စ–**မဠ္ဠကေသ**မြင်းတော်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဒွေ–နှစ်စီးကုန်သော၊ အသာ–မြင်းတော်တို့သည်၊ ဝိသယောဇနသတံ–ယူဇနာ တစ်ရာနှစ်ဆယ်တိုင်တိုင်၊ ဂစ္ဆန္တိ–နေ့ချင်းပေါက် သွားနိုင်ကုန်၏၊ ကာကော–**ကာက** မည်သော၊ ဒါသော–ကျွန်သည်၊ သဋ္ဌိ ယောဇနာနိ– ယူဇနာ ခြောက်ဆယ်တို့တိုင်တိုင်၊ ဂစ္ဆတိ– နေ့ချင်းပေါက် သွားနိုင်၏။

ကိရ–ချဲ့၊ ဇေသ–တစ်ယောက်သော၊ ကုလပုတ္တသ–အမျိုးသား၏၊ ဝါ–သည်၊ (နိသိန္နသည် စပ်၊) ဗုဒ္ဓေ–ဘုရားရှင်သည်၊ အနုပ္ပန္နေ–ပွင့်တော်မမူသေးမီ၊ ဇေဒီဝသ်–တစ်နေ့သ၌၊ ဘုဇ္ဈိတုံ–စားခြင်းငှာ၊ နိသိန္နသ–ထိုင်နေစဉ်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ– ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဒွါရေ– တံခါး၌၊ ဌတွာ– ရပ်၍၊ အဂမာသိ–ကြွသွားပြီ၊ တသ–ထို အမျိုးသားအား၊ ဇေကော–သော၊ ပုရိသော–သည်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ–သည်၊ အာဂန္တွာ–ကြွလာပြီး၍၊ ဂတော–ပြန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ အာရောစေသိ–ပြောပြီ၊ သော–ထို အမျိုးသားသည်၊ သုတ္တာ–ကြားရ၍၊ ဂန္ဓ–သွားလေ့၊ ဝဂေန–လျင်မြန်စွာ၊ ပတ္တ–သပိတ်ကို၊ အာဟရ–ဆောင်ယူချေလော၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ အာဟရာပေတွာ–ဆောင်ယူစေ၍၊ အတ္တနော–မိမိဖို့၊ သဒ္ဓိတံ–ပြင်ဆင်အပ်ပြီးသော၊ ဘတ္တံ–ထမင်းကို၊ သမ္ဘ–အလုံးစုံ၊ (အကုန်အစင်၊) ဒတ္တာ–လှူ၍၊ ပေသေသိ–ပို့စေပြီ၊ ဣတရော–အခြားသော ယောဂျားသည်၊ တံ–ထို သပိတ်ကို၊ အာဟရိတ္တာ–ဆောင်ယူ၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသ–၏၊ ဟတ္ထေ–လက်၌၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ ဘန္တေ၊ အယံ–တပည့်တော်သည်၊ တုမှာကံ–အရှင်ဘုရားတို့၏အတွက်၊ ကတေန–ဖြည့်အပ်သော၊

ဣရိယာ ကာယဝေယျာဝတိကေန–ဤ ကိုယ်ဖြင့် ကြောင့်ကြစိုက်သူ၏ အဖြစ် ကြောင့်၊ ယတ္ထ တတ္ထ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော ဘဝ၌၊ နိမ္မတ္တော–ဖြစ်ရသည်၊ (သမာနော)ပိ–သော်လည်း၊ ဝါဟနသမ္ပန္နော–ယာဉ်နှင့် ပြည့်စုံသူ သည်၊ ဟောမိ–ဖြစ်ရပါလိုမ်၏။ ဣတိ–သို့၊ ပတ္ထနံ–ဆုတောင်းမှုကို၊ အကာသိ–ပြုပြီ၊ သော အယံ–ထို ဝေယျာဝစ္စပြုသော ဤသူသည်၊ ဇောရဟိ–ယခုအခါ၌ ပဒ္ဓောတော နာမ–ပဒ္ဓောတာ မည်သော၊ ရာဇာ-သည်၊ ဇာတော–ဖြစ်ပြီ၊ တာယ ပတ္ထနာယ–ထို ဆုတောင်းမှုကြောင့်၊ အယံ ဝါဟနသမ္ပတ္တိ–ဤ ယာဉ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ (ဟောတိ–၏။)

သမ္ပိ ပါယေတွာတိ–ကား၊ သမ္ပိ–ကို၊ ပါယေတွာ စ–တိုက်ပြီး၍လည်း ကောင်း၊ ပရိစာရိကာနံ–အလုပ်အကျွေးတို့အား၊ အာဟာရာစာရေ–အာဟာရကို ပြုကျင့်ခြင်း၌၊ ဝိဓိ–အစီအရင်ကို၊ အာစိက္ခိတွာ စ–ပြောပြပြီး၍လည်းကောင်း၊ (**"နိပ္ပတိ–ထွက်ပြေးပြီ"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **နခေန ဓောသဇ္ဇံ ဩလုမ္ပေတွာ**တိ–ကား၊ နခေန–လက်သည်းဖြင့်၊ (**"နခေ–လက်သည်း၌"**ဟုလည်း ရှိ၏။) ဓောသဇ္ဇံ–ဆေးကို၊ ဩဒဟိတွာ–ထား၍၊ ပက္ခိပိတွာ–ထည့်၍၊ (ခါဒတ်၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ **နိစ္ဆာရေသိ**တိ–ကား၊ ဝိရေစေသိ–ဝမ်းလျှောစေပြီ၊ [ဝိပုဗ္ဗ+ စရခာတ်, ကာရိတ် ဏေပစ္စည်း၊ ဝိရေစန အနက်ဟော။]

ကာယဝေယျာဝတိကေန။ ။ **"ဗျာကရဏံ+အဓိတေ ဝေယျာကရဏိကော"** ဟူရာ၌ ဗျာကရဏမှ ဝေယျာကရဏ ဖြစ်သကဲ့သို့ ဗျာဝဋမှ ဝေယျာဝဋ ဖြစ်၏၊ ဗျာဝဋ္ဋ၌ ဝိ+အာ++ဝရခာတ်, တပစ္စည်း၊ **"ဗျာဝဋ္ဌသ+ဘာဝေါ (ကမ္မံ)"**ဟု ပြုလျှင် ဏျပစ္စည်း သက်၍ **"ဝေယျာဝစ္စံ"**ဟု ဗြီးသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း ဏျပစ္စည်း, တ၏ အ ကို ဣတပြု၍ **"ဝေယျာဝတိယ"**ဟု ဗြီးနိုင်ရကား **"ဝေယျာဝတိယ"**ဟု ရှိပြီး ယ ကို ကပြု၍ **"ဝေယျာဝတိက"**ဟု ဖြစ်သည်၊ ကာယေန+ဝေယျာဝတိကံ ကာယဝေယျာဝတိကံ–ကိုယ်ဖြင့်+ကြောင့်ကြစိုက်သူ၏အဖြစ် (ကြောင့်ကြစိုက်သူ၏ အလုပ်။)

နခေန ।ပေ। ပက္ခိပိတွာ။ ။ ဩလုမ္ပေတွာ၌ အဝ ပုဗ္ဗ+လုပခာတ်+ရုခာဒိ တည်း၊ **"ဝိလုမ္ပန–(လုယက်ခြင်း)အနက်ဟော"**ဟု ဓာတ်ကျမ်း၌ ဆိုအ်၏၊ ဤ နေရာ၌ လုယူခြင်း မဟုတ်ဘဲ ရိုးရိုးယူခြင်းကိုပင် **"ဩလုမ္ပန, ဝိလုမ္ပန"**ဟု မှတ်ပါ၊ **"လက်သည်းဖြင့် ဆေးကို ယူ၍"** ဟူလို၊ ဩဒဟိတွာကား အဓိဗျာယ်ဖွင့်တည်း၊

သိဝေယျကဒုဿယုဂကထာ

၃၃၅။ သိဝေယျကံ နာမ–**သိဝေယျက** မည်သည်ကား၊ ဥတ္တရကုရုသု–မြောက်ကျွန်းတို့၌၊ သိဝထိကံ–သုသာန်၌ ဖြစ်သော၊ အဝမင်္ဂလဝတ္ထု–မင်္ဂလာမရှိသော အဝတ်တည်း၊ တတ္ထ–ထို မြောက်ကျွန်းတို့၌၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ မတံ–လူသေကောင်ကို၊ တေန ဝတ္ထေန–ထို အဝတ်ဖြင့်၊ ဝေဋ္ဌေတွာ–ရစ်ပတ်၍၊ နိက္ခိပန္တိ– ကိရ–ချထားကြကုန်သတတ်၊ တံ–ထို အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်သော အလောင်းကောင်ကို၊ မံသပေသိတိ–အသားတစ်ဟူ၍၊ သလ္လက္ခေတွာ–မှတ်ထင်၍၊ ဟတ္ထိသောဏ္ဍာကသကုဏာ–ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော နှာမောင်းရှိသော ငှက်တို့သည်၊ (ငှက်ဆင်တို့သည်၊) ဥက္ခိပိတွာ–မြှောက်ချီ၍၊ ဟိမဝန္တံ ကူရေ– ဟိမဝန္တာတောင်ထွတ်၌၊ ထပေတွာ– ထား၍၊ ဝတ္ထံ– အဝတ်ကို၊ အပနေတွာ–ဖယ်၍၊ ခါဒန္တိ–ခဲစားကြကုန်၏၊ အထ–ထိုမှနောက်၌၊ ဝနစရကာ–တောလည်မုဆိုးတို့သည်၊ ဝတ္ထံ–ကို၊ ဒိသွာ–မြင်၍၊ ရညော–မင်းဖို့၊ အာဟရန္တိ–ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ (ဤနည်းအားဖြင့်၊) ဣဒံ–ဤအဝတ်ကို၊

ပက္ခိပိတွာလည်း ဩဒဟိတွာကို ထပ်ဖွင့်ခြင်းပင်တည်း၊ **"ထည့်ခြင်း"**ဟူသည် **"မည်သည့်အရာ၌ ထည့်"**ဟု အာဓေရကို ငဲ့၏၊ ထို့ကြောင့် **"နဏေ ၊ပေ၊ ဩဒဟိတွာ"** ဟု ရှိလျှင် ကောင်းသည်။

သိဝထိကံ။ ။သိဝထိကန္တိ သိဝါ ဇမ္ဗုကာ ကုဏပခါဒနတ္ထာယ အာဂန္တာ တိဋ္ဌန္တိ ဇေတ္ထာတိ သိဝဋ္ဌံ၊ တဒေဝ သိဝထိကံ၊ ဣမိနာ သိဝထိကာယ+ဥပ္ပန္နံ သိဝေယျကံ၊ ထိကသဒ္ဒသ လောပ ကတ္တာတိ ဒဿေတိ၊–ယောဇနာ။

ဟတ္ထိသောဏ္ဍက ၊ပေ၊ ခါဒန္တိ။ ။ဟတ္ထိ သောဏ္ဍော ဝိယ သောဏ္ဍော ယေသန္တိ ဟတ္ထိသောဏ္ဍကာ၊ (သမာသန္တ ကပစ္စည်း၊) ဟတ္ထိသောဏ္ဍကာ စ + တေ + သကုဏာ စာတိ ဟတ္ထိသောဏ္ဍကသကုဏာ၊ **"ထို ငှက်ဆင်ကြီးတို့သည် မြောက်ကျွန်းမှ အဝတ်ကို ချီ၍ ဟိမဝန္တာတောင်သို့ ယူလာနိုင်၏"**ဟူသော စကားကို ကောက်ချက်ချလျှင် မြောက်ကျွန်းဟူသော အရပ်သည် ထို ငှက်ဆင်ကြီးများ ပျံနိုင်လောက်သော အရပ်ဖြစ်၍ အလွန် မဝေးနိုင်၊ ယခုခေတ် လေယာဉ်ပျံတို့ကား ထို ငှက်ဆင်ကြီးတို့ထက်ပင် အားကောင်းစရာ ရှိသည်။

ပဇ္ဇောတေန–**ပဇ္ဇောတ**မင်းသည်၊ လဒ္ဓံ–ရအပ်ပြီ၊ သိဝိရဠေ–သိဝိတိုင်း၌၊ ကုသလာ–ကျွမ်းကျင်ကုန်သော၊ ဣတ္ထိယော–တို့သည်၊ တိဟိ အံသူဟိ–သုံးမြှင်သော ချည်တိုဖြင့်၊ သုတ္တံ–ချည်ကို၊ ကန္တန္တိ–ငင်ကြကုန်၏။ (ချည်သုံးမြှင်ကို ကျစ်၍ ချည်ငင်ကြသည်။) ဧတံ–ဤ အဝတ်သည်၊ တေန သုတ္တေန–ထို ချည်ဖြင့်၊ ဝါယိတဝတ္ထံ–ရက်အပ်သော အဝတ်တည်း၊ ဣတိဝိ–ဤသို့လည်း၊ ဝဒန္တိ–ဆိုကြကုန်၏။ [ဤမှ နောက်၌ **"တေနာဟု ၊ပေ၊ ဝဒန္တိတိ"** ဟု ပါ၌တစ်မျိုးရှိသေး၏။ ထို ပါ၌ကို အပိုဟု ဆိုကြသည်။]

<u>ရှုရှုရှုရှုရှုရှု</u>

သမတ္တိ'သဝိရေစနကထာ

၃၃၆။ သိနေဟောထာတိ–ကား၊ ကိ' ပန–အဘယ်သို့နည်း?၊ ဘဝဝတောဿ၏၊ ကာယော–ကိုယ်တော်သည်၊ လူခေါ်–ခြောက်ကပ်ကပ်နေပါသလော?၊ ဣတိ – ဤကား အမေးတည်း၊ (ဘဝဝတော ကာယော၊) နု လူခေါ်–ခြောက်ကပ်ကပ် မနေပါ၊ (ဣတိ–ဤကား အဖြေတည်း၊) ဟိ–မှန်၊ ဘဝဝတောဿ၏၊ အာဟာရေ–အာဟာရတော်၌၊ သဒါ–အခါခပ်သိမ်း၊ ဒေဝတာ–နတ်တို့သည်၊ ဒိဗ္ဗောဇံ–နတ်သြဇာကို၊ ပက္ခိပန္တိ–ထည့်ကြကုန်၏။ ပန–ဆက်၊

သိနေဟောထ ၊ပေ၊ ပက္ခိပန္တိ။ ။ **"ကာယ်–ကိုယ်တော်ကို၊ ကတိပါဟံ–အနည်းငယ်သော ရက်ပတ်လုံး၊ သိနေဟောထ–စိစိစွတ်စွတ် ဖြစ်ပါစေကုန်လော?"**ဟု **စီဝ**ကာ၏ လျှောက်ပုံကို ထောက်လျှင် **"ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်သည် ထို အရိုန်အခါ၌ စိစိဖတ်ဖတ် မရှိဘဲ ဖြစ်နေ၏"**ဟု ထင်စရာ ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် **"ကိ' ပန ဘဝဝတော ကာယော လူခေါ်တိ"**ဟု ပုစ္ဆာထုတ်၍ **"နု လူခေါ်"**ဟု ဖြေသည်၊ ဘုရားရှင်၏ အာဟာရတော်တိုင်း၌ နတ်တို့က နတ်သြဇာ ထည့်ကြသောကြောင့် ထို သြဇာသည် ကိုယ်တော်၌ ပျံ့နှံ့ရကား ခြောက်ခြောက်ကပ်ကပ် မရှိ, စိစိပြည်ပြည်ဝင် ဖြစ်ပါသည်–ဟူလို၊ [**"သိနေဟောထ"**၌ စုရာဒဿိဂိုဏ်းဝင် ဖြစ်သော်လည်း **"ကာယ်"**ဟူသော ဂ်ကို ကြည့်၍ ကာရိတ်ပစ္စည်းဟု သိပါ။]

သိနေဟာပန်–စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ (စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်အောင် ချွေးထုတ်စေခြင်းသည်၊) သမ္ဘတ္တ–အလုံးစုံသော ကိုယ်တော်၌၊ ဒေါသော–သလိပ်, သည်းခြေ စသော အပြစ်တို့ကို၊ တေမေတိ–စိုစွတ်စေနိုင်၏၊ (နှုးနှပ်စေနိုင်၏၊ သိရာ–အကြောတို့ကို၊ မုဒုကာ–နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသည်တို့ကို၊ ကရောတိ–ပြုနိုင်၏၊ တေန–ကြောင့်၊ အယံ–ဤ **ဓိဝကသ**သည်၊ ဧဝ–ဤသို့၊ **"ကတိပဒုပ်ပဟ် သိနေဟေထ"**ဟူ၍၊ အာဟ–လျှောက်ပြီ။

တိကိဉ္ဇပ္ပလဟတ္ထာနီတိ–ကား၊ ဧကံ–တစ်လက်ကို၊ (စုပေါင်းထားသော လက်ငါးချောင်းကဲ့သို့ စုပေါင်း စည်းထားအပ်သော ကြာစည်းကို၊) သြဠာရိက ဒေါသဟရဏတ္ထ – ကြမ်းတမ်းသော အပြစ်တို့ကို ပယ်ရှားခြင်း. အကျိုးငှာ၊ (ဥပနာမေသိ–ဆက်ကပ်ပြီ၊) ဧကံ–ကို၊ မဇ္ဈိမဒေါသဟရဏတ္ထ–အလယ်အလတ် ဖြစ်သော အပြစ်တို့ကို ပယ်ရှားခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဥပနာမေသိ)၊ ဧကံ–ကို၊ သုခုမဒေါသဟရဏတ္ထ–သိမ်မွေ့သော အပြစ်တို့ကို ပယ်ရှားခြင်း အကျိုးငှာ၊ (ဥပနာမေသိ)၊ **နု စိရသေသ ပကတတ္တော အဟောသိ**တိ–ကား၊ ပန–ဆက်၊ ဧဝ–ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ (ပါဠိတော်၌ လာသောနည်းအားဖြင့်၊)

သိနေဟာပန် ।ပေ। ဧဝမာဟ။ ။ စာအုပ်တို့၌ **"သိနေဟပါန် ပန"** ဟု တွေ့ရ၏၊ **"သိနေဟေထ"**ဟု ကာရိတ် ဏေပစ္စည်းပါသော ပုဒ်ဖြင့် ဆိုခဲ့သောကြောင့် ဏာပေပစ္စည်းဖြင့် **"သိနေဟာပန"**ဟု ရှိမှ ရှေ့နောက် လိုက်သည်၊ သိနေဟဓာတ်သည် စိုစွတ်ခြင်းအနက်ကိုသာ ဟောတိ၊ **"ဆီ"**ဟူသော တေလ အနက်ကို မဟောပါ၊ ထို့ကြောင့် **"သိနေဟပါန်–ဆီကို သောက်ခြင်းသည်"**ဟူသော ရှေးပါ၌ အနက်များကို စဉ်းစားသင့်ပါသည်၊ [**"သိနေဟာပန–စိုစေခြင်း"**ဟူသည် **"ချွေးထုတ်ခြင်း"**ပင်တည်း၊ မှန်၏၊ သိဒဓာတ်သည် သေနဟအနက်ကိုလည်း ဟောတတ်၏။]

ဆိုလိုရင်းကား– ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်သည် ခြောက်ကပ်ကပ် ဖြစ်၍ မနေလျှင် အဘယ့်ကြောင့် **"ကာယ် သိနေဟေထ–ကိုယ်တော်ကို စိုစွတ်စေပေါ ကုန်လော"**ဟု လျှောက်ရသနည်း?–ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် **"သိနေဟာပန် ပန"** စသည်ကို မိန့်သည်၊ ကိုယ်တော်ကို စိုစိုဖတ်ဖတ် ဖြစ်လာအောင် ချွေးထုတ်စေခြင်းသည် ကိုယ်တော်၏ အရပ်တိုင်း၌ရှိသော သလိပ်, သည်းခြေစသော အပြစ်တို့ကို စိုစေ (နှုးစေ)၏၊ ထိုသို့ နှုးခြင်းကြောင့် အကြောတို့လည်း ပျော့လာကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ကာယ် သိနေဟေထ"**ဟု လျှောက်ပါသည်။

ကာယေ–ကိုယ်တော်သည်၊ ပကတတ္တော–ပင်ကိုသဘောရှိလတ်သော်၊ နာဂရာ–မြို့သူမြို့သားတို့သည်၊ ဒါနံ–အလှူကို၊ သမ္မာဒေသုံ–ပြီးစီးစေကြကုန်ပြီ၊ ဒီဝကောဿ–သည်၊ အာဂန္တာ–လာ၍၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဧတေ–ဤ စကားကို၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရား၊ အဒ္ဓ–ယနေ့၊ နာဂရာ–တို့သည်၊ တုမှာကံ–ရှင်တော်ဘုရားတို့အား၊ ဒါနံ–ကို၊ ဒါတုကာမာ–ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိပါကုန်၏၊ အန္တေဿဂါမဲ–ရွာတွင်းသို့၊ (မြို့တွင်းသို့၊) ပိဏ္ဍာယ–ဆွမ်းအလိုငှာ၊ မာ ပဝိသထ–ဝင်တော်မမူပါကုန်လင့်၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော–သည်၊ စိန္တေသိ–ကြံပြီ၊ (ကိုး?)၊ ကုတော–အဘယ်မှ၊ အဒ္ဓ–ယနေ့၊ ဘဂဝတော–ဖို့၊ ပဌမံ–စွာ၊ ပိဏ္ဍပါတော–ဆွမ်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ လဒ္ဓါ–ရခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ နု ခေါ–သင့်ပါလိမ့်မည်နည်း?၊ ဣတိ (စိန္တေသိ)၊ တတော–ထိုမှနောက်၌၊ စိန္တေသိ–ကြံပြန်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ သောဏော–**သောဏ**မည်သော၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော–သူဌေးသားသည်၊ [ခြေဖဝါး၌ အမွေးတွေ ပေါက်သော ကောဋိဝီသ အနွယ်ဖြစ်သော **သောဏ** သူဌေးသားကို ဆိုသည်။] ခေတ္တ ပရိကမ္မတော–လယ်ကို ပရိကမ် ပြုရာအခါမှ၊ [လယ်ထွန်ခြင်းစသော အမှုကို **"ခေတ္တပရိကမ္မ"** ခေါ်သည်।] ပဌာယ–စ၍၊ အညေဟိ–အခြား သလေးတို့နှင့်၊ အသာဓရဏာနံ–မဆက်ဆံကုန်သော၊ ခီရောဒကသေစနသံဝဍ္ဌါနံ–နို့ရည်ကို သွန်းလောင်းခြင်းဖြင့် ကြီးပွားစေအပ်ကုန်သော၊ ဂန္ဓသာလီနံ–နံ့သာသလေးဆန်တို့၏၊ သြဒနံ–ဟင်းကို၊ ဘုဉ္ဇတိ–စား၏၊ တတော–ထို **သောဏ**သူဌေးသား၏ ထမင်းမှ၊ ဘဂဝတော–ဖို့၊ ပိဏ္ဍပါတံ–ကို၊ အာဟရိဿာမိ–ဆောင်အံ့၊ ဣတိ (စိန္တေသိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍)၊ ဣဒ္ဓိယာ–တန်ခိုးဖြင့်၊ ဂန္ဓာ–ကြွတော်မူ၍၊ တသ္မာ–ထို **သောဏ** သူဌေးသား၏၊ ပါသာဒတလေ–ပြာသာဒ် အပြင်၌၊ အတ္တာနံ–မိမိကို၊ ဒဿေသိ–ပြပြီ။

သော–ထို **သောဏ**သူဌေးသားသည်၊ ထေရဿ–၏၊ ပတ္တံ–ကို၊ ဂဟေတွာ–၍၊ ပဏီတံ–မွန်မြတ်သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ–ကို၊ အဒါသိ–လှူပြီ၊ စ–ဆက်၊ ထေရဿ–၏၊ ဂမနာကာရံ–ပြန်ကြွခြင်းဟူသော အခြင်းအရာကို၊ (ပြန်ကြွမည့် အခြင်းအရာကို၊) ဒိဿွာ–၍၊ ဘန္တေ၊ ဘဒ္ဒေ–ဘုဥ္ဇထ–ဘုဉ်းပေးတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ အာဟ– လျှောက်ပြီ၊ ထေရော– သည်၊ တမတ္ထံ– ထို အကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ–ပြောပြီ၊ (ဘုရားရှင်အတွက် လာ၍ ဆွမ်းခံတဲ့အကြောင်းကို ပြောပြီ၊) ဘန္တေ၊ ဘဒ္ဒေ–ဘုဉ္ဇထ–ကုန်၊ အဟံ–သည်၊ အညံ–အခြားသော ဆွမ်းကို၊

ဘဂဝတောေ-ဖို့၊ ဒသာမိ-လှူပါအုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ထေရံ-ကို၊ ဘောဇေတွာ-ဘုဉ်းပေးစေပြီး၍၊ ဂန္ဓေဟိ-နံ့သာတို့ဖြင့်၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဥဒ္ဓရေတွာ-ပွတ်တိုက်၍၊ ဝိဏ္ဏပါတသ-ဆွမ်းဖြင့်၊ ပူရေတွာ-ပြည့်စေ၍၊ အဒါသိ-ပြီ၊ တံ-ထို ဆွမ်းကို၊ ထေရော-သည်၊ အာဟရိတွာ-ဆောင်ယူ၍၊ ဘဂဝတောေ-အား၊ အဒါသိ-လှူပြီ။

ဗိမ္ဗိသာရော-ဗိမ္ဗိသာရမည်သော၊ ရာဇာပိ-သည်လည်း၊ အဇ္ဇ-ယနေ့၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ကိં-အဘယ်ဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇိဿတိ-ဘုဉ်းပေးတော်မူပါလိမ့်မည်နည်း!?၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝိဟာရံ-ကျောင်းတော်သို့၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ပဝိသမာနောဝ-ဝင်လျှင် ဝင်ခြင်းပင်၊ ပိဏ္ဏပါတဂန္ဓံ-ဆွမ်း၏ အနံ့ကို၊ ဃာယိတွာ-မွှေး၍၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော-စားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဘဂဝတောေ - ၏၊ ဒွိသုယေဝ - နှစ်မျိုးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပိဏ္ဏပါတေသု-ဆွမ်းတို့၌၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘာဇနဂတေသု-ခွက်တော်၌ ရောက်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ (ရောက်ပြီး၌မှ၊) ဒေဝတာ-နတ်တို့သည်၊ သြဇံ-သြဇာကို၊ ပက္ခိပိ'သု-ထည့်ကြကုန်ပြီ၊ ယဒူ-အကြင် ဆွမ်းကိုလည်း၊ သုဇာတာ-သည်၊ အဒါသိ-လှူပြီ၊ ယဒူ-ကိုလည်း၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီး အခါ၌၊ ကမ္မာရဟုတ္တော-ရွေ့ပန်းထိမ်သည်၏ သားဖြစ်သော၊ စုန္ဒော-စုန္ဒသည်၊ (အဒါသိ၊ ဣတိ-သို့၊ ဒွိသုယေဝ ဣမေသု ပိဏ္ဏပါတေသု ဘာဇနဂတေသု ဒေဝတာ သြဇံ ပက္ခိပိ'သု၊) အညေသု-အခြားသော ဆွမ်းတို့၌၊ ကဗဠဋ္ဌေ ကဗဠဋ္ဌေ-ဆွမ်းလုတ်တိုင်း ဆွမ်းလုတ်တိုင်း၌၊ (ဒေဝတာ သြဇံ) ပက္ခိပိ'သု၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ရညော-၏၊ ဣဏ္ဍံ-ကို၊ ဇာနိတွာ-သိတော်မူ၍၊ အပက္ခိတ္တောဇေမေဝ-မထည့်အပ်သော နတ်သြဇာရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ထောက်-အနည်းငယ်သော၊ ပိဏ္ဏပါတံ-ကို၊ ရညော-အား၊ ဒါပေသိ- ပေးစေတော်မူပြီ၊ [ပေးစေရခြင်း၏ အကြောင်းကား နောက်၌ ထင်းရှားလတ္တံ့၊]

သော-ထို မင်းသည်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ-သုံးဆောင်ပြီး၍၊ ပုဏ္ဏော-မေးလျှောက်ပြီ၊ (ကိં?)၊ ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဥတ္တရကုရုတောေ-မြောက်ကျွန်းမှ၊ အာဘတံ-ဆောင်ယူအပ်သော၊ ဘောဇနံ ကိं-ဘောဇဉ်ပါလော?၊ ဣတိ(ပုဏ္ဏော)၊ မဟာရာဇေ-မဟာရာဇာ၊ ဥတ္တရကုရုတောေ- မှ၊ (အာဘတံ- သော၊ ဘောဇနံ- သည်၊)

နေ–မဟုတ်၊ အပိ စ–စင်စစ်ကား၊ ဧတံ–ဤ ဘောဇဉ်သည်၊ တဂေဝ–သင်ဒကာတော်၏သာ၊ ရဠ္ဍဝါသိနော–တိုင်းခ်ဉ်နေသော၊ ဂဟပတိပုတ္တသ–သူကြွယ်သား၏၊ ဘောဇနံ–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–မိန့်တော်မူပြီး၍၊ သောဏသ–၏၊ သမ္ပတ္တိ–စည်းစိမ်ကို၊ အာစိက္ခိ–မိန့်တော်မူပြီ၊ တံ–ထိုစကားကို၊ သုတ္တာ–ကြားရ၍၊ ရာဇာ–သည်၊ သောဏံ–ကို၊ ဒဠ္ဌကာမော–ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊ စမ္ဘက္ခနေ–ခ်ဉ်၊ ဝုတ္တနယေန–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အသီတိယာ ကုလပုတ္တသဟဿေဟိ–ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ သောဏသ–၏၊ အာဂမနံ–လာခြင်းကို၊ (လာကြောင်းနည်းလမ်းကို၊) အကာသိ–ပြုပြီ၊ တေ–ထို အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဓမ္မဒေသနံ–တရားဒေသနာတော်ကို၊ သုတ္တာ–နာရ၍၊ သောတာပန္နာ–သောတာပန်တို့သည်၊ ဇာတာ–ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ သောဏော ပန– သည်ကား၊ ပဗ္ဗဇိတ္တာ– ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီး၍၊ အရဟတ္တေ–အရဟာတ္တဖိုလ်ခ်ဉ်၊ ပတိဋ္ဌိတော–တည်ပြီ၊ ဘဂဝါဝိ–သည်လည်း၊ ဧတဒဂ္ဂမေဝ–ဤ အကျိုးငှာသာ၊ ရညော–အား၊ ပိဏ္ဍပါတံ–ကို၊ ဒါပေသိ–ပေးစေတော်မူပြီ၊ [ရှင်ဘုရင်ကို ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် ပေးခြင်းမဟုတ်၊ အမျိုးသားတို့၏ သောတာပန်ဖြစ်ခြင်းအကျိုး, **သောဏ**၏ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာသာ ပေးစေတော်မူပါသည်–ဟူလို။]

****

ဝရယာစနကထာ

၃၃ဂ၊ ဧဝံ–ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဘဂဝတိ–သည်၊ ကတဘတ္တကိစ္စော–ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စ ရှိတော်မူလတ်သော်၊ အထ–ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ကောမာရဝ်ဘစ္စော–**အာသယ**မင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ **ဓီ**ဝကော–သည်၊ သိဝေယျကံ–မြောက်ကျွန်း သချိုင်း၌ ဖြစ်သော၊ ဝါ–**သိ**ဝိ တိုင်း၌ ဖြစ်သော၊ တံ ဒုဿယုဂံ–ထို အဝတ်အစုံကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ ပေ၊ ဧတံ–ဤ စကား၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ **အတိက္ကန္တဝရာ**တိ ဣဒ–ခ်ဉ်၊ ဝိနိစ္ဆယော–ကို၊ မဟာခန္ဓကေ–ခ်ဉ်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ဝေဒိတမ္ဘော–သိထိုက်၏၊ [ရာဟုလဝတ္ထုကထာဝယ် **သုဒ္ဓါဒန**မင်းက လျှောက်ရာ၌ **"အတိက္ကန္တဝရာ"**ဟု ပါခဲ့ပြီ၊ ထိုအတိုင်း သိပါ–ဟူလို။] **ဘဂဝါ ၊ပေ၊**

ဘိက္ခုသံယော စာတိ (ဧတ္ထ–ဌ်၊ ဂုဏ္ဍတ္ထ–ကို၊) ဟိ၊ (ဥဒ္ဒရိတ္ဂ၁ ဒသေမိ)–အံ့၊ ဘဂဝတော–ဏ်၊ ဗုဒ္ဓတ္ထ–ဗုဒ္ဓ၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တတော–ရောက်ရာအခါမှ၊ ပဌာယ–၍၊ ယာဝ–အကြင်မျှလောက်၊ ဣဒံ ဝတ္ထ–ဤ အဝတ်သည်၊ (**စီဝက**၏ အဝတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်ပြီ၊) ဧတ္ထန္တရေ–ဤ အတွင်း၌၊ ဝီသတိ ဝဿနိ–အနှစ် နှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံး၊ ကောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ ဂဟပတိစီဝရ–အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့ လျှူအပ်သော သင်္ဃာန်းကို၊ နေ သာဒိယိ–မသာယာ၊ သမ္ဘေ–အလုံးစုံသော ရဟာန်းတို့သည်၊ ပံသုကူလိကာ၀–ပံသုကူဝတ်ဆောင်တို့ရျည်းသာ၊ အဟေသုံ–ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေန–ကြောင့်၊ အယံ–ဤ **စီဝက**သည်၊ ဧ၀–ဤသို့ **"ဘဂဝါ ဘဒ္ဒန္တေ"**စသော စကားကို၊ အာဟ–ပြီ။

ဂဟပတိစီ၀ရန္တိ–ကား၊ ဂဟပတိဟိ–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့သည်၊ ဒိန္နံ–လျှူအပ်သော၊ စီ၀ရ–ကို၊ (အနုဇာနာတုဌ် စပ်၊) [ဂဟပတိဟိ+ဒိန္နံ ဂဟပတိဒိန္နံ၊ ဂဟပတိဒိန္နံ စ + တံ + စီ၀ရံ စာတိ ဂဟပတိစီ၀ရ၊ ဒိန္နံပုဒ် ချေ၊] **ဓမ္မိယာ ကထာယာ**တိ–ကား၊ ဝတ္ထဒါနာနိသံသယဋ္ဌိသံယုတ္တာယ–အ၀တ်အလှျူ၏ အကျိုးနှင့် စပ်ယှဉ်သော၊ ကထာယ–စကား၊ (သန္ဒဿေသိ စသည်ဌ် စပ်၊) **ဣတရီတရေနာ**ပိတိ–ကား၊ အပ္ပဌေနပ–နည်းသော အဖိုးရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ မဟဌေနပ–များသော အဖိုးရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ယေန ကေနစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါး၊ ပါ၊ သောသင်္ဃာန်းဖြင့်၊ (သန္တုဋ္ဌိ ဝဏ္ဏေမိဌ် စပ်၊) ဣတိ အဌော၊ **ပါ၀ါရေ**တိ– ကား၊ သလောမကော– အမွေးနှင့် တကွဖြစ်သော၊ ကပ္ပာသာဒိဘေဒေါ–ဝါချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော အ၀တ်အစရှိသော အပြားရှိသော ခြေထည်တဘက်သည်၊ (ဥပ္ပန္နော ဟောတိဌ် စပ်၊) **အနုဇာနာမိ ဘိက္ခ၀ေ ကောဇ၀ဏ္ဏ**ဿ ဧတ္ထ–ဌ်၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧ၀ ဝေဒိတ၊ ဗ္ဗေ၊) ပကတိကောဇ၀ေမ၀–ပကတိကော်ဇောသည်သာ၊ (ရိုရိုး ကော်ဇောသည်သာ၊) ဝဋ္ဋတိ– အပ်၏၊

ဣတရီတရေန။ ။ဣတရီတရေနာတိ ဣတရေန ဣတရေန၊ ဣတရသဒ္ဒေါ ပန အနိယမ၀စနော ဒ္ဋိကဒ္ဌတ္ထဲ ၇စ္ဆမာနော ယဲကိဠိ သဒ္ဒေဟိ သမာနတ္ထော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ–ဌိကာ၊ ဤအလို **"ဣတရီတရေန–အမှတ်မထား တစ်ပါး၊ ပါ၊ သော သင်္ဃာန်းဖြင့်"** ဟု ပေးပါ၊ သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့်ကား ဣတရသည် အပါဒါန်ကို ငဲ့သော အပါဒါနိပုဒ်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဣတရံ စ–မဟဏ္ဍမ္ပ တစ်ပါး၊ အပ္ပဌအ၀တ်လည်း၊ ဣတရံ စ–အပ္ပဌမ္ပ တစ်ပါး၊ မဟဌအ၀တ်လည်း"**ဟု မှတ်ပါ။

မဟာပိဋ္ဌယကောဇဝ်–ဆင်ကျောက်ကုန်းစသည်၌ ခင်းအပ်သော ကြီးကျယ်ကောင်းမြတ်သော ကော်ဇောကြီးသည်၊ နဝဋ္ဌတိ၊ မဟာပိဋ္ဌယကောဇဝ္ဆိ–ကား၊ ဥဏ္ဏာမယော–သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော၊ ပါဝါရ သဒိသော–ခြုထည်တဘက်နှင့် အလားတူသော၊ ကောဇေါ–တည်း၊ [တဘက်ကဲ့သို့ ခြုံ၍ရသော ကော်ဇော။]

ꕥꕥꕥꕥꕥꕥꕥ

ကမ္မလာနုဇောနာဒိကထာ

၃၃၈။ ကာသိရာဇာတိ–ကား၊ ကာသီနံ–ကာသီဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော တိုင်း၏၊ ရာဇာ–သည်၊ (ပါဟေသိ၌ စပ်၊) သေ (ဒေသော)–ဤ **ကာသီ**မင်းသည်၊ ပသေနဒိသေ–**ပသေနဒီ**မင်း၏၊ ဇေကပိတိကဘာတာ–တူသော ခမည်းတော်ရှိသော နောင်တော်တည်း၊ (ညီတော်လည်း ဖြစ်နိုင်၏။) **အမုကာသိယ**ဿ ဇေ့ဌ–ဌ၊ သဟသံ–တစ်ထောင်ကို၊ ကာသိတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ တံ–ထို တစ်ထောင်ကို၊ အဋ္ဌနေကာ–ထိုက်တန်သော ကမ္မလာသည်၊ ကာသိယော–ကာသိယ မည်၏၊ အယံ ပန–ဤ ကမ္မလာသည်ကား၊ ပဠူသတာနိ–ငါးရာတို့ကို၊ အဋ္ဌတိ–ထိုက်တန်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အမုကာသိယောတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တော–ဆိုအပ်ပြီ၊ [အမုကာသီ+အရဟတိတိ အမုကာသိယောဟု ပြု၊] တေနေဝ–ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဥပမုကာသီနံ ခမမာနဿ–ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရော–သင်္ဂါယနာတင် ထေရ်အပေါင်းသည်၊) အာဟ–မိန့်ပြီ။

၃၃၉။ ဥစ္စာဝစာနီတိ–ကား၊ သုန္ဒရာနိ စ–ကောင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အသုန္ဒရာနိ စ–မကောင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (စီဝရာနိ၌စပ်၊) **ဘာဂီ** နာ–မည်သည်ကား၊ ခေါမာဒီဟိ– ခေါမ အစရှိကုန်သော၊ ပ္ပဋိ–

မဟာပိဋ္ဌယကောဇဝ်။ ။ မဟာပိဋ္ဌယကောဇဝ္ဆိ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေသု အတ္ထရိတမ္ဗ တာယ မဟာပိဋ္ဌယ္ဆိ လဒ္ဓသမည် စတုရဂ်လပုပ္ပ် ကောဇဝ်–ဆင်ကျောက်ကုန်း စသည်၌ ခင်းအပ်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့် **"မဟာပိဋ္ဌယ"**ဟု ရအပ်သော အမည်ရှိသော လက် လေးသစ်လောက် ပန်းပျောက် အဆာပါသော ကော်ဇောကြီးတည်း၊– ဋီကာ။

ငါးမျိုး ကုန်သော၊ သုဏ္ဍေဟိ–ချည်တို့ဖြင့်၊ မိသေသတ္တာ–ရောရ၍၊ ကတံ–ပြုအပ်သော သက်နှံးတည်း၊ ဝါကမယမေဝ–လျှော်ချည်ဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နှံးသာ တည်း၊ ဣတိဝိ–ဤသို့လည်း၊ ဝဒန္တိ–ဆိုကြကုန်၏။

၃၄ဝ။ ဧကံယေဝ ၊ပေ၊ ဩတိ–ကား၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဂဟပတိစီဝရကို သာယာ၍ ပံသုကူလစီဝရကို ကုဋ္ဌာဒုပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊) ဣတရီတရေန စီဝရေနာတိ ဘေသ – ဟူသော ဤပါဠိ၏၊ ဂဟပတိကေန ဝါ–အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော သက်နှံးဖြင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ပံသုကူလေန ဝါ–ပံသုကူသက်နှံးဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ (သန္ဓိ ဗြဟ္မဏေ ဝဏ္ဏေမိ၍ စပ်၊) ဣတိ ဘေ–သို့၊ အတ္ထဲ–အနက်ကို၊ သလ္လက္ခိ'သု ကိရ–မှတ်ထင်ကြကုန်သတတ်၊ [ကုဋ္ဌာဒုပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ **"ဣတရီတရေန"** အရ **"ဂဟပတိစီဝရဖြစ်စေ, ပံသုကူလစီဝရဖြစ်စေ တစ်မျိုးမျိုးသာ"**ဟု အနက် မှတ်ထင်နေကြသည်။]

နာဂမေသုန္တိ–ကား၊ ယာဝ–အကြင်မျှလောက်၊ တေ–ထို ပံသုကူရှာသော ရဟန်းတို့သည်၊ သုသာနတောဝ–သုသာန်မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ–ပြန်လာကြကုန်၏၊ တာဝ–ထို ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်၊ တေ–ထို အခြားသော ရဟန်းတို့သည်၊ နု အဠ'သု – မနေကြကုန်၊ ပဏ္ဍမိ'သုယေဝ – ဖဲသွားကြကုန်သည်သာ၊ **နာကာမဘာဘာ ဒါတုန္တိ**–ကား၊ အနိစ္စာယ–အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိလျှင်၊) နု ဒါတုံ–မပေ ဘဲ နေခြင်.ငှာ၊ (အနုဘောဝမ်၍ စပ်၊) ပန–ဆက်၊ (ဒါတုံ)၊ ယဒိ ဣစ္ဆန္တိ– အကယ်၍ အလိုရှိကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ၊ ဘာဂေါ– အဖို့ကို၊) ဒါတမ္ဘော–ပေ.နိုင်၏၊ **အာဂမေသုန္တိ**–ကား၊ ဥပစာရေ–သုသာန်၏ ဥပစာ၌၊ အဠ'သု–စောင့်နေကြကုန်ပြီ၊ [ဥပစာရေတို သုသာနသ အာသန္နေ ပဒေသေ– ဌိကာ၊] တေန–ကြောင့်၊ ဘာဂါ–သည်၊ အနုဘောမိ ၊ပေ၊ ဘာဂံ ဒါတုန္တိ– ဟူ၍၊ အာဟ–ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ (တစ်နည်း၊) ပန–ထိုသို့ အလိုမရှိဘဲ ပေးဖို့ရန် ခွင့်ပြုပါသော်လည်း၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ဣဓ–ဤ အရပ်သို့၊ အာဂတာ ဧဝ–ရောက်လာသော ရဟန်းတို့သည်သာ၊ (ဧဝဖြင့် ပြင်ဘက်က စောင့်နေသော ရဟန် မျာ.ကို ကန့်.)၊ ဂဏ္ဍန္တု–ယူကြပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ယဒိ ဒေန္တိ–အကယ်၍ လှူကုန်အုံ၊ (အကယ်၍ ပံသုကူအဖြစ်ဖြင့် လှူကုန်အုံ၊ ဧဝံသတိ ဝါ–သော်လည်.ကောင်း၊) [ဤစကားဖြင့် တိုက်ရိုက်လှူပုံကို ပြသည်၊]

သမ္ဘတ္တာ– ရောက်လာသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂဏ္ဍန္တု– ကုန်၊ ဣတိ– သို့၊ သညာဏ–အမှတ်အသား–ကို၊ (စာရေးထားခြင်း စသော အမှတ်အသာ–ကို၊) ကတ္တာ– ၍၊ (ယဒါ) ဂစ္ဆန္တိ– ကုန်အုံ၊ (ဒေဝသတိ) ဝါ– သော်လည်းကောင်း ၊ သမ္ဘတ္တာနံ–ရောက်လာကုန်သော၊ သမ္ဘေသဒ္ဓိ–အလုံးစုံသော ရဟန်–တို့၏ အထံ သို့လည်း၊ ပါပုဏာတိ–ရောက်ကုန်၏၊ [ရောက်လာသော ရဟန်–အာ–လုံ–နှင့် ဆိုင်သည်–ဟူလို၊] (မနုဿာ–တို့သည်၊) ဆဋ္ဌေတ္တာ–စွန့်ပစ်၍၊ (**"ဣဘောဂတာ ဧဝ"**စသည်ဖြင့်လည်း မလျှောက်, အမှတ်အသာ–လည်း မပြုဘဲ စွန့်ပစ်၍၊) ဂတာ–သွား–ကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ–ကုန်အုံ၊ ဧဝ သတိ၊) ယေန–အကြောင်ရဟန်း–သည်၊ ဂဟိတံ–ယူအပ်ပြီ၊ သော ဧဝ–ထို ယူသော ရဟန် သည်သာ၊ သာမိ–အရှင်တည်း၊ (ပိုင်ဆိုင်သူတည်း ၊) [သူတစ်ပါ–အာ– မပေ လိုလျှင် မပေးဘဲ နေနိုင်သည်–ဟူလို။]

သဒ္ဓိသာ သုသာနံ ဩကွမိ"သူတိ–ကား၊ သမ္ဘေ–အလုံ စုသော ရဟန် တို့သည်၊ သမ–အညီအမျှ၊ (အတူတကွ၊) ဩကွမိ"သု–သက်ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ ဝါ–တစ်နည်း ၊ ဧကဒိသာယ–တစ်ခုသော အရပ်မျက်နှာ၌၊ ဩကွမိ"သု–ကုန်ပြီ၊ ဣတိပိ အတ္ထော-သည်လည်း၊(ဟောတိ၊) **တေ ကတိကံ ကတ္တာ**တိ–ကား၊

သစေ ဆဋ္ဌေတ္တာ ဂတာ။ ။ ဆဋ္ဌေတ္တာ ဂတာတိ ကိဠိ အဝတ္တာ ဧဝ ဆဋ္ဌေတ္တာ ဂတာ၊ ဒုတေန (ဤစကား–ဖြင့် ဒုဿသိဒ္ဓ စပ်၊) ဂဏ္ဍန္တုတို ဆဋ္ဌိတေ ဒဝ အကာမာ ဘာဂဒါနံ ဝိဟိတာ၊ ကေဝလ ဆဋ္ဌိတေ ပန ကတိကာယ အသတိ ကေတော ဗဟုသု ပဝိဋ္ဌေသု ယေန ဂဟိတံ၊ တေန အကာမာ ဘာဂေါ နဒါတမ္ဘောတိ ဒဿေတိ၊– ဝိမတိ။

သဒ္ဓိသာ။ ။ ပထမနည်း ၌ **"သဒ္ဓိသာ"**သဒ္ဒါသည် **"အတ္တ"**ဟူသော အနုက်ကို ဟောအံ၏၊ **"သဒ္ဓိသာ–တူကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍)"**ဟု ပါဠိတော်၌ အနုက်ပေး၊ **"သမံ"**ကာ အဓိဗျာယ်ဖွင့်သာ၊ **"သမံ–အညီအမျှ, အတူတကွ"**ဟုလို၊ ဒုတိယနည်း၌ **"သ+ဒ္ဓိသာ"**ဟု နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ **"သမာနာ+ဒ္ဓိသာ ပုရတ္ထိမာဒိဘေဒါ ဧကေသန္တိ, သဒ္ဓိသာ"**ဟု ဝိမတိ ၀ိုင်ပြုဟ်ပြုသည်၊ **"သဒ္ဓိသာ–တူသော အရပ်ရှိကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)"**ဟု ပါဠိတော်၌ အနုက်ပေး၊ **"သုသာနံ၀ယ် အရှေ့အရပ် ဝင်ကြလျှင် အရှေ့အရပ် ဝင်သူချင်း, တောင်အရပ်ဝင်ကြလျှင် တောင် အရပ် ဝင်သူချင်းအားဖြင့် တူသောအရပ် ရှိကြသည်"**ဟုလို၊ ဤ၌လည်း **"ကေဒိသာယ ဝါ ဩကွမိ"သု"**ကာ အဓိဗျာယတ္ထပင်တည်း။

လဒ္ဓ–ရအပ်ပြီးသော၊ ပံသုကူလ–ပံသုကူအဝတ်ကို၊ သမ္ဘေ–အလုံးစုံသော ရဟန်း တို့သည်၊ (ရသော ရဟန်း, မရသော ရဟန်းတို့သည်၊) ဘာဇေတွာ–ဝေဖန်၍၊ ဂဏှိသာမ–ယူကြကုန်စို့၊ ဣတိ–သို့၊ ဗဟိမေဝ–သုသာန်ပြင်ဘက်၌ပင်၊ (သုသာန်ပြင်ဘက်တုန်းကပင်၊) ကတိကဝတ္တံ–ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ (သုသာန် သြဏ္ဍမိ"သုဋ္ဌ စပ်၊)။

ဥ၄၂။ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကန္တိ–ကား၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဂဟပတိ ကေဟိ–အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့သည်၊ သံဃသ–အား၊ ဒီယမာနံ–လျှူအပ်သော၊ စီဝရံ–ကို၊ ဂဏှာတိ–ခံယူ၏၊ (တဲ–ထို စီဝရပဋိဂ္ဂါဟက ရဟန်းကို၊ သမ္ဗန်တုံ– သမ္ဘတ်ခြင်းငှာ၊ အနုဓာနာမိ–၏ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **ယော နု ဆန္ဒာဂတိ" ရွေယျာ**တိအာဒီသု–အစရှိကုန်သော၊ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကေသု–သံဃိကသက်နှံးကို လက်ခံတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ (ဆန္ဒာဂတိ" ဂန္ဓတိ နာမ စသည်၌ စပ်၊) ပစ္စာ– နောက်မှ၊ အာဂတာနမ္ပိ– ရောက်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္တနော–၏၊ ဥဘကာဒီနံ–ဆွေမျိုး အစရှိသူတို့၏၊ (စီဝရံ–ကို၊) ပဌမတရံ– ရှေးဦးစွာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော ဝါ–ခံယူသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ **ကေစ္စသို"**– အချို့သော ဒါယကာ၌၊ ပေမ–ချစ်ဟန်ကို၊ ဒဿေတွာ–ပြု၍၊ ဂဏှန္တော ဝါ– သည်လည်းကောင်း၊ လောဘပကတိကတာယ–လောဘသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတ္တနော–မိမိ၏ အထံသို့၊ ပရိဏာမေန္တော ဝါ–ညွှတ်စေသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ **ဆန္ဒာဂတိ" ဂန္ဓတိ** နာမ–တိ မည်၏၊ (ဆန္ဒာဂတိသို့ လိုက်သူ မည်၏။) ပဌမတရံ–စွာ၊ အာဂတဿာပိ–ရောက်လာသော ဒါယကာ ၏လည်း၊ (စီဝရံ–ကို၊) ကောဓဝေသေန–ဒေါသ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပစ္စာ–မှ၊ ဂဏှန္တော ဝါ–ခံယူသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂတမနုဿေသု– ဆင်းရဲသော လူတို့၌၊ အဝမည–မထီမဲမြင်ကို၊ (အထင်သေးမှုကို၊) ကတ္တာ– ၍၊ ဂဏှန္တော ဝါ–သည်လည်းကောင်း၊ ဓေါ–သင်တို့၏၊ ဃရေ–အိမ်၌၊ ထပနောကာသော–ထားအပ်ရာ အရပ်သည်၊ နတ္ထိ ကိ"–မရှိတော့သလော? တုမှာကံ–တို့၏၊ သန္တကံ–ဥစ္စာကို၊ ဂဟေတွာ–ယူ၍၊ ဂန္ဓထ–ပြန်သွားကြကုန်၊ [သကံနိ: အလျှခ်ရဖန်များ၌ ပင်ပန်းသောကြောင့် **"သင်တို့အိမ်မှာ ထားစရာ မရှိ၍ လာလျှကြသလား"**စသည်ဖြင့် ငေါက်လွတ်သည်။] ဣတိ ဓေ–သို့၊ သံဃသ–၏၊ လာဘန္တရာယ်–လာဘ်၏ အန္တရာယ်ကို၊ ကရောန္တော ဝါ– ပြုသော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ **ဒေါသာဂတိ" ဂန္ဓတိ** နာမ–မည်၏၊ (ဒေါသာဂတိသို့ လိုက်သူ မည်၏။)

ပန္နကား။ ယော–အကြင်ရဟန်းသည်၊ မုဌသေတိ–ပျောက်ကင်းသော သတိ ရှိသည်၊ အသမ္ဘဝနော–ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသည်၊ (ဟောတိ)၊ အယ်–ဤ ရဟန်းသည်၊ **မောဟာဂတိ ဂဠတိ** နာမ–မည်၏၊ (မောဟာဂတိသို့ လိုက်သူမည်၏၊) ပစ္ဆာ–မှ၊ အာဂတာနဲ့ဖွ–ရောက်လာသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣသရာန် – အစိုးရသူတို့၏၊ ဝါ – တို့ကို၊ (**"ဣဿရာနဲ့ဖွ"**ဟု **"ဝိ"**ပါသည်ကား အပို၊) ဘယေန–ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ပဌမတရံ–စွာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော ဝါ–သည်လည်းကောင်း၊ တေ စီဝရံပဋိဂ္ဂါဟကဌာနံ နာမ–ဤ သက်နိုး ခံယူရာဌာန မည်သည်၊ ဘာရိယံ–အလေးဂရုပြုအပ်၏၊ (ဝန်လေး၏၊) [အများ:နှင့် ဆက်ဆံသောအရာဖြစ်၍ အမှားလည်းဖြစ်နိုင်၊ မှားစရာလည်းရှိနိုင်၊ အများ:၏ အပြောအဆို ခံစရာလည်း ရှိနိုင်သောကြောင့် ဝန်လေးသည်။] ဣတိ–ဤသို့ ကြ်ရ၍၊ သန္ဓသန္ဓော ဝါ–ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း၊ **ဘယာဂတိ ဂဠတိ** နာမ–မည်၏၊ (ဘယာဂတိသို့ လိုက်သူ မည်၏၊) မယာ–သည်၊ ဣဒဠ္ဠိဒ္ဓ–ဤမည် ဤမည်သော သက်နိုး:ကိုလည်း၊ ဂဟိတံ–ခံယူအပ်ပြီ၊ ဣဒဠ္ဠိဒ္ဓ–ကိုလည်း၊ နံ ဂဟိတံ–မခံယူအပ်သေး၊ [အများ:အပြား လာ၍ လျှံရာဝယ် ခံယူအပ်ပြီး မခံယူအပ်သေးကို သိနိုင်သည်။] ဣတိ ဧဝံ– သို့၊ ဧာနဏ္ဍော– သိသော ရဟန်:သည်၊ **ဂဟိတာဂဟိတံ ဧာနာတိ** နာမ–မည်၏၊ (ခံယူအပ်ပြီးသော သက်နိုး:, မခံယူအပ်သေ.ော သက်နိုး:ကို သိသူ မည်၏။)

ဒုတ္ကာ–ကြောင့်၊ ယော–အကြင်ရဟန်:သည်၊ ဆန္ဒာဂတိအာဒိဝသေန–ဆန္ဒာဂတိ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်:ဖြင့်၊ နံ ဂဠတိ – မလိုက်၊ ဥတဂတ အညာတဂတအမုဒုဂ္ဂတေသု–ဆွေမျိုးတော်သူ, ဆွေမျိုးမတော်သူ, ကြွယ်ဝသူ, ဆင်းရဲသူတို့၌၊ ဝိသေသ–အထူ:ကို၊ အဂတတ္တာ–မပြုမူ၍၊ အာဂတပဋိပါဒိယာ–ရောက်လာသူတို့၏ အစဉ်အား:ဖြင့်၊ ဂဏ္ဍာတိ–ခံယူ၏၊ သီလာစာရပဋိပတ္တိ ယုဇ္ဇောဝါ ရိတ္တာသီလ, စာရိတ္တသီလ အကျင့်ပဋိပတ်နှင့် ယှဉ်သည်၊ ဟောတိ၊ သတိမာ–သတိရှိသည်၊ မေဓာဝီ–ပညာရှိသည်၊ ဗဟုသုတောနှ–များ:သော သုတ ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒါယကာနံ–ဒါယကာတို့၏၊ (ပသာဒဠ် စပ်၊) ဝါ–တို့အား:၊ ဝိသဒ္ဒဝါစာယ–သလိပ်,သည်:ခြေ စသော အပြစ်တို့သည် စွန့်လွှတ်အပ်သော စကား:သံဖြင့်၊ (ရှင်:လင်: ပြတ်သား:သော စကား:သံဖြင့်၊) ပရိမဏ္ဍလေဟိ–ထက်ဝန်:ကျင် ဝန်:ဝိုင်:ကုန်သော၊ ပဒဗျဉ္ဇနေဟိ–ပုဒ်ဗျည်:တို့ဖြင့်၊ အနုမောဒနံ–အနုမောဒနာကို၊ ကရောန္တော–ပြုလျက်၊ ပသာဒံ–ကြင်ညိုခြင်:ကို၊

ဇနေတုံ–ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ သက္ကောတိ–စွမ်းနိုင်၏၊–ဧဝရူပေါ–ဤသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းကို၊ သမ္ဘနိတဗ္ဗော–သမုတ်ထိုက်၏။။

ပန–ဆက်၊ **ဝေဠု ပန ဘိက္ခဝေ သမ္ဘနိတဗ္ဗော**တိ ဧတ္ထ–ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယထာဝုတ္တာယ–အကြင် အကြင် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊ (ပါဠိတော်ဌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊) ဧတာယ ကမ္မဝါစာယပိ ဤကမ္မဝါစာဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပလောကနနဿပိ–အပလောကနက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ကမ္မဝါစာဌ လာသော အဓိဗ္ဗာယ်ကို အများနားလည်သော ဘာသာဖြင့် ပြောခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊) အန္တောဝိဟာရေ–ကျောင်းတိုက်အတွင်းဌ၊ (မဟာသိမ်မြစ်သော ကျောင်းတိုက်အတွင်းဌ၊) သဗ္ဗသံဃမဗ္ဗေါပိ–အလုံးစုံသော သံဃာ၏ အလယ်ဌလည်းကောင်း၊ ခဏ္ဍသီမာယပိ–ခဏ္ဍသိမ်ဌလည်းကောင်း၊ သမ္ဘနိတုံ–သမုတ်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ–အပ်သည်သာ၊ စ–ဆက်၊ ဧဝံ–သို့၊ သမ္ဘတေန–သမုတ်အပ်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ (စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကသမ္ဘတိရသော ရဟန်းသည်၊) ဝိဟာရပစ္စန္တေ ဝါ–ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်ဌသော်လည်းကောင်း၊ ပဓာနဃရေ ဝါ–ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းဌသော်လည်းကောင်း၊ နံ အဒ္ဓိတဗ္ဗံ–မနေရာ၊ [သက်နံ့လျှုသူ လာသောအခါ အလွယ်တကူ မတွေ့မည်စိုး၍၊ ထို နေရာမျိုးဌ မနေရ၊] ပန–အနွယ်၊ ယတ္ထ–အကြင် အရပ်ဌ၊ အာဂတာဂတာ–လာကုန်လာကုန်သော၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ သုခံ–လွယ်ကူစွာ၊ ပဿန္တိ–မြင်နိုင်ကုန်၏၊ တာဒိသေ–ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ခုရဝိဟာရဋ္ဌာနေ–ပဓာနဖြစ်သော ကျောင်းအရပ်ဌ၊ ဗီဇနီ–ယပ်တောင်ကို၊ ပသေ–ဘေးဌ၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ (လူလာလျှင် ဖာပ်တောင်ကို အဆင်သင့် ကိုင်နိုင်ဖို့ရာ ဘေးနားဌ ချ၍၊) သုနိဝတ္ထေန–ကောင်းစွာ ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်ရှိသည်၊ သုပါရုတေန–ကောင်းစွာ ရန်းအပ်သော ဧကသီရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ–ထိုင်နေရာ၏၊ ဣဒါ–ယခု၊ ကိ–ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း၊) [ခုရဝိဟာရဋ္ဌာနေတိ ဝိဟာရသသမ္ဘူဒဋ္ဌာနေ–ဝင်လာလျှင် ဝင်လာချင်း ရှေးဦးစွာ တွေ့နိုင်သော ကျောင်းအရပ်ကို ဤနေရာဌ **"ခုရဝိဟာရ"**ဟု ခေါ်သည်ဟု ဋီကာ ဆိုသည်။

တတ္ထေဝ ဥပမ္ပါတ္တာတိ– ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ– ခံယူခြင်းသည်သာ အမှာက်–ငါတို့၏၊ (စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကသမ္ဘတိရသော ငါတို့၏၊) ဘာရော–တာဝန်တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–ပြောဌ၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ–ခံယူအပ်ရာ အရပ်ဌသာ၊

ဆရွှေတွာ–စွန့်၍၊ ဂစ္ဆန္တိ–ကုန်၏။ [**"ဥဒ္ဓိတွာ"**ကို **"ဆရွှေတွာ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥဒ္ဓေါတတ်သည် ဥသဂ္ဂ (စွန့်လွှတ်ခြင်း) အနက်ဟောတည်း။] **စီဝရနိဒဟကဿိ**–ကား၊ စီဝရပဋိသာမဂ်–သက်နံ:ကို သိမ်မိုးသိမ်းဆည်းတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ (သမ္မနိတုံ အနုဇာနာမိဠ် စပ်၊) [နိ+ဓာတ်သည် **"ထားခြင်း"**အနက်ကို ဟော၏။ ဤ၌ **"သိမ်းဆည်း၍ ထားခြင်း"**တည်း।] စ–ဆက်၊ **နံ ဆန္ဒဂတိ ကဿယျာ**တိအာဒိသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဇတ္ထ–ဤ စီဝရနိဒဟကသမ္မတိ အရာ၌လည်းကောင်း၊ ဣတောဝ–ဤ စီဝရနိဒဟကသမ္မတိမှ၊ ပရ–နောက်ဖြစ်သော ဘဏ္ဍာဂါရသမ္မတိစသော အရာ၌လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော အရာတို့၌၊ (**"နံ ဆန္ဒဂတိ ကဿယျ"** စသည်ပါသော အရာတို့၌।) ဝုတ္တနယေ နေ၀–ဖြင့်သာ၊ (စီ၀ရပဋိဂ္ဂါဟကသမ္မတိ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ।) ဝိနိစ္ဆယော– ကို၊ ဝေဒိတမ္ဗော– ထိုက်၏။ သမ္မတိဝိနိစ္ဆယောပ– သမ္မတိ အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်း၊ ကထိတာနုသာရေနေ၀–ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်သို့ အစဉ်လိုက်သဖြင့်သာ၊ ဇာနိတမ္ဗော–သိထိုက်၏။ [**"ဓောယ ယထာဝုတ္တာယ ကမ္မ၀ါစာယပိ၊ အပလောကနေနာပိ"** ,စသော နည်းသို့ အစဉ်လိုက်၍ သိပါလေ–ဟူလို။]

ဘဏ္ဍာဂါရသမ္မတိအာဒိကထာ

၃၄၃။ ဝိဟာရံ ၀ါတိအာဒိသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇ၀ ဝေဒိတမ္ဗော၊) အာရာမမဠ္ဠေ–ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်၌၊ အာရာမိက သာမဏေရာဒီဟိ–အာရာမ်စောင့် သာမဏေ အစရှိသူတို့မှ၊ အ၀ိ၀ိတ္တေ–မကင်းဆိတ်သော၊ (အ၀ိ၀ိတ္တောဟု ရှိသည်ကားမကောင်း।) သမ္ဗေသ–အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ သမောသရဏဋ္ဌာနေ–သက်ရောက်ရာ အရပ်၌၊ ယော ဝိဟာရော ၀ါ–အကြင် လေးဖက်မိုးအပ်သောကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ယော အမုယောဂေါ ၀ါ–အကြင် နှစ်ဖက်မိုးအင်္ဂသာ ကျောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ သော–ထို ကျောင်းကို၊ သမ္မနိတမ္ဗော–သမုတ်ထိုက်၏၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ ပစ္ဆန္နသေနာသန–ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျား ဖြစ်သော ကျောင်းကို၊ နံ သမ္မနိတမ္ဗံ–မသမုတ်ရာ၊ [အများ မရောက်နိုင်သော နေရာဖြစ်၍ ခိုးသူစသည်ကြောင့် သက်နံ:များပျောက်မည်ဖိုးသည့်အတွက် မသမုတ်ရ–ဟူလို။]

ပန–ဆက်၊ ဣဒံ ဘဏ္ဍာဂါရံ–ဤ ဘဏ္ဍာတိုက်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ခဏ္ဍသီမံ–ခဏ္ဍသိမ်သို့၊ ဂန္တွာ– သွား၍၊ ခဏ္ဍသီမာယ– ၌၊ နိသိန္နေဟိ– ထိုင်နေသော ရဟန်းတို့သည်၊ သမ္မနိတုံ– ၄၁၊ နဝဋ္ဌတိ– မအပ်၊ ဝိဟာရမဗ္ဗေယေဝ– ကျောင်းတိုက်၏ အလယ်၌သာ၊ သမ္မနိတဗ္ဗံ–ရာ၏။

ဂုတ္တာဂုတ္တဗ္ဗ စာနေယျာတိ ဧတ္ထ–၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၉၀ ဝေဒိတမ္ဘေား)
ဘာဝ–အဂုတ္တမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌသ–သော၊) ယသ–အကြင် ကျောင်း၏၊ ဆဒနာဒီသု–အမိုး အစရှိသည်တို့၌၊ ကောစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေါသော–အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ တံ–ထို ကျောင်းသည်၊ ဂုတ္တံ–ဂုတ္တမည်၏၊ (လုံခြုံသော ကျောင်းမည်၏၊) ပန–ကား၊ ယသ–အကြင်ကျောင်း၏၊ ဆဒနတိဏ် ဝါ–မိုးကြောင်း မြက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (သက်ငယ် စသည်ကို ဆိုလိုသည်၊) ဆဒနိဋ္ဌကာ ဝါ–မိုးကြောင်း အုတ်ချပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌၊ ပတိတာ–ပြိုကျ၏၊ [ဆဒနိဋ္ဌကာ ဝါ၌ အဂုတ္တဝိကပွနတ္ထ ဝါ သဒ္ဒါဖြင့် အခြား အမိုးများကို ယူပါ၊] ယေန–ယင်းသို့ ပြိုကျခြင်းကြောင့်၊ သြဝယတိ ဝါ–မိုးသော်လည်း စွတ်အပ်၏၊ မူသိကာဒီနံ–ကြွက် အစရှိသည်တို့၏၊ ပဝေသော ဝါ–ဝင်ခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ဘိတ္တိအာဒီသု–နံရံ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကတ္ထစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဆိဒ္ဒံ ဝါ–အပေါက်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ ဥပစိကာ ဝါ–ခြတ်သည်သော်လည်း၊ ဥဒ္ဒဟန္တိ–တက်ကုန်၏၊ တံ သမ္ဗံ–ထိုအလုံးစုံသောကျောင်းသည်၊ အဂုတ္တံ နာမ–အဂုတ္တမည်၏၊ (မလုံခြုံသော ကျောင်း မည်၏၊) တံ–ထိုမလုံခြုံသော ကျောင်းကို၊ သလ္လက္ခေတွာ–မှတ်သားမှ၊

ဣဒံ ၊ပေ၊ သမ္မနိတဗ္ဗံ။ ။ **"ဣဒံ ဘဏ္ဍာဂါရံ"**ကို သမ္မနိတဗ္ဗ၌ ပဓာန စပ်၊ ခဏ္ဍသိမ်သို့ သွား၍ သမုတ်လျှင် အများသိမည် စိုးသောကြောင့် မဟာသိမ်ဖြစ်သော ကျောင်းတိုက် အလယ်၌သာ သမုတ်ရမည်ဟု ဆိုသည်။ [ဝိဟာရမဗ္ဗေယေဝ သမ္မနိတဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗေသဲ ဇာနနတ္ထာယ ဝိဟာရမဗ္ဗေယေဝ နိသိန္နေဟိ သမ္မနိတဗ္ဗံ၊–ဋီကာ။] သို့သော် ယခုခေတ်ဝယ် မဟာသိမ် မရှိဘဲ ခဏ္ဍသိမ်သာရှိသော ကျောင်းတိုက် ဖြစ်လျှင်ကား၊ ခဏ္ဍသိမ်သို့ပင် သွား၍ သမုတ်ရပေလိမ့်မည်၊ ထိုကြောင့် **"နဝဋ္ဌတိ–မအပ်"**ဟူရာ၌ **"အာပတ်သင့်သော မအပ်"**ဟု မယူဘဲ **"မသင့်မတော်သော မအပ်"** ဟုသာ အဓိပ္ပာယ် ယူသင့်သည်။

ပဋ္ဌသခ်ိန်ရိတမ္ဒ–ပြင်ဆင်ထိုက်၏၊ သီတသမယေ–အအေး၏ အခါ၌၊ (အေးရာ အခါ၌)၊ ဒွါရဏ္ဍ–တံခါမကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတပါနဋ္ဌ–လေသောက်ပြတင်းကိုလည်းကောင်း၊ သုပိဟိတံ–ကောင်းစွာ ပိတ်အပ်သည်ကို၊ ကာတမ္ဒ–ပြုရာ၏၊ ဟိ–မှန်၊ သီတေန–အအေးကြောင့်၊ စီဝရာနိ–တို့သည်၊ ကဏ္ဏကိတာနိ–ရောပြွမ်းသော မှိုရှိကုန်သည်၊ (ဖြိုတက်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ ဥဏှသမယေ–အပူ၏အခါ၌(ပူရာအခါ၌)၊ အန္တရန္တရာ–အကြား အကြား၌၊ ဝါတပွဝေသနတ္ထံ–လေကို ဝင်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဝိဝရိတမ္ဒ–ဖွင့်ထားရာ၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဇေ–သို့၊ ကရောန္တေ–ပြုသော ရဟန်းသည်၊ ဂုတ္တာဂုတ္တံ ဇာနာတိ နာမ–တိ မည်၏၊ (လုံခြုံသောကျောင်း, မလုံခြုံသောကျောင်းကို သိသူ မည်၏။)

ပန–ဆက်၊ စီဝရပဋ္ဌဂ္ဂါဟကာဒီဟိ–စီဝရပဋ္ဌဂ္ဂါဟက အစရှိကုန်သော၊ တီဟိဝိ–သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေဟိ–ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ (သမ္မုတိ ရသော ရဟန်းတို့သည်၊) အတ္တနော–၏၊ ဝတ္တံ–ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဇာနိတမ္ဒ–သိထိုက်၏၊ တတ္ထ–ထိုသုံးပါးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ တာဝ–စီဝရနိဒဟက, ဘဏ္ဍာဂါရိကရဟန်းတို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ နိဒ္ဒိဒ္ဒေန–သော၊) စီဝရပဋ္ဌဂ္ဂါဟကေန–စီဝရပဋ္ဌဂ္ဂါဟကရဟန်းသည်၊ (နု ဂဏ္ဌိတမ္ဒ, ဒါတမ္ဒတို့၌ စပ်၊) ယံ ယံ–အကြင် အကြင် သင်္ကန်းကို၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ကာလစီဝရန္တိ ဝါ–ကာလသင်္ကန်းဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အကာလစီဝရန္တိ ဝါ–အကာလသင်္ကန်းဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အစ္ဆေကစီဝရန္တိ ဝါ–အစ္ဆေကသင်္ကန်းဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဝဿိကသာဋိကန္တိ ဝါ–ဝဿိကသာဋိကသင်္ကန်းဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ နိသီဒနန္တိ ဝါ–နိသီဒိုင်ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတ္တရဏန္တိ ဝါ–အပေါ်လွမ်း အိပ်ရာခင်းဟူ၍သောလည်းကောင်း၊ မုခပုဉ္ဆနစောဠန္တိ ဝါ–မျက်နှာသုတ်ပဝါဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ (ဝတ္ထာ–လျှောက်၍)၊ ဒေန္တိ–လှူကြကုန်၏၊ တံ သမ္ဒ–ထို အလုံးစုံသော သင်္ကန်းကို၊ ဧကရာသိ–တစ်စုတည်းကို၊ ကတ္တာ–၍၊ မိသေတ္တာ–ရောနှော၍၊ နု ဂဏ္ဌိကမ္ဒ–မခံယူရာ၊ ဝိသုံ ဝိသုံ–အသီးအသီး၊ ကတ္တာဝ–ပြု၍သာ၊ ဂဏ္ဌိတ္တာ–ခံယူပြီး၍၊ စီဝရနိဒဟကသ–သင်္ကန်းကို သိမ်ိုးသိမ်းဆည်းသော ရဟန်းအား၊ တဝေဝ–ထို အလှူရှင်တို့ လျှောက်အပ်သည့် အတိုင်းသာ၊ အာစိက္ခိတ္တာ–ပြောပြ၍၊ ဒါတမ္ဒ–ပေးရာ၏၊ စီဝရနိဒဟကေနာပိ–သင်္ကန်းကို သိမ်ိုး သိမ်းဆည်းသော ရဟန်းသည်လည်း၊

ဘဏ္ဍာဂါရိကသ–ဘဏ္ဍာဂါရိကရဟန်းအား၊ ဒဒမာနေန–ပေးလတ်သော်၊ ဣဒံ–ဤ သက်နှံးသည်၊ ကာလစီဝရံ–ကာလသက်နှံးပါတည်း၊ ပေ၊ ဣဒံ–သည်၊ မုခပုဏ္ဏနစောဠ–မျက်နှာသုတ်ပဝါပါတည်း၊ ဣတိ–သို့၊ အာစရိက္ခိတ္တာဝ–ပြောပြ၍သာ၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကေနာပိ–သည်လည်း၊ တထေဝ–ထို ပြောပြအပ်သည့်အတိုင်းပင်၊ ဝိသုံ ဝိသုံ ဝိယ–အသီးအသီးကဲ့သို့၊ (အချို့ စာအုပ်များ၌ **"ဝိယ"** မပါ၊) သညာဏ–အမှတ်အသားကို၊ ကတ္တာ–၍ ဌပေတမ္ဗံ–ထားရာ၏၊ [စာရေးခြင်းစသော အမှတ်အသားကို ပြု၍ ယားပါ–ဟူလို၊] တတော–ထိုမှနောက်၌၊ သံဃေန–သည်၊ ကာလစီဝရံ–ကို၊ အာဟရ–ဆောင်ယူ ခဲ့ပါလေ့၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ ကာလစီဝရမေဝ–ကိုသာ၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ပေ၊ မုခပုဏ္ဏနစောဠကံ–ကို၊ အာဟရ–လေ့၊ ဣတိ ဝုတ္တေ–သော်၊ တဒေဝ–ထို မျက်နှာသုတ်ပဝါကိုသာ၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးရာ၏။

ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ စီဝရပဋိဂ္ဂါဟကော–သက်နှံးခံယူ တတ်သော ရဟန်းကို၊ အနုညာတော–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ စီဝရဒါယကော–သက်နှံးကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းတတ်သော ရဟန်းကို၊ အနုညာတော–ပြီ၊ ဘဏ္ဍာဂါရံ–ဘဏ္ဍာထားရာကျောင်းကို၊ အနုညာတံ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော–ဘဏ္ဍာ ထားရာကျောင်း၌ ယှဉ်သော ရဟန်းကို၊ (ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းကို၊) အနုညာတော–ပြီ၊ ဗဟုလ္လိကတာယ–သက်နှံးတို့၏ များသည်၏အဖြစ်ကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ နံ အနုညာတော–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည် မဟုတ်၊ အသန္တုဋ္ဌိယာ–သက်နှံးတို့၌ မရောင့်ရဲခြင်း အကျိုးငှာ၊ (မရောင့်ရဲကြောင်း ဖြစ်သော အသံဝရအကျိုးငှာ၊) နံ (အနုညာတော)၊ အပိ စ ခေါ–အဟုတ်ကား၊ သဃသ–သံဃာကို၊ အနုဂ္ဂဟာယ–ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊ (အနုညာတော)၊ [ချီးမြှောက်ခြင်းကို အကျယ်ပြလိုရ၍ **"သစေ ဟိ"** စသည်ကို မိန့်သည်၊] ဟိ–ချဲ့၊ အာဟဠာဟဠံ–လူတို့သည် ဆောင်ပို့အပ် ဆောင်ပို့အပ်ပြီးသော သက်နှံးကို၊ (လျှုလာတိုင်းသော သက်နှံးကို၊) ဂဟေတ္တာ–ခံယူပြီး၍၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ သစေ ဘာဇေယျုံ–အကယ်၍ ဝေဖန်ကုန်အံ့၊ (ဒေါ ဘာဇေန္တေသု)၊ အာဟဠံ–ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော သက်နှံးကို၊ နေဝ ဇာနေယျုံ–မသိကုန်ရာ၊ အနာဟဠံ–မဆောင်ပို့အပ်သေးသော သက်နှံးကို၊ နံ ဇာနေယျုံ၊ [လျှုနေကျ နေရာမှ ဆောင်ပို့အပ်ပြီး, မဆောင်ပို့အပ်သေးသော သက်နှံးကို မသိကုန်ရာ၊] ဒိန္နံ–လျှုအပ်ပြီးသော သက်နှံးကို၊ နံ ဇာနေယျုံ၊ လဒ္ဓံ–သက်နှံးရပြီးသော ရဟန်းကို၊

နဲ ဇာနေယျ။ အလဒ္ဓ–သက်နိ်း မရသေးသော ရဟန်းကို၊ နဲ ဇာနေယျ–မသိကုန်ရာ၊ အာဟာဌာဟဠ–ဆောင်ပို့အပ် ဆောင်ပို့အပ်ပြီးသော သက်နိ်းကို၊ ထေရာသနေ ဝါ–ထေရ်ကြီး၏ နေရာ၌မူလည်း၊ ဒဒေယျ–ပေးလှူကုန်ရာ၏။ [ဝေဖန်သောအခါ ထေရ်ကြီးက စ၍ ဝေဖန်ရသောကြောင့် ထေရ်ကြီးပုဂ္ဂိုလ် များသာ ထပ်ခါထပ်ခါ ရစရာရှိသည်– ဟူလို၊] ခဏ္ဍာခဏ္ဍ– အပိုင်းငယ် အပိုင်းကြီးကို၊ ဆိန္ဒိတ္တာ ဝါ–ဖြတ်၍မူလည်း၊ ဂဏ္ဌေယျ–ယူကုန်ရာ၏။ [အားလုံး ညီမျှအောင် ဝေလျှင်လည်း အပိုင်း အပိုင်း ဖြတ်၍ ဝေရတော့မည်–ဟူလို။]

ဇဝ သတိ–သော်၊ အယုတ္တာပရိဘောဂေါ စ–မသင့်သော သုံးစွဲခြင်းသည် လည်း၊ ဟောတိ–၏။ စ–သည်သာမဂ္ဂသေး၊ သဗ္ဗေသ–အလုံးစုံသော ရဟန်း တို့ကို၊ သင်ဟော–သင်ကြိုဟ်ချီးမြှောက်ခြင်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ ကတော–ပြုအပ် သည်၊ (ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်၊) နဲ ဟောတိ–မဖြစ်တော့၊ [ထေရ်ကြီးတို့ နေရာ၌သာ ထပ်ခါထပ်ခါ ပေးနေရသောကြောင့် သံဃာအားလုံးကို ချီးမြှောက် ရာ မရောက်၊] ပန–အနွယ၊ ဘဏ္ဍာဂါရေ–ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်း၌၊ စီဝရ– ကို၊ ဌပေတွာ–သိမ်းထားပြီး၍၊ ဥယ္ယနေ့ကာလေ–များရာ အခါ၌၊ (များရာ အခါကျမှ၊) ဧကကသ–တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော–အား၊ တိစီဝရံ ဝါ–သုံးထည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဒွေ ဒွေ ဝါ–နှစ်ထည်, နှစ်ထည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧကေကံ ဝါ–တစ်ထည် တစ်ထည်မူလည်းဖြစ်သော၊ စီဝရ– ကို၊ ဒဿန္တိ–ပေးဝေနိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ လဒ္ဓါလဒ္ဓံ–သက်နိ်း ရပြီး, မရသေးသ့ကို၊ ဇာနိဿန္တိ–သိနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ [ပထမဝေတုန်းက မည်သည့် ဝါစဉ်အထိသာ ရသေး၏၊ မည်သည့် ဝါစဉ်မှ စ၍ မရသေး၊ ဤသို့ သိနိုင်မည်–ဟူလို၊] အလဒ္ဓဘာဝ–မရအပ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကို၊ (သက်နိ်း မရသေးကြောင်းကို၊) ဥတ္တာ–သိ၍၊ သင်ဟ–သင်ကြိုဟ်ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ကာတုံ–ငှာ၊ မည်သန္တိ–သိနိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

နဲ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဥဗ္ဗာပေတမ္ပေါတိ ဧတ္ထ–၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ အညေပိ–ဘဏ္ဍာဂါရိကရဟန်းမှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဝဠ္ဌာပနီယာ– နေရာမှ မထစေထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဇာနိတမ္ဘာ–သိထိုက်ကုန်၏၊ [သံဃိက အိပ်ရာ နေရာမှ မထစေထိုက်, အခြားနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ မသွားစေထိုက် သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အကြောင်းကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို သိထားထိုက်သည်–ဟူလို၊]

ဟိ– ချ,। ဝုဒုတရော– သီတင်းကြီးပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော– ဘဏ္ဍာဂါရိကပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဂိလာနော–ဂိလာနပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ သံဃတော–မှ၊ လဒ္ဓသေနာသနော–ရအပ်သော ကျောင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ စတ္တာရော–လေးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ နဒ္ဓဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော– မထစေထိုက်ကုန်၊ (ထ၍) မသွားစေထိုက်ကုန်။) တတ္ထ–ထို လေးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်၊ ဝုဒုတရော – သီတင်းကြီးပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အတ္တနော – မိမိထက်၊ ဝုဒုတာယ–သီတင်းကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နဝဂ္ဂတရေန–သီတင်းငယ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော–မထစေထိုက်၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကော–ကို၊ သံဃေန–သည်၊ သမ္မနိတ္တာ–သမုတ်ပြီး၍၊ ဘဏ္ဍာဂါရသာ–ဘဏ္ဍာထားရာကျောင်း၏၊ ဝါ–ကို၊ ဒိန္နတာယ–ပေးထားအပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (နဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊) ဂိလာနော – ကို၊ ဂိလာနတာယ – မကျန်းမမာသူ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (နဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော)။ ပန–ကား၊ သံဃော–သည်၊ ဗဟုသုတသာ–များသော သုတရှိသော၊ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ–ပါဠိကို ရွတ်ပြခြင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန် မေးခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဗဟုပကာရသာ–များသော လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သော၊ ဘာရနိတ္ထာရကသာ–တာဝန်ကို ဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဖာသုက–ချမ်းသာသော၊ အာဝါသ–နေရာကို၊ အနုဋ္ဌာပနီယ–မထစေထိုက်သည်ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ဒေတိ–ပေးထား၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ သော–ထို ဗဟုသုတ, ဘာရနိတ္ထာရကပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥပကာရတာယ စ–လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သံဃတော–မှ၊ လဒ္ဓတာယ စ – ရအပ်သော နေရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော၊ ဣတိ (အယ–ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း။)

ဥသဿံ ဟောတိတိ–ကား၊ ဗဟု–များသည်၊ ရာသိကတဝ–ပြုအပ်သော အစုအပုံ ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [**"ဥသဿံ"** ကို **"ဗဟု"** ဟု သဒ္ဒတ္ထဖွင့်၍ **"ရာသိကတ"** ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။] ဘဏ္ဍာဂါရံ – ဘဏ္ဍာထားရာကျောင်းသည်၊ နဂဏှာတိ– မယူနိုင်၊ [များသောကြောင့် မဆန့်– ဟူလို၊] **သမ္ဘုဒီဘူတောနာ**တိ–ကား၊ အန္တေဘဥပစာရသီမာယံ–ဥပစာရသီမ၏အတွင်း၌၊

သမ္ဘုဒီဘူတေန။ ။**"သမ္ဘုဒီဘူတောနာတိ အညမညဿ မုခေ သံဝိဓမာနော သန္ဓိပတိတော ဝါ သမ္ဘုတေါ၊ သမ္ဘုတေါ ဟုတ္တာ ဘူတော သမ္ဘုဒီဘူတော"** ဟု

(ကျောင်းတိုက်၏ အတွင်း၌)၊ ဌိတေန–တည်သော သံဃာသည်၊ (ဘာဇေတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) **ဘာဇေတုန္တိ**–ကား၊ ကာလံ–ဝေဖန်ရာ အချိန်ကို၊ ယောသေတွာ–ကြေးကြော်၍)၊ ပဋိပါဋိယာ–အစဉ်အားဖြင့်၊ ဘာဇေတုံ–ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊)**ကောလာဟလံ အကာသိ**တိ–ကား၊ အမှာကံ–တပည့်တော်တို့၏၊ အာစရိယသ–ဆရာဖို့၊ ဒေထ–ပေးပါကုန်၊ (အမှာကံ)၊ ဥပဇ္ဈာယသ–ဥပဇ္ဈာယ်ဖို့၊ ဒေထ–ကုန်၊ ဣတိ ဇဝ–ဤသို့ ပြောမြဲ၊ မဟာသဒ္ဒ–ကျယ်စွာသော အသံကို၊ အကာသိ–ပြုပြီ။

စီဝရဘာဇကေသု – သက်နိုး ဝေဖန်သော ရဟန်းတို့တွင်၊ (ဒေန္တော ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ စသည်၌ စပ်၊) သဘာဂါနံ–သဘောတူကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ–ရဟန်းတို့အား၊ (ဒေန္တော၌ စပ်၊) ဝါ–တို့၏ အထံသို့၊ အပါပုဏာန္တိမ–မရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ မဟဏ္ဍ–များသော အဖိုးရှိသော၊ စီဝရံ–ကို၊ ဒေန္တော–ပေးသော စီဝရဘာဇက ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ–တိ မည်၏၊ အဒတွာ–မပေးမူ၍၊ အပ္ပဏ္ဍ–နည်းသော အဖိုးရှိသော သက်နိုးကို၊ ဒေန္တော–သည်၊ ဒေါသာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ–တိ မည်၏၊ (ဒေါသာဂတိ လိုက်သည် မည်၏။)၊ မောဟမူဌော–မောဟဖြင့် တွေဝေသည်၊ (ဟုတွာ)၊ စီဝရဒါနဝတ္ထု–သက်နိုး ပေးဝေခြင်း၏ ကျင့်ဝတ်ကို၊ အဇာနန္တော–မသိသော

ယောဇနာ ဖွင့်၏၊ သို့သော် သမ္ဘခ၏ တွဲဖက် ပြောင်းပြန် **"ပရမ္ဘခ"**ဟု ပုဒ်ရှိသေး၏၊ ထို **"ပရမ္ဘခ"**၌ **"မုခသ–မျက်နှာ၏+ပရံ–ထိုမှာဘက်တည်း၊ ဝါ–မျက်ကွယ်တည်း၊ ပရမ္ဘခံ–မျက်နှာ၏ ထိုမှာဘက်၊ (မျက်နှာလွှဲ–မျက်စိ၏ မမြင်ကွယ်ရာ)"**ဟု ဖြစ်၏၊ ထိုကြောင့် **"သမ္ဘခ"** ၌ **"သံ"**ကို **"ရ္ဟေ ရ္ဟ"**အနက် ကြ၍ **"မုခသ+အဘိမုခံ သမ္ဘခံ – မျက်နှာ၏ ရ္ဟေ ရ္ဟ (မျက်မှောက်)၊ သမ္ဘခေ + ဘူတော သမ္ဘခီဘူတော– မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော သံဃာ"**ဟု ကြသင့်မည် ထင်သည်၊ ထို **"သမ္ဘခီဘူတသံဃာ"** ဟူသည် အခြားနေရာ၌ **"ရ္ဟေ ရ္ဟရောက်နေသမ္ဘ"**ကိုသာ ယူရသော်လည်း ဤနေရာ၌ **"တစ်စိတိုက်လုံးရှိသံဃာ"**ကို ယူရမည်ဟု သိစေလိုသောကြောင့် **"အန္တောဥပစာရသိမာယံ ဌိတေန"**ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။

စီဝရဘာဇက ရဟန်းသည်၊ မောဟာဂတိ ဂ္ဂဒ္ဓတိ နာမ–တိ မည်၏၊ (မောဟာဂတိ လိုက်သည် မည်၏။)၊ မုခရာနံ–ကြမ်းတမ်းသော နှတ်ရိုက်နှင်သော၊ (စကား ဗရပ္ပာ ပြောတတ်ကုန်သော၊) နဝကာနမ္မိ–သီတင်းငယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားလည်း၊ ဘယေန–ကြောက်ခြင်းကြောင့်၊ အပါပုဏ္ဏန္တမေဝ–မရောက်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ မဟဋ္ဌ–သော၊ စီဝရံ–ကို၊ ဒေန္တော–ပေးသော စီဝရဘာဇက ရဟန်းသည်၊ ဘယာဂတိ ဂ္ဂဒ္ဓတိ နာမ–တိ မည်၏။ (ဘယာဂတိ လိုက်သည် မည်၏။)ယော–အကြင် စီဝရဘာဇကရဟန်းသည်၊ ဧဝ–ဤသို့၊ (ဤ အဂတိ လေးပါးသို့၊) နဂ္ဂဒ္ဓတိ– မလိုက်၊ သမ္ဘေသံ– အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏၊ တုလာဘူတော–ချိန်ခွင်သဖွယ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ ပမာဏဘူတော–ပမာဏ ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (အချို့စာအုပ်၌ **"ပမာဏဘူတော"** မပါ။) မဇ္ဈတ္တော– အလယ်အလတ်၌ တည်သောသဘောရှိသည်၊ ဟောတိ–၏၊ သော–ထို ရဟန်း ကို၊ သမ္မနိတမ္ဘော–သမုတ်ထိုက်၏၊ **ဘာဒိတာဘာဒိတ**ဿ–ကား၊ ဇော္တကာနိ– ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ–အဝတ်တို့ကို၊ ဘာဒိတာနိ– ဝေဖန်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဇော္တကာနိ–ကုန်သော၊ (ဝတ္ထာနိ)၊ အဘာဒိတာနိ–မဝေဖန် အပ်ကုန်သေး၊ ဣတိ – သို့၊ ဇာနန္တော – သိသော စီဝရဘာဇကရဟန်းကို၊ ဘာဒိတာဘာဒိတဿ ဇာနေယျာတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏။

ဥဒ္ဓိနီတာတိ–ကား၊ ဣဒံ–ဤ အဝတ်သက်နှံ်းသည်၊ ထူလ–ကြမ်းတမ်း၏၊ ဣဒံ–သည်၊ သဏှ–သိမ်မွေ့၏၊ ဣဒံ–သည်၊ ဃန–ပိတ်ပိတ်သဲသဲ တစ်ခဲနက် ဖြစ်၏၊ ဣဒံ– သည်၊ တနုကံ– ပါး၏၊ (ကျဲ၏။) ဣဒံ– ကို၊ ပရိဘုတ္တံ– သုံးစွဲ အပ်ပြီ၊ (တဲစ်ပတ်ရစ် ဖြစ်သည်– ဟူလို၊) ဣဒံ– ကို၊ အပရိဘုတ္တံ– မသုံးစွဲအပ်သေး၊ (အသစ်ကျပ်ရှုတ် ဖြစ်သည်– ဟူလို၊) ဣဒံ– ဤ အဝတ် သက်နှံ်းသည်၊ ဒီဃတော– အလျားအားဖြင့်၊ ဇော္တကံ– ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိ၏၊ ပုထုလတော–အနံ့အားဖြင့်၊ ဇော္တကံ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏၊ ဣဒံ ဧဝ– သို့၊ ဝတ္ထာနိ– အဝတ်သက်နှံ်းတို့ကို၊ ဝိစိနိတ္တာ– ရွေးချယ် ၍၊ (ထပေတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) **တုလယိတ္တာ**တိ– ကား၊ ဣဒံ– ဤ အဝတ် သက်နှံ်းသည်၊ ဇော္တကံ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဖိုးကို၊ အဋ္ဌတိ–ထိုက်တန်၏၊ ဣဒံ– သည်၊ ဇော္တကံ– ကို၊ (အဋ္ဌတိ)၊ ဣဒံ ဧဝ– သို့၊ အဋ္ဌပရိစ္ဆေဒ– အဖိုး၏ အပိုင်းအခြားကို၊ ကတ္တာ–၍၊ (ထပေတုံ အနုဇာနာမိ)။

ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ ကတ္တာတိ–ကား၊ သမ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ဧကေက မေ–တစ်ထည်စီ တစ်ထည်စီသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒသ္ဌနက်–တစ်ဆယ် ထိုက်တန်သော အဝတ်သက်နီ်းသည်၊ သစေ ပါပုဏာတိ–အကယ်၍ရောက်အံ့၊ (အညီအမျှ ရအံ့၊) ဣဒ္ဓေတံ–ဤသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ ကုသလံ–ကောင်း၏၊ နော စေ ပါပုဏာတိ–အကယ်၍ မရောက်အံ့၊(ဧဝံသတိ)၊ ယံ–အကြင် အဝတ် သက်နီ်းသည်၊ နဝ ဝါ–ကိုးကျပ်တို့ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ ဝါ–ရှစ်ကျပ်တို့ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဣဏ္ဍတိ–ထိုက်တန်၏၊ တံ–ထို အဝတ်သက်နီ်းကို၊ အညေန–အခြားသော၊ ဧကဣဏ္ဍနကေန စ–တစ်ကျပ်ထိုက်တန်သော ဝတ္ထုနှင့် လည်းကောင်း၊ ဒွိအဏ္ဍနကေန စ–နှစ်ကျပ် ထိုက်တန်သော ဝတ္ထုနှင့်လည်း ကောင်း၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ ဗဒ္ဓိတ္တာ–ဈပ်ဖွဲ့၍၊ (တစ်တွဲ တွဲ၍)၊ ဧကေန ဥပါယေန– ဤနည်းအားဖြင့်၊ သမေ–ညီမျှကုန်သော၊ (တစ်ဆယ်တန်စီ စသည်ဖြင့် ညီမျှကုန်သော၊) ပဋိဝိသေ–အဖို့တို့ကို၊ ဌပေတွာ–ထားပြီး၍၊ ဣတိ အဏ္ဍောဝ။

ဘိက္ခူ ဂဏေတွာ ဝဏ္ဏ ဗဒ္ဓိတ္တာတိ–ကား၊ ဧကေကသ–တစ်ပါး တစ်ပါး အား၊ ဒိယျမာနေ–ပေးဝေအပ်သော်၊ (ပေးဝေနေလျှင်၊) ဒိဝသော–နေ့သည်၊

ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ။ ။ပဋိဝိသပဟောနကတာဇာနနတ္ထं–အဖို့လောက်သည်၏အဖြစ်ကို သိခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဟလိဒ္ဒိယာဒီဟိ–နနွင်း အစရှိကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကမဟန္တဏ္ဍေဟိ– ငယ်သောအဆင်း, ကြီးသောအဆင်းတို့နှင့်၊ ယုတ္တေ–ယှဉ်ကုန်သော၊ သမေ ပဋိဝိသေ– ညီမျှသော အဖို့တို့ကို၊ ဌပေတွာ–ထားပြီး၍၊–ဝိမတိ ဤသို့ ဝိမတိ ဖွင့်သောကြောင့် **"ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် နနွင်းစသော အဆင်းကို ဟောၑ"**ဟု သိသာ၏၊ **"အဝဏ္ဏ"**၌ **"အ"**သည်၊ **"ဝုဒ္ဓိ"**အနက်ဟောတည်း၊ ထိုကြောင့် **"မဟန္တ"**ဟု ဖွင့်၍ ရှေ့ဝဏ္ဏ အတွက် **"ခုဒ္ဒက"**ဟု ဖွင့်သည်။] [ယောနောဒ္ဓိကား: **"ဝဏ္ဏသဒ္ဒါသည် ပမာဏ အနက်ဟော"**ဟု ဖွင့်၏။]

ဝိမတိ၏ ဆိုလိုရင်းကား – သက်နီ်းဝေဖို့ရန် စီစဉ်သောအခါ တစ်ပါးလျှင် တစ်ဆယ်တန်စီ စသည်ဖြင့် အညီအမျှ ရလျှင် ကောင်းပါ၏၊ ထိုသို့ အညီအမျှ မရလျှင်ကား: ကိုးကျပ်တန်သော အဝတ်ကို အခြား, တစ်ကျပ်တန် ပစ္စည်းနှင့် ရှစ်ကျပ်တန်သော အဝတ်ကို အခြား နှစ်ကျပ်တန် ပစ္စည်းနှင့် ပူးတွဲ၍ (ဤနည်းအတိုင်း မူလသက်နီ်းလျှာ အဝတ်က တန်ဖိုးလျှောသလောက် တွဲဖက်ပစ္စည်းကို အဖိုးများ စေသောအားဖြင့်) ညီမျှသော အဖိုးရှိအောင် ထားပါ၊ ဤသို့ ပူးတွဲ၍ ထားသောအခါ အဖို မျှားသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်းကြီး, အဖိုးနည်းသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်ငယ်များကို ပြုလုပ်မှတ်သားထားပါ၊ စာသော်လည်း ရေးသားထားပါ–ဟူလို့။

သစေ နပ္ပဟောတိ–အကယ်၍ မလောက်အုံ၊ [သံဃာက များ:နေသော်ကြောင့် တစ်ပါးစီ ဝေနေလျှင် နေဝင်သွားစရာ ရှိသည်–ဟူလို၊] (ဧဝ သတိ)၊ ဒသ ဒသ–တစ်ကျိပ် တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဂဏေတွာ–ရေတွက်၍၊ ဒသ ဒသ–ဆယ်စု ဆယ်စုကုန်သော၊ စီဝရပဋိဝိသေ–သင်္ကန်:အဖို့တို့ကို၊ ဧကဝဂ္ဂ–တစ်စုကို၊ ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့၍၊ ဧကံ–တစ်ထုပ်သော၊ ဘဏ္ဍိကံ–ဘဏ္ဍာဂ္ဂိ သော အထုပ်ကို၊ ကတွာ–ပြု၍၊ (ဆယ်ပါ:လျှင် တစ်ထုပ်စီ ထုပ်ထား၍၊) ဧဝံ–သို့၊ (ဤနည်:အားဖြင့်၊) စီဝရပဋိဝိသံ–သင်္ကန်:အဖို့ကို၊ ဌပေတုံ–ထား:ခြင်: ငှာ၊ အနုဇာနာမိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ စီဝရပဋိဝိသေသု– သင်္ကန်:အဖို့တို့ကို၊ ဌပိတေသု–ထား:အပ်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ ကုသော–စာရေးတံ ကို(မဲလိပ်ကို၊) ပါတေတဗ္ဗော–ကျစေထိုက်၏၊ တေဟိပိ ဘိက္ခူဟိ–ထို ရဟန်: တို့သည်လည်:၊ (ထို ဆယ်ပါ:စီ ရဟန်:တို့သည်လည်:၊) ပုန–ဖန်၊ ကုသပါတံ– မဲချခြင်:ကို၊ ကတွာ–၍၊ ဘာဇေတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏။ [ပထမတုန်:က ဆယ်ပါ: တစ်တွဲစီ တွဲထား:သောကြောင့် ထို ဆယ်ပါ:လည်: ထပ်၍ မဲချပါ–ဟူလို။]

သာမဏေရာနံ ဥပမုပဋိဝိသန္တိ ဧတ္ထ–၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယေ သာမဏေရာ–အကြင် သာမဏေတို့သည်၊ အတ္တိသရာ–မိမိဟူသော အစိုးရသူရှိကုန်၏၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပိုင်ကုန်၏၊ သူတစ်ပါး:၏ စေခိုင်:မှုကို မခံကုန်၊) ဘိက္ခုသံဃသ–၏၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ–ပြုထိုက်သော အလုပ်ကို၊ နရဂ္ဂေ– မပြုလုပ်ကြကုန်၊ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာသု–ပါဠိကို ရွတ်ပြခြင်:, အနက်ကို အဖန်ဖန် မေးမြန်:ခြင်:တို့၌၊ (ပါဠိကို သင်ယူခြင်:, အဋ္ဌကထာကို မေးမြန်: ခြင်:တို့၌၊)' ယုတ္တာ–အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံယေ– ဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏သာ၊ ဝတ္တပဋိပတ္တိ–ဝတ်အကျင့်ကို၊ ကရဏ္ဍေ–ပြုကုန်၏၊ အညေသံ–အခြား:ရဟန်:တို့၏၊ (ဝတ္တပဋိပတ္တိ) နကရဏ္ဍေ။ [သံဃာအား ကျေးဇူ:များ:–ဟူလို၊] ဧတေသံယေဝ–ဤသာမဏေတို့အား:သာ၊ ဥပမုဘာဂေါ– ထက်ဝက်သော အဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော–ပေးထိုက်၏၊ [ရဟန်:များ: ရသလို အပြည့် မပေး:ဘဲ တစ်ဝက်သာ ပေးရမည်–ဟူလို၊] ပန–ကား၊ ယေ–အကြင် သာမဏေ တို့သည်၊ ပုရေဘတ္တဗ္ဗေ– ၌လည်:ကောင်:၊ ပစ္ဆာဘတ္တဗ္ဗေ– ၌လည်:ကောင်:၊ ဘိက္ခုသံဃသ–၏သာ၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ–ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ ကရဏ္ဍေ– နိ၏၊ တေသံ–ထိုသာမဏေတို့အား၊ (သံဃာအား ကျေးဇူ:များ:သော ထို သာမဏေတို့ အား:) သမကော–ညီမျှသော အဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော–ပေးထိုက်၏။

စ–ဆက်၊ ဣဒံ–ဤ သာမဏေတို့အား တစ်ဝက်သော အဖို့ကို ပေးရခြင်းကို၊ [ဣဒန္တိ သာမဏေရာနံ ဥပမုပဠိဝိသဿ ဒါန်၊ **"သာမဏေရာနံ ဥပမုပဠိဝိသံ ဒါတုံ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသည့်အဘိုင်း သာမဏေတို့အား တစ်ဝက်သော အဖို့ကို ပေးရခြင်းကို–ဧ၎ကာ] ပိ၌သမယေ–သက်နံ့းကာလ၏ နောက်ဘက်ဖြစ်သောကာလ၌၊ ဥပဂွေန–ဖြစ်သော၊ ဘဏ္ဍာဂါရေ–ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်း၌၊ ဌပိတေန–ထားအပ်သော၊ အကာလစီဝရေနေ၀–အကာလသက်နံ့ ဖြင့်သာ၊ ကထိတံ–ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန–ကား၊ ကာလစီဝရံ–သက်နံ့းကာလ၌ဖြစ်သော သက်နံ့းကို၊ သမကမေ၀–အညီအမျှသာ၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးရာ၏။ [ဤ စကားကို ထောက်၍ ကထိန်ခင်းရာ၌ ရအပ်သော သက်နံ့းကိုလည်းကောင်း, စီဝရကာလ မကုန်မီ ရအပ်သော သံဃိကသက်နံ့းကိုလည်းကောင်း အညီအမျှဝေဖန်ရသည်။] တတြုပ္ပာဒ၀ဿာ၀ါသိကံ–ထို ကျောင်း၌ဖြစ်သော ဝဿာ၀ါသိကသက်နံ့းကို၊ သမ္မဗ္ဗဒ္ဓနိ၀န္ဓနာဒိ–တဲမြက်ဆုပ်ကို ဖွဲ့စည်းခြင်း အစရှိသော၊ သံဃသ–၏၊ ဖာတိကမ္မ–တိုးပွားကြောင်း အမှုကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ–ခံယူရာ၏။

တတြုပ္ပာဒ ।ပေ। ဝတ္ထု။ ။ ဝဿာ၀ါသာနံ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့အား+ဒိန္နံ–လျှူအပ်သော သက်နံ့းတည်း၊ ဝဿာ၀ါသိကံ–သက်နံ့း၊ တတြ–ထို ကျောင်းတို့ကိုက်၌၊ ဥပ္ပာဒေါ–ဖြစ်သော ဝဿာ၀ါသိကတည်း၊ တတြုပ္ပာဒေါ၊ တတြုပ္ပာဒေါ စ + သော + ဝဿာ၀ါသိကံ စာတိ တတြုပ္ပာဒ၀ဿာ၀ါသိကံ–ကျောင်းတို့ကိုက်၌ဖြစ်သော သစ်သီး, သစ်ရွက်များကို ကပ္ပိယတို့က ရောင်း၍ ထို အဖိုးဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ဝဿာ၀ါသိကသက်နံ့းသည်လည်းကောင်း, ကျောင်းတို့ကိ၏ ဝတ္ထုကဲ့အဖြစ်ဖြင့် လျှူအပ်သော လယ်,ခြံ,ဥယျာဉ် စသည်မှဖြစ်သော အသီးအနှံတို့ကို ကပ္ပိယတို့က ရောင် ၍ ထို အဖိုးဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော ဝဿာ၀ါသိကသက်နံ့းသည်လည်းကောင်း **"တတြုပ္ပာဒ၀ဿာ၀ါသိကဿ"** မည်၏၊ ထိုကဲ့သို့သော ဝဿာ၀ါသိကသက်နံ့းမျိုးကို ရဟန်းသာမဏေတို့က ဝေစုယူသောအခါ သံဃာမှာ တိုးပွားမှုမဖြစ်သော တမြက်စည်း ပြုလုပ်ခြင်းစသော အမှုကို ပြုပြီးမှ ယှပါ–ဟူလို၊ ဤ စည်းကမ်းအရ ရှေ့ခေတ်က ဝါဆိခါနီ·ဝယ် တဲမြက်စည်း စသည်ကို ပြုလုပ်လေ ရှိကြသည်။

ဝိမတိ။ ။ ဖာတိကမ္မန္တိ ပဟေနကကမ္မံ၊ ယတ္တကေန ဝိနယာဂတေန သမ္မဗ္ဗဒ္ဓနိ ဗဒ္ဓနာဒိဟတ္တကမ္မေန ဝိဟာရသ ဥိနကတာ နဲ ဟောတိ၊ တတ္တက် ကတ္တာတိ အတ္ထော၊ သဗ္ဗေသန္တိ တတြုပ္ပာဒ၀ဿာ၀ါသိကံ ဂဏ္ဍုနွာနံ သဗ္ဗေသံ ဘိက္ခူနံ၊ သာမဏေရာနံ စ၊ [**"ဖာတိကမ္မံ"**၌ ဖာတိသဒ္ဒါသည် ဖာယိဓာတ်+တိပစ္စည်း, ယကို ချေ၍ ပြီးသော ဝုဒ္ဓိနုအနက်ဟော သဒ္ဒါတည်း။]

ဟိ–မှန်၊ ဧတံ–ဤ တံမြက်စည်း ပြုလုပ်ခြင်းစသော ကျင့်ဝတ်သည်၊ ဧတ္ထ–ဤ ဝဿာဝါသိကသက်နီ်းကို ယူရာ၌၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းသာမဏေတို့၏၊ ဝတ္တ–ကျင့်ဝတ်တည်း။

ဘဏ္ဍာဂါရိကစီဝရေပိ–ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်းဆောင်ဝယ် ထားအပ်သော သက်နီ်းဌ်လည်း၊ [ဘဏ္ဍာဂါရိကစီဝရေပိတိ အကာလစီဝရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊–ဝိမတိ၊] သာမဏေရာ–တို့သည်၊ အာဂန္တာ–လာ၍၊ ဘန္တေ–တို့၊ မယံ–တပည့်တော်တို့သည်၊ ယာဝုံ–ယာဝုကို၊ ပစာမ–ကျိုကြရပါကုန်၏၊ ဘတ္တံ–ဆွမ်းကို၊ ပစာမ–ချက်ကြရပါကုန်၏၊ ခဇ္ဇကံ–မုန့်ခဲဖွယ်ကို၊ (ပစာမ–ကြော်ကြ၊ ဖုတ်ကြရပါကုန်၏၊) အပ္ပဟာရိတကံ–စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိအောင်၊ ကရောမ–ပြုကြရပါကုန်၏၊ ဒန္တကဋ္ဌ–ဒန်ပူကို၊ အာဟာရာမ–တောထဲမှ ဆောင်ယူကြရပါကုန်၏၊ ရဂ်ိဆလ္လိ–ဆိုးရည်ခေါက်ကို၊ ကပ္ပိယံ–အပ်စပ်အောင်၊ ကတ္တာ–၍၊ ဒေမ–ပေးကြရပါကုန်၏၊ (အပ်စပ်အောင် ခွာ၍ ပေးကြရပါကုန်၏၊) အမှေဟိ–တို့သည်၊ နံ ကတံ နာမ–မပြုအပ်သော အမှုမည်သည်၊ ကိ–အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ဥက္ကုဋ္ဌိ–ဆူဆူညံညံကို၊ သစေ ကရောန္တိ–အကယ်၍ ပြုကြကုန်အုံ့၊ [ရဟန်းများနှင့် အညီအမျှ သက်နီ်းအဖို့ကို ရအောင် သာမဏေတို့က သူတို့ အလုပ်မယားကို ပြော၍ ဆူဆူညံညံ ပြုကြကုန်အုံ့–ဟူလို၊] (ဧဝံ ကရောန္တေသု၊) သမဘာဂေါ–ညီမျှသော အဖို့ကိုသာ၊ ဒါတဗ္ဗော–ပေးထိုက်၏၊ ဧတံ–ဤ သမဘာဂကို ပေးခြင်းကို၊ (ဆူဆူညံညံ လုပ်မှ သမဘာဂကို ပေးခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) ယေ စ–အကြင် သာမဏေတို့သည်လည်း၊ ဝိရဒ္ဓါတွာ–ချွတ်ယွင်း၍၊ ကရောန္တိ၊ [ကတ္တာဗ္ဗကာလေန အကတွာ ယထာရုစိတကမ္မဏော ကရောန္တိ၊–ဝိမတိ၊] ယေသဉ္စ–အကြင် သာမဏေတို့၏ လည်း၊ ကရဏဘာဝေါ–ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ နံ ပညာယတိ–မထင်ရှား၊ (**"ကရဏဘာဝေါ"**၌ **"ကတဘာဝေါ"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊) တေ–ထိုသာမဏေတို့ကို၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ–ဆိုအပ်ပြီ။

ပန–ဝါဒန္တရ၊ **ကုရုန္ဒိယ**–၌၊ သာမဏေရာ–တို့သည်၊ ဘန္တေ–တို့၊ မယံ–တို့သည်၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ သံဃကမ္မံ–သံဃာ၏ အလုပ်ကို၊ နံ ကရောမ–မလုပ်ဘဲ ရှိပါကုန်အုံ့နည်း?၊ ကရိဿာမ–လုပ်ပါကုန်အုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ သစေ ယာစန္တိ–အကယ်၍ တောင်းကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သမပဋိဒိသော–

ညီမျှသော အဖို့ကို၊ ဒါတမ္ဘော–၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ [တကယ် အလုပ် မလုပ်ကြစေ ကာမ ဤသို့ ပြောရ၍ တောင်းလျှင် ပေးပါ–ဟူလို။]

ဥတ္တရိတုကာမောတိ–ကား၊ နဒီ ဝါ–မြစ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကန္တာရံ ဝါ– ခရီးခဲကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တရိတုကာမော– လွန်မြောက်လိုသည်၊ သတ္တံ–အဖော်ကုန်သည် အပေါင်းကို၊ လဘိတွာ–ရ၍၊ ဒိသာ–အရပ်မျက်နှာ တို့သို့၊ ပက္ကမိတုကာမော–ဖဲသွားလိုသည်၊ (ဟောတိဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဣတိ အဏ္ဍော၊ [သွားရမည့် အရပ်က တစ်ရပ်တည်း ဖြစ်သင့်သောကြောင့် **"ဒိသံ"**ဟု ဧကဝုစ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] **သက် ဘာဂ် ဒါတုန္တိ** ဣဒံ–ဟူသော ဤစကားကို၊ (ဝုတ္တံ၌ စပ်၊) ဘဏ္ဍာဂါရတော–ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်းမှ၊ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ နီဟာရိတွာ–ထုတ်ဆောင်ပြီး၍၊ ပုဠ္ဆေ–အစုအပုံကို၊ (ဝေဖို့ရန် အစုအပုံကို၊) ကတေ–ပြုအပ်ပြီးသော်၊ ဃဏ္ဌိယာ–ခေါင်းလောင်းကို၊ (သံဃာ စည်းဝေးဖို့ရန် အချက်ပေး ခေါင်းလောင်းစသည်ကို၊) ပဟရိတ္မာယ–တီးခေါက် အပ်ပြီးသော်၊ (ထိုသို့ တီးခေါက်ခြင်းကြောင့်၊) ဘိက္ခူသံဃေ – သည်၊ သန္နိပတိတေ–စည်းဝေးပြီးသော်၊ သတ္ထံ–ကို၊ လဘိတွာ–၍၊ ဂန္ဓကာမော– သွားလိုသော ရဟန်းသည်၊ သတ္ထတော–အဖော်ကုန်သည်အပေါင်းမှ၊ မာ ပရိဟာယိ–မကျန်ရစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ ဧတေမတ္ထံ–ဤ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ဤ အကျိုးကို၊) သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ–ပြီ။

တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဝေစုသက်နှံးကို ထုတ်ဆောင်၍ အပုံ ပုံပြီးမှ ခေါင်းလောင်းထိုးပြီးလျှင် ထို ခေါင်းလောင်းသံကြောင့် သံဃာစည်းဝေးပြီးသော အခါမှ ခရီးသွားလိုသော ရဟန်းသည် မကျန်ရစ်ပါစေလင့်ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ကို ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) စီဝရေသု – တို့ကို၊ **အနီဟာတေသု** ဝါ–မထုတ်ဆောင်အပ်သေးကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဃဏ္ဌိယာ– ခေါင်းလောင်းကို၊ အပ္ပဟရိတ္မာယ ဝါ–မတီးအပ်သေးမီသော်လည်းကောင်း၊ သံဃေ– သည်၊ အသန္နိပတိတေ ဝါ–မစည်းဝေးသေးမီသော်လည်းကောင်း၊ (သက်–မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော–ထိုရဟန်း၏ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘာဂ်–အဖို့ကို၊) ဒါဒုံ နေ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန–ဆက်၊ စီဝရေသု–တို့ကို၊ နီဟာတေသု–ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီးကုန်လတ်သော်၊ ဃဏ္ဌိ–ကို၊ ပဟရိတွာ–တီးပြီး၍၊ ဘိက္ခူသံဃေ–သည်၊ သန္နိပတိတေ–စည်းဝေး ပြီးလတ်သော်၊ စီဝရဘာဇကေန – သက်နှံးကို ဝေဖန်သော ရဟန်းသည်၊

ဣမသ ဘိက္ခုနော–ဤ ခရီးသွားလိုသော ရဟန်း၏၊ **ကောဌာသေန**–အဖို့အစုသည်၊ ဧတ္တကေန–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ (တစ်ဆယ်တန်သည်, သို့မဟုတ် ဆယ်တောင်ရှိသည်၊) ဘဝိတမ္ဗံ–ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ–သို့၊ တဣ္ဌေတွာ–ကြံဆ၍၊ နယဂ္ဂါဟေန–နည်းကို ယူခြင်းအားဖြင့်၊ စိဝရံ–ကို၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ဟိ–မှန်၊ (တဣ္ဌေတွာ နယဂ္ဂါဟေန စိဝရံ ဒါတမ္ဗံဟူသော စကားသည် မှန်၏၊) တုလာယ–ချိန်ခွင်ဖြင့်၊ တုလိတမိဝ–နှိုင်းချိန်အပ်သော ပစ္စည်းကိုကဲ့သို့၊ သမသမံ–ထပ်တူညီမျှဖြစ်အောင်၊ ဒါတုံ–ဌာ၊ နာ သဏ္ဌာ–မစွမ်းနိုင်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဉိနံ ဝါ–ယုတ်လျော့သည်မူလည်း၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ **အဓိကံ** ဝါ–ပိုလွန်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ ဧဝ–ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော **နည်းဖြင့်**၊ **တဣ္ဌေန–ကြံဆသဖြင့်**၊ **နယေန**–နည်းအားဖြင့်၊ **ဒိန္နံ**–ပေးအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ **သုဒိန္နံ–**ကောင်းစွာ ပေးအပ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဉိနကံ–ယုတ်လျော့သောအဖို့ကို၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ **နေဝ** ဒါတမ္ဗံ–မပေးထိုက်၊ (ပေးဖွယ်မလို၊) အတိရိတ္တံ–ပိုလွန်သော အဖို့ကို၊ နာ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ဗံ–ပြန်၍ မယူထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အတိရေကဘာဂေနာတိ– ကား၊ ဒသ– ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊ သာဌ္ဌကာပိ–တို့သည်လည်း၊ ဒသေဝ–ဆယ်ထည်တို့သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)၊ တေသု–ထို ဆယ်ထည်တို့တွင်၊ **ဧကော**–တစ်ထည်သည်၊ ဒွါဒသ–တစ်ဆယ့်နှစ်ကျပ်တို့ကို၊ အဋ္ဌတိ–၏၊ သေသာ–ကြွင်းသော ကိုးထည်တို့သည်၊ ဒသဋ္ဌနကာ–တစ်ဆယ် ထိုက်တန်ကုန်၏၊ သမ္ဘေသု–အလုံးစုံသော အဝတ်တို့၌၊ ဒသဋ္ဌနကဝေန–တစ်ဆယ်တန်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (၁၂ ကျပ်တန်ပါ ၁၀ တန် အနေအားဖြင့်၊) ဣသေ–မဲကို၊ ပါတိတေ–ကျစေအပ်ပြီးသော်၊ ယသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဒွါဒသဋ္ဌနကော–တစ်ဆယ့်နှစ်ကျပ် ထိုက်တန်သော၊ ဣသော–မဲကို၊ ပါတိတော–ကျစေအပ်ပြီ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ဧတ္တကေန–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အဝတ်ဖြင့်၊ (၁၂ ကျပ်တန်၍ အနည်းငယ် ပိုနေသော အဝတ်ဖြင့်၊) မမ–တပည့်တော်၏၊ စိဝရံ–သည်၊ ပဟောတိ–လောက်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ တေန အတိရေကဘာဂေန–ထို အပိုအလွန်ဖြစ်သော အဖိုးဖြင့်၊ ဂန္ဓကာမော–သွားလိုသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အာဝုသော–ဝါ၎င်း၊ အတိရေကံ–အပိုအလွန်သည်၊ (တစ်ဆယ်မှ ပိုသော နှစ်ကျပ်တန်သည်၊) သံဃသ–၏၊ သန္တကံ–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝဒန္တိ–ပြောဆိုကြကုန်၏။

တံ–ထိ အကြောင်းကို၊ သုတ္တာ–ကြားတော်မူရ၍။ (ဘဂဝါ အာဟ၌ စပ်၊) ဘဂဝါ–သည်၊ (ဒဿေတုံ အာဟ၌ စပ်၊) **သံဃိကေ** စ–သံဃာ၏ ဥစ္စာ၌လည်းကောင်း၊ ဂဏသန္တကေ စ–ဂိုဏ်း၏ ဥစ္စာ၌လဲလည်းကောင်း၊ အပ္ပက်နာမ–နည်းသည် မည်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိ၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော သံဃိက,ဂဏိက ဥစ္စာ၌၊ သံယမော–စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော–ပြုထိုက်၏။ (မည်သူမဆို အပို မသုံးမိအောင် သံဃာက, သို့မဟုတ် ဂိုဏ်းက ပြုထိုက်၏။) ဂဏ္ဍန္တေနာပိ–အပိုကို ယူသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ကုက္ကုစ္စာယိတမ္ဗံ–ကုက္ကုစ္စကို ပြုထိုက်၏။ ဣတိ–ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿေတုံ–ဌာ၊ **အနုစေနာပိ** ।ပေ। **ဒိန္နေ**တိ–ဟူ၍၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပြီ၊ တတ္ထ–ထို အနုစနာပိ ।ပေ। ဒိန္နေဟူသော စကားရပ်၌၊ **အနုဗ္ဗေပေါ** နာမ–အနုဗ္ဗေပ မည်သည်ကား၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ် မထား တစ်ပါးပါးသော၊ အနုဗ္ဗိပိတမ္ဗံ–နောက်ထပ် ထည့်သွင်း ထိုက်သော၊ အနုပ္ပဒါတမ္ဗံ–နောက်ထပ်ပေးထိုက်သော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ–အပ်သော ဘဏ္ဍာတည်း၊

တံ သုတ္တာ ဒဿေတုံ အာဟ။ ။ ရဟန်းများတို့ ပြောအပ်သော အကြောင်း အရာကို ဘုရားရဟင်း ကြားတော်မူ၍ သံဃိက, ဂဏိကပစ္စည်း၌ **"အနည်းငယ်ကလေးပါ, မဖြစ်လောက်ပါဘုး"**ဟု မှတ်ထင်ဖွယ် မရှိဟုလည်းကောင်း, ထို သံဃိက, ဂဏိကပစ္စည်းကို မည်သူမျှ အပိုအမိုမ သုံးစွဲအောင် သံဃာသည် (ဂိုဏ်းသည်) ပိုင်း၍ စောင့်ရှောက်မှုကို ပြုရမည်၊ အပိုယူသော ရဟန်းကလည်း ဤ သံဃိကပစ္စည်းကို အပိုယူလိုက်လျှင် ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အရ အပြစ်ဖြစ်မည် အရေးကို တွေးတောမှ သံသယ ရှိထိုက်သည်ဟု ပြတော်မူလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း **"အနုစေနာပိ ဘိက္ခဝေ အနုဗ္ဗေပေ ဒိန္နေ"**ဟူသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌ သံဃိကပစ္စည်းကို သံဃာထဲ ခွင့်မပန်ဘဲ အုပ်ချုပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း အပိုအမိုကို မသုံးစွဲထိုက်ပါ။

အနုဗ္ဗေပ။ ။ အနု+ခိပိယတေ–နောက်ထပ် ထည့်အပ်၏၊ ဣတိ အနုဗ္ဗေပေါ–အများရအပ်သော သက်နိုးလျှာအဝတ်က တစ်ဆယ်ကျပ်တန် ဖြစ်၍၊ ရဟန်းတစ်ပါး ရအပ်သော အဝတ်က ဆယ်.နှစ်ကျပ်တန် ဖြစ်နေလျှင် တစ်ဆယ်တန် ရသူတို့အား နှစ်ကျပ်တန် အပိုအဝတ်ကို နောက်ထပ် ထည့်ပေးအပ်၏၊ ထို နောက်ထပ် ထည့်ပေး အပ်သော အဝတ်ကို **"အနုဗ္ဗေပ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [ထိုသို့ အခြား ရဟန်းတို့အား **အနုဗ္ဗေပ**ကို ဝေးပြီးမှ ဆယ်.နှစ်ကျပ်တန် ရသော ရဟန်းသည် သွားလိုရာသို့ သွားနိုင်ပါသည်ဟု ပါဠိတော်၌ ဆိုသည်။]

ယတ္တကဲ-အကြင်မျှလောက်သည်၊ တသေ-ထိုရဟန်း၏၊ ပဋိဝိသေ-အဖိုး၌၊ အဓိကံ-ပိုလွန်၏၊ (ဆယ့်နှစ်ကျပ်တန် ရသော ရဟန်း-မှာ နှစ်ကျပ်တန် ပိုနေသည်) တတ္တကဏ္ဍနကေ-ထို မျှလောက် အဖိုးကို ထိုက်တန်သော၊ ယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ-အမှတ်မထား တစ်ပါး၊ပါးသော၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေ-အပ်သောဘဏ္ဍာကို၊ ဒိန္နေ-ပေးအပ်ပြီးသော်၊ (ထည့်၍ ပေးအပ်ပြီးသော်၊ အတိရေကံ ဘာဂံ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော။

ဝိကလကေ တောသေတ္တာတိ ဇတ္ထ-၌၊ စီဝရဝိကလကံ-သင်္ကန်း၏ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလဝိကလကံ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ ချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-သို့၊ ဝိကလကာ-ဝိကလကတို့သည်၊ ဒွေ-နှစ်မျိုး တို့တည်း၊ (တတ္ထ-ထို ဝိကလကနှစ်မျိုးတို့တွင်၊) **စီဝရဝိကလကံ** နာမ-မည်သည်ကား၊ သဗ္ဗေသံ-အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ဖို့၊ ပဋ္ဌ ပဋ္ဌ ဝတ္ထာနိ-ငါးထည် ငါးထည်သော အဝတ်တို့သည်၊ ပတ္တာနိ-ရောက်ကုန်ပြီ၊ သေသာနိ ပိ-ကြွင်းသော အဝတ်တို့သည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်သေး၏၊ ပန- ထိုသို့ပင်

ယတ္တကံ ।ပေ। အဏ္ဍနကေ။ ॥ စာအုပ်တို့၌ **"ယတ္တကံ ।ပေ। အဓိကံ၊ တတ္တကေ အဏ္ဍနကေ"**ဟု တွေ့ရ၏။ **"ယတ္တကံ"**ဟု ဇကေပစ်ရှိပြီးမှ **"တတ္တကေ"**ဟု ဗဟုဝစ်ရှိခြင်းသည် မကောင်း။ **"တတ္တကံ+အဏ္ဍနကံ တတ္တကဏ္ဍနကံ-ထိုမျှလောက် အဖိုးအဝတ်ကို ထိုက်တန်သော"**ဟု ပြု၍ **"တတ္တကဏ္ဍနကေ"**ဟု ရှိမှ ကောင်းမည်၊ ယောဇနာ၌ကား- **"တတ္တကေနေ အဏ္ဍနေ အဏ္ဍနကေတိ ယောဇနာ"**ဟု တွေ့ရ၏။ ထို အလို **"တတ္တကေန အဏ္ဍနကေ"**ဟု ရှိဟန်တူသည်၊ သို့သော် ယတ္တက၊ တတ္တက တို့အရ အဖိုးကို မရဘဲ အဖိုးတန်သော အဝတ်ပိုင်းအပိုကို ရသောကြောင့် ထိုပါဠိကိုလည်း စဉ်းစားသင့်သည်။

ဝိကလကေ။ ॥ကလဓာတ်သည် ဂဏနာ (ရေတွက်ခြင်း)အနက်ကို ဟော၏၊ ကလီယတေတိ ကလော-ရေတွက်အပ်သော အဖို့၊ နကလော ဝိကလော-မရေတွက်အပ်သော အဖို့၊ ဝါ-မလောက်မဖြေစ်ခြင်း၊ တစ်ဆယ်တန်စီရသော ရဟန်းတို့မှာ ဆယ့်နှစ်ကျပ်တန်ရသော ရဟန်းတို့၏ အဖို့ကို ထောက်၍ နှစ်ကျပ်တန်သည် ဝိကလတည်း၊ ဝိကလော ယေသံ အတ္ထိတိ ဝိကလော၊ (အ ပစ္စည်း၊) ဝိကလာယေ+ ဝိကလကာ-ချို့တဲ့သော (လိုနေသော နှစ်ကျပ်တန် ရှိသူတို့၊) [စီဝရဝိကလကံ စသည်၌ကား- **"ဝိကလဟံ+ဘာဝေါ ဝိကလကံ"**ဟု ပြု၍ **"မလောက်မဖြေစ်ခြင်း, လိုနေခြင်း"**ကို အရကောကပါ၊ ထို့ကြောင့် **"စီဝရဿ အပ္ပဟောနကဘာဝေါ စီဝရဝိကလကံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ယောဇနာ၌ **"ဝိကလ္လကာ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"ဝိကလ္လ"**၌ **"ဏျ"**ပစ္စည်း ဖြစ်သောကြောင့် **"ဆကလ္လ"**ဟုသာ အခြားနေရာ၌ တွေ့ရသည်။]

ရှိပါသော်လည်း၊ ဧကေက-တစ်ထည် တစ်ထည်စီသည်၊ နေ ပါပုဏ္ဏာတိ-မရောက်အုံ့၊ (မရအုံ့၊) ဆိန္ဒိတ္တာ-ဖြတ်၍၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးဝေထိုက်ကုန်၏၊ စ-ဆက်၊ ဆိန္ဒန္တေဟိ-ဖြတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အမုမဏ္ဍလာဒီနံ ဝါ-အိမ်ဝန်းငယ် အစရှိသည်တို့အားသော်လည်းကောင်း၊ ဥပါဟနတ္ထာဝိကာဒီနံ ဝါ – ဖိနပ်အိတ် အစရှိသည်တို့အားသော်လည်းကောင်း၊ ပဟောနကာနိ-လောက်ကုန်သော၊ ခဏ္ဍာနိ-အပိုင်းတို့ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒါတဗ္ဗာနိ-ပေးဝေထိုက်ကုန်၏၊ [ယောဇနာ၌ ဒါဓာတ်၏ အဝခဏ္ဍန အနက်ကို ယူ၍ **"ဒါတဗ္ဗာနိတိ ဆိန္ဒိတဗ္ဗာနိ"**ဟု ဖွင့်လေသည်။] ဟေဋ္ဌိမရိဏ္ဍေဒေန-အောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ စတုရဂ္ဂိုလဝဏ္ဍာရမ္ဘိ-လက်လေးသစ် အပြန့်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အနုဝါတပ္ပဟောနကာယာမ-အလျှား အနားပတ်လောက်အောင် အလျှားရှိသော၊ ခဏ္ဍံ-အပိုင်းကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဒါတုံ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏။[အနားပတ်၏ အသေးဆုံးမှာ စတုရဂ္ဂိုလ ဖြစ်သောကြောင့် **"စတုရဂ္ဂိုလဝိတ္ထာရမ္ဘိ"**ဟု ဂရဟာဓောတကေ ပိဖြင့် ဆိုသည်။] ပန-ဗျတိရိက်၊ အပရိဘောဂ-မသုံးစွဲကောင်းသည်ကို၊ (သုံးစွဲ၍ မဖြစ်အောင်၊) နေ ကာတဗ္ဗံ-မပြုထိုက်၊ [လက်လေးသစ်မျှ မရှိလျှင်လည်း သုံးစွဲ၍ မဖြစ်သောကြောင့် ထိုအောက် ငယ်အောင် မဖြတ်ထိုက်-ဟူလို၊] ဣတိ ဧဝ-သို့၊ ဧတ္ထ-ဤ၌ ဝိကလကနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ စီဝရသ-၏၊ အပ္ပဟောနကဘာဝေါ-မလောက်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ စီဝရဝိကလကံ-စီဝရဝိကလက မည်၏၊ (သင်္ကန်း၏ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ် မည်၏။)

ပန-ဆက်၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-ဖြတ်ပြီး၍၊ ဒိန္နေ-ပေးဝေအပ်ပြီးသော်၊ တံ-ထိုချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ တောသိတံ-နှစ်သက်ဈေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ **အ**ထ-အားလုံး နှစ်သက်စေပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ကုသပါတော- မဲချခြင်းကို၊ **ကာတ**ဗ္ဗော- ပြုထိုက်၏၊ ဧကသ- တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ကောဌာသေ-အဖို့အစုံ၌၊ ဧကံ ဝါ-တစ်ထည်သော်လည်း ဖြစ်သော၊ ဒွေ ဝါ-နှစ်ထည်သော်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ-**အ**ဝတ်တို့သည်၊ သစေပိ နေ ပဟောန္တိ-**အ**ကယ်၍မူလည်း မလောက်ကုန်**အုံ**၊ (ဧဝံ သတိပိ-သော်လည်း၊) တတ္ထ-ထို မလောက်ရာ အစုအပုံ၌၊ အညံ-အခြားသော၊ သာမဏေကံ-ရဟန်းတို့၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရံ-ပရိက္ခရာကို၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ (မလောက်သော အဖို့အစုဝယ် အစားထည့်၍၊) ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဘေန-ထို အစားထည့်အပ်သော ပရိက္ခရာဖြင့်၊ တုဿတိ-နှစ်သက်၏၊ တဿ-

ထို ရဟန်းအား၊ တံ ဘာဂံ–ထို အဖို့ကို၊ ဒတ္တာ–ပေးပြီး၍၊ ပစ္ဆာ–**နောက်**မှ၊ ကုသပါတောဝ – မဲချခြင်းကို၊ ကာတမ္ဟာ – ပြုထိုက်၏၊ ဣဒမ္ပိ – ဤသို့ အစားထည့်၍ မဲချခြင်းသည်လည်း၊ စီဝရဝိကလကံ– မည်၏၊ ဣတိ– သို့၊ **အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ** ဝုတ္တံ။

ပုဂ္ဂလဝိကလကံ နာမ–မည်သည်ကား၊ ဒသ ဒသ–တစ်ကျိပ် တစ်ကျိပ် ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဂဏေတ္ဝာ–ရေတွက်ပြီး၍၊ ဝဠ္ဂ–အစုကို၊ ကရောန္တာနံ–ပြုကုန်လတ်သော်၊ ဧကော–တစ်ခုသော၊ ဝဠ္ဂေါ–အစုသည်၊ နံ ပူရတိ–မပြည့်အံ့၊ (ဆယ်ပါး မပြည့်အံ့၊) အဋ္ဌ ဝါ–ရှစ်ပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ နဝ ဝါ–ကိုးပါးတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ [သံဃာ တစ်ရာ ပြည့်ဖို့ရန် နှစ်ပါးသာ လိုရာ၌ ကိုးစုက ဆယ်ပါး၏ ရှိ၍ တစ်စုက ရှစ်ပါး, သို့မဟုတ် ကိုးပါး ဖြစ်နေအံ့–ဟူလို၊] တေသံ–ထို ရဟန်းတို့အား၊ (ဒါတဗ္ဗာဒ်၌ စပ်၊) အဋ္ဌ ဝါ–ရှစ်စသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နဝ ဝါ–ကိုးစသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ–အဖို့အစုတို့ကို၊ တုမှေ–အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ (ဆယ်ပါး မပြည့်သော အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) ဣမေ–ဤ အဖို့အစုတို့ကို၊ ဂဟေတ္ဝာ–ကောက်ယူ၍၊ ဝိသုံ–သီးခြား၊ ဘာဇေထ–ဝေဖန်ကြပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒါတဗ္ဗာ–ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ ပုဂ္ဂလာနံ–ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အယံ အပ္ပဟောနကဘာဝေါ–ဤမလောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ပုဂ္ဂလဝိကလကံ–မည်၏၊ (ပုဂ္ဂိုလ်၏ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်မည်၏၊) ပန–ကား၊ ဝိသုံ–သီးခြား၊ ဒိန္နေ–ပေးအပ်ပြီးသော်၊ တံ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ တောသိတံ–နှစ်သက်စေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဧဝံ–သို့၊ တောသေတ္ဝာ–နှစ်သက်စေပြီး၍၊ ကုသပါတောဝ–ကို၊ (ကျန်အစုများအတွက် မဲချမှုကို၊) ကာတမ္ဟာ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊) အထ ဝါ–ကား၊ ဝိကလကေ တောသေတ္ဝာတိ–ကား၊ ယော စီဝရဘာဂေါ–အကြင် သင်္ကန်း အဖို့သည်၊ ဉိနကောဝ–ယုတ်လျော့နေ၏၊ တံ–ထို သင်္ကန်းအဖို့ကို၊ အညေန–သော၊ ပရိက္ခာရေန–ဖြင့်၊ သမ်–ညီမျှသည်ကို၊ ကတ္ဝာ–၍၊ ကုသ ပါတောဝ ကာတမ္ဟော၊ [ကိုးကျပ်တန် အပုံဝယ်, တစ်ကျပ်တန် ထည့်၍ မဲချပါ–ဟူလို၊ ဤသို့ ထည့်လိုက်ခြင်းသည်၊ လိုနေသော အပုံကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျေနပ်စရာ ရောက်သောကြောင့် **"ဝိကလကေ တောသေတ္ဝာ"**ဟု ဆိုသည်။

ဒုတိယ

စီဝရရဇနကထာ

၃၄၄။ ဆကဏောနာတိ–ကား၊ ဂေါမယေန–နွားချေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ **ပဏ္ဍုမတ္တိကာယာ**တိ–ကား၊ တမ္မမတ္တိကာယ–မြေနီဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ရဒန္တိ၌ စပ်၊) မူလရဇနာဒီသု–အမြစ်ဆိုးရည် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဟလိဒ္ဒီ–နနွင်းတက်ကို၊ ထပေတွာ–ချန်ထား၍၊ သမ္ဗ–အလုံးစုံသော၊ မူလရဇနံ–အမြစ်ဆိုးရည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ မဠိဒ္ဒဠ–ထန်းကျင့်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–နီးပါးဆေးပင်ကိုလည်းကောင်း၊ တုဂ်ဟာရဠ–ပိန္နဲနွယ်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ–၍၊ သမ္ဗ–သော၊ ခန္ဓရဇနံ–ပင်စည်ဆိုးရည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ [ဤ၍ကဲ့သို့ ချန်ထားရခြင်းသည် အသွေးအရောင်က ကောင်းလွန်းသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။] တုဂ်ဟာရော နာမ–မည်သည်၊ ဧကော–တစ်မျိုးသော၊ သကဏ္ဏကရုက္ခော–ဆူးရှိသော သစ်ပင်တည်း၊ [**"တုဂ်ဟာရ"**ကို **"ပိန္နဲနွယ်ပင်"**ဟု ပေးကြ၏၊ **"ပိန္နဲနွယ်ပင်"**၌ ဆူး ရှိ မရှိကို သတိပြုပါ၎ေး။] တသ–ထို သစ်ပင်၏၊ ဟရိတာလဝဏ္ဏော–ဆေးဒန်း မြင်းသီလာ အဆင်းရှိသော၊ ခန္ဓရဇနံ–သည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ လောဒ္ဒဠ–ဒေါက်ရပ်ခေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏုဠဠ–ကြာဝိုင်ခေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ (**"မဒမ"**ဟုလည်း ပေးကြ၏။) ထပေတွာ–၍၊ သမ္ဗ–သော၊ တစရဇနံ–အခေါက်ဆိုးရည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ထိုအခေါက်များကို ချန်ထားရခြင်းမှာ အနံ့ မကောင်းသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။] အလ္လိပတ္တ–ဒန်းရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ နီလိပတ္တဠ–မဲရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ သမ္ဗ၊ ပတ္တရဇနံ–အရွက်ဆိုးရည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [ထို အရွက်များကို ချန်ထားရခြင်းမှာ အသွေးအရောင် မကောင်းသောကြောင့် ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ခုဒ္ဒသိက္ခာ နိဿယ၌ **"အလ္လိပတ္တကို မဲရွက်, နီလိပတ္တကို ဒန်းရွက်"**ဟု ပေးသည်။] ပန–ထိုသို့ပင် အလ္လိပတ္တ, နီလိပတ္တကို ချန်ထားရပါသော်လည်း၊ ဂိဟိပရိဘုတ္တ–လူတို့ သုံးစွဲအပ်ပြီးသော အဝတ်ဟောင်းကို၊ အလ္လိပတ္တေန–ဒန်းရွက်ဖြင့်၊ ဧကဝါရံ–တစ်ကြိမ်၊ ရဇိတုံ–ဆိုးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ [လူတို့ သုံးစွဲထားသည့်အတွက်

မူလရဇနံ။ ။ရဏ္ဍတိ–ငြိကပ်တစ်ခွဲတတ်၏၊ ဣတိ ရဇနံ (ဆိုးရည်)၊ သက်နိုး၌ ငြိကပ် တပ်ခွဲနေတတ်သော ဆိုးရည်တည်း၊ မူလသ–အမြစ်၏+ရဇနံ–ဆိုးရည်တည်း၊ မူလရဇနံ–အမြစ်၏ဆိုးရည်၊ ခန္ဓရဇနံ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။

အရောင် ကွက်တိကွက်ကျား ဖြစ်နေသောကြောင့် အလွိပတ္တာဖြင့် တစ်ကြိမ် ဆိုးပြီးမှ အသွေးအရောင် ညီသောအခါ အခြား ဆိုးရည်များဖြင့် ဆိုးနိုင်သည်။] ကိ သုကပုဗ္ဗဒ္ဓ–ပေါက်ပွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုသုမ္ဘပုဗ္ဗဒ္ဓ–ဝတ်ပန်းပွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ သမ္ဘံ၊ ပုဗ္ဗရဇန်–အပွင့်ဆိုရည်သည်၊ ဝဠုတိ၊ ပန–ကား၊ ဖလရဇနေ–အသီးဆိုးရည်၌၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော ဆိုးရည်သည်၊ နခ ဝဠုတိ–မအပ်သည်ကား၊ နခ–မဟုတ်၊ (ဝဠုတိ ဧဝ–သည်သာ။)

အပဗ္ဗာရဇန်–မကျက်သေးသော ဆိုးရည်ကို၊ **သီတုဒကာ**တိ–ဟူ၍၊ ဗုစ္ဆတိ–၏၊ [**"သီတုဒကာယ–အေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်၊ ဝါ–မကျက်သေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်"** ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။] သီတုဒကာကို လိင်္ဂပိပလ္လာသ (နုပလ္လိင်မှ ဣတ္ထိလိင် ပြန်နေသော ပုဒ်) ဟု ယောဇနာ၌ ဆို၏။] **ဥတ္တရာဌပ္ပန္နာ**–ကား၊ ဝဠာဟရက်–လုံးဝိုင်းသော ခွေကို၊ (ဗန္ဓတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) [ဥတ္တရာဌပ္ပတောမ+ ပါတိ ရက္ခတိတိ ဥတ္တရာဌပ္ပံ–လျှံတက်လာသော၊ (ဝေလာသော၊) ရေမှ စောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့် ခွေဝိုင်းကို **"ဥတ္တရာဌပ္ပ"** ဆိုသည်။] ရဒန ကုန္ဒိယာ– ဆိုးရည်အိုး၏၊ မဠ္ဠေ– အလယ်၌၊ ဌပေတွာ– ထားပြီး၍၊ တံ အာဝေရက်–ထို ခွေဝိုင်းကို၊ ပရိကွိမိတ္တာ–ဝန်းရံ၍၊ ရဒန–ဆိုးရည်ကျိုအပ်သော အဆောက်အဦးကို၊ (ဆိုရည်ကျိုရန် အခေါက်, အရွက် စသည်ကို၊) ပကွိမိတုံ– တည့်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ–၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ–အကျိုးကား၊ ဧဝ– ဤသို့၊ ကတေ–ပြုအပ်သော်၊ ရဒန–ဆိုရည်သည်၊ နခ ဥတ္တရတိ–လျှံမတက်၊ (ဝေ၍မကျ။)

ဥဒကေ ဝါ နဝေ၊ ဝါ ကာယ ဝါတိ– ကား၊ ပရိပဏ္ဏေ– ထက်ဝန်းကျင် ကျက်သည်၊ သစေ ဟောတိ–အုံ့၊ (ဧဝ သတိ)၊ ဥဒကပါတိယာ–ရေခွက်၌၊ ဒိန္နော– ပေးအပ်သော၊ (ထည့်အပ်သော၊) ထေဝေါ– ဆိုးရည်ပေါက်သည်၊ သဟသာ–အဆောတလျင်၊ နခ ဝိသရတိ–မပြန့်ကြဲ၊ [ရေထဲ၌ **ဆိုး**ရည်လုံး ကလေး အဖြစ်ဖြင့် ခဏလောက် တည်နေသည် – ဟူလို။] **နခ**ဝိဋ္ဌိယမ္ပိ–

ဝေဠို ၊ မေ၊ ဥတ္တရတိ။ ။ ဧဝ ဝဠာဟရကေ အန္တော ရဒနကုန္ဒိယာ ပကွိတ္တော (ဤသို့ ခွေဝိုင်းကို ဆိုးရည်အိုး အတွင်း၌ ထည့်အပ်သော်) မဠ္ဠေ ဥဒကံ တိဋ္ဌတိ (ခွေဝိုင်း၏ အလယ်၌ ရေတည်၏။) ဝဠာဟရကတော ဗဟိ သမန္တာ အန္တော ကုန္ဒိယံ ရဒနဆလ္လိ–ခွေဝိုင်း၏ ဘေးပတ်ဝန်းကျင် အိုးအတွင်း၌ ဆိုးရည်ခေါက် တည်၏၊ ထိုကြောင့် ဆိုးရည် ဝေမကျနိုင်၊– သာရတ္ထ။

လက်သည်း၏ ကျောက်ကုန်းပေါ်၌လည်း၊ (**လက်သည်း**ပြင်ပေါ်၌လည်း၊ ဒိနော– သော၊ ထေဝေါ– သည်၊) အဝိသရန္ဟော– **မပြန့်**ကြဲသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တိဋ္ဌတိ – တည်နေ၏၊ **ရဇနုဠ္ဠက်**ဒ္ဓိ – ကား၊ ရဇနဥဋ္ဌက် – ဆိုးရည် ခပ်ကြောင်း မှုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ **ဒဏ္ဍကထာလက**ဒ္ဓိ– ကား၊ သဒဏ္ဍက– အရိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ တမေဝ (ထာလက်)– ထို ခွက်ကိုပင်လည်းကောင်း၊ (အနုဓာနာမိ၌ စပ်၊) [အရိုးပါသော ခွက်ငယ်ကို **"ဒဏ္ဍကထာလက"**ဟု မှတ်ပါ၊ **ရဇနကောလမ္ဗဒ္ဓိ**– ကား၊ ရဇနကုဏ္ဍ– ဆိုးရည် ထည့်ရာ ဖျင်အိုးကို၊ (အနုဓာနာမိ၌ စပ်၊) [ရဇနကုဏ္ဍဒ္ဓိ ပဏ္ဍရဇနတ္ထပနက် – ကျိုအပ်ပြီးသော ဆိုးရည်ထည့်ရာ ဖြစ်သော၊ မဟာဃင္ဋ– အိုးကြီးကို၊ (အနုဓာနာမိ)၊– ဝိမတိ၊] **ဩမဒ္ဒဒ္ဓိ**တိ – ကား၊ သမ္မဒ္ဒဒ္ဓိ – နယ်ကြကုန်၏၊ **နု စ အဒ္ဓိနေ ထေဝေ ပဏ္ဍမိတ္ကဒ္ဓိ** – ကား၊ ယာဝ – အကြင်မျှလောက်၊ ရဇနဗိန္ဒု– ဆိုးရည်ပေါက်သည်၊ ဂဠိတံ – လျှောကျသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နု ဆိဒ္ဓတိ– မပြတ်စဲသေး၊ တာဝ– ထို မပြတ်စဲသေးသမျှ၊ **အ**ညတြ– အခြား အရပ်သို့၊ နု ဂန္တမ္ဗံ – မသွားရာ၊ (မသွားရ)၊ **ပတ္ထိန္ဒ**ဒ္ဓိ – ကား၊ အတိရဒိတတ္တာ– အလွန် ဆိုးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဆိုးရည်များကြောင့်၊) ထဒ္ဒ– ခက်ထန်သည်၊ (တောင့်မာနေသည်၊ ဟောတိ၊) **ဥဒကေ ဩသာရေတ္ကဒ္ဓိ**– ကား၊ ဥဒကေ – ရေ၌၊ ပက္ခိပိတ္တာ – ထည့်၍၊ ထပေတုံ – ထားခြင်းငှာ၊ (အနုဓာနာမိ၌ စပ်၊) ပန – ဆက်၊ ရဇနေ – ဆိုးရည်သည်၊ နိက္ခန္တေ– ထွက်သွားလတ်သော်၊ (ဆိုးရည် အများကြီး ရှိရာမှ အချို့ ဆိုးရည်များ ထွက်သွားလတ်သော်၊) တံ ဥဒကံ – ထို ရေကို၊ ဆဒ္ဓေတ္တာ – စွန့်ပစ်၍၊ စီဝရံ – ကို၊ မဒ္ဒိတမ္ဗံ – နယ်ရာ၏၊ **ဒန္ဓကာသာဝါနိ**တိ – ကား၊ ဧကံ (ဝါရံ) ဝါ – တစ်ကြိမ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါရေ ဝါ – နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ ရဒိတ္တာ– ဆိုးပြီး၍၊ ဒန္ဓဝဏ္ဏာနိ – ဆင်စွယ်ရောင် အဆင်းရှိသော သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ – ဆောင်ကုန်၏။

ရှုရှုရှုရှုရှု

ဆိန္နကစ်ဝရာနုဇာနနကထာ

၃၄၅။ အङ္ဆိုဗဒ္ဓန္တိ–ကား၊ စတုရသကေဒါရကဗဒ္ဓ–လေးထောင့်သဏ္ဌာန်လယ်ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ **ပါဠိဗဒ္ဓန္တိ**–ကား၊ အာယာမတော စ–အလျှားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရတော စ – အနံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒီဃမရိယာဒဗဒ္ဓ–ရှည်သော လယ်ကန်သင်း (လယ်ကဇင်း)ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ **မရိယာဒဗဒ္ဓန္တိ**–ကား၊ အန္တရန္တရာ–အကြား အကြား၌၊ ရသမရိယာဒဗဒ္ဓ–တိုသော လယ်ကန်သင်းရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ **သိဃ်ဋဋ္ဌကဗဒ္ဓန္တိ**–ကား၊ မရိယာဒါယ–လယ်ကန်သင်းတစ်ခုဖြင့်၊ မရိယာဒ–လယ်ကန်သင်း တစ်ခုကို၊ ဝိနိုဝိဒ္ဓါတွာ–ဖောက်ထွင်း၍၊ ဂတဋ္ဌာနေ–သွားသော အရပ်၌၊ သိဃ်ဋဋ္ဌကဗဒ္ဓ–လမ်းဆုံသဏ္ဌာန်ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ စတုက္ကသဏ္ဌာန်–လမ်းလေးခွသဏ္ဌာန်ရှိသော၊ **"မဂဧတ္ထေ – မဂဧတိုင်း၌ လယ်ကို"**၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ **သံဝိဒဟိတာ**ဗ္ဗန္တိ–ကား၊ ကာတုံ–ပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊ **ဥဿဟသိ တွံ အာနန္ဒာ**တိ–ကား၊ အာနန္ဒ–**အာနန္ဒာ**၊ တွံ–သည်၊ သက္ကောသိ–စွမ်းနိုင်မည်လော၊ **ဥဿဟာမိ ဘဂဝါ**တိ (ဣမိနာ)–ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်၊ တုမှေဟိ–ရှင်တော်ဘုရား၊ တုံ–ကို၊ ဒိန္နနယေန–ပေးတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်၊ (သံဝိဒဟိတုံ–ကောင်းစွာ ပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊) သက္ကောမိ–၏၊ ဣတိ–ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ–ပြ၏၊ **ယတြ ဟိ နာမာ**တိ–ကား၊ ယော (အာနန္ဒော)–သည်၊ (အာဇာနိသ္သတိ)နာမ–သိနိုင်ပါပေ၏၊ [ပါဠိတော်၌ **"ယတြ"**ကို **"ယော"**ဟု ဖွင့်သည်၊ နာမသဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာဇောတက၊ ဟိ (ယသ္မာ) ဟုပေး။]

ကုသိဠိ နာမာတိအာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ **ကုသီ**တိ ဧတံ–ဟူသော ဤ အမည်သည်၊ အာယာမတော စ–အလျှားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

အङ္ဆိုဗဒ္ဓ။ ။ အङ္ဆိသဒ္ဒါသည် **"မျက်လုံး"** ကို ဟောဘ၏၊ မျက်လုံး၏ ဘေးပတ်ပတ်လည်က အပိုင်းအခြား ရှိသကဲ့သို့ လယ်၏ ဘေးပတ်ပတ်လည်က ကန်သင်း(ကဇင်း)ဖွဲ့ထားသောအခါ မျက်လုံးပေါက်ကဲ့သို့ အလယ်၌ တည်ရှိနေသောကြောင့် **"အङ္ဆိဗဒ္ဓ"**ဟု ဆိုဟန်တူသည်၊ **"အङ္ဆိဗဒ္ဓ–မျက်လုံးပေါက်ကဲ့သို့ လေးထောင့်သဏ္ဌာန် ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေးပါ။

ကုသိတိ ।ယေ। ဒီဃပဏ္ဍာနဉ်။ ။သက်နှံ၏ ဘေးအစွန် အနားဌ အနားပတ်ဟု ခေါ်သော သက်နှံးအလွှာကို **"ကုသီ"** ဟု ခေါ်၏၊ အလျှား အနားပတ်, အနံ အနားပတ် နှစ်မျိုးလုံးပင်တည်း၊ အနားပတ် အတို အဆက်ကလေးများကိုကား

ဝိတ္ထာရတော စ–အနံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုဝါတာဒီနံ–အလျားအနားပတ် အစရှိကုန်သော၊ ဒီဃပတ္တာနံ–ရှည်သော အလျှာတို့၏၊ (ရှည်သော အနားပတ် တို့၏။) အဓိဝစနံ– အမည်တည်း၊ **အမုကုသိ**တိ– ဟူသော အမည်သည်၊ အန္တရန္တရာ–အကြား အကြားဌ၌၊ ရသပတ္တာနံ–တိုသော အလျှာတို့၏၊ (တိုသော အနားပတ်တို့၏။) နာမ–တည်း၊ **မဏ္ဍလဿ**–ကား၊ ပဌမဏ္ဍိကစီဝရသ– ငါးခန်းရှိသော သင်္ကန်း၏၊ ဧကေကသ္မိ–တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဧကြော–အခန်း၌၊ မဟာမဏ္ဍလ–ကြီးသော အိမ်ဝန်းတည်း၊ **အမုမဏ္ဍလဿ**–ကား၊ ခုဒ္ဒကမဏ္ဍလ– ငယ်သော အိမ်ဝန်းတည်း၊ **ဝိဝဋ္ဋဿ**–ကား၊ မဏ္ဍလဿ–အိမ်ဝန်းကြီးကိုလည်း ကောင်း၊ အမုမဏ္ဍလဿ–အိမ်ဝန်းငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကတော–တပေါင်း တည်း၊ ကတ္တာ–၌၊ သိဒ္ဓိတ–ချုပ်အပ်သော၊ မဒ္ဒိုမဇ္ဈ–အလယ်အခန်းတည်း၊ (ခေါင်ခန်းတည်း၊) **အနုဝိဝဋ္ဋဿ**–ကား၊ တသ–ထိုအလယ်ခန်း၏။(ခေါင်ခန်း၏။)

"အမုကုသိ"ဟု ခေါ်သည်၊ ထို အမုကုသိကို ထောက်၍ ကုသိအရ ဒီဃပတ္တာကို ယူရသည်၊ [သင်္ကန်း၏ ဘေးအနားဌ ဖြစ်သောကြောင့် **"အနား"**ဟုလည်းကောင်း, ပတ္တဟုခံကို ကြည့်၍ အနားပတ်ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ကြသည်။]

အနုဝါတာဒီနံ။ ။ ဝါဓာတ်သည် ဗန္ဓန (ဖွဲ့ဆက်ခြင်း)အနက်ကိုဟောလေ၏၊ မူလ သင်္ကန်း၏ အစွန်ဆုံး အခန်း;နှင့် ဆက်ထားအပ်သောကြောင့် **"အန–နောဂါထပ်+ ဝါတ–ဆက်စပ်အပ်သော အလျှာ၊ ဝါ–အနားပတ်"**ဟု ခေါ်သည်၊ အာဒိဖြင့် နှစ်ခန်း နှစ်ခန်းတို့၏ အလယ်ဌ ရေမြောင်းငယ်သဏ္ဌာန်ရှိသော တလုပ်မြောင်း;အရှည်ကို ယူပါ–ဟု ဝိမတိ ဆိုအံ့၊ တလုပ်မြောင်းတို့ကိုလည်း အမုကုသိဖြင့် ယူရပေလိမ့်မည်၊ [အာဒိသဒ္ဒေန ဖွိန် ခဏ္ဍာနံ အန္တရာ မာတိကာကာရေန ထပိတပတ္တာ စ ဒီဃပတ္တာနဉ္စ ဒဠ္ဌမ္ပိ–ဝိမတိ၊] ယောဇနာဌ၌ကား အာဒိဖြင့် **"ပရိဘာဏ္ဍာ–(အနံအနားပတ်)"**ကို ယူ၏၊ အာယာမတော စ ဝိတ္ထာရတော စကို ထောက်၍ ထို အယူလည်း သင့်ဖွယ်ရှိ၏။

မဏ္ဍလ၊ အမုမဏ္ဍလ။ ။ ငါးခန်းရှိသော သင်္ကန်း၏ တစ်ခန်း တစ်ခန်း;ဌ အိမ်ဝန်းကြီးကို **"မဟာမဏ္ဍလ"**ဟုလည်းကောင်း, အိမ်ဝန်းငယ်ကို **"အမုမဏ္ဍလ"**ဟု လည်းကောင်း ခေါ်၏၊ မဏ္ဍလဟု ဆိုသော်လည်း ယခု သင်္ကန်းများ၏ အိမ်မှာ အဝန်း အဝိုင်း မဟုတ်၊ အိမ်ဝန်း အငယ်လည်း အနည်းငယ် (အထက်အောက်)ရှည်၍ အိမ်ဝန်းကြီးကား တော်တော်များများ ရှည်နေသည်။

ဝိဝဋ္ဋံ, အနုဝိဝဋ္ဋံ။ ။ငါးခန်းသင်္ကန်း;ဌ အလယ်ခန်း (ခေါင်ခန်း)ကို **"ဝိဝဋ္ဋ"**ဟု ခေါ်၏၊ ခေါင်ခန်း;၏ ဘေးနှစ်ဖက်ဌ **"ခေါင်ရံ"**ဟု ခေါ်အပ်သော အခန်း;နှစ်ခုကို **"အနုဝိဝဋ္ဋ"**ဟု ခေါ်သည်၊ ဝိဝဋ္ဋတိ ဣတောတိ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဣတော–ဤခေါင်ဖုံ၊ ဝိဝဋ္ဋတိ– ဘေးနှစ်ဖက်တို့ဌ လည်း၍ ဖြစ်ရ၏၊ ဣတိ ဝိဝဋ္ဋံ၊ ဝိဝဋ္ဋ + အနုဂတ် အနုဝိဝဋ္ဋံ– ခေါင်ခန်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ခေါင်ရံ။

ဥဘောသု–နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ပဿေသု–ဘေးတို့၌၊ ဒွေ–နှစ်ခုကုန်သော၊ ခဏ္ဍာနိ–တို့တည်း၊ (ခေါင်ရံတို့တည်။)

ဂိဝေယျကန္တိ–ကား၊ ဂိဝါဝေဠနဋ္ဌာနေ–လည်ပင်းကို ရစ်ပတ်ရာ အရပ်၌၊ ဒဠ္ဍီကရဏတ္ထं–ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ အညံ–အခြားသော၊ သုတ္တ သံသိဒ္ဓိတံ–ချည်တိုးဖြင့် ချုပ်အပ်သော၊ အာဂန္တုကပတ္တာ–အာဂန္တုကအလွှာတည်း၊ (အပေါ်လွှာတည်း၊) **ဧဃေယျကန္တိ**–ကား၊ ဧဃေါပုဏာနဋ္ဌာနေ–ခြေသလုံး၏ ရောက်ရာအရပ်၌၊ တထေဝ–ထို့အတူပင်၊ သံသိဒ္ဓိတံ–ချုပ်အပ်သော၊ ပတ္တာ– အာဂန္တုကအလွှာတည်း၊ ဧတံ–ဤ ဂိဝေယျက, ဧဃေါယျကဟူသော အမည် သည်၊ ဂိဝဋ္ဌာနေ စ–လည်ပင်းတည်ရာ အရပ်၌လည်းကောင်း၊ ဧဃေါ်ဌာနေ စ–

ဂိဝေယျက်။ ။သက်နှံးရန်းသောအခါ လည်ပင်းဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ အရပ်၌ ဆွေးမြေ့လွယ်ခြင်း, စုတ်လွယ်ခြင်းကို တားမြစ်ဖို့ရန် အပေါ်က ထပ်၍ ဖုံးအပ်သော အနားပတ်ကို **"အာဂန္တုကပတ္တာ"**ဟု ခေါ်၏၊ ထို အာဂန္တုက အလွှာကို **"ဂိဝေယျက"** ဟု ခေါ်သည်၊ ဂိဝါယ–လည်ပင်းနေရာအရပ်၌+သံသိဒ္ဓိတံ–ချုပ်စပ်အပ်သော အလွှာ တည်း၊ ဂိဝေယျက်–လွှာ။

ဧဃေါ်ယျက်။ ။ခြေသလုံး ကြွက်သားဖြင့် ပွတ်တိုက်ဖန်မျှား၍ စုတ်လွယ်သော အောက်ပိုင်းအရပ်၌ ထပ်၍ပိုးအပ်သော အနားပတ် အာဂန္တုကအလွှာကို **"ဧဃေါ်ယျက"** ဟု ခေါ်သည်၊ ဧဃေါ်ယ–ခြေသလုံးမြင်းခေါင်း ရောက်ရာ အရပ်၌+သံသိဒ္ဓိတံ– တည်း၊ ,ဧဃေါ်ယျက်–လွှာ၊ [အထက်အောက်၌သာ အာဂန္တုကအလွှာ ရှိဖွယ်လိမ့်၏၊ ဘေး၌ ရှိဖို့မလို၊ ဝိမတိ၌ ထို အာဂန္တုကအလွှာကို တစ်ဖျိုး ကောက်ယူသွား၏၊ ယခုခေတ်ဝယ် ဘေးအနားပတ်တို့၌လည်း အာဂန္တုကအပိုလွှာ ထပ်လျက် ရှိသည်။]

မှတ်ချက်။ ။**"အာဂန္တုကအလွှာ"**ဟူသည် အနားပတ်ဟု ခေါ်အပ်သော ပထမ တစ်လွှာပေါ်၌ ထပ်၍ ပိုးအပ်သော အလွှာတည်း၊ **"ဂိဝါဝေဠနဋ္ဌာနေ, ဧဃေါ်ပါပုဏာန ဋ္ဌာနေ"**ဟု ဆိုသောကြောင့် အထက်ဘက် အောက်ဘက် အနားပတ်အလွှာ-အားလုံးကို ထပ်၍ ပိုးရမည်ဟု မဆိုလို၊ လည်ပင်းဖြင့် တိုက်မိရာ အရပ်, ခြေသလုံးဖြင့် တိုက်မိရာ အရပ်လောက်သာ ထို အနားပတ် ပိုး၍ ချုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ယခုခေတ်၌ကား **"ဂိဝါဝေဠနဋ္ဌာန, ဧဃေါ်ပါပုဏာနဋ္ဌာန"** လောက်သာမက အစ အဆုံး ပိုး၍ ချုပ်ထား ကြသည်၊ **"ဂိဝါဝေဠနဋ္ဌာန"**ဟူသည်မှာလည်း မြန်မာများ သက်နှံးရန်းပုံ၌ ဂိဝါဝေဠ ဋ္ဌာနကို မတွေ့ရ၊ ရှေးခေတ်က သက်နှံးခြုံထားသော ပုံအတိုင်း ပါရုပန ပြုမှုသာ

ခြေသလုံး တည်ရာအရပ်၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တာနံ–သက်နံ:အလွှာတို့၏၊ နာမ်–တည်း၊ ဣတိပိ–သို့လည်း၊ ဝဒန္တိ–ဂုန်၏၊ **ဗာဟန္တန္တိ**–ကား၊ အနုဝိဝဋ္ဋနံ–ခေါင်ရံနှစ်ဖက်တို့၏၊ ဗဟိ–အပြင်ဘက်၌၊ ဧကေဟ–တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ခဏ္ဍာ–အခန်းတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့လျှင်၊ ဧတံ–ဤ အနုဝိဝဋ္ဋစသော အစီအရင်ကို၊ ပဋ္ဌခဏ္ဍိကစီဝရေန–ဝါးခန်:ရှိသော သက်နံ:ဖြင့်၊ ဝိစာရိတံ–စီရင်အပ်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ အထ ဝါ–ကား၊ **အနုဝိဝဋ္ဋန္တိ** ဧတံ–ဟူသော ဤ အမည်သည်၊ ဝိဝဋ္ဋဿ–ခေါင်ခန်:၏၊ ဧကပဿတောဟ–တစ်ဖက်သော ဘေး၌၊ (ဘေးတစ်ဖက်၌၊) ဒ္ဝိန္နံ–နှစ်ခန်:တို့လည်းကောင်း၊ ဧကပဿတောဟ–၌၊ ဒ္ဝိန္နံ–တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ စတုန္နမ္ပိ ခဏ္ဍာနံ–လေးခန်:တို့၏လည်း၊ နာမ်– တည်း၊ ဗာဟန္တန္တိ ဧတံ – ဟူသော ဤ အမည်သည်၊ သုပ္ပမာဏ–

ဂိဝါဝေဌနဌာနကို တွေ့ရပေမည်၊ ထို မြို့ထားပုံကို နိုင်ငံခြားမှလာသော ဆင်းတုတော်များ၏ ရုပ်ပုံကို ကြည့်ပါ၊ မြန်မာပြည်၌ သက်နံ:ရဲ့သောအခါ ဂိဝါဝေဌနဌာနကို တွေ့ရသော်လည်း ထို နေရာ၌ ရှည်လျားသော သက်နံ:ကို ခေါက်ထားသောကြောင့် အနားပတ် နေရာနှင့် လည်ပင်းလည်း ကောင်းစွာ မထိတော့ပါ၊ ထို့ကြောင့် စာဆိုအတိုင်း သဘောပေါက်အောင် သက်နံ: ရန်းပုံမှ စ၍ တစ်မျိုး ပြုပြင် ကြည့်ရှုပါလေ။

ဣတိပိ ဝဒန္တိ။ ။ဣတိပိဟု ဆိုသောကြောင့် မူလဝါဒမှ· တစ်မျိုးဆိုအပ်သော ဝါဒဟု မှတ်ပါ၊ ဤ ဝဒန္တိဝါဒ၌ အာဂန္တုကအလွှာကို မဆိုလို၊ ခြေသလုံးဖြင့် ပွတ်တိုက်ရာ အရပ်ဝယ် အနားပတ် နေရာကိုသာ ဆိုလိုသည်၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်းအားဖြင့် အကျိုးထူး မရှိ, နကို အနားပင် ရှိနေသောကြောင့် **"ဝဒန္တိ"**ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုသည်။

ဗာဟန္တန္တိ။ ။ခေါင်ရံ နှစ်ခန်:၏ အပြင်ဘက်၌ အစွန့်ဆုံးနှစ်ခန်:ကို **"ဗာဟန္တ"** ဟု ခေါ်၏၊ ဗဟိ–အပြင်၌ဖြစ်သော+အန္တ–အစွန့်တည်း၊ ဗဟိအန္တံ၊ ဗဟန္တေ–အပ အစွန့်၌၊ ဓာတ်–ဖြစ်သော အခန်:တည်း၊ ဗာဟန္တံဟု ပြု။

အထ ဝါ။ ။ဤနည်း၌ကား ခေါင်ခန်:၏ ဘေးနှစ်ဖက်၌ရှိသော (တစ်ဖက်နှစ်ခန်:စီအားဖြင့်) လေးခန်:ကို ဝိဝဋ္ဋသို့ အစဉ်လိုက်သော အခန်:များ ဖြစ်သောကြောင့် **"အနုဝိဝဋ္ဋ"**ဟုချည်း ခေါ်၏၊ သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်ကို **"ဗာဟန္တ"** ခေါ်မည်နည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၍ **"ဗာဟန္တန္တိ ၊ပေ၊ ဧတံ နာမ်"**ဟု မိန့်သည်။

ကောင်းသော ပမာဏရှိသော၊ (မတို မရှည် ပမာဏ ရှိသော၊) စီဝရဲ – ကို၊ ပါရုပဇ္ဇေန–ရန်းသော ရဟန်းသည်၊ (**"ရှုံသော"**ဟု မပေးနှင့်၊) သံဃာရိတ္တာ–အညီအမျှ ဆောင်၍၊ ဝါ–ခေါက်၍၊ (**"သံဃရိတ္တာ–ခေါက်၍"**ဟုလည်း ရှိလျှင် ကောင်း၏။) ဗာဟာယ–လက်မောင်း၏၊ ဥပရိ–အထက်၌၊ ဌပိတာ–ထား၊အပ်ကုန်သော၊ ဥဘော–နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ အန္တာ–အစွန်တို့သည်၊ ဗဟိမုခါ–ပြင်ဘက်သို့ ရှေ့ရှုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တိဋ္ဌန္တိ–တည်ကုန်၏၊ တေသံ–ထို သက်နီး၊နှစ်စတို့၏၊ (အပသို့ ရှေ့ရှုနေသော နှစ်ဖက်သော အစွန်တို့၏။) နာမံ–တည်း၊ ဟိ–မှန်၊ အယမေဝ နယော–ဤနည်းကိုသာ၊ (ဤ အထ ဝါ တက်သော နည်းကိုသာ၊) မဟာဋ္ဌကထာယံ–၌၊ ဝုတ္တော–ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

****

တိစီဝရာနုစာနနကထာ

၃၄၆။ စီဝရေဟိ ဥဇ္ဇဂ္ဃိကေတိ–ကား၊ စီဝရေဟိ–သက်နီးတို့သည်၊ ဥဇ္ဇဂ္ဃေ–အထက်၌ ဘဏ္ဍာရှိကုန်အောင်၊ ကတေ–ပြုအပ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ အဒ္ဒသံ၌ စပ်၊) ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်၊ ဥက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ–

သုပ္ပမာဏံ ၊ပေ၊ တိဋ္ဌန္တိ။ ။မရှည်မတိုဘဲ ကောင်းသော ပမာဏရှိသော သက်နီး၊တို့ ရန်းသောအခါ (သိဟိုများ ရန်းသကဲ့သို့ သက်နီး၊နှစ်စကို အညီထား၍ ရန်း၊ပြီး၊လျှင် ဝဲဘက် လက်မောင်း၏၊ အပေါ်သို့ တင်လိုက်သောအခါ) ညီနေသော ဘေး၊အစွန် နှစ်ခုတို့သည် လက်မောင်း၏ အပြင်ဘက်သို့ ရှေ့ရှုလျက် တည်နေကုန်၏၊ ထို နှစ်စွန်း၊အရပ်ကို **"ဗာဟန္တ"**ဟု ခေါ်သည်၊ ဗာဟုနော–လက်မောင်း၏+အန္တံ–အစွန်(ပြင်ဘက်)တည်း၊ ဗာဟန္တံ၊ ဗာဟန္တေ+ဇာတ ဗာဟန္တ,ဟု ပြုပါ၊ ဤနည်း၌ ဘေး၊အနား၊ပတ် နှစ်ခုကို ဗာဟန္တ,ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။

ဥဇ္ဇဂ္ဃိကေ။ ။ဥအတွက် ဥက္ခိတ္တ အနက်ကို ယူ၍ **"ဥက္ခိတ္တံ + ဘဏ္ဍံ ဥဇ္ဇဂ္ဃံ–မြှောက်ရိုးအပ်သော ဘဏ္ဍာ၊ ဥဇ္ဇဂ္ဃံ+ယေသန္တိ ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာ"**ဟု ပြုစေလို၍

အထက်၌ မြှောက်ချီအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တီ–ကုန်၏၊ ဇေ–ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (အထက်၌ ဘဏ္ဍာ ရှိကုန်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ကတေ– ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဥက္ခိတ္တဘဏ္ဍိကဘာဝံ– အထက်၌ မြှောက်ချီအပ်သော ဘဏ္ဍာရှိသူတို့၏ အဖြစ်သို့၊ အာပါဒိတေ– ရောက်စေအပ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူ အဒ္ဒသ၊) ဣတိ အတ္ထော–နက်၊ **စီဝရ ဘိသိန္တိ** ဇတ္ထ–၌၊ ဒွတ္တိဏိ–နှစ်ထည် သုံးထည်တို့ကို၊ (**"ဒွတ္တိဏီ"**ဟု သမာသ် ရှိ၏။) ဇကတော–တပေါင်းတည်း၊ ကတ္တာ–၌၊ ဘိသိသခေ်ပေန–ဘုံလျှို့အသွင် အားဖြင့်၊ (ဘုံလျှို့ ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊) သဲဟရိတစီဝရာနိ–ထပ်အပ်သော သက်နံ့တို့ကို၊ **ဘိသီ**တိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ–မိန့်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေ ဘိက္ခူ– ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဒက္ခိဏဂိရိရိတော–ဒက္ခိဏဂိရိဇနပုဒ်မှ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ လဟုံ–လျင်စွာ၊ ပမ္ဗိနိဝတ္တိသတိ–ပြန်နစ်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ တတ္ထ–ထိုဒက္ခိဏဂိရိဇနပုဒ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တော–ကုန်လတ်သော်၊ (သွားတုန်းက၊) ဇီဝက ဝတ္ထုသို့–ဇီဝက၏ ဝတ္ထုဟု၌၊ လဒ္ဓစီဝရာနိ–ရအပ်ပြီးသော သက်နံ့တို့ကို၊ ဌပေတွာ–ထားခဲ့၍၊ အဂမံသု ကိရ–သွားကြကုန်သတတ်၊ ဣဒါနိ ပန–ယခု အခါ၌ကား၊ (ဝေသာလီမြို့သို့ ကြွရာ ယခုအခါ၌ကား၊) စရေန–ကြာမြင့်မှ၊ အာဂမိဿတိ–ပြန်လာတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ–သို့၊ မည္ဗာနာ–မှတ်ထင်ကုန် သည်၊ (ဟုတွာ, ဇီဝကဝတ္ထုဿ္မိ, လဒ္ဓစီဝရာနိ– တို့ကို၊) အာဒါယ– ယူ၍၊ ပက္ကမိ"သု ကိရ–ဖဲသွားကြကုန်သတတ်။

"ဥဒ္ဓကွော ကဟေ ဟု ဖွင့်သည်၊ ဥဒ္ဓကွော၌လည်း ကြိယာဝိသေသန ကြံစေလို၍ **"ယတ္ထ ।ပေ। ကတေ"**ဟု ဖွင့်၏၊ **"ဥက္ခိတ္တဘဏ္ဍိကဘာဝံ အာပါဒိတေ"**ကား အဓိပ္ပာယ်ထွက်တည်း။

ယောနောဌ်ကား **"အာပါဒိတေ"**ကို ကြည့်၍ ဥဒ္ဓိဏ္ဍိတာ ကို ပဒ်ရင်းဟု ယူပြီး၍ **"ဥက္ခိတ္တ+ဘဏ္ဍ ဥဒ္ဓဏ္ဍ၊ ဥဒ္ဓဏ္ဍဘာဝံ + ဣတာ (အာပါဒိတာ)တိ ဥဒ္ဓဏ္ဍိတာ"** ဟု ကြံလေသည်၊ သဒ္ဒတ္ထကို ဦးစွာ ဖွင့်ပြီးမှ အဓိပ္ပာယ်ထွက်ကို နောက်မှ ဖွင့်ရိုးတည်း၊ ထို့ကြောင့် **"အာပါဒိတေ"**ကို ကြည့်၍ **"ဥဒ္ဓဏ္ဍဘာဝံ+ဣတာ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ကြံခြင်းကို စဉ်းစားပါ၊ **"ဣတာ"**၌ ကာရိတ် မပါ၊ **"အာပါဒိတာ"**၌ ကာရိတ် ပါသည်၊ ယခု စာအုပ်များ၌ **"ဥဒ္ဓဏ္ဍိတာ"**ဟုလည်း မရှိ၊ **"ဥဒ္ဓဏ္ဍိကာ"**ဟုသာ ရှိသည်။

အန္တရဋ္ဌကာသူတိ – ကား၊ မာဃသာ ၈ – တပ္ပိတ္တွဲလ၏လည်းကောင်း၊ ဖဂ္ဂုဟဏသာ ၈–တပေါင်းလ၏လည်းကောင်း၊ အန္တရာ–အကြား၌၊ အဋ္ဌသု–ရှစ်ရက်တို့၌၊ [တစ်နည်း၊ အဋ္ဌကာသု–အဋ္ဌကရက်တို့၌၊ **"နိသိဒိ–နေတော်မူပြီ"** ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊] **နှ ဘဂဝန္တံ သီတं အဟောသိ**တိ–ကား၊ ဘဂဝတော–မြတ်စွာဘုရားဏ၏၊ (ကိုယ်တော်၌၊) သီတ–အအေးသည်၊ နာဟောသိ–မဖြစ်၊ **ဇေတဝေါသိ ।ပေ। ကုလပုတ္တာ**တိ–ကား။ ဘဂဝါ–သည်၊ အဗ္ဗောကာသေ–လွင်တီးခေါင်၌၊ အနိသိဒိတွာ–နေတော်မမူဘဲ၊ ဇေတမတ္ထံ–ဤအကြောင်းအရာကို၊ နှ ဇာနာတိ–သိတော်မမူသည်ကား၊ နှ–မဟုတ်၊ (ဇာနာတိ ၉၀–သိတော်မူသည်သာ၊) ပန–ထိုသို့ပင် သိတော်မူပါသော်လည်း၊ မဟာဇနသညာပနတ္ထं–များစွာသော လူအပေါင်းကို နားလည်စေခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဇဝ – သို့၊ (လွင်တီးခေါင်ဝယ် နေတော်မူ၍ စမ်းသပ်မှုကို၊) အကာသိ – ပြုတော်မူပြီ၊ **သီတာလုကာ**တိ–ကား၊ သီတပကတိကာ–ချမ်းခြင်းသဘော ရှိကုန်၏၊ (အချမ်းများကုန်၏, ချမ်းတတ်ကုန်၏–ဟူလို့၊) ယေ–အကြင် အမျိုးသားတို့သည်၊ ပကတိယာဝ–ပင်ကိုအားဖြင့်ပင်၊ သိတေန–အချမ်းကြောင့်၊ ကိလမန္တိ–ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ [**"ဓော–တို့သည်၊ သီတာလုကာ–တို့မည်၏"**ဟု ထည့်စပ်။]

အန္တရဋ္ဌကာသု။ ။အန္တရာကို**"တပ္ပိတ္တွဲလ, တပေါင်းလတို့၏ အကြား"**ဟုလည်းကောင်း, အဋ္ဌကာသုကို အဋ္ဌသုဟုလည်းကောင်း (ယောနေ၁၌ **"အဋ္ဌပွဿကာသု"** ဟုလည်းကောင်း)ဖွင့်၏၊ ထို အဖွင့်အတိုင်း (တပ္ပိတ္တွဲလပြည့်ကျော် ၆–ရက်နှင့် တပေါင်းလဆန်း ၄–ရက်ကို **"အန္တရဋ္ဌကာရက်"**ဟု ခေါ်စမ့်တ် ပြုကြသည်။ [ထို အခေါ်အဝေါ်သည်ပင် မြန်မာအခေါ်သာ ဖြစ်နိုင်တော့သည်၊ မရှိမဒေသအခေါ်ကား မဖြစ်နိုင်တော့။]

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ထို ရှစ်ရက်၏ ရှစ်ညပတ်လုံး အအေးကို စမ်းသပ်တော်မူပါသလော?၊ ပါဠိတော် ဆိုပုံမှာ တစ်ညဉ့်မျှသာ စမ်းသတ်တော်မူသည်ဟု ထင်စရာ ရှိပါသည်၊ ဥရုဝေလကဿပကထာ၌လည်း ဤ အန္တရဋ္ဌကာကို တွေ့ခဲ့ရ၏၊ ထိုသို့ ဤရက် ဖြစ်ဖို့ရန် ခဲယဉ်း၏၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?၊ ဘုရားရှင်သည် ဝါကျွတ်တော်မူစကပင် ထို ဥရုဝဇ္ဇတောသို့ ကြွတော်မူသောကြောင့်တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤ အန္တရဋ္ဌကာ အဓိဗွာယ်ကို တစ်မျိုး စဉ်းစားသင့်ရည် ထင်ပါသည်။

ထောမနိမိ။ ။ရှစ်ခုအနက်ဟော သင်္ခါကို အသဓတ်+ကန်ပစ္စည်း+တုဠ်လာ၍ **"အသူကန်"**ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိ၌ **"အဋ္ဌ"**ဟု ဖြစ်၏၊ အဋ္ဌကလည်း **"အသူက"**မှ လာသော ပါဠိပင်တည်း၊ **"အသမ္ဘိ ပိတရော ဗြွှာတိ အသူကာ = ပိတုနတ်တို့**

ဒိဂုဏ် သဃ်ာဒ္ဓိန္တိ–ကား၊ ဒုပဋ္ဌ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော၊ သဃ်ာဒ္ဓိ–သက်နှီးကြီးကိုလည်းကောင်း၊ **ကေစ္စိယန္တိ**–ကား၊ ကေပဋ္ဌ–တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော၊ (**"ဥတ္တရာသင်္ဂ–ကိုလည်းကောင်း၊ အန္တရဝါသက်–ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ"** ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) ဣတိ– ဤသို့လျှင်၊ ဘဂဝါ– သည်၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) အတ္တနာ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ စတူဟိ–လေးထည်ကုန်သော၊ စီဝရေဟိ–သက်နှီးတို့ဖြင့်၊ ယာပေတိ–မျှတတော်မူ၏၊ အမှာကံ ပန–ငါတို့အား ကား၊ တိစီဝရံ–သုံးထည်သော သက်နှီးကို၊ အနုဇာနာတိ–၏၊ ဣတိ ဝစနသ–ဤသို့ ပြောဆိုခြင်း၏၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ ဥပစ္စိန္ဒိတုံ–ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ ဒိဂုဏာ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော၊ သဃ်ာဒ္ဓိ–ကို၊ အနုဇာနာတိ–၏၊ ဧကေစ္စိကေ–တစ်ထပ် တစ်လွှာ ရှိကုန်သော၊ ဣတရေ–သက်နှီးကြီးမှ တစ်ပါးသော ကေသီ, သင်းပိုင်တို့ကို၊ (အနုဇာနာတိ၊) ဟိ–အကျိုးကား၊ ဧဝံ–ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူလတ်သော်၊ (နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော သက်နှီးကြီးကို ခွင့်ပြု၍ တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော ကေသီ, သင်းပိုင်တို့ကို ခွင့်ပြုတော်မူလတ်သော်၊) နေသံ–ထို ရဟန်းတို့ဖို့၊ စတ္တာရိ–လေးထည်သော သက်နှီးတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ–ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤကား အကျိုးတည်း။

စားသောက်ရာ တိထီ (နေ့ရက်)တို့"ဟု ဝိဂုဟ ပြု၏၊ **"အသကာ တု သမာရျာတာ, သတ္တမာဒိ ဒိနတြယံ=သတ္တမ, အဋ္ဌမ, နဝမ တိထီ သုံးရက်ကို အဋ္ဌကာဟု ခေါ်သည်"** ဟု ဆို၏၊ ထို့ပြင် ပြာသို, တဗိုတွဲ, တပေါင်းလတို့၏ အကြားရက် တစ်ရက်ရက်ကို, သို့မဟုတ် နှစ်ရက်လောက်ကို **"အန္တရဋ္ဌကာ"** ခေါ်လေသလားဟု စဉ်းစားမိပါသည်။

ကေစ္စိယံ။　　။**"ကေသဒ္ဒါနောင် သွတ္ထဒ္ဒ် အစ္စပစ္စည်း သက်၍ ကေစ္စ ပြီးသည်"** ဟု ယောနေှာ ဆို၏၊ ထို့နောက် **"ကေ+ယသ အတ္ထိတိ ကေစ္စိက်"**ဟု ဖြစ်၍, ဂ ကို ယ ပြုလျှင် **"ကေစ္စိယ်"**ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ကေပဋ္ဌ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ [ဒုဂုဏ်ကို ထောက်၍ သက်နှီးကြီးကို **"ဒုဂုဏ်"**ဟု ခေါ်ကြ၏၊ ကေစ္စိယ်ပုဒ်ကို ထောက်၍ သက်နှီးကြီးကဲ့သို့ နှစ်ထပ် နှစ်လွှာ မရှိဘဲ တစ်ထပ် တစ်လွှာသာ ရှိသော သက်နှီးကို **"ကေစ္စိ"**ဟုလည်းကောင်း, **"ကော်သဲ ဥတ္တရာသင်္ဂ"**ကို ထောက်၍ **"ကော်သီ = ကေသီ"**ဟုလည်းကောင်း ခေါ်ကြသည်။

။။။။။။။

အတိရေကစီဝရာဒိကထာ

၃၄၄။ အဂ္ဂဠံ အဒ္ဓုပေယျန္တိ– ကား၊ ဆိဒ္ဓဌာနေ– ပေါက်သော အရပ်၌၊ ပိလောတိကဇော–အဝတ်ပိုင်းကို၊ လဂ္ဂါပေယျ–ငြိကပ်စေရပါမူကား၊ ဝါ–ဖာရပါမူကား၊ (**"ယန္ဒူနေ–ကောင်းလေစွ"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **အဟတ ကပ္ပာနန္တိ**–ကား၊ ဧကဝါရ–တစ်ကြိမ်၊ ဓောတာန်–ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးကုန်သော၊ (ဒုသာနံ၌ စပ်၊) [ကပ္ပ သဒ္ဒါ အတူအနက်ဟောတည်း၊ **"တစ်ကြိမ်သာ ဖွပ်လျှော်ရသေးသဖြင့် အဟတဟု ခေါ်အပ်သော အသစ်စက်စက်နှင့်တူသော အဝတ်များ"** ဟူလို၊] **ဥတုဒ္ဒရာနန္တိ**–ကား၊ ဥတုတော ဒီဃကာလတော–ရှည်စွာသော ကာလမှ၊ ဥဒ္ဒရာန်–ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ ဟတဝတ္ထာကာန်–ထုရိုက်ဖွပ်လျှော်အပ်သော အဝတ်တို့၏၊ ပိလောတိကာန်–အဝတ်ဟောင်းတို့၏၊ ဣဒေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ **ပါပဏိကော**တိ–ကား၊ အန္တ ရာပဏတော–အိမ်ဈေးမှ၊ ပတိတပိလောတိကစီဝရေ– ကျရစ်သော အဝတ်ပိုင်းဖြစ်သော သင်္ကန်း၌၊

အဂ္ဂဠံ အဒ္ဓုပေယျံ။ ။**"အဂ္ဂဠ"**သဒ္ဒါသည် အဝတ်ကို ဖာထေးဖို့ရန် **"အဝတ်စ အဝတ်ပိုင်း"**ဟူသော အနက်ကို ဟောဏ်၊ ထို့ကြောင့် **"ပိလောတိကဇော"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဆုပ ဓာတ်သည် **"ထိခြင်း"** အနက်ကို ဟောသော်လည်း အာ ဥပသာရ ကြောင့် လဂ္ဂါပန (ငြိကပ်စေခြင်း, ငြိကပ်အောင် ဖာထေးခြင်း) အနက်ကို ဟောဏ်၊ **"လဂ္ဂါပေယျံ"**ဟု ဖွင့်သည်။

ယောနေဟ။ ။ယောနေဟ၌ကား **"အန္တိ ဥပေယျံ"**ဟု ပုဒ်ခွဲ၍ **"မျက်လုံး"** အနက်ဟော **"အန္တိ"**သဒ္ဒါဟု ကြိုးလျှင် **"အန္တိ ဝိယာတိ အန္တိ (မျက်လုံးနှင့် တူသော အပေါက်)** ဥပဂန္ဓုဇ္ဇိ ဥပေယျံ၊ **အန္တိသို့–အပေါက်၌+ဥပေယျ–ကပ်ရောက် ထိုက်သော အဝတ်စတည်း၊ အဒ္ဓုပေယျံ"**ဟု ဆို၏၊ **"ယန္ဒူနဟဟ် အဂ္ဂဠံ အဒ္ဓုပေယျံ"** ဟူသော အာချာတ်ကြိယာကို ကိတ်ပုဒ် ကြဲမှုမှ စ၍ စဉ်းစားကြပါလေ။

ဥတုဒ္ဒရာနံ။ ။ဥတုတော ကို **"ဒီဃကာလတော"** ဟု ဖွင့်သည်၊ နောက်၌ မိုးကာလမှ တစ်ပါးသော ကာလကို **"ဥတုကာလ"**ဟု ဖွင့်လိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် **"ဥတုဒ္ဒရာနံ–ဥတုများစွာ ရှည်ကြာသော ကာလမှ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော"**ဟု ဆရာတို့ အနက်ပေးကြသည်၊ ရှေးနိုင်ယဉ်ဌကား **"ရှည်ကြာသော ကာလ၌ ထားအပ်ကုန်သော"**ဟု အနက်ပေး၏၊ ဆိုလိုရင်းမှာ ရှည်ကြာသော ကာလက ရက်ကန်းစင်မှ ဖြစ်စေ, သေတ္တာ စသည်မှ ဖြစ်စေ ထုတ်ယူ၍ အသုံးပြုသည်မှာ ကြာမြင့်လှပြီဖြစ်၍ ဟောင်းနွမ်းနေသော အဝတ်များ–ဟူလို။

ဥသာဟော ကရဏီယောတိ–ကား၊ ပရိယေသနာ–ရှာခြင်းကို၊ (ရှာခြင်းအားဖြင့် အားထုတ်မှုကို၊) ကာတဗ္ဗာ–ပြုထိုက်၏၊ ပန–ဆက်၊ ဧတ္ထ–ဤ အိမ်ဈေးမှ ကျရစ်သော အဝတ်ပိုင်းမှ ဖြစ်သော သက်နီးခ်ည်၊ ပရိစ္ဆေဒေါ–အပိုင်းအခြားသည်၊ (အထပ်ပေါင်း မည်၍မည်မျှဟု အပိုင်းအခြားသည်၊) နတ္ထိ၊ ပဋ္ဌသတမ္ပိ–အထပ်အလွှာ တစ်ရာသည်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ [ရသမျှကို စပ်ဖာ၍ ချုပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အထပ်တစ်ရာ ရှိသော်လည်း အပ်ပါ၏–ဟူလို၊] သမ္ဘ– အလုံးစုံသော၊ ဣဒံ– ဤ **"ဒိဂုဏံ သဃ်ဘိ"** စသော စကားကို၊ သာဒီယန္တသ–သာယာသော၊ ဘိက္ခုနောနာ–၏။ ဝသေန–အစွမ်းဖြင့်၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တံ–မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

အဂ္ဃံ တုန္နဿ ဧတ္ထ–၌၊ ဥဒ္ဓရိတ္ဝာ–ဆွေးမြေ့သော အရပ်ကို ထုတ်ဖယ်၍၊ အလ္လိယာပနဇဏ္ဏ–ငြိကပ်စေအပ်သော အဝတ်ပိုင်းဟူသော၊ **အဂ္ဃံ**–အဖာကို၊ (အနုဇာနာမိ၊) သုတ္တေန–ချည်ဖြင့်၊ သံသိဗ္ဗိတံ–ဆက်စပ်၍ ချုပ်အပ်သော၊ **တုန္နံ**–အပ်ချုပ်မှုကို၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဝဋ္ဋေတ္ဝာ–လုံး၍၊ ကရဏ်–ပြုလုပ်ခြင်းဟူသော၊ (ချုပ်ခြင်းဟူသော၊) **သြဝဋ္ဋိကံ**–လုံး၍ ချုပ်ခြင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ)၊ မုဒ္ဒိကာ– တလုပ်မြှောင်း ချုပ်ခြင်းကို၊ **ကဏ္ဏာသကံ** – ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ– ၏။

သမ္ဘမိဒံ ။ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။ပါဠိတော်၌ **"ဒိဂုဏံ သဃ်ဘိ"**စသည်ဖြင့် မိန့်ဆိုအပ်သော စကားအားလုံးကို**"သမ္ဘမိဒံ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဤပါဠိတော်၌ ဆိုအပ်သော သက်နီးများကား ပံသုကူ မကောက်ဘဲ ဓုတင်လည်း မဆောင်ဘဲ သက်နီးအားလုံးကို သာယာသော ရဟန်းအတွက်တည်း၊ ပံသုကူဓုတင် ဆောင်သော ဈေးပေါက်စသည်၌ ကျန်ရစ်သော အဝတ်များကို ချုပ်စပ်၍ သုံးစွဲသော ရဟန်းမှာ **"ဒိဂုဏံ သဃ်ဘိ"** စသော စည်းကမ်းသို့ လိုက်ဖွယ်မလို၊ အထပ်အလွှာ များစွာဖြစ်သော်လည်း အပ်ပါ၏–ဟူလို။

အဂ္ဃံ, တုန္နံ။ ။ဆွေးမြေ့နေသော အရပ်ကို ထုတ်ပစ်၍ အဝတ်စ အပိုင်းကို ထပ်၍ ချုပ်ခြင်းကို **"အဂ္ဃ (ဖာခြင်း)"** ဟု ခေါ်သည်၊ အစ နှစ်စကို ဆက်ရုံသာ ဆက်၍ အပ်ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကို **"တုန္န (အပ်ဖြင့် ချုပ်ခြင်း)"**ဟု ခေါ်သည်။

သြဝဋ္ဋိကံ, ကဏ္ဏာသကံ။ ။စုတ်သွားသော အဝတ်စ နှစ်စကို ဆက်စပ်ရုံမျှ မကဘဲ လုံး၍ ပေါင်း၍ ချုပ်ခြင်းကို **"သြဝဋ္ဋိက"**ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်၊ စုတ်နေသော အဝတ်စ နှစ်စကို စပ်၍ ချုပ်ခြင်းဌာလည်း မဖြစ်, ထပ်၍ လုံး၍ ချုပ်ခြင်းဌာလည်း မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် အဝတ်စတစ်စုံ ပိုး၍ ချုပ်ခြင်းကို **"ကဏ္ဏာသက, မုဒ္ဒိက"**ဟု ခေါ်၏၊ ရှေးက **"တလုပ်မြှောင်းအုပ်ခြင်း"**ဟု ခေါ်ကြသည်။

ဒဋ္ဌိကမ္မန္တိ–ကား၊ အနုဒ္ဒရိတ္ဌာဝ–ထုတ်မပစ်မှုရှိသာ၊ ဥပသယံ–ကပ်၍ မှီအပ်သော အပေါ်ထပ်ကို၊ ကတ္ဌာ– ၍၊ အလ္လီယာပနက်– ငြိကပ်စေအပ်သော၊ ဝတ္ထုခဏ္ဍ–အဝတ်ပိုင်းကို၊ (အနုဇာနာမိ)။

၃၄၉–၃၅၁။ ဝိသာခါဝတ္ထု–ဝိသာခါ၏ ဝတ္ထုသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထ–ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိ၏၊ တတော–ထို ဝိသာခါ၏ ဝတ္ထုမှ၊ ပရ–နောက်ဖြစ်သော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေးဦး၌၊ ဝိနိစ္ဆိတမေဝ–ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသည်သာ၊ **သောဝဂ္ဂိကန္တိ**–ကား၊ သဂ္ဂပ္ပတ္တဟောတုကံ–နတ်ပြည်သို့ ရောက်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ (ဒါနံ၌ စပ်၊) တေနေဝ–ကြောင့်ပင်၊ သောဝဂ္ဂိကန္တိ–ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ သောကံ–သောကကို၊ အပနေတိ–ပယ်ရှားတတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သောကနုဒ–မည်၏၊ [ဋီကာ၌ **"သောကံ နုဒေတိ"**ဟု ရှိသည်၊] **အနာမယာတိ**–ကား၊ အရောဂါ–ရောဂါ မရှိသည်၊ **သဂ္ဂမှိ ကာယမှိတိ**–ကား၊ သဂ္ဂေါပယန္ဟာ–နတ်ပြည်သို့ ရောက်သည်၊ (ဟုတ္ဝာ **"ပမောဒတိ"**၌ စပ်၊) [ဤ **"သဂ္ဂါပယန္ဟာ"** ကား အဓိဗွာယ်ဖွင့်သာတည်း။]

ဒဋ္ဌိကမ္မံ။ ။အလွန်ကြီး မဆွေးမြေ့သောကြောင့် အဝတ်ဟောင်း၏ အပိုင်းအစကို ထုတ်မပစ်တော့ဘဲ အပေါ်ထပ်ပေး၍ ဖာထေးခြင်းကို **"ဒဋ္ဌိကမ္မ (နိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်း)"** ဟု ဆိုသည်။

သောဝဂ္ဂိကံ။ ။**"သု+အဂ္ဂ"**ကို သန္ဓိစပ်လျှင် **"သဂ္ဂ"**ဟုလည်းကောင်း၊ ဝ လာလျှင် **"သုဝဂ္ဂ"**ဟုလည်းကောင်း ဖြစ်၏၊ လွန်စွာ ကောင်းမြတ်သော ရူပ၊ သဒ္ဒ စသည်ရှိရာ နတ်ပြည်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏၊ **"သုဠု+အဂ္ဂါ (ရူပါဒယော) ယဏ္ဌာတိ သဂ္ဂေါ (သုဝဂ္ဂေါ)"**ဟု ပြု၊ **"သုဝဂ္ဂ–လွန်စွာ ကောင်းမြတ်သော ရူပ၊ သဒ္ဒ စသည်ရှိရာ နတ်ပြည်ကို+အရဟတိတိ သောဝဂ္ဂိကံ (ဒါနံ)"**ဟု သိလကျွန် အဋ္ဌကထာ ပြုသည်၊ ထို့ကြောင့် **"သဂ္ဂပ္ပတ္ထဟောတုကံ"**သည် အဓိဗွာယ်ဖွင့်တည်း၊ ထို့နောက် **"တေနာဟ သောဝဂ္ဂိကန္တိ"**ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်တည်း။

အမှာ။ ။ဤ **"သောဝဂ္ဂိကန္တိ"**မှ စ၍ **"ဂဟိတဝိသာသော ရူပတိ"**တိုင်အောင် သိဟိုဠ်မှု စာအုပ်များ၌ မပါဟု ဆို၏၊ မပါခြင်းသာ ကောင်း၏၊ စာနေဝုံလည်း မကောင်း၊ ဝိသာသဂ္ဂါဟ အဖွင့်လည်း ဒုတိယပါရာဇိကာ၌ ယခုထက် ရှင်းလင်းစွာ အကျယ်ပါပြီး ဖြစ်သည်၊ အဓိဗွာယ်ကိုလည်း ထိုနေရာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ထို့ကြောင့် ဤ နေရာ၌ အကျယ် မရေးတော့။

၃၅၃။ ပုထုဇ္ဇနာ ကာမေသု ဝိတရာဂါတိ – ကား၊ ဈာနလာဘိနော– ဈာန်ရခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ)။

၃၅၆။ သန္ဓိဗ္ဗောတိ–ကား၊ ဒိဋ္ဌမတ္တကမိတ္တော–မြင်အပ်ဖူးကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်၊(ဟောတိ၌စပ်၊) **သမ္ဘတ္တော**တိ–ကား၊ ဧကသမ္ဘောဂေါ–အတူတကွ သုံးဆောင်ခြင်းရှိသော၊ ဒဠ္ဍမိတ္တော–ခိုင်မြဲသော မိတ်ဆွေသည်၊ (ဟောတိ)၊ **အာလပိတောမ**တိ–ကား၊ မမ–၏၊ သန္ဓကဲ–ဥစ္စာကို၊ (ဂဏှာဟိ၌ စပ်၊) ယံ–အကြင် ဥစ္စာကို၊ (ဂဏှိတုံ–ယူခြင်းငှာ၊) ဣဿေယျာသိ–အလိုရှိ၏၊ တံ–ထို ဥစ္စာကို၊ ဂဏှာဟိ–ယူပါလော၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တော–ပြောဆိုအပ်ဖူးသည်၊ (ဟောတိ)၊ တီသု–သုံးပါးကုန်သော၊ တေသု–ဤ အင်္ဂါတို့တွင်၊ အညတရ နာမေန–တစ်ပါးပါးသော နာမည်နှင့်၊ သဒ္ဒီ–ကွ၊ ဧဝတိ–ဧဝတိဟူသော အင်္ဂါလည်းကောင်း၊ ဂဟိတော အတ္တမနော ဟောတိတိ–ဟူသော အင်္ဂါလည်း ကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဣမေဟိ–ဤ အင်္ဂါတို့နှင့်၊ (သမန္နာဂတသ–ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ–သည်၊) ဂဟိတဝိသာသော–ယူအပ်သော ဝိသာသသည်၊ (ဝိသာသဂ္ဂါဟသည်၊) ရုဟတိ–ရောက်၏၊ (အထမြောက်၏။)

ဓ ဓ ဓ ဓ ဓ ဓ ဓ

ပစ္ဆိမဝိကပ္ပနုပဂစီဝရာဒိကထာ

၃၅၉။ ပဝုတ္တလက္ခဏောတိ–ကား၊ ကတပဝုတ္တလော–ပြုအပ်ပြီးသော ပဝုတ္တအဖြစ်ရှိသော အဝတ်သည်၊ (ပဝုတ္တအဖြစ်ကို ပြုပြီးသော အဝတ်သည်၊) **ဂရုကော ဟောတီ**တိ–ကား၊ ဓိဏ္ဍဓိဏ္ဍဘာနေ–ဆွေးမြေ့ရာ ဆွေးမြေ့ရာ အရပ်၌၊ အဂ္ဂဠာရောပနေန– အဖာကို တင်ခြင်းကြောင့်၊ ဂရုကော– လေးနေသည်၊ ဟောတိ၊ [ကတံ+ပဝုတ္တလဲ ယသ္မာတိ ပဝုတ္တလကတော၊ ပဠေါကို ငဲ့၍ ပုလ္လိင်ထားသည်၊ **"ပဝုတ္တလဲ"**၌ ဘာဝပ္ပဓာန၊ ဘာဝလောပကြံ၊] **သုတ္တလူခံ ကာတုန္တိ**–ကား၊ သုတ္တေနေဝ–ချည်ဖြင့်သာ၊ (ဧဝဖြင့် အဝတ်ပိုင်းကို ကန့်၊) အဂ္ဂဠံ–အဖာကို၊ (အဖာဖြစ်အောင်၊) ကာတုံ–ဌာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ **ဝိကပ္ပေ ဟောတီ**တိ–ကား၊ သုတ္တံ–ချည်ကို၊ အဠိတ္ဌာ အဠိတ္ဌာ– ဆွဲ၍ ဆွဲ၍၊ သိဗ္ဗန္တာနံ–ချုပ်သော ရဟန်းတို့၏၊ ဧကော–တစ်ဖက်သော၊ သံဃာဋိကောဏော–သင်္ကန်း အထောင့်သည်၊ ဒီဃော–ရှည်နေသည်၊ ဟောတိ၊ **ဝိကပ္ပံ ဥဒ္ဓရိတုန္တိ**–ကား၊ ဒီဃကောဏံ–ရှည်သော အထောင့်ကို၊ ဆိန္ဒိတုံ–

ဖြတ်ခြင်းငှာ(အနုဇာနာမိ)၊ သြကိရိယန္ဒြိတိ–ကား၊ ဆိန္နကောဏတောဝ–ဖြတ်အပ်သော အထောင့်မှ၊ (သုတ္တာ–ချည်တို့သည်၊) ဂဠန္တိ–လျှောကျကုန်၏၊ (တွဲကျနေကုန်၏၊) **အနုဝါတံ ပရိဘာဏ္ဍန္တိ**–ကား၊ အနုဝါတမ္ဘော–အလျား အနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘာဏ္ဍာ–အနံ အနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (အာရောပေတုံ အနုဇာနာမိ၌ စပ်၊) **ပတ္တာလုဒ္ဓန္တိ**တိ– ကား၊ မဟန္တေသု– ကြီးကုန်သော၊ ပတ္တမုခေသု–အနားပတ်၏ အဖျားတို့၌၊ ဒိန္နာနိ–ပေးအပ်ကုန်သော၊ သုတ္တာနိ–ချည်တို့သည်၊ ဂဠန္တိ–လျှောကျကုန်၏၊ တတောဝ–ထိုသို့ လျှောကျခြင်းကြောင့်၊ ပတ္တာ– အနားပတ်တို့သည်၊ လုဒ္ဓန္တိ– ပျက်စီးကုန်၏၊ [**"ပျက်စီး"** ဟူသည် **"အနားပတ်တွေ တွန့်၍နေခြင်း"**တည်း၊ ထို့ကြောင့် ယောဇနာ၌ **"လုဒ္ဓန္တိတိ ဝလိ' ဂဏ္ဍန္တိ"**ဟု ဆိုသည်။] **အဠပဒက် ကာတုန္တိ**–ကား၊ အဠပဒကစ္ဆိန္နေန–ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန်ရှိသော ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပတ္တမုခံ– အနားပတ်၏ အဖျားကို၊ သိဒ္ဓိတုံ–ချုပ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၌ စပ်။)

၃ဝ၆။ အန္ဓာမိကမ္ဘိ အာရောပေတုန္တိ–ကား၊ အာဂန္တုကပတ္တမ္ဘိ–အာဂန္တုကုအလွှာကိုလည်း၊ ဒါတုံ–ပေးခြင်းငှာ၊(အနုဇာနာမိ၌စပ်၊) ပန–ဆက်၊ ဣဒံ–ဤအာဂန္တုကအလွှာကို၊ အပ္ပဟောနကေ – မလောက်သော သက်နံ့၌၊ အာရောပေတမ္ဘံ–တင်ရာ၏၊ (စီဝရံ–သဲည်၊) သစေ ပဟောတိ–အကယ်၍ လောက်အုံ့၊ (ဇဝံသတိ)၊ အာဂန္တုကပတ္တံ – သည်၊ နု ဝဋ္ဌတိ – မအပ်၊ ဆိန္ဒိတမ္ဘမေဝ–ဖြတ်ရာသည်သာ။ (ဖြတ်ရမည်သာ။)

အဠပဒက် ကာတုံ။ ။ရှစ်ကွက်ကျား ရေးသားထားသော ပျဉ်ချပ်ပုံသဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ အနားပတ်၏ အဦးအစ အဖျားကို ချုပ်ဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ အဠ+ပဒါနိ (အဖြေအစုတို့သည်) ယတ္တာတိ အဠပဒက်–ရှစ်ကွက်ကျား ချရာ ပျဉ်ချပ်၊ ထို ပျဉ်ချပ်၌ ကျားကွက်ရေးသောအခါ အကွက်ထင်နေသကဲ့သို့ အနားပတ်အလွှာ၏ အဦးအစ၌လည်း ချည်ကလေးတွေ လျှောကျ မသွားအောင် ရှစ်ကွက်ကျားသဏ္ဌာန် ချုပ်စပ်ခြင်းကို **"အဠပဒက"**ဟု ဆိုသည်၊ **"အဠပဒကစ္ဆိန္နေန"** နေရာဝယ် **"အဠပဒကစ္ဆိန္နေန"** ဟုလည်း ရှိ၏၊ **"ရှစ်ကွက်ကျား ပျဉ်ချပ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့် ချုပ်ခြင်း"**ဟူလို၊ [အဠပဒကစ္ဆိန္နေန ပတ္တမုခံ သိဒ္ဓိတုန္တိ အဠပဒလေခါကာရေန ပတ္တမုခေ တတ္တာ ကဠုံ (ထိုထိုနေရာ၌ ကျားကွက်ကဲ့သို့ အကွက်အခန်းကို) ဒဿေတွာ သိဒ္ဓိတုံ–ဦးကာ။]

အန္ဓာမိကံ။ ။သက်နံ့များကို ဖြတ်၍ ဆက်စပ်ချုပ်သောအခါ တိုသွားသောကြောင့် သက်နံ့မ လောက်သည့်အတွက် ဖြတ်ခြင်းကို မပြုဘဲ **"အန္ဓာမိကကို တင်ရမည်"**ဟု ခွင့်ပြုတော်မူသည်၊ ထို **"အန္ဓာမိက"**ဟူသည် တလုပ်မြောင်းနေရာ၌

ဥဖ၁။ နနု စ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓါဒေယျန္တိ ဇတ္တ – ၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝံ ဝေဒါတမ္ဘော၊) သေသညာတိနိ–မိဘမှ ကြွင်းသော ဆွေမျိုးတို့အား၊ ဒေန္တော–ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဝိနိပါတေတိယေဝ–ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျရောက်စေသည်သာ၊ (ဖရိဖရဲ ကျဲစေသည်သာ၊) မဘာဝပိတရော ပန–မိဘတို့သည်ကား၊ ရဒ္ဓေ–မင်းအဖြစ်၌၊ ဌိတာ–တည်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊ ဝါ–ဖြစ်ပါ.လျက်၊) သစေ ပတ္ထယန္တိ–အကယ်၍ တောင့်တကုန်အုံ၊ (သားထံမှ တစ်စုံတစ်ခုသော ပစ္စည်းကို တောင့်တကုန်အုံ၊) ဒါတဗ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ (ပေးကောင်း၏။) [ဤဝါကျ၌ သမ္ဘာဝနာဇောတက ပိသဒ္ဒါ လိုသည်၊ **"သစေပိ"** ဟု ဖြစ်စေ, **"ဌိတာပိ"**ဟု ဖြစ်စေ ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

ထပ်၍ (ပိုး၍) ချုပ်အပ်သော အလွှာတည်း၊ ထို့ကြောင့် **"အာဂန္တုကပတ္တံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ရှေးက **"သလင်းထောင်"**ဟု ခေါ်ကြ၏၊ **"အနု–နောက်ထပ်+အာဓိယတော (ထပ်ယတော)–ထားအပ်၏၊ ဣတိ အနာမိကံ"**ဟု ဏ္ဍ ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးပြီးနောက် **"ယ"**ကို **"က"**ပြု၍ **"အနာမိကံ"**ဟု ဖြစ်သည်။

ဆိန္နိတမ္ပမေဝ။ ။တိစီဝရိတ် အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ ဆောင်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို တိစီဝရိတ်သင်္ကန်းကို ဖြတ်၍ ချုပ်ရမည်၊ မချုပ်လောက်သောအခါ မလောက်မှသာ **"အနာမိက"**ခေါ် သလင်းထောင် တင်ရမည်၊ လောက်လျှင်ကား ဧကန်ဖြတ်ပြီးမှ တိစီဝရိတ်ခုတင် ဆောင်ရမ်ည်–ဟူလို။

တီသု ဒွေ ဝါဝိ ဧကံ ဝါ, ဆိန္နိတမ္ပံ ပဟောတိ ယံ၊
သမ္ဘေသု အပ္ပဟောန္တေသု, အနာမိ မာဒိယေယျ ဝါ၊
အစ္ဆိန္နဠ္ဆ အနာဒိန္နံ, နနု ဓာရေယျ တိစီဝရံ။ – ခုဒ္ဒသိက္ခာ။

သဒ္ဓါဒေယျ, ဝိနိပါတ။ ။သဒ္ဓါယ+ဒေယျ သဒ္ဓါဒေယျ–သဒ္ဓါဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်း၊ ထိုပစ္စည်းကို တရားသဖြင့် မသုံးဘဲ အလွဲသုံးစားမှု ပြုသမျှကို **"သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတ"**ဟု ဆိုသည်၊ **"သဒ္ဓါဖြင့် လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျရောက်စေသည်, အလွဲသုံးစား လုပ်သည်"**ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် မိဘမှတစ်ပါး အခြားဆွေမျိုးတို့အား ပေးလျှင် **"သဒ္ဓါဒေယျ ဝိနိပါတဒုက္ခဋ္ဌိအာပတ်"** သင့်၏၊ ပေးကောင်း, မပေးကောင်းနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို တတိယပါရာဇိကနှင့် ကုလဒူသနသိက္ခာပုဒ်တို့၏ အဖွင့်၌ ရှုပါ။

၃၆၂။ ဂိလာနောတိ– ကား၊ ဂိလာနတာယ– မကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂဟေတွာ–ယူ၍၊ (သက်နီးကိုယူ၍)၊ ဂန္ဓံ–သွားခြင်းငှာ၊ အသမဿွာ–မစွမ်းနိုင်သည်၊ (**"ဟောတိ–ဖြစ်အုံ"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **ဝဿိကသကေါတဿ**–ကား၊ ဝဿိကာ–မိုးဥတုဌ ဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာရော မာသာ–လေးလတို့သည်၊ (ဟောန္တိ–ဖြစ်ကုန်အုံ၊) **နဒီပါရန္တိ**–ကား၊ နဒီယာ–မြစ်၏၊ ပါရေ–ထိုမှာဘက်ကမ်း၌၊ ဘတ္တ–ဆွမ်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ–စားထိုက်သည်၊ (ဟောတိ–အုံ၊) စ–ဆက်၊ **အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရော**တိ–ကား၊ သမ္ဘေသေဝ–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေသု ဂိလာန ၊ပေ၊ ကထိနဘာဝေသု–ဤ ဂိလာနဏ၏အဖြစ်, ဝဿိကသကေါတ၏အဖြစ်, နဒီပါရဂမနဏ၏အဖြစ်, အတ္ထာတကထိနဏ၏အဖြစ် တို့၌၊ အဂ္ဂဠဂုတ္တိယေဝ–တံခါးရွက်ဖြင့် ကျောင်း၏ လုံခြုံခြင်းသည်သာ၊ ပမာဏ–လိုရင်း ပမာဏတည်း။

ဟိ–မှန်၊ ဂုတ္တေ ဝေ–လုံခြုံသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ–ကျောင်း၌၊ ဧတေသု ကာရဏေသု–ဤ ဂိလာနစသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ နိက္ခိပိတ္တာ–ထားခဲ့၍၊ (သက်နီးကို ထားခဲ့၍)၊ ဗဟိ–ပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္ဓံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ အဂုတ္တေ–မလုံခြုံသော၊ (ဝိဟာရေ–၌၊ ဧတေသု ကာရဏေသု နိက္ခိပိတ္တာ ဗဟိ ဂန္ဓံ နု ဝဋ္ဋတိ၊) ပန–ဆက်၊ အာရညကသ–တောင်၌ နေလေ့ရှိသော ရဟန်း၏၊ ဝိဟာရော–သည်၊ သုဂုတ္တော–ကောင်းစွာ လုံခြုံသည်၊ နု ဟောတိ၊

ဝဿိကသကေါတံ။ ။**"ဝဿိကာ ဣတိ–မိုးလတို့ဟူ၍၊ သကေါတံ ဝါ–အသိအမှတ် မြုံအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတိ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး၊ **"ဝဿိကေ စတ္တာရော မာသေ"**ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ **"ဝဿိကသကေါတံ ဝါ ဟောတိ"**၏ အဖွင့် ဖြစ်သောကြောင့် **"ဝဿိကာ စတ္တာရော မာသာ"**ဟု ပဌမန္တ ရှိသင့်သည်။

အဂ္ဂဠဂုတ္တိယေဝ ပမာဏံ။ ။ သက်နီး ထားခြင်း၏ အကြောင်းငါးပါးကို သတိပြု၍ တံခါးရွက် မလုံခြုံသော ကျောင်း၌ သက်နီးကို ထားပြီးလျှင် အရပ်တစ်ပါးသို့ မသွားကောင်းဟု မှတ်ပါ၊ မိုးအခါဖြစ်၍ ရွာတွင်းသို့ ယူသွားသောအခါ မိုးရွာလျှင် သက်နီးပါ မိုးစွတ်မှယ် ရှိသဖြင့် **"အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရ"**၌သာ ထားခဲ့ကောင်းသည်–ဟူလို၊ [အဂ္ဂဠဂုတ္တိယေဝ ပမာဏန္တိ ဣမေဟိ စတူဟိ နိကျေပ ကာရဏေဟိ ထပေန္တေနာပိ အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရေယေဝ ထပေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ အဓိပ္ပာယော၊–ဋီကာ။]

[အဂ္ဂဌဂုတ္တိ ဖြစ်စေကာမူ ခ်ိုးသူ စသည်တို့က ဖောက်ဖျက်၍ ဝင်နိုင်သောကြောင့် **"သုဝဏ္ဏာ နု ဟောတိ"**ဟု ဆိုသည်။] တေန-ကြောင့်၊ ဘဏ္ဍာ(ကွေလိကာယ-ဘဏ္ဍာထားရာ အိုးကြီးထဲ၌၊ (ယခုခေတ်ဝယ် သေတ္တာ စသည်၌၊) ပက္ခိပိတွာ-ထည့်၍၊ ပါသာဏသုသိရရုက္ခသုသိရာဒီသု-ကျောက်ခေါင်း, သစ်ခေါင်း အစရှိကုန်သော၊ သုပ္ပဓိဋ္ဌနေသု-ကောင်းစွာ ဖုံးကွယ်အပ်သော အရပ်တို့၌၊ ထပိတွာ-၍၊ ဂန္ဓ ဗ္ဗံ-ရာ၏။

သံဃိကစီဝရပွားဒကထာ

၃၆၃။ 'တုယ္ဟေ ဘိက္ခူ တာနိ စီဝရာနီတိ-ကား၊ အညတ္ထ-အခြား အရပ်သို့၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဟဋ္ဌာနိ-ဆောင်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ)ပိ-ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊ တုယ္ဟေ-သင်၏ (ဥစ္စာသည်)သာ၊ (ဟောတိ-၏။) တေသံ-ထိုသက်နှံးတို့ကို၊ အညော-သင်မှ အခြားသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ နု ဣဿရော-အစိုးမရ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ စ ပန-ထပ်၍ ဆက်ဦးအုံ၊ ဝေ-ဤသို့၊ (**"တုယ္ဟေ ဘိက္ခူ တာနိ စီဝရာနိ"** ဟူ၍)) ဝတ္တာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အနာဂတေပိ-နောင်အခါ၌လည်း၊ နိက္ကဒ္ဒကုက္ကစ္စာ-ကုက္ကုစ္စ မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ဂဏ္ဌိသန္တိ-ယူကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ-ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ **ဣဓ ပနာ**တိအာဒိ-အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ-ပြီ၊ **တဿေဝ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဓာရာ**တိ-ကား၊ ဂဏ္ဌပုရကေ-ဂိုဏ်းကို ပြည့်စေတတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ- တို့ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ကထိန်- သည်၊ ဝါ- ကို၊

သစေ ဂဏ္ဌပုရကေ။ ။ဝါတွင်း၌ ရဟန်းတစ်ပါးတည်း နေရာဝယ် **"သံဃသေ ဒေမ"**ဟု ဆိုရ၍ သက်နှံးလျှုရာ၌ အလျှုရှင်တို့က **"ကထိန် အတ္ထရိတုံ-ကထိန်ခင်းဖို့ ရန်"**ဟု မလျှောက်သော်လည်း၊ ကထိန်သက်နှံးလုပ်၍ ကထိန်ခင်းကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် **"သစေ ဂဏ္ဌပုရကေ"**ဟု စသည်ကို မိန့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။ဝါဒြိတော်၌ တစ်ပါးတည်းနေသော ရဟန်းအား **"သံဃသေ ဒေမ"** ဟု လျှောက်၍လျှုရာဝယ် **"သံဃသေ"**ဟု သာမည၊ဆိုသောကြောင့် ထို သက်နှံးလျှာ အဝတ်သည် စာတုဒ္ဒိသသံဃာနှင့် သက်ဆိုင်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ထို ရဟန်းသည်

အတ္ထတံ–ခင်းအပ်သည်။ သစေ ဟောတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပဠူမာသေ–တို့ပတ်လုံး၊ (တသေဝ–ထိုရဟန်း၏သာ၊ သန္ဓကာနိ–တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကထိနံ၊) အတ္ထတံ–သည်၊ နော စေ ဟောတိ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဧကံ စီဝရမာသမေဝ–သင်္ကန်းလ တစ်လပတ်လုံးသာ၊ (တသေဝ သန္ဓကာနိ ဟောန္တိ၊) ယံ–အကြင် သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ကို၊ [ယောဧနာဋ္ဌ **"ယံ ယံ"**ဟု ဝိစ္ဆာ တွေ.ရ၏၊] သံဃသေ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (သံဃာအား လျှုပ်ါကုန်၏ဟူ၍၊ ဝတ္တာ) ဝါ–လျှောက်၍သော်လည်း၊ ဒေန္တိ–ကုန်၏၊ (ယံ–ကို၊) သံဃံ ဥဒ္ဒိသေ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (သံဃာကိုရည်စူး၍ လျှုပ်ါကုန်၏ဟူ၍၊ ဝတ္တာ)ဝါ–သော်လည်း၊ ဒေန္တိ–ကုန်၏၊(ယံ–ကို၊) ဝသံဝုတ္ထာသံဃသေ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသော သံဃာအား လျှုပ်ါကုန်၏ဟူ၍၊ ဝတ္တာ)ဝါ–သော်လည်း၊ ဒေန္တိ၊ (ယံ–အကြင် သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ကို၊) ဝသာဝါသိကံ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းအား လျှုအပ်သော သင်္ကန်းကို လျှုပ်ါကုန်၏ဟူ၍၊ ဝတ္တာ) ဝါ–သော်လည်း၊ ဒေန္တိ၊ မတကစီဝရံ–သေပြီးသော ရဟန်း၏ သင်္ကန်းကို၊ အဝိဘာဒိတ္တာ–မဝေဖန်သေးမူ၍၊ တံ ဝိဟာရံ–ထိုကျောင်းတိုက်သို့၊ (တစ်ပါးတည်း နေရာ ကျောင်းတိုက်သို့၊) သစေပိ ပဝိသန္တိ–အကယ်၍မူလည်း ဝင်ကုန်အံ့၊

သံဃာရှိရာ သာဝတ္ထိသို့ ယူသွားစ၏၊ သို့သော် ဘုရားရှင်၏ သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူချက် အရ ထို ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်ရှိ သံဃာသာ (တစ်ပါးရှိလျှင် တစ်ပါးသာ) ပိုင်တော့သည်၊ ဤစကားကို ထောက်၍ ယခုတော်၌ ကထိန်သင်္ကန်းကို ရေစက်ချ ရာဝယ် အလျှုရှင်တို့အား စာတုဒ္ဒိသသံဃာကို ရည်မှန်းဖို့နှန် ဆရာတို့ ညွှန်ပြကြသည်၊ စာတုဒ္ဒိသသံဃာ ဆိုင်သော်လည်း တကယ်ပိုင်သောအခါ အာရာမသံဃာသာ ပိုင်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ [အချို့ကား ကထိန်သင်္ကန်းကို အာရာမသံဃာ (ထိုကျောင်းတိုက်ရှိ သံဃာ၏ဥစ္စာ)ဟု ဆို၍ အာရာမသံဃာက ရေစက်ချပေးကြ၏၊ စဉ်းစားကြပါလေ။]

ဝဿာဝါသိကံ။ ။ဝဿ–ဝါလပတ်လုံး+အာဝါသော ယသာတိ ဝဿာဝါသော–ဝါလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်း၊ ဝဿာဝါသသေ+ဒိန္နံ ဝဿာဝါသိကံ–ဝါလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းအား လျှုအပ်သော သင်္ကန်း၊ [ယခုကာလ၌ ဝါဆိုခါနီး လျှုလေ့ရှိကြ၏၊ ထို သင်္ကန်းကို **"ဝဿာဝါသိက"**ဟုလည်း အချို့က ခေါ်ကြ၏၊ အမှန်ကား **"ဝါတွင်း၌ နေသော ရဟန်းအား ဝါကျွတ်မှ ဖြစ်စေ, ဝါကျွတ်သောအခါ သုံးစွဲရန် ဝါတွင်း၌ ဖြစ်စေ လျှုအပ်သော သင်္ကန်းကိုသာ ဝဿာဝါသိကသင်္ကန်း"**ဟု ခေါ်သည်။

(**"သစေပိ ပဝေယ္ဟိ–အကယ်၍မူလည်း သွင်းကုန်အုံ"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။ ဇဝ် သတိပိ၊) သဗ္ဗ–အလုံးစုံသော၊ တံ–ထို သက်နှံးသည်၊ တသေဝ ဘိက္ခူနော–ထိုရဟန်း၏သာ၊ (တစ်ပါးတည်းနေသော ရဟန်း၏သာ၊ သန္ဓက္ခ–သည်၊) ဟောတိ။

ယမ္ပိ–အကြင် သက်နှံးကိုလည်း၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ (တစ်ပါးတည်းနေသော ထို ရဟန်းသည်၊ ဂဏ္ဍာတိ၌ စပ်၊) ဝသာဝါသတ္ထာယ–မိုးလပတ်လုံးနေခြင်းရှိသော ရဟန်း၏အကျိုးငှာ၊ [**"ဝသာဝါသိကတ္ထာယ–ဝသာဝါသိကသက်နှံးအကျိုးငှာ"**ဟု ဋီကာ၌ ရှိ၏။] ဝမိ'–အတိုးအပွားကို၊ ပယောဇေတွေ–ယှဉ်စေ၍၊ (အတိုးချ၍၊) ဌပိတဥပနိက္ခေပတော ဝါ–ထားအပ်သော, အပ်နှံအပ်သော ဘဏ္ဍာမှသော်လည်းကောင်း၊ တတြုပ္ပာဒတော ဝါ–ထို ကျောင်းတိုက်ဝယ် ဥယျာဉ်, ခြံ စသည်၌ ဖြစ်သော သစ်သီး စသည်မှ သော်လည်းကောင်း၊ ဝသာဝါသိကံ–ဝသာဝါသိကသက်နှံးကို၊ (ဝသာဝါသိကသက်နှံးအဖြစ်ဖြင့်၊) ဂဏ္ဍာတိ–ယူ၏၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော၊ (တံ–ထို သက်နှံးသည်၊ ဝါ–ကို၊) သုဂ္ဂဟိတမေဝ–ကောင်းစွာယူအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ–၏၊ ဟိ–မှန်၊ ဣဒံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ ဇေတ္တ–ဤသံဃိကသက်နှံးကို တစ်ပါးတည်းယူရာ၌၊

ဝမိ' ပယောဇေတွေ။ ။ကျောင်းတိုက်၌ ဝေယျာဝစ္စ ပြုလုပ်ကြသော ကပ္ပိယကာရကတို့က **"ဝသာဝါသိက သက်နှံးအကျိုးငှာ"**ဟု သတ်မှတ်၍ ကျောင်းဒကာစသူတို့, အပ်နှံထားအပ်သော ငွေ စသည်ကို တိုးအောင် ပြုလုပ်ခြင်းကို **"ဝမိ' ပယောဇေတွေ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဥပ–အပ်နှံ၍+နိက္ခေပ–ထားအပ်သော ငွေ စသည်၊ ဝမိ' ပယောဇေတွေ ဌပိတဥပနိက္ခေပတောတိ၊ ဝသာဝါသိကတ္ထာယ ဝေယျာဝစ္စ ကရေဟိ ဝမိ' ပယောဇေတွေ ဌပိတဥပနိက္ခေပတော၊–ဋီကာ။]

တတြုပ္ပာဒတော။ ။ တတြ–ထိုကျောင်းတိုက်ဝယ် အုန်းခြံ, ပန်းခြံ စသော ခြံတို့၌+ဥပ္ပာဒ–ဖြစ်သော သစ်သီး, ပန်း စသည်၊ [တတြုပ္ပာဒတောတိ၊ နာဠိကေရ အာရာမဒိ တတြုပ္ပာဒတောဒိ]ထို ဥပနိက္ခေပ, တတြုပ္ပာဒတို့ဖြင့် ကပ္ပိယကာရကတို့က ဝယ်ယူ လဲလှယ်ပေးအပ်သော သက်နှံးသည် ထို ကျောင်းတိုက်၏ သံဃိကသက်နှံးတည်း၊ ထို သံဃိကသက်နှံးကို တစ်ပါးတည်းသာ ဝါကပ်သော ထို ရဟန်းက ယူလျှင် သုဂ္ဂဟိတ (အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းသော ယူခြင်း) ဖြစ်သည်၊ **"သဗ္ဗံ သုဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ"**၌ **"သဗ္ဗံ"**ဖြင့် ဌပိတဥပနိက္ခေပဝါသာဝါသိက, တတြုပ္ပာဒ ဂသာဝါသိကသက်နှံး အားလုံးကို ဆိုသည်။

လက္ခဏာ–မှတ်သားကြောင်း အချက်တည်း၊ (မှတ်ချက်တည်း၊) [ယောနောဌ် **"ဣဿာတိ တသေဝ တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနသ ဥဿာရာတိဝစနေ–ဤ တသေဝ ၊ဝေ၊ ဥဿာရာဟူသော ပါဠိတော်စကားရှုပ်ခ်ဋ်"**ဟု စွဲသည်။] ယေန တေနာကာရေန–အကြင် အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သံဃသ–သံဃာဖို၊ ဥပဂန္ဆံ–ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု–အဝတ်သည်၊ အတ္တတ ကထိနသ–ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်း၏ (အထံသို့)၊ ပဋ္ဌမသေ–ငါးလတို့ပတ်လုံး၊ (ပါပုဏာတိ–ရောက်၏။) အနတ္ထတကထိနသ–မခင်းအပ်သော ကထိန်ရှိသော ရဟန်း၏ (အထံသို့)၊ ဧကံစီဝရမာသံ–သက်နံ်းလ တစ်လပတ်လုံး၊ (သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ တစ်လပတ်လုံး၊) ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ (အယ်)–ကား၊ (လက္ခဏာ)၊ ပန–ဆက်၊ ယံ–အကြင် သက်နံ်းကို၊ (ဒိန္နံ၌ စပ်၊) ဣဒ ဣဿာ ဝဿံ ဝသ်ဃသ ဒေမာတိ ဝါ–ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ (**"ဤ သက်နံ်းကို ဤ ကျောင်းတိုက်၌ ဝဿံဝုတ္ထသ်ဃာအား လှူပါကုန်၏"**ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊) ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ ဝါ–ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ **""ဝဿာဝါသိက သက်နံ်းကို လှူပါကုန်၏"**ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊) ဝတ္တာ–၍၊ ဒိန္နံ–ပြီ၊ တံ–ထို သက်နံ်းသည်၊ အနတ္ထတကထိနသာပိ–မခင်းအပ်သော ကထိန်ရှိသော ရဟန်း၏(အထံသို့)လည်း၊ ပဋ္ဌမသေ–ပတ်လုံး၊ ပါပုဏာတိ–၏၊ ပန–ကား၊ တကော–ထိုင်ငါးလမှ၊ ပံရံ–နောက်၌၊ ဥပဂန္ဆံ–ဖြစ်သော၊ ဝဿာဝါသိကံ–ကို၊ ပဏ္ဍိတဗ္ဗံ–မေးထိုက်၏၊(ကိ'?)၊ ဣဒ ဝဿာဝါသိကံ–ဤဝဿာဝါသိကသက်နံ်းသည်၊ အတိတာဝသေ–အတိတ်ဝါ၌၊ (ဟောတိ)ကိ'–ဖြစ်သလော?၊ ဥဒါဟု–သို့မဟုတ်၊ အနာဂတာဝသေ–အနာဂတ်ဝါ၌၊ (ဟောတိ ကိ'–ဖြစ်သလော?၊)

ဣဒ ဝဿံဝုတ္ထ ၊ဝေ၊ ဒေမ။ ။ဣဒလာတိ အဘိလာပမတ္တမေတံ–ပြောဆိုရိုးစကားမျှသာ ဖြစ်၏၊ [**"ဣဒ ဝဿံဝုတ္ထသ်ဃသ"**ဟု **"ဣဒ"** ထည့်၍ လျှောက်ရာ၌ **"ဣဒ"** သဒ္ဒါကို ထည့်၍ လျှောက်ထားရိုးဖြစ်သောကြောင့် **"အဘိလာပမတ္တ"**ဟု ဆိုသည်။] ဝဿံဝုတ္ထသ်ဃသ ဒေမာတိ ဝုတ္တေပိ သောယေव နယော၊ ဣဒ မပါဘဲ **"ဝဿ ၊ဝေ၊ ဒေမ"**ဟု ဆိုချိ လျှုလျှောင်လည်း (ပဋ္ဌမသေ ပါပုဏာတိ)ဟု လာသည့် အဝိုင်းပင်တည်း။ ဤလျှုခြင်းသည် ဝါကျွတ်သည်မှ စ၍ တပေါင်းလပြည့်အထိ သက်နံ်းလအတွင်း၌ လျှုပုံတည်း၊ **"ဝဿံဝုတ္ထ, ဝဿာဝါသိက"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ထို ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကျွတ်ပြီးသော ရဟန်းမှန်လျှင် ကထိန်အာနိသင် မရသော်လည်း ငါးလအထိ ရခွင့်ရှိသည်–ဟူလို။

ဣတိ–သို့၊ (ပုဒ္ဓိတဗ္ဗံ)၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (ပုဒ္ဓိတဗ္ဗံ–နည်း?၊) ပိဋ္ဌသမယေ–သက်နီးလ၏ ကျောဘက်အခါ၌၊ (သက်နီးလ၏ ပြင်ဘက်အခါ၌)' ဥပ္ပန္နတ္တာ–ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပုဒ္ဓိတဗ္ဗံ–၏။)

ဣတုကာလန္တိ– ကား၊ ဝသာနတော– မိုးဥတုမှ၊ အည– အခြားသော၊ ကာလ–ကာလပတ်လုံး၊ (**"ဝသိ–နေ ပြီ"**၌ စပ်၊) **တာနိ ၊ပေ၊ ဂန္ဓာ**တို ဇေတ္ထ–၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဇဝ ဝေဒီတမ္ဘေ၊) တာနိ စီဝရာနိ–ထို သက်နီး တို့သည်၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ–ရောက်အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ သဝိကာနေ၀–တို့သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ဇေတ္ထ–ဤ သံဃိကသက်နီး တို့၌၊ ဘိက္ခူဟိ–ရဟန်း တို့သည်၊ (သက်နီး ကို လက်ခံထားသော ရဟန်းမှ အခြားရဟန်း တို့သည်)၊ ဒိဋ္ဌမတ္တမေ–တွေ့မြင်အပ်ကာမျှသည်သာ၊ ပမာဏ–လိုရင်း ပမာဏတည်း၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ကေစိ–အချို့ကုန်သော၊ ပဋိပထံ–ရှေ့ရှုခရီးကို၊ (ခရီးရင်ဆိုင်၊) အာဂစ္ဆန္တာ–လာသော ရဟန်း တို့သည်၊ အာဝုသော–ငါ့ရှင်၊ ကုဟိ–အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ–သွား မည်လို့နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ–မေး၍၊ တမတ္ထं–ထို အကြောင်းကို၊ (သံဃိကသက်နီး တို့ကို သံဃာရှိရာသို့ ဆောင်ယူသွားမည့် အကြောင်းကို၊) သုတွာ–၍၊ အာဝုသော–ရှင်၊ ဓယံ–တပည့်တော်တို့သည်၊ သံဃော–သည်၊ နံ ဟောတိ ကိ'–မဖြစ်ကုန်သလော?၊ (အချို့စာ၌ **"နံ ပဟောမ–မလောက်ကုန်သလော"**ဟု ရှိ၏၊) ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ တတ္ထေ–ထို တွေ့ရာအရပ်၌ပင်၊ ဘာဒေတွာ–ဝေဖန်၍၊ သစေ ဂဏ္ဍန္တိ–အကယ်၍ ယူကုန်အံ့၊ (ဇဝ ဂဏ္ဍန္တေသု၊) သုဂ္ဂဟိတာနိ–ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧသ (ဧသော)–ဤရဟန်းသည်၊ (သံဃိကသက်နီး များကို ယူလာသော ရဟန်းသည်)၊ မဂ္ဂါ–သွားမြဲလမ်းမှ၊ သြက္ကမိတွာ–ဖယ်၍၊ ကဏ္ဍေ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဝိဟာရံ ဝါ–ကျောင်းတိုက်သို့သော်လည်းကောင်း၊ အာသနသာလံ ဝါ–ဆွမ်းစားဇရပ်သို့ သော်လည်းကောင်း၊ ပိဏ္ဍာယ–ဆွမ်းအလိုငှာ၊ စရန္တေ–လှည့်လည်စဉ်၊ ဧကံ ဂေဟမေ၀ ဝါ–အိမ်တစ်အိမ်သို့သာလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ပဝိသတိ–အကယ်၍မူလည်း ဝင်သွားအံ့၊ (ဇဝ သတိပိ)၊ တတြ စ–ထို အရပ်၌ခဲ့လည်း၊ နံ–ထို ရဟန်းကို၊ (သံဃိကသက်နီး များကို ယူလာသော ရဟန်းကို၊) ဘိက္ခူ–အခြား ရဟန်း တို့သည်၊ ဒိသွာ–၍၊ တမတ္ထं–ထို အကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိတွာ–၍၊ ဘာဒေတွာ – ၍၊ (သစေ) ဂဏ္ဍန္တိ – ကုန်အံ့၊ (ဇဝ ဂဏ္ဍန္တေသု)၊ သုဂ္ဂဟိတာနေ၀–ကုန်သည်သာ၊ (ဟောန္တိ)။

အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ ဇတ္တ–ဌ်။ (ဝိနိစ္ဆယော ဇေ ဝေဒိတမ္ဗောဟ)) အဓိဋ္ဌာဟန္တေန–မိမိဥစ္စာဟု ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္ထု–ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဇာနိတမ္ဗံ–သိထိုက်၏။ ဟိ–ချဲ့၊ တေန ဘိက္ခုနာ–သည်၊ ဃဏ္ဍီ–ခေါင်းလောင်းစသည်ကို၊ ပဟရိတွာ–တီးခတ်ပြီး၍၊ ကာလံ–သက်နံ့ဝေရှိန်ကို၊ ဃောသေတွာ–ကြွေးကြော်ပြီး၍၊ ထောက်– အတန်ငယ်၊ အာဂမေတွာ– စောင့်ဆိုင်းပြီး၍၊ ဃဏ္ဍိသညာယ ဝါ–ခေါင်းလောင်းစသော အမှတ်အသားကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ခေါင်းလောင်းစသည် တီးသံကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊) ကာလသညာယ ဝါ–ကာလအမှတ်အသားကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ (ကြွေးကြော်သံကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊) ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ–ကုန်အုံ့၊ (ဇေ သတိ)၊ တေဟိ–ထို ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ ဘာဝေတဗ္ဗာနိ–ဝေဖန်ထိုက်ကုန်၏၊ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ–ကုန်အုံ့၊ (ဇေ သတိ)၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ–ဤ သက်နံ့တို့သည်၊ မယှံ–ငါ၏၊ (အထံသို့၊) ပါပုဏန္တိ–ရောက်ကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ–အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်ကုန်၏၊ ဇေ–သို့၊ အဓိဋ္ဌိတော–အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးသော်၊ သဗ္ဗာနိ–အလုံးစုံသော သက်နံ့တို့သည်၊ တယော–ထို ရဟန်း၏ (ဥစ္စာသည်သာ)၊ ဟောန္တိ–ကုန်၏၊ ပန–ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဌိတိကာ–ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်သည်၊ နံ တိဋ္ဌတိ–မတည်၊ [“**ဤ သက်နံ့တို့သည် ငါ့အား ရောက်ကုန်၏**”ဟု တပေါင်းတည်း အဓိဋ္ဌာန်လိုက်သောကြောင့် နောင်အခါဝေဖို့ရန် ထေရစဉ်အားဖြင့်ကား မတည်တော့–ဟူလို။]

တေန ၊ပေ၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ။သက်နံ့ ယူဖို့ရန် အဓိဋ္ဌာန်ခါနီး၌ အနီးအပါးဝယ် ရဟန်းများရှိလျှင် လာဖို့ရန် ခေါင်းလောင်း စသည်ကိုလည်း တီးခတ်ရ၏၊ သို့မဟုတ် “**သက်နံ့ ဝေရှိန်ပါဘုရား**”ဟု အချိန်ကိုလည်း ကြွေးကြော်ရ၏၊ ထို့နောက် လာဖို့ရန် အနည်းငယ် ဆိုင်းငံ့ရသည်၊ ထိုသို့ဆိုင်းငံ့၍ အခြားရဟန်းများ လာလျှင် အတူ ဝေရ၏၊ မလာလျှင် “**ဤသက်နံ့များ ငါ၏အထံသို့ ရောက်ကြ၏**”ဟု အဓိဋ္ဌာန်ရသည်။

ဌိတိကာ ပန နံ တိဋ္ဌတိ။ ။တိဋ္ဌတိ ဇတ္တ တောယာတိ ဝါ ဌိတိ–ရပ်တည်ရာ ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်၊ ဌိတိယော ဌိတိကာ–ရပ်တည်ရာ ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်ကို ပင် “**ထေဋ္ဌိ ဝါစဉ်**”ဟု ခေါ်ကြ၏၊ ဤ ဌိတိကာ တည်ခြင်း မတည်ခြင်း၏ အကျိုးကို နောက် သံဃိကသက်နံ့ လျှုရာဝယ် ဝေဖန်ခန့်ဌ ကိုက်ရိုက်ပြလတ္တံ့၊ ဦးကာ၌ကား ထိုမှ ယူ၍ ဤနေရာ၌ ပြထားသည်။

ဧကေက-တစ်ထည် တစ်ထည်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ အယံ ပဋ္ဌမဘာဂေါ-ဤ ပထမအဖို့သည်၊ မယ္ဟ-ငါ၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ-ရောက်၏၊ အယံ ဒုတိယဘာဂေါ-သည်၊ (မယ္ဟ ပါပုဏာတိ)၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဂဟိတာနိ စ-ယူအပ်ပြီးသော သက်နီ:တို့သည်လည်း၊ ဝါ-တို့ကိုလည်း၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ-ကောင်းစွာ ယူအပ်ပြီး ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဋ္ဌိတိကာ စ-ရပ်တည်ကြောင်း အစဉ်သည်လည်း၊ တိဋ္ဌတိ-၏၊ ဧဝံ-သို့၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ (တစ်ဖို့စီ, တစ်ဖို့စီကို ရောက်စေ၍၊) ဂဏှန္တေနာပိ-ယူသော ရဟန်:သည်လည်း၊ အဓိဋ္ဌတမေဝ-အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီးသည် သာ၊ ဟောတိ၊ ပန-ဗျတိရိတ်၊ ဃဏ္ဍီ-ကို၊ ပဟရိတ္တာ ဝါ-ဘီးခတ်၍သော် လည်းကောင်း၊ အပ္ပဟရိတ္တာ ဝါ-မတီးခတ်ဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ကာလမ္မိ-သက်နီ:ဝေချိန်ကိုလည်း၊ ဃောသေတွာ ဝါ-ကြွေးကြော်၍သော်လည်းကောင်း၊ အဃောသေတွာ ဝါ - မကြွေးကြော်ဘဲသော်လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထ - ဤ ကျောင်းတိုက်၌၊ အဟမေဝ-ငါတစ်ယောက်တည်းသာ၊ (အတ္ထိ)၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ-တို့သည်၊ မယှမေဝ-ငါ၏၊ (ဥစ္စာချည်းသာတည်း၊)၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ သစေ ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒုဂ္ဂဟိတာနိ-မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ-သို့မဟုတ်၊ အညော-ငါမှတစ်ပါးသော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်:သည်၊ ဣမဲ-ဤ ကျောင်းတိုက်၌၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ မယှ-ငါ၏ (အထံသို့)၊ ဧတာနိ-ဤ သက်နီ:တို့သည်၊ ပါပုဏန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ (သစေ) ဂဏှာတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ-ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)။

ပါတိတော ကုသေတိ-ကား၊ ဧကကောဋ္ဌာသေ-တစ်ခုသော အဖို့အစုဌ၊ ကုသဒဏ္ဍကေ- ကဗျည်းတုတ်တဲကို၊ ပါတိတမတ္တေ- ကျစေအပ်ပြီးကာမျှ

ဒုဂ္ဂဟိတာနိ။ ။ခေါင်းလောင်း စသည်ကို ထိုးခြင်း, မထိုးခြင်း, ကာလကို ကြွေးကြော်ခြင်း, မကြွေးကြော်ခြင်းကား ပဓာနမဟုတ်၊ **"ငါ တစ်ပါးတည်းသာရှိသော ကျောင်းပြစ်၍ သက်နီ:အားလုံး ငါ့ဟာချည်း"**ဟု နှလုံးသွင်း၍ ယုံခြင်းသည် ဝေစု ဝေနည်း မဟုတ်, အဓိဋ္ဌာန်နည်းလည်း မဟုတ်၊ ထိုကြောင့် **"ဒုဂ္ဂဟိတ"**ဖြစ်သည်၊ **"ဒုဂ္ဂဟိတ"**. ဟူသည်ကား- **"ယူရာမရောက်, သံဃာ ဖြစ်မြဲ ဖြစ်နေသည်"**ဟု ဆိုလိုသည်၊ [ဒုဂ္ဂဟိတာနိတိ အဂ္ဂဟိတာနိ၊ သံဃာနေဝါတိ အတ္ထော၊- ဝိမတိ။]

ဖြစ်လတ်သော်၊ (**"အညော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ"**ဌ်စပ်)၊ [က, ခ စသော အက္ခရာ တို့ကို ရေးသားထားအပ်သော တုတ်တံကို **"ကုသဒဏ္ဍက"**ဟု ခေါ်သည်၊ ယခုခေတ်ဌ် **"မဲလိပ်"**မျိုးတည်း။] ဘိက္ခုသဘသ်–ရဟန်းတစ်ထောင်သည်၊ သစေပေ ဟောတိ–အကယ်ဌ်မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ (၉၀ သတိပ)၊ စီဝရ–ကို၊ ဂဟိတမေဝနာမ–ယူအပ်ပြီးမည်တော့သည်သာ၊ အကာမာ–အလိုမရှိဘဲ၊ (မပေးလိုဘဲ)၊ ဘာဂေါ–ကို၊ နှ ဒါတဗ္ဗော–မပေးထိုက်၊ ပန–ဆက်၊ အတ္တနော–ဏ်၊ ရုစိယာ–အလိုအားဖြင့်၊ ဒါတုကာမာ–ပေးလိုကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ (၉၀ သတိ)၊ ဒေန္တု–ပေးပါစေကုန်၊ ဝိနည်းအလိုအားဖြင့် မပေးဘဲ နေနိုင်သည်၊ သံဃာအလိုအားဖြင့်ကား ပေးလိုလျှင် ပေးကြတော့–ဟူလို။] အနုဘာဂေပိ–နောက်ထပ် အဖို့ဌ်လည်း၊ ဧသေဝ နယော–တည်း။

သစီဝရာနိတိ–ကား၊ ကာလစီဝရမ္ပိ–သက်နှ်းကာလဌ် လျှုအပ်သောသက်နှ်း ကိုလည်း၊ သံဃသ–အား၊ ဣတောဝ–ဤ ထေရ်တို့အား လျှုထိုက်သော် သက်နှ်းမှပင်၊ ဒဿာမ–ကုန်အံ့၊ ဝိသုံ–သီးခြား၊ သဒ္ဓိယာဓနေ–စီစဉ်အပ်သော်၊ အတိစီရ–အလွန်ကြာမြင့်သည်၊ ဟောတိ–ဏ်၊ ဣတိ–ဤသို့ကြံ၍၊ ဓိပုမေဝ–လျင်စွာသာလျှင်၊ သစီဝရာနိ–သက်နှ်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘဂ္ဂာနိ–ဆွမ်းတို့ကို၊ အက်သု – ပြုကြကုန်ဟု၊ **ထေရေ အာဂမ္မ ဥပ္ပန္နာနိ**တိ – ကား၊

ဂဟိတမေဝ နာမ။ ။အစည်းအဝေးဌ် ဝေစုယူမည့် ရဟန်းက တစ်ထောင် ဖြစ်စေကာမူ မဲတစ်လိပ် ချပြီးဖြစ်လျှင် ထိုရဟန်းအားလုံးအတွက် မချရသေးသော်လည်း မိမိအဖို့ကို ယူပြီးသားဟု ဆိုရတော့သည်–ဟူလို၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?၊ အသီး အသီး အဖို့ကို ခွဲဝေသတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ [ဂဟိတမေဝ နာမတို **"ဣမသ ဣဒံ ပတ္တ"**တိ ကိုဠာပိ နှ ဝိဒိတံ၊ တေ ပန ဘာဂါ အတ္တတောဝ တေသံ ပတ္တာယေဝါတိ အဓိပ္ပာယော–ဦးကာ။]

ကာလစီဝရံ ၊ပေ၊ အက်သု။ ။ဣသိဒါသ, ဣသိဘဋ္ဌဟူသော ညီနောင် ထေရ်နှစ်ပါးတို့ ကြွလာကြရာဝယ် လူတို့ အကြံ ဖြစ်ပုံမှာ **"ကာလသက်နှ်းကိုလည်း ဤ ထေရ် နှစ်ပါးအား လျှုအပ်သော သက်နှ်းထဲမှာပင် လျှုကြကုန်အံ့၊ ထေရ်တို့အား လျှုအပ်သော သက်နှ်းက တခြား, သံဃာအား လျှုအပ်သော သက်နှ်းက တခြား ခွဲဝေလျှင် အဓိန်ကြာလိမ့်မည်"** ဤသို့ကြံ၍ သက်နှ်းနှင့်တကွ ဆွမ်းတို့ကို လျှုကြသည်–ဟူလို၊ **"ကာလသက်နှ်း"**ဟူသည် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော်ဌ် တစ်ရက်မှ တပေါင်း လပြည့်အတွင်း လျှုအပ်သော ပုရိမဝဿံဝင္ဆ ရဟန်းများနှင့်သာဆိုင်သော သက်နှ်း တည်း၊ [ဣတော ဝါတိ ထေရာနံ ဒါတဗ္ဗတောယေဝ–ဦးကာ။]

တုမ့ေသ-အရှင်ဘုရား နှစ်ပါးတို့၌၊ ပသာေန-ကြည်ညိုခြင်းကြောင့်၊ ခ်ိပ္ပ-စွာ၊ ဥပ္ပန္နာန်-ဖြစ်ပါကုန်ပြီ။

သံဃသ ၊ေပ၊ ေဒ့ကိတိ-ကား၊ သကလမ္ပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ စီဝရ ကာလ-သင်္ကန်းကာလပတ်လုံး၊ သဏိကံ သဏိကံ-ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်း၊ ေဒ့ကို ယေ-ေပးမြဲ ေပးကုန်သည်သာ၊ ပုရိမေသု-ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ တီသု-ကုန်သော၊ ဝတ္ထူသု ပန-ဝတ္ထုတို့၌ကား၊(ပါဠိတော်လာ တစ်ပါးတည်း ဝါကပ်သော ရဟန်း၏ဝတ္ထု, ဆောင်း ေနဥတုကာလပတ်လုံး တစ်ပါးတည်း ေနသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု, ဒွေဘာတိကထေရဝတ္ထုတို့၌ကား၊) ပစ္ဆိန္နဒါနတ္တာ-ပြတ်စဲသော လျှုခြင်းကြီယာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဒဿူတိ-ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ၊ **သမ္ဘဟုလာ ထေရာ**တိ-ကား၊ ဝိနယဓရပါတိမောက္ခထေရာ-ဝိနည်းဝိုရ်တို့၏ ပါတိမောက္ခဖြစ်သော ထေရ်တို့သည်၊ (ဝိဟရန္တိ၌ စပ်၊) ပန-ဆက်၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-ဤ ဝတ္ထုသည်၊ (ေလးခုမြောက် တယောဇနဝတ္ထုသည်၊) ပုရိမေန-ရှေးဖြစ်သော၊ ဒွေဘာတိကဝတ္ထုနှာ-ဒွေဘာတိကဝတ္ထုနှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ဘဂဝတိ-သည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ-ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးလတ်သော်၊ (စံတော်မူပြီးနောက်မှ၊) ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်ပြီ၊ ဣမေ စ ထေရာ-ဤ ထေရ်တို့သည်လည်း၊ တထာဂတံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ-ရှေးခဏ ဖူးမြင်ကြရကုန်ပြီ၊ (ဖူးမြင်ရဖူးကုန်ပြီ၊) [ထို ထေရ်များတွင် **အရှင်သာဂတဝါသီ**ကား ဒုတိယသင်္ဂါယနာ တင်သောအခါ ခေါင်းဆောင် အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိတော်မူသည်၊] တသ္မာ - ကြောင့်၊ ပုရိမေသု - ရှေးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထူသု- တို့၌၊ (တစ်ပါးတည်း ဝါကပ်သော ရဟန်း၏ ဝတ္ထု,

---

ပစ္ဆိန္န ၊ေပ၊ ဝုတ္တံ။ ။ရှေး သုံးဝတ္ထုတို့၌ **"အဒဿု"**ဟု ဆိုခဲ့၍ ဤ ဝတ္ထုဟု်ကား **"ေဒ့ကို"**ဟု ဆို၏၊ ထိုသို့ ဆိုခြင်း၏ အထူးမှာ ရှေးသုံးဝတ္ထုတို့၌ အဆက်မပြတ် လျှုနေခြင်း မဟုတ်၊ ယခုမှ အကြောင်းအားလျော်စွာ လျှုခြင်းဖြစ်သောကြောင့်လည်း ကောင်း,, ထို လျှုခြင်းကြီယာက သင်္ဂါယနာတင်ချိန်ဝယ် အတိတ်ဖြစ်နေသောကြောင့် လည်းကောင်း,, **"အဒဿု"**ဟု ဆိုခဲ့သည်၊ ဤ စတုတ္ထဝတ္ထုဟု်ကား သင်္ကန်းကာလ ပတ်လုံး ဟိုနေရာ လျှုလိုက်, ဒီနေရာ လျှုလိုက်အားဖြင့် မပြတ်မပြတ် လျှုနေသော ကြောင့် ဒါနကြီယာ မပြတ်ရကား: **"ေဒ့ကို"**ဟု ပဝတ္တာဝိရဝတဝတ္တမာန်ဖြင့် ဆိုသည်။

ပုရိမေသု ဝတ္ထူသု။ ။**"ပညတ္တနယေနေဝ"** ၌ စပ်၊] ပါဠိတော်၌ ဝတ္ထု လေးပုဒ် ရှိ၏၊ ထိုတွင် ရှေ့ နှစ်ဝတ္ထု၌ ဘုရား:ရှင်ကိုယ်တော်တိုင် ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏၊

ဆောင်း ဓွေ ဥတုကာလပတ်လုံး တစ်ပါးတည်းနေသော ရဟန်း၏ ဝတ္ထုတ္ထိုင်)တထာဂတေန–သည်၊ ပညတ္တနယေနေ၀–ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊ ကထေသုံ–ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

ဆရာတော်ကြီး

ဥပနန္ဒသက္ကျပုတ္တ၀တ္ထုကထာ

၃၆၄။ ဂါမကာ၀ါသံ အဂမာသိတိ–ကား၊ စီ၀ရာနိ–တို့ကို၊ ဘာဇေန္တော–ဝေဖန်ကုန်လတ်သော်၊ မယ္ဟမ္မိ–ငါအားလည်း၊ သင်္ဂဟံ–သင်္ဂြိုဟ်ချီးမြှင့်ခြင်းကို၊ အပ္ပေ၀ နာမ ကရေယျုံ–ပြုကုန်တန်ရာ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ စီ၀ရဘာဇနကာလံ–သက်နံ: ဝေဖန်ချိန်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တွာ၀–မှတ်သားမိ၍သာ၊ အဂမာသိ–သွားပြီ၊ **သာဒယိဿသိ**တိ–ကား၊ ဂဏ္ဌိဿသိ–ယူလတ္တံ့လော၊ စ–ဆက်၊ ဇတ္တု–ဤ ဥပနန္ဒ၀တ္ထုဠာ၊ တဿ–ထို ဥပနန္ဒ၏ (အထံသို့)၊ ဘာဂေါ–သက်နံ: အဖို့သည်၊ ကိဠာပိ နု ပါပုဏာတိ–အကယ်၍ကား မရောက်ပါပေ၊ အထ ခေါ–ထိုသို့ပင် မရောက်ပါသော်လည်း၊ နဂရ၀ါသိကောဝ–မြို့ဠဲ့ နေလေ့ရှိသော၊ အယံ–ဤ ဥပနန္ဒသည်၊ မုခရော–အကောင်းအဆိုး စကားအမျိုးမျိုးရှိသော၊ (စကား၊တတ်သော၊) ဓမ္မကထိကော–ဓမ္မကထိကတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ကြ၍၊

ထိုကြောင့် **"ပုရိမေသု ဝတ္ထူသု တထာဂတေန ပညတ္တနယေနေ၀"**ဟု ဆိုသည်၊ **"ဘုရားရှင်သည် ကထိန်ကာလ၌ သံဃိက လျှူရာ၀ယ် ထိုကျောင်း၌ ၀ါဆိုသော ရဟန်းသာ ပိုင်ဆိုင်၏၊ ကထိန်ကာလ မဟုတ်မျိုးနှင့် လျှူရာ၀ယ် သမ္ဘန်ဘူတ သံဃာများ ဝေရမည်"**ဟု၊ ပညတ်တော်မူ၏၊ ထို ပညတ်တော်နည်းကို ယူ၍ **အရှင်နီလ၀ါသီ** စသော ထေရ်တို့ ဆုံးဖြတ်တော်မူကြသည်။

မုခရော။ ။**"မုခရော"**ပုဒ်၊ အဖွင့်ကို ရှုပသိဒ္ဓိ **"မဌာဒိတော ရော"**သုတ်၌ ပြထား၏။ အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုးသော စကားရှိသူ (စကား၊တတ်သူ)ကို **"မုခရ"**ဟု ဆို၏၊ ယောနေသ၌ကား **"မုခရောတိ မုခံ ခရံ ဇတသောတိ မုခရော၊ ခကာရလောပေါ၊ အထ ၀ါ မုခံ ဇတသ အတ္ထိတိ မုခရော၊ မန္တ္ရတ္ထေ ၀ပတ္ထေ ရ၀စ္စယော နိန္ဒိဋ္ဌ၀ါစကော"**ဟု ဖွင့်လေသည်၊ ထို အဖွင့်အတိုင်း ပထမနည်းအလို သမာသ်ပုဒ်၊ **"ကြမ်းတမ်းသော နှုတ်ရှိသူ"**၊ ဒုတိယနည်းအလို အသယတ္ထိတဒ္ဓိတ်၊ **"ကဲ့ရဲ့ဖွယ် နှုတ်ရှိသူ"**ဟု ပေး။

တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ (အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊) သာဒယိသသီတိ–ဟူ၍၊ အာဟဝသု–ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ ပန္ဒ–ဆက်၊ **ယော သာဒယေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋေဿာ**တိ ဇေတ္ထ–၌၊ လဟုကာ–ပေါ့သော၊ အာပတ္တိ–ဒုက္ကဋ်အာပတ်သည်၊ ကိဉ္စာပိ (ဟောတိ)–အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏၊ အထ ခေါ–ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဂဟိတာနဉ်–ယူအပ်ပြီးသော သက်နီ်းတို့ကို၊ ဂဟိတဋ္ဌာနေ–ယူအပ်ပြီးရာ အရပ်၌၊ (မူလသက်နီ်းဖြစ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ဒါတဗ္ဗာနဉ်–ပြန်ပေးထိုက်ကုန်၏၊ နဒ္ဒာနိ ဝါ–ဗျောက်ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒိဏ္ဍာနိ ဝါ–ဆွေးမြေ့ကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ သစေပိ ဟောန္တိ–အကယ်၍မူလည်းဖြစ်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိပိ)၊ တသော–ထို ရဟန်း၏သာ၊ (ဝေစုယူခဲ့သော ရဟန်း၏သာ)၊ ဂီဝါ–ဘဏ္ဍာစားတည်း၊ ဒေတိ–ပြန်ပေးလော၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ အဒေန္တေ–မပေးသော ရဟန်းကို၊ ဝုရုနိ ဣဒေ–တာဝန်ကို လျှောချခြင်းကြောင့်၊ (ပြန်ပေးဖို့ရန် တာဝန်ကို လျှောချခြင်းကြောင့် **"ပြန်မပေးတော့အုံ့"**ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်၊) ဘဏ္ဍာလ္ဗေန–ဘဏ္ဍာ၏ တန်ဖိုးဖြင့်၊ ကာရေတဗ္ဗော–ပြုစေထိုက်၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊)

ဧကာဓိပ္ပာယန္တိ–ကား၊ ဧက–တစ်ခုသော၊ အဓိပ္ပာယ–အလိုကို၊ (အလိုရှိအပ်သော အဖို့ကို၊) ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝိသမေ–တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖို့ကိုသာ၊ (တစ်ပါးရထိုက်သော ဝေစုကိုသာ၊) ဒေထ–ပေးလိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ အဏ္ဍော၊

ဧကာဓိပ္ပာယ။ ။**"ဧက+အဓိပ္ပာယ"**ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သမာသ်မဟုတ် ဝါကျဟု ထင်ရ၏၊ နောက်၌ **"ဧကာဓိပ္ပာယော"**ဟု လာလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် **"ဧကာဓိပ္ပာယ"**ကို သမာသ်ဟု မှတ်ပါ၊ **"ဧက+အဓိပ္ပာယ"**ကား အရတူ ကမ္မဓာရည်း သမာသ်ဖြစ်ကြောင်း ပြသောစကားတည်း၊ ထို **"ဧက+အဓိပ္ပာယ"**ဟူသည် **"ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး ရထိုက်သော တစ်ဖို့တည်း"**ဟု သိစေလိုရ၏ **"ဧကပုဂ္ဂလ ၊ပေါ အဏ္ဍော"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"အဓိပ္ပာယ"**အရ ဝေစုဖြစ်သော အဖို့ကို ယူပါ–ဟုလို၊ အဓိပ္ပာယ၏ ပဒိပြီးပုံကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ မမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေအေဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ယောနောန္ဒကား **"အဓိပ္ပါယတော ဣဒ္ဓိယတော တိ အဓိပ္ပာယော"**ဟု ဝိဂြိုဟ် ပြုလေသည်၊ [စာအုပ်တို့၌ **"ဧက ပုဂ္ဂလပဋိဝိသမေ"**ဟု ဝါကျရှိ၏၊ ယောနောန္ဒ၌ **"ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝိသမေ"**ဟု သမာသ်ရှိ၏၊ **"ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏အဖို့ (တစ်ပါးရထိုက်သော ဝေစု)"**ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့် သမာသ်သာ ကောင်းသည်။]

ဣဒါနိ–၌၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ယော–အကြင် အဖို့ကို၊ ဒါတမ္ဘော–ပေးထိုက်၏၊ တံ–ထို ပေးပုံ အခြင်းအရာ, ပေးထိုက်သော အဖို့ကို၊ ဒဿေတုံ–ဌာ၊ တဿ–ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ ဌပေန္တော–ထားတော်မူလိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ **ဣမ ပနာ**တိအာဒိ–အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–ဗြဲ၊ [ယောနောဌ် **"ယထာ ယထာ"**ဟု ပါဠိရှိ၏၊ **"တထာ တထာ"**ဟုလည်း ထည့်သည်၊] တတ္ထ–ထို ဣမ ပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ **သစေ ၊ပေ၊ ဥပမ္ဘန္တိ**–ကား၊ ဧကေကသ္မိ–တစ်ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌၊ ကောဟံ ကောဟံ ဝါ–တစ်ရက်စီ တစ်ရက်စီသော်လည်းကောင်း၊ သတ္တာဟံ သတ္တာဟံ ဝါ–ခုနစ်ရက်စီ ခုနစ်ရက်စီသော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဝသတိ–အကယ်၍ နေအုံ၊ [**"ဒ္ဝီဟံ ဒ္ဝီဟံ ဝါ"** စသည်ကို ပေယျာလမ္ပြုပ်ထားသည်၊] (ဧဝံ သတိ)၊ ဧကေကသ္မိ ဝိဟာရေ–တစ်ကျောင်း တစ်ကျောင်း၌၊ ယံ–အကြင် ဝေစုအဖို့ကို၊ [နောက်၌ **"တတော တတော"**ဟု ရှိသောကြောင့် **"ယံ ယံ–အကြင် အကြင် ဝေစုအဖို့ကို"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဧကော–တစ်ပါးသော၊ ပုဂ္ဂလော–ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (အာဝါသိကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) လဘတိ–၏၊ တတော တတော–ထိုထို ဝေစုအဖို့မှ၊ ဥပနုံ ဥပနုံ–ထက်ဝက် ထက်ဝက်သော ဝေစုအဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးထိုက်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့ ပေးအပ်သော်၊ ဧကာမိပ္ပာယော–တစ်ခုသော အလိုရှိအပ်သော တစ်ခုသော အဖို့သည်၊) ဝါ–ကို၊ ဒိန္နော–သည်၊ ဟောတိ–၏။

ယတ္ထ ဝါ ပန ဗဟုတရန္တိ–ကား၊ ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ–တစ်ခုသော ကျောင်း၌၊ ဝသန္တော – နေလျက်၊ ဣတရသ္မိ – အခြား ကျောင်း၌၊ သတ္တာဟဝါရေန–ခုနစ်ရက်တစ်ကြိမ်အားဖြင့်၊ အရုဏမေဝ–အရုဏ်ကိုသာ၊

သတ္တာဟဝါရေန။ ။ကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုတည်းဝယ် သေနာသနဟု ခေါ်အပ်သော ကျောင်းနှစ်ကျောင်း၌ ခုနစ်ရက် တစ်ကြိမ်မျှ အရုဏ်တက်စေခြင်းဖြင့် အကျိုးထူး မရှိ၊ ကျောင်းတိုက်အပြင်က ကာရံထားချေ ဧကူပစာရဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းခံယူပြီးနောက် နေ့အခါ၌လည်း သွား၍ နေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် **"သတ္တာဟဝါရေန"**ကို **"အဘိလာပမတ္တာ–ပြောရိုးဆိုစဉ် (အဓိပ္ပာယ် အထူးမရှိ)"**ဟု သာရတ္ထဒီကာ ဆို၏။ ဝိမတိ၌ကား ဥပစာ မတူသော ကျောင်းတိုက်နှစ်တိုက်တို့၌ ပြုသော ထိုနည်းအားဖြင့် ကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုဝယ် သေနာသနကျောင်းဆောင် နှစ်ခုတို့၌ နေပုံနေဟန်ကို ပြလို၍ ဆိုသည်ဟု မိန့်သည်။

သစေ ဥဒ္ဓာပေတိ–အက်ယ်ရ၍ တက်စေအုံ့၊ ဧဝ–ဤသို့ တက်စေလတ်သော်၊ ပုရိမသို့–ရှေ့ကျောင်း၌၊ ဗဟုတရံ–များစွာ၊ ဝသတိ နာဘမ–နေသည် မည်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဗဟုတရံ–စွာ၊ တတော ဝသိတဗိဟာရတော–ထိုနေရာ ကျောင်းမှ၊ တသ–ထို ရဟန်း‌အား၊ ပဋ္ဌိဝိသော–အဖို့ကို၊ ဒါတမ္ဗော၊ ဧဝမ္ပि–ဤသို့ ပေးပြန်သော်လည်း၊ ဧကာဓိပ္ပာယော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဒိန္နော–သည်၊ ဟောတိ၊ စ–ဆက်၊ ဣဒံ–ဤ အဖို့ပေးခြင်းကို၊ [ဣဒ္ဓိ ဧကာဓိပ္ပာယာနံ–ဋီကာ၊] နာနာလာဘေဟိ–အမျိုးမျိုးသော လာဘ်ရှိကုန်သော၊ နာနပုဗ္ဗာရေဟိ–အမျိုးမျိုးသော ကျောင်းဥပစာရိကုန်သော၊ ဧကသီမဝိဟာရေဟိ–တစ်ခုတည်းသော ဥပစာရသိမ်ရှိသော ကျောင်းတို့ဖြင့်၊ ကထိတံ–ဆိုအပ်ပြီ၊ ပန–ကား၊

ဣဒ္ဓါ ၊ပေ၊ ကထိတံ။ ။ကျောင်းတိုက်ကြီးတစ်တိုက် အတွင်း၌ **"သေနာသန"** ဟု ခေါ်အပ်သော ကျောင်းဆောင် အမျိုးမျိုးဝယ် ဝါတွင်း၌ နေလိုရာ နေနိုင်၏၊ ထို ကျောင်းဆောင်များ၌ ကျောင်းဒါယကာတို့သည် ဖိမိတို့ ကျောင်းဝယ် ဝါကပ်သော သံဃာများ‌အတွက် သီတင်းကျွတ်သောအခါ ဝေ၍ ယူဖို့ရန် ကျောင်းပိုင်သက်နှီး‌များ လှူတတ်ကြ‌၏၊ ထို‌ကြောင့် ပါဠိတော်လာ လောဘကြီးသော **အရှင်ဥပနန္ဒ**သည် ကျောင်းနှစ်ကျောင်း‌၌ ဝါကပ်ဖို့ရန် နေရာ မှတ်ယူထား‌လေသည်၊ ထို ပါဠိတော်‌၌ လာသော စကား‌များ‌ကား တစ်ကျောင်းနှင့် တစ်ကျောင်း လာဘ်မ‌ဝူသော နာနပုဗ္ဗာရ ရှိ‌သော ကျောင်း‌အသီး‌သီး‌၌ နေ‌သော ရဟန်း‌တို့‌အ‌တွက် ဧကပုဗ္ဗာရ‌ဖြစ်‌သော ကျောင်း‌တို့‌ကြီ‌းဖြင့် ဆိုထား‌သည်။

နာနာလာဘေဟိ။ ။**"နာနာ(ဝိသုံဝိသုံ)+လာဘော ဧကေသူတိ နာနာလာဘာ–တစ်တိုက်တည်းပင် ဖြစ်‌သော်‌လည်း ကိုယ့်‌ကျောင်း‌၌ ရ‌သော လာဘ်‌ကို ကိုယ့်‌ကျောင်း‌သ‌ဃာ‌သာ ရ‌ထိုက်‌၏"**ဟု သ‌တ်‌မ‌တ်‌ထား‌သော‌ကြော‌င့် အ‌သီ‌းအ‌သီ‌း လာ‌ဘ်‌ရှိ‌သော ကျောင်း‌များ ဖြစ်‌သည်။

နာနပုဗ္ဗာရေဟိ။ ။**"နာနာ(ဝိသုံဝိသုံ)+ပါကာရာဒီဟိ ပရိန္တိန္ဒော ဥပစာရော ဧကေသ‌ဿ‌ိ နာနပုဗ္ဗာရာ–တစ်‌တိုက်‌တည်‌းပင် ဖြစ်‌သော်‌လည်‌း ဝင်‌းအ‌ကာ‌ရို‌သော ကျောင်‌းများ‌ကို နာနပုဗ္ဗာ‌ရ"**ဟု ဆို‌သည်။ **"ပါကာ‌ရာ‌ဒီ‌ဟိ"**ဟု ဆို‌သော‌ကြော‌င့် ဤ‌ဋီ‌ကာ‌များ‌အ‌လို ကျောင်‌းတို‌ကိ‌ုကြီ‌းနှစ်‌တို‌ကိ‌ုဟု ဆို‌လို‌၏။ ထို နှစ်‌တို‌ကိ‌ုလုံ‌းကို‌ပင် တ‌ဝိ‌တ‌ိုင်‌းက တ‌စ်‌ခု‌တည်‌း ဝိ‌ဝိ‌ထား‌ပေ‌သ‌ော‌ကြော‌င့် **"ဧကုပစာ‌ရ"** ဖြစ်‌သည်‌ဟု ဆို‌သည်။

ဧကသီ‌မ‌ဝိ‌ဟာ‌ရေ‌ဟိ။ ။ကျောင်‌းတို‌ကိ‌ုကြီ‌း တ‌စ်‌ခု‌ဝယ် တည်‌ရှိ‌သော ကျောင်‌းနှစ်‌ကျောင်‌းကို **"ဧကသီ‌မ‌ဝိ‌ဟာ‌ရာ–တ‌စ်‌ခု‌သော ဥပ‌စာ‌ရ‌သိ‌မ်‌ရှိ‌သော ကျောင်‌းများ"**ဟု ဆို‌သည်။ ဧကသီ‌မ‌ဃ‌ဝ်–တ‌စ်‌ခု‌သော ဥပ‌စာ‌ရ‌သိ‌မ်‌၌+ဝိ‌ဟာ‌ရာ–ကျောင်‌းတို‌တ‌ည်‌း၊ ဧကသီ‌မ‌ဝိ‌ဟာ‌ရာ–တို‌။

နာနာသမိမဝိဟာရေ–အမျိုးမျိုးသော ဥပစာရသိမ်ရှိသော ကျောင်းတိုက်၌၊ သေနာသနဂ္ဂါဟော–ကျောင်းကို ခံယူခြင်းသည်၊ (ပထမ=ကျောင်းကို ခံယူခြင်းသည်၊) ပဋိပဿမ္ဘတိ–ငြိမ်း၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တတ္ထ–ထို နာနာသိမိမဝိဟာရ၌၊ စိဝရုပဋ္ဌိဝိသော–သည်၊ နှ ပါပုဏာတိ၊ ပန–ဆက်၊ သေသ–သက်နှုံးမှ ကြွင်းသော၊ အာမိသဘေသဇ္ဇာဒိ–စားသောက်ဖွယ် အာမိသ, ဆေး အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော ဝေစုသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်၌၊ အန္တော သိမဂဏဘဿ–ဥပစာရသိမ်အတွင်း၌ ရောက်နေသော ရဟန်း၏ (အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ–၏။ ။

ဂိလာနဝတ္ထုကထာ

၃၆၅။ မဠကော နိပါတောသ္မိ–ကား၊ ဧဝံ–သို့(ပါဠိတော်၌လာသည့်အတိုင်း၊) ဓောဝိတွာ–ဆေးကြောသုတ်သင်ပြီး၍၊ အသ–သော၊ ကာသာဝံ–သက်နှုံးကို၊ နိဝါ၊သတွာ–ဝတ်စေပြီး၍၊ (ဝတ်ပေးပြီး၍၊) ပဠကေ–ညောင်စောင်းငယ်၌၊ နိပဇ္ဇာပေသုံ–အိပ်စေကြကုန်ပြီ၊ စ ပန–ထပ်၍ဆက်၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ–အိပ်စေပြီး၍၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော–သည်၊ မုတ္တကရိသကိလိဋ္ဌ–ကျင်ငယ် ကျင်ကြိုးတို့ဖြင့် ညစ်ပေနေသော၊ ကာသာဝံ–ကို၊ ဓောဝိတွာ–ဖွတ်လျှော်ပြီး၍၊ ဘူမိယံ–မြေ၌၊

နာနာသိမ ၊ပေ၊ နှ ပါပုဏာတိ။ ။ဥပစာ မတူသော ကျောင်းတိုက်ကြီး နှစ်တိုက် ဖြစ်လျှင်ကား၊ တောင်ဘက်တိုက်၌ ဝါကပ်ဖို့ရန် ကျောင်းနေရာ ယူပြီးနောက် မြောက်ဘက် ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ကျောင်းနေရာ တစ်ခု ယူပြန်လျှင် ပထမ ယူမှုသည် ငြိမ်းပျောက် ပျက်သွားတော့၏၊ ထို့ကြောင့် ပထမကျောင်းနှင့်ဆိုင်သော သက်နှုံးလာဘ်လည်း မရနိုင်တော့–ဟူလို။

သေသံ ၊ပေ၊ ပါပုဏာတိ။ ။ထို မြောက်ဘက် ကျောင်းတိုက်၌ ဝါကပ်သော ရဟန်း၏ သက်နှုံးလာဘ်သာ မရ၊ သက်နှုံးလာဘ်မှတစ်ပါး အခြားသော အာမိသ, ဆေး အစရှိသော ဝတ္ထုများကား ထိုရဟန်း၏ဝတ္တ ဝေစု ဝေချိန်ဝယ် ဥပစာရသိမ် အတွင်း၌ ရောက်လာသော ရဟန်းအားလုံး ရနိုင်သည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်ဝယ် သက်နှုံးမှတစ်ပါးသော သံဃိက ပစ္စည်းကို ဝေရာ၌ အာဂန္တုကရဟန်းတို့အားလည်း ဝေစု ဝေရသည်ဟု မှတ်ပါ။

ပရိဘဏ္ဍ–အပြေအပြစ်ကို၊ အကာသိ–ပြုပြီ။ [ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တွေ ပေနေသော ဂိလာနနှ၏ နေရာကို ရေဖြင့် ဆေးကြောသုတ်သင်ခြင်းကို **"ပရိဘဏ္ဍ အကာသိ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဝိမတိဌ်ကား နွားချေးဖြင့် သုတ်လိမ်းခြင်းတို့ကိုအောင် **"ပရိဘဏ္ဍ ပြုသည်"**ဟု ဆိုသည်။]

ယော ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌဟေယျာတိ–ကား၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ မံ–ငါဘုရားကို၊ သြဝါဒါနုသာသနီကာရဏေန–သြဝါဒ, အနုသာသနီကို ပြုကျင့်ခြင်းအားဖြင့်၊ (သြဝါဒ, အနုသာသနီကို လိုက်နာသောအားဖြင့်၊) ဥပဋ္ဌဟေယျ–ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနံ–ဂိလာနနှ-ကို၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ–ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏၊ (ပြုစုလုပ်ကျွေးလော၊) မမ–၏၊ သြဝါဒကာရကေန–သြဝါဒကို ပြုလုပ် လိုက်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဂိလာနော–ကို၊ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော–၏၊ ဣတိ အယမေဝ–ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဧတ္ထ–ဤ ယောဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထော–တည်း၊ ပန–ဗျတိရိတ်၊ ဘဂဝတော စ–အားလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဂိလာနသ္သ စ–အားလည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာနံ-ပြုစု လုပ်ကျွေးခြင်းသည်၊ ဧကသဒိသံ–တစ်ထပ်တည်း တူညီ၏၊ ဣတိ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဧတ္ထ–ဤ ယောဘိက္ခဝေ အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထော–ကို၊ ဒ္ဝေ ဂဟေတဗ္ဗော–မယူထိုက်၏။

သံယေန ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗောတိ (ဧတ္ထ–၌၊ ဗုဒ္ဓိန္ဌယော ဧဝ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) ယသ–အကြင်ဂိလာနနှ၏၊ ဧတေ ဥပဋ္ဌာယာဒယော–ဤဥပဋ္ဌာယ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တသ္မိ ဝိဟာရေ–ထိုကျောင်း၌၊ (မကျန်းမမာဖြစ်နေရာကျောင်း၌၊) နတ္ထိ–ကုန်၊ [ဥပဋ္ဌာယာဒယော၌ အာဒိဖြင့် အာစရိယ, သဒ္ဓိဒ္ဓိဟာရိက, အန္တေဝါသိက, သမာနုပဇ္ဈာယက, သမာနာစရိယတို့ကို ယူ။] အာဂန္တုကော–အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ဧကစာရိကော–တစ်ပါးတည်း လှည့်လည်လေ့ ရှိသော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဟောတိ–၏၊ သော–ထို ဂိလာနသည်၊ သံယသ–၏၊ ဘာရော–တာဝန်တည်း၊ တဿ–ကြောင့်၊ သံယေန–သည်၊ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော–၏၊ နော စေ ဥပဋ္ဌဟေယျ–အကယ်၍ မပြုစု မလုပ်ကျွေးအုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သကလသ–အလုံးစုံသော၊ သံယသ–၏၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ ပန–ဆက်၊ ဝါရ–အလှည့်အကြိမ်ကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ ဧဂ္ဂန္ဓေ သ–ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်လတ်သော်၊

ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ အတ္တနော–၏၊ ဝါရေ–အလုည့်အကြိမ်၌၊ နဇဂ္ဂတိ–မပြုစု၊ တယော–ထို မပြုစုသော ရဟန်း၏သာ၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)၊ သံဃတ္ထေရောပိ–သဃာ့ထေရ်သော်မှလည်း၊ ဝါရတော–မှ၊ နံ မုစ္စတိ–မလွတ်၊ သကလော–သော၊ သံဃော–သည်၊ ဧကသ–တစ်ပါးသော ရဟန်း၏၊ ဘာရ–တာဝန်ကို၊ သစေ ကရောတိ–အံ့၊ (တစ်ပါးကို တာဝန်ပေးထားအုံ့)၊ ဧဝံ သတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဧကော–သော၊ ဝတ္တသမ္မန္ဒေ–ကျင့်ဝတ်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ အဟမေဝ–တပည့်တော်သည်သာ၊ ဇဂ္ဂိသာမိ–ပြုစုလုပ်ကျွေးပါအုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ (သစေ) ပဋိဇဂ္ဂတိ–အကယ်၍ ပြုစုလုပ်ကျွေးအုံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ သံဃော–သည်၊ အာပတ္တိတော–မှ၊ မုစ္စတိ–လွတ်၏။

၃၆၆။ အဘိဏ္ဍမန္ဒံ ဝါ အဘိဏ္ဍမတိတိအာဒိသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (အဏ္ဍော ဒဠ္ဌဗ္ဗော၌ စပ်၊) ဝမ္ပန္ဒံ–တိုးလာသော၊ အာဗာဓံ ဝါ–အနာကိုမူလည်း၊ ဣဒံ နာမ–ဤမည်သော ဆေး, ဤမည်သော အစာကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တသ–သုံးဆောင်လတ်သော်၊ ဝါ–သော၊ မေ–တပည့်တော်၏၊ (အာဗာဓော–သည်) ဝမ္ပတိ–တိုးလာ၏၊ ဣဒံ (နာမ)–ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တသ–လတ်သော်၊ ဝါ–သော၊ (မေ–၏၊ အာဗာဓော–သည်)၊ ပရိဟာယတိ–ဆုတ်ယုတ်၏၊ (လျော့၏။) ဣဒံ (နာမ)–ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တသ (မေ အာဗာဓော)၊ တိဋ္ဌတိ–တန်ရုပ်နေ၏၊ ဣတိ–သို့၊ ယထာဘူတံ–ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ နာဝိကရောတိ–ထင်စွာ မပြုတတ်၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ အဏ္ဍော–ကို၊ ဒဠ္ဌဗ္ဗော–မှတ်ထိုက်၏၊ **နာလ**ဿ–ကား၊ ဥပဠ္ဘာတုံ–ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ နံ ပဋိရူပေါ–မလျောက်ပတ်၊ နံ ယုတ္တောဿ–မသင့်၊ **ဘောသ**ဿ **သံဝိဓာတုန္တိ**–ကား၊ ဘောသဿ–ဆေးကို၊ ယောဇေတုံ–ယှဉ်စပ်ခြင်းငှာ၊ အသမ္ဘောဿ–မစွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ **အာမိသ**ဿ**ရောတိ**–ကား၊ အသ်သ–ထို ဂိလာနပုဗ္ဗကဇ၏၊ အာမိသ–အာမိသဟူသော၊ အန္တရံ–အကြောင်းသည်၊

ဘောသဿ ၊**ပေ**၊ **ဟောတိ**။ ။ဘောသ**ဿ** ယောဇေတုံ အသမ္ဘောဿ ဟောတိတို့၊ **"ဝေဒေန**ာ ဣဒ္ဓိဗိဒ္ဓ **ဘောသ**ဿ **ဂ**ဟေတ္တာ ဣမိနာ **ယောဇေတ**ာ **ဒါ**တဗ္ဗ**"**န္တိ ဝုတ္တေ တထာ ကာတုံ အသမ္ဘောတိ အတ္တော–ဤမည် ဤမည်သော ဆေးကို ယူ၍ ဤ ဝတ္ထုနှင့် (ဥပမာ–ထန်းလျက်ရည်, ဆားပြုတ်ရည် စသည်နှင့်) ရောစပ်၍

(အတ္ထိ)၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ (သော–ထိ ဂိလာနုပဋ္ဌာကသည်၊ အာမိသန္တရော–ရ မည်၏၊ ကာရဏ–အကြောင်းကို၊ **အန္တရန္တိ**–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏။ [ကာရဏဖြင့် အဘိဓေယ် (**စဝ၂**) လာ မဒ္ဒ, ဝတ္ထ စသော အနက်တို့ကို တားဖြစ်သည်။] အာမိသကာရဏာ–အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ယာဂုဘတ္တာပတ္တိ စီဝရာနိ–ယာဂု, ဆွမ်း, သပိတ်, သင်္ကန်းတို့ကို၊ ပတ္ထေန္တော–တောင့်တသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပဋ္ဌာတိ–၏။ ဣတိ အတ္ထော။ [ဂိလာနအတွက် ရသော ယာဂု, ဆွမ်းတို့ကိုလည်းကောင်း, ဂိလာန ပျံ့လွန်တော်မူသောအခါ ရမည့် သပိတ် သင်္ကန်းတို့ကိုလည်းကောင်း တောင့်တ၍ ပြုစုသည်–ဟူလို။]

ဆရာ ပြောသည့်အတိုင်း ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်းကို **"ဘာသန္ခ သပိတာတို့"**ဟု ဆိုသည်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ဆေးဆရာ အဖြစ်ဖြင့် ဆေးပေးခြင်းကို ဆိုလိုရင်း မဟုတ်၊ မိမိကိုယ်တိုင် ဆေးဆရာ အဖြစ်ဖြင့် စီမံတတ်မူကား သာ၍ပင် လျောက်ပတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။သီလကွန် မဟာသီလအခန်း၌ ဆေးအတတ်ကို **"မိစ္ဆာဇီဝ"**ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ထို၌ **"မိစ္ဆာဇီဝ"**ဟု ဟောတော်မူခြင်းကား လူအများအား ဆေးကုသ၍ ကုလဒူသန အနေသန ဖြစ်မူကို တားမြစ်ခြင်းတည်း၊ ဆေးအတတ် သင်ရုံဖြင့် မိစ္ဆာဇီဝ မဖြစ်ကြောင်းမှာ ဤ ပါဠိတော်၌ **"ဆေးစပ် တတ်ရမည်"**ဟူသော စကားဖြင့် လည်းကောင်း, **"လျောက်ပတ် မလျောက်ပတ်သော ဓာတ်စာကို သိရမည်"**ဟူသော စကားဖြင့်လည်းကောင်း, ဘေသဇ္ဇကွန္ဒကဌ် တတ်သိရမည့် ဆေးအတတ်များဖြင့် လည်းကောင်း ထင်ရှားပါသည်။

ဆ ဆ ဆ ဆ ဆ

မတသန္ဓကကထာ

၃ဖဒ်၇။ ကာလံကတေတိ–ကား၊ ကာလကိရိယာယ–သေချိန်ကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ (**"သံဃော သာမိ"** ၌ စပ်) ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ ဒါတုန္တိ ဧတ္ထ–၌၊ အနန္တရ်–အခြားမဲ့၌၊ ဝုတ္တာယ–ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊(ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊) ကမ္မဝါစာယ–ဖြင့်၊ ဒိန္နမ္ပိ–ပေးအပ်သော သပိတ်, သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊ အပလောကေတွာ–ပန်ကြော်၍၊ (အပလောကနကံ ပြု၍)၊ ဒိန္နမ္ပိ–သည်လည်းကောင်း၊ ဒိန္နမေဝ–ပေးအပ်ပြီး မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏။

၃ဖဒ်၈။ ယံ တတ္ထ ၊ပေ၊ ဂရုဘဏ္ဍာဒီ ဧတ္ထ–၌၊ လဟုဘဏ္ဍာဂရုဘဏ္ဍာနံ–ဟေသောဘဏ္ဍာ, အလေးဂရုပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာတို့၏၊ နာနာကရဏ်–အသီးအခြား ပြုကြောင်းအထူးကို၊ ပရတော–နောက်၌၊ (**နောက်** သေနာသနက္ခန္ဓက ၌၊) ဝဏ္ဏယိဿာမ–ဖွင့်ကုန်အံ့၊ ပန–ဆက်၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကလာဘော–ဂိလာနုပဋ္ဌာကတို့ ရထိုက်သော လာဘ်၌၊ အယ–ကား၊ အာဒိတော–အစမှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း။

သကလေ–အလုံးစုံသော၊ ဘိက္ခုသံဃေ–သည်၊ ဥပဋ္ဌာဟန္တေ–ပြုစုလုပ်ကျွေးလတ်သော်၊ (ပြုစုလုပ်ကျွေးစဉ်၊) ကာလံ–သေချိန်ကို၊ (သေခြင်းကို၊) သစေ ကရောတိ–အံ့၊ (ဧဝ သတိ)၊ သမ္ဘေါ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ သာမိကာ–ဥစ္စာရှင်တို့တည်း၊ (ပျံလွန်တော်မူသော ဂိလာနု၏ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းကို ပိုင်ဆိုင်သူတို့တည်း၊) အထ–သို့မဟုတ်၊ ဧကစ္စေဟိ–အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝါရေ–အလှည့်အကြိမ်ကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီးသော်၊ (ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီးသော်၊) ဧကစ္စေဟိ–တို့သည်၊ (ဝါရေ–ကို၊) အကတေယေဝ–မပြုအပ်သေးမီပင်၊ ကာလံ–ကို၊ (သစေ)ကရောတိ–အံ့၊ (ဧဝ သတိ)၊ တတ္ထ–ထိုသို့ သေခြင်းကို ပြုရာ၌၊ ဧကစ္စေ–အချို့ကုန်သော၊ အာစရိယာ–တို့သည်၊

အပလောကေတွာ။ ။သိမ်ဝင်၌ သံဃာ စည်းဝေး၍ **"ဤမည်သော ပုဂ္ဂိုလ် ပျံလွန်တော်မူပါသည်၊ သူ၏ ဤမည်သော ပစ္စည်းများ ကျန်ရစ်ပါသည်၊ ထိုပစ္စည်းများတွင် သပိတ်နှင့် သင်္ကန်းကို ဂိလာနုပဋ္ဌာကဖြစ်သော မည်သူ မည်သုအား ပေးရပါမည်၊ သံဃာက နှစ်သက်လျှင် ဆိတ်ဆိတ် နေကြပါ"** ဤသို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ခွင့်ပန်ခြင်းကို **"အပလောကေတွာ"**ဟု ဆိုသည်။

ဝဒန္တိ–ဆိုကြကုန်၏။ (ကိ'?)။ သမ္ဘေပိ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အတ္တနော–၏၊ ဝါရေ–သည်၊ သမ္ဘတ္တေ–ရောက်လတ္တံသော် ကိရေယျုံ–ပြုကုန်ရာ၏။ တသ္မာ–ကြောင့်၊ သမ္ဘေပိ–တို့သည်လည်း၊ သာမိနော–ဥစ္စာရှင်တို့တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ (ဝဒန္တိ)၊ ဧကစ္စေ–ကုန်သော၊ (အာစရိယာ) ဝဒန္တိ၊ (ကိ'?)၊ ယေဟိ–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဇဋိတော–ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ပြီ၊ တေ ဇ၀–ထို ရဟန်းတို့သည်သာ၊ လဘန္တိ–ရနိုင်ကုန်၏။ (ကျွန်ရစ်သော ပစ္စည်းကို ရနိုင်ကုန်၏။) ဣတရေ–အခြားသော ရဟန်းတို့သည်၊ (မပြုစုရသေးသော ရဟန်းတို့သည်) နလဘန္တိ–ကုန်၊ ဣတိ (ဝဒန္တိ)။ [ဤ ဒုတိယ၀ါဒကို နှစ်သက်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာ နောက်ထား၍ဆိုသည်]။ သာမဏေရေ–သည်၊ ကာလံကတေ–ပျံလွန်လတ်သော်၊ စီ၀ရံ–သည်၊ သဗ္ဗေ အတ္ထိ–အံ့(ဇ၀သတိ)၊ ဂိလာနပ္ပစ္စာကာနံ–ကတ္ထိ အား၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးထိုက်၏။ (စီ၀ရံ–သည်)၊ နော ဧ၀ အတ္ထိ–အံ့၊ (ဇ၀ သတိ)၊ ယံ–အကြင် ပစ္စည်း၀တ္ထုသည်၊ အတ္ထိ၊ တံ–ထို ပစ္စည်း၀တ္ထုကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ အညသ္မိ–အခြားသော၊ (သင်္ကန်းမှ အခြားသော) ပရိက္ခာရေ–သည်၊ သတိ–သော်၊ စီ၀ရဘာဂ–သင်္ကန်း၏ အဖို့ကို၊ ကတ္ဝာ–၍၊ ဒါတဗ္ဗံ–၏။

ဘိက္ခု စ–သည်လည်းကောင်း၊ သာမဏေရော စ–သည်လည်းကောင်း၊ သမ်မ–အညီအမျှ၊ သဗ္ဗေ ဥပဇ္ဇဟိ–သူ–ကုန်အံ့ (ဇ၀ သတိ)၊ သမ္ဘကော–ညီမျှသော၊ ဘာဂေါ–အဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော–၏။ သာမဏေရော၀–သည်သာ၊ အထ ဥပဇ္ဇဟတိ–အံ၊ ဘိက္ခုသ–၏။ သံ၀ိဒဟနမတ္တမေ၀–စီမံခြင်းမျှသည်သာ၊ (အထ) ဟောတိ–အံ့၊ (ဇ၀ သတိ)၊ သာမဏေရသ–အား၊ ဧဒ္ဓေကဘာဂေါ–ကြီးသော အဖို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ သာမဏေရော–သည်၊ (ကရောတိ၌စပ်)၊ ဘိက္ခုနော–သည်၊ အာနိတဥဒကေန–ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော ရေဖြင့်၊ ယာ၀ု–ယာ၀ုကို၊ ပစိတွာ – ကျိုး၍၊ ပဋ္ဌဂ္ဂါဟာပနမတ္တမေ၀ – ခံယူစေခြင်းမျှကိုသာ၊

အညသ္မိ ၊ပေ၊ ဒါတဗ္ဗံ။ ။သင်္ကန်း ဓရိတဲ့ အခြား ပစ္စည်းများသာ ရှိလျှင် ထို ပစ္စည်းများကို သင်္ကန်းအတွက် ရစိုက်သော အဖို့ကို ပြု၍ (သင်္ကန်းအစား ထို ပစ္စည်းကို) ဂိလာနပဒ္ဒာဂကတ္ထိအား ပေးပါ–ဟူလို၊ အချို့စာ၌ **"အညသ္မိ ဟိ"**ဟု ရှိ၏။ **"ယံ အတ္ထိ၊ တံ ဒါတဗ္ဗံ"**ကို ခိုင်မြဲစေသော ဝါကျ–ဖြစ်သောကြောင့် ထို ဟိ ပါသော စာလည်း ကောင်းသည်ဟု ထင်သည်။

(ကပ်ခြင်းမျှကိုသာ)၊ သစေ ကရောတိ–အံ့၊ ဘိက္ခု–သည်၊ (သစေ) ဥပဋ္ဌာဟတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘိက္ခုသ–အား၊ ဧဋ္ဌကဘာဂေါ–ကို၊ ဒါတမ္မော–၏။

ဗဟု–ကုန်သော်၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ သမဂ္ဂါ–ညီညွတ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊ (သစေ) ဥပဋ္ဌဟန္တိ–ကုန်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ သမ္ဘေသ်–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့အား၊ သမကော ဘာဂေါ ဒါတမ္မော၊ ပန–ဆက်၊ ဇဋ္ဌ–ဤ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဝိသေသေန–အထူးအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌဟတိ–၏၊ တသ–ထို ရဟန်းအား၊ ဝိသေသော–အထူးကို၊ ကာတမ္မော၊ [ကောင်းသော အဖို့ကို ပေးပါ–ဟူလို့।] ပန–ဆက်၊ ယေန–အကြင်ရ ရဟန်းသည်၊ ကေဒိဝသမ္မိ–တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဝသေန–ဂိလာနုပဋ္ဌာကဏ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ယာဝုဘာတ္တံ ဝါ–ယာဝဂု, ဆွမ်းကိုသော်လည်း၊ ပစိတွာ–ကျိုချက်၍၊ ဒိန္နံ–ပေးအပ်ပြီ၊ နဟာနံ ဝါ–ချိုးရေကိုသော်လည်း၊ ပဋိယာဒိတံ–စီရင်အပ်ပြီ၊ သော်ပိ–ထို ရဟန်းသည်လည်း၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော–ပင်တည်း၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ သမီပ–အနီးသို့၊ (ဂိလာန၏ အနီးသို့၊) အနာဂန္တွာ–မလာမူ၍။ ဘေသဇ္ဇတဏ္ဍုလာဒီနိ–ဆေး, ဆန် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပေသေတိ–ပို့၏၊ အယံ–ဤ ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကော–သည်၊ နေ ဟောတိ၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပရိယေသိတွာ–ရှာပြီး၍၊ (ဆေး, ဆန် စသည်တို့ကို ရှာပြီး၍)၊ ဂါဟာပေတွာ–ယူစေပြီး၍၊ အာဂန္ဆတိ–လာ၏၊ အယံ–ဤ ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကောဝ–ပင်တည်း။

ကောဝ–တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဝတ္တသီသေန–ဝတ်ကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်၊ ဇဋ္ဌတိ–၏၊ ကောဝ–သည်၊ ပစ္ဆာသီသာယ–တောင့်တသဖြင့်၊ (သပိတ် သက်နီးစသော အဖို့ကို တောင့်တသဖြင့်၊ ဇဋ္ဌတိ)၊ မတကာလေ–ပျံလွန်တော် မူရာအခါ၌၊ ဥဘောပိ–နှစ်ပါးလုံးတို့သည်လည်း၊ (သစေ) ပစ္ဆာသီသန္တိ–အကယ်၍ အဖို့ကို တောင့်တကြကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဥဘိန္နမ္ပိ–တို့အားလည်း၊ ဒါတမ္ဗံ၊ ကောဝ–တစ်ပါးသည်၊ ဥပဋ္ဌဟိတွာ=ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီး၍၊ ဂိလာနဿ–၏၊ ကမ္မေန ဝါ–အလုပ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော–၏၊ ကမ္မေန ဝါ–ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တာစိ–တစ်ခုတစ်ခုသော အလပ်သို့၊ ဂတောသွားပြီ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ကြ၍ သွားသနည်း?।) ပုန–တစ်ဖန်၊ အာဂန္ဆာ–ပြန်လာ၍၊ ဇဋ္ဌသာမိ–အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ (ဂတော)၊ တေဿပိ–ဤ ရဟန်းအားလည်း၊ ဒါတမ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ကောဝ–သည်၊ စိရံ–ကြာမြင့်စွာ၊

ဥပဋ္ဌာဟိတ္တာ–၍။ ကုဒါနိ–ဌ်။(ဥပဋ္ဌာတုံ)။ နေ သင်္ကြောမိ–မစ္ဆမ်းနိုင်၊ ကုတိ–ဤသို့၊ ဓုရံ–လုံ့လဝီရိယကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ–လျှောချ၍၊ ဂစ္ဆတိ–၏။ တံ ဒီဝသမေ–ထို သွားရာနေ့ဌ်ပင်၊ ဂိလာနော–သည်၊ ကာလံ–ကို၊ သစေပိ ကရောတိ–အကယ်၍မူလည်း ပြုစေဦး၊ (ဇဝ သတိပိ)။ ဥပဋ္ဌာကဘာဝေါ–အလုပ်အကျွေး၏ အဖို့ကို၊ နေ ဒါတမ္ဘော။

– ဂိလာနုပဋ္ဌာကော နာမ–မည်သည်၊ ဂိဟိ ဝါ–လူဝတ်ကြောင်သည်မူလည်း၊ ဟောတု – ဖြစ်စေ၊ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ – ရှင်၊ ရဟန်းသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ အန္တမသော–အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ မာတုဂါမောပိ–မာတုဂါမသည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဘာဂံ–အဖို့ကို၊ လဘန္တိ – ကုန်၏။ တသ္မာ ဘိက္ခုနော–ထိုပျံလွန်တော်မူသော ရဟန်း၏၊ ပတ္တစီဝရမဒ္ဒတ္ထာမေဝ–သပိတ်, သင်္ကန်းမျှသည်သာ၊ သစေ ဟောတိ–အံ့၊ အညဝ–သပိတ်, သင်္ကန်းမှ တစ်ပါးသော ပစ္စည်းဝတ္ထုသည်၊ (သစေ) နတ္ထိ–အံ့၊ (ဇဝ သတိ၊ ပတ္တစီဝရံ–သည်) သဟသာ–တစ်ထောင်ကို၊ သစေ အုဋ္ဌတိ–အကယ်၍မူလည်း ထိုက်တန်စေဦးတော့၊ (ဇဝ သတိပိ)။ သဗ္ဗံ – အလုံးစုံသော သပိတ်, သင်္ကန်းကို၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံယေဝ–တို့အားသာ၊ ဒါတုမ္ဘံ–ထိုက်၏၊ ပန–ကား၊ အညဝ–သပိတ်, သင်္ကန်းမှ တစ်ပါးသော၊ ဗဟုမ္ပိ–များစွာလည်းဖြစ်သော၊ ပရိက္ခာရံ–ကို၊ တေ–ထို ဂိလာနုပဋ္ဌာကတို့သည်၊ နေ လဘန္တိ။ သံဃသေဝ–၏ (ဥစ္စာသည်သာ)၊ ဟောတိ၊ အဝေသော–ကြွင်းသော၊ (သပိတ်,သင်္ကန်းမှ ကြွင်းသော) ဘဏ္ဍာ–ဘဏ္ဍာသည်၊ ဗဟုကဠေ၀–များသည်လည်းကောင်း၊ မဟဗ္ဘေ–များသော အဖိုးရှိသည်လည်းကောင်း၊ (သစေ ဟောတိ–အံ့၊) တိစီဝရံ–သည်၊ အပ္ပဗ္ဗ–နည်းသောအဖိုးရှိသည်၊ (သစေ ဟောတိ–အံ့၊) [အပ္ပဗ္ဗန္တိ အတိဇ္ဇောဒဿဘာဝေန နိဟီန–အလွန် ဟောင်းနွမ်းခြင်း၊ စသည်ကြောင့် ညံ့နေသည်–ဟူလို၊–ဝိမတိ၊] တတော–ထို သပိတ်, သင်္ကန်းမှ ကြွင်းသော ဘဏ္ဍာမှ၊ [တတောတိ၊ အဝေသေ ပရိက္ခာရတော၊– ဝိမတိ၊] ဂဟေတ္တာ– ယူ၍၊ တိစီဝရပရိက္ခာရော– တိစီဝရိတ်၏ အခြေအရံဖြစ်သော ပရိက္ခာရာကို၊ ဒါတမ္ဘော – ပေးထိုက်၏၊

တိစီဝရပရိက္ခာရော။ ။မတသန္ဓကဖြစ်သော တိစီဝရိတ်က ဟောင်းနွမ်း၍ ညံ့နေလျှင် တိစီဝရိတ်မှကြွင်းသော ဘဏ္ဍာထဲမှ ယူ၍ တိစီဝရိတ်၌ အခြေအရံပရိက္ခာရ အဖြစ်ဖြင့် ပေးပါ၊ **"ပရိက္ခာရ"**ဟူရာ၌ သက်နံ့ချုပ်ဖို့ အဝတ်စလည်း ဖြစ်နိုင်၏၊ အခြား ပစ္စည်းများလည်း ဖြစ်နိုင်သည်၊ [တိစီဝရပရိက္ခာရောတိ တိဏ္ဏံ စီဝရာနံ ပရိဝါရော–ယောဇနာ။]

စ–ဆက်၊ သဗ္ဗ–သော၊ ဝေ–ဤ သပိတ် သင်္ကန်းနှင့်တကွသော ပရိက္ခာရာကို၊ သံဃိကတောဝ–သံဃာ၏ ဥစ္စာထဲမှသာ၊ လဒ္ဓတိ–၏။

ပန–ဆက်၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ (ပုံလွန်တော်မူသော ရဟန်းသည်၊) ဒီဝမာနောယေဝ–အသက်ရှင်စဉ်ပင်၊ သဗ္ဗ–သော၊ အတ္တနော–၏၊ ပရိက္ခာရ–ကို၊ နိသဒ္ဓိတ္တာ–စွန့်၍၊ ကသေစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်အား၊ သစေ အဒါသိ–အကယ်၍ ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်အုံ၊ ကောစိ ဝါ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်မူလည်း ဝိဿာသံ–အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ (သစေ) အဂ္ဂဟေသိ–အကယ်၍ ယူပြီးဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ) ယသ–အကြင်သူ့အား၊ ဒိန္နံ–ပေးအပ်ပြီ၊ ယေန စ–အကြင်သူသည်လည်း၊ ဂဟိတံ–ယူအပ်ပြီ၊ တသ္သေဝ–ထိုသူ၏ ဥစ္စာသည်သာ၊ (ပေးရာပုဂ္ဂိုလ်၊ ယူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာသည်သာ၊) ဟောတိ၊ တသ္သ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ပေးရာပုဂ္ဂိုလ်၊ ယူတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ရုစိယာ ဝေ–အလိုအားဖြင့်သာ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ လဘန္တိ၊ အညေသ–အခြားသူတို့အား၊ အဒတ္တာ–မပေးခဲ့မူ၍၊ ဒူရေ–အဝေး၌၊ ဌပိတာ ဝါ–ထားအပ်သော ပရိက္ခာရာတို့သည်လည်း၊ တတ္ထ တတ္ထ–ထို ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃသေဝ–၏သာ၊ (သန္တကာနိ) ဟောန္တိ။

ဒ္ဝိန္နံ–နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၏၊ (ပုံလွန်တော်မူသော ရဟန်း၊ ကျန်ရစ်သော ရဟာန်းတို့၏၊) သန္တကဲ–သည်၊ အဝိဘတ္တာ–မဝေဖန်အပ်သေးသည်၊ (သစေ) ဟောတိ–အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ကေသဗ္ဗိ–တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ကာလကုတော–ပုံလွန်တော်မူလတ်သော်၊ ဣတရော–အခြားသော ရဟာန်းသည်၊ သာမီ–ဥစ္စာရှင်တည်း၊ ဗဟူနမ္ပိ– များစွာသော ရဟာန်းတို့၏လည်း၊ သန္တကေ– ၌၊

တတ္ထ တတ္ထ သံဃသေဝ။ ။ တတ္ထ တတ္ထ သံဃသေဝါတိ၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဌိတသာ သံဃသေဝ၊ ဣဒံ ဝိဟာရေ ဌပိတပရိက္ခာရေ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ ကျောင်းတိုက်တွင်း တည်ရှိသော ပရိက္ခာရာကို ရည်ရွယ်၍ **"တတ္ထ တတ္ထ သံဃသေဝ"** ဟု ဆိုသည်၊ သစေ ဣမေ ဝါ–အရည်ရော ဝါ ဌပိတာ ဟောန္တိ၊ သကလောဝ သံဃော ဣဿရော၊ ရှာထဲ၌ဖြစ်စေ, တောထဲ၌ဖြစ်စေ, တည်ရှိနေလျှင် စာတုဒ္ဒိသာသံဃိကသာ ဖြစ်သည်၊ ကသ္မာ သံဃသေဝ ဒါယဇ္ဇဘာဝတောဘာ ထိုကြောင့် ရောက်ရာ ရောက်ရာ ဌာနနှင့် တည်ရှိသော ရဟန်းများ ဝေယျနိုင်သည်။

ဒေသေ၀ နယော–တည်း၊ သမ္ဘေသု–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ မတေသု–ပျံ့လွန်တော်မူပြီးကုန်လတ်သော်၊ သံယိကံ – သံဃာဥစ္စာသည်၊ ဟောတိ၊ အဝိဘဇိတွာ–မ၀ေဖန်မူ၍၊ သဒ္ဓါ၀ိဟာရိကာနံ–သဒ္ဓါ၀ိဟာရိက စသူတို့အား၊ သစေပိ ဒေန္တိ–အကယ်၍မူလည်း ပေးကုန်အုံ့၊ (ဒေ၀ သတိပိ)၊ အဒိန္နမေ၀–မပေးအပ်သည်သာ၊ (ပေးရာ မရောက်သည်သာ၊) ဟောတိ၊ ဝိဘဇိတွာ–၀ေဖန်ပြီး၍၊ ဒိန္နံ ပန–ပေးအပ်သော ဥစ္စာသည်ကား၊ သုဒိန္နံ–ကောင်းစွာ ပေးအပ်သည်၊ (အပေးမြောက်သည်၊ ဟောတိ၊) တံ– ထို သုဒိန္နဖြစ်သော ပစ္စည်း၀တ္ထုသည်၊ တေသု–ထို ဥစ္စာရှင် ဆရာတို့သည်၊ မတေသုပိ–ကုန်သော်လည်း၊ သဒ္ဓါ၀ိဟာရိကာဒီနံယေ၀–တို့၏သာ၊ (သန္တကံ) ဟောတိ၊ သံဃသ–၏၊ (သန္တကံ) နု (ဟောတိ၊ ဣတိ–ကား၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း၊) [**"အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝိနိစ္ဆယော"**ကို ပြန်အုပ်သည်။]

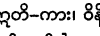

ကုသစီရာဒိ၀ဋ္ဋကွေ့ပကထာ

၃၇၁။ ကုသစီရာဒီသု–ကုသစီရ အစရှိသည်တို့တွင်၊ **အဏ္ဏနာဌန္တိ**–ကား၊ အဏ္ဏနာဌမယ်–မရိုးပင် အတံဖြင့် ပြုအပ်သော သက်န်းကို၊ (နိ၀ါသေတွာ၌စပ်၊) [**"အဏ္ဏနာဌမယန္တိ အဏ္ဏဒဏ္ဍမယ်–မရိုးပင်၏ အတံကလေးတွေကို စိတ်ဖြာ၍**

သစေပိ ၊ပေ၊ အဒိန္နမေ၀။ ။ဗဟုသန္တကဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့တွင် **"ဤပစ္စည်းကို မည်သူ ရသည်, ဤပစ္စည်းကို မည်သူရသည်"**ဟု မူလဥစ္စာရှင်တို့က နှုတ်အပြောအားဖြင့် အချင်းချင်း ခွဲဝေဘဲ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း ထားရာမှ သဒ္ဓါ၀ိဟာရိက စသူတို့အား ပေးလိုက်ကြလျှင် အပေး မမြောက်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?၊ အများ၊ဆိုင် ဗဟုသန္တက ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဝိဘဇိတွာ ၊ပေ၊ သုဒိန္နံ။ ။အချင်းချင်း ခွဲဝေပြီးမှ သဒ္ဓါ၀ိဟာရိက စသူတို့အား ပေးလိုက်ကြလျှင် သုဒိန္နံ ဖြစ်၏၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း?၊ အသီးအသီး၏ ပုဂ္ဂလိက ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း၊ ထို သုဒိန္နံ ဖြစ်ပြီးသော ပစ္စည်းများသည် မူလဆရာကြီးတို့ ပျံ့လွန်တော်မူသော်လည်း နဝိ အပေးခံရသော သဒ္ဓါ၀ိဟာရိက စသူတို့၏ အပိုင်သာ ဖြစ်၏၊ သံဃာ၏ အပိုင် မဟုတ်။

အဝတ် ရက်သလို ရက်ထားအပ်သော သက်နံ်း" ဟူလို၊–ဝိမတိ၊] မကစိမယော–သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နံ်းကို၊ ပေါတ္ထကောတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ သေသာနိ–ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို၊ (အက္ကနာဠ, ပေါတ္ထကမဂ် ကြွင်းသော ကုသစီရ, ဝါကစီရသောပုဒ်တို့ကို) ပဌမပါရာဇိကဝဏ္ဏနာဃဝ်–ပထမပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၌၊ ဝုတ္တာနိ–ကုန်ပြီ၊ ဓောသု–ထိုသက်နံ်းတို့တွင်၊ ပေါတ္ထကေဓ–သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နံ်းကြောင့်သာ၊ (သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နံ်းကို ဝတ်ခြင်းကြောင့်သာ၊) ဒုက္ကဋံ (ဟောတိ)၊ သေသေသု–ကြွင်းသော သက်နံ်းတို့ကြောင့်၊ (ကြွင်းသော သက်နံ်းတို့ကို ဝတ်ခြင်းကြောင့်) ထုလ္လစ္စယာနိ (ဟောန္တိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပန–ဆက်၊ အက္ကဒုဿ ကဒလိဒုဿ ဧရကဒုဿာနိ–မရိုးတံဖြင့် ပြုအပ်သော အဝတ်, ဌက်ပျောရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အဝတ်, ပိန်းရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အဝတ်တို့သည်၊ ပေါတ္ထက ဂတိကာနေဝ–ပေါတ္ထကအဝတ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သည်၊ (ပေါတ္ထကအဝတ်နှင့် အလားတူကုန်သည်သာ၊) [အက္ကဒုဿာနီတိ အက္ကဝါကေန ကတဒုဿာနိ၊ ပေါတ္ထာဂတိကာနိ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကာနီတိ အတ္ထော၊–ဝိမတိ။]

၃၇၂။ သဗ္ဗနီလကာဒိနိ–သဗ္ဗနီလက အစရှိသော သက်နံ်းတို့ကို၊ ရဇနံ–ဆိုးရည်ကို၊ ဓောဝိတွာ–ဖွပ်လျှော်ပြီး၍၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ ရဇိတွာ–ဆိုးပြီး၍၊ ဓာရေတာမ္ဘာနိ–ဆောင်ထိုက်ကုန်၏၊ [နဂိုက အညိုရောင်ကြီး စသည်ကို ပျောက်အောင် ဖွပ်လျှော်ပြီးမှ သင့်လျော်သော အရောင်ကို ထပ်မံဆိုးပြီး သုံးစွဲပါ–ဟူလို့၊] ဓောဝိတုံ–ဌာ၊ သက္ကာ–တတ်ကောင်းကုန်သည်၊ စေ နဟောန္တိ–နံ့အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပစ္စတ္ထရဏာနိ ဝါ–အပေါ်လွမ်းအခင်းတို့ကိုသော်လည်း၊

ဓောသု ।ပေ। ပေါတ္ထကဂတိကာနေဝ။ ။

ကုသဝါကဖလကာနိ, ကမ္မလံ ကောသဝါလဓံ၊
ထုလ္လစ္စယံ ဓောရယတော, လူကပက္ခာ ဓိနက္ခိပေ၊
ကဒလေရကက္ကဒုဿေ, ပေါတ္ထကေ စာပိ ဒုက္ကဋံ၊
သဗ္ဗနီလကမဠိဋ္ဌ–ပိတလောဟိတကဏ္ဍကေ၊
မဟာရဂ်ိမဟာနာမ, ရဂ်ိရတ္တေ တိရိဋ္ဌကေ၊
အစ္ဆိန္နဒီဃဒသကေ, ဖလပုပ္ဖဒသေ တထာ၊
ကဠုကေ ဓဝဋေနေ သဗ္ဗံ, လဘတိစ္ဆိန္နစီဝရော။ (ခုဒ္ဒသိက္ခာ)

ကာတဗ္ဗာနိ–ပြုထိုက်ကုန်၏၊ ဒုပဋ္ဌစီဝရသ–နှစ်ထပ်ရှိသော သက်နီး၏၊ မဗ္ဗေ ဝါ–အလယ်ဌသော်လည်း၊ ဒါတဗ္ဗာနိ–ပေးထိုက်ကုန်၏၊ [**"အရောင် မပေါ် အောင် အလယ်က သွင်း၍ ချုပ်ရမည်၊ ထိုသို့ ချုပ်လိုက်လျှင် သုံးထပ် ဖြစ်သွားသည်"**ဟူလို၊ ဒုပဋ္ဌစီဝရသ ဝါ မဗ္ဗေတိ၊ ယံ နိဋ္ဌိတေ တိပဋ္ဌစီဝရံ ဟောတိ၊ တသ္မာ မဗ္ဗေ ပဋ္ဌလံ ဒါတဗ္ဗာနိတိ အတ္ထော–ဝိမတိ၊] တေသံ–ထို သမ္ဘနိလကစသော သက်နီးတို့၏၊ ဝဏ္ဏနာနတ္တံ–အဆင်းအားဖြင့် ထူးကုန် သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ဥပါဟနာသု–ဖိနပ်တို့၌၊ ဝုတ္တနယမေဝ–ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ၊ အဿနဒသဒီဃဒသာနိ–မဖြတ်အပ်သော အမြီတ်အဆာရှိသော သက်နီး၊ ရှည်သော အမြတ်အဆာရှိသော သက်နီးတို့ကို၊ ဒသာ–အမြီတ်အဆာ တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတ္တာ–ဖြတ်ပြီး၍၊ ဓာရေတဗ္ဗာနိ၊ ကဠကဠက–သင်တိုင်းကို၊ လဘိတ္တာ– ရ၍၊ ဖာလေတ္တာ–ခွ၍၊ (ဆုတ်၍)၊ ရဒိတ္တာ–ဆိုးပြီး၍၊ ပရိဘုဇိတုံ–သုံးစွဲခြင်း ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဝေဌနေပိ–ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းခ၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော–တည်း၊ ပန–ကား၊ တိရိဋ္ဌက်–တိရိဋ္ဌကသက်နီး၊ ဝုတ္တ–ဆိုလျှင်ပမယ်–သစ်ခွံ သစ်ခေါက် ဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နီး၊ ကာ–ကား၊ ကောစိ–သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ အဟ–တပည့်တော်သည်၊ တသ္မာ–ထို ရဟန်း၏အတွက်၊ (အရပ်တစ်ပါ–သို့ ဖဲသွားသော ရဟန်း စသည်၏အတွက်၊) ဂဏှာမိ–ယူပါအုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဂဏှာတိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ တေဝိသတိယာ–နှစ်ကျိပ်သုံးယောက်သော၊ ဧတေသု ပုဂ္ဂလေသု–တို့တွင်၊ သောဠသ–တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော၊ ဧနော– ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နှ လဘန္တိ–မရကုန်၊ သတ္တ–ခုနှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဧနော– တို့သည်၊ လဘန္တိ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ [သောဠသ, သတ္တတို့၏ သရုပ်ကို ပါဠိတော်၌ ကြည့်ပါ။]

သံယောဘိနေစီဝရုပ္ပဘဒကထာ

ခဂုဖ။ သံယော ဘိဒ္ဓတိတိ–ကား၊ ဘိဒ္ဓိတ္တာ–ကွဲပြီး၍၊ ကောသမ္မကဘိက္ခူ ဝိယ–ကောသမ္မကရဟန်းတို့ကဲ့သို့၊ ဒွေ–နှစ်စုကုန်သော၊ ကောဋ္ဌာသာ–အဖို့အစု တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ **ဇကသ္မိं ပဏ္ဍေ**တိ–ကား၊ ဇကသ္မိံ–တစ်စုသော၊ ကောဋ္ဌာသေ–အစု၌၊ ဒက္ခိဏောဒကဋ္ဌ–အလျှုရေကိုလည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာဒီနိ စ–နံ့သာ စသည် တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေန္တိ–လျှူကြကုန်၏၊ ဇကသ္မိံ–သော၊ (ကောဋ္ဌာသေ–၌)၊ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ (ဒေန္တိ၊) **သံဃသေဝေတ**န္တိ–ကား၊ ဇော–ဤ သက်နီးသည်၊ သကလသ–သော၊ သံဃသ–၏ ဖိုနှမ်ဖို–နှစ်စုလည်း ဖြစ်ကုန် သော၊ ကောဋ္ဌာသာနံ–တို့၏၊ (**"သကလသ သံဃသ"**ကို ထင်ဖွင့်သည်၊ သန္တကံ) ဟောတိ၊ ဃဏ္ဍိ–ခေါင်းလောင်း စသည်ကို၊ ပဟရိတ္တာ–တီးခတ်၍၊ ဒွိဟိပိ–နှစ်ဖက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဇ္ဇေဟိ–အဖို့အစုတို့သည်၊ ဇကတော–တပေါင်း တည်း၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏၊ **ပဗ္ဗသေဝေတ**န္တိ–ကား၊ ဝေ–ဤသို့၊ (**"ပဗ္ဗသ ဒေမ"**ဟူ၍)၊ ဒိန္နေ–လျှူအပ်သော်၊ ယသ ကောဋ္ဌာသသ–အကြင် အဖို့အစုအား၊ ဥဒကံ–ကို၊ ဒိန္နံ–ပြီ၊ တသ–ထို အဖို့အစု၏၊ (ထို အဖို့အစုတွင် ပါဝင်သော ရဟန်းများ၏၊) ဥဒကမေဝ–သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ယသ (ကောဋ္ဌာသသ)–အား၊ စီဝရံ–ကို၊ ဒိန္နံ–ပြီ၊ တသေဝ–ထို အဖို့အစု၏ သာ၊ (ထို အဖို့အစုတွင် ပါဝင်သော ရဟန်းများ၏သာ၊) စီဝရံ (ဟောတိ)။

ပန– ဆက်၊ ယတ္ထ– အကြင် တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ ဒက္ခိဏောဒကံ– သည်၊ ပမာဏံ–ပမာဏသည်၊ (လိုရင်းသည်၊) ဟောတိ၊ တတ္ထ–ထို တိုင်းနိုင်ငံ၌၊

ဒက္ခိဏောဒကံ။ ။ဒက္ခိဏ (ဝမ္ဗန်) တောယာတိ ဒက္ခိဏာ၊ ဇောယ–ဤ အလျှူဖြင့်၊ (ဒါနစေတနာဖြင့်၊) သတ္တာ–အလျှူရှင် သတ္တဝါတို့သည်၊ ဒက္ခိဏ (ဝမ္ဗန်)–တမလွန်ဘဝ၌ ကြီးပွားကြကုန်၏၊ ဣတိ ဒက္ခိဏာ၊ ဒက္ခိဏာယ+ပဋိသံယုတ္တဲ့+ဥဒက် ဒက္ခိဏောဒက်–အလျှုနှင့်စပ်သော ရေ၊ ရှေးခေတ်က အလျှူ လျှူရာဝယ် ရေအိုးခ်ိန် ရေထည့်၍ ထို ရေကိုလည်း ဒက္ခိဏောဒကအဖြစ် လျှူကြသည်။

ယတ္ထ ပန ၊ပေ၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ။ ။**"ဒက္ခိဏောဒကသာ လိုရင်း ပမာဏ"**ဟ အယူရှိသော တိုင်းနိုင်ငံ၌ နှစ်ဖက်ကွဲနေရာဝယ် တစ်ဖက်၌ ဒက္ခိဏောဒကကို လျှူ၍ အခြားတစ်ဖက်၌ သက်နီးကို လျှူအုံ့၊ ဒက္ခိဏောဒကရသော ဘက်သည် လိုရင်းဖြစ်သော

ဧကော–တစ်ခုသော၊ ပကၾော–အသင်းအပင်းသည်၊ ဒကွိုဏောဒကသ–၏၊ ဝါ–ကို၊ လဒ္ဓတ္တာ–ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ လဘတိ–၏၊ ဧကော–သော၊ (ပကၾော–သည်၊) စီဝရာနမေဝ–တို့၏ပင်၊ ဝါ–တို့ကိုပင်၊ လဒ္ဓတ္တာ–ကြောင့်၊ (စီဝရာနိ လဘတိ၊) ဣတိ–ကြောင့်၊ ဥဘောဟိပိ–နှစ်ဖက်သော အသင်းအပင်းတို့သည်လည်း၊ (နှစ်ဖက်သော အသင်းအပင်းတွင် ပါဝင်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊) ဧကတော–တပေါင်းတည်း၊ ဟုတ္တာ–၍၊ ယထာ ဝုတ္တံ–အကြင် အကြင် ကြီးသူတို့အတိုင်း၊ (ကြီးစဉ်ငယ်လိုက်၊) ဘာဧေတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏၊ ဣဒ–ဤ အချက်သည်၊ ပရသမုဒ္ဒေ–သမုဒ္ဒရာ၏ တစ်ဖက်ကမ်း၌၊ (ဧမ္ပျဒီပ်၌၊) လက္ခဏ–မှတ်သားကြောင်း အချက်သည်၊ (ဟောတိ) ကိရ–ဖြစ်သတတ်၊ ဣတိ–ဤသို့၊ မဟာအဋ္ဌကထာယ–၌၊ ဝုတ္တံ–ဗြိ၊ ပန–ဆက်၊ တသ္မိ ယေဝ– ပကၾေတိ ဧတ္ထ–၌၊ ဣတရော–အခြားသော၊ (ရေနှင့် သင်္ကန်း နှစ်မျိုးလုံးကို ရသောဘက်မှ အခြားသော၊) ပကၾော–သည်၊ (နှစ်မျိုးလုံးကို မရသောဘက်သည်၊) အနိသရောယေဝ–အစိုးမရသည်သာ၊ (သင်္ကန်းကို အစိုး မရသည်သာ၊) [ဤဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါဠိတော်ကြည့်၍မှ သိနိုင်မည်၊] စီဝရပေသနဝတ္ထုနှိုင်–တို့သည်၊ ပါကဋာနေဝ–ထင်ရှားကုန်သည်သာ။

ရေကို ရထားသောကြောင့် သင်္ကန်းကိုလည်း ရပိုင်ခွင့် ရှိ၏၊ အခြား တစ်ဖက်ကလည်း သင်္ကန်းကိုပင် တိုက်ရိုက်ရထားသောကြောင့် ထိုသင်္ကန်းနှင့် ဆိုင်နေ၏၊ ထို့ကြောင့် ဝေစု ဝေသောအခါ နှစ်ဖက်သံဃာတို့ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ဝေရမည်ဟု ဧမ္ပျဒီပ်၌ ထုံးစံ ရှိသတတ်၊ [ဤ အဋ္ဌကထာကို သီဟိဠ်ကျွန်း၌ ရေးသောကြောင့် **"ဧမ္ပျဒီပ်"** ခေါ် အိန္ဒိယကို **"ပရသမုဒ္ဒ"**ဟု ဆိုသည်။]

မှတ်ချက်။ ။ဝိမတိဋ္ဌိကာ ဤနေရာ၌ **"ပဌမံ ဥဒကံ ပါတေတွာ ပစ္ဆာ ရေဏ္ဍိ"**ဟု ဆို၏၊ **"ဥဒကံ ပါတေတွာ"**ဟူသော ဤ စကားကို ထောက်၍ မြန်မာတို့က ရေတစ်စက်တစ်စက် ချခြင်းကို **"ဥဒကပါတန"**ဟု ယူကြဟန်တူသည်၊ အမှန်ကား ရေကို အိုးနှင့်တကွ တစ်ဖက်သော သံဃာအား လှူလိုက်သောအခါ ထို သံဃာဘက်၌ ရေကို ကျစေခြင်း (ရေကို ရစေခြင်း)ကို **"ဥဒကံ ပါတေတွာ"**ဟု ဆိုသည်၊ [အချို့နေရာ၌ **"ဥဒကံ ပါတေတွာ–ရေကို ရောက်စေ ရစေ၍"**ဟုလည်း ရှိ၏။]

အဌစီဝရမာတိကာကထာ

၃၇၉။ ဣဒါနိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ၊ ဝုတ္တစီဝရာနံ–မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော သက်နှံ:တို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ ပဋိလာဘဟေတ္တော်–ရရာခေတ်ကို၊ ဒေယတုံ–ငှား၊ **အဌိမာ ဘိက္ခူဟေ မာတိကာ**တိအာဒိ–အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ **သိမာယ ဒေတိ**တိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန နယေန–ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်နည်း:အားဖြင့်၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော တည်ရာရှိသော နည်း:အားဖြင့်၊) ဝုတ္တော်–ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ ဇေတ္တေ–ဤ သီမာယ ဒေတိ အစရှိသော စကားရပ်၌၊ သီမာယ–သိမ်အား၊ ဒါနံ–ပေးလှူခြင်းသည်၊ ဧကာ–တစ်ပါးသော၊ မာတိကာ–ကာတည်း၊ ကတိကာယ–ကတိကအား၊ ဒါနံ–သည်၊ ဒုတိယာ–နှစ်ပါးမြောက်သော၊(မာတိကာ–တည်း၊) ပေ၊ ပုဂ္ဂလသေ–အား၊ ဒါနံ–သည်၊ အဌမာ–ရှစ်ပါးမြောက်သော၊ (မာတိကာ–တည်း၊) တတ္ထ–ထို ရှစ်ပါးသော မာတိကာတို့တွင်၊ သီမာယ ဒဗ္ဗီတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ သိမ်–ကို၊ ပရာမသိတ္တာ–သုံးသပ်၍၊ ဒေန္တော–ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ **သိမာယ ဒေတိ** နာမ–သိမာယ ဒေတိ မည်၏၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော မာတိကာတို့၌၊ သေ နယော–တည်း။

ပန–ဆက်၊ **သိမာယ ပေ၊ ဘာဝေတေ**ဗ္ဗန္တိ အာဒိမှ–အစရှိသော၊ မာတိကာ နိဒ္ဒေသေ–မာတိကာ၏ နိဒ္ဒေသ၌၊ (မာတိကာကို အကျယ်ညွှန်ပြရာ ပါဠိရပ်၌၊) ဝိနိစ္ဆယော ဇဝ ဝေဒိတမ္ဗော၊) တာဝ–ကတိကာယ ဒေတိအစရှိသော မာတိကာမှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ–ညွှန်ပြအပ်သော၊) **သိမာယ ဒေတိ**တိ ဇတ္တေ–ဟူသော ဤမာတိကာ၌၊ (ဝေဒိတမ္ဗောဝ၌ စပ်၊) ခဏ္ဍသီမာ–ခဏ္ဍသိမ်လည်းကောင်း၊ ဥပစာရသီမာ–ဥပစာရသိမ်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ စက္ကဝါဠသီမာ–စက္ကဝါဠသိမ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ပန္နရသ–တစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော၊ သီမာ–သိမ်တို့ကို၊ ဝေဒိတမ္ဗာ–ကုန်၏။

ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနနယေန။ ။[ပုဂ္ဂလ–ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော+အဓိဋ္ဌာန–တည်ရာရှိသော+ နယ–နည်း၊] အကြင်စကား၏တည်ရာသည် ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ထိုစကားကို **"ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် နည်း"**ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဤ၌**"သိမာယ ဒါနံ"**ဟု ပေးခြင်းကြောင့်ကား ဆရာတဲ့ **"သိမာယ ဒေတိ"**ဟု ပေးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆိုသောကြောင့် **"ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနနယ"**ဟု ဆိုသည်၊ [ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနနယေန ဝုတ္တန္တိ **"သိမာယ ဒါနံ"**နှင့်အာဒိနှာ ဝတ္တမ္ဘေ **"သိမာယ ဒေတိ"**တိ အာဒိ ပုဂ္ဂိုလာဓိဋ္ဌာနနယေန ဝုတ္တံ၊–ဋီကာ။]

တတ္ထ–ထိ သိမ်တိုတွင်၊ ခဏ္ဍသီမာ–ကို၊ သီမာကထာယံ–သီမာကထာ၌၊ ဝုတ္ထာဝ–ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဥပစာရသီမာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ပရိက္ခိတ္တသ–ကာရံအပ်သော၊ ဝိဟာရသ–ကျောင်းတိုက်၏၊ ပရိက္ခေပေန–အကာအရံဖြင့်လည်းကောင်း၊ အပရိက္ခိတ္တသ–မကာရံအပ်သော၊ (ဝိဟာရသ–၏၊) ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနေန–အကာအရံ ထိုက်ရာအရပ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆိန္နာ–ပိုင်းခြားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ အပိ စ–သည်သာမကသေး၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ဥဝသန္နိပါတဋ္ဌာနတော ဝါ–အမြဲ စည်းဝေးရာ အရပ်မှသော်လည်းကောင်း၊ ပရိယန္တေ–ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်၌၊ ဌိတဘောဇနသာလတော ဝါ–တည်သော ဆွမ်းစားကျောင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ နိဗဒ္ဓဝသန်နကအာဝါသတော ဝါ – အမြဲနေရာကျောင်းမှသော်လည်းကောင်း၊ ထာမမဏ္ဍမသ–အားအစွမ်းဖြင့် အလယ်အလတ်ဖြစ်သော၊ ပုရိသသ–၏၊ ဖွဲ့နှံ့ လေ့ရှူပါတာနံ–ခဲနှစ်ကျ အရပ်တို့၏၊ အန္တော–အတွင်းကို၊ ဥပစာရသီမာ–ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ပန–ဆက်၊

အပိ စ ၊ ဝေ၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ပထမနည်းဝယ် ဥပစာရသိမ်ကို (အကာအရံ မရှိသော ကျောင်းတိုက်ဖြစ်လျှင်) ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနဖြင့် ပိုင်းခြားရမည်ဟု ဆိုရာ၌ **"ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာန"** ဟူသည် အစွန်ဆုံးကျောင်းမှ ခဲတစ်ကျ အရပ်တည်း၊ ထိုခဲကျရာ အရပ်အတွင်းသာ **"ဥပစာရသီမ"** ဟု ဆိုရာရောက်၏၊ အပိ စ တက်သော ဤနည်း၌ကား ပထမခဲတစ်ကျအပြင် ဒုတိယခဲတစ်ကျ အတွင်းကိုပါ ဥပစာရသီမ်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤနည်း၌ **"ဥဝသန္နိပါတဋ္ဌာန"** ဟူသည် **"ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်ဆုံး၌ တည်ရှိသော အမြဲ စည်းဝေးရာအရပ်"** တည်း၊ [ဤ **"အပိ စ"** တက်သော နည်းသည် အပရိက္ခိတ္တဝိဟာရအတွက် ဥပစာယူပုံ တစ်နည်းပြတည်း၊ ပရိက္ခိတ္တဝိဟာရအတွက်မှာ ပထမနည်း အတိုင်းသာ။]

ဋီကာ။ ။ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနေန ပရိစ္ဆိန္နာတိ ဣမိနာ အပရိက္ခိတ္တသ ဝိဟာရသ ဥဝသန္နိပါတဋ္ဌာနာဒိတော ပဌမလေ့ရှူပါတသ အန္တော ဥပစာရသီမာတိ ဒဿေတိ၊ ဣဒါနိ ဒုတိယလေ့ရှူပါတသ အန္တောပိ ဥပစာရသီမာယေဝါတိ ဒဿေတုံ အပိ စာတိအာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ ဥဝသန္နိပါတဋ္ဌာနမ္ပိ ပါရိယန္တဂတမေဝ ဂေဟတဗ္ဗံ၊ ဘိက္ခူနံ့ နိမ်ယ အာရာမပဋေသနေသေနာသနာပဋ္ဌနာဒိ ပရိဝါသမာနတ္တာရောစန ဝဿဗ္ဘေဒ နိယယ သေနာသနဂ္ဂါဟာဒိ ဝိဓာနန္ဒ့ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဣမိဿာယေဝ ဥပစာရသီမာယ ဝသေန (ပရိက္ခိတ္တအတွက် ပရိက္ခေပ၏ အစွမ်းဖြင့် အပရိက္ခိတ္တအတွက် ဒွေ လေ့ရှူပါတ၏ အစွမ်းဖြင့်) ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာ–ထိ ဥပစာရသိမ်သည်၊ အာဝါသေသု–ကျောင်းတို့သည်၊ ဝမုန္ဒေသု–တိုးပွားကုန်လတ်သော်၊ ဝမုတိ–တိုးပွား၏၊ (အာဝါသေသု)၊ ပရိဟာယန္တေသု–ဆုတ်ယုတ်ကုန်လတ်သော်၊ (လျော့ကုန်လတ်သော်၊) ပရိဟာယတိ–ဆုတ်ယုတ်၏၊ (လျော့၏။)

ပန–ဝါဒန္တရ၊ မဟာပစ္စရိယ–၌၊ ဘိက္ခူသုပိ–တို့သည်လည်း၊ ဝမုန္ဒေသု–ကုန်လတ်သော်၊ ဝမုတိ–၏၊ ဣတိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဝိဟာရေ–၌၊ သန္ဓိပတိတဘိက္ခူဟိ–စည်းဝေးသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं–တကွ၊ ဧကာဗဒ္ဓါ–တစ်စပ်တည်း စပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊ ယောဇနသတမ္ပိ–ယူဇနာတစ်ရာတိုင်တိုင်လည်း၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ သစေ နိသီဒန္တိ–အကယ်၍ ထိုင်ကုန်အုံ၊ (ဇဝ သတိ)၊ ယောဇနသတမ္ပိ–ယူဇနာတစ်ရာတိုင်တိုင်လည်း၊ ဥပစာရသီမာဝ–သည်သာ၊ ဟောတိ၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏အထံသို့၊ (ယူဇနာတစ်ရာတိုင်တိုင် အပြည့်ထိုင်၍ စည်းဝေးနေသော ရဟန်းအားလုံးတို့၏ အထံသို့)၊ လာဘော–လာဘ်သည်၊ ပါပုဏာတိ–၏၊ သမာနသံဝါသအဝိပ္ပဝါသသီမာ ဒွယမ္ပိ – သမာနသံဝါသသိမ်၊ အဝိပ္ပဝါသသိမ် နှစ်ပါးအပေါင်းကိုလည်း၊ ဝုတ္တမေဝ – သည်သာ၊ [ပိ ဖြင့် ခဏ္ဍာသိမ်ကိုသာ ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်သေး၊ သမာနသံဝါသသိမ်, အဝိပ္ပဝါသသိမ်တို့ကိုလည်း ဆိုခဲ့ပြီဟု ပေါင်း။]

မဟာပစ္စရိယံ ၊ပေ၊ ဝုတ္တံ။ ။**"ဘိက္ခူသုပိ"**၌ **"ပိ"**ဖြင့် **"အာဝါသေသု ဝမုန္ဒေသု"**ဟူသော ရှေ့စကားကို ပေါင်း၊ အာဝါသ တိုးရုံသာမက ရဟန်းများ တိုးလာလျှင်လည်း ဥပစာရသိမ် ကျယ်လာနိုင်သည်–ဟူလို၊ အာဝါသ မတိုးသော်လည်း အစည်းအဝေး၌ ရဟန်းတွေချည်း ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင် ပြည့်နေလျှင် ဥပစာရသိမ်လည်း တိုး၏၌ ကျယ်နိုင်သည်၊ ထိုသို့ ဘိက္ခူ တိုးပွားခြင်း၏ အကျိုးရ (ဥပစာရသိမ် ကျယ်ပုံ)ကို ပြလိုသောကြောင့် **"တသ္မာ"**စသော ဖလဝါကျကို တက်သည်။

ဆက်ဦးအုံ – "စည်းဝေး" ဟုရာ၌ သံဃာ့ အစည်းအဝေးကြီးသာမက ဆွမ်းကြီးလောင်းဖို့ စီတန်း၍ စည်းဝေးနေလျှင်လည်း အစည်းအဝေးပင်တည်း၊ လို စည်းဝေးသော ရဟန်းများသည် အဂဏ္ဍက ဖြစ်စေကာမူ ဥပစာရသိမ်တွင်းရှိ သံဃာအား လှူဒါန်းအပ်သော ပစ္စည်းကို ဝေရာ၌ ထို ရဟန်းအားလုံးပင် ရသည်။

လာဘသီမာ နာမ – မည်သည်ကို၊ သမ္မာသမ္ဗုद္ဓေန – သည်၊ နေဝ အနုညာတာ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည် မဟုတ်၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ–ဓမ္မသင်္ဂါဟကထေရ်တို့သည်၊ နဿ ထပိတာ–ထားအပ်သည်လည်း မဟုတ်၊ အပိ စ–အဟုတ်ကား၊ ရာဇရောဓမဟာမတ္တာ–မင်း, မင်း၏အမတ်တို့သည်၊ ဝိဟာရံ–ကျောင်းတိုက်ကို၊ ကာရေတ္တာ–စေပြီး၍၊ ဂါဝုတံ ဝါ–တစ်ဂါဝုတ် အရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အမုယောဇနံ ဝါ–ယူဇနာဝက် အရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ယောဇနံ ဝါ–တစ်ယူဇနာ အရပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သမန္တတော–ကျောင်းတိုက်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ပရိစ္ဆိန္နံတွာ–ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊ အယံ–ဤအပိုင်းအခြားသည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဝိဟာရသ–၏၊ လာဘသီမာ–လာဘသီမ်တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ နာမလိခိတကေ–နာမည်ကို ရေးသားရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ရေးအပ်သော နာမည်ရှိကုန်သော၊) ထမ္ဘေ–တိုင်တို့ကို၊ နိခဏိတွာ–တူးစိုက်၍၊ ယံ–အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုသည်၊ ဧတ္ထန္တရေ–ဤ အပိုင်းအခြား၏ အတွင်း၌၊ ဥပ္ပန္နတိ–ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗံ–သော၊ တံ–ထို ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဝိဟာရသ–အား၊ ဒေမ–လှူပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သိမံ–အပိုင်းအခြားကို၊ ထပေန္တိ–ထားကြကုန်၏၊ အယံ–ဤ အပိုင်းအခြားသည်၊ လာဘသီမာ နာမ–မည်၏။

ဂါမ ၊ပေ၊ ဥဒကုက္ခေပသီမာပိ–ဂါမသိမ် ၊ပေ၊ ဥဒကုက္ခေပသိမ်တို့ကိုလည်း၊ ဝုတ္တာဧေ–ဆိုအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ (သီမာကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊)

လာဘသီမာ။ ။လာဘာယ + ထပိတာ + သီမာ လာဘသီမာ = လာဘ်အကျိုးငှာ ထားအပ်သော သိမ်၊ ထို တစ်ဂါဝုတ် စသည် ပိုင်းခြားအပ်သော အပိုင်းအခြား အတွင်း၌ ဝတ္ထုကဲ့ မြေ, ဥယျာဉ်, ၆ စသည်မှ ထွက်သော ပစ္စည်းသည် ထို ကျောင်းတိုက်နှင့်သာ ဆိုင်၏၊ [နာမံ + လိခိတံ ယေသန္တိ နာမလိခိတကာ၊ တစ်နည်း၊ လိခီယတိ ,တေသူတိ လိခိတာ၊ နာမဿ + လိခိတာ နာမလိခိတကာ (ထမ္ဘာ)။]

ဇနပဒသီမာ နာမ–ဇနပဒသိမ်မည်သည်၊(ဇနပုဒ်၏အိုင်းအခြားမည်သည်၊) ကာသိကောသလရဋ္ဌဒီနံ–ကာသိတိုင်း, ကောသလတိုင်း အစရှိသော တိုင်းကြီး တို့၏၊ အန္တော–အတွင်း၌၊ ဗဟု–ကုန်သော၊ ဇနပဒါ–ဇနပုဒ်တို့သည်၊ (နယ်တို့ သည်၊) ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊ တတ္ထ–ထို ဇနပုဒ်တို့တွင်၊ ဧကေကော–တစ်ခု တစ်ခုသော၊ ဇနပဒပရိဏ္ဍေဒေါ–ဇနပုဒ်အုပိုင်းအခြားတည်း၊ ရဋ္ဌသီမာ နာမ– မည်သည်၊ (တိုင်း၏ အုပိုင်းအခြား မည်သည်၊) ကာသိကောသလလာဒီရဋ္ဌ ပရိဏ္ဍေဒေါ–ကာသိတိုင်း, ကောသလတိုင်း အစရှိသော တိုင်းကြီးတို့၏ အုပိုင်း အခြားတည်း၊ ရဋ္ဌသီမာ နာမ – မည်သည်၊ (တိုင်းပြည်၏ အုပိုင်းအခြား မည်သည်၊) စောဠဘောဂါ–စောဠမင်း၏ သုံးဆောင်ခံစားအပ်သော တိုင်းပြည်၊ ကေရဠဘောဂါ–ကေရဠမင်း၏ သုံးဆောင်ခံစားအပ်သော တိုင်းပြည်၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ဧကေကသ္မာ–တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော၊ ရညော–၏၊ အာဏာ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ–အာဏာ၏ ဖြစ်ရာအရပ်တည်း၊ ဒီပသီမာ နာမ–မည်သည်၊ (ကျွန်း၏ အုပိုင်းအခြား မည်သည်၊) သမုဒ္ဒဿ–သမုဒ္ဒရာ၏ အုပိုင်းအခြားဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္နာ–ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော၊ မဟာဒီပါ စ–ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ အန္တရာ ဒီပါ စ–ကျွန်းကြီးလေးကျွန်းတို့၏ အကြား၌ ဖြစ်သော ကျွန်းငယ်တို့သည်လည်းကောင်းတည်း၊ စက္ကဝါဠသီမာ နာမ–စက္ကဝါဠသိမ် မည်သည်၊ (စက္ကြဝဠာ၏ အုပိုင်းအခြား မည်သည်၊) စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေနေ၀– စက္ကြဝဠာတောင်ဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိစ္ဆိန္နာ–ပိုင်းခြားအပ်သော အုပိုင်းအခြားတည်း။

ဇနပဒသီမာ ၊ပေ၊ ပရိဏ္ဍေဒေါ။ ။**"ဇနပဒပရိဏ္ဍေဒေါ"**၏ နောက်၌ **"ဇနပဒ သီမာ"**ဟု ပါ၌တစ်မျိုး တွေ့ရ၏၊ **"ဇနပဒသီမာ နာမ"**က **"သီမာ နာမ"**နှင့် **"ဇနပဒပရိဏ္ဍေဒေါ"**သည် အနက် အရတူဖြစ်သောကြောင့် နောက်ထပ် ဇနပဒသီမာ တစ်ပုဒ် ပါဖွယ် မလိုတော့၊ နောက်၌ **"ရဋ္ဌသီမာ နာမ ၊ပေ၊ ရဋ္ဌပရိဏ္ဍေဒေါ"**ဟူသော စာသွားကို ထောက်ပါ၊ [**"ကာသိကောသလလာဒီနံ–တို့၏၊ အန္တော ဗဟု ဇနပဒါ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ ဧကေကော–သော၊ ဇနပဒပရိဏ္ဍေဒေါ–သည်၊ ဇနပဒသီမာ နာမ– မည်၏"** ဤသို့ ရှေ့ပြန် လှည့်၍လည်း စပ်နိုင်သည်။]

မှတ်ချက်။ ။တချို့နေရာ၌ တိုင်းကြီးတစ်ခုလုံးကိုပင် **"ကောသလေသု ဇနပဒေ"** စသည်ဖြင့် **"ဇနပဒ"**ဟု ခေါ်ထား၏၊ ဤနေရာ၌ကား ထို တိုင်းကြီးများတွင် ပါဝင်သော မြို့နယ်ကလေးများကိုသာ **"ဇနပဒ"**ဟု ခေါ်ထားသည်၊ ဥပမာ မန္တလေး တိုင်းတွင် ပါဝင်သော မြို့နယ်အသီးသီးရှိရာ မန္တလေးကို **"တိုင်း"**ဟု ခေါ်၍ ကျောက်ဆည်နယ်စသော မြို့နယ်များကို **"ဇနပဒ–နယ်"**ဟု ခေါ်သကဲ့သို့တည်း။

ဇေ၀-ဤသို့လျှင်၊ တောသု သီမာသု-ဤသိမ်တို့တွင်၊ ခဏ္ဍာသီမာယ-ဌ၊ ကေနစိ-တစ်စုတစ်ခုသော၊ ကမ္မေန-ကံကြောင့်၊ သန္ဓိပတိတံ-စည်းဝေးနေသော၊ သံဃံ-ကို၊ ဒိသွာ-၍၊ ဇေတ္ထော သီမာယ-ဤ သိမ်ဌသာ၊ သံဃသ-အား၊ ဒေမိ-လျှုပါ၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တော-လျှောက်အပ်သော်၊ ယာ၀တိကာ-အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အန္တောခဏ္ဍာသီမဂတာ-ခဏ္ဍာသိမ်၏ အတွင်းဌ ရောက်နေကုန်၏၊ တေဟိ-ထိုမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာ၀ေတဗ္ဗံ-ဝေဖန်ရာ၏၊ ဟိ-မှန်၊ တေသံယေ၀-ထို ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့သာ)၊ တံ-ထို သင်္ကန်းစသော ဝတ္ထုသည်၊ ပါပုဏာတိ၊ အညေသံ-အခြားကုန်သော၊ သီမန္တရိကာယ ၀ါ-သီမန္တရိက်ဌ် သော်လည်းကောင်း၊ ဥပစာရသီမာယ ၀ါ-ဥပစာရသိမ်ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ဌိတာနဖွဲ-တည်နေသော ရဟန်းတို့၏(အထံသို့)လည်း၊ နံ ပါပုဏာတိ၊ ပန-ဆက်၊ ခဏ္ဍာသီမာယ-ဌ၊ ဌိတော-တည်သော၊ ရက္ခေ ၀ါ-သစ်ပင်ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတေ ၀ါ-တောင်ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ဌိတသု-တည်သော ရဟန်း၏(အထံသို့)လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်ဌ်၊ ပထ၀ိ၀ေမဇ္ဈဂတသု ၀ါ-မြေကြီး၏ အလယ်ဌ ရောက်နေသော ရဟန်း၏(အထံသို့)လည်းကောင်း၊ ပါပုဏာတိယေ၀-သည်သာ။

ပန-ကား၊ ဣမိသာ ဥပစာရသီမာယ-ဌ၊(ဌိတသ)၊ သံဃသ-အား၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ-လျှုအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ခဏ္ဍာသီမာသီမန္တရိကာသု-ခဏ္ဍာသိမ်, သီမန္တရိက်တို့ဌ်၊ ဌိတာနဖွဲ-တည်သော ရဟန်း၏ (အထံသို့)လည်း၊ ပါပုဏာတိ၊ ပန-ကား၊ သမာနသံ၀ါသသီမာယ-အား၊ [တစ်နည်း၊ သမာနသံ၀ါသသီမာယ-ဌ၊ ဌိတသ သံဃသ-အား၊] ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ-ဤ၊ ဒိန္နံ-သည်၊ ခဏ္ဍာသီမာသီမန္တရိကာသု-တို့ဌ်၊ ဌိတာနံ-တို့၏(အထံသို့)၊ နံ ပါပုဏာတိ၊ အ၀ိပ္ပ၀ါသလာဘသီမာသု-တို့ဌ်၊ (ဌိတသ သံဃသ)၊ ဒိန္နံ-သည်၊ တာသု သီမာသု-ထို အ၀ိပ္ပ၀ါသသိမ်, လာဘသိမ်တို့ဌ်၊

အ၀ိပ္ပ၀ါသသိမ်နှင့် သမာနသံ၀ါသသိမ်အား လျှုရာဌ် ထူးပုံ။ ။သုံးယူနေသောလောက် ကျယ်သောသိမ်ဌ် **"သမာနသံ၀ါသသိမ်အား လျှုပါ၏"**ဟု လျှောက်လျှင် ထိုသိမ်တွင်းဌ် ရှာပါနေမူ ထိုရှာတွင်းဌ်နေသော ရဟန်းတို့လည်းရ၏၊ **"အ၀ိပ္ပ၀ါသသိမ်အား လျှုပါ၏"** ဟု လျှောက်လျှင်ကား **"ဌမတ္တာ ဂါမူ ဂါမူ၀စာရဌ"**ဟု ဆိုသောကြောင့် အ၀ိပ္ပ၀ါသ သိမ်က ရှာဌ် မပြန့်ရကား ရှာတွင်းဌ်နေသော ရဟန်းတို့ မရနိုင်၊- ဦးကာ။

အန္တေဘဝတာန်–အတွင်း၌ ရောက်သော ရဟန်း တို့၏ (အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ၊ ဂါမသီမာဒီသု–ဂါမသိမ် အစရှိသည်တို့၌၊ (ဌိတသ သံဃသ)၊ ဒိန္နံ–သည်၊ တာသံ သီမာနံ–ထို ဂါမသိမ် အစရှိသည်တို့၏၊ အဗ္ဗန္တရေ–အတွင်း၌၊ ဗဒ္ဓသီမာယ–ဗဒ္ဓသိမ်၌၊ ဌိတာနမ္ပိ–တို့၏(အထံသို့)လည်း၊ ပါပုဏာတိ၊ အဗ္ဗန္တရ သီမာဥဒကုဏ္ဍေပသီမာသု–တို့၌၊ (ဌိတသ သံဃသ)၊ ဒိန္နံ၊ တတ္ထ–ထို အဗ္ဗန္တရသိမ်၊ ဥဒကုဏ္ဍေပသိမ်တို့၌၊ [အချို့စာအုပ်၌ **"တတ္ထ တတ္ထ"**ဟု ရှိ၏။] အန္တေဘဝတာန်ယေဝ–တို့၏(အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ ဧနဝဒ ၊ပေ၊ စတ္တာဝါဠ သီမာသုပိ–တို့၌လည်း၊ ဂါမသီမာဒီသု–အစရှိသည်တို့၌၊ ဝုတ္တသဒိသောယေဝ– ဆိုအပ်ပြီးသော အဆုံးအဖြတ်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဝိနိစ္ဆယော– သည်၊ (ဟောတိ)။

ပန–ဆက်၊ ဧမ္ဗျဒီပေ–ဧမ္ဗျဒီပ်၌၊ ဌိတော–တည်သော ဒါယကာသည်၊ တမ္မပဏ္ဏိဒီပေ–သီဟိဠ်ကျွန်း၌၊ သံဃသ–အား၊ ဒမ္မိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဒေတိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တမ္မပဏ္ဏိဒီပတော–မှ၊ ဧကောပိ– တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဂန္တွာ–သွား၍၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ အတွက်၊ ဂဏှိတုံ–ဌာ၊ (ယူခွင့်ကို၊) လဘတိ၊ တတြေဝ–ထို ဧမ္ဗျဒီပ်၌ပင်၊ ဧကော–သော၊ သဘာဂဘိက္ခူ–သဘောတူသော ရဟန်းသည်၊ (သီဟိဠ်ကျွန်းနေ အချို့သော ရဟန်းနှင့် သဘောတူသော သီတင်းသုံးဖော် ရဟန်းသည်၊) သဘာဂါနံ–သဘောတူသော သီဟိဠ်ကျွန်းနေ ရဟန်းတို့၏၊ ဘာဂ–အဖို့ကို၊ သစေပိ ဂဏှာတိ–အကယ်၍မူလည်း ယူအုံ၊ (ဧဝံ သတိပိ)၊ နှ ဝါရေတမ္ဘော–မတားမြစ်ထိုက်၊ ဧဝ–ဤသို့လျှင်၊ တာဝ–စွာ၊ (မည်သည့် သိမ်ဟု မသိသော ဒါယကာမှ ရှေးဦးစွာ၊) ယော–အကြင် ဒါယကာသည်၊ သီမံ–ကို၊ ပရာမသိတ္တာ–သုံးသပ်၍၊ ဒေတိ–၏၊ တဿ–ထို ဒါယကာ၏၊ ဒါနေ–လှူခြင်း၌၊ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတမ္ဘော။

[မည်သည့်သိမ်ဟု သိသော ဒါယကာ၏ သိမ်နာမည်ကို သုံးသပ်၍ လှူပုံမှတစ်ပါး မည်သည့်သိမ်ဟု မသိသော ဒါယကာ၏ သိမ်နာမည်ကို မသုံးသပ်ဘဲ လှူပုံကို ပြလိုသောကြောင့် **"ယော ပန"**စသည်ကို မိန့်၊] ပန–ကား၊ ယော–အကြင် ဒါယကာသည်၊ အသုကသီမာယာတိ–ထို မည်သော သိမ်၌ဟူ၍၊ ဝတ္ထု–လျှောက်ခြင်းဌာ၊ နှ ဇာနာတိ–မသိ၊ (နာ:မလည်း)၊ ဣဝလံ– နာမည်အထူးကို သုံးသပ်ခြင်းမဖက် သက်သက်၊ သီမာတိ ဝစနမတ္တမေဝ–

သိမ်ဟူသော စကားမျှကိုသာ၊ ဇာနန္ဒော–သိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟာရ–သို့၊ ဂန္ဓာ–၍၊ သီမာယ–အား၊ ဒမ္မိ–၏၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ သီမဋ္ဌကသံဃသ–သိမ်ဋ္ဌ တည်သော သံဃာအား၊ ဒမ္မိ–၏၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဘဏတိ–လျှောက်၏၊ သော–ထို ဒါယကာကို၊ ပုဒ္ဓိတဗ္ဗော–မေးထိုက်၏၊ (ကိ'?)၊ သီမာ နာမ–မည်သည်၊ ဗဟုဝိဓာ–များသော အပြားရှိ၏၊ ကတရသိမံ–အဘယ်သိမ်ကို၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်၍၊ ဘဏသိ–လျှောက်သနည်း?၊ ဣတိ (ပုဒ္ဓိတဗ္ဗော၊ သော–ထို ဒါယကာသည်၊) သစေ ဝဒတိ–အုံ့၊ (ကိ'?)၊ အဟံ–သည်၊ အသုက သီမာတိ–ထို မည်သော သိမ်ဟူ၍၊ နံ ဇာနာမိ–မသိပါ၊ သီမဋ္ဌကသံဃော–သည်၊ ဘာဒေတွော–၍၊ ဂဏှာတု–ယူတော်မူပါ၊ ဣတိ (သစေ ဝဒတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) ကတရသီမာယ–အဘယ်သိမ်ဋ္ဌ၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ထိုက်သနည်း?၊ မဟာသိဝတ္ထေရော–**မဟာသိဝ**ထေရ်သည်၊ အာဟ ကိရ–မိန့်တော်မူသတတ်၊ (ကိ'?)၊ အဝိပ္ပဝါသသီမာယ–ဋ္ဌ၊ (မဟာသိမ်ဋ္ဌ၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ၊) ဣတိ (အာဟ ကိရ)။

တတော–ထိုသို့ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ နံ–ထို **မဟာသိဝ**ထေရ်ကို၊ အာဟံသု–လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ'?)၊ အဝိပ္ပဝါသသီမာ နာမ–မည်သည်၊ တိယောဇနာပိ–သုံးယူဇနာ ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ ဧဝံ သန္တေ–ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊ တိယောဇနေ–သုံးယူဇနာ၌၊ ဋ္ဌိတာ–တည်သော ရဟန်းတို့သည်၊ လာဘံ–ကို၊ ဂဏှိဿန္တိ–ယူပါကုန်လတ္တံ့၊ တိယောဇနေ–၌၊ ဋ္ဌတ္တာ–တည်၍၊ အာဂန္တုကဝတ္ထာ–အာဂန္တုကဝတ်ကို၊ ပူရေတွာ–ဖြည့်ကျင့်၍၊ အာရာမ–ကျောင်းတိုက်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ–ဝင်ထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်ပါလတ္တံ့၊ ဂမိကော–ခရီးသွားမည့် ရဟန်းသည်၊ တိယောနံ–သုံးယူဇနာ အရပ်သို့၊ ဂန္တွာ–ရောက်ပြီး၍၊ (ရောက်ပြီးမှ၊) သေနာသနံ–ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို၊ အာပုစ္ဆိဿတိ–ပန်ကြောရပါလတ္တံ့၊ နိဿယပဋိပန္နဿ–နိဿရည်းဖြင့် နေရသော ရဟန်း၏၊ (နိဿရည်းယူနေသော ရဟန်း၏၊) တိယောနေဘိက္ခုမေ–သုံးယူဇနာဘက် လွန်ရာအခါ၌၊ (လွန်ရာအခါကျမှ၊) နိဿယော–နိဿရည်းသည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဿတိ–ငြိမ်းပါလတ္တံ့၊ ပါရိဝါသိကေန–ပရိဝါသ် ဆောက်တည်သော ရဟန်းသည်၊ တိယောဇနံ–ကို၊ အတိက္ကမိတွာ–လွန်၍၊ အရုဏံ–အရုဏ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဥဒ္ဓာပေတဗ္ဗံ–တက်စေထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဘိက္ခုနိယာ–သည်၊ တိယောဇနေ–၌၊ ဋ္ဌတ္တာ–၍၊ အာရာမပုဝေသနံ–အာရာမ်သို့ ဝင်ခြင်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ–ပန်ကြောထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်ပါလတ္တံ့၊ သဗ္ဗံ–သော၊

သမ္ဘ–သော၊ ဧတံ–သော၊ ဧတံ–ဤလာဘ်ကို ယူခြင်းအစရှိသည်သည်၊ ဥပစာရ သိမာယ–ဥပစာရသိမ်၏၊ ပရိဿဒ္ဓေ၁သေနေ၀–အပိုင်းအခြား၏ အစွမ်းဖြင့်သာ၊ ကာတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–သင့်ပါ၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဥပစာရသိမာယမေ၀–ဌ်သာ၊ ဘာဒေတမ္ဗံ–ဝေဖန်ထိုက်ပါ၏၊ ဣတိ (အာဟံသု)။

ကတိကာယာတိ–ကား၊ သမာနလာဘကတိကာယ–တူသော လာဘ်ရှိ အောင် ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်အား၊(**"ဒေတိ"**ဌ် စပ်၊) တေနေ၀–ကြောင့်ပင်၊ သမ္ဘဟုလာ ၊ပေ၊ ဟောန္တိ–ဟူ၍)၊ (ဘာဝါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ တတြ–ထို **"ကတိကာယ ဒေတိ"**ဟူသော ပါဠိရပ်ဌ၊ ဧ၀–သို့၊ ကတိကာ–ကတိကဝတ်ကို၊ ကာတမ္မာ – ပြုထိုက်၏၊ ဧကသ္မိံ – သော၊ ဝိဟာရေ – ကျောင်းတိုက်ဌ၊ သန္ဓိပတိတေဟိ–စည်းဝေးကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ (သာ၀ေတမ္ဗံဌ် စပ်၊) ယံ ဝိဟာရံ–အကြင် ကျောင်းတိုက်ကို၊ သဂ်ဃိတုကာမာ–ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သမာနလာဘံ–တူသော လာဘ်ရှိသည်ကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊ ဣဒ္ဓန္တိ–အလိုရှိကုန်၏၊ တသ၊–ထို ကျောင်းတိုက်၏၊ နာမ–အမည်ကို၊ ဂဟေတ္မာ–ယူ၍)၊ အသုကော နာမ–ထိုမည်သော၊ ဝိဟာရော–သည်၊ ပေါရာဏာ ကော–ရှေးဌ် ဖြစ်၏၊ ဣတိ ၀ါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါဓိဝုတ္ထော–ဘုရားရှင် သည် သီတင်းသုံးတော်မူအပ်ပြီ၊ (ဘုရားရှင်သည် သီတင်းသုံးတော်မူဖူးပြီ၊) ဣတိ ၀ါ–သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပလာဘော–နည်းသော လာဘ်ရှိ၏၊ ဣတိ ၀ါ–သော်လည်းကောင်း၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မထား တစ်ပါး၊ ပေ၊ ကာရဏံ– အကြောင်းကို၊ ၀တ္တာ–ပြောပြီး၍)၊ တံ ဝိဟာရံ–ကို၊ ဣမိနာ ဝိဟာရေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ ဧကလာဘံ–တူသောလာဘ်ရှိသည်ကို၊ ကာတုံ–ဌာ၊ သံ၊ဃသ–အား၊

သမ္ဘမေတံ။ ။လာဘ်ရသော နေရာနှင့် အာဂန္တုကဝတ် စသည် ပြုရာတို့ သဘောတူ ဖြစ်သောကြောင့် လာဘ်ဝေရက အဝိပ္ပဝါသသိမ် (မဟာသိမ်) ဖြစ်နေလျှင် ထို အလုံးစုံသော ဝတ်များကို သုံးယူဖနာလောက်က ပြုရလိမ့်မည်ဟု လျှောက်ကြသည်၊ ထိုစကားကို ကြားရသောအခါ **မဟာသိ**ထေရ်လည်း ဥပစာရသိမ်ဌ်သာ ဝေဖန်ဖို့ရန် သဘောတူတော်မူသည်။

သမာနလာဘကတိယာယ။ ။သမာနော+လာဘော ယေသ္မိ သမာနလာဘာ၊ သမာနလာဘာယ–တူသော လာဘ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ+ကတာ+ ကတိကာ–ကတိကဝတ်တည်း၊ သမာနလာဘကတိကာ–ဝတ်။

ရုစ္စတိ–နှစ်သက်အပ်ပါ၏လော၊ ဣတိ–သို့၊ တိကွတ္တေ–သုံးကြိမ်၊ သာဝေတမ္ဗံ–ကြားသိစေထိုက်၏၊ [**"တံ ဝိဟာရံ ၊ပေ၊ ရုစ္စတိ"**ဟူသော စကားကို မည်သည့်ဘာသာဖြင့်မဆို ပြောနိုင်သည်။] ဇေတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကြားသိစေခြင်းဖြင့်၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ–၌၊ နိသိန္နောပိ–နေသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဣဓ–ဤကျောင်းတိုက်၌၊ နိသိန္နောဝ–နေသည်မည်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ [လာဘ်အတူ ရသောကြောင့် ထို ကျောင်းတိုက်၌ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဤ ကျောင်းတိုက်၌ နေသော ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်တော့သည်–ဟူလို၏] တသ္မိံ ဝိဟာရေပိ–၌လည်း၊ သံဃေန–သည်၊ ဧဝမေဝ–ဤအတူသာလျှင်၊ ကာတဗ္ဗံ–ပြုထိုက်၏၊ ဇေတ္တာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပြုခြင်းဖြင့်၊ ဣဓ–ဤ ကျောင်းတိုက်၌၊ နိသိန္နောပိ–သည်လည်း၊ တသ္မိံ–ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ နိသိန္နောဝ–သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဧကသ္မိံ–တစ်ခုသော ကျောင်းတိုက်၌၊ လာဘော– ကို၊ ဘာဒိယမာနေ– ဝေဖန်အပ်သော်၊ ဣတရသ္မိံ– အခြား ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒ္ဒိတသ–တည်သော ရဟန်း၏၊ ဘာဂ–အဖို့ကို၊ ဂဟေတုံ–ယူခြင်းဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ ဧဝံ–ဤသို့လျှင်၊ ဧကေန–တစ်ခုသော၊ ဝိဟာရေန–နှင့်၊ သဒ္ဓိं– ကွ၊ ဗဟူပိ– ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဝါသာ– ကျောင်းတိုက်တို့ကို၊ ဧကေလာဘာ–တူသော လာဘ်ရှိသည်တို့ကို၊ ကာတမ္ဘာ–ပြုနိုင်ကုန်၏။

ဘိက္ခာပညတ္တိယာတိ–ကား၊ အတ္တနော–မိမိဟူသော ဒါယကာ၏၊ ပရိစ္ဆာဂပညာပနဋ္ဌာနေ–စွန့်ကြဲအပ်သော ဆွမ်းစသည်ကို ဝတ်တည်ထားရာ အရပ်၌၊ (ဒေတိ)၊ တောနေ၀–ကြောင့်ပင်၊ ယတ္ထ ၊ပေ၊ ကရီယန္တိ–ဟူ၍၊ (ဘဂဝါ)၊ အာဟ–ပြီ၊ တသ–ထို **"ယတ္ထ သံဃသ"** အစရှိသော ပါဠိရပ်၏၊ အတ္ထော– ကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတမ္ဘော)၊ ယသ္မိं ဝိဟာရေ– ၌၊ ဣမသ စီဝရ ဒါယကသ–ဤ သက်နိ: ဒါယကာ၏၊ သန္တက–သော၊ သံဃသ–ဖို့၊ ပါကဝတ္ထုं ဝါ – ချက်အပ်သော ဆွမ်း၀တ်သည်မူလည်း၊ ဝတ္ထတိ – ဖြစ်၏၊

ဘိက္ခာပညတ္တိယာ။ ။ပညပီယတိ (ပဋ္ဌပီယတိ) ဇေတ္တာတိ ပညတ္တိ၊ ဘိက္ခာယ+ ပညတ္တိ ဘိက္ခာပညတ္တိ–အမြဲ ဆွမ်း၀တ်တည်ထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၊ ဆွမ်း၀တ်ကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် မှတ်ပြောသည်၊ ကျောင်းဆောက်ထားရာ ဌာန, အမြဲ ဆေးပစ္စည်း ထောက်ပံ့ထားရာ ဌာန စသည်တို့ကိုလည်း **"ဘိက္ခာပညတ္တိ"**၌ သွင်းယူပါ။

[ဆွမ်းဝတ်ကို ဥပလက္ခဏနည်းအားဖြင့် မှတ်၍ ဆိုသည်၊ အမြဲ ဆန်ထောက်နေခြင်း စသည်ကိုလည်း **"ပါကဝတ္တ"**၌ သွင်းယူပါ၊ ပါကဝတ္တန္တိ နိဗဒ္ဓဒါနံ-ဝိမတိ၊] ယသ္မိ ဝိဟာရေ ဝါ-၌မူလည်း၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အတ္တနော-မိမိဟူသော ဒါယကာ၏၊ ဘာရံ-ဘာဝန်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ သဒါ-အခါခပ်သိမ်း၊ ဂဟေ-အိမ်၌၊ ဘောဇေတိ-ဆွမ်းကျွေး၏၊ ယတ္တ ဝါ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌လည်း၊ အနေန- ဤ သက်နှံးဒါယကာသည်၊ အာဝါသော ဝါ- ကျောင်းကိုမူလည်း၊ ကာရိတောာ-ဆောက်လုပ်စေအပ်ပြီ၊ သလာကဘတ္တာဒိနိ ဝါ-သလာကဘတ် အစရှိသည်တို့ကိုမူလည်း၊ နိဗဒ္ဓါနိ-အမြဲ ဖွဲ့စပ်အပ်ကုန်ပြီ၊ (အမြဲ ဝတ်တည်ထားအပ်ကုန်ပြီ၊) [**"ယသ္မိ ဝါ ဝိဟာရေ၊ ယတ္တ ဝါ"**ဟု ဝိကပ်တစ်တွဲ ပြု၍ **"အာဝါသော ဝါ၊ သလာကဘတ္တာဒိနိ ဝါ"**ဟု ဝိကပ်တစ်တွဲ ပြုပါ၊] ပန-ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ သမ္ဘာဝနာကား၊ ယေန-အကြင် သက်နှံးဒါယကာသည်၊ သကလောပိ-သော၊ ဝိဟာရေ-ကို၊ ပတိဋ္ဌာပိတောာ-တည်စေအပ်ပြီ၊ တတ္ထ-ထိုသက်နှံးဒါယကာ၌၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ-ခုဝကာရရှိ၏ဟု ဆိုဖွယ်သည်ပင်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဣမေ-ဤပါကဝတ္တအစရှိသော အမြဲပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့သည်၊ ခုဝကာရာ နာမ-ရတို့ မည်၏၊ တသ္မာ-ကြောင့်၊ သော-ထို သက်နှံးဒါယကာသည်၊ ယတ္တ-အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ မယံ-၏၊ ခုဝကာရာ-အမြဲ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရီယန္တိ-ပြုအပ်ကုန်၏၊ တတ္ထ-ထိုကျောင်းတိုက် ၌၊ ဒမ္မိ-လျှပါ၏၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ တတ္ထ-၌၊ ဒေထ-လျှပါကုန်၊ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ သစေ ဘဏာတိ-အကယ်၍ လျှောက်အံ့၊ (ဒေထသတိ)၊ ဗဟုသု-ကုန်သော၊ ဌာနေသု-အရပ်တို့၌၊ ခုဝကာရာ-တို့သည်၊ စေပိ ဟောန္တိ-

---

ခုဝကာရာ။ ॥ကရီယန္တေတိ ကာရာ၊ ခုဝံ+ကာရာ ခုဝကာရာ-ဆွမ်းဝတ်, ကွမ်းဝတ်, လက်ဖက်ဝတ်မှ စ၍ အမြဲ ကျောင်းဆောက်ထားခြင်း, မိမိက စ၍ တည်ထားအပ်သော ကျောင်းတိုက်၊ ဤသို့ အမြဲ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုများကို **"ခုဝကာရာ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [ယောနောဌ္ဌကား ပါကဝတ္တ စသည်ကို အရမကောက်ဘဲ ပါကဝတ် စသည်တို့၏ဖြစ်ရာ ကျောင်းတိုက်ဌာနကို **"ခုဝကာရာ"** အရုကောက်လေသည်၊ ဣမေဟု ပါကဝတ္တသ ဝတ္တနဌာနာဃေ ဝိဟာရာ၊ ခုဝေန+ ကရီယန္တိတိ ခုဝကာရာ၊ ဝိဟာရာ၊] ဤစကားကို **"ယတ္တ ခုဝကာရာ ကရီယန္တိ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌ ခုဝကာရတို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏"**ဟူသော ပါဠိတော်စကားဖြင့် စဉ်းစားပါ။

အကယ်၍မူလည်း ရှိစေကုန်ဦးတော့၊ (ဇဝ် သတိပ်)၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌၊ ဒိန္နမေဝ–သည်သာ၊ ဟောတိ။

ပန–ဆက်၊ ဧကသ္မိံ–သော၊ ဝိယာဝရေ–၌၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဗဟုတရာ–သာ၍ များကုန်သည်၊ သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အုံ၊ (ဇဝ် သတ်)၊ တေဟိ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဒါယကာဒါ အလျှောက်ခံရသော ရဟန်းတို့သည်၊) ဝတ္တဗ္ဗံ–ပြောဆိုရာ၏၊ (ကိံ?)၊ တုမှာကံ–သင် ဒါယကာတို့၏၊ ခုဝကာရေ–အမြဲ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိရာ ကျောင်း၌၊ ဝါ– တွင်၊ [ဤနေရာ၌ ခုဝကာရ အရ ကျောင်းကို အရကောက်မှ သင့်မည်။] ဧကတ္ထ–တစ်ခုသော ကျောင်း၌၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ ဗဟူ– များကုန်၏၊ ဧကတ္ထ– ၌၊ (ဘိက္ခူ)၊ အပ္ပကာ–နည်းကုန်၏၊ ဣတိ – သို့၊ (ဝတ္တဗ္ဗံ)၊ ဘိက္ခုဂဏနာယ – ရဟန်းတို့၏ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ဂဏ္ဌထ–ယူပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ သစေ ဝဒတိ–အုံ၊ (ဇဝ် သတိ)၊ တုဏ–ထို လျှောက်အပ်သည့်အတိုင်း၊ ဘာဒေတွာ–ဝေဖန်၍၊ ဂဏ္ဌိတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ။

စ–ဆက်၊ ဇတ္ထ–ဤ လှျုဖွယ်ဝတ္ထုတို့တွင်၊ ဝတ္ထဘေသဇ္ဇာဒိ–အဝတ်,ဆေး အစရှိသော လှျုဖွယ်ဝတ္ထုကို၊ အပ္ပကဒ္ဓိ–အနည်းငယ်ကိုလည်း၊ သုခေန–လွယ်ကူ သဖြင့်၊ ဘာဒေယတိ–ဝေဖန်အပ်၏၊ (ဝေဖန်နိုင်၏၊ ဖြတ်၍, ခွဲခြမ်း၍ ဝေဖန်လို့ ဖြစ်၏၊) ပန–ကား၊ မဒ္ဓေ ဝါ–ညောင်စောင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဌကံ ဝါ–အင်းဟုဥ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကမေဝ–တစ်ခုတည်းသည်သာ၊ ယဒိ ဟောတိ–အုံ၊ (ဇဝ် သတိ)၊ တံ–ထို ဒါယကာကို၊ ပုစ္ဆိတ္တာ–မေးမြန်း၍၊ ယဿ ဝိဟာရဿ ဝါ – အကြင် ကျောင်းတို့ကိုဖို့သော်လည်းကောင်း၊ ဧကဝိဟာရေပိ–တစ်ခုသော ကျောင်းတိုက်၌ဌလည်း၊ ယဿ သေနာသနဿ ဝါ–အကြင် ကျောင်းဖို့သော်လည်းကောင်း၊ သော–ထို ဒါယကာသည်၊ ဝိစာရေတိ–စီမံ၏၊ တတ္ထ–ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ (ထိုကျောင်း၌)၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ အသုကဘိက္ခု–ထို မည်သော ရဟန်းသည်၊ ဂဏ္ဌာတု–ယူပါလော၊ ဣတိ–သို့၊ သစေ ဝဒတိ–အုံ၊ (ဇဝ် သတိ ဂဏ္ဌိတုံ)၊ ဝဋ္ဋတိ။

မယ္ယံ–၏၊ ခုဝကာရေ–၌၊ ဒေထ–ပေးပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–လျှောက်၍၊ အဝိစာရေတ္တာဝ–မစီမံမူ၍သာ၊ အထ ဂဏ္ဌတိ–အုံ၊ (ဇဝ် သတိ)၊

သံဃသာပိ–အားလည်း၊ ဝိစာရေတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–၏၊ [**"ဝိစာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ"** အရ စိမ်ပုံကို ပြလိုရ်ု **"ဇဝံ ပန"**စသည်ကို မိန့်,] ပန–ဆက်၊ ဇဝ–သို့၊ (သံဃေန–သည်,) ဝိစာရေတမ္ဗံ–စိမ်ထိုက်၏၊ (ကိံ?)၊ သံဃတ္ထေရသ–၏၊ ဝသန္ဒဘာနေ–နေရာကျောင်း၌၊ ဒေထ–ကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္ထမ္ဗံ–ရာ၏၊ တသ–ထို သံဃာ့ထေရ်၏၊ သေနာသနံ–အိပ်ရာနေရာသည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ–ပြည့်စုံသည်၊ သစေ ဟောတိ–အံ့၊ (ဇဝံ သတိ)၊ ယတ္ထ–အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ (သေနာသနံ)၊ နပ္ပဟောတိ–မလောက်၊ တတ္ထ–၌၊ ဒါတမ္ဗံ–ရာ၏၊ ဧကေ–သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ မယ္ဟံ–တပည့်တော်၏၊ ဝသန္ဒဘေနေ–နေရာကျောင်း၌၊ သေနာသနပရိဘောဂဘဏ္ဍာ–ကျောင်းအသုံးအဆောင် ဘဏ္ဍာသည်၊ နတ္ထိ–မရှိပါ၊ ဣတိ သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဇဝံ သတိ)၊ တတ္ထ–ထို ကျောင်း၌၊ ဒါတမ္ဗံ–ရာ၏၊ (**"ဣတိ ဝိစာရေတမ္ဗံ"**ဟု ပြန်လှည့်။)

သံဃသ ဒေတိတိ–ကား၊ ဝိဟာရံ–သို့၊ ပဝိသိတ္တာ–ဝင်ပြီး၍၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ သံဃသ–အား၊ ဒမ္မိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒေတိ–အံ့၊ **သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတောနာ**တိ–ကား၊ ဥပစာရသီမာယ–ဥပစာရသိမ်၌၊ ဌိတေန–တည်သော၊ သံဃေန–သည်၊ ဃဏ္ဋိ–ခေါင်းလောင်း စသည်ကို၊ ပဟရိတ္တာ–တီးခတ်ပြီး၍၊ ကာလံ–သင်္ကန်းဝေချိန်ကို၊ ဃောသေတ္တာ–ကြွေးကြော်ပြီး၍၊ ဘာဇေတမ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏၊ [ကထိန်အာနိသင် ရရာဇေတ် မဟုတ်သော ကာလ၌ လျှူသောကြောင့် သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတသံဃာက ဝေယူရသည်၊] သီမမ္ဗဒ္ဓသ–ဥပစာရသိမ် အတွင်း၌ တည်သော၊ အသမ္ဗဒ္ဓတ္တသာပိ–မရောက်လာသော ရဟန်း၏လည်း၊ (ဝေစု ဝေရာသို့ မရောက်လာသော ရဟန်း၏လည်း၊) ဘာဂံ–အဖို့ကို၊ ဂဏ္ဍန္တော–ယူသော ရဟန်းကို၊ နု ဝါရေတမ္ဗော–မတားမြစ်ထိုက်၊ ဝိဟာရော–သည်၊ မဟာ–ကျယ်သည်၊ ဟောတိ–အံ့၊ ထေရာသနတော–ထေရ်ကြီး၏ နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ဝတ္ထေသု–သင်္ကန်းလျှာအဝတ်တို့ကို၊ ဒိယမာနေသု–ပေးဝေအပ်ကုန်စဉ်၊ အလသဇာတိကာ–ပျင်းသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ မဟာထေရာ–ဝါနှစ်ဆယ်ကျော်ပြီး ထေရ်ကြီးတို့သည်၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ–ရောက်လာကုန်အံ့၊ ဘန္တေ–တို့၊ ဝိသတိဝဿာန–ဝါ နှစ်ဆယ်ရသော ထေရ်တို့အား၊ ဒိယျတိ–ပေးဝေအပ်ပါ၏။ (ပေးဝေနေပါ၏။) တုမှာကံ–ဝါနှစ်ဆယ် ကျော်ပြီးသော အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဌိတိကာ–တည်စဉ်သည်၊ အတိက္ကန္တာ–လွန်သွားပါပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ နု ဝတ္ထမ္ဘာ–မလျှောက်ထိုက်ကုန်၊ ဌိတိကံ–ကို၊ ဌပေတွာ–ရပ်ထား၍၊ တေသံ–ထိုထေရ်ကြီးတို့အား၊ ဒတ္တွာ–ပေးပြီး၍၊ ပစ္ဆာ–မှ၊

ဌိတိကာယ–တည်ကြောင်း အစဉ်အားဖြင့်၊ ဒါတမ္ဘံ၊ [ဌိတိကာ၏ အမှမ်ပွာယ်ကို ရှေ့၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အသုကဝိဟာရေ–ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟုံ–စွာ၊ စီဝရံ–သည်၊ ဥပ္ပန္နံ ကိရ–ဖြစ်သတတ်၊ ဣတိ–ဤသို့၊ သုတ္တာ–ကြား၍၊ ယောဇနန္တရိက ဝိဟာရတောပိ–တစ်ယူဇနာ ကွာခြားသော ကျောင်းတိုက်မှလည်း၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ–လာကုန်အံ့၊ သမ္မတ္တာသမ္မတ္တာနံ–ရောက်လာ ရောက်လာသော ရဟန်းတို့အား၊ ဌိတဌာနတောပိ–တည်ရာအရပ်မှ၊ (တည်ရာအစဉ်မှ၊) ပဋ္ဌာယ–၍၊ ဒါတမ္ဘံ–ရာ၏၊ အသမ္မတ္တာနမ္ပိ–မရောက်လာသေးကုန်သော်လည်း၊ (ဝေစု ဝေရာသို့ မရောက်လာသေးကုန်သော်လည်း၊) ဥပစာရသိမ်–သို့၊ ပဝိဋ္ဌာန်–ဝင်ပြီးသော ရဟန်းတို့ဖို့၊ အန္တေဝါသိကာဒီသု–အန္တေဝါသိက အစရှိသူတို့သည်၊ ဂဏှန္တေသု–ကိုယ်စားယူကုန်လတ်သော်၊ ဒါတဗ္ဗမေဝ–ပေးထိုက်သည်သာ၊ ဥပစာရသိမာယ–၏၊ ဗဟိ–ပြင်ဘက်၌၊ ဌိတာနံ–တည်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဝါ–တို့ဖို့၊ ဒေထ–ကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝဒန္တိ–ကုန်အံ့၊ (အန္တေဝါသိက စသူတို့က ပြောကုန်အံ့၊) နှ ဒါတဗ္ဗံ–မေးထိုက်၊ ပန–ဆက်၊ ဥပစာရသီမံ–သို့၊ သြက္ကမေ္တဟိ–သက်ရောက်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဇကာဗဒ္ဓါ–တစ်စပ်တည်း စပ်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ–၍၊ အတ္တာနော–၏၊ ဝိဟာရဒ္ဒါရေ ဝါ–ကျောင်းတိုက်၏ တံခါး၌သော်လည်းကောင်း၊ အန္တောဝိဟာရေယေဝ ဝါ–ကျောင်းတိုက်တွင်း၌သာလျှင်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ပရိသဝသေန–ပရိသတ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သီမာ–ဥပစာရသီမ်သည်၊ ဝမိတာ နာမ–တိုးပွားသည် မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ သံဃနဝကသ–သံဃနောရဟန်းအား၊

ပရိသဝသေန သီမာ။ ။တောင်ဘက်ကျောင်းတိုက်၌ သက်နံ့လျှာ အဝတ်တွေ ဝေစရာ မျှားစွာရှိ၏ဟု ကြားသောကြောင့် မြောက်ဘက်ကျောင်းတိုက်က ရဟန်းများသည် သက်နံ့ဝေချိန်ကို မှန်း၍ လာနေကြရာ သက်နံ့ ဝေသော နေရာနှင့် ထိုမြောက်ဘက်ကျောင်းတိုက်က သံဃာများ တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်နေသည်၊ ထိုသို့ဖြစ်နေရာ၌ အချို့ရဟန်းများသည် သူတို့ ကျောင်းတိုက်၏ တံခါးပေါက်မှာ ရှိနေသေး၍ တစ်ချို့က ကျောင်းတိုက်အတွင်းမှာပင် ရှိနေသေးစေကာမူ ထေရ်စဉ်ဝါစဉ် ရောက်လာသောအခါ ထို ရဟန်းများအတွက် အစားယူမည်သူရှိက ပေးရမည်၊ ဘာကြောင့်နည်း? သံဃာချင်း ဆက်နေသည့်အတွက် တောင်ဘက်ကျောင်းတိုက်၏ ဥပစာသည် မြောက်ဘက် ကျောင်းတိုက်တွင်းတိုင်အောင် ကျယ်ပြန့်သွားသောကြောင့်တည်း။

(ဝေစု ယူဖို့ရန် လာသော သံဃာတို့တွင် အငယ်ဆုံး ရဟန်းအား၊) ဒိန္နေပိ–ပေးအပ်ပြီးပါသော်လည်း၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ အာဂတာနံ–ရောက်လာသော ရဟန်းတို့အား၊ ဒါဘဗ္ဗမေဝ–သည်သာ၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ ဒုတိယဘာဂေ–ဒုတိယအဖို့သည်၊ ထေရာသနံ–ထေရ်ကြီး၏ နေရာသို့၊ အာရုဠ္ဍေ–တက်ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ အာဂတာနံ–နောက်မှ ရောက်လာသော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)၊ ပဌမဘာဂေါ–သည်၊ နေ ပါပုဏာတိ၊ ဒုတိယဘာဂတောပိ–မှ၊ ဝဿဂ္ဂေန–ဝါ အပိုင်းအခြား အားဖြင့်၊ (ဝါစဉ်အားဖြင့်၊) ဒါတဗ္ဗံ–ရာ၏။

ဧကသ္မိံ–သော၊ ဝိဟာရေ–ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒဿ–တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ ဒဿ–ဆယ်ထည်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ–သက်နီးလျှာအဝတ်တို့ကို၊ သံဃဿ–အား၊ ဒေမ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ–ကုန်အံ့၊ ပါဠေ–ကို–အသီးအသီး၊ ဘာဒေတမ္ဗာနိ–ဝေဖန်ထိုက်ကုန်၏၊ သမ္ဘာနေ၀–အလုံးစုံသော သက်နီးလျှာအဝတ်တို့သည်ပင်၊ အမှာက–ငါတို့ ဆယ်ပါး၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာန္တိ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ဂဟေတွာ–တပေါင်းတည်းယူ၍၊ သစေ ဂဏ္ဍန္တိ–ကုန်အံ့၊ (ဧ၀ं သတိ)၊ ဒုပ္ပာပိတာနိ စေ၀–မကောင်းသဖြင့် ရောက်စေအပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂဟိတာနိ စ–မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ)၊

ဒုတိယဘာဂေ၊ ပေ၊ အာရုဠ္ဍေ။ ။ဒုတိယဘာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရုဠ္ဍေတိ ယာ၀ သံဃနေ၀ကေ၀ါရံ သမ္ဘေသံ ဘာဂံ ဒတ္တာ စီ၀ရေ အပရိကိဏ္ဏော ပုန သမ္ဘေသं ဒါတုံ ဒုတိယဘာဂေ ထေရဿ ဒိန္နေတိ အတ္ထော၊–ပထမအကြိမ်အဖြစ်ဖြင့် အားလုံး ပေးပြီးနောက် သက်နီး မကုန်သေးခဏ ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ်ဖြင့် ထပ်၍ ဝေဖို့ရန် ထေရ်ကြီးအား ပေးအပ်ပြီးသော်–ဝိမတိ။

ဒုပ္ပာပိတ၊ ဒုဂ္ဂဟိတ။ ။သက်နီး ဝေရာ၌ ဆယ်ပါးကို တစ်ထည်စီ ဝေမှ ဝေသူ့ဘက်က ကောင်းစွာ ဝေရာရောက်သည်၊ ထိုသို့ ဝေသည်ကို ယူမှလည်း ယူသူ့ဘက်က ကောင်းစွာယူရာရောက်သည်၊ ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ **"ဆယ်ထည်လုံး ငါတို့အား ရောက်၏"**ဟု အမိဌာန်၍ ယူလိုက်လျှင် ဝေသူကလည်း ဒုပ္ပာပိတ–မကောင်းသဖြင့် ရောက်စေအပ်သည် မည်၏၊ ထိုသို့ ဝေသည်ကို လက်ခံယူသူကလည်း ဒုဂ္ဂဟိတ–မကောင်းသဖြင့် ယူရာရောက်သည်၊ **"အဝေလည်း မမြောက်, အယူလည်း မမြောက်"**ဟူလို၊ ထိုသို့ ဒုပ္ပာပိတ၊ ဒုဂ္ဂဟိတ ဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျှ မပိုင်ဘဲ သံဃာ ဖြစ်မြဲဖြစ်နေသည်။

ဂတဂတဌာနေ–ရောက်အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်၌၊ သံဃီကာနေ၀–သံဃီကတို့သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ ပန–အနှယ၊ ဧကံ–တစ်ထည်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ ဣဒံ–ဤ သင်္ကန်းလျှာအ၀တ်သည်၊ တုမှာကံ-အရှင်ဘုရား တို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ–ရောက်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သံဃဿ ဒေတု–အား၊ ဒတွာ–၍၊ သေသာနိ–ကြွင်းသော သင်္ကန်းလျှာအ၀တ် တို့သည်၊ အမှာကံ-တာ၀ဋ္ဌတော်တို့၏ (အထံသို့)၊ ပါပုဏန္တိ–ရောက်ပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဂဟေတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ။

ကေမေ၀–တစ်ထည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဝတ္ထု–ကို၊ သံဃဿ–အား၊ ဒေမ–လျှူပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ အာဟာရန္တိ–ဆောင်ယူလာ ကုန်အံ့၊ အဘာ၀ေတွာ၀–မ၀ေဖန်မမှ၍သာ၊ အမှာကံ-ငါတို့ ဆယ်ပါး၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏန္တိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ ဂဏ္ဍန္တိ–ကုန်အံ့၊ ဒုဗ္ဘပိတ္ဆွေ၀–မကောင်း သဖြင့် ရောက်စေအပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒုဂ္ဂဟိတ္ဆူ–မကောင်းသဖြင့် ယူအပ် သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ပန–အနှယ၊ သတ္တကေန–ဓားငယ်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဟလိဒ္ဒအာဒိနာ ၀ါ–နနွင်း အစရှိသည်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လေခံ–အရေးအသားကို၊ ကတွာ–ပြုပြီး၍၊ ဧကံ–သော ကောဌာသံ–အစုကို၊ (ပါတေတွာ၌ စပ်)၊ ဣမံ ဌာနံ–ဤအရပ်သည်၊ တုမှာကံ–တို့အား၊ ပါပုဏာတိ– ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သံဃဿ ဒေတု–၏(အထံသို့)၊ ပါပေတွာ– ရောက်စေပြီး၍၊ သေသံ (ဌာနံ)–သည်၊ အမှာကံ ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန–ဗျတိရိကံ၊ ဝတ္ထုသေ၀–၏ပင်၊ ယံ ပုဗ္ဗံ ၀ါ–အကြင် ပန်းပွင့်သည်လည်းကောင်း၊ (ယာ) ဝလိ ၀ါ–အကြင် အတွန့်သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–ထို ပန်းပွင့်ဖြင့်၊ (ထိုအတွန့်ဖြင့်)၊ ပရိဏ္ဍေ၁–အပိုင်းအခြားကို၊ ကာတုံ နဝ ဝဋ္ဋတိ၊ [နနွင်း စသည်ဖြင့် အပိုင်းအခြား ပြုသကဲ့သို့ အ၀တ်တွင်ပါသော ပန်းပြောက် သို့မဟုတ် အတွန့်များဖြင့် အပိုင်းအခြား မလုပ်ပါနှင့်–ဟူလို၏।] ဧကံ–တစ်မျှင်သော၊ တန္တံ–ချည်မျှင်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ ဣဒံ ဌာနံ–သည်၊ တုမှာကံ ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်၍၊ သံဃဿ ဒေတု၁ သေသံ (ဌာနံ)–သည်၊ အမှာကံ ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ သစေ ဂဏ္ဍန္တိ–ကုန်အံ့၊ (ဇ၀ သတိ)၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဏ္ဍံ ဧဏ္ဍံ–အပိုင်းအပိုင်းကို၊ ဆိန္နိတွာ–ဖြတ်ပြီး၍၊ ဘာဒိယမာနံ– ဝေဖန်အပ်သော သင်္ကန်းလျှာအ၀တ်သည်၊ ဝဋ္ဋတိယေ၀–သည်သာ။

ဇကဘိက္ခုကေ-တစ်ပါးသော ရဟန်းရှိသော၊ ဝိဟာရေ-၌၊ သံဃသ-အား၊ ဝါ-ဖို့၊ စီဝရေသု-တို့သည်၊ ဥပဂန္ဓေသု-ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဖြင့်သာ၊ (သံဃိက စီဝရုဗ္ဘဝဒကထာဝယ် **"အဓိဋ္ဌာတုံ"**၏ အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ၊) သော ဘိက္ခု-သည်၊ သဗ္ဗာနိ-အလုံးစုံသော သက်နိုးတို့သည်၊ မယှံ-ငါ၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏန္တိ-ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ အဓိဋ္ဌာန်၍၊ သစေ ဂဏှာတိ-အုံ့၊ (၉ဝ သတိ)၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ-ကောင်းစွာယူအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန-ထိုသို့ပင် သုဂ္ဂဟိတာဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဒ္ဒိတိကာ-တည်ရာ အစဉ်သည်၊ နိ တိဋ္ဌတိ-မတည်၊ ဧကေကံ-တစ်ထည် တစ်ထည်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတ္တာ-ထုတ်ဆောင်၍၊ ဣဒံ-ဤ သက်နိုးသည်၊ မယှံ ပါပုဏာတိ၊ ဣတိ-၍၊ သစေ ဂဏှာတိ-အုံ့၊ (၉ဝ သတိ)၊ ဒ္ဒိတိကာ-သည်၊ တိဋ္ဌတိ-၏၊ တတ္ထ-ထို ဒ္ဒိတိကာ တည်, မတည်နှစ်မျိုးတွင်၊ ဒ္ဒိတိကာယ-သည်၊ အဋ္ဌိတာယ-မတည်လတ်သော်၊ ပုန-ဖန်၊ အညသ္မိံ-သော၊ စီဝရေ-သည်၊ ဥပဂန္ဓေ-လတ်သော်၊ ဧကော-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အုံ့၊ (၉ဝ သတိ)၊ မဇ္ဈေ-အလယ်၌၊ ဆိန္ဒိတ္တာ-၍၊ ဒ္ဝိဟိဝိ-နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဂဟေတဗ္ဗံ-ယူရာ၏၊ ဒ္ဒိတိကာယ-သည်၊ ဒ္ဒိတာယ-လတ်သော်၊ ပုန-ဖန်၊ အညသ္မိံ စီဝရေ ဥပဂန္ဓေ၊ နဝကတရော-သီတင်းငယ်သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အုံ့၊ (၉ဝ သတိ)၊ ဒ္ဒိတိကာ-သည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်သို့၊ သြရောဟတိ-သက်၏၊ [နောက်မှ ရောက်လာသော သီတင်းငယ် ရသည်-ဟူလို့!] ဝုဗုတရော-သီတင်းကြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အုံ့၊ (၉ဝ သတိ)၊ ဒ္ဒိတိကာ-သည်၊ ဥဒ္ဓံ-အထက်သို့၊ အာရောဟတိ-တက်၏၊ [ထေရ်ကြီး ရသည်-ဟူလို့!] အညော-အခြားသော ရဟန်းသည်၊ အထ နတ္ထိ-အုံ့၊ (၉ဝ သတိ)၊ အတ္တနော-၏(အထံသို့)၊ ပါပေတွာ-ရောက်စေ၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပန-ဆက်၊ သံဃသ ဒေမာတိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခု သံဃသ ဒေမာတိ ဝါ-ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ယေန ကေနစိ-အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သံဃ-ကို၊ အာမသိတ္တာ-သုံးသပ်၍၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သော သက်နိုးသည်၊ ပံသုကူလိကာနံ-ပံသုကူစုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့အား၊ နဝဋ္ဋတိ-မအပ်၊ (ကသ္မာ?)၊ ဂဟပတိစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟိမိ ပံသုကူလိကင်္ဂ သမာဒိယာဓိတိ-ဟူ၍၊ (**"ဂဟပတိစီဝရကို ပယ်ပါ၏၊ ပံသုကူစုတင်ကို ဆောင်ပါ၏"**ဟူ၍)၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊

ပန-ဆက်၊ အကပ္ပိယတ္တာ-အကပ္ပိယ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (နေ ဝဋ္ဋတိ-အပ်သည်ကား၊) နေ-မဟုတ်၊ ဘိက္ခူသံဃေန-သည်၊ အပလေကေတွာ-ပန်ပြောရ၍၊ ဒိန္နမ္ပိ-ပေးအပ်သော သက်နိုးကိုလည်း (ပံသုကူလိကေဟိ)၊ နေ-ဟောတမ္ဖ-မယူထိုက်၊ ပန-အနေယ၊ ဘိက္ခူ-သည်၊ အတ္တနော-၏၊ ယံ သန္ဓက-ကြောင့် ဥစ္စာဖြစ်သော သက်နိုးကို၊ ဒေတိ-၏၊ တံ-ထို သက်နိုးသည်၊ ဘိက္ခူ ဒတ္တိယံ နာမ-ရဟန်းသည် ပေးအပ်သော သက်နိုးမည်သည်၊ (ဟုတ္တာ ပံသုကူလိကာနံ) ဝဋ္ဋတိ၊ [ဂဟပတိစီဝရ မဟုတ်သောကြောင့် အပ်သည်၊] ပန-ဆိုသို့ပင် အပ်ပါသော်လည်း၊ ပံသုကူလ-ပံသုကူသက်နိုးသည်၊ နေ ဟောတိ၊ ဒေ၀ သန္ဓေပိ-ဤသို့ ပံသုကူ မဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ဓုတင်္ဂ-ဓုတင်သည်၊ နေ ဘိဒ္ဓတိ-မပျက်၊ [အရျိုစာ၌ **"နေ ဘိန္ဒတိ"**ဟု ရှိ၏၊ ထို သက်နိုးက ပံသုကူ ဓုတင်ကို မဖျက်ပါ-ဟူလို။] ပန-ကား၊ ဘိက္ခူနံ့ ဒေမ, ထေရာနံ ဒေမာတိ-ဟူ၍၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ပံသုကူလိကာနမ္ပိ-အားလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-ကို၊ သံဃသ-အား၊ ဒေမ၊ ဣမိနာ-ဤ အဝတ်ဖြင့်၊ ဥပါဟနတ္ထ ၊ပေ၊ အသဗ္ဗဒုက္ခဒီနိ-ဖိနပ်အိတ်, သပိတ်အိတ်, အာယောဂပတ်, ပခုံးလွယ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ကရောန္တေ-ပြုတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ ဒိန္နမ္ပိ-လှူအပ်သော အဝတ်သည်လည်း၊ (ပံသုကူလိကာနံ) ဝဋ္ဋတိ။

ပတ္တတ္ထပိကာဒီနံ-သပိတ်အိတ် အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ဒိန္နာနိ-လှူအပ်သော အဝတ်တို့သည်၊ ဗဟူနိပိ-ကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ-ကုန်အုံ၊ စီဝရတ္ထာယပိ-သက်နိုးအကျိုးငှာလည်း၊ ပဟောန္တိ-လောက်ကုန်အုံ၊ ဘတောာ- ထို အဝတ်တို့မှ၊ စီဝရံ- ကို၊ ကတ္တာ- ၍၊ ပါရုပိတုံ- ခြုံခြင်းငှာ၊

ပံသုကူလိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ။**"တုယ္ဟံ ဒေမ"**ဟု မဆိုသည့်အတွက် ဂဟပတိစီဝရ မဖြစ်သောကြောင့် ပံသုကူစုတင်ဆောင်သော ရဟန်းတို့အား အပ်၏ဟု သာရတ္ထ ဖြင့်၏၊ ထို အကြောင်းပြချက်ကို ဝိမတိ ဓေကျေနပ်၍ **"စဉ်းစားထိုက်သည်"**ဟု ဆိုလေသည်၊ [ပံသုကူလိကာနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိတို့ ဣတ္ထ **"တုယ္ဟံ ဒေမ"**တို့ အဝုတ္တတ္တာတို့ ကာရဏာ ဝဒန္တိ၊ ယဒိ ဧ၀ **"သံဃသ ဒေမ"**တို့ ဝုတ္တေပိ ဝဋ္ဋေယျ၊ **"ဘိက္ခူနံ့ ဒေမ, ထေရာနံ ဒေမ, သံဃသ ဒေမ"**တို့ ဝစနတော ဘေဒါ နု ဒိဿတိ၊ (စကား အသုံးအနှုန်းအားဖြင့် ကွဲပြားမှုမထင်၊) ဝိမံသိတမ္ဗမေတ္ထကာရဏာ၊-ဝိမတိ။]

(ပံသုကူလိကာနံ) ဝဋ္ဋတိ၊ [ပံသုကူစုတင်ဆောင် ရဟန်းတို့အား သက်နိုး ချုပ်ကောင်းပါ၏–ဟူလို့] ပန–ဆက်၊ သံဃာ–သည်၊ ဘာဒိတာတိရိတ္ဆာနိ–ဝေဖန်အပ်ပြီးသော အဝတ်မှ ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ–တို့ကို၊ ဆိန္ဒိတွာ–၍၊ ဥပါဟနုတ္ထာဝိကာဒီနံ–တို့၏၊ အတ္ထာယ–ငှာ၊ သစေ ဘာဂေတိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တတော–ထို အဝတ်မှ၊ ဂဟေတုံ၊ (ပံသုကူလိကာနံ) နဝဋ္ဋတိ၊ ဟိ–မှန်၊ သာမိကေဟိ–အလျှူရှင်တို့သည်၊ ဝိစာရိတမေဝ–စိမ်အပ်သည့်အတိုင်းသာ၊ (စိမ်အပ်သော ဖိနပ် အိတ် စသော ပရိက္ခရာအတိုင်းသာ၊) [ဝိစာရိတ မေဝါတိ ဥပါဟနုတ္ထာဝိကာဒီနမတ္ထာယ ဝိစာရိတမေဝ၊–ဋီကာ၊] ပံသုကူလိကာနံ ဝဋ္ဋတိ၊ ဣတရံ–စိမ်အပ်သည်မှ တစ်ပါးသော အပိုဖြစ်သော အဝတ်သည်၊ နဝဋ္ဋတိ)။

ပံသုကူလိကသံဃသ–ပံသုကူစုတင်ဆောင် သံဃာအား၊ ဓမကရဏ ပဋ္ဌဝဒီနံ – ဓမကရိုဏ်အဝတ် အစရှိသည်တို့၏၊ (ဓမကရိုဏ် ပြုလုပ်ဖို့ရန် အဝတ် အစရှိသည်တို့၏၊) အတ္ထာယ– ငှာ၊ ဒေမ– ကုန်၏၊ ဣတိ– သို့၊ ဝုတ္တောပိ–သော်လည်း၊ ဂဟေတုံ (ပံသုကူလိကာနံ) ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိက္ခာရော နာမ– ပရိက္ခရာ မည်သည်ကို၊ (ဓမကရိုဏ် စသော အသုံးအဆောင် မည်သည်ကို၊) ပံသုကူလိကာနမ္မိ – တို့၏ (အတွက်လည်း)၊ ဣဒ္ဓိစိတမ္ဘော – အလိုရှိထိုက်၏၊ တတ္ထ–ထို ပရိက္ခရာတို့တွင်၊ ယံ–အကြင် အဝတ်သည်၊ အတိရေက–ပိုသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို အဝတ်ကို၊ စီဝရေပိ–ဌဿလည်း၊ ဥပနေတုံ–ကပ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ သုတ္တံ–ချည်ကို၊ သံဃသ–အား၊ ဒေဒ္ဓိ–ကုန်အုံ၊ ပံသုကူလိကေဟိပိ– တို့သည်လည်း၊ ဂဟေတမ္ဗံ–ခံယူနိုင်၏၊ အယံ–ကား၊ တာဝ–စွာ၊ (ဥပစာရသိမ် ပြင်ဘက်က လှူအပ်သော သက်နိုးမှ ရေးဦးစွာ၊) ဝိဟာရံ–သို့၊ ပဝိသိတွာ–၍၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ သံဃသ ဒမ္မိတိ–ဟူ၍၊ ဒိန္နေသု–လှူအပ်သော သက်နိုး တို့၌၊ ဝိနိစ္ဆယော–တည်း။

ပန–ကား၊ ဗဟိ–ဥပစာရသိမ် ပြင်ပ၌၊ အဒ္ဒါနပ္ပဋိပန္နေ–အဓွန့်ရှည်သော ခရီးကို သွားနေကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဒိသွာ–၍၊ သံဃသ ဒမ္မိတိ– ဟူ၍၊ သံဃတ္ထေရသ ဝါ–အားသော်လည်းကောင်း၊ သံဃနဝကသ ဝါ– သံဃနောရဟာန်းအားသော်လည်းကောင်း၊ သစေ အာရောစေတိ–အုံ၊ ယောဇနံ– တစ်ယူဇနာ တိုင်တိုင်၊ ဖရိတွာ–ဖြန့်၍၊ ပရိသာ–သည်၊ ဌိတာ–တည်သည်၊

သစေ ဟောတိ–အကယ်၍မူလည်း ဖြစ်စေဦးတော့၊ ကေဘဒ္ဒါ–တစ်စပ်တည်း စပ်နေသည်၊ (၁၂–တောင်အတွင်း ဆက်စပ်နေသည်၊) စေ (ဟောတိ)–အံ့၊ (ဒေ၀ သတိ)၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ ယေ–အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ဒွါဒသဟိ ဟဗ္ဗေဟိ–၁၂ တောင် တို့ဖြင့်၊ ပရိသံ–သို့၊ အသမ္ဘတ္တာ–မရောက်ကုန်၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)၊ နု ပါပုဏာတိ။

ဥဘတောသံဃသ အေတီတိ ဇတ္ထ–ဌ၊ (ဝိနိစ္ဆယော ဒေ၀ ဝေဒိတမ္ဗော၊) ဥဘတောသံဃသ ဒမ္ဘိတိ–ဟူ၍၊ ဝုတ္တေပိ–လျှောက်အပ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝိဓာ သံဃသ–နှစ်ဖြာဖြစ်သော သံဃာအား၊ ဒမ္ဘိ–လျှူပါ၏၊ ဒွန္ဒနှစ်ဖက်ကုန်သော၊ သံဃာနံ–တို့အား၊ ဒမ္ဘိ–၏၊ ဘိက္ခုသံဃသ စ–အားလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိသံဃသ စ–အားလည်းကောင်း၊ ဒမ္ဘိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ–သော်လည်းကောင်း၊ ဥဘတောသံဃသ–အား၊ ဒိန္နမေ၀–လျှူအပ်ပြီးသည်သာ၊ ဟောတိ၊ **ဥပမုံ ဒါတုမ္ဗန္တိ**–ကား၊ ဒွေဘာဂေ–နှစ်ဖို့တို့ကို၊ သမေ–ညီမျှသည်တို့ကို၊ ကတွာ–၍၊ ဧကော–တစ်ဖို့စီကို၊ ဒါတမ္ဗော–ပေးထိုက်၏၊ ဥဘတောသံဃသ စ–အားလည်းကောင်း၊ တုယ္ဟဉ္စ–အရှင်ဘုရားအားလည်းကောင်း၊ ဒမ္ဘိ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ ဒဃ ဒဃ–တစ်ကျိပ် တစ်ကျိပ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ စ–ရဟန်းယောကျ်ားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယော စ–ရဟန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ (ဒေ၀ သတိ)၊ ဧကုဒ်သတိ–နှစ်ဆယ့်တစ်ဖို့သော၊ ပဋိဒိသေ–အဖို့တို့ကို၊ ကတွာ–၍၊ ဧကော–တစ်ဖို့ကို၊ ပုဂ္ဂလဿ–အား၊ ဒါတမ္ဗော၊ ဒဃ–ဆယ်ဖို့တို့ကို၊ ဘိက္ခုသံဃဿ–အား၊ (ဒါတမ္ဗော)၊ ဒဃ–ဆယ်ဖို့တို့ကို၊ ဘိက္ခုနိသံဃဿ–အား၊ (ဒါတမ္ဗော)၊ ယေန–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပုဂ္ဂလိကော–ပုဂ္ဂလိက အဖို့ကို၊ လဒ္ဓေါ–ရအပ်ပြီ၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ သံဃတောပိ–သံဃာ့အထံမှလည်း၊ အတ္တနော–၏၊ ဝဿဂ္ဂေန–

ဥပမုံ ဒါတဗ္ဗံ။ ။ဥပမုံ ဒါတမ္ဗန္တိ ယံ ဥဘတော သံဃဿ ဒိန္နံ၊ တတော ဥပမုံ ဘိက္ခုနုံ၊ ဥပမုံ ဘိက္ခုနိနုံ ဒါတဗ္ဗံ၊ သစေပိ ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ ကော ဘိက္ခုနီ၊ အန္တမသော အနုပသမ္ပန္နသာပိ ဥပမုမေ၀ ဒါတဗ္ဗံ၊– ဋီကာ။

ဝါအပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ ဂဟေတုံ- ၄၁၊ လဘတိ- ၈၈၊ ကသ္မာ- နည်း?၊ ဥဘတောသံဃဂ္ဂဟဏေန-ဥဘတောသံဃသဒ္ဒါဖြင့်၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဥဘတောသံဃသ စ-အားလည်းကောင်း၊ စေတိယသ စ-စေတိတော်အားလည်းကောင်း၊ ဒမ္မိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ၀ိ-လျှောက်အပ်သော်လည်း၊ ဧသေ၀ နယော-တည်း၊ ပန-အထူးကား၊ ဣဒ-ဤနည်း၌၊ စေတိယသ-စေတိတော်၏ (အထံသို့)၊ သံဃတော-သံဃာ့အထံမှ၊ ပါပုဏနကောဌာသော နာမ-ရောက်ထိုက်သောအဖို့မည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိတော့၊ ဧကပုဂ္ဂလသ-၏ (အထံသို့)၊ ပတ္တကောဌာသသမောဝ-ရောက်အပ်သောအဖို့နှင့် တူသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကောဌာသော-သည်၊ ဟောတိ၊ (စေတိတော်မှာ တစ်ဖို့သာရ၏-ဟူလို။)

ပန-ကား၊ ဥဘတောသံဃသ စ-အားလည်းကောင်း၊ တုယှံ စ-အားလည်းကောင်း၊ စေတိယသ စ-အားလည်းကောင်း၊ (ဒမ္မိ)၊ ဣတိ-သို့၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဒွါဒိသတိ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ဖို့သော၊ ကောဌာသေ-အဖို့တို့ကို၊ ဂတတ္တာ-၍၊ ဒသ-ဆယ်ဖို့တို့ကို၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ (ဒါတမ္ဗာ)၊ ဒသ-တို့ကို၊ ဘိက္ခုနီနံ-တို့အား၊ (ဒါတမ္ဗာ)၊ ဧကော-တစ်ဖို့ကို၊ ပုဂ္ဂလသ-အား၊ (ဒါတမ္ဗော)၊ ဧကော-ကို၊ စေတိယသ-အား၊ ဒါတမ္ဗော၊ တတ္ထ-ထို သံဃာ, ပုဂ္ဂိုလ်, စေတိတော်တို့တွင်၊ ပုဂ္ဂလော-သည်၊ သံဃတောပိ-မှလည်း၊ အတ္တနော-၏၊ ဝဿဂ္ဂေန-အားဖြင့်၊ ပုန-ဖန်၊ ဂဟေတုံ လဘတိ၊ စေတိယသ-၏ (အထံသို့)၊ (ဧကောယေ၀-တစ်ဖို့သည်သာ)၊ (ပါပုဏာတိ)။

[ဥဘတောသံဃာ မူတည်သောနည်းကို ပြပြီး၍ ဘိက္ခုသံဃာ မူတည်သောနည်းကို ပြလိုသောကြောင့် **"ဘိက္ခုသံဃသ စ"** စသည်ကို မိန့်၊] ပန-ကား၊ ဘိက္ခုသံဃသ စ-အားလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီနံ စ-တို့အားလည်းကောင်း၊ ဒမ္မိ- ၏၊ ဣတိ ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊

ဘိက္ခုသံဃသ စ ဘိက္ခုနီနံ စ။ ။ဤလှူနည်း၌ ဘိက္ခုနီများအတွက် ဥပစာရ သိမ်၌ ရှိသမျှကို ရေတွက်၍ ဝေစု ပေးရလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ပေးရလျှင် ဘိက္ခုသံဃာဘက်၌ ဘိက္ခုတို့ကို ရေတွက်မှ ဝေစု ညီမျှဖွယ် ရှိ၏၊ ထိုကြောင့်

ဘိန္ဒိတ္ထာ–ခွဲ၍၊ နု ဒါတမ္ဘံ–မပေးရာ၊ ဘိက္ခူ၊ စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယော စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏေတွာ–ရေတွက်ပြီး၍၊ ဒါတမ္ဘံ–ရာ၏၊ ပန–ကား၊ ဘိက္ခုသဲယသ စ–အားလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီနံ စ–တို့အားလည်းကောင်း၊ တုယ့် စ–အားလည်းကောင်း၊ (ဒမ္မိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–သော်၊ ပုဂ္ဂလော–သည်၊ ဝိသုံ–သီးခြား၊ နု လဘတိ–မရ၊ ပါပုဏာန ဌာနတော–ရောက်ရာအရပ်မှ၊ ဧကမေဝ–တစ်ဖို့ကိုသာလျှင်၊ လဘတိ၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (ဧကမေဝ လဘတိ)၊ ဘိက္ခုသဲယဂုဟဏေန–ဘိက္ခုသဲယသဒ္ဒါဖြင့်၊ (ပုဂ္ဂလသ–၏၊ လဘတိ၊) ဘိက္ခုသဲယသ စ–အားလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနီနံ စ တုယ့် စ၊ စေတိယသ စ–အားလည်းကောင်း၊ (ဒမ္မိ)၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ ပိ–သော်လည်း၊ စေတိယသ–သည်၊ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝိသော–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ အဖို့ကို၊ လဒ္ဓတိ–ရအပ်၏၊ ပုဂ္ဂလသ–သည်၊ ဝိသုံ–သီးခြား၊ နု လဒ္ဓတိ၊

"ဘိက္ခုသဲယသ"ဟု ဆိုသော်လည်း **"ဘိက္ခုနီ"**ဟု ဆိုခြင်းနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့်ပင် **"နု မဒ္ဓေ ဘိန္ဒိတ္ထာ ၊ပေ၊ ဂဏေတွာ ဒါတမ္ဘံ"**ဟု မိန့်သည်၊ [တသွာ ဘိက္ခုသဲယသယာတိ ဝုတ္တာဝစနမ္ပိ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ ဝုတ္တာဝစနသဒိသမေဝါတိ အာဟ ၊ပေ၊ ဒါတမ္ဘန္တိ၊– ဝိမတိ။]

ဘိက္ခုသဲယသ စ ၊ပေ၊ တုယ့် စ။ ။ဤ လှုံ့နှုတ်ခ်ဉ် ဒါယကာ၏ အလိုကို ကြည့်ပါ၊ **"တုယ့်"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ရဟန်း၏ အထံ၌ လှုံ့ပုံ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဘိက္ခုသဲယာအားလည်း လှုံ့ပါ၏၊ ဘိက္ခုနီတို့အားလည်း လှုံ့ပါ၏၊ အရှင်ဘုရား အားလည်း လှုံ့ပါ၏"**ဟု လျှောက်သဖြင့် အရှင်ဘုရားအတွက် သီးခြား လျှောက်ပြီး ဖြစ်၍ ဘိက္ခုသဲယာတွင် **"အရှင်ဘုရား"**ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ် မပါဝင်စေလိုဟု ဒါယကာ အလိုကို မှန်းနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဘိက္ခုသဲယဂုဟဏေန (အ)ဂ္ဂဟိတတ္တာ"**ဟု ဝိမတိ၌ အ သဒ္ဒါပါသောပါဌ်ကို ပါဠိမှန်ဟု ဆုံးဖြတ်သည်[သာရတ္တ၌ကား **"ဂဟိတတ္တာ"**ပါဌ်ကို ပင် အတည်ပြု၍ **"ဤ လှုံ့နှုတ်ခ်ဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး အတွက် အပို မရခြင်းကို အဋ္ဌကထာ ပမာဏ ဖြစ်သောကြောင့် မှတ်ရတော့သည်"**ဟု မကျေနပ်သဲ့ခိုင် ဆိုသွားလေသည်။

ပုဂ္ဂလသ ဝိသုံ နု လဒ္ဓတိ။ ။ဘိက္ခုသဲယ အရတွင် ပုဂ္ဂိုလ်ပါဝင်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် သီးခြား မရဟု ဆိုသည်၊ ဤစကားကို ထောက်လျှင် အထက်၌ **"ဘိက္ခုသဲယဂုဟဏေန ဂဟိတတ္တာ"** ပါဌ်က မှန်သကဲ့သို့ ထင်ရ၏၊ သို့သော် ဤ ဝါကျ၌ ဆိုလိုရင်းမှာ **"သက်နီး ဓဝသောအစေ ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် တစ်ဖို့သာ ရမည်၊ နှစ်ဖို့ မရ"**ဟု ဆိုလိုရင်းသာတည်း၊ ဘိက္ခုသဲယ သဒ္ဒါဖြင့် ယူခြင်း၊ မယူခြင်းမှာ လိုရင်း မဟုတ်။

တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဧကံ–တစ်ဖို့ကို၊ စေတိယသ–အား၊ ဒတ္တာ–လျှပ်ပြီး၍၊ အဝေသံ–ကြွင်းသော အဖို့ကို၊ ဘိက္ခူ စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယော စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏေတဘ–ရေတွက်၍၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏။

[ဘိက္ခုသံဃာ မူတည်သော နည်းကို ပြပြီး၍ ဘိက္ခု မူတည်သော နည်းကို ပြလိုသောကြောင့် **"ဘိက္ခူနဉ္စ"** စသည်ကို မိန့်။] ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနိုနဉ္စ ဒမ္မိ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ–လျှောက်အပ်သော်လည်း၊ မဒ္ဓေ–၌၊ ဘိန္ဒိတွာ–၍၊ နဒါတဗ္ဗံ–မပေးရာ၊ ပုဂ္ဂလဂဏနာယ ဧဝ–ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရေအတွက်အား ဖြင့်သာ၊ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ–ဝေဖန်ရာ၏။ [ဤ ဝါကျ၏ နောက်၌ **"ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနိုနဉ္စ တုယ္ဘာတိ ဝုတ္တေ"**စသော တစ်ဝါကျ လိုနေဟန်တူသည်၊ ထိုဝါကျ ပါဠိ:မှ ရှေ့နောက်ညီမည်။] ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနိုနဉ္စ တုယ္ဘာ စေတိယသ စ (ဒမ္မိ)၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေပိ–သော်လည်း၊ စေတိယသ–သည်၊ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝိသော–ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ အဖို့ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ ပုဂ္ဂလသ–၏ (အတွက်)၊ ဝိသုံ–သီးခြား၊ နတ္ထိ၊ ဘိက္ခူ စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုနိယော စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏေတဘ ဧဝ–ရေတွက်၍သာ၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ၊ စ–ဆက်၊ ဘိက္ခုသံဃံ–ကို၊ အာဒိ ကတ္တာ–အစပြု၍၊ နယော–နည်းကို၊ နိတောယထာ–ဆောင်အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဘိက္ခုနိသံဃံ–ကို၊ အာဒိ ကတ္တာပိ–၍လည်း၊ (နယော–ကို၊) နေတဗ္ဗော–ဆောင်ထိုက်၏။

[ဘိက္ခုနှင့်ဘိက္ခုနီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်,စေတီတော်တို့၏ တွဲပုံကို ပြပြီး၍ ဘိက္ခုသံဃာ နှင့်ပုဂ္ဂိုလ်, စေတီတော်တို့၏ တွဲပုံကို ပြလိုသောကြောင့် **"ဘိက္ခုသံဃသ စ"** စသည်ကို မိန့်။ ဤ ဝါကျများ၌ နိသယ လွယ်ပြီ।] သံဃသ စ တုယ္ဘာ (ဒမ္မိ) ဣတိ ဝုတ္တေ၊ ပုဂ္ဂလသ–သည်၊ ဝိသုံ နိ လဗ္ဘတိ၊ ဝသေဂ္ဂေနေ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပန–ကား၊ ဘိက္ခုသံဃသ စ စေတိယသ စ (ဒမ္မိ) ဣတိ ဝုတ္တေ၊ စေတိယသ–သည်၊ ဝိသုံ ပဋိဝိသော လဗ္ဘတိ၊ ဘိက္ခုသံဃသ စ တုယ္ဘာ စေတိယသ စ (ဒမ္မိ) ဣတိ ဝုတ္တေပိ၊ စေတိယသေဝ–သည်သာ၊ (ပဋိဝိသော) လဗ္ဘတိ၊ ပုဂ္ဂလသ–သည်၊ နိ (လဗ္ဘတိ)။

[ဘိက္ခုသံဃ မူကို ပြပြီး၍ ဘိက္ခု မူကို ပြလိုသောကြောင့် **"ဘိက္ခူနဉ္စ တုယ္ဘာ"** စသည်ကို မိန့်။] ဘိက္ခူနဉ္စ တုယ္ဘာတိ ဝုတ္တေပိ ဝိသုံ နိ လဗ္ဘတိ၊ ဘိက္ခူနဉ္စ စေတိယသ စာတိ ဝုတ္တေ ပန စေတိယသ လဗ္ဘတိ၊ ဘိက္ခူနဉ္စ

တုယ္ခ္ရူ စေတိယသ စာတိ. ဝုတ္ကေပိ စေတိယသေဝ ဝိသုံ လဒ္ဓတိ၊ နပုဂ္ဂလသ၊ ဘိက္ခုသံဃ အာဒိ' ကတ္ဝာပိ ဧဝမေဝ ယောဧေတဗ္ဗံ–ယုဇ္ဇိစေရာ၏၊ [**"ဘိက္ခုနိုသံဃသ ၀ တုယ္ခ္ရူ, ဘိက္ခုနိုသံဃသ ၀ စေတိယသ ၀, ဘိက္ခုနိုသံဃသ ၀ တုယ္ခ် ၀ စေတိယသ ၀"**ဟု သုံးဝါကျ၊ **"ဘိက္ခုနိုနဋ္ဌ တုယ္ခ္ရူ, ဘိက္ခုနိုနဋ္ဌ စေတိယသ ၀, ဘိက္ခုနိုနဋ္ဌ တုယ္ခ္ရူ စေတိယသ ၀"**ဟု သုံးဝါကျ ယုဇ္ဇိစေပါ–ဟူလို။]

ပုဗ္ဗေ–ရှေးဦး၌(ဘုရားလက်ထက်တော်၌)၊ ဗုဒ္ဓပွမုခသ–ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဥဘတောသံဃသ–ဥဘတောသံဃာအား၊ ဒါနံ–အလှူကို၊ ဒေန္တိ–ပေးလှူကြကုန်၏၊ ဘဂဝါ– သည်၊ မဒ္ဓေ– အလယ်၌၊ နိသီဒတိ– ထိုင်တော်မူ၏၊ ဒက္ခိဏတော–လက်ယာဘက်၌၊ ဘိက္ခု–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါမတော–လက်ဝဲဘက်၌၊ ဘိက္ခုနိယော–တို့သည်လည်းကောင်း၊နိသီဒန္တိ–ကုန်၏၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဥဘိန္နံ–ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ နှစ်ဖက်တို့၏၊ သံဃတ္ထေရော–သံဃထေရ်သည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်တော်မူ၏၊) တဒါ–ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အတ္တနာ–ကိုယ်တော်မြတ်သည်၊ လဒ္ဓပစ္စယေ–ရအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ အတ္တာနာပိ–ကိုယ်တော်တိုင်လည်း၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ–သုံးစွဲတော်မူ၏၊ ဘိက္ခုနုဒ္ဒိ–တို့အားလည်း၊ ဒါပေတိ–ပေးစေတော်မူ၏။

ဘေရဟိ ပန–ယခုလက်ထက်၌ကား၊ ပဏ္ဍိတမနုဿာ–ဉာဏ်ရှိသော လူတို့သည်၊ သဓေတုကံ–ဓာတ်တော်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပဋိမံ ဝါ–ဆင်းတုတော်ကို သော်လည်းကောင်း၊ စေတိယံ ဝါ – စေတီတော်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဌပေတွာ–ထား၍၊ ဗုဒ္ဓပွမုခသ–သော၊ ဥဘတောသံဃသ–အား၊ ဒါနံ–ကို၊ ဒေန္တိ–ပေးလှူတတ်ကြကုန်၏၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ လှူကြသနည်း?၊) ပဋိမာယ ဝါ–၏သော်လည်းကောင်း၊ စေတိယသ ဝါ–၏သော်လည်းကောင်း၊ ပုရတော–ရှေ့၌၊ အာဓေရကေ–သပိတ်ခြေ၌၊ ပတ္တံ–သပိတ်ကို၊ ဌပေတွာ–၍၊

ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓပွမုခသ။ ။**"ဥဘတော သံဃသ ဒေတိ"**ဟူသော မာတိကာနှင့် စပ်၍ ဗုဒ္ဓပွမုခသံဃာကအလှူကို ပြလိုသောကြောင့် **"ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓပွမုခသ"**စသည်ကို မိန့်သည်၊ ဤ ဝါကျ၌ ဘုရားမှန်း၍ လှူဒါန်းအပ်သော ဆွမ်းစသည်တို့ကို စီစဉ်ပုံမှာ မှတ်သားဖွယ် ကောင်းလှ၏၊ ဆွမ်းတော်ကြီးတင်ပြီး၍ စွန့်ပစ်လိုက်ကြခြင်းမှာ ဤအစီအစဉ်နှင့် မညီပါ။

ဒကွိဏောဒက်–အလျှုရေကို၊ ဒတ္တာ–လျှုရှု၍၊ ဗုဒ္ဓါနံ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (ဘုရားရှင်တို့အား လျှုပါကုန်၏ဟူ၍) ဝတ္တာ–လျှောက်၍၊ ဒေန္တိ။) တတ္ထ–ထိုသို့ လျှုရာ၌၊ တစ်နည်း၊ တတ္ထ–ထို လျှုဖွယ်ဝတ္ထုတို့တွင်၊ ပဌမံ–ရှေးဦးစွာ၊ ယံ ခါဒနီယ–အကြင် ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယံ ဘောဇနီယ ဝါ–အကြင် ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေန္တိ၊ ဝိဟာရံ ဝါ–ကျောင်းတိုက်သို့မူလည်း၊ အာဟရိတ္တာ–ဆောင်ယူ၍၊ ဣဒံ–ဤ လျှုဖွယ်ကို၊ စေတိယသ–အား၊ ဒေမ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍ ပိဏ္ဍာပါတဠ–ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ မာလာဂန္ဓာဒီနိ စ–ပန်း, နံ့သာ အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေန္တိ။

တတ္ထ–ထိုသို့ လျှုရာ၌၊ ကထံ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ပဋိပန္နိတဗ္ဗံ–ကျင့်ရာပါသနည်း?၊ ဣတိ–ဤကား အမေးတည်း၊ တာဝ–အဝတ်စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ (နိဒ္ဒိဒ္ဓာနိ–ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော၊) မာလာဂန္ဓာဒီနိ–တို့ကို၊ စေတိယေ–စေတိတော်၌၊ အာရောပေတဗ္ဗာနိ–တက်ရောက်စေထိုက်ကုန်၏၊ (တင်ထိုက်ကုန်၏၊) ဝတ္ထေဟိ–အဝတ်တို့ဖြင့်၊ ပဋာကာ–ကုဋ္ဌားတို့ကို၊ (ကာတဗ္ဗာ–ပြုထိုက်ကုန်၏၊) တေလေန–ဆီဖြင့်၊ ပဒီပါ–ဆီမီးတို့ကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ပန–ကား၊ ပိဏ္ဍာပါတမဒုဖာကိတာဒီနိ–ဆွမ်း, ဟုားရည်, တင်လဲ အစရှိသည်တို့ကို၊ ယော–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ (သမည္ဘတ္တားဟု) ပဗ္ဗဇိတော ဝါ–ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဂဟဋ္ဌော ဝါ–လူဝတ်ကြောင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဝိသေသကတ္တာဟု) နိဗဒ္ဓစေတိယ ဇဂ္ဂကော–အမြဲ စေတိတော်ကို သုတ်သင်တတ်သူသည်၊ ဟောတိ၊ တသ္မာ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ၊ ဒါတဗ္ဗာနိ–ကုန်၏၊ နိဗဒ္ဓဇဂ္ဂကေ–အမြဲ သုတ်သင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အသတိ–မရှိလတ်သော်၊ အာဟတာသတံ–ဆောင်ယူလာအပ်သော ဆွမ်းကို၊ ဌပေတွာ–ထား၍၊ ဝတ္တံ–ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–ဌာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ [ဆွမ်းတော်တင်ကို မစားသေးဘဲ အသာချထား၍ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ် ပြုပြီးမှ စားပါ–ဟူလို၊] ကာလေ–မွန်းတည့်ချိန်သည်၊ ဥပဂဋ္ဌေ–နီးကပ်လတ်သော်၊ ဘုဉ္ဇိတ္တာ–စားပြီး၍၊ ပစ္ဆာပိ–နောက်မှလည်း၊ ဝတ္တံ ကာတုံ၊ ဝဋ္ဋတိယေव–သည်သာ။

စ–ဆက်၊ မာလာဂန္ဓာဒီသု–အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယံကိဉ္စိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးကို၊ (ဟရိတ္တာ ပူဇေတဗ္ဗံ၌ စပါ) ဣဒံ–ဤ ပူဇော်ဖွယ်ကို၊ ဟရိတ္တာ–ဆောင်ယူ၍၊ စေတိယသ–အား၊ ပူဇံ–ပူဇော်မှုကို၊ ကရောထ–ပြုပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–လူတို့က လျှောက်အပ်သော်၊ ဒူရဓြိ–ဝေးသောအရပ်သို့လည်း၊

ဟရိတ္တာ–၍)၊ ပူဇောဇ္ဈ– ပူဇော်ရာ၏၊ (ပူဇော်ကောင်း၏၊) [**"ပူစံ ကရောထ"**ဟု လူတို့က ခိုင်း၍ ပူဇော်သော်လည်း ဂိဟိဝေယျာဝစ္စကို ပြုရာ မရောက်ဟု ပြခြင်းငှာ **"ပူဇေတွေ"**ဟု ဆိုသည်၊ ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်၍ ဂိဟိ ဝေယျာဝစ္စ ပြုကောင်း-ကြောင်း-ကို သဠာရိတ္တာသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ကြည့်ပါ၊] ဘိက္ခု–ဆွမ်း-ကို၊ သံဃသာ–ဖို့၊ ဟရ–ဆောင်ပါလေ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေပိ–လူတို့က လျှောက်အပ်သော-လည်း၊ ဟရိတဗ္ဗ–ဆောင်ရာ၏၊ (ဆောင်ကောင်း၏၊) [**"ဘိက္ခူသံဃသ ဟရာ"**တိ ဣဒံ ပိဏ္ဍပါတဟရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ–ဟူသော ဝိမတိအလို **"ဘိက္ခဲ"** မပါဘဲ **"ဘိက္ခူသံဃသ ဟရ"**ဟု ရှေးက ပါဠိရှိဟန်တူသည်၊] ပန–ဆက်၊ အဟ–သည်၊ ပိဏ္ဍာယ–ဆွမ်း-အလို့ငှာ၊ စရာမိ–လှည့်လည်နေ၏၊ အာသနသာလာယ–ဆွမ်း-စား-ဇရပ်၌၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အတ္ထိ–ကုန်၏၊ တေ–ထို ရဟန်း-တို့သည်၊ အာဟရိဿန္တိ–ဆောင်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–ပြောအပ်သော်၊ ဘန္တေ . . . တုယ္ဟံ ယေဝ–အရှင်ဘုရား-အား-သာ၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ–သို့၊ သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဧဝ သတိ)၊ ဘုဠ္ဍိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပန–သို့မဟုတ်၊ ဘိက္ခူသံဃသ–အား၊ ဒဿာမိ–အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ကြ၍)၊ ဟရန္တသ–ဆောင်ယူလျက်၊ ဂစ္ဆတော–သွားစဉ်၊ အန္တရာဝ–ဘိက္ခူသံဃ အထံသို့ မရောက်မီ အကြား၌ပင်၊ ကာလော–မွန်း-တည့်ချိန်သည်၊ ဥပဂဠှော–နီးကပ်သည်၊ အထ ဟောတိ–အံ့၊ (ဧဝ သတိ)၊ အတ္တာနော–၏(အထံသို့)၊ ပါယေတွာ–ရောက်စေ၍)၊ ဘုဠ္ဍိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ [သံယိကဆွမ်းဖြစ်သောကြောင့် **"ဤဆွမ်းသည် ငါ့အထံသို့ ရောက်၏"** ဟု ဝေစုအဖြစ်ဖြင့် မိမိအထံသို့ ရောက်စေပြီးမှ စားကောင်းသည်–ဟူလို။]

ဝသံဝုဠ္ဌသံဃသ ဒေတိ–ကား၊ ဝိဟာရံ–ကျောင်း-တိုက်သို့၊ ပဝိသိတွာ–ဝင်၍၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ ဝသံ ဝုဋ္ဌသံဃသ ဒမ္မီတိ–ဟူ၍၊ (ဤ သင်္ကန်း-တို့ကို မိုး-လပတ်လုံး နေပြီးသော သံဃာအား လှူပါ၏ဟူ၍၊ ဝတ္တာ၊) ဒေတိ–အံ့၊ **ယာဝတိကာ ဟေ၊ ဝသံဝုဋ္ဌာ**တိ–ကား၊ ယတ္တကာ–အကြင်မျှ အတိုင်း-အရှည် ရှိသော ရဟန်း-တို့သည်၊ ဝသဿ–ဝါပြတ်ခြင်း-ကို၊ အကတွာ–၍၊ ပုရိမဝသံ–ပုရိမဝါပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ–နေပြီး-ကုန်ပြီ၊ တေဟိ–ထိုမျှ အတိုင်း-အရှည်ရှိသော ပုရိမဝသံဝုဋ္ဌရဟန်း-တို့သည်၊ ဘာဒေတဗ္ဗံ–ရာ၏၊ အညေသံ–အခြား-သော ရဟန်း-တို့၏(အထံသို့)၊ နှ ပါပုဏာတိ၊ ဒိသာပဝတ္တဿာပိ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွား-ပြီး-သော ရဟန်း-အား-လည်း၊ ပဋိဂ္ဂါဟကေ–အစားယူမည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သတိ–ရှိလတ်သော်၊ ကထိနသ–ကထိန်-ကို၊ ယာဝ ဥဒ္ဓာရာ–နုတ်ရာကာလတိုင်အောင်၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးရာ၏၊ ပန–ကား၊ ကထိနေ–ကို၊ အနတ္ထတေ–မခင်း-အပ်သော်၊

အန္တေဘောမန္တေ–ဆောင်းဥတုအတွင်း၌၊ ဇဝဠ–ဤသို့လည်း၊ (**"ဣမာနိ စီဝရာနိ ဝဿံဝုဋ္ဌသံယဿ ဒဒ္ဓိ"**ဟူ၍လည်း၊) ဝတ္ထာ–လျှောက်၍၊ ဒိန္နံ–လျှူအပ်သော သက်နံ်းသည်၊ ပစ္ဆိမဝယ်–ပစ္ဆိမဝါပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ–နေပြီးသော ရဟန်း တို့၏(အထံသို့)လည်း၊ ပါပုဏာတိ၊ [ဝိ ဖြင့် ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌကို ပေါင်း၊] ဣတိ–သို့၊ လက္ခဏာဝုတ္တ–ဝိနည်းလက္ခဏာကို သိသော ပညာရှိတို့သည်၊ ဝဒန္တိ–ကုန်၏၊ [လက္ခဏာဝုတ္တ ဝဒန္တိတိ ဣဒံ သန္ဓိဋ္ဌာနစစန်–ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကား တည်း၊ အဋ္ဌကထာသု အနာဂတတ္တာ ပန ဇဝ ဝုတ္တံ–ဦးကာ၊] အဋ္ဌကထာသု ပန–တို့ဋ္ဌကား၊ ဇတ–ဤ သက်နံ်းကို၊ နိ ဝိစာရိတံ–အထူး မစိစစ်အပ်ခဲ့။

ပန–ဆက်၊ ဗဟိဥပစာရသိမာယ–၌၊ ဌိတောဟိ–တည်သော ဒါယကာသည်၊ ဝဿံဝုဋ္ဌသံယဿ ဒဒ္ဓိတိ–ဟူ၍၊ သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဇဝ သတိ)၊ သမ္ဘတ္တာနံ–ရောက်လာကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ၊ [မည်သည့် ကျောင်းတိုက်မဆို မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသော ရဟန်း အားလုံးတို့သို့ ရောက်၏–ဟူလို၊] အထ–သို့မဟုတ်၊ အသုကဝိဟာရေ–ထို မည်သော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌသံယဿ–အား၊ ဒဒ္ဓိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ (သစေ)ဝဒတိ–အံ့၊ (ဇဝ သတိ)၊ တတြ–ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌာနမေဝ–တို့၏(အထံသို့)သာ၊ ကထိနသ–ကို၊ ယာဝ ဥဒ္ဓာရာ–တိုင်အောင်၊ ပါပုဏာတိ၊

အန္တေဘောမန္တေ။ ။အန္တေဘောမန္တေတို့ ဣမိနာ အနုဋ္ဌာတော ကထိနေ ဝဿာနံ ပစ္ဆိမေမာသေ ဒိန္နံ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာနညေဝ ပါပုဏာတိ၊ တတော ပရံ ဟေမန္တေ ဒိန္နံ ပစ္ဆိမဝယ် ဝုဋ္ဌာနဿိ ဝုဋ္ဌဝဿတ္တာ ပါပုဏာတိ၊ ဟေမန္တတော ပန ပရံ ဝိဒ္ဓိသမယေ ဝဿံဝုဋ္ဌသံယဿသာတိ ဇဝ ဝတ္တာ ဒိန္နံ အနန္တရေ ဝယေ ဝါ တတော ပရေသု ဝါ ယတ္တ ကတ္တုစိ တသ္မိံ ဝုဋ္ဌဝဿာနံ သမ္ဘေသံ ပါပုဏာတိ၊ ယေ ပန သမ္ဘထာ အဝုဋ္ဌဝဿာ၊ တေသံ နိ ပါပုဏာတိတိ ဒဿေတိ၊–ဝိမတိ။

အထ အသုကဝိဟာရေ ၊ပေ၊ ပါပုဏာတိ။ ။ဤဝါကျ၌ လျှုပ်ုကို သတိပြုပါ၊ ကျောင်းတိုက် အပြင်ဘက်၌ နေလျက် ကျောင်းတိုက်ကို နာမည်တပ်၍ **"မည်သည့် ကျောင်းတိုက်၌ ဝဿံဝုဋ္ဌသံယဿအား လျှုပါ၏"**ဟု လျှောက်၏၊ ထို လျှောက်ခြင်း သည် ယခုအခါ ကထိန်ခေတ်ဝယ် ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ ကထိန်သက်နံ်း လျှုနည်း နှင့် ခပ်ဆင်ဆင် တူနေ၏၊ **"တတြ ဝဿံဝုဋ္ဌာနမေဝ ယာဝ ကထိနသ္သဥ္ဇာရာ ပါပုဏာတိ"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ကထိန်သက်နံ်းနှင့်လည်း သဘောတူနေ၏၊ သို့ရာဝယ် စာတုဒ္ဒိသသံဃိကကား မဖြစ်နိုင်တော့၊ အာရာမသံဃိကသာ ဖြစ်နိုင်တော့သည်၊

ပန်–ဆက်၊ ဂိမှာနံ–နွေလတို့၏၊ (ကထိန်ခေတ်ကုန်ရာ နွေလတို့၏၊) ပဌမ ဒိုဝသတော–ပထမနေ့မှ၊ (တပေါင်းလဆုတ် တစ်ရက်နေ့မှ၊) ပဌာယ–၍၊ ဧဝ–သို့၊ (**"အသုဂတိဟာရေ ဝသံဝုဠ္ဌသံဃသေ ဒဠ္ဍီ"**ဟူ၍၊) သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဧဝ သတိ)၊ တတြ–ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ သမ္ဘုခီဘူတာနံ–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေသံ–တို့၏ (အထံသို့)၊ ပါပုဏာဒေါ၊ ကသ္မာ–နည်း?၊ ပိဋ္ဌသမယေ – သက်နိုးကာလ၏ ကျောဘက်အခါ၌၊ (ပြင်ဘက်အခါ၌၊) ဥပ္ပန္နတ္တာ–ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အန္ဓကာဝယေယေဝ–ဝါတွင်း၌ သာ၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသန္တာနံ–နေဆဲရဟန်းတို့အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–လျှောက်အပ်သော်၊ ဆိန္နဝဿာ–ကျိုးပြတ်သော ဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည်၊ နံ လဘန္တိ–ကုန်၊ ဝသံ–ပတ်လုံး၊ ဝသန္တာဝ–နေဆဲရဟန်းတို့သည်သာ၊ လဘန္တိ၊ ပန–ဆက်၊ စီဝရမာသေ–သက်နိုးလဋ်၊ (သီတင်းကျွတ်လဆုတ် တစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ သက်နိုးကာလဋ်၊ ဝသံ–ပတ်လုံး၊ ဝသန္တာနံ – နေဆဲရဟန်းတို့အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ – သော်၊ ပစ္ဆိမိကာယ–ပစ္ဆိမဝါ၌၊ ဝဿူပဂတာနံယေဝ–ဝါကပ်သော ရဟန်းတို့၏(အထံ) သို့သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ ပုရိမိကာယ–ပုရိမဝါ၌၊ ဝဿူပဂတာနဥ္စ–ဝါကပ်ပြီးသော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)လည်းကောင်း၊ ဆိန္နဝဿာနဥ္စ–တို့၏ (အထံသို့)လည်း ကောင်း၊ နံ ပါပုဏာတိ။

စီဝရမာသတော–သက်နိုးလမှ၊ ပဌာယ–၍၊ ယာဝ–အကြင်မျှလောက်၊ ဟေမန္တသေ–ဆောင်းလ၏၊ ပစ္ဆိမော–နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဒိဝသော–နေ့သည်၊ (တပေါင်းလပြည့်နေ့သည်၊ အတ္ထိ)၊ တာဝ–ထို နောက်ဆုံးနေ့တိုင်အောင်၊ ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာတိ–ဟူ၍၊ (မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့အား လျှုအပ်သောသက်နိုးကို လျှုပါကုန်၏–ဟူ၍၊) ဝုတ္တော–သော်၊ ကထိန်–သည်၊

ထို အာရာမသံယိကသက်နိုးကို ကထိန်သက်နိုးလုပ်၍ ခင်းလိုကလည်း **"ယာဝ ကထိနသုဒ္ဓာရာ ပါပုဏာတိ"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ခင်းနိုင်ခွင့် ရှိပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ ကထိန်သက်နိုးလျှုလျှင် စာတုဒ္ဒိသသံဃိက အဖြစ်ဖြင့် ရေစက်ချပါ၊ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ ကထိန်သက်နိုးလျှုလျှင် ကျောင်းတိုက်နှာမည်ကို တပ်၍ အာရာမသံယိကအဖြစ်ဖြင့် ရေစက်ချပါ၊ ထို နှစ်မျိုးလုံးပင် ကထိန်သက်နိုးလည်း ဖြစ်နိုင်၊ ထို ကျောင်းတိုက်တွင်းရှိ သံဃာများသာလည်း ဝေယူနိုင်သည်ဟု မှတ်ပါ။

ဝါ–ကို၊ အတ္တတံ ဝါ–ခင်းအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ အနတ္တတံ ဝါ–မခင်းအပ်သည်မူလည်း၊ (ဟောတု)၊ အတိတဝယံ–အတိတ်ဝါပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာနမေဝ–နေပြီးသော ရဟန်း–တို့၏(အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ ပန–ကား၊ ဂိမှာနံ–တို့၏၊ ပဌမဒိဝသတော–မှ၊ ပဋ္ဌာယ–၍၊ ဝုတ္တော–သော်၊ မာတိကာ–မာတိကာကို၊ အာရောပေတမ္ဘာ–တက်ရောက်စေထိုက်၏၊ (တင်ထိုက်၏၊ ကိ?၊) အတိတဝယာဝါသသ–အတိတ်ဝါ၌ နေခြင်း:ရှိသော သံဃာ၏အတွက်၊ ပဋ္ဌမာသာ–ငါးလတို့သည်၊ အတိက္ကန္တာ–လွန်ကုန်ပြီ၊ အနာဂတော–အနာဂတ်ဝါသည်၊ စတုမာသာစ္စယေန–လေးလလွန်ရာအခါ၌၊ (လေးလလွန်ခါမှ၊) ဘဝိဿတိ–ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကတရဝယာဝါသသ–အဘယ်ဝါ၌ နေခြင်းရှိသော သံဃာအား၊ ဒေတိ–လျှာသနည်း?၊ ဣတိ–ဤ၌သို့၊(မာတိကာ အာရောပေတမ္ဘာ)

[**"ဂိမှာနံ ပဌမဒိဝသတော"**စသော စကားကိုပင် အကျဉ်းချုပ် ခေါင်းစဉ်နှစ်မျိုး ထွက်နေသောကြောင့် **"မာတိကာ"**ဟု ဆိုသည်။] အတိတဝယံ–အတိတ်ဝါပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာနံ–တို့အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ–သို့၊ သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တံ–ထို သင်္ကန်းသည်၊ အန္တောဝယံ–ဝါတွင်း၌၊ ဝုဋ္ဌာနမေဝ–တို့၏(အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ ဒိသာပဏ္ဍိတာနမ္ပိ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားပြီးသော ရဟန်း:တို့၏(အတွက်)လည်း၊ သဘာဂါ–သဘောတူသော ရဟန်း:တို့သည်၊ ဂဏှိတုံ–ဌာ၊ (ယူခွင့်ကို)၊ လဘန္တိ။

အနာဂတေ–၌၊ ဝယာဝါသိကံ–ကို၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ၊ သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ တံ–ထိုသင်္ကန်း:ကို၊ ဌပေတွာ–ထား၍၊ (မဝေသေးဘဲ သိမ်းထား၍)၊ ဝယူပနာယိကဒိဝသေ–ဝါကပ်ရာနေ့၌၊ ဂါဟေတမ္ဗံ–ယူစေထိုက်၏၊ [စာအုပ်တို့၌ **"ဂဟေတမ္ဗံ"**ဟု ရှိ၏၊ **"ဝါကပ်သော ရဟန်း:တို့ကို ထို ဝယာဝါသိက သင်္ကန်း:ကို ဝေ၍ ယူစေထိုက်၏"**ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသောကြောင့် **"ဂါဟေတမ္ဗံ"**ဟု ရှိသင့်သည်။] အထ–သို့မဟုတ်၊ ဝိဟာရော–ကျောင်းသည်၊ အဂုတ္တော–မလုံခြုံသည်၊ (သစေ ဟောတိ–အံ့၊) စောရဘယ်–ခိုးသူမှ ဘေးသည်၊ (သစေ)အတ္ထိ–အံ့၊ [**"အဂုတ္တော ဝိဟာရော"**ကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ဌပေတုံ–သိမ်းထားခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏှိတွာ–သွားလေရာရာယူ၍၊ အာဟိဏ္ဍိတုံ ဝါ–လှည့်လည်ခြင်းငှာသော်လည်းကောင်း၊ နံ သက္ကာ–မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တော–သော်၊ (သင်္ကန်း:ခံယူသောရဟန်း:က **"အနာဂတေ ဝယာဝါသိကံ ဒမ္မိ"**ဟု လျှောက်သော

အလျှုရှင်အား ပြောဆိုအပ်သော်၊) သမ္ဗတ္တာန်–ရောက်လာသော ရဟန်းတို့အား၊ ဒမ္မီ–၏၊ ဣတိ၊ (သစေ) ဝဒတိ–အံ့၊ (ဤသို့ ပြင်၍ လျှောက်အံ့၊) (ဧဝံသတိ)၊ ဘာဧတေဘာ ဂဟေတမ္ဗံ၊ [ထို လျှူသော အချိန်မှာပင် ဝေဖန်၍ ယူကောင်းသည်–ဟူလို။]

သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ကိ'?)၊ ဘန္တေ၊ မေ–တပည့်တော်သည်၊ ဣတော–ဤနေ့စ်မှ၊ တတိယေ ဝသေ–သုံးနှစ်မြောက်၌၊ ဝဿာဝါသိကံ–ကို၊ နိ ဒိန္နံ–မလျှူအပ်ခဲ့ပါ၊ တံ–ထို ဝဿာဝါသိက သက်နံ်းကို၊ ဒမ္မီ၊ ဣတိ၊ (သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ ဧဝံ သတိ)၊ တသ္မိံ အန္တေဝါသေ–ထို ဝါတွင်း၌၊ (ထို လွန်ခဲ့ပြီးသော တတိယဝါတွင်း၌၊) ဝုဋ္ဌာဘိက္ခူနံ–နေပြီးကုန်သော ရဟန်းတို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (တတိယဝဿံဝုဋ္ဌရဟန်းတို့သည်၊) ဒိသာ–အရပ်မျက်နှာတို့သို့၊ ပက္ကန္တာ–ဖဲသွားပြီးကုန်သည်၊ သစေ (ဟောန္တိ)–ကုန်အံ့၊ အညော–သော၊ ဝိဿာသိကော–အကျွမ်းဝင်ခြင်းရှိသော ရဟန်းသည်၊ (သစေ) ဂဏှာတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ ဧကောယေ–တစ်ပါးတည်းသာ၊ အဝသိဋ္ဌော–ကြွင်းကျန်သည်၊ (သစေ ဟောတိ–အံ့၊) သေသာ–ကြွင်းသော ရဟန်းတို့သည်၊ ကာလကတာ–ပျံလွန်တော်မူပြီးကုန်သည်၊ (သစေ ဟောန္တိ–ကုန်အံ့၊ ဧဝံ သတိ)၊ သမ္ဗံ–အလုံးစုံသော ဝဿာဝါသိက သက်နံ်းသည်၊ ဧကယေ ဝ–၏(အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ ဧကောဝိ–သည် လည်း၊ သစေ နတ္ထိ–အကယ်၍ မရှိတော့အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သံဃိကံ–သည်၊ ဟောတိ၊ သမ္မုခီဘူတေဟိ–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဧတေတမ္ဗံ။

အာဒိသေ ဧတေတိ–ကား၊ အာဒိသိတ္တာ–ရည်ညွှန်း၍၊ ပရိစ္ဆိန္နိတ္တာ–ပိုင်းခြား၍၊ ဧတေတိ–အံ့၊ **ယာဝုယာဝါ**တိအာဒိသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အယ–ကား၊

အာဒိသိတ္တာ။ ။ပါဠိတော်၌ **"အာဒိသေ ဧတေ ယာဝုယာ ဝါ ဘဏ္ဍေ ဝါ ဓါဒိနိယေ ဝါ စီဝရေ ဝါ သေနာသနေ ဝါ ဟောသန္တေ ဝါ"**ဟု ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် **"တပည့်တော်၏ ယာဝုသောက်ရသော ရဟန်းအား ဤ သက်နံ်းလျှာအဝတ်ကို လှူပါ၏"** စသည်ဖြင့် (ယာဝုသောက်ရသော ရဟန်းဟု ညွှန်ပြ၍) သက်နံ်းလျှာ အဝတ် လျှူဒါနိုးခြင်း စသည်ကို **"အာဒိသေ ဧတေ"**ဟု ဆိုသည်၊ [အာဒိသိတ္တာဖြင့် အာဒိသေသ၌ တွာပစ္စယန္တ ပုဒ်ဟု သိစေသည်။]

အတ္ထော–တည်း၊ ယာဂုယာ ဝါ–ဌ္ဌသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘောသဒ္ဒေ ဝါ–ဆေးဌ္ဌသော်လည်းကောင်း၊ အာဒိသ–၍၊ ဒေတိ–အုံ့၊ တတြ–ထို ယာဂုယာ ဝါ အစရိုက်သော စကားရပ်ဌ၊ အယ်–ကား၊ ယောဇနာ–အနက်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းတည်း၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ အဇ္ဇတနာယ ဝါ–ယနေ့ဌ ဖြစ်သော ကောင်းမှု အကျိုးဇာသော်လည်းကောင်း၊ သွာတနာယ ဝါ–နက်ဖြန်ဌ ဖြစ်သော ကောင်းမှု အကျိုးဇာသော်လည်းကောင်း၊ ယာဂုယာ–ဖြင့်၊ နိမန္တေတွာ–ပင့်ဖိတ်ပြီး၍၊ ဃရံ–သို့၊ ပဝိဋ္ဌာန်–ဝင်ပြီးကုန်သော၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ယာဂုံ–ကို၊ ဒေတိ–အုံ့၊ ယာဂုံ–ကို၊ ဒတ္တာ–၍၊ ယာဂုယာ–ကို၊ ပိတာယ–သောက်အပ်ပြီးသော်၊ ဣမာနိ စိဝရာနိ–တို့ကို၊ (ဒမ္မိဌ် စပ်၊) ယေဟိ–အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ မယ္ဟံ–၏၊ ယာဂု–ကို၊ ပိတာ–ပြီ၊ တေသံ–တို့အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်၍၊ ဒေတိ–အုံ့၊ (ဇဝ သတိ)၊ နိမန္တိတေဟိ–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ ယေဟိ–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ယာဂု–ကို၊ ပိတာ–ပြီ၊ တေသံယေဝ–တို့၏(အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ ပန–ဗျတိရိုက်၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန–ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်၊ ဃရဒ္ဒါရေန–အိမ်၏ တံခါးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တေဟိ ဝါ–သွားဆဲမူလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေဟိ–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ယာဂု–ကို၊ လဒ္ဓါ–ရအပ်ပြီ၊ (တေသံ–တို့၏ အထံသို့လည်းကောင်း၊ **"န ပါပုဏာတိ"**ဌ် စပ်၊) ယေသံ–အကြင် ရဟန်းတို့၏၊ အာသနသာလတောဝ–ဆွမ်းစားဇရပ်မှ၊ ပတ္တွ–ကို၊ အာဟရိတ္တာ–၍၊ မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ (ယာဂု–ကို၊) နိတာ–ပို့ဆောင်အပ်ပြီ၊ (တေသံ) ဝါ–တို့၏(အထံသို့)လည်းကောင်း၊ ယေသံ–အကြင် ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)၊ ထေရေဟိ–ပင့်ဖိတ်ခံရသောထေရ်တို့သည်၊ (ယာဂု–ကို၊) ပေသိတာ–ပို့စေအပ်ပြီ၊ တေသံ ဝါ–တို့၏အထံသို့လည်းကောင်း၊ နု ပါပုဏာတိ–မရောက်။

ပန–ဆက်၊ နိမန္တိတဘိက္ခူဟိ–ပင့်ဖိတ်အပ်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ အညေပိ–အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူ–များစွာသော ရဟန်းတို့သည်၊ အာဂန္တွာ–၍၊ အဇ္ဇေဃဟ–အိမ်အတွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗဟိဃေဟ–အိမ်ပြင်ဘက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ နိသိန္နာ–ထိုင်နေကုန်သည်၊ သစေ(ဟောန္တိ)–ကုန်အုံ့၊ ဒါယကော စ–သည်လည်း၊ ဇဝ–သို့၊ (သစေ)ဝဒတိ–အုံ့၊ (ကိ'?)၊ နိမန္တိတာ ဝါ–ပင့်ဖိတ်အပ်သည်မူလည်း၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ပါစေကုန်၊

အနိမ့်ဆန္တိတာ ဝါ–မပင့်ဖိတ်အပ်ကုန်သည်မူလည်း၊ (ဟောန္တု)၊ ယေသံ–အကြင် ရဟန်းတော်တို့အား၊ မယာ–သည်၊ ယာဂု–ကို၊ ဒိန္နာ–လျှုအပ်ပါပြီ၊ သဗ္ဗေသံ–ကုန်သော၊ (တေသံ–ထို ရဟန်းတော်တို့၏အတွက်၊) ဣမာနိ ဝတ္ထာနိ–ဤသင်္ကန်းလျှာ အဝတ်တို့သည်၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ (သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ ဧဝံ သတိ၊) သဗ္ဗေသံ–တို့၏ (အထံသို့)၊ ပါပုဏာန္တိ–နိ၏၊ ပန–ဗျတိရိက်၊ ယေဟို–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ ထေရာနံ–တို့၏၊ (အိမ်ခ်ဉ် ယာဂု ရခဲ့သော ထေရ်တို့၏၊) ဟတ္ထတော–လက်မှ၊ ယာဂု–ကို၊ လဒ္ဓါ–ရအပ်ပြီ၊ တေသံ–တို့၏(အထံသို့)၊ နှ ပါပုဏာန္တိ၊ [ဒါယကာ၏ တိုက်ရိုက်ပေးလျှုအပ်ရာ မဟုတ်သောကြောင့် ထို ရဟန်းများ မရကြ၊] အထ–သို့မဟုတ်၊ သော–ထို ဒါယကာသည်၊ ယေဟိ–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ မယှံ–၏၊ ယာဂု–ကို၊ ဝိတာ–ပြီ၊ သဗ္ဗေသံ–ကုန်သော၊ (တေသံ–တို့၏အတွက်၊ ဟောန္တု–ဖြစ်ပါစေကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ (သစေ)ဝဒတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သဗ္ဗေသံ–တို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာန္တိ၊ [ထေရ်တို့ လက်မှ ယာဂုရသော ရဟန်းတို့နှင့်တကွ အားလုံးသော ရဟန်းတို့၏အထံသို့ ရောက်သည်–ဟူလို၊] ဘတ္တာဒါဒနီယေသုပိ–ထမင်း, ခဲဖွယ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော–တည်း။

စီဝရေ ဝါတိ–ကား၊ ပုဗ္ဗေပိ–ရှေးဦးလည်း၊ ယေန–အကြင် ဒါယကာသည်၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝါသေတွာ–နေစေပြီး၍၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ စီဝရံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဒိန္နပုဗ္ဗံ–လျှုအပ်ဖူးသည်၊ ဟောတိ၊ သော–ထို ဒါယကာသည်၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ ဘောဇေတွာ–ဆွမ်းကျွေးပြီး၍၊ စေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ကိ?)၊ ယေသံ–အကြင် ရဟန်းတို့အား၊ မယာ–သည်၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ စီဝရံ–ကို၊ ဒိန္နံ–ပြီ၊ တေသံ ယေဝ–ထို ရဟန်းတို့၏(အတွက်)သာ၊ ဣဒံ စီဝရံ–သည်၊ (ဟောတု–ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ) ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (ဣဒံ) သုတ္တံ–ဤ ချည်သည်၊ (ဟောတု၊ ဣတိ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (ဣမာနိ) သပ္ပိမဓုဖာဏိတာဒီနိ–ဤထောပတ်, ပျားရည်, တင်လဲ အစရှိသည်တို့သည်၊ ဟောန္တု၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (စေ ဝဒတိ–အံ့၊ ဧဝံ သတိ၊) သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော သက်နှံးစသော လျှုဖွယ်သည်၊ တေသံယေဝ–တို့၏ (အထံသို့)သာ၊ ပါပုဏာတိ၊ (ထို ဒါယကာ၏ သက်နှံးကို

ရဖူးသော ရဟန်းတို့၏ အထံသို့သာ ရောက်၏၊) [အဋ္ဌကထာ၌ **"ဣမံ စီဝရံ ဝါ"** စသည်ဖြင့် တစ်ပေါင်းတည်းရှိသော်လည်း ဝါကျဘေဒတွေ ဤ ဝါသဒ္ဒါမျိုးရှိရာ၌ ဝါကျခွဲ၍ အနက်ပေးရသည်။]

[**"စီဝရေ ဝါ"**ကို ဖွင့်ပြပြီး၌ **"သေနာသနေ ဝါ"**ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် **"သေနာသနေ ဝါတိ"** စသည်ကို မိန့်၊] **သေနာသနေ ဝါ**တိ–ကား၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ မယာ–သည်၊ ကာရိတေ–ဆောက်လုပ်စေအပ်သော၊ ဝိဟာရေ ဝါ–ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏေ ဝါ–ပရိဝုဏ်ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ဝသတိ–၏၊ တသ–ထို ရဟန်း၏(အတွက်)၊ ဣဒံ–ဤ သက်နိုင်းလျှာအဝတ်သည်၊ ဟောတု၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တေ–လျှောက်အပ်သော်၊ တသေဝ–ထို ရဟန်း၏အတွက်သာ၊ ဟောတိ၊ [**"သေနာသနေ ဝါ"**ကို ဖွင့်ပြပြီး၌ **"ဘောဇနေ ဝါ"**ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် **"ဘောဇနေ ဝါတိ"** စသည်ကို မိန့်၊] **ဘောဇနေ ဝါ**တိ–ကား၊ မယံ–တို့သည်၊ ကာလေန ကာလံ–ရံဖန်ရံခါ၊ (မကြာ မကြာ၊) ထေရာနံ–တို့အား၊ သပ္ပိအာဒီနိ–ထောပတ် အစရှိကုန်သော၊ ဘောဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ ဒေမ–လှူပါကုန်၏၊ ယေဟိ–အကြင် ထေရ်တို့သည်၊ တာနိ–ထို ဆေးတို့ကို၊ လဒ္ဓါနိ–ရအပ်ကုန်ပြီ၊ တေသံယေဝ–ထို ထေရ်တို့၏(အတွက်)သာ၊ ဣဒံ–ဤ သက်နိုင်းလျှာအဝတ်သည်၊ ဟောတု၊ ဣတိ ဝုတ္တေ–သော်၊ တေသံယေဝ–တို့၏အတွက်သာ၊ ဟောတိ၊ [ထို ဒါယကာ၏ ဆေး ရဖူးသော ထေရ်တို့၏ အတွက်သာ ဖြစ်၏–ဟူလို။]

[**"အာဒိသ ဒေတိ"**၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၌ **"ပုဂ္ဂလဿ ဒေတိ"** ၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် **"ပုဂ္ဂလဿ ဒေတိတိ"**စသည်ကို မိန့်၊] **ပုဂ္ဂလဿ ဒေတိ**တိ–ကား၊ ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ ဣဒ္ဓတ္ထနာမဿ–ဤအမည်သောရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ပရမ္မုခါ ဝါ–မျက်ကွယ်ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒမူလေ–ခြေ၏အနီးဌ်၊ ဌပေတွာ–ထားပြီး၌၊ ဘန္တေ . . . ဣဒံ–ဤ သက်နိုင်းလျှာအဝတ်ကို၊ တုမှာကံ–တို့အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ သမ္မုခါ ဝါ–မျက်မှောက်ဌ်သော်လည်းကောင်း၊ ဒေတိ–အံ့၊ ပန–ဆက်၊ ဣဒံ–ကို၊ တုမှာကံ စ–တို့အားလည်းကောင်း၊ တုမှာကံ–တို့၏၊ အန္တေဝါသိကာနံ စ–အနီးနေတပည့်တို့အားလည်းကောင်း၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ သစေ ဝဒတိ–အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ထေရဿ စ–၏(အထံသို့)လည်းကောင်း၊ အန္တေဝါသိကာနံ စ–တို့၏(အထံသို့)လည်းကောင်း၊

ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ဥဒ္ဒေသ-ပါဠိ ရွတ်ပြခြင်းကို၊ ဂဟေတုံ-သင်ဉာဏ်ခြင်းငှာ၊ အာဂတောတေ-လာသော တပည့်သည်လည်းကောင်း၊ ဟေတုဂွာ-သင်ယူပြီး၍၊ ဂဠ္ဆန္တော စ-သွားသော တပည့်သည်လည်းကောင်း၊ (သစေ) အတ္ထိ-အံ့၊ (ဓဝံ သတိ)၊ တသာပိ-ထို တပည့်၏(အထံသို့)လည်း၊ ပါပုဏာတိ၊ တုမှေဟိ-တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-ကွ၊ နိဗဒ္ဓစာရိကာဘိက္ခုနံ-အမြဲ လှည့်လည်လေ့ရှိသော ရဟန်းတို့အား၊ ဒမ္မိ၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တေ-သော်၊ ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိကာနံ-ပါဠိကို သင်ယူသော အန္တေဝါသိကတို့၏ (အထံသို့)လည်းကောင်း၊ ဝတ္တဿ-ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ကတ္တာ-၍၊ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနိ-ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာ အစရှိ သည်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ယူပြီး၍၊ ဝိစရန္တာနံ-လှည့်လည်သော ရဟန်းတို့၏ (အထံသို့)လည်းကောင်း၊ သမ္ဘေသ-အလုံးစုံသောရဟန်းတို့၏(အထံသို့)၊ ပါပုဏာတိ၊ အယ-ဤဆိုအပ်ပြီးကား၊ ပဂ္ဂလသ ဒေတိတိ ဣမမ်ပိ ပဒေတိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဝိနိစ္ဆယောတည်း၊ သမ္ဘတ္တ-အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသ-ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ-ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ၊ ဣတိ-အပြီးတည်း။

စီဝရကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

ဥဒ္ဒေသ ၊ပေ၊ ဂဠ္ဆန္တော။ ။**"စာသင်မည်"**ဟု ကြံ၍ လာသော ရဟန်းသည် မသင်ရသေးသော်လည်း ရှေးက တပည့် မဟုတ်စေကာမူ ယခုအခါ အန္တေဝါသိက ဖြစ်တော့၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဥဒ္ဒေသ ဂဟေတုံ အာဂတော"**ဟု ဆိုသည်၊ သင်ယူခြင်းကိစ္စပြီး၍ ပြန်သွားသော တပည့်ကိုလည်း **"အန္တေဝါသိက"**ဟုပင် ခေါ်နိုင်သေး၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဂဟေတွာ ဂဠ္ဆန္တော စ"**ဟု မိန့်သည်၊ [ဥဒ္ဒေသ ဂဟေတုံ အာဂတောတိ ဥဒ္ဒေသေ အဂ္ဂဟိတေပိ အန္တေဝါသိကော ဝါတိ ဝုတ္တဲ့၊ ဂဟေတွာ ဂဠ္ဆန္တောတိ ပရိနိဋ္ဌိတ ဥဒ္ဒေသော ဟုတွာ ဂဠ္ဆန္တော၊-ဝိမတိ။]

ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိကာနံ ၊ပေ၊ သမ္ဘေသ။ ။ဝိမတိ၌ **"ဝတ္တံ ကတွာ ဥဒ္ဒေသ ပရိပုစ္ဆာဒီနိ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တာနံ"**ကို **"ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိကာနံ"**၏ ဝိသေသနဟု ဆိုး၏၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို ပြုလျက် ပါဠိအဋ္ဌကထာ စသည်ကို သင်ယူတုန်းသာ လာ၍ အခြား ကျောင်းတိုက်၌နေသော ရဟန်းတို့ကို တားမြစ်လိုသောကြောင့် ဤ ဝိသေသနကို ဆိုရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဝိမတိ။ ။ဝတ္တံ ကတွာ ၊ပေ၊ ဝိစရန္တာနန္တိ ဣဒံ ဥဒ္ဒေသန္တေဝါသိကာနန္တိ ဣမမေဿ ဝိသေသနံ၊ တေန ဥဒ္ဒေသကာလေ အာဂန္တာ ဥဒ္ဒေသံ ဂဟေတွာ ဂန္တာ

(ပြန်သွားရ)၍ အညတ္ထ နိဝသန္တေ အနိဗဒ္ဓစာရိကေ နိဝတ္တေတိ၊ ဤ ဝိမတိအလို "**ဝတ္ထု ၊ပေ၊ ဝိစရန္တာနံ**"ကို ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့် ပေး၍ "**ဥဒ္ဒေသမ္ပေါသိကာနံ**"သို့ ပြန်လှည့်ပါ၊ [ယောဇနာ၌လည်း"**ဝတ္ထု ကတွာ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီနိ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တာနံ သမ္ဘေသံ ဥဒ္ဒေသမ္ပေါသိကာနံ ပါဝုဏာတိတိ ယောဇနာ**"ဟု ဝိမတိအတိုင်းပင် ဖွင့်သည်။]

သို့သော် ထို အတိုင်းမှန်လျှင် "**သမ္ဘေသံ**"ပုဒ်သည် အဓိပ္ပာယ် မရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် "**ဥဒ္ဒေသမ္ပေါသိကာနံ**"ဖြင့် ပါဠိစသည်ကို သင်ယူ၍ အနိုင်၌ အတူနေသော တပည့်တစ်မျိုးကို ပြ၏၊ "**ဝတ္ထု ကတွာ ၊ပေ၊ ဝိစရန္တာနံ**"ဖြင့် အနိုင်၌ အတူ မနေဘဲ အခြားကျောင်း၌ နေ၍ ထိုကဲ့သို့ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုလျက် ပါဠိ စသည်ကို သင်ယူသော တပည့်တစ်မျိုးကို ပြ၏၊ ဤသို့ နှစ်မျိုးယူမှ "**သမ္ဘေသံ**" အတွက် အဓိပ္ပာယ်ရမည် ထင်သည်၊ ထိုသို့ အခြားကျောင်း၌နေ၍ စာလိုက်၍ စာတက်ရဲသော လာသော ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း ယခုအခါ စာသင်တပည့် အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ် ပြုကြရပါသည်။

ယောဇနာ။ ။"**ဝတ္ထု ကတွာ ၊ပေ၊ ဝိစရန္တာနံ**"ဟု ဆိုထားသောကြောင့် "**သဒ္ဓိဝိဟာရိက နှင့် နိဿရည်း ယူနေသော နိဿယမ္ပေါသိက, ရဟန်းပြုစဉ်က ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်ပေးသော ဆရာ၏ တပည့်ဖြစ်သော ဥပသမ္ပဒမ္ပေါသိက, ရှင်သာမဏေ ပြုပေးသော ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပေါသိကတို့ကိုလည်း ယူပါ**" ဟု ယောဇနာ မိန့်သည်။

၉–စမ္ပေယျကွန္ဒကအဖွင့်

[စမ္ပာမြို့၌ဖြစ်သော သီကွာပုဒ်တို့၏ အပေါင်းကို ပြရာအခန်း။]

ကဿပဂေါတ္တဘိက္ခုဝတ္ထုကထာ

၃၈၀။ စမ္ပေယျကွန္ဒကေ–၌၊ **ဂဂ္ဂရာယ ပေါက္ခရဏိယာ တီရေ**တိ–ကား၊ ဂဂ္ဂရာနာမိကာယ–ဂဂ္ဂရာ အမည်ရှိသော၊ ဣတ္ထိယာ–မိဖုရားဖြစ်သော မိန်းမသည်၊ ကာရိတာပေါက္ခရဏိယာ–ပြုစေအပ်သော ရေကန်၏၊ တီရေ–ကမ်းနားဌာန်၊ (**"ဝိဟာရတီ"** ၌ စပ်၊) **တန္တိဗဒ္ဓေါ**တိ – ကား၊ တသ္မိံ အာဝါသေ – ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ ကတ္တာဗ္ဗတာတန္တိပဋိဗဒ္ဓေါ–ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ကိစ္စဝယ် ကြောင့်ကြစိုက်သည်၏ အဖြစ်၌ စပ်သူသည်၊ (**"ယောတီ"** ၌ စပ်၊)

ဂဂ္ဂရာယ။ ။**"ဂဂ္ဂရာ"**ဟူသော အမည်သည် စမ္ပာမြို့၌ မိဖုရားတစ်ယောက်၏ အမည်တည်း။ [ဤ၌ **"ဣတ္ထိယာ"**ဟု သာမည**ဆိုသော်လည်း** ဋီကာ၌ **"ရာဇ**ဓ**ေယျသိယာ"**ဟု ဆို၏။] ထို မိဖုရားသည် တူးစေအပ်သော ရေကန်ဖြစ်သောကြောင့် ရေကန်ဒါယိကာမ၏ ဂဂ္ဂရာအမည်ကို ရေကန်ပေါ်၌ တင်စား၍ ကာရဏုပစာရအားဖြင့် ရေကန်ကိုလည်း **"ဂဂ္ဂရာ"**ဟု ခေါ်ရသည်။ [စကားပန်းကို **"စမ္ပာ"**ဟု ခေါ်၏။ ထို စကားပန်းတွေ များစွာ ရှိသောကြောင့် ထို မြို့ကို **"စမ္ပာမြို့"**ဟု ခေါ်သတတ်။]

တန္တိပဋိဗဒ္ဓေါ။ ။**"တန္တိ"**သဒ္ဒါသည် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း အနက်ကိုဟောသော အနိပ္ဖန္နပါဠိပဒိကဗုဒ်တည်း။ အကယ်၍ နိပ္ဖန္နကြီလိုလျှင် **"တာနိယတော–ချဲ့ထွင်ခြင်း။ တန္တိ–ခြင်း။ ကိစ္စတွေ မပြီးနိုင်ဘဲ တစ်ဖျိုးပြီး တစ်ဖျိုး ချဲ့ထွင်ကာ ဗျာပါရများနေခြင်း"**ဟု ကြ၊ ထိုကျောင်းတိုက်၌ မဆောက်အပ်သေးသော ကျောင်းကို ဆောက်လုပ်ခြင်း, ဟောင်းနွမ်းသော ကျောင်းကို ပြုပြင်ခြင်း, ပြုပြင်အပ်ပြီး ကျောင်း၌လည်း အဓိပ်တရ အုပ်ချုပ်ခြင်း ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကြောင့်ကြစိုက်မှ၌ စပ်ဖွဲ့နေသောကြောင့် ထို ကဿပဂေါတ္တဆထေရ်ကို **"တန္တိဗဒ္ဓ"**ဟု ဆိုသည်။ [**"ကတ္တဗ္ဗတာ တန္တိ"**၌ **"ကတ္တဗ္ဗတာ"**ဟူသည် ပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ဟူသော လုပ်ငန်းကိစ္စတည်း။ တန္တိဗဒ္ဓေါတိ တန္တိ ဝုစ္စတိ ဗျာပါရော၊ တတ္ထ ဗဒ္ဓေါ ပသုတော (အားထုတ်သူတည်း) ဉသုတ္ကော အာပန္နောတိ အတ္ထော၊–ဋီကာ။]

ဥသုက္ကမ္ဖိ အကာသိ ယာဝုယာတိအာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ (ဝိနိစ္ဆယော ၉၀ ဝေဒိတမ္ဘော၊) မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ အာဂန္တုကေသု–ကတို့သည်၊ အာဂတေသု–လာကုန်လတ်သော်၊ အာစိက္ခေယျာထ–အမိန့်ရှိတော်မူပါကုန်၊ ဣတိ–သို့၊ ဝုတ္တဋ္ဌာနေယေဝ–လျှောက်အပ်ရာ အရပ်၌သာ၊ ဥသုက္ကံ–အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို၊) ကာတုံ–ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ–အပ်၏၊ အဝုတ္တဋ္ဌာနေ–မလျှောက်အပ်ရာ အရပ်၌၊ (ဥသုက္ကံ ကာတုံ) နဿ (ဝဋ္ဋတိ)၊ **ကဠ တွံ ဘိက္ခူ**တိ–ကား၊ သတ္တာ–သည်၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနော–ထို ကဿပဂေါတ္တရဟန်းအား၊ တတ္ထေव–ထို ဝါသဘရွာ၌သာ၊ သေနာသန–ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ သည်၊ သပ္ပာယ–လျှောက်ပတ်၏၊ ဣတိ–သို့၊ အဒ္ဒသ–မြင်တော်မူပြီ၊ တေန–ကြောင့်၊ ဧဝ–ဤသို့၊ **"ဣဒ္ဓိ တွံ ဘိက္ခု"**ဟူ၍၊ အာဟ–ပြီ။

၃၈၂။ အမ္ဘေန ဝဂ္ဂကမ္ဘံ ကရောန္တိတိအာဒီန်–အစရှိသော ကဲတို့၏၊ ပရဝတော–နောက်၌၊ ပါဠိယံယေဝ–ပါဠိတော်၌ပင်၊ နာနာကရဏ–အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးသည်၊ အာဂမိဿတိ–လာလတ္တံ့၊ [ဤ ခန္ဓကၨ ဥတ္တိပိယန္တ ကမ္မာဒီကထာဝယ် **"ကတမဠ ဘိက္ခဝေ အမ္ဘေကမ္ဘံ"** စသည်ဖြင့် အထူးကို ပြတော်မူလိမ့်မည်–ဟူလို။]

၃၈၅။ အညတြာပိ ဓမ္မာ ကမ္ဘံ ကရောန္တိတိ–ကား၊ ဓမ္မံ–ဟုတ်မှန်သော သဘောကို၊ အညတြာပိ–ကြဉ်ရှုလည်း၊ ကမ္ဘံ–ကို၊ ကရောန္တိ–ပြုကြကုန်၏၊ ဝါ – တစ်နည်း၊ အယမေဝ – ဤ ဓမ္မံဟူသော ပါဠိသည်သာ၊ ပါဠေ–

ဥသုက္ကံ။ ။ဥ ပုဗ္ဗ+သုဓာတ်+ကွိ ပစ္စည်း၊ သုတ္တ ၌ ဥ ပစ္စည်း, သု ၌ ရသေ ပြုဟု ထောမန်မိခဲ့ဆို၏၊ ဥသေဝတိ–အားထုတ်တတ်၏၊ ဣတိ ဥသုကော–ဥသုကသော ဘာဝေါ ဥသုက္ကံ၊ ဤနေရာ၌ အာဂန္တုကများ:အတွက် ဒါယကာတို့အား ယာဂု စသည် ပိုဖိုရန် ပြောခြင်းကို **"ဥသုက္ကံ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [အာဂန္တုကလာလျှင် ယာဂု စသည်အတွက် ပြောကြပါဟု ဖိတ်မန်ထားမှ ပြောကောင်း၏၊ ထိုသို့ မဖိတ်သူ, ဉာတိ မဟုတ်သူတိုအထံ မပြောကောင်း၊ ပြောလျှင် သူပေါဒနမိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်အရ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏၊ ထို ယာဂု စသည်လည်းမအပ်သောကြောင့် စားသော ရဟန်း တို့မှာ ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏၊ ဤ စကားအရ **"တစျိ, တော ရှာကျောင်းများ၌ အာဂန္တု လာလျှင် ဆွမ်းဖိတ်ခြင်းအလေ့ကို"** သတိပြုသင့်ပါသည်။

အယမေဝ ဝါ။ ။အညတြ, ဝိနာ နိပါတ်တို့နှင့် ယှဉ်ရာ၌ ဒုတိယာ, တတိယာ, ပဉ္စမိဝိဘတ် သက်နိုင်သောကြောင့် **"ဓမ္မံ"**ဟု ဒုတိယန္တံဖြင့် **"အညတြာပိ**

ပါဠိတော်ပါ၌ရင်းတည်း၊ ဘူတေန–ထင်ရှားရှိသော၊ ဝတ္ထုနှာ–ဖြင့်၊ (ကံပြုခြင်း၏ အကြောင်း၊ဝတ္ထုဖြင့်၊) ကတံ–ပြုအပ်သော ကံသည်၊ ဓမ္မေန ကတံ နာမ–ဓမ္မေနကတ မည်သည်၊ ဟောတိ၊ တထာ–ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နဲ ကရောန္တိ–ကုန်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **အညတြာပိ ၊ပေ၊ ကမ္မန္တိ**–ဟူကုန်သော၊ တေသုပိ–ဤပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဒေသေ စ ယောဇနာ–ဟာသည်း၊ ပန–အထူးကား၊ ဣတ္ထ–ဤဝိနယ،သတ္တုသာသနတို့တွင်၊ စောဒနာ စ–အပြစ်တင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သာရဏာ စ–အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်းသည်လည်း၊ **ဝိနယောတိ**–မည်၏၊ ဥဒ္ဓိသမ္ဘဒါ–ဥတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ပြည့်စုံသော ဥတ်သည်လည်းကောင်း၊) အနုသာဝနသမ္ဘဒါ စ–ကမ္မဝါစာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ပြည့်စုံသော ကမ္မဝါစာသည်လည်းကောင်း၊) **သတ္ထု သာသနန္တိ**–မည်၏၊ တာဟိ–ထို ဝိနယ، သတ္တုသာသနတို့နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍၊

ဓမ္မံ ကမ္မံ ကရောန္တိ"ဟု ပါဠိတော်ပါ၌ ရှိသည်–ဟူလို၊ ရှေးနည်း၌ကား "**ဓမ္မာ**"၌ ပဋ္ဌမဝိဘတ်သည် ကံအနက်၌ သက်၏ဟု သိစေလိုရ၍ "**အညတြာပိ ဓမ္မံ**"ဟု ဖွင့်သည်။

ဓမ္မေန ကတံ။ ။ဤ၌ ဓမ္မ သဒ္ဒါသည် အာဘောဓ် (ဂုစ၄)ဂါထာလာ အနက်တို့တွင် "**သဘာဝ**"အနက်ဟောတည်း၊ ထိုကြောင့် "**ဘူတေန ဝတ္ထုနှာ–ထင်ရှားရှိသော အကြောင်း၊ဝတ္ထုဖြင့်**"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤသို့ ထင်ရှားရှိသော ဝတ္ထုကို "**ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထု**"ဟု ခေါ်ရသည်၊ [ယောဇနာ၌ကား ဓမ္မသဒ္ဒါ "**သဒ္ဒ**"အနက် ဟောဟု မိန့်သည်။]

ဒေ့ ပန။ ။"**ဝိနယာ (ဝိနယံ) သတ္ထုသာသနာ (သတ္ထုသာသနံ)**"ဟု သဒ္ဒါ သဘောအားဖြင့် နေနိုင်ပုံ، ကံအနက်ပေးရပုံအားဖြင့် တူကြောင်းကိုသာ "**သေသ နယော**"ဟု ညွှန်သည်၊ ထိုကြောင့် အနက်အရထူးပုံကို ပြလို၍ "**ဒေ့ ပန**"စသည်ကို မိန့်သည်၊ ကံပြုသော အရာဌာနအားလျော်စွာ ဝိနယောအရ စောဒနာခြင်း، အပြစ်ကို အမှတ်ရစေခြင်း (အမှတ်ရအောင် သတိပေးခြင်း)ကို ယူရ၏၊ သတ္ထုသာသနအရလည်း ဘုရားရှင်၏ သွန်သင် ပြသတော်မူကြောင်းဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ဥတ်ကမ္မဝါစာကို ယူရသည်၊ [မပြည့်စုံသော မမှန်သော ဥတ်ကမ္မဝါစာတို့ကား သတ္ထုသာသန မဟုတ်ကြ၊ ယောဇနာ၌ သတ္ထုသာသနကို "**သတ္ထုအာဏာ**"ဟု ဖွင့်၏၊ စဉ်းစားပါ။]

ပါဠိတော် အနက်ပေး။ ။"**ဓမ္မာ–ဟုတ်မှန်သော သဘောကို၊ အညတြာပိ–ကြဉ်ချိုလည်း၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ဝိနယာ–စောဒနာ သာရဏာဟူသော ဝိနည်းကို၊ အညတြာပိ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ သတ္ထုသာသနာ–မြတ်စွာဘုရား၏ သွန်သင်တော်မူကြောင်း ဖြစ်သော ပြည့်နှံသော ဥတ်، ပြည့်နှံသော ကမ္မဝါစာကို၊ အညတြာပိ ကမ္မံ ကရောန္တိ**"ဟု ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပါ။

ကမ္မံ၊ ကရောန္တိ၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ပဋိကုဋ္ဌကတန္တိ**–ကား၊ ပဋိကုဋ္ဌဟေ၀–တားမြစ်အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ကတဗ္ဗ–ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ (**"ကမ္မံ"**၌ စပ်)၊ ယံ–အကြင် ကံကို၊ အညေသု–အခြားသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဗဟိဒ္ဓေဣဿသန္တေသု–တားမြစ်ကုန်စဉ်၊ ကတံ–ပြုအပ်ပြီ၊ တံ–ထို ကံသည်၊ ပဋိကုဋ္ဌဟေ၀–ပဋိကုဋ္ဌမည်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ကတဗ္ဗ–ကတ မည်သည်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ တာဒိသမ္ပိ–ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ဣတိ အတ္ထော။

၃၈၇။ ပန–ကား၊ **ဆယိမာနိ ၊ပေ၊ အမ္ဗကမ္မန္တိ**အာဒီသု–အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ ဧမ္ဗောတိ–မမ္ဗဟူသော အမည်သည်၊ ပါဠိယာ–ပါဠိတော်၏၊ အမ်ိုဝစနံ–အမည်တည်း၊ [**"ဧမ္ဗေန ကတံ နာမ"**တုန်းက မမ္ဗသဒ္ဒါကဲ့သို့ ဘုတအနုက်ဟော မဟုတ်–ဟူလို့]၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ယံ–အကြင် ကံကို၊ ယထာဝုတ္တာယ–အကြင် အကြင် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော၊ ပါဠိယာ–ပါဠိတော်အားဖြင့်၊ နံ ကရိယတိ–မပြုအပ်၊ တံ–ထို ကံကို၊ အမ္ဗကမ္မန္တိ–ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–၏၊ အယံ–ကား၊ ဧတ္ထ–ဤ အဋ္ဌကထာ၌၊ သခေ၀ေါ–အကျဉ်းတည်း၊ ဝိတ္ထာရော ပန–အကျယ်သည်ကား၊ ပါဠိယံယေ၀–၌ပင်၊ အာဂတော–လာပြီ၊ သော စ–ထို အကျယ်သည်လည်း၊ ဥတ္တိဒုတိယဥတ္တိစတုတ္ထ ကမ္မာနံယေ၀–ဥတ္တိဒုတိယက်၊ ဥတ္တိစတုတ္ထက်တို့၏သာ၊ ၀သေန–အစွမ်းဖြင့်၊ (အာဂတော)၊ ပန–ဆက်၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ ဥတ္တိဒုတိယဥတ္တိစတုတ္ထေသု–ဥတ္တိဒုတိယက်၊ ဥတ္တိစတုတ္ထက်တို့၌၊ ဟာပနံ ၀ါ–ဥတ်ကမ္မ၀ါစာကို ယုတ်လျော့စေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အညထာ–တစ်ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရဏံ ၀ါ – ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ) ဝိယ – ရှိနိုင်သကဲ့သို့၊

ပဋိကုဋ္ဌဟေ၀ ကတဗ္ဗေ။ ။**"ပဋိ+ပုဗ္ဗ+ကုသ ဓာတ်သည် နိ၀ါရဏအနက်ကို ဟောအ၏၊ ပဋိကောသီယတ္ထ–တားမြစ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ ပဋိကုဋ္ဌ၊ ပဋိကုဋ္ဌဟ+တံ+ကတဗ္ဗာတိ ပဋိကုဋ္ဌကတံ (ကမ္မံ)"**ဟု ဝိသေသနောဘယပဒကမ္မဓာရယ် ပြု၊ ထို ကံကို သဘောမတူသူတို့က တားမြစ်အပ်ပါလျက် အတင်းပြုအပ်သော ကံဖြစ်သောကြောင့် **"ပဋိကုဋ္ဌကတ"**ဟု ခေါ်သည်၊ [ပဋိကြောသနေ့သူတို နိ၀ါရေနေ့သူ–ဦးက။]

ဟာပနံ ၀ါ ၊ပေ၊ ကရဏံ ၀ါ။ ။**"ဟာပန"**ဟူသည် **"ဥတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ကမ္မ၀ါစာကို ဖြစ်စေ မပါစေဘဲ၊ သို့မဟုတ် ဥတ္တိစတုတ္ထက်၌ ကမ္မ၀ါစာ သုံးကြိမ်**

(တထာ-ဟူ၊) ဥတ္တိကမ္မေ-ဥတ္တိက်ဋ္ဌ၊ (ဟာပန် ၀ါ အညထာ ကရဏ် ၀ါ) နတ္ထိ၊ အပလောကနကမ္မဋ္ဌ-အပလောကနကံကိုလည်း၊ သာဝေတွာ-ကြားသိစေပြီး၍သာ၊ ကရိယတိ-ပြုအပ်၏၊ ["**ဧ**" ဖြင့် ဥတ်ကမ္မ၀ါစာကို ကန့်ဆိုလိုရင်း အကြောင်းအရာကို ပါဠိဘာသာဖြင့် ဖြစ်စေ, အခြားဘာသာဖြင့် ဖြစ်စေ ပြောပြ၍သာ ပြုရသည်၊ ဥတ်ကမ္မ၀ါစာမပါ-ဟူလို။] တသ္မာ-ကြောင့်၊ တာနိ-ထို ဥတ္တိကံ, အပလောကနကံတို့ကို၊ ပါဠိယံ-၌၊ နေ ဒဿိတာနိ-အကျယ် ပြတော်မမူအပ်ကုန်၊ သမ္မေသဒ္ဓိ-အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တောသံ ကမ္မာနံ-ထို ကံလေးမျိုးတို့၏၊ ဝိနိစ္ဆယံ-ကို၊ ပရတောနောက်၌၊ ဝဏ္ဏယိဿာမ-ဖွင့်ကုန်အံ့။ [နောက် ပရိ၀ါ, ကမ္မ၀ဂ်ကျမှ ဖွင့်ကုန်အံ့-ဟူလို။]

စတုဝဂ္ဂကရဏာဒိကထာ

၃၈၈။ ကုဒါနိ-၌၊ ဆဋ္ဌ-ခြောက်ခုမြောက်သော၊ ["**အမ္မကံ**" စသော ကံတို့တွင် ခြောက်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊) ယဒိဒံ ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မံ နာမ-အကြင် ဓမ္မေန သမဂ္ဂကံ မည်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-ထို ဆဋ္ဌဖြစ်သော ဓမ္မေန သမဂ္ဂကံကို၊ ယေဟိ သံယေဟိ-အကြင် သံဃာတို့သည်၊ ကာတမ္မံ-ပြုထိုက်၏၊ တေသံ-ထို သံဃာတို့၏၊ ပဘေဒ-အပြားကို၊ ဒဿေတုံ-ငှာ၊ **ပဠု သံဃာ**တိ အာဒိ-အစရှိသော စကားကို၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ **ကမ္မပ္ပတ္တာ**တိ-ကား၊ ကမ္မံ-သို့၊ ပတ္တော-ရောက်၏၊ ကမ္မယုတ္တော-ကံအား လျောက်ပတ်၏၊ ကမ္မာရဟော-ကံကို ပြုခြင်းငှာထိုက်၏။ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကမ္မံ-ကို၊ ကာတုံ-ငှာ၊

မရွတ်ဘဲ လျှောထားခြင်း"တည်း၊ "**အညထာကရဏ**"ဟူသည် ဥတ်ကို နောက်ထား၍ ကမ္မ၀ါစာကို ရှေ့ထားခြင်း, သို့မဟုတ် ဥတ်ကို နှစ်ကြိမ် ရွတ်၍ ကမ္မ၀ါစာကို နှစ်ကြိမ် ရွတ်ခြင်း စသည်တည်း၊ ဥတ္တိကံ, အပလောကနကံတို့၌ ထိုကဲ့သို့ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အမမ္ဗကံကို အကျယ်ပြရာ၀ယ် ထိုကံများကို မပြဘဲ ချန်ထားတော်မူသည်။ [ဟာပန် ၀ါ အညထာ ကရဏ် ၀ါ နတ္ထိတိ ဥတ္တိကမ္မဿ ကောယ ဧ၀ ဥတ္တိယာ ကတ္တမ္ဘတာ တတော ဟာပန် နေ သမ္ဘ၀တိ၊ အနုသ္သာ၀နာယ အဘာ၀တော ပဌာ ဥတ္တိတ္ထပနဝ၀သေန ဒ္ဝိဟိ ဥတ္တိဟိ ကရဏ၀ဝသေန စ အညထာ ကရဏ် နတ္ထိ-ဒ္ဋိကာ။]

တဠု သံယော နိသာရေတိတိ–ကား၊ သံယော–သည်၊ တဒ္ဓနိယကမ္မာဒိ ဝသေန–တဒ္ဓနိယကံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သစေ နိသာရေတိ–အုံ၊ (ဧဝ သတိ)၊ သော–ထို ရဟန်းကို၊ (သုနိသာရိတ္တောဘ္ဓ စပ်၊) ယသ္မာ–ကြောင့်၊ တတ္ထ–ထို တဒ္ဓနိယ စသော ကံအရာ၌၊ (အနုညာတာဘ္ဓ စပ်၊) တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိတိ–ဟူ၍၊ ဧဝ–သို့၊ ဧကေကေနပိ–တစ်ပါး တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ အဂ်ေန–အင်္ဂါကြောင့်၊ နိသာရဏာ–နှင်ထုတ်ခြင်းကို၊ အနုညာတုာ–ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ သုနိသာရိတော–ကောင်းစွာ နှင်ထုတ်အပ်ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တိဏ္ဏံ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏(အပေါ်၌)၊ အာကခ်ံမာနော–သော်၊ သံယော–သည်၊ တဒ္ဓနိယကမ္မံ၊ ကရေယျ–ပြုနိုင်၏၊ ဧကော–တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဘဏ္ဍနကာရကော–မိမိတို့ အသင်းအပင်း၌ တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၊ ၊ပေ၊ သံယေ–၌၊ အဓိကရဏကာရကော–အဓိကရဏ်းကို ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကော–သည်၊ ဗာလော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ ၊ပေ၊ အနပဒါနော–အာပတ် အပိုင်းအခြား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဧကော – သည်၊ အနနုလောမိကေဟိ – ရဟန်းတို့အား မလျော်ကုန်သော၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ – လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဋ္ဌော–လူတို့နှင့် ရောနှောသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–၏။။]

၃၃၆။ ဩသာရဏာတိ–ကား၊ ပဝေသနာ–သွင်းခြင်းတို့သည်၊ (**"ဣမာ ဒွေ–ဤ နှစ်ပါးတို့တည်း"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) [**"ဩ–အတွင်းသို့+သာရဏာ–ရောက်စေခြင်း"**ဟူသည် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် **"သွင်းခြင်းပင်"**တည်း၊ ထိုကြောင့် **"ပဝေသနာ"**ဟု အဓိပ္ပာယယတ္ထ ဖွင့်သည်၊] တတ္ထ–ထိုဩသာရဏာဟူသောပါဠိ၌၊

တဠု ၊ပေ၊ သုနိသာရိတော။ ။တန္တိ ပဒ္ဓာဇနိယကမ္မံ–သာရတ္ထ၊ သောတိ ဗာလောတိအာဒိနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌပုဂ္ဂလော၊ အပ္ပတ္ထောတိ သမ္ဘဋ္ဌော၊ တတ္ထ ကာရဏာမာဟ **"ယသ္မာ"**တိအာဒိ၊ တတ္ထ အာဝေဏိကေန လက္ခဏေနာတိ ပဒ္ဓာဇနိယကမ္မသ နိမိတ္တဘာဝေန ပါဠိယံ ဝုတ္တတ္တာ အသာဓာရဏဘူတေန ကုလဒူသကဘာဝေန–[သံဃာဒိသေသ် တေရသမသိက္ခာပုဒ်၌လာသော ကုသဒူသန အမှုသည် ပဒ္ဓာဇနိယကံ နှင့်သာ သက်ဆိုင်သော သီးခြားလက္ခဏာတည်း၊] ယဒိ ဟေသ တံ ကမ္မံ အပ္ပတ္ထော၊ ကထံ ပန သုနိသာရိတောတိ အာဟ **"ယသ္မာ ၊ပေ၊ သုနိသာရိတော"**တိ၊–ဝိမတိ။

တ္ကေ သံယော ဩသာရေတိတိ–ကား၊ (တံ–ထို ပဏ္ဍာက်ကို၊ **"ထေယျ သံဝါသက စသူကို"**) ဥပသမ္ပဒကမ္မဝသေန – ဥပသမ္ပဒကံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝေသေတိ – သွင်းအုံ၊ **ဒေါသာရိတောတိ** – ကား၊ ဒုဩသာရိတော–မကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ပြီ၊ သဟသဿကွတ္တဲ့–အကြိမ်ပေါင်း တစ်ထောင်၊ ဥပသမ္ပာဒိတော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ–သော်လည်း၊ အနုပသမ္ပန္နာဝ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ [**"ဒုဩသာရိတ"**၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသည်၊ **"မကောင်းသဖြင့်သွင်းအပ်"**ဟူသည် **"ရဟန်းမဖြစ်"**ဟူလို့] အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ–ကမ္မဝါစာဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်လည်း၊ သာတိသာရာ–လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [**"သာတိသာရာ"**ပုဒ်ကို မဟာခန္ဓက, နံ သမ္ဘာဝတ္တနာဒိကထာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊] တထာ–တူ၊ သေသော–အာစရိယုပဇ္ဈာယမှ ကြွင်းသော၊ ကာရကသံဃော–သည်၊ (သာတိသာရော ဟောတိ၊) ကောစိ–တစ်စုတစ်ခုသော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိတော–မှ၊ နံ မုစ္စတိ–မလွတ်၊ ဣတိ–လျှင်၊ ဧကာဒသ–တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဣမေ အာဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ–ဤ အာဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒေါသာရိတာ–မကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန–ကား၊ ဟတ္ထဆ္ဆိန္နာဒယော–အစရှိကုန်သော၊ ဒွတ္တိံ သ–သုံးကျိပ်ခန့်ယောက်သော၊ (ပုဂ္ဂလာ)၊ သုသြသာရိတာ–ကောင်းစွာ သွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ဥပသမ္ပာဒိတာ–ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ ဥပသမ္ပန္နာဝ–ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [**"သုသြသာရိတာ"**ကို သရုပ်ဖော်သည်၊] တေ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုတစ်ခုသော အပြစ်ကိုမျှ၊ ဝတ္တုံ–ဌာ၊ နံ လဗ္ဘာ–မရအပ်ကုန်၊ ပန–ထိုသို့ပင် သုသြသာရိတ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာရက သံဃော စ–သည်လည်းကောင်း၊ သာတိသာရာ (ဟောန္တိ)၊ ကောစိ–တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိတော နံ မုစ္စတိ။

ဒုဋ္ဌ။ ဣဟ ၊ ဣဝေ ၊ ဒဠ္ဍဗ္ဗာတိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ အဘ္ဗုတဝတ္ထု ဝသေန–ထင်ရှား မရှိသော ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အမမ္ဟကမ္ဘံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဘူတဝတ္ထုဝသေန–ထင်ရှား ရှိသော ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဓမ္မကမ္မဋ္ဌ–ကိုလည်း ကောင်း၊ ဒဿေတုံ (ဘာဝတ္ထာ) ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ–ထို ဣဟ ပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ **ပဋိနိသဒ္ဓိတာ**တိ – ကား၊ ပဋိနိသဒ္ဓိတဗ္ဗာ – စွန့်ထိုက်သော၊

တဗ္ဗ သံယော နိဿာရေတိတိ–ကား၊ သံယော–သည်၊ တဒ္ဓနိယကမ္မာဒိ ဝသေန–တဒ္ဓနိယကံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သစေ နိဿာရေတိ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သော–ထို ရဟန်းကို၊ (သုနိဿာရိတောဘဋ္ဌ စပ်၊) ယသ္မာ–ကြောင့်၊ တတ္ထ–ထို တဒ္ဓနိယ စသော ကံအရာ၌၊ (အနုညာတာဘဋ္ဌ စပ်၊) တိဏ္ဏံ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ ဧကေကေနပိ–တစ်ပါး တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ အဂ်ီ–ကြောင့်၊ နိဿရဏာ–နှင်ထုတ်ခြင်းကို၊ အနုညာတာ–ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ သုနိဿာရိတောဘ–ကောင်းစွာ နှင်ထုတ်အပ်ပြီ၊ [ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တိဏ္ဏံ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏(အပေါ်ဌ်)၊ အာကခ်ံမာနော–သော်၊ သံယော–သည်၊ တဒ္ဓနိယကမ္မံ၊ ကရေယျ–ပြုနိုင်၏၊ ဧကော–တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဘဏ္ဍနကာရကော–မိမိတို့ အသင်းအပင်းဌ် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်သည်၊ ၊ပေ၊ သံယော–ဌ်၊ အဓိကရဏကာရကော–အဓိကရဏ်းကို ပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဧကော–သည်၊ ဗာလော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ဌ် မကျွမ်းကျင်သည်၊ ၊ပေ၊ အနုပဒါနော–အာပတ် အပိုင်းအခြား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဧကော – သည်၊ အနနုလောမိကေဟိ – ရဟန်းတို့အား မလျော်ကုန်သော၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ – လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဋ္ဌော–လူတို့နှင့် ရောနှောသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရတိ–၏။။]

၃၉၆။ ဩသာရဏာတိ–ကား၊ ပဝေသနာ–သွင်းခြင်းတို့သည်၊ (**"ဣမာ ဒွေ–ဣ နှစ်ပါးတို့တည်း"**ဟု ပါဠိတော်ဌ် စပ်၊) [**"ဩ–အတွင်းသို့+သာရဏာ–ရောက်စေခြင်း"**ဟူသည် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် **"သွင်းခြင်းပင်"**တည်း၊ ထိုကြောင့် **"ပဝေသနာ"**ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်၊] တတ္ထ–ထိုဩသာရဏာဟူသောပါဌ်ဌ်၊

တဗ္ဗ ၊ပေ၊ သုနိဿာရိတောဟု။ ။တန္တိ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ၊–သာရတ္ထ၊ သောတိ ဗာလောတိအာဒိနာ နိဒ္ဒိဋ္ဌပုဂ္ဂလော၊ အပ္ပတ္ထောတိ သမ္ဘန္ဓော၊ တတ္ထ ကာရဏမာဟ **"ယသ္မာ"**တိအာဒိ၊ တတ္ထ အာဝေဏိကေန လက္ခဏေနာတိ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မဿ နိမိတ္တဘာဝေန ပါဠိယံ ဝုတ္တတ္တာ အသာမာရဏာဘူတေန ကုလဒူသကဘာဝေန–[သံဃာဒိသေသ် တေရသမသိက္ခာပုဒ်ဌ်လာသော ကုသသူသန အမ္ဗသည် ပဗ္ဗာဇနီယကံ နှင့်သာ သက်ဆိုင်သော သီးခြားလက္ခဏာတည်း၊] ယဒိ ဟေသ တံ ကမ္မံ အပ္ပတ္ထောဝ၊ ကထံ ပန သုနိဿာရိတောတိ အာဟ **"ယသ္မာ ၊ပေ၊ သုနိဿာရိတောဟု"**တိ၊–ဝိမတိ။

တ္ဌေ သံယော သြသာရေတိတိ–ကား၊ (တံ–ထိ ပဏ္ဍုက်ကို၊ **"ထေယျသံဝါသက စသူကို"**) ဥပသမ္ဘဒကမ္ဘဝသေန – ဥပသမ္ဘဒကံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝေသေတိ – သွင်းအံ့၊ **ဒေါသာရိတောတိ** – ကား၊ ဒုသြသာရိတော–မကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ပြီ၊ သဟသဿကွတ္တုံ–အကြိမ်ပေါင်း တစ်ထောင်၊ ဥပသမ္ဘာဒိတော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သည်၊ (သမာနော)ပိ–သော်လည်း၊ အနုပသမ္ဘန္နော၀–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ [**"ဒုသြသာရိတ"**၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြသည်၊ **"မကောင်းသဖြင့်သွင်းအပ်"**ဟူသည် **"ရဟန်းမဖြစ်"**ဟူလို၊] အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စ–ကမ္ဘဝါစာဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်တို့သည်လည်း၊ သာတိသာရာ–လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ [**"သာတိသာရာ"**ပုဒ်ကို မဟာဓနက, နဿမ္ဘဝတ္တနာဒိကထာဌ် ဖွင့်ခဲ့ပြီ၊] တထာ–တူ၊ သေသော–အာစရိယုပဇ္ဈာယမှ ကြွင်းသော၊ ကာရကသံယော–သည်၊ (သာတိသာရော ဟောတိ၊) ကောစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိတော–မှ၊ နမုစ္စတိ–မလွတ်၊ ဣတိ–လျှင်၊ ဧကာဒသ–တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဣမေ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ–ဤ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒေါသာရိတာ–ကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ပန–ကား၊ ဟတ္ထတ္ထိန္နာဒယော–အစရှိကုန်သော၊ ဒ္ဒတ္ဌိ'သ–သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော၊ (ပုဂ္ဂလာ)၊ သုသြသာရိတာ–ကောင်းစွာ သွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ဥပသမ္ဘာဒိတာ–ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ ဥပသမ္ဘန္နာ၀–ကုန်သည်သာ၊ ဟောန္တိ၊ [**"သုသြသာရိတာ"**ကို သရုပ်ဖော်သည်၊] တေ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ကိဠို–တစ်စုံတစ်ခုသော အပြစ်ကိုမျှ၊ ဝတ္တုံ–ငှာ၊ နလဗ္ဘာ–မရအပ်ကုန်၊ ပန–ထိုသို့ပင် သုသြသာရိတ ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အာစာရိယုပဇ္ဈာယာ စ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာရက သံယော စ–သည်လည်းကောင်း၊ သာတိသာရာ (ဟောန္တိ)၊ ကောစိ–တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိတော နမုစ္စတိ။

၃၉၇။ ဣေ ၊ပေ၊ ဒဠ္ဍဗ္ဗာတိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ အဘူတ၀တ္ထု၀သေန–ထင်ရှား မရှိသော ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အ၀မ္ဘကမ္ဘံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဘူတ၀တ္ထု၀သေန–ထင်ရှား ရှိသော ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဓမ္မကမ္ဘူ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသေတုံ (ဘဂ၀တာ) ၀ုတ္တံ၊ တတ္ထ–ထို ဣေ ပန အစရှိသော စကားရပ်၌၊ **ပဠိနိသန္ဓိတာ**တိ – ကား၊ ပဠိနိသန္ဓိတဗ္ဗာ – စွန့်ထိုက်သော၊

(**"ဒိဋ္ဌိ–အယူသည်"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) [တ ပစ္စည်း၏ ကမ္မတ္ထကို ယူမည်စိုး၍ **"ပဋိနိဿဂ္ဂါတ္ထာ"**ဟု အရဟတ္ထ ဖြစ်သော တဗ္ဗ ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်သည်၊ ဤနေရာ၌ တ ပစ္စည်းသည် **"အရဟ–အနက်ဟော"**ဟူလို။]

ဥပါလိပုစ္ဆာကထာ

၄၀၀။ ဥပါလိပဏ္ဍေသုပိ–**ဥပါလိ**၏ ပြဿနာတို့၌လည်း၊ ဝတ္ထုဝေသေနဝ–ဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်၊ ဓမ္မာဓမ္မကမ္ဘံ–ဓမ္မက်, အဓမ္မက်ကို၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝိဘတ္တံ–ဝေဖန်တော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ–ထို ဥပါလိ၏ ပြဿနာတို့၌၊ ဧကမူလကော စ–ဧကမူလကနည်းလည်းကောင်း၊ ဒ္မိမူလကော စ–လည်းကောင်း၊ (ဣတိ–သို့)၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ နယာ–နည်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ)၊ ဧကမူလကော–သည်၊ ဥတ္တာနောယေဝ–သည်သာ၊ ဒ္မိမူလကော–၌၊ သတိဝိနယော–သတိဝိနည်းကို၊ အမူဠ္ဠဝိနယေန–နှင့်၊ သဒ္ဒါ–ကွ၊ ဧကာ–တစ်မျိုးသော၊ ပုစ္ဆာ–ကို၊ ကတာ ယထာ–ပြုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ အမူဠ္ဠဝိနယာဒယောပိ–အမူဠ္ဠဝိနည်း အစရှိသည်တို့ကိုလည်း၊ တသ ပါဝိယယသိကာဒီဟိ–အစရှိသည်တို့နှင့်၊ (သဒ္ဒါ–ဧကေကာ–တစ်မျိုးစီ တစ်မျိုးစီကုန်သော၊ ပုစ္ဆာ–တို့ကို၊ ကတာ–ကုန်ပြီ၊) အဝသာနေ ပန–အဆုံး၌ကား၊ **ဥပသမ္ဘဒါရဟံ ဥပသမ္ဘာဒေတိ**တိ–ဟူသော၊ ဧကမေဝ–တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပဒံ–ပုဒ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပရတောဝ–၌၊ ဘိက္ခူနုမ္ပိ–တို့၏လည်း၊ (ဝါ ရေ–၌)၊ သတိဝိနယံ–ကို၊ အာဒိ ကတ္တာ–အစပြု၍၊ ဧကေကေန–တစ်ခု တစ်ခုသော ပုဒ်နှင့်၊ သဒ္ဒါ၊ သေသပဒါနိ–ကြွင်းသော ပုဒ်တို့ကို၊ ယောဇေတမ္ဘာနိ–ယှဉ်စေထိုက်ကုန်၏။ [**"ဘိက္ခူနုမ္ပိ"**၌ ဝိ ဖြင့် ဥပါလိပဉ္စာကို ပေါင်း၊ **"ဥပါလိပဉ္စာ၌သာ ယှဉ်စေရသည် မဟုတ်သေး၊ ဘိက္ခုတို့၏ ဝါရ၌လည်း ယှဉ်စေရသည်"** ဟူလို။]

ဒ္မိမူလကေ။ ။**"ဒ္မိမူလက"**ဟူရာ၌ အခြား နေရာ၀ယ် မူလပုဒ်က နှစ်ပုဒ်ရှိ၍ မူလိပုဒ်ကို တစ်မျိုးစီ လုပ်ညီစေရန်းတည်း၊ ဤနေရာ၌ကား ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်၊ သတိဝိနယနှင့် အမူဠ္ဠဝိနယတွဲကို အပြန်အလှန် ပုစ္ဆာပြုခြင်း စသည်ကို ဒ္မိမူလကဟု ဆိုထားသည်၊ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။

တဇ္ဈနိယကမ္မကထာ

၄၀၇။ ဣဒေ ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍနကာရကောတိအာဒိ–အစရှိသော စကားကို၊ (ဝုတ္တံ)ခ် စပ်၊) အခမ္မေန ဝဂ္ဂ–အခမ္မေနဝဂ္ဂကဲလည်းကောင်း၊ အခမ္မေနသမဂ္ဂ–လည်းကောင်း၊ ခမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂ–လည်းကောင်း၊ ခမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂ–လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဣမေသံ–ဤကဲ့တို့၏၊ ဝသေန–အစွမ်းဖြင့်၊ စက္ကံ–စက်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့၍၊ တဇ္ဈနိယာဒိသု–တဇ္ဈနိယ အစရှိကုန်သော၊ သတ္တသု–ကုန်သော၊ ကမ္မေသု–တို့၌လည်းကောင်း၊ ပဋိပဿဒ္ဓိသု စ–ကဲ့၏ ငြိမ်ကြောင်းကဲ့တို့၌လည်းကောင်း၊ ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထं – ပျက်ပုံကို ပြခြင်း အကျိုးငှာ၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ [အချို့ စာအုပ်များ၌ **"ခမ္မေနဝဂ္ဂ"**၏ နောက်ဝယ် **"ခမ္မေနသမဂ္ဂ"**ဟု ရှိ၏၊ **"ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထं"**ဟု ဆိုသောကြောင့် ဝိဘတ္တိအရ၌ ထိုက်မပါနိုင်ရကား မရှိသင့်၊ ပါ၌တော်ခ်ဉ်လည်း ဤ နေရာဝယ် ထို**"ခမ္မေနသမဂ္ဂ"**ကဲ့ မပါ။]

တတ္ထ–ထို**"ဣဒ ပန ဘိက္ခဝေ"**အစရှိသောစကားရပ်ခ်ဉ်၊ **အနပဒါနော**တိ–ကား၊ အပဒါနဝိရဟိတော–ပိုင်းခြားအပ်သော အပိုင်းအခြားမှ ကင်းသည်၊ (**"ဟောတိ"**ဟု ပါ၌တော်ခ်ဉ် စပ်၊) ပရိစ္ဆေဒေါ–အပိုင်းအခြားကို၊ အပဒါနံ–နဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ – ၏၊ အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒဝိရဟိတော–အာပတ်အပိုင်းအခြားမှ ကင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ တတော–ထို **"ဣဒ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဘဏ္ဍနကာရကော"**အစရှိသော ပါ၌ရပ်မှ၊ ပရံ–နောက်ခ်ဉ်၊ ပဋိကုဋ္ဌကတ ကမ္မပ္ပဘေဒံ–တားလည်း တားမြစ်အပ်၊ ပြုလည်း ပြုအပ်သောကံ၏ အပြားကို၊ ဒဿေတုံ– ၄ား၊ သာယေဝ ပါ၌– ထို **"ဣဒ ပန ဘိက္ခဝေ"** အစရှိသော ပါ၌တော်ကိုပင်၊ အကတံ ကမ္မန္တိ အာဒိဟိ – အစရှိသော ပါ၌ရပ်တို့နှင့်၊

အနပဒါနော။ ။အပ ရှေးရှိသော ဒါ ဓာတ်သည် အဝဇ္ဇာန (ပိုင်းဖြတ်ခြင်း) အနက်ကို ဟောဏ၏၊ အပဒီယတေ–ပိုင်းဖြတ်အပ်၏၊ ဣတိ အပဒါနံ၊ နတ္ထိ+အပဒါနံ ယဿာတိ အနပဒါနော–ပိုင်းဖြတ်အပ်သော အာပတ် အပိုင်းအခြား မရှိသော ရဟန်း၊ အာပတ် အပိုင်းအခြား မရှိအောင် သင့်နေသော ရဟန်း–ဟူလို၊ [နတ္ထိ ၏တဿ အပဒါနံ (အဝဇ္ဇာနံ) အာပတ္တိပရိယန္တောတိ အနပဒါနော၊–ဤကာ၊ အပဒါနံ ကို အဝဇ္ဇာနံ ဟု ဖွင့်၍ ထို အဝဇ္ဇာနကို **"အာပတ္တိပရိယန္တော"**ဟု ဖွင့်သည်။]

သံသန္ဓိတွာ– ရောနှောရှု၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တာ– ပြီ၊ တတ္ထ– ထို **"အကတံ ကမ္မံ"** အစရှိသော ပါဠိရပ်၌၊ ကိုဋ္ဌိ– တစ်စုံ တစ်ခုသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ပါဠိအနုသာရေန – ပါဠိတော်ကို အစဉ်လိုက်သဖြင့်၊ ဝိဒိတုံ – သိခြင်းငှာ၊ နံ သက္ကာ–မတတ်ကောင်းသည်ကား၊ နံ–မဟုတ်၊ (သက္ကာ ဧဝ–သည်သာ၊) တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဝဏ္ဏနံ–ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဌကထာကို၊ နံ ဝိတ္ထာရယိမှာ– မချဲ့ကုန်တော့ပြီ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။

စမ္မေယျကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

ဆဆဆဆ

၁၀–ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကအဖွင့်

[ကောသမ္ဗီမြို့၌ ပညတ်တော်မူအပ်သော သီကျာဗုဒ္ဓါတို့၏ အပေါင်း။]

ကောသမ္ဗကဝိဝါဒကထာ

၄၅၁။ ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကေ–၌၊ **တံ ဘိက္ခူ ၊ပေ၊ ဥက္ခိပိ"သူတိ** ဇေတ္ထ–၌၊ အယံ–ကား၊ အနုပုဗ္ဗိကထာ–အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော စကားတည်း၊ [ပုဗ္ဗ+ အနုဂတာ အနုပုဗ္ဗီ၊ အနုပုဗ္ဗီ စ + သာ + ကထာ စာတိ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ တစ်နည်း၊ သမသပ်ပြုလျှင် **"အနုပုဗ္ဗီ+ကထာ"**ဟု ဤကာရန္တ အတိုင်းလည်း ရှိနိုင်၏။] ကိရ–တစ်ဆင့်စကား ကြားရသည်ကား၊ (တစ်နည်း) ကိရ–ချဲ့၊ ဝိနယဓရော စ–ဝိနည်းကို ဆောင်သော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ သုတ္တန္တိကော စ–သုတ္တန်ကို ဆောင်သော ရဟန်းလည်းကောင်း၊ (ဣတိ–သို့၊) ဒွေ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဇကသ္မိ–သော၊ အာဝါသေ–ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝသန္တိ–နေကြ ကုန်၏၊ တေသု–ထို နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ သုတ္တန္တိကော–သုတ္တန်ဆောင် ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဇကဒိဝသံ–တစ်နေ့သည်၌၊ ဝစ္စကုဋိ–သို့၊ ပဝိဋ္ဌော– ဝင်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အာစမနဉ္စကာဝသေသံ–သန့်သက်ရေ အကြွင်းကို၊ ဘာဇနေ– ခွက်ထဲ၌၊ ဌပေတ္တာဝ– ချန်ထားခဲ့၍သာ၊ နိက္ခမိ– ထွက်ခဲ့ပြီ၊ (သန့်သက်ရေ ကျန်နေရစ်မှန်းကို သိ၏၊ အာပတ်သင့်မှန်းကိုကား မသိ၊) ဝိနယဓရော–ဝိနည်းကို ဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ ပဝိဋ္ဌော–သည်၊ (သမာနော)၊ တံ ဉဒက–ထို ကြွင်းကျန်သော ရေကို၊ ဒိသွာ–၍၊ နိက္ခမိတ္တာ– ထွက်ခဲ့၍၊ တံ ဘိက္ခု–ထိုသုတ္တန်ဆောင်သော ရဟန်းကို၊ ပုစ္ဆိ–မေးပြီ၊ (ကိ"?)၊ အာဝုသော–အရှင်ဘုရား၊ တယာ–အရှင်ဘုရားသည်၊ ဣဒံ ဉဒက–ကို၊ ဌပိတံ– ချန်ထားအပ်ပါသလော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)၊ အာဝုသော–အရှင်ဘုရား၊ အာမ– မှန်ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ တွံ–အရှင်ဘုရားသည်၊ ဇေတ္ထ–ဤ ရေကြွင်းကို ချန်ထားရာ၌၊ အာပတ္တိဘာဝံ–အာပတ်၏ အဖြစ်ကို၊ နု ဇာနာသိ ကိ"– မသိပါသလော?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)၊ အာမ–မှန်ပါ၊ နု ဇာနာမိ–မသိပါ၊ ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အာဝုသော၊ ဇေတ္ထ–ဤ ရေကြွင်းကို ချန်ထားရာ၌ အာပတ္တိ– သည်၊ ဟောတိ– ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (အာပတ္တိ– သည်၊)

သစေ ဟောတိ–အံ့၊ (ဇဝံ သတိ)၊ ဒေသေသာမိ–ဒေသနာပြောပါအုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အာဝုသော၊ ပန–ထိုသို့ပင် အာပတ် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တေ–၏၊ (အာပတ္တိဿ စပဲ)၊ ဝါ–သည်၊ အသဿ–သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် မစေ့ဆော်မူ၍၊ အသတိယာ–သတိကင်းသဖြင့်၊ သစေ ကတ–အကယ်၍ ပြုအပ်မိသည်ဖြစ်အုံ့၊ (ဇဝံသတိ)၊ အာပတ္တိ–သည်၊ နတ္ထိ–မရှိပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ သော–ထို သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ တသာ အာပတ္တိယာ–ဌ်၊ အနာပတ္တိဒိဋ္ဌိ–အနာပတ်ဟု အယူရှိပြန်သည်၊ အဟောသိ–ပြီ။

ဝိနယဓရောပိ–သည်လည်း၊ အတ္တနော–၏၊ နိဿိတကာန်–မှီနေသော ရဟန်းတို့အား၊ အယံ သုတ္တန္တိ ကောဿ–သည်၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပန္နမာနောပိ–ရောက်ပါသော်လည်း၊ နဇာနာတိ–အာပတ်မှန်းမသိ၊ ဣတိ–သို့၊ အာရောစေသိ–ပြောပြီ၊ တေ–ထို ဝိနည်းဆောင်ရဟန်း၏ တပည့်တို့သည်၊ တသ–ထို သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်း၏၊ နိဿိတကေ–မှီနေသော ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသွာ–ဤ၊ တုမှာက–အရှင်ဘုရားတို့၏၊ ဥပဇ္ဈာယော–သည်၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပန္နိတ္ထာပိ–ရောက်ပြီး၍လည်း၊ အာပတ္တိဘာဝံ–ကို၊ နဇာနာတိ၊ ဣတိ အာဟံသု–ကုန်ပြီ၊ တေ–ထို သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်း၏ တပည့် တို့သည်၊ ဂန္တွာ– ၍ အတ္တနော– ၏၊ ဥပဇ္ဈာယဿ– အား၊ အာရောစေသုံ– ကုန်ပြီ၊

ဒေသေသာမိ။ ။ဝိနည်းဝိရိရ်၏ စကား၊အရ အာပတ်ဟု အယူရှိသောကြောင့် (ပြောဆိုရ်) လွယ်ကူသော၊ သိက္ခာကို လိုလား၊သူ ဖြစ်သည့်အတွက်) အာပတ်ဖြစ်လျှင် ကုစား၊ပါမည်ဟု ပြောရှာသည်၊ [သန့်သက်ရကြောင်းကို ချန်ထား၊မှုအတွက် စူဠဝါ သေနာသနက္ခန္ဓကဌ် **"နံ အာစမနသရာဝသေ ဥဒကံ သေသေတမ္ပိ"**ဟု ပညတတ်တော် မူလိမ်ပ်မည်။]

နတ္ထိ အာပတ္တိ။ ။ထိုအခါ ဝိနည်းဝိရ်က စဉ်းစား၊ပြန်သည်မှာ လွန်ကျူးလိုသော စေတနာ မပါလျှင် ဤ ရကြောင်းကို ချန်ထား၊ရာဌ် အနာပတ်လည်း ဖြစ်နိုင်စရာ ရှိ၏၊ ဤသို့ စဉ်းစား၊၍ **"အာပတ် မသင့်"**ဟု ပြောပြန်သည်၊ အမှန်ကား အာပတ် သင့်သည်သာ၊ [ဝိနည်း ပညတ်တော်ကို မသိသော်လည်း ကြောင်း ချန်ထား၊မှုဟူသော အကြောင်း၀တ္ထုကို သိသောကြောင့် သစ်တ္တကအာပတ် (၀တ္ထုကို သိသော စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော အာပတ်)တည်း၊ သာ ပန အာပတ္တိ ဇ၀၊ တေနာဟ **"သော တသာ အာပတ္တိယာ (ထိုအာပတ် အစစ် ဖြစ်ရာ၌) အနာပတ္တိဒိဋ္ဌိ ဟောတိ"**တိ–ဋီကာ။]

သော–ထို သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းသည်၊ ဓေ–သို့၊ အာဟ–ပြီ၊ (ကိုဏ်?)၊ အယံ ဝိနယဝရော–ဤ ဝိနည်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ အနာပတ္တိတိ–ဟူ၍၊ ဝတ္ဘာ–ပြောပြီး၍၊ ဣဒါနိ–၌၊ အာပတ္တိတိ–ဟူ၍၊ ဝဒတိ–ပြောပြန်၏။ ဧသော–ဤ ဝိနည်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မုသာဝါဒီ–မုသား ပြောလေ့ရှိသူတည်း၊ ဣတိ (အာဟ)၊ တေ–ထို သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်း၏ တပည့်တို့သည်၊ ဣဒ္ဓာ–၍၊ တုမှာကံ–တို့၏၊ ဥပမ္ဘာယော–သည်၊ မုသာဝါဒီ–တည်း၊ ဣတိ ဓေ–သို့၊ အညမညံ–အချင်းချင်း၊ ကလဟံ–ခိုက်ရန်ကို၊ ဝမုယိ'သု–တိုးပွားစေကြကုန်ပြီ၊ တဟောဝ–ထိုမှနောက်၌၊ ဝိနယဝရော–သည်၊ ဩကာသံ–အခွင့်ကို၊ လဘိတ္တာ–၍၊ တသ–ထို သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်း၏ (အပေါ်၌)၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ–မရှုခြင်းကြောင့်၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မ–ကို၊ အကာသိ–ပြီ၊ တေန–ကြောင့်၊ တံ ဘိက္ခုံ ၊ပေ၊ ဥက္ခိပိ'သူတိ–ဟူ၍၊ (သံဂီတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။

၄၅၃။ ဘိန္နော ဘိက္ခုသံဃော, ဘိန္နော ဘိက္ခုသံဃောတိ ဣတ္ထ–၌ (သံဃော–သည်၊) နှ တာဝ ဘိန္နော–ကွဲပြိုကား မဟုတ်သေး၊ အပိ စ–ထိုသို့ပင် ကွဲပြီးမဟုတ်သေးပါသော်လည်း၊ ဒေဝေ–မိုးသည်၊ ဝုဋ္ဌေ–ရွာပြီးလတ်သော်၊ ဣဒါနိ သသံ နိပ္ပန္နန္တိ–ဟူ၍၊ (ယခုအခါ ကောက်စပါး ပြီးစီးပြီဟူ၍၊) ဝုစ္စတိ ယထာ–ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ (ကသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဒါနိ သသံ နိပ္ပန္နန္တိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–နည်း?၊) ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ အဝသံ–မချွတ်ကေန်၊ တံ–ထို ကောက်စပါးသည်၊ နိပ္ပဒ္ဓိသတိ–ပြီးစီးလတ္တံ့၊ (တသ္မာ ဣဒါနိ သသံ နိပ္ပန္နန္တိ ဝုစ္စတိ–၏။) ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ ဣမိနာ ကာရဏေန–ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ အာယတိ'–နောင်အခါ၌၊ အဝသံ၊ ဘိဒ္ဓိသတိ–ကွဲလတ္တံ့၊ သော စ–ထို သံဃာသည်လည်း၊ [သော စာတိ သံဃော၊–ယောဧနာ၊] ကလဟ ဝသေန–ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်၊ (ဘိဒ္ဓိသတိ)၊ သံဃဘေဒဝသေန–သံဃာကွဲပြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (သံဃဘေဒကတ်၏ ကွဲခြင်းမျိုးဖြင့်၊) နှ (ဘိဒ္ဓိသတိ)–ကွဲလတ္တံ့, မဟုတ်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ မချွတ်ကေန်, အမှန် ကွဲလတ္တံ့.၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဘိန္နောတိ–ကွဲပြီဟူ၍၊ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊

ဘိန္နော။ ။ဤ၌ တ ပစ္စည်းကား ကွဲပြီး အတိတ်မဟုတ်ပါဘဲလျက် မချွတ်ကေန် အမှန် ကွဲလတ္တံ့.ဖြစ်သော အဝသံဘာဝိအနက်၌ အတိတ်ကဲ့သို့ တင်စားခြ

စ–ဆက်၊ ဇော်–ဤ ဘိနေ့ာ ဘိဂျုသ်ယောဟုသော ပါဠိ၌၊ သမ္ဘမအတ္ထဝေန–အလျင်အမြန်ဖြစ်သော အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာမေဋိတ–အာမေဋိတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ–၏။

၄၅၅။ တေမတ္ထं ၊ပေ၊ ပဏ္ဍိမိတိ–ကား၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ ဇေ–သို့၊ (**"မာ ခေါ တုမ္မေ"**အစရှိသော စကားကို၊) ဘာသိတွာ–မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ပဏ္ဍမိ–ဖဲကြွေတော်မူသနည်း?၊ ဟိ(ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဥက္ကေ့ပကေ ဝါ–နှင်ထုတ်တတ်သော ရဟန်းတို့ကိုမူလည်း၊ တုမ္မေဟိ–တို့သည်၊ အကာရဏော–အကြောင်းမဟုတ်ဘဲ၊ (မမှန်သော အကြောင်းကြောင့်၊) သော ဘိက္ခု–ကို၊ ဥက္ခိတ္တော–နှင်ထုတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ သစေ ဝဒေယျ–အကယ်၍ မိန့်တော်မူအုံ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကေ ဝါ–ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကရဟန်းတို့ကိုမူလည်း၊ တုမ္မေ–တို့သည်၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပန္နာ–ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ (သစေ) ဝဒေယျ–အုံ၊ (ဇေ်သတို့)၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဇေတော သံ–ဤ ဥက္ခေ့ပကရဟန်းတို့၏၊ ဝါ–ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကရဟန်းတို့၏၊ ပက္ခော–အသင်းအပင်းတည်း၊ (ဘက်သားတည်း၊) ဘဂဝါ–သည်၊ ဇေတော သံ–တို့၏၊ ပက္ခော–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–ပြောပြီး၍၊ အာဃာတံ–ရန်ညှိုးကို၊ ဗဒ္ဓေယျုံ–ဖွဲ့ကုန်ရာ၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တန္တိ မေဝ–ပါဠိတော်အစဉ်ကိုသာ၊ ဌပေတွာ–ထားတော်မူပြီး၍၊ ဇေတမတ္ထं-ဤ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (ပါဠိတော်၌လာသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ဘာသိတွာ–၍၊ အာသနာ–မှ၊ ဥဋ္ဌာယ–၍၊ ပဏ္ဍမိ–မူပြီ။

ဆိုထားအပ်သော တ ပစ္စည်းတည်း၊ [နံ တာဝ ဘိနေ့ာတိ ဣမိနာ ဘိနေ့ာတိ ဇော်တ တပစ္စယသ အဝသ်ဘာဝိယတ္တော အနာဂတကာလိကတံ ဒသေတိ၊ တမေဝတ္ထं သဟ ဥပမာ့ယ ဒသေန္တော အာဟ အဝိစာတိအာဒိ၊–ယောနော။]

သမ္ဘမအတ္ထဝေန။ ။သံပုဗ္ဗ+ဘြမ (ဘမ)ဓာတ်သည် ဘယာဒိဇနိတဂဝေဂ အနက်နှင့်တကွ အခြားအနက်များကို ဟောဟု ထောမနိမိ ဆို၏၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာတို့၌ **"တုရိတတ္ထဝေန"**ဟု ဖွင့်ကြ၏၊ **"တုရိတ"**နှင့် **"ဝေဂ"**သည် လျင်မြန်ခြင်း အနက်အားဖြင့် တူ၏၊ နှစ်ကြိမ်ဆိုခြင်းကို **"အာမေဋိတ"**ဟု ခေါ်သည်၊ အာမေဋိတ်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဝေဠုကဏ္ဏ အဆုံး အဘိက္ခဏ်နှံ့ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။

၄၅၅။ အတ္ထာနော ဝါ အတ္ထာနဉ္စိ ဇတ္ထ–ဌ်။ (ဝိနိစ္ဆယော ၈၀ ဝေဒါတမ္ဘော၊) ယော–အကြင်ရဟန်းသည်၊ (ဥပ္ပာဒေတိ၌ စပ်၊) သံဃန–သည်၊ ဥက္ခေပနီယ ကမ္မကတာနံ–ပြုအပ်သော ဥက္ခေပနီယက် ရှိကုန်သော၊ (ဥက္ခေပနီယက် အပြုခံရကုန်သော၊) အမ္ဘေါဒိနံ–အမ္ဘေါဒိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပကွေ–အဖို့၌၊ (ဘက်၌)၊ နိသိန္နော–ထိုင်နေသည်၊ (သမနော–လျက်၊) တုမှေ–အရှင်ဘုရား တို့သည်၊ ကိ–အဘယ်ကို၊ ဘဏထ–ပြောကြပါကုန်သနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေး၍၊ တေသဗ္ဗေ– ထို ဥက္ခေပနီယက် အပြုခံရသော အမ္ဘေါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်းကောင်း၊ ဣတရေသဗ္ဗေ–အခြားသော ဥက္ခေပကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း ကောင်း၊ လဒ္ဓိ–အယူကို၊ သုတ္တာ–ကြားရ၍၊ ဣမေ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဥက္ခေပနီယက် အပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) အမ္ဘေါဒိနော–အမ္ဘေါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း၊ ဣတရေ–အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (ဥက္ခေပကပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်၊) ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ စိတ္တံ–ကို၊ ဥပ္ပာဒေတိ–ဖြစ်စေ၏၊ အယံ–ဤရဟန်းသည်၊ တေသံ–ထို ဥက္ခေပနီယက် အပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ မဇ္ဈေ-ဌ်၊ နိသိန္နော–သည်၊ (သမနော)ဝ–ဖြစ်လျက်ပင်၊ တေသံ– ထို ဥက္ခေပနီယက် အပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ နာနာသံဝါသကောဟိ–ကွဲပြား သော သံဝါသ ရှိလူသည်၊ ဟောတိ–၏၊ ကမ္မံ–ကို၊ ကောပေတိ–ပျက်စေနိုင်၏၊

အမ္ဘေါဒိနံ ပကွေ နိသိန္နော။ ။ဤစကားသည် အမ္ဘေါဒိပက္ခကို မှတ်၍ပြု သော ဥပလက္ခဏနည်းမျှသာတည်း၊ ဓမ္မဝါဒိပက္ခ၌ နေ၍ အမ္ဘေါဒိတို့ကိုပင် မမ္ဘေါဒိဟု အယူရှိပြန်လျှင်လည်း ဤနည်းအတိုင်း နာနာသံဝါသကဖြစ်၍ နှစ်ဖက်လုံး၏ ကံကို ပျက်စေနိုင်သည်သာ၊ [အမ္ဘေါဒိနံ ပကွေ နိသိန္နောတိ ဣဒ ဥပလက္ခဏမတ္တံ၊ ဓမ္မဝါဒိနံ ပကွေ နိသိဒိတွာ အမ္ဘေါဒိနံ လဒ္ဓိ ဂဏှန္တောပိ ဓမ္မဝါဒိနံ နာနာသံဝါသကော ဟောတိ ၀ေ၊–ဝိမတိ။]

ကမ္မံ ကောပေတိ။ ။**"ကံကို ပျက်စေ၏"**ဟူရာ၌ ထိုရဟန်း မပါလျှင် သံဃာ မပြည့်မှ **"နာနာသံဝါသကစတုတ္ထော စေ ဘိက္ခေ ကမ္မံ ကရေယျ၊ အကမ္မံ နံ စ ကရဏီယံ"** စသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ကံ အထမမြောက်ဘဲ ကံပျက်သည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ အကယ်၍ နာနာသံဝါသကရဟန်းမှတစ်ပါး မိမိတို့ချည်း သံဃာ ပြည့်နေ လျှင်ကား ကံ မပျက်ပါ၊ [ကမ္မံ ကောပေတိတိ နာနာသံဝါသကစတုတ္ထော ၊ပေ၊ နံ စ ကရဏီယန္တိအာဒိ၀စနတော သစေ သံဃော တံ ဂဏှေရုဏံ ကတွာ ကမ္မံ ကရေယျ၊ အယံ တတ္ထ နိသိန္နောပိ ကမ္မံ ကောပေတိတိ အဓိပ္ပာယော၊–ဋီကာ။]

ဣတရေသမ္ဘိ–အခြားသော ဥက္ကေပကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း၊ ဟတ္ထပါသ–သို့၊ အနာဂတတ္ထာ–ကြောင့်၊ (ကမ္ဘံ) ကောပေတိ၊ ဧဝं–လျှင်၊ အတ္ထနာ ဝါ–မိမိသည်မူလည်း၊ အတ္ထာနံ–မိမိကို၊ နာနာသံဝါသကံ–ကွဲပြားသော သံဝါသရှိသူကို၊ ကရောတိ။

သမာနသံဝါသကဿ ဇတ္ထာပိ–ဌာလည်း၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ အဓမ္မဝါဒိနံ–တို့၏၊ ပဂ္ဂေ–ဌာ်၊ နိသိန္နော–ထိုင်နေသည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ ဣမေ–ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (မိမိ ထိုင်နေရာဌာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) အဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ ဣတရေ–အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (အခြားနေရာဌာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ သိ၍၊ တေသံ–ထို ဓမ္မဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ မဏ္ဍ–အလယ်သို့၊ ပဝိသတိ–ဝင်သွား၏၊ ပန–သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးလည်းဖြစ်သော၊ ပဂ္ဂေ–ဌာ်၊ နိသိန္နော–သည်၊ (ဟုတ္ထာ)၊ ဣမေ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (မိမိ ထိုင်နေရာဌာန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဂဏှာတိ–ယူ၏၊ အယံ–ဤရဟန်းကို၊ အတ္ထနာ ဝါ၊ ပေ၊ ကရောတီတိ–ဟူ၍၊ ဝေဒိတမတ္ထော–၏။

၄၅၆။ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မန္တိ ဇတ္ထ–ဌာ်၊ ကာယေန–ကိုယ်ဖြင့်၊ ပဟရန္တော–ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်၊ (ပုတ်ခတ်သော ရဟန်းတို့ကို)၊ ကာယကမ္မံ ဥပဒံသေန္တိတိ–ကာယက်ကို ပြကြသော ရဟန်းတို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကာယက်ကို ဖြစ်စေကြသော ရဟန်းတို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဖရုသံ–ကြမ်းတမ်းသောစကားကို၊ ဝဒန္တော–ပြောဆိုကုန်လျက်၊ (ပြောဆိုသောရဟန်းတို့ကို)၊ ဝစီကမ္မံ ဥပဒံသေန္တိတိ–ဝစီက်ကို ပြကြသော ရဟန်းတို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဝစီက်ကို ဖြစ်စေကြသော ရဟန်းတို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝေဒိတမတ္ထော–ကုန်၏၊ [**"ဒံသ"** ဓာတ်သည်

ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါ။ ။အဓမ္မဝါဒိပဂ္ဂိုဒ် နေ၍ဖြစ်စေ, အဓမ္မဝါဒိပဂ္ဂိုဒ် နေ၍ဖြစ်စေ မိမိနေရာပဂ္ဂိုဒ် ပါဝင်သော ရဟန်းတို့ကို ဓမ္မဝါဒီဟု ယူအံ့၊ ထိုသို့ ယူခြင်းက လည်း မှန်သည်ဖြစ်စေ, မမှန်သည်ဖြစ်စေ ထို ပဂ္ဂတွင်/ ပါဝင်သော ရဟန်းများနှင့် မိမိမှာ သမာနသံဝါသက ဖြစ်တော့၏။[ယတ္ထ ဝါ တတ္ထ ဝါတို ဓမ္မဝါဒိနံ ပဂ္ဂေ ဝါ အဓမ္မဝါဒိနံ ပဂ္ဂေ ဝါတို အတ္ထော၊ ဣမေ ဓမ္မဝါဒိနောတို ဂဏှာတီတိ တံ တံ ပဂ္ဂဗေဒ ဘိဂ္ဂူ။ ယာထာဝတော ဝါ အယာထာဝတော ဝါ **"ဣမေ ဓမ္မဝါဒိနော"**တို ဂဏှာတိ၊ အယံ တံ တံ ပဂ္ဂဗဂတာနံ အတ္ထာနံ သမာနသံဝါသကံ ကရောတိ၊–ဝိမတိ။]

ဒဿနအနက်ကို ဟောသော်လည်း ဥပ ရှေးရှိသောကြောင့် ပဝတ္တနအနက်ကိုလည်း ဟောနိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဥပဒ်သော့ဖွင့်တိ ပဝတ္တော့ဖွင့်"**ဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။] **ဟတ္ထပရာမာသံ ကရောန္တိ**တိ–ကား၊ ကောဓဝသေန–ကောဓ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဟတ္ထေဟိ–လက်တို့ဖြင့်၊ အညမည်–ချင်း၊ ပရာမသန်–သုံးသတ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ **အဝမ္ဘိယာယမာနေ**တိ–ကား၊ အဝမ္ဘိယာနိ–တရားနှင့် မလျော်ကုန်သော၊ ကိစ္စာနိ–တို့ကို၊ ကုရုမာနေ–ပြုလတ်သော်၊ (နိသီဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) [**"အဝမ္ဘိယ"**ဟူသော နာမ်ပုဒ်နောင် ကရဝေတိ၏၊ အနက်၌ အာယ ပစ္စည်းသက်သောကြောင့် **"အဝမ္ဘိယာယမာနေ"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပါ၌ရှိပါစေ။]

အသမ္ဘောဒိကာ ဝတ္တမာနာယာတိ–ကား၊ အသမ္ဘောဒိကာယ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ–ဖြစ်လတ်သော်၊ (နိသီဒိတဗ္ဗံ၌ စပ်၊) [ဤနည်းအလို **"အသမ္ဘောဒိကာ"**၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ, တစ်နည်း–ယ ကျေနေသည်ဟု ကြံပါ၊] ဝါ–တစ်နည်း၊ အယမေဝ–ဤ **"အသမ္ဘောဒိကာယ"**ဟူသော ပါဌ်သည်ပင်၊ ပါဌော–ပါဠိတော်ပါဌ်ရင်းတည်း၊ သမ္ဘောဒနကထာယ–ဝမ်းမြောက်ကြောင်း စကားသည်၊ အဝတ္တမာနာယ–မဖြစ်လတ်သော်၊ (နိသီဒိတဗ္ဗံ၌စပ်၊) ဣတိ အတ္ထော၊ [အချို့ စာအုပ်တို့၌ သမ္ဘောဒနကထာယ နေရာဝယ် သမ္ဘောဒမာနာယဟု ရှိသည်ကား မကောင်း။] **ဣတ္ထာဝတာ**နေ **အညမညန္တိ** ဣတ္ထ–၌၊ ဒွေ–နှစ်ခုကုန်သော၊ ပန္တိယော–သံဃာ အစဉ်တို့ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ ဥပစာရ–ဥပစာကို၊ မုဠ္ဠိတ္တာ–လွှတ်၍၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ–ထိုင်နေရာ၏၊

ဣတ္ထာဝတာ။ ။**"ဣတ္ထာဝတာ"**သဒ္ဒါသည် ရှေ့ကို ညွှန်ပြသောသဒ္ဒါ မဟုတ်၊ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ခိုက်ရန်ဖြစ်လျှင် ရုတ်တရက်အားဖြင့် ကိုယ်မှု နှုတ်မှု မလွန်ကျူးနိုင်လောက်အောင် ဝေးသောအရပ်၌ နေခြင်းကို ညွှန်ပြသောသဒ္ဒါ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဒွေ ပန္တိယော ၊ပေ၊ မုဠ္ဠိတ္တာ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ **"ဣတ္ထာဝတာ–ဤ၌ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဥပစာကို လွှတ်၍ နေခြင်းဖြင့်"**ဟု ပါဠိတော်၌ ပေး၊ [ဣတ္ထာဝတာတိ ဣတ္ထကုပဒေသံ မုဠ္ဠိတ္တာ နိသိန္နာ မယံ ကောဓဝိတ္ထေ ဥပ္ပန္နေပိ အညမည် အနနုလောမိကံ ဣာယကမ္မာဒိ ပဝတ္ထေတုံ နေ သက္ခိဿာမာတိ သလ္လက္ခေတ္တာ ဒူရေ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော၊–ဝိမတိ။]

ဒွေ ပန္တိယော ၊ပေ၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ ။**"ဒွေ ပန္တိ"**အရ တစ်ဖက်သော သံဃာအစဉ်နှင့် အခြား တစ်ဖက်သော သံဃာ အစဉ်ကို ယူပါ၊ ထို သံဃာအစဉ် နှစ်စဉ်

ပန–အနွယ်။ ဓမ္မိယာယမာနေ–ဓာရာနှင့်လျော်သော ကိစ္စကို ပြုလတ်သော်၊ သမ္ဘောဒိကာယ–လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ–သော်၊ အာသန္နန္တရိကာယ–နေရာနှစ်ခုတို့၏ အကြားဖြစ်သော နေရာတစ်ခုရှိသော ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒိတမ္ဗ–၏။ ကောက်–တစ်ခု တစ်ခုသော၊ အာသန်–နေရာကို၊ အန္တရ–အကြားကို၊ ကတွာ–၍၊ နိသီဒိတမ္ဗံ။

၄၅၇–၄၅၈။ မာ ဘဏ္ဍနန္တိ အာဒီသု – အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ အကတ္တာတိ–ဟူသော၊ ပါဠိသေသ–ပါဠိအကြွင်းကို၊ ဂဟေတွာ–ယူ၍၊ (တုမှေ)၊ ဘဏ္ဍနံ–ရှေးအဖြဲ၌ တိုင်ပင်ခြင်းကို၊ မာ အကတ္တာ–မပြုကြကုန်လင့်၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ အတ္ထော–ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော–၏၊ **အဓမ္မဝါဒီ**တိ–ကား၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကေသု–ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကရဟန်းတို့တွင်၊ အညတရော–တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်သော၊ (ဘိက္ခူ ၌ စပ်)၊ ပန–ဆက်၊ အယံ ဘိက္ခု–သည်၊ ဘဂဝတောေ–၏၊ အတ္ထ ကာမော–စီးပွားကို လိုလားသူတည်း၊ အယံ–ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ အသ–ထို ရဟန်း၏၊ အဓိပ္ပာယော–အလိုသည်၊ (ဟောတိ) ကိရ–သတတ်၊ (ကိံ?)၊ ဣမေ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ကောဓဘိဘူတာ–ကောဓသည် လွှမ်းမိုးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) သတ္ထု–၏။ ဝစနံ–စကားတော်ကို၊ နဂ္ဂဏ္ဍိ–မနာယူကြကုန်၊

(အစု နှစ်စု)လည်း ရုတ်တရက် ဒေါသဖြစ်လျှင် ကိုယ်နှုတ် လွန်ကျူးမှုကို မပြုနိုင်လောက်အောင် ဥပစာကို လွတ်၍ အတော်ဝေးဝေး နေထိုင်ရမည်၊ [ဥပစာရဲ့ မုဠိုဒ္ဓိတ္ထာတိ ဧတ္ထ ဥပစာရော နာမ အညမည် ဟတ္ထေန ပါပုဏာနဋ္ဌာန်–လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်လျှင် မိလောက်သော အရပ်ကို **"ဥပစာ"**ဟု ဆိုသည်၊–သာရတ္ထ၊] သို့သော် နှုတ်ဖြင့်ပြောလျှင် မကြားအောင်ကား သာ၍ ဥပစာဝေးရုံးမည် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိမတ်၌ **"ဒူရေ နိသီဒိတမ္ဗံ"**ဟု ဖွင့်သည်။

အာသန္နန္တရိကာယ။ ။အနန္တရသ္ဒါသည် အလယ် အကြားဟူသော အနက်ကို ဟောအ၏၊ **"အစဉ်အတန်း နှစ်တန်းတို့၏ အလယ်အကြား"**ဟူလို၊ အာသနှာန်–အရှေ့ဘက်, အနောက်ဘက် နေရာ နှစ်တန်းတို့၏၊ (တောင်ဘက်, မြောက်ဘက် နေရာနှစ်တန်းတို့၏၊) အန္တရ–အကြားတည်း၊ အာသန္နန္တရ၊ အာသန္နန္တရ+ယသာတိ အာသန္နန္တရိကာ–နေရာ နှစ်ခုတို့၏ အကြားဖြစ်သော နေရာတစ်ခုရှိသော ထိုင်နေခြင်း၊ [အာသန္နန္တရိကာ၌ ယ အက္ခရာကား ကြိယာဝိသေသန အနက်ဟော နာဝိဘာတ်၏ ကာရိယတည်း၊ ထို့ကြောင့် **"ဧကေကံ ၊ပေ၊ ကတ္တာ"**ဟု ဖွင့်သည်။]

(မလိုက်နာကြကုန်။) ဘဝဝါ–သည်၊ ဧတေ–ဤ ရဟန်းတို့ကို၊ သြဝဒန္တော–ဆုံးမတော်မူရသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ မာ ကိလမိတ္ထ–ပင်ပန်းတော်မမူပါစေလင့်၊ ဣဟတိ (အယံ)–ဤဆိုအပါဒြီးကား၊ (အသေ–၏၊ အဓိဗ္ဗာယော ကိရ–သတတံ၊) တသ္မာ–ထိုသို့ အလိုဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ–သို့၊ (**"အာဂမေတု ဘုန္တေ"** အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ–လျှောက်ပြီ၊ ပန–ဆက်၊ ဘဝဝါ–သည်၊ ပစ္စာပိ–နောက်၌လည်း၊ သည်–သည်ကို၊ လဘိတ္တာ–၍)၊ သြရမိသဿန္တိ–ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံတော်မူ၍၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏(အပေါ်၌)၊ အနုကမ္ပာယ–လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာတော်ကြောင့်၊ (သနားစောင့်ရှောက်တော်မူလိုသောကြောင့်၊) အတီတဝတ္ထုံ–အတိတ်ဝတ္ထုကို၊ (လွန်လေပြီးသော အကြောင်းအရာကို၊) အာဟရိတ္တာ–ဆောင်တော်မူ၍၊ ကထေသိ–ဟောတော်မူပြီ၊ တတ္ထ–ထို အတိတ်ဝတ္ထု၌၊ **အနုတ္ထတောတိ**–ကား၊ အတော–ဤ ယောက်ျားမှ၊ အနတ္ထော–စီးပွားမဲ့သည်၊ (အဟော–ဩော်...ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊ ဤသို့ ပါဠိတော်မှ **"အဟော"**ကို ယူ၍ အနက်ပေး၊) ဇတသ္မာ ပုရိသာ–မှ၊ မေ–၏၊ အနတ္ထော–သည်၊ (အဟော–ဩော်...ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ အထ ဝါ–ကား၊ အနတ္ထတောတိ–ကား၊ အနုတ္ထဒေါ–စီးပွားမဲ့ကို ပေးမည့်သူသည်၊ (အဟော–ဩော်...ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊) [အနတ္ထဒေါတိ ဝတ္ထမ္မေ ဒကာရသ္မ တကာရံ ကတ္တာ အနတ္ထတောတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ အထ ဝါတိအာဒိ–ဋီကာ၊ သုဂဒေါမှ သုဂတော ဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း၊] သေသံ–ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ပါကဋမေဝ–ထင်ရှားသည်သာ။

၄၆၄။ ပန–ဆက်၊ ပုထုသဒ္ဒေါတိအာဒိဂါထာသု–အစရှိသော ဂါထာတို့၌၊ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ အ္သေ–ထို ရဟန်းအပေါင်း၏၊ ပုထု မဟာ–ကျယ်စွာသော၊ သဒ္ဒေါ – အသံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣတိ – ကြောင့်၊ (သော–ထို ရဟန်းအပေါင်းသည်၊) **ပုထုသဒ္ဒေါ** – မည်၏၊ **သမ္ဘဒေါ**တိ – ကား၊

ပုထုသဒ္ဒေါ။ ။မဟာသည် ပုထု၏ အဖွင့်တည်း။ **"မ္ပားသော အသံရှိသော ရဟန်းအပေါင်း"**ဟု ပေး၊ ဋီကာ၌ကား **"ဝဏ္ဏဘေဒေန ဝါ ပုထု နာနာ သဒ္ဒေါ အဿာတိ ပုထုသဒ္ဒေါ"**ဟု အဋ္ဌကထာမှ တစ်နည်းဖွင့်သေး၏၊ ဤ အလို ပုထုသဒ္ဒါ နာနာအနက်ဟောတည်း၊ နှစ်စု ကွဲသဖြင့် အသီးအသီးသော အသံရှိသော ရဟန်းအပေါင်း–ဟူလို။

သမာနော–ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၌ အဖျောသယအားဖြင့် အချင်းအချင်းတူသော၊ ဧကသဒိသော–တစ်ထပ်တည်း တူမျှသော၊ ဧနော–ရဟန်းအပေါင်းတည်း၊ [သမကို **"သမာနော"**ဟု ဖွင့်၏၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၌ အဖျောသယအားဖြင့် တူသည်ကို **"သမ"**ဟု ဆိုသည်၊ မြန်မာ၌ **"အတူတူနှင့် အနုနု"**ဟု ပြောကြသော စကားအသုံးအနှုန်းမျိုးတည်း।] စ–ဆက်၊ သဗ္ဗော–သော၊ ဘဏ္ဍနကာရကော–ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်သော၊ အယံ ဧနော–ဤ ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ [ဤကား အပိုထည့်အပ်သော ပုဒ်တည်း।] သမဗ္ဗဟေတော–ပတ်ဝန်းကျင်မှ၊ သဒ္ဒန်ဆွာရဏေန–အသံကို မြှက်ဆိုခြင်းအားဖြင့်၊ ပုထုသဒ္ဒေါ ဧစော–ကျယ်သော အသံရှိသည် လည်းကောင်း၊ သဒိသော စ–ခိုက်ရန်ဖြစ်ဖို့ရန် အဖျောသယအားဖြင့် တူသည် လည်းကောင်း၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တ ဟောတိ၊ **နု ဗာလော ကောစိ မည္ဃတာ**တိ–ကား၊ တတ္ထ–ထို ရဟန်းအပေါင်းတွင်၊ ကောစိ ဧကောပိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းသည်လည်း၊ အဟံ–ငါသည်၊ ဗာလော–မိုက်၏၊ ဣတိ–သို့၊ နု မည္ဃတ္ထ–မမှတ်ထင်ချေ။ [ကောစိကို **"ဧကောပိ"**ဟု ဖွင့်သည်।] သဗ္ဗေပိ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ပဏ္ဍိတမာနိနောယေဝ–မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟုသာ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။

နာညံ ဘိယျော အမည္ဃရှိ–ကား၊ ကောစိ ဧကောပိ–တစ်စုံတစ်ယောက် သည်လည်း၊ အဟံ–သည်၊ ဗာလော–မိုက်၏။ ဣတိ စ–သို့လည်း၊ နု မည္ဃတ္ထ–မမှတ် ထင်၊ ဘိယျော စ–မိမိကိုယ်ကို ဗာလဟု မမှတ်ထင်ခြင်းထက် အလွန်လည်း၊

နု ဗာလော ကောစိ မည္ဃထ။ ။မည္ဃထကို **"မည္ဃတ္ထ"**ဟု ဖွင့်၏၊ **"ကောစိ"** ဟူသော ကတ္တားကို ထောက်၍ **"တံ ကို ချေထားသည်"**ဟု မှတ်ပါ၊ မည္ဃတ္ထ၌ကား အာ ကို တ္ထ ပြုထားသည်။

"ဒုဋ္ဌိတသ ဒိဋ္ဌာ စ, ဒုဗ္ဗာသိတသ ဘာသနံ၊
ဒုက္ကမ္မသ ကတချော, တေ ဗာလသ လက္ခဏာ" – အရ

ခိုက်ရန်ဖြစ်ဖို့ရန် ကြံစည်ခြင်းအားဖြင့် ဒုဋ္ဌိတကို ကြံစည်ခြင်း, ခိုက်ရန်ဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းအားဖြင့် ဒုဗ္ဗာသိတကို ပြောဆိုခြင်း, ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းအားဖြင့် ဒုကမ္မကို ပြုခြင်း၊ ဤသို့လျှင် ဗာလလက္ခဏာသို့ အပြည့်အစုံ ရောက်နေပါလျက် တစ်ယောက်တလေကမျှ **"ငါ ဗာလ"**ဟု မမှတ်ထင်ကြချေ၊ အားလုံးကပင် ပဏ္ဍိတမာနီ (ငါ ပညာရှိဟု မှတ်ထင်နေကြသည်)–ဟူလို။

နာညံ ဘိယျော အမည္ဃရှိ။ ။အဌကထာ၌ **"ကောစိ ဧကောပိ အဟံ ဗာလောတိ စ နု မည္ဃတ္ထ"**ဟု ရှေ့ဝါကျလာ စကားကို သမုစ္စေတဗ္ဗ အဖြစ်ဖြင့် ယူ၍

(နံ့ မည်တ္ထ၌ စပ်၊) သံဃသ္မိ-သည်၊ ဘိန္ဒမာနေ-ကွဲလတ်သော်၊ အညမ္မိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဧကော-တစ်ခုသော၊ (ဣဒံ ကာရဏံ၌ စပ်၊) မယှံ ကာရဏာ-ငါ၏ အကြောင်းကြောင့်၊ (ငါ့ အတွက်ကြောင့်၊) သံဃော-သည်၊ ဘိန္ဒတိ-ကွဲရု၏၊ ဣတိ ဣဒံ ကာရဏံ-ဤ အကြောင်းကို၊ နံ့ မည်တ္ထ-မသိတတ်ချေ၊ ဣတိ အတ္ထော။

ပရိမုဋ္ဌာတိ-ကား၊ ပရိမုဋ္ဌသတိနော-ထက်ဝန်းကျင် ပျောက်ကင်းသော သတိ ရှိကြကုန်၏၊ **ဝါစာဂါစရာဘာဝေနာ**တိ (ဇတ္ထ)-၌၊ ရာကာရသ-

---

ထည့်ထား၏၊ ထိုသို့ ထည့်ခြင်းကား- **"ဘိယျော"**ဟူသော အပါဒါနိ၏ အပါဒါန် ထင်ရှားအောင် ထည့်ခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ **"ဘိယျော စာတိ အတ္ထေနာ ဟလဘာဝေသ အစာနနတော ဘိယျော ဧ၊ ဘဂ္ဂနသ ဥပရိဟောဌော ဝိယ သံဃ ဘေဒသ အတ္ထေနာ ကာရဏဘာဝေါ ဥပ္ပဇ္ဇနာနံ နံ့ မည်တ္ထ နာသသိ"**ဟု ဖွင့်သည်။

ဆက်ဦးအံ- နှစ်ဖက် ငြင်းခုန်ခြင်းသည် အနာဖြစ်ခြင်းနှင့် တူ၏၊ ငြင်းခုန်ရသာ မကဘဲ သံဃာ ကွဲပြားခြင်းကား အနာ၏ ဖောရောင်လာခြင်းနှင့် တူ၏၊ ထိုသို့ ဖောရောင်လာသကဲ့သို့ သံဃာ ကွဲပြားနေပါလျက် **"ငါ့ အတွက်ကြောင့် သံဃာ ကွဲရလေခြင်း"**ဟု တစ်ယောက်တလေကမျှ မယူဆ-ဟူလို၊ [အမည်ရ၌ မန် ဓာတ်+ ဒီဝါဒိ ယပစ္စည်းဖြင့် **"ဟေ"**ဟု ဖြစ်၏၊ ထို့နောက် ဉာဒိဘက်+ရ လာ၍ **"အမည်ရ"**ဟု ဖြစ်သည်၊ **"ကောခိ"**ဟု ကတ္တား ထည့်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဉာ ကိုလည်း အာ ဝိဘတ်မှ ဖောက်ပြန်သော ဝစနဝိပလ္လာသ ကြံပါ၊ ယောနောဌ်ကား **"အာ ဝိဘတ်ကို ရံ ပြုထားသည်"**ဟု မိန့်လေသည်။]

ဝါစာဂါစရ ဘာဝေနာ။ ။**"ဝါစာဂါစရာ"**ဟု ဆိုလိုလျက် ရာ၌ အာကို ရသေ ပြု၊ ဘာဝေနာကိုလည်း ကထံ ထည့်၍ **"ကထံ ဘာဝေနာ"**ဟု ဖွင့်၏၊ [ကထံ ဘာဝေနာတို ဝါစ ဘာဝေနာ-ယောနောဌ်]တစ်နည်း-**"ဘာဝေနာ-ပြောဆိုလေ ရှိကြကုန်၏၊ ကထံ-လျှင်၊ ဘာဝေနာ-ကုန်သနည်း?"**ဟု ယေ၊ ဤအလို **"ယာဝဇ္ဇီ မုခါယာမံ"**သည် ကထံ ဘာဝေနာ၏ အဖြေတည်း။

ဆက်ဦးအုံ- **"ဝါစာဂါစရ"** ဟုရာ၌ **"ဂါစရ"**ဟူသည် နွားစားကျက်ကဲ့သို့ အများအကြား ဖြစ်ရာဌာနတည်း၊ ထို့ကြောင့် စကားများစွာ ပြောစရာ ရှိသူတို့ကို **"ဝါစာဂါစရ"**ဟုလည်းကောင်း, ထိုသို့ ပြောစရာ ရှိသည့်အတိုင်း ပြောနေသူတို့ကို **"ဘာဝေနာ"**ဟုလည်းကောင်း, ထိုသို့ ပြောရာ၌ သတိမထားဘဲ တွေ့ကရစကားတွေ ပြောနေသူတို့ကို **"ပရိမုဋ္ဌာ"**ဟုလည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။

ရာ အကွေ့ရာ၏၊ ရသာဒေသော–ရသပဟူသော အာဒေသကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီ၊ ဝါစာဂေါစရာ–စကားပူသော ကျက်စားရာ ရှိကုန်၏၊ သတိပဋ္ဌာနဒေါစရာ–သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော ကျက်စားရာ ရှိကုန်သည်၊ နံ (ဟောန္တိ)–မဖြစ်ကုန်၊ ဘာဏိနော ကထံ ဘာဏိနော စ–စကားကိုလည်း ပြောလေ့ရှိကြကုန်၏၊ တစ်နည်း–ဘာဏိနော စ–စကားကိုလည်း ပြောလေ့ရှိကြကုန်၏၊ ကထံ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ဘာဏိနော–ကုန်သနည်း?၊ **ယာဝိစ္ဆန္တိ မုခါယာမန္တိ**–ကား၊ [အချို့စာ၌ ဣတိ မပါ၊] ယာဝ–လောက်၊ မုခံ–ခံတွင်းကို၊ ဝါ–ပါ:စပ်ကို၊ ပသာရေတုံ–ဆန့်တန်းခြင်း၄ား၊ ဣစ္ဆန္တိ–အလိုရှိကြကုန်၏၊ တာဝ–ထို အလိုရှိသလောက်၊ ပသာရေတွာ–ဆန့်တန်း၍၊ (ပါ:စပ်ဖြ၍)၊ ဘာဏိနော–ပြောဆိုလေ့ ရှိကြကုန်၏၊ ဧကောပိ–တစ်ယောက်တလေမျှလည်း၊ သံဃဂါရဝေန–သံဃာကို ရိုသေခြင်းကြောင့်၊ မုခသင်္ကော်စ–နှုတ်၏တွန့်ခြင်းကို၊ နံ ကရောတိ–မပြု၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **ယေန နိတာ**တိ–ကား၊ ယေန ကလဟေန–အကြင် ခိုက်ရန်ပြုခြင်းသည်၊ ဣမံ နိလ္လဇ္ဇာဝံ–ဤ အရှက်မရှိကုန်သူတို့၏ အဖြစ်သို့၊ နိတာ–မိမိတို့ကို ဆောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ **နံ တံ ဝိဒူ**တိ–ကား၊ အယံ–ဤငြင်းခုံခြင်းသည်၊ ဧဝံ–သို့၊(သို့ကလောက်)၊ သာဒီနဝေါ–အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ ဣတိ–သို့၊ တံ–ထို ငြင်းခုံခြင်းကို၊ နံ ဇာနန္တိ–မသိကြကုန်။

ယာဝိစ္ဆန္တိ မုခါယာမံ။ ။အာ ရှေးရှိသော ယမု ဓာတ်သည် ဒီဃီဘာဝ–ရှည်လျားစွာဖြစ်ခြင်း (ဖြစ်စေခြင်း) အနက်ကို ဟော၏၊ **"ရှည်လျားစွာ ဖြစ်စေခြင်း"** ဟူသည် ပါ:စပ်ကို ဆန့်တန်:ခြင်း (ဖြိုခြင်း)ပင်တည်း၊ ထိုကြောင့် **"ပသာရေတုံ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖွင့်သည်၊ ပါ:စပ်ကို ဆန့်တန်းလိုသမျှ ဆန့်တန်း၍ (ဖြ၍) ပြောဆိုကြသည်၊ သံဃာကို ရိုသေခြင်းကြောင့် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ နှုတ်မတွန့်ကြဘဲ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြောဆိုကြသည်–ဟူလို၊ [**"တာဝ ပသာရေတွာ"**ဟူသော ပဓနေကို ကြည့်၍ **"မုခါယာမံ၌ အံ ဝိဘတ်သည် ကြိယာဝိသေသန အနက်ဟောတည်း"**ဟု သိပါ။]

ယေန နိတာ နံ တံ ဝိဒူ။ ။တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ဆဲကြ၊ ဆိုကြ၊ ရိုက်ကြ၊ ပုတ်ကြခြင်းသည် အလွန် ရှက်စရာကောင်း၏၊ သို့ပါလျက် မရှက်ကြ၊ ထိုသို့ မရှက်လောက်အောင် ငြင်းခုံခြင်း၏ ပို့ဆောင်ထားသည်၊ ထို ငြင်းခုံခြင်းကို ဤမျှလောက် သံဃာ ကွဲပြားအောင် အပြစ်ကြီးသော အလုပ်ဟူ၍လည်း မသိကြကုန်၊ [ဝိဒူ၌ **"ဓာတု ဝိဒ, နောင်း ဧယျမှု, အန္တိ ဥ, ဝိဒူပြီးရသည်"**ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဝိဒ ဓာတ်နောင် အန္တိ ဝိဘတ်ကို ဥ ပြု၊ ထိုကြောင့် **"ဇာနန္တိ"**ဟု ဖွင့်သည်။]

ယေ စ တံ ဥပနယ္ဆန္တိ–ကား၊(အယ်–ဤသူသည်၊) မ–ကို၊ အဂ္ဂေါ**ဆ**–ဆဲရေးဖွဲ့ပြီ၊ (အယ်)၊ မ–ကို၊ အဝ**ဓိ**–ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်ဖွဲ့ပြီ၊ ဣတိအာဒိကံ–ဤသို့ အစရှိသော၊ တံ အာကာရံ–ထို ဒေါသဖြစ်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာကို၊ ဝါ–ရန်ပြိုးဟူသောအခြင်းအရာကို၊ ယေ စ–အကြင်သူတို့သည်ကား၊ ဥပနယ္ဆန္တိ–ဖွဲ့ကြကုန်၏၊ **သန္ဓနောတိ**–ကား၊ ပေါရာဏော–ရှေး၌ဖြစ်သော သဘောတည်း၊ ဝါ–ရှေးဟောင်းထုံးစံတည်း၊ [သနံ နိပါတ်နောင် ဘဝအနက်၌ တနုပစ္စည်းသက်။]

ပရေတိ–ကား၊ ပဏ္ဍိတေ–ပညာရှိဗုဒ္ဓိလ်တို့.ကို၊ ဌပေတွာ–ထား၍၊ တတော–ထို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ၊ အညေ–အခြားကုန်သော၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ–ငြင်းခုံခြင်းကို ပြုတတ်သူတို့သည်၊ ပရေ နာမ–ပရေတို့ မည်၏၊ ဇတ္တု သံဃမဗ္ဗေ–ဤ သံဃာ့အလယ်၌၊ ကလဟံ–ခိုက်ရန်ကို၊ ကရောန္တာ–ပြုနေကြကုန်သော၊ တေ–ထို ပရေမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ (နံ ဇာနန္တိ၌ စပ်၊) မယံ–တို့သည်၊ ယမာမသေ ဥပရမာမ–အချင်းချင်း ရောင်ရှား၍ ဖဲသွားနေကြကုန်၏။ သတတံ–အမြဲ၊ သမိတံ–မပြတ်၊ မစ္ဆာသန္တိကံ–သေမင်းအထံသို့၊ ဂစ္ဆာမ–သွားနေကြရကုန်၏၊ ဣတိ–ဤ အကြောင်းကို၊ နံ ဇာနန္တိ–မသိကြကုန်၊ **ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ**တိ–ကား၊ တတ္ထ–ထို သံဃာ့အလယ်၌၊ ပဏ္ဍိတာ–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိကုန်သော၊ ယေ–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မစ္ဆုသမိပံ–သေမင်း၏အနီးသို့၊ ဂစ္ဆာမ–ကုန်၏၊ ဣတိ–ကို၊ ဝိဇာနန္တိ–နိ၏၊ **တတောသမ္ဘိ မေဝဂါ**တိ–ကား၊ ဟိ–သိခြင်း၏ အကျိုးကို ဆိုဦးအုံ၊ ဇဝံ–ဤသို့၊ ဇာနန္တာ–ကန်သော၊ တေ–ထို ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ယောနိသော–သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ မနသိကာရံ – နှလုံးသွင်းမှုကို၊ ဥပဂဒေတွာ – ဖြစ်စေ၍၊

ယမာမသေ။ ။**"ယမု–ဥပရမေ"**ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ မ ဝိဘတ်ဖြင့် **"ယမာမ"**ဖြစ်သည်ဟု သိစေလိုရ၍ **"ဥပရမာမ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ သေ ကား သက္ကတ၌ အာမသေဝိဘတ်ကို နည်းမှီ၍ အပိုလာထားသော နိပါတ်တည်း၊ ခိုက်ရန် ပြုနေကြသော နှစ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အချင်းချင်း လုံးထွေး ပုတ်ခတ်၍ နေကြသော်လည်း တရားသဘောအားဖြင့် စဉ်းစားလျှင် ထိုအချိန်၌ **"သေခြင်း"**ဟူသော မရဏသို့ ဇဏတိုင်း ဇဏတိုင်း သွားနေကြရသောကြောင့် တစ်ဖက်သည် တစ်ဖက်မှ (တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်မှ) ရှောင်သွားနေသကဲ့သို့ ဖြစ်ကြသည်–ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် **"သတတံ ၊ယေ၊ နံ ဝိဇာနန္တိ"**ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။

ဝါ–ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်၊ မေဂေါနံ ကလဟာနံ–ခိုက်ရန်တို့၏၊ ဝုပသမဿ–ငြိမ်းအေးခြင်းငှာ၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ–ကျင့်ကြကုန်၏။

အဠိန္ဒိန္နာတို–အဠိန္ဒိန္နာ အစရှိသော၊ အယံ ဂါထာ–ကို၊ ဗြဟ္မဒတ္တဗ္ဗ–ဗြဟ္မဒတ်မင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒီဃာဝုကုမာရဗ္ဗ–ဒီဃာဝုမင်းသားကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာဝယ–ရည်ရွယ်တော်မူ၍၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တာ–ပြီ၊ တေသမ္မိ–ထို မင်း, မင်းသားတို့၏သော်မှလည်း၊ သင်္ဂတိ–ပေါင်းဆုံသင့်မြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်တုံသေး၏၊ ယေသံ ဝေါ–အကြင် သင်တို့တို့၏၊ မာတာပိတူန–မိဘတို့၏၊ အဠိန–အရိုးတို့ကို၊ နေဝ ဆိန္နာနိ–ဖြတ်လည်း မဖြတ်အပ်ကုန်၊ ပါဏာ–အသက်တို့ကို၊ နေ ဟတာ–သတ်လည်း မသတ်အပ်ကုန်၊ ဂဝါသ ဓနာနိ–နွားနှင့်, မြင်း, ဥစ္စာတို့ကို၊ နေ ဟဠာနိ–ဆောင်လည်း မဆောင်အပ်ကုန်၊ ကသ္မာ–ကြောင့်၊ (တေသံ) တုမှာက–တို့၏၊ (သင်္ဂတိ–ပေါင်းဆုံ သင့်မြတ်ခြင်းသည်၊) နေ ဟောတိ–မဖြစ်နိုင်သနည်း?၊ ဣတိ–ဤကား အနက်။

သစေ လဘေထာတိအာဒိဂါထာ – အစရှိသော ဂါထာကို၊ ပဏ္ဍိတ သဟာယသ ၀ – လိမ္မာသော အပေါင်းအဖော်၏လည်းကောင်း၊ ဗာလ သဟာယသ ၀–မိုက်သော အပေါင်းအဖော်၏လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏ ဒီပနတ္ထं–ကျေးဇူး, ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တာ–ပြီ၊ **အာဘုယျ သမ္ဘာနိ ပရိသယာနိ**တိ–ကား၊ ပါ ကဋ္ဌပရိသယေ ၀–ထင်ရှားသော ဘေးရန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ခြသေ့, သစ်, ကျားစသော ဘေးရန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊) ပဋိစ္ဆန္နပရိသယေ ၀–ဖုံးကွယ်အပ်သော ဘေးရန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ရာဂ, ဒေါသစသော ဘေးရန်တို့ကိုလည်းကောင်း၊) အာဘိဘဝိတ္တာ–လွှမ်းမိုး၍၊ တေန–ထို လိမ္မာသော အပေါင်းအဖော်နှင့်၊ သဒ္ဓိ–ကွ၊ အတ္တမနော–

တေသမ္ပိ သင်္ဂတိ။ ။ဤဂါထာ၌ **"တေသံ"**ဟု ရှိသောကြောင့် ရှေ့ဂါထာ၌ **"ယေ–အကြင် မင်းတို့သည်"**ဟု ထည့်၍ အနက်ပေးပါ၊ ဝိ သည် ဂရဟာဓောတက၊ **"တစ်ဖက်က ဖြတ်တတ်, တစ်ဖက်က အဖြတ်ခံရခြင်းအားဖြင့် အဠိန္ဒိန္န ဖြစ်ကြသော ထိုသူတို့မှာ ပေါင်းဆုံ သင့်မြတ်နိုင်စရာ မရှိပါရဲ့။ သို့ပါလျက် ပေါင်းဆုံ သင့်မြတ်နိုင်ကြသေးလား"** ဟူလို။

မိမိစိတ် ရှိသည်၊ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၊) သတိမာ–သတိရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စရေယျ–လှည့်လည်နေထိုင်ရာ၏။

ရာဇာ ရဋ္ဌ ဝိဇိတဿ–ကား၊ အတ္တနော–၏၊ ဝိဇိတံ–အောင်နိုင်အပ်ပြီးသော၊ ရဋ္ဌ–တိုင်းနိုင်ငံကို၊ မဟာဇနကရာဇာ စ–မဟာဇနကမင်းသည်လည်းကောင်း၊ အရိန္ဒမမဟာရာဇာ စ–**အရိန္ဒ**မမင်းမြတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗာယ–စွန့်၍၊ ဇကကာ–တစ်ယောက်တည်းတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စရိသု ယထာ–လှည့်လည် နေထိုင်ဖူးကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝ–တူ၊ စရေယျ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ **မာတင်္ဂရညော နာဂေါ**တိ–ကား၊ အရညေ–တောဌ၌၊ နာဂေါ–ကြီးမားသော၊ မာတင်္ဂေါဝ–ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့၊ (စရေယျ)၊ ဟတ္ထိ–ဆင်ကို၊ မာတင်္ဂေါတိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏၊ နာဂေါတိ ဧတံ–နာဂေါဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ မဟန္တာဝိဝစန်–အကြီးကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ [အခြား နေရာ၌ နာဂသဒ္ဒါသည် ဆင်ကို ဟောသော်လည်း ဤနေရာ၌ ဆင်ဟောသဒ္ဒါက **"မာတင်္ဂ"**ဟု ပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် နာဂသဒ္ဒါသည် **"မဟန္တာဝိဝစန"**ဖြစ်ရ၏။] ဟိ–ချဲ့၊ မာတုပေါသကော–အမိကို လုပ်ကျွေးသော၊ မာတင်္ဂနာဂေါ–ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ အရညေ–ဌ၌၊ ဧကော–တစ်စီးတည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စရိ ယထာ–လှည့်လည်နေထိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပါပါနိ စ–မကောင်းမှုတို့ကိုလည်း၊ နိ အကာသိ ယထာ–မပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပါလိလေယျကော–က မည်သော၊ (မာတင်္ဂနာဂေါ–သည်၊ အရညေ ဧကော ဟုတ္တာ၊ စရိ ယထာ စ–လည်းကောင်း ပါပါနိ စ၊ နိ အကာသိ ယထာ စ–လည်းကောင်း၊) ဧဝ–တူ၊ ဧကော–တစ်ပါးတည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စ္စရေ–လှည့်လည် နေထိုင်ရာ၏၊ ပါပါနိ စ–မကောင်းမှုတို့ကို လည်း၊ နိ ကယိရာ–ရာ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပါလိလေယျကဂမနကထာ

၄၆၇။ ပါလိလေယျကေ ဝိဟရတိ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေတိ – ကဘး၊ ပါလိလေယျက်–ပါလိလေယျကရွာကို၊ ဥပနိဿာယ–မှီ၍၊ (ဂေါစရဂါမ်အဖြစ်ဖြင့် မှီ၍)၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေ–ရက္ခိတတောအုပ်၌၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ **ဟတ္ထိနာဂေါ**တိ–ကား၊ မဟာဟတ္ထိ–ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ (အာကိဏ္ဏောဝိဟရတိ၌ စပ်၊) **ဟတ္ထိကဠေဘေဟိ**တိ–ကား၊ ဟတ္ထိပေါတကေဟိ–ဆင်ပေါက်ကြီးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ **ဟတ္ထိစ္ဆာပေဟိ**တိ–ကား၊ ခိရိရူပကေဟိ–နို့ရည်ရှိသော အမိသို့ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော၊ ဒဟရပေါတကေဟိ–ဆင်ပေါက်လေးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ (အာကိဏ္ဏောဘ၌ စပ်၊) **ဆိန္နဂ္ဂါနိ**တိ–ကား၊ တေဟိ–ထို ဆင်တို့သည်၊ ပုရိဝေတော ပုရိတောဝ–ရှေ့၌ ရှေ့၌၊ (ရှေ့ကရှေ့က) ဂစ္ဆန္တေဟိ–သွားကုန်လျက်၊ ဆိန္နဂ္ဂါနိ–ဖြတ်အပ်ကုန်သော အဖျားရှိကုန်သော၊ ခါယိတာဝသေသာနိ–ခဲစားအပ်ပြီးမှ ကြွင်းကုန်သော၊ ခါဏုသဒိသာနိ–အင့ုတ်နှင့် တူကုန်သော၊ (အင့ုတ်ကဲ့သို့ ကြမ်းကုန်သော၊) တိဏာနိ–မြက်တို့ကို၊ ခါဒတိ–ခဲစား၏၊ **သြဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂန္တိ**– ကား၊ တေနေ ဟတ္ထိနာဂေန– ထို ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ ဥစ္စဋ္ဌာနတော–မြင့်သော အရပ်မှ၊ ဘဠ္ဍိတွာ ဘဠ္ဍိတွာ–ချိုးဖဲ့၍ ချိုး၍၊ ပါတိတ – ကျစေအပ်သော၊ (သာခါဘင်္ဂ ၌ စပ်၊) အသေသာခါဘင်္ဂန္တိ–ကား၊ ဧတေသ–ဤ ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ သန္တက်–ဥစ္စာဖြစ်သော၊ သာခါဘင်္ဂ–ချိုးအပ်ပြီးသော သစ်ခက်ကို၊ တေ–ထို ဆင်တို့သည်၊ ခါဒန္တိ–နှ၏၊ **အာဝိလာနီ**တိ–ကား၊ ပဌမတရ–ရှေးဦးစွာ၊ သြတရိတွာ–သက်ဆင်း၍၊ ပိဝန္တေဟိ–ရေသောက်ကုန်သော၊ တေဟိ–ထို ဆင်တို့သည်၊ အာလုလိတာနိ–မွေနှောက်အပ်ကုန်သော၊ ကဒ္ဒမောဒကာနိ–ညွန်ရေတို့ကို၊ ပိဝတိ–သောက်ရ၏၊ **သြဂါဟာ**တိ–ကား၊ တိတ္ထတော–ရေဆိပ်မှ၊ (ဥတ္တိဏ္ဏသ၌ စပ်။)

သြဘဂ္ဂေါဘဂ္ဂံ။ ။သြ၏ အဓောဘာဂအနက်ကို ယူ၍ **"ပါလိတံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဘဒ္ဒိတ္ထာတိ ဘဂ္ဂေါ၊ အဓော+ဘဂ္ဂေါ သြဘဂ္ဂေါ–အောက်သို့ ချိုးချအပ်သော သစ်ခက်၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် **"သြဘဂ္ဂ"**ဟု ဖြစ်ပြီးနောက် **"ဝိစ္ဆာဘိက္ခေသု ဒွေ"**ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် **"သြဘဂ္ဂံ သြဘဂ္ဂံ"**ဟု ဝိစ္ဆာ နှစ်ဗုဒ် ပြုပြီးမှ သန္ဓိစပ်။

သြဂါဟာ။ ။အဝဂါဟန္တိ ဇော္ဌာတိ သြဂါဟော၊ အဝ+ဂါဟ=ဝိလောဠနေ+ဏပစ္စည်း၊ သက်ဝင်မွေနှောက်၍ ကစားရာဖြစ်သော ရေဆိပ်ကို **"သြဂါဟ"**ဟု ခေါ်သည်၊

နာဂသေန နာဂေနာတိ–ကား၊ ဟတ္ထိနာဂသေ–ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ (စိတ္တ–သည်၊) ဗုဒ္ဓနာဂေန–မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်၊ (**"စိတ္တေန–စိတ်အားဖြင့်၊ သမေတိ"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊) **ဤသာဒန္တသာ**တိ–ကား၊ ရထဝဤသာသဒိသဒန္တသေ–ရထားလှည်းသန်နှင့်တူသော အစွယ်နှစ်ချောင်းရှိသော၊ (နာဂသေ၌ စပ်၊) **ယဒေကော ရမတိ ဝနေ**တိ–ကား၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓနာဂေါ ဝိယ–ကဲ့သို့၊ အယမ္ပိ ဟတ္ထိနာဂေါ–သည်လည်း၊ ဧကော–တစ်စီးတည်းသည်၊ ပဝိဝိတ္တော–အပြေင်းအဖော်မှ ကင်းဆိတ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊

ထိုကြောင့် သွာဝိဘတ်ဖြင့် သြဂါဟာ့ကို **"တိတ္ထတောာ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ အချို့စာ၌ **"သြဂါဟာတိ တိတ္ထံ ဂတာ"**ဟု ရှိသည်ကား ပါဠိဗျာဂ်၊ ပါဠိတော်၌လည်း သြဂါဟာ၏ စပ်ဖိုရာ **"ဒုတ္ထိဗ္ဗာသ"**ဟု ပါဠိမှန်ရှိ၏၊ ရေဆိပ်မုတက်သော ဆင်ကြီး၏ ကိုယ်ကို ဆင်မတို့က မွတ်တိုက်လျက် သွားကြွသည်–ဟူလို၊ ဝိမတိ၌ကား **"သြဂါဟိန္ဒိဝ ပါဠော၊ နဟာနမေါကွရကိ'တိ အတ္ထော"**ဟု ရှိ၏၊ **"သြဂါဟိ'–သက်ဝင် မြေနောက်၍ ကစားရာ ရေကန်သို့"**ဟု ပေး၊ ထိုအလို ပါဠိတော်၌ **"သြတိဗ္ဗာသ–သက်ဆင်းသော"** ဟု ပါ၌ရှိရပေလိမ့်မည်။

ဤသာဒန္တသာ။ ။ဤ၌ ဤသာကို **"ရထဤသာ"**ဟု ဖွင့်သော်လည်း ဗြာဟ္မဏသံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌ **"ဤသာတိ ယုဂ'ဂ'လဲသန္ဓာရိကာ (ထမ်းပိုးနှင့် ထွန်တုံးကို ကောင်းစွာ ဆောင်ထားတတ်သော) ရုက္ခလဋ္ဌိ(သစ်သားတုတ်တံ)"**ဟု ဖွင့်၏၊ အဘိဓာန် (၄၇၉)၌လည်း **"ဤသာနဂ'ဂလဒဿကော–ထွန်သန်"**ဟု ရှိ၏၊ သို့သော် ရထား၊လှည်း တို့၌ ဤသာလည်း လှည်းဝင်ရိုးနှင့် ဆက်သွယ်၍ လှည်းထမ်းပိုးကို ဆောင်တတ်သော ကြောင့် သဘောတူပင်ဖြစ်၍ ဤနေရာ၌ **"ရထဤသာ"**ဟု ဖွင့်ဟန်တူသည်၊ **"ထို လှည်းသန်(ထွန်သန်)နှစ်ချောင်းကဲ့သို့ ခိုင်မာသော အစွယ် နှစ်ချောင်းရှိသော"**ဟူလို။

ပါဠိတော်၌ အနက်ပေးပုံ။ ။ယဝ(ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧကော–တစ်စီးတည်း သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝနေ–တောင်၌၊ ရမတိ–မြူ,လျော်၏၊ (တသ္မာ–ကြောင့်၊) နာဂသေ–ကြီးမား သော၊ ဤသာဒန္တသေ–ရထား လှည်းသန်နှင့်တူသော အစွယ်နှစ်ချောင်းရှိသော ဟတ္ထိနော–ဆင်ပြောင်၏၊ ဧတဲ စိတ္တ–ဤ စိတ်နေစိတ်ထားသည်၊ နာဂေန–ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်၊ စိတ္တေန–စိတ်နေစိတ်ထားအားဖြင့်၊ သမေတိ–ညီညွတ်ပါပေ၏၊ [ဝိမတိ၌ **"နာဂေန ဗုဒ္ဓနာဂသေ ဝိဝေကနိန္ဒစိတ္တေန သမေတိ"**ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလို **"နာဂေန–ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ စိတ္တေန–ဝိဝေကသို့ ညွတ်သော စိတ်တော်နှင့်၊ သမေတိ–၏"**ဟု ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း, အဋ္ဌကထာ၌ လည်းကောင်း ပေးပါ။]

ဝနေ–တောင်၌၊ ရမတိ–မွေ့လျော်၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အသေ နာဂသေ–ထို ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ စိတ္တ–သည်၊ နာဂေန–ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီး နှင့်၊ (စိတ္တေန)၊ သမေတိ–၏၊ ဧကီဘာဝရတိယာ–တစ်ယောက်တည်း၏ အဖြစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဧကသဒိသဲ – တစ်ထပ်တည်း တူသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ အတ္ထော။

ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတ္မာတိ ဣတ္ထ–၌၊ တေမာသဲ–ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး၊ ဘဂဝါ–သည်၊ တတ္ထ–ထို ရက္ခိတတောအုပ်၌၊ ဝိဟာသိ–ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ဝေဒိတမ္ဘော–၏၊ ဣတ္ထာဝတ္ထာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးလလောက် ကာလဖြင့်၊ (ပတ္ထဌာဒ္ဌ စပ်၊) ကောသမ္ဗကေဟိ–ကောသမ္ဗီမြို့၌ နေသော ရဟန်း တို့သည်၊ ဥဒ္ဓမ္ဘော–ထွက်ကြွတော်မူစေအပ်သည်၊ (နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘဂဝါ–သည်၊ တေမာသဲ–ပတ်လုံး၊ အရည–တောသို့၊ ပဝိသိတ္တာ–ဝင်တော်မူ၍၊ ဝသိ ကိရ–သိတင်းသုံးတော်မူရသတတ်၊ ဣတိ–သို့၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော အရပ်၌၊ ကထာ–စကားသည်၊ ပတ္ထဌာ–ပျံ့နှံ့သည်၊ အဟောသိ–ပြီ၊ [ဥဒ္ဓမ္ဘော–ကြွ၌ **"ဥ+ဟာ+တပစ္စည်း"**ဟု ကြ်ကြ၏၊ ဤကျမ်း၏ အကြ်ကို သဃာဒိသေသ် ဆဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] **အထ ခေါ ကောသမ္ဗကာ ဥပါသကာ**တိ–ကား၊ အထ–ကြားသိပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ–ဤ အချင်းချင်း ပြောအပ်သော စကားကို၊ သုတ္တာ–၍၊ ကောသမ္ဗီဝါသိနော–ကောသမ္ဗီမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ–တို့သည်၊ (ဣတိ–သို့၊ မဇ္ဈေသုံ–တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊) [ဤ ဥပါသကာပုဒ်၏ စပ်ပုဒ်သည် ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက် မရှိ၊ ထို့ကြောင့် **"ဣတိ မဇ္ဈေသုံ"**ဟု ထည့်၍ စပ်ပါ။]

အဌာရသဝဏ္ဏကထာ

၄၆၈။ အမ္ဘော ခမ္ဘောတိအာဒိနိ–အစရှိကုန်သော၊ အဌာရသ–ကုန်သော၊ ဘေဒကရဝတ္ထူနိ – ဘေဒကရဝတ္ထုတို့ကို၊ သံဃဘေဒကဗ္ဗနေ – ၌၊ ဝဏ္ဏယိသာမ–ဖွင့်ကုန်အုံ့၊ [ဤမှ နောက်၌ **"အာဒါယန္တိ လဒ္ဓိဂဟဏံ"**ဟု အချို့စာ၌ ရှိသေး၏၊ **"အာဒါယန္တိ– ကား၊ လဒ္ဓိဂဟဏံ– ယူအပ်သော အယူကို"**ဟု ပေး၍ **"အာရောစေဟိ– နှစ်သက်လော"**ဟု ပါဠိတော်၌ စပ်၊]

၄၇၅။ တံ ဥက္ခိတ္တကံ ဘိက္ခူ ဩသာရေတွာတိ–ကား၊ တံ–ထိုဥက္ခိတ္တက ရဟန်း–ကို၊ ဂယောတွာ–ခေါ်၍၊ သိမ်–သို့၊ ဂန္ဓာ–၍၊ အာပတ္တိ–ကို၊ ဒေသာပေတွာ–ဒေသာပေတွာ–ဒေသနာပြောစေ၍၊ ကမ္မဝါစာယ–ဖြင့်၊ (စူဠဝါကမမ္ဘန္ဓကဋ္ဌ လာသော ကမ္မဝါစာဖြင့်၊) ဩသာရေတွာ–သဲ့ဘောင်သို့ သွင်းပြီး၍၊ (**"ယေန ၊ပေ၊ ဥပသက်မိ"သု**"ဌ် စပ်၊) **တာဝဒေव ဥပေါသထောတ**ိ–ကား၊ တံ ဒိဝသမေव–သံဃာညီညွတ်ရာ ထို နေ့ဌ်သာလျှင်၊ ဥပေါသထကျွန်ုကေ–ဌ်၊ ဝုတ္တနယေနေဝ–ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်၊ သာမဂ္ဂိ ဥပေါသထော–သာမဂ္ဂိဥပုသ်ကို၊ ကာတမ္ဗော–ပြုထိုက်၏။

၄၇၆။ အမူလာ မူလ ဂန္ဓာတိ–ကား၊ မူလာ–အခြေအမြစ်မှ၊ မူလ–အခြေအမြစ်သို့၊ နှ ဂန္ဓာ–မလိုက်မူ၍၊ တံ ဝတ္ထုံ–ထို ဝတ္ထုကို၊ (သံဃာ ကွဲပြားကြောင်း ဝတ္ထုကို၊) အဝိနိစ္ဆိန်တွာ–မဆုံးဖြတ်မူ၍၊ (**"သံဃသာမဂ္ဂိ ကရောတိ"**ဌ် စပ်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [အမူလာ မူလ ဂန္ဓာဝယ် အမူလာဌ် အ ကို ဂန္ဓာနှင့် အနက်အားဖြင့် တွဲရသည်၊ ထို့ကြောင့် **"အမူလာ"**ကို အယုတ္တ သမာသ်ဟု မှတ်ပါ။] **အယံ ၊ပေ၊ ဗျဠနေပေတာ**တိ–ကား၊ အတ္ထတောာ–အနက် အဓိပ္ပာယ်မှ၊ အပဂတာ–ကင်းသော၊ သံဃသာမဂ္ဂိတိ–ဟူသော၊ ဣမံ ဗျဠနမတ္တံ ပန–ဤ သဒ္ဒါမျှသို့ကား၊ ဥပေတာ–ကပ်ရောက်သော၊ (**"သံဃသာမဂ္ဂိ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–၏"**ဌ် စပ်။)

၄၇၇။ သံဃသ ကိစ္စေသုတိ– ကား၊ သံဃသ– သံဃာတော်၏၊ ကရဏီယေသု–ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု–ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ **မန္တနာသု**တိ–ကား၊ ဝိနယမန္တနာသု–ဝိနည်းကို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းတို့သည်၊

အတ္ထာပေတာ, ဗျဠနပေတာ။　　။**"အတ္ထ"**ဟူသည် **"သံဃသာမဂ္ဂိ"**ဟူသော သဒ္ဒါနှင့် လိုက်လျောသော တကယ် ညီညွတ်ခြင်းဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ ထို အနက်အဓိပ္ပာယ်မှ ကင်းသော သံဃသာမဂ္ဂိကို **"အတ္ထာပေတာ"**ဟု ဆိုသည်၊ **"အတ္ထာတော+အပေတာ အတ္ထာပေတာ"**ဟု ပြု၊ ဗျဠနံ သံဃသာမဂ္ဂိဟူသော သဒ္ဒါသို့+ ဥပေတာ–ကပ်ရောက်သော သံဃသာမဂ္ဂိတည်း၊ ဗျဠနပေတာ၊ ဆိုလိုရင်းကား တကယ် မညီညွတ်ဘဲ ညီညွတ်၏ဟု စကားအဖြစ်ဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော သံဃသာမဂ္ဂိ–ဟူလို၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် မပါသော ထို သံဃသာမဂ္ဂိများသည် နောက်တစ်နေ့ဌ် ပြန်၍ မညီမညွတ် ဖြစ်တတ်ကြပေသည်။

(ဥပ္ပန္နာသု–ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊) [ပါဠိတော်၌ **"ဇာတာသု"**ဟု ထည့်ပါ၊] **အတ္ထေသု ဇာတေသု**တိ–ကား၊ ဝိနယအတ္ထေသု–ဝိနည်း၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ **ဝိနိစ္ဆယေသု**တိ–ကား၊ တေသံ ယေဝ အတ္ထာနံ–ထိုဝိနည်း၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကိုပင်၊ ဝိနိစ္ဆယေသု–ဆုံးဖြတ်ကြောင်း စကားတို့သည်၊ (ဥပ္ပန္နေသု–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊) **မဟတ္ထိကောတိ**–ကား၊ (ကထံပကာရော–အဘယ်သို့ အပြားရှိသော၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းဟူသော၊ နရော–လူသည်၊ မဟာဥပကာရော–များသော လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်ပါသနည်း?၊ **ပဂ္ဂဟာရဟောတိ**–ကား၊ ပဂ္ဂဏှာတိ–ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊ ယုတ္တောသင့်လျော်ပါ၏နည်း?။

အနာနုဇ္ဇော ပဌမေန သီလတောတိ–ကား၊ တတ–နောက်နောက် ဂုဏ်တို့မှ ရှေးဦးစွာ၊ အာဒိမှိယေဝ–အစ၌ပင်၊ သီလတော–သီလအားဖြင့်၊ နဉပဝဇ္ဇော–မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ **အပေက္ခိတာစာရော**တိ–ကား၊ အပေက္ခိတာစာရော–ရှုဆင်ခြင်အပ်သော အကျင့်ရှိသည်၊ (အာလောကိတ စသည်တို့၌ သမ္ဘဝင်ဖြင့် ဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်၊) အာလောကိတေ သမ္ဘဝနကာရီတိ အာဒိနာ–အစရှိသော၊ နယေန–ဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခိတာစာရော–စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ် သော အကျင့်ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ပန–ဝါဒန္တရ၊ အဋ္ဌကထာသု–ရှေးအဋ္ဌကထာတို့၌၊ အပ္ပဋိဗ္ဗန္ဓာ စာရော–မဖုံးကွယ်အပ်သော အကျင့်ရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ ဝုတ္တံ–ပြီ။

ဝိသယှာတိ– ကား၊ အဘိဘဝိတ္တာ– လွှမ်းမိုး၍၊ (**"ဘာသတိ"**၌ စပ်၊) **အနုယျုတ ဘဏ**န္တိ – ကား၊ အနုညာတ – ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို၊ အနုပဂတံ– အကြောင်းမှ မကင်းသော စကားကို၊ ဘဏန္တော– ပြောဆိုလျက်၊ (**"အတ္ထ နု ဟာပေတိ"**၌ စပ်၊) ဟိ–ချဲ့၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ အနုယျုတံ–ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏတိ–ပြောဆို၏၊

အနုယျုတံ ဘဏ။ ။**"အနုယျုတံ"**၌ အနု ရှေးရှိသောကြောင့် ယုံ ဓာတ်သည် အနုညာတ အနက်ကို ဟောစ၏၊ ထို့ကြောင့် **"အနုညာတံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ ဆန်းကြောင့် ယ ဒွေဘော်လာ၊ ဝိနည်းတော်အရ ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကိုသာ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိနည်းဆိုင်ရာ အဆုံးအဖြတ်၌ အကျိုးကို မယုတ်လျော့စေတတ်ပါ–ဟူလို၊ **"ယသ္မာ ဟိ"** စသည်ကား အကျယ်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း။

ဥသျှယာယ ဝါ–ငြူစူခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ [ဤ စကားဖြင့် ဒေါသာဂတိကို ပြသည်။] အဂတိဂမနဝသေန ဝါ–ကြွင်းသော အဂတိသို့ လိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကာရဏာပဂတ–အကြောင်းမှ ကင်းသော စကားကို၊ နံ ဘဏတိ–မပြောဆို၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အတ္ထ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နံ ဟာပေတိ–မယုတ်လျော့စေ၊ ပန–ဗျတိရိုက်၊ ဥသျှယာယ–ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အဂတိဂမနဝသေန ဝါ–ကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ဘဏန္တော–ပြောသော ရဟန်းသည်၊ အတ္ထ–ကို၊ ဟာပေတိ–ယုတ်လျော့စေ၏၊ ကာရဏံ–မှန်သော အကြောင်းကို၊ နံ ဒေတိ–မပေးနိုင်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ သော–ထိုရဟန်းသည်၊ ပရိသဂတော–ပရိသတ်၌ ရောက်သည်၊ (သမာနော)၊ ဆမ္ဘတိ စေဝ–တောင့်တင်းခိုင်မာ၍လည်း နေတတ်၏၊ ၊ပေ၊ ဝေဓတိ စ–တုန်လှုပ်လည်း တုန်လှုပ်တတ်၏၊ [အချို့စာအုပ်၌ **"ဝ"**မပါ၊] ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဤဒိသော–ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သူသည်၊ နံ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အယံ–ဤ ရဟန်းသည်၊ ပဂ္ဂဟာရဟော–ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဒဿေတိ–ပြ၏။

ဘိယျောဝ–ထိုထက်အလွန်၊ (ဝတ္တဗ္ဗံ–ဆိုဖွယ်ကား၊) ကိဉ္စာ–အဘယ်နည်း?၊ (ဘိယျော ဝတ္တဗ္ဗံ–ကား၊) တထေဝ ပဒ္ဒန္တိ ဂါထာ–တထေဝ ပဒ္ဒံ အစရှိသော ဂါထာတည်း၊ တသာ–ထို ဂါထာ၏၊ အတ္ထော–ကို၊ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊) အနုယျုတော–ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏန္တော–ပြောဆိုသော ရဟန်းသည်၊ အတ္ထ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နံ ဟာပေတိ ယထာ–မယုတ်လျော့စေသကဲ့သို့၊ တထေဝ–သာလျှင်၊ ပရိသာယ–၏၊ မဇ္ဈေ–၌၊ ပဒ္ဒံ–ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတော–

ဆက်ဦးအံ– အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သူတစ်ပါးကို ငြူစူခြင်းဟူသော ဒေါသာဂတိကြောင့်ဖြစ်စေ, ငြူစူခြင်းမှတစ်ပါး အခြားဂတိကြောင့်ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုအပ်သော အကြောင်းမှ တစ်ပါးသော အကြောင်းကို ပြောဆိုတတ်ကြ၏၊ ထိုသို့ ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကျိုးကို ဆုတ်ယုတ်စေရုံသာမက ပရိသတ်ထဲ၌ သူတစ်ပါးက မေးမြန်းသောအခါ ဘာကိုမျှ မဖြေဆိုနိုင်ဘဲ ထမ္ဘ–တစ်ကိုယ်လုံး တောင့်၍လည်း နေတတ်၏၊ ဝေ–တုန်တုန်လှုပ်လှုပ်လည်း ဖြစ်တတ်ပါသည်၊ ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို ပြောဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကား ထို အားလုံးကို မဖြစ်စေတတ်ပါ၊ ဤကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ သံဃကိစ္စတို့၌ ချီးမြှောက်ထိုက်ပါသည်။

မေးအပ်သည်၊ သမာနော–သော်၊ နံ ဧစေ ပဠာယတိ–တောင်တောင် ဤဤ၊ ကြဲစည်လျက်, ရှိုင်ရှ်လည်း မနေရ၊ မကုန် စ–မျက်နှာ မသာယာသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်း၊ (မျက်နှာပျက်သည်လည်း၊) နံ ဟောတိ–မဖြစ်ရ၊ ဟိ–မှန်၊ ယော–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အတ္ထံ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နံ ဇာနာတိ–မသိ၊ သော–ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဠာယတိ–တောင်တောင်ဤဤ၊ ကြဲစည်လျက်, ရှိုင်ရှ်လည်း နေရ၏၊ ယော–သည်၊ ဝတ္တုံ–ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ နံ သက္ကောတိ–မစွမ်းနိုင်၊ သော–သည်၊ မကုန်–မျက်နှာ မသာယာသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ရ၏၊ ယော ပန–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ အတ္ထဉ္စ–ကိုလည်း၊ ဇာနာတိ–၏၊ ဝတ္တုံ စ–ငှာလည်း၊ သက္ကောတိ–၏၊ သော–သည်၊ နံ ပဠာယတိ၊ မကုန် နံ ဟောတိ၊ **ကာလာဂတန္တိ**–ကား၊ ကထေတဗ္ဗယုတ္တကာလေ–ဖြေဆိုခြင်းနှင့် သင့်လျော်ရာ ကာလ၌၊ (ဖြေဆိုထိုက်ဖြေဆိုသင့်ရာကာလ၌၊) အာဂတံ–ရောက်လာသော၊ **ဗျာကရဏာရဟန္တိ** – ကား၊ ပဋ္ဌသ – ပြဿနာ၏၊ (ပြဿနာဘာ၊) အတ္ထာနုလောမတာယ–အနက်အဓိပ္ပာယ်အား လျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗျာကရဏာနုစ္ဆဝိကံ – ဖြေဆိုခြင်းအား လျောက်ပတ်သော စကားကို၊ **ဝစော**တိ–ကား၊ ဝဒန္တော–ပြောဆိုလျက်၊ ဧဝရူပ–သော၊ ဝစနံ–စကားကို၊ ဘဏန္တော–ပြောဆိုလျက်၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [**"ဝစော–စကားသည်"**ဟု ပေးမည်စိုးသောကြောင့် **"ဝဒန္တော"**ဟု ဖွင့်သည်။ **"ဝစတိတိ ဝစော"**ဟု ပြု၊] **ရဠေတိ**တိ–ကား၊ တောသေတိ–နှစ်သက်စေနိုင်၏၊ **ဝိညုပရိသန္တိ**–ကား၊ ဝိညူနံ–ပညာရှိတို့၏၊ ပရိသံ–ကို၊ (**"ရဠေတိ"**၌ စပ်၊)

အာဓေရကမ္ပိ ဓ သကေတိ–ကား၊ အတ္ထနော–၏၊ အာစရိယဝါဒေ–ဆရာ၏ ဝါဒ၌၊ (**"ဝိသာရဒေါ"**၌ စပ်၊) **အလံ ပမတ္တန္တိ**–ကား၊ ဝိမံသိတုံ–စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းငှာ၊ တံ တံ ကာရဏံ–ထိုထို အကြောင်းကို၊ ပညာယ–ဖြင့်၊ တုလယိတုံ–နှိုင်းချိန်ခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော–စွမ်းနိုင်သည်လည်းကောင်း၊ **ပဝုဏော**တိ–ကား၊ ကတပရိစယော–ပြုအပ်ပြီးသော အလေ့အကျက်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ လဒ္ဓါသေဝနော–ရအပ်ပြီးသော အဖန်ဖန် မှီဝဲခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ **ကထေတဗ္ဗေ**တိ–ကား၊ ကထေတဗ္ဗေ–ပြောဆိုထိုက်သော အကြောင်းအရာ၌၊ (**"ပဝုဏော"**၌ စပ်၊) [**"တဗ္ဗေ"**ပစ္စည်း၏ ဂ်အနက်ကို ပြသည်။] **ဝိရဒ္ဓိကောဝိဒေါ**တိ–ကား၊ ဝိရဒ္ဓဋ္ဌာနကုသလော–ချွတ်ယွင်းရာ ဌာနနှင့် ကျွမ်းကျင်သည်လည်းကောင်း၊(ချွတ်ယွင်းချက်ကို သိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–၏။)

ပစ္စတ္ထိကာ ယေန ဝစ္ဆိတိ–အစရှိသော၊ အယံ ဂါထာ–ကို၊ ယာဒိသေ–အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ကထေတမ္မေ–ပြောဆိုထိုက်သောစကား၌၊ ပဂုဏော–အဝါးဝစွာ လေ့လာပြီးသည်၊ (ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊) တံ–ထို စကားကို၊ ဒဿေတုံ–ဒှာ၊ (ဘဂဝတာ)၊ ဝုတ္တာ–ပြီ၊ ဟိ–ချဲ့၊ အယံ–ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား၊ ဇတ္ထ–ဤ ဂါထာ၌၊ အတ္ထော–တည်း၊ ယာဒိသေန–သော၊ ကထိတေန–ပြောဆိုအပ်သော စကားကြောင့်၊ ပစ္စတ္ထိကာ စ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ရန်သူတို့သည်လည်း၊ နိဂ္ဂဟံ–နှိပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ–ရောက်ကုန်၏၊ မဟာဇနော စ–များစွာသော လူအပေါင်းသည်လည်း၊ သညာပနံ–နားလည်စေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏၊ သညတ္တိं–နားလည်စေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အဝေဗောဓနံ–ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ–၏၊ ဣတိ အတ္ထော၊ ယဿ–အကြင် စကားကိုလည်း၊ ကထေန္တော–ပြောဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သက်–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာဒါယ–ယူအပ်သော အယူဝါဒကို၊ အတ္ထနော–၏၊ အာစရိယဝါဒ–ဆရာ၏ ဝါဒကို၊ နှ ဟာပေတိ–မယုတ်လျော့စေ၊ [**"သက် အာဒါယ်"** ကို **"အတ္ထနော အာစရိယဝါဒံ"** ဟု ထပ်ဖွင့်သည်၊] ယသ္မိं ဝတ္ထုသ္မိं–အကြင် ဝတ္ထုကြောင့်၊ အဓိကရဏံ–အဓိကရိဏ်းသည်၊ ဥပ္ပန္နံ–ပြီ၊ တဒနုရူပံ–ထို ဝတ္ထုအားလျောက်ပတ်သော၊ အနုပယာတကရံ–ကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်းကို မပြုတတ်သော၊ ပဉ္စံ–ကို၊ ဗျာကရမာနော–ဖြေဆိုလတ်သော်၊ တာဒိသေ–သော၊ ကထေတမ္မေ–၌၊ ပဂုဏော ဟောတိ၊ ဣတိ (အတ္ထော)။

ဒူတေယျကမ္မေသု အလန္တိ–ကား၊ အဒ္ဓဟိ–ကုန်သော၊ ဒူတဂေါ်ဟိ–တမန်သည်၏ အဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတတ္တာ–ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံဃသ–၏၊ ဒူတေယျကမ္မေသု–တမန်သည်၏ အလုပ်တို့၌၊ သမတ္ထော–

အဒ္ဓဟိ ဒူတဂေါ်ဟိ။ ။အဒ္ဓဟိ ဒူတဂေါ်ဟိတို သော်တာ စ ဟောတိ၊ သာဝေတာ စ, ဥဂ္ဂဟေတာ စ, ဓာရေတာ စ, ဝိညာတာ စ, ဝိညာပေတာ စ, ကုသလော စ သဟိတာ သဟိတသ, နော စ ကလဟကာရကောတိ (ရန်တမ်မှာ စကားကို ကောင်းစွာ နားထောင်တတ်, သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြောတတ်, သင်ယူတတ်, မှတ်သားတတ်, ကိုယ်တိုင်လည်း သိတတ်, သူတစ်ပါးကိုလည်း သိစေတတ်, ပြေပြစ် မပြေပြစ်၌ ကျွမ်းကျင်, ရန်မဖြစ်တတ်) ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ အဒ္ဓဟိ ဒူတဂေါ်ဟိ၊–ဋီကာ။

စွမ်းနိုင်၏၊ သုဠု–ကောင်းစွာ၊ ဥဂ္ဂဏှာတိ–သင်ယူတတ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ သမုဂ္ဂဟော–မည်၏၊ [**"သံ+ဥဂ္ဂဟော"**ဟု ခွဲ၊ သံကို **"သုဠု"**ဟု ဖွင့်သည်။] ဣဒံ–ဤ အနက်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ (ကိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊) ယထာ နာမ–ဥပမာ မည်သည်ကား၊ အာဟုနံ–ပေးလျှုအာပ်သော ဆွမ်းကို၊ အာဟုတိပိဏ္ဍ–ပေးလျှုအပ်သော ဆွမ်းကို၊ သမုဂ္ဂဏှန္တို (ယထာ)–ကောင်းစွာ ခံယူကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ ဝိတိသောမနဿစာတေနေ၀–ဖြစ်သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ စေတသာ–စိတ်ဖြင့်၊ သံယသ–၏၊ ကိစ္စေသု–ကိစ္စတို့၌၊ ဝါ–တို့ကို၊ သမုဂ္ဂဟော–ကောင်းစွာ ခံယူတတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊သံယသ–၏၊ ကိစ္စေသု–တို့တွင်၊ တသ တသ ကိစ္စသ–ထိုထို ကိစ္စကို၊ ပဋိဂ္ဂါဟကော–ခံယူတတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ ဣတိ အတ္ထော၊ [လျှုလာသော ဆွမ်းကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခံယူသကဲ့သို့ သံယာ၏ ကိစ္စကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူတတ်သည်။] **ကရံ ဝစောတိ**–ကား၊ ဝစန်–ကို၊ ကရောန္တော–လိုက်နာရသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ **နံ ထာနံ မည္ညတီ**တိ–ကား၊ ထာန ဝစနကရဏေန–ထိုသို့ စကားကို လိုက်နာရခြင်းကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ ကရောမိ–ပြုရ၏၊ သံယဘာရံ–သံယာ့တာ၀န်ကို၊ နိတ္ထရာမိ–ထုတ်ဆောင်ရ၏၊ ဣတိ–သို့၊ မာနှာတိ မာန်–မာန၊ အတိမာနကို၊ (မာန၊ လွန်ကဲသောမာနကို၊) နံ ဇေပွေတိ–မဖြစ်စေ။

အာပဇ္ဇတိ ယာ၀တကေသု ဝတ္ထူသုတိ – ကား၊ အာပတ္တိ – သို့၊ အာပဇ္ဇမာနော–ရောက်လတ်သော်၊ (ရောက်သော ဟုရှိလ်သည်၊) ယတ္တကေသု–အကြင်မျှ အတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထူသု–တို့ကြောင့်၊ (မေထုန်ဒိုဝဲခြင်းစသော ဝတ္ထုတို့ကြောင့်၊) အာပဇ္ဇတိ–ရောက်၏၊ **အာပတ္တိယာ ဟောတိ ယထာ ၈ ဝုဋ္ဌိ**တိ–ကား၊ တသာ ၈ အာပတ္တိယာ–ထိုအာပတ်မှလည်း၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ (လူ၀တ်လဲခြင်း, ပရိဝါသ်ဆောက်တည်ခြင်း, ဒေသနာ၀ပြောခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ဝုဋ္ဌာနံ–ထမြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ [**"ဝုဋ္ဌိတိ"**ကို **"ဝုဋ္ဌာနံ"**ဟု ဖွင့်သည်၊ အချို့ စာအုပ်၌ အာပတ္တိယာ မပါ၊ **"ဟောတိ ယထာ ၈ ဝုဋ္ဌိတိ"**ဟု ရှိ၏၊ ပါဠိတော်ရင်း၌ အာပတ္တိယာ ပါသောကြောင့် ပါမှ ကောင်းသည်။] **ဧတေ ဝိဘင်္ဂါ**တိ– ကား၊ ယေသု ဝတ္ထူသု– အကြင် ဝတ္ထုတို့ကြောင့်၊ အာပဇ္ဇတိ–အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ ယထာ ၈ – အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝုဋ္ဌာနံ – အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣမေသံ အတ္ထာနံ–

ဤအနက်တို့ကို၊ (အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်း, အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို၊) ဧတေပကာ–ထွန်းပြတတ်ကုန်သော၊ (ထိုအနက်ကို ပြတတ်ကုန်သော၊) ဧတေ ဝိဘင်္ဂါ–ဤ ဝိဘင်းတို့သည်၊ (**"သွာဂတာ"**ဟု စပ်၊) **ဥဘယသ္မာ**တိ–ကား၊ ဥဘယေ–နှစ်ပါးစုံကုန်သော၊ (ဧတေ ဝိဘင်္ဂါ–တို့သည်၊) အသ–ထို ရဟန်း၏ (နှုတ်၌၊) (သံဃာ့အလယ်ဝယ် ချီးမြှောက်ထိုက်သော ရဟန်း၏ နှုတ်၌၊) **သွာဂတာ**တိ– ကား၊ သုဒ္ဓ– ကောင်းစွာ၊ အာဂတာ– လာကုန် သည်၊ (ဟောဘွယ်)၊ **အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနပဒသ ကောဝါဒေါ**တိ – ကား၊ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကာရဏကုသလော–အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၌ ကျွမ်းကျင်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [**"ပဒ"**ကို **"ကာရဏ"**ဟု ဖွင့်သည်။]

ယာနိ စာစရန္တိ–ကား၊ ယာနိ စ ဘဏ္ဍနကရဏာဒိနိ–အကြင် ငြင်းခုံမှုကို ပြုခြင်း အစရှိသော အမှုတို့ကိုလည်း၊ အာစရန္တော–ပြုကျင့်လတ်သော်၊ (ပြုကျင့် သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) တဇ္ဇနီယကမ္မဘဒ်ဝသေန–တဇ္ဇနီယက် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နိဿာရဏ–သံဃာ့ဘောင်မှ ထွက်သွားစေအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ (နှင်ထုတ်ခံရခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏၊ [**"ကာရဏာဒိနိ"**ဟု အချို့ စာအုပ်တို့၌ ရှိ၏၊ ဘဏ္ဍနနှင့် တွဲရာ၌ **"ကရဏာဒိနိ"**ရှိမှ ကောင်းသည်။] **သြသာရဏံ တံ ပုသိတသ ဇန္တုနော**တိ–ကား၊ တံ ဝတ္ထု–ထို ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပုသိတသ–ကျင့်သုံးသော၊ ဇန္တုနော–သတ္တဝါကို၊ (ရဟန်းကို၊) ယာ သြသာရဏာ – အကြင် သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ – ပြုထိုက်၏၊ ဧတမ္ပိ–ဤ နှစ်မျိုးသော နိဿာရဏ, သြသာရဏကံကိုလည်း၊ (ဝိဘင်္ဂကောဝိဒေါ–ဝိနည်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဇာနာတိ–၏၊ သမ္ဘတ္တ–အလုံးစုံသော ဝါကျတို့၌၊ သေသ–ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနမေဝ–သည်သာ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။

ကောသမ္ဗကကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

သမန္တပါသာဒိကာယ–သော၊ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ–၌၊
မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ–မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်၏အဖွင့် အဌကထာသည်၊
သမတ္တာ–ပြီးပြီ။

ဘာသာဋ္ဌိကာနိဂုံး

သိမ္ဗိုဏ္ဍ ဘော ဘာသာဋ္ဌိကာ, ဒေသဘာသာယ သခ်ံတာ၊ မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ, ဝါစနာမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ။

မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယ–မဟာဝါခေါ်, ဝိနည်းတော်၏, ဟောဖော်ခြွက်ဟ, အနက်ပြသည့်, အဋ္ဌကထာ, ကျမ်းရှေစာ၏। ဝါစာနမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ–အစဉ်အလာ, ပို့ချကာဖြင့်, သေချာစနစ်, ဖွင့်ရိုးဖြစ်သော၊ ဒေသဘာသာယ–တိုင်းရင်းမြန်မာ, အမိဘာသာဖြင့်၊ သခ်ံတာ–တစ်သန့် တစ်သန့်, အကန့် ကန့်လျက်, ခုံခုံ စီရရီ, တည်ကြည်စွာ ဖွင့်ပြအပ်သော၊ ဘာသာဋ္ဌိကာ–ဘာသာဋ္ဌိကာ, အမည်သာ သည့်, မှီရာသိပ်သည်း, နိဿရည်းသည်လည်း၊ သိမ္ဗိုဏ္ဍ ဘော–ထော်င့်သုံးရာ ဝယ်, ခုနစ်ခုကြွယ်သည့်, နှစ်ဆယ်နှစ်တွင်း, ကျွတ်သီတင်း၏, လမင်းပေါ်ထွက်, ဆန်းသုံးရက်၌, နှစ်သက်ဖွယ်ရာ, ပြီးမြောက်ပြန်ပြီတကား။

ဤကျမ်းစာကို ပို့ချမပြီးမီ လေးရက်လောက်က အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနှင့် မူလဋ္ဌီကာလည်း ပို့ချ၍ ပြီးစီးခဲ့ပါပြီ၊ ဤ ကျမ်းကြီး သုံးကျမ်းကို နေ့စဉ် မှန်မှန် ဇွဲသန်သန်ဖြင့် စိတ်မာန် မကျအောင် ကြိုးစားရသော ဝိရိယမှာ အခြေခံ ဉာဏ်အမြော်အမြင် မပါလျှင် မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ အပြီးရောက်အောင် ထောက်ကူမည် မဟုတ်ပါ၊ အမြော်အမြင်မှာလည်း သာသနာတော်တစ်သက် နော်ဂက်ထပ်, မပေါ်ထွက်သမျှ အမှိုပြုရစ်ကြဖို့ပင် ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့်...

ယဒိ အညာ ဥပ္ပဇ္ဇေထ, ဣဟတောပိ သုခသမ္ဘတာ၊ တယောကာသံ ပဒါနာယ, အယံ အန္တ္ဓရဓာယတံ။

ဣဟတောပိ–အများမှီးလောက်, ခရီးရောက်၍, ပြီးမြောက်ခဲ့ရာ, ဤ ဘာသာ ဋ္ဌိကာထက်လည်း၊ သုခသမ္ဘတာ–ကြည့်ရှုပို့ချ, လွယ်ကူလှသဖြင့်, အားရဖွယ် တောင်း, အကောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ အညာ–ဝိနည်းမဟာဝါ, ဋ္ဌကထာ၏, မှီရာကျစ်လစ်, ဋ္ဌီကာသစ်တစ်မျိုးသည်၊ ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေထ–ပညာလိုလားး, နောက် နောက်သားတို့, ကြိုးစားရစ်သော်, အကယ်၍ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့၊ တယော–ထိုသို့ ဖြစ်ရစ်, ဋ္ဌီကာသစ်၏၊ သြကာသံ ပဒါနာယ–ထွန်းတောက်တင်ရေး, အခွင့်ပေး ခြင်းငှာ၊ အယံ – လပေါင်း များမြောက်, ငွေနှင်းဆောက်မှ, ထွန်းတောက် ထွက်လာ, ဤ ဋ္ဌီကာသည်၊ အန္တ္ဓရဓာယတံ–ရိုးရာမတ့ဲ, တိုးကာင့်၍, ကပ်ဖဲ့ မနေ, ကွယ်ပျောက်ရစ်ပါစေသတည်း။

အကျိုးရှိမှ ကျေးဇူးသိ။ ။ လောကဌ် မိဘ ဆရာနှင့် မိတ်ကောင်းဆွေကောင်းတို့သည် သားသမီးနှင့် တပည့် မိတ်ဆွေတို့ကို ကောင်းစားစေလိုကြီးပွားစေလိုသော ဆန္ဒရှိကြသည်အားလျော်စွာ မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ ကျေးဇူးပြုကြပေသည်၊ ထိုသို့ ကျေးဇူးပြုပေးကြသော်လည်း ထို ကျေးဇူးကို သူတို့ညွှန်းသည့်အတွက် မခံစားရသော သားသမီး တပည့် မိတ်ဆွေများသည် ထို မိဘ ဆရာ မိတ်ကောင်းများ၏ ကျေးဇူးကို မသိကြ၊ ကျေးဇူးရှင်ဟု သဘောမထားနိုင်ကြ၊ မိမိကား ဆရာသမားတို့၏ ကျေးဇူးတော်ကို အပြည့်အစုံခံစားရသဖြင့် ကျေးဇူးကြီးမားကြောင်းကို သိရပေသည်၊ ထို ကျေးဇူးတော်များကို ပြန်၍ ဆပ်ဖို့ရန်မှာ ဆရာတော်များ၏ အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်သော စာပေပို့ချကျမ်းစာရေးသားခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

သမ္ဘူဧယာမိ ထေရာနံ, ယေသာဟံ သမ္ဘဂ္ဂဟိတော၊
သိက္ခိတော ဂန္ဓကာရေပိ, ပတ္တောမှိ ပကတညုတံ။

ယေသံ ထေရာနံ–အထက်ဝေဟင်, နေအသွင်သို့, မြေပြင်ထင်ရှား, အကြင် ဆရာတော်ဘုရားတို့သည်၊ သမ္ဘဂ္ဂဟိတော–အထူး စောင့်ရှောက်, ချီးမြှောက်အပ်သော၊ အဟံ–ငါသည်၊ သိက္ခိတော–ရေးနည်းသားနည်း, ပို့ချနည်းဌ, သိပ်သည်းသေသပ်, သင်ယူအပ်သော အတတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဂန္ဓကာရေပိ–ခုခေတ်နောင်သား, အကျိုးများဖို့, ရေးသားကြိုးကုတ်, ကျမ်းပြုခြင်း အလုပ်ဌလည်း၊ ပကတညုတံ–သဘောသက်, ရှေးထုံးစံကို, အမှန်သိမြင်, ကျွမ်းကျင်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပတ္တောမှိ–ခေတ်ခါအလျောက်, လေးစားလေါက်အောင်, မဖောက်မသွေ, ရောက်ရပေ၏၊ တေသံ ထေရာနံ–ကျေးဇူးတော်ရင်, ဂုဏ်အင်ကြီးမား, ထို ဆရာတော်ဘုရားတို့အား၊ သမ္ဘူဧယာမိ–ကျမ်းစာရေးသား, ကောင်းမှုများဖြင့်, လေးစားကော်ရော်, ပူဇော်ပါသတည်း။

စတုစ္ဆက္ကံ ဝတ္ဘိယာန, ယာနံ ဗလပရိဂ္ဂဟံ၊
ယာနာယ အမတံ ပါရံ, ကသံ ပုရိသကာရိယံ။

စတုစ္ဆက္ကံ–သမ္ဘတ္တိစက်, လေးချက်စုပေါင်း, စက်ခေါင်းလေးခုလည်း ပါရှိထသော၊ ဗလပရိဂ္ဂဟံ–ရန်ပေါင်းခွင်းဖြို, ငါးဦးဗိုလ်တို့, ကိုယ်စီစောင့်ကြပ်,

အုပ်ချုပ်အပ်ထသော၊ ယာနံ–အသွားလျင်လျင်, အများတင်လည်း, အားအင်ခိုင်ဖြီး, မဂ္ဂင်တည်းဟူသော ယာဉ်ပျံတော်ကြီးကို၊ ဝတ္ထိယာန–မတိမ်းမစောင်း, လည်စေကြောင်းဖြင့်, ကောင်းစွာအစဉ်, မောင်းကာနှင်၍၊ အမတ ပါရဲ–ဤ ဘက်မှာနေ, အားလုံးသေလျက်, ဟိုပြေရောက်မှ, ဘေးကင်းရမည့်, အမတခေါ်, နေပြည်တော်သို့၊ ယာနာယ–ကိလေသာဟူ, ရန်သူပစ်ဖောက်, ဗုံးအမြောက်တို့, မကြောက်မနား, အရောက်သွားခြင်းငှာ၊ ပုရိသကာရိယ–ယောကျ်ားမှန်က, ပြုရဲရမည့်, ကမ္မာလက်ရိုး, လုံ့လမျိုးကို၊ ကသ–ငါးဦးဗိုလ်ချုပ်, အဖော်လုပ်၍, မဆုတ်ရစေ, ပြုလုပ်ရပေအံ့သတည်း။

မဟာဝါအဋ္ဌကထာဘာသာဦးကာ
ပြီးပြီ။

ဝိနယပိဋကတ်

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၃–ဝဿူပနာယိကဏ္ဍန္ဓက

၁၀၇–ဝဿူပနာယိကာနုဇာနနာ

၁၈၄။ တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ–ရှင်ဦးတို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော၊ (အစာကျွေးလျက် ဘေးမဲ့ထားပေးရာဖြစ်သော၊) ဝေဠုဝနေ–ဝေဠုပန်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟာရတိ၊ (ကလန္ဒကနိုဝါ၀–၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ် ပထမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊) တေန သမယေန–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိဟ်မြို့အနီး ဝေဠုပန်ကျောင်းတိုက်ကြီး၀ယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝတာ–သည်၊ ဘိက္ခူနုံ–တို့အား၊ ဝဿာဝါသော–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသည်၊ (ဝါဆိုခြင်းသည်၊) ဝါ–ကို၊ အပညတ္တော–ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ (**"တေ"**၌ ဣရ–ပုဒ်သည် အနက်မရှိ၊) ဟေမန္တဓိ–ဆောင်းဥတုဠ်လည်းကောင်း၊ ဂိမှဓိ–နွေဥတုဠ်လည်းကောင်း၊ ဝဿဓိ–မိုးဥတုဠ်လည်းကောင်း၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ ပေ။

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ သက္ကုပုတ္တိယာ၊ သမဏာ–တို့သည်၊ ဟရိတာနိ–စိမ်းစိုကုန်သော၊ တိဏာနိ–မြက်တို့ကို၊ သမ္မဒ္ဒန္တာ–နင်းချေကုန်လျက်၊ ဧကိန္ဒြိယ–တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော၊ (ဧကိန္ဒြိယန္တို့ **"ကာယိန္ဒြိယ အတ္ထိတိ"** မည်မာနာ ဝဒန္တို့၊ ပထဝီခဏာနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ သာရတ္ထ၊) ဇီ၀–သတ္တ၀ါကို၊ ဝိဟေဋ္ဌေန္တာ–ညှဉ်းဆဲကုန်လျက်၊ ဗဟု ခုဒ္ဒကော–သေးငယ်ကုန်သော၊ ပါဏော–သတ္တ၀ါတို့ကို၊ သဃ်ာတံ–ညှဉ်းဆဲနိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပါဒေန္တာ–ရောက်စေကုန်လျက်၊ ဟေမန္တဓိ၊ ပေ၊ စရိသန္တိ နာမ၊ လုည်ည်လည်ရကုန်သနည်း၊ (လုည်ည်လည်ကြပါ လိမ့်မဲ့၊) ခုရက္ခာတဓမ္မာ–မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သောတရား ရှိကုန်သော၊ ဣမေ အညတိတ္ထိယာ–တို့သည်၊ ဝဿာဝါသံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းကို၊ ဝါ–မိုးခိုခြင်းကို၊ ဝါ–သို့၊ အလ္လိယိသန္တိ နာမ–ငြိကပ်ကြကုန်သေး၏၊ သက်သာ ယိသန္တိ နာမ–နေကြကုန်သေး၏၊ (အချို့နေရာ၌ **"ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့"**ဟု အစ္ဆန္ဒသံယောဇ နအက်ဆိုပါ။)

ဣမေ သက္ကုန္ဓ ကာ–ဤ၄က်တို့သည်၊ ရုက္ခဂ္ဂေသု–သစ်ပင်ဖျားတို့၌၊ ကုလာ၀ကာနိ–အသိုက်တို့ကို၊ ကရိတ္ဝာ၊ ဝဿာ၀ါသံ–ကို၊ ဝါ–သို့၊ ပေ၊ ဣမေ ပန သမဏာ–တို့သည်ကား၊ ပေ၊ စရန္တိ၊ ဣတိ (ဥဒ္ဓျာယန္တို့) ।ပေ၊

ဣမေ သက္ကုန္ဓ ကာ–ဤ၄က်တို့သည်၊ ရုက္ခဂ္ဂေသု–သစ်ပင်ဖျားတို့၌၊

ဝဿံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဝါ–မိုးခိုခြင်းသို့၊ ဥပဂန္တုံ–ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ကဒါ–ဘယ်အခါ၌၊ ပေ၊ ဥပဂန္တမ္ဘိ နု ခေါ–နည်း၊ ပေ၊ ဝဿာနေ–မိုးအခါ၌၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းတို့သည်၊ (ဝါကပ်ခြင်းတို့သည်၊) ကတိ နု ခေါ၊ ပေ၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ ဣမာ ဝဿူပနာယိကာ (ဟောန္တိ၊) ပုရိမိကာ–ပုရိမဝါကပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမိကာ–ပစ္ဆိမဝါကပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အာသဋ္ဌိယာ–ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ အပရဒ္ဓုဂတာယ–လွန်သွားပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊ (ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကို လွန်သွားပြီး၍ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊) (ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌–ဟူလို၊) ပုရိမိကာယ–ပုရိမဝါသို့၊ ဥပဂန္တ္မဗ္ဗာ–ကပ်ထိုက်၏။ အာသဋ္ဌိယာ–သည်၊ မာသဂတာယ–လွန်သွားပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်လ ရှိလသော်၊ (ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကို လွန်သွားပြီး၍ နောက်တစ်လ ရှိလသော်၊) (ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌–ဟူလို၊) ပစ္ဆိမိကာ ဥပဂန္တမ္ဗာ၊ ပေ၊ ဣမာ ဒွေ–တို့တည်း၊ ဣတိ–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၀၈–ဝဿာနေစာရိကာပဋိက္ခေပါဒိ

၁၈၅။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဝဿံ ဥပဂန္တာ၊ အန္တ၊ ရဝဿံ–မိုးလ၏ အတွင်း၌၊ ဝါ–ဝါ၏ အတွင်း၌၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ (ဝဿ–သဒ္ဒါ၏ **"မိုးကာလ"** အနက်ဟောကြောင်းကို ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာဋီကာ, ဝဿူပနာယိကာနိဒ္ဒေသ၌ ပြထားပြီ၊) ပေ၊ ဝဿံ ဥပဂန္တာ၊ ပုရိမံ–ရှေး၌ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ–သုံးလပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမံ–နောက်၌ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ–သော် လည်းကောင်း၊ အဝသိတွာ–မနေမူ၍၊ စာရိကာ–ကို၊ နုပဂ္ဂမိတဗ္ဗာ–ဖဗသွားထိုက်၊ ပေ။

၁၈၆။ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့၊ ဝါ–ဝါသို့၊ ဥပဂန္တုံ–ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ နု ဣစ္ဆိသု–အလိုမရှိကုန်၊ ပေ၊ ဝဿံ–သို့၊ နု နံ ဥပဂန္တမ္ဘိ–မကပ်ထိုက် မဟုတ်, ကပ်ထိုက်သည်သာ၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာယ–ဝါကပ်ရာ ဖြစ်သော၊ တဒဟု–ထိုနေ့၌၊ ဝဿံ–သို့၊ အနုပဂန္တုကာမာ–ကပ်ခြင်းငှာ

အလိုမရှိကုန်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဠာယတနာ–(ဝါကပ်ရာနေ့ဟု သိသော) သညာနှင့်တကွ (ဝါမကပ်လိုသော) စေတနာခြင့် စေ့ဆော်၍၊ အာဝါသ်–မိမိနေရာ ကျောင်းတိုက်ကို၊ အတိက္ကမန္တိ–လွန်သွားကုန်၏။ ပေ။

ရာဇာ မာဂဓော၊ ပေ၊ ဝဿ–ဝါဆိုလကို၊ (ဝါကပ်ရာ လကို၊) ဥက္ကာမုခိတုကာမော–အထက်သို့ ငင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဘိက္ခူနုံ–တို့၏၊ သန္တိကေ–၌၊ ဝါ–သို့၊ ဒူတံ–တမန်ကို၊ ပါဟေသိ–စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊) အယျာ–အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေ–လာလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ဒုဏ္ဏော–လဆန်းပက္ခ၌၊ (ဝါ–ဝါခေါင်လ၌၊) ဝဿ–သို့၊ ယဒိ ပန ဥပဂစ္ဆေယျုံ–အကယ်၍ ကပ်ရောက်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ ရာဇုနံ–မင်းတို့၏ (အလိုသို့၊) အနုဝတ္တိတုံ–လိုက်ခြင်းငှာ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁ဝ၉–သတ္တာဟကရဏီယာနုဇာနနာ

၁ဝ၇။ အထ၊ ပေ၊ တဒဝသရိ၊ (မဟာဝါဒနကပုဒ်စဉ်၌ **၁ဝ၅**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဘဂဝါ၊ တတြ သာဝတ္ထိယံ–ထို သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဝါ–၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဧကောဝနေ–ဧကောဝန်မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကသ–အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာရာမေ–အရံ၌ (ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဧကောဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ကောသလေသု–ကောသလာမည်သော၊ (**"ကောသလာ"**ဟု ဗဟုဝုစ်နာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော၊) ဧနပဒေ–ဧနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌၊) ဥဒေနေန–ဥဒေနမည်သော၊ ဥပါသကေန–သည်၊ သံဃံ–ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ–ရည်စူး၍၊ ဝိဟာရော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ကာရာပိတော–ပြုစေအပ်သည်၊ (ဆောက်လုပ်စေအပ်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါဟေသိ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊) ဘဒ္ဒန္တာ–အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု–ကြွလာတော်မူကြပါကုန်၊ ဒါနဋ္ဌ–အလျှူကိုလည်း၊ ဒါတုံ–ပေးလျှူ ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဋ္ဌ–ကိုလည်း၊ သောတုံ–နာခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခူ စ–တို့ကိုလည်း၊

ပသိတုံ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဣဒ္ဓာမိ–အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ ဘဂဝါတာ–သည်၊ နံ ဝသံ၊ ပေ၊ စာရိကာ ဘဂ္ဂမိတဗ္ဗာတိ–ဟူ၍၊ ပညတ္တံ–ပြီ၊ ယာဝ–လောက်၊ ဘိက္ခူ၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသန္တိ–နေကြကုန်၏၊ (တာဝ–ထို မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသည်တိုင်အောင်၊) ဥဒေနော ဥပါသကော–သည်၊ အာဂမေတု–ဆိုင်းငံ့ပါဦး၊ ဝသံ–ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ–နေပြီးကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) ဝသံ ဝုဋ္ဌာ–ဝါကျွတ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ဖြစ်ကုန်လေသော်၊) အာဂမိဿန္တိ–လိမ့်မည်၊ အစ္ဆာယိကံ–အဆောတလျင် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ (လျင်လျင်မြန်မြန် ပြုထိုက်သော၊) ကရဏီယံ–ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သစေ အသေ–အံ့၊ (ဇဝံ သတိ၊) တဏ္ဍေ–ထိ အရပ်ဌမင်း၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခူနုံ–တို့၏၊ သန္တိ ကေ–ဌ၊ ဝိဟာရံ–ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတု–တည်စေပါလော၊ ဣတိ (အာဟံသု။)

ဥဒေနော၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒန္တာ–တို့သည်၊ မယာ–သည်၊ (ဒူတော–ကို၊) ပဟိတော–စေလွှတ်အပ်ပါလျက်၊ (အပင့်လွှတ်အပ်ပါလျက်၊) နံ အာဂမိဿန္တိ နာမ–မကြွလာကြရကုန်သနည်း?၊ (မကြွလာကြပါလိမ့်၊) (ရေးနိဿယ၌ **"မယာ–သည်၊ ပဟိတော–ပင့်ဖိတ်အပ်လျက်"**ဟု ပေး၏၊ **"ပဟိတော ဣဒ္ဓါ"**ဟူသော သိဒ္ဓာဟုဒ်၌ **"ပဟိတော"**၏ ဣ–ကို **"ဒူတေ"**ဟု ထည့်၍ ဖွင့်လိမ့်မည်၊) ဟိ–ကြွလာသင့်၏၊ အဟံ–သည်၊ ဒါယကော–ပစ္စည်းလေးပါးကို ပေးလှူတတ်သူတည်း၊ ကာရကော–သံဃာ၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်သူတည်း၊ သံဃုပဋ္ဌာကော–သံဃာကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သူတည်း၊ ဣတိ (ဥဒ္ဓေသပဒါ၊) ပေ၊ သတ္တန္နံ–ခုနစ်ယောက်တို့သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ (ဒူတေ–ကို၊) ပဟိတော–အပ်သော်၊ ဣဒ္ဓါ၊ အနုဓာနာမိ–ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ (ဒူတေ–ကို၊) အပ္ပဟိတော–မစေလွှတ်အပ်သော်၊ (ဣဒ္ဓါ၊) နံ တွေ ဝ (အနုဓာနာမိ)–ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဘိက္ခုသသည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥပါသိကာယ–ဥပါသိကာမသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခေ၊ ဣမေသံ သတ္တန္နံ–ဤ ခုနစ်ယောက်တို့သည်၊ ပေ၊ (ဣမေ ဟိ သတ္တာဟ ဘိက္ခုအာဒီဟိ ဒူတေ ပဟိတေယေ ဣဒ္ဓါ အနုဓာနာမိတိ အတ္ထော၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ကတ္တားပေးသည်၊ သမ္ပဒါန်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊) သတ္တာဟ–ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ သန္ဓိဝတ္ထော–ပြန်နှစ်ခြင်းကို၊ (ပြန်လာခြင်းကို၊) ကာတဗ္ဗော–ထိုက်၏၊ (အဋ္ဌကထာ အလိုတည်း၊ ဝိမတိအလို အနက် ပေးပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

[“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သတ္တန္နံ”စသော စကားတော်ကို အကျယ်ချဲ့တော်မူလိုသောကြောင့် “ဣဓ ပန”စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

၁၈၈။ ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ စေ ပဟိဏေယျ–အကယ်၍ ၁စလွတ်အုံ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွတ်သနည်း?၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ၁ပေ၊ပါ၊) အမုယောဂေါ–စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကောဌကော–တံခါး၊မုခ်၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာ–ကပ်၍ တည်ရာဇရပ်၊ (ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၊) အဂ္ဂိသာလာ–မီးတင်းကုပ် (မီးဖိုချောင်၊) ကဗ္ဗိယကုဋိ–ကပ္ပိယကုဋိ၊ (ကပ္ပိယကုဋိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဋ္ဌ သိရလိမ့်မည်။) ဝစ္စကုဋိ–ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အိမ်၊ စက်မောစက်ကြီ၊ စက်မသာလာ–စက်ကြီတည်ရာ ဇရပ်၊ ဥဒပါနော–ရေတွင်း၊ ဥဒပါနံသာလာ–ရေတွင်း၏တည်ရာ ဇရပ်၊ ပေါက္ခရဏီ–ရေကန်၊ မဏ္ဍပေါ–မဏ္ဍပ်၊ အာရာမော–အရံ၊ အာရာမ ဝတ္ထု–အရံ၏တည်ရာ မြေ၊ (ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၁၈၉။ အတ္တနော–၏၊ အတ္တာယ–အကျိုးငှာ၊ နိဝေသနံ–အိမ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ကာရာပိတံ ဟောတိစသည် ပေးပါ၊ ထူးသောပုဒ်တို့ကား... “သယနီယရဲ–အိပ်ရာခန်းဆောင်၊ ဥဒေါသိတော–ဘဏ္ဍာတိုက်၊ အဠော–စင်၊ မာဠော–တန်ဆောင်း၊ အာပဏော–ဈေးဆိုင်၊ အာပဏသာလာ–ဈေးဆိုင်တည်ရာ ဇရပ်၊ ရဿဝတီ–အမဲ, သား, ငါးစသော အရသာရှိရာ အိမ်၊ ဝါ–ထမင်းချက်ရာ အိမ်၊ (စဖိုအိမ်ဟု ရှေးကပေးကြ၏၊) ပုတ္တသ ဝါ–သား၏ သော်လည်း၊ ဝါရေယျ–လက်ထပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဓီတုယာ ဝါ–သမီး၏ သော်လည်း၊ ဝါရေယျ–လက်ထပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ”။ (ဝါရေယျန္တိ အာဝါဟ ဝိဝါဟမင်္ဂလဲ၊ ဋီကာ၊ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၊ သဠာရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌မူ “ဝါရေယျ၊ လက်ထပ်ဖို့ရာ နေ့ကောင်းရက်သာ အခါရွေးခြင်း”ဟု ဖွင့်၏။) ပေ။

အာဘိညာတ–အလွန်ထင်ရှားသော၊ သုတ္တန္တံ ဝါ–သုတ္တန်ကိုသော်လည်း၊ ဘဏတိ–ရွတ်၏၊ (နှုတ်တက်ရ၏၊) သော– ထို ဥပါသကာသည်၊ ပေ၊ စေ ပဟိဏေယျ၊ (ကိ'၊) အယံ သုတ္တန္တော–သည်၊ ပုရာ ပလုဒ္ဓတိ–မကြာမီ ပျက်စီးလိမ့်မည်၊ ဝါ–မပျက်စီးမီ၊ ဘဒ္ဒန္တာ–တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု–လာပါကုန်၊ ဣမံ သုတ္တန္တံ–ကို၊ ပရိယာပုဏိဿန္တိ–သင်ယူရပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ–၍၊

(စေ ပဟိဏေယျ။),ပေ၊ ဝါ ပန–သည်သာမကသေး၊ အသ–ထို ဥပါသကာ၏၊ အညတရံ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ကိစ္စံ–မပြုမနေ ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကရဏီယံ ဝါ–ပြုခွင့်ကြုံက ပြုလုပ်ရမည့် ပြုဖွယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ (ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ပုဒ်စဉ် ၁၉၀–မှ ၁၉၂–အထိ အနက်ထူး မရှိပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၀–ပဠွန်အပ္ပဟိတေပိအနုဇာနနာ

၁၉၃။ အညတရော၊ ပေ၊ ပါဟောသိ (ကိ'၊) အဟံ–သည်၊ ဂိလာနော–မကျန်းမာပါ၊ (**"ဟိ"**အနက် မရှိ၊) ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အာဂ္ဆန္တု–ကုန်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ အာဂတံ–ကြွလာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ–ပါ၏၊ ပေ၊ ပဠွန်–ငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ဖြင့်၊ (ခုနေ၊) အပ္ပဟိတေပိ–မစေလွှတ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဂန္တုံ၊ ပေ၊ ပဟိတော–သော်၊ ပဂေဝ–အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာ ရှိအုံ့နည်း၊ ဘိက္ခုဿ–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သာမဏေရိယာ–သာမဏေမသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ။

[**"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဠွန်"**စသော သိက္ခာပုဒ်ကို အကျယ် ချဲ့၍ မိန့်တော်မူလိုသောကြောင့် **"ဣဓ ပန"**စသော စကားတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

ဂိလာနဘာတ္တံ ဝါ–ဂိလာနအတွက် ဆွမ်းကိုလည်း၊ ပရိယေသိသာမိ–ရှာအုံ့၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘာတ္တံ ဝါ–ဂိလာနပြုစုသူအတွက် ဆွမ်းကိုလည်း၊ ပရိယေသိသာမိ–အုံ့၊ ပုစ္ဆိသာမိ ဝါ–လူမမာကိုသော်လည်း မေးအုံ့၊ ဥပဋ္ဌဟိသာမိ ဝါ–လူမမာကိုသော်လည်း ပြုစုလုပ်ကျွေးအုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍ (သွားထိုက်၏၊) (**"အနုဘိရုတ်"**စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက, ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊) ပေ။

ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဂရုဓမ္မံ–အလေးပြုထိုက်သော သံဃာဒိသေသ် အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော–ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပရိဝါသာရဟော–

ပရိဝါသ်ကို ထိုက်သည်၊ (ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးထိုက်သည်။) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပရိဝါသဒါန်–ပရိဝါသ်ပေးခြင်းကို၊ ဥသ္သုက္ကံ–အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို၊) ကရိသ္သာမိ–အံ့၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့ ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ အနုသ္သာဝေသ္သာမိ–လျော်စွာ ကြားသိစေအံ့၊ (ကမ္မဝါစာရ္ဃတဲ့အံ့။) ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏပူရကောဂ–ဂိုဏ်းကိုပြည့်စေတတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဘဝိဿာမိ–အံ့၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (ဂန္ဓဗ္ဗံ။) (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ **"မူလာယ ပဋိကဿနာရဟော"**စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

၁၉၄။ လွယ်ပြီ။

၁၉၅။ (ထူးရာ၌) သိက္ခာနာယ–သိက္ခာမာန်၏၊ သိက္ခာ–သိက္ခာပုဒ်သည်၊ ကုပိတာ–ပျက်သည်၊ ဟောတိ၊ (သိက္ခာမာန်များသည် ပါဏာတိပါတအစ ဝိကာလဘောဇနအဆုံးရှိသော သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးကို မပေါက်ကျားအောင် နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆောက်တည်ရ၏၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်ထားအပ်သော သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးပါးပျက်သည်ကို **"သိက္ခာ ကုပိတာ"**ဟု မိန့်သည်။) ပေ၊ သိက္ခမာနာ–သည်၊ ဥပသမ္ပဒိတုကာမာ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၁၉၆။ လွယ်ပြီ။

၁၉۷။ သာမဏေရီ–သည်၊ ဝဿ–ဝါကို၊ ပုစ္ဆိတုကာမော–မေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (သာမဏေဟုမများသည် သိက္ခာမာန်အဖြစ်ဖြင့် နှစ်နှစ်နေပြီးမှ ဘိက္ခုနီပြုလုပ်ခွင့် ရ၏။ သိက္ခာမာန် မဖြစ်ခင် သံယာက သင့်တော်သောအချိန်ဝယ် သာမဏေမများအား သိက္ခာမာနသမ္မုတိ ပေးရသေး၏။ ထို **"သိက္ခမာနသမ္မုတိရဖိုရန် မည်မျှ လိုပါသေးသနည်း"**ဟု မိမိ၏ ဝါကို (နှစ်ကို) မေးကြသည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၁-သတ္တန္နံ အပ္ပဟိတေပိ အနုဟနနာ

၁၉၈။ အညတရသေ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ မာတာ-အမိသည်၊ (မယ်တော်သည်၊) ဂိလာနာ ဟောတိ၊ ပေ၊ မေ-၏၊ အယ္ယိ မာတာ-ဤ မယ်တော်သည်လည်း၊ ဂိလာနာ-၏၊ သာ စ-ထို မယ်တော်သည်လည်း၊ အနုပါသိကာ-ဥပါသိကာမ မဟုတ်၊ (ရတနာသုံးပါး၌ ဆည်းကပ်တတ်သူမ မဟုတ်) ၊ပေ၊ (သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတွင် မာတာ-ဝိတုနှစ်ဦးကို ထည်လျှင် သတ္တ-အရ ဖြစ်၏) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၂-ပဟိတေယေ၀အနုဟနနာ

၁၉၉။ ဘာတာ-ညီ (အစ်ကို၊) ဘဂိနီ-နှမ၊ (အစ်မ၊) ဥာတကော-ဆွေမျိုး၊ ဘိက္ခုဂတိကော-ရဟန်းတို့၏ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသူ၊ (ရဟန်းများကို နှိမ်ခိုနေသူ၊ ကျောင်းသား-ဖိုးသူတော်စသူ၊) အပ္ပဟိတေ-အပ်သော်၊ နှ တွေ၀ ဂန္ဓမ္ဗ-မသွားထိုက်သည်သာ-ဟု ပေးပါ၊ ပေ၊ သံဃသ-၏၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဥန္ဒြိယတိ-ပြို၏၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍ-သစ်အဆောက်အဦသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဆေဒါပိတံ-ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သစေ အ၀ဟာ၊ပေယ္ယု-အကယ်၍ ဆောင်ယူစေကုန်အံ့၊ (စေ၀ သန္တေသု) အဟ၊ တံ ဘဏ္ဍ-ကို၊ ဒဇ္ဇေ-လျှပ်ပါအံ့၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဝဿာ၀ါသဘာဏ၀ါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဂန္ဓမ္ဗဏ္ဍီ။ ။ဂန္ဓမ္ဗဏ္ဍီ သံဃကရဏီယေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္ဓမ္ဗဏ္ဍီ၊ ဧတ္ထ စ အနုပါသကေပိပိ (**"ဝိ"**ဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော **"အနုပါသိကာမ"**ကို ပေါင်းပါ၊) သာသနဘာ၀ံ ဥာတုကာမေပိ (သာသနာတော်၏အလိုကို သိလိုကုန်သော ဥပါသကာ မဟုတ်သူ ဘာသာခြားတို့သည်၊) ပဟိတေ တေသံ ပသာဒမိ သမ္ဘသန္တေ ဟိပိ (မြော်မြင်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊) သတ္တာ၀ဟကရဏီယေန ဂန္ဓံ၊ ဝဋ္ဋတိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဝိမတိ။

✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၃–အန္တရာယေအနာပတ္တိဝဿဆွေဒဝါရ

၂၀၀။ ဝဿုပဂတာ–ဝါသိုကပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ ဝါဌေဟိ–ခြေသုံ့, သစ်, ကျားစသော ရဲရင့်သော သားကောင်တို့သည်၊ ဥဗ္ဗာဌေ–ထွက်သွားစေအပ်ကုန်သည်။ (နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။) ဟောန္တိ။ ဂဏ္ဌိ သုပိ–ဖမ်းလည်းဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ပရိပါတိ သုပိ–လဲလည်းလဲကျစေကြကုန်ပြီ၊ (“**ဥဗ္ဗဌာ ဟောန္တိ**”ကို ထပ်ဖွင့်သည်) ၊ပေ၊ ပရိပါတေန္တိပိ၊ **ဧသေ**ဝ (**ဧသော+ဧ**ဝ)–ဤ သားရဲတို့နှိပ်စက်ခြင်းသည်ပင်၊ အန္တရာယော–တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ကြံ၍၊ (နှလုံးသွင်း၍)၊) ပဏ္ဏမိတဗ္ဗံ–ဖဿွားရာ၏၊ (ဖဿွားနိုင်၏၊) (နောက်ခ္ခ်ိလည်း “**ဧသေ**ဝ”ကို လျှော်သလို ခွဲပါ၊) ဝဿဆွေဒသ–ပြတ်သောဝါရှိသော ရဟန်း၏၊ (ဝါပြတ်သော ရဟန်း၏၊) အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ။)

နောက်နောက်ဝါရတို့ခ္ခ် ထူးသောပုဒ်တို့ကား: “**သရီသပ–မ္မြေ–ကင်း၊ ဥသန္တိပိ–ကိုက်လည်းကိုက်ကုန်၏။ စောရ–ဝေးပြ–သူပုန်း၊ ဝိလုမ္ပန္တိပိ–လုယက်လည်းလုယက်ကြကုန်၏။ အာကောရ–ရှောင်ကြဉ်ကုန်ပြီ–ရိုက်နှက်လည်းရိုက်နှက်ကြကုန်၏။ ပိသာစ–တဏ္ဍေ, သရဲ, မြေဘုတ်, ဘီလူး၊ အာဝိသန္တိပိ–ပူးဝင်လည်းပူးဝင်ကြကုန်၏။ ဟန္ဒန္တိပိ–ညှဉ်းဆဲလည်းညှဉ်းဆဲကြကုန်၏**” ဟု ပေးပါ၊ ဘိက္ခု–တို့၏၊ ဂါမော–(ဆွမ်းခံ)ရွာသည်၊ အဂ္ဂိနာ–မီးသည်၊ ဒဟော–လောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ ပိဏ္ဍကေန–ဆွမ်းဖြင့်၊ ကိလမန္တိ–ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဂါမော၊ ဥဒကေန–သည်၊ ဝူဠ္ဍေ–မျှောအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၂၀၁။ ဂါမော–သည်၊ စောရေဟိ–တို့ကြောင့်၊ ဝုဌ္ဌာသိ–ထရပြီ၊ (ပြောင်းရွှေ့ရပြီ) ၊ပေ၊ ယေန–အကြင်အရပ်ခ္ခ်၊ ဂါမော (ဝုဌ္ဌာတိ–ပြောင်းရွှေ့၏၊) တေန–ရွာပြောင်းရွှေ့ရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တုံ–လိုက်သွားခြင်းငှာ၊ ပေ၊

ဂဏ္ဌိ သုပိ ပရိပါတိ သုပိ။ ။ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် “**ဥဗ္ဗဌာ ဟောန္တိ**”ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဂဏ္ဌိ သူတို ဂဟဏတွာ ခါဒိ သု၊ ပရိပါတိ သူတို ပလာပေသု၊ အနုဗန္ဓိ သူတို အဏ္ဍော၊ ဝိမတိ၊ ခြေသုံ့စသည်တို့က လိုက်သောအခါ ရဟန်းများသည် ထွက်ပြေးကြရ, တရျိုလည်း ပြေးရင်း လဲကျကြကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် “**ပရိပါတိ သု–လဲကျစေ**”ကို “**ပလာပေသု–ထွက်ပြေးစေ**”ဟု ဖွင့်၍ “**အနုဗန္ဓိ သု–လိုက်ကြကုန်ပြီ**”ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ဖွင့်သည်။

ဂါမော၊ ဒွေဝေ–နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်၊ (နှစ်ဖြာနှစ်ဘက်၊) ဘိဇ္ဇိတ္ထ–ကွဲပြီ၊ ပေ၊ ယေန–အကြင်ဘက်၌၊ ဗဟုတရာ–သာ၍များကုန်၏၊ (လူတွေ သာ၍ များကုန်၏၊) တေန–ထို များရာဘက်သို့၊ ပေ၊ ဗဟုတရာ–သာ၍များသော လူတို့သည်၊ အသဒ္ဓါ–သဒ္ဓါမရှိကုန်သည်၊ အပ္ပသန္နာ–သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

လူဓသ ဝါ–ကြမ်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပဏီတသ ဝါ–မွန်မြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘောဇနေသ–ဘောဇဉ်၏၊ ဝါ–ကို၊ ယာဝဒတ္ထ–အလိုရှိတိုင်း၊ ပါရိဟုရိ–ပြည့်စုံလုံလောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ပြည့်စုံ လုံလောက်အောင်၊ နံ သဘိ–သူ–မရကြကုန်၊ ပေ၊ ဇေသေ–ဤဘောဇဉ်၏ မပြည့်စုံ မလုံလောက်ခြင်းသည်ပင်၊ အန္တရာယော–အန္တရာယ်တည်း။ ကတိ–ဤသို့နှုတ်သွင်း၍၊ ပေ၊ (နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ **"ဇေသေ"**ကို လျှော်သလို စွဲပါ၊) သဗ္ဗာယာနိ–လျှောက်ပတ်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ–တို့ကို၊ နံ လဘန္တိ၊ ၊ပေ၊ (ဘောသဇ္ဇ–ဆေး၊ ပတိရူပံ–သင့်လျော်သော၊ ဥပဋ္ဌာကံ–အလုပ်အကျွေး) ၊ပေ။

ဝဿူပဂတံ၊ ဘိက္ခု–ကို၊ ကတ္ထိ၊ နိမန္တေတိ–ဖိတ်မန်၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ဖိတ်မန်သနည်း?) ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ ဧဟိ–ကြွပါ၊ (လိုက်ခဲ့ပါ၊) တေ–အား၊ ဟိရည်–ငွေကို၊ ဒေမိ–လျှူပါအုံ၊ ကတ္ထ ဝါ–ဤသို့သော်လည်း ကောင်း၊ (သုဝဏ္ဏ–ရွှေ၊ ဓေတ္တ–လယ်၊ ဝတ္ထု–ယာ၊ ဂါ'ဝုံ–နွားထီး၊ ဂါ'ဝီ–နွားမ၊ ဒါသ–ကျွန်ယောကျ်ား၊ ဒါသိ–ကျွန်မ၊) တေ–၏၊ ဘရိယတ္ထာယ–ဗယားအလိုငှာ၊ ဓီတရံ–သမီးကို၊ ဒေမိ–အုံ၊ ကတ္ထ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ အဟံ၊ တေ–၏၊ ဘရိယာ–သည်၊ ဟောမိ–အုံ၊ ကတ္ထ ဝါ–လည်းကောင်း၊ တေ–ဖို့၊ အည်–တပည့်တော်မှ တစ်ပါးသော၊ ဘရိယံ ဝါ–ကိုသော်လည်း၊ အာနေမိ–ဆောင်ပေးပါအုံ၊ ကတ္ထ (ဝါ)–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (နိမန္တေတိ၊) တတြ–ထိုသို့ ဖိတ်မန်ရာ၌၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဧဝံ–ဤသို့သော အကြံသည်၊ (စဉ်းစားခြင်းသည်၊) ဧ၀ ဟောတိ (ကိ'၊) ဘဂဝတာ–သည်၊ စိတ္တံ–ကို၊ လဟုပရိဝတ္တံ–လျင်မြန်သော ပြောင်းလဲခြင်းရှိ၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ–ဟောတော်မူ အပ်ပြီ၊ မေ–၏၊ ဒြဟ္မစရိယသ–မြတ်သောအကျင့်၏၊ အန္တရာယော–သည်၊ သိယာပိ–ဖြစ်မူလည်းဖြစ်ရာ၏၊ ကတိ–ဤသို့ဖြစ်အုံ၊ ပက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ပေ၊

(“ဝေသီ-ပြည့်တန်ဆာမ၊ ထုလ္လကုမာရီ-စသည်တို့ကို ပုန်စဉ် ၈၆-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ ခုတ္တ-သေသောက်ကြ။ အသာမိက-ဗိုင်ရှင်မရှိသော၊ နိမ်-ရွှေအိုးကို၊ ပသတိ-မြင်၏။ တတြ-ထိုသို့ မြင်ရာ၌”ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၄-သံဃဘေဒအနာပတ္တိဝဿဏ္ဍေဒဝါရ

၂၀၂။ သမ္ဘဟုလေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သံဃဘေဒါယ-သံဃာကွဲပြားခြင်းငှာ၊ (သံဃာ ကွဲပြားအောင်!) ပရက္ကမန္တေ-အားထုတ်နေသည်တို့ကို၊ ပသတိ၊ ပေ၊ သံဃဘေဒါ-သံဃာ ကွဲပြားခြင်းကို၊ (သံဃာသင်း ခွဲခြင်းကို!) ဂရုကောဝ-ကြီးလေး၏ဟူ၍၊ (အပြစ်ကြီးလေး၏ဟူ၍!) ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ မယိ-သည်၊ သမ္ဘဲဘူတေ-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်စဉ်၊ သံဃော-သည်၊ မာ ဘိဒ္ဒိ-မကွဲပါစေနှင့်၊ (မကွဲစေချင်ပါ!) ဣတိ-၍၊ ပေ၊ သုဏာတိ (ကိ'၊) အသုကသ္မိं-ထိုမည်သော၊ အာဝါသေ-၌၊ သမ္ဘဟုလာ ဘိက္ခူ။ သံဃဘေဒါယ-ငှာ၊ ပရက္ကမန္တိ ကိရ-အားထုတ်နေကုန်သတဲ့၊ ဣတိ (သုဏာတိ) ၊ပေ။

တတိယဝါရ၌။ ။စေ ဟောတိ (ကိ'၊) တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ထို ရဟန်းတို့သည်!) မေ-၏၊ မိတ္တာ-မိတ်ဆွေတို့တည်း၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ-သည်၊ ဝဏ္ဏာမိ-ပြောမည်၊ (ကိ'-အဘယ်သို့ ပြောမည်နည်း?!) အာဝုသော၊ ပေ၊ ဝုတ္တော၊ အာယသ္မန္တာနံ-တို့အား၊ သံဃဘေဒေါ-သံဃာကွဲပြားခြင်းသည်၊ မာ ရုစ္စိတ္တ-မနှစ်သက်ပါနှင့်၊ ဣတိ (ဝဏ္ဏာမိ၊) မေ-၏၊ ဝစနံ-ကို၊ ကရိသ္သန္တိ-ပြုကြလိမ့်မည်၊ (လိုက်နာကြလိမ့်မည်၊) သုသုသိသ္သန္တိ-နားထောင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြလိမ့်မည်၊ (နားထောင်ချင်ကြလိမ့်မည်၊) သောတံ-နားကို၊ ဩဒဟိသ္သန္တိ-ရှေးရှထားကြလိမ့်မည်၊ (နားထောင်ကြလိမ့်မည်၊) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်အံ့၊ ၊ပေ။

စတုတ္ထဝါရ၌။ ။တေ ဘိက္ခု မေ၊ နံ မိတ္တာ-မိတ်ဆွေ မဟုတ်ကုန်၊ အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်သော ထိုရဟန်းတို့၏!) မိတ္တာ-

တို့တည်း၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ရဟန်းတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ထိုရဟန်းတို့သည်၊) မေ–၏၊ မိတ္တာ–တို့တည်း၊ တေ–ထို မိတ်ဆွေရဟန်းတို့ကို၊ အဟं ဝက္ခာမိ၊ တေ–တို့သည်၊ ဝုတ္တာ–ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊ (ငါက ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊) (သမနာ–ကုန်လသော်၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့ကို၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ထို ရဟန်းတို့ကို၊) ဝက္ခန္တိ–တစ်ဆင့်ပြောကြလိမ့်မည်၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြောကုန်လိမ့်မည်နည်း?၊) ဂရုကောဿ ပေ၊ ရုစ္စိတ္ထာတိ–ဟူ၍၊ (ဝက္ခန္တိ၊) ၊ပေ။

ပဌမဝါရဏ်။ ။ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ သံဃော–ကို၊ ဘိန္နော–ခွဲအပ်ပြီ၊ ဝါ–ဇကန်ခွဲအပ်တော့မည်၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ကောသမ္မကကွန္ဒကဋ္ဌ **"အဝသ်ဘာဝ–အနက်ဝယ် အနာဂတကာလ၌ရှိသော တ–ပစ္စည်း"**ဟု ဋီကာ ဖွင့်လိမ့်မည်၊ ထိုဋ္ဌ ကတ္တုသာဓနဖြစ်၍ ဤ၌ ကမ္မသာဓနဖြစ်ခြင်းသာ ထူး၏) ၊ပေ၊ ဘိက္ခူနီနှင့်စပ်သော ဝါရတို့၌ **"ဘိက္ခုနီယော–နမတို့"**ဟု ပေးပါ၊ **"ဘိက္ခုနီဟိ သံဃော ဘိန္နော"**၌ မှတ်ဖွယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ပေ။

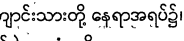

၁၁၅–ဝဏ္ဏဒီသု ဝဿူပဂမန်

၂၀၃။ ။ဝဇေ–နွားကျောင်းသားတို့ နေရာအရပ်၌၊ (နွားကျောင်းသားရွာ၌၊) (**"နွားခြံ"**ဟု မပေးပါနှင့်၊) ဝဿ–သို့၊ ဥပဂန္တုကာမော–ကပ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာယ–သည်၊ ဥပဂဋ္ဌာယ–နီးလသော်၊ သတ္ထေန–လှည်းကုန်သည် အပေါင်းနှင့်၊ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ ပေ။

၁၁၆–ဝဿံအနုပဂန္တ္ဝဗ္ဗနာနိ

၂၀၄။ (ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။) ရုက္ခသုသိရေ–သစ်ခေါင်း၌၊ ၊ပေ၊ ဝိသာစိလ္လိကာ သေယျထာပိ–တဏ္ဍေ မြေဘုတ်တို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ (ဤပုဒ်ကို ဦးကာ၌ ကြည့်ပါ၊) ရုက္ခဝိဋဘီ–သစ်ခွ၊ (သစ်ပင်ခွ၊) မိဂလုဒ္ဒက–သားမုဆိုး၊ ၊ပေ။

အဒ္ဓေါ္ဃကာသေ–လွင်တီးခေါင်း၌၊ (လွင်ပြင်၌) ၊ပေ၊ ဒေဝေ–မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ–ရွာလသော်၊ ရုက္ခမူလမ္ပိ–သို့လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗကောသမ္ပိ–တံစက်မြတ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပဓာဝန္တိ–ပြေးသွားကြရကုန်၏၊ ၊ပေ၊ အသေနာ သနိကာ–ကျောင်းမရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ သိတေနပိ–အအေးကြောင့်လည်း၊ ၊ပေ၊ (နောက်၌ **"ဆဝကုဋိကာယ–သူသေကောင်ထားရာ ညောင်ဓောင်း (ခုတင်)၌၊ ဆဝဘုဟကာ သေယျထာပိ–သူသေကောင်ကို မီးဖုတ်သူ (မီးရှို့သူ) တို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဆဏ္ဍေ–ထီး၌၊ ဂေါပါလကာ သေယျထာပိ–နွားကျောင်းသားတို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ စာဋိယာ–အိုးစရည်း၌ (အိုးထဲ၌)"**ဟု ပေးပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၇–အဓိကကတိကာ

၂၀၅။ သာဝတ္ထိယာ–သာဝတ္ထိမြို့၌၊ သံဃေန–သည်၊ ဧဝရူပါ၊ ကတိကာ–ကတိကဝတ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ကတာ ဟောတိ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ပြုထားအပ်သနည်း?၊) အန္တရာဝဿ–မိုးလ၏အတွင်း၌၊ (ဝါတွင်း၌၊) နိ ပဗ္ဗာဇေတမ္ဗ–ထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြုထားအပ်၏၊ မိဂါရမာတုယာ–မိဂာရသူဌေး၏ အမိအရာ၌တည်သော၊ ဝိသာခါယ–ဝိသာခါ၏၊ နတ္ထာ–မြေးသည်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတော–ရဟန်းပြုပြီးသည်၊ သစေ အသ'–အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အဟ'၊ အဘိရမေယျာမိ–အလွန်မွေ့လျော်ရာပါ၏၊ ပေ၊ ကဲ ကာလ–အဘယ်အခါ၌၊ ဓမ္မော၊ နိ စရိတမ္ဗော–ထိုက်သနည်း၊ ပေ၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၈–ပဋိသေဝဒုက္ကဋာပတ္တိ

၂၀၆။ သက္ကျပုတ္တေန–သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ အာယသ္မတာ ဥပနန္ဒေန–အရှင်ဥပနန္ဒသည်၊ ကောသလသ–ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ (ကောသလတိုင်း၏ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော်၊) ပသေနဒိသ–ပသေနဒိမည်သော၊ ရညော–အား၊ ပုရိမိကာယ–ပုရိမဝါ၌၊ ဝဿာဝါသော–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ (ဝါဆိုခြင်းကို၊) ပဋိသ္သုတောမ–ရှေးရှုနားထောင်အပ်သည်၊ ဝါ–ဝန်ခံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဒွေ–နှစ်ကျောင်းကုန်သော၊ ဗဟုစီဝရကေ–များသောသက်နီးရှိကုန်သော၊ အာဝါသေ–တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ၊ပေ၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ယန္ဒုနုဝသေယျ–စု၊ ဇဝံ–ဤသို့ နေလသော်၊ မေ–၏၊ ဗဟုံ စီဝရံ ဥပ္ပန္နိဿတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်၊ (ရလိမ့်မည်) ၊ပေ။

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ဝိသံဝါဒေဿတိ နာမ–ချွတ်လွဲစေရသနည်း?၊ (ချွတ်လွဲစေရပါလိမ့်၊) ဘဂဝတာ–သည်၊ အနေကပရိယာယေန–ဖြင့်၊ မုသာဝါဒေါ–မုသားပြောခြင်းကို၊ (မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းကို၊) ဂရဟိတော နနု–ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ မုသာဝါဒါ–မှ၊ ဝေရမဏိ–ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို၊ ပသတ္ထာ (နနု)–ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၀၇။ ဣဒ၊ ပေ၊ ဝသတိ၊ တသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ပုရိမိကာ စ–ပုရိမဝါသည်လည်း၊ ဝါ–ပုရိမကျောင်းခံခြင်းသည်လည်း၊ (ပထမကျောင်းခံယူခြင်းသည်လည်း၊) နေ ပညာယတိ–မထင်ရှား၊ ပဋိသဝေ စ–ဝန်ခံခြင်းကြောင့်လည်း၊ (ဝန်ခံချက် ပျက်ခြင်းကြောင့်လည်း၊) ဒုက္ကဋသ–သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) (ဤ သိက္ခာပုဒ်ကား ဝတ္ထုကြောင်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

သော တံ အာဝါသံ၊ ဂစ္ဆန္တော–လသော်၊ ဝါ–စဉ်၊ ဗဟိဒ္ဓါ–ပြင်ဘက်၌၊ (မိမိ ဝါဆိုမည်ဟု ဝန်ခံထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌၊) ဥပေါသထံ ကရောတိ၊ ပါဠိပဒေ–ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌၊ (ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌၊) ဝိဟာရံ–သို့၊ ဥပေတိ–ကပ်ရောက်၏၊ (ဤ၌ အာဝါသ–ဟူသည် (အကာအရံရှိလျှင်) အကာရံဖြင့် (အကာအရံ မရှိလျှင် ဝိဟာရူပစာရ ပြင်ဘက် ခဲတစ်ကျ အရပ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်းတိုက်

တစ်ခုလုံးတည်း၊ **"ဝိဟာရ"**ဟူသည် ထို အာဝါသ–၌ ဆောက်ထားအပ်သော ကျောင်းတည်း) ၊ပေ၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ တဒဟေဝ–ထို နေ့၌ပင်၊ အကရဏီယော–ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်။ (သမာနော–လျက်၊) ပဏ္ဍမတိ၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ ဥပေါသထံ ကရောတိ၊ ပေ၊ သော တဒဟေဝ၊ သကရဏီယော–ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပဏ္ဍမတိ၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ သော၊ ဒွိဟ တီဟံ–နှစ်ရက်, သုံးရက်ပတ်လုံး၊ ဝသိတ္တာ–နေပြီး၍၊ အကရဏီယော ပဏ္ဍမတိ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ ဒွိဟ တီဟံ ဝသိတ္တာ သကရဏီယော ပဏ္ဍမတိ ၊ပေ။

ဤ လေးဝါရအတူး။ ။ဇတ္တု စ အာဒိမှိ စတ္တာရော ဝါရာ နိရပေက္ခဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ တတ္ထာပိ ပုရိမာ ဒွေ ဝါရာ ဝဿံ အနုပဂတသ ဝသေန ဝုတ္တာ၊ ပစ္ဆိမာ ပန ဒွေ ဝါရာ ဝဿံ ဥပဂတသ ဝသေန၊ ဋီကာ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ သော ဒွိဟ တီဟံ ဝသိတ္တာ၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ ပဏ္ဍမတိ၊ သော၊ တံ သတ္တာဟံ–ထို ခုနစ်ရက်ကို၊ ဗဟိဒ္ဓါ–၌၊ ဝိတိနာမေတိ–လွန်စေ၏၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ ပဏ္ဍမတိ၊ သော၊ တံ သတ္တာဟံ–၏၊ အန္တော–၌၊ သန္ဓိဝတ္ထံ–ပြန်လှည့်ခြင်းကို၊ (ပြန်လာခြင်းကို၊) ကရောတိ၊ ပေ၊ ပုရိမိကာ စ ပညာယတိ၊ ပဋ္ဌိသဝေ အနာပတ္တိ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ သော၊ ပဝါရဏာယ–ပဝါရဏာနေ့သည်၊ သတ္တာဟာ နာဂတာယ–မရောက်လာသေးသော ပဝါရဏာနေ့၏ ခုနစ်ရက်ရှိလသော်၊ သကရဏီယော (ဟုတ္တာ) ပဏ္ဍမတိ၊ (ပဝါရဏာယ–သည်၊ သတ္တာဟံ–ခုနစ်ရက်ဖြင့်၊ အနာဂတာယ–မရောက်လာသေးလသော်၊ ဤသို့, ယောဇနာအလိုပေးပါ၊ **"သတ္တာဟာနာဂတာယ"**ဟု သမာသ်ရှိသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အာဂဆ္ဆေယ္ယ ဝါ–ပြန်လာမူလည်း ပြန်လာပစေ၊ နှ အာဂဆ္ဆေယ္ယ ဝါ–ပြန်မလာမူလည်း ပြန်မလာပစေ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။

ဝါရအတူး။ ။တတော ပရံ ဒွေ ဝါရာ သာပေက္ခဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ တတ္ထာပိ ပဌမဝါရော (ငါးနံပါတ် ဝါရကို ဆိုသည်။) သာပေက္ခသပိ သတ္တာဟကရဏီယေန ဂန္တာ တံ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝီတိနာမေန္တေသ ဝသေ္ဆေဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော၊ ဣတရော (ခြောက်နံပါတ် ဝါရကို ဆိုသည်။) ဝုတ္တနယေနေဝ ဂန္တာ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တေန္တေသ ဝသ္ဆေဒါဘာဝ ဒဿနတ္ထံ။

၇–နံပါတ်ဝါရ။ ။သော သတ္တာဟာနာဂတာယ၊ ပေ၊ ပဏ္ဍမတိတိ အယံ ပန ဝါရော နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂန္တာ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝီတိ နာမေန္တေသပိ ဝသ္ဆေဒါဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော၊ (ဤ၌ ပါဠိတော်ကိုပင် ရည်ရွယ်၍ "လဆေန်း ကိုးရက်, ဝါဃန်ထွက်, ပြန်ရက် မရှိပြီ၊"ဟု စပ်ဆိုတော်မူကြသည်။) တွေ စ "အာဂရဏီယော ပဏ္ဍမတိ"တိ ဒုတိယဝါရသ အနာဂတတ္တာ နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂဏ္ဍန္တေနပိ သတိယေဝ ကရဏီယေ ဂန္တုံ၊ နာသတိတိ ဒဋ္ဌုံ၊ ဣဒမေ စ သတ္တ ဝါရာ ဗဟိဒ္ဓါ ကတဘုပေါသထိကသ ဝသေန အာဂတာ၊ ဠီကာ။

အမှာ။ ။ဤနေရာ၌ "သော တံ အာဝါသံ ဂန္တာ ဥပေါသထံ ကရောတိ"သာ ထူး၏၊ ဤ၌လည်း "အာဂ္ဆေယျ ဝါ၊ ၊ပေ၊ နု ဝါ အာဂ္ဆေယျ"အထိ ခုနစ်ဝါ ရှိ၏။ ဤ ခုနစ်ဝါရတို့ကို မိမိ ဝါဆိုမည်ဟု ဝန်ခံအပ်သော ကျောင်းတိုက် တွင်းသို့ သွား၍ ဥပုသ်ပြုဖြိုးမှ အတူကိတစ်ရက်နေ၌ ဖဲသွားသော ရဟန်းနှင့်စပ်သဖြင့် ဆယ်လေးဝါရတို့ကို ဟောတော်မူအပ်သည်။

ထို့နောက် "ဣဒ၊ ပေ၊–ဗဟိဒ္ဓါကာယ–ပဋ္ဌိမဝါ၌၊ ဝသေဝါသော ပဋိသုတော ဟောတိ၊ ပေ၊ (သတ္တမဝါ၌) သော၊ ကောနုဒီယာ–ကုမုဒြာ ကြာအပေါင်း ရှိရာဖြစ်သော၊ ဗ၊–ကုမုဒြာကြာတို့ ရှိရာဖြစ်သော၊ စာတု မာသိနီယာ–ဦးလေးလတို့၏အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့သည်၊ သတ္တာဟာ နာဂတာယ–မရောက်လာသေးသော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၏ ခုနစ်ရက် ရှိလသော်၊ ဝါ–ရှိရာအခါ၌၊ ပေ၊ ပဏ္ဍမတိ၊ ပေ၊ နု ဝါ အာဂ္ဆေယျ"။ (ဤသို့ ပဋ္ဌိမဝါနှင့် စပ်၍ ဆယ့်လေးဝါတို့ကို ဟောတော်မူအပ်သည်၊ "ကောနုဒီ" စသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟကို ဦးကာ၌ ကြည့်ပါ။)

ဘတိယော–သော၊ ဝသ္ဌုပနာယိကကဿနကော–ဘည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၉–တသုဒ္ဓါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထု အကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

တသ–ထို ဝသူပနာယိကကွန္ဒနက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား။

ဥပဂန္တ္ဝါ–ဝါကပ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) ကဒါ စေဝ–အဘယ်အခါ၌၊ (ဝါကပ်ရမည်နည်း?၊) ကတိ–ဝါကပ်ခြင်း အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?၊ အန္တရာဝသ စ–ဝါတွင်း၌ သွားခြင်း၊ နဿ ဣဒ္ဓိ–ဝါမကပ်လိုကုန်၊ သဒ္ဓိ–ဝ–ဝ်ား(အာဝါသကို ကျော်လွန်ခြင်း၊) ဥက္ကမိတုံ ကာမော–၏၊ (**"ကာမော"**ကို ထည့်ပါ၊) ဥဒေနော–ဥဒေနဥပါသကာ၊ (ပုဒ်စဉ် **၁၈၇**–မှ **၁၉၂**–အထိ ညွှန်းသည်၊) ဂိလာနော–ဟန်း၊ (ပုဒ်စဉ် **၁၉၃**–မှ **၁၉၇**–အထိ ညွှန်းသည်၊) မာတာ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဂတိကောဝ၊ (လွယ်ပြီ၊) ဝိဟာရော–ကျောင်းပြုခြင်း၊ ဝါဌာစာပိ၊ ပေ၊ ဝိသာစ၊ (လွယ်ပြီ၊) တဒုဘယေန စ–ထို ရွာကိုလောင်ခြင်း, ကျောင်းကိုလောင်ခြင်းဟူသော နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်၊ ဥမှာ–မီးလောင်အပ်ကုန်၏၊ ဥဒကေန–သည်၊ ဝုဏ္ဏော–၏၊ ဝုဋ္ဌာသိ–ပြီ၊ ဗဟုတရာ စ–တို့၊ ဒါယကာ–ဒါယကာ။

လူခ–ကြွမ်းသောဘောဇဉ်၊ ပဏီတ–ဇဉ်၊ သပ္ပာယ–ဇဉ်၊ ဘောသဒ္ဓေ၊ ပေ၊ နိမိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ဘေဒ–သံဃာကွဲပြားခြင်း၊ အဌဝိဓေန စ–ရှစ်ပါးအပြားရှိသော ကြားခြင်း၊ (**"ဘေဒ"**ပုဒ်ဖြင့် **"ဓယိ သမ္ဘုဒ်ဘူတေ"** ပါသော ဝါရနှစ်ပါးကို ယူပါ၊ **"အဌဝိဓေန"**ပုဒ်ဖြင့် ကြွင်းသော ဝါရရှစ်ပါး တို့ကို ယူပါ၊ တစ်နည်း သံဃာကွဲပြားခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြားပုံကို ပြရာဝါရ သည် (**"သုဏာတိ"**ပုဒ်ပါသော ဝါရသည်) ကိုးဝါရရှိသောကြောင့် **"ဘေဒ နဝ ဝိဓေန စ"**ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်ပါသည်၊ **"ဘေဒ"**ဖြင့် ပထမဝါရ ကို ယူ၍ **"နဝ ဝိဓေန စ"**ဖြင့် ကြွင်း ဝါရကိုးပါးကို ယူပါ။)

ဝဇ၊ ပေ၊ ဝိဌဘိယာ၊ (လွယ်ပြီ၊) အဗ္ဗောကာသေ–၌၊ ဝသာဝါသော–ခြင်း၊ အသေနာသနိကေန စ–ကျောင်းမရှိဘဲ ဝါကပ်ခြင်း၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့ သည်၊ ဆဝကုဋ္ဌိကာ–၌လည်းကောင်း၊ ဆဝတ္ထေ စ–၌လည်းကောင်း၊ စဏ္ဍိယာ စ–

၌လည်းကောင်း၊ ဥပေန္တိ–ဝါကပ်ကုန်၏၊ ကတိကာ–ဝတ်၊ ပဋိသုဏိတွာ–၍၊ (ရှုတ်လွဲစေခြင်း၊) ဗဟိဒ္ဓါ စ–အပ၌ ဥပုသ်ပြုခြင်း၊ ("ဗဟိဒ္ဓံ ဥပေါသထံ ကရောတိ"ပါသော ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်၊) ဥပေါသထာ–ကျောင်းတိုက်တွင်း၌ ဥပုသ်ပြုခြင်း၊ (နောက် ခုနစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်၊) ပုရိမိကာ–ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမိကာ–ပစ္ဆိမဝါ၊ ယထာဥာယေန–သင့်လျော်သော နည်းအားဖြင့်၊ ယောယေ–ယုဉ်စေရာ၏။

ပြအပ်ပြီးသော ဝါရတို့ကိုပင် ထူးသောပုဒ်ဖြင့် အကျဉ်းချုံး လိုသောကြောင့် "အကရဏီ"စသော နှစ်ဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်။

အကရဏီ–ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်(ဖြစ်၍)၊ ပဏ္ဍမတိ၊ သကရဏီ ပဏ္ဍမတိ၊ တထေဝ–ပင်၊ ဒ္ဝိဟတိဟာ စ–နှစ်ရက် သုံးရက်၊ (ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ အကရဏီယော၊ ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ သကရဏီယောဟူသော နှစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်၊) ပုန စ–လည်း၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ဖြင့် သွားခြင်း၊ (ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတိနာမေတိ၊ ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ပေ၊ အဏ္ဏော သန္ဓိဝတ္တံ ကရောတိ ဟူသော နှစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

သတ္တာဟနာဂတာယ စေဝ–ပဝါရဏာနေ့သို့ မရောက်မီ ရှစ်ရက်၌ ဖဲသွားခြင်း၊ အာဂဆ္ဆေယျ ဝါ–လာမူလည်းလာပစေ၊ နဲ ယျေ ဝါ–မလာမူလည်း မလာပစေ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါနေ– ဝတ္ထုဒ္ဒါ ဥဒါန်း၌၊ အန္တရိက်–အထူးရှိသော၊ တန္ဓိမဂ္ဂ–ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ နိဿယမေ–ဥာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် ဆင်ခြင်ရာ၏၊ (ရှေး နိဿယ၌ ပါဠိတစ်မျိုး ရှိ၏၊) ဣတိ–တသုဒ္ဓါနုစကားရပ် အပြီး သတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထူနိ–တို့သည်၊ ဒွေ ပဏ္ဏာသ–ငါးဆယ့်နှစ်ဝတ္ထု တည်း။

ဝသ္သူပနာယိကက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၄–ပဝါရဏာကွန်မက

၁၂၀–အဖာသုကဝိဟာရ

၂၀၉။ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ပဝါရဏာ အပညတ္တာ၊ ဟောတိ၊ အနိယမ ထည့်ပါ၊) တေန၊ ပေ၊ အာရာမေ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန–ဌ၊ သမ္မဟုလာ–သုတ္တန်နည်းလာ များစွာကုန်သော၊ သန္ဓိဌာ–ထိုဤအရပ် ပေါင်းစုံလတ်၍ မြင်အပ်ဖူးကုန်သော၊ သမ္ဗဟိတာ–အာမိသသမ္ဗောဂ, ဓမ္မသမ္ဗောဂတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆည်းကပ်ဖော် ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ။ ပေ၊ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိသု၊ (သန္ဓိ၌, သမ္ဗဟိတပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋ္ဌိကာ၊ ခုတိယပါရာဇိကဋ္ဌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ မယံ၊ ကေန ဥပါယေန–ဖြင့်၊ သမဂ္ဂါ–ညီညွတ်ကုန်သည်၊ အဝိဝဒမာနာ–ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုကြ ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဖာသုကံ–ချမ်းသာစွာ၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသေယျာမ နု ခေါ–နေနိုင်ကုန်ရာပါအုံ့နည်း၊?၊ ဝိဏ္ဏာကေန စ–ဆွမ်းဖြင့်လည်း၊ နု ကိလ မေယျာမ နု ခေါ–မပင်ပန်းကုန်ရာပါအုံ့နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ၊ ပေ၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ'၊) မယံ၊ အညမညံ–အချင်းချင်း၊ သစေ နေဝ အာလာပေယျာမ–အကယ်၍ စပြီး စကားမပြောကုန်အုံ့၊ (အကယ်၍ ရှေးဦးစွာ စကားမပြောကုန်အုံ့၊) (သစေ) နေ သလ္လပေယျာမ–အကယ်၍ ပြန်လှန်ပြီး စကားမပြောကုန်အုံ့၊ (အတ္ထုပြန်၍ စကားမပြောကုန်အုံ့၊) (ဤသို့ စကားမပြောဘဲ နေနိုင်ရန် ကျင့်ရမည့်ဝတ်များကို "ယော ပဌမ" စသည်ဖြင့် ကြစည်ကြပြန်သည်၊) ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဌမ–စွာ၊ ဂါမတော–မှ၊ ဝိဏ္ဏာယ–ဌာ၊ (စရိတွာ–လှည့်လည်ပြီး၍၊) ပဋိက္ကမေယျ–ပြန်လာရာ၏၊ (ပါဠိယံ "ဝိဏ္ဏာယ ပဋိက္ကမေယျာ"တိ ဝိဏ္ဏာယ စရိတွာ ပဋိက္ကမေယျ၊ ဝိမတိ၊) သော–သည်၊ ပဌမံ အာသနံ၊ ပညပေယျ–ရာ၏၊ ပေ၊ ဥပနိက္ခိပေယျ–ရာ၏၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၆–ဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။)

အဝက္ကာရပါတိ'–ဆွမ်းပို (ဆွမ်းကျန်) ထည့်စရာခွက်ကို၊ ဓောဝိတွာ–ဆေး၍၊ ဥပဠာပေယျ–တည်စေရာ၏၊ (ထားရာ၏၊) (အဝက္ကာရပါတိ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိုဿယ၌ "ဆွမ်းဦးထည့်စရာခွက် ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ဘုတ္တာဝသေသော–စားအပ်ပြီးမှ အကြွင်းသည်၊ သ စသ

(သစေ+အသ)–အကယ်၍ ရှိငြားအုံ၊ (ဧဝံ သတိ ဘုဠ္ဍိတုံ၊) သစေ အာကခ်ေယျ–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဘုဠ္ဍေယျ၊ နော စေ အာကခ်ေယျ၊ အပ္ပဟရိတော ဝါ–စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်မရှိရာ အရပ်၌သော်လည်း၊ ဆဋ္ဌေယျ–စွန့်ပစ်ရာ၏၊ အပ္ပဟဏာကေ–ပိုးကောင်မရှိသော၊ ဥဒကေ ဝါ–၌သော်လည်း၊ ဩပိလာပေယျ–နစ်မြုပ်စေရာ၏၊ (သွန်းလောင်းစေရာ၏၊) (ဩပိလာပေယျာတိ နိမုဒ္ဒာပေယျ၊ ဋ္ဌိကာ၊) သော–(နောက်မှ ဆွမ်းခံပြန်လာသော) ထို ရဟန်းသည်၊ အာသန်–ကို၊ ဥဒ္ဒရေယျ–ရှုပ်သိမ်းရာ၏၊ ။ပေ၊ ပဋ္ဌိသာပေယျ–သိမ်းဆည်းရာ၏၊ ।ပေ၊ ဘတ္တဂ္ဂ–ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ သမ္မဇ္ဇေယျ–ရာ၏။

ယော၊ ရိတ္တဲ–ရေမှ ကင်းဆိတ်သော၊ တုစ္ဆဲ–ရေမှ အချီနီးသော၊ (ရေ မရှိသော၊) ပါနီယဃဋ္ဌံ ဝါ–သောက်ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိ ဘောဇနီယဃဋ္ဌံ ဝါ–သုံးရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝစ္စဃဋ္ဌံ ဝါ–သန်သက် ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ကုဋိဋ္ဌံ သုံးစွဲအပ်သော အိုးတည်း၊) ပယေယျ–မြင်အုံ၊ သော၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ–တည်စေရာ၏၊ (တည်ထားရာ၏၊) အသ–ထို ရဟန်းသည်၊ အဝိသယံ–ချီမြှောက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အိုးသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံ သတိ၊) ဟတ္ထဝိကာရေန–လက်၏ ထူးခြားသောအမူအရာဖြင့်၊ (လက်ယပ်သဖြင့်၊) ဒုတိယံ–နှစ်ပါးမြှောက်အဖော်ကို၊ အာမဇ္ဇေတွာ–ခေါ်၍၊ ဟတ္ထဝိလၿဃံကေန–လက်တိုဖြင့် မြှောက်ယူခြင်းဖြင့်၊ **တစ်နည်း**–ဟတ္ထဝိလၿဃံ ကေန–လက်ချင်းယှက်သဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာ ဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) တဗ္ဗစ္ဆယာ–ထို မမနိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါစ–စကား၊ ကိ၊ နု တွေ ဘိန္ဒေယျ–မမြှောက်ဆိုရာသည်သာ၊ ဧဝံ–ဤသို့ နေကုန်လသော်၊ (စကား မဖြောဘဲ ဤကျင့်ဝတ်များအတိုင်း နေကုန်လသော်၊) မယ၊ ။ပေ၊ နု ကိလမေယျာမ–ကုန်ရာ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ။ပေ၊ ဘိန္နတိ၊ ဝသံ–ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာန်–နေပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုန်–တို့၏၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ (ယံ) ဥပသင်္ကမိတုံ–အကြင် သွားခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဧတံ–ဤ သွားခြင်းသည်၊ ဝသံ ဝုဋ္ဌာန်၊ ဘိက္ခုန်–တို့၏၊ အာစိဏ္ဏံ ခေါ–လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ (ထုံးတမ်း စဉ်လာ ဓမ္မတာတည်း၊) (ဝသံ ဝုဋ္ဌာန် ဘိက္ခုန် နှစ်ဗဒ်သည် ဥဘယာပေက္ခ တည်း) ।ပေ၊ တေမာသစ္ခယေန–သုံးလလွန်ရာ အခါ၌၊ သေနာသန်–အိပ်ရာနေရာကို၊ (ခုတင်၊ ထိုင်ခုံ စသည်ကို၊) သံသာမေတွာ–သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍

၊ပေ၊ ယေန–ဌ၊ သာဝတ္ထိ–သည်လည်းကောင်း၊ ဧတေဝနံ၊ သော၊ အနာထ ပိဏ္ဍိကသေ–၏၊ အာရာမော–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန–သာဝတ္ထိမြို့, ဧတေဝန်ကျောင်းတိုက်ဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ"သု အာစိဏ္ဏ၊ ပေ၊ ပညပေသာမာတိ၊ (မဟာနိဒ္ဒေက ပုဒ်စဉ် ၇၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

"ယဏ္ဍာ ကထံ–အဘယ်သို့လျှင်၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ပေ၊ ဝသိတ္ထ–နေခဲ့ကြကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ နု ကိလမိတ္ထ–မပင်ပန်းခဲ့ကြကုန်သနည်း?"၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣဒေ–ဤနေ့စ်၌၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆိမှာ–ကပ်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ တောသံ နော–ထို တပည့်တော်တို့၏၊ တေ၊ အဟောသိ–ပါပြီ၊ ပေ၊ ဝေ–လျှင်၊ မယံ၊ ပေ၊ နု ကိလမိမှာ–ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ–ဤ ဗျာန်,မဂ်,ဖိုလ် မမှီး အချီးနှီးသော ယောဂျားတို့သည်၊ အဖာသုကညေဝ (အဖာသုံ+ဝေ)–မချမ်းသာစွာသာလျှင်၊ (မချမ်းသာဘဲသာလျှင်၊) ဝုဋ္ဌာ–နေခဲ့ရကုန်သည်၊ (သမာနာ–ကုန်လျက်၊) ဖာသုံ–စွာ၊ ဝုဋ္ဌာ–ကုန်သည်၊ အမှာ–ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ပဋိစာနန္တိ ကိရ–ဝန်ခံကြကုန်သတဲ့၊ (ကိရသဒ္ဒါသည် **"မနုစ်သက်ခြင်း"**အနက်ကို ဟောစ်၏၊) ဘိက္ခဝေ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ ပသုသံဝါသညေဝ–သားကောင်းတို့၏ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာသာလျှင်၊ ဝုဋ္ဌာ (သမာနာ) ၊ပေ၊ ပဋိစာနန္တိ ကိရ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ နောက်၌ **"ဌေကသံဝါသညေဝ–သိုးတို့၏ ပေါင်းသင်းနေ ထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာသာလျှင် သပတ္တသံဝါသညေဝ–ရန်သူတို့၏ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာ သာလျှင်"**ဟု ဆိုပါ။)

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ–တို့သည်၊ မူဂဗွတ်–စကား မပြောနိုင်သူ လူအ–တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော၊ တိတ္ထိယသမာဒါန်–တိတ္ထိတို့သည်

ဝတ္ထုပ္ပဒီပကျမ်း။　။ ဤဝတ္ထု၌ စကားမပြောဘဲ နေရုံမျှကို **"မူဂဗွတ=အကျင့်"** ဟု မိန့်တော်မူလိုရင်း မဟုတ်ပါ၊ **"လုံးဝ စကားမပြောကြတော်မ"**ဟု ကတိကဝတ် ပြု၍ နေခြင်းကိုသာ **"မူဂဗွတ"**ဟု မိန့်တော်မူလိုပါသည်။

ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ကို၊ သမာဒိသည်ဖြစ် နာမ–ဆောက်တည်ကြ၍ ကုန်သနည်း?၊ (ဆောက်တည်ကြပါလိမ့်)။ ပေ၊ နု သမာဒိယိတမ္ပ–မဆောက်တည်ထိုက်၊ ပေ၊ ဝုသ်ဝုဌ္ဌာနံ၊ ဘိက္ခုဟု–တို့အား၊ တိဟိ–ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ–အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ–မြင်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သုတေနနဝါ–ကြားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္ကာယ ဝါ–ယုံမှားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတုံ–(အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို) အပ်နှံခြင်းငှာ၊ ဝါ–အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ အနုစာနာမိ၊ သာ–ထို ပဝါရဏာသည်၊ ဝေါ–သင်တို့၏၊ အညမညာနုလောမတာ–အချင်းချင်း ပြောဆိုဖို့ရာ လျော်သည်၏ အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝုဌ္ဌာနတာ–အာပတ်မှ ထမြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိနယပုရေကွတာ–ဝိနည်းကို ရှေ့သွားပြုသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ၊ ပေ။

၂၁။ ။အဒ္ဓ–ယနေ့၊ ပဝါရဏာ–ပဝါရဏာနေ့ပါတည်း၊ ပေ၊ သံဃော၊ ပဝါရေယျ–ပဝါရဏာပြုရာပါ၏၊ ဣတိ (ဥပေတဗ္ဗော) ထေရေန၊ ।ပေ၊ အာဝုသော–ငါ့ရှင်တို့၊ သံဃ–ကို၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ–မြင်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဝါရေမိ–(အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် အပ်နှံပါ၏။) ဝါ–

(အဌကထာ ကြည့်ပါ।) အမှန်မှာ သီလ, သမာဓိ, ပညာ မတိုးပွား အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းထက် မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကပင် အကျိုးရှိပါသည်၊ ထို့ကြောင့် နှစ်ပါး, သုံးပါး စုဝေးမိသောအခါ အကျိုးရှိသော စကားကို ပြောဖို့ရန် (သို့မဟုတ်) ဆိတ်ဆိတ်နေကြဖို့ရန် **"သန္ဓိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မီ ဝါ ကထာ အရိယော ဝါ တုဏှီဘာဝေါ"**ဟု သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ မိန့်တော်မူပါသည်။

ထိုပြင် ဤဝတ္ထု၌ **"ယော ပဌမံ ဂါမဒေါ"**မှ စ၍ **"နု ဘော ဝတ္ထုမ္ဟိ ယော ဝါစံ ဘိန္ဒေယျ"**တိုင်အောင်သော ကျင့်ဝတ်များလည်း အပြစ်ရှိသော ကျင့်ဝတ်များ မဟုတ်ပါ၊ ဧကန်ကျင့်ထိုက်သည့် အပြစ်ကင်းသော ကျင့်ဝတ်များသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤကျင့်ဝတ်များကို ကောသမ္ဗကကွန္ဒကဌ် **အရှင်အနုရုဒ္ဓါ**တို့ သိတင်း, သုံးတော်မူရာ တောကျောင်းဝယ် ကျင့်သုံးတော်မူကြပုံကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် ဖိတ်မန်ပါ၏၊ အာယသ္မန္တော–အရှင်တို့သည်၊ မိ–တဝည်တော်ကို၊ အနုကမ္ပံ–လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို၊ ဝါ–ရိုးမြွောက်မှုကို၊ ဥပါဒါယ–ဥာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ (**ရွှေ့၍**)၊ ဝဒန္တု–အပြစ်ရှိက ပြောဆိုကြပါ၊ ကုန်၊ ပသန္နော–အပြစ်ကိုမြင်လသော်၊ ပဋိကရိဿามि–ကုစားပါမည်၊ ဒုတိယဓမ္မံ၊ ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပေ။

၂၁။ ဆဗ္ဗဂိယာ၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ထေရေသု၊ ဘိက္ခုသု–တို့သည်၊ ဥက္ကုဋိကံ၊ နိသိန္နေသု–ထိုင်ကုန်လျက်၊ ပဝါရယမာနေသု–ပဝါရဏာ ပြုကုန်လသော် (ပြုကုန်စဉ်၊) အာသနေသု–နေရာတို့၌၊ အစ္ဆန္တိ–ထိုင်နေကြကုန်၏၊ (ဆောင့်ကြောင့်မထိုင်ဘဲ နေကြသည်–ဟုလို)၊ ပေ၊ နု အဒ္ဓိတဗ္ဗံ–ထိုင် မနေရာ၊ ပေ၊ သမ္ဗေယောဝ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ ဥက္ကုဋိကံ၊ နိသိန္နေဟိ–ကုန်လျက်၊ ပဝါရေတုံ၊ ပေ၊ အညတရော ထေရော၊ ဧရာဒုဗ္ဗလော–ဧရာကြောင့် အားမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယာဝ–လောက်၊ သမ္ဗေ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပဝါရေန္တိ–ပဝါရဏာပြုကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ (တာဝ–ထို ရဟန်းအားလုံး ပဝါရဏာပြုပြီးရာ ကာလတိုင်အောင်၊) ဥက္ကုဋိကံ၊ နိသိန္နော–လျက်၊ အာဂမယမာနော–ဆိုင်းငုံ့ရသော်၊ မုဒ္ဓိတောဝ–လွန်စွာဖြစ်သော

ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော။ ။ ဖိတ်မန်တုန်းက **"သံဃံ ဘန္တေ ပဝါရေမိ"** ဟု သံဃာကို ဖိတ်မန်ခဲ့သော်လည်း အကြောင်းရှိ၍ ပြောဆိုဆုံးမသောအခါ သံဃာ စည်းဝေးပြီးမှ သံဃာက ဆုံးမရမည် မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးချင်း, နှစ်ပါးချင်းက ဆုံးမရသောကြောင့် **"ဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော"**ဟု လျှောက်သည်၊ အချို့ကား တစ်ပါးမှာ **"သ္မာ"**၊ နှစ်ပါးမှာ **"န္တော"**၊ သုံးပါးမှာ **"ဣတော"**၊ လေးပါး **"ယော"**ဟု စပ်ဆို၍ လေးပါးဖြစ်လျှင် **"ဝဒတု မံ သံဃော"**ဟု ဆိုရမည်ဟု ပြောကြသေး၏၊ ထို စကားသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဂါထာနှင့် ပဝါရဏာဒါနာနုဒေါနနကထာ–အဖွင့် ဤ အဋ္ဌကထာ၌လာသော **"ဝဒတု တံ သံဃော"**ဟူသောစကားကို နည်းမီထားဟန် တူ၏၊ ထိုနေရာတို့၌ **"ဝဒတု တံ သံဃော"**ဟု ရှိရခြင်းမှာ ပဝါရဏာဆောင်သော ရဟန်းက ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏ကိုယ်စား လျှောက်ထားသောအရာ ဖြစ်၍ **"ဝဒတု တံ သံဃော=သံဃာက ထို တိသေရဟန်းကို ပြောဆိုစုံးမတော်မူပါ"** ဟု သံဃာကို သိမ်းကျုံး၍ လျှောက်ထားခြင်းသာတည်း၊ အခြားနေရာ၌ကား **"ဝဒတု မံ သံဃော"**ဟု မရှိပါ။

တွေ့ဝေခြင်းရှိသည်၊ (မူးမိုက်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ပပတိ–လဲကျပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယာဝ–လောက်၊ ပဝါရေတိ–မိမိ ပဝါရဏာ ပြုနေသေး၏၊ တဒမ္ဘနှရာ–ထို မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင်၊ ဥက္ကဠိကံ၊ နိသီဒိတုံ–ဌာလည်းကောင်း၊ ပဝါရေတွာ–ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍ (မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊) အာသနေ၊ နိသီဒိတုံ–ဌာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ–ဗြဲ။

တဒမ္ဘနှရာ၊ ပေ၊ ယာဝပဝါရေတိ။ ။(**"တဒမ္ဘနှရာ"**၏ အဖွင့်ကို **အဋ္ဌ**ကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) **"ယာဝ ပရေဝါတိ"**ဝယ် **"ပဝါရေတိ"**၏ ကတ္တားကို ဤ **အဋ္ဌ**ကထာ ဋီကာတို့၌ အထူးထည့်၍ မပြကြ၊ မိမိမှတစ်ပါး အခြားဖြစ်သော ရဟန်း (မိမိနေရာ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရဟန်း)ကို (**"အညော"**ဟု) ကတ္တားထည့်လျှင် **"ယာဝ ပဝါရေတိ–အကြင်မျှလောက် မိမိ၏ အခြားမဲ့ရဟန်းသည် ပဝါရဏာပြုနေသေး၏၊ တဒမ္ဘနှရာ–ထို မိမိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရဟန်း ပဝါရဏာ ပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေရမည်၊ ပဝါရေတွာ အာသနေ နိသီဒိတုံ–ထို အခြားမဲ့ရဟန်း ပဝါရဏာပြုပြီးမှ နေရာ၌ ထိုင်ရမည်"**ဟု အမိပ္ပာယ် ယူရပါမည်

"သယံ"ဟု ကတ္တားထည့်ပုံ။ ။ဤ ပါဠိတော်ကို မှီသော ခုဒ္ဒသိက္ခာ ၄၃၇–ဂါထာ၌လည်းကောင်း၊ ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ပဝါရဏာကွန္ဒကကထာ ၂၆၃၆–ဂါထာ၌ လည်းကောင်း၊ **"သယံ"**ဟု ကတ္တားထည့်၏၊ ထိုအလို **"ယာဝ ပဝါရေတိ–အကြင်မျှလောက် မိမိသည် ပဝါရဏာပြုနေ၏၊ တဒမ္ဘနှရာ ဥက္ကဠိကံ နိသီဒိတုံ–ထိုမျှလောက် ထို မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေရမည်၊ ပဝါရေတွာ အာသနေ နိသီဒိတုံ–မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးဖြစ်လျှင် နေရာ၌ ထိုင်နိုင်သည်"**ဟု အမိပ္ပာယ် မှတ်ရပါမည်၊ (ဘာသာဋီကာ၌လည်း ဤ နောက်နည်းကို ရေးထားသည်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၂–ပဝါရဏာဘေဒ

၂၁၂။ အမှာ။ ။ဤ ပဝါရဏာဘေဒမှ စ၍ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၂၃၃–အထိ အဓိပ္ပာယ်များကို ပါဠိတော်အတိုင်း သိပါ၊ နိဿယကား ဥပေါသထကွန္ဒက ဆိုင်ရာအခန်း၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ **"ဥပေါသထ"**ပုဒ်၏ နေရာဝယ် **"ပဝါရဏာ"**ပုဒ်

ပြောင်းလွှဲရခင်းသာ ထူး၏၊ ဓတ္တုသော နေရာ၌လည်း အနက်လွယ်၏၊ စာချသော ပုဂ္ဂိုလ်ကမူ တပည့်များကို နှုတ်တက်အောင် မခုန်ကျော်စေဘဲ အနက်ပေးခိုင်းပါလေ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၁၄၀–ဒွေဝါစိကာဒီပဝါရဏာ

၂၃၄။ ။(ဥပေါသထကျမ်းနှစ်က၊ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၅၀–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တေဝါစိက–သုံးခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်း စကားရှိသော ပဝါရဏာကို၊ ပဝါရေတုံ–ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ နာသကျိ'သု၊ ပေ၊ ဒွေဝါစိက–နှစ်ခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်းရှိသော ပဝါရဏာကို၊ ပေ၊ ဗာဟုဇ္ဈတရ–သာ၍ ပြင်းထန်သော၊ ၊ပေ၊ ဧကဝါစိက–ကို၊ ပေ၊ သမာနဝယိက–တူသောဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည် ပြုထိုက်သော ပဝါရဏာကို၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဒါနံ–ကို၊ ဒေန္တေဟိ–ကုန်သော၊ မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ ယေဘုယ္ယေန–များသောအားဖြင့်၊ ရတ္တိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ခေပိတာ–ကုန်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ရတ္တိ–ကို၊ ခေပိတာ-အပ်ပြီ၊ သံဃော၊ တေဝါစိက–တေဝါစိကပဝါရဏာကို၊ သစေ ပဝါရေဿတိ–အကယ်၍ ပဝါရဏာပြုအုံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) သံဃော၊ အပ္ပဝါရိတောဝ–ပဝါရဏာပြုပြီး မဟုတ်တော့သည်သာ၊ (ပဝါရဏာပြု၍ မပြီးတော့သည်သာ၊) ဘဝိဿတိ၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ အယံ ရတ္တိ–သည်၊ ဝိဘာယိဿတိ–မိုးလင်းလိမ့်မည်၊ (မပြီး ပြီးအောင် ပြုနေလျှင်လည်း မိုးလင်းသွားလိမ့်မည်ဟူလို) ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိပဒ္ဓိတဗ္ဗံ နု ခေါ–နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ (ဥတ်၌လွယ်ပြီ၊ **"သံဃော ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျ၊ သံဃော ဧကဝါစိကံ ပဝါရေယျ"** စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီခွဲ၍ ဥတ်ထားရသည်၊ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလနည်းဖြင့် ရှိနေသည်။)

အမှာ။ ။ဤမှမှန်၍ "**ဓမ္မံ**–ကို၊ ဘဏန္တေ–ဟိ–ရွတ်ဆိုနေကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ သုတ္တန္တံ–ကို၊ သဂ်ါယန္တေ–ဟိ–စုပေါင်း၍ ရွတ်ဆိုကုန်သော၊

သုတ္တန္တိကေဟိ–သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိနယ်–ကို၊ ဝိနိစ္ဆိန္နေ ဟိ–ဆုံးဖြတ်ကုန်သော၊ ဝိနယရေဟိ–ဝိနည်းစိုရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မ–ကို၊ သာကစ္ဆေ ဟိ–အတူပြောဆိုနေကုန်သော၊ ဝါ–ဆွေးနွေးကုန်သော၊ ဓမ္မကထိ ကေဟိ–ဓမ္မကထိကတို့သည်၊ ကလဟ–ခိုက်ရန်ကို၊ ကရောန္တေ ဟိ–ပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဟိ–တို့သည်”ဟု ပေးပ၊။

မဟာဘိက္ခုသံ့ယော–များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္ဓိပတိတော–စည်းဝေးနေသည်၊ ဟောတိ၊ ပရိတ္တံ–အနည်းငယ်သော၊ အနောဝသကဠ–မိုးမစွပ်အပ်သော အရပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ မဟာ–ကြီးစွာသော၊ မေဃော စ–မိုးသည်လည်း၊ ဥဋ္ဌေတော–တက်လာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အယံ မေဃော–သည်၊ ပဝဿိသတိ–ရွာလိမ့်မည်၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ၊ ရာဇန္တရာယောစသည်တို့၏ အနက်ကို ဥပေါသထဝဂ္ဂန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၅၀–၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၁–ပဝါရဏာဌပန

၂၃၅။ ။ ပေ၊ သာပတ္တိကာ–အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဝါရေန္တိ–ပဝါရဏာပြုကုန်၏၊ ပေ၊ သာပတ္တိကေန–အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ နံ ပဝါရေတဗ္ဗံ–ရာ၊ ပေ၊တဿ–အား၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ (စောဒနာခွင့်ကို၊) ကာရာပေတွာ–ပြုစေ၍၊ အာပတ္တိယာ–ဖြင့်၊ စောဒေတုံ–စောဒနာခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သြကာသံ–ကို၊ ကာရာပိယမာနာ–ပြုစေအပ်ကုန်လသော်၊ (အခွင့်တောင်းမှုကို ပြုအပ်ကုန်လသော်၊) သြကာသံ၊ ကာတုံ–ငှာ၊ ဣစ္ဆန္တိ၊ ၊ပေ၊ သြကာသံ၊ အကရောန္တသ–မပြုသော ရဟန်း၏၊ ပဝါရဏ–ကို၊ ဌပေတုံ–ဟန့်တားခြင်းငှာ၊ ပေ။

ပဝါရဏာယ–ပဝါရဏာနေ့ဖြစ်သော၊ တဒဟု–၌၊ စာတုဒ္ဒသေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ–သည်၊ (စောဒနာခွင့်ကို မပြုသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သမ္ဘဒ္ဓါဘုတေ–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်လသော်၊ သံဃမဇ္ဈေ–၌၊ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ–ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရာ၏၊ (ကိ၊) သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣတ္ထန္နာမော၊ ပုဂ္ဂလော–သည်၊

သာပတ္တိကော–ပါ၏၊ တသ–၏၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ ဌပေမိ–ဟန့်တားပါ၏၊ တသ္မိ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမ္မုခီဘူတေ–သော်၊ နေ ပါရေတမ္ဘာ–ရာပါ၊ ဣတိ (ဥဒါဟရိတမ္ဘံ)၊ ပဝါရဏာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဌပိတာ–တန့်တားအပ်သည်၊ (တန့်တားရာရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ (**"ပုရမ္ဘာဏံ"**စသော ဝါကျကို တမ္ပေါသထကွန္ဒက၊ ပုဒ်စဉ် **၁၅၃**–ကို နည်းမှီပေးပါ။)

၂၃၆။ ဘိက္ခဝေ၊ **ဧ**ဝံ–သို့၊ (တန့်တားအပ်သော်၊) ပဝါရဏာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဌပိတာ–အပ်သည်၊ (တန့်တားရာရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ **ဧ**ဝံ၊ အဋ္ဌပိတာ–မတန့်တားအပ်သည်၊ (တန့်တားရာ မရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ (နိဒါန်းဝါကျ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ကထဋ္ဌ–လျှင်၊ (တန့်တားအပ်သော်၊) ပဝါရဏာ အဋ္ဌပိတာ၊ ဟောတိ–နည်း၊ (**"အဋ္ဌပိတ"**ကို ရှေးဦးစွာ မေးတော်မူ၏။) တေဝါစိကာယ–သော၊ ပဝါရဏာယ–ကို၊ ဘာသိတာယ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ လပိတာယ–ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်၊ ပရိယောသိတာယ–ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော်၊ (ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးမှ၊) ပဝါရဏံ **ဧ**ဝ ဌပေတိ–အံ့၊ (**ဧ**ဝံ သတိ၊) ပဝါရဏာ အဋ္ဌပိတာ ဟောတိ၊ (ဒွေဝါစိကာယစသည် လွယ်ပြီ၊) ဘိက္ခဝေ၊ **ဧ**ဝံ ခေါ–လျှင်၊ (တန့်တားအပ်သော်၊) အဋ္ဌပိတာ ဟောတိ ပဝါရဏာ၊ (နိဂုံးဝါကျ၊) ဌပိတ–ဌ် **"ဘသိတာယ–အပ်သော်၊ ပေ၊ အပရိယောသိတာယ–မပြီးဆုံးစေအပ်သေးမီ"**ဟု ပေးပါ၊ ဤ ဝါကျတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၂၃၇။ ။ ကတ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဘိက္ခုသ–ရဟန်းတစ်ပါး၏၊ ပဝါရဏံ ဌပေတိ၊ တံ ဘိက္ခုံ–ကို၊ (ပဝါရဏာ တန့်ထားသော ထို ရဟန်းကို၊) အညေ ဘိက္ခူ၊ သစေ ဇာနန္တိ–အံ့၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ သိကုန်သနည်?၊) **"အယံ အာယသ္မာ–ဤ အရှင်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓကာယ သမာစာရော–မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိ၏၊ အပရိသုဒ္ဓဝစီ သမာစာရော–မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် ရှိ၏၊ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ–မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ ဗာလော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်၊ အဗျတ္တော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်၊ အနုယုဇ္ဇိယမာနော–အဖန်ဖန်မေးစီစစ်အပ်သော်၊ အနုယောဂ–မေးစီစစ်ခြင်းကို၊ (မေးစီစစ်ချက်ကို၊) ဒါတုံ–ပေးခြင်းငှာ၊ (အဖြေပေးခြင်းငှာ၊) နေ ပဋိဗလော–နိုင်"**၊ ကတိ–ဤသို့ သိကုန်အံ့၊ **ဧ**ဝံ သန္တေ၊)

"ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ အလ–မသင့်၊ ဘဏ္ဍနံ–မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ)–မပြုနှင့်၊ ကလဟံ–ခိုက်ရန်ကို၊ မာ (အကာသိ၊) ဝိဂ္ဂဟံ–ဆန့်ကျင်ဘက် ယူခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ၊) ဝိဝါဒံ–ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ)"။ ဣတိ–သို့၊ ဩမဒ္ဒိတွာ–စကားဖြင့် နှိပ်၍၊ သံဃေန၊ ပ၀ါရေတဗ္ဗံ–ရာ၏၊ (ဘဏ္ဍနနှစသည်တို့၏ အထူးကို ပါစိတ် ဘာသာဋ္ဌိကာ, ဗေသုဏ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ)။ ၎။

("အပရိသုဒ္ဓသမာစာရာ"စသောပုဒ်တို့ကို ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ၊) ၎။

သော ဧ၀မသ ၀စနိယော၊ (ကိ'၊) "အာဝုသော၊ တွံ–သည်၊ ဣမသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ယံ ပ၀ါရဏံ–ကို၊ ဌပေသိ–တန့်တား၏၊ ကိမ္မိ–အဘယ်ကြောင့်၊ နံ–ထို ပ၀ါရဏာကို၊ ဌပေသိ–နည်း၊ သီလ၀ိပတ္တိယာ ၀ါ–သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ဌပေသိ–တန့်တားပါသလော၊ အာစာရ၀ိပတ္တိယာ ၀ါ–အကျင့်၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိ၀ိပတ္တိယာ ၀ါ–အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ဌပေသိ–လော"၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ၎ပေ၊ ဧ၀ ၀ဒေယျ–အုံ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ပြောသနည်း?၊) "သီလ၀ိပတ္တိယာ–ကြောင့်၊ ဌပေမိ–ပါ၏၊ ဣတိ ၀ါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိ၀ိပတ္တိယာ ဌပေမိ"၊ ဣတိ ၀ါ–သော်လည်းကောင်း၊ (သ၀ေ ၀ဒေယျ၊) (ဧ၀ံ သတိ၊) ၎ပေ၊ အသ (ကိ'၊) "အာယသ္မာ–သည်၊ သီလ၀ိပတ္တိ–ကို၊ ဇာနာသိ ပန–သိပါ၏လော"၊ ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပေ၊ ဇာနာမိ–ပါ၏၊ ဣတိ (ဧ၀ ၀ဒေယျ) ၎ပေ၊ "သီလ၀ိပတ္တိ–ဟူသည်၊ ကတမာ ပန–နည်း?၊ ၎ပေ၊ ဣတိ–ထိုက်၏၊ ပေ၊ စတ္တာရိ–ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာနိ–တို့သည် လည်းကောင်း၊ တေရသ–တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ အယံ–ဤ အာပတ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်၊ သီလ၀ိပတ္တိ–ပါတည်း၊ ပေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ–သည်လည်းကောင်း၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာ–သဿတအဖို့, ဥစ္ဆေဒအဖို့တို့ကို ယူတတ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ–သည်လည်းကေကာင်း၊ အယံ–ဤ ဒိဋ္ဌ နှစ်ပါး အပေါင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌိ၀ိပတ္တိ–ပါတည်း"၊ ဣတိ (ဧ၀ ၀ဒေယျ) (ဧ၀ံ သတိ။)

သော၊ ပေ၊ အသ (ကိ'၊) "အာဝုသော တွံ၊ ဣမသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ယံ ပ၀ါရဏံ–ကို၊ ဌပေသိ၊ (တံ–ထို ပ၀ါရဏာကို၊) ဒိဋ္ဌေန ၀ါ–

မြင်ခြင်းကြောကင့်မူလည်း၊ ၆ယသိ–လော၊ (“ယံ ဓေါ တွံ”တိ အာဒိသု ယံ ပဝါရဏံ ၆ယသိ၊ တံ ဒိဗ္ဗေန ၆ယသိ”တိ တံ သဒ္ဒံ အဒ္ဓျာဟရိတ္တာ ယောဧေတမ္ဗံ၊ ဝိမတိ)။ပေ၊ **“ဣတိ–ထိုက်၏၊ ပေ၊ ဒိဗ္ဗေန–ကြောင့်၊ ၆ပေမိ–ပါ၏၊** ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း”**၊ (စေ ဝဒေယျ)။ပေ၊ **“ယံ ပဝါရဏံ–ကို၊ ဒိဗ္ဗေန–ကြောင့်၊ ၆ယသိ–၏၊ တေ–သည်၊ ကိံ–အဘယ်ကို၊ ဒိဒ္ဒံ–မြင်အပ်သနည်း?၊ (ကိန္တိ–အဘယ်သို့လျှင်၊ ကဒါ–အဘယ်အခါ၌၊ ကတ္ထ–အဘယ်အရပ်၌၊ ပေ၊) ပါရာဇိကံ–သို့၊ အဒ္ဓာပန္နော–လွန်ကျူးမှု ရောက်နေသည်ကို၊ ဒိဗ္ဗော–မြင်အပ်သလော၊ ပေ၊ ကတ္ထ စ–အဘယ်အရပ်၌လည်း၊ တွံ၊ အဟောသိ–ဖြစ်သနည်း?၊ (နေသနည်း?၊) ကတ္ထ စ–၌လည်း၊ အယံ ဘိက္ခု–သည်၊ (အသင် ပဝါရဏာ တန့်တားအပ်သော ဤရဟန်းသည်၊) အဟောသိ–နည်း?၊ ပေ၊ ကရောတိ–နည်း?”**။ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။။

(ထိုသို့ ပြောလျှင်) **“အာဝုသော၊ ပေ၊ ဒိဗ္ဗေန–ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ နံ ၆ပေမိ–တန့်တားသည် မဟုတ်ပါ၊ အပိ စ–ကား၊ သုတေန–ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ ၆ပေမိ”**။ (ဤသို့ စကားလွှဲ၍ ပြောအံ့။) (ကိံ တေ သုတံစသည် လွယ်ပြီ။) ဘိက္ခုသ–၏ (အထံမှ၊) သုတံ–ကြားအပ်သလော၊ (ရာဇမဟာမတ္တ–မင်းအမတ်ကြီး၊ **တိတ္ထိယာသာဝက–တိတ္ထိတို့၏တပည့်)** ။ပေ၊ **(ဤသို့ မေးသောအခါ၊) “အပိစ ပရိသင်္ကယ ပဝါရဏံ ၆ပေမိ”**ဟု (စကားလွှဲ၍ ပြောလျှင်)။ **“ကိံ–အဘယ်ကို၊ ပရိသင်္ကသိ–ယုံမှားသနည်း?၊** ပေ၊ **ဘိက္ခုသ–၏ (အထံမှ၊) သုတွာ–၍၊ ပရိသင်္ကသိ–လော”**။ (စကားဖြင့် မေးရမည်၊ ထိုသို့ မေးသောအခါ၊) **“အဟံ၊ ပေ၊ ပရိသင်္ကယ ပဝါရဏံ နံ ၆ပေမိ”**။ အပိ စ–ကား၊ ကေန–အဘယ့်ကြောင့်၊ အဟံ၊ ပေ၊ ၆ပေမိ–၏၊ ဣတိ–သို့၊ အဟမ္ပိ နံ ဧဝနာမိ–ပါ၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ။။)

ဘိက္ခဝေ၊ စောဒကော–စောဒကဖြစ်သော၊ (စောဒနာတတ်သော၊) သော ဘိက္ခု–သည်၊ အနုယောဂေန–အဖန်ဖန်မေးစီစစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိညုနံ–ပညာရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေဟိ–ဆရာနှင့်–သီတင်းသုံးဖော်တို့၏၊ စိတ္တ–ကို၊ ဧစ နာ အာရာဝေတိ–အကယ်၍ မနှစ်သက်စေနိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ **“စုဒိတော–စောဒနာအပ်သော၊ (စောဒနာခံရသော၊) ဘိက္ခု–သည်၊ အနနုဝါဒေါ–စွပ်စွဲဖွယ် အပြစ်မရှိ”**၊ ဣတိ–သို့၊ ဝစနာယ–ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ အလ–သင့်၏၊

စောဒကော၊ ပေ၊ စေ အာရာဓေတိ၊ (ဇဝ သတိ၊) **"စုဒိတော ဘိက္ခု၊ သာနုဝါဒေါ–စွပ်စွဲဖွယ်အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏"**။ ဣတိ–သို့၊ အလံ ဝစနာယ။

စောဒကော၊ ပေ၊ အမူလကေန–အခြေအမြစ်မရှိသော၊ ပါရာဇိကေန–ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသိတံ–စွပ်စွဲဖျက်ဆီးအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ စေ ပဠိဇာနာတိ–အကယ်၍ ဝန်ခံအုံ၊ (ဇဝ သတိ၊) သံဃာဒိသေသ–သို့၊ အာရောပေတွာ–တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍၊) သံဃေန၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–ပဝါရဏာပြုရာ၏၊ (**"အနုဒ္ဓံသိတဿ ပဠိဇာနာတိ"**ဟု ပါဠိရှိပါစေ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ နည်းတူ၊ ဤသို့ရှိမှ စုဒိတကပက္ခဝါကျတို့နှင့် စာသွားတူမည်) ၊ပေ၊ အမူလကေန၊ သံဃာဒိသေသေန–ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသိတံ–ပြီ၊ ဣတိ စေ ပဠိဇာနာတိ (ဇဝ သတိ၊) ယထာဓမ္မံ–အကြင် တရားအတိုင်း၊ ကာရာပေတွာ–ပြုစေပြီး၍၊ (ဆုံးဖြတ်ပြီး၍) ၊ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ (ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒိသေသ် အာပတ် သင့်၏၊ သံဃာဒိသေသ်ဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏၊ ကြွင်းသော အာပတ်ငါးပုံဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏) ၊ပေ၊ စုဒိတော ဘိက္ခု၊ **"ပါရာဇိကံ–သို့၊ အဒ္ဓါပဓေနာ–ပါပြီ"**၊ ဣတိ–သို့၊ စေ ပဠိဇာနာတိ၊ နာသေတွာ–အသွင်ကိုဖျက် လူထွက်စေ၍၊ သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၂–ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုကာဒိ

၂၃၈။ ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စံ အဒ္ဓါပဓေနာ ဟောတိ၊ ဧကစ္စေ–အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ ထုလ္လစ္စယဒဿိနော–ထုလ္လစ္စည်းဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကစ္စေ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသ ဒဿိနော–ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယေ တေ ဘိက္ခူ–အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ထုလ္လစ္စယဒိဋ္ဌိနော–ကုန်၏၊ တေဟိ–တို့သည်၊ (ဝစနီယော–ဌ် စပ်၊) သော ဘိက္ခု–သည်၊ (အသ–ဌ် စပ်၊) ဝါ–ကို၊ (ဝစနီယော–ဌ် စပ်၊) ဧကမန္တံ–သို့၊ အပနေတွာ–ဖယ်ရှား၍၊ (ဖယ်ဆောင်၍၊) ယထာ ဓမ္မံ–ဝိနည်းတရားအားလျော်စွာ၊ ကာရာပေတွာ–ပြုစေ၍၊ (ကုစားစေ၍၊) သံဃံ၊ ပေ၊ ဝစနီယော အသ (ကိ'၊)

"အာဝုသော–အရှင်ဘုရားတို့၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ ယံ အာပတ္တိ၊ အာပန္နော–ပါပြီ၊ အသေ–ထို ရဟန်း၏၊ သာ–ထို အာပတ်ကို၊ ယထာ ဓမ္မံ၊ ပဋိကတာ–ကုစားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ပဝါရေယျ၊" ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။ (နောက် ဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၃–ဝတ္ထုဒ္ဒပနာဒိ

၂၃၉။ ဥဒါဟရေယျ–ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအံ့၊ (ကိုး၊) သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု–ဤ ဝတ္ထုသည်၊ (ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ဖို့ရန် ဤ အကြောင်းသည်၊) ပညာယတိ–ထင်ရှားပါ၏၊ ပုဂ္ဂလော၊ နု (ပညာယတိ)–ပါ၊ ပေ၊ ဝတ္ထု၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ (မစိစစ်ဘဲ ချန်ထား၍၊) ပဝါရေယျ၊ ဣတိ (ဥဒါဟရေယျ) ၊ပေ၊ **"အာဝုသော၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဝိသုဒ္ဓါနံ–စင်ကြယ်သော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်၊) ပဝါရဏာ ပညတ္တာ၊ ပေ၊ ဣဒါနေဝ–ဤ ယခုပင် လျှင်၊ နံ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ (အရှင် ယုံမှားအပ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊) ဝေဒေဟိ–ပြောပါလော့"**၊ ဣတိ (ဝစနီယော အသေ၊) (ဒုတိယဝါရ–၌ **"သမဏ္ဍိနံ–ညီညွတ်သော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်)"**ဟု ဆိုပါ၊ တတိယဝါရ လွယ်ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ပဝါရဏာယ–ပဝါရဏာပြုရာအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ဝတ္ထု စေ ပညာယတိ၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ ပုဂ္ဂလော စေ ပညာယတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဝစနာယ–ဗ္ဘ၊ ကလ္လံ–သင့်၏၊ ပေ၊ ပဝါရဏာယ၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ဝတ္ထု စ ပုဂ္ဂလော စ ပညာယတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ–(ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော) ထို ဝတ္ထု၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပဝါရဏာတ–ကို၊ ကတာယ–ပြုအပ်ပြီးသော်၊ (ပြုအပ်ပြီးမှ၊) စေ ဥက္ကောဋေတိ–အကယ်၍ လှုပ်ရှားစေအံ့၊ (လှုံ့ဆော်ပေးအံ့၊) ဥက္ကောဋနက–လှုပ်ရှားစေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (ဟောတိ၊) (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ **"ဥက္ကောဋေတိ"**၌ လှုံ့ဆော်ပေးပုံကို သမ္ဘာဏကဝဂ်, ဥက္ကောဋနကသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၄–ဘဏ္ဍနကာရကဝတ္ထု

၂၄၀။ သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊ ဥပဂဒ္ဓိသု၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၉–၌ အနက်ပေး ခဲ့ပြီ၊) တေသံ–တို့၏၊ သာမဏ္ဍာ–အနီး၌၊ အညေ–ကုန်သော၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ–မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ကလဟကာရကာ–ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဝိဝါဒကာရကာ–ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုမှုကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဘဿကာရကာ–ပြောဆိုအပ်သော စကားကို (စကားများမှုကို) ပြုတတ်ကုန်သော၊ သံဃ–၌၊ အဓိကရဏာကာရကာ–အဓိကရုဏ်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဝသံ ဥပဂဒ္ဓိသု၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ကြ၊်၍ ဝါကပ်ကြကုန်သနည်း?၊) **"မယံ–တို့သည်၊ ဝသံဝုဋ္ဌာနံ၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ပဝါရဏာဃယ–ပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဝါရဏံ၊ ဌပေယာမ–တန့်ထားကြကုန်စို့"**၊ ဣတိ–"ဤသို့ ကြ၊်၍ ဝါကပ်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ–လျှင်၊ (အဘယ်နည်း ဖြင့်၊) **"မယံ၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့ထက်၊ (ထို ဘဏ္ဍနကာရက ရဟန်းတို့ထက်၊) ပဋ္ဌမတရံ–ရှေးဦးစွာ၊ ပဝါရေယျာမ–ပဝါရဏာ ပြုနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း?"**၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၊်၍၊ ဒွေ တယော (ဒွတ္တယော)–နှစ်ဥပုသ် သုံးဥပုသ် ဟူကုန်သော၊ ဥပေါသထေ–တို့ကို၊ စာတုဒ္ဒသီကေ–စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် တို့ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

ဒွတ္တယော။ ။ ဝါဆိုလကွယ် ဥပုသ်မှ စ၍ တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ်အထိ ငါးဥပုသ် ရှိ၏၊ ထိုတွင်၊ တတိယမြောက် ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်နှင့် စတုတ္ထမြောက် တော်သလင်းလပြည့် ဥပုသ်ကို (သို့မဟုတ်) တတိယမြောက် ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်နှင့် ပဉ္စမမြောက် တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ **"ဒွေ"**ဟု လည်းကောင်း၊ ထို တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ပဉ္စမ သုံးဥပုသ်လုံးကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ **"တယော"**ဟု လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။

စာတုဒ္ဒသီကေ ကာတုံ။ ။ ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်သည် ထုံးစံအတိုင်းပင် **"ဆယ့်လေးရက်"** ဖြစ်သောကြောင့် စာတုဒ္ဒသီဖြစ်အောင် အထူးပြုဖွယ် မလိုတော့၊ တော်သလင်းလပြည့် ဥပုသ်ကား ပန္နရသီဖြစ်သောကြောင့် ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်ငါးရက်နေ့ကျမှ ဥပုသ်ပြုရမည်၊ ယနေ့ကား (ဘဏ္ဍနကာရက–ရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ ပဝါရဏာပြုနိုင်ဖို့ရန်) တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ ဤ ဥပုသ်ကို စာတုဒ္ဒသီ မပြုလျှင်လည်း တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ဆယ့်ငါးရက် (ပန္နရသီ)နေ့သို့ မရောက်မီ ထို လပြည့်ကျော် ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ နှစ်ဥပုသ်လုံးကို စာတုဒ္ဒသီ ပြုလိုလျှင်လည်း

ဘဏ္ဍာနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ။ တံ အာဝါသံ–ထိုကျောင်းတိုက်သို့၊ ဧ အာဂစ္ဆန္တိ။ (ဧဝံ သတိ၊) ဘိက္ခဝေ အာဝါသိကေဟိ၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ (ထို သန္ဓိဋ္ဌ သမ္မတ္တ ရဟန်းတို့သည်၊) လဟုံ လဟုံ–လျင်စွာ လျင်စွာ၊ သန္ဓိပတိတွာ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–ရာ၏၊ ပဝါရေတွာ–ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍၊ ဝတ္တမ္ဘာ–ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိ'၊) **"အာဝုသော–အရှင်ဘုရားတို့၊ မယံ၊ ပဝါရိတာ–ပဝါရဏာ ပြုပြီးပါကုန်ပြီ၊ ယဒေ–အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာယသ္မန္တာ–တို့သည်၊ မည္ဘန္တိ–မှတ်ထင်ကုန်၏။ တထာ–အားဖြင့်၊ (ထင်သည့် အတိုင်း၊) ကရောန္တု–ကုန်သော"**။ ဣတိ (ဝတ္တမ္ဘာ။)

တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်, ၎င်း လပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံးရက်တို့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

စာတုဒ္ဒသီပြုရကျိုး။ ။ ဝါခေါင်လကွယ်နှင့် တော်သလင်းလပြည့်ကို စာတုဒ္ဒသီ ပြုရာ၌၊ (တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့ဝယ် ဥပုသ်ပြုခဲ့သောကြောင့်) ထို လဆန်း ဆယ့်ငါးရက်သည် (သန္ဓိဋ္ဌ သမ္မတ္တ ရဟန်းတို့၏ အတွက်) တော်သလင်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်ဖြစ်၏၊ ထိုရက်မှ ရေတွက်သောအခါ တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ပန္နရသီဥပုသ်ပြု၍ ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်တော့၏၊ (ဝါခေါင်လကွယ်နှင့် တော်သလင်းလကွယ်ကို စာတုဒ္ဒသီပြုရာ၌လည်း ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့ဝယ် ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်၏၊ တွက်ကြည့်ပါ။

သုံးဥပုသ်လုံးကို စာတုဒ္ဒသီပြုရာ၌ကား၊ (တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံးရက်နေ့ဝယ် ဥပုသ်ပြုခဲ့သောကြောင့်) ထို လပြည့်ကျော် (၁၄–၁၅)ရက်များသည် (သန္ဓိဋ္ဌ သမ္မတ္တ ရဟန်းတို့၏အတွက်) ဝါဆိုလဆန်း (၁–၂)ရက် ဖြစ်သောကြောင့် ထို ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်သုံးရက်နေ့၌ ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်တော့၏၊ စာတုဒ္ဒသီ ပြုရခြင်းသည် ဤသို့ ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ ပဝါရဏာပြုနိုင်ခြင်း အကျိုး ရှိပါသည်။

လဟုံ လဟုံ၊ ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ဆယ့်သုံးရက် (သို့မဟုတ်) ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ (ပန္နရသီ) ပဝါရဏာပြုသောအခါ ဘဏ္ဍာနကာရက ရဟန်းတို့ လာ, မလာကို ကြိုတင်၍သိနိုင်ရန် ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ သာမဏေတို့ကို အစောင့်အရှောက်ထားပါ၊ ပဝါရဏာပြုရန် စီစဉ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) ပြု၍ မပြီးသေးခင် ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့ လာကြောင်းကို (သာမဏေတို့ အထံမှ) သိရလျှင် လျင်လျင်မြန်မြန် စည်းဝေး၍ ပဝါရဏာပြုရမည်–ဟူလို။

ဘိက္ခဝေ၊ ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အသံဝိဟိတာ–**မစီစဉ်အပ်ကုန်သည်**၊ (ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်း**တို့**၏ လာခြင်းကို သိဖို့ရန် သန္ဓိ**ဋ္ဌ** သမ္ဘတ္တရဟန်း**တို့**က အစောင့်အရှောက် မချထား**အပ်**ကုန်သည်။) (ဟုတ္တာ၊) တစ်နည်း–**အသံဝိဟိတာ–မစီစဉ်အပ်**ကုန်သည်၊ (ဘဏ္ဍနကာရက ရဟန်း**တို့**က မိမိ**တို့**၏ လာခြင်းကို သိဖို့ရာ **မစီစဉ်အပ်**, **အသိ** **မပေး**အပ်ကုန်သည်။) (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ **စေ** **အာဂ**ဆ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ **အာ**ဝါ**သိ**ကေ**ဟိ**၊ **တေ**ဟိ ဘိက္ခူ**ဟိ**–**တို့**သည်၊ **အာ**သန်၊ ပညပေတ**ဗ္ဗ**–**ရာ**၏၊ ပေ၊ ပရိ**ပုဏ္ဏ**တ**ဗ္ဗာ**–**မေ**းထိ**ကုန်**၏၊ **တေ**သ–**ထို** ဘ**ဏ္ဍ**နကာရကရဟန်း**တို့**၏ (**စိ**တ်**ကို**၊) **ဝိ**ကို**တ**ွာ (**ဝိ**ကို**ပိ**တ**ွာ)–**အ**ထူ**း**ထူ**း**အပြား**ပြား** **ပ**စ်**လ**ွှတ်**၍**၊ (**ပျံ့**လွင့်**အော**င်**ပြ**၍**၊) **နိ**သီ**မ**–**ဥ**ပစာ**ရ**သိ**မ်**၏ **အ**ပြင်**ဘ**က်**သို့**၊ **ဂ**နွာ–**၍**၊ **ပ**ဝါ**ရေ**တ**ဗ္ဗ**၊ (**အ**ခြား**ကျောင်**း**တို**က်**သို့ **သ**ွား**၍** **ပ**ဝါ**ရ**ဏာ **ပြ**ုပါ–**ဟ**ူ**လို**)။**ပေ**၊ **ဝ**တ္တ**ဗ္ဗာ**၊ **ဝေ**–**ဤ**သို့ **ဥ**ပစာ**ရ**သိ**မ်**၏ **အ**ပြင်**ဘ**က်**သို့** **သ**ွား**၍**၊ **ဇော**–**ဤ** **ပ**ဝါ**ရ**ဏာ **ပြ**ုခြင့်**ကို**၊ **စေ** **လ**ဘေ**ထ**–**အ**ကယ်**၍** **ရ**အုံ၊ (**ဇ**ော် **သ**တိ၊) **အာ**ဝါ**သိ**ကေ**န**–**သော**၊ **ဗျ**တ္တေ**နေ**၊ **ပေ**၊ **အာ**ဝါ**သိ**က**ာ** **ဘိ**က္ခူ–**တို့**ကို၊ **ဥ**ပေတ**ဗ္ဗာ**–**သ**ိ**စ**ေ**ထို**က်**ကုန်**၏**၊ (**ကိ**ုး၊) **"အာ**ဝါ**သိ**က**ာ**–**အာ**ဝါ**သိ**က **ဖြစ်**ကုန်**သော**၊ **အာ**ယ**သ**္မ**န္တော**–**အ**ရှင်**တို့**သည်၊ **မေ** (**ဝ**စန်) **သု**ဏ**န္တု**။ **အာ**ယ**သ**္မ**န္တာ**နန်–**တို့**၏၊ (**ကမ္ဘ**–**ဥ**ပ**သ**်**ကံ**သည်၊) **ပ**တ္တ**ကလ္လ**၊ **ယ**ဒိ (**သ**ိ**ယာ**၊ **ဇ**ော် **သ**တိ၊) **ဣ**ဒါ**နိ**–**ယ**ခု**အ**ခါ**၌**၊ (**သ**ိ**တင်**း**ကျွတ်**လ**ဆန်**း **ဆ**ယ်**သ**ုံ**း**ရက်**၊ **သ**ို့**မ**ဟုတ် **ဆ**ယ်**လ**ေ**း**ရက်**ဟူ**သော **ယ**ခု**အ**ခါ**၌**၊) **ဥ**ပေါ**သ**ထ–**ကို**၊ **က**ရေ**ယျာ**မ–**ပြ**ုကုန်**ရာ**ပါ**၏**။ **ပ**ါ**တိ**မောက္ခ–**ကို**၊ **ဥ**ဒ္ဒိ**သေ**ယျာ**မ**–**ရွတ်**ပြ**ုကုန်**ရာ**ပါ**၏**။ **အာ**ဂ**မေ**–**လာ** **လ**တ္တ**ဖြ**စ်**သော**၊ **ကာ**ဠ**ေ**–**လ**ဆုတ်**ပ**ကွ**ယ်**၌**၊ (**သ**ိ**တင်**း**ကျွတ်**လ**ကွယ်**၌**၊) **ပ**ဝါ**ရေ**ယျာ**မ**–**ပ**ဝါ**ရ**ဏာ **ပြ**ုကုန်**ရာ**ပါ**၏**"။ ဣတိ (ဥပေတ**ဗ္ဗ**ာ၊) (**"ကာ**ဠ**ေ"**အရ **သ**ိ**တင်**း**ကျွတ်**လ**ကွယ်**ဟူ**ရာ**၌ **သ**ိ**တင်**း**ကျွတ်**လ**ပြည့်**ကျော**် **ဆ**ယ်**ငါ**း**ရက်** **မ**ဟုတ်၊ **ဆ**ယ်**သ**ုံ**း**ရက်၊ **သ**ို့**မ**ဟုတ် **ဆ**ယ်**လ**ေ**း**ရက် **ဖ**ြစ်**မ**ည်။)

ဘိက္ခဝေ ဘဏ္ဍနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ တေ ဘိက္ခူ–**ထို** **အ**ာ**ဝ**ါ**သိ**က ရဟန်း**တို့**ကို၊ (**သ**န္ဓိ**ဋ္ဌ** **သ**မ္ဘ**တ**္တ**ရ**ဟန်း**တို့**ကို၊) **ဇ**ော် **စေ** **ဝ**ေ**ဒ**ေ**ယျ**–**ကု**န်**အ**ုံ၊ (**ကိ**ုး၊) **"အာ**ဝု**သော**–**တို့**၊ **သာ**ဓု–**တော**င်း**ပ**န်**ပါ**၏**။ **ဣ**ဒါ**နေ**ာ**ဝ**–**ယ**ခု**အ**ခါ**၌**ပ**င်၊ (**ယ**နေ**ဋ္ဌ**ပ**င်၊) **နော**–**တ**ပည့်**တော**်**တို့** (**အ**ထံ**ဌ**၌၊) **ပ**ဝါ**ရေ**ထ–**ပ**ဝါ**ရ**ဏာ **ပြ**ုကြ**ပါ**ကုန်"**။ ဣတိ (**စေ** **ဝ**ေ**ဒ**ေ**ယျ**၊) (ရှေ**းနိ**သ**ယ**ဌ**၌ **"နော** **အ**မှေ–**တို့**ကို၊ **ပ**ဝါ**ရေ**ထ–**ပ**ဝါ**ရ**ဏာ **ပြ**ုကြ**ကုန်လော"**ဟု ပေး**၏**၊ **ဘ**ိက္ခူ**နီ** **ပ**ါ**စ**ိတ်**ပ**ါ**ဠ**ိတော်၊ **အ**ာ**ရ**ာ**မ**ဝဂ်၊ **သ**ဘ္ဘ**မ**သိ**ကွာ**ပုဒ်**ဌ**၌ **"ဥ**ဘတော **သ**ံ**ဃ**ေ၊ **ပေ**၊

ပဝါရေတမ္ဘီ"ဟု အာဓာရထားပုဒ်ကို ထည့်၍ အထက်ပါအတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်။) တေ–ထို ဘဏ္ဍာနကာရကုရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ ပေ၊ ဝစနီယာ အသု (ကိ၊) **"အာဝုသော၊ တုမှေ–တို့သည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ပဝါရဏာယ–ပဝါရဏာဌ်၌၊ အနိဿရာ–အစိုးမရပါကုန်၊ မယံ၊ နု တာဝ ပဝါရေယျာမ–ပဝါရဏာ မပြုကုန်သေးပါ"**၊ ဣတိ (ဝစနီယာ အသု။)

ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ။ တံ ကာဠံ–ထို လဆုတ်ပက္ခသို့၊ စေ အနုဝေသယျုံ–အကယ်၍အစဉ်လိုက်၍ နေကုန်အုံ၊ (ဇဝ သတိ) ၊ပေ၊ **"အာဂမေ–သော၊ ဇုဏှေ–လဆန်းပက္ခ၌၊ (တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊) ပဝါရေယျာမ"**၊ ပေ၊ တံ ဝိ ဇုဏှံ–သို့လည်း၊ စေ အနုဝေသယျုံ။ (ဇဝ သတိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ (သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တရဟန်းတို့သည်၊) အာဂမေ၊ ဇုဏှေ–၌၊ ကောမုဒီယာ–ကုမုဒြာကြာတို့ ရှိရာဖြစ်သော၊ (ကုမုဒြာကြာတို့ ပွင့်ဆဲဖြစ်သော၊) စာတုမာသိနီယာ–မိုးလေးလအဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊ အကာမာ–အလို မရှိသဖြင့်၊ (အလို မရှိဘဲ၊) ပဝါရေတမ္ဘီ၊ (**"တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်"**ဟူသည် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ဆယ့်သုံးရက်, သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက် တည်း။)

တေဟိ၊ ပေ၊ ပဝါရိယမာနေ–ပဝါရဏာ ပြုအပ်သော်၊ ဂိလာနော–သည်၊ (ဘဏ္ဍာနကာရကဖြစ်သော ဂိလာနရဟန်းသည်၊) အဂိလာနသ–၏၊ (သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တဖြစ်သော အဂိလာနရဟန်း၏၊) ပဝါရဏံ စေ ဌပေတိ (ဇဝ သတိ) ၊ပေ၊ အသ (ကိ၊) **"အာယသ္မာ–အရှင်သည်၊ ဂိလာနော–ပါတည်း၊ ဂိလာနော စ–ကိုလည်း၊ အနနုယောက္ခမော–မေးစီစစ်ခြင်း၌ မခံသူဟူ၍၊ (မေးစီစစ်ခြင်းကို မခံနိုင်သူဟူ၍၊) ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ အာဝုသော၊ ယာဝ–လောက်၊ အရောဂေါ–ရောဂါမရှိသူသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ (တာဝ–ထို ရောဂါပျောက်သည့်တိုင်အောင်၊ အာဂမေဟိ–စောင့်ဆိုင်းပါဦး၊ အရောဂေါ၊ (သမာနော–ယသော်၊) (စောဒေတုံ–ဌာ၊) အာကခ်မနော–အလိုရှိလသော်၊ စောဒေဿသိ–စောဒနာရပါလိမ့်မည်"**၊ ဣတိ (ဝစနီယာ အသု၊) ဧဝံ–သို့၊ ဝုစ္စမာနော–ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ စေ စောဒေတိ–အုံ၊ (ဇဝ သတိ၊) အနာဒရိယေ–ပဂ္ဂလမမ္ဘကို မရှိသေခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (ဟောတိ၊) (**"အဂိလာနော ဂိလာနသ"**ဝါရ လွယ်ပြီ၊ **"အဂိလာနော အဂိလာနသ"**ဝါရ၌ **"ဥဘော–နှစ်ပါးလုံးတို့ကို၊ သံဃေန–သည်၊ သမနုယုဇ္ဇိတ္တာ–အကြောင်းကို**

မေးစီစစ်၍၊ သမနုဂါဟိတွာ–အယူကို မေးစီစစ်၍၊ ယထာ ဝမ္မ–စွာ၊ ကာရာ ပေတွာ–ပြုစေ၍၊ (ဆုံးဖြတ်၍၊) သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ"၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၅–ပဝါရဏာသင်္ဃာ

၂၄၁။ ။ သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊ ဥပဂဋ္ဌိသု၊ တေသံ–ထိုသန္ဓိ သမ္ဗန္ဓတ္တိ၏။ (ဖာသုဝိဟာရောဌ် စပ်၊) ဝါ–တို့သည်၊ (ဝိဟာရတ်ဌ် စပ်၊) သမဂ္ဂါနံ–ကုန်သည် (ဖြစ်၍၊) သမ္မောဒမာနာနံ–ကုန်သည် (ဖြစ်၍၊) အဝိဝဒမာနာနံ–ကုန်သည် (ဖြစ်၍၊) ဝိဟရတ်–နေကုန်လသော်၊ (တစ်နှည်း) သမဂ္ဂါနံ–ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ဝိဟရတ်–ကုန်သော၊ တေသံ–တို့၏၊ အညတရော–တစ်ချိုးသော၊ ဖာသုဝိဟာရော–ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော နုသောသမထ, ဝိပဿနာသည်၊ ဝါ–ကို၊ အဓိဂတော–ရအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ **"အမှာကံ၊ ၊ပေ၊ အဓိဂတော–ဗြီ၊ မယံ၊ ဣဒါနိ–ဌ်၊ (ဤ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ဌ်)၊ သစေ ပဝါရေသာမ–ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ သိယာပိ–အချို့လည်း၊ ဘိက္ခူ ပဝါရေတွာ၊ စာရိကံ–သို့၊ ပက္ကမေယျုံ–ဖဲသွားကုန်ရာ၏။ ဧဝံ–ဤသို့ ဖဲသွားကုန်လတ်သော်၊ မယံ၊ ဣမမှာ ဖာသုဝိဟာရာ–မှ၊ ပရိဟာဟိရာ–ပြင်ပတို့သည်၊ ဘဝိဿာမ–ကုန်လိမ့်မည်၊ ပေ။"**

တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ ပဝါရဏာသင်္ဃာ–ပဝါရဏာကို ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ ပေ၊ သမ္ဘေဟေ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ ဧကဋ္ဌာ–တစ်ပေါင်းတည်း၊ သန္ဓိပတိတဗ္ဗံ–စည်းဝေးရာ၏၊ (ကမ္မဝါစာ၌ အနက် လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ပဝါရဏာသင်္ဃော–ကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီးသော်၊ အညတရော၊ ၊ပေ၊ ဧဝံ ဝဒေယျ (ကိုး၊) **"အာဝုသော–တို့၊ အဟံ–သည်၊ ဇနပဒစာရိကံ–ဇနပုဒ်ဌ် လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (တစ်နှည်း) ဇနပဒစာရိကံ–ဇနပုဒ်ဝယ် လှည့်လည် ထိုက်သော အရပ်သို့၊ ပက္ကမိတုံ–ဖဲသွားခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ"**။ ဣတိ (ဝဒေယျ၊) (ဤမှနောက်ဌ် **"တံ ကရဏီယံ–ထို ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ တိရေတွာ–ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပုနဒေဝ–တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ကောမုဒီယာ–သော၊ စာတုမာသိနိယာ–၏၊ အဇ္ဇေဝ–အတွင်းဌ်"**ဟု ပေးပါ၊ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

စတုတ္ထောဘာ–လေးခုမြောက်သော၊ ပဝါရဏာကဏ္ဍနိကောဘာ–တုတည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၆–တဿုဒ္ဒါနံ

(ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။)

တဿ–ထိ ပဝါရဏကဏ္ဍန္တက၏ ဥဒ္ဒါနံ–ကားပ–

ကောသလေသု–ကောသလမည်သော ဧနုဗုဒ်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌာ–တို့သည်၊ (ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သည်၊) သတ္တု–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဿန်–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အဂမုံ–သာဝတ္ထိသို့ သွားကြကုန်ပြီ၊ အဖာသုံ–မချမ်းသာစွာ (နေရခြင်းကို၊) ပသုသံဝါသ–ကို၊ (ပဋိဇာနန္တိ၊) အညမညာနုလောမတာ–အဖြစ်။

ပဝါရေန္တာ–ပဝါရဏာပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ အပဏာမဋ္ဌ–မည္ကတ်ခြင်း၊ ကမ္မံ–ပဝါရဏာကံလေးပါး၊ ဂိလာန–ဟန်း၊ ဥာတကာ၊ ပေ၊ တထာ–မှတစ်ပါး၊ ဘိက္ခူပစ္စတ္ထိကာ–တို့။

ပဋ္ဌ–ငါးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပေ၊ ဒွေ–တို့၊ ဧကော–ဟန်း၊ အာပနွော–အာပတ်သင့်သော ရဟန်း၊ ဝေမတိ–အာပတ်၌ ယုံမှားခြင်းရှိသော ရဟန်း၊ သရိ–အာပတ်ကို အမှတ်ရပြီ၊ သဗ္ဗေ–သော၊ သံဃော–သဘာဝအာပတ်သင့်သော သံဃာ၊ ဗဟူ–များစွာသော ရဟန်းတို့၊ သမာ စ–တို့၊ ထောကိကာ–နည်းသော ရဟန်းတို့။

အာဝါသိကာ–အာဝါသိကပေယျာလ၊ စာတုဒ္ဒသ–အာဝါသိက စာတုဒ္ဒသီ ဖြစ်ခြင်း၊ လိင်–အာဝါသိကလိင်စသည်၊ ဥဘော–ကုန်သော၊ သံဝါသကာ–

ပဝါရေန္တာ ပဏာမဋ္ဌ။ ။ ရှေးနိဿယ၌ **"ပဝါရေန္တာ+အပဏာမဋ္ဌ"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်၊ **"အပဏာမဋ္ဌ"**ပုဒ်ဖြင့် မည်သည့် ဝတ္ထုကို ယူရမည်ဟု မသိပါ၊ ထို ပါဠိ၏နေရာဝယ် သီဟိဠ်မူ၌ **"ပဝါရေန္တာသနေ ဒွေ စ"**ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလို **"ပဝါရေန္တာ–ကုန်လသော်၊ အာသနေ–၌၊ (အစ္ဆန္တိ–ထိုင်နေကြကုန်၏၊) ဒွေ–ပဝါရဏာနှစ်ပါးတို့"**ဟု ပေးပါ၊ **"ပဝါရေန္တာသနေ"**ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၂၁ခ–ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း, **"ဒွေ"**ဖြင့် ၂၁၂–ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ယူရသောကြောင့် သီဟိဠ်မူက ကောင်းပါသည်။

သမာနသံဝါသက, နာနာသံဝါသကတို့၊ ဂန္ဓဗ္ဗ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အညတရ သံဃေန ဝါရ၊ နိသိန္နာယ–ဘိက္ခုနီစသည်တို့ ထိုင်နေရာ ပရိသတ်၌၊ နေ–ပဝါရဏာ မပြုရ၊ ဆန္ဒဒါနေန–ပါရိဝါသိက ပဝါရဏာဟူသော ဆန္ဒပေးခြင်း၊ အပဝါရဏာ–ပဝါရဏာနေ့ မဟုတ်ရာ၌ ပဝါရဏာ မပြုရခြင်း။

သဝရေဟိ–လူရိုင်းတို့၊ ခေါ်ကာ၊ ရတ္တိခေါ်တာဝါရ၊ မေဃော၊ မဟာ မေဃ၊ အန္ဓရာ စ–မင်းအန္ဓရာယ်စသည်တို့၊ ပဝါရဏာ–ဒွေဝါစိကစသော ပဝါရဏာ၊ နေ ဣဒ္ဓန္တိ–စောဒနာခွင့်ကို မပြုလိုကြကုန်၊ ပုရမ္ဘက်–ဃုရမ္ဘက်ဝါရ၊ အဌပိတာ စ–အဌပိတာဝါရ၊ ဘိက္ခုနော–ရဟန်း၏ (ပဝါရဏာကို တန့်ထားခြင်း။)

ကိမိ၀ါတိ–ကိမိ၀ိစသော ပုစ္ဆာ၊ ကတမဠ–ကတမာ သီလ၀ိပတ္တိစသော ပုစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌေ–ကြောင့်၊ (ထပေသိ–လော၊) သုတသင်္ကာယ–ကြောင့်၊ (ထပေသိ၊) စောဒကော–စောဒကရဟန်း၊ စုဒိတကော စ–ဟန်း၊ ထုလ္လစ္စယ်–ထုလ္လစ္စယ အာပတ္တိ၀ါရ၊ ဝတ္ထု–ဝတ္ထုဌာပန၊ ဘဏ္ဍနံ–ဘဏ္ဍနကလဟစသည်၊ ပ၀ါရဏာ သင်္ဂဟော စ၊ ပ၀ါရဏာသင်္ဂဟ၊ အနိဿရော–ပ၀ါရဏာကို အစိုးမရ၊ ပ၀ါရ ဃေ–(သံဃာက ဆုံးဖြတ်၍) ပ၀ါရဏာ ပြုရာ၏၊ ဣတိ–တာသဟ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမိ ခန္ဓကော–၌၊ ဝတ္ထူနိ–တို့သည်၊ ဆ စတ္တာရီသ–လေးဆယ်ခြောက် ဝတ္ထု၊ ဣတိ–ဤသည်တို့တည်း။

ပ၀ါရဏက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၅–စမ္ဘကွန္ဒကပါဠိတော်နိသယ

၁၄၇–သောဏကောဋိဝိသဝတ္ထု

၂၄၂။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဥပါဟနာ အနုဇာနာတာ ဟောတိ၊) တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ၊ ပေ၊ ရာဇဂဟေ–၌၊ ဝါ–၏အနီးဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈကူဋေ–ဂိဇ္ဈကူဋ်မည်သော၊ ပဗ္ဗတေ–တောင်၌၊ ဝိဟာရတိ၊ တေန သမယေန ရာဇာ မာဂဓော၊ ပေ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အသီတိယာ–ရှစ်ဆယ်သော၊ ဂါမသဟဿေသု–ရွာအထောင်တို့၌၊ **တစ်နည်း–** အသီတိယာ ဂါမသဟဿေသု–ရှစ်သောင်းသော ရွာတို့၌၊ ဣသရိယာဓိပစ္စ–အစိုးရသူ၏အဖြစ်, အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ရှိသော၊ ရဏ္ဍ–မင်း၏အဖြစ်ကို၊ (မင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဘုရင်မြှောက်မှုစသည်တို့၊) ကာရေတိ–(တိုင်းသူပြည်သားလူအများကို) ပြုစေ၏၊ (“**ကာရေ**”၌ ကရဝေတ်+ကာရိုက် ဂေါပဓူဌည်း၊) **တစ်နည်း–**ရဏ္ဍ–မင်း၏အမှုကိစ္စကို၊ ကာရေတိ–ပြု၏၊)“**ကာရေ**”၌ “**ဏော**” သည် ကာရိုက် မဟုတ်၊ စုရာဒိ “**ဏော**”တည်း၊ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

တေန၊ ပေ၊ စမ္ဘာယ်–စမ္ဘာမြို့၌၊ သောဏော နာမ–သောဏမည်သော၊ ကောဋိဝိသော–အနွယ်အားဖြင့် ကောဋိဝိသမည်သော၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော–သူဌေးသားသည်၊ သုခုမာလော–သိမ်မွေ့နုနယ်ခြင်း ရှိသည်၊ (သိမ်မွေ့နုနယ်သည်၊) ဟောတိ၊ တသ္မာ–ထို သောဏသူဌေးသား၏၊ ပါဒတလေသု–(နီမြန်းသော) ခြေဝါးအပြင်တို့၌၊ လောမာနိ–(မျက်စဉ်းညှိအဆင်းရှိသော နူးညံ့သော) အမွေးတို့သည်၊ ဇာတာနိ–ပေါက်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ ရာဇာ၊ ပေ၊ တာနိ အသီတိဂါမိကသဟဿာနိ–ထို ရွှစ်သောင်းသော ရွာ၌နေသူ အမျိုးသားတို့ကို၊ သန္နိပါတာပေတွာ–စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ကေနစိဒေဝ–တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်ကဲ့သို့၊ (အဋ္ဌကထာ၌ ဝိယထည်၍ ဖွင့်သည်၊) သောဏသ၊ ပေ၊ သန္တိကေ၊ ဒူတံ ပါဟေသိ၊ ပေ၊ (ဂါမဗုဓါဂါမိကာ၊တေသံ သဟဿာနိ၊ ဝစီရ၊ ဤအလို “**တာနိ အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ–ထို ရွှစ်သောင်းသော ရွာ၌နေသူ အကြီးအကဲတို့ကို**”ဟု ပေးပါ။)

အထ ခေါ၊ ပေ၊ အဝေါစုံ (ကိ"၊) တာတ သောဏ–ချစ်သားသောဏ၊ ရာဇာ–သည်၊ တေ–သင် သား၏၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ ဒက္ခိတုကာမော–ကြည့်ရှုခြင်းငှာ အလိုတော်ရှိ၏၊ တာတ သောဏ၊ တွံ–သည်၊ ယေန–အကြင်ဘက်၌၊ ရာဇာ (အတ္တိ၊) တေန–၌၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ မာ အဘိပသာရေယျာသိ–မဆန့်တန်းနှင့်၊ ရညော–၏၊ ပုရတော–ရှေ့တော်၌၊ ပလ္လင်္ကေန–ထက်ဝယ် ပလ္လင်ဖြင့်၊ နိသီဒ–လော၊ နိသိန္နသ–သော၊ တေ–၏၊ ရာဇာ ပါဒေ၊ ဒက္ခိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ (သွန်သင်ကြကုန်ပြီ၊) အထ ခေါ သောဏ၊ ပေ၊ သိဝိကာယ–ထမ်းစင်ဖြင့်၊ အာနေသုံ–ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဇာတာနိ အဒ္ဒသာ၊ ပေ၊ တာနိ အသီတိ ဂါမိက သဟဿာနိ–တို့ကို၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ–မျက်မှောက်ဘဝ၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ–အစီးအပွားတို့ကို၊ အနုသာသိတွာ–သွန်သင်ပြီး၍၊ ဥယျောဇေသိ–ပြန်လွှတ်ပြီ၊ (ကိ"–အာယ်သို့ မှာ၍ ပြန်လွှတ်သနည်း?၊) ဘဏေ–အမောင်တို့၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မယာ–သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ၊ အတ္ထေ–တို့ကို၊ အနုသာသိတာ–သွန်သင်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ အတ္ထ–ကုန်၏၊ ဂစ္ဆထ–ကုန်လော့၊ တံ ဘာဝဝန္တံ–သို့၊ ပယိရုပါသထ–ဆည်းကပ်ကြကုန်လော့၊ နော–ငါတို့၏၊ သော ဘာဝါ–သည်၊ သမ္မရာယိကေ–တမလွန်ဘဝ၌ ယှဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ–တို့ကို၊ အနုသာသိဿတိ–သွန်သင်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့မှာ၍ (ဥယျောဇေသိ။)

အထ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ သာဂတော–သည်၊ ဘာဝတော–၏၊ ဥပဋ္ဌာကော–အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ ဣမာနိ အသီတိ ဂါမိက သဟဿာနိ–တို့သည်၊ ဣဒေ–အရပ်သို့၊ ဘာဝဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကန္တာနိ–ရောက်လာပါကုန်ပြီ၊ (ချဉ်းကပ် လာပါကုန်ပြီ၊) ဘန္တေ၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ပေ၊ ဒဿနာယ–ဌာ၊ (ဖူးမြင်ခွင့်ကို၊) လဘေယျာမ–ရလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ (အဝေါစုံ၊) အာယသ္မတော–ဒါယကာတို့၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လို လျှင်၊) ယာဝ–လောက်၊ အဟံ၊ ဘာဝဝန္တံ–ကို၊ ပဋိဝေဒေမိ–သိစေသေး၏၊ (သိဖို့ရန် လျှောက်ထားသေး၏၊!) တာဝ–ထို လျှောက်ထားရာ:ကာလတိုင်အောင်၊ တုမှေ၊ မုဟုတ္တံ–မျှ၊ ဣဓေဝ–ဤအရပ်၌ပင်၊ တာဝ ဟောထ–ဖြစ်ရစ်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ (အဝေါ ၊စ။)

အထ ခေါ–၌၊ (ပြောပြီးရာ ထို အခါ၌၊) အာယသ္မာ သာဂတော–သည်၊ တေသံ အသီတိယာ ဂါမိကသဟဿာနံ–တို့၏၊ ဝါ–တို့သည်၊

ပုရတော–ရှေ့၌၊ ပဏ္ဍေမာနာနံ–ကြည့်ခဲ့ကုန်စဉ်၊ ပါဒ္ဓိကာယ–လှေကားဦးဝယ် ခင်းထားအပ်သော လ–ထက်ဝက်သဏ္ဌာန်ရှိသော **ကျောက်ဖျာ၌၊** (လ–ထက်ဝက် သဏ္ဌာန်ရှိပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား**ပြီ၊) နိမ္မုဒ္ဒိတွာ**–ငုတ်၍၊ ဘဂဝတော–၏၊ ပုရတော–၌၊ ဥမုဒ္ဓိတွာ–ဖော်၍၊ ပေ၊ အဝေါ စ၊ (ကိ၊) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ပေ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဒါနိ–ယခု၊ ယသ–အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ဝါ–အကြင်စီးပွားကို ပြုတော်မူခြင်း:ဟူသော ကိစ္စ၏၊ ကာလံ–အချိန်ကို၊ မညတိ–သိတော်မူ၏၊ (တံ–ထို အချိန်ကို၊ ကရောတု–ပြုတော်မူပါ၊) ဣတိ–ပြီ၊ သာဂတ–တ၊ တေန ဟိ–လျှင်၊ တွံ–သည်၊ ဝိဟာရ ပစ္ဆာယာယံ–ကျောင်း၏အစွန်းဖြစ်သော အရိပ်၌၊ အာသနံ ပညပေသိ–လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဝိဟာရာ–ကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ–ထွက်တော်မူ၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ၊ အထ ခေါ–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား:၏ ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) တာနိ အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ–တို့သည်၊ အာယသ္မန္တံ ယေဝ သာဂတံ–ကိုသာ၊ သမန္နာဟရန္တိ–ကောင်းစွာ စိတ်၌ဆောင်ကုန်၏၊ (စိတ်ဝင်စားကြကုန်၏၊) တထာ–ထို အရှင်သာဂတကို စိတ်ဝင်စားသလောက်၊ တထာဂတံ–ကို၊ နော (သမန္နာဟရန္တိ)–ကုန်၊ ပေ။

(ထို အမျိုးသားတို့၏ စိတ်ကို ဘုရား:ရှင် သိတော်မူသောအခါ၊) သာဂတ၊ တေန ဟိ–တိုက်တွန်း:တော်မူ၏၊ တွံ–သည်၊ ဘိယျောသော–လွန်ကဲသော၊ မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ တစ်နည်း–မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော–လွန်စွာ၊ ဥတ္တာရိမနုဿမဓ္ဓ–လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ–တန်ခိုးပြာဋိဟာကို၊ ဒဿေဟိ–ပြလော၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ပေ၊ ဝေဟာသ–ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂန္တွာ–ရှေ့ရှုတက်သွား၍၊ (ပျံတက်၍၊) အန္တလိက္ခေ–ဆီးတားမထင် ကြားအပြင်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော၊ အာကာသေ–ကောင်းကင်၌၊ စက်မတိပိ–စက်ကြီးလည်း ကြွ၏၊ တိဋ္ဌတိပိ–ရပ်လည်း ရပ်၏၊ နိသီဒတိပိ–ထိုင်လည်း ထိုင်တော်မူ၏၊ သေယျတိပိ–အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကပ္ပေတိ–ပြု၏၊ ဓူမာယတိပိ–အခိုးကိုလည်း ပြု၏၊ (အခိုးလည်း လွတ်၏၊) ပဇ္ဇလတိပိ–အလျှံလည်း လွတ်၏၊ အန္တရ ဓာယတိပိ–ကွယ်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ ပေ၊ အာကာသေ–၌၊ အနေကပိဟိတံ–တစ်ပါးမက များ:သောအပြားရှိသော၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ–ကို၊ ဒဿေတွာ–ပြ၍၊ ပေ၊ သာဝကော ဟမသ္မီတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၆–၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

အထ–၌၊ (အရှင်သာဂတက မိမိ၏) သာဝကအဖြစ်ကို လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊) တာနိ အသ်တိ ဂါမိကသဟသ္သာနိ–တို့သည်၊ (သမန္ဒနာဟရန္တိ၌ စပ်၊) ဘော–အမောင်တို့၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော–လက်ဖြောက်ခတ်တီး အုံချီး ထိုက်ပါပေစွ–ညြော်၊ အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော–မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ–ညြော်၊ သာဝကောပိ–သာဝကသော်မှလည်း၊ (တပည့်သော်မှလည်း၊) ဧဝံ–ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) မဟိဒ္ဓိကော–ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၊ ဧဝံ–သို့၊ မဟာ နုဘာဝေါ–ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ–ဖြစ်သေး၏၊ သတ္ထာ–ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ အဟော နူန–ညြော်–အလွန် တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးတော်မူပေလိမ့်မယ်နော်၊ ဣတိ–ဤသို့ တွေးမြဲ၊ ဘဂဝန္တံ ယေဝ၊ ပေ၊ သာဂတံ။

အမှာ။ ။ ထို့နောက် ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏ အနုပုဗ္ဗီကထာကို ဟောတော်မူပြီးသည်၏ အဆုံး၌ သောတာပန်ဖြစ်၍ ဥပါသကာအဖြစ်ကို လျှောက်ထားကြ သည်၊ ထို ဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓက ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪

သောဏသ ပဗ္ဗဇ္ဇာ

၂၄၃။ ။ အထ ခေါ၊ ပေ၊ သောဏသ–၏၊ ဧတံ–ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိုယ်) ယထာ ယထာ–အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဟံ–သည်၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဒေသိတံ–ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ–ကို၊ အာဇာနာမိ–သိ၏၊ (တထာ တထာ–ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ဥပဓိရိဏ္ဍ တော–စူးစမ်းဆင်ခြင်သော၊ မေ–ငါ၏၊ ဝါ–ငါ့မှာ၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ဟောတိ– ဖြစ်လာ၏၊ (စိတ်ထဲမှာ ထင်လာ၏–ဟူလို၏) (ကိုယ်–အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း?ဟု) ဣဒံ ဒြဟ္မစရိယံ–သိက္ခာသုံးရပ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော ဤ ဖြတ်သောအကျင့် ကို၊ အဂါရံ–အိမ်၌၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူဘောင်၌) အဗျောဝသဘာ– နေသူသည်၊ ဧကန္တ ပရိပုဏ္ဏံ–ဧကန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ၊ ဝါ–အောင်၊ ဧကန္တ ပရိသုဒ္ဓံ–ဧကန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာ၊ ဝါ–အောင်၊ သခ်လိခိတံ–

ပွတ်အပ် တိုက်အပ်သော ခရသင်းနှင့်တူစွာ၊ ဝါ–ပွတ်သစ်စ ခရသင်းနှင့်တူ အောင်၊ စရိတုံ–ကျင့်ခြင်းငှာ၊ နံ သုကရံ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်၊ (မလွယ်ကူ၊) ဧဝံ–သို့၊ (ဟောတိ၊) အဟု၏ ဝေ၊ ယန္ဟုန ပဌမေယျ–စွ၊ (မဟာခန္ဓကဋ္ဌ ရေးခဲ့ပြီ၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီး။)

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ မြတ်စွာဘုရားထံ ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းသော အခါ ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတော်မူ၏၊ **"တေသု အသီတိယာ ဂါမိကသဟဿေသု–တို့သည်၊ အစိရပက္ကန္တေသု–ဖဲသွားပြီးသော ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့၏ ကြာမြင့်သော ကာလ မရှိကုန်သေးမီ၊ ဝါ–ဖဲသွားပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ၊ ပဌမံ–ကို၊ အလတ္တ–ရပြီ"**ဟု ပေးပါ။

အစိရပသမ္ဘေ စ–မကြာမြင့်သောကာလ၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ–ရဟန်းပြုပြီး၍ မကြာသေးသည် လည်း ဖြစ်သော၊ အာယသ္မာ သောဏော–သည်၊ သီတဝနေ–ယင်း တိုက် တော၌၊ ဝိဟရတိ၊ တသ္မာ–ထို အရှင်သောဏ၏၊ (ပါဒါ–၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ (စက်မ်မတော–၌ စပ်၊) အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယသ–အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယ ရှိသည် (ဖြစ်၍)၊ စက်မ်မတော–စက်ြကွားလသော်၊ ပါဒါ–ခြေတို့သည်၊ ဘိန္နံသု–ပေါက်ကွဲကုန်ပြီ၊ စက်မော–စက်ြကွားသည်၊ ဂဝါဃာတနံ သေယျထာပိ–နွားတို့ကို သတ်ရာ အရပ်ကဲ့သို့၊ လောဟိတေန–သွေးဖြင့်၊ ဖုဋော–ပျံ့နှံ့သည်၊ တစ်နည်း– လောဟိတေန–သည်၊ ဖုဋော–ထိအပ်–လိမ်းကြအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဝေ။

(ထိုအခါ တစ်ပါးကိန်းအောင်းနေသော အရှင်သောဏမှာ) ယေဂေစ– အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဘဂဝတောဝ–၏၊ သာဝကာ–တို့ သည်၊ အာရဒ္ဓဝိရိယာ–အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရန္တိ၊ အဟု–သည်၊ တေသံ–ထို သာဝကတို့ဗျာင်း၊ အညတရော–တစ်ပါး အပါအဝင်တည်း၊ အထ စ ပန–ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ မေ–ငါ၏၊ အနုပါဒါယ– တစ်စုံတစ်ခုသော သန်ဿတရားကို တဏှာဒိဋ္ဌတို့ဖြင့် ငါ–ငါ့ဥစ္စာဟု မယူ မူ၍၊ အာသဝေတိ–အာသဝေါတို့မှ၊ စိတ္တံ–သည်၊ နံ ဝိမုစ္စတိ–မလွတ်မြောက်၊ မေ–၏၊ ကုလေ–အိမ်၌၊ ဘောဂါ–စိမ်းစိမ်တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ–ရှိကုန်၏၊

ဘောဂေ စ–တို့ကိုလည်း၊ ဘုဠိတုံ–သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပုညာနိ စ–ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ–ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သက္ကာ–တတ်နိုင်၏၊ (စွမ်းနိုင်၏၊ ဖြစ်နိုင်၏–ဟူလို၊) (**"ဘောဂါတိ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ"**ဟု ဖွင့်သော ဝိမတိအလို **"ဘောဂါ စ ဘုဠိတုံ"**ဟု ရှေးပါ၌ ရှိဟန်တူသည်၊) အဟံ–သည်၊ ဟိနာယ–ငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ–၍၊ ဘောဂေ စ–တို့ကိုလည်း၊ ယန္ဒူနေ ဘုဠ္ဆေယျ–စွ၊ ယန္ဒူနေ ကရေယျ–စွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ပါတုရဟောသိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၈–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ သမ္မဟုလေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိ'၊ သေနာသနစာရိက–ကျောင်း၌ လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊ (ကျောင်းစဉ် လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊) အာဟိဏ္ဍန္တော–လှည့်လှည်တော်မူလသော်။ ပေ၊ ဘိက္ခေ၊ ဂဝါဃာတန် သေယျထာပိ–သို့၊ လောဟိတေန–ဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌော–သော၊ အယံ စက်မော–သည်၊ ကသ–အဘယ်သူ၏၊ (စက်မော) နု–နည်း?၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊) (ရဟန်းများက အရှင်သောဏအကြောင်း ကို လျှောက်ကြသည်၊ တသ–ထို အရှင်သောဏ၏၊ စက်မော–ပါတည်းဟု ပေးပါ) ၊ပေ။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်သောဏ၏ အကြံဖြစ်ပုံကို မေးတော်မူပြီး နောက်–**"သောဏ၊ တွံ–သည်၊ ပုမ္ဗေ–၌၊ အဂါရိကဘူတော–လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (သမာနေပ၊) ဝီဏာယ–စောင်း၏၊ တန္တိသရေ–ညှိ၏ အသံ၌၊ (ကြိုး၏အသံ၌၊) ကုသလော–ကျွမ်းကျင်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ–ရား၊ ဝေ–ဤအတိုင်းမှန်ပါ"**၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

တံ ကိံ' မညသိ သောဏ၊ (အနတ္တလက္ခဏသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ယဒါ–၌၊ တေ–၏၊ ဝီဏာယ–၏၊ တန္တိယော–ညှိ၊ တိုသည်၊ (ကြိုးတို့သည်၊) အစ္စာယတာ (အတိ+အာယတာ)–အလွန် ဆွဲဆန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ–အလွန်တင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တသ္မိံ' သမယေ–၌၊ (စောင်းကြိုးတို့၏ အလွန်တင်းရာ ထိုအခါ၌၊) တေ–၏၊ ဝီဏာ–သည်၊ သရဝတိ ဝါ–ကောင်းသော အသံရှိသည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မညာ ဝါ–တီးခြင်းအမှု၌ ခံ့သည်လည်းကောင်း၊ (တီး၍

ကောင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ အပိ နု–ဖြစ်သလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ–ဤသို့ ကောင်းသော အသံရှိခြင်း, တီး၍ ကောင်းခြင်းသည်၊ နော ဟိ–မဖြစ်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေါ တန္တိယော–တို့သည်၊ အတိသိထိလာ–အလွန်လျှောကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ တန္တိယော–တို့သည်၊ အစ္ဆာယတာ၊ နေဝ ဟောန္တိ–ကုန်၊ အတိသိထိလာ နု (ဟောန္တိ၊) သမေ–ညီမျှသော၊ (မတင်း မလျှောသော၊) ဂုဏေ–ဂုဏ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ–တည်ကုန်ပြီ၊ (ရှေးနိဿယ၌ ဂုဏေ–အသံ၌ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ကမ္မညာ ဝါ– သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ အပိ နု–ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ဧဝံ–ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤ ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ အလယ်အလတ် ကြိုးစားခြင်းကို **"မေလျှောမတင်း, စောင်းကြိုး ညှင်းသို့"**ဟု ဖြေစမှတ် ပြုကြရသည်။)

သောဏ၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ အစ္ဆာရဒ္ဓဝိရိယ–အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယသည်၊ ဥဒ္ဒစ္စာယ–ဥဒ္ဒစ္စအကျိုးငှာ၊ (စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းငှာ၊) သံဝတ္တတိ–ဖြစ်၏။ အတိလီနဝိရိယ–အလွန်လျှောသော ဝီရိယသည်၊ ကောသဇ္ဇာယ–ကောသဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ (ပျင်းရိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊) သံဝတ္တတိ၊ သောဏ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဟ–ဤ သာသနာတော်၌၊ တွံ–သည်၊ ဝီရိယသမထं–ဝီရိယနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို၊ အဓိဋ္ဌာ–ဆောက်တည်လော၊ (ဝီရိယသမထဇ္ဈာ ဝီရိယသမ္မယုတ္တသမတ်၊ ဝိမတိ၊ သမထသဒ္ဒါသည် သမာဓိဟူသော အနက်ကို ဟောတ၏၊ စာအုပ်များ၌ **"ဝီရိယသမထံ"**ဟု တွေ့.ရ၏၊ **"ဝီရိယသမထံ ဘာဝံ–ဝီရိယနှင့်သမာဓိ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို"**ဟု ပေးပါ၊) ဣန္ဒြိယာနဉ္စ–သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏လည်း၊ သမတ်–ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋ္ဌိ ဝိဗျူတ်–ထိုးထွင်း၍ သိလော၊ (သဒ္ဓါကို ပညာနှင့်၊ ဝီရိယကို သမာဓိနှင့် ညီမျှအောင် ပြုပါ–ဟူလို၊ သတိကား ပိုသည် မရှိပါ၊) တတ္ထ စ–ထို သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်၌လည်း၊ **တစ်နည်း**–အဖြစ်သည်လည်း၊

တတ္ထ စ၊ ပေ၊ ဂဏ္ဌာတိ။ ။တတ္ထ စ နိမိတ္တံ ဂဏ္ဌာဟိဟိ တသ္မိံ စ သမဘာဝေ သတိ၊ (အဋ္ဌကထာ၌ကား **"တသ္မိं သမထေ သတိ"**ဟု ရှိ၏။

(သတိ–ဖြစ်လသော်၊) နိမိတ္တ–မှန်၌ မျက်နှာရိပ်ပမာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သမထဝိပဿနာ, မဂ် ဖလာဟု သုံးဖြာသော နိဗိတ်ကို၊ ဂဏှာဟိ–ယူလေ့၊ (ဖြစ်စေလေ့၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဣမိနာ သြဝါဒေန–ဤ သြဝါဒတော်ဖြင့်၊ (ဤ ဝိဏောပမ သြဝါဒ တော်ဖြင့်၊) သြဝဒိတ္တာ–ဆုံးမတော်မူပြီး၍၊ ပေ၊ အပရေန–တစ်ပါးသော၊ သမယေန–အခါ၌၊ (နောက်အခါ၌) ၊ပေ၊ နိမိတ္တं–ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ–ယူပြီ၊ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ သောဏော–သည်၊ ဧကော–တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဝူပကट္ဌော–ဝတ္ထု, ကိလေသာနှစ်ဖြာသော ကာမတို့မှ ကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ ဝါ–အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့မှ ကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ အပ္ပမတ္တော–မမေ့မလျော့သည်၊ အာတာပီ–ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာ လောင်မြှိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန် ဝီရိယရှိသည်၊ ပဟိတတ္တော–ကိုယ်နှင့်အသက် မင့်ကွက်ဘဲ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသော အတ္တဘော ရှိသည်၊ **တစ်နည်း**–ပဟိတတ္တော–ကိုယ်နှင့်အသက် မင့်ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရန္တော–သော်၊ နစိရသေဝ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဝိဟာသိ–နေနိုင်ပြီ၊ ခီဏာ ဇာတိ၊ ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အဘိညာသိ–သိပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အာယသ္မာ သောဏော–သည်၊ အရဟတံ–ရဟန္တာတို့တွင်၊ အညတရော စ–တစ်ပါးအုပါအဝင်သည်လည်း၊ အဟောသိ–ပြီ၊ (**"ဝူပကဋ္ဌော"**စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို သီလကွန်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, မဟာသီဟနာဒသုတ် အဆုံး၌ ပြထားပြီ၊ **"ပဟိတတ္တော"**ကို သီလကွန် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ နောက်တစ်နည်းကိုသာ ဖွင့်၍ ဤဋီကာ၌ နှစ်နည်း ဖွင့်ပြထားသည်။)

၂၄၄။ ။ အထ ခေါ–၌၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တသ–အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော၊ အာယသ္မတော သောဏသ–၏၊ ဧတ ဒဝေါသိ (ကိ) ၊ပေ၊ အညံ–

ယံ အာဒါသေ မုခနိမိတ္တं ဝိယ နိမိတ္တं ဥပ္ပန္နတိ၊ တံ သမထနိမိတ္တं ဝိပဿနာနိမိတ္တံ မဂ္ဂနိမိတ္တံ ဖလနိမိတ္တဿ ဂဏှာတိ နိဗ္ဗတ္တေဟိဟိ၊ ဝိမတိ၊ (**"နိမိတ္တं"**အမည်ရထားပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ယန္ဒုနေ ဗျာကရေယျ–အကယ်၍ ဖြေရပါမူကား၊ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီးနောက်၊) ဘန္တေ၊ ယော သော ဘိက္ခု–အကြင်ရဟန်းသည်၊ အရဟတ္တံ–ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာပါ၏၊ ခီဏာသဝေါ–ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိပါ၏၊ ဝုသိတဝါ–ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိပါ၏၊ သြဟိတဘာရော–ချထားအပ်ပြီးသော ဓနု, ကိလေသ, အဘိသင်္ခါရဟု သုံးခုသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ရှိပါ၏၊ (ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ချထားပြီး ဖြစ်၏။) အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော–အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိ၏စီးပွားကို ရောက်ပါပြီ၊ **တစ်နည်း**–ရောက်အပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိ၏စီးပွား ရှိပါ၏။ ပရိက္ခီဏသံယောဇနော–ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် ရှိပါ၏၊ (ကုန်ပြီးသော ဘဝအနှောင်အဖွဲ့ ရှိပါ၏။) သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ ဝေါ–သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ အညာ–သိပြီး၍၊ ဝိမုတ္တော–ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပါပြီ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို သာရတ္ထဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ဆ–ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ–အကြောင်းတို့သို့၊ (အရာတို့သို့၊) အဓိမုတ္တော–စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော–ကိလေသာတို့မှ တွက်မြောက်တတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–ပါ၏၊ (ပဝိဝေက–ကိလေသာတို့မှ အပြားအားဖြင့် ကင်းဆိတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၊ အဗျာပဇ္ဇ–ဒေါသဗျာပါဒ မရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ဥပါဒါနက္ခယ–ဥပါဒါနဲ့တို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်၊ **"ကုန်ကြောင်း"**သည် **"အရဟတ္တမဂ်"** ဖြစ်သော်လည်း ထို မဂ်၏ **"ခယ"**အမည်ကို ဖိုလ်၌ တင်စားပြီ ဖိုလ်ကိုလည်း **"ဥပါဒါနက္ခယ၊ တဏှက္ခယ"**ဟု ခေါ်ရသည်။) အသမ္မောဟာဓိမုတ္တော–တွေဝေတတ်သော မောဟမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဝေါ–တွေဝေတတ်သော မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–ပါ၏၊ (**"နေက္ခမ္မ"**စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဘန္တေ၊ သိယာ–ရဲခါ၊ ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စသ–အချို့သော၊ အာယသ္မတော–အရှင်၏၊ ဧဝံ–ဤ အကြဲသည်၊ အသ–ဖြစ်ရာပါ၏၊

(ကိ-အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း?၊) အယ် အာယသ္မာ-ဤ အရှင်သည်၊ ကေဝလ-သက်သက်၊ (အရဟတ္တမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ပညာနှင့် မဖက် သက်သက်၊) သဒ္ဓါမတ္တက-သဒ္ဓါမျှကို၊ (ယုံကြည်ခြင်း, ထင်နေခြင်းမျှကို၊) နိဿာယ-မှီ၍၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော-နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တသည်၊ (ဟောတိ) နှုန-ဖြစ်လေရောသလား၊ ဣတိ-ဤသို့ ဖြစ်ရာပါ၏။ ဘန္တေ၊ ဧဝံ-ဤ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တကို၊ ဧဝံ-ဤသို့ ကြံဆအပ်သည့်အတိုင်း၊ (အချို့သော အရှင်များ ထင်ကြသည့်အတိုင်း၊) နု ဒဠ္ဍမ္ဘ-မမှတ်ထိုက်ပါ၊ ဘန္တေ၊ ဒီဃာသဝေါ-သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဝုသိတဝေါ-သည်၊ ကတကရဏီယော-သည်၊ (ဟုတွာ-၍၊) အတ္တနော-မိမိ၏၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော မဂ္ဂကိစ္စကို၊ အသမနုပ သဿန္တော-ကောင်းစွာ မမြင်သည်၊ (ဟုတွာ-ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊) ကတသ ဝါ- ပြုအပ်ပြီးသော မဂ္ဂကိစ္စ၏လည်း၊ ပဋိစယံ-တစ်ဖန်တိုးပွားစေဖွယ်ကို၊ အသမနုပသဿန္တော (ဟုတွာ)-သော်လည်းကောင်း၊ ရာဂသ-၏၊ ဓယာ-ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ (ကုန်သည့်အတွက်၊) ဝိတရာဂတ္တာ-ကင်းသော ရာဂ ရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ ဒေါသသ-၏၊ ဓယာ-ကြောင့်၊ ပေ၊ ဟောတိ။

အမှာ။ ။ **"ကရဏီယံ အတ္တနော"**ဟု ပါဠိရှိသော ဆက္ကရုံတ္တရ, သောဏသုတ်အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေးနိဿယဠ်ကား **"ကရဏီယ မတ္တာနံ"**ဟု ရှိသောပါဠိကို အတည်ယူ၍ **"ကရဏီယ-ပြုအပ်သော၊ အတ္တာနံ ဝါ-သဘောကိုလည်းကောင်း၊ ကတသ-၏၊ ပဋိစယံ ဝါ-ပွားခြင်းကို လည်းကောင်း"**ဟု ပေး၏၊ နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အထက်ပါအတိုင်း အပြည့်အစုံပေးပါ၊ **"လာဘသက္ကာရသိလောကံ-ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော သာမည္ဝလာဘ်, ကောင်းစွာ ပြုစီမံအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော ဝိသေသ လာဘ်, ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို၊ တစ်နည်း-ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော လာဘ်, အရိုအသေပြုခြင်း ပူဇော်ခြင်းဟူသော သက္ကာရ, ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို၊ နိကာမယ မာနော-လိုလားသည်၊ (ဟုတွာ၊) သိလဗ္ဗတပရာမာသံ-အလေ့အကျင့်ကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို၊ ဝါ-မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော အလေ့အကျင့်ကို၊ သာရတော-အနှစ်အားဖြင့်၊ ပစ္စာဂစ္ဆန္တော-ရှေးရှုကပ်ရောက်သည်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတွာ)"**သာ ထူး၏။

ဘန္တေ့ ! ဇဝံ–သို့ ! သမ္ဘာ–ဗွား ! ဝိမုတ္တစိတ္တသ–ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ! ဘိက္ခုနော–၏ ! ဘုသာ–ပြင်းထန်ကုန်သော ! (နှတ်၌ ဖြစ်သော အာရုံနှင့်တူစွာ ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သော !) စက္ခုဝိညေယျာ–စက္ခုဝိညာဉ် ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော ! ရူပါ–ရူပါရုံတို့သည် ! စက္ခုသ–စက္ခုပသာဒသို့ ! အာပါတံ–ရှေ့ရှုကျရောက်ခြင်းသို့ ! (ထင်ခြင်းသို့ !) စေပိ အာဂစ္ဆန္တိ–အကယ်၍ မူလည်း ရောက်လာစေဦးတော့ ! (ဇဝ သတိ ဝိ–ဤသို့ပင် ရောက်လာပါကုန်သော်လည်း !) အသ–ထို ရဟန်း၏ ! စိတ္တံ–ကို ! နေဝ ပရိယာဒိယန္တိ–ထက်ဝန်းကျင် မယူပါကုန် ! အသ–ထို ရဟန်း၏ ! စိတ္တံ–သည် ! ဝါ–ကို ! အမိသ္မိကတမေဝ–ကိလေသာတို့က အာရုံနှင့် ရောနှောအောင် မပြုအပ်သည်သာ ! ဟောတိ–ပါ၏ ! ဌိတံ–(အာရုံကောင်း၌) စွဲမြဲတည်တံ့သည် ! အာနေ္ဇ ပတ္တံ–တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည် ! ဟောတိ ! အသ–ထို စိတ်၏ ! ဝယဿ–ပျက်ခြင်းကိုလည်း ! ဝါ–ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုလည်း ! အနုပဿတိ–အဖန်ဖန်ရှု၏ ! (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ ! နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ ! **"မနောဝိညေယျာ–မနောဝိညာဉ် ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော ! မမ္ဘာ–မမ္ဘာရုံတို့သည်"**ဟု ဆိုပါ ! လွယ်ပြီ ! !)

ဘန္တေ့ ! သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား ! သေလော–ကျောက်အတိ ပြီးသော ! အစ္ဆိဒ္ဒေါ–အပေါက်အကြား မရှိသော ! အသုသိရော–အခေါင်း မရှိသော ! ဧကဃနော–တစ်ခဲနက်သော ! ပဗ္ဗတော–တောင်သည် ! ပုရတ္ထိမာယ–အရှေ့ဖြစ်သော ! ဒိသာယ–အရပ်မျက်နှာမှ ! ဘုသာ–ပြင်းထန်သော ! ဝါတဝုဋ္ဌိ–လေအစုသည် ! ဝါ–မိုးသက်လေပြင်းသည် ! (ဘုသာ ဝါတဝုဋ္ဌိတိ ဗလဝါ ဝါတကွန္ဓော ! ဋီကာ !) စေပိ အာဂစ္ဆေယျ–အကယ်၍မူလည်း လာစေဦးတော့ ! (ဇဝ သတိ ဝိ–ဤသို့ပင် လာပါသော်လည်း !) နံ–ထို ကျောက်တောင်ကို ! နေဝ သက်မေ့ယျ သေယျထာပိ–အထက်သို့ တက်ကာတက်ကာ ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ! နံ သမ္ဘကမ်ပေ့ယျ သေယျထာပိ–အထက် အောက် နိမ့်တုံ့ဖြင့်တုံ့ အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ! နံ သမ္ဘဝေဝေယျ သေယျထာပိ–အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုး၍ အမျိုးမျိုး အပြားအားဖြင့် မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ! (**"ပစ္ဆိမာယ–အနောက်ဖြစ်သော ! ဥတ္တရာယ–မြောက်ဖြစ်သော ! ဒက္ခိဏာယ–တောင်ဖြစ်သော"**ဟု ဆို !) ။ ပေ ! ဇဝမေဝ–ဤ အတူသာလျှင် ! ။ ပေ ! အနုပဿတိ ! ဣတိ ! (အဝေါ စ ! !)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) နေကွမ္ဘံ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တတ်သော အရဟာတ္တဖိုလ်သို့၊ အဓိမုတ္တသု-စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးထသော၊ စေတသော-စိတ်၏၊ ပဝိဝေကံ-သို့၊ (အဓိမုတ္တသု) စ-သော၊ အဗျာပဇ္ဇံ-သို့၊ အဓိမုတ္တသု-ထသော၊ ဥပါဒါနက္ခယသု-သို့၊ (အဓိမုတ္တသု) စ-ထသော၊ (ဥပါဒါနက္ခယသု စာတိ ဥပယောဂတ္တေ သာမိဝစန်း ဋီကာ။)

(၂) တဏှာက္ခယံ-ကို၊ အဓိမုတ္တသု-ထသော၊ စေတသော-၏၊ အသမ္မောဟံ-တွေဝေတတ်သော မောဟမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ဝါ-တွေဝေတတ်သော မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ (အဓိမုတ္တသု) စ-ထသော၊ (ဘိက္ခုနော-ရဟန်း၏၊) အယတနပ္ပါဒံ-စက္ခုစသား ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို၊ ဒိသ္သာ-မြင်၍၊ ဝါ-ကြောင့်၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝါ-သင့်လျော်သော ဝိပဿနာပဋိပတ်အကျင့်မြတ်ဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စတိ-နိဗ္ဗာနဓာတ် အာရုံမြတ်၌ မပြတ်နေ့စဉ် စွဲမြဲသက်ဝင်၏၊ **တစ်နည်း-**စိတ္တံ-သည်၊ ဝိမုစ္စတိ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏၊ (သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာမှ ရှု။)

(၃) သမ္မာ-စွာ၊ ဝိမုတ္တသု-ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော၊ သန္တ စိတ္တသု-ငြိမ်းအေးပြီးသော စိတ်ရှိသော၊ တသ ဘိက္ခုနော-၏၊ ကတသု-ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စ၏၊ ပဋိစယော-တစ်ဖန် တိုးပွားစေဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ-တော့၊ ကရဏီယံ-ပြုသင့်ပြုထိုက်သော မဂ်ကိစ္စသည်၊ နှ ဝိဇ္ဇတိ-တော့။

(၄) ဧကဋ္ဌနော-သော၊ သေလော-ကျောက်တောင်သည်၊ ဝါ တေန-လေကြောင့်၊ နှ သမိရတိ ယထာ-မတုန့်လှုပ်သကဲ့သို့၊ ဧဓံ-တူ၊ ရူပါ-ရူပါရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖဿော စ-ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဓမ္မာ-ဓမ္မာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊) ကေဝလာ-အလုံးစုံကုန်သော။

(၅) ဣဋ္ဌာ-အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ်သော အာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနိဋ္ဌာ စ-အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ရူပ၊ သဒ္ဒ စသည်တို့ကို **"ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ"**အားဖြင့် ခွဲပြသည်။) ဘာဒိ နော-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ ထိုနှစ်ဝကို လုံးဝအတူ ရှုတော်မူနိုင်သော၊ ဝါ-ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ

ထိုနှစ်ဝကြောင့် လုံးဝမတုန် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော (ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏)၊ ဌိတိ–စွဲမြဲခိုင်ခန့် တည်တံ့သော၊ ဝိပ္ပမုတ္တ–ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး သော၊ စိတ္တ–ကို၊ နပ္ပဝေဓေန္တိ–မတုန်လှုပ်စေနိုင်ကြကုန်၊ အသ–ထို စိတ်၏၊ ဝယဗ္ဗ–ကိုလည်း၊ အနုပဿတိ–၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (တာဒိပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋ္ဌိကာ, သေခိယအစ၌ ပြထားပြီ။)

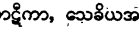

၁၄၈–ဒီဂုဏာဒိဥပါဟနပဠိကေ္ခပ

၂၄၅။ ။အထ–အရှင်သောဏ၏ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ–(ကို၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝं ခေါ–လျှင်၊ (အရှင်သောဏ လျှောက် သကဲ့သို့ပင်၊) ကုလပုတ္တာ–အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ အည–ကို၊ ဗျာကရောန္တိ–ဖြေဆိုကြကုန်၏၊ အတ္ထော–စ–အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊ (မိမိ ရဟန္တာဖြစ်ပြီ ဟူသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊) ဝုတ္တော–ဆိုအပ်ပြီး ဖြစ်တော့၏၊ အတ္ထာ စ–မိမိကိုလည်း၊ အနုပနိတော–ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသို့ မကပ်ဆောင်အပ်၊ အထ စ ပန–ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ ဣဒေ ဧကစ္စေ မောဃပုရိသာ၊ ဟသမာနကं (ဟသမာနဲ့ကဲ) မညေ–ရယ်မှယ်ကဲ့သို့၊ (အဋ္ဌကထာ၌ကား: **"ဟသမာနာ ဝိယ–ပြောင်လှောင်ကုန်သကဲ့သို့"**ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ပါ၌တစ်မျိုး ရှိ၏။) အည ဗျာကရောန္တိ၊ တေ–ထို မောဃပုရိသတို့သည်၊ ပစ္ဆာ–၌၊ ဝိဃာတံ–စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ–ရောက်ကြရကုန်၏၊ (စတုတ္ထပါရာဇိကကျသည် ဟူလို၊) ဣတိ–ပြီ။

(ထိုနောက် ဘုရားရှင်က) **"သောဏ တွံ သုခုမာလော အသိ၊ တေ–အားဃ ဧကပလာသိကံ–တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော၊ ဥပါဟနံ–ဖိနပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ"**ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေ အဟံ၊ အသီတိသကဠဝါဟေ–လှည်းနှစ်စီး နှစ်စီးတို့ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟရှစ်ဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ–လှည်းအစီး

အသီတိသကဠဝါဟေ။ ။လှည်း နှစ်စီးဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝန်ကို "တစ်ဝါဟ"ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် "**အသီတိသကဠဝါဟ**"ဟူရာ၌ လှည်း နှစ်စီး

၁၆၀–ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟာရစ်ဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဟိရည်–ရွှေကို လည်းကောင်း၊ သတ္တဟတ္ထိက်–ဆင်မခြောက်စီး, ဆင်ထီးတစ်စီးအားဖြင့် ခုနစ်စီးသော ဆင်ရှိသော၊ အနိုကဠ–ဆင်အနိုက ခုနစ်ခုကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆင်လေးဆယ့်ကိုးစီးကိုလည်းကောင်း သြဟာယ–ပယ်စွန့်၍ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိ တော–ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ အထ–ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ အဟံ–သည်၊ ဧကပလာသိက်၊ ဥပါဟန်–ကို၊ စေ ပရိဟရိသာမိ–အကယ်၍ ဆောင်ပါအုံ၊ (ဒေ၀ သတိ၊) တသ မေ–ထို တပည့်တော်ကို၊ ဝတ္တာရော–ပြောဆိုမည့်သူ၀ိုသည်၊ ဘဝိသ္သန္တိ– ရှိပါကုန်လိမ့်မည်၊ (ကိં–အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြလိမ့်မည်နည်း?၊) ကောလိ ဝိသော၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတော–၏၊ ဒါနိ–ယခု၊ သော အယ–ထို သောဏသည်၊ ဧကပလာသိကာသု၊ ဥပါဟနာသု–တို့သည်၊ သတ္ထော–ဦးကပ် (တွယ်တာ) နေ၏၊. ဣတိ (ဝတ္တာရော ဘဝိသန္တိ၊) ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခူ ဃဲဃသ–ရဟန်း အပေါင်းအား၊ သစေ အနုဇာနိသာတိ–အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူအုံ၊ (ဒေ၀ သတိ) အဟမ္မိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိသာမိ–သုံးစွဲပါမည်၊ ပေ၊ နု ပရိဘုဉ္ဇိသာမိ–သုံးစွဲ လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ–ဦး၊ (နောက်၌ **"ဒီဂုဏာ–နှစ်ထပ်နှစ်လွှာရှိကုန် သော၊ ဥပါဟနာ–တို့ကို၊ နု ဟရေတ္ဘာ–မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ တိဂုဏာ– သုံးထပ်သုံးလွှာရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဂုဏာ–ဏူပါဟနာ–လေးထပ်စာ၊ အထပ်ထပ် အလွှာရှိသော ဖိနပ်တို့ကို"**ဟု ပေးပါ၊ (ဖိနပ် နှစ်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ထားသည်) ၊ပေ။

နှစ်စီးဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟပေါင်း **၈၀**–ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ **"ရွှေသည် ဝါဟ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍ (လှည်းဖြင့်တိုက်လျှင်) လှည်းအစီးပေါင်း ၁၆၀–ဖြင့် တိုက်ရမည်"** ဟူလို၊ ဤ **"ဝါဟော"**ဟူသော ဗဟုဝစနနှင့် ပုဒ်သည် **"ဟိရည်"**၏ ဝိသေသန ဖြစ်၏၊ သို့သော် **"ရွှေ"** သာမည္ကို ၎င်း၊ ဝိသေသျှဖြစ်သော **"ဟိရည်"**ပုဒ်ကို ကေဝုစ်ဖြင့် ဆိုထားသည်၊ (သကဠ၀ါဟောတို ဒွိဟိ သကဠေဟိ ပရိစ္ဆိန္နေ ၀ါဟော၊ **"ဝါဟော"**တို ဗဟုဝစနသဟ ဟိရည်ဝိသေသနတ္ထေပိ သာမညာပေက္ခာယ **"ဟိရည်"** တိ ကေ၀စနံ ကတံ၊ ဝိမတိ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၉–သမ္ပယုတ္တနိလကာဒိပဋ္ဌာန်းပါ

၂၄၆။ ။ သမ္ပယုတ်နိလကာ–အလုံးစုံ ညီသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဥပါဟနာယော–တို့ကို၊ ဓာရေန္တို့၊ ပေ၊ **"သမ္ပယုတ်တိကာ–အလုံးစုံ ရှေသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ လောဟိတိကာ–နီသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဇ္ဇိဋ္ဌကာ–မောင်းသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ–ထန်းကျင့် နီပဆေးနှင့် တူသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ ကဏှာ–မည်းနက်သောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဟာရဂ်ရတ္တာ–များသောဆိုးရည်ဖြင့် အထပ်ထပ် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ–ကင်းခြေများ၏ ကျောက်ကုန်းအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဟာနာမရတ္တာ–များစွာသော အမည်ရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ–ဆိုးရည် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆိုးအပ်သည့်အတွက် အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေကုန်သော"**ဟု ပေးပါ၊ ပေ။

နိလကဝဋ္ဌိကာ–ညီသောအဆင်းရှိသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ပေ၊ မဟာရဂ်ရတ္တဝဋ္ဌိကာ–များစွာသောဆိုးရည်ဖြင့် အထပ်ထပ်ဆိုးအပ်သော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ဝါ–ကုန်သော၊ မဟာနာမရတ္တဝဋ္ဌိကာ–များစွာသောအမည်ရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ဝါ–ဆိုးရည်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆိုးအပ်သောကြောင့် အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ၊ပေ၊ (ဤ) ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို အဌကထာဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ။)

ခလ္လကဗဒ္ဓါ–ဖွဲ့အပ်သော ဖနောင့်ဖုံး ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ–အထုပ်ကဲ့သို့ ခြေသလုံးအထိ ဖွဲ့အပ်သော အဖုံးရှိကုန်သော၊ (စစ်သားများ စီးသော ဘွတ်ရှည်ဖိနပ်တည်း၊) ပါလိဂုဏ္ဌိမာ–ခြေထောက်၏ ထက်ဝန်းကျင် (ခြေဖမိုး)ရဝ်၌ ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ခြင်းဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ–ဖမိုးအရပ်၌ အဖုံးပါကုန်သော၊ (ယခုအခါ **"ခြေနင်းရှူးဖိနပ်"**ဟု ခေါ်ကြသည်၊) တူလ ပုဏ္ဏိကာ–ပြည့်သော လဲ ဝါဂွမ်းရှိကုန်သော၊ တိတ္တိရပတ္တိကာ–ခါ၏ အတောင်နှင့် တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ မေဏ္ဍပိသာဏဝဋ္ဌိကာ–သိုး၏ ဦးချိန်နှင့်တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ အဝေါသာဏဝဋ္ဌိကာ–ဆိတ်၏ ဦးချိန်နှင့်တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ဝိစ္ဆိကာဋ္ဌိကာ–ကင်းပုစွန်၏ လက်မနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"ကင်းမြီးကောက်လက်မ"**ဟု ပေး၏၊) မောရပိဏ္ဍပရိသိဒ္ဓိတာ–

ဥဒေါင်းမြီးတိုဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်အပ်ကုန်သော၊ စိတြာ–ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သီဟစမ္မပရိကွဋ္ဌာ–ခြေသေ့ရေဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ–ခြေသေ့ရေဖြင့် ကွပ်အပ် ကုန်သော၊ ပေ၊ (ဗျဃ္ဃ–ကျား၊ ဒီပိ–သစ်၊ အဓိန–သစ်နက်)၊ ဥဒ္ဒ–ဖျံ၊ ဝါ–ကုလားအုပ်၊ မဇ္ဈာရ–ကြောင်၊ ကာဠက–ရှဉ့်၊ လုဝက–ရှားပျံ၊ ဝါ–ခင်ပုပ်ကြီး၊ ।ပေ॥

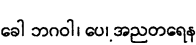

၁၅၀–သြမုက္ကဝုဏ္ဏပါဟနာနုဇာနန

၂၄၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အညတရေန–သော၊ ပဒ္ဓာသမဏေန–နောက်ပါရဟန်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနှာ–နှင့်အတူ၊ ပိဏ္ဍာယပါဝိသီ၊ အထ ခေါ၊ သော ဘိက္ခု–သည်၊ ခဠေမာနော–ခွင်လျက်၊ (ထော့နဲ့ ထော့နဲ့ ဖြစ်လျက်၊) ဘဂဝန္တံ–၏၊ ဝါ–သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော–နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ–အစဉ်လိုက်ပြီ၊ အညတရော၊ ဥပါသကော–သည်၊ ဂုဏဂုံဏူပါဟနာ–တို့ကို၊ အာရောဟိတ္တာ–စီး၍၊ ပေ၊ ဥပါဟနာ–မှ၊ သြရောဟိတ္တာ–သက်ဆင်း၍၊ ပေ၊ အဝေါ စ (ကိ၊) ဘန္တေ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ အယျော–သည်၊ ခဠူတိ–ခွင်ပါ သနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ မေ–၏၊ ပါဒါ–တို့သည်၊ ဖလိတာ–လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဟန္ဒ–ရော့၊ ဥပါဟနာယော–တို့ပါတည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အလ်–တော်ပြီ၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဂုဏဂုံဏူပါဟနာ–တို့ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတာ ဥပါဟနာယော–တို့ကို၊ ဂဏှ–ယူလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ သြမုက္ကံ–စွပ်အပ်ပြီးသော၊ (စီးအပ်ပြီး၍ အဟောင်းဖြစ်သော၊) ဂုဏဂုံဏူပါဟနံ–ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ॥

၁၅၁-အဗ္ဗာရာမေ ဥပါဟနပဠိကျေပ

၂၄၈။ ။ဘဂဝါ၊ အဗ္ဗောကာသေ-၌၊ အနုပါဟနော-ဖိနပ်ရှိတော် မမူသည်၊ (ဖိနပ် မပါ, ဖိနပ်စီးတော် မမူသည်၊ ဟုတ္တာ၊) စင်္ကမတိ၊ သဇ္ဇာ၊ ၊ပေ၊ စင်္ကမတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ထေရာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူပိ-တို့သည်လည်း၊ ပေ၊ စင်္ကမန္တိ၊ ဆမ္ဘဝိယာ၊ ဘိက္ခူ (စင်္ကမန္တိ၌ စပ်၊) သတ္တရိ-သည်၊ အနုပါဟနေ-ဖိနပ် မရှိသည်ဖြစ်၍၊ စင်္ကမမာနေ-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စင်္ကမမာနေသု-စင်္ကြံကြွနေတော်မူပါလျက်၊ ထေရေသု၊ ဘိက္ခူသု ပိ-တို့သည်လည်း၊ အနုပါဟနေသု-စင်္ကြံ ကြွနေကုန်လျက်၊ သဉ္ဇပါဟနာ-ဖိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စင်္ကမန္တိ၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဩဒါတဝတ္ထဝသနကာ-ဖြူသောအဝတ်ကို ဝတ်ခြင်း-ရှိကုန်သော၊ ဣမေ ဂိဟီ-ဤ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ အဘိဇိဝန္တိကသ-အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သော၊ သိပ္ပသ-အတတ်၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ အာစရိယေသု-တို့၌၊ သဂါရဝါ၊ ပေ၊ သဘာဂ ဝုတ္တိကာ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဝိဟရိသန္တိ နာမ-နေကြကုန်သေး၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ (ယေ) တုမေ-အကြင် သင်တို့သည်၊ (“ယံ”သည် လိင်ဝိပလ္လာသ, ဝစနဝိပလ္လာသ၊) ဇဝ-သို့၊ သွာက္ခာတော-ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) အာစရိယေသု-ဆရာတို့၌လည်းကောင်း၊ (ဆရာတို့အပေါ်၌လည်းကောင်း၊) အာစရိယမဇ္ဈေသု-ဆရာ၏အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆရာလောက်ရှိသူ (ကြီးသူ) တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယေသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယမဇ္ဈေသု-ဥပဇ္ဈာယ်၏ အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့၌လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ဥပဇ္ဈာယ်လောက်ရှိသူ (ကြီးသူ)တို့၌လည်းကောင်း၊ အဂါရဝါ-ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အပတိဿာ-ရှေ့ရှုနှားထောင်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အသဘာဂဝုတ္တိကာ-သဘောတူသော အသက်မွေးမှု မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရေယျာထ-နေကုန်ရာ၏၊ ဣဒ-ဤ သာသနာတော်၌၊ (တံသည် အနက်မရှိသော နိပါတ်၊) (တေ,

တုမှေ–ထို သင်တို့သည်၊) သောဘေထ ခေါ–တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိကြ၏လော။)

တစ်နည်း–တုမှေ–တို့သည်၊ ဇဝ သွာကွာတော၊ ပေ၊ အသဘာဂဝုတ္တိကာ (ဟုတ္တာ၊) ယံ (ယဒိ) ဝိဟာရေယျာထ–အကယ်၍ နေကုန်အံ့၊ (ဇဝ သန္ဓေ သုဉ–ညီသို့ ဖြစ်ကုန်လသော်၊) ဣဒ–ဌ်၊ သောဘေထ ခေါ–တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိကြ၏လော၊) (**"ယံ"**သဒ္ဒါသည် **"ယဒိ"**အနက်ကို ဟောသော နိပါတ်တည်း၊ **"ယေ–တုမှေ"**ဟု အနိ‌ယမ မရှိသောကြောင့် **"တေ–တုမှေ"** ဟု နိယမလည်း မထည့်ရတော့။)

၂၄၉။ အညတရသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ပါဒဓိလာဘာ‌ခေ–ခြေမှ ထွက်သော အသားငုတ်ရှိသောအနာသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို ရဟန်း‌ကို၊ ဘိက္ခု။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ–ထက်ဝန်း‌ကျင်ယူ‌၍၊ (ဖွေ့ချီ‌၍၊) ဥစ္စာ‌ရဖွယ်–ကျင်ကြီ‌းစွန့်‌ရာ အရပ်သို့‌လည်‌းကောင်း၊ ပသာဝမ္မိ–ကျင်ငယ်စွန့်‌ရာ အရပ်သို့‌လည်‌းကောင်း၊ နိက္ခာ‌မေ‌ဏ္ဍ–ထွက်စေကြ‌ရကုန်‌၏၊ (ပို့ကြ‌ရကုန်‌၏။) (ပါ‌ဒါ‌ဓိ‌လာ‌ဘာ‌ခေ‌၏ အဖွင့်‌ကို ဘာ‌သာ‌ဋ္ဌ‌ကာ‌ဌ်ပြ‌ထား‌ပြီ‌၊ ရှေး‌နိ‌သ‌ယ‌ဌ်ဟု **"ဖဝါ‌ပ‌ဒ်‌ကဲ့‌သို့ အသား‌ထွက်‌သော‌အ‌နာ‌သည်"**ဟု ပေး‌၏။) ၊ပေ၊ ယသ–အ‌ကြင်‌ ရဟန်း‌၏၊ ပါ‌ဒါ–တို့‌သည်၊ ဒုက္ခာ ဝါ–ဆင်းရဲ‌ကုန်‌သည်‌သော်‌လည်‌းကောင်း၊ ပါ‌ဒါ–တို့‌သည်၊

ဣ‌ဓ ခေါ တံ သောဘေထ စသည်။ ။ ဤ ဝါ‌ကျ‌တို့‌ဌ် အ‌ဌ‌ကထာ‌ဖွင့်‌ အ‌တိုင်း‌ အ‌နက်‌နှ‌စ်‌နည်း‌ ပေး‌ထား‌ပါ‌သည်‌၊ **"သောဘေထ"**ဌ် **"သောဘေ‌ယျာ‌ထ"** ဟု ဖွင့်‌သော‌ကြောင့်‌ သ‌တ္တ‌မီ ဇယျာ‌ထ ဝိ‌ဘ‌တ်‌မ‌ှ **"ယျာ"**ကို ချေ‌ထား‌သည်‌ဟု မ‌ှတ်‌ပါ‌၊ **တစ်‌နည်း**–**"သောဘေထ"**ဌ် သ‌တ္တ‌မီ **"ဇေ‌ထ"**ဝိ‌ဘ‌တ်‌ဟု လည်‌းကောင်း‌, ယံ‌ကို ကြိ‌ယာ‌ပ‌ရာ‌မ‌သ‌အ‌နက်‌၊ တ‌ပ‌ဒ‌ဒ‌ကို‌လည်‌း အ‌နက်‌ရှိ‌၏‌ဟု ကြ‌ဌ်‌လည်‌းကောင်‌း အော‌က်‌ပါ‌အ‌တို‌င်‌း အ‌နက်‌တ‌စ်‌နည်‌း ပေ‌းလျ‌ောင်‌လည်‌း သ‌င့်‌မြ‌တ်‌ရာ‌၏။

အ‌နက်‌တ‌စ်‌နည်‌း ပေ‌းပုံ။ ။ ဘိ‌က္ခ‌ေ–တို့‌၊ တ‌ုမ‌ှေ–တို့‌သ‌ည်‌၊ ဇ‌ဝ သ‌ွာ‌ကွာ‌ တော‌၊ ပေ‌၊ အ‌သ‌ဘာ‌ဂ‌ဝု‌တ‌္တိ‌ကာ (ဟု‌တ‌ွာ‌၊) ယံ ဝိ‌ဟာ‌ရေ‌ယျာ‌ထ–အ‌ကြင်‌ နေ‌ကုန်‌ရာ‌၏‌၊ တံ–ထို‌သို့‌ နေ‌ခြင်‌းသ‌ည်‌၊ ဣ‌ဒ–ဌ်‌၊ သော‌ဘေ‌ထ–တ‌င့်‌တ‌ယ်‌ရာ‌၏‌လော‌၊ (တ‌င့်‌တ‌ယ် စ‌ရာ ရှိ‌၏‌လော‌၊) (ရှေ‌း‌နိ‌သ‌ယ‌ဌ်‌ကား‌ **"သ‌ဂါ‌ရ‌ဝါ သ‌ပ္ပ‌တိ‌သ‌ာ သ‌ဘာ‌ဂ‌ဝု‌တ‌္တိ‌ကာ"** ဟူ‌သော‌ မူ‌ကွ‌ဲ‌ကို အ‌တ‌ည်‌ပြ‌ု‌၍ **"ယံ (ယ‌ဒိ)–အ‌ကယ်‌၍ တ‌ုမ‌ှေ‌၊ ပေ‌၊ သ‌ဘာ‌ဂ‌ဝု‌တ‌္တိ‌ကာ–တ‌ူ‌သော‌အ‌သ‌ာ‌ဂ‌မ‌ွေ‌း‌မ‌ူ ရှိ‌ကုန်‌လျက်‌၊ ဝိ‌ဟာ‌ရေ‌ယျာ‌ထ–နေ‌ကုန်‌မ‌ူ‌ကား‌၊ သော‌ဘေ‌ထ–တ‌င့်‌တ‌ယ်‌ကုန်‌ရာ‌၏‌"**ဟု ပေ‌းထား‌၏။)

ဖလိတာ ဝါ–လွန်ဈာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒ ခိလော–မြေမှထွက်သော အသားငုတ်ရှိသော၊ အာဗာဓော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) (တေန–သည်၊) ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ အဓောတေဟိ–မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ–တို့ဖြင့်၊ မဉ္ဇူဗွိ–သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဘိရှုဟန္တိ–တက်ကုန်၏၊ ဓီဝရဗွိ–သည်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဒုဿတိ–ပျက်စီး၏၊ ပေ၊ ဣဒါနိ–၌၊ မဠ္ဠံ ဝါ–သို့သော်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အဘိရှုပဟိသာမိ–အုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ၊ ပေ၊ ရတ္တိယာ–၌၊ ဥပေါသထဂ္ဂဗွိ–ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သို့လည်းကောင်း။ သန္ဓိသဒ္ဒဗွိ–အတူတကွ ထိုင်ရာအရပ်သို့လည်းကောင်း။ (စည်းဝေးရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း။) ဂစ္ဆန္တာ–ကုန်လသော်၊ အန္ဓကာရေ–အမိုက်မှောင်၌၊ ခါဏုဗွိ–သစ်ငုတ်ကိုလည်းကောင်း။ ကဏ္ဏကဗွိ–ဆူးကိုလည်းကောင်း။ အက္ကမန္တိ–နင်းမိကြကုန်၏။ ပေ၊ အဒ္ဓါရာမေ–၌။ ဥပါဟနံ–ကိုလည်းကောင်း။ ဥက္ကံ–မီးရှူးကိုလည်းကောင်း။ ပဒီပံ–ဆီမီးကိုလည်းကောင်း။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ–တောင်ဝှေးကိုလည်းကောင်း။ ဓာရေတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၂–ကဋ္ဌပါဒုကာဒိပဋိကွေ့ပ

၂၅၀။ ။ ဆမ္ဘဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု၊–တို့သည်၊ ရတ္တိယာ–၏၊ ပစ္ဆာသမယံ–ဓိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္ဆာဒ္ဓာယ–တစ်ဖန်ထ၍၊ (စောစောထ၍)၊ ကဋ္ဌပါဒုကာယော–သစ်သားဖိနပ်တို့ကို၊ (ခုံဖိနပ်တို့ကို၊) အဘိရှုဟိတွာ–စီး၍၊ အဒ္ဓေါကာသေ–၌၊ ဥစ္စာသဒ္ဒါ–အထက်သို့ မြင့်တက်သော အသံရှိကုန်သည်၊ မဟာသဒ္ဒါ–ကောင်းသို့ကျယ်ပြန့်သော အသံရှိကုန်သည်၊ ခဠေခဠသဒ္ဒါ–ခဠ ခဠဟူသော အသံရှိကုန်သည်၊ (ခဠ်ခဠ်=ခွပ်ခွပ်ဟူသော အသံမြည်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) အနေကဝိဟိတံ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ တိရစ္ဆာနကထံ–သုဂတိလမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်း၏ ဖီလာကန့်လန့်ဖြစ်သော စကားကို၊ ကထေန္တော–ပြောကုန်လျက်၊ စက်မန္တိ၊ သေယျထိဒံ–အဘယ် တိရစ္ဆာနကထာတို့နည်း?၊ **တစ်နည်း–"သေယျထိဒံ–ကို၊ ကထေန္တာ၊ စက်မန္တိ–ကုန်သနည်း?"** ဟု အကျယ် ပေးပါ၊)

ရာဇကထံ–မင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (ရာဇပဠိ သံယုတ္တာ+ကထာ=ရာဇကထာ၊ ပါစိတ်၊ ဝိကာလဂါမပွဲဝေသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၊) ဝါ–မင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊) စောရ–ခိုးသူ, ဓားပြ, သူပုန်, မဟာမတ္တ–အမတ်ကြီး၊ သေနာ–စစ်တပ်၊ ဘယ–ဘေးကြီး, ဘေးငယ် အသွယ်သွယ်၊ ယုဒ္ဓ–စစ်တိုက်ခြင်း၊ အန္န–စားဖွယ်၊ ပါန–သောက်ဖွယ်၊ ဝတ္ထ–အိတ်၊ သယန–အိပ်ရာနေရာ၊ မာလာ–ပန်း၊ ဂန္ဓ–နံ့သာ၊ ဉာတိ–ဆွေမျိုး၊ ယာန–ယာဉ်၊ ဂါမ၊ ပေ၊ ဣတ္ထိ၊ (လွယ်ပြီ၊) သူရ–သူရဲကောင်း၊ ဝိသိခါ–လမ်းဆုံ, လုပ်မ်းမ (လမ်းခွ)၊ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကုထံ––အိုး၏ တည်ရာ ရေရှိသော အရပ်၊ (ရေတွင်း, ရေကန်, မြစ်, ချောင်း)နှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ ဝါ–အိုးလုပ်ရာ ဌာနဌာနတည်သော အိုးထိန်းသည်၏ ကျွန်မနှင့် စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (**"ကုမ္ဘဋ္ဌာန"**၏ အဖွင့်ကို သိလလက္ခဏ် ဘာသာဋ္ဌိကာ, ဗြဟ္မဇာလသုတ်, မဇ္ဈိမသိလ၌ ပြထားပြီ။)

ပုဗ္ဗပေတကထံ–ရှေးရှေး၌ သေလွန်ပြီးသော ဆွေမျိုးတို့နှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ နာနတ္တကထံ–ဆိုအပ်ပြီး ဆိုအပ်လတ္တံ့မှ တစ်ပါး အမျိုးမျိုးအစားစား မျှားသောသဘောရှိသော စကားကိုလည်းကောင်း၊ လောကွာယိကံ–လောကကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒကွာယိကံ–သမုဒ္ဒရာကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထံ–ဤ အကြောင်းကြောင့် တိုးပွားမှု၏ ဤ အကြောင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်မှု၏ဟု ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော အခြားစကားကိုလည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**–ဣတိ ဝါ–ဤသို့အစရှိသော အခြား စကားကိုလည်းကောင်း၊ (**တစ်နည်း**–ဣတိ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ကထေန္တာ စင်္ကမန္တိ၊) ကီဠနမ္မိ–ပိုးငယ်ကိုလည်း၊ (ပေါက်ဖတ်ကိုလည်း၊) အက္ကမိတွာ–

ဣတိ ဝါ။ ။ ဣတိ ဝါတိ ဟိ ဧတ္ထ ဣတိ သဒ္ဒေါ ပကာရတ္ထော၊ ဝါ သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပကာရံ ဣတောဘ အညံ ဝါ တာဒိသံ နိရတ္ထက ကထံ ကထေန္တီတိ၊ အာဒိအတ္ထော ဝါ ဣတိ သဒ္ဒေါ၊ **"ဣတိ ဝါ၊ ဣတိ ဧဝရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ ပဋိဝိရတော"**တိ အာဒိသု ဝိယ၊ ဧဝမာဒိ အညမ္ပိ တာဒိသံ ကထံ ကထေန္တီတိ အတ္ထော၊ ပါစိတ်၊ ဝိကာလဂါမပွဲဝေသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၊ သာရတ္ထာ။

နင်းမိ၍၊ မာရေန္တိ–သေစေကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုပြီ–တို့ကိုလည်း၊ သမာဓိမှာ–သမာဓိမှ၊ စာဝေန္တိ–ရွှေ့လျောစေကြကုန်၏၊ (သမာဓိ ပျက်စေကြကုန်၏) ၊ပေ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မဂဒါယေ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊ **"တတြ ဗာရာဏသိယ–ထိ ဗာရာဏသီမြို့၌"**ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ကဠဒါဒုကာ–တို့ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–ပယ်ဖြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ တာလတရုဏေ–ထန်းပင်ငယ်တို့ကို၊ ဆေဒါပေတွာ–ဖြတ်စေ၍၊ တာလပတ္တာပါဒုကာယော–ထန်းရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ တာနိ တာလတရုဏာနိ–တို့သည်၊ ဆိန္နာနိ–ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) မိလာယန္တိ–ညှိုးနွမ်းကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကိန္ဒြိယံ ဇီဝံ၊ ဝိဟေဌေန္တိ–ညှင်းဆဲကုန်၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ရက္ခသ္မိं–သစ်ပင်၌၊ ဇီဝသညိနော–သတ္တဝါဟုဖြစ်သော သညာရှိကုန်၏၊ ပေ၊ (နောက်ဝတ္ထု၌ **"ဝေဠု တရုဏေ–ဝါးပင်ငယ်တို့ကို၊ ဝေဠုပတ္တာပါဒုကာယော–ဝါးရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ကို"**ဟု ပေးပါ။)

၂၅ခ။ အထ၊ ပေ၊ ယေန–၌၊ ဘဒ္ဒိယံ–ဘဒ္ဒိယမြို့သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တတြ ဘဒ္ဒိယေ–၌၊ ဇာတိယာ ဝနေ–မြတ်လေးတောင်၌၊ ဝါ–စပါယ် တောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ဘဒ္ဒိယာ–ဘဒ္ဒိယမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ အနေဝိဟိတံ–သော၊ ပါဒုကမဏ္ဍနာနုယောဂံ–ခြေနင်းတို့ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း၌ အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တာ–အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိ၊ တိဏာပါဒုကံ–မြက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းကို၊ ကရောန္တိပိ–ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုကြကုန်၏၊ ကာရာပေန္တိပိ–သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေကြကုန်၏၊ (နောက်၌ ဤသို့ချည်း ပေးပါ၊ မုဉ္ဇပါဒုက–ဖြူဆံမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ပဗ္ဗဇ–ပြိန်းမြက်၊ ဟိန္တာလ–သင်ပေါင်းရွက်၊ (စွန်ပလွန်ရွက်)၊ ဝါ–ဓနုနန်းရွက်၊ ကမလ–ကမလမည်သော မြက်၊ ဝါ–တောင်ကြာမြက်၊ (ပန်းရင်းမြက်)၊ ကမ္မလပါဒုက–သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ဝါ–ကမ္မလာ (သက္ကလပ်) ခြေနင်း။)

ဥဒ္ဒေသဲ–ရွတ်ပြအပ်သော ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆာ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန်မေးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝါ–အဠကထာကို ပို့ချခြင်း, သင်ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဓိသီလ–အဓိသီလသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တ–ကိုလည်းကောင်း၊

အဓိပ္ပည်-အဓိပညာသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ ရိုဠ္ဆန်-စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏။ ဝါ-အားထုတ်ခွင့် မရကြကုန်၊ (ရိုဠ္ဆန်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဒိကအဋ္ဌကထာ, ဇဋ္ဌကလောမဟောဝါပနသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ।) **တစ်နည်း**-ရိုဠ္ဆန်-ကင်းဆိတ်စေကြကုန်၏။ (ကာရိတ်ပစ္စည်း အကျေကြိပါ॥)

သောဝဏ္ဏမယာ-ရွှေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပါဒုကာ နှ ဓာရေတာဗ္ဘာ၊ ၊ပေ၊ ရူပိယမယာ-ငွေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ (မဏိ-ပတ္တမြား၊ ဝေဠုရိယ-ကျောက်မျက်ရွှဲ၊ ဖလိက-ဖန်၊ ကံသ-ကြေးဖြူ, ကြေး၀ါ၊ ကာစ-စဉ်-(ချက်ကျောက်၊) တိပု-သလွဲမည်း၊ (ခဲမဟုပ်၊) သီသ-သလွဲဖြူ၊ (ခဲမဖြူ॥) တမ္ဗမယာ-ကြေးနီဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကာစ-တစ်စုံတစ်ခုကုန်သော၊ သက်ဘမနီယာ-အရပ်တစ်ပါ:သို့ ပြောင်း:သွား:စေအပ်, ပြောင်း:သွား:စေနိုင်ကုန်သော၊ (ပြောင်း:ရွှေ့အပ်, ပြောင်း:ရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊ ပြောင်း:ရွှေ့၍ ရကောင်း:ကုန်သော) ၊ပေ၊ ဓုဝဋ္ဌာနီယာ-မြဲသောတည်ရာဌာန ရှိကုန်သော၊ အသက်မနီယာယော-အရပ်တစ်ပါ:သို့ မပြောင်း:သွား:စေအပ်, မပြောင်း:သွား:စေနိုင်ကုန်သော၊ (မပြောင်း:ရွှေ့အပ်, မပြောင်း:ရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊) တိသောကုန်သော၊ ပါဒုကာ-တို့ကို၊ ဝစ္ဆပါဒုကံ-ကျင်ကြီး:အိမ်၌ ထားအပ်သော ခြေနင်း:ခုံကိုလည်းကောင်း၊ ပသာဝပါဒုကံ-ကျင်ငယ်အိမ်၌ ထားအပ်သော ခြေနင်း:ခုံကိုလည်းကောင်း၊ အာစမနပါဒုကံ-သန့်သက်ရေဆေးရာ၌ ထားအပ်သော ခြေနင်း:ခုံကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"အသက်ံမနီယာယော"**ဟု ပါ၌သင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ॥)

၂၅၂॥ အစိရဝတိယာ-အစိရဝတီမည်သော၊ နဒိယာ-၌၊ တရန္တိနံ-ကူး:ကုန်သော၊ ဂါဝိနံ-နွားမတို့၏၊ ဝိသာဏေသုပိ-ဦး:ချိုတို့၌လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ-ကိုင်ကြကုန်၏၊ ကဏ္ဏေသုပိ-နား:ရွက်တို့၌လည်း၊ ပေ၊ ဂိဝါယပိ-လည်ပင်း:၌လည်း၊ ပေ၊ ဆေဗ္ဗာယပိ-မြီ:ထူး:၌လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ (**"ဆေဗ္ဗာယပိ"**ဟု ရှိလျှင်ကောင်း:၏၊ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း **"ဆေဗ္ဗာယပိ"**ဟုပင် ရှိ၏၊) ဝိဠိဒ္ဓိ-ကျောက်ကုန်:သို့လည်း၊ အဘိရူဟန္တိ-တက်စီးကုန်၏၊ ရတ္တာစိတ္တာ-တင်မက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ-၌လည်း၊ အဂ်ီဇာတံ-အဂ်ီဇာတ်ကို၊ ဆုပန္တိ-တိုကြကုန်၏၊ ဝစ္ဆတရိမ္ပိ-နွား:ငယ်မကိုလည်း၊ ဩဂါဟေတွာ-ရေသို့သက်ဝင်စေ၍ (နှစ်၍)၊ မာရေန္တိ-သေစေကြကုန်၏၊ ပေ॥

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၃-ယာနာဒီ ပဋိကွေပ

၂၅၃။ ဣဏတ္ထိယုတ္တေန-နွားမစ္စသည်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ပုရိ သန္တရေန-မိန်းမမှတစ်ပါး; ယောကျ်ားဟူသော မောင်းနှင်သူရှိသော၊ ယာနေနပိ-ယာဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယာယန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ (ယာဓာတ်သည် ဒိဝါဒိ-လည်း ရှိ၏၊ ဓာတုတ္တသင်္ဂဟ ကြည့်ပါ၊) ဂဂ်ါမဟိယာယ သေယျထာပိ-ဂဂ်ါမြစ်ပူဇော်ပွဲကို ကစားရာအခါ၌ ကဲ့သို့ပါတကား။ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အညတကြဘိကွေ၀တ္ထု၌။ ။ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သာ၀တ္ထိ-သို့၊ ဂစ္ဆန္တေ-သွားလေသော်၊ ပေ၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂမိဿသိ-ကြွမလိုပါနည်း?၊ ပေ၊ ဧဟိ-ကြွပါ၊ ယာ၀နံ-သို့၊ အဘိရှဟ-တက်ပါလော၊ ၊ပေ၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ဘဂဝတာ၊ ယာန-ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ-ပယ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆ၊ ကုဋ္ဌာစ္ဆာယန္တေ-ကုဋ္ဌာစ္ဆာကို ပြုသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယာနံ-သို့၊ နာဘိရှဟိ-မတက်စီး၊ ပေ၊ ဣတ္ထိယုတ္တံ-နွားမစ္စသည်ဖြင့် ကပ် ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်ကို၊ (အနုဇာနာတိ)နု ခေါ-ခွင့်ပြုတော်မူလေသလော၊ ပုရိသယုတ္တံ၊ (အနုဇာနာတိ)နု ခေါ-လော၊ ပေ၊ ပုရိသယုတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထ၀ဋ္ဋကဲ-လက်ဖြင့် လည်စေတတ်သော ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (လက်တွန်း ယာဉ်, လက်ဆွဲယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာဟမိ၊ (ဘိကျုတို့အတွက် ဂိုလာနဖြစ်လျှင် ပုရိယုတ္တ, ဟတ္ထ၀ဋ္ဋကနှစ်မျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတ္ထိ ယုတ္တကို ခွင့်ပြုတော်မမူ။ ဘိကျုနီတို့အတွက်ကား သုံးမျိုးလုံးကို ခွင့်ပြုတော် မူ၏။) ၊ပေ၊ ယာနဋ္ဌါ၊ တေန-ယာဉ်၏ (ထက်သို့) ကြွမြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ယာဉ်ဆောင့်ခြင်းကြောင့်၊) ဗာဟုတ်ရဲ-သာ၍ပြင်းစွာ၊ အဖာသု-မချမ်းသာမှု သည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ သိ၀ိက-ထမ်းစင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါ၌ကိ-အ၀တ် သံလျင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အ၀တ်ပုခက်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၄-ဥစ္စာသယနမဟာသယနပဋိက္ခေပ

၂၅၄။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနနှာနိ-မြင့်သောနေရာ, ကြီးကျယ် ခမ်းနား ဆန်းပြားသောနေရာတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ သယျထိဒံ-အဘယ် ဥစ္စာသယန, မဟာသယနတို့ကို၊ (ဓာရေန္တိ-ကုန်သနည်း?၊) အာသန္ဒိ-ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ် သစ် ပမာဏထက် လွန်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် (ခုတင် ထိုင်ခုံ)ကိုလည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကံ-အခြေ၌ ခြေသော့်, သစ်, ကျားစသော သားရဲ ရုပ်ရှိသော ပလ္လင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါနကံ-လက်လေးသစ်ထက် ရှည်သော အမွေးရှိသော သားမွေးကော်ဇောနက်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ စိတ္တကံ-ဆန်းကြယ် စွာ ရက်အပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိကံ-အဖြူသက်သက် ရက်အပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋလိကံ-တစ်ခဲခန့်ပန်းပြောက် ရှိသော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တူလိကံ-သစ်, နွယ်, မြက်ဟု သုံးခုသော လဲရှိသော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိကဋိကံ-ခြသော့်, သစ်, ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်သော သားမွေးအခင်းကို လည်းကောင်း။

ဥဒ္ဒလောမီ-တစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သောအမွေးရှိသော တစ်ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကန္တလောမီ-နှစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော နှစ်ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤကား ဤ မဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာအလိုတည်း၊ သီလက္ခန္ဓ, ဗြဟ္မဇာလသုတ္တာဋ္ဌကထာ၌ကား ပြောင်းပြန် ဖွင့်၏၊) ကဋ္ဌိဿံ-ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည် အကြမ်းခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျှောက် ရွှေချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကောသေယ္ယံ-ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အုပ်သော ပိုးချည်ချော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျှောက် ပိုးချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကုတ္တကံ-တစ်ကျိပ် ခြောက်ယောက် ကပြလောက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဟတ္ထတ္ထရဏံ-ဆင့်ကျောက်ကုန်း၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကို လည်းကောင်း၊ အသတ္ထရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ရထတ္ထရဏံ-ရထားပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဓိနပ္ပဝေဏိ-ညောင်စောင်း (ခုတင်) ပမာဏရှိအောင် အထပ်ထပ်ချုပ်အပ်သော သစ်နက်ရေအခင်းကို လည်းကောင်း၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ-ဝပိုင်မည်သော သားကောင်၏

အရေဖြင့် ပြုအပ်သော မြတ်သော အပေါ်လွမ်း အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ သဉ္ဇတ္တရဏ္ဍဒ– အထက်ဌမိတာန်နိုနှင့်တကွဖြစ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန–ခြေရင်း၊ ခေါင်းရင်းနှစ်ဖက်ဝယ် နိသောအုံးကို လည်းကောင်း၊ (ဓာရေန္တိ၊) (ရှုးနိသယျဌ) **"သဉ္ဇတ္တရဏ္ဍဒ–အထက်ဗီတာန်နီနှင့်တကွ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာန–ခြေရင်း, ခေါင်းရင်းနှစ်ဖက်၌ နိသောအုံးရှိသော အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း၊"**ဟု ပေး၏၊ ထိုသို့ မပေးသင့်ကြောင်းကို သီလကွန်ဘာသာဋ္ဌိကာ ပထမအုပ်, မဏ္ဍိမသီလ၌ ပြထားပြီ၊) မနုသာ–တို့သည်, ဝိဟာရစာရိက်–ကျောင်းတိုက်ဝယ် လှည့်လည်ခြင်းကို၊ အာဟိဏ္ဍန္တာ–လှည့်လည်ကုန်လသော်၊ ပသိတွာ–၍၊ ဥဒ္ဓျာယန္တိ (ကိ'၊) ကာမဘောဂိနော–ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိ သေယျထာပိ–လူတို့ကဲသို့ပါတကား၊ ၊ပေ၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ **"သေယျထိဒံ–ထို ဥစ္စာသယန, မဟာသယနဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ အာသန္နိ–လည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကော–လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ–လည်းကောင်းတည်း"**ဟု ပေးပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၅–သမ္ဘစမ္ဘပဋ္ဌာပ

၂၅၅။ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ–တို့ကို၊ ပဋ္ဌကွ်ေတာနိ–ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ–ဤသို့ကြ၍၊ မဟာစမ္ဘာနိ–ကြီးကျယ်သော သားကောင်တို့၏ အရေတို့ကို၊ သိဟစမ္ဘံ–ခြေသုံ့ရေကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒီဝိစမ္ဘံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ တာနိ–ထို အရေတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မဠ္ဆပမာဏေနပိ–ညောင်စောင်း၏ ပမာဏအားဖြင့်လည်း၊ ဆန္နာနိ–ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အန္တောပိ–ကျောင်း၏ အတွင်း၌လည်း၊ မဠ္ဆေ–ညောင်စောင်းပေါ်၌၊ ပညတ္တာနိ–ခင်းအုပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊, ဗဟိပိ–ကျောင်း၏ အပြင်ဘက်၌လည်း၊ ပညတ္တာနိ၊ မဠ္ဆေ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ၊ (ရှုးနိသယျဌ) **"အန္တောပိ မဠ္ဆေ–ညောင်စောင်း၏ အတွင်း၌လည်း၊ ဗဟိမဠ္ဆေ–ညောင်စောင်း၏ အပြင်၌လည်း"**ဟု ပေး၏၊ ဒုတိယဝဏ္ဏ၌ **"ဂေါစမ္ဘာနိ–နွားရေတို့ကို"** ဟု ဆိုပါ။)

အညတရောပိ–တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ပါဝဘိကွ–ယုတ်မာသော ရဟန်းသည်၊ အညတရသ–တစ်ယောက်သော၊ ပါဝုပါသကသ–ယုတ်မာသော ဥပါသကာ၏၊ ကုလူပကော–အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တသ ပါဝုပါသကသ–၏ ။ တရုဏကော–ငယ်သော၊ (နုနယ်သော၊) အဘိရူပေါ–လွန်ကဲသောအဆင်း ရှိသော၊ (အလွန် အဆင်းလှသော၊) ဒဿနီယော–ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သော၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သော၊) ပါသာဒိကော–စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ စိတ္တြော–အမွေး အားဖြင့် ဆန်းကျယ်သော၊ (ပျောက်ကျားသော၊) ဝဋ္ဌကော–နွားကလေးသည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ ဒီပိဋ္ဌာပေါ သေယျထာပိ–သစ်ပေါက်စ ကလေးကဲ့သို့တည်း။

အထ၊ ပေ၊ တံ ဝဋ္ဌကံ–ကို၊ သက္ကစ္စံ–ကောင်းစွာပြု၍၊ (ဂရုတစိုက်၊) ဥပနိဗ္ဗာယတိ–ကပ်၍ကြည့်ရှု၏၊ (စူးစိုက်၍ ကြည့်ရှု၏) ।ပေ၊ ဘန္တေ၊ အယျော–အရှင်သည်၊ ကိသ–ကြောင့်၊ ဥပနိဗ္ဗာယတိ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ မေ–အား၊ ဣမသ ဝဋ္ဌကသ–၏၊ စမ္မေန–အရေ ဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်၏၊) ဣတိ ।ပြီ၊ ပေ၊ တံ ဝဋ္ဌကံ–ကို၊ ဝဓိတွာ–သတ်၍၊ စမ္မံ–ကို၊ ဝိဝုနိတွာ–ဆွာ၍၊ တသ ပါဝဘိကွနော–အား၊ ပါဒါသိ–လျှပြီ၊ ပေ၊ တံ စမ္မံ၊ သံဃာဋ္ဌိယာ–သက်နှံးကြီးဖြင့်၊ ပဋ္ဌိဿာ ဒေတွာ–ဖုံးလွှမ်း၍၊ (အုပ်၍၊) အဂမာသိ–သွားပြီ၊ အထ ခေါ–၌၊ သာ ဂါဝီ–ထိ(မိခင်) နွားမကြီးသည်၊ ဝဋ္ဌဂိဒ္ဓိနီ–(သားဖြစ်သော) နွားကလေး၌ တပ်မက်တွယ်တာသည်၊ (ဟုတွာ၊) တံ ပါဝဘိကွံ–သို့၊ ဝါ–၏၊ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော–နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ–အစဉ်လိုက်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး၊) အာဝုသော–ရှင်၊ ကိသ–ကြောင့်၊ အယံ ဂါဝီ–ဤ နွားမကြီးသည်၊ တေ–၏၊ ပိဋ္ဌတော ပိဋ္ဌတော၊ အနုဗန္ဓိ–နည်း?၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော–တို့၊ ကေန–အဘယ်ကြောင့်၊ အယံ ဂါဝီ၊ မေ–၏၊ ပေ၊ အနုဗန္ဓိ–လိုက်သနည်း၊ (လိုက်သလဲ၊) ဣတိ–သို့၊ အဟမ္ပိ၊ နံ ဇာနာမိ–ပါ၊ ပေ၊ တသ ဘိက္ခုနော–၏၊ သံဃာဋ္ဌိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ လောဟိတေန–သွေးဖြင့်၊ မက္ခိတာ–လိမ်းကျံအပ်သည်၊ (လူးနေသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ တော–သည်၊ အယံ သံဃာဋ္ဌိ–ကို၊ ကိံ–အဘယ်ကို၊ ကတ္တာ–ပြုအပ်သနည်း?၊ ဟေ၊ ပါဏာတိပါတော–ပါဏာတိပါတ၌၊ သမာဒါပေသိ

ကိ–ဆောက်တည်စေသလော၊ ပေ၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ အနေက ပရိယာယေန–ဖြင့်၊ ပါဏာတိပါတာ–ကို၊ ဂရဟိတော နန–ကဲ့ရဲ့တော်မှုအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ပါဏာတိပါတာ–မှ၊ ဝေရမဏိ–ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို၊ ပသတ္ထာ နန–ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ ဂေါစမ္ဘံ–နွားသားရေကို၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ––တစ်စုံတစ်ခုသော၊ စမ္ဘံ စ–သားရေကိုလည်း၊ နဲ ဓာရေတဗ္ဗံ–ထိုက်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၆–ဂိဟိဝိကတာနုညာတာဒိ

၂၅၆။ မနုဿာနံ–တို့၏၊ ဝါ–တို့သည်၊ မဇ္ဈမ္ပိ–သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကေအင်း၊ ပိဋ္ဌမ္ပိ၊ စမ္ဘောနဒ္ဓါနိ–သားရေဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သည်၊ စမ္ဘဝိနဒ္ဓါနိ–သားရေဖြင့် အထုးတလည် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ၊ပေ၊ နာဘိနိသီဒန္တိ–ဖြ၍ မထိုင်ကြကုန်၊ (မ့ိ၍ မထိုင်ကြကုန်) ၊ပေ၊ ဂိဟိဝိကတံ–လူတို့ အထုးတလည်ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအင်ပျဉ်ကို၊ အဘိနိသီတုံ–ဖြ၍ထိုင်ခြင်းငှာ၊ အနုဓာနာမိ၊ အဘိနိပ္ပဒ္ဓိတုံ–ဖြ၍အိပ်ခြင်းငှာ၊ နတ္တေဝ အနုဓာနာမိ–ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ဂိဟိဝိကတန္တိ ဂိဟိဟိ+ကတံ ပညတ္တံ=ဂိဟိသန္ဓကန္တိ အတ္ထော၊ သေနသနက္ခန္ဓက၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ ဝိဟာရာ–တို့ကို၊ စမ္ဘဝဒ္ဒေဟိ–သားရေကြီးတို့ဖြင့်၊ သြဂုမ္ဗိယန္တိ–ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်၏၊ (အဝ+ဂုဗိ–ဓာတ်=ဗန္ဓနအနက်ဟော၊ နံရံတုတ်တန်း စသည်တို့၌ ဖွဲ့ချည်၍ တန်းလုပ်ထားကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဗန္ဓနမတ္တံ–ဖွဲ့ချည်အပ်သောကြိုးမျှကို၊ အဘိနိသီတုံ–မ့ိ၍ထိုင်ခြင်းငှာ၊ (မ့ိစရာပျဉ်ကဲ့သို့ သဘောထား၍ မ့ိထိုင်ခြင်းငှာ) ၊ပေ။

သဉ္ဇပါဟနာ–ဖိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဖိနပ် စီးကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဂါမံ၊ ပဝိသန္တိ–ဝင်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ သဉ္ဇပါဟနေန–ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂါမော–သို့၊ နဲ ပဝိသိတဗ္ဗော–မဝင်ထိုက်၊ ပေ၊ ဥပါဟနေန–နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍၊ ဂါမံ၊ ပဝိသိတုံ၊ နဲ သက္ကောတိ–မစွမ်းနိုင်၊ ပေ၊ ဂိလာနေန–သော၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ သဉ္ဇပါဟနေန–ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၇-သောဏကုဋိကဏ္ဏဝတ္ထု

၂၅၇။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော-အရှင်မဟာကစ္စာနသည်၊ အဝန္တီ သု-အဝန္တီမည်သော ဧနဗုဒ်၌၊ ကုရရဃရေ-ကုရရမြို့၌၊ ဝါ-၏အနီးဖြစ်သော၊ ပပတကေ-ပပတကမည်သော၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (“ပပတကေ” နေရာ၌ ပဝတ္တေဟုလည်း ရွတ်ဆိုကြကြောင်းကို ဋီကာမိန့်၏၊) တေန သမယေန-၌၊ ကုဋိကဏ္ဏော-တစ်ကုဋေထိုက်တန်သော နှားတန်ဆာရှိသော၊ သောဏော-သောဏမည်သော၊ ဥပါသကော-ဥပါသကာသည်၊ (ရဟန်းသုံးပါး ကို ဆည်းကပ်တတ်သူသည်၊) အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနသ-၏၊ ဥပ ဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေး (ဒါယကာ)သည်၊ ဟောတိ၊ (ဤ ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။)

(ထိုနောက် သောဏဥပါသကာသည် အရှင်ကစ္စာနထံ သွား၍ လူ. ဘောင်၌ နေ၍ တရားကျင့်ဖို့ရန် မလွယ်ကူဟု စိတ်ဖြစ်မိကြောင်း, ရဟန်း ပြုပေးစေလိုပါကြောင်း လျှောက်သည်။)

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မဟာကစ္စာနောတိ၊ (အနက်လွယ်ပြီ၊) (ထိုအခါ အရှင်ကစ္စာနက) **“သောဏ၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်ထက်ဆုံး၊ ဧကသေယျ-အဖော်မပါ တစ်ပါးတည်းသာ အိပ်ရ နေရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤ)စကားဖြင့် ဣရိယာပုထ် လေးပါးလုံး၌ ကိုယ်အားဖြင့် အပေါင်းအဖော်တို့မှ ကင်းခြင်း ဟူသော ကာယဝိဝေကအကျင့်ကို ပြသည်။) ဧကဘတ္တ-တစ်ထပ်တည်း သော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်ထပ်တည်းသော ဆွမ်းကို စားရခြင်း လည်းကောင်း၊ (ဤ) စကားဖြင့် ဝိကာလဘောဇနေ ဝိရတိအကျင့်ကို ပြသည်၊ ဗြဟ္မစရိယ-မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း”၊ တစ်နည်း-ဗြဟ္မစရိယ-သီလ, သမာဓိ, ပညာ သိက္ခာသုံးရပ် အကျင့်မြတ် ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယကိုလည်းကောင်း၊ စရိတုံ-ဌာ၊ ဒုက္ခရ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (မလွယ်ကူ။)**

သောဏ၊ ဣယ်-တိုက်တွန်းပါ၏၊ တွံ-သည်၊ တတ္ထေव-ထို အိမ်၌ သာလျှင်၊ (တတ္ထေဝါတိ ဂေဟေယေဝ၊ ဋီကာ) အဂါရိကဘူတော-လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ သာသနံ-

အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ငါးပါးသီလ စသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကာလယုတ္တံ–စာတုဒ္ဒသီစသော ကာလနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝါ–ကာလ၌ သင့်လျော်သော၊ ဧက သေယျ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကဘတ္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယံ–ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝါ–သီလ, သမာဓိ, ဝိပဿနာ သုံးဖြာသော အကျင့်မြတ်ကို လည်းကောင်း၊ အနုယုဉ္ဇ–အားထုတ်ပါလော့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီး၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

အထ၊ ပေ၊ ဥပါသကသ–၏၊ ယော ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိသခ်ါရော–အကြင် ရှင်ရဟန်းအဖြစ်အကျိုးငှာ ပြုစီမံကြောင်း ကောင်းသောလုံ့လသည်၊ အဟောသိ–ပြီ၊ သော–ထို ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိသခ်ါရသည်၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ–ငြိမ်းအေးပြီ၊ (သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ မရင့်ကျက်ကုန်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း, သံဝေဂ၏ အလွန် မထက်မြက်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း ငြိမ်း၏ဟု ဋီကာ မိန့်၏၊ **အရှင်ကစ္စာန**က ဒုက္ခရဲ ခေါ သောဏ စသောစကားကို ပြောခြင်း မှာလည်း ရဟန်းပြုဖို့ရန် ဆန္ဒကို တားမြစ်လို၍ ပြောသည် မဟုတ်၊ **သောဏ** ဥပါသကာ၏ သံဝေဂဥဏ် မရင့်ကျက်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း, ကာမဂုဏ်တို့၏ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း ပဋိပတ်အကျင့်၌ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုစေလိုသောကြောင့် ပြောသည်၊ ဋီကာ။)

ဒုတိယဒ္မိ၊ ပေ၊ တတိယဒ္မိ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗာဝေသိ–ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီ၊ ၊ပေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပေထော–အဝန္တိဒက္ခိဏာပထတိုင်းသည်၊ (အဲ၌ မည်သော ဂဂ်ါဖြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်းသည်၊) အပ္ပဘိက္ခုကောဒ–နည်းသော ရဟန်း ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ–သုံးနှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန–လွန်ရာ အခါ၌၊ ကိဏ္ဍေန–ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကသိရေန–ပင်ပန်းသဖြင့်၊ (ကသိကအောက် ဖြင့်၊) (ကိဏ္ဍေနာတိ ဒုက္ခေန၊ ကသိရေနာတိ အာယာသေန၊ ဋီကာ၊) တတော တတော–ထိုထို အရပ်မှ၊ ဒသဝဂ္ဂ–ဆယ်ပါးအစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃံ၊ သန္နိပါတာ ပေတွာ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေသိ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၈–မဟာကစ္စာယနသုတ္တ၀ဏ္ဏနာ

အထ–၌၊ ဝယံဝုဋ္ဌသေ–သော၊ အာယသ္မတော သောဏသ–၏၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ၊) သော ဘဂ၀ါ–သည်၊ ဧဒိသော စ–ဤကဲ့သို့လည်း ရှုတော်မူအပ်ပါပေ၏၊ (ဤကဲ့သို့ ရှုပကာယသမ္ဘွတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏၊) ဧဒိသော စ–ပါပေ၏၊ (ဤကဲ့သို့ ဓမ္မကာယသမ္ဘွတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏၊) ဣတိ–သို့၊ မေ–သည်၊ သုတောယေ–ကြားအပ်သည်သာ၊ (ကြားရုံကြားဖူးသည်သာ၊) မယာ–သည်၊ သမ္ဘုခါ–၌၊ နံ စ ဒိဋ္ဌော–မဖူးမြင်အပ်ဘူး၊ မံ–ကို၊ ဥပစ္စာယေ–သည်၊ သစေ အနုဇာနေယ္ယု၊ (ဧ၀ သတိ၊) အဟံ–သည်၊ အရဟန္တံ–ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဘုဒ္ဓံ–မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော၊ တံ ဘဂ၀န္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ ဂစ္ဆေယ္ယုံ–သွားလိုဏ်၏။ ဣတိ (ဥ၌ပါဒိ၊) (ထိုနောက် မိမိအကြံဖြစ်ပုံကို လျှောက်၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ဖို့ရန် ခွင့်တောင်းလေသည်) ၊ပေ။

သောဏ၊ သာဓု သာဓု–သာဓု သာဓု၊ သောဏ...တို့ အရဟန္တံ၊ ပေ၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ ဂစ္ဆ–သွားလော၊ သော၊ တို့၊ ပါသာဒိကံ–စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတော်မူ တတ်သော၊ ပသာဒနီယံ–ကြည်ညိုသင့် ကြည်ညိုထိုက်ထသော၊ (ကြည်ညိုစဖွယ် တင့်တယ်တော်မူထသော၊) သန္တိန္ဒြိယံ–ငြိမ်သက်သောစက္ခုစသား ငါးပါးသောဣန္ဒြေ ရှိတော်မူထသော၊ သန္တ မာနသံ–ငြိမ်သက်သော မနိန္ဒြေ ရှိတော်မူထသော၊ ဥတ္တမဒမထသမထံ–မြတ်သော ဆုံးမကြောင်းလောကုတ္တရာပညာ, ငြိမ်သက်ကြောင်း လောကုတ္တရာသမာဓိသို့၊ အနုပ္ပတ္တံ–အစဉ်ရောက်တော်မူထသော၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို အဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဒန္တံ–ကိုယ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဂုတ္တံ–နှုတ်အားဖြင့် လုံခြုံတော်မူထသော၊ ယတိန္ဒြိယံ–စောင့်စည်းအပ်သော မနိန္ဒြေရှိတော်မူထသော၊ နာဂံ–မကောင်းမှု ရှိတော်မမူထသော၊ တံ ဘဂ၀န္တံ–ကို၊ ဒက္ခိဿသိ–ဖူးမြင်ရလိမ့်မည်၊ (“ဒန္တံ”စသော သုံးပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာဖွင့်အတိုင်း အကျဉ်းပေးထားပါသည်၊ အကျယ်ပေးပုံကို အောက်၌ ပြထားပြီ။)

ဦ့ိကာအတိုင်း အနက်အကျယ်။ ။ ဒန္ဓ–(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘိ ကိုယ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့်အတွက်) ဟတ္ထာပါ၁ ကုက္ကုစ္စနှင့် ဒဝစသည် အလိလိကင်းဝေ: ကိုယ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဂုတ္တာ–(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘိ နှတ်အကျင့် ရှိတော်မူသည် အတွက်) ကျိုးမဲ့ပျက်ချော်မ လျော်စကား: လွန်ရှောင်ရှား၍ နှုတ်အားဖြင့် လုံခြုံတော်မူထသော၊ ယတိန္ဒြိယ–(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘိ စိတ်အကျင့် ရှိတော်မူသည်အတွက်) တွေးမိရာတွေး ငေးမိငေးသည့် အသေး အဖွား စိတ်နေစိတ်ထား နှင့် စဉ်းစားသမျှ ဉာဏ်မပြုဘဲ ဥပေက္ခာပြု လျစ်လျူမနေ စောင့်စည်းအပ်သော မနိန္ဒြေရှိတော်မူထသော၊ (အဗျာဝဇ္ဇ, အပ္ပဋိသခါ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ခန္ဓဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ ပမာဏအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။)

သောဏ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တွဲ၊ မမ–ငါ၏၊ ဝစနေန–စကား ဖြင့်၊ **တစ်နည်း**–မမ ဝစနေန–ငါ့အလျှောက်ဖြင့်၊ ဘဂဝတောာ–၏၊ ပါဒေ–ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ–ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဒ–ရှိခိုးလေလော့၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ရှိခိုးရမည်နည်း?ါ) ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ မေ–၏၊ ဥပဇ္ဈာယော–သော၊ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော–သည်၊ ဘဂဝတောာ ပေ၊ ဝန္ဒတိ–ရှိခိုး လိုက်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ (ဝန္ဒ–လော့၊) ဧဝဉ္စ–ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ–လျှောက်လေဦးလော့၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ လျှောက်ရမည်နည်း?ါ) ဘန္တေ–ရား၊ အဝန္တီ ဒက္ခိဏာထော–သည်၊ အပ္ပသိဒ်ကျကော–ပါ၏၊ မေ–၏၊ (ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိဝသ်တော–ရှင်ဖြစ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ–စ၍)၊ (အဋ္ဌကထာ၌ပြအပ်သော ပါဠိသေသ)၊ တိဏ္ဏံ၊ ဝဿာနံ အစ္စယေန၊ ပေ၊ (အဟံ) ဥပသမ္ပဒံ၊ အလတ္ထ–ရပါပြီ၊ ဘဂဝါ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ–၌၊ အပ္ပတရေန–(ဆယ်ပါးအောက်) သာ၍နည်းသော၊ ဂဏေန–ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒံ–ကို၊ အပ္ပေ နာမ အနုဇာနေယျ–အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူပါမူ ကောင်းရာပါ၏။

ဘန္တေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ–၌၊ ဘူမိ–မြေသည်၊ ကဏ္ဏုဇ္ဇရာ–အထက်၌တက်သော မည်းနက်သော မြေညက်ရှိပါ၏၊ ခရာ–ကြမ်းထမ်းပါ၏၊ ဂေါကဏ္ဏကဟတာ–နွားခြေရာခွက် ဆူးတိုဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ–၌၊ ဂုဏာဂုံဏူပါဟန်–အထပ်အထပ် အလွှာလွှာရှိသော ဖိနပ်ကို၊ အပ္ပေ နာမ အနုဇာနေယျ–စွါ၊ ပေ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ နဟာန ဂရုကာ–ရေချိုးခြင်း၌ အလေးအမြတ်ပြုကြပါကုန်၏၊ ဥဒ္ဒကသုဒ္ဓိကာ–

ရေချိုးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏၊ ပေ၊ ဓုဝနှာနံ–အမြဲရေချိုးခြင်းကို၊ အပ္ပေဝ နာမ အနုဇာနေယျ။

ဘန္တေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ–၌၊ စမ္မာနိ–သားရေဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္ထာရဏာနိ–အခင်းတို့သည်၊ ဧဌကစမ္မံ–သိုးရေသည်လည်းကောင်း၊ အဇစမ္မံ–ဆိတ်ရေသည်လည်းကောင်း၊ မိဂစမ္မံ–သားကောင်မျိုးတို့၏ အရေသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–သမင် မျိုးတို့၏ အရေသည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ–ရှိပါကုန်၏။) (မိဂစမ္မနှင့်စပ်၍ သမင်မျိုးတို့ကို အဋ္ဌကထာဝယ် နောက်နား၌ ဖွင့်လတ္တံ့၊) ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ မဏ္ဍိမေသု–မဏ္ဍိမဖြစ်ကုန်သော၊ (အိန္ဒိယနိင်ငံ၏ အလယ်ဖြစ်ကုန်သော၊) ဧနေပဒေသု–တို့၌၊ ဧရဂူ–ပြိန်းမြက်သည်လည်းကောင်း၊ မောရဂူ–မြာမြက်သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈာရဏ–သင်မြက်သည်လည်းကောင်း၊ ဇန္ဒု–ပိတ်မြက်သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ သေယျထာပိ–ကုန်သကဲ့သို့၊) ဘန္တေ၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ ပေ၊ မိဂစမ္မံ အပ္ပေဝ နာမ အနုဇာနေယျ။

ဘန္တေ၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ နိသီမဂတာနံ–ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်၌ ရောက်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ စီဝရံ၊ ဒေန္တိ–လှူကြပါကုန်၏။ (ကိ–အဘယ်သို့လျှောက်၍ လှူကြပါကုန်သနည်း?၊) ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ–ဤ မည်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒေမ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ (ဒေန္တိ၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့ကို၊ အာဂန္တာ–ပြန်လာ၍၊ (ပြန်လာ လသော်၊) အာရောစေန္တိ–ပြောကြကုန်၏။ (ကျောင်း၌ ကျန်ရစ်ကြသော ရဟန်းများက ပြောပြကြကုန်၏။ ကိ–အဘယ်သို့ ပြောကုန်သနည်း?၊) အာဝုသော၊ တေ–အရှင်အား၊ ဣတ္ထန္နာမေဟိ မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ စီဝရံ–ကို၊ ဒိန္နံ–လှူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ (အာရောစေန္တိ၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (နိသီမမှ ပြန်လာကြသော ထို ရဟန်းတို့သည်၊) ကုက္ကုစ္စာယန္တာ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နု သာဒိယန္တိ–မသာယာကြပါကုန်။ (ကိ–အဘယ်သို့ကြ၍ မသာယာ ကြပါကုန်သနည်း?၊) နော–တို့၏၊ ဝါ–မှာ၊ နိဿဂ္ဂိယ–နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သည်၊ မာ အဟောသိ–မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ–၍၊ (နု သာဒိယန္တိ၊) ဘဂဝါ၊ စီဝရေ–၌၊ ပရိယာယံ–(အာပတ်မသင့်အောင် ရှောင်လွှဲကြောင်း)နည်းကို၊ အပ္ပေဝနာမ အာစိက္ခေယျ–အကယ်၍ မိန့်တော်မူပါမူ ကောင်းရာပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ဝဒေဟိ၊) ဣတိ–သို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

(**အရှင်သောဏ** သာဝတ္ထိမြို့, ဘုရားရှင်ထံရောက်၍ ဝပ်ချပြီးနောက် ထိုင်နေသောအခါ) **"အာနန္ဒ၊ အာဂန္ဓုကသေ–အာဂန္ဓုကဖြစ်သော၊ ဣမသေ ဘိက္ခုနော–၏(အတွက်)၊ သေနာသနံ၊ ပညပေဟိ–ခင်းပေးလိုက်လော့"**။ ဣတိ–ပြီ၊ (ထိုအခါ **အရှင်အာနန္ဒာ**က)၊ ယသေ–ကြင် ရဟန်းအတွက်၊ မံ–ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဣမသေ အာနန္ဒ၊ ပေ၊ ပညပေဟီ တိ–ဟူ၍၊ အာဏာပေတိ–စေခိုင်းတော်မူ၏၊ ဘဂဝါ၊ တေန ဘိက္ခုနာ–နှင့်၊ သမ္မိ–အတူ၊ ဧက ဝိဟာရေ–တစ်ခုတည်းသော (ဂန္ဓကုဋ္ဌိ)ကျောင်းတော်၌၊ ဝတ္ထု–သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းငှာ၊ ဣဒ္ဓတိ–အလိုတော်ရှိ၏၊ ဘဂဝါ၊ အာယသ္မတာ သောဏေန၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓတိ၊ ဣဒ္ဓတိ–ဤသို့ သိ၍၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝိဟာရတိ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ အာယသ္မတော သောဏသ–၏(အတွက်)၊ သေနာသနံ၊ ပညပေသိ–ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရား ၏ ဂန္ဓကုဋ္ဌိကျောင်းတော်၌ **အရှင်သောဏ**အတွက် ညောင်စောင်း (ခုတင်) ခင်းပေးဖို့ရန်, မလျော်သောကြောင့် ဘုံလျှို, (သို့မဟုတ်) ဖျာ (သင်ဖြူး) ခင်းပေးကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်။)

၂၅၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဗဟုဒေဝ–များစွာသောလျှင် ဖြစ်သော၊ ရတ္တိံ–ပတ်လုံး၊ အဗ္ဘောကာသေ–၌၊ ဝိတိနာမေတွာ–လွန်စေတော်မူ၍၊ ဝိဟာရံ၊ ပါဝိသိ–ဝင်တော်မူပြီ၊ အာယသ္မာပိ သောဏော၊ ပေ၊ ပါဝိသိ–ဝင်ပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တံ သောဏံ–ကို၊ အဗ္ဗေသိ–တိုက်တွန်းတော်မူပြီ၊ (ကိ၊) ဘိက္ခု၊ ဓမ္မော–သည်၊ (ပဋိဘာတဗ္ဗံ စပ်)၊ ဝါ–ကို၊ ဘာသိတုံ–ရွတ်ပြခြင်းငှာ၊ (ဟော ခြင်းငှာ)တ–သင်၏၊ ပဋိဘာတု–ဉာဏ်အားထင်စေလော့၊ ဣတိ (အဗ္ဗေသိ)၊ ပေ၊ သဗ္ဗာနေ၀–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကာနိ–သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကဝဂ်တို့ကို၊ သရေန–အသံဖြင့်၊ အဘာသိ–ရွတ်ဆိုပြီ၊ (ပါဠိယဉ် အဋ္ဌက ဝဂ္ဂိကာနိတိ သုတ္တနိပါတော အဋ္ဌကဝဂ္ဂဘူတာနိ သောဌေသသုတ္တာနိ၊ ဝိမတိ) အာယသ္မတော သောဏသ–၏၊ သရဘာညပရိယောသာနေ–အသံဖြင့် ရွတ်ဆို ခြင်း၏ အဆုံး၌၊ အဗ္ဘာနုမောဒိ–လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ၊ (ဝမ်းမြောက် နှမော် သာဓုခေါ်တော်မူပြီ ဟူလို။)

ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ သာဓု သာဓု–သာဓု သာဓု၊ ဘိက္ခု၊ တေ–သည်၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကာနိ–တို့ကို၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ၊ (ဆရာ့အထံ၌) ကောင်းစွာ သင်ယူ အပ်ကုန်ပြီ၊ သုမနသိကတာနိ–(သင်ယူအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း) ကောင်းစွာ စိတ်၌

ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ (နေလုံးသွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊) (ပုဒ်များမလွဲအောင် စိတ်ထဲ၌ သွင်းထားအပ်သည် ဟူလို၊) သုပဓာရိတာနိ–ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ (ပါဠိ၌ အနက် မပျက်ရအောင် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်သည် ဟူလို၊) ဣလျာဏိ ယာ–ကောင်းသော၊ (သိထိလ, ဓနိတစသော ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ အဖြတ်အတောက် အသံမှန်ကန်စွာ ရွတ်ဆိုနိုင်သော၊) ဝိသဒ္ဒာယ–သလိပ် သည်းခြေစသော အပြစ်တို့သည် စွန့်လွတ်အပ်သော၊ အနေလဂ္ဂေါ–လျှောကျသော တံထွေးမရှိသော၊ (သွားရည်မယိုသော၊) အတ္ထသ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိညာပနိယာ–သိစေအပ်, သိစေနိုင်သော၊ ဝါစာယဝိ–စကားလုံးနှင့်လည်း၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံပါပေ၏၊ (ဤပုဒ်တို့ကို ပါစိတ် ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဋီကာအတိုင်း ပေးထားပါသည်၊ ဤ စမ္ဘက္ခန္ဓကဋီကာ၌ကား "အနေလဂလာယ– တံထွေးဟူသော အပြစ်, ကျကျန်ရစ်သောအပြစ် မရှိသောပုဒ်ဗျည်း မရှိသော" ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။) ဘိက္ခူ၊ တွံ–သည်၊ ကတိဝေယော–အဘယ်မျှ လောက်သော ဝါရှိသည်၊ အသိ–နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ–သည်၊ ဧကေဝေယော–တစ်ဝါသာ ရှိပါ၏။ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဘိက္ခူ၊ ကယ–ကြောင့်၊ တွံ၊ ဧဝံ–သို့၊ စိရ–ကြာမြင့်စွာ၊ အကာသိ– ပြုသနည်း?။ ဣတိ–ပြီ၊ (အသက်နှင့်ဝါ မတန်သောကြောင့် ဤသို့ မေးတော် မူသည်၊ **အရှင်သောဏ**သည် မရ္ဏီမအရှယ်ရောက်မှ ရှင်ဖြစ်သတတိ၊) ဘန္တေ၊ မေ–သည်၊ ကာမေသု–ကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒီနဝေါ–အပြစ်ကို၊ စိရ–ကြာမြင့်စွာ က၊ ဒိဋ္ဌော–မြင်အပ်ပါပြီ၊ အပိ စ–သို့ပါသော်လည်း (ထိုသို့ မြင်ပါသော်လည်း၊) ဃရာဝါသာ–အိမ်ဟူသော အာဝါသတို့သည်၊ သမ္မာဓာ–ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်း ပါကုန်၏၊ ဗဟုကိစ္စာ–များသောကိစ္စ ရှိပါကုန်၏၊ ဗဟုကရဏီယာ–များသော ပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ဣမံ ဥဒါနံ–ကို၊ ဥဒါနေသိ–ပြီ၊ (ကို့) ဒိသွာ အာဒီနဝံ လောကေ၊ ပေ၊ ပါပေ နိ ရမတိသုစီတိ ဟူ၍ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။လောကေ–ကြွင်းမဲ့ဥသုံ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ လောကဌ်၌၊ အာဒီနဝံ–အနိစ္စ, ဒုက္ခ, ဝိပရိနာမဓမ္မဟူသော အပြစ်ကို၊ ဒိသွာ– ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်ခြင်းကြောင့်၊ နိရုပဓိ–ကာမုပဓိ စရှိလေးဖြာ ဥပဓိ

မရှိရာဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဥတ္တာ-မဂ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အရိယာ-ကိလေသာဝေးကွာ အရိယာသည်၊ ပါ၀ေ-အဏုမြူသဖွယ် သေးငယ်သော အကုသိုလ်၌ (သော်မှ လည်း၊) နှ ရမတိ-မမေ့မလျော့ မပျော်နိုင်ချေ၊ သုစိ-မြင့်မြတ်ဖြူစင် သူတော်စင်သည်၊ ပါ၀ေ၊ နှ ရမတိ-ချေ၊ (ဆန်းကြောင့် ရမတိဟု ဒီဃရှိနေ သည်၊ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ သောဏော-သည်၊ (အ၀ေါစ၌ စပ်၊) ဘဂ၀ါ-သည်၊ မံ-ကို၊ ပဋ္ဌသမ္ဘေဒတိ-၀မ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ယံ-အကြင် အကြောင်း အာရာကို၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ပရိဒဿိ-ညွှန်ပြပြီ၊ အယံ-ဤအခါ သည်၊ အသေ-ထိ အကြောင်းအာရာ၏၊ ကာလော-အခါတည်း၊ (လျှောက်ဖို့ရန် အခါတည်း၊) ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍၊ ပေ၊ အ၀ေါစ၊ (ကိ၊) ဘန္တေ၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သော၊ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ ပေ၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊ ဧ၀ဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝ၀ေတိ-လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ (ကိ) အ၀န္ဓိဒက္ခိဏာ ပထော၊ ပေ၊ စိ၀ရေ ပရိယဝယံ အပ္ပေ၀ နာမ အစိက္ခေယျ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ ဣတိ (အ၀ေါစ) ၊ပေ။

၂၁၉။ (ထိုအခါ ဘုရားရှင်က) ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပစ္ဆိန္နာမေသု-အလုံးစုံ မချီမဆေး၏ အစွန်အဖျားဌ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ပစ္ဆိန္နရာ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊) ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ဝိနယဓရပဘူမေန-ဝိနည်းခိုရ်ဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊ (ကမ္မ၀ါစာဆရာဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊) ဂဏေန-ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒံ အနုဇာနာမိ၊ တတြ-ထို ပစ္ဆိန္နာမေသု ဇနပဒေသုဟူသော စကား၊ရပ်၌၊ ဣမေ-ဤသည်တို့ကား၊ [ပစ္ဆိန္နာမ-(မချီမဆေး၏) အစွန်အဖျား ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနပဒါ-တို့တည်း၊ ပုရတ္ထိမာယ-အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒီသာယ-အရပ်၌၊ ဧဂ်လ် နာမ-ဧဂ်လမည်သော၊ နိဂမော-နိဂုံးသည်၊ (အတ္ထိ၊) တသ-ထို နိဂုံး၏၊ ပရေန-ပြင်ဘက်၌၊ မဟာသာလာ-အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့သည်၊ (သန္တိ၊) တတောဝ-ထို အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့မှ၊ ပရာ-အပြင်ဘက်တို့သည်၊ ပစ္ဆိန္နာမာ-ကုန်သော၊ ဇနပဒါ-တို့တည်း၊ သြရတော-ဤမှာဘက်၌၊ မဗ္ဗေ-အလယ်တည်း၊ (မချီမ ဆေသတည်း။)

ပုရတ္ထိမဒကွိဏ္ဏာယ–အရှေ့တောင်ဖြစ်သော၊ ဒီသာယ–၌၊ သလ္လဝတီ နာမ–သလ္လဝတီမည်သော၊ နဒီ (အတ္ထိ) တတော–ထို မြစ်မှ၊ ပေ၊ ဒကွိဏ္ဏာ ယ–တောင်ဘက်ဖြစ်သော၊ ဒီသာယ–၌၊ သေတကဏ္ဏိက နာမ–သေတ ကဏ္ဏိကမည်သော၊ နိဂမော (အတ္ထိ)၊ တတော–ထို နိဂုံးမှ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမာယ– အနောက်ဖြစ်သော၊ ဒီသာယ–၌၊ ထူဏ နာမ–ထူဏမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏ ဂါမော–ဗြာဟ္မဏရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ဥတ္တရာယ–မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒီသာယ–၌၊ ဥသိရဒ္ဓဇော နာမ–ဥသိရဒ္ဓဇမည်သော၊ ပဗ္ဗတော (အတ္ထိ) တတော–ထို ဥသိရဒ္ဓဇတောင်မှ၊ ပေ၊ ယာဝ–လောက၊ ဟတ္ထ–သို့၊ နဂ္ဃတိ– မရောက်သေး၊ တာဝ–ထို မရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ တံ–ထို သက်နုံးသည်၊ ဂဏ္ဍနုပဂံ–ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက်သည်၊ နု (ဟောတိ)၊ (တံ–ထို သက်နုံးကို၊) သာဒိတုံ–သာယာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကြွင်း သိက္ခာပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

ပဌမော–သော၊ စမ္မက္ခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၉–တသ္သုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။)

တသ္သ–ထို စမ္မက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ဥဒ္ဒါန်းကား–

အသီတိသဟဿသိသရော–ရှစ်သောင်းသော ရွာတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ မာဂဓော–သော၊ ရာဇာ စ–မင်း၊ သောဏော–သောဏ၊ သာဂတော–သည်၊ ဂဠ္ဃကူဋ္ဌသို့–၌၊ ဗဟုံ–စွာ၊ ဥတ္တရိ–ဥတ္တရိမနုဿမမ္မကို၊ ဒဿေသိ။

ပဒ္ဓနွာ-သောဏ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၊ အာရဒ္ဓ-လွန်စွာ အားထုတ်၍၊ ဘိဒ္ဓိ'သု-ခြေတို့ကွဲကုန်ပြီ၊ ဝိဏ်-စောင်းပမာ၊ ဧကပလာသိက်-ဖိနပ်။

နိလာ-အလုံးစုံ ညှိသောအဆင်းရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဝိတာစသည် လွယ်ပြီ။)

ဝဒ္ဓိကာ စ-ထို နီသောသဲကြိုး စသည်ရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိကွ်ပိ-ပယ်တော်မှုပြီ၊ ခလ္လကာ-ဖနောင့်ဖုံးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓပါလိ စ-ခြေသလုံးအထိဖုံးသော အဖုံးရှိသောဖိနပ်, ခြေဖမိုးအထိ အဖုံးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တူလတိတ္တာရမေဏ္ဍာ (မေဏ္ဍာ+အဇာ)-လဲရှိသောဖိနပ်, ခါ၏အတောင်နှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်, သိုး၏ဦးချို ဆိတ်၏ဦးချိုနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဋ္ဌိကွ်ပိ။)

ဝိစ္ဆိကာ-ကင်းပုစွန်၏ လက်မနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မောရစ်တြာ စ-ဥဒေါင်းမြီးဖြင့် ချုပ်အပ်သော ဖိနပ်, ဆန်းကြယ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သီဟဗျဂ္ဃ စ-ခြသေ့ရေ, ကျားရေတို့ဖြင့် အနားကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (**"ဒီပိကာ"** စသည်နည်းတူ ပေးပါ၊) ကာဠလုဝကပရိကွ်ဌာ-ရှဉ့်ရေ, ရှူးပုံရေတို့ဖြင့် အနားကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဋ္ဌိကွ်ပိ။)

ဖလိတ-ခြေကွဲသော ရဟန်း၊ ဥပါဟနာ-သဉ္ဇပါဟနစကၠမနဝတ္ထု၊ ခိလာ-ပါဒခိလာဗာဓ၊ အဓောတ-ခြေမဆေးဘဲ ညောင်စောင်းသို့တက်ခြင်း၊ ခါဏု-သစ်ငုတ်ကို နင်းမိခြင်း၊ ခဠုခဠု၊ ခဠုခဠုယန္တ္ဍ စက်မနဝတ္ထု၊ တာလ-ထန်းရွက် (ထန်းလက်) နေခြင်း၊ ဝေဠု၊ ပေ။

ကမ္မလာ၊ (လွယ်ပြီ၊) သောဝဏ္ဏာ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ပေ၊ တမ္ဗကာ-ကြေးနီခြေနင်းတို့။

ဂါဝိ-နွားမတို့၊ ယာန်-ယာဉ်၊ ဂိလာနော စ-ဟန်း၊ (ပုရိသာယုတ္တ သိဝိက၊ သက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) သယနာနိ-ဥစ္စာသယန, မဟာသယနတို့၊ မဟာစမ္မာ-တို့၊ ဂေါစမ္မေဟိ စ-တို့နှင့်တကွ၊ ပါပကော၊ ပါပဘိက္ခုဝတ္ထု။

ဂိဟိနံ–တို့၏ (ဥစ္စာဖြစ်သော သားရေ၊) စမ္မဝန္ဓေဟိ–တို့ဖြင့်၊ (သြဂူမ္ဗိ ယန္တိ၊) ပဝိသန္တိ–ဖိနပ်စီးလျက် ရှာသို့ဝင်ကုန်၏၊ ဂိလာယနော–ဟန်း၊ (ဂိလာနပုဒ်နှင့် ဂိလာယနပုဒ်သည် အနက်တူ၏။) မဟာကစ္စာယနော–ထေရ်၊ သောဏော–သောဏဥပါသကာ၊ သရေန အဋ္ဌဝဂ္ဂိကံ (အဘာသိ။)

ပဋ္ဌဟိ–ရဟန်းငါးပါးတို့ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝသိနာ–အမြဲရေချိုးခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္စတ္ထရဏ–ကိုလည်းကောင်း၊ တာဝ–လောက်၊ နဂ္ဂနူပဂံ–ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်သော သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ အနုညာသိ၊ ပဋ္ဌ ဣမေ ဝရေ–ဤ ဆုတို့ကို၊ သောဏတ္ထေ ရသ–အား၊ နာယကော–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဒါသိ–ပေးတော်မူပြီ၊ ဣတိ၊ တသုဒ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမသ္မိံ ခဏ္ဍနေ–၌၊ ဝတ္ထူနိ–တို့သည်၊ တေသဋ္ဌိ–ခြောက်ဆယ့်သုံး ဝတ္ထုတည်း။

စမ္မက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪

၆–ဘေသဇ္ဇခန္ဓကာ

၁၆၀–ပဠူဘေသဇ္ဇကထာ

၂၆၀။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခူနံ ပဠု ဘေသဇ္ဇာနိ အနုဇာနာတာနိ ဟောန္တိ၊ အနိယမဝါကျ ထည့်သည်) ၊ပေ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (ယာဂု, ဘတ္တံတို့၌ စပ်၊) ဝါ–တို့သည်၊ (ဝိတာ, ဘုတ္တံတို့၌ စပ်၊) သာရဒိကေန–သရဒဥတု၌ဖြစ်သော၊ အာဗာဓေန–သည်းခြေနာသည်၊ ဖုဋ္ဌာနံ–တွေ့ထိနိုပ်စက်အပ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ ဝိတာ–သောက်အပ်သော၊ ယာဂုပိ–ယာဂုသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂန္ဓတိ–အထက်သို့တက်၏၊ (ထို့အန်၏၊) ဘုတ္တံ–စားအပ်သော၊ ဘတ္တမ္ပိ–ဆွမ်းသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂန္ဓတိ–(တော်သလင်းလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ နှစ်လကို **"သရဒဥတု"**ဟု ခေါ်၏၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တေန–ထို အနာကြောင့်၊ ကိသာ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ်၌ ၆၉–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုစ် ဗဟုဝုစ်မျှသာ ထူး၏။)

အာနန္ဒ၊ ကိံ နု–ကြောင့်၊ ဧတရဟိ ဘိက္ခူ၊ ကိသာ–ကြဲလို့ ဝိန်ချုံးကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ ယံ–အကြင်ဆေးသည်၊ ဘေသဇ္ဇော–ဆေးအစစ်သည်လည်းကောင်း၊ လောကသ–လူအပေါင်းသည်၊ ဘေသဇ္ဇသမ္ဘတ္တာ–ဆေးဟုသမုတ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ (အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်လည်းကောင်း၊) အသ–ရာ၏၊ အာဟာရတ္ထာ–အာဟာရကိစ္စကိုလည်း၊ ဖရေယ္ယ–ပြီးစေရာ၏၊ သြဠာရိကော–ကြမ်းတမ်းသော၊ အာဟာရော စ–သည်လည်း၊ နု ပညာယေယ္ယ–မထင်ရှားရာ၊ အဟ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ကိံ–အဘယ်မည်သော၊ (တံ) ဘေသဇ္ဇံ–(ထို) ဆေးမျိုးကို၊ အနုဇာနေယ္ယ၊ နုခေါ–နည်း၊ ဣဒါ (ဥဒပါဒိ၊) ၊ပေ။

ပဠု–ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ–ဤ ဆေးတို့သည်၊ (သန္တိ၊) သေယျထိဒံ–ထို ဆေးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ သပ္ပိ–ထောပတ်လည်းကောင်း၊ နဝနီတံ–ဆီဦးလည်းကောင်း၊ တေလံ–ဆီလည်းကောင်း၊ မဓု–ပျားရည်လည်းကောင်း၊ ဖာဏိတံ–တင်လဲလည်းကောင်းတည်း၊ (ဣမာနိ–တို့သည်၊)

ဘေသဇ္ဇာနိ စေဝ–ဆေးလည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ လောကသ–သည်၊ ဘေသဇ္ဇ သမ္မတာနိ စ–အပ်ကုန်၏၊ ပေ၊ ပဠူ–ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ ကာလေ–နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–အကပ်ခံ၍၊ ကာလေ–၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ယန္တ္ရုန အနုဇာနေယျ–ဖွ၊ ဣတိ (အဟောသိ) ၊ပေ။

၂၆၁။ တေသံ–တို့၏၊ ပါကတိကာနိ–ပင်ကိုယ်သဘော ရှိကုန်သော၊ (စားနေကျ ဖြစ်ကုန်သော၊) လူခါနိ–ကြမ်းကုန်သော၊ ယာနိပိ တာနိ ဘောဇနာနိ––အကြင် ဘောဇဉ်တို့သည်လည်း၊ (သန္တိ၊) တာနိပိ–ထို ဘောဇဉ်တို့သော် မှလည်း၊ နန္ဒာဒေဿိ–မနုစ်သက်စေနိုင်ကုန်၊ (နန္ဒာဒေဿိတိ ရုစိ နဒ္ဒါဒေဿိ ဋ္ဌိကာ၊) ဝါ–အစာမကြေကုန်၊ (နန ဇီရန္တိ၊ အဋ္ဌကထာ၊) သေနေဟိ တာနိ–ဖြစ်သော အဆီအစေးရှိသော ဘောဇဉ်တို့သည်၊ (အဆီအစေးများသဖြင့် စေးကပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည်၊) ပဂေဝ–ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ (နန္ဒာဒေဿိ၊) (သေနေဟိ တာနိ၏ ဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) တေ သာရဒိကေန၊ ၊ပေ၊ ဖုဋ္ဌာ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စေဝ–၍လည်းကောင်း၊ ဝါ–ခြင်းကြောင်းလည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ဘတ္တဿ ဒေကေန စ–ဤ ထမင်းကို မနုစ်သက်စေတတ်သော ဆေးကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ထမင်း မဆာစေတတ်သော ဆေးကြောင့်လည်းကောင်း၊) တဒုဘယေန–ထိုနှစ်ပါးစုံကြောင့်၊ ဘိယျောသော၊ ၊ပေ၊ ကိလာပေန္တိ ၊ ပေ၊ ကာလေပိ–နံနက်အခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝိကာလေပိ–နေလွဲအခါကလည်းကောင်း၊ ပေ။

၂၆၂။ ။ ဂိလာနာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (တို့မှာ၊) ဝသေဟိ–အဆီဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇေဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ပေ၊ ဝသာနိ၊ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ အဒ္ဓဝသံ–အောင်းဆီကိုလည်းကောင်း၊ မဒ္ဓာဝသံ–ငါးဆီကိုလည်းကောင်း၊ သုသုကာဝသံ–လင်းပိုင်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ (မိကျောင်းဆီကိုလည်းကောင်း၊) သူကရဝသံ–ဝက်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ ဂဒြဘဝသံ–မြည်းဆီကိုလည်းကောင်း၊ ကာလေ–၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–အကပ်ခံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍လည်းကောင်း၊) ကာလေ၊ နိပက္ကံ–ချက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍လည်းကောင်း၊) ကာလေ၊ သံသဋ္ဌံ–စစ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍လည်းကောင်း၊) (သံသဋ္ဌန္တိ ပရိသာဝိတံ၊ ဋီကာ၊) တေလပရိဘောဂေန–သတ္တာဟကာလိကဆီကို သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်တူသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ (သတ္တာဟကာလိကဆီကို

သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊) ပရိဘုဠိတုံ၊ ပေ၊ (**"ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ"** စသည်၌ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ (ယံ–အကြင် ဆီသည်၊ ဝါ–ကို၊) ဝိကာလေ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–သည်၊ ပေ၊ သဲသင်္ခ–သည်၊ စေ (ဟောတိ)–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ–ထိုဆီကို၊ (ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊) စေ ပရိဘုဉ္ဇေယျ–အုံ၊ (တသ–၏၊) တိဏ္ဏံ–သုံးချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋုနံ–တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၁–မူလာဒီဘောသဒ္ဓကထာ

၂၆၃။ မူလေဟိ–အမြစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ မူလာနိ၊ ဘောသဒ္ဓာနိ–တို့ကို၊ ဟလိဒ္ဒံ–နနွင်းကိုလည်းကောင်း၊ သိရိဝေရ–ချင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဆာမပါသော ချင်းသက်သက်တည်း၊) ဝစ–လင်းနေကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္တံ–ဆိတ်ဖူးကိုလည်းကောင်း၊ အတိဝိသံ–တိဝုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌကရောဟိဏိ–ကုလားဆောင်းမေးခါးကိုလည်းကောင်း၊ ဥသီရံ–ပန်းရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တက–နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါ ပန–သည်သာမကသော၊ အညာနိပိ–သရုပ်အရ ထုတ်ပြအပ်ပြီးသော ဆေးတို့မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မူလာနိ၊ ယာနိ ဘောသဒ္ဓာနိ–အကြင် ဆေးတို့သည်၊ အတ္ထိ–ရှိကုန်၏၊ (ယာနိ–အကြင် အမြစ်ဖြစ်သော ဆေးတို့သည်၊) ခါဒနီယေ–ခဲဖွယ်၏အရာ၌၊ ခါဒနီယတ္ထံ–ခဲဖွယ်၏ကိစ္စကို၊ နေဝ ဖရန္တိ–မပြိုးစေနိုင်ကုန်၊ ဘောဇနီယေ ဘောဇနီယတ္ထံ၊ နေ ဖရန္တိ–ကုန်၊ တာနိ–ထိုအမြစ်ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ–ခံယူ၍၊ (အကပ်ခံ၍၊) ယာဝဇီဝံ၊ ပရိဟာရိတုံ–ထက်ဝန်းကျင် ဆောင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) ပစ္စယေ–ဂေလည်းအကြောင်းသည်၊ သတိ–သော်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၊) ပစ္စယေ–သည်၊ အသတိ–မရှိလသော်၊ (မရှိဘဲ၊) ပရိဘုဉ္ဇန္တသ–သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ခဋသ၊ ၊ပေ၊ (နောက်နောက်ဆေးတို့၌ **"ယာနိ ဝါ ပနညာနိ"**စသော ဝါကျကို ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။)

မှုလေဟိ၊ ပိဌ္ဌေဟိ–ကြြိတ်အပ်ကုန်သော၊ (အမှုန့်, ဖြစ်ကုန်သော့၊) ဘေသဇ္ဇေဟိ၊ (ပိဌ္ဌေဟိဟိ ပိသိတေဟိ၊ ဋ္ဌိကာ) ၊ပေ၊ နိသဒံ–ကြြိတ်ရာ ကျောက်ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြြိတ်စရာ ကျောက်ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) နိသဒပေါတက်–ကြြိတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြြိတ့်ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း) ၊ပေ။

ကသာဝေဟိ–အဖန်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဖန်ရည်ဖြစ်ကုန်သော၊) ကသာဝေဟိ တိ တစာဒီနိ–(အခေါက်အစရှိသည်တို့ကို၊) ဥဒကေ တာပေတွာ ဂဟိတဦသရေဟိ၊ ဝိမတိ၊ (ဤသို့ ဖွင့်သော်လည်း ဖန်ရည်မှ မဟုတ်၊ အဖတ်လည်း အပ်သည်သာ) ၊ပေ၊ နိမ္မကသာဝံ–တမာအဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ (ကုဋ္ဌ–လက်ထုတ်၊ ပဋ္ဌော–ဗြူတား၊ ဖဂ္ဂဝ–ခွေးတောက်၊) နတ္တမာလကသာဝံ–သင်းဝင်အဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဏ္ဏေဟိ–အရွက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ နိမ္မပဏ္ဏံ–ရုံးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သုရသိမပဏ္ဏံ–ရုံးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဗ္ပါသိကပဏ္ဏံ–ဝါ,ရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖလေဟိ–အသီးဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဗိလင်္ဂံ–အိပ်မွေ့သီးကိုလည်းကောင်း၊ (ပိပ္ပလိ–ပိတ်ချင်းသီး၊ မရိစ–ငရုပ်သီး၊ ဟရီတက–ဖန်းခါးသီး၊ ဝိဘီတက–သစ်ဆိပ်သီး၊ အာမလက–သျှိသျှားသီး၊) ဂေါ ဌ္ဌဖလဲ–သမင်စာသီးကိုလည်းကောင်း၊ ပေ။

ဇတူဟိ–ချိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဟိဂုံ–ဟိဂိုအစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ရိန်းခိုအစစ်ကိုလည်းကောင်း၊) ဟိဂုံဇတု–ဟိန်းဂိုချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဟိန်းခိုအစေးကိုလည်းကောင်း၊) ဟိဂုံသိပါဋ္ဌိကံ–ဟိန်းခိုလွှာကိုလည်းကောင်း၊ တာဂ်–ချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တာဂပတ္တိ–ချိတ်နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တာဂပဏ္ဏိ–ချိတ်လွှာကိုလည်းကောင်း၊ သဇ္ဇုလသံ–ပွွ,လျက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ၊ လောဏောဟိ–ဆားဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သာမုဒ္ဒံ–သမုဒ္ဒရာ၌ဖြစ်သော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ ကာလလောဏံ–မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ (ယခုခေတ်၌ ဆားပုပ်ခဲဟု ခေါ်သည်၊) သိန္ဓဝံ–သိန္ဓုတောင်၌ ပေါ်သော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ (သိန္ဓောဆားကိုလည်းကောင်း၊) ဥဗ္ဘိဒ–မြေမှပေါက်သောဆားကိုလည်းကောင်း၊ (ဆစ်ပြာပေါက်သကဲ့သို့ မြေပေါ်၌ ပေါ်ထွက်နေသောဆားဟူ လို၊) ဗိလဲ–ချက်ဆားကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၂၆၄။ အာယသ္မာတော အာနန္ဒသ–၏၊ ဥပဇ္ဈာယသ, အာယသ္မာတော ဗေလဋ္ဌသီသသ–အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသ၏၊ ထူလ္လကဋ္ဌာဟာ–ဝတ္ထြီး အနာသည်၊ ဟောတိ၊ (ထူလ–ထူပြစ်နေသော+အာဋ္ဌ–ဝ+အာဟာ–အနာ၊) တသ–ထို ဝတ္ထြီးနာ၏၊ လသိကာယ–အစေးဖြင့်၊ စီဝရာနိကာယေ၊ လဂ္ဂန္တိ–ငြိကပ်ကုန်၏၊ တာနိ–တို့ကို၊ ဘိက္ခူ၊ ဥဒကေန–ဖြင့်၊ တေမေတွာ တောမေတွာ–စိုစေ၍ စိုစေ၍၊ (နှုံး၍ခြန်းပူး၍)၊ အပကမ္ဘိန္တိ–ခွာကြကုန်၏။ **("အပ=ဖရ်ခ်ုန်ုန်ုန

ရဟန်း မစားမသောက်၊ ဘီလူးသားရဲ စားသောက်သည်) ၊ပေ၊ အမနုဿိ ကာဟာ-ဘီလူသားရဲ ပူးဝင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာရှိရာအခါ၌၊ ၊ပေ။

၁၆၂။ စက္ခုရောဂါဗာဓော-မျက်စိ၌ဖြစ်သော ရောဂါအနာသည်၊ (မျက်စိရောဂါသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ-ထက်ဝန်းကျင်ဟူ၍၊ (ဖွေးရှိ၍၊) ဥစ္စာရမ္ပိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပဿာဝမ္ပိ-သို့လည်းကောင်း၊ နိက္ခာမေန္တိ-ထွက်စေကြရကုန်၏၊ (လိုက်ပို့ကြရကုန်၏၊) ၊ပေ၊ အဠွန်-မျက်စဉ်းကို၊ (သာမညက်၊) ကာဠဠွန်-မည်းနက်သော မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ သောတဠွန်-မြစ်ရေအယဉ်စသည်၌ဖြစ်သော မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂေရုက-ရွှေ့နီမျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဋီကာ၌ **"ရွှေအဆင်းရှိသော ဒုဋ္ဌာအဝါမျက်စဉ်း"**ဟု မိန့်၏၊) ကပလ္လ-မင်မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဆီမီးစသည်တို့မှ ယူအပ်သော မင်တည်း၊) အနုဓာနာမိ၊ ပေ၊ အဠွနုပဝိသနေဟိ-မျက်စဉ်းနှင့်တကွ ကြိတ်ထိုက်သော ဆေးတို့ဖြင့်၊ အဠွနေန သဒ္ဓိ-ဧကတော ပိသိတာမဗ္ဗေဟိ၊ အဠ္ဌကထာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"မျက်စဉ်းကြိတ်စရာ အမှုန့်တို့ဖြင့်"**ဟု ပေး၏၊ သာရတ္ထအလိုဟု မှတ်ပါ၊) ၊ပေ၊ စန္ဒန်-စန္ဒကူးကိုလည်းကောင်း၊ တဂရ-တောင်ဧလပ်လိုလည်းကောင်း၊ ကာဠာနုသာရိယံ-အကျော်ကိုလည်းကောင် ၊ တာလိသံ-ကရမက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ-နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ။

ပိဋ္ဌာနိ-ကြိတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ အဠ္ဌနာနိ-မျက်စဉ်းဆေးမှုန့်တို့ကို၊ စရကေသုပိ-အိုးငယ်တို့၌လည်းကောင်း၊ သရာဝကေသုပိ-ခွက်ငယ်တို့၌လည်းကောင်း၊ နိက္ခိပန္တိ-ထားကြကုန်၏၊ တိဏစုဏ္ဏေဟိပိ-မျက်စဉ်းမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကေဟိပိ-မြေမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သြကိရိယန္တိ-ရောယှိန်းအပ်ကုန်၏၊ အဠ္ဌနိ-မျက်စဉ်းကျည်တောက်ကို၊ (မျက်စဉ်းထည့်စရာ ကျည်တောက်ကို) ၊ပေ၊ ဥစ္စာဝစာ-အမြတ်အယုတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော၊) အဠ္ဌနိယောဟိ-တို့ကို၊ သောဝဏ္ဏမယံ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရူပိယမယံ-ငွေဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ အဠ္ဌိမယံ-လူ၏အရိုးမှကြွင်းသော အရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဒန္တံ-ဆင်စွယ်စသော အစွယ်၊ ဝိသာဏ-ဦးချို၊ နဋ-ကျူ၊ ဝေဠု-ဝါး၊ ကဋ-

သစ်သား၊ ဇတု–ချိတ်၊ ဖလ–သစ်သီး၊ လောဟ–သံ ကြေး၊) သခ်ိန္နာဘိမယ်–ခရုသင်းချက်ဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ။

အဗ္ဗနိယော–တို့သည်၊ အပါရုတာ–မပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်၊ (အပိတ်မရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ အပိဓာနံ–အပိတ်ကို၊ ပေ၊ နိပတတိ–ကျွတ်ကျ၏၊ သုတ္တကေန–ချည်ငယ်ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတ္တာ–ဖွဲ့ချည်၍၊ အဗ္ဗနိယာ–၌၊ ဗန္ဓိတုံ–ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အဗ္ဗနီ–သည်၊ ဖလတိ–ကွဲ၏၊ သုတ္တကေန၊ သိဒ္ဓေတုံ–ချုပ်ထား(တုပ်ထား)ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အဂ်ုလိယာ–လက်ချောင်းဖြင့်၊ အဗ္ဗဒ္ဓိ–သုတ်လိမ်းကြကုန်၏၊ (မျက်ရေးကွင်းကြကုန်၏။) အဗ္ဗ, မဗ္ဗနေ ဟူသောဓာတိ၊ (မြန်မာလူမျိုးတို့က မျက်စဉ်းကို မျက်စိထဲ၌ အရည်လုပ်၍သာ ခတ်ကြသော်လည်း အိန္ဒိယလူမျိုးတို့ကား မျက်စိအေးအောင် မျက်စိ ပတ်ပတ်လည်၌ သုတ်လိမ်း၍လည်း ထားကြသည်။) အဂ္ဂိနိ–မျက်စိတို့သည်၊ ဒုက္ခာနိ–ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အဗ္ဗနိသလာကံ–မျက်စဉ်းတံကို၊ ပေ၊ အဗ္ဗနိသလာကာ–သည်၊ ဘူမိယံ–၌၊ ပတိတာ–ကျသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဖရုသာ–ကြမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ သလာကဒ္ဒာနိယံ–မျက်စဉ်းတံ၏ တည်ရာ အခေါင်းရှိသော တုတ်တံကို၊ (အိမ်ငယ်ကို၊) (မျက်စဉ်းတံထားစရာ တစ်မျိုးတည်း) ၊ပေ။

အဗ္ဗနိဓိ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဗ္ဗနိသလာကဓိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေန–ဖြင့်၊ ပရိဟရန္တိ–သွားလေရာရာ ဆောင်ကြကုန်၏၊ အဗ္ဗနိတ္ထာဝိကံ–မျက်စဉ်းကျည် ထည့်စရာအိတ်ငယ်ကို၊ ပေ၊ အံသဗဒ္ဓကော–ဖနုံး၌ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးသည်၊ (ပခုံးလွယ်သည်၊) နဿတိ၊ ပေ၊ အံသဗန္ဓကံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနသုတ္တကံ–ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ (မျက်စဉ်းကျည်အိတ်ငယ်နှင့် ပခုံးလွယ်ကြိုးကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို၊) မျက်စိကျည်အိတ်သည် ယခုခေတ် လွယ်အိတ်များကဲ့သို့ လွယ်စရာ မပါသောကြောင့် **"အံသဗန္ဓကကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်"**၊ ထို **"အံသဗန္ဓက"**ဟူသည် ယခုခေတ် လွယ်အိတ်တို့၌ ပါသော အဝတ်ပြားကဲ့သို့ လွယ်စရာ တစ်မျိုးတည်း၊ ထို လွယ်စရာ အဝတ်ပြားနှင့် မျက်စဉ်းကျည်အိတ်ကို ပူးတွဲ၍ ချုပ်ဖို့ရာ **"ဗန္ဓနသုတ္တ"**ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်) ၊ပေ။

၂၆၆။ အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆသ-အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ၏၊ သိသာဘိ တာပေါ-ဦးခေါင်း၏ ပူလောင်ကြောင်း ရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ (ရှေးနိဿယ ၌ **"ဦးရင်းအနာသည်"**ဟု ပေး၏၊) မုဒ္ဓနိ-ဦးထိပ်၌၊ တေလကံ-ဆီကို၊ ပေ၊ နိက္ခမနိယောမ-မအံ့အပ်၊ မအံ့နိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ နတ္ထုကမ္ဗံ-နှာနှပ်မှုကို၊ ပေ၊ နတ္ထုဋ္ဌ-နှာနှပ်ကြောင်းဆီသည်၊ ဂလတိ-လျှောကျ၏၊ နတ္ထုကရဏီ-နှာနှပ်မှုကို ပြုခြင်းငှာ နှာနှပ်တံကို၊ ပေ၊ နတ္ထုဋ္ဌ-နှာနှပ်ကြောင်းဆီကို၊ ဝိသမံ-မညီ မညွတ်၊ အာသိဋ္ဌန္တိ-သွန်းကြောင်းကြကုန်၏၊ ယမကနတ္ထုကရဏီ-အစုံ ဖြစ်သော နှာနှပ်တံကို၊ ပေ၊ ရူမံ-အနိုးကို၊ ပါတုံ-သောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တညေဝ ဝဋ္ဋိ-ထို အနိုးလိပ်ကိုပင်၊ (ထို ဆေးလိပ်ကိုပင်၊) အာလိမ္ဗေတွာ-မီးလိမ်းကျံ၍၊ (မီးညှိ၍၊) ဝိဝဋ္ဋိ-သောက်ကြကုန်၏၊ (**"ရူမဝဋ္ဋိ=ဆေးလိပ်"** ဟူရာ၌ ယခုခေတ် သောက်နေကြသော ဆေးလိပ်မျိုး မဟုတ်၊ ရောဂါနှင့် သင့်လျော်သောဆေးကို ဖက်စသည်ဖြင့် လိပ်၍ ထားအပ်သော **"ဆေးအလိပ်"** တည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ **"တညေဝ ဝဋ္ဋိ-ထို ဆေးလုံးကိုပင်"**ဟု ပေး၏၊) ကဏ္ဏော-လယ်ပင်းသည်၊ ဒဟတိ-လောင်၏၊ (ဒဟဓာတ်သည် သကမ္မက ဖြစ်သောကြောင့် ကဏ္ဏောသည် ဒဟတိ၏ ကတ္တား မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ထိုကြောင့် **"ကဏ္ဏော ဒယှတိ"**ဟု ဖြစ်စေ၊ **"ကဏ္ဏံ ဒဟတိ"**ဟု ဖြစ်စေ ရှိသင့်ပါသည်၊) ရူမနေတ္တ-အခိုးကို ဆောင်ယူကြောင်း ဆေးတံကို၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"အခိုး သောက်စရာ ပန်းတူကို"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ပါဏကာ-ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်၊ ပိဝဋ္ဋိ-ဝင်ကုန်၏၊ ပေ၊ ရူမနေတ္တထဝိကံ-ဆေးတံထည့်စရာအိတ်ကို၊ ပေ၊ ဇကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ (ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ဃဝသိယဋ္ဌ-ပွတ်တိုက်အပ်ကုန်၏၊ (ဆေးအလိပ်နှင့် ဆေးတံကို အတူထား သောကြောင့် ပွတ်တိုက်မိကြသည်၊) ယမကထဝိတံ-အစုံဖြစ်သော အိတ်ငယ် ကို၊ ပေ။

၂၆၇။ ဝါတာဗာဓော-လေကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်၊ (လေနာ သည်၊) ဟောတိ၊ ဝေဒနာ-ဆေးဆရာတို့သည်၊ တေလံ-ကို၊ ပစိတမ္ဗံ-ချက် ထိုက်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု၊ ပေ၊ ဗောလပါကံ-ဆီကိုချက်ခြင်းကို၊ (ချက်အပ်သော ဆီကို၊) (ဆီချည်သက်သက် ချက်အပ်သည် မဟုတ်၊ ဆေး ထည့်၍ ချက်အပ်သော ဆီတည်း)၊ ၊ပေ၊ တသ္မိံ တေလပါကေ-၌၊ မဒ္ဒံ-အရက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပက္ခိပိတမ္ဗံ-ထည့်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။ အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဈာန်–အလွန်ထည့်အပ်သော အရက်ရှိကုန်သော၊ (အရက်များများ ထည့်ထားအပ်ကုန်သော၊) တေလာနိ ပစန္တိ၊ တာနိ–တို့ကို၊ ပိဝိတ္တာ၊ မဇ္ဇန္တိ–မူးကြကုန်၏။ ၎ေ၊ နု ပါတဗ္ဗံ–မသောက်ထိုက်။ ၎ေ၊ ယသ္မိံ တေလပါကေ–၌၊ မဇ္ဇသေ–၏။ ဝဏ္ဏော–အဆင်းသည်၊ နု ပညယတိ–မထင်ရှား၊ ဂန္ဓော နု (ပညာယတိ၊) ရသော–အရသာသည်၊ နု (ပညာယတိ၊) ဇေ ရူပ–သော၊ မဇ္ဇဗဂ္ဂိတ္တံ–အရက်ထည့်အပ်သော၊ တေလံ ပါတုံ၊ ၎ေ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ဗဟုံ–သော၊ အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇံ၊ တေလံ–သည်၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ (ဘုရားရှင်က အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇကို မသောက်ရဟု ပညတ်တော်မမူခင်က ချက်ပြီးသား ရှိနေသည်ဟူလို)၊ ၎ေ၊ အဒ္ဒဿနံ–လိမ်းကျံကြောင်းဆီကို၊ ဝါ–ဆီဟုရ၍၊ အမိဌာတုံ–အဓိဌာန်ခြင်းငှာ၊ ၎ေ၊ (ရှေးက **"ခြေနယ်ဆီ"**ဟု ပေးကြ၏၊ ခြေကိုသာမက တစ်ကိုယ်လုံးကို သုတ်လိမ်းနိုင်ပါသည်။) တေလဘာဇနံ–ဆီထည့်စရာ ခွက်သည်၊ (ဆီ ဗူးသည်၊) နု ဝိဇ္ဇတိ–မရှိ၊ တိဏံ–သုံးမျိုးကုန်သော၊ တုမ္ဗာနိ–ဗူးတို့ကို၊ လောဟတုမ္ဗံ–သံ(ကြေး)ဗူးကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌတုမ္ဗံ–လည်းကောင်း၊ ဖလတုမ္ဗံ–လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၎ေ။

အင်ဝါတော–လက်ခြေအင်္ဂါတို့၌ လေသည်၊ (လေနာသည်၊) ဟောတိ၊ သေဒကမ္ဗံ–နှုန်းနဲပမ္ဗကို၊ ဝါ–ရွေးထုတ်မှုကို၊ ၎ေ၊ နက္ခမနိယော–မခံအပ်၊ မခံနိုင်သည်၊ (ရွေးမထွက်သဖြင့် ရောဂါတိုးသောကြောင့် မခံနိုင်သည်၊) ဟောတိ၊ သမ္ဘာရသေဒံ–အမျိုးမျိုးသော သစ်ရွက်အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ရွေးထုတ်မှုကို၊ ၎ေ၊ မဟာသေဒံ–ကြီးကျယ်သော ရွေးထုတ်မှုကို၊ (သမ္ဘာရသေဒ–ထက်ပင်ကြီးကျယ်သော ရွေးထုတ်မှုကို၊) (ဤ ရွေးထုတ်နည်းတို့ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ)၊ ၎ေ၊ ဘဂ်ါဒကံ–ချိုးအပ်သော သစ်ရွက်ရေကို၊ (ပွက်ပွက်ဆူသော ရေထဲဝယ် မယ်ဇလီရွက်စသော သစ်ရွက်တို့ကို ချိုး၍ထည့်ပြီးလျှင် ထို သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်၍လည်းကောင်း၊ ရေနွေးဖြင့် လောင်း၍လည်းကောင်း ရွေးထုတ်ခြင်းတည်း)၊ ၎ေ၊ ဥဒကကောဋ္ဌကံ–ရေချိုးအိမ်၌ ရွေးထုတ်မှုကို၊ (ဥဒကကောဋ္ဌကေ သေဒကမ္ဘကရဏံ၊ အဋ္ဌကထာ)၊ ၎ေ။

ပမ္ဘဝါတော–လက်ဆစ်ခြေဆစ် စသည်၌ လေသည်၊ (လေနာသည်၊) ၎ေ၊ လောဟိတံ–သွေးကို၊ မောစေတုံ–လွတ်စေခြင်းငှာ၊ (ထုတ်ခြင်းငှာ၊)

၊ပေ၊ လောဟိတဲ့ အောစေတွာ၊ ဝိသာဏေန–ဦးချိုဖြင့်၊ ဂါ၊ဟေတုံ–ယူစေခြင်းငှာ၊ (ယခုအခါ **"တွင်ရုတ်သည်"**ဟု ခေါ်ကြ၏)၊ ၊ပေ၊ ပါ၊ဒါ၊ ဖလိတာ–လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောဇ္ဇိ၊ ပါ၊ဒဿ္ဒနံ–ခြေကိုလိမ်းကြောင်းဆိုကို၊ (ခြေနယ်ဆိုကို)၊ ၊ပေ၊ နက္ခမ္မနိယော–မခံအပ်, မခံနိုင်သည်၊ (ရောဂါ မပျောက်ဘဲ တိုးလာသဖြင့် သည်းမခံနိုင်သည်)၊ ၊ပေ၊ ပဒ္ဓံ–ခြေ၏အစီးအပွားဖြစ်သော ဆေးကို၊ အဘိသံခ်ရိတုံ–ပြုစီမံခြင်းငှာ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ)၊ ၊ပေ။

အညတရသာ၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဂဏ္ဍာဗာဓော–အဖုဖြစ်သော အနာသည်၊ ဟောတိ၊ သတ္ထကမ္မံ–ဓားအမှုကို၊ (ဓားခွဲမှုကို)၊ ၊ပေ၊ ကသာ၊ဝေ၊ဒကေန–ဖန်ရည်ဖြင့်၊ ၊ပေ၊ တိလကက္ကေန–နှမ်းမှုန့်ဖြင့်၊ ၊ပေ၊ (ကက္ကသဒ္ဒါ အမှုန့်,အနက် ဟော၊) ကဗဠိကာယ–ထမင်းဆုတ်နှင့်တူသော မုန့်မှုန့်အဆုပ်ဖြင့်၊ (ဤမုန့်,မှုန့် အဆုပ်ကား အနာဝဠ္ဍထည့်ဖို့ရာ (အုံထားဖို့ရာတည်း)၊ ၊ပေ၊ ဝဏဗန္ဓနံ ဧကာ၊ဌေန–အနာကိုဖွဲ့,ချည်ကြောင်း (ကြပ်စီးကြောင်း) အဝတ်ဖြင့်၊ ၊ပေ၊ ဝဏော–သည်၊ ကဏ္ဏ၊ဝတိ–ယာ၊၏၊ သာသ၊ဝကုဋ္ဌေန–မှုန့်ညင်းမှုန့်ဖြင့်၊ ဖောသိတုံ–ဖြူးခြင်းငှာ၊ ၊ပေ၊ ဝဏော၊ ကိလိဒ္ဓိတ္တာ–စိုနေပြီ၊ (ကိလိ၊ဒတ်+ဒိ၊ဝါ၊ဒိ ယပစ္စည်း+အ,ဒ္ဓ,ဟတ္ထနီ (အာ) ဝိဘတ်ကို ဟ္ထ ပြု၊) ရူမ် ကာတုံ၊ (ရောက်သွားအောင် မီးခိုးဖြင့် မှုတ်ပေးခြင်းတည်း)၊ ၊ပေ။

ဝမုမ်သံ–တိုးပွားသော အသားသည်၊ (အသားပိုသည်၊) ဝုဋ္ဌာတိ–ပေါ်ထွက်နေ၏၊ လောဏသက္ခရိုကာယ–ဆားပွင့်မှုဖြစ်သော အရေဖြင့်၊ (ဆား၊င်ရေဖြင့်၊) ဆိန္ဒိတုံ–ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ ၊ပေ၊ (ဆား၊င်ရေဖြင့် အသားပိုကို တို့,၍တို့,၍ ပေးသောအခါ စား,၍ အသားကြွေကျသွားအောင် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"လောဏသက္ခရိုကာယ–သင်ရုန်းဖြင့်"**ဟု ပေး၏၊)ဝဏော၊ နံ ရုဟတိ–မဖြစ်၊ (အသား,နုမတက်၊) (ရုဟ=ဇနနေ၊ ဓာတ်နက်၊) ဝဏ တေလံ–အနာ၌သုတ်လိမ်းကြောင်းဆီကို၊ ၊ပေ၊ တေလံ၊ ဂလတိ–လျှောကျ၏၊ (စီးကျ၏၊) ဝိကာသိကံ–စီးကျလာသောဆီကို ပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ–သော၊ ဝဏပဋိကမ္မံ–အနာ၌ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော အမှုကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆ရ။ အညတရော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အဟိနာ–မြွေသည်၊ ဒဋ္ဌော–ကိုက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ စတ္တာရိ၊ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ–မဟာဝိကဋ္ဌ ဆေးတို့ကို၊ ဂူထံ–ကျင်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ မုတ္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာရိကံ–သစ်စိမ်းပြာကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိကံ–မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတုံ–ပေးခြင်းငှာ၊ (**"အဟိ"**ဟု ဆိုသော်လည်း အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါတို့ ကိုက်အပ်ရာဌာန်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်သာ)၊ ပေ၊ (မဟာဝိကဋ္ဌာနိ–တို့ကို၊) အပ္ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာနိ (နေ ခေါ)–အကပ်မခံအပ်ကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ (နေ ခေါ)–အကပ်ခံထိုက်ကုန်သလော၊ (အကပ်ခံရမလား, အကပ်မခံဘဲအပ်သလား ဟူလို၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြဲဖြစ်ပြီ၊ ကပ္ပိယကာရကေ–ကပ္ပိယကာရကသည်၊ (အပ်စပ်အောင် ပြုမည့်သူသည်၊) သတိ–သော်၊ ပဋိဂ္ဂဟာပေတုံ–တစ်ဖန်ယူစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (အကပ်ခံစေခြင်း, အကပ်ခိုင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) အသတိသာမံ ဂဟေတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ ပေ။

ဝိသံ–အဆိပ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဝိတံ–သောက်အပ်သည်၊ (သောက်မိသည်၊) ဟောတိ၊ ဂူထံ–ကို၊ ပါယေတုံ–သောက်စေခြင်းငှာ၊ (တိုက်ခြင်းငှာ)၊ ပေ၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ နေ ခေါ–အကပ်မခံအပ်လေသလော၊ ဥဒါဟု၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော (နေ ခေါ)–အကပ်ခံထိုက်လေသလော၊ (စာအုပ်တို့၌ **"အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ နေ ခေါ ဥဒါဟု ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော"**ဟု တွေ့ရ၏၊ ဂူထသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် ဖြစ်သောကြောင့် **"အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတောာ"**ဟု ဖြစ်စေ, နှစ်ပုဒ်လုံး **"အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ နေ ခေါ ဥဒါဟု ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ"**ဟု နပုလ္လိင်နှင့်ချည်း ဖြစ်စေ ရှိသင့်ပါသည်)၊ ပေ၊ ယံ–အကြင် ကျင်ကြီးကို၊ ကရောန္တော–ပြုစဉ်၊ (စွန့်စဉ်၊) ပဋိဂ္ဂဏှာတိ–ခံယူ၏၊ သေ့ဝ–ထို ခံယူခြင်းသည်ပင်၊ ပဋိဂ္ဂဟော–အကပ်ခံမှုကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီ၊ (ပြုအပ်ရာရောက်ပြီ၊) ပုနေ–တစ်ဖန်၊ နေ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော–ထိုက်၊ (အကပ်ခံဖွယ်မလို၊) (ကျင်ကြီးစွန့်နေစဉ် မြွေ, သို့မဟုတ် တည်ရာခွက်သို့ မရောက်သေးသော ကျင်ကြီးကို ကိုယ်အင်္ဂါမှ မလွတ်သေးသောကြောင့် အကပ်ခံဖွယ်မလို၊ လက်ဖြင့် ခံယူ၍ သုးစွဲနိုင်၏ ဟူလို။)

တစ်နည်း–သေ့ဝ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ကတော ပနေ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောဟု ပါ၌ ရှိသေး၏၊ ထိုအလို **"ယံ–ကို၊ ပေ၊ ဂဏှာတိ၊ သေ့ဝ–သည်ပင်၊ ပဋိဂ္ဂဟော–**

ခြင်းတည်း၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီးသော ကျင်ကြီးသည်၊ (စွန့်အပ်ပြီးသော ကျင်ကြီး၊) (သမာနော) ပန–သော်ကား၊ ပဋိဠ္ဌဟေတဗ္ဗော–တိုက်၏"ဟု ပေးပါ။ ကျင်ကြီး စွန့်အပ်ပြီး ဖြစ်လျှင်ကား မြေသို့, သို့မဟုတ် ခွက်သို့ ရောက်သွားလျှင် အကပ်ခံရမည်ဟူလို။)

၂၆၉။ ဃရဒိန္နကာဗာဓော–အိမ်ရှင်မပေးအပ်သော ဝိယဆေးကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ သီတာလောဠိ–ထွန်သွားခ၌ကပ်ငြိသော မြေဖြင့် မွေနှောက်ခြင်းရှိသော ရေကို၊ (ထွန်းသွားခ၌ကပ်သော မြေညက် ရေကို၊) ပါယေတုံ၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဒုဋ္ဌဂဟဏိကော–ပျက်သောဝမ်း ရှိသည်၊ (ပျက်သောအစာအိမ် ရှိသည်၊) ဟောတိ၊ (ဝမ်းလျှောမဟုတ်၊ ဓာတ်ချုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်၊) အာမိသခါရ–ထမင်းချောက် ပြာင နှံ့ရည်ကို၊ ပေ၊ ပဏ္ဏုရောဂါဗာဓော–အသားဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အနာရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ မုတ္တဟာရိကာဒိ–နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ် (စိမ်အပ်)သော သျှိသျှားသီးရေကို၊ ပေ၊ ဆဝိ ဒေါသာဗာဓော–အရေ၏အပြစ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်၊ ဟောတိ၊ ဂန္ဓလေပ–နံ့သာဖြင့် လိမ်းမှုကို၊ ပေ။

အဘိသန္ဓကာယော–များသော သလိပ်, သည်းခြေစသော အပြစ်ရှိသော ကိုယ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဝိရေစနံ–ဝမ်းလျှောဆေးကို၊ (ဝမ်းနှုတ်ဆေးကို၊) (ဝိရိစ္စတိ ဧတေနာတိ–ဝိရေစနံ=သလိပ်, သည်းခြေစသော အပြစ်တို့၏ ကင်းဆိတ်ကြောင်းဆေး) ၊ပေ၊ အစ္ဆကဋ္ဌိယာ–ကြည်သော ဆန်ဆေးရေဖြင့်၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"ရက်သန်းရေကြည်ဖြင့်"**ဟု ပေး၍ **"ရက်သန်းရည်ဟူသည်ကား ဆန်ဆေးရေဖြင့်တည်သော ပအုံးရေကြည်တည်း"**ဟုလည်း မှာထား၏) ၊ပေ။ အကဒ္ဒယူသေန–မပြုပြင်အပ်သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်၊ (အကဒ္ဒယူသေနာတိ အနာဘိသခံတေန မုဂ္ဂသူပေန၊ ဋီကာ၊ အဋ္ဌကထာအလို **"အကဒ္ဒယူသေန–မပြုပြင်အပ်သဖြင့် မည်ကျော်သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်"**ဟု ပေးပါ) ၊ပေ၊ ကဒ္ဒာကဒ္ဒေန–လှပ်ရှားမှုကို မပြုအပ်ဘဲ စစ်ယူမှုကိုပြုအပ်သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့် (ဋီကာအလိုတည်း၊ အဋ္ဌကထာအလိုကား **"စစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ညက်ညော သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်"**ဟု ပေးပါ) ၊ပေ၊ ပဋိစ္စာဒနီယေန–အသားရည်ဖြင့်၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၂-ဝိလိန္ဒေါဇဝတ္ထု

၂၇၀။ အာယသ္မာ ဝိလိန္ဒေါ-သည်၊ ရာဇဂဟော-၌၊ လေဏ-လိုဏ်ကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုခြင်းဇာအလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဒ္ဒာရ-တောင်ဝှမ်းကို၊ သောဓေပေတိ-စင်ကြယ်ပစေဟု စေခိုင်း၏။ (သုတ်သင်ရှင်လင်းခိုင်း၏။) ၊ပေ၊ ထေရော-သည်၊ ကိံ-အာဘယ်ကို၊ ကရာပေသိ-ပြုစေပါသနည်း?၊ ဣတိ (အဝေါ၏) ၊ပေ၊ အယျသ-အရှင်အား၊ အာရာမိကော-အရံ၌နေသူဖြင့်၊ (အရံစောင့်ဖြင့်၊) အတ္ထော-အလိုရှိပါသလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဿရိတ္တာ-မေ့၍၊ စိရေန-ကြာမြင့်မှ၊ သတိ'-ကို၊ ပဋိလဘိတ္တာ-ရ၍၊ အညတရ-တစ်ယောက်သော၊ သဗ္ဗတ္ထက-အလုံးစုံသောကိစ္စ၌ အလိုရှိထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောကိစ္စ၌ ပါဝင်နိုင်သော၊) မဟာမတ္တံ-အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ (ကိ'၊) ဘဏော-အမတ်ကြီး၊ မယာ-သည်၊ အယျသ-အရှင်ဝိလိန္ဒဝစ္ဆအား၊ ယော အာရာမိကော-ကို၊ ပဋိသုတော-ဝန်ခံအပ်ပြီ၊ သော အာရာမိကော-ကို၊ ဒိန္နော-လျှူအပ်ပြီလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဒေဝ-မင်းမြတ်၊ ပေ၊ နံ ဒိန္နော-မလျှူအပ်သေးပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။

ဘဏော၊ ဣတော-ဤနေ့မှ၊ တံ-ထို ဝန်ခံရာနေ့သည်၊ ကီဝစိရံ-အဘယ်မျှလောက်ကြာမြင့်သည်၊ ဟောတိ နုခေါ-ဖြစ်သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ၊ပေ၊ ရတ္တိယော-ညဉ့်တို့ကို၊ ဂဏေတွာ-ရေတွက်၍၊ ပေ၊ ဒေဝ၊ (ဣတော-မှ၊ တံ-သည်၊) ပဗ္ဗ ရတ္တိသတာနိ-ငါးရာသော ညဉ့်တို့ပါတည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗ အာရာမိကသတာနိ-တို့ကို၊ ပါဒါသိ-လျှူပြီ၊ ပါဒ္ဓိယေဣော-အသီးအခြားတစ်ခုသော၊ ဂါမော-သည်၊ နိဗိသိ-တည်ပြီ၊ အာရာမိကဂါမတောတိပိ-အာရာမိကရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ (အရံစောင့်တို့၏ ရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊) နံ-ထို ရွာကို၊ အာဟသု-ပြောကြကုန်၏၊ (ခေါ်ကြကုန်ပြီ၊) ဝိလိန္ဒဂါမကောတိပိ-ဝိလိန္ဒရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ ပေ။

၂၇၁။ ကုလူပကော-အိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော ဆရာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဥဿဝေါ-ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ-ရှိ၏၊ ဒါရကာ-တို့သည်၊ အလက််တာ-တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်၊ မာလာကတာ-ပြုအပ်သော ပန်းကုံးရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကီဠန္တိ-မြူးထူးပျော်ပါး ကစားကြကုန်၏၊

(ကဠ၌ အကို ဣပြု၍ **"မာလာကိတာ"**ဟုလည်း ပါ၌ရှိ၏၊ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဒိကဏ်ဘာသာဋ္ဌိကာ, စတုတ္ထအုပ်, ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ၊ သပဒါနံ–ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်နှင့်တကွ လှည့်လည်ခြင်း ရှိအောင်၊ ဝါ–အစဉ်အတိုင်း၊ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော၊ ပေ၊ တသာ အာရာမိကိနိယာ–ထို အရံစောင့်မိန်းမ၏၊ ဓီဟာ–သမီးသည်၊ အညေ၊ ပေ၊ မာလာကိတော–ကုန်သော၊ ဒါရကေ–တို့ကို၊ ပဿိတွာ–ဖြင်၍၊ ရောဒတိ–ငိုနေ၏၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂတာနံ–ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ အမှာကံ–တပည့်တော်တို့၏၊ မာလာ–ပန်းကုံးသည်၊ ကုတော–အဘယ်မှာ ရှိအုံ့နည်း?၊ အလက်ာရော–တန်ဆာသည်၊ ကုတော–နှည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

အညတရံ–တစ်ခုသော၊ တိဏကဋ္ဌာပကံ–မြက်အခွေကို၊ ဂဟေတွာ–၍၊ ၊ပေ၊ ဟန္ဒ–ရော့၊ ဣမံ တိဏကဋ္ဌာပကံ–ကို၊ တသာ ဒါရိကာယ–၏၊ သီသေ–ဦးခေါင်း၌၊ ပဋိမုဉ္စ–စွပ်လော့၊ (ထားလိုက်လော့၊) ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ သာ–ထို မြက်အခွေသည်၊ အဘိရူပါ–သော၊ ပေ၊ သုဝဏ္ဏမာလာ–ရွှေပန်းကုံးသည်၊ အဟောသိ၊ တာဒိသာ–ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သုဝဏ္ဏမာလာ–သည်၊ ရညောပိ–၏လည်း၊ အန္တေပုရေ–နန်းတော်တွင်း၌၊ နတ္ထိ၊ ပေ၊ တသ ဒုဂ္ဂတ သာ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ကုတော–အဘယ်မှာရှိအုံ့နည်း?၊ နိသ်သယ–သ်သယမဲ့၊ (မချွတ်ဧကန်၊) စောရိကာယ–ခိုးသူ၏အလုပ်ဖြင့်၊ (ခိုးမှုဖြင့်၊) အာဘတာ–ဆောင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဗန္ဓာပေသိ–ချုပ်နှောင်စေပြီ။

ဒုတိယမ္ပိ–နုစ်ရက်မြောက်နေ့၌လည်း၊ ပေ၊ ပဋိဝိသဏေ–အိမ်နီးချင်းတို့ကို၊ ပုစ္ဆိ၊ (ကိ'၊) ဣမံ အာရာမိကကုလံ–ဤ အရံစောင့်မျိုးသည်၊ ကဟံ–အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတံ–သွားသနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတေသာ၊ သုဝဏ္ဏမာလာယ–၏၊ ကာရဏာ–အကြောင်းကြောင့်၊ ရညာ–သည်၊ ဗန္ဓာပိတံ–ချုပ်နှောင်စေအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–လျှောက်ပြီ၊ ပါသာဒံ–ပြာသာဒ်ကို၊ သုဝဏ္ဏန္တိ–ရွှေဟူ၍၊ (ရွှေဖြစ်စေသတည်းဟူ၍)၊) အဓိမုတ္တိ–စွဲစွဲမြဲမြဲ နလုံးသွင်းပြီ၊ (အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊) သော–ထို ပြာသာဒ်သည်၊ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယော–အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သည်၊ (ရွှေအတိပြီးသည်၊) အဟောသိ၊ ပေ၊ တာဝ ဗဟု–ထိုမျှ လောက် များသော၊ ဣဒံ သုဝဏ္ဏ–သည်၊ ကုတော–အဘယ်မှ၊ လဒ္ဓံ–ရအပ်သနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ အညာတံ–သိအပ်ပါပြီ၊ (နားလည်ပါပြီ၊)

ဧသော–ဤ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏမယပြာသာဒ်သည်၊ အယျသေဝ–၏သာ၊ ဣန္ဒါနုဘာဝေါ–တန်းခိုးအာနုဘော်ပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်၍၊ ပေ၊ မုဠာပေသိ–လွှတ်စေပြီ။

မနုဿာ–တို့သည်၊ အယျေန ပိလိန္ဒဝစ္ဆေန–သည်၊ သရာဇိကာယ–မင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ–၌၊ ပေ၊ ဣန္ဒိပါဠိဟာရိယ–ကို၊ ဒဿိတံ ကိရ–ပြအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြား၍၊ အတ္တမနာ–မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဘိပ္ပသန္နာ–အလွန်ကြည်ညိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အာယသ္မတော ပိလိန္ဒဝစ္ဆသ–၏(အတွက်၊) ပဋ္ဌာသေဒ္ဓာန်–တို့ကို၊ အဘိဟရိ'သု–ရှေ့ရှုဆောင်ကုန်ပြီ၊ (ပို့ကုန်ပြီ)၊ပေ၊ ပကတိယာပိ–ပင်ကိုယ်အားဖြင့်လည်း၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇာနံ–တို့ကို၊ လာဘီ–ရခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ–ရအပ် ရအပ်တိုင်းသော ဆေးကို၊ ပရိသာယ–အား၊ ဝိသယေ္ဟသိ–စွန့်လျှူ၏၊ အသေ–၏၊ ပရိသာ စ–သည်ကား၊ ဗာဟုလ္လိကောဝ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးဌာ ကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ–ကို၊ ကောလမ္ဗေပိ–အိုးကြီးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဃဋေ့ပိ–အိုးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ ပဋ္ဌိသာမေတိ–သုံမိုးသိမ်းထား၏၊ ပရိသာဝနာနိပိ–ရေစစ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ထဝိကာယောပိ–အိတ်ငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ၊ ဝါတပါနေသု–လေသောက်ပြတင်းတို့၌၊ လဂ္ဂေတိ–ဆွဲချိတ်ထား၏။

တာနိ–ထို ဆေးတို့သည်၊ သြလိနဝိလိနာနိ–အောက်၌လည်း လျှောကျကုန်, ဘေးနှစ်ဖက်တို့၌လည်း လျှောကျကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) တိဋ္ဌန္တိ၊ ဥန္ဒုရေဟိပိ–ကြွက်တို့ဖြင့်လည်း၊ ဝိဟာရာ–တို့သည်၊ သြကိဏ္ဏဝိကိဏ္ဏာ–ရောပြွန်းအပ်ကုန်, အထူးသဖြင့် ရောပြွန်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အန္တော ကောဋ္ဌာဂါရိကာ–ကျောင်းတွင်း၌ စီမံအပ်သောကျီ (ဂိုဒေါင်) ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ ဧဝရူပါယ–သော၊ ဗာဟုလ္လာယ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးဌာ၊ စေတောသန္တိ နာမ–စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ် ကြရကုန်သနည်း?၊ (**"ယာနိ ဧေါ ပန"**သော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါတိမောက်, နိသယဂ္ဂိယ, ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း အနက်ပေးပါ၊) ပဋ္ဌမော–သော၊ ဘေသဇ္ဇာနုညာတဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၃-ဂုဏ္ဌာဒိအနုဇာနနာ

၂၇၂။ အထ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ ကခ်ါရေဝတောေ-အရှင်ကခ်ါရေဝတ သည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ဂုဏ္ဌကရဏ-တင်လဲပြုရာအရပ်သို့၊ (ထန်းလျက်, ကြဲသကာ ချက်ရာအရပ်သို့၊) (ဂုဏ္ဌကရဏ္ဌာ) ဂုဏ္ဌကရဏ္ဌာ၌ဘုန်း ဥစ္စာသာလန္ဓိ ဝုတ္တဲ့ ဟောတိ၊ ဋီကာ၊) သြက္ကမိတ္တာ-သက်ရောက်၍၊ ဂုဏ္ဌေ-တင်လဲ၌၊ ပိဋ္ဌမ္ပိ-မုန့်မှုန့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာရိကမ္ပိ-ပြာကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ခိပန္တေ-ထည့်နေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ ဂုဏ္ဌော-သည်၊ အကမ္ပိယော-သတ္တာဟကာလိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်၊ သာမိသော-မုန့်မှုန့်ဟူသော ယာဝကာလိက အာမိသနှင့် တကွဖြစ်၏၊ ဂုဏ္ဌော-သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နဝ ကပ္ပတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်၏၊ (ဟုတ္တာ) ဂုဏ္ဌံ၊ နဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ယေပိ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အသ-ထို အရှင်ကခ်ါရေဝတ၏ (စကားကို၊) သောတဗ္ဗံ-နားထောင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ မည္ဆန္ဒိ-မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ကိ မတ္ထာယ-အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ပက္ခိပန္ဒိ-ထည့်ကုန်သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ၊ ထဒ္ဒတ္ထာယ-ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှာ၊ (ပက္ခိပန္ဒိ၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သော စ-ထို မုန့်မှုန့်သည်လည်း၊ ဂုဏ္ဌောတွေဝ-တင်လဲဟူ၍သာ၊ သခ်ံ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ပေ။

ဝစ္ဆေ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်၌၊ မုဂ္ဂ-ပဲနောက်ကို၊ ဇာတံ-ပေါက်နေသည်ကို၊ ပေ၊ မဂ္ဂါ-တို့သည်၊ ပက္ခာ-ချက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ) ပိ၊ ဇာယန္ဒိ-ပေါက်ကုန်၏၊ ပေ၊ သစေပိ ဇာယန္ဒိ-အကယ်၍မူလည်း ပေါက်ကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ) ၊ပေ။

၂၇၃။ ဥဒရဝါတာဗာဓော-ဝမ်း၌ လေနာသည်၊ ပေ၊ လောဏသောဝီရက်-လောဏသောဝီရကဆေးရည်ကို၊ အပါယိ-သောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနသ-အား၊ ဥဒကသမ္ဘန္ဓံ-ရေနှင့် ရောစပ်အပ်သော လောဏသောဝီရကဆေးရည်ကို၊ ပါနပရိဘောဂေန-အဖျော်ကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပေ၊ (ဤ လောဏသောဝီရကဆေး ဖော်စပ်နည်းသည် တတိယပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ၌ ပါ၏။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၄–အန္ေတာဝုဒ္ဓာဒိပဋိကၠေပကထာ

၂၇၄။ (ေဝဠုဝေန ကလန္ဒကနိဝါပေတို့ကို ပုဒ်စဉ် **၁၈၄**–၌ အနက်ေပးခဲ့ပြီ။) ဘဂဝေတာ–၏။ ဥဒရဝါတာဗာဓာ ေဟာတိ။ ေပ၊ ပုဗ္ေဗပိ–ရှားပါးလည်း၊ ေပ၊ ေတကဠုလယာဂုယာ–နှမ်း, ဆန်, ပဲနှောက် သုံးပါးလှောက်၍ ပြုအပ်သော ယာဂုဖြင့်၊ ဖာသု–ချမ်းသာသည်၊ ေဟာတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ တိလပိ–နှမ်းကိုလည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလပိ–ဆန်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂပိ–ပဲနှောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတွာ–မိမိ၏အလိုရှိကြောင်းကို သိစေ၍၊ (တောင်း၍၊) အန္ေတာ–ကျောင်းတွင်း၌၊ (အကပ်ယကုဋ္ဌိ အတွင်း၌၊) ဝါသေတွာ–တည်နေစေ၍၊ (ထား၍၊) အန္ေတာ–၌၊ သာမံ၊ ပစိတွာ–ကြိုက်၍၊ ေပ၊ ဥပနာမေသိ–ဆက်တပ်ပြီ၊ ေပ၊ အယံ ယာဂု–ကို၊ ကုတော–မှ၊ (လဒ္ဓါ–ရအပ်သနည်း?) ၊ေပ၊ ယဒပိ (ယံ+အပိ)–အကြင် အာမိသကိုလည်း၊ အန္ေတာ–၌၊ ဝုဋ္ဌ–တည်စေအပ်ပြီ၊ တဒပိ (တံ+အပိ)–ထို အာမိသသည်လည်း၊ အကပ္ပိယံ–မအပ်၊ ယဒပိ အန္ေတာ၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်ပြီ၊ ၊ေပ၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ ပက္ကံ–အပ်ပြီ၊ တဒပိ အကပ္ပိယံ၊ ေပ။

အန္ေတာ–၌၊ ဝုဋ္ဌ–တည်နေစေအပ်သော၊ အန္ေတာ–၌၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်သော၊ သာမံ၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်သော အာမိသကို၊ နံ ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ဗံ၊ ေပ၊ (ယံ–အကြင် အာမိသသည်။) အန္ေတာ–၌၊ ဝုဋ္ဌ–အပ်သည်၊ ေပ၊ ပက္ကံ–အပ်သည်၊ ေစ (ေဟာတိ၊ ဝေ သတိ၊) တံ–ထို အာမိသကို၊ ေစ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ တိဏ္ဏံ–သုံးချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋာနံ–တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ေဟာတိ) ၊ေပ၊ အညေဟိ–ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူတို့သည်၊ (လူ, သာမဏေ စသူတို့သည်။) ပက္ကံ ေစ (ေဟာတိ) ၊ေပ၊ ဗဟိ–ကျောင်းပြင်ဘက်၌၊ (အကပ္ပိယကုဋ္ဌိ အပြင်ဘက်၌။) ၊ေပ၊ (အကပ္ပိယကုဋ္ဌိ၏ အမိုဟယ်သည် နှောက်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့။) ပုနပါေက–တစ်ဖန်ချက်ခြင်း၌၊ (ရွေးခြင်း၌) ၊ေပ၊ ပုန ပါကံ–ကို၊ ပစိတုံ–ဌာ၊ ေပ။

ဣဒဏဟံ–သည်၊ ဒုဗ္ဗိက္ခ–မပြည့်စုံသောထမင်း ရှိသည်၊ (ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသည်။) ဟောတိ၊ ေပ၊ တာနိ–ထို ဆန်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဘိက္ခူ။ ဗဟိ–၌၊ ဝါသေန္တိ–နေစေကြကုန်၏။ (ထားကြကုန်၏။) ဥက္ကပိဏ္ဍကာဝိ–

ကြောင်းသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း၊ ခါဒန္တီ၊ စောရာပိ၊ ဟရန္တိ–ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဒမကာ–စားကြွင်းစားတို့သည်၊ ပရိဝါရေန္တိ–ဝိုင်းအုံကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု။ အဝိသဋ္ဌာ–စွန့်လွှတ်အပ်သောစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (စိတ်မရှင်းကြ, စား၍ မဖြောင့်ကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ပရိဘုဥ္ဇန္တိ၊ ပေ၊ ကပ္ပိယကာရကာ, ဗဟုတရံ–များစွာသော အာမိသကို၊ ဟရန္တိ၊ ပေ။

၁၆၅–ဥဂ္ဂဟိတပဋိဂ္ဂဏာ

၂၇၅။ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ–ဌာ၊ ဂစ္ဆန္တာ–ကုန်လသော်၊ ပေ၊ နလဘိ'သု ပါရိပူရိ'၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၁–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဖလခါဒနီယ်–သစ်သီးခဲဖွယ်သည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ကိလန္တရူပါ–ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန–၌၊ ရာဇဂဟံ–သည်လည်းကောင်း၊ ဝေဠုဝန်–သော၊ ကလန္ဒနိဝါပေါ–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန–၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန–ရာဇဂြိုဟ်မြို့, ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်, မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ'သု၊ ပေ၊ ကစ္စိ၊ ပေ၊ အာဂတာ–ကုန်၏လော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ကုတော စ–အဘယ်အရပ်မှ လည်း၊ အာဂစ္ဆထ–လာခဲ့ကြသနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

ယတ္ထ–အုကြင်အရပ်၌၊ ဖလခါဒနီယ်–ကို၊ ပဿတိ–တွေ့မြင်၏၊ (တတ္ထ–၌၊) သာမံ၊ ဂဟေတွာ–ကောက်ယူ၍၊ ပရိဟရိတွာ–ယူဆောင်၍၊ ကပ္ပိယကာရကေ–တို့ကို၊ ပဿိတွာ–တွေ့၍၊ ဝါ–လသော်၊ ဘူမိယံ–မြေ၌၊ (တည်ရာအပြင်၌၊) နိက္ခိပိတွာ–ချ၍၊ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာ–တစ်ဖန် ယူစေ၍၊ (အကပ်ခိုင်း၍၊) ပရိဘုဥ္ဇိတုံ၊ ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတံ–(အကပ် မခံဘဲ) ကောက်ယူအပ်ပြီးသော စားဖွယ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ–တစ်ဖန် ယူခြင်းငှာ (အကပ် ခံခြင်းငှာ) ၊ပေ။

၂၇၆။ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ နဝ၀-အသစ်ဖြစ်သော၊ တိလာ စ-နှမ်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝ၀-သော၊ မဓုဠု-ပျားရည်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို မဟာခန္ဓက ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တသ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ (ဧ၀ံ၌ စပ်၊) ဘဂဝတောာ-၏၊ အစိရပက္ကန္တ သ-ဖဲသွားတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေး၏၊ (ဖဲသွားတော်မူပြီး၍ မကြာမြင့်သေး၏၊) ဧတံ အဟောသိ (ကိ) နဝေ၀ ပေ၊ ဒဿာမိ-လျှုတ်ခုံ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ယေသံ-အကြင် လျှုဖွယ်ပစ္စည်းတို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ မယာ-သည်၊ ဗုဒ္ဓပွဝမုခေါ-သော၊ ဘိက္ခာသံ(ဃော-ကို၊ နိမန္တိတော-ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊ တေ-ထို လျှုဖွယ်ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မယာ၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ပမုဒ္ဒာ-မေ့မေ့ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကောလမ္ဘေဟိ စ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဃမ္ဘေဟိ စ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရာမ-သို့၊ ယန္ဒူနေ ဟရာပေယျ-အကယ်၍ ဆောင်ယူစေရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဘိက္ခူ၊ ဒုဿ္ကေ-၌၊ အပွမတ္တကေဟိ-နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပစ္စည်းကိုလည်း၊ (ဂဟိတေ-ခံယူအပ်ပြီးသော၊) ပ၀ါရေန္တိ၊ (တော်ပြီဟု) ပယ်မြစ်ကုန်၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ကား **"အပွမတ္တကေဟိ-အနည်းငယ်ခံယူ၍ လည်း"**ဟု ပေး၏၊) ပဋိသခ်ါဝိ-ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်၍လည်း၊ ပဋိက္ခိပန္တိ-ပယ်မြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗော စ-အလုံးစုလည်း ဖြစ်သော၊ သံဃော-သည်၊ ပ၀ါရိတော-(တော်ပြီဟု) ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ (ပ၀ါရိတ် သင့်ပြီးသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ တတော-ထို ပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်မှ၊ နိဟဋ္ဌ-ဆောင်ယူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုတ္တာ၀ိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသော၊ ပ၀ါရိတေန-

---

အပွမတ္တကေဟိ စသည်။ ။ အပွမတ္တကေပိ ပ၀ါရေန္တိတိ အပွမတ္တကေပိ ပဟိတေ ပ၀ါရေန္တိ၊ **"ဗဟုမ္ပိ ဂဟိတေ အညေသံ နပ္ပဟောဂါတိတိ မညမာနာ အပွမတ္တံ ဂဟေတ္တာ ပ၀ါရေန္တိတိ အဓိပ္ပာယော၊ ပဋိသခ်ါဝိ ပဋိက္ခိပန္တိတိ ဒိ၀ါ ဘောဇနတ္တာယ ဘဝိဿတိ"**တိ သလ္လက္ခေတ္တာ၀ိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ သာရတ္ထာ။

အပွမတ္တကေပိ ပ၀ါရေန္တိတိ အပွမတ္တကေ ဒိနေ ဒါယကာနံ ပိဋ္ဌာတိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ ပဋိသခ်ါဝိတိ ဇတ္တုကေနပိ ယာပေတုံ သက္ကာ၊ **"အဝေသဿ အညေသံ ဟောတု"**တိ သလ္လက္ခေတ္တာ၀ိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ ဝိမတိ။

ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ အနတိရိတ္တ–အနတ္တရိတ်ဝိနည်းကဲလည်း မပြုအပ်, ဂိလာနဋ္ဌာ အပိုအလျှံလည်း မဟုတ်ဘဲ၊ ပရိဘုဇ္ဇိတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၆–ပဋ္ဌဂ္ဂဟိတာဒိအနုဇာနနာ

၂၇၇။ ဥပဇ္ဈာကကုလ်–အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုးသည်၊ သံဃသ၊ အတ္ထယ–ဌာ၊ ခါဒနီယ၊ ပါဟေသိ–ပို့စေပြီ၊ (ကိ'–အာဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း?၊) အယျသ၊ ဥပနန္ဒသ–အား၊ ဒသေတွာ–ပြ၍၊ သံဃသ–အား၊ ဒါတမ္ဗံ–လှူထိုက်၏၊ (လှူပါလေ၊) ဣတိ–ဤသို့ မှာ၍ ပို့စေပြီ၊ ၊ပေ၊ ပဝိဋ္ဌော–ဝင်ပြီးသည်၊ (ဝင်နေသည်) ၊ပေ၊ ယာဝ–လောက်၊ ဥပနန္ဒော၊ အာဂစ္ဆတိ–ပြန်လာ၏၊ (တာဝ–ထို ဥပနန္ဒ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်၊) ပဋ္ဌဂ္ဂဟေတွာ၊ နိက္ခိပထ–ထားကြကုန်လော၊ ဣတိ–ဗြီ၊ ပေ၊ ပုရေဘာတ္တံ–ဆွမ်း၏ ရှေ့အဖို့၌၊ (ဆွမ်းစားရာကာလ၏ ရှေ့အဖို့၌၊) ကုလာနိ–တို့သို့၊ (အမျိုးအိမ်တို့သို့၊) ပယိရပါသိတွာ–ကပ်ဝင်၍၊ ဒိဝါ–နေ့အခါ၌၊ (နေမြင့်မှ၊) အာဂစ္ဆတိ၊ ၊ပေ။

၂၇၈။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ–၏၊ ကာယဒုဿာဟာဇာဓော–ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူသောအနာသည်၊ (ကိုယ်ပူနာသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ပေ၊ ကေန–အဘယ်ဆေးဖြင့်၊ ဖာသု၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါသနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ အာဝုသော (ပုဗ္ဗေ၊) မေ–၏၊ (ကာယ ဒါဟာဇာဓော၊) ဘိသေယျ စ–ကြာစွယ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုဠာလိကာဟိ စ–ကြာရင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဖာသု၊ ဟောတိ၊) ဣတိ–ဤသို့ ၊ပေ၊ မဏ္ဍာ ကိနိယာ–မဏ္ဍာကိနိမည်သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ–ရေကန်၏၊ တီရေ–ကမ်း၌၊ ၊ပေ၊ အညတရော–တစ်စီးသော၊ နာဂေါ–ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ (နာဂေါတိ= ဟတ္ထိ၊ ဝဒိရဗုဒ္ဓိ) ၊ပေ၊ ဘန္တေ၊ အယျော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော–သည်၊ ဧတု–ကြွတော်မူပါ၊ အယျသ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသ–၏၊ (အာဂတံ–ကြွလာတော်မူခြင်းသည်၊) သွာဂတံ–ကောင်းသောလာခြင်းပါတည်း၊ ပေ၊ ကိ'–အာဘယ်ကို၊ ဒမ္မိ–လှူရုပါမည်နည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

သော နာဂေါ–သည်၊ အညတရံ နာဂံ အာဏာပေသိ၊ ပေ၊ ပေါက္ခရဏီ–သို့၊ ဩဂါဟေတွာ–သက်ဆင်း၍၊ သောဏ္ဍာယ–နာမောင်းဖြင့်၊ ဘိသဋ္ဌ–ကို လည်းကောင်း၊ မုဠာလိကဋ္ဌ–ကိုလည်းကောင်း၊ အမ္ဘာဟိတွာ–နုတ်၍၊ သုဝိဏ္ဍာ လိတံ–ကောင်းစွာခါအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဝိဏ္ဍာလေတွာ–ခါ၍၊ ဘက္ကိုက်–အထုပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့၍၊ ပေ၊ အဝသိဋ္ဌာ–ကြွင်းကျန်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဝနဋ္ဌ–တောဌ်တည်သော၊ ပေါက္ခရဋ္ဌ–ပဒုမ္မာကြာရံ၌တည် သော ခဲဖွယ်ကို၊ အဝိဒိ–အစေ့ မရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ–နုသောအစေ့ ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ နိမ္ဗတ္တဝိဒိ–ထုတ်အပ်သောအစေ့ ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အကတကပ္ပ–မပြုအပ်သော ကပ္ပိယမှုရှိသော၊ (ကပ္ပိယမှုကို မပြုအပ် သော၊) ဖလ–ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၇–သတ္တကမ္မပဋိကွေ့ပကထာ

၂၇၉။ ။ဘဂန္ဓလာဗာဓော–ဘဂန္ဓိလ်နာသည်၊ (ဂရင်ဂျိနာသည်၊) ဟောတိ၊ (ရှားနီသယဟ ၌ **"မြင်းသရိုက်နာ"**ဟု ပေး၏။) အာကာသဂေါတ္တော– အာကာသဂေါတ္တမည်သော၊ ဓေဒ္ဓေ–သည်၊ သတ္တကမ္မ–ဓားဖြင့် ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ (ဓားခွဲမှုကို၊) ကရောတိ၊ ပေ၊ ဘဝံဂေါတမော–သည်၊ အာဂစ္ဆတု– ကြွပါ၊ ဣမသ္မာ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဝစ္စမဂ္ဂ–ဝစ္စမဂ်ကို၊ ပဿတု–ကြည့်လေတော့ပါ၊ ဂေါဓမုခံ သေယျထာပိ–ဖွတ်၏ပါးစပ်ကဲ့သို့ပါဘုရား၊ ပေ၊ **"သော အယံ မောဃပုရိသော–သည်၊ မံ–ကို၊ ဥဗ္ဗေဇေတိ–ပြောင်လျှောင်၏"**၊ ဣတိ– ဤသို့ သိတော်မူ၍၊ တတောဝ–ထို အရပ်မှပင်၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ–ပြန်လှည့် တော်မူ၍၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ သမ္မာခေ–ကျည်းမြောင်းသော အရပ်၌၊ ဆဝိ–အရေသည်၊ သုခုမာ–သိမ်မွေ့, (နူးညံ့)၏၊ ဝဏ္ဏာ–အနှာကို၊ ဒူရောပယောဒ–ခဲယင်းသဖြင့် အသားနုတက်စေအပ်၏၊ (အသားနုတက်ခဲ၏၊) သတ္တံ–ကို၊ ဒုပ္ပရိဟာရိယံ– ခဲယင်းသဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၏၊ ပေ၊ ဝတ္ထိကမ္မံ–စည်ဖောင်းကို ဖိနှိပ်မှုကို၊ (ဆီစသော ဆေးရည်ပါသော စည်ဖောင်း၏ပြွန်တံကို ဖိနှိပ်မှုကို၊ ဤပုဒ်၏

အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"စည်းသောအမှု ကို"**ဟု ပေး၏၊ ကြပ်စီးမှုကို ဆိုလိုဟန်တူသည်) ၊ပေ၊ သမ္ဘာသော–၏၊ သာမန္တာ–အနီးဖြစ်သော၊ ဒွဂုံလာ–လက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌၊ သတ္ထကမ္ဗံ ဝါ၊ ပေ၊ နှ ကာရာပေတဗ္ဗံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၈–မနုဿမံသပဋိကွေ့ပကထာ

၂၈၀ သုဗ္ဓိယော–သုဗ္ဓိယမည်သော၊ ဥပါသကော စ–သည်လည်းကောင်း၊ သုဗ္ဓိယာ–မည်သော၊ ဥပါသိကာ စ–သည်လည်းကောင်း၊ ဥဘတော–နှစ်ယောက်လုံးအားဖြင့်၊ ပသန္နာ–သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဒါယကာ–ပစ္စည်းလေးပါးကို ပေးလှူတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ဥဘတော ပသန္နာတိ ဥဘယတော ပသန္နာ၊ ဒ္ဝီကာ) ၊ပေ၊ ဝိဟာရေန–ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ–ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့၊ ပရိဝေဏေန–ပရိဝုဏ်တစ်ခုဖြင့်၊ ပရိဝေဏံ–သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–သွားလျှင်၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ပုစ္ဆတိ–လျှောက်၏၊ (ကိံ'၊) ဘန္တေ–တို့၊ ကောဘာ–အဘယ်ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနော–မကျန်းမမာ ပါသနည်း?၊ ကသ–အဘယ်ရဟန်းကို၊ ကိံ'–အဘယ်ကို၊ အာဟရိယတု–ဆောင်အပ်စေလိုပါသနည်း?၊ (ဆောင်ခဲ့စေလိုပါသနည်း?၊) ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အာဟရိယိသဿတိ–ဆောင်အပ်ပါလိမ့်မည်၊ (ဆောင်ယူခဲ့ပါမည်၊) ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ပေ၊ အန္တေဝါသိ'–အနီးနေတပည့်ကို၊ အာဏာပေသိ–စေခိုင်းပြီ၊ (ကိံ'၊) **"ဘဏေ–အမောင်၊ ဂစ္ဆ–ချေ၊ ပဝတ္တမံသဲ–ဖြစ်နှင့်ပြီး၊ (သေနှင့်ပြီးသော) အသားကို၊ ဇာနာဟိ–သိချေလော့"**၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ပဝတ္တမံသဲနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

"အယျော–အရှင်မ၊ ပဝတ္တမံသဲ–သည်၊ နတ္ထိ–ပါ၊ အန္ဓ–နေ့၊ မဟာတော–မဟာတနေ့ပါတည်း၊ (မသတ်ရဟု ကြွေးကြော်ထားရာ နေ့ပါတ်ည်း"၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနသ–သော၊ တဿ ဘိက္ခုနော–၏၊ (အာဗာဓောဋ္ဌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ ပဋိစ္စာဒနိယံ–ကို၊ အလဘန္တသ–မရသော်၊ အာဗာဓော ဝါ–

သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဝမိုသ်ဝတိ–တိုးပွားလိမ့်မည်၊ ကာလဲ ကိရိယာ ဝါ–သေခြင်းကို ပြုခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယာဟ်–အကြင် ငါသည်၊ ပဋိသုဏိတွာ–ဝန်ခံပြီး၍၊ (ယံ) နု ဟရာပေယျ–အကြင် မဆောင်ယူနိုင်စေရာ၊ (တသာ) မေ–၏၊ ဧတံ–ဤသို့ မဆောင်ယူ စေနိုင်ခြင်းသည်၊ နု ပတိရူပ်–မလျောက်ပတ်ချေ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီ၊ (ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍)၊ ပေါတ္ထနိက်–ဓားငယ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဥရမ်သ်–ပေါင်းသားကို၊ ဥက္ကန္တိတွာ–လိုးဖြတ်၍၊ ဒါသိယာ–အား၊ အဒါသိ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြောရ ပေးသနည်း?၊) ဇေ–ကျွန်မ၊ ဟန္ဒ–ရော့၊ ဣမံ မ်သ်–ကို၊ သမ္ဘာဒေတွာ–ပြိုးစီးစေ၍၊ (စီမံ၍) ၊ပေ၊ ဒဠှာဟိ–လှုပ်ပါချေ၊ ယော စ–အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ မ ပုန္ဓ–တသ–အား၊ ဂိလာနာတိ–မကျန်းမမာ နေပါ၏၊ ဘုရား:ဟူ၍၊ ပဋိဝေဒေဟိ–သိစေလော့၊ (လျှောက်လိုက်လော့၊) ဣတိ–ဤသို့မှာ၍ ပေးပြီ။

(ဣတိ–ဤသို့ မှာပြီး၍)၊ ဥတ္တရာသင်္ဂန–အပေါ်ခြုံဖြင့်၊ ဦရုံ–ပေါင်ကို၊ ဝေဌေတွာ–ရစ်ပတ်၍၊ သြဝရက်–အခန်းသို့၊ ပဝိသိတွာ–ဝင်၍၊ မဉ္ဇကေ–ညောင်စောင်းငယ်၌၊ နိပဇ္ဇိ–လဲလျောင်းပြီ၊ (အိပ်ပြီ) ၊ပေ၊ သုဗ္ဗိယော ဥပါသ ကော–သည်၊ (အဝေါစ၌ စပ်၊) အစ္ဆရိယ၊ ပေ၊ ဘော၊ (စမ္ဘကွန္ဓက အစ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ)၊ အယံ သုဗ္ဗိယာ–ဤ **သုဗ္ဗိယ**သည်၊ ယာဝ–အလွန်အကဲသာလျှင်၊ သဒ္ဓါ–သဒ္ဓါရှိပါပေစွ၊ ပသန္နာ–သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုပါပေစွ၊ ယတြ (ယာယ)–အကြင် **သုဗ္ဗိယာ**သည်၊ (**"ဟိ"**အနက် မရှိ၊) အတ္တာနောပိ–၏ လည်း၊ မ်သာနိ–တို့ကို၊ ပရိစ္စတ္တာနိ နာမ–စွန့်အပ်, စွန့်နိုင်ပါပေ၏၊ ကိမ္မိမာ ယ–(ကိမ္မိ+ဣမာယ)=ဣမာယ–ဤ **သုဗ္ဗိယာ**သည်၊ အည်–မိမိအသားမှ အခြား သော၊ ကိဠေ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကိမ္မိ–အဘယ်သည်လည်း၊ (ဝါ–အဘယ်ကို လည်း၊) အဒေယျ–မပေးအပ်, မပေးနိုင်သည်၊ ဘဝိသတိ နာမ–ဖြစ်လိမ့်မည် နည်း?၊ (ရှိတော့မှာနည်း?၊) (ယောဇနာအလိုကား **"ဣမာယ–သည်၊ အည်–သော၊ ကိဠေ–သော၊ အဒေယျ–မပေးအပ်, မပေးနိုင်သော ဥစ္စာသည်၊ ကမ္မိ ဘဝိသတိ–အဘယ်မှာ ရှိနိုင်တော့မည်"**ဟု ပေးပါ၊ ရှေးနိသယခ၌လည်း တစ်မျိုးပေးထားသေး၏။)) ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ဟဒ္ဒော–ရွှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ–တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ ပေ။

တေန ဟိ–လျှင်၊ (ထိုသို့ မကျန်းမာလျှင်၊) အာဂစ္ဆတု–လာပါစေ၊ ၊ပေ၊ နု ဥဿဝတိ–မစွမ်းနိုင်ပါ၊ (မလာနိုင်ပါ၊) ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဟေ တွဝိ–ထက်ဝန်းကျင် ယူ၍လည်း၊ (ဖွေ.ချီ၍လည်း၊) အာနေထ–ဆောင်ယူခဲ့ကုန်လော၊ ၊ပေ၊ တသာ–ထို **သုဗ္ဗိယာ**၏၊ ဘဂဝတော–ကို၊ ဒဿနေန–ဖူးမြင်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်၊ သဟ–တကွ၊ **တစ်နည်း**–သဟ ဒဿနေန–ဖူးမြင်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်၊ တာဝ–ထိုမျှလောက်၊ မဟာ–ကြီးသော၊ ဝဏ္ဏော–သည်၊ ရုဏ္ဏော–အသားနုတက်သည်၊ သုဗ္ဗဝိ–ကောင်းသော အရေရှိသည်၊ လောမဇာတော–ပေါက်သော အမွေးရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ယတြ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ပေ၊ လောမဇာတော–သည်၊ ဘဝိသတိ နာမ–ဖြစ်ပါပေ၏၊ (တသ္မာ၊) တထာဂတသ–၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ–ကြီးသောတန်ခိုးရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ မဟာနုဘာဝတာ–ကြီးသောအာနုဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော–ဩော်၊ ဣတိ–ဤသို့ ဗြောဟု၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ' သု၊ ပေ။

ကောနု–အဘယ်ရဟန်းသည်၊ သုဗ္ဗိယံ ဥပါသိကံ–ကို၊ မံသံ–ကို၊ ဝိညာ ပေသိ–တောင်းသနည်း?၊ ပေ၊ ဝိညာပေသိ'–တောင်းပါပြီ၊ ပေ၊ အာဟရိယိတ္ထ–ဆောင်ပို့အပ်ပြီလော၊ ပေ၊ ပရိဘုဇ္ဇိ–စားလိုက်သလော၊ ပေ၊ ပဋိဂေဏ္ဍိ'–(မည်သည့်အသားဟု) စည်းစားဆင်ခြင်လိုက်၏လော ၊ပေ၊ နု ပဋိဂေဏ္ဍိ–မစည်းစား, မဆင်ခြင်မိပါ၊ (ပဋိ+အဂ–ရှေးရှိသော ဣက္ခာတ်သည် ပစ္စဝေဏ္ဍဏာပုဒ်ကဲ့သို့ ဆင်ခြင်ခြင်းအနက်ကို ဟောတ်၏၊) အပ္ပဋိဂေဏ္ဍိတွာ–မစည်းစား, မဆင်ခြင်မူ၍၊ မံသံ ပရိဘုဇ္ဇိသတိ နာမ–(စဉ်းစားဆင်ခြင်ရုံမျှ ဖြင့် မည်သည့်အသားဟု မသိလျှင် မေးရမည်ဖြစ်သောကြောင့် **"အပ္ပဋိဂေဏ္ဍိ တွာတိ အပ္ပဋိပုစ္ဆိတွာ"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်)၊ ၊ပေ၊ ပရိဘုတ္တံ–စားအပ်ပြီ၊ ပေ။

၁၆၉–ဟတ္ထိမံသာဒိပဋိကွေ့ပကထာ

၂၈၁။ ရညော–၏၊ ဟတ္ထိ–ဆင်တို့သည်၊ မရန္ဒိ–သေကုန်၏၊ ပေ၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဟတ္ထိမံသံ–ဆင်၏အသားကို၊ ဒေန္တိ၊ ၊ပေ၊ ဟတ္ထိ၊ ရာဇဂၢံ–မင်း၏အင်္ဂါတည်း၊ ရာဇာ သစေ ဇာနေယ္ယ (ဇဝ သတိ၊) နေသံ–ထို ရဟန်းတို့ (အပေါ်၌၊) အတ္တာမနော–သည်၊ နု အသ–မဖြစ်ရာ၊

ဣတိ (ဥဒ္ဓေါယန္တိ) ၊ပေ၊ သုနခေါ–ခွေးသည်၊ ဧဂေဠော–စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်း၏၊) ပဋိကူလော–ရွံရှာထိုက်၏၊ (ရွံရှာဖွယ် ကောင်း၏၊) ၊ပေ၊ အဟိမံသ–ဖြေသားကို၊ ပေ၊ သုပသော–သုပသမည်သော၊ နာဂရာဇာ ပိ–နဂါးမင်းသည်လည်း၊ ပေ၊ သန္တိ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဝိဟောဠေယျုံ။ (မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၉၀–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊) ဘန္တေ၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာ အဟိမံသံ၊ နု ပရိဘုဉ္ဇေယျုံ–မစားကုန်ရာပါ၊ **တစ်နည်း**–ဘန္တေ၊ ပေ၊ နု ပရိ ဘုဉ္ဇေယျုံ–ကုန်မူ၊ သာဓု–ကောင်းရာပါ၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ လုဒ္ဒကာ–မုဆိုး တို့သည်၊ သီဟ–ခြင်္သေ့ကို၊ ဟန္တာ–သတ်၍၊ ပေ၊ သီဟာ၊ သီဟမံသဂဠေန– ခြင်္သေ့အသား၏အနုံ့ကြောင့်၊ ဘိကျူ–တို့ကို၊ ပရိပါတေန္တိ–လည်း ကျစေ ကုန်၏၊ (လိုက်ကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဗျဂ္ဃ–ကျားကို၊ ဒီပိ–သစ်ကို၊ ပေ၊ အစ္ဆ– ဝံကို၊ တရစ္ဆ–အောင်းကို၊ ပေ။

ဒုတိယော–သော၊ သုဝိယဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၀–ယာဝုမဓုဂေါဠကာနုဇာနနာ

၂၈၂။ မဟတာ ဘိက္ခုသံ္ဃေန–နှင့်၊ အမုတေလသေဟိ–အခွဲ အားဖြင့် တစ်ဆယ့်သုံးလီရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ–ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊ **တစ်နည်း**–အမုတေလသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ–အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံး ရာသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဝါ–တစ်ထောင့်နှစ်ရာ၊ငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သခ္ခိ စာရိကံ ပက္ကာမိ၊ ပေ၊ ဇာနပဒါ–ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ ပေ၊ သကဒ္ဓေသု–လှည်းတို့၌၊ အာရောပေတွာ–တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍၊) ဗုဒ္ဓ ပွမုခဿ ဘက္ခုသံ္ဃဿသ–၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော–နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓာ–လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ကြ၍ လိုက်ကုန်သနည်း?၊ ယဒါ–၌၊ ပဋိပါဋိ'–ဆွမ်းလှည့်အစဉ်ကို၊ လဘိဿာ မ–အံ့၊ ပေ၊ ကရိဿာမ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍ လိုက်ကုန်၏၊ ပဌမတ္တာနိ ဝိယာသာဒသတာနိ ၈ (အနဗန္ဓာ ဟောန္တိ) ၊ပေ။

အညတရသ ဗြာဟ္မဏဿ–၏၊ (တေန် စပ်၊) ဝါ–သည်၊ ပဋိပါဋိ'၊ အလဘန္တဿ–မရသော်၊ ဘေဒဟောသိ (ကိ'၊) ယဒါ၊ ပေ၊ ကရိဿာမိ၊

ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဗုဒ္ဓပူဇမှခံ၊ ဘိက္ခူသံဃ–သို့၊ အနုဗန္ဓန္တသ–လိုက်သော၊ မေ–၏၊ ဒွေ မာသာနိ–နှစ်လတို့သည်၊ အတီတာနိ–ကျော်လွန်ကုန်ပြီ၊ မေ–သည်၊ ပဋိပါဋိ စ–ကိုလည်း၊ နှ လဗ္ဘတိ–မရအပ်၊ အဟဋ္ဌ–သည်လည်း၊ ဧကတ္တကောဘ–တစ်ယောက်တည်းသည်၊ အမှိ၊ (ဧကတ္တကောဋ္ဌ ဗ–ကမ်းစပ်ရှည်း အနက်သီးခြား မရှိ၊) မေ–၏၊ ဗဟု–သော၊ ဃရာဝါသတ္ထော စ–အိမ်ဟူသော အာဝါသ၏ စီပွားသည်လည်း၊ (အိမ်ဟူသော အာဝါသ၏ ကိစ္စသည်လည်း၊) ဟာယတိ–ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဟံ၊ ဘတ္တဂ္ဂ–ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ (ဆွမ်းစားရာ အရပ်ကို၊) ယန္နုန ဩလောကေယျ–အကယ်၍ ကြည့်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ယံ–အကြင် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ–၌၊ နှ အသေ–မရှိရာ၊ တံ–ကို၊ (ယန္နုန) ပဋိယာဒေယျ–အကယ်၍ စီရင်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ၊ ဩလောကေန္တော–လသော်၊ ဒွေ–နှစ်မျိုးသော စားဖွယ်တို့ကို၊ ယာဂုဘ–ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကဘ–ချိုသောအရသာနှင့် ရောစပ်သော မုန့်လုံးကိုလည်းကောင်း၊ (မုန့်ခဲကိုလည်းကောင်း၊) (မဓုဂေါဠကန္တိ သက္ကရာဒီသဲယုတ္တဘူပေ၊ ဋီကာ၊) နှ အဒ္ဒသ–မမြင်၊ ပေ၊ မေ–၏၊ (ယာဂုနှင့် မဓုဂေါဠကကို၊) ဘဝ ဂေါတမော–သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ–ခံယူရာပါ၏လော၊ ၊ပေ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ လျှုလိုလျှင်၊ ပဋိယာဒေတု–စီရင်စေလေ့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

ယာဂုအကျိုးဆယ်မျိုး

ဒြာဟ္ဘဏာ–ဒြာဟ္ဘဏာ၊ ယာဂုယာ–၏၊ အာနိသံသာ–အာနိသင်တို့သည်၊ (အကျိုးတို့သည်၊) ဣမေ ဒသ–ဤ ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ကတမေ စသ–အဘယ် ဆယ်ပါးတို့နည်း?၊ ယာဂုံ–ကို၊ ဒေန္တော–ပေးလျှုသူသည်၊ အာယုံ–အသက်ကို၊ (အသက်အလျှုကို၊) ဒေတိ–ပေးလျှု၏၊ (ပေးလျှုရာရောက်၏၊) (ဝဏ္ဏံ–အဆင်း၊ သုခံ–ကိုယ်စိတ်နှင့်ခြာ ချမ်းသာ၊ ဗလံ–ကိုယ်အား၊) ပဋိဘာနံ–

အာယုံ ဒေတိ စသည်။ ။ အာယုံ ဒေတိတိ အာယုဒါနံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏန္တိ သရီရဝဏ္ဏံ၊ သုခန္တိ ကာယိက စေတသိကသုခံ၊ ဗလန္တိ သရီရထာမံ၊ ပဋိဘာနန္တိ ယုတ္တမုတ္တ ပဋိဘာနံ၊ ဋီကာ၊ ယာဂုသည် အာဟာရတစ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရကို မှီ၍ အသက်ရှည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ယာဂုကိုလျှုလျှင် အသက်ကိုလည်း

ရှေ့ရှေ့ထင်လာသောဥာဏ်ကို၊ ဒေတိ၊ ပိတာ–သောက်အပ်သော ယာဂုသည်၊ ခုဒ္ဒံ–ထမင်းဆာခြင်းကို၊ ပဋ္ဌပာနတိ–ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ပိပါသံ–ရေဆာခြင်းကို၊ ဝိနေတိ–ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဝါတံ–လေကို၊ အနုလောမေတိ–လျော်အောင်ပြု၏၊ (စုန်စေ၏၊) ဝတ္ထိ–အူမကို၊ သောဝေတိ–စင်ကြယ်စေ၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"ဝတ္ထိ–အစာဟောင်းကို"**ဟု ပေး၏၊) အာမာဝသေသံ–ကြွင်းကျန်သော အစာသစ်ကို၊ ပါစေတိ–ကြေကျက်စေ၏၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယော–အကြင်သူသည်၊ သည္ဓတာနံ–စောင့်စည်းအပ်သော ကိတ်, နှုတ်, စိတ် ရှိကုန်သော၊ ပရဒတ္တဘောဓိနံ–သူတစ်ပါးတို့ လှူအပ်သောအစာကို စားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ကာလေန–သင့်လျော်သောအခါ၌၊ သက္ကစ္စ–ကောင်းစွာပြု၍၊ ဝါ–ရိုရိုသေသေ၊ ယာဂုံ–ကို၊ ဒဒါတိ–ပေးလျှ၏၊ (သော–ထိုသူသည်၊) အသ–ထို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒဒ–ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ–အကျိုး၏တည်ရာ အကြောင်းတို့ကို၊ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ–ပေးလျှ၏၊ (ပေးလှူရာ ရောက်၏၊) အာယုဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဠ–

လှူရာရောက်၏၊ ဝဏ္ဏ စသည်တို့ကို လှူရာရောက်ပုံကိုလည်း ချဲ့ထွင်သိပါ၊ အစာမစားရသေးလျှင် အားနည်း၍ ဥာဏ်လည်း မရှင်းပြနိုင်၊ သင့်လျော်သော အစာကို စားရလျှင်ကား စိတ်ကြည်လင်၍ ဥာဏ်လည်း ရှင်းလာတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ယာဂုကို ပေးလှူသူသည် ပဋိဘာနကိုလည်း ပေးလှူရာရောက်ပေသည်။

ခုဒ္ဒံ ပဋိဟာနတိ စသည်။ ။ဤအကျိုးငါးမျိုးကား အလှူခံသော (ယာဂုသောက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရမည့်အကျိုးများ ဖြစ်၏၊ သို့သော် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အား (သူတစ်ပါးအား) ထမင်းမဆာအောင်, ရေမဆာအောင် ယာဂုကိုလှူရာ ရောက်သော်ကြောင့် အလှူရှင်များလည်း၊ ထိုအကျိုးနှင့် အလားတူစွာ ဘဝသံသရာဝယ် (၁) အစားအသောက် ပြည့်စုံခြင်း၊ (၂) ရေပေါများခြင်း၊ (၃) လေရောဂါကင်းခြင်း၊ (၄) အကြောသန့်ရှင်းသဖြင့် အသွေးအသား သန့်ရှင်းကြည်လင်ခြင်း၊ (၅) အစာကြေကျက်စေနိုင်သော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကျိုးငါးကို ရနိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ **"ဒိဋ္ဌသုခ–နတ်ပြည်ချမ်းသာ၊ မနုဿသောဘဂျတာ–လူ၌ကောင်းသောဘုန်းကံရှိသူ၏ အဖြစ်"** ဟု အလှူရှင်တို့ ရရှိမည့် အကျိုးနှစ်ပါးကို အချုပ်အားဖြင့် ဟောတော်မူထားပါသည်။

ကိုလည်းကောင်း၊ သုခံ စ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗလဋ္ဌ–ကိုလည်းကောင်း၊ (အနုပ္ပဝေဇ္ဇတိ။)

(၂) အသ–ထိ အလ္ဘုခံပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဋ္ဌိဘာနံ–သည်၊ ဥပဇာယ တေ–ဖြစ်၏၊ တတော–ထိုသို့ ယာဝုကို သောက်ရခြင်းကြောင့်၊ **တစ်နည်း**–တတော (သာ ယာဝု)–ထို ယာဝုသည်၊ ခုဒ္ဒ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပိပါသဋ္ဌ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျပနေတိ (ဝိ+အပနေတိ)–ပယ်ရှားနိုင်၏၊ ဝါတံ–ကို၊ (ဗျပနေတိ–၏၊ ဝါ–လျော်စေ၏၊) ဝဏ္ဏိ–ကို၊ သောဓေတိ–၏၊ ဘတ္တံ–မကြေကျက်သေးသော အစာကို၊ ပရိဏာမေတိ–ကြေကျက်စေ၏၊ ဇတံ–ဤ ယာဝုသောက်ခြင်းကို၊ ဘေသဇ္ဇ–ဆေးဟူ၍၊ သုဂတေန–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝဏ္ဏိတံ–ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ။

(၃) တသ္မာ ဟိ (တသ္မာ ဇ ဝ)–ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သုခဏ္ဍိကေ နေ–ချမ်းသာကိုအလိုရှိသော၊ မနုဿေန–လူဖြစ်သော၊ ဒိဗ္ဗာနိ–နတ်ဌာနဖြစ်ကုန်သော၊ သုခါနိ–တို့ကို၊ ပတ္ထယတာ ဝါ–တောင့်တသူသည်သော်လည်းကောင်း၊ မနုဿသောဘောဂျတံ–လူ၌ခံကောင်းသော ဘုန်းကံရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆတာ ဝါ–အလိုရှိသူသည်သော်လည်းကောင်း၊ နိစ္စံ–အမြဲ၊ ယာဝုံ–ကို၊ ဒါတုံ–ဌာ၊ အလဓေဝ–သင့်လျော်သည်သာ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ တံ ဗြာဟ္မဏံ–ကို၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ–တို့ဖြင့်၊ အနုမောဒိတ္တာ–အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီး၍) ၊ပေ၊ ပဏ္ဍိမိ၊ ပေ။

ဂါထာအဖွင့်။ ။ ပါဠိဃံ ဒသသ ဌာနာနိတိ အသာ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကဿ ဒသ ဌာနာနိ ကာရဏာနိ၊ ဓမ္မေနာတိ အတ္ထော၊ အနုပ္ပဝေဇ္ဇတိတိ ဒေတိ၊ ဝါတဋ္ဌ ဗျပနေတိ တိ သမ္ဗန္ဓော၊ ဝါတဋ္ဌ အနုလောမေတိတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ၊ (အနုပ္ပဝေဇ္ဇတိ–ရုပ်ပြီးပုံကို ကစ္စည်းဘာသာဌ်ကာ ဣသုယမုနမန္တော ဣ ဝါ–သုတ်၌ ပြထားပြီ၊ တတောကို နှစ်နည်းအနက် ပေးရာ၌ **"တတော ဝါတာတပေါ ဃောရော"**ဟူသော သေနာ သနက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌ တတောက တတ္တား အနက်ဖွင့်ပုံကို နည်းမှီ၍ ပေးပါသည်၊ **"ပတ္ထယတာ, ဣစ္ဆတာ"**ပုဒ်တို့ကို ဒါတုံ၌ အဝုတ္တကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။)

၁၇၁–တရုတ်ပယန္နမဟာမတ္တဝတ္ထု

၂၀၃။ ။ မနုဿာ၊ အသောသုံ–ကြားသိကုန်ပြီ၊ (ကိ'၊) ဘဂဝတာ–သည်၊ ယာဂု–ကိုလည်းကောင်း၊ မခုဂေါဠကဠု–ကိုလည်းကောင်း၊ အနုညာတာ ကိရ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ (အသောသုံ၊) ဣတိ–ဤသို့ ကြားသိ၍၊ တေ–ထို လူတို့သည်၊ ကာလသေဝ–စောစောဌာပင်၊ ဘောဇ္ဇယာဂုံ–လက်ဖြင့် စားထိုက်သော ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊ (လက်ကော်ရ ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊) မခုဂေါဠကဠု–ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒေန္တိ–စီရင်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူ၊ ပေ၊ ဘောဇ္ဇယာဂုယာ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မခုဂေါဠကေန စ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓာတာ–ကိုယ်ကိုဆောင်ထားနိုင်ကုန်သည်၊ (၀ နေကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘတ္တဗ္ဗေ–ဌ၊ စိတ္တရူပ်–စိတ်အားလျော်စွာ၊ (စိတ်ရှိသလောက်၊) နု ပရိဘုဉ္ဇန္တိ–မစားနိုင်ကြကုန်၊ တေနု သမယေန–ဌ၊ (ဘောဇ္ဇယာဂု၊ မခုဂေါဠကဖြင့် တင်းတိမ်ထားရာ ထိုအခါ၌) ၊ပေ၊ တရုဏ ပသန္နေန–နသောကြည်ညိုခြင်းခြင်းရှိသော၊ (ကြည်ညိုခါစဖြစ်သော၊) မဟာ မတ္တေန–သည်၊ ပေ၊ နိမန္တိ တော–ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

"အဟံ အမှတေလသန္ဓံ ဘိက္ခုသတာနံ–တို့၏ (အတွက်၊) အမှတေလ သာနိ မဲသပါတိသတာနိ–တစ်ထောင့်နှစ်ရာ၀ါးဆယ်သော အသားပင်းခွက် တို့ကို၊ ယန္ဒူနေ ပရိယာဒေယျုံ–ခွ၊ ကေမေကသေ–တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော–ရဟန်းအား၊ ကေမေကံ–တစ်ကွက် တစ်ခွက်သော၊ မဲသပါတိ'–အသားပင်းခွက်ကို၊ (ယန္ဒူနေ) ဥပနာမေယျုံ–အကယ်၍ ဆက်သပ်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ"၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဘိက္ခုနော–၏ (အနီးသို့၊) ဥပနာမေယျုံ–ညွတ်စေရပါမူကားဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ) ၊ပေ၊ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ၊ ပဋိယာဒါပေတွာ–၍) ပေ၊ မဲသပါတိသတာနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ (ပဋိယာဒါပေတွာ) ၊ပေ၊ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၇–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ၊ပေ၊ ပရိဝိသတိ–ပြုစုလုပ်ကျွေးဏ၏၊ ပေ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ ထောက်–အနုည်းငယ်၊ ဒေဟိ–လော့၊ ပေ၊ ဒေတိ၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ။

"ဘန္တေ–တို့၊ တုမှေ၊ အယံ မဟာမတ္တော–သည်၊ တရုဏပသန္နော–၏"၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ထောက် ထောက်၊ မာ ပဋိဂ္ဂဏှထ–မခံယူကြပါ ကုန်နှင့်၊ ဗဟုံ၊ ပေ၊ ပဋိယတ္တံ–စီရင်အပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဥပနာမေသာမိ–အုံ၊

ဣတိ–၍။ ပေ၊ မဲသပါတိသတာနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ (ပဋ္ဌိယတ္ထာနိ) ဘန္တေ၊ ယာဝဒတ္ထं–အကြင်င် အကြင်င် အလိုရှိအပ်တိုင်း၊ (အလိုရှိသလောက်၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှထ–ကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတံ ကာရဏာ–ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ (အသင် ပြောပြအပ်သော ဤ အကြောင်းကြောင့်) ।ပေ၊ နှ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာမ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာမ၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒန္တာ–တို့သည်၊ မယာ–သည်၊ နိမန္တိတာ–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာ၊) အညသ–အခြားသူ၏၊ ဘောဇ္ဇယာဂုံ ပရိဘုဉ္ဇိသန္တိ နာမ၊ ပေ၊ နှ စ ပဋ္ဌိဗလော–မစ္ဆမ်းနိုင်ဘူးလော၊ ဣတိ (ဥဒ္ဓျာယတိ၊) ဣတိ–ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ပြီး၍၊ ကုပိတောနိ–စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော–မိမိစိတ် မရှိသည်၊ အာသာဒနာပေက္ခော–အပြစ်တင်ခြင်း၌ ရှုငဲ့သည်၊ (အပြစ်တင်လိုသည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ပတ္တေ–တို့ကို၊ ပူရေတ္တော–ပြည့်စေလျက်၊ အဂမာသိ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ပြောရ၍ သွားသနည်း?၊ **"ဘဉ္ဇထ ဝါ–စားလိုမူလည်း စားကြပေတော့၊ ဟရထ ဝါ–ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူလိုမူလည်း ဆောင်ယူကြပေတော့"**၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ သွားပြီ၊ ပေ။

တသ မဟာမတ္တသ–၏၊ (ကုက္ကုစ္စံ, ဝိပ္ပဋိသာရောတို့၌ စပ်၊) ဘဂဝတော–၏၊ အစိရပက္ကန္တဿ–ဖဲသွားပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သော ကာလ မရှိသေးမီ၊ ဝါ–ကြွားသွားပြီး၍ မကြာသေးမီ၊ ကုက္ကုစ္စံ–ကုက္ကုစ္စသည်၊ (စက်ဆုပ်အပ်စွာ အမှုအရာဟု နောက်ခါတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်းသည်၊) အဟုဒေ–ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိပ္ပဋိသာရော–နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်၊ (လွန်ကျူးမှုနောက် ခွဲလျှောက်၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တွေးတောခြင်းသည်၊) အဟု (ဧ၀)–သည်သာ၊ (ကိ'၊) ယောဟံ–အကြင်ငါသည်၊ ကုပိတောဝ၊ ပေ၊ ဟရထ ဝါ–လော့၊ ဣတိ–၍၊ အဂမာသိ'–သွားမိပြီ၊ (တသ) မေ–၏၊ ဝါ–ငါ့မှာ၊ အလာဘာ–ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသောဂုဏ်တို့ကို မှုရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ–ဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ လာဘာ–ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသောဂုဏ်တို့ကို ရခြင်းတို့သည်၊ နှ (ဟောန္တိ) ဝတ–မဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ မေ–၏၊ ဝါ–သည်၊ မနုဿတ္တံ–ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ–မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွတကား၊ မေ၊ (မနုဿတ္တံ–ကို၊) နှ ဘုလ္လဒ္ဓံ ဝတ–ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွတကား၊ (အရမတော်လေစွတကား၊) ကိ'–

အဘယ်သို့နည်း?၊ မယာ–သည်၊ ဗဟု–များစွာ၊ ပုညံ ဝါ–ကောင်းမှုကို မူလည်း၊ ပသုတံ နု ခေါ–ဖြစ်စေအပ်ပြီလော၊ အပုညံ ဝါ–မကောင်းမှုကို မူလည်း၊ (ပသုတံ နု ခေါ–လော၊) ဣတိ–ဤသို့ ကုက္ကုစ္စ, ဝိပ္ပဋိသာရဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ (**"ကုက္ကုစ္စံ"**စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကာ၏ ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ **"အလာဘာ"**စသော ဝါကျကို တတိယပါရာဇိကဌကထာ, မိဂလဏ္ဍိကဝတ္ထုကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးထားပါသည်။)

ဣဒေ–ယနေ့၊ ပေ၊ အာဝုသော–ဒါယကာအမတ်ကြီး၊ ယဒဂ္ဂေန–အကြင် အစအားဖြင့်၊ (အကြင်နေ့ကို အစပြု၍) ၊ပေ၊ နိမန္တိတော–အပ်ပြီ၊ တဒဂ္ဂေန–ထို အစအားဖြင့်၊ (ထိုနေ့ကို အစပြု၍၊) တေ–သည်၊ ဗဟု ပုညံ–ကို၊ ပသုတံ–ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ တေ–၏၊ ဧကမေကေန–တစ်ပါး တစ်ပါး သော၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ ဧကမေက–တစ်လုံး တစ်လုံးသော၊ သိတ္ထံ–ဆွမ်းလုံး ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–ခံယူအပ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ တေ–သည်၊ သဂ္ဂါ–နတ်ပြည်တို့ကို၊ (နတ် ပြည်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုတို့ကို၊) အာရဒ္ဓါ–ပြီးစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (**"သဂ္ဂါ တေ အာရဒ္ဓါ"**၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ လာဘာ–တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ကိရ–ဖြစ်ကုန်သတဲ့၊ ပေ၊ အညတြ–အခြားအရပ်၌၊ (အခြားအိမ်၌၊) နိမန္တိတေန–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ အညဿ–အခြားသူ၏၊ ပေ၊ ကာရေတမ္မော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ၊ပေ၊။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၂–ဗေလဌကစ္စာနဝတ္ထု

၂၈၄။ အထ၊ ပေ၊ ကစ္စာနော–အန္ဓယ်အားဖြင့် ကစ္စာနမည်သော၊ ဗေလဌော–ဗေလဌသည်၊ သဗ္ဗေဟေဝ–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂုဠ ကုမ္ဘမူရေဟိ–တင်လဲအိုးတို့ဖြင့်၊ (ကြံသကာအိုးတို့ဖြင့်) ပြည့်ကုန်သော၊ ပဠ္ဆမတ္ထေဟိ သကဋသတေဟိ–တို့နှင့်အတူ၊ ရာဇဂဟာ–မှ၊ အန္ဓကဝိန္ဒ–သို့၊ (ဂမိဿာမိ–သွားအံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍) အဒ္ဓါနမဂ္ဂံဌိုပန္တော–ရှည်သောခရီး ကို သွားနေသည်၊ ဟောတိ၊ မဂ္ဂါ–မှ၊ သြက္ကမ္ဘ–ဖဲတော်မူ၍၊ ပေ၊ ဧကမေက– တစ်လုံး တစ်လုံးသော၊ ဂုဠကုဠ–တင်လဲအိုး၊ (ကြံသကာအိုး)ကို၊ ဒါတုံ

ဣန္ဒာမိ၊ ၊ပေ၊ ဧကံ ယေဝ–တစ်လုံးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဂုဠ္ဓကုမ္ဘံ–ကို၊ အာဟာရ–ဆောင်ယူခဲ့လေ့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အာဘောဘော–ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ **"ဘန္တေ၊ အဟံ–သည်၊ ကထံ–လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇာမိ–ကျင့်ရပါ့မည်နည်း?"**၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ **"ဘိက္ခုနှုန်–တို့အား၊ ဂုဠ္ဓော–ကို၊ ဒိန္နော–အပ်ပါပြီ၊ ဗဟု စ–လည်း၊ အယံ ဂုဠ္ဓော–သည်၊ အဝသိဋ္ဌော–ကျန်နေပါသေး၏"**၊ ပေ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ ကျန်နေသေးလျှင်၊ ဘိက္ခုနှုန်၊ ယာဝဒတ္ထံ–တိုင်း၊ ဂုဠ်း၊ ဒေဟိ–လေ့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ယာဝ–လောက်၊ အတ္ထော၊ (ဟောတိ၊ တာဝ–ထို အလိုရှိသလောက်)၊ ဘိက္ခုနှုန်–တို့အား၊ ဂုဠ္ဓော–ကို၊ ဒိန္နော၊ ပေ၊ (**"ယာဝဒတ္ထော"**ပုဒ်ကို ဤသို့ ပေးမှ အဓိပ္ပာယ်ရသည်၊) ယာဝဒတ္ထံပုဒ်နှင့် မတူပါ၊ ယာဝဒတ္ထံပုဒ်ကား ကြိယာဝိသေသနတည်း၊) ဂုဠ္ဓေဟိ–တို့ဖြင့်၊ သန္ဓမ္ပေဟိ–ကောင်းစွာနှစ်သက်စေလော့၊ (ရောင့်ရဲစေလော့)၊ ၊ပေ၊ ပတ္တေပိ–တို့ကိုလည်း၊ ပူရေသုံ–ပြည့်စေကုန်ပြီ၊ ပရိဿာဝနာနိပိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထဝိကာယောပိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေသုံ၊ ၊ပေ၊

ဘိက္ခု–တို့ကို၊ သန္ဓမ္ပိတာ–ကောင်းစွာ နှစ်သက်စေအပ်ပါကုန်ပြီ၊ (တင်းတိမ် ရောင့်ရဲစေအပ်ပါကုန်ပြီ)၊ ၊ပေ၊ ဝိယာသာဒါနံ–စားကြွင်းစားတို့အား၊ ၊ပေ၊ ပိဋ္ဌကာနိပိ–တောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓဂင်္ဂေါ–ခါးပိုက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေသုံ၊ ၊ပေ၊ ကစ္စာနံ၊ တထာဂတသ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တထာဂတသာဝကသ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အညတြ–၍၊ ယသ–အကြင် သူ၏၊ ဝါ–သည်၊ ပရိဘုတ္တော–စားအပ်သော၊ သော ဂုဠ္ဓော–သည်၊ ပရိဏာမ–ကြေကျက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆေယျ–ရောက်ရာ၏၊ သဒေဝကေ၊ ၊ပေ၊ ပဇာယ–၌လည်းကောင်း၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၁၆**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တံ–ထို သူကို၊ အဟံ၊ နဿာမိ–ဖြင်တော်မမူ၊ (ကြွင်းကျန်နေသော တင်လဲခဲ့၌ ဘုရားရှင် ဘုဉ်းပေးတော်မူလိမ့်မည်ဟု ထင်၍ နတ်တို့က နတ်ဩဇာထည့်ထားသောကြောင့် အစာမကြေနိုင်)၊ ၊ပေ၊ ဩပိလာပေတိ၊ (မဟာခန္ဓကဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဥဒကေ–၌၊ ပက္ခိတ္တော–ထည့်အပ်သော၊ သော ဂုဠ္ဓော–သည်၊ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ–စိပ်စိပ်အသံကို ပြု၏၊ စိဋ္ဌိစိဋ္ဌာယတိ–စိဋ္ဌ စိဋ္ဌအသံကို ပြု၏၊ (စိဋ္ဌ စိဋ္ဌ အသံမည်၏၊) ပဗုဝါယတိ–အနိုးကိုပြု၏၊ (အနိုးထွက်၏၊) သမ္ဗုဝါယတိ–ပြင်းစွာ အနိုးကို ပြု၏၊ (စိစ္စိဋ္ဌာယတိ စသည်၌ **"သဒ္ဒါဒိနိ ကရောတိ"**ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် **"စိစ္စိဋ္ဌ"** ဒုတိယန္တနာမ်ပုဒ်နောင်

ကရဓာတ်၏ အနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်ပါ၊) သေယျထာပိ–ကား၊ ဒီဝသ သန္တေတ္တော–တစ်နေ့ပတ်လုံး ပူလောင်အပ်သော၊ ဖာလော–ဖရင်းသည်၊ (ထယိသ္မား စသည်သည်၊) (ရှေးနိသယ၌ **"သံတ္ထေ"**ဟု ပေး၏၊) ဥဒကေ ပက္ခိတ္တော (သမာနော၊) စိစ္စိဠာ ယတိ သေယျထာပိ–ကဲ့သို့ ပေ၊ စိစ္စိဠာယတိ၊ ၊ပေ။

သံဝိဂ္ဂေါ–ထိပ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော–ဖြစ်သောမွေးညင်းတို့၏ ရှင်လန်းခြင်းရှိသည်၊ (ကြက်သီးမွေးညင်းထသည်၊ ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ နိသီဒိ၊ (ဘုရားရှင်က တရားဟောတော်မူသောအခါ **ဗေလဋ္ဌကစ္စာ**နသည် သောတာပန်တည်သည်။)

အမှာ။ ။အနုပုဗ္ဗိ ကထံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၂၆–၌လည်းကောင်း, ဝိရဇံ ဝီတမလံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ခမ္မစက္ကာပုဒ်စဉ် ၁၆–၌လည်းကောင်း, အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို အရှင်ယသ ကထာ ပုဒ်စဉ် ၂၇–၌လည်းကောင်း, ဧသာဟံ ဘန္တေ စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၆–၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ၊ ပေ။

ဂုဠော၊ ဥသဿနော–ပေါများသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂိလာနသေဝ–အားသာ၊ ဘဂဝတာ၊ ဂုဠော–ကို၊ အနုညာတော၊ အဂိလာနသ–အား၊ နော (အနုညာတော) ၊ပေ၊ ဂိလာနသ–အား၊ ဂုဠံ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဂိလာနသ–အား၊ ဂုဠေဝဒဏ်–တင်ပဲလဲရေကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ဂုဠေဝဒကနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

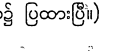

၁၇၃–ပါဠိလင်္ကာမဝတ္ထု

၂၈၅။ ။အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ ပါဠိလင်္ကာမော–ပါဠိလရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ပါဠိလင်္ကာမိကာ–ပါဠိလရွာ၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ–တို့သည်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ၊) ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိ၊

နော–တပည့်တော်တို့၏! အာဝါသထာဂါရဲ–ညည်သည်တို့ တည်းခိုရာ အိမ်ကို၊ (မင်းကွန်းစံနန်းကို၊) အဓိဝါသေတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗသန္ထရိ–အလုံးစုံ ခင်းအပ်သည်မည်သောက်အောင်၊ **တစ်နည်း–သဗ္ဗသန္ထရိ–**အလုံးစုံ ခင်းခြင်းရှိအောင်၊ အာဝသထာဂါရဲ–ကို၊ သန္ထရိတွာ–ခင်းပြီး၍၊ အာသနာနိ–နေရာတို့ကို၊ ပညပေတွာ–ခင်း၍၊ ဥဒကမဏိကံ–ရေအိုးစရည်းကြီးကို၊ (ရေခိုးကြီးကို၊) ပတ္ထာပေတွာ–တည်စေ၍၊ (ဥဒကမဏိန္တိ မဟာကုဋ္ဌိကံ သမေလ–(ခါးစည်းကြိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော) ခါး၌ ကြိုးကဲ့သို့ အရစ်ကြောင်းပါရှိသော (ဥဒကစာမ်ိုး၊ ဋ္ဌိကာ၊) တေလပဒီပ–ဆီမီးကို၊ အာရောပေတွာ–ညှိထွန်း၍၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ သဗ္ဗသန္ထရိ–အောင်၊ အာဝသထာဂါရဲ–ကို၊ သန္ထတံ–ခင်းအပ်ပါပြီ၊ (စာအုပ်တို့၌ **"သဗ္ဗသန္ထ ရိ သန္ထတံ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"သဗ္ဗသန္ထ ရိ+သန္ထတံ"**ဟုပင် ရှိပါစေ၊ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ ဥဒကမဏိကောဿ–ကို၊ ပတ္ထာပိတောဿ–တည်စေအပ်ပါပြီ၊ ၊ပေ၊ ဣဒါနိ–ယခု၊ ယသ–အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ–အချိန်ကို၊ မညတိ–သိတော်မူ၏၊ (တံ–ထို အချိန်ကို၊ ကရောတု–ပြုတော်မူပါ၊) ဣတိ (အဝေါ စုံ) ၊ပေ။

ပါဒေ–ခြေတို့ကို၊ ပက္ခာလေတွာ–ဆေးတော်မူ၍၊ ပေ၊ မဇ္ဈိမ–အလယ် ဖြစ်သော၊ ထမ္ဘ–တိုင်ကို၊ နိဿာယ–မှီတော်မူ၍၊ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–အရှေ့ အရပ်၌ရှေးရှု မျက်နှာရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ၊) နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမ–အနောက် အရပ်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိ–နံရံကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ ဘဂဝန္တံယေဝ–ကိုသာ၊ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–ရှေ့၌ ပြု၍၊ (ရှေ့၌ ထား၍၊) ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–သည်၊ (ဟုတွာ၊) နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပုရတ္ထိမ–အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိံ နိဿာယိ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိ မာဘိမုခါ–အနောက်အရပ်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) နိသီဒိ သု၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

သီလမရှိသူ၏အပြစ်ငါးပါး

ဂဟပတယော–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့၊ ဒုသီလဿ–သီလ မရှိသူ၏၊ သီလဝိပတ္တိယာ–သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၌၊ အာဒီနဝါ–အပြစ်တို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ–တို့တည်း၊ ကတမေ ပဉ္စ–တို့နည်း?၊ ဂဟပတယော–တို့၊ ဣဓ–ဤ

လောကဘ၌၊ ဒုသီလော–သော၊ သီလ၀ိပန္နော–ပျက်စီးသော သီလရှိသူသည်၊ ပမာဒါဓိကရဏ်–မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မဟတိ–ကြီးစွာသော၊ ဘောဂဇာနိ–စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့၊ နိဂစ္ဆတိ–ရောက်ရ၏၊ အယံ–ဤ ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသည်၊ ဒုသီလသ–၏၊ သီလ၀ိပတ္တိယာ–၌၊ ပဌမော–ရှေးဦးစွာသော၊ အာဒီနဝေါ–အပြစ်တည်း၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊)

ဂဟပတယော–တို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အ၀ရံ–တစ်မျိုးကား၊ (တစ်မျိုးသော အာဒီနဝကား၊) ဒုသီလသ၊ သီလ၀ိပန္နသ–၏၊ ပါ၀ကော–မကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ–ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ (ကျော်စောသံသည်၊) အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ–ပျံ့နှံ့၍တက်၏၊ ပေ၊ ယညဒေ၀ (ယံယံ+ဧ၀) ပရိသံ–အကြင် ပရိသတ်သို့၊ (ဤပုဒ်ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြလို၍ **"ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ"** စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊) ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ–မင်းပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ–ဗြာဟ္မဏပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ–အိမ်ရှင် သူကြွယ်ပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ သမဏပရိသံ–ရဟန်းပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမတိ၊ (တဲ့တဲ့ ပရိသံ–သို့၊) အ၀ိသာရဒေါ–ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်၊ (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသူ မဟုတ်သည်၊) မက္ခံဘူတော–မျက်နှာ မသာမယာ ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဥပသင်္ကမတိ၊ ပေ။

သမ္ဘဏ္ဍော–လွန်စွာတွေ၀ေသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကာလံ–သေခြင်းကို၊ ဝါ–သေချိန်ကို၊ ကရောတိ–ပြုရ၏၊ ကာယဿ–ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းဟူသော၊ မရဏာ–သေခြင်းမှ၊ (သေရာအ၀ါမှ၊) ပရံ–နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌၊ (နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာအ၀ါ၌၊) အပါယံ–သုဂတိ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှ ကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ–ဒုက္ခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ ဖြစ်သော၊ ဝိနိပါတံ–ကင်းသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော၊ နိရယံ–သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿနှင့် အနိဋ္ဌာရုံတို့၏ မရှိရာ ငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ–ကပ်ရောက်ရ၏၊ (ဤပုဒ်တို့၌ အနက်အမျိုးမျိုး

ပေးပုံနှင့်တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို သိလက္ခနာဘာသာဋီကာ, တတိယအုပ်, သာမည ဖလသုတ်ပါဠိတော် နိဿယ ဒီဗွစက္ခုဉာဏကုထာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

သိလရှိသူ၏အကျိုးငါးပါး

(ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်၊) သိလဝတောမှ–သိလရှိသူ၏၊ သိလ သမ္ပဒါယ–သိလ၏ပြည့်စုံခြင်း၌၊ အာနိသံသာ–တို့သည်၊ ပေ၊ သိလဝါ–သော၊ သိလသမ္ပန္နော–သိလနှင့်ပြည့်စုံသူသည်၊ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ–မမေ့ မလျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မဟာန္တံ–များစွာသော၊ ဘောဂက္ခန္ဓံ– စည်းစိမ်ဥစ္စာအစုကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ–ရ၏၊ ပေ၊ သုဂတိ–သုဓအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ၊ ဝါ–ကောင်းသော ဂတိဟူသော၊ သဂ္ဂ–ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာ ကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ–လူပြည် နတ်ပြည်သို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ–၏၊ ၊ပေ။

ဗဟုဒေ–များစွာသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ရတ္တိ–ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပေ၊ ဥယျာ ဧသေ–ပြန်လွှတ်တော်မူပြီ၊ (ကိ၊) **"ဂဟပတယော–တို့၊ ရတ္တိ–သည်၊ အာဘိက္ကန္တာ–လွန်သွားပြီ"**၊ (အာဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ၊ ဋီကာ၊) ဒါနိ တုမှေ၊ ယသ–အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ–ကို၊ မညထ–သိကုန်၏၊ (ယသ ဂမနဿ၊ ပေ၊ မညထ၊ ဋီကာ၊) (တံ–ထို အချိန်ကို၊ ကရောထ–ကုန်လော၊) ဣတိ–ဤသို့၊ (ဥယျောဧသေ) ၊ပေ၊ သုညာဂါရံ–ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့၊ ပါဝိသိ၊ (ဤ၌ **"သုညာဂါရ"** အသီးအခြား မရှိပါ၊ ထို အာဝါသထာဂါရ၏ ဘေးတစ်ဖက် အဝတ်ကန့်လန့်ကာကို ကာရံ၍ ညောင်စောင်းကို ခင်း၍ အခန်းသဖွယ် ပြုထားအပ်သော အရပ်ကို၊ **"သုညာဂါရ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဤ ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၄–သုနိမ၀ဿကာရ၀တ္ထု

၂၈၆ ။ ။သုနိမ၀ဿကာရာ–သုနိမ, ၀ဿကာရတို့မည်သော၊ မဂဓ မဟာမတ္တာ–မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်၊ ၀ဇ္ဇီနံ–၀ဇ္ဇီမင်းတို့၏၊ (အာယ မုခံ–၀င်လာသော အခွန်အတုတ်၏အ၀ကို၊) ပဋိဗာဟာယ–တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ ပါဋ္ဌလိဂါမေ–ပါဋ္ဌလိရွာ၌၊ နဂရံ–ကို၊ မာပေန္တိ–တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကြကုန်၏၊ (ပါဋ္ဌလိရွာ၀ယ်ကို ယခု မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြသည်ဟု သာရတ္ထဒီ မိန့်၏။ ဝိမတိ၌ကား **"ပါဋ္ဌလိရွာ၏အနီးဖြစ်သော တောအရပ်၌ မြို့ကိုတည်ထောင်သည်"**ဟု မိန့်သည်) ။ပေ၊ စက္ခုနှာ–ဖြင့်၊ သမ္မဟုလာ–ကုန်သော၊ ဒေ၀တာယော–တို့ကို၊ ၀ဏ္ဏဓိ–အိမ်ရာတို့ကို၊ (အိမ်နေရာတို့ကို၊) ပရိဂ္ဂဏ္ဍန္တိယော–သိမ်းယူနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ (**"ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနှာ"** စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀–၌ ရေးခဲ့ပြီ။။)

ယသ္မိံ ပဒေသေ–အကြင် အရပ်၌၊ မဟေသက္ခာ–တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊ ဒေ၀တာ–တို့သည်၊ ၀ဏ္ဏဓိနှိ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍန္တိ. တတ္ထ–ထို အရပ်၌၊ မဟေသက္ခာနံ–ကုန်သော၊ ရာဇူနံ–တို့၏ လည်းကောင်း၊ (မင်းမျိုးတို့၏ လည်းကောင်း၊) ရာဇ မဟာမတ္တာ–မင်း၏အမတ်ကြီးတို့၏ လည်းကောင်း၊ နိ၀ေသနာနိ–အိမ်တော်တို့ကို၊ မာ၀ေတုံ–တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ၊ စိတ္တာနိ–တို့သည်၊ နမန္တိ–ကိုင်းညွှတ်ကုန်၏။ (နောက်၌ **"မစ္ဆိမာ–တန်ကိုးအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ နိစာ–တန်ခိုးအားဖြင့် နိမ့်ကျကုန်သော"**ဟု ပေးပါ၊ **"မဟေ သက္ခာ"**ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"မဟေသက္ခာ–ကြီးသော အစိုးရခြင်းရှိသူတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ) ।ပေ၊ အာနန္ဒ...၊ (ယေ–အကြင် သူတို့သည်၊ ပေ၊ မာ၀ေန္တိ–ကုန်၏။) တေ–ထို သူတို့သည်၊ ဧက နု ခေါ–အဘယ်သူတို့နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ တာ၀တိံ သေ ဟိ–တာ၀တိံ သာ၀ဘုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေ၀ေဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ–အတူ၊ မန္တေတွာ–တိုင်ပင်၍၊ (မာ၀ေန္တိ) သေယျထာပိ–တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကုန်သကဲ့သို့၊ အာနန္ဒ...၊ ဧ၀မေ–ပင်၊ ပေ၊ မာ၀ေန္တိ၊ (ဤ ၀ါကျနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ।ပေ။

အာနန္ဒ...၊ ယာ၀တာ–အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အရိယာယ ဟန်–အရိယာဒေသ၌ နေကြကုန်သောလူတို့၏ သက်ရှေက်ရာအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ယာ၀တာ–သော၊ ၀ဏ်ပ္ပထော–ကုန်သည်တို့ ရောင်း၀ယ်အပ်သော

ဘဏ္ဍာ၏ ရောင်းဝယ်ရာ အရပ်သည်၊ **တစ်နည်း**–ဝကိုပွထော–ကုန်သည်တို့၏ နေရာ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒံ ပါဠေလိပုတ္တံ–ဤ ပါဠေလိပုတ်မြို့သည်၊ (တေသံ–ထို အရိယာယတနနှင့် ဝကိုပွထတို့၏၊ ဝါ–တို့တွင်၊) အဂ္ဂနဂရံ–အမြတ်ဆုံးမြို့သည်၊ ပုဋ္ဌဘေဒ–ကုန်ထုပ်ကို ဖြေရာမြို့သည်၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ (**"အရိယံ+အာယတနံ"**ဟု ဝါကျတွေ့ရ၏၊ **"အရိယာယတနံ"**ဟု သမာသ် ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အာနန္ဒ...၊ ပါဠေလိပုတ္တသ–၏၊ အဂ္ဂိတော ဝါ–မီးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒကတော ဝါ–ရေကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘန္တရတော–အတွင်း၌ ဖြစ်သော၊ မိထုဘေဒါ ဝါ–အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊) တယော–သုံးမျိုးကုန်သော၊ အန္တရာယာ–တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (အဂ္ဂိတော ဝါတိအာဒီသု စကာရတ္တော ဝါ သဒ္ဒေါ၊ ဋ္ဌကာ) ၊ပေ။

အဇ္ဇတနာယ–ယနေ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု၊ ဝိတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးဌာ၊ ပေ၊ ယေန–၌၊ ပရိဝေသနာ–ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ အနုမောဒိ–အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ၊ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီ၊ ကိ'၊) ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ ပေ၊ ပသဿတိတိ–ဟူ၍၊ (အနုမောဒိ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယသ္မိ ပဒေသေ–အကြင် အရပ်၌၊ ပဏ္ဍိတ ဇာတိယော–ပညာရှိအမျိုး၌ ဖြစ်သူသည်၊ (ပဏ္ဍိတဇာတိယ+ဇာတော=ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ဣယ ပစ္စည်း၊) **တစ်နည်း**–ပဏ္ဍိတ ဇာတိယော–ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူသည်၊ (ပဏ္ဍိတော ဇာတိ ယသ္သာတိ=ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ သမသ္တ က ပစ္စည်း သက်၍ ဂ ကို ယ ပြု၊) ဝါသံ–နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ–ပြု၏၊ ဇတ္တ–ဤအရပ်၌၊ (ဤ အိမ်သစ်, ရပ်ကွက်သစ်၌၊) သညတေ–စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ရှိကုန်သော၊ (ကာယ ဝါစာ စိတ္တေဟိ သညတေ၊ ဋီကာ၊) ဗြဟ္မစာရိနော–မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော၊ သီလဝန္တော–သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဘောဇေတ္ဝာ–ရှေးဦးစွာ ဆွမ်းကျွေးပြီး၍။

(၂) ;တတ္ထ–ထို အရပ်၌၊ (ထို အိမ်၌သစ်, ရပ်ကွက်သစ်၌၊) ယာ ဒေဝတာ–တို့သည်၊ အာသုံ–ရှိကြကုန်ပြီ၊ တာ;သံ–ထို နတ်တို့အား၊

ဒကွိတ်–မိမိပြုအပ်သော အလျှူကို၊ အာဒိသေ–ညွှန်ပြရာ၏၊ ဝါ–အမ္မုပေးဝေရာ၏၊ ပူဇိတာ–အိမ့်ရှင်သည် (အမ္မုပေးဝေသောအားဖြင့်) ပူဇော်အပ်ကုန်သော၊ တာ–ထို နတ်တို့သည်၊ နံ–ထို အိမ့်ရှင်ကို၊ ပူဇယန္တိ–အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြကုန်၏၊ (ဘေးရန် မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။) မာနိတာ–အိမ့်ရှင်သည်၊ (ပ သမ္ဘ ဗလကမ္မကို ပြုသောအားဖြင့်) မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ တာ–တို့သည်၊ နံ–ကို၊ မာနယန္တိ–အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ (ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးရန်ကို ပယ်ရှားကြကုန်၏။)

(၃) တတော–ထိုသို့ (အိမ့်ရှင်က) ပူဇော်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်၊ မာတာ–အမိသည်၊ သြရသံ–ရင်ခွဲဖြစ်သော၊ ပုတ္တံ–သားကို၊ (အနုကမ္ပတိ) ကျေ၀–စီပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ၊) နံ–ထို အိမ့်ရှင်ကို၊ အနုကမ္ပန္တိ–စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏။ ဒေ၀တာနုကမ္ပိတော–နတ်တို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်သော၊ ပေါသော–အိမ့်ရှင်ယောကျ်ားသည်၊ (အိမ့်ရှင်မိန်းမသည်၊) သဒါ–အခါ၀ပ်သိမ်း၊ ဘဒြာနိ–ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿတိ–တွေ့မြင်ရ၏။ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို ဋ္ဌကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

အနုမောဒိတ္တာ–အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၏။ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီး၏။) (တေဟိ–ထို သုနိ၀, ဝဿာကာရတို့သည်) တဒါ၀သုတ ပုညသာ (ဖြစ်စေအပ်သော ကောင်းမှုကို၊ အနုမောဒနဝေယန် တေသံ ဓမ္ဓကထံ ကတ္တာ၊ ဋ္ဌကာ) ၊ပေ၊ အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ကြ၍ လိုက်ကုန်သနည်း?၊) ယေန ဒ္ဒါ၀ရန–အကြင် တံခါးဖြင့်၊ အဒ္ဒ–ယနေ့၊ သမ၀ေါ ဂေါတမော–သည်၊ နိက္ခမိသတိ–ထွက်တော်မူလိမ့်မည်၊ တံ–ထို တံခါးသည်၊ ဂေါတမဒ္ဒါ၀ရံ နာမ–ဂေါတမတံခါးမည်သည်၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ယေန တိတ္ထေန–အကြင် ဆိပ်ဖြင့်၊ ဂင်္ဂံ–ဂင်္ဂါမည်သော၊ နဒီ'–ကို၊ ဥတ္တရိသတိ–ကူးတော်မူမည်၊ တံ–ထို ဆိပ်သည်၊ ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍ လိုက်ကြကုန်၏။ ၊ပေ၊ (မြတ်စွာဘုရား ထွက်တော်မူရာ တံခါးသည် **"ဂေါတမတံခါး"**မည်၏၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကိုကား ဆိပ်ကမ်းဖြင့် ကူးတော်မမူဘဲ တန်ခိုးဖြင့် ဖြတ်ကျော်တော်မူသောကြောင့် **"ဂေါတမတိတ္ထ"**အမည် မရတော့။)

ဂဂ်ါနဒီ၊ ပူရာ–ရေဖြင့်ပြည့်သည်၊ သမတိတ္ထိကာ–ကမ်းနှင့်ညီမျှသော ရေရှိသည်၊ ကာကပေယျာ–ကျီးသောက်ထိုက်သော ရေရှိသည်၊ (ကုမ်း၌ တည်သော ကျီးသည် သောက်နိုင်သော ရေရှိသည်။) ဟောတိ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ သြရာ–ဤ ဘက်ကမ်းမှာ၊ ပါရံ–ဟို ဘက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တုကာမာ–သွားခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အညေ–အချို့သူတို့သည်၊ နာဝံ–လှေကို၊ ပရိယေသန္တိ–ရှာကြကုန်၏၊ အညေ–တို့သည်၊ ဥဠုမ္ပံ–သစ်ဖောင်ကို၊ ၊ပေ၊ အညေ၊ ကုလ္လံ–ကျူဖောင်ကို၊ ပရိယေသန္တိ၊ ပေ၊ (ဥဠုမ္ပနှင့် ကုလ္လအထူးကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။) သြရိမတီရေ–ဤ ဘက်ကမ်း၌၊ အန္တရဟိတောဟုတ္တာ၊) ပါရိမတီရေ–ဟို ဘက်ကမ်း၌၊ ဘိက္ခာသံယေန, သဒ္ဓိ' ပစ္စုဠ္ဠာသိ–တည်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ယေ–အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဏ္ဏဝံ–အစောက်လည်းနက်, အပြန့်လည်းကျယ်သော ရေရှိသော၊ သရံ–တဏှာတည်းဟူသော မြစ်ကို၊ တရန္တိ–ကူးကြကုန်၏၊ (တေ–ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) သေတုံ–အရိယာမဂ်တည်းဟူသော တံတားကို၊ ကတ္တာန–ပြု၍၊ ပလ္လလာနိ–ရွှံ့ညွန်တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇ–စွန့်လွှတ်၍၊ (တရန္တိ၊) ဧနော–လူအပေါင်းသည်၊ (အပွမတ္တာကံ–နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊) ကွမ် ဥဒကံ–ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို၊ ဥတ္တာရိတုကာမော–ကူးမြောက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ ပိ–ဖြစ်၍လည်း၊) ကုလ္လံ–ကျူဖောင်ကို၊ (ဝါးဖောင်ကို၊) ဗန္ဓတိ–ဖွဲ့တုတ်နေရ၏၊ (ကုလ္လံ ဟိ–၌ ဟိ ကားနိပါတ်မျှသာ၊) မေဓာဝိနော–မဂ္ဂလေးဖြာ, ပညာရှိအစစ်, ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ ဧနော–ဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓသာဝကဖြစ်သူ လူတို့သည်၊ (ကုလ္လေန–နှင့်၊ ဝိနာ ၉၀–ကင်းရှိသာလျှင်၊) တိဏ္ဏာ–တဏှာရေယာဉ်ကို, လွန်မြောက်တော်မူကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၅–ကောဋ္ဌိဂါမေသဇ္ဇကထာ

၂၈၇။ ။အထ–ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ ယေန–၌၊ ကောဋ္ဌိဂါမော–ကောဋ္ဌိရွာသည်၊ (အတ္ထိ၊) တတြ ကောဋ္ဌိဂါမေ–၌၊ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တတြ–ကောဋ္ဌိရွာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ–ပြီ၊ (ကိ'။)

ဘိက္ခဝေ၊ စတုန္နံ–လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ–အရိယသစ္စာတို့ကို၊ (အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော သစ္စာတို့ကို၊) အနနုဗောဓာ–လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်၊ (အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို၊) အပ္ပဋိဝေဓာ–ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်၊ (မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို၊) မမဘွေဝ–ငါ ဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ တုမှာကဘွ–သည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) ဒီဃံ–ရှည်လျှစွာသော၊ ဣဒ အဒ္ဓါနံ–ဤ သံသရာခရီးကို၊ သန္ဓာဝိတံ–အဆက်မပြတ် ပြေးသွားအပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ **တစ်နည်း–** မမဘွေဝ–၏လည်းကောင်း၊ တုမှာကဘွ–၏လည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဒီဃံ၊ ဣဒ အဒ္ဓါနံ–ကို၊ သန္ဓာဝိတံ–အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ရခြင်းသည်၊ သံသရိတံ–တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ခဲ့ရခြင်းသည်၊ (အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ရပြီ၊) (ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ကတမေသံ စတုန္နံ–အဘယ်လေးပါးတို့ကိုနည်း?၊ **တစ်နည်း–**ကတမေသံ–အဘယ်မည်ကုန်သော၊ စတုန္နံ–ကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ–တို့ကို၊ အနနုဗောဓာ–ကြောင့်၊ ဝေ၊ မမဘွေဝ–သည်လည်းကောင်း၊ ဝေ၊ သံသရိတံ–တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်အပ်ခဲ့လေသနည်း?၊ **တစ်နည်း–**မမဘွေဝ–၏လည်းကောင်း၊ ဝေ၊ သံသရိတံ–ရခြင်းသည်၊ (အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့သနည်း?၊) (ဤသို့လည်း အကျယ်ပေးနိုင်၏၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခသေ–ဒုက္ခဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စာသ–ကို၊ အနနုဗောဓာ–ကြောင့်၊ ဝေ၊ (ရှေးနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊) **"ဒုက္ခ သမုဒယ"** စသည်တို့ကို ဓမ္မစက္ကာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဒုက္ခ–သော၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ) အရိယသစ္စ–ကို၊ အနုဗုဒ္ဓံ–လျော်စွာသိတော်မူအပ်ပြီ၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ–ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝေ၊ ဘဝတဏှာ–ဘဝ၌တပ်မက်တတ်သော တဏှာကို၊ ဥစ္ဆိန္နာ–ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဘဝနေတ္တိ–ဘဝသို့ဆွဲဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးသည်၊ ခီဏာ–ကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ–ခု၊ ပုနဗ္ဘဝေါ–တစ်ဖန်ဘဝသည်၊ (ဘဝသစ်သည်၊) နတ္ထိ–တော့၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) စတုန္နံ၊ အရိယသစ္စာနံ–တို့ကို၊ ယထာ ဘူတံ–အကြင် အကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊) အဒဿနာ–မသိမမြင်ခြင်းကြောင့်၊ ဘာသုတာသေ့ဝေဘာဝေါ–ထိုထို ဘဝတို့ဌာပင်၊ ဒီဃံ–သော၊ အဒ္ဓါနံ–သံသရာခရီး၊ သံသိတံ–ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ (သံ–ပုဗ္ဗ+သိ–ဓာတ်=ဂတိ အနက်ဟော၊ သံသရန္ဒင့် အနက်တူတည်း။)

(၂) တာနိ–ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ဧတာနိ–ဤ အရိယ သစ္စာတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာနိ–ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် **မြင်အပ်**ကုန်ပြီ၊ ဘဝနေတ္တိ–ကို၊ သမ္ဘဟတာ–ကောင်းစွာ ဖျက်**သီးအပ်**ပြီ၊ ဝါ–ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဒုက္ခသ–တေဘုမက ဝဋ္ဋဒုက္ခ**၏**၊ မူလ–အမြစ်အရင်း ဖြစ်သော တဏှာကို၊ ဥစ္ဆိန္နံ–ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ နတ္ထိ–တော့။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၆–အမ္မပါလီဝတ္ထု

၂၈၈။ ။ အမ္မပါလီ–အမ္မပါလီမည်သော၊ ဂဏိကာ–ပြည့်တန်ဆာမ သည်၊ ပေ၊ ဘဒြာနိ ဘဒြာနိ–ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော၊ ယာနာနိ–ယာဉ်တို့ကို၊ ယောဇေပေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ ဘဒ္ဒြံ ဘဒ္ဒြံ–သော၊ ယာနံ–သို့၊ အဘိရုဟိတွာ–တက်စီး၍၊ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ယာနေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဝေသာလိ ယာ–မှ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ–ဌာ၊ နိယျာသိ–ထွက်လာပြီ၊ ယာဝတိကာ–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ယာနသ–၏၊ ဘူမိ–သွားလောက်ရာ မြေအရပ်သည်၊ (အတ္တိ၊ တာဝတိကံ–ထိုမျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်၊) ယာနေန–ဖြင့်၊ ဂန္တွာ–၍၊ ယာနာ–မှ၊ ပစ္စောရောဟိတွာ–တစ်ဖန်သက်ဆင်း၍၊ (ဋီကာ၌ **"ကျောင်းတိုက်၏အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌ ယာဉ်မှဆင်းသည်"**ဟု မိန့်သည်၊) ပတ္တိကာဝ–ခြေဖြင့်သွားသည်သာလျှင်၊ (ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊) ၊ပေ၊ ပက္ကမိ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၇–လိန္ဒဝိဝတ္ထု

၂၈၉။ ။ ဝေသာလိကာ–ဝေသာလီမြို့ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ–ဝေသာလီမြို့၌ နေကုန်သော၊ လိန္ဒဝိ–လိန္ဒဝိမင်းတို့သည်၊ ပေ၊ နိယျာသုံ၊ အပေ္ပကစ္စေ–အချို့သော လိန္ဒဝိတို့သည်၊ နိလာ–ညိုကုန်သည်၊ နိလဝဏ္ဏာ–ညိုသောအဆင်း ရှိကုန်သည်၊ နိလဝတ္ထာ–ညိုသောအဝတ် ရှိကုန်သည်၊

နီလာလက်ာရာ–ညိုသောတန်ဆာ ရှိကုန်သည်၊ (ညိုသောပတ္တမြားတန်ဆာ, ကြာညိုပြန်းတန်ဆာ ရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ (**"နီလဝဏ္ဏာ"**ဟူရာ၌ ထိုမင်းသားတို့၏ ပင်ကိုယ်အဆင်းသည် ညိုသည်မဟုတ်၊ ညိုသောနံ့သာကို လိမ်းထားသောကြောင့် **"ညိုရသည်"**ဟု ဋီကာမိန့်၏၊ ထို မင်းသားတို့၏ ပင်ကို အဆင်းကား၊ ရွှေအဆင်းနှင့် တူကုန်သတတ်၊ နောက်၌ **"ပီတာ–ရွှေကုန်သည်၊ လောဟိတာ–နီကုန်သည်၊ သြဒါတာ–ဖြူကုန်သည်"**စသည်ဖြင့် ပေး၏။)

အမ္မပါလီ၊ ဂဏိကာ–သည်၊ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ–ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော၊ လိစ္ဆဝီနံ–တို့၏၊ ဤသာယ–မိမိ၏ ရထားလှည်းသံဖြင့်၊ ဤသံ–ရထားလှည့်သံကို၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"ရထားနောက်ကော်စွန်း"**ဟု ပေး၏၊) ယုဂေန–မိမိ၏ ရထားထမ်းပိုးဖြင့်၊ ယုဂ–ရထားထမ်းပိုးကို၊ စက္ကေန–မိမိ၏ ရထားစက်ဘီးဖြင့်၊ စက္ကံ–ကို၊ အက္ခေန–မိမိ၏ ရထားဝင်ရိုးဖြင့်၊ အက္ခံ–ရထားဝင်ရိုးကို၊ ပဒ္ဒဝဇ္ဇေသိ–တစ်ဖန် လိမ့်စေပြီ၊ (ပြန်လည်စေပြီ၊) ဝါ–တိုက်ခတ်ပြီ၊ (ရထားချင်းတိုက်သောအခါ အနည်းငယ် ပြန်လှည့်သွားခြင်းကြောင့် **"ပဒ္ဒိ ဝဇ္ဇေသိ"**ဟု မိန့်သည်၊ **"ပဟရိ"ဟု** ဋီကာဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊) ၊ပေ၊ ဇေ အမ္မပါလိ–အို အမ္မပါလီ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ပဒ္ဒဝဇ္ဇေသိ–နည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစုံ၊) အယျပုတ္တာ–အရှင်သားတို့၊ ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ မယာ–သည်၊ ပေ၊ နိမန္တိတောမှ–အပ်ပါပြီ၊ တုဏ္ဍာ–ထိုကြောင့်ပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

ဇေ အမ္မပါလိ...၊ အမှာကံ–တို့အား၊ ဧတံ ဘတ္တံ–ဤ ဆွမ်းကို၊ (ဤနက်ဖြန်၌ အသင်ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သော ဆွမ်းကို၊) သတသဟဿေန–တစ်သိန်းဖြင့်၊ ဒေဟိ–ပေးပါ၊ (ရောင်းပါ၊) ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ မေ–အား၊ သာဟာရံ–အခွန်ကိုဆောင်ယူရာ ဇနပုဒ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝေသာလီ–ဝေသာလီ တစ်မြို့လုံးကို၊ သစေပိ ဒဇ္ဇေယျာထ–အကယ်၍မူလည်း ပေးစေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ၊) အဟံ–သည်၊ တံ ဘတ္တံ–ကို၊ နေဝ ဒဒ္ဒံ–ပေးလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (**"သာဟာရံ"**အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အဂ္ဂိလိ–လက်ချောင်းကို၊ ဖောဋ္ဌေသုံ–လှုပ်စေကြကုန်ပြီ၊ **တစ်နည်း**–အဂ္ဂိလိ ဖောဋ္ဌေသုံ–လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့

ဖြေ၍ လက်ဖျားခါကုန်သနည်း?၊) ဘော–အမောင်တို့၊ အမ္မကာယ–မိန်းမသားသည်ပေ၀ါ–က၊ ဒီတာ–အောင်အပ်ကုန်သည်၊ (အနိုင်ယူအပ်ကုန်သည်၊) အမ္ပ ၀တ–ဖြစ်လေကုန်စွ၊ ဘော–တို့၊ အမ္မကာယ–မိန်းမသားမှ၊ ပရာဒီတာ–ရှုံးကုန်သည်၊ အမ္ပ ၀တ–စွ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ၊ (အမ္မကာယ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ တာ၀တိံသာ ဒေ၀ါ–တို့ကို၊ အဒ်ဋ္ဌပုဗ္ဗာ–ရှေးဦး မမြင်အပ်ကုန်၊ (မမြင်ဖူးကုန်၊) ဘိက္ခဝေ၊ (တေ တုမှေ–တို့သည်၊) လိ၀္ဆ၀ိပရိသံ–လိ၀္ဆ၀ိပရိသတ်ကို၊ ဩလောကေထ–ကြည့်လိုက်ကြကုန်၊ ပေ၊ အ၀လောကေထ–အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ကြည့်လိုက်ကြကုန်၊ ဘိက္ခဝေ၊ လိ၀္ဆ၀ိပရိသံ–ကို၊ တာ၀တိံသပရိသံ–တာ၀တိံသာ နတ်ပရိသတ်သို့၊ ဥပသံဟရထ–ကပ်ဆောင်လိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊) (ဤသို့ မိန့်တော်မူရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ ပတ္တိ ကာ၀–ခြေဖြင့်သွားကုန်သည်သာ၊ (ခြေလျင်သွားကုန်သည်သာ၊ ဟုတ္တာ၊) ၊ပေ၊ အ၀ေါစုံ၊ ပေ၊ လိ၀္ဆ၀ီ–လိ၀္ဆ၀ီမင်းသားတို့၊ သွာတနာယ–ဌာ၊ အမ္ဗပါလိယာ၊ ဂဏိကာယ–၏၊ ဘတ္တွ–ကို၊ အဓိ၀ုဋ္ဌော–လက်ခံတော်မူပြီးသည်၊ အမ္ဗိ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (**"အဓိ၀ါသေမိ"**ပုဒ်ကိုပင် **"အဓိ၀ုဋ္ဌော အမ္ဗိ"**ဟု သုံးစွဲတော်မူသည်၊) ၊ပေ။

ယေန–၌၊ နာတိကာ–နာတိကာရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တတြ နာတိကေ–၌၊ ဂိဗ္ဗကာ၀သထေ–အုတ်တိုဖြင့် ပြုအပ်သော ကျောင်း၌၊ (အုတ်တိုက်ပြာသာဒ်၌) ၊ပေ၊ ဘဒ္ဒေ အဟံ၊ ဣဒံ အမ္ဗ၀နံ–ဤ သရက်ဥယျာဉ်ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခသ၊ ဘိက္ခုသံ့ဃသ–အား၊ ဒမ္မိ–ပါ၏၊ ဣတိ (အ၀ေါစ) ၊ပေ၊ ယေန၊ မဟာ၀နံ–မဟာ၀နတောသည်၊ (တောကြီးသည်၊ အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တတြ ဝေသာလိယံ–၌၊ ၀ါ–၏အနီးဖြစ်သော၊ မဟာ၀နေ–၌၊ ကူဋာဂါရသာလာယံ–အထွတ်ရှိသော ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (ကူဋာဂါရသာလာ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋီကာ, တတိယအုပ်, စာမျက်နှာ ၁၄၀–၌ ပြထားပြီ။)

တတိယော–သော၊ လိ၀္ဆ၀ိဘာဏ၀ါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၈-သီဟသေနာပတိဝတ္ထု

၂၉၀။ ။အဘိညာတာ အဘိညာတာ-အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်, အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော။ (အလွန်ထင်ရှားကုန်, အလွန်ထင်ရှားကုန်သော)၊ လိစ္ဆဝီ-တို့သည်၊ သန္ဓာဂါ၏ရေ-မင်းကွန်းစံနန်း၌၊ (လွတ်တော်ရိုး၌)၊ **သန္နိသိန္နာ**-အတူတကွ ထိုင်နေကြကုန်သည်၊ သန္နိပတိပတာ-အတူတကွ ကျရောက်ကြကုန်သည်၊ (စည်းဝေးကြကုန်သည်)၊ **သမာနာ**-ကုန်လျက်၊) အရနေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက များစွာသောအ**ကြောင်း**ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓသ-၏၊ ဝဏ္ဏ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသန္တိ-ပြောကြကုန်၏။ ပေ၊ **သီဟော**-သီဟမည်သော၊ နိဂဏ္ဌသာဝကော-နိဂဏ္ဌ၏တပည့်ဖြစ်သော၊ သေနာပတိ-စစ်သူကြီးသည်၊ တသ္မိံ ပရိသာယံ-၌၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ပေ၊ နိသဿယ-သံသယမဲ့၊ (စင်စစ်ဧကန်)၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူပြီးသည်၊ (ရဟန္တာသည်)၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသည်၊ ဘဝိသသတိ-ဖြစ်တော်မူလိမ့်မည်၊ တထာဟိ (တထာ ဧဝ)-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဘာသန္တိ၊ အဟံ-သည်၊ အရဟန္တံ-သော၊ ပေ၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ယန္နုနု ဥပသင်္ကမေယျ-အကယ်၍သွားရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့, အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ။

ယေန၊ နာဋပုတ္တော-နာဋ၏သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဌော (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ဘန္တေ သမဏ ဂေါတမ၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းဌာ၊ ဣဒ္ဓိဗာမိ၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ သီဟ၊ ကိं ပန-အဘယ်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ကိရိယဝါဒေါ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုထိုက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိသည်၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုအပ်လျှင် ပြုအပ်ရာရောက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသည်)၊ သမာနော-လျက်၊ အကိရိယဝါဒံ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုထိုက်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသော၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုလျှင် ပြုအပ်ရာ မရောက်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသော)၊ သမဏ ဂေါတမ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဌာ၊ ဥပသင်္ကမိဿသိ-ချဉ်းကပ်မလိုနည်း?၊ ဟိ-မှန်၏၊ သီဟ-သီဟ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ-၏၊ အကိရိယာယ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုခြင်းဌာ၊ **ဓမ္မံ**၊ ဒေသေတိ-ဟောတ၏၊ တေန စ-ထို အကိရိယဝါဒဖြင့်လည်း၊ သာဝကေ-သာဝကတို့ကို၊ ဝိနေတိ-ဆုံးမ၏၊

ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။ ပေ၊ ဒသမနာယ၊ ယော ဂမိကာဘိသခ်ါရော–အကြင် ခရီးသွားမည့်သူ၏ ပြင်ဆင်မှုသည်၊ (ခရီးသွားဖို့ရန် ပြင်ဆင်မှုသည်၊) အ**ဟော** သိ၊ **သော**–ထို ဂမိကာဘိသခ်ါရသည်၊ ပဋိသန္ဓိ–ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ဂမိသတိ တိ=ဂမိကော၊ ဂမိကသ+အာဘိသခ်ါရော=ဂမိကာဘိသခ်ါရော၊ ဝိမတိ၌ **"ဂမနေ+ဝါယာမော"**ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို **"ဂမနံ ဂမိကာ၊ ဂမု ဓာတ်+ဏျ ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဓောတက အာ ပစ္စည်း၊ ဣ လာ၊ ယ ကို က ပြု၊ ဂမိကာယ+ အာဘိသခ်ါရော=ဂမိကာဘိသခ်ါရော"**ဟု ပြုပါ။)

အကိရိယဝါဒေါ။ ။ ဤပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့၌ အထူးမဖွင့်ပါ၊ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ကား ဝေရဉ္ဇာဗြာဟ္မဏသည် **"သမဏ ဂေါတမ သည် အာဝါဒနေ စသောအမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိသူ"**ဟု ထင်၍ အကိရိယဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲပုံပါ၏၊ ဤ နေရာ၌ ထို အနက်ကို ဆိုလိုမည် မထင်ပါ၊ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် (ထို အချိန်က) တွင်ကျယ်လျက်ရှိသော **"အကိရိယ–ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုထိုက်၊ ပြုသော်လည်း ပြုရာမရောက်"**ဟူသော ဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲလိုက်ဟန် တူပါသည်၊ ထို့ကြောင့် အကိရိယဝါဒေါကို အနက်တစ်မျိုး ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေးနိဿယ ၌ကား **"အကိရိယဝါဒေါ–မပြုအပ်ဟု အယူရှိ၏"**ဟု သာမည်ပင် ပေးထားပါသည်၊ (**"အတ္ထိ သိဟ ပရိယာယော"**စသည်၌ ပါသော အကိရိယဝါဒေါကား ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာအတိုင်းပင်တည်း။)

(နှစ်ကြိမ်မြောက် အကြံဖြစ်ရာ၌လည်း တားမြစ်၏၊ သုံးကြိမ်မြောက် အကြံဖြစ်ရာ၌ကား–) ဣမေ နိဂဏ္ဌာ–တို့သည်၊ အပလောကိတာ ဝါ–ပန်ပြောအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေကုန်၊ အနုပလောကိတာ ဝါ–မပန်ပြောအပ် သည်မူလည်း ဖြစ်ပစေကုန်၊ မေ–၏(အပေါ်၌၊) ကိံ–အဘယ်ကို၊ ကရိသန္တိ– ပြုနိုင်ကြလိမ့်မည်နည်း?၊ **ဣတစ်နည်း**–ကိံ ကုရိသန္တိ–ဘာတတ်နိုင်ကြလိမ့် မည်နည်း?၊ အဟံ၊ နိဂဏ္ဌော–တို့ကို၊ အနုပလောကေတွာ၀–မပန်မပြောပဲသာ၊ ၊ပေ၊ ယန္ဓ။နေ ဥပသက်မေယျ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဒိ၀သသ–နေ့၏၊ ဒိ၀ါ–နေ့အခါ၌၊ (မွန်းလွဲပြီးခါစ အချိန်၌) ၊ပေ၊ အ၀ေါစ (ကိ'၊) ဘဂ္ဂေ–မြတ်စွာဘုရား၊ မေ–သည်၊ ဧတံ–ဤ အကြောင်းကို၊ သုတံ–ကြားအပ်ပါပြီ၊ (ကြားဖူးပါပြီ၊) (ကိ'၊) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊

အကိရိယဝါဒေါ–၏၊ ပေ၊ ဝိနေတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြားအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ယေ တေ–အကြင် သူတို့သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ–ဟူ၍ ဇဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောကြပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ကစ္စိ–အဘယ်သို့ပါနည်း?၊ တေ–ထို သူတို့သည်၊ ဘဝတောဘာ–၏၊ ဝုတ္တာဝါဒိနော–မိန့်တော်မူအပ်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိပါကုန်၏လော၊ ဘဝဂ္ဂန္တီ–ကို၊ အာဘူတော–မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊ နု စ အဒ္ဓာ–စိတ္တဋ္ဌိ–လွမ်းမိုး၍ မပြောပါကုန်၏လော၊ (မစွပ်စွဲပါကုန်၏လော၊) ဓမ္မသ စ–မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော် အကြောင်းအားလည်း၊ အနုဓမ္မံ–လျော်သော အကြောင်းကို၊ ဗျာကရောဿ–ပြောဆိုကြပါကုန်၏လော၊ (ပြောကြပါကုန်၏လော၊) ကောစိ– တစ်စုတစ်ခုသော၊ သဟဓမ္မိ ကော–အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါဒါနုဝါဒေါ–ရေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကား, နောက်၌ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ဂါရယှံ–ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော၊ ဌာနံ–အရာသို့၊ နု စ ဂစ္ဆတိ–မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ဟိ–မှန်ပါ၏၊ ဘန္တေ မယံ၊ ဘဝဂ္ဂန္တီ–ကို၊ အနဗ္ဘက္ခာတုကာမာ–လွမ်းမိုး၍ ပြောဆိုခြင်းငှာ အလို မရှိပါကုန်၊ (မစွပ်စွဲလိုပါကုန်၊) ဣတိ–ပြီ။

သီဟ–သီဟ၊ ယေန ပရိယာယေန–အကြင် အကြောင်းဖြင့်၊ မံ–ကို၊ သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ ဝဒမာနော–ပြောဆိုလသော်၊ ဝါ–ပြောဆိုသူသည်၊ ဝဒယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြောဆိုနိုင်သနည်း?၊) သမဏော ဂေါတ မော–သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ–အကိရိယဝါဒ ရှိ၏၊ (မပြုထိုက်၏ဟု အယူ ရှိ၏၊) အကိရိယာယ–အကိရိယအကျိုးငှာ၊ (မပြုခြင်းငှာ၊) ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တေန စ–ထို အကိရိယဝါဒဖြင့်လည်း၊ သာဝကေ–တို့ကို၊ ဝိနေတိ–ဆုံးမ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ကိရိယဝါဒေါ–ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊ ကိရိယာယ–ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဥဿေဒဝါဒေါ–ဥဿေဒဝါဒ ရှိ၏၊ (ဖြတ်တောက် ထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊) ဥဿေဒါယ–ဖြတ်တောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဂေဠ္ဆိ–စက် ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိ၏၊ ဂေဠ္ဆိတာယ–စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ဝေနယိကော–ဝေနယိကပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ (ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ

တရားဟောတော်မူတတ်၏၊) ဝိနယာယ–ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တပသီ–တပသီပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တပသီတာယ–တပသီအဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အ**ပ**ဂဇ္ဇော–ပဋ္ဌိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဂဇ္ဇတာယ–ပဋ္ဌိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အသ်ထ္ထော–သက်သာ၏၊ (သက်သာရာရ၏၊) အသာသာ ယ–သက်သာခြင်းငှာ၊ (သက်သာရာရခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ (အာ ရှေးရှိသော သသ ဓာတ်သည် အသက်ရှူနိုင်ခြင်း၊ ဝါ–သက်သာခြင်း၌ ဖြစ်၏၊ အသတ္ထော၌ တ ပစ္စည်း၊ အသာသာယ၌ အသာသောဝယ် ၈၁ ပစ္စည်း။)

အမှာ။ ။ **"အတ္ထိ သီဟ ပရိယာယောတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝေရ္ဇကဏ္ဍေ အာဂတနယေနေ ဝေဒိတမ္မော"**ဟု ဦးကာမိန့်သောကြောင့် အကိရိယဝါဒေါစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝေရ္ဇကဏ္ဍ အတိုင်း အနက်ပေးရပါမည်၊ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်က ဘုရားရှင်အား တိုက်ရိုက် စွပ်စွဲပြောဆိုနေကြသည်၊ (သီဟစစ်သူကြီးက သူတစ်ဆင့် ကြားအပ်သော အကြောင်းကို လျှောက်နေသည်) မဟုတ်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်က သီဟစစ်သူကြီးအား မိမိကို အကိရိယဝါဒ စသည်ရှိသူဟု ပြောလိုက ပြောနိုင်ပုံကို မိန့်တော်မူနေပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဝေရ္ဇကဏ္ဍအဌကထာဝယ် ပုဏ္ဏားတို့ အလိုအတိုင်း ဖွင့်ပြအပ်သော အနက်ကိုသာ ပေးရပါမည်၊ ထို အနက်ကိုလည်း **"ကတမော စ သီဟ ပရိယာယော"** အကြောင်းပြ ဝါကျကျမှ အကျယ်ပေးပါမည်။

၂၉၂။ ။(၁) သီဟ . . . ၊ ယေန ပရိယာယေန–ဖြင့်၊ မံ–ကို၊ အကိရိယ ဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတီတိ–ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာ ယော–ထို အကြောင်းဟူသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်နည်း?၊ ဟိ–အဖြေကား၊ သီဟ . . . ၊ အဟံ၊ ကာယဒုစ္စရိတသ–ကာယဒုစရိုက်၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ မနောဒုစ္စရိတသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ အကိရိယံ–မပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (အကိရိယဘာဝံဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပွားခန, ဘာဝ်လောပ ကြံပါ၊) **တစ်နည်း**–၊ အကိရိယံ–

မပြုထိုက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ–ဟောတော်မူ၏၊ အနေက ဝိဟိတာနံ–တစ်ပါးမက များးသောအပြား ရှိကုန်သော၊ ပါပကာနံ–ယုတ်မာကုန်သော၊ ဝါ–မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာတို့၌ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ အကုသလာနံ– အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ–တရားတို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ အကိရိယံ–မပြု ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–မပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ သီဟ၊ ယေန ပရိယာ ယေန–ဖြင့်၊ မံ–ကို၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ–ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာ နော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ– ဤသည်ပင်တည်း၊ (ဤ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်မှတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟောတော် မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဤ အဖြေစကားတော်ကို ကြည့်၍ **"အကိရိယဝါဒေါ– ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိတော်မူ၏၊ အကိရိယာယ– ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုခြင်းငှာ"**ဟု ပေးပါ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

(၂) ကာယသုစရိတသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ကိရိယ–ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်း ပင်တည်း၊) ကိရိယဝါဒေါ–သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ တော်မူ၏၊ ကိရိယာယ–သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ။

(၃) ရာဂသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥစ္ဆေဒ– ဖြတ်တောက်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ဖြတ်တောက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှား ဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ–ရာဂ စသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု အယူရှိတော် မူ၏၊ ဥစ္ဆေဒါယ–ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက် ခြင်းငှာ။)

(၄) ကာယဒုစရိတေန–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌာမိ–စက်ဆုပ် တော်မူ၏၊ (**"ကာယဒုစ္စရိတေန"**စသည်၌ တတိယာဝိဘတ်ကို ဒုတိယာ

ဝိဘတ်၏အနက်၌ သက်ပါ)။ ပေ၊ ဓမ္မာနံ–တို့သို့၊ သမ္ဘပ်တ္တိယာ–ရောက်ခြင်းကို၊ ဒိဂုဏ္ဌာမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်တို့ကို စက်ဆုပ်တော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဒေဂုဏ္ဌိ–ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိတော်မူ၏၊ ဒေဂုဏ္ဌိတာယ–ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ရှိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၅) ရာဂဿ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝိနယာယ–ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဝေနယိကော–ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟောတော်မူ၏၊ ဝိနယာယ–ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ။)

(၆) သီဟ–သီဟ၊ ပါပကေ–ကုန်သော၊ ပေ၊ ဓမ္မေ–တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကာယသုစ္စရိတံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ တပနီယေ–မိမိ ကိန်းရာ သတ္တဝါကို လောင်မြိုက်တတ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝေါမိ၊ သီဟ၊ ယသ–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (အကုသလာဓမ္မာ၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ (ပဟီနာ စသည်၌ စပ်၊) တပနီယာ–ကုန်သော၊ ပေ၊ ဓမ္မာတို့ကို၊ ပဟီနာ–ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဥစ္ဆိန္နမူလာ–အရိယမဂ်ဓာတ်, လက်နက်မြတ်ဖြင့်, ဖြတ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ ဟူသော ဘဝအမြစ် ရှိကုန်ပြီ၊ တာလာဝတ္ထုကတာ–ထန်းပင်၏တည်ရာ မြေ ပမာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသောတည်ရာ စိတ်အစဉ် ရှိကုန်ပြီ၊ **တစ်နည်း–** တာလာဝတ္ထုကတာ–လည်ဆစ်ပန်အိုး, ဖြတ်ချိုးအပ်ပြီး ဖြစ်၍ အရွက်အသီး စသည်တို့၏တည်ရာ မဟုတ်သော ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အနဘာဝံ–နောက်၌ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင်၊ (နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင်၊) ကတာ–ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အာယတိ'–နောင်အခါ၌, အနုပ္ပါဒဓမ္မာ–ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ကုန်၊ တံ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဟံ–သည်၊ တပသီတိ–ဟူ၍၊ ဝေါမိ၊ သီဟ၊ တထာ ဂတသ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ပေ၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ တပနီယ အကုသလဓမ္မတို့ကို ပယ်တော်မူပြီးခြင်းပင်တည်း၊) (တပသီ–မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို လောင်မြိုက်တတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားတော်မူပြီးဖြစ်၏၊ တပသီတာယ–တပသီအဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၇) သီဟ၊ ယသ–၏၊ (ဂဒ္ဒသေယျာ စသည်၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ (ပဟီနာ စသည်၌ စပ်၊) အာယတိ–နောင်အခါ၌၊ ဂဒ္ဒသေယျာ–ဧလာဗုဇ သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် အမိဝမ်း၌ ကိန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုနဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ–အန္ဓ၀, သံသေဒ၀, ဩပပါတိက သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဟီနာ–ပယ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ–၏၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ဂဒ္ဒသေယျာက ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိကို ပယ်ပြီးခြင်းပင်တည်း၊) (အပဏ်ဟ္ကော–ပဋိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဏ္ဍတာယ–ပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏ အဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၈) သီဟ အဟ်၊ ပရမေန–လွန်မြတ်သော၊ အသာသေန–မဂ် ဖိုလ် ဟူသော သက်သာခြင်းဖြင့်၊ အသဗ္ဗော–သက်သာတော်မူ၏၊ (သက်သာရာ ရတော်မူ၏) ၊ပေ၊ အယံ ခေါ–ဤ သက်သာခြင်းပင်တည်း၊ (ဤ မဂ် ဖိုလ် ဟူ သော လွန်မြတ်သော သက်သာခြင်းဖြင့် သက်သာတော်မူခြင်းပင်တည်း။)

၂၉၃။ ။(ဤသို့ ဘုရားရှင်က ပြဿနာရှစ်ချက်ဖြင့် တရားဟောတော်မူသောအခါ သီဟသေနာပတိသည် ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ခံယူ၏။) သီဟ၊ အနုဝိစ္စ–ဥာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍၊ ကာရ–ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကရောဟိ–လော့၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အနုဝိစ္စ–၍၊ ကာရော–ပြုခြင်းသည်၊ တုမှာဒိသာနံ–အသင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဥတ မနုဿာန်–ထင်ရှားသော လူတို့၏ (အတွက်၊) သာဓု–ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ပြီ။

ယံ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ မံ–ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အနုဝိစ္စ၊ ပေ၊ ဟောတိတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–မိန့်တော်မူပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣမိနာပိ–ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ (ဤသို့ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်း၊) အဟံ၊ ဘဂဝတော–၏(အပေါ်၌) ၊ပေ၊ အဘိရဒ္ဓေါ–အလွန် နှစ်သက်ပါ၏၊ (အလွန် ကျေနပ်ပါ၏၊) (အဘိရဒ္ဓေါ၌ ရာဓ ဓာတ်သည် **"အာရာဓေဟ, ရညော"**၌ ကဲ့သို့ နှစ်သက်ခြင်းအနက်ကို ဟောအ၏၊) ဟိ–မှန်ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အညတိတ္ထိယာ–တို့သည်၊ မမ–တပည့်တော်ဟူသော၊ (တပည့်တော်လို ဖြစ်သော၊) သာဝကံ–

ကို၊ လဘိတ္တာ–၍၊ ဝါ–သော်၊ ကေဝလကပ္ပ–အလုံးစုံ အကုန်အစစ်ဖြစ်သော၊ ဝေသာလီ–ကို၊ ပဠာကံ–အောင်လံကို၊ ပရိဟရေယျုံ–ဆောင်ကုန်ရာပါ၏၊ (လွှင့်ကုန်ရာပါ၏။) (ကိုး–အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်၍ လွှင့်ကုန်ရာပါသနည်း?।) သီဟောသေနာပတိ–သည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ သာဝကတ္တံ–သာဝကအဖြစ်သို့၊ ဥပဂတောဟိ–ကပ်ရောက်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြွေးကြော်၍ လွှင့်ကုန်ရာပါ၏။ အထ စ ပန–ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ မံ–ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အနုဝိစ္စ၊ ပေ၊ သာဓု ဟောတီတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ အာဟ၊ ပေ၊ (သီဟသေနာပတိသည် နှစ်ကြိမ်မြောက် ဥပါသကာအဖြစ်ကို ခံယူသည်။)

သီဟ၊ တေ–၏၊ ကုလံ–အမျိုးသည်၊ (အိမ်သည်၊) ဒီဃရတ္တံ–လုံး၊ နိဂဏ္ဌာနံ–တို့၏၊ ဩပါနဘူတံ–ရေတွင်းသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ယေန–ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပဂတာနံ–အိမ်သို့ ကပ်ရောက်လာကုန်သော၊ နေသံ–ထို နိဂဏ္ဌတို့အား၊ ပိဏ္ဍကံ–ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးလှူထိုက်၏ဟူ၍၊ မညေယျာသိ–သိလေဘ့၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ဣမိနာပဟံ စသောဝါကျ လွယ်ပြီ।) ဘန္တေ၊ ပေ၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ မယှမေဝ–ငါ့အားသာ၊ ဒါနံ–ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ–ထိုက်၏၊ အညေသံ–ငါမှတစ်ပါး အခြားသူတို့အား၊ ဒါနံ၊ နဒါတဗ္ဗံ–ထိုက်၊ မယှမေဝ–၏သာ၊ သာဝကာနံ–တို့အား၊ ပေ၊ ဒိန္နံ–ပေးလှူအပ်သော ဒါနသည်၊ (ပေးလှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည်।) မဟပ္ဖလံ–များသော အကျိုးရှိ၏၊ ပေ၊ နု မဟပ္ဖလံ–မရှိ၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–၏၊ ဣတိ (သုတဲ।) အထ စ ပန–လျက်၊ မံ ဘဂဝါ၊ နိဂဏ္ဌေသုပိ–တို့၌ခွဲလည်း၊ ဝါ–တို့အားလည်း၊ ဒါနေ–ပေးလှူခြင်း၌၊ သမာဒါပေတိ–ဆောက်တည်စေတော်မူပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အပိ စ–ထိုသို့ပင် ဆောက်တည်စေတော်မူပါသော်လည်း၊ မယံ၊ ဧတ္ထ–ဤအရာ၌၊ (ဤ နိဂဏ္ဌတို့အား ပေးလှူရာ၌।) ကာလံ–အချိန် အခါကို၊ ဇာနိဿာမ၊ (ဤသို့ လျှောက်၍ သုံးကြိမ်မြောက် ဥပါသကာအဖြစ်ကို ခံယူ၏၊ ထိုနောက် ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူသော အခါ သောတာပန် ဖြစ်သည်) ၊ပေ။

၂၉၄။ ။ဝေသာလိယာ–၌၊ ရထိကာယ–ရထားလမ်း ကစ်ခုမှ၊ ရထိကံ–ရထားလမ်း တစ်ခုသို့၊ သိဃ်ဋဋ္ဌကေန–လမ်းဆုံ တစ်ခုမှ၊ သိဃ်ဋဋ္ဌကံ–လမ်းဆုံ တစ်ခုသို့၊ ဗာဟာ–လက်မောင်းတို့ကို၊ ပဂ္ဂယှ–ချီမြောက်၍၊ ကန္ဒန္တီ–

ကြေးကြော်ကြကုန်၏၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ကြေးကြော်ကြကုန်သနည်း?၊) အဓွေ–ယနေ့၊ သီဟေန၊ သေနာပတိနာ–သည်၊ ထူလ–ဝဖြိုးသော၊ ပသုံ–သားကောင်ကို၊ ဝဒိတွာ–သတ်၍၊ သမဏသ ဂေါတမသ–ဖို့၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ကတံ–ပြုအပ်ပြီ၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဧာနံ–သိလျက်၊ ဥဒ္ဒိသ–မိမိကိုရည်ရွယ်၍၊ ကတံ–ပြုအပ်သော၊ ပဋ္ဌိစ္စ–မိမိကို စွဲ၍၊ (အကြောင်းပြု၍၊) ကမ္မံ–ပြုအပ်သော၊ **တစ်နည်း**–ပဋ္ဌိစ္စကမ္မံ–သတ်ဖို့ရန် အရိပ်နိမိတ်ပြခြင်း အမှုရှိသော၊ တံ မံသံကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဣတိ (ကန္ဒန္တိ)၊ ၎ေ၊ ဥပကဏ္ဍကေ–နာ၏၊ အနီးဌ်၌၊ အာရောစေသိ (ကိ'၊) ဘဂ္ဂေ–အရှင်စစ်သူကြီး၊ ယဠ္ဟေ–တိုက်တွန်းပါ၏၊ ဧာနေယျာသိ–သိပါလေ၏၊ ဧတော၊ ၎ေ၊ ကန္ဒန္တိ–ကြေးကြော်နေပါကုန်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အယျာ–အမောင်၊ အလံ–မသင့်၊ (အသာနေ ဟူလို၊) ဒီဃရတ္တာမှိ–ပတ်လုံးလည်း၊ တေ အာယသ္မန္တော–ထို အရှင်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓသ–၏၊ အဝဏ္ဏကာမာ–ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို အလိုရှိကုန်၏၊ ၎ေ၊ တံ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ အသတ်–ထင်ရှားမရှိသော၊ တုဏ္ဍာ–အချီးနှီးသော၊ မုသာ–ချွတ်ယွင်းသော၊ အဘူတေန–မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊ အဗ္ဘာစိက္ခန္တာ–စွပ်စွဲကုန်လသော်၊ နံ ဒိရိဒဏ္ဍိ–မချွေးမြွေနိုင်ကုန်၊ (မဆုံးနိုင်ကုန် ဟူလို၊) မယံ၊ ဒိဝိတဟောတုပိ–အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ၎ေ၊ နံ ဝေါရောပေယျာမ–မခွဲပါကုန်၊ ဣတိ–ပြီ၊ ၎ေ၊ အဒိဋ္ဌ–ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်အပ်သော၊ အသုတ–ကြားလည်း မကြားအပ်သော၊ အပရိသင်္ကိတံ–ယုံမှားလည်း မယုံမှားအပ်သော၊ တိကောဋ္ဌိပရိသုဒ္ဓံ–သုံးပါးသော်အကြောင်းတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ မဗ္ဗမံသ–ငါးအမဲကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (တိကောဋ္ဌိပရိသုဒ္ဓ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋ္ဌိကာ, စတုတ္ထအုပ်, ဒသမသံဃာဒိသေသိသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။)

ပဋ္ဌိစ္စ ကမ္မံ။ ။ ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဋ္ဌိကာ၌ကား **"သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဥဒ္ဒိသ ကတံ၊ တံ မံသံ–ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ–၏၊ ပဋ္ဌိစ္စ–ထို အသားကိုစွဲ၍၊ ကမ္မံ–ပါဏာတိပါတကံသို့၊ ဖုသတိ–ရောက်၏"**၊ ဤသို့ နှစ်ဝါကျ ခွဲပြီးလျှင် **"ဖုသတိ"**ဟူသော ပါဠိသေသသကို ထည့်၍ တစ်နည်း ဖွင့်သော်၏၊ (အထ ဝါ ပဋ္ဌိစ္စကမ္မံ ဖုသတိတိ ပါဠိသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သွာယံ–(ထို သမဏ ဂေါတမ သည်၊) ဧတံ မံသံ ပဋ္ဌိစ္စ တံ ပါဏာဝဓကကမ္မံ ဖုသတိတိ အတ္ထော၊ တံ ဟိ အကုသလံ ဥပမုံ ဒါယကဿ ဥပမုံ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကဿ ဟောတိတိ နေသံ လဒ္ဓါ ဋ္ဌိကာ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၉-ကပ္ပိယဘူမိအနုဇာနနာ

၂၉၅။ ။ဝေသာလီ-သည်၊ သုဘိက္ခာ-ပြည့်စုံသော ထမင်းရှိသည်၊ (သာယာဝပြော, အစာပေါသည်၊) သုသဿာ-ကောင်းသော ကောက်စပါးရှိသည်၊ သုလဘပိဏ္ဍာ-လွယ်ကူစွာရအပ်သော ဆွမ်းရှိသည်၊ ပဂ္ဂဟေန-ပွေ့ပိုက်အပ်သော သပိတ်ဖြင့်၊ ဝါ-ဆွမ်းကိုခံယူကြောင်း သပိတ်ဖြင့်၊ ဥဇ္ဇေန-အရိယာနည်း ဆွမ်းရှာမှီးသဖြင့်၊ ယာပေတုံ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေခြင်းငှာ၊ (မျှတခြင်းငှာ၊) သုကရာ-လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ မယာ-သည်၊ ဘိက္ခူနံ-တို့အား၊ ဒုဿ္ဇိဏ္ဍေ-မပြည့်စုံသောထမင်းရှိသော၊ ဒုသဿေ-မကောင်းသော ကောက်စပါးရှိသော၊ ဒုလ္လဘပိဏ္ဍေ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ဆွမ်းရှိရာအခါ၌၊ အန္တော-အကပ္ပိယကုဋိအတွင်း၌၊ ဝုဋ္ဌ-တည်နေစေအပ်သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတ ပဋိဂ္ဂဟိတကံ-(အကပ်မခံဘဲ) ကောက်ယူအပ်သော အာမိသကို တစ်ဖန်အကပ်ခံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တတော-ထိုဖိတ်မန်အပ်ရာ အရပ်မှ၊ နီဟဋ္ဌ-ဆောင်ယူအပ်သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုရေဘတ္တ-၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ-အကပ်ခံအပ်သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ဝနဋ္ဌ-တောဋ္ဌတည်သော၊ ပေါက္ခရဏ္ဍ-ပဒုမ္မာကြာရ၌၌ တည်သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ယာနိ တာနိ-အကြင် အာမိသတို့ကို၊ အနု ညာတာနိ-အပ်ကုန်ပြီ၊ အဇ္ဈပိ-၌လည်း၊ (ယနေ့တိုင်အောင်လည်း၊) တာနိ-တို့ကို၊ ဘိက္ခူ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ နုခေါ-စားကြကုန်သေး၏လော၊ ပေ၊ တာနိ-တို့ကို၊ အဟံ၊ အဇ္ဈတဂ္ဂေ-၌၊ ပဋိက္ခိပါမိ-ပယ်တော်မူ၏၊ ပေ။

ဇာနပဒါ-ဧနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ ပေ၊ ခါဒနီယမ္ပိ-ကိုလည်းကောင်း၊ သကဒ္ဓေသု-တို့၌၊ အာရောပေတွာ-တင်၍၊ ဗဟာရာမ ကောဌကေ (ဗဟိ+အာရာမ ကောဌကေ)-ကျောင်းတိုက်တံခါးမှခ၏ ပြင်ဘက်၌၊ သကဒ္ဓပရိဝင်္ဂ-လှည်းဝိုင်းကြီးကို၊ ကရိတ္တွာ၊ အစ္ဆန္တိ-နေကြကုန်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ကြ၍ နေကုန်သနည်း?၊) ယဒါ၊ ပဋိပါဋိ-ဆွမ်းလှည့်အစဉ်ကို၊ ၊ပေ၊ ကရိသာမ၊ ဣတိ-၍၊ (အစ္ဆန္တိ၊) မဟာ-ကြီးစွာသော၊ မေဃော စ-

သည်လည်း၊ ဥဂ္ဂတောာ–တက်လာသည်၊ ဟောတိ၊ (နောက်၌ "အာရောဝိတာ–တင်ထားအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တိဋ္ဌန္တိ–တည်နေကုန်၏"ဟု ပေးပါ၊) ၊ပေ၊ သံဃော ယံ ဝိဟာရံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ယံ) ဂုဟံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ကပ္ပိယဘူမိ'–ကပ္ပိယဘူမိကို၊ သမ္မန္နိတုံ–ဌာ၊) အာကခ်ံ တိ သံဃော၊ ပစ္ဆိမ်–ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျားခ၌ ဖြစ်သော၊ (တံ) ဝိဟာရံ–(ထို) ကျောင်းကို၊ သမ္မန္နိတ္ဝာ၊ တတ္ထ–ထို ကပ္ပိယဘူမိ၌၊ ဝါသေတု–နေစေလော့၊ (ထားလော့၊) (ဝိဟာရစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ **"ဣတ္ထန္နာမသသ၊ ဝိဟာရသ–ကို၊ ကပ္ပိယဘူမိယာ–ကို၊ ဝါ–ဟူ၍၊ သမ္မုတိ–သည်၊ ခမတိ"**ဟု ပေးပါ) ၊ပေ။

မနုဿာ၊ သမ္မုတိယာ–သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ တတ္ထေव ကပ္ပိယဘူမိယာ–၌ပင်၊ ယာဝုယော–တို့ကို၊ ပစ္ဆိ–ကျိုးကြောကုန်၏၊ ဘတ္တာနိ၊ ပစ္ဆိ–ချက်ကုန်၏၊ သူပါနိ–ဟင်းလျာတို့ကို၊ သမ္ဘာဒေန္တိ–ပြီးစေကြကုန်၏၊ (စီရင်ကြကုန်၏၊) မံသာနိ–အသားတို့ကို၊ ကောဌေ့ဟိ–ခုတ်ဖြတ်ကုန်၏၊ ကဋ္ဌာနိ–ထင်းတို့ကို၊ ဖာလေန္တိ–ကွဲစေကြကုန်၏၊ (ခွဲကြကုန်၏) ၊ပေ၊ မဟာသင်္ဃ–ကိုလည်းကောင်း၊ ကာကောရဝသင်္ဃ–ကျီးတို့၏ စုဝေး၍ အော်မြည်သံကိုလည်းကောင်း၊ အယောသိ၊ ဗေ၊ သော ကာကောရဝသင်္ဃော–သည်၊ ကိန္နု ခေါ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ၊ပေ၊ သော ကာကောရဝသင်္ဃော–ဟူသည်၊ ဧသော–ဤဟာပါတည်း၊ (လူတို့၏ ယာဝုကျိုခြင်း စသည်ကြောင့်ဖြစ်သော အသံပါတည်း) ၊ပေ။

တိသော၊ ကပ္ပိယဘူမိယော–တို့ကို၊ ဥသာဝနန္ဒိကံ–ဥသာဝနန္ဒိကာ ကိုလည်းကောင်း၊ (မြှောက်၍အချ၊ ကရောမဟု၊ ဆိုမှုဆုံးလျှင်၊ ညီမျှခြင်း ရှိသော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) ဂေါနိသာဒိကံ–ဂေါနိသာဒိကကို လည်းကောင်း၊ (နွားတို့၏ ဝင်ရောက်နေထိုင်ရာ အကာအရံမရှိသော ကပ္ပိယ ဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) ဂဟပတိ'–ဂဟပတိကိုလည်းကောင်း၊ (အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ (ဥသာဝနန္ဒိကာစသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အာယသ္မာ ယသောဇော–သည်၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ အာဟရိယန္တိ–

ဆောင်ယူအပ်ကုန်၏။ (ဥက္ကပိဏ္ဍကာပိကို ရှေးဦး အနက်ပေးခဲ့ပြီ။ **"သမ္ဘတိ-သမုတ်အပ်သော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း"**ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ။

စတုတ္ထော-သော၊ သီဟဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၀-မေဏ္ဍကဂဟပတိဝတ္ထု

၂၉၆။ ။ ဘဒ္ဒိယနဂရေ-ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊ မေဏ္ဍကော-မေဏ္ဍကမည်သော၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ပဋိဝသတိ-အမြဲနေ၏၊ တသ-ထို မေဏ္ဍကသူဌေး၏၊ ဝေရူပေါ၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်သည်၊ ဟောတိ၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ နဟာယိတွာ-ရေချိုး၍၊ **တစ်နည်း**-သီသဝံ နဟာယိတွာ-ဦးခေါင်းလျှော်၍၊ ဥညာဂါရံ-စပါးကျဉ်းကို၊ (စပါးထားရာအိမ်ကို၊) သမ္မဇ္ဇာ ပေတွာ-တံမြက်လှည်းစေ၍၊ ဗဟိဒ္ဓါ ရေ-တံခါး၏ပြင်ဘက်၌၊ နိသီဒတိ-ထိုင်အံ့၊ အန္တလိက္ခာ-ကောင်းကင်မှ၊ ဥညသ-စပါး၏၊ ဓာရာ-အလျှင်တို့သည်၊ **တစ်နည်း**-ဥညသဓာရာ-စပါးမိုးတို့သည်၊ သြပတိတွာ-အောက်သို့ကျ၍၊ ဥညာဂါရံ-ကို၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေ၏၊ ဘရိယာယ-သူဌေးကတော်၏၊ ပေ၊ ဧကယေဝ-တစ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာဇ္ဇကထာလိက-တစ်ပြည်ချက်ထမင်းတို့၏ လည်းကောင်း၊ ဧကဠု (ဧဝ)-သော၊ သုပဘိဠုနက-ဟင်းအိုး၏ လည်းကောင်း၊ ဥပနိသီဒိတွာ-အနီးဌေနေ၍၊ ဒါသကမ္မကရေပါရိသ-ကျွန်အလုပ်သမားယောကျ်ားအပေါင်းကို၊ ပရိဝိသတိ-ကျွေးမွေးအံ့၊ (**"ဒါသ"**ဟူသည် ဓနကျွေတစ်သော ကျွန်လေးမျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးတည်း၊ **"ကမ္မကရ"**ဟူသည် နေ့စဉ်၊ သို့မဟုတ် လစဉ် အခဖြင့် အလုပ်လုပ်သူတည်း၊) ယာဝ-လောက်၊ သာ-ထို သူဌေးကတော်သည်၊ နဝ ဝုဋ္ဌာတိ-နေရာမှ မထ၊ တာဝ-ထို မထသေးသမျှ၊ တံ-ထို ထမင်းဟင်းသည်း နဝ ခီယတိ-မကုန်။

ပုတ္တသ-သား၏၊ ပေ၊ ဧကယေဝ-သော၊ သဟသသထဝိက-တစ်ထောင်ဝင်အိတ်ကို၊ (အသေပြာ တစ်ထောင်ဝင်သော အိတ်ကို၊) ဂဟေတွာ၊ ဒါသကမ္မကရပေါရိသသ-အား၊ ဆမာသိက-ခြောက်လစားထိုက်သော၊ ဝေတနံ-

ရိုက္ခာကို၊ ဒေတိ၊ ယာဝ–လောက်၊ (သာ–ထိုအိတ်သည်၊) အသ–ထိုသူ့ဌေး သား၏၊ ဟတ္ထဂတာ–လက်၌ဖြစ်၏၊ (လက်မှ မချသေး၊) တာဝ–လောက်၊ တံ–ထိုရိုက္ခာသည်၊ နခိ ယတိ၊ (**"သဟာသထဝိကံ"**ကို ထောက်၍ **"ဝေတနနိ"**ဟူသည် **"အသပြာ့ဌေတည်း"**ဟု မှတ်ပါ။) သုဏိသာယ–ရွေးမ၏၊ ၊ပေ၊ ဧကံယေဝ–တစ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ စတုဒေါ ဏိကံ–လေးဒေါဏ ရှိသော၊ (လေးစိတ်ရှိသော၊) ပိဋကံ–တောင်း၏၊ (လေးစိတ်ဝင်တောင်း၏ ဟူလို၊ ရှေးနိသေယျဒ္ဓိကား **"ပိဋကံ–တို့၏"**ဟု ပေး၏၊ **"တစ်တောင်းခွဲ ဟူ လိုသည်"**ဟုလည်း မှား၏။) ဥပနိသိဒိတ္တာ–အနီးဌာထိုင်၍၊ ၊ပေ၊ ဆ မာသိကံ–ခေသော၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ဒေတိ၊ (**"ဘတ္တံ"**ဟု ဆိုသော်လည်း ဆန်စသော ရိက္ခာဟု မှတ်ပါ၊) ၊ပေ၊ ဒါသသကျန်၏၊ ၊ပေ၊ ဧကေန–တစ်ခုသော၊ နဂ်လေ နေ–ထည်ဖြင့်၊ (ထွန်ဖြင့်ပါ) ကသန္တသ–ထိုးလတ်သော်၊ (ထွန်လတ်သော်၊) သတ္တသိတာယော–ခုနစ်ခုသော ထယ်ရာ (ထွန်ရာ)တို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ–ဖြစ်သွား ကုန်၏၊ (ထင်သွားကုန်၏။) (နောက်ဌာ **"အမှာကံ–တို့၏၊ ဝိဇိတေ–နိုင်ငံ၌၊ ပဋိဝသတိ၊ ပူရေတိ ကိရ–ပြည့်စေသတတ်"** စသည်ဖြင့် ပေးပါ) ၊ပေ၊ ဘဏေ–အမောင်၊ ဂစ္ဆ–သွားချေ၊ ဧနာဟိ–သိလော့၊ (သိအောင်လုပ်လော့၊) မယာ၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ ဒိဠ္ဌော ယထာ–တွေ့မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ တာဝ–သင်သည်၊ ဒိဋ္ဌော–သည်၊ ဘဝိသတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

၂၉၇။ ။စတုရဏီနိယာ–ဆင်, မြင်း, ရထား, ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ–စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပေ၊ ပါယာသိ–သွားပြီ၊ ၊ပေ၊ ဂဟပတိ–အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ အဟံ–ကို၊ ရညာ–သည်၊ အာဏာတ္တော– စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြော၍ စေအပ်သနည်း?၊) အမှာကံ ၊ပေ၊ ဘဝိသတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ ဂဟပတိ၊ တေ–၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝံ–ကို၊ ပသာမ–ကြည့်လိုပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ (ထိုအခါ **မေဏ္ဍကသူဌေး**က သူ၏တန်ခိုးကို ပြသည်) ၊ပေ၊ ဂဟပတိ၊ တေ– ၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ–ကို၊ ဒိဋ္ဌော–မြင်အပ်ပါပြီ၊ (လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၂၉၈။ ။အထ ခေါ၊ ပေ၊ အဓုတေလသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၈၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ တတြ ဘဒ္ဒိယေ–ထိ ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊

ဝါ–၏အနီးဖြစ်သော၊ ဇာတိယာဝနေ–မြတ်လေးတောဌ်၊ (စံပယ်တောဌ်၊) ဝိဟာရတို၊ (ပဠုဂ္ဂုတ္တရဌ, ပထမ–ပံ, ၄–ဝဂ်, ၃–သုတ်ဌ်မှု **"ဇာတိယာဝနေ–အလိုလိုပေါက်သော တောအုပ်ဌ်"**ဟု ဖွင့်၏။) အဿောသိ ခေါ်၊ ပေ၊ ဒဿနံ ဟောတိတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၅–ဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အထ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၈၈–ဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဂဟပတိ၊ တွံ–သည်၊ ကဟံ–အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ–သွားမလို့နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဝိနေတိတိ၊ (သီဟသေနာပတိဝတ္ထုဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိ'၊) ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣမေ တိတ္ထိယာ–တို့သည်၊ ဥသျှယန္တိ–အပြစ်ပြောကြကုန်၏၊ တထာ–ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခတောဝ–ရူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဝါ–သော၊ မေ–ငါ၏၊ ဧဝ–ဤသို့သော အသိဥာဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိ'၊) နိသ်သယ–မဲ့၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ အရဟံ–သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–သည်၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့သော အသိဥာဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဧတံ (အဟောသိ၊) (ဣတိ–ဤသို့ ကြ်၍)၊ ယာဝတိကာ၊ ပေ၊ ပတ္တိကောဝ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၈–ဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ နိသီဒိ၊ (ဘုရားရှင်က အနုဗုဒ္ဓိကထာကို ဟောတော် မူသောအခါ သောတာပန် ဖြစ်သည်၊ နောက်နေ့ဌ် အိမ်သို့ ဆွမ်းကပ်စဉ် သူဌေးကတော်, သူ၏သား, ချေးမ, ကျွန် ဤလေးယောက်တို့လည်း ဘုရား ရှင်၏ တရားတော်ကို နာ၍၍ သောတာပန် ဖြစ်ကြသည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၁–ပဠုဂေါရသာဒီ အနုဇာနနာ

၂၉၉။ ။ ယေန၊ အဂ္ဂိုတ္တရာပေါ–အဂ္ဂိုတ္တရာပ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ၊ပေ၊ မေဏ္ဍကာ ဂဟပတိ–သည်၊ ဒါသေ စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မကရေ စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဏာပေသိ–စေခိုင်းပြီ၊ (ကိ'၊) ဘဏေ–တို့၊ တေန ဟိ–တိုက်တွန်း၏၊ ဗဟုံ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆထ–လိုက်ကြကုန်လော့၊ အမှ တေလသာနိ–အခွဲအားဖြင့် တစ်ဆယ့်သုံးလီကုန်သော၊ ဂေါပါလကသတာနိ စ–နွားကျောင်းသား အရာတို့သည်လည်း၊ **တစ်နည်း**–အမှတေလသာနိ

ဂေါပါလကသတာနိ၏–အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံးရာသော နွားကျောင်းသား တို့သည်လည်း၊ (တစ်ထောင့်နှစ်ရာ့ ငါးဆယ်သော နွားကျောင်းသားတို့သည်လည်း၊) အမှုတေလသာနိ ဓေနုသတာနိ–အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံးရာသော နွားမတို့ကို၊ (တစ်ထောင့်နှစ်ရာ့ငါးဆယ်သော နွားမတို့ကို၊) အာဒါယ–ယူ၍၊ အာဂစ္ဆန္တု–လိုက်လာကြကုန်လော့၊ (**"အမှုတေလသာနိ စ ဓေနုသတာနိ"**ဟု တွေ့ရ၏။ **"ဂေါပါလကသတာနိ"**သည် **"အာဂစ္ဆန္တု"**၏ ကတ္တားပုဒ်, ဓေနုသတာနိသည် **"အာဒါယ"**၏ ကံပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် စသဒ္ဒါ ပပါသင့်ပါ၊ **"ဂေါပါလကသတာနိ"**၌သာ စသဒ္ဒါ ပါရသည်၊ ထို စသဒ္ဒါဖြင့် ရှေးဝါကျကို ပေါင်းပါ၊) ယတ္ထ–အကြင် အရပ်၌၊ ဘဂဝန္တံ ပသိဿာမ၊ တတ္ထ–၌၊ တုရဏေန–နုသော၊ (လတ်ဆတ်သော၊) ခိရေန–နို့ရည်ဖြင့်၊ ဘောဇေသာမ–ဆွမ်းကပ်ကုန်အုံ၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ၊ ကန္တာရေ–ခရီးခဲ၌၊ သမ္ဘာဝေသိ–ကောင်းစွာရှောက်ပြီ၊ ဝါ–မိပြီ၊ (ပါဠိယံ ကန္တာရေ သမ္ဘာဝေသီတိ အပ္ပဘာဂ္ဂ ကန္တာရေ (အစာရေစာမရှိသော ခရီးခဲ၌၊ သမ္ဘာပဏိ၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ ဧကမေက–တစ်ကောင်စီ တစ်ကောင်စီသော၊ ခေနံ–နွားမကို၊ ဂယောတ္ဝာ၊ ဧကမေကသ–တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခူနော–၏၊ ဥပတိဋ္ဌ–အနီး၌ တည်နေကြကုန်လော၊ ၊ပေ၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

ဘန္တေ၊ ကန္တာရာ–ခရီးခဲဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပောဒကာ–ရေ မရှိကုန်သော၊ အပ္ပဘာဂ္ဂာ–အစာ မရှိကုန်သော၊ မဂ္ဂါ–တို့သည်၊ သန္တိ–ပါကုန်၏။ အပါထေယျေန–(လမ်း၏ စီးပွားဖြစ်သော) လမ်းစာရိက္ခာ မရှိသူသည်၊ ဂန္တုံ၊ နသုကရာ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ပါကုန်၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏။ ပါထေယ္ယံ–လမ်းစာရိက္ခာကို၊ အနုဇာနာတု–မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ပဋ္ဌ–ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဂေါရသေ–နွားမှဖြစ်သော အရသာတို့ကို၊ ခီရံ–နို့ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဓိ–နို့ခမ်းကိုလည်းကောင်း၊ (နို့ချဉ် ဒိန်ခဲကိုလည်းကောင်း၊) တက္ကံ–ရက်တက်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ နဝနီတံ–ဆီဦးကိုလည်းကောင်း၊ (ထောပေ မသကာကိုလည်းကောင်း) သပ္ပိ–ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

ပါထေယျံ–ကို၊ (ပရိယေသိတုံ၌ စပ်၊) တဏ္ဍုလတ္ထိကေန–ဆန်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ တဏ္ဍုလံ–ဆန်းကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂတ္ထိကေန–

ပဲနောက်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ မုဂ္ဂ–ပဲနောက်ကိုလည်းကောင်း၊ မာသတ္ထိကေန–ပဲကြီးဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ မာသ–ပဲကြီးကို လည်းကောင်း၊ လောဏတ္ထိကေန–ဆားဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ လောဏ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သပ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိယေသိတုံ–ရှာခြင်းငှာ–အနုဇာနာမိ၊ (**"ပါထေယျံ"**ကို ထပ်၍ ဖွင့်သောစကား ဖြစ်သော ကြောင့်၊ **"တဏ္ဍုလတ္ထိကေန–သည်၊ တဏ္ဍုလော–ကို၊ ပရိယေသိတမ္ဘော–ရှာထိုက်၏"** ဟု ပေးလေ၏၊ စာသွား ထုံးစံမကျပါ။)

မနုဿာ၊ ပေ၊ သန္တိ၊ တေ–ထိ လူတို့သည်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ–တို့၏၊ (အပ်အောင် ပြုတတ်သူတို့၏၊) ဟတ္ထေ–၌၊ ဟိရညံ–ငွေကို၊ ဥပနိက္ခိပန္တိ–အပ်နှံထားတတ်ကြကုန်၏၊ (ကိံ–အဘယ်သို့မှာ၍ အပ်နှံထားကုန်သနည်း?၊) ဣမိနာ–ဤ ငွေဖြင့်၊ အယျဿ–အား၊ ယံ–အကြင် ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယံ–အပ်၏၊ တံ–ထို ဝတ္ထုကို၊ ဒေထ–လျှူပါကုန်၊ ဣတိ–၍၊ (ဥပနိက္ခိပန္တိ၏၊) ဘိက္ခဝေ၊ တတော–ထို ငွေမှ၊ (နိဗ္ဗတ္တံ–ဖြစ်သော၊) ယံ–အကြင် ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယံ၊ တံ–ကို၊ သာဒိတုံ–သာယာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကေနစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန–အကြောင်းဖြင့်၊ (မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ၊) ဇာတရူပရဇတံ–ရွှေ, ငွေကို၊ သာဒိတမ္ဘံ–သာယာထိုက်ကုန်၏ဟူ၍၊ ပရိယေသိတမ္ဘံ–ရှာထိုက်၏၊ (အလျှံခံထိုက်၏ ဟူ၍၊) နတ္ထေ၀ ဝဒါမိ–မိန့်တော်မမူအပ်သည်သာ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (သန္တိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်သည် **"မေဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ်"**ဟူသော နာမည်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယ ရာဇသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ထင်ရှားလျက် ရှိဟုသည်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၂–ကေဏိယဇေဋ္ဌိလဝတ္ထု

၃၀၀။ ။ အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ အာပဏ–အာပဏမည်သော နိဂုံးသည်၊ (အတ္ထိ၊) (အာပဏအမည်ရပ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထို နိဂုံး၏အနီး မြစ်ကမ်း၌ တောအုပ်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူသတတ်) ၊ပေ၊

ကေဏိယော–ကေဏိယမည်သော၊ ဇဋ္ဌိလော–သည် ၊ပေ၊ သမဏသ ဂေါတ မသ–**ဏိ(အတွက်၊)** ကိ'–အဘယ်ကို၊ ဟရာပေယျ နု ခေါ–ဆောင်ယူစေရ ပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ–ဗြာဟ္မဏတို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ–ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ တေ ဣသယော–အကြင် ရသေးတို့သည်၊ (**"ယေပိ"**ဌ် ပိသဒ္ဒါကို နိယမ၀ါကျရောက်မှ အနက်ပေးမည်၊) မန္တာနံ–ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို၊ ကတ္တာရော–ပြုစီရင်တတ်ကုန်၏၊ မန္တာနံ–တို့ကို၊ ပ၀တ္တာရော–ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ (ပ၀တ္တာရောတိ ပ၀တ္တယိတာရော၊ ဋီကာ။)

ယေသံ–ယင်း ရသေ့တို့၏၊ (သန္ဓကံ–ဥစ္စာဖြစ်သော၊) (ဣဒံ မန္တပဒံဌ် စပ်၊) တစ်နည်း– ယေသံ–တို့သည်၊ (ဂီတံ စသည်ဌ် စပ်၊) ပေါရာဏာ–ရှေးဦးဖြစ်သော၊ ဂီတံ–သီဆိုအပ်သော၊ (အသံအနိမ့်အမြင့် ပြည့်စုံအောင် ဂီတ ရွတ်သလို သီဆိုအပ်သော၊) ပဒုတ္တံ–အခြားသူတို့အား ရွတ်ပြအပ်သော၊ (ပို့ချအပ်သော၊) သမိဟိတံ–ပေါင်းစုအပ်သော၊ (သဂ်ါယနာတင်သကဲ့သို့ စုပေါင်းထားအပ်သော၊) ဣဒံ မန္တပဒံ–ဤ မန္တန်ပုဒ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) (**"မန္တ ပဒန္တိ မန္တ သဒ္ဒေ ဗဟိ ကတ္တာ ရဟော ဘာသိတမ္ဘဒ္ဒေန မန္တာ ဧ၀ တံ တံ အတ္ထပဒိ ပတ္တိဟောတုတာယ ပဒန္တိ ပန္တပဒံ"**ဟု ဋီကာဌ် ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် **"အတ္ထိ"**ဟု ထည့်လိုက်ပါသည်၊ သီလက္ခန် အမ္ဘဋ္ဌသုတ္တဋ္ဌကထာဌ်ကား ဒုတိယန္တနှင့် ဖွင့်ထားသည်။)

ဧတရဟိ–ယခု အခါဌ်၊ (ယခု လက်ထက်ဌ်၊) ဗြာဟ္မဏာ–ဗြာဟ္မဏတို့သည်၊ တံ–ထို ရှေးရသေ့တို့ ပြောပြအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ–အတုလိုက်၍ ပြောကြကုန်၏၊ ဘသိတံ–ရှေးရသေ့တို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ–အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ၀ါစိတံ–ရှေးရသေ့တို့ ပို့ချအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနု၀ါစေန္တိ–အတုလိုက်၍ ပို့ချကုန်၏၊ သေယျထိဒံ–ထို ရသေ့တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ အဌကော–အဌကရသေ့လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဘဂု–ဘဂုရသေ့လည်းကောင်းတည်း။

ရတ္တာ့ပရတာ–ညဉ့်အခါဌ်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ (ရတ္တိ ဘောဇနံ ရတ္တိ၊ တတောဘ+ဥပရတာတိ ရတ္တာ့ပရတာ၊ ဋီကာ၊) ဝိကာလဘောဇနာ–မှ၊

ဝိရတာ–ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တေပိ–ထို ရသေ့တို့သည်လည်း၊ (ယေပိ–မှ ဝိ ကို ယူသည်၊) ဧဝရူပါနိ၊ ပါနာနိ–သောက်ဖွယ် ဖျော်ရည်တို့ကို၊ သာဒိယိ–သု–သာယာကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သာဒိယိတုံ အရဟတိ–ထိုက်၏။ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဟူတံ–များစွာသော၊ ပါနံ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ ကာမေဟိ–ထမ်းပိုးတို့ ဖြင့်၊ ဂါဟာပေတွာ–ယူစေပြီး၍၊ (ဖျော်ရည်အိုးပေါင်းတစ်ထောင်ကို ထမ်းပိုး ငါးရားဖြင့် ထမ်းယူစေပြီး၍) ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဓောတဟတ္ထာ–ဆေးအပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဩနီတပတ္တပါဏိ–သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော (ဖယ်အပ်ပြီးသော) လက်တော်ရှိသည်၊ (ဥဒ္ဒာ) ၊ပေ၊ (နောက်ဝါကျတို့ အနက်လွယ်ပြီ။)

အဖျော်ရည်ရှစ်မျိုး

အဋ္ဌ–ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပါနာနိ–တို့ကို၊ အမ္ဗပါနံ–သရက်သီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ (သရက်သီး ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊) (ဇမ္ဗု–သပြေသီး၊ စောစ–အစေ့ပါသော ငှက်ပျောသီး၊ (တောငှက်ပျောသီး၊) မောစ–အစေ့မပါသော ငှက်ပျောသီး၊ (အိမ်ငှက်ပျောသီး၊) မဇ္ဇုက–သစ်မည်စည်သီး၊ (မယ်ဇယ်သီး၊) မုဒ္ဒိက–မုဒရက် (စပျစ်)သီး၊ သာလူက–ကြာစွယ်၊) ဖာလုသကပါနံ–ဖက်သက်သီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧညဇလရသံ–စပါးသီး၏ အရည်ကို၊ (ထမင်းရည်, သို့မဟုတ် ဆန်ဆေးရည်ကို၊) ထပေတွာ–ချန်ထား၍၊ သဒ္ဓံ၊ ဖလရသံ–သစ်သီး၏ အရည်ကို၊ ပေ၊ ခုာကရသံ–ဟင်းရွက်၏ အရည်ကို၊ (ဟင်းချက်စားသောက်သော အရွက်တို့၏ အရည်ကို၊) ထပေတွာ သဒ္ဓံ၊ ပတ္တရသံ–အရွက်၏ အရည်ကို၊ ပေ၊ မရူကပုပ္ဖရသံ–သစ်မည်စည်အဖွင့်ရည်ကို၊ (မယ်ဇယ်အပွင့်ရည်ကို၊) ထပေတွာ၊ သဒ္ဓံ၊ ပုပ္ဖရသံ–အပွင့်တို့၏ အရည်ကို၊ ပေ၊ ဥစ္ဆုရသံ–ကြံရည်ကို၊ ပေ၊ (နောက်ဌ–**"သကေ–မိမိဥစ္ဆာဖြစ်သော၊ အသာမေ–သစ်မိမ်းကျောင်းဌ"**ဟု ပေးပါ၊) ၊ပေ။

ဥစ္ဆုရသံ။ ။ ဤ ဥစ္ဆုရသသည် အဖတ်ပါလျှင် ယာဝကာလိက ဖြစ်၏၊ အဖတ်မပါလျှင် သတ္တာဟကာလိကပင် ဖြစ်၏၊ သို့သော် ညနေသောက်ကောင်းသော အနေအားဖြင့် အရည်ချင်း (ရည်ချင်းတူသောကြောင့် ယာမကာလိကသောက်ဖွယ်ဌ

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယညာ–ယဇ်တို့သည်၊ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါ–မီးပူဇော်ခြင်းဟူသော ပဓာနရှိကုန်၏၊ (ရှေ့သွားရှိကုန်၏၊) ဆဓမ်တ္တိ–သာဝိတ္တိဂါထာသည်၊ ဆန္ဒသော–ဆန်းကျမ်း၏၊ (ဝေဒကျမ်း၏၊) မုခံ–အစတည်း၊ (ပဓာနကား မဟုတ်၊ ရှေးဦးစွာ ရွတ်ထိုက်သော ဂါထာသာဖြစ်သည်၊) ရာဇာ–သည်၊ မနုဿာနံ–တို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ (ရှေ့သွားတည်း၊) သာဂရော–သမုဒ္ဒရာသည်၊ နဒီနံ–မြစ်တို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း။

(၂) စန္ဒော–လမင်းသည်၊ နက္ခတ္တာနံ–နက္ခတ်တာရာတို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ အာဒိစ္စော–နေမင်းသည်၊ တပတံ–အရောင်တောက်ပသော အရာဝတ္ထုတို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ သံဃော–အရိယာသံဃာတော်သည်၊ ဝေ–စင်စစ်၊ ပုည–ကောင်းမှုကို၊ အာကင်္ခမာနာနံ–အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယဇေ–ပေးလှူပူဇော်ကြသူတို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ (ပါဠိယံ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါတိ အဂ္ဂိဒုဟနပုဗ္ဗကာ–သာဝိတ္တိ မုခံ, ပဌမံ သဒ္ဓါယိတမ္ဘာတိ အတ္ထော၊ တပတန္တိ ဝိဇောတန္တာနံ၊ ဝိမတိ၊ သာရတ္ထဒ္ဒီကား ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွင့်ထား၏) ၊ပေ။

ရော၍ ဟောတော်မူထားသည်၊ ဝိမတိ) ကြ၍ရည်သည် သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်သော်လည်း **"အဂိလာနသာ ဝုဋ္ဌေဒကံ"**ဟူသော သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော စကားတော်ကြောင့် ဆာရုံမျှဖြင့် ညနေအခါ၌ သောက်ကောင်းပါသည်။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၃–ရောဇမလ္လဝတ္ထု

၃၀၁။ ။ပေ၊ ယေန၊ ကုသိနာရာ–ကုသိနာရုံမြို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ပေ၊ ကောသိနာရကာ–ကုသိနာရုံမြို့၌ နေကုန်သော၊ မလ္လာ–မလ္လာမင်းတို့သည်၊ ၊ပေ၊ သက်ရုံ–ကတိကဝတကို၊ (တည်တည်ညွတ်တည်း ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်ကို၊) အကဲသု (ကိ'၊) (**"သက်ရုံ"**ဟု ရှိသည်ကား မကောင်းပါ၊) ယော–

အကြင် သူသည်၊ ဘဝဝတော–ကို၊ ပစ္စုဂ္ဂမန်–ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို၊ နှ ကရိသတိ၊ အသ–ထို သူ၏၊ ပဠူသတာနိ–အသပြာင်ားရာတို့သည်၊ ဒဏ္ဍော–ဒဏ်တည်း၊ ဣတိ (အက်သု) ၊ပေ၊ ရောဇော–ရောဇမည်သော၊ မလ္လော–သည်၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒသ–၏၊ သဟာယော–သူငယ်ချင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ပစ္စုဂ္ဂမန်–ကို၊ ယံ အကာသိ–အကြင် ပြုပြီ၊ တေ–၏၊ ဣဒံ–ဤသို့ ပြုခြင်းသည်၊ ဥဒ္ဒာရံ ခေါ–မွန်မြတ်ပါပေ၏၊ (ကောင်းပါပေ၏၊) ဣတိ–ပြီ။

ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ အဟံ–အကျွန်ုပ်သည်၊ (သူငယ်ချင်း ဖြစ်သောကြောင့် **"ကျွန်ုပ်"**ဟု ပေးလိုက်ပါသည်၊) ဗုဒ္ဓေ ဝါ–ဌာ်သော်လည်းကောင်း၊ (မြတ်စွာ ဘုရားအပေါ်ဌာ်သော်လည်းကောင်း) ၊ပေ၊ နှ ဗဟုကတော–များစွာပြုအပ်သော မြတ်နိုးမှု မရှိပါ၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အပိ စ–သို့သော်လည်း၊ ဥတ္တိဟိ–ဆွေမျိုးတော်တို့သည်၊ ယော၊ ပေ၊ ဒဏ္ဍောတိ–ဟူ၍၊ သက်ရောက်–ကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ သောဟံ (သော+အဟံ)–သည်၊ ဥတ္တိနံ–တို့၏၊ ဒဏ္ဍဘယတဇ္ဇိတော–ဒဏ်တည်းဟူသော ဘေးဖြင့်ခြိမ်းခြောက်အပ်သည်၊ (အ)ဟောသိ'–ပါပြီ၊) ဒဏ္ဍဘယာ ဇေ–ဒဏ်တည်းဟူသော ဘေးကြောင့်သာ၊ (ဒဏ်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်သာ၊) အဟံ–သည်၊ ပေ၊ အကာသိ'၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ (သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ဥတ္တိနံ ဒဏ္ဍဘယ တဇ္ဇိတော အဟောသိန္တိ သေသော၊ ဇေဋ္ဌ သတိ **"ဇေါဟံ"**တိ ပုန အဟံ ဂဟဏံ ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိမတိ။)

ဘန္တေ ရောဇော၊ အဟံ မလ္လော–သည်၊ အဘိညာတော–အထူးသဖြင့် အသိအမှတ် ပြုအပ်သူပါတည်း၊ (အလွန် ထင်ရှားသူပါတည်း၊) ဥတ္တ မနုဿော–ထင်ရှားသော လူပါတည်း၊ ဝါ–ထင်ရှားသူတို့တွင် ပါဝင်သော လူပါတည်း၊ ဇေရူပါနံ၊ ဥတ္တမနုဿာနံ–တို့၏၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ–၌၊ ပသာဒေါ–ကြည်သည်ခြင်းသည်၊ မဟတ္ထိကောဝ–များသောအကျိုး ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ ယထာ–အားဖြင့် (ပြုတော်မူလတ်သော) ၊ပေ၊ ပသီဒယျ–ရှာပါ၏၊ ဘထာ–ထို ကြည်ညိုနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကရောတု–ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ တံ–ထို အခြင်းအရာကို၊ တထာဂတေန–သည်၊ နှ ဒုက္ခရံ–ခဲယဉ်းသဖြင့် မပြုအပ်၊ (မခဲယဉ်း၊) ဣတိ–ဣသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

မေတ္တေန–မေတ္တာရှိသော၊ (မေတ္တာ+ယသ+အတ္ထိတိ=မေတ္တံ၊) ဗိတ္တေန–ဖြင့်၊ ဖရိတ္တာ–ဖြန့်တော်မူ၍၊ ဝိဟာရံ–ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်သို့၊ ပါဝိသိ၊ ပေ၊ မလ္လော–သည်၊ (ပုဗ္ဗတိဋ္ဌ စပ်) ၊ပေ၊ ဖုဋ္ဌော–တွေ့ထိအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သေယျထာပိ နာမ–ကား၊ ဂါဝိ–အမိန္တားမသို့၊ တရုဏာဝဏ္ဏော–နှိုးထိန္တားကလေးသည်၊ (ဥပသက်မိ) သေယျထာပိ–ချည်းကပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဝိဟာရေန–ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ–သို့၊ ပရိဝေဏေန–ပရိဝုဏ်တစ်ခုဖြင့်၊ ပရိဝေဏံ–သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ ဘိက္ခူ ပုဗ္ဗတိ၊ ၊ပေ၊ ဧသော ဝိဟာရော–အဲဟိုကျောင်းတော်သည်၊ သံဝုတဒ္ဒါရော–ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိ၏၊ တေန–ထိုကျောင်းတော်သို့၊ အပ္ပသဒ္ဒေါ–တိုးသော အသံရှိသည်၊ (ခြေသံ မကြားအောင်၊) ဥပသက်မိတ္တာ၊ (**"ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ"**ဌာကဲ့သို့ **"တေန၊ ပေ၊ ဥပသက်မိတ္တာ"**ဟု သုံးစွဲထားသည်၊) အတ္ထရမနော–အဆောတလျင် မဟုတ်ဘဲ၊ (ပျာယိပျာယာ မဟုတ်ဘဲ၊) အာဠိန္ဒံ–အဦးစမုခ်သို့၊ (ကျောင်း၏ ဆင်ဝင်သို့၊) ပဝိသိတ္တာ၊ ဥကာသိတ္တာ–ချောင်းဟန့်၍၊ အဂ္ဂဠံ–တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဠေဟိ–ခေါက်လိုက်လော့၊ တေ–သင့်ဖို့၊ (သင်ဝင်ဖို့၊) ဘဂဝါ ဒ္ဒါရံ၊ ဝိဟာရိဿတိ–ဖွင့်ပေးတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဝရိ–ဖွင့်တော်မူပြီ၊ (ထိုနောက် ဘုရားရှင်၏ အနုပဋ္ဌိကထာကို နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်သည်။)

ဘဏ္ဍေ၊ အယျာ–တို့သည်၊ မမညေဝ (မမံ+ဧဝ)–တပည့်တော်၏သာ၊ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနံ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ–သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ ဂိလာနဓာတ်၏ ရောဂါအတွက် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံ အကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ဆေးကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှယျု–ခံယူပါကုန်မူကား၊ သာစု–ကောင်းရာပါ၏၊ အညေသံ–အခြားသူတို့၏၊ (စီဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ)နော (ပဋိဂ္ဂဏှယျု)–မခံယူပါကုန်မူ၊ (သာစု၊) ဣတိ–ပြီ၊ ရောဒ၊ တယာ–သည်၊ (သေက္ခေန–သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဥာဏေန–ဥာဏ်ဖြင့်၊ သေက္ခေန–သော၊ ဒဿနေန–အမြင်ဖြင့်၊ ဓမ္မော–သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဒိဋ္ဌော) သေယျထာပိ–မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ၊) ယေသံ–အကြင် သူတို့၏၊ ဝါ–တို့သည်၊ သေက္ခေန၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌော–အပ်ပြီ၊ တေသမ္မိ–တို့၏လည်း၊ ဧဝံ–ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ (ကိ) ၊ပေ၊ နော (ပဋိဂ္ဂဏှယျု)–ပါကုန်မူကား၊ အဟော နူန–ညော်...ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊

၊ပေ၊ တဝ ၈၀ဝ–၏ လည်းကောင်း၊ အညေသဠ–တို့၏ လည်းကောင်း၊ (စိ၀ရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရ် ပဋိဂ္ဂဟိသ၏။ ဣတိ–ပြီ။

၃၀၂။ ။ ကုသိနာရာယ်–၌၊ ပဏ္ဍိတာန်၊ ပေ၊ အဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊) အထ၊ ပေ၊ သြရောဂေန္ဓော၊ ဌာကဠ–ဟင်းရွက်ကျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌခါဒနီယ–အမှုန့်ခဲဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ ဒွေ–နှစ်မျိုးတို့ကို၊ နာဒ္ဒါသ–(ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို ပုဒ်စဉ် ၂၈၂–၌လည်းကောင်း, ရှေးရှေးဝတ္ထုတို့၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၄–ဝုမုပဇ္ဇဒိတဝတ္ထု

၃၀၃။ ။ ယေန၊ အာတုမာ–အာတုမာမြို့သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ အညတရော–သော၊ နဟာပိတပုဗ္ဗော–ရှေး၌ ဆတ္တာသည်ဖြစ်သော၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော၊) ဝုမုပဇ္ဇဒိတော–ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သွားသည်၊ (ကြီးမှ ရဟန်းပြုခဲ့သူသည်၊) အာတုမာယဲ ပဋိဝသတိ၊ တသ–ထို ရဟန်းကြီး၏၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ မဏ္ဍူကာ–ကောင်းသောစကားသံ ရှိကုန်သော၊ ပဋိဘာနေယျကာ–ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဒဏ္ဍာ–ကျွန်း၊ ကျင်ကုန်သော၊ သကေ–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ–ဆရာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နဟာပိတ ကမ္မေ–ဆတ္တာသည်တို့၏ အလုပ်၌၊ ပရိယောဒါတသိဒ္ဓာ–ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သောအတတ် ရှိကုန်သော၊ ဒါရကာ–ကလေးတို့သည်၊ ဟောန္တိ–ရှိကုန် ၏၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤ ကလေးနှစ်ယောက် တို့အား ထို ရဟန်းကြီး၏ သား ဖြစ်၍ သာမဏေဝတ်ထားကြသတ်) ၊ပေ။

တာတာ–ချစ်သားတို့၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ တုမှေ၊ ဂစ္ဆထ–ကုန်လော့၊ ခုရ ဘဏ္ဍာ–သင်ခုန်းဘဏ္ဍာကို၊ (ဓားငယ်ကို၊) အာဒါယ၊ နာဠိယာ–ကွမ်းစား ခွက်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (စလယ်တောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊) အာဝါပကေန စ–အိပ်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုယရတ–အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းသို့၊ အာဟိဏ္ဍာ ထ–လှည့်လည်ကြကုန်လော့၊ (စာအုပ်တို့၌ **"အနုယရတ, အနုယရတ"**ဟု

နှစ်ပုခံ တွေ့ရ၏၊ တစ်ပုဒ်တည်း ရှိသင့်ကြောင်းကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ, ခါဒိကဏ္ဍ ၆၃–သုတ်၌ ကြည့်ပါ၊) လောဏမို၊ ပေ၊ သံဟရထ–စုဆောင်း ကြကုန်လော့၊ အာဂတသ–ကြွလာတော်မူသော၊ ဘဂဝတော–အား၊ ယာဝ ပါန်–ယာဝုသောက်ဖွယ်ကို၊ ကရိသာမ၊ ကျွတိ၊ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ သံဟရန္တာ–စုဆောင်းကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍန္တိ ၊ မနုဿာ မဠ္ဠကေ၊ ပေ၊ တေ ဒါရကေ–တို့ကို၊ ပဿိတွာ၊ ယေပိ–အကြင် သူတို့သည်လည်း၊ နံ ကာရာပေတုကာမာ–ပြုစေခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်၊ (ဆံပင်ရိတ်ဖြတ်မှု စသည်ကို မပြုစေလိုကုန်, မနိုင်းလိုကုန်၊) တေပိ–ထို သူတို့သည်လည်း၊ ကာရာပေန္တိ–ပြုစေကြကုန်၏၊ ၊ပေ။

တတြ အာတုမာယ–၌၊ ဝါ–၏အနီးဖြစ်သော၊ ဘုသာဂါရေ–ကောက်ရိုး အိမ်၌၊ ဝိဟရတိ–(ကောက်ရိုးပုံကြီးထဲမှ အလယ်က ကောက်ရိုးကို ထုတ်လိုက် လျှင် နေစရာ ဖြစ်၏၊ အကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ အကပ္ပိယေ–မအပ်သော အရာ၌၊ သမာဒါပေဿသိ နာမ–ဆောက်တည်စေရဘိနည်း?၊ ၊ပေ၊ နဟာပိတုပဒ္ဒေန–ရှေး၌ ဆတ္တာသည်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရဟန်းသည်၊) ခုရဘဏ္ဍ–သင်ဓနုန်းဘဏ္ဍာကို၊ (ခေါင်းရိတ်ခြား ဘဏ္ဍာကို၊) နံ ပရိဟရိတဗ္ဗံ–သွားလေရာရာ မဆောင်ယူထိုက်၊ (ကိုယ်ပိုင် မထားထိုက်) ၊ပေ။

၃၀၄။ ။သံဃိကာနိ–သံဃာ၏ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗီဇာနိ–မျိုးစေ့ တို့ကို၊ ပုဂ္ဂလိကာယ–ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ဘူမိယာ–မြေ၌၊ ရောပိယန္တိ– ပေါက်စေအပ်ကုန်၏၊ (စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်၏) ၊ပေ၊ ရောပိတာနိ–အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ၊) ဘာဂံ–ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ကို၊ ဒတ္တာ–မြေရှင်တို့အား ပေးရ၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိ တဗ္ဗာနိ၊ ပေ။

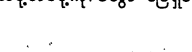

၁၈၅–စတုမဟာပဒေသကထာ

၃၀၅။ ။ဘိက္ခာနုံ–တို့၏၊ ကိသ္မိဉ္စိ ကိသ္မိဉ္စိ ဌာနေ–အချို့ အချို့ သော အရာ၌၊ ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ (ကိ၊) ကိ–အဘယ်ကို၊ ဘဂဝတာ–သည်၊

အနုညာတံ နု ခေါ–ခွင့်ပြုတော်မူထားအပ်သနည်း?၊ (ခွင့်ပြုတော်မူပြီး ဖြစ်သနည်း?၊) ကိ'–ကို၊ အနုညာတံ (နု ခေါ)–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်သနည်း?၊ ဣတိ (ဥပဓ္ဓတိ) ၊ပေ၊ ယံ–အကြင် ဝတ္ထုကို၊ မယာ–သည်၊ ဣဒ–ဤ ဝတ္ထုသည်၊ နု ကပ္ပတိ–မအပ်၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ–ပယ်ဖြစ်တော်မမူအပ်၊ တံ–ထို ဝတ္ထုသည်၊ အကပ္ပိယံ–အကပ္ပိယကို၊ ၈ အနုလောမေတိ–အကယ်၍ လျော်စွာပြုအံ့၊ ကပ္ပိယံ–ကို၊ (၈) ပဋိဗာဟတိ–အကယ်၍ တားမြစ်အံ့၊ (၈ဝ သတိ၊) တံ–ထို ဝတ္ထုသည်၊ ဝေါ–တို့အား၊ နု ကပ္ပတိ–မအပ်၊ (ကြွင်း ဝါကျ တို့၌ နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

ယာဝကာလိကေန–ယာဝကာလိကနှင့်၊ (သံသဋ္ဌ–ရောနှောအပ်သော၊) ယာမကာလိကံ–ယာမကာလိကသည်၊ ကပ္ပတိ နု ခေါ–လော၊ နု ကပ္ပတိ နု ခေါ–လော၊ ပေ၊ ယာဝကာလိကေန–နှင့်၊ (သံသဋ္ဌ၊) ယာမကာလိကံ–သည်၊ တဒဟု–ထို နေ့၌၊ (ရအပ်ရာနေ့၌၊) ပဋိဂ္ဂဟိတံ–အကပ်ခံအပ်သည်၊ (သမာန်–သော်၊) ကာလေ–နံနက်အခါ၌၊ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ–နေလွဲအခါ၌၊ နု ကပ္ပတိ၊ (နောက်၌ **"ယာမေ–ညဉ့်ယံကာလ၌၊ ယာမာတိက္ကန္တေ–ညဉ့်ယံကာလကို လွန်ရာအခါ၌၊ သတ္တာဟံ–ပတ်လုံး၊ သတ္တာဟာတိက္ကန္တေ–ခုနစ်ရက်ကို လွန်ရာ အခါ၌"**ဟု ပေးပါ) ၊ပေ၊ (ယဝကာလိက စသောပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟနှင့် တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို ပါစိတျာဒိအဋ္ဌကထာ, သန္ဓိဝိကာရကသိက္ခာပုဒ်၌လည်း ကောင်း, ကာလိကလေးပါး ရောနှောရာ၌ မှတ်ဖွယ်ကို နိဿဂ္ဂိယ ဘောသဒ္ဓ သိက္ခာပဒအဋ္ဌကထာနှင့် ဤ အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း ကြည့်ပါ။)

ဆဋ္ဌော–သော၊ ဘောသဒ္ဓခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၆–တသ္သုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထု အကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။) တသ–ထို ဘောသဒ္ဓကွန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား၊

သာရဒိကေ–သရဒဥတုဥ်ဖြစ်သော အနာ၊ ဝိကာလေပိ–ခ်ိန်လည်း၊ (အနုဇာနိ၊) ဝသံ–သားဆီ၊ မူလေ–ဆေးမြစ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိဠေဟိ စ–ဆေးမှုန့်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသာဝေဟိ–တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထော ယောတိ၊) ပဏ္ဏံ၊ ပေ၊ လောဏံ၊ (လွယ်ပြီ၊) ဆကဏံ စ–နွားချေး၊ ("၂၆၄"ဝတ္ထုကို ချုံးထားသည်။)

စုဏ္ဏံ–အမှုန့်၊ စာလိနီ–ဆင့်ခြင်း၊ (ဆင်းခြင်း၊) မံသဿ–သားစိမ်း၊ အဗ္ဗနံ–မျက်စဉ်း၊ ဥပဝိသနီ–မျက်စဉ်းနှင့်တကွ ကြြတ်ထိုက်သော ဆေး၊ အဗ္ဗနီ–မျက်စဉ်းကျည်၊ ဥစ္စာ–ကြီးကြီးငယ်ငယ်သော မျက်စဉ်းကျည်၊ အပါရုတာ–အဝိတ်မရှိ၊ သလာကာ–မျက်စဉ်းတံ၊ သလာကဋ္ဌာနိ'–မျက်စဉ်းတံ ထားစရာ။

ထဝိက–မျက်စဉ်းကျည်အိတ်၊ အံသဗဒ္ဓကံ, သုတ္တံ၊ (လွယ်ပြီ၊) မုဒ္ဓနိတေလ–ဦးတိပ်ဥ် လိမ်းစရာဆီ၊ နတ္ထု စ–မှုန့်၊ နတ္ထုကရဏီ၊ ပေ၊ နေတ္ထဗ္ဗ။ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) အပိဓာန–အပိတ်၊ ထဝိ၊ ရူမ နေတ္ထ–ထည့်စရာအိတ်၊ (ဂါထာဖြစ်၍ "**အပိဓာန**"ဟု ရှိသည်။)

တေလပါကေသု–တိုဥ်၊ မဇ္ဇေ–သေရည်ထည့်ခြင်း၊ အတိက္ခိတ္တံ–အလွန်ထည့်အပ်သော သေရည်ရှိသော ဆီချက်၊ အဗ္ဗဟ္ဗနံ၊ ပေ၊ သဒ္ဒါ ရဏ။ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) မဟာ–ကြီးကျယ်သော ချွေးထုတ်မှု၊ ကဂ်ေါဒကံ၊ ပေ၊ ဒကကောဋ္ဌံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) လောဟိတဗ္ဗ–သွေးထုတ်ခြင်း၊ ဝိသာဏ–ဦးချိုဖြင့် သွေးယူခြင်း၊ ဖါဒဗ္ဗဗ္ဗနံ၊ ပဒ္ဓံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) သတ္ထံ–ဓားခွဲမှု၊ ကသာဝဗ္ဗ–ဖန်ဆေးခြင်း၊ ဝိလဝကဏ္ဏံ၊ ကဗဠိကံ၊ (သိက္ခာဖုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။)

ဓောဠ–အနာကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်းအဝတ်၊ သာသပကုဠ္ဠ၊ ပေ၊ ဝိကာ သိကံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ဝိကဋ္ဌ–မဟာဝိကဋ္ဌဆေးကိုလည်း ကောင်း၊ ပဠိဂုဟံ–လက်ဖြင့် သုံးဆောင်နိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနိ။)

ဂူထံ–ကို၊ ကရောမ္ဟော–စဉ်၊ (“ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”ဟု သိက္ခာပုဒ်၌ ပါ၏။) လောဘိဠ–ထွန်သွားသ၌ကပ်သော မြေညက်ရေ၊ ခါရဲ–ထမင်းခြောက်ပြောင်နှံရည်၊ မတ္တဟာရိတက်၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အစ္ဆ–ဆန်ဆေးရေကြည်၊ အကဋ္ဌ၊ ပေ။

ပဋိစ္ဆာဒနိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ပဗ္ဗာရာ–တောင်ဝှမ်း၊ ပေ၊ သတ္ဘာဟေန စ–ခုနစ်ရက်၊ (“သတ္ဘာဟပရမဲ သန္ဓိဓိကာရံ”စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ချုံးသည်၊) ဂုဠ်၊ ပေ၊ သာမဲပါကာ၊ (လွယ်ပြီ၊) ပုနပစေ–တစ်ဖန်ချက်ခြင်း၊ (ရွေးခြင်း။)

ဒုဿ်ကွေ–၌၊ ပုန၊ အနုညာသိ–ပြီ၊ (“အမ္ဗောဝုဋ္ဌ”စသည်ကို ပြန်၍ ခွင့်ပြုတော်မူသည် ဟူလို၊) ဖလဠ–သစ်သီး၊ (“၂၇၅”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) တိလ–နှမ်း၊ ခါဒနီ–ခဲဖွယ်၊ (“၂၇၆”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) ပုရောဘတ္တ–ခါ၊ (“ပုရောဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဘုတ္တာဝိနာ”စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ချုံးသည်၊) ကာယဒုဗ္ဗော–ကိုယ်ပုနာ၊ နိဗ္ဗတ္တာ–နိဗ္ဗတ္တာဗီ၊ ဘဂန္ဒလ်၊ ဘဂန္ဒိုလ်နာ။

ဝတ္ထိကမ္ဗ–မှ၊ သုဗ္ဗိယ–သုဗ္ဗိယာဥပါသိကာ၊ မနုဿမံသမေဝ စ၊ ၊ပေ။

တရဏ္ဍမံသ–၊ (လွယ်ပြီ၊) ပဋိပါဋိ စ–ဆွမ်းလှည့်အကြိမ်၊ ယာဝ စ–ယာဝ၊ တရုဏ–တရုဏပသန္နအမတ်၊ အညတြ–ပင့်ဖိတ်အပ်ရာမှ အခြားအိမ်၌၊ (ဘုဉ္ဇန္တိ၊) ဂုဠ်–တင်လဲ၊ (“၂၈၄”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) သုနိဓ–သုနိဓ၊ ဝဿကာရတို့၊ အာဝသထာဂါရ–ခရေပ်၊ (“၂၈၅”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊ ပါဠိတော် အကျယ်၌ကား အာဝသထာဂါရဝတ္ထုသည် သုနိ၀ဝတ္ထု၏ ရှေ့က ရှိသည်။)

ဂဂ်ါ–ဂဂ်ါမြစ်၊ ကောဋိ–ကောဋိရှာ၊ သစ္စကထာ–သစ္စာတရား၊ အမ္ဗ ပါလိ စ–လီ၊ လိဒ္ဓဝိ–တို့၊ ဥဒ္ဒိဿ ကတံ–ဥဒ္ဒိဿကတမံသ၊ သုဘိက္ခ–၌၊ ပုနဒေ–လျှင်၊ ပဋိက္ခိပိ–ပယ်တော်မူပြီ၊ (“အမ္ဗောဝုဋ္ဌ”စသည်ကို ပယ်တော်မူသည်။)

မေယော–မိုး၊ (တက်လာခြင်း၊) ယသော–အရှင်ယသော၏၊ ပေ၊ ပါထေယ္ယေန စ၊ (လွယ်ပြီ၊) ကေဏိ–ကေဏိယရသေ့၊ အမ္ဗော၊ ပေ။

ဖာရုသကာ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ဥာက–ဟင်းရွက်ကျက်၊ ဝိဋ–အမှုန့်ခဲဖွယ်၊ (“ဘ၀၂”ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) အာတုမာယ်–၌၊ နဟာပိတော–အတ္တာသည်ဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းကြီး၊ သာဝတ္ထိယ်–၌၊ ဖလ်–သစ်သီး (ပေါ်များခြင်း၊) ဗီဇ–သံယိကဗီဇ, ပုဂ္ဂလိကဗီဇ၊ ကိသို ဌာနေ စ–အချို့သော အရာ၌ (ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်း၊) ကာလိကာ–ကာလိကလေးပါးတို့၊ ဣတိ–တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓေ–၌၊ ဝတ္ထု–တို့သည်၊ ဧကသတံ ဆဝတ္ထု–တစ်ရာ့တစ်ဆယ့်ခြောက်ဝတ္ထုတည်း။

ဘေသဇ္ဇခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၇–ကထိနကဏ္ဍာ

၁၈၇–ကထိနာနုဇာနနာ

၂၀၆။ ။ တေန သမယေန၊ ပေ၊ အာရာမေ၊ (ဝဿူပနာယိကာ်ကဏ္ဍက ပုဒ်စဉ် **၁၈၇**–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ တိ'သ မတ္တာ–သုံးကျိပ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံကုန်သော၊ အာရညိကာ–တောင်ခ၌နေခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ–အာရညတင်ခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ–အပေါင်းအာမိသ၏ သပိတ်၌ကျခြင်းကို ရှာခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ–ဆွမ်းအလိုင့ာ လှည့်လည်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ (ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊) သဗ္ဗေ၊ ပံသုကူလိကာ–မြေပုံမှာလွှား မြေမှုန့်အားနှယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ ရောက်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ–ပံသကူခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ တစီဝရိကာ–သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ–တိစီဝရိတ်ခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သာဝတ္ထိ–သို့၊ အာဂစ္ဆန္တာ–လာကုန်စဉ်၊ ဝဿူပနာယိကာယ–ဝါကပ်ရာနေ့သည်၊ ဥပ ကဋ္ဌာယ–နီးလတ်သော်၊ သာဝတ္ထိယ–၌၊ ဝဿူပနာယိကံ–ကို၊ သမ္ဘာဝေတုံ–ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါ–ဝါမိခြင်းငှာ၊ နာသက္မိ'သု–မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ–ခရီးအကြား၌၊ သာကေတေ–သာကေတမြို့၌၊ ဝဿံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ (ဝါသို့၊) ဥပဂန္ဆိ'သု–ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ။

တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတရူပါ–ပျင်းသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝဿံ–မိုလပတ်လုံး၊ ဝသိ'သု–နေကြကုန်ပြီ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ကြ၍ နေကြရသနည်း?၊) နော–ငါတို့၏၊ အာသန္နေနေ– အနီး၌ပင်၊ ဣတောဝ–ဤ သာကေတမြို့မှ၊ ဆသု ယောဇနေသု–ခြောက် ယူဇနာတို့၌၊ (အာသန္နေနေဝကို ထပ်ဖွင့်သည်။) ဘဂဝါ–သည်၊ ဝိဟရတိ၊ စ–ထိုသို့ပင်နေပါသော်လည်း၊ မယံ–တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ ဝါ–ခွင့်ကို၊ နေ လဘာမ–မရကြကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ (ဝဿံ သိ'သု။)

အထ ခေါ–၌၊ ဘေ ဘိက္ခူ။ ဝဿ–ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ–နေပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာ၊) တေမာသစ္ဆယေန–သုံးလလွန်ရာ အခါ၌၊ ပဝါရဏာယ–ကို၊ ကတာယ–အပ်ပြီးသော်၊ ဒေဝေ–မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ–ရွာလတ်သော်၊ ဥဒကသင်္ဂဟေ–ရေသည် သိမ်းယူအုပ်သော၊ (ရေပြင်ကြီး ဖြစ်နေသော၊) ဥဒကစိက္ခလ္လေ–ရေနှင့်ရောအပ်သော ညွန်၌၊ (ထို ညွန်များသည် နင်းလိုက်သောအခါ တင်ပါ၊ကျအောင် စင်သတတ်၊) သြဒကပုဏ္ဏေဟိ–ရေဖြင့် ပြည့်နေကုန်သော၊ စီဝရေဟိ–သင်္ကန်းတို့ဖြင့်၊ (ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာ၊) ကိလန္ဒရူပါ–ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန–၌၊ သာဝတ္ထိ–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန–၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန–သာဝတ္ထိမြို့, ဧတေဝန်မည်သော အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ"သု၊ ပေ။

အာစိဏ္ဏံ ခေါ ပနေတံ၊ ပေ၊ နု စ ကိလမိတ္ထ–ကုန်၏လော၊ ဣတိ–ပြီး (ဤ ဝါကျများ၏ အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၇၅–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဧကေဝုစ်–ဗဟုဝုစ်သာ ထူး၏၊) ဘဏ္ဍေ၊ ဣဒ–ယခု၊ တိ"သမတ္ထာ–ကုန်သော၊ ပါဝေယျကာ ဘိက္ခု–ကုန်သော၊ မယံ–တို့သည်၊ ပေ၊ နာသက္ခိမှာ–မစွမ်းနိုင်ခဲ့ပါကုန်၊ ပေ၊ အာဂတာ–ပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ (ကိ"ဂ်) ဘိက္ခဝေ ဝဿ ဝုဋ္ဌာနံ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနုံ–တို့အား၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထရိတုံ–ခင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

ဘိက္ခဝေ၊ အတ္ထတကထိနာနံ–ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ (၏အတွက်၊) (ဝေါ–သည် အနက်မရှိ၊ နိပါတ်၊) ပဋ္ဌ–ငါးမျိုးသော အာနိသင်တို့သည်၊ ကပ္ပိဿန္တိ–အပ်ကုန်လိမ့်မည်၊ အနာမန္တစာရော–ထင်ရှားရှိမှန်, ရဟန်းထံဝယ်, မပန်းကြားဘဲ, ရွာတွင်းသို့ သွားနိုင်ခြင်းလိုသည်းကောင်း၊ အသမာဒါနစာရော–မိဘှာန်တင်အပ်, သင်္ကန်းမြတ်ကို, အရပ်တစ်ပါး, မယူဘဲ သွားနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဂဏဘောဇနေ–လေးပါးမှစ, ဂိုဏ်းဂဏအား, အကပ္ပိယဝစနခြဖြင့်, လှုံ့ကြွဖိတ်ခြား, ဘောဇဉ်များကို, လေးပါးအတူ, ခံယူနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ယာဝဒေတ္ထစီဝရံ–မိဘှာန်ဝိဂဏပ်, မပြုလတ်ဘဲ, လိုအပ်အများ, သင်္ကန်းကို ထားနိုင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ တတ္ထ–ထို ဂဏထိန်ခင်းရာ ကျောင်းတိုက်၌၊ ယော စီဝရုပ္ပါဒေါ–အကြင် သင်္ကန်း၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) သော စ–သည်လည်း၊ နေသံ–ထို ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤ ငါးမျိုးတို့တည်း၊ ပေ၊ ဣမာနိ ကပ္ပိဿန္တိ။

အတ္ထတ ကထိနာနံ ဝေါ။ ။တစ်နည်း–ဝေါ်ကို အနက်ရှိသော သာမိဝစနနှင့်ပုဒ်ကြ၍ အနက်တစ်နည်း ပေးပုံကား–အတ္ထတကထိနာနံ–ကုန်သော၊ ဝေါ–သင်တို့၏အတွက်၊ ပဋ္ဌ ကပ္ပိယဿန္တိ၊ ပေ၊ သော–သည်၊ နေသံ–ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော (အသင်တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သော) ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဘဝိဿတိ၏ ဤသို့ ပေးပါ၊ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ကပ္ပိယန္တိကို ငဲ့၍ အတ္ထတကထိနာနံ ဝေါ–ကို **"အား"**ဟု သမ္မတိန်းလည်း ပေးကြ၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝဏ္ဏ ပန–လျှင်၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထရိတဗ္ဗံ–ခင်းထိုက်၏၊ ၊ပေ၊ ဥာပေတဗ္ဗော၊ (ကိ"။)

၃၀၇။ ။သိဏာတု၊ ပေ၊ သံဃသ–၏၊ ဣဒံ ကထိနဒုသ်–ဤ ကထိန်လျှာအဝတ်သည်၊ (ဤ ကတိန်ခင်းဖို့ အဝတ်သည်၊) ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်ပါပြီ၊ (ရပါပြီ) ၊ပေ၊ ဣမံ ကတိနဒုသ်–ကို၊ ဣတ္ထန္နာမသ သိက္ခာနော–အား၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထရိတုံ–ဌာ၊ ဒဒေယျ–ပေးရာပါ၏၊ ပေ၊ ယသ္သာယသ္မတော–အား၊ ဣမသ ကထိနဒုဿသ–ကို၊ ဣတ္ထန္နာမသ သိက္ခာနော–အား၊ ကထိနံ၊ အတ္ထရိတုံ–ဌာ၊ ဒါနံ––ပေးခြင်းသည်၊ ခမတိ၊ ပေ။

၃၀၈။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ–လျှင်၊ (ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းအားဖြင့်၊) ကတိနံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတံ–ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဧဝံ၊ အနတ္ထတံ–မခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထဋ္ဌ–လျှင်၊ (အဘယ် နည်းဖြင့်၊) အနတ္ထတံ၊ ဟောတိ–နည်း၊ ဥလ္လိခိတမတ္တေန–လက်သည်းစသည် တို့ဖြင့် အဝတ်ပေါ်၌ခြစ်ခြင်း စသည်မျှဖြင့်၊ ဝါ–အလျှားအနှံ၏ အတိုင်း အရှည်ကို ယူခြင်းမျှဖြင့်၊ ကထိနံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတံ နံ ဟောတိ၊ ဓောဝနမတ္တေန–ကထိလျှာအဝတ်ကို ဖွပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ ပေ၊ နံ ဟောတိ၊ (စီဝရ ဝိစာရဏာ–ကတိန်လျှာသကင်န်းကို ငါးခုန်း, ခုနစ်ခန်းစသည် စီရင်ခြင်း၊ ဆေဒန–စီရင်အပ်ပြီးသော ကထိန်လျှာသက်န်းကို ဖြတ်ခြင်း၊ ဗန္ဓန–ဖြတ်အပ် ပြီးသော အစကို ဖွဲ့စပ်ခြင်း၊ ဝါ–ချုပ်ဖို့ရန် ကြိုးငယ်ဖြင့် တည်း (တဲ)ထားခြင်း၊ (ယခုခေတ်၌ အပ်, သို့မဟုတ် အပ်ချိပ်ဖြင့် တည်း (တဲ)ကြသည်၊) သြဝဋ္ဋိယ ကရဏာ–တည်း (တဲ)ထားအပ်ပြီးသော အစနှစ်ခုကို လုံး၍ ချုပ်မှုကို ပြုခြင်း၊ ဝါ–အလျှားချုပ်ခြင်း၊ ကဏ္ဏာသကရဏာ–တရုတ်မြောင်းဖွဲ့မှုကို ပြုခြင်း၊ ဝါ–တရုတ်အပ်, ချုပ်ခြင်း။)

ဒဠ္ဍီကမ္မကရဏာမတ္တေန–ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းမျှဖြင့်၊ ဝါ–ခိုင်သော ကထိန်လျှာအဝတ်သစ်နှင့် ဟောင်းနွမ်းသော မူလရှိပြီးသော အဝတ်ကို တစ်ပေါင်းတည်း ချုပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ ပေ၊ နှ ဟောတိ၊ (အနုဝါတကရဏာ–အလျားအနှာ၊ပတ်ကို ပြုခြင်း၊ ပရိဘဏ္ဍကရဏာ–အနံအနှာ၊ပတ်ကို ပြုခြင်း၊ သြဝဇ္ဇေယျကရဏာ–အာဂန္တုကအလွှာကို တင်ခြင်း၊ (နဂိုက ဓာရုတ်မြောင်း ပေါ်ဝယ် နောက်ထပ်အလွှာတစ်ခု တင်ခြင်း၊) ကမ္မလမဒ္ဒန–ဆိုးရည်ခ်ဲ့ တစ်ကြိမ်သာ ထည့်အပ်သော ဆင်စွယ်ရောင် အဆင်းရှိသော သက်နှီး၊ (**"ကမ္မလမဒ္ဒန–ကမ္မလာရောင်အဆင်းရှိသော ဆိုးရည်ဝယ် တစ်ကြိမ်သာ နယ်အပ်သော သက်နှီး"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ကြံသင့်၏၊) နိမိတ္တကတေန–ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်ရှိသော သက်နှီးဖြင့်၊ ပေ၊ နှ ဟောတိ၊ (ပရိကဏာကတ–ပြုအပ်သော ပရိယာယ် ပြောဆိုမှုရှိသော သက်နှီး၊ ကုက္ကုကတ–ပြုအပ်သော တာဝကာလိကရှိသော သက်နှီး၊ ဝါ–ကထိန်ခင်းရာ ကာလမျှ သုံးစွဲဖို့ရန် ဌားအပ်သော သက်နှီး၊ သန္ဓိဓိကတ–ပြုအပ်သော သိုမီးသိမ်းဆည်းမှုရှိသော သက်နှီး၊ နိဿဂ္ဂိယ–ညဉ့်ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းရှိသော သက်နှီး၊ အကပ္ပကတ–ပြုအပ်သော ကပ္ပဗိန္ဓုမရှိသော သက်နှီး။)

သံဃာဋ္ဌိယာ–သက်နှီး‌ကြီးကို၊ အညတြ–ကြဉ်၍၊ ပေ၊ နှ ဟောတိ၊ (ဥတ္တရာသင်္ဂ–အပေါ်ရုံ‌ကသီ၊ အန္တရဝါသက–သင်းပိုင်၊) တဒဟေဝ–ထို ရအခါသော နေ့ခ်ဉ်ပင်၊ သဉ္ဇိနေန–ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်သော၊ သမဏ္ဍလိကတေန–အိမ်ဝန်းကြီး, အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွဖြစ်အောင် ပြုအပ်သော၊ ပဠ္ဌေကန ဝါ–ငါးခန်း‌ရှိသော သက်နှီး‌ကိုလည်းကောင်း၊ အတိရေကပဠ္ဌေကန ဝါ–ငါးခန်းထက် ပိုလွန်သော အခန်း‌ရှိသော သက်နှီး‌ကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ၊ ပေ၊ ပုဂ္ဂလ သာ–၏၊ အတ္ထာရော–ခင်းခြင်းကို၊ ပေ၊ သမ္ဘာ ကထိန် အတ္ထတ, စေ ဟောတိ၊ တံ–ထို ကထိန်ကို၊ နိသီမရ္ဓော–ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ တည်သည်၊ (ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌ တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ စေ အနုမောဒတိ–အကယ်၍ အနုမောဒနာပြုအံ့၊ ဧဝမ္မိ–ဤသို့ အနုမောဒနာ ပြုပြန်သော်လည်း၊ ကထိန် အနတ္ထတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခေါ၊ ပေ၊ အနတ္ထတံ ဟောတိ၊ (**"ဥလ္လိခိတ မတ္တေန"**စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၃၀၉။ ။ကထဠ္ဆ၊ ပေ၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ အဟာတေန–မဖွပ်မလျှော်အပ်သေးသော အဝတ်သစ်ဖြင့်၊ ကထိန် အတ္ထတံ ဟောတိ၊ (အဟာတကပ္ပ–

မဖွပ်မလျှော်အပ်သေးသော အဝတ်သစ်နှင့်တူသော အဝတ်၊ ၀၊–တစ်ကြိမ်, နှစ်ကြိမ် ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီးသော အဝတ်၊ ပိလောတိကာ–အဝတ်ဟောင်း၊ ပေ၊ ပါ၀ဏိက–အိမ်ဈေးခ၌ ကျန်ရစ်သော အဝတ်၊ အနိမိတ္တတက–ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်မရှိသော အဝတ်၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌ ပြအပ်ပြီးသောအနက်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ၊ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) သံဃာဋိယာ–ဖြင့်၊ ပေ၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ပေ။

၃၁၀။ ။ကထဏ္ဍ၊ ပေ၊ ဥဇ္ဇာတံ–နုတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ–နည်း၊ ပေ၊ ကထိနသ–၏၊ ဥဇ္ဇာရာယ–နုတ်ခြင်း၏။ မာတိကာ–မာတိကာတို့သည်၊ ဣမာ အဋ္ဌ–တို့တည်း၊ ပဏ္ဍမနဿိကာ–ဥပစာရသိမ်ပြင်ပသို့ ဖဲသွားခြင်း ဟူသော အဆုံးရှိသော မာတိကာလည်းကောင်း၊ (နိဋ္ဌာနဿိကာ–သက်နံ့ပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သန္ဓိဋ္ဌာနဿိကာ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူ သော အဆုံးရှိသော၊ နာသနဿိကာ–သက်နံ့ပျောက်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သဝဏ္ဏိကာ–ကြားခြင်း ဟူသော အဆုံးရှိသော၊ အာသာ၀ဝေ္ဆဒိကာ–သက်နံ့၌ဖြစ်သော အာသာပြတ် ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သိမာတိက္ကန္တိကာ–ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ သက်နံ့ အားလုံးကို လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ၀ါ–တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သက်နံ့အားလုံး အပိုင်းအခြားကို လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) သဟဇ္ဇာရာ–ရဟန်းတို့နှင့်အတူ နုတ်ခြင်းဟူသော မာတိကာလည်းကောင်းတည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၈–အာဒါယသတ္တက

၃၁၁။ ။(မာတိကာရှစ်ပါးကိုပင် အကျယ်ချဲ့တော်မူလိုရှိ **"ဘိက္ခု အတ္ထတကထိနော"**စသော ၀ါရတို့ကို မိန့်တော်မူသည်၊) ဘိက္ခု–သည်၊ အတ္ထတကထိနော–ခင်းအပ်ပြီးသောကထိန် ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကတစီ၀ရံ–ချုပ်ဆိုးသမျှ ပြုအပ်ပြီးသော သက်နံ့းကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ နံ ပဓေသ–တစ်ဖန် မပြန်တော့အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဏ္ဍမတိ–ဖဲသွား၏၊ တသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ပဏ္ဍမနဿိကောဟ–ဖဲသွားခြင်း အဆုံးရှိသော၊ ကထိနဿ ဣဒါ–ကတိန်နုတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ။) (၁)

ဘိက္ခု–သည်၊ အတ္ထတကထိနော (ဟုတ္ဘာ၊) စီဝရံ–ချုပ်ဆိုးသမှု မပြု အပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ ပက္ကမတိ၊ (နောက်နောက် ဇီ၀ရတို့၌ **"စီဝရံ"**ဟု ဆိုလျှင် ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်ဿေးသော သင်္ကန်း၊ ၀ါ–သင်္ကန်း လျှာအဝတ်ဟုလည်းကောင်း, **"ကတစီဝရံ"**ဟု ဆိုလျှင် ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ် ပြီးသော သင်္ကန်းဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။) ဗဟိသီမာဂတသ–ဥပစာရသိမ် ပြင်ပ၌ ရောက်ပြီးသော၊ (အခြားကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ပြီးသော၊) တသ–ထို ရဟန်း၏၊ ဧ၀ं–ဤ အကြံသည်၊ (ဤ အဆုံးအဖြတ်သည်၊) ဟောတိ (ကိ"၊) ဣဒေ–ဤ အရပ်၌ပင်၊ (ဤ ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊) ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ ကာရေသံ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုစေတော့အုံ့၊ နု ပစ္စေသံ–အုံ့၊ (မိမိ နေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်သို့ မပြန်တော့အုံ့ ဟူလို၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ တသ ဘိက္ခုနော–၏၊ နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဒါ၊ရော (ဟောတိ။) (၂)

(နိဋ္ဌာနန္တိကော စသည်တို့၏အနက် မာတိကာအတိုင်း ပေးပါ၊) ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်၊ ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ နေ၀ ကာရေသံ–ချုပ်ဆိုး သမှု မပြုစေတော့အုံ့၊ နု ပစ္စေသံ–တစ်ဖန်လည်း မပြန်တော့အုံ့၊ ပေ၊ သန္ဓိဋ္ဌာ နန္တိကော။ (၃)

သော တं စီ၀ရံ၊ ကာရေတိ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုစေ၏၊ တသ–၏၊ တं စီ၀ရံ–သည်၊ ကရိယမာနံ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်စဉ်၊ နသတိ–ပျောက်၏၊ (ပျက်စီး၏၊) နာသနန္တိကော။ (၄)

ပစ္စေသံ–တစ်ဖန် ပြန်ဦးအုံ့၊ ဣတိ ပက္ကမတိ၊ သော ဗဟိသီမာ ဂတော (သမာနော) တं စီ၀ရံ ကာရေတိ၊ သော၊ ကတစီ၀ရော– ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (သမာနော–သော်၊) သုဏာတိ–ကြား၏၊ (ကိ"၊) တသ္မိं အာ၀ါသေ–ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ (ထို မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်း တိုက်၌၊) ကထိနံ–ကို၊ ဥဒ္ဒတं ကိရ–နုတ်အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြား၏၊ ပေ၊ သ၀နန္တိကော။ (၅)

သော ကတစီ၀ရော (သမာနော၊) ပစ္စေသံ–အုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ၌၊ (ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌၊) ကထိနုဒ္ဒါ၏–ကို၊ ဝိတိနာမေတိ– လွန်စေ၏၊ (တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သင်္ကန်းကာလကို လွန်စေသည် ဟူလို) ၊ပေ၊ သီမာတိက္ကန္တိကော။ (၆)

သော ကတစီဝရော၊ ပစ္စေသ-အံ့၊ ဣတိ-၍၊ ကထိနုဒ္ဒါရ်-ကို၊ သမ္ဗန္ဓာဘာတိ-မိ၏။ (မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်နုတ်ခြင်းကို မိ၏။) တသ ဘိက္ခူနော-၏၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ-အတူ၊ ကထိနုဒ္ဒါရော (ဟောတိ။) (၇)

အာဒါယသတ္တက်-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၉-သမာဒါယသတ္တက

၃၁၂။ ။အာဒါယသတ္တကနှင့် တူ၏၊ **"သံ"**ဟူသော ဥပစာရပုဒ် ပါခြင်းသာ ထူး၏၊ **"သမာဒါယ-ယူ၍"**ဟု ပေးပါ၊ မိမိ၏ ပရိက္ခရာ အားလုံးကို မချန်ဘဲ ယူ၍ ဖဲသွားခြင်းကို **"သမာဒါယ-ကောင်စွာယူ၍၊ ဟုက္ကမတိ"**ဟု ကေစိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆိုကြသတတ်။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၀-အာဒါယဆက္က

၃၁၃။ ။**"ဝိပ္ပကတစီဝရံ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော သင်္ကန်းကို၊ (ပြုတုန်းပြုဆဲ သင်္ကန်းကို၊)"**ဟူသော ပုဒ်သာ ထူး၏၊ **"ဝိပ္ပကတ စီဝရံ"**ဟု မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် အာဝါသပရိဗောဓ ပြတ်ရုံမျှဖြင့် ကထိနုဒ္ဒါရ မဖြစ်နိုင်ရကား ပက္ကမနန္တိကဝါရ မပါတော့ချေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၁-သမာဒါယဆက္က

၃၁၄။ ။ဤ ဆက္ကဠ်လည်း တူပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၂-အာဒါယပန္နရသက

၃၁၅။ ။**ပဌမတိက**။ ။ဤ၌ နိဗ္ဗာနန္တိက, သန္ဓိဗ္ဗာနန္တိက, နာသ နိဗ္ဗာနန္တိကအားဖြင့် သုံးဝါရရှိ၏၊ အာဒါယသတ္တက စသည်၌ ဟောတော်မူ အပ်ပြီးသော ဝါရများနှင့် တူ၏။ (ပါဠိတော် ကြည့်ပါ၊) **"ပဏ္ဏမတိ"**ဟု (ပစ္ဆေသံ နှ ပစ္ဆေသံ မပါဘဲ) သာမည ဟောတော်မူသောကြောင့် မိမိ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်အတွင်းတုန်းက **"ပြန်လာမည်, မပြန်လာမည်"**ဟု မဆုံးဖြတ်ဘဲ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်ရောက်မှ **"ပြန်မလာတော့အုံ့"**ဟု ဆုံးဖြတ် သည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် ပဏ္ဏမနန္တိက, သဟုဗ္ဗာရဝါရတို့ မပါတော့ချေ၊ (ဋီကာ ကြည့်ပါ။)

၃၁၆။ ။**ဒုတိယတိက**။ ။ပဏ္ဏမတိ **"နှ ပစ္ဆေသ"**ဟု ဟောတော်မူသော ကြောင့် ကျောင်းတိုက်တွင်းကပင် **"ပြန်မလာတော့အုံ့"**ဟု ဆုံးဖြတ်သည်၊ အနက်လွယ်ပြီ။

တတိယတိက။ ။အနဓိဋ္ဌတေန-ပြန်လာမည်, မပြန်လာမည်ဟု အဓိ ဋ္ဌာန်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ (ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊) ပဏ္ဏမတိ၊ အသေ-ထို ရထားနှင်း၏၊ ပစ္ဆေသံ-အုံ့၊ ဣတိ-ဤ အကြောင်းသည်၊ နေဝ ဟောတိ-မဖြစ် သည်သာ၊ အသေ-၏၊ နှ ပစ္ဆေသံ-အုံ့၊ ဣတိ-သည်၊ နှ ပန ဟောတိ- သည်သာ၊ (ဤ နှစ်ဝါကျဖြင့် ပဏ္ဏမတိ အနဓိဋ္ဌတေနကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊) ၊ပေ၊ ဤ တတိယတိကသည် အဓိဗ္ဗာယ်အားဖြင့် ပဌမတိကနှင့် တူ၏၊ (ဋီကာ ကြည့်ပါ။)

ဆဋ္ဌ။ ။နိဗ္ဗာနန္တိကမှ စ၍ သဟုဗ္ဗာရတိုင်အောင် ခြောက်ဝါရ ဟောတော်မူ၏၊ အနက်ထူး မရှိပါ၊ (တိကသုံးခုနှင့် ဆဋ္ဌပေါင်းလျင် **"ပန္နရသက=ဆယ့်ငါးဝါရ"** ဖြစ်သည်၊) ထို့နောက် **၁၉၃**-သမာဒါယ ပန္နရသက၊ (စီဝရ်၏ နေရာဝယ် **"ဝိပွကတစီဝရ်"**ဟု လဲလှယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော) ဝိပွကတအာဒါယပန္နရသက ၁၉၄-ဝိပွကဒုတ သမာဒါယပန္နရသကတို့ကို ဟောတော်မူသည်၊ ဝါရအားလုံး **"အာဒါယ ပန္နရသက"**နှင့် တူ၏။

အာဒါယဘာဏဝါရော-တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၅–အနာသာဒေါဌသက

၃၁၈။ ။ ပဌမစတုက္ကာ။ ။ ဘိက္ခူ အတ္ထာတကထိနော (ဟုတ္တာ၊) စီဝရာသာယ–သင်္ကန်းခ်ဉ်ဖြစ်သော အာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ (သင်္ကန်းရမည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ရှိရာ အရပ်သို့၊) ပက္ကမတိ၊ သော၊ ဗဟိသီမဂတော–ဥပစာရ သီမံပြင်ပ၌ ရောက်ပြီးသည်၊ (သမာနော၊) တံ စီဝရာသံ–ထို သင်္ကန်းခ်ဉ် ဖြစ်သော အာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ ပယိရုပါသတိ–ချည်းကပ်၏၊ အနာသာယ– အာသာမရှိရာ အရပ်ခ်ဉ်၊ (အရပ်က၊) နံ လဘတိ၊ (ဌာနီ=အာသာ၏အမည် ကို ဌာနနှင့်အရပ်ပေါ်ခ်ဉ် တင်စားခ်ဉ် ဌာနနှင့်အရပ်ကို ဌာနမျှပစာရအားဖြင့် **"အာသာယ"**ဟု ဟောတော်မူထားသည်) ၊ပေ။

အာသာဝဏ္ဏေဒီကာဝါရ၌ **"ဣဒေဝ–ခ်ဉ်ပင်၊ ဣမံ စီဝရာသံ–ဤ သင်္ကန်းခ်ဉ် ဖြစ်သော အာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ ပယိရုပါသိသံ–ချည်းကပ်တော့အံ့၊ နံ ပဓွေသံ–အုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ပေ၊ ပယိရုပါသတိ၊ တသ–၏၊ သာ စီဝရာသာ–ထို သင်္ကန်းခ်ဉ်ဖြစ်သော အာသာသည်၊ ဥပဓ္ဓိနိုတိ–ပြတ်၏"**၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ ဒုတိယစတုက္ကာ, တတိယစတုက္ကတို့ခ်ဉ် လွယ်ပြီ၊ (ဒွေ စ+ဒသ စ=ဒွါဒသ၊ ဒွါဒသန္နံ+သမူဟော=ဒွါဒသကံ၊ ဒွိကို ဒေါ, တစ်နည်း–ဒွါခ်ဉ် အာကို သြ, ဒကို ဌပြု၍ **"ဒေါဌက"**ဟု ဖြစ်သည်။)

၁၉၆–အာသာဒေါဌသက

၃၁၉။ ။ **"အာသာယ လဘတိ၊ အနာသာယ နံ လဘတိ"**ဟု ဟော တော်မူ၏၊ ပါဠိတော် ကြည်ပါ၊ ဒုတိယစတုက္ကာ**ခ်ဉ် "ယတော–အကြင်ကြောင့်၊ တသ္မိ အာဝါသေ–ခ်ဉ်၊ (ထို မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်ခ်ဉ်၊) ကထိနံ–ကို၊ ဥဒ္ဓတံ–နုတ်အပ်ပြီ၊ (တတော–ကြောင့်၊) ဣဒေဝ–ခ်ဉ်ပင်၊ ဣမံ စီဝရာသံ–သို့၊ ပယိရုပါသိသံ–အုံ"**ဟု ပေးပါ၊ တတိယစတုက္ကာ**ခ်ဉ် အနက်ထူး မရှိပါ။

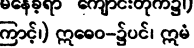

၁၉၇–ကရဏီယဒေါဠသက

၃၂၀။ ။ကေနစိ ဒေ–တစ်စုတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီ ယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ပက္ကမတိ၊ ဗဟိသိမာဂတသာ–သော၊ တသာ–၏၊ စီဝရာသာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ ဝါကျသာ ထူး၏၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။

ကရဏီယဒေါဠသက်–သည်၊ နိဋ္ဌိတ်–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၈–အပဂိလာယနနဝက

၃၂၁။ ။အတ္ထာတကထိနော–သော၊ ဒိသံဂမိကော–အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ စီဝရပဋိဝိသံ–မိမိရထိုက်သော သင်္ကန်း အဖို့ကို၊ အပဝိလာယမာနော–အလိုရှိလျက်၊ ပက္ကမတိ၊ (အပဝိလာယမာနော တိ အာကခ်ံမာနော၊ ဋီကာ၊) ဒိသံဂတံ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ရောက်ပြီးသော၊ တမေနံ–ထို ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူ ပုဗ္ဗဏ္ဏာ (ကိ'၊) အာဝုသော၊ တွံ–သည်၊ ကဟံ–ဌ၊ ဝသဲဝုဠ္ဘော–နည်း?၊ ကတ္ထ စ–အဘယ်အရပ်လည်း၊ (အဘယ်ကျောင်းတိုက်ဌ လည်း၊) တေ–၏၊ စီဝရပဋိဝိသော၊ (ဟောတိ–နည်း?၊) ဣတိ–ကုန်၏၊ သော ဧဝံ၊ ဝဒေတိ–ပြော၏၊ (ကိ'၊) အမုကသ္မိံ အာဝါသေ–၌၊ ပေ၊ စီဝရ ပဋိဝိသော (ဟောတိ၊) ဣတိ–၏၊ တေ–ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ ဂစ္ဆ၊ တံ စီဝရံ–ကို၊ (အသင်ရထိုက်သော ထို သင်္ကန်းကို၊) အာဟရ–ဆောင် ယူချေလော့၊ ပေ၊ ကရိသာမ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုပေးကြပါကုန်အုံ့၊ ဣတိ (ဝဒန္တိ ။)

သော၊ တံ အာဝါသံ–သို့၊ (မိမိနေခဲ့ရာ ထို ကျောင်းတိုက်သို့၊) ဂန္တွာ ၊ပေ၊ စီဝရပဋိဝိသော–သည်၊ ကဟံ–အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆတိ) ၊ပေ၊ အယံ–ကား၊ တေ–၏၊ စီဝရပဋိဝိသော–တည်း၊ ကဟံ–သို့၊ ကမိသသိ–သွားလတ္တံ့နည်း?၊ (သွားမလို့နည်း?၊) ဣတိ (ဝဒန္တိ) ၊ပေ၊ အလံ–မသင်၊

မာ ဂမသိ–မသွားလင့်၊ ပေ၊ ကရိဿာမ ဣတိ (ဝဒန္တိ) ၊ပေ၊ နိဋ္ဌာနန္တိ ကောဒ၊ ၊ပေ၊) ဒုတိယတိကဋ္ဌ **"အန္တရာမဂ္ဂေ ဘိက္ခု ပုစ္ဆန္တိ၊ တတိယတိကဋ္ဌ "တသ တံ အာတသ ဂတသ ဧဝ ဟောတိ"**ဟူသော ပုဒ်တို့သာ ထူး၏။)

အပဝိလာယနနဝကံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

ဝါရအဲ့ခွဲ။ ။ တသ–(ထို ရဟန်း၏၊) စီဝရလာဘေ သ့တိ ဝသံ ဝုဋ္ဌဝါသေ (မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်ဌ) နိဋ္ဌာနသန္ဓိဋ္ဌာနနာသ နန္တိကာနံ ဝသေန ဧကံ တိကံ တောသံယေဝ ဝသေန အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကံ, ဂတဋ္ဌာနေ ဧကန္တိ တိဏ္ဏံ တိကာနံ ဝသေန ဧကံ နဝကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဋီကာ။

✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၉–ဖာသုဝိဟာရပဠက

၃၂၄။ ။ အတ္ထတကထိနော–သော၊ ဖာသုဝိဟာရိကော–ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသော၊ (ချမ်းသာစွာ နေလိုသော၊) ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ပက္ကမတိ၊ (ကိုဏ–အဘာယ်သို့ ကြ၊ ဖဲသွားသနည်း?၊) အမုကံ နာမ အာဝါသံ–ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂမိဿာမိ–မည်၊ တတ္ထ–ထို ကျောင်းတိုက်ဌ၊ မေ–၏၊ ဖာသု–ချမ်းသာသည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်မူကား၊ ဝသိဿာမိ–နေမည်၊ ပေ၊ နော ဧ ဘဝိဿတိ၊ (ဧဝံ သတိ) အမုကံ နာမ အာဝါသံ ဂမိဿာမိ၊ ပေ၊ ပစ္ဆေသံ–မည်၊ ဣတိ–၍၊ ပက္ကမတိ၊ (အာဝါသသုံးခုကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု မချမ်းသာလျှင် ပြောင်းရွှေ့ရန် ရည်ရွယ်သည်၊ တသ ဗဟိသီမာဂတဿမှ စ၍ ရှေးရှေးဝါရတို့နှင့် တူပြီ။)

ဖာသုဝိဟာရပဠက–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၀–ပလိဟောဓပလိဟောဓကထာ

၃၂၅။ ။ကထနသ–၏၊ ပလိဟောဓ–ပလိဟောဓတို့သည်၊ (အာနိသင်ငါးပါး ပြယ်မဲ့သွားအောင် မြစ်တားစောင့်ရှောက်တတ်သော အရာတို့သည်၊) ဣမေ ဒွေ၊ ပေ၊ ပလိဟောဓ–တို့ဟူ၍၊ ကတမေ–နည်း?၊ အာဝါသပလိဟောဓော စ–လည်းကောင်း၊ စီဝရပလိဟောဓော စ–လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ၊ ဣမေ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခူ၊ တသ္မိံ အာဝါသေ–၌၊ (မိမိ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝသတိ ဝါ–နေမူလည်း နေအံ့၊ ဝါ–နေဆဲသော်လည်း ဖြစ်အံ့၊ ပစ္စေသဲ–အံ့၊ ဣတိ–၍၊ သာပေက္ခော–ရှင့်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏ္ဍမတိ ဝါ–ဖဲမူလည်း ဖဲသွားအံ့၊ ပေ။

ဘိက္ခုနော–၏၊ စီဝရံ–သည်၊ အကတံ ဝါ–ချုပ်ဆိုးသမျှ, မပြုအပ်သေး သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပွကတံ ဝါ–အပြားအားဖြင့် ချုပ်ဆိုးသမျှ, ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ချုပ်ဆိုးသမျှ, ပြု၍ မပြီးသေး သည်သော်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ၊ စီဝရာသာ–သည်မူလည်း၊ အနုပစ္ဆိန္နာ–မပြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ နု ပစ္ဆေသဲ–အံ့၊ ဣတိ–၍၊ တမှာ အာဝါသာ–မှ၊ (ပဏ္ဍမတိ၌ စပ်၊) စတ္တေန–စွန့်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ (ထို အာဝါသကို စွန့်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊) ဝန္ဒေန–ထွေးအန်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ မုတ္တေန–လွတ်ကြောင်း စိတ် ဖြင့်၊ အနပေက္ခော–ရှင့်ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏ္ဍမတိ၊ ပေ၊ စီဝရံ–သည်၊ ကတံ ဝါ–ချုပ်ဆိုးသမျှ ပြုအပ်ပြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ နဋ္ဌံ ဝါ–ပျောက် သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိနဋ္ဌံ ဝါ–ပျက်စီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဟံ ဝါ–မီးလောင်အပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ စီဝရာသာ ဥပစ္ဆိန္နာ ဟောတိ၊ ပေ။

သတ္တမော–ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ ကထိနက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၁–တသ္သုဒ္ဒါန်

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ပေးပါ။)

တသ–ထိ ကထိနကွန္ဓကဏ်၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား–

တိ'သ–သုံးကျိပ်သော၊ ပါဝေယျကာ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ သာကေ တေ–၌၊ ဥက္ကဋ္ဌိတာ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝသုံ–နေကြရကုန်ပြီ၊ ဝသံဝုဋ္ဌာ (သမာနာ၊) သြကပုဏ္ဏေဟိ–ရေဖြင့်ပြည့်သော သင်္ကန်း တို့ဖြင့်၊ ဇိနဒသန်–မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အဂမုံ–သွားကြ ကုန်ပြီ။

ကုဒံ–ဤသည်ကား၊ ကထိနသ–ဏ်၊ ဝတ္ထု–ဝတ္ထုတည်း၊ ပဋ္ဌကာ– ငါးပါးသော အာနိသင်တို့သည်၊ ကပ္ပိသန္တိ၊ နာမန္တာ၊ ပေ၊ သိက္ခာ ပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

ဥပ္ပါဒေါ–ဖြစ်သော သင်္ကန်းသည်၊ အတ္ထတာနံ–ကင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်၊) ဘဝိသတိ၊ ဥတ္တိ–ဥတ်၊ ဝေ–ဤသို့ (ခင်းအပ်သော်၊) အတ္ထတဿေ–ခင်းအပ်၏၊ ဇေ၊ အနတ္ထတံ– မခင်းအပ်။

ဥလ္လိခ်–အလျှား အနံတိုင်းကာမျှ၊ ဓောဝနာ၊ ပေ၊ သြဝဒ္ဓေယျ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

မဒ္ဒနာ–ဆင်စွယ်ရောင်ကဲ့သို့ တစ်ကြိမ်သာဆိုးကာမျှ၊ နိမိတ္တံ– အရပ်နိမိတ် ပြုအပ်သော သင်္ကန်း၊ ကထာ၊ ပေ၊ နိ'သဂ္ဂိ၊ (သိက္ခာပုဒ် အတိုင်း ဆိုပါ၊) နု ကပ္ပ–ကပ္ပမိန္ဒု မပြုအပ်သော သင်္ကန်း၊ တေ တယော–ထိ သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အညတြ–၍။

သဠ္ဍိန္ဒုနေ–သော၊ သမဏ္ဍလိ–အိမ်ဝန်းကြီး အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပဠာတိရေကေ–ငါးခန်း, ငါးခန်းထက် ပိုလွန်သော အခန်း ရှိသော သင်္ကန်းကို၊ အညတြ၊ (ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေးထား၏၊) ပဂ္ဂလာ–ကို၊ အညတြ–၍၊ နု– မခင်းအပ်၊ သမ္မာ–စွာ (ခင်းအပ်သော်လည်း၊) နိသီမဠ္ဠော၊ အနုမောဒတိ–အံ့။

ကထိနံ အနတ္ထကံ ဟောတိ၊ ဇေ–သို့၊ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ၊ အဟတ– မဖွပ်မလျော်ရသေးသော အဝတ်သစ်၊ ကပ္ပ–အဝတ်သစ်နှင့်တူသော အဝတ်၊ ပိလောတိ၊ ပေ။

ကပ္ပတေ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) တထာ–ပါ၊ တိစီဝရေန စ–ဖြင့်လည်းကောင်း။

ဆိန္နေ–အပ်သော၊ သမဏ္ဍလိကတေ–အပ်သော၊ ပဠူကေ ဝါ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတိရေကေ ဝါ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလသ–၏၊ အတ္ထာရာ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ခင်းအပ်၏၊) သမ္ဘာ–စွာ၊ (ခင်းအပ်သည်ကို၊) သိမဌေ၊ အနုမောဒတိ–အုံ့။

ဧဝံ–သို့၊ ကထိနတ္ထရဏံ–ကတိန်ခင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဥဒ္ဒာရသ–၏၊ မာတိကာ–တို့သည်၊ အဋ္ဌ–တို့တည်း၊ ပက္ကမနန္တိ၊ ဝေ။

သိမာ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) အဋ္ဌမိ–ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သဟုဗ္ဘာရာ–လည်းကောင်းတည်း၊ (ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊) ကတစီဝရံ အာဒါယ၊ နပစ္စေသ–အုံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတိ။

တသ–ထို ရဟန်း၏၊ တံ (သော) ကထိနဒ္ဒါရော–သည်၊ ပက္ကမနန္တိကော–သည်၊ ဟောတိ၊ (ယော၊) စီဝရံ–ချုပ်ဆိုးသမျှ မပြုအပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယာတိ–သွား၏၊ နိသီမေ–ဥပစာရသီမံပြင်ပ၌၊ (ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌၊) ဣဒံ–ဤ သင်္ကန်းကို။

ကာရေသ–အုံ့၊ နဲ ပစ္စေသ–အုံ့၊ ဣတိ–သို့၊ စိန္တယိ–ကြံပြီ၊ (တသ၊) နိဋ္ဌာနေ–သင်္ကန်းပြီးဆုံးရာ အခါ၌၊ ကထိနဒ္ဒါရော (ဟောတိ၊) (ယော စီဝရံ) အာဒါယ၊ နိသီမံ–၌၊ နေဝ (ကာရေသံ)–အုံ့၊ နဲ ပစ္စေသ–အုံ့၊ ဣတိ–သို့၊ မာနသော–စိတ်သည်၊ (ဟောတိ။)

တသ၊ ပေ၊ ဘဝေ၊ (ယော) စီဝရံ အာဒါယ ယာတိ၊ နိသီမေ–၌၊ ဣဒံ–ကို။

ကာရေသံ၊ နဲ ပစ္စေသ–အုံ့၊ ဣတိ စိန္တယိ၊ တသ–၏၊ ကရိယံ–ပြုအပ်စဉ်၊ နသသတိ၊ တသ၊ ပေ၊ ဘဝတိ၊ (ဂါထာဖြစ်၍ **"ကရိယံ"** ဟု ဆိုသည်။)

(ယော စီဝရံ) အာဒါယ ပစ္ဆေသံ (ဣတိ) ယာတိ၊ ဗဟိ–သိမ်ပြင်ပ၌၊ စီဝရံ ကာရေတိ၊ ကတစီဝရော (သမာနော)၊ တဟိ'–ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ (ထို မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ကထိနံ ဥဇ္ဇာတံ (ဣတိ) သုဏာတိ။

တဿ၊ ပေ၊ ဘဝတိ၊ (ယော) စီဝရံ အာဒါယ၊ ပေ၊ ကာရေတိ။

ကတစီဝရော (သမာနော)၊ ဗဟိဒ္ဓါ–၌၊ ကထိနဒ္ဓါရံ–ကို၊ နာမေတိ–လွန်စေ၏၊ (ဝိတိနာမေတိဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ **"နာမေတိ"**ဟု ဆိုသည်) ၊ပေ၊ ဘဝေ။

(ယော စီဝရံ) အာဒါယ၊ ပေ၊ ကာရေတိ၊ ကတစီဝရော (သမာနော) ပစ္ဆေသံ၊ (ဣတိ–၍၊) ကထိနဒ္ဓါရံ၊ သမ္ဘောတိ–မိ၏။

တဿ တံ (သော) ကထိနဒ္ဓါရော ဘိက္ခူဟိ သဟ၊ ဧယတိ–ဖြစ်၏၊ အာဒါယ စ–အာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ သမာဒါယ–သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ သတ္တဝိဓာ–ခုနစ်ဝါရ ခုနစ်ဝါရ အပြားရှိသော၊ ဂတိ–ဖြစ်ပုံသည်၊ (ပါဠိတော်အသွားသည်၊ ဟောတိ။)

ဆဏ္ဍေ ဝိပ္ပကတေ–ဝိပ္ပကတဆဏ္ဍ၌၊ ဂတိ–သည်၊ ပဏ္ဍမနန္တိကာ–ကာဝါရသည်၊ နတ္ထိ။

နိဒ္ဒာနံ–နိဒ္ဒာနန္တိကသည်လည်းကောင်း၊ သန္နိဒ္ဒာနဋ္ဌ–သည်လည်းကောင်း၊ နာသနဋ္ဌ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ တယော–ဤ သုံးဝါရတို့သည်၊ အာဒါယ နိသီမံ ဂတံ ကာရေသံ ဣတိ၊ အာဒါယ၊ ၊ပေ၊ ကာရေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဧယတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေး၏၊ ပါဌ်တစ်မျိုး ရှိဟန်တူသည်၊ ဤဂါထာဖြင့် အာဒါယပန္နရသက ပထမတိက်ကို ချုံးသည်။)

နိဒ္ဒာနံ–သည်လည်းကောင်း၊ သန္နိဒ္ဒာနမ္ပိ–သည်လည်းကောင်း၊ နာသနမ္ပိ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ (ဣမေ) တယော–တို့သည်။

အာဒါယ နံ ပစ္ဆေသန္တိ–သံဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိသိမေ ကရောမိတိ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဇာယတိ၊) (ဒုတိယတိက်ကို ချုံးသည်၊ **"ဗဟိသိမေ ကရောမိ"**ဖြင့် **"ဗဟိသိမာ ဂတသာ၊ ဗေ၊ ကာရေသန္တိ"**ဟူသော စကားကို ချုံးသည်၊) တိကိ–နောက် သုံးဝါရတို့သည်၊ အနမိဠိတေန–ပုဒ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေဝသ–နေဝသ ပုဒ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ–ဌ၊ နယာဝမိ–ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင် ရှိ၏။ (တတိယတိက်ကို ချုံးသည်။)

(ယော) အာဒါယ ပစ္ဆေသံ (ဣတိ) ယာတိ၊ ဗဟိသိမေ–ဌ၊ ကရောမိတိ–ချုပ်ဆိုးသမူ ပြုအံ့ဟု၊ နံ ပစ္ဆေသန္တိ–မပြန်တော့အံ့ဟု၊ ကာရေတိ၊ (တသာ) နိဋ္ဌာနေ–ဌ၊ ကထိနဒ္ဓါရော (ဟောတိ၊) (အာဒါယ ပန္နရသကဌ်ပါသော ဆဏ္ဍာဝယ် ပထမဝါရကို ချုံးသည်၊) သန္ဓိဋ္ဌာနံ–သည်လည်းကောင်း၊ ဗေ၊ ဘိက္ခူဟိ–နှင့်၊ ဘဟ–တက္ခနုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဇာယတေ–ဖြစ်၏၊ (ဤ ဝါရတို့ကိုလည်း ထို ပန္နရသကဌ် ဟောတော်မူသည် ဟူလို၊) ဧဝံ–လျှင်၊ ပန္နရသ–အာဒါယပန္နရသကသည်၊ ဂတိ–ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။။

သမာဒါယ–သမာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပကတာ–ဝိပ္ပကတအာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ တထာ–ထို ဝိပ္ပကတဖြစ်သော၊ သမာဒါယ–လည်းကောင်း၊ စတုရော–ကုန်သော၊ သမ္ဘေ–ကုန်သော၊ ဣမေ တေ ဝါရာ–ဤ ဝါရတို့သည်၊ ပန္နရသဝိဓိ–တစ်ဆယ့်ငါးဝါရ အစီအရင် ရှိ၏။။

အနာသာယ စ–အနာသာဝါရသည်လည်းကောင်း၊ အာသာယ စ–လည်းကောင်း၊ ကရဏီယော စ–ကရဏီယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ တေ–ထို ဝါရတို့သည်၊ တယော–တို့တည်း၊ နယတော–နည်းအားဖြင့်၊ တံ–ထို ဝါရသုံးပါး အပေါင်းကို၊ ဝိဇာနေယျ၊ တယော–ထို သုံးဝါရတို့သည်၊ ဒွါဒသ ဒွါဒသ–တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရ တစ်ဆယ်နှစ်ဝါရ တို့တည်း။။

ဗြဟ္မာ–ဤ ခန္ဓကၨ်။ အပဝိလာနာ–အပဝိလာယန ဝါရတို့သည်၊ နဝ–တို့တည်း၊ တဟိ–ထို ခန္ဓကၨ်၊ ဖာသု–ဖာသုဝိဟာရ ဝါရတို့သည်၊ ပဋ္ဌဝိဓာ–ကုန်၏၊ ပလိဗောဓပလိဗောဓာ–ပလိဗောဓနှစ်ပါး, အပလိဗောနှစ်ပါးတို့၊ ဥဒ္ဒါန်–ကို၊ နယတော၊ ကတံ–အပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ တသုဒ္ဒါန စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–ၨ်၊ ဝတ္ထူ–တို့သည်၊ ဒေါဠသကပေယ္ယာလမုခါနိ–ဒေါဠသကပေယ္ယာလဟူသော အဦးရှိကုန်သော၊ (ဟုတ္တာ၊) ဧကသတံအဌာရသ–တစ်ရာ့တစ်ဆယ့်ရှစ်ဝတ္ထုတို့တည်း။

ကထိနက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၈–ခ်ီဝရက္ခန္ဓက

၂၀၂–ဇီဝကဝတ္ထု

၃၂၆။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခူနံ၊ ဂဟပတိ စီဝရံ–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လျှဒါန်းအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ အနနုညာတံ ဟောတိ၊ အနိယမ ဝါ.ကျ။) တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိ၀ါပေ၊ (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် **၁၈၄**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ ဝေသာလီ–သည်၊ ဣဒ္ဓါ စေ၀–ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ဖီတာ စ–စည်ပင်သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟုဇနာ စ–များသော လူရှိသည်လည်းကောင်း၊ အာကိဏ္ဏ မနုဿာ စ–ရောဖြွန်းသော လူရှိသည်လည်းကောင်း၊ သုဘိက္ခာ စ–ပြည့်စုံသော ထမင်း ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (သာယာ၀ပြော အစာပေါသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ၊ သတ္တ စ ပါသာဒသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ပါသာဒသတာနိ–ခုနစ်ရာသော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ပါသာဒါနိ–ခုနစ်ဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) (ပြာသာဒ်ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ခုနစ်ရာခုနစ်ဆောင် ရှိသည် ဟူလို၊) သတ္တ စ ကူဋာဂါရသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော အထွတ်ရှိသော (အထွတ်တပ်အပ်သော) အိမ်တော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ အာရာမသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော အရံ (ဝင်းခြံ)တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော ရေကန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဟောန္တိ ။)

အမ္မပါလီ–မည်သော၊ ဂဏိကာ စ–ပြည့်တန်ဆာမသည်လည်း၊ အဘိရူပါ–လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်၊ (အလွန်အဆင်းလှသည်၊) ဒဿနီယာ–ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သည်၊) ပါသာဒိကာ–မြင်သူ၏ စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ ပရမာယ–လွန်ကဲသော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ–အဆင်း၏ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ (ပေါက္ခရာသဒ္ဒါသည် သုန္ဒရ အနက်ဟော၊) **တစ်နည်း**–ပရမာယ–သော၊ ဝဏ္ဏ ပေါက္ခရတာယ–အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ကိုယ်ရှိသူ၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ–ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ နဇ္ဇေ စ–က ခြင်းခ်ည်လည်းကောင်း၊ ဂီတေ စ–သီချင်း

ဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ဝါဒိတေ စ–တီးမှုတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပဒကို့ ဏာ–ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊ (ဂတသ+သန္ဓကာ=ဂဏိကာ–အပေါင်း၏ (အများ၏)+ဥစ္စာဖြစ်သော (အများ၏ဆိုင်ဖြစ်သော မိန်း၊မ) အတ္ထိကာနံ–အလို ရှိကုန် အလိုရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ–တို့သည်၊ အဘိသဒ္ဒာ–ရှေ့ရှုရောက်အပ်, ရောက်နိုင်၏၊ (သွားလာအပ်, သွားလာနိုင်၏၊) ပညာသာယ စ–အသပြာ ငါးဆယ်ဖြင့်လည်း၊ ရတ္တိ–၌၊ (တစ်ညဉ့်အတွက်၊) ဂစ္ဆတိ–သွားနိုင်၏၊ တာယ စ–ထို အမ္မပါလိကြောင့်လည်း၊ ဝေသာလီ၊ ပေ၊ ဥပသောဘတိ–တင့်တယ်၏၊ ပေ။

ရာဇဂဟကော–ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌နေသော၊ နေဂမော–နိဂုံးသူဌေးသည်၊ (ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ နေသော်လည်း နိဂုံးသူဌေးမျိုးဖြစ်သောကြောင့် **"နေဂမော"** ဟု ဆိုသည်၊) ကေနစိ အေ၀ ကရဏီယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဝေသာလိ အဂမာသိ၊ ပေ၊ နေဂမော၊ ဝေသာလိ–ကို၊ ဣဒ္ဓဗ္ဗော၀–ပြည့်စုံသည်ကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီယော–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အမ္ဗ ပါလိ–သော၊ အဘိရှုပ်–သော၊ ပေ၊ ပဒကို့ဏ–သော၊ ဂဏိကံ စ–ကိုလည်း ကောင်း၊ အတ္ထိကာနံ၊ ပေ၊ အဘိသဒ္ဒံ–ရှေ့ရှုရောက်အပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ (သွားလာနိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း၊) ဂစ္ဆန္တိ–သွားအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ တာယ စ၊ ဝေသာလိ–ကို၊ ပေ၊ ဥပသောဘန္တိ–တင့်တယ်နေသည်ကိုလည်း ကောင်း၊ အဒ္ဒသာ၊ ပေ။

၃၂၇။ ။ တံ ကရဏီယ–ကို၊ တိရေတ္ဂာ–ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ၊) အေ၀–မင်းမြတ်၊ ဝေသာလိ၊ ဣဒ္ဓါ စေ၀–ပါ၏၊ ပေ၊ ဥပသောဘတိ–ပါ၏၊ အေ၀...သာဓု မယမ္ပိ ဂဏိကံ၊ ဝုဋ္ဌာပေသာမ–ဖြစ်ပေါ်စေကြပါကုန်စို့၊

ဂစ္ဆန္တိ။ ။ **"ပညာသာယ စ ရတ္တိ ဂစ္ဆန္တိ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"ပညာသာယ စ ရတ္တိ ဂစ္ဆတိ"**၌ ဂစ္ဆတိ၏ ကတ္တားသည် အမ္ဗပါလီ မဟုတ်၊ လူအပေါင်း (မဟာနေမ) ဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ဆိုလည်း **"ဂစ္ဆန္တိ"**ပုဒ်အရ အမ္ဗပါလီကို မကောက်နိုင်ပါ၊ ထိုကြောင့်၊ **"ဂစ္ဆန္တံ–သွားနေသည်ကိုလည်းကောင်း"**ဟု ရှိသင့်ပါ သည်၊ သို့မဟုတ် **"ဂစ္ဆန္တိ"**ပုဒ်ကို အမှန်ယူလျှင် အမ္ဗပါလီကို အရကောက်သော ကြောင့် ကဲဟော မာနမ္ဘ အန္ဓ ပြန်ထားသော **"ဂစ္ဆန္ဓ"**ပုဒ်နောင် ဤတွင်ဓောတက ဤ ပစ္စည်းသက်၍ **"ဂစ္ဆန္တိ–သွားလာအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း"**ဟု ပေးပါ။

(ထူထောင်ကြေပါကုန်ဖို့၊) ဣတိ (အဝေါစ၊) တုမ္မေ၊ ပေ၊ ယံ–အကြင် သတ္တိ သမီးကို၊ ဂဏိကံ–ကို (ဟူ၍)၊ ဝုဋ္ဌာပေယျာထ–ဖြစ်ပေါ်စေလိုကြကုန်၏။ တာဒိသိ'–ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ (ထိုကဲ့သို့ ပြည့်ဝနှစ်ဆာမ ဖြစ်ထိုက်သော၊) ကုမာရိ'–ကို၊ ဇာနာထ–သိကြကုန်လေ့၊ (ရှာကြကုန်ရလော့၊) (နောက်၌ **"သာလာဝတီ နာမ–သာလာဝတီမည်သော၊ ပဋ္ဌိသတေန စ–အသီးသီးသော တစ်ရာသော အသေြာ်ဖြင့်လည်း"**ဟု အနက်ဆိုပါ) ၊ပေ၊ ဣဿိနီ–ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ဣဿိနီ–သော၊ ဣတ္ထိ–ကို၊ ပုရိသာနံ–တို့သည်၊ အမနာပါ–စိတ်ဖြင့်မရောက်အပ်၊ (မမြတ်နိုးအပ်) ၊ပေ၊ သဏ္ဌာရော–ကောင်းစွာပြုအပ်သော လာဘ်သည်၊ ဘဋ္ဌိဿတိ–ပျက်လိမ့်မည်၊ (**"ပရိဟာယိဿတိ–ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်"**ဟု သီဟိုဠ်မှု ရှိ၏။) အဟံ၊ ဂိလာနံ–မကျန်းမမာသူကို၊ ဝါ–မကျန်းမမာသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ယန္ဒူနေ ပဋ္ဌဝေဒေယျံ–အကယ်၍ သိစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဒေါဝါရိကံ–တံခါးစောင့်ကို၊ ပေ၊ ဣဿသ–၏၊ ပရိပါကံ–ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ အနာယ–စွဲ၍၊ ပုတ္တံ–ကို၊ ဝိဇာယိ–ပြီး၊ ပေ၊ ဣမံ ဒါရကံ–ကို၊ ကတ္တရ သုမ္ပေ–ဟောင်းနွမ်းသော စကောဋ်၌၊ (စကောစုတ်၌၊) (ကတ္တရသဒ္ဒါ ဒီဏ္ဍအနက် ဟော၊) ပက္ခိပိတွာ နိဟရိတွာ၊ သက်ဘရကူဋ္ဌေ–အမှိုက်ပုံပေါ်၌၊ ဆဋ္ဌေဟိ–စွန့်ပစ်ချေလော့၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

၃၂၈။ ။အဘယော နာမ–အဘယမည်သော၊ ရာဇကုမာရော–မင်းသားသည်၊ ကာလသေဝ–စောစော၌ပင်၊ ရာဇုပဋ္ဌာန်–မင်းကိုခစားရာ အရပ်သို့၊ **တစ်နည်း–**ရာဇုပဋ္ဌာန်–မင်းကိုခစားခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဂစ္ဆန္တော–သော်၊ တံ ဒါရကံ–ကို၊ ကာကေဟိ–ကျီးတို့သည်၊ သမ္ဘရိကိဏ္ဏံ–ထက်ဝန်းကျင် ရောပြွန်းအပ်သည်ကို၊ အဒ္ဒသ၊ ပေ၊ သမ္ဘရိကိဏ္ဏံ–အပ်သော၊ ဇော–ဤ အရာကား၊ ကိ'–အဘယ်နည်း?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ၊) ဒေဝ–အရှင်မင်းသား၊ ဒါရကောဟ–ကလေးပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဇီဝတိ–အသက်ရှင်သေး၏လော၊ ပေ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ အသက်ရှင်သေးလျှင်၊ ပေ၊ အန္တေပုရံ–နန်းတော်တွင်းသို့၊ နေတွာ–ဆောင်၍၊ ဓာတီနံ–အထိမ်းတော်တို့အား၊ ပေါသေတုံ–မွေးမြူစေခြင်းငှာ၊ ဒေထ–ကုန်လေ့၊ ဣတိ–ဤသို့ အမိန့်မေးပြီ၊ ပေ။

တသ–ထို ကလေးဏ၏ (နာမ်၌ စပ်၊) ဇီဝတိ–လော၊ ဣတိ–ဤ အမေးစကားကြောင့်၊ ဇီဝကောတိနာမ–ဇီဝကဟူသော အမည်ကို၊ အက်သုံ၊ ကုမာရေန–မင်းသားသည်၊ ပေါသာပိတော–မွေးမြူစေအပ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ကောမာရဘာစ္စောတိ နာမ် အက်သုံ၊ (ဘရိယတောတိ=ဘတောဝ၊ ကုမာရေန+ဘတောဝ=ကုမာရဘာတောဝ၊ ကုမာရဘာတော ယေ၀ ကောမာရဘာစ္စော) ၊ပေ၊ ကောမာရဘာစ္စော–အဘာယမင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇီဝကော–သည်၊ နံ စိရသေ၀ ဝိညုတံ–တတ်သိ နာဘုလည်သူ၏အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိ၊ ပေ၊ ဒေ၀–အရှင်မင်းသား၊ မေ–ကျွန်တော်၏၊ မာတာ–မယ်တော်သည်၊ ကာ–အဘယ်သူပါနည်း?၊ ပိတာ၊ ကော–အဘယ်သူပါနည်း?၊ ဣတိ (အ၀ေါစ၊) ၊ပေ၊ အဟံ၊ တေ–၏၊ ပိတာ–တည်း၊ မယာ၊ ပေါသာပိတော–သည်၊ အသိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဣမာနိ ရာဇကုလာနိ–ဤ မင်းမျိုးတို့သည်၊ အသိပ္ပေန–အတတ်ပညာ မရှိသူသည်၊ ဥပဇီ၀တုံ–မှီ၍ အသက်မွေးခြင်းငှာ၊ နံ သုကရာနိ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ကုန်၊ (မလွယ်ကူကုန်) ၊ပေ၊ ယန္ဒူနေ သိက္ခေယျ–အကယ်၍ သင်ယူရပါမူကား၊ ကောင်းလေစွ၊ ပေ။

၃၂၉။ ။ တက္ကသိလာယ–တက္ကသိုလ်မြို့တော်၌၊ ဒိသာပါမောက္ခော–အရပ်မျက်နှာတို့၌ ကျော်စောထင်ရှားသော၊ **တစ်နည်း**–ဒိသာပါမောက္ခော–အရပ်မျက်နှာတို့၌ ပဓာနဖြစ်သော၊ ဝေဒေါ–သမားတော်ကြီးသည်၊ ပဋိဝသတိ၊ (ဒိသာပါမောက္ခော၏အဖွင့်ကို၊ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်၌ပါ) ၊ပေ၊ အနာ၀ုဋ္ဌာ–ခွင့်မပန်ဘဲ၊ ပေ၊ ဇီ၀ကော၊ ဗဟုဠ–များစွာလည်း၊ ဂဏှာတိ၊ သုဒ္ဓ စ–ကောင်းစွာလည်း၊ ဥပဓာရေတိ–ဆောင်ရွက်မှတ်သား၏၊ အသ–ထို ဇီ၀ကဿ၊ ဝါ–သည်၊ ဂဟိတံ စ–သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်သည်လည်း၊ နံ သမ္ဘုဿတိ–မပျောက်ပျက်၊ (မမေ့) ၊ပေ၊ သတ္တာနံ ဝ၀ဿာနံ–ခုနစ်နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန–၌၊ ပေ၊ မေ–သည်၊ သတ္တ စ ဝ၀ဿာနိ–ပတ်လုံးလည်း၊ အဓိယန္တသ–သင်ယူအပ်သော၊ ဣမယသ သိပ္ပဿ–၏၊ အန္တော–အဆုံးအပိုင်းအခြားသည်၊ နံ ပညာယတိ–မထင်ရှား၊ ၊ပေ၊ ပညာယိဿတိ=လတ္တံ့နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ခဏိတ္တံ–တူးရွင်းကို၊ အာဒါယ၊ တက္ကသိလာယ–၏၊ သမန္တာ–ပတ်ဝန်း ကျင်၌၊ ယောဇနံ–တစ်ယူဇနာတိုင်တိုင်၊ အာဟိဏ္ဍိတွာ–လှည့်လည်၍၊ ကိဉ္စိ–တစ်ဖင်တလေသော၊ ယံ အဘေဘဒ္ဒံ–အကြင် ဆေးမဟုတ်သော သစ်ပင်ကို၊

(ဆေးဖက်မဝင်သော သစ်ပင်ကို၊) ပဿေယျာသိ–တွေ့ရာ၏။ တံ–ထို သစ်ပင်ကို၊ အာဟရ–လော့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ သုသိက္ခိတော–ကောင်းစွာသင်ယူ အပ်ပြီးသော အတတ်ရှိသည်၊ အသိ၊ တေ–အား၊ (အလမတ္ထသမ္ဘဒါန်၊) ဝါ–၏၊ (ဒီဝိကာယ၌ စပ်၊) ဧတ္တက–ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော အတတ်ပညာ သည်၊ ဒီဝိကာယ–အသက်မွေးခြင်းငှာ၊ အလ–စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောရ၍၊ ဇီဝကသေ၊ ပေ၊ ပရိတ္တံ–အနည်းငယ်သော၊ ပါထေယျ–ကို၊ ပါဒါသိ–ပေးလိုက်ပြီ၊ (**"လမ်း၌ ရိက္ခာကုန်သော် ဆေးကုရ၍ ဆေးဖို့ရလျှင် ဆရာ၏ကျေးဇူးနှင့် ဆေးပညာ၏ကျေးဇူးကို သိလိမ့်မည်"**ဟု ရည်ရွယ်၍ ရိက္ခာအနည်းငယ်ကိုသာ ပေးလိုက်သည်) ၊ပေ၊ သာကေတေ–၌၊ ပရိက္ခယ်–ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ၊ ဣမေ မဂ္ဂါ–ဤ ခရီးတို့သည်၊ ကန္တာရာ–ကန္တာရ တို့တည်း၊ ဝါ–ခရီးခဲတို့တည်း၊ အပ္ပေါဒကာ–ကုန်၊ အပ္ပဘက္ခာ–ကုန်၊ အပါ ထေယျေန–သည်၊ ဂန္တုံ၊ နိ သုကရာ၊ ပေ၊ ယန္တုန္ဒ ပရိယေသေယ္ယုံ–စွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ကန္တာရာ, အပ္ပေါဒကာစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၂၉၉–၌ ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၃–သေဋ္ဌိဘရိယာဝတ္ထု

၃၃၀။ ။ သာကေတေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ–သူဌေးကတော်၏၊ (သူဌေး ကတော်မှာ၊) သတ္တဝယသိကော–ခုနစ်နှစ်ရှိသော၊ (ခုနစ်နှစ်ကြာနေသော၊) သိသာဗာဟော–ဦးခေါင်း၌ဖြစ်သော အနာသည်၊ (ခေါင်းကိုက်နာသည်၊) ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ မဟန္တာ မဟန္တာ–ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော၊ ပေ၊ အရောဂ–ရောဂါ မရှိ သည်ကို၊ (ရောဂါပျောက်အောင်၊) ကာတုံ နာသက္ခိသု၊ ဗဟုံ၊ ဟိရညည်–ငွေကို၊ အာဒါယ အာဂမ်သု၊ ပေ၊ ကံ–အဘယ်သူကို၊ တိကိစ္ဆာမိ–ဆေးကုရပါမည်နည်း?၊ ဣတိ–သို့၊ ပုစ္ဆိ၊ ပေ၊ ဒေါဝါရိကံ–တံခါးစောင့်ကို၊ အာဏာပေသိ၊ (ကိ') ၊ပေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ–အား၊ ပါဝဒ–ပြောပေးပါ၊ (ကိ'–အဘယ်သို့ ပြောရမည် နည်း?၊) အယျေ–ရှင်မ၊ ဝေဒ္ဓေ–သမားတော်သည်၊ အာဂတော–လာနေပါ၏၊ သော၊ တံ–အရှင်မကို၊ ဒဠ္ဌကာမော–ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါသတဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပေးပါ၊ ဣတိ၊ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

ဝေဒေှာ–ကို၊ ကိဒိသော–အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ အယျေ၊ ဒဟရကောာ–ငယ်ပါသေး၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အလ–တော်ပြီ၊ မေ–၏ (ရောဂါကို၊) ဒဟရကောာ ဝေဒေှာ၊ ကိ ကရိသတိ၊ ပေ၊ အဂမ်သူ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ သေဠိဘရိယာယ–အား၊ ပါဝ–ချေ၊ (ကိ) အယျေ၊ ကိဠို–ဘာကိုမျှ၊ မာ အဒါသိ ကိရ–မမေးပါနှင့်တဲ့၊ (မမေးရာဘူးတဲ့၊) ယဒါ အရောဂေါ–ရောဂါ မရှိသူသည်၊ အဟောသိ၊ တဒါ–ရောဂါပျောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ယံ–အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ (မေးချင်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊) ဒဠှေယျာသိ ကိရ–မေးပါလေ့တဲ့၊–ဣတိ (အာဟ) ဣတိ (ပါ၀ဒ၊) ဣတိ–ဤသို့ ပြောခိုင်းပြီ၊ ပေ၊ ဝေဒေှာ–သည်၊ အာဂစ္ဆတု–လာလေ့၊ (လာပါစေ) ၊ပေ၊ ပဣ္ဘောသတိ–ခေါ်နေ၏၊ ဣတိ (အ၀ေါ၀) ၊ပေ။

သေဠိဘရိယာယ–၏၊ ဝိကာရံ–ထူးခြားသော အမူအရာကို၊ (ဖောက်ပြန်ပုံကို၊) သလ္လက္ခေတွာ–မှတ်သားမှု၍၊ ပေ၊ ပသတေန–တစ်လက်ဖက်မျှသော၊ ဘတ္တိနာ–ဖြင့်၊ အတ္ထေ–အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ တံ သတ္ထိ–ကို၊ နာနာ ဘေသဇ္ဇေဟိ–အမျိုးမျိုးသော ဆေးတိုဖြင့်၊ နိပစိတွာ–ချက်၍၊ သေဠိဘရိယံ၊ ပဠုကေ–ညောင်စောင်းငယ်၌၊ ဥတ္တာနံ–ပက်လက်၊ နိပါတေတွာ–လဲကျစေ၍၊ (လဲလျောင်းစေ၍၊) နတ္ထုတော–နာနတ်တံမှ၊ အဒါသိ–သွင်းပေးပြီ၊ အထ ခေါ–၌၊ တံ သတ္ထိ–သည်၊ နတ္ထုတော ဒိန္နံ (သမာနံ) မုခတော၊ ဥဂ္ဂန္ဓိ–အန်ထွက်ပြီ၊ ပေ၊ ပဠိဠဟော–ထွေးခဲ၌၊ နိဋ္ဌုဘိတွာ–ထွေး၍၊ ပေ၊ ပိစုနာ–ဝါ၀ွမ်းဖြင့်၊ ဂဏှာဟိ–သုတ်ယူလေ့၊ ဣတိ (အာဟာပေသိ) ၊ပေ။

အဠရိယံ–စွ၊ ယတြ ဟိ (ယာ)–အကြင် သူ့ဌေးကတော်သည်၊ ဆဋ္ဌနိယမ္ဘေ–စွန့်ပစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဣမံ သတ္ထိ ပိစုနာ၊ ဂါဟာပေယသတိ နာမ–ယူစေသေး၏၊ (ယူစေတယ်ဟု ရှိရသေး၏၊) အယံ ဃရဏီ–ဤ အိမ်ရှင်သူဌေးကတော်သည်၊ ယာ၀–အလွန်အကဲသာလျှင်၊ လူဓါ–ခေါင်းပါးလေဖွတကား၊ (နှမြောလေဖွတကား၊) မေ–၏၊ ဗဟုကာနိ မဟဏ္ဍာနိ–များသောအဖိုး ရှိကုန်သော၊ ဘောဇ္ဇာနိ စ–တို့သည်လည်း၊ ဥပ ဂတာနိ–ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ၊ (ထောပတ်ထဲ၌ တန်ဖိုးများစွာရှိသော ဆေးများ ထည့်ထားရ၏ ဟူလို၊) အယံ–ဤ အိမ်ရှင်သူဌေးကတော်သည် မေ–အား၊ (“မာယံ”ကို “မေ+အယံ”ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊) ကိဠို–တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဒေယျမ္ဘေ–

ပေးတိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊ ကိမ္မိ ဒဿတိ–အဘယ်မှာ ပေးလိမ့်မည်နည်း?၊ **တစ်နည်း**–မေ–အား၊ ကိဠိ–သော၊ ဒေယျဓမ္မံ–သော၊ ကိမ္မိ–ဘာကိုမျှလည်း၊ ဒဿတိ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

အာစရိယ–ဆရာကလေး၊ ကိသ–ကြောင့်၊ တွံ၊ ဝိမနော–ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသည်၊ (စိတ်ပျက်သည်၊) အသိ–နည်း?၊ ပေ၊ ဣဓ–ယခု၊ ပေ၊ မယံ အာဂါရိကာ နာမ–အဒေါ်တို့ အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့မည်သည်၊ တေသ သံယမသ–ဤ အကျိုးကို၊ (ထောပတ်ကို ဝါဂွမ်းဖြင့် တို့ယူစေခြင်း၏ အကျိုးကို၊) ဥပဓာနာမ–သိပါကုန်၏၊ **တစ်နည်း**–မယံ အာဂါရိကာ နာမ–တို့မည်သည်၊ တေသ သံယမသ–ဤ ထောပတ်ကို မစ္စန့်မပစ်ဘဲ သိမ်းယူထားခြင်း၏၊ (ဖလ–အကျိုးကို၊) ဥပဓာနာမ၊ (ဤသို့ အနက်ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) တေ သ ဝိ–သည်၊ ဒါသာနံ ဝါ–တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မကရာနံ ဝါ–အလုပ်သမားတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒဘဋ္ဌနံ–သည်၊ (သမာနံ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပဒီပကရဏေ–ဆီမီးကို ပြုရာ၌၊ (မီးထွန်းရာ မီးမွေးရာ၌၊) အာသိတ္တံ–သွန်းလောင်းအပ်သည်၊ (သမာနံ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဝရံ–ကောင်းပါသေး၏၊ (အသုံးကျပါသေး၏) ၊ပေ၊ တေ–အား၊ ဒေယျဓမ္မော–သည်၊ နု ဟာယိဿတိ–ယုတ်လျော့လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

ကေနေဝ–တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နတ္ထေ့ကမ္မေန–နာနတ်မှုဖြင့်၊ အပကနိ–ဆွဲငင်လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ စတ္တာရိ သဟဿာနိ–လေးတောင်တို့ကို၊ ပါဒါသိ၊ ပေ၊ တာနိ သောဠသသဟဿာနိ–ထို တစ်သောင်းခြောက်ထောင်သော အသပြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အသရထဒ္ဓ–ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ၊ ပေ၊ ဒေဝ–ခမည်းတော်မင်းသား၊ သောဠသသဟဿာနိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အသရထော စ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ–ဤအလုံးစုံသည်၊ မေ–၏၊ ပဌမကမ္မံ–ပထမအလုပ်ပါတည်း၊ (ပထမ ဆေးကုမှုပါတည်း၊) ဒေဝေါ၊ မေ–၏၊ ပေါသာဝနိကံ–မွေးစားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို၊ (မွေးကျေးဇူးကို၊) ပဋိဂ္ဂဏှာတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) (ပေါသာဝိတေ ပေါသာပနံ၊ ပေါသာပနသ–ဥပကာရော=ပေါသာပနိကော၊ ပကို ဝပြုလျှင် **"ပေါသာဝနိကော"**ဟု ဖြစ်၏၊ **တစ်နည်း**–ပေါသာပနသ+ဖလံ=ပေါသာပနိကံ) ၊ပေ။

၂၀၄-ဗိမ္ဗသာရရာဇဝတ္ထု

၃၃၁။ ။ ရညော၊ ပေ၊ ဗိမ္ဗိသာရသ-၏၊ ဘဂဒ္ဒလာဗာဓော ဟောတိ၊ သာဌ္ဌကာ-ဝတ်လဲတော်တို့ကို၊ လောဟိတေန-သွေးသည်၊ မက္ခိယန္တိ-လိမ်းကျံ အပ်ကုန်၏၊ (လူးနေကုန်၏၊) ဒေဝိယော-မိဖုရားတို့သည်၊ ဒီသွာ၊ ဥပဂ္ဂေန္တိ-ပြောင်လျောင်ကြကုန်၏၊ (ကိ) ।ပေ၊ ဥတုနီ-ဥတုရှိ၏၊ (ဥတုလာနေ၏၊) ဒေ၀သ-၏၊ ပုတ္တံ-ဥတုပန်းသည်၊ ဥပဂန္ဒုံ-ဖြစ်ပြီ၊ (ပွင့်ပြီ၊) နု စိရံ-မကြာမီ၊ ဒေ၀ေါ၊ ဝိဇာယိဿတိ-မွေးဖွားလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ကုန်၏၊ တောန-ထိုသို့ ပြောင်လျောင်ခြင်းကြောင့်၊ ရာဇာ၊ မကုံ-မျက်နှာ မသာမယာသည်၊ ဟောတိ၊ ।ပေ၊ ဘဏော အဘယ-သားတော် အဘယ၊ မယ္ဟံ-ခမည်းတော်၏၊ တာဒိသော-ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ အာဗာဓော (အတ္တိ) ।ပေ၊ ဣဃ-ဣတိ-ကိုတွန်း၏၊ ယော-အကြင် သမားတော်သည်၊ မံ-ကို၊ တိကိစ္ဆေယျ-ဆေးကုရာ၏၊ တာဒိသံ ဝေဒ္ဓံ ဓာနာဟိ-လော့၊ (ရှာလော့၊) ဣတိ (အ၀ေါ၀၊) ဒေ၀-အရှင် မင်းမြတ်၊ အမှာကံ-သားတော်တို့၏၊ ဧ၀ကော ဝေဒ္ဓေါ၊ တရုဏော-အရွယ်လည်း ငယ်ပါ၏၊ ဘဒြော-ပညာလည်း တော်ပါ၏၊ ပေ၊ ပဿာမ-ကြည့်လိုပါကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကေနေ၀-တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာလေပေန-ဆေးလိမ်းပေးသဖြင့်၊ (လိမ်းကျံကြောင်း ဆေးဖြင့်၊) အပဟနိ၊ ပေ။

ပဠ္ဌေ ဣတ္ထိသတာနိ-တို့ကို၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ-အလုံးစုံသော တန်ဆာကို၊ ဘူသာပေတွာ-တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ သြမုဏ္ဍာပေတွာ-ချွတ်စေ၍၊ ပဋ္ဌံ-အပုံကို၊ ကာရာပေတွာ-ပြုစေပြီး၍၊ ပေ၊ ဧတံ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ-သည်၊ တုယှံ-သင်၏အတွက်၊ ဟောတု-ဖြစ်ပါစေ၀၊ ဣတိ (အ၀ေါ၀၊) ဒေ၀၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ ပေ၊ အဓိကာရံ-အလွန်အကဲ ပြုအပ်သောကျေးဇူးကို၊ သရတု-အမှတ်ရတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၅-ရာဇဂဟာသေဋ္ဌိ၀တ္ထု

၃၃၂။ ။ ရာဇဂဟာသ-ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိသ-၏၊ ပေ၊ အဂမံသု၊ (ပုဒ်စဉ် **၃၃၀**-ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အပိ စ-စင်စစ်တော့၊

ဝေဒေဟိ–တို့သည်၊ ပစ္စက္ခာတော–စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၊ (လက်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌမံ ဒိဝသ–ငါးရက်မြောက် နေ့၌၊ ဂဟပတိသေဋ္ဌိ ကာလံ ကရိသေတိ၊ ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ ရာဇဂဟသေ–သော၊ နေဂမသ–နိဂုံးသူဌေး၏၊ (ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏အနီးဖြစ်သော နိဂုံး၌နေသောကြောင့် **"ရာဇဂဟသေ"**ဟု ဝိသေသပြုနေသည်) ၊ပေ၊ အယံ သေဋ္ဌိ၊ ရညော စေဝ–အားလည်းကောင်း၊ နေဂမသေ စ–နိဂုံး၌နေသူ လူအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဗဟူပကာရော–များသော လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်၏၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘေဒစိန္တာဘာသာဋီကာ, သာသနသုပကာရတ္တာစသော ဂါထာအဖွင့်၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ **"ဗဟူပကာရော–များသောကျေးဇူးရှိ၏"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ရာဇာနံ–ကို၊ ဂဟပတိ သေဋ္ဌိ–ကို၊ တိကိစ္ဆိတုံ–ဌာ၊ ဒီဝကံ၊ ဝေဒ္ဓံ–ကို၊ ယန္ဒုနုယာစေယျာမ–အကယ်၍ တောင်းရပါကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဂဟပတိ...တို့ အရောဂေါ၊ သစေ ဘဝေယျာသိ–အံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) မေ–အား၊ ကိံ–အဘယ်မည်သော၊ ဒေယျာမ္ဟေ–ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်၊ အသ–ဖြစ်ရာသနည်း?၊ ပေ၊ ဧကေန–တစ်ဖက်သော၊ ပဿေန–နံပါးဖြင့်၊ သတ္တမာသေ–တို့ပတ်လုံး၊ နိမ္ဓိတုံ–အိပ်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ ပန–စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌေက–၌၊ သမ္ဘန္ဓိတွာ–ဖွဲ့စပ်၍၊ (သူဌေးကြီးကို ညောင်စောင်း (ခုတင်)၌ ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့ချည်၍၊) သီသဿ ဆဋ္ဌိ–ဦးခေါင်းရေကို၊ ဥဗ္ဘာဌေတွာ–ဆွဲ၍၊ သိဒ္ဓိနီ–ချုပ်စပ်ကို၊ (ဦးခေါင်းအစပ်=ဦးဆက်ကို၊) ဝိနာမေတွာ–အောက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ (ဖွင့်၍၊) ဒွေ–နှစ်ကောင်ကုန်သော၊ ပါဏကေ–ပိုးကောင်တို့ကို၊ နီဟရိတွာ၊ မဟာဇနဿ–အား၊ ဒဿေသိ၊ (ကိं–အဘယသို့ပြော၍ ပြသနည်း?၊) အယျော–တို့၊ ဒွေ၊ ဣမေ ပါဏကေ–တို့ကို၊ ခုဒ္ဒကံ–ငယ်သော၊ ဧကံ–တစ်ကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟလ္လကံ၊ ဧကံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿထ–ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ပေ၊ တေဟိ–ထို ဆရာတို့သည်၊ (ငါးရက်မြောက်နေ့၌ သေလိမ့်မည်ဟု ပြောကြသော ထို ဆရာတို့သည်၊) မဟလ္လကော၊ အယံ ပါဏကော–ကို၊ ဒိဋ္ဌော–အပ်ပြီ၊ ပေ၊ မတ္ထလုဂ်–ဦးဏောက်သည်၊ ပရိယာဒိယိသတိ–ကုန်စမ်းလိမ့်မည်၊ (ထိုပိုးကစားသောကြောင့် ကုန်လိမ့်မည် ဟူလို့) မတ္ထလုဂ်သ–၏၊ ပရိယာဒါနာ–ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ သုဒိဋ္ဌော၊ ဣတိ–ဤသို့ ဟြောဂ္ဂါပြီ။

(ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြပြီး၍)၊ သိမ်ဖိန်–ကို၊ သမ္ဘဋ္ဌိပါ ရွှေတွာ–ကောင်းစွာ တစ်ဖန်ဆက်စပ်စေ၍၊ သီသစ္ဆဝိ၊ သမ္ဘိန်တွာ–ချုပ်၍၊ အာလေပ–လိမ်းကျံ ကြောင်းဆေးကို၊ (လိမ်းဆေးကို၊) အဒါသိ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိသုဏိ နနု–ဝန်ခံခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိသုဏိ–ဝန်ခံခဲ့သည်မှာ၊ သစ္စ–မှန်ပါ၏၊ (အပါဟ= အပိ+အဟ်၊) အပိ–ထိုသို့ ဝန်ခံခဲပါသော်လည်း၊ အဟ်၊ မရိသာမိ–သေရပါ လိမ့်မည်၊ ပေ၊ တံ–သင့်ကို၊ သစေ နု ဝဒေယျ–အကယ်၍ မပြောအုံ့၊ (ဧ၀ သတိ၊) ဧတ္တကမ္ပိ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရက်ပတ်လုံးလည်း၊ တ္တံ၊ နနိ ပဒ္ဓေယျာသိ–မအိပ်ရာ၊ ပေ၊ ဇာနာသိ–သိ၏လော၊ မေ–၏(အတွက်၊) ဒေယျမ္ဘော–သည်၊ ကိं–အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ သတသဟဿံ–တစ်သိန်းကို၊ ဒေဟိ–လော့၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၆–သေဋ္ဌိပုတ္တ၀တ္ထု

၃၃၃။ ။ ဗာရာဏသေယျကသေ–ဗာရာဏသီမြို့ဦးနေသော၊ သေဋ္ဌိ ပုတ္တသေ–၏၊ ဝါ–သည်၊ မောဂ္ဂစိကာယ–ဦးစိုက်ပြောင်းပြန် ကစားခြင်းဖြင့်၊ (ကျွန်းထိုးခြင်းဖြင့်၊) ကီဠန္တသေ–ကစားလတ်သော်၊ အန္တေဂဏ္ဍာဗာဟေ–အူ၌ ဖွဲ့ထုံးကြောင်း အနာသည်၊ (အူထုံး အနာသည်၊) ဟောတိ၊ ယေန–ယင်း အနာကြောင့်း ပိဏာ–သောက်အပ်သော၊ ယာဂုပိ–သည်လည်း၊ သမ္မာ ပရိဏာမ–ကြေကျက်ခြင်းသို့၊ နဂ္ဂတိ–မရောက်၊ ဘုတ္တံ–စားအပ်သော၊ ဘတ္တမ္ပိ–သည်လည်း၊ ပေ၊ ဥစ္စာရောပိ–သည်လည်းကောင်၊ ပဿာ၀ေါပိ၊ နု ပဂုဏောမဖြောင့်မှန်၊ ပေ၊ ဓမနိသန္ထတဂတ္ကော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၉–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊ **အထ** ခေါ–မှစ၍ ဝိကာရံ သလ္လကွေတွာ–တိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊) **ဓနံ**–ကို၊ ဥသာဂရေတွာ–ဘေးသို့သွားစေ၍၊ (ဖယ်ရှားပြီ၊) တိရောကရဏီယ–ထက်ဝန်းကျင်ပြုကြောင်း (ကာရန်ကြောင်း) အ၀တ်ကို၊ (ကန့်လန့်ကာကို၊) ပရိက္ခိပိတွာ–ထက်ဝန်းကျင်ချ၍၊ (ကာရန်ချ၍) ထမ္ဘေ–တိုင်၌၊ ဥဇ္ဇုနိတွာ–ဖွဲ့ချည်၍၊ (အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ချနိထားပြီ ဟူလိုရ်)၊ ဘရိယံ ပုရတောပေ၊ ဌပေတွာ–ထား၍၊ ဥဒရစ္ဆဝိ–ဝမ်းရေကို၊ ဥပ္ပာဌေတွာ၊ အန္တေဂဏ္ဍိ–အူအထုံးကို၊

နိဟရိတွာ၊ ပေ၊ အန္ဓကဏ္ဍံ၊ ဝိနိဝေဌေတွာ–ဖြေ၍၊ အန္ဓာနိ–တို့ကို၊ ပဋိ ပဝေသေတွာ–တစ်ဖန်သွင်း၍၊ ဥဒရဏ္ဍိ သိဗ္ဗိတွာ၊ ပေ၊ အာလေပံ အဒါသိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၇–ပဒ္ဓောတရာဇဝတ္ထု

ဒုဗ္ဗဂ္ဂ။ ။ ပဒ္ဓောတသ–ပဒ္ဓောတမည်သော၊ ရညော–၏၊ ပဏ္ဏုရော ဂါဟာဓော–ဖျောတော့ဝင်းဝါသော အနာရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သပ္ပိ၊ နိပစိသာမိ–ဆေးဖြင့်ချက်ပါအုံ့၊ တံ–ထို ထောပတ်ကို၊ ဒေဝေါ၊ ဝိဝိသသတိ– သောက်တော်မူပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ဘဏေ ဇီဝက၊ အလံ–မသင့်၊ တေ–၏၊ ယံ–အကြင် ဆေးသည်၊ သပ္ပိနာ–နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍၊ အရောဂံ ကာတုံ သက္ကာ၊ တံ–ထို ဆေးကို၊ ကရောဟိ၊ မေ–သည်၊ သပ္ပိ–ကို၊ ဇေဂုစ္ဆ– စက်ဆုပ်အပ်၏၊ ပဋိကူလ–ရွံရှာအပ်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ သပ္ပိ–ကို၊ ကသာဝ ဝဏ္ဏံ–ဖန်ရည်အဆင်း ရှိအောင်၊ ကသာဝဂန္ဓ–အောင်၊ ကသာဝရသ–အောင်၊ ယန္ဓုန နိပစေယျုံ–စွ၊ ပေ၊ ပိတ၊ သပ္ပိ–သည်၊ ပရိဏာမေန္တံ–ကြေညက်လတ် သော်၊ ဥဒ္ဒေကံ–ကြို့ထိုးခြင်းကို၊ ဒဿတိ–ပေးလိမ့်မည်၊ အယံ ရာဇာ၊ စဏ္ဍောဂ–ကြမ်းထမ်း၏၊ မံ–ကို၊ ဃာတာပေယျုပိ–သတ်မူလည်း သတ်စေရာ၏၊ အဟံ၊ ပဋိကစ္စေဝ–ကြိုတင်၍ပင်၊ (ဆေးမတိုက်မီကပင်၊) ယန္ဓုန အာပုဏ္ဍေယျုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ တာဒိသေန မုဟုတ္တေန–ဖြင့်၊ ဝါ–၌၊ မူလာနိ–ဆေးဖြစ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဒရာမ–နုတ်ကြရပါကုန်၏၊ ဘောသ္ဓောနိ၊ သံဟရာမ– စုဆောင်းကြရပါကုန်၏၊ သာခု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ဒေဝေါ၊ ဝါဟနာဂါရေသု စ–ယာဉ်ထားရာ အိမ်တော်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဒွါရေသု စ–တို့၌လည်းကောင်း၊ အာဏာပေတု–အမိန့်ပေးထားတော်မူပါ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ အမိန့်ပေးတော် မူရမည်နည်း?)၊ ယေန ဝါဟနေန–အကြင် ယာဉ်ဖြင့်၊ ဇီဝကော (ဂန္ဓာ) ဣဏ္ဍတိ၊ တေ ဝါဟနေန၊ ဂဏ္ဌတု–သွားနိုင်စေ၊ ပေ၊ ယံ ကာလံ–၌၊ ပေ၊ ပဝိသတု–ဝင်နိုင်စေ၊ ဣတိ (အာဏာပေတု) ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

ဘဒ္ဒဝတိကာ နာမ–ဘဒ္ဒဝတိကာမည်သော၊ ဟတ္ထိနိကာ–ဆင်မ ယာဉ်သာသည်၊ ပညာသယောဇနိကာ–ယူဇနာငါးဆယ့်တိုင်တိုင် သွားနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါယေတွာ–သောက်စေ၍၊ ဟတ္ထိသာလ–ဆင်တော်ထားရာ ဇရပ်သို့၊ (ဆင်တင်းကုပ်သို့၊) ဂန္တွာ ဘဒ္ဒဝတိကာယ၊ ဟတ္ထိနိကာယ–ဖြင့်၊ နဂရမှာ–မှ၊ နိပ္ပတိ–ထွက်သွားပြီ၊ ပေ။

၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌေန–ပျက်စီးသော၊ (ညစ်ပတ်သော၊) ဇီဝကေန–သည်၊ သပ္ပိ–ကို၊ ပါယိတောဝ–သောက်စေအပ်သည်၊ (တိုက်အပ်သည်၊) အမှိ၊ ပေ၊ ဝိစိနထ–ရှာကြကုန်၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ပေ၊ ကာကော နာမ–ကာကမည်သော၊ ဒါသော–သည်၊ သဒ္ဓိယောနေဣကော–ယူဇနာခြောက်ဆယ် သွားနိုင်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ အမနုဿေန–ဘီလူးကို၊ ပဋိစ္စ–စွဲ၍၊ ဇာတော–မွေးဖွားအ ၏၊ ပေ၊ နိဝတ္တေဟိ–ပြန်နှစ်စေလော့၊ (ကို) ၊ ပေ၊ နိဝတ္တေတိ–၏၊ ဣတိ၊ (နိဝတ္တေဟိ) ၊ ပေ၊ ဗဟုမာယာ–များသောမယာ ရှိကုန်၏၊ အသ–ထို ဇီဝကၜ၏၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော ပစ္စည်းကို၊ မာ ပဋိဂ္ဂဏှိသိ–လက်မခံနှင့်၊ ဣတိ–ဤသို့ မှာ၍၊ (အာဏာပေသို) ၊ ပေ။

၊ ပေ၊ ကောသမ္ဗိယံ–၌၊ ပါတရာသံ–နံနက်စာကို၊ ကရောန္တော–ပြုနေစဉ်၊ (စားနေစဉ်၊) သမ္ဗာဝေသိ–ကောင်းစွာရော်ကပ်ပြီ၊ (မိပြီ) ၊ ပေ၊ ဘဏေကာကာ ယာဝ–လော့ဟု၊ ဘုဇ္ဇမ–စားနေကုန်သေး၏၊ (တာဝ–လော့ဟု၊) အာဟရေဟိ– စောင့်ဆိုင်းဦးလော့၊ ဘဏေ ကာကာ ဟန္ဒ–ရော့၊ ဘုဇ္ဇသု–စားပါဦး၊ ဣတိ– ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ရညော၊ အာဏတ္တော–စေခိုင်းအပ်သည်၊ (မှာထားအပ် သည်၊) အမှိ၊ (ကို–အဘယ်သို့ မှာထားအပ်သနည်း?) ၊ ပေ၊ မာ ပဋိဂ္ဂဏှိသိ– ဣတိ–ဤသို့ မှာထားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ နခေန–လက်သည်းဖြင့်၊ ဘောသဒ္ဒေ–ကို၊ သြလမ္ဗေတွာ–ယူ၍၊ (ရေးနိသယဋ္ဌ–"ထည့်၍" ဟု ပေးစ၏၊) အာမလကဗ္ဗ– သ္ဝိသ္ဝားသီးကိုလည်း၊ ခါဒတိ–ခဲစားနေ၏၊ ပေ၊ ကိဠ–ပါပတ်–မကောင်း ကျိုးသည်၊ ဟောတု–ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နရပါတိ–မထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဥပ္ပဗ္ဗမ္ပလကဗ္ဗ–ထက်ဝက်သော သ္ဝိသ္ဝားသီးကိုလည်း၊ ခါဒိ–ပြီ၊ ပါနီယဗ္ဗ– အပါယိ–သောက်ပြီ၊ တသ–ထို ကာကသည်၊ ခါဒိတုံ–ခဲစားအပ်သော၊ တ– ဥပနာမလဏ–သည်၊ တတ္ထေဝ–ထို အရပ်၌ပင်၊ နိန္ဓာရေသိ–ဝမ်းလျှောစေပြီ၊

(နိုပဒ္ဓ+စရဓာတ်+ကာရိတ် ဏေပစ္စည်း=ဝိရေစန အနက်ဟော) ၊ပေ၊ နိယျာ ဒေတ္တာ–အပ်နှင်းခြင်း) ၊ပေ၊ ယဓိ နု နိ၀ဏ္ဏော–အကြင် မပြန်လှည့်၊ တံ–ထို မပြန်လှည့်ခြင်းကို၊) သုဠု အကာသိ၊ ၊ပေ၊။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၈–သိဝေယျကဒုဿယုဂကထာ

၃၃၅။ ။ဗဟူနံ၊ ဒုဿာနံ–အဝတ်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂါနံ–အဝတ်အစုံတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂသတာနံ–အဝတ်အစုံ တစ်ရာတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ– ဒုဿယုဂသဟဿာနံ–အဝတ်အစုံ တစ်ထောင်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂသတသဟဿာနံ–အဝတ်အစုံ တစ်သိန်းတို့ထက်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဠ–ကောင်းမြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌ–ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ မောက္ခ–ပဓာနလည်း ဖြစ်သော၊ ဥတ္တမ–သာလွန်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပ၀ရ–အပြားအားဖြင့် အလိုရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ (အလွန်အလိုရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊) သိဝေယျကံ–သိ၀ိတိုင်း၌ ဖြစ်သော၊ (မြောက်ကျွန်းသန်ရိုင်း၌ ဖြစ်သော၊) ဒုဿယုဂံ၊ ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်သည်၊ (ရသည်၊) ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ဒီ၀ကဿ–၏(အထံသို့၊) ပါဟောသိ–ပို့စေပြီ၊ ၊ပေ၊ ဣဒံ–ဤ သိဝေယျက အဝတ်ကို၊ အရဟတာ–သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန–သော၊ တေန ဘဂ၀တာ–ကိုလည်းကောင်း၊ မာဂ၀ေန၊ ၊ပေ၊ ရညာ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ–ကြဉ်ထား၍၊ ရညော၊ ကောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ နု ပစ္စာဟရတိ–မသုံးစွဲထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊။

၂၀၉–သမတိ်သ၀ိရေစနကထာ

၃၃၆။ ။ဘဂ၀တော၊ ကာယော–ကိုယ်တော်သည်၊ ဒေါသာဘိသန္ဒော–များသော သလိပ်, သည်းခြေဟူသော အပြစ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ကာယံ–ကို၊ ကတိပါဟံ–အနည်းငယ်သော ရက်ပတ်လုံး၊ သိနေဟေထ–စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်ပါစေကုန်ဦး (စိုစိုဖတ်ဖတ်ဖြစ်အောင် ချွေးထုတ်ပါကုန်ဦး၊)

(ဤ) ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြတားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ **"သိနေဟေထ-ဆိန္နုးတော်မူစေဦးလော့"**ဟု ပေး၏၊ **"ဆိသုံးတော်မူစေဦးလော့-ဟူလိုသတတိ"** ဟုလည်း မှာထား၏)။ ၎ပေ၊ ကာယော၊ သိနိဒ္ဓေါ-စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်တော်မူပြီ၊ ဒါနိ၊ ယသ-အကြင် ဆေးကပ်တော်မူခြင်း၏၊ ကာလဲ၊ မည္ဃသိ-သိ၏၊ (တံ-ထို ဆေးကပ်သင့်ရာ အချိန်အခါကို၊ ကရောဟိ-လော့) ၎ပေ၊ ယောဟံ-အကြင် ငါသည်၊ ဘဂဝတော-အား၊ သြဌ္ဌာရိကံ-ကြမ်းသော၊ ဝိရေစန-ဝမ်းလျှောဆေးကို၊ ဒဒေယျံ-ရာ၏၊ မေ-၏၊ ဧတံ-ဤ ကြမ်းသောဆေးကို ဆက်ကပ်ခြင်းသည်၊ နု ပတိရူပံ-မလျှောက်ပတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဧတံ-သည်၊ မေ-အား၊ နု ပတိရူပံ-ပတ်၊ ဤသို့ သမ္ဘဒါန်းလည်း ပေးနိုင်၏)။)

(ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍) တိဏိ-သုံးလက်ကုန်သော၊ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ-ကြာလက်တို့ကို၊ နာနာဘေသဇ္ဇေဟိ၊ ပရိဘာဝေတ္ဝာ-ထုံမွှမ်း၍၊ ၎ပေ၊ ဥပ နာမေသိ-ဆက်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့လျှောက်၍ ဆက်ကပ်သနည်း?၊) ဘန္တေ ဘဂဝါ ပဌမံ၊ ဣမံ ဥပ္ပလဟတ္ထံ-ကို၊ ဥပသိဿံတု-နမ်းရှုတော်မူပါ၊ ဣဒံ-ဤ ကြာလက်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒသက္ခတ္တုံ-ဆယ်ကြိမ်၊ ဝိရေစေသတိ-ဝမ်းသက်စေပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်ပြီ၊ ၎ပေ။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သမတ္တိ'သာယ-အတိအကျ အကြိမ်သုံးဆယ်အားဖြင့်၊ ဝိရေစန-ဝမ်းသက်တော်မူခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ၎ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါရကောဒ္ဓကာ-ကျောင်းတိုက်၏အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်မှ၊ နိက္ခန္တသေ-ထွက်လတ်သော်၊ (ထွက်စဉ်) ၎ပေ၊ ဝိရိတ္ဝာ-သလိပ်သည်းခြေတို့မှ ကင်းဆိတ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္ဝာ၊) နဟာယိသတိ-ရေချိုးတော်မူလိမ့်မည်၊ နဟာတံ-ရေချိုးတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ သကိံ၊ ဝိရေစေသတိ၊ ၎ပေ၊ နဟာယတု-ရေချိုးတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ၎ပေ၊ ဥဏှောဒကံ-ရေနွေးကို၊ နဟာယိ-ချိုးတော်မူပြီ၊ ၎ပေ၊ ဘန္တေ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘဂဝတော ကာယေ၊ ပဂတတ္ထော-ပင်ကိုယ်သောဘာ ရှိတော်မူသည်၊ ဟောတိ၊ (တာဝ၊) ယူသပိဏ္ဍာပါတေန-ပဲပြုတ်ရည်ဟူသော ဆွမ်းဖြင့်၊ အလံ-သင့်လျော်ပါ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) (ရှေးနိဿယ၌ **"ယူသပိဏ္ဍာပါတေန-ဆေးရည်နှင့်ယှဉ်သော ဆွမ်းဖြင့်"**ဟု ပေး၏) ၎ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၁ဝ–ဝရိယာစနာကထာ

၃၃ဂ။ ။ဧကာဟံ၊ ပေ၊ ဝဒေဟိ ဧဝံကာတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁ဝ၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ဘဂ္ဂေ၊ ဘဂဝါ–သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃော စ–သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကူလိကော–ပံသုကူသက်နှံးကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိပါ၏၊ ဘဂ္ဂေ၊ မေ–၏၊ သိဝေယျကံ–သော၊ ဣသိ ဒုသ္သယုဝံ–ကို၊ ရုညော ပဒ္ဓောတေန၊ ပဟိတံ–ပို့အပ်ပါပြီ၊ ဗဟုန်–ကုန်သော၊ ဒုဿာနံ–တို့ထက်၊ ၊ပေ၊ အဂ္ဂဿ–ကောင်းမြတ်သလည်း ကောင်းမြတ်ပါ၏၊ ပေ၊ ပဝရဿ–ပါ၏၊ ပေ၊ ပဒ္ဓိဂ္ဂဏှာတု–ပါ၊ ဘိက္ခုသံဃသ စ–အားလည်း၊ ဂဟပတိစီဝရ–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လျှုအပ်သော သက်နှံးကို၊ အနုဓာနာတု–ပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ (ပံသုကူလိကော ဟောတု) ဣဿတိ၊ (သော) ပံသုကူလိကော၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ ယော (ဂဟပတိစီဝရံ သာဒိယိတု) ဣဿတိ၊ (သော) ဂဟပတိစီဝရံ သာဒိယတု–စေ၊ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ ဣတရီတရေနပိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သက်နှံးဖြင့်လည်း၊ (ရအပ်သမျှသော သက်နှံးဖြင့်လည်း၊) သန္တုဋ္ဌိ–နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းကို၊ ဝဏ္ဏေမိ–ချီးမွမ်းတော်မူ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (“ဣတရီတရေန”၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

ဟဒ္ဒာ–ရှင်လန်းကုန်သည်၊ ဥဒဂ္ဂါ–တက်ကြွသောကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ကြ၍ ရှင်လန်းတက်ကြွကုန်သနည်း?၊) ယတော–အကြင်ကြောင့်၊ ပေ၊ အနုညာတံ၊ (တတော) ၊ပေ၊ ကရိသာမ–ပြုကြရကုန်တော့အုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍ ရှင်လန်းတက်ကြွကုန်ပြီ၊ ဧကာဟေနေဝ–တစ်ရက်တည်းဖြင့်ပင်၊ (ကြိယာပဝဂ္ဂပုဒ်တည်း) ၊ပေ၊ စီဝရသဟဿာနိ ဥပ္ပန္နိ သု၊ ပေ၊ ဇာနပဒါ–ဗေဒ်ခ်ဉ်နေကုန်သော၊ ပေ၊ ပါဝါရော–ခြုံထည်သည်၊ ၊ပေ၊ ကောသေယျပါဝါရော–ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော ခြုံထည်သည်၊ ပေ၊ ကောဇဝံ–ကော်ဇောသည်၊ ပေ။

ပဌမဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၁–ကမ္မလာနုဇာနနာဒိကထာ

၃၃၈။ ။ ကာသိရာဇာ–ကာသိမင်းသည်၊ (ကာသိမည်သောတိုင်း၏ မင်းသည်၊) ကောမာရဘာစ္စသ၊ ဇ၀ကသ–၏(အထံသို့၊) အမုကာသိကံ–တစ်ထောင်ထက်၀က် ထိုကိတန်သော၊ (ငါးရာထိုက်တန်သော၊) ဥပမုကာသိနံ–တစ်ထောင်ထက်၀က်ကို၊ ခမမာနံ–ခံနိုင်သော၊ (ထိုက်တန်သော၊) (**"အမုကာသိကံ"**ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်၊) ကမ္မလံ ပါဟေသိ၊ ပေ။

၃၃၉။ ။ ဥစ္စာ၀စာနိ–အကောင်း အဆိုးဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်း အညံ့ဖြစ်ကုန်သော၊) စီ၀ရာနိ ဥပ္ပန္နာနိ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ကိံ–အဘယ်သို့သော၊ စီ၀ရံ–သင်္ကန်းမျိုးကို၊ ဘဂဝတော၊ အနုညာတံ နု ခေါ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သနည်း?၊ ကိံ–အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို၊ အနနုညာတံ (နု ခေါ)–ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သနည်း?၊ ပေ၊ ဆ–ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ စီ၀ရာနိ–တို့ကို၊ ခေါမံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘင်္ဂ–လိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"ခေါမံ"** စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၃၄၀။ ။ ဤ၌ **"ဧကံယေ၀–တစ်ထည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ စီ၀ရံ အနုညာတံ၊ ဒွေ–နှစ်ထည်တို့ကို"**၊ နု (အနုညာတာနိ) ၊ပေ၊ တဒုဘယေနပိ–ထို နှစ်ပါးစုံသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၂–ပံသုကူလပရိယေသနကထာ

၃၄၁။ ။ သုသာနံ–သုသာန်သို့၊ ပံသုကူလာယ–ပံသုကူအ၀တ် အကျိုးငှာ၊ သြက္ကမိ"သု–သက်၀င်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နာဂမေသုံ–မစောင့်ဆိုင်းကြကုန်၊ ၊ပေ၊ အမှာကမ္မိ–တို့အားလည်း၊ ဘာဂံ–အဖို့ကို၊ ဒေထ၊ ပေ၊ နု ဒဿာမ–မပေးနိုင်ပါကုန်၊ ပေ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ တုမှေ၊ နာဂမိတ္ထ–မစောင့်ဆိုင်းကြကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ နာဂမေန္တာနံ–မစောင့်ဆိုင်းသော ရဟန်းတို့အား၊ အကာမာ–

အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိဘဲ၊) ဘာဂ-ကို၊ နဒါတုံ-မပေးခြင်းငှာ၊ (မပေးဘဲ နေခြင်းငှာ၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ (တတိယဝါရ၌ **"ပစ္ဆာ-မှ၊ သြဏ္ဏန္တာနံ-သက်ဝင်သော ရဟန်းတို့အား"**ဟု ဆိုပါ၊ ၊ပေ။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ သဒိသာ-(ဆန္ဒအားဖြင့်) တူကုန်သည်၊ **တစ်နည်း**-သဒိသာ-တူသောအရပ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ) သုသာနံ ပဲသုကူ လာယ သြဏ္ဏမိ"သု၊ (**"သဒိသာ"**၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ သဒိသာနံ-(ဆန္ဒအားဖြင့်) တူကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **တစ်နည်း**-သဒိသာနံ-တူသော အရပ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သြဏ္ဏန္တာနံ-တို့အား၊ ပေ၊ (ဆဋ္ဌဝါရ၌၊) ကတိကံ-ကတိကဝတ်ကို (**"ပဲ့သကူရလျှင် အတူခွဲ၍ ယူကြစုတမ်း"**ဟူသော ကတိကဝတ်ကို၊) ကတွာ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၃-စီဝရပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကသမ္ဘူတိကထာ

၃၄၂။ ။ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟက်-သက်နှံးကို ခံယူမည့် ရဟန်းကို၊ (သက်နှံး လက်ခံမည့် ရဟန်းကို၊) အလဘမာနာ-ကုန်လတ်သော်၊ ပဋ္ဌိပဓ္ဌေ-တစ်ဖန် ဆောင်ကြကုန်၏၊ (မိမိတို့အိမ်သို့ ပြန်ယူသွားကြ်ကုန်သည် ဟူလို့) ၊ပေ၊ ယောဟ-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒာဂတိ"-ဆန္ဒာဂတိသို့၊ နဒ္ဓေယျ-မလိုက်ရာ၊ ပေ၊ ဂတိတာဂတိတ္ဌ-ခံယူအပ်ပြီးသော သက်နှံး, မခံယူအပ် သေးသော သက်နှံးကိုလည်း၊ ဇာနေယျ-ရာ၏၊ ပဋ္ဌဟိ အင်္ဂေါဟိ သမန္နာဂတံ၊ (တဲ) ဘိက္ခု-ကို၊ စီဝရပဋ္ဌိဂ္ဂါဟက်-စီဝရပဋ္ဌိဂ္ဂါဟက ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္ဘနိတုံ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ (ဂမ္ဘဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ စီဝရံ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟေတွာ တဏ္ဍေဝ-ထို (သက်နှံးအလျူခံရာ) အရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဥဒ္ဓိတွာ-ဖွန့်ပစ်၍၊ ပဏ္ဍမန္ဒိ၊ ပေ၊ နိဂ္ဂဟိတာနိဂ္ဂဟိတ္ဌ-သိမ်းထားအပ်ပြီးသော သက်နှံး, မသိမ်းထားအပ်သေး သော သက်နှံးကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ စီဝရနိဒဟက်-သက်နှံးကို သိုမှီး သိမ်းထားတတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ ပေ၊ (ဂမ္ဘဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၄–ဘဏ္ဍာဂါရသမ္ပတ္တိအာဒီကထာ

၃၄၃။ ။ မဏ္ဍာပေပိ–၌လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေပိ၊ နိမ္ဗကောသေပိ–တံစက်မြှိတ်၌လည်းကောင်း၊ စီဝရံ၊ နိဒဟတိ–သိုမှီးသိမ်ထား၏၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရံ–ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်းဆောင်ကို၊ (ယံ သံဃော အာကခ်ံတိ စသောဝါကျကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၁၄၁**–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရေ–၌၊ စီဝရံ၊ အဂုတ္တံ–မလုံခြုံသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂုတ္တာဂုတ္တဋ္ဌာ–လုံခြုံသောကျောင်း, မလုံခြုံသောကျောင်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ–ဘဏ္ဍာတိုက်၌ယှဉ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ (ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းဟူ၍)၊ သမ္မနိတုံ၊ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တီ–နေရာမှ ထစေကြကုန်၏၊) သံဃိကနေရာမှ ထစေကြ, အဖယ်ခိုင်းစေကြ ဟူလို၊ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

ဘဏ္ဍာဂါရေ စီဝရံ ဥသန္နံ ဟောတိ ၊ပေ၊ သမ္မုခီဘူတေန–မျက်မှောက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ (ဥပစာရသိမ်ဟု ခေါ်အပ်သော ကျောင်းတွင်း၌ ရှိဆဲဖြစ်သော၊) သံဃေန–သည်၊ ဘာဇေတုံ–ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ကောလာဟလ–ဆူဆူညည်းအသံကို၊ အကာသိ၊ ပေ၊ ဘာဇိတာဘာဇိတဋ္ဌ–ဝေဖန်အပ်ပြီးသော ရဟန်း, မဝေဖန်အပ်သေးသောရဟန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ စီဝရဘာဇကံ–သင်္ကန်းကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မနိတုံ၊ ပေ။

ပဌမံ၊ ဥစ္ဆိနိတွာ–အဝတ်ကို ရွေးချယ်၍၊ တုလယိတွာ–အဖိုးကို နှိုင်းချိန်၍၊ ဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ–ငယ်သောအဆင်းရှိ, ကြီးသောအဆင်းရှိသည်ကို၊ ကတွာ–(အဖိုးများသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်းကြီး, အဖိုးနည်းသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်းငယ်များကို ပြုလုပ်မှတ်သား၍ ဟူလို၊) ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဂဏေတွာ–ရေတွက်၍၊ ဝဂ္ဂံ–အစုကို၊ (ဆယ်ပါးတစ်စု, ဆယ်ပါးတစ်စု စသည်ကို၊) ဗဟွေ တွာ–ဖွဲ့၍၊ စီဝရပဋ္ဋိဝိသံ–သင်္ကန်းအဖို့ကို၊ ထပေတုံ–ထားခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သာမဏေရာနံ–တို့အား၊ ဥပမုပဋ္ဌိဝိသံ–ထက်ဝက်သောအဖို့ကို၊ ဒါတုံ–ငှာ၊ (ရဟန်းများ ရသလို အပြည့်မပေးဘဲ တစ်ဝက်သာ ပေးရမည် ဟူလို၊ အကျယ်မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

သကေန–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘာဂေန–အဖို့ဖြင့်၊ ဥတ္တရိတုကာမော–လွန်မြောက်လိုသည်၊ (ခရီးသွားလိုသည်၊) ဟောတိ၊ ။ပေ၊ အတိရေက ဘာဂေန–အပိုအလွန်ဖြစ်သော အဖို့ဖြင့်၊ ။ပေ၊ အနုဂ္ဂေ–နောက်ထပ် ထည့်အပ်သော အဖို့ကို၊ ဒိန္နေ–ပေးအပ်ပြီးသော်၊ အတိရေကဘာဂံ ဒါတုံ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ ကြည့်ပါ) ။ပေ၊ အာဂတပဋိပါဋိယာ–ရောက်လာ သောရဟန်း၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဒါတမ္ဘော) နု ခေါ၊ ။ပေ၊ ဝိကလကေ–ချို့တဲ့ သောသင်္ကန်းရှိသော ရဟန်းတို့ကို၊ တောသေတ္ထာ–နှစ်သက်စေ၍၊ ကုသပါတံ–မဲချခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ။ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၅–စီဝရရဇနကထာ

၃၄၄။ ။ ဆကဏေနပိ–နွားချေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏုမတ္တိကာ ယပိ–မြေနီဖြင့်လည်းကောင်း၊ စီဝရံ၊ ရဇန္တိ–ဆိုးကြကုန်၏၊ စီဝရံ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ–မကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ။ပေ၊ ဆ–ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ ရဇနာနိ–ဆိုးရည်တို့ကို၊ မူလရဇနံ–အမြစ် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ခန္ဓရဇနံ–ပင်စည်ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ တစရဇနံ–အခွံနှ် (အခေါက်)ဆိုးရည်ကို လည်းကောင်း၊ ပတ္တရဇနံ–အရွက် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖရဇနံ–အပွင့် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလရဇနံ–အသီး ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနု ဇာနာမိ၊ ။ပေ၊ သိတုဒကာယ–အေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်၊ (ဓကျက်သေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်၊) (**"သိတုဒကေန"**ဟု ရှိသင့်လျက် နပုလ္လိင်မှ ဣတ္ထိလိင်ပြန်နေ သော လိင်ဝိပလ္လာသ) ။ပေ၊ ဒုဂန္ဓံ–မကောင်းသောအနံ့ ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ။ပေ၊ ရဇနံ–ကို၊ ပစိတုံ–ကျိုခြင်းငှာ၊ စုလ္လဲ–ငယ်သော၊ (အဝကျဉ်းသော၊) ရဇနကုဋ္ဌိ–ဆိုးရည်အိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"စုလ္လဲ" "စုဋ္ဌံ"**နှင့် အနက်တူ ပုဒ်တည်း၊ တချို့ကား စုလ္လဲ နေရာဝယ် **"ခုဒ္ဒဲ"**ဟု ပါ၌ပြင်ကြသတတ်) ။ပေ။

ရဇနံ၊ ဥတ္တရိယတိ–အထက်သို့ တက်၏၊ (ဓေ့ကျ၏၊) (ဥတ္တရဟု နောက်ပုဒ်နောင် ကရဝတ်၏ အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်းသက်၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား ဥတ္တရိဟု သုံးစွဲထား၏) ။ပေ၊ ဥတ္တရာမ္ပိ–လျှံတက်လာသော ရေကို

စောင့်ရှောက်တတ်သော ခွေဝိုင်းကို၊ ဗန္ဓိတုံ–ဖွဲ့ခြင်းငှာ၊ (အိုးအတွင်း၌ ထည့်ထားခြင်းငှာ၊) (အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ၊ ရဇနံ–ကို၊ ပက္ကွ ဝါ–ကျက်ပြီးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပက္ကွ ဝါ–မကျက်သေးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ နံ ဇာနန္တိ၊ ပေ၊ ဥဒကေ ဝါ–ဌသော်လည်းကောင်း၊ နခပိဋ္ဌကာယ ဝါ–လက်သည်း ကျောက်ကုန်း၌သော်လည်းကောင်း၊ (လက်သည်း၌ပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ထေဝကံ–ဆိုးရည်ပေါက်ကို၊ ဒါတုံ–ငှာ၊ (ထည့်ခြင်း, တင်ထားခြင်းငှာ၊) (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊) ၊ပေ။

ရဇနံ–ဆိုးရည်ကို၊ သြရောပေန္တာ–အောက်သို့ချကုန်လတ်သော်၊ ကုဋ္ဌိ၊ အာပိဌ္ဌိ–စောင့်ငဲ့ကြကုန်၏၊ ကုဋ္ဌိ၊ ဘိဇ္ဇတိ–ကွဲ၏၊ ၊ပေ၊ ရဇနုဠ္ဠကံ–ဆိုးရည်ခတ်ကြောင်း မှုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍကထာလက်–အရိုးတပ်အပ်သော ခွက်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (မှုတ်သည် ပင်ကိုယ်ကပင် အရိုးပါပြီး ဖြစ်၍ **"ဒဏ္ဍကထာလက"**ဟု မဆိုရ၊ ထို့ကြောင့် ဥဠုက်မှ ကြွင်းသော အရိုးပါသမျှ ခွက်ကို **"ဒဏ္ဍကထာလက"**ဟု မှတ်ပါ၊) ၊ပေ၊ ရဇနဘာဇနံ–ဆိုးရည်ထည့်စရာ အိုးသည်၊ နံ သံဝိဇ္ဇတိ–မရှိ၊ ၊ပေ၊ ရဇနကောလမ်ဗံ–ဆိုးရည်ထည့်ရာ (ထည့်စရာ) အိုးကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ရဇနဃဋ္ဌံ–ဆိုရည်ထည့်စရာ အိုးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ၊ ပါတိယာပိ–ခွက်၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တေပိ–သပ်တ်၌လည်းကောင်း၊ စီဝရံ၊ သြမဒ္ဒန္တိ–နယ်ကြကုန်၏၊ စီဝရံ၊ ပရိဘိဇ္ဇတိ–ပျက်စီး၏၊ ၊ပေ၊ ရဇနဒေါဏိကံ–ဆိုးရည်ထည့်စရာ စကျင်း (ဇလား)ကို၊ ၊ပေ။

ဆမာယ–မြေပေါ်၌၊ စီဝရံ၊ ပတ္ထရန္တိ–ဖြန့်ကြကုန်၏၊ (လှန်းကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ပံသုကီတံ–မြေမှုန့်တို့ဖြင့် ရောပြွန်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ တိဏသန္ထာရကံ–မြက်အခင်းကို၊ ၊ပေ၊ စီဝရပံသံ–သင်္ကန်းလှန်းရာ (လှန်းစရာ) ဝါ၊တန်းကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရရဇ္ဇုံ–သင်္ကန်းလှန်းရာ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ၊ မဇ္ဇေန–ဖြင့်၊ လဂ္ဂေန္တိ–ငြိကပ်စေကြကုန်၏၊ ရဇနံ၊ ဥဘတောဘာဂေ–နှစ်ဘက်လုံးမှ၊ ဂလတိ–စီးကျ၏၊ ၊ပေ၊ ကဏ္ဏေ–သင်္ကန်းနားဌ၌၊ ဗန္ဓိတုံ–ငှာ၊ (သင်္ကန်းအနား နှစ်စဖြင့် သင်္ကန်းတန်းကို ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှာ ဟူလို၊ ယခုကာလ သင်္ကန်းလှန်းပုံလည်း **"မဇ္ဇေ လဂ္ဂေန္တိ"**ပင်တည်း၊ သို့သော် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်က တားမြစ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တော် မဟုတ်ပါ၊ အနုညာတ သိက္ခာပုဒ်တော် ဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။)

ကဏ္ဍာ–သက်နိုး၏အနာ (အဖျား)သည်၊ ဇီရတိ–ဆွေး၏၊ ကဏ္ဍ သုတ္တက်–အနာ၌ဖွဲ့ချည်အပ်သော ကြိုးငယ်ကို၊ (အနာပတ်သီး မဟုတ်သော သက်နိုးလုန်းရာ၌ အသုံးပြုရန်) ဖွဲ့ချည်အပ်သော အုပ်ကြိုးတစ်မျိုးတည်၊ ယခု သက်နိုးများ၌ ထိုကြိုး မရှိတော့၊ ရှေးနိသယ၌ **"ကဏ္ဍသုတ္တက်–နာ သံကွင်းကို"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ရနံ ဇကတော ဂလတို၊ သမ္ဘရိုဝတ္တက် သမ္ဘရိုဝတ္တက်–ပြန်လှန်၍ ပြန်လှန်၍၊ ရဇေတုံ–ဆိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ထေဝေ–ဆိုးရည် ဆိုးပေါက်သည်၊ အစ္ဆိန္နေ–မပြတ်စဲသေးမီ၊ နစ ပဏ္ဍမိတုံ– ဖဲမသွားခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ဆိုးရည်ပေါက် မကုန်သေးလျှင် ထပ်ကာထပ်ကာ ဈောင့်၍ ညစ်ပေးဖို့ရာ ဤနေရာ၌ နေပါ၊ အခြားသို့ မသွား ပါနှင့် ဟူလို) ၊ပေ၊ ပဏ္ဍိန္နံ–တောင့်မာနေသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ဥဒကေ–ဌ၌ ဩသာရေတုံ–သက်ရောက်စေခြင်းငှာ၊ (နှစ်ထားခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ ဖရုသ– ကြမ်တမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ပါဏိနာ–လက်ဖဝါးဖြင့်၊ အာကောဋေတုံ– ပုတ်ပေးခြင်းငှာ၊ ၊ပေ၊ အစ္ဆိန္နကာနိ–မဖြတ်အပ်ကုန်သော၊ ဒန္ဓ ကာသာဝါနိ– ဆင်စွယ်ရောင်အဆင်း ရှိကုန်သော၊ စိဝရာနိ ဝာရေန္တိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၆–ဆိန္နကစိဝရာနုဇာနနာ

၃၄၅။ ။ ဘဂဝါ၊ အစ္ဆိဗဒ္ဓံ–မျက်လုံးပေါက်ကဲ့သို့ လေးထောင့်သဏ္ဌာန် ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ ပါဋိဗဒ္ဓံ–ရှည်သောလယ်ကသင်း (လယ်ကစင်း) ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ မရိယာဒဗဒ္ဓံ–တိုသောလယ်ကသင်းရှိအောင် ဖွဲ့အပ် သော၊ သိမ်ဘင္ဂုကုဗဒ္ဓံ–လမ်းဆုံသဏ္ဌာန်ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ မဂ္ဂဝေတ္တဲ– မဂဝတိုင်း၌ဖြစ်သော လယ်ကို၊ အဒ္ဒသာ–ပြီ၊ ၊ပေ၊ ပဿသိနော–မြင်၏လော၊ ၊ပေ၊ ဧဝရူပါနိ စိဝရာနိ–တို့ကို၊ သံဝိဒဟိတုံ–ကောင်းစွာပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊ (စီရင်ခြင်းငှာ) ဥသယဟတိ–ဖွဲ့နှိုင်မည်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ၊ပေ၊ ယတြ (ယော) အာနန္ဒော–သည်၊ မယာ၊ သံဝိတ္ထေန–အကျည်းချုပ် အားဖြင့်၊ ဘာသိတသ–မန့်အပ်သော စကားဏ်၊ အတ္ထံ–ကို၊ ဝိတ္ထာရေန– အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဇာနိဿတိ နာမ–သိနိုင်ပါပေ၏။ ဘိက္ခဝေ (သော) အာနန္ဒော–သည်၊ ပဏ္ဍိတော–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ် ရှိပါပေစု၊ ၊ပေ၊ မဟာပညော–ကြီးသော ပညာရှိပါပေစု။

ကုသိမ္မိ–အလျှားအနှားပတ်, အနံအနှားပတ် အရှည်ကိုလည်း၊ ကရိသတိ နာမ–ပြန့်ပ်ပါ ပေစ္ခ– အမုကုသိမ္မိ–အလျှားအနှားပတ်, အနံအနှားပတ် အတိုကိုလည်း၊ ပေ၊ မဏ္ဍလမ္မိ–အိမ်မန်းကြီးကိုလည်း၊ ပေ၊ အမုမဏ္ဍလမ္မိ–အိမ်မန်းငယ်ကိုလည်း၊ ဝိဝဋ္ဋမ္မိ–ခေါင်ခန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ အနုဝိဝဋ္ဋမ္မိ–ခေါင်ရဲခန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ ဂိဝေယျကမ္မိ–လည်ပင်းနေရာ၌ ချုပ်အပ်သော အလွှာကို လည်း၊ ပေ၊ (လည်ဖုံးကိုလည်း) ၊ ပေ၊ ဇယေယျကမ္မိ–ခြေသလုံးနေရာ၌ ချုပ်အပ်သော အလွှာကိုလည်း၊ (ခြေသလုံးဖုံးကိုလည်း) ၊ ပေ၊ ဗာဟုန္တမ္မိ–ခေါင်ရဲနှစ်ခန်း၏ အပြင်ဘက် အစွန်၌ဖြစ်သော အခန်းကိုလည်း၊ ကရိသတိ နာမ–စွ၊ (“ကုသိ”စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဆိန္နက–ဖြတ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊- သတ္တာလူခ်–ဓားဖြင့် ခေါင်းပါးခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ သမဏာသာရုပ်–ရဟန်းတို့အား လျှောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတ္ထိကာန–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ခိုးသူတို့သည်၊ အနဘိစ္ဆိတံ စ–အလို မရှိအပ်သည်လည်းကောင်း၊ (လိုချင်စရာ မကောင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဘဝိဿတိ၊ ပေ၊ ဆိန္နက–ဖြတ်အပ်သော၊ သံဃာဋီ–ကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၁ဂ–တိစီဝရာနုဇာနနာ

၃၄၆။ ။ စီဝရေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဥဇ္ဇာဏိကေ (ဥဇ္ဇာဏိတေ)–မြှောက်ချီအပ်သောဘဏ္ဍာ ရှိကုန်သော၊ (ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာပုဒ်၊) သီသေပိ–၌လည်း၊ စီဝရဘိသိ–သင်္ကန်းဘုံလျှိုကို၊ (ဘုံလျှိုပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ထပ်အပ်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊) ကရိတ္တာ–၍၊ (ထမ်း၍၊) ခန္ဓေပိ–ပခုံး၌လည်း၊ ပေ၊ ကဋ္ဌိယာပိ–ခါး၌လည်း၊ စီဝရဘိသိ၊ ကရိတ္တာ–၍၊ (သင်္ကန်း ခါးစောင်းတင်၍၊) အာဟ္ဆန္ဂေ–လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသ၊ ပေ၊ အတိလဟုံ–အလွန်လျင်စွာ၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ စီဝရေ–၌၊ ဗာဟုလ္လာယ–များသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္တာ–လည်ကြောကုန်ပြီ၊ (ကျင့်ကြကုန်ပြီ) ၊ ပေ၊ သိမ–အပိုင်းအခြားကို၊ ယန္ဒူနေ ဗဇ္ဇေယျ–စွ၊ မရိယာဒ–စည်းကမ်းအပိုင်းအခြားကို၊ (ယန္ဒူနေ ထပေယျ–အကယ်၍ ထားရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဂေါတမကေ–ဂေါတမကမည်သော၊ စေတိယေ–စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌)၊ ဝိဟာရတိ၊ ပေ၊ ဟိမပါတသမယေ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၄၉–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဧကစိ‌ဝရော–တစ်ထည်တည်းသော သက်နံ့ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိသီဒိ၊ ဘဂဝန္တံ–မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်တော်၌၊) သီတံ၊ နံ အဟောသိ၊ (ဘဂဝန္တံကို ဘဂဝတောဟု အင္ဂနကထာ ဖွင့်ထား၏။) ပဌမေ ယာမေ–သည်၊ နိက္ခန္တေ–လွန်သွားလတ်သော်၊ အရုဏော–သည်၊ ဥဒ္ဓမ္ဘေ–တက်လတ်သော်၊ ပေ၊ ရတ္တိယာ–သည်၊ နဒ္ဒိမုခိယာ–နှစ်သက်ဖွယ်အရပ်မျက်နှာ ရှိလတ်သော်၊ ပေ၊ သီတာလုကာ–မျှားသောအချမ်း ရှိကြကုန်၏၊ (အချမ်းမခံနိုင်ကြ ဟူလို၊) သီတဘီရုကာ–အချမ်းမှ ကြောက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ တိစီ‌ဝရံ–သုံးထည်သော သက်နံ့ကို၊ ဒုဂုဏံ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော၊ ဥတ္တရာ သင်္ဃ–အပေါ်ရုံ‌ဧကသီကိုလည်းကောင်း၊ ဧကစ္စိယံ–သော၊ အန္တရဝါသကံ–သင်းပိုင်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁ဈ–အတိုရေကစ်ဝရကထာ

၃၄၇။ ။ အညေနေ၀–ကျောင်း၌ဝတ်အပ်သော တိစီ‌ဝရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစီ‌ဝရေန–ဖြင့်၊ ဂါ‌ဝံ ပဝိသန္တိ၊ အညေန (ဧ၀)–ရွာ၌ ဝတ်အပ်သော တိစီ‌ဝရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစီ‌ဝရေန အာရာမေ၊ အစ္ဆန္တိ–နေကုန်၏၊ အညေန (ဧ၀)–ကျောင်း၌ဝတ်အပ်သော တိစီ‌ဝရိတ်, ရွာ၌ဝတ်အုပ်သော တိစီ‌ဝရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစီ‌ဝရေန၊ နဟာနံ–ရေချိုးရာ အရပ်သို့၊ (ရေချိုးဆိပ်သို့၊) သြတရန္တိ–သက်ရောက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ အတိုရေကစ်ဝရံ–အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သက်နံ့မှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သက်နံ့ကို၊ ပေ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူချိန်၌ ဝိပ္ပနာကို ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသောကြောင့် **"အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်, ဝိကပ္ပနပြုအပ်သော သက်နံ့မှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သက်နံ့"**ဟု မပေးရ၊ ဝိကပ္ပနာကို နောက်၌ ခွင့်ပြုတော်မူလိမ့်မည်၊ အဓိဋ္ဌာန်ကား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"နံ ဘိက္ခဝေ အတိုရေကစ်ဝရံ၊ ပေ၊ ယထာ ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော"**ဟု မိန့်သည်။)

နဝမ်-ကိုးရက်မြောက်သော၊ ဒိ၀သ် ၀ါ-နေ့၌သော်လည်းကောင်း၊ ဒသမ် (ဒိ၀သ်) ၀ါ-၌သော်လည်းကောင်း။ (အာဂစ္ဆိသ္သတိ-လာပါလိမ့်မည်၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဒသာဟပရမ်-ဆယ်ရက်အလွန်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေကစီ၀ရံ၊ ဓာရေတုံ၊ ပေ၊ အတိရေကစီ၀ရံ-အမိန့်ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ ဝိကပ္ပေတုံ-ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (ကိုယ့်ဟာအမှတ် ကင်းစင်လတ်အောင် ပြုခြင်းငှာ။)

ဒသာဟပရမ် စသည်၌ မှတ်ချက်။ ။ **"ဒသာဟပရမ် အတိရေကစီ၀ရံ ဓာရေတုံ"**ဖြင့် အသစ်ရအပ်သော သင်္ကန်းကို အမိန့်ဌာန်မတင်ဘဲ ဆယ်ရက်အထိ ထားနိုင်၏ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ **"အတိရေကစီ၀ရံ ဝိကပ္ပေတုံ"**ဖြင့် အမိန့်ဌာန်တင်ရာ၌ တစ်ထည်စီကိုသာ တင်ရသောကြောင့် ကြွင်းသမျှ သင်္ကန်းများကို ဝိကပ္ပနာ ပြုထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ အဋ္ဌကထာတို့၌ကား ဝိကပ္ပနာ မပြုလိုလျှင် ပရိက္ခရစောဠ အမိန့်ဌာန်လည်း ပြုနိုင်၏ဟု မိန့်ကြသည်၊ အကျယ်ကို ပထမကထိနသိက္ခာပဒ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။

၃၄၈။ ။ အန္တရဝါသကော-သည်၊ ဆိဒ္ဓေါ-အပေါက် ရှိသည်၊ (ပေါက်နေသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အဂ္ဂဋ-အ၀တ်ပိုင်းကို၊ (အဖာကို၊) ယန္ဒူနုနု အစ္ဆာပေယျ-အကယ်၍ ငြိကပ်စေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ (ဖာရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊) (ဧ၀ं-ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊) သမန္တတော-၌၊ ဒုပဋ္ဋ-နှစ်ထပ်နှစ်လွှာ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ မဒ္ဓေ-၌၊ ဧကစ္ဆိယ-တစ်ထပ်တစ်လွှာ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘ၀ိဿတိ၊ ပေ၊ အ၀ဘာနံ-ထုရိုက်ဖွတ်လျှော်အပ်ပြီး မဟုတ်ကုန်သော၊ ၀ါ-အစာ မချေအပ်ကုန်သေးသော၊ (အသစ်စက်စက်ဖြစ်ကုန်သော၊) ဒုဿာနံ-အ၀တ်တို့၏လည်းကောင်း၊ အ၀ဘကပ္ပာနံ-ထုရိုက်ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီး မဟုတ်သော အ၀တ်နှင့်တူသော၊ (အစာ မချေအပ်သေးသော အ၀တ်နှင့်တူသော) ဒုဿာနံ-တို့၏လည်းကောင်း၊ (တစ်ပတ်ရစ်အ၀တ်မျိုးတည်း၊) ဒိဂုဏံ၊ သံ၊ဃာ‌ဋိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥတုဒ္ဓဋ္ဌာနံ-ဥတုများစွာ ရှည်ကြာသောကာလ၌ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဒုဿာနံ-အ၀တ်ဟောင်းတို့၏၊ စတုဂ္ဂုဏံ-လေးထပ်ရှိသော၊ သံ၊ဃာ‌ဋိ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပံသုကူလေ-ပုံသုကူအ၀တ်၌၊ ယာ၀ဒတ္ထံ-အလိုရှိတိုင်းသော အထပ်အလွှာကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါ၊ ပဏ္ဍိကေ-ဈေးဆိုင်မှကျုံရစ်သော အ၀တ်၌။

ဥသာဟော–(ရှာသောအားဖြင့်) အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏီယော၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဂ္ဂဠဋ္ဌ–အဖာကိုလည်းကောင်း၊ တုန္နံ–နှစ်လွှာထပ်၍ အပ်ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သြဝဋ္ဋိက–လုံး၍ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏာသက–တရုတ်မြောင်း ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒဋ္ဌိကမ္မ–ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"အဟတာနံ"**စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၉–ဝိသာခါဝတ္ထု

၃၄၉။ ။မဂါရမာတာ–မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌ တည်သော **ဝိသာခါ**သည်၊ ပေ၊ စာတုဒ္ဒီပိကော–လေးကျွန်းလုံး၌ရှိသော၊ မဟာမေဃော–ကြီးစွာသော မိုးသည်၊ ပါဝသိ–ရွာပြီ၊ ပေ၊ ဧကေဝနေ–၌၊ ဝဿတိ ယထာ–ရွာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ–တူ၊ စတူသု ဒီပေသု ဝဿတိ၊ ဘိက္ခဝေ ကာယံ–ကို၊ သြဝဿာပေထ–မိုးစွတ်စေကြကုန်လော့၊ (မိုးရေခံကြကုန်လော့၊) အယံ–ဤ မိုးသည်၊ ပစ္ဆိမကော–နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စာတုဒ္ဒီပိကော–သော၊ မဟာ မေဃော–တည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ နိက္ခိတ္တာ–ချထားအပ်သော သက်နှံ:ရှိ ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကာယံသြဝဿာပေန္တိ။ ပေ၊ မိဂါရမာတုယာ–သော၊ ပဏ္ဍိတာယ–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိသော၊ ဝိယတ္တာယ–ထက်မြက်သော၊ မောဝိနိယာ–အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော၊ ဝိသာခါယ–၏၊ ပေ၊ ဂတ္တာနိ–ကိုယ်တို့ကို၊ သိတိ'–အေးအောင်၊ ကတ္တာ၊ ကလ္လကာယာ–ခဲ့ကျန်းသောကိုယ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စီဝရာနိ၊ ဂဟေတ္တာ–၍၊ (ဝတ်ရုံသောအားဖြင့် ယူ၍၊) ယထာ ဝိဟာရံ–အကြင်အကြင် မိမိကျောင်းဆို့၊ ပဝိသိ'သု၊ ပေ၊ (ကလ္လကာယာတိ အကိလန္တကာယာ၊ ပီတိသောမနဿေ တိ ဖုဋ္ဌသရီရာ၊ ဋီကာ။)

၃၅၀။ ။ပတ္တစီဝရံ၊ သန္ဓယာထ–ကောင်းစွာ ဆောင်ကြကုန်လော့၊ (ယူကြ ပြင်ကြကုန်လော့၊) ဘတ္တသ–၏၊ ကာလော–တည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ၊ ပေ၊ ကောဋ္ဌကေ–(တံခါးမုခ်၌၊) ပါတုရဟောသိ၊

(မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၈**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ယတြ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧဏ္ဏုမကတ္တေသုပိ–ဒူးပုဆစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဒူလောက် နက်ကုန်သော၊) သြဃေသု–ရေအယဉ်တို့သည်၊ ပ၀တ္တမာနေသု–ဖြစ်နေပါကုန်လျက်၊ (စီးနေပါကုန်လျက်၊) ကဠိမတ္တေသုပိ–ခါးအတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (ခါးလောက်နက်ကုန်သော၊) သြဃေသု ပ၀တ္တမာနေသု၊ ဧကဘိက္ခုသ္မိပိ–၏သော်မှလည်း၊ ပါဒါ ၀ါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ စီ၀ရာနိ ၀ါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာနိ–စွတ်စိုကုန်သည်၊ နု ဘ၀ိဿန္တိ နာမ–မဖြစ်ပါပေကုန်၊ (တသ္မာ၊) တထာဂတသ–၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ–ကြီးသောတန်ခိုး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (တန်ခိုးကြီးတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊) မဟာနုဘာ၀တာ–ကြီးသောအာနုဘော် ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ အဒ္ဓ၊ ရိယံ ၀တ ဘော–လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပါပေစွ–သြော်၊ အဗ္ဘုတံ ၀တ ဘော–မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ–သြော်၊ ဣတိ–ဤသို့ တွေးတော၍၊ ဟဋ္ဌာ၊ ၊ပေ၊ အ၀ေါစ (ကိ'၊) ဘန္တေ အဟံ၊ ဘဂ၀န္တံ–ကို၊ အဋ္ဌ–ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ၀ရာနိ–ဆုတို့ကို၊ ယာစာမိ–တောင်းလိုပါ၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အဘိက္ကန္တ၀ရာ၊ ၊ပေ၊ ဝိသာခေတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၁၀၅**–၌ အနက်ပေးခဲ့သည့်အတိုင်း နည်းမှီပေးပါ။)

၄၀၆။ ။ဘန္တေ အဟံ၊ သံဃသ–အား၊ ယာ၀ဒေ၀–အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက်ရှည်သမျှ၊) ဝဿိကသာဋိကံ–မိုးရေခံသက်နီးကို၊ ဒါတုံ–ဌာလည်းကောင်း၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ–အာဂန္တုကရဟန်း၏အတွက် ဆွမ်းကို၊ ၊ပေ၊ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ–ဂိလာနရဟန်း၏အတွက် ဆေးကို၊ ၊ပေ၊ ခုဝ ယာဂုံ–အမြှေ့ချုအပ်သော ယာဂုကို၊ ၊ပေ၊ ဣဒ္ဓာမိ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ကိ'–အဘယ်သို့သော၊ အတ္ထ၀သ–စီးပွားအထူးကို၊ သမ္ဘသမာနာ–ကောင်းစွာမြော်မြင်သည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ ယာ၀တိ–နည်း?၊ ၊ပေ။

နဂ္ဂိယ–အ၀တ်မဆည်း အချည်းနှီး၏ အဖြစ်သည်၊ အသုစိ–မစင်ကြယ်ပါ၊ ဧ၀ဏ္ဏ–စက်ဆုပ်ထိုက်ပါ၏၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းပါ၏၊) ပဋိကူလ–

ရှုရှာထိုက်ပါ၏။ (ရှုရှာဖွယ် ကောင်းပါ၏) ၊ပေ၊ အာဂန္တုကော ဘိက္ခု၊ နဝိထိကုသလော–ဆွမ်းခံလမ်းဌ် မကျွမ်းကျင်သည်၊ နဝေါစရကုသလော–ဆွမ်းခံရွာဌ် မကျွမ်းကျင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကိလန္တော–ပင်ပန်းလျက်၊ ပိဏ္ဍာယ၊ စရတိ–လှည့်လည်ရပါ၏။ ပေ၊ သတ္ထာ ဝါ–အဖော်ကုန်သည် အပေါင်းမှ လည်း၊ ဝိဟာယိသတိ–ကျန်ရစ်ပါလိမ့်မည်၊ ယတ္ထ ဝါ–အကြင် အရပ်ဌ် မူလည်း၊ ဝါသံ–နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂန္တုကာမော ဘဝိသတိ၊ တတ္ထ–သို့၊ ဝိကာလေ–အချိန်မဲ့ အခါမဲ့ဌ်၊ ဥပဂစ္ဆိသတိ–ကပ်ရောက်ရပါလိမ့်မည်၊ ပေ၊ ဥသ္သုရေ–အထက်ဌ်နေရှိရာ အခါဌ်၊ (အလွန်နေမြင့်ရာ အခါမှ၊) ဘတ္တံ–ကို၊ နိဟရိသတိ–ပို့ဆောင်ပါလိမ့်မည်၊ ဘတ္တစ္ဆေဒံ–(မွန်းလွဲသည့်အတွက်) ဆွမ်း ပြတ်ခြင်းကို၊ ကရိသတိ၊ ပေ။

ဘိက္ခုနှိမ်ယော၊ အစိရဝတိယာ–သော၊ နဒီယာ–ဌ်၊ ဝေသိယာဟိ–ပြည့် တန်ဆာမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ နဂ္ဂါ (ဟုတ္တာ၊) ဧကတိတ္ထေ–တစ်ခုတည်းသော ဆိပ်ကမ်းဌ်၊ နဟာယန္တိ၊ တာ ဘိက္ခုနိယော–တို့ကို၊ ဝေသိယာ–တို့သည်၊ ဥပဂ္ဂေါ့သုံ–ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိ၊) အယျေ–အရှင်မတို့၊ ဒဟရာနံ–ငယ်ကုန်သော၊ တုမှာကံ–တို့၏၊ စိဏ္ဏေန–ကျင့်အပ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ–မြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၊ ကိ အ နေါ နာမ–အဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း?၊ (နာမ သဒ္ဒါသည် ဂရဟာအနက်ကို ဟော၏၊) **"ဗြဟ္မစရိယံ စိဏ္ဏေန"**၏အဖွင့်ကို ပါစိတျာဒီအဋ္ဌကထာ, ဘိက္ခုနိုဝိဘင်္ဂ, နဂ္ဂဝဂ်, ပထမသိက္ခာပုဒ်ဌ် ကြည့်ပါ၊ ထိုဌ် တစ်ခြားနည်းလည်း ရှိသေး၏။) ကာမာ–တို့ကို၊ ပရိဘုဇ္ဇိတမ္ဘာ နနု နာမ–သုံးဆောင် ခံစားထိုက်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ယဒါ၊ ဒိဏ္ဏာ–အို ကုန်သည်၊ (အမယ်အိုကြီးတို့သည်၊) ဘဝိသထ–ကုန်လိမ့်မည်၊ တဒါ ဗြဟ္မ စရိယံ၊ စရိသထ–ကျင့်ကြရပါလိမ်မည်၊ (ကျင့်ကြပါတော့၊) ဧဝံ–သို့၊ (အိုမှ ရဟန်းပြုကုန်လတ်သော်၊) တုမှာကံ–တို့သည်၊ ဥဘော၊ အတ္ထာ–စီးပွားတို့သည်၊ (လောကီစီးပွား, လောကုတ္တရာစီးပွားတို့သည်၊) ပရိဂ္ဂဟိတာ–သိမ်းပိုက်အပ် ကုန်သည်၊ ဘဝိသန္တိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပဂ္ဂေါ့ယ မာနာ–ပြောင်လှောင်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ (အပြောင်အလှောင် ခံရကုန်လတ် သော်၊) မဂ္ဂံ–မျက်နှာ မသာမယာသူတို့သည်၊ အဟောသုံ၊ ပေ။

၃၅၁။ ။(၀သိကသာဠိကာဒါနစသည်ကို ပြုခွင့်ရရန် ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းရခြင်း၌ အကျိုးတစ်မျိုးစီကို လျှောက်ပြီး၍ ယခုအခါ ထို ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းရခြင်း၌ တစ်ပေါင်းတည်းသောအကျိုးကို မေးတော်မူလိုသော ကြောင့် **"ကိ' ပန တွဲ၊ ပေ၊ အဋ္ဌ၀ရာနိ ယာစသိ"**ဟု မိန့်တော်မူသည်)။ ပေ၊ တသ–ထို ရဟန်း၏၊ ဂတိ–ဉာဏဂတိသည်၊ (ဉာဏ်၏ဖြစ်ပုံသည်၊) ကာ–အဘယ်ပါနည်း?၊ အတိသမ္ဘရာယော–ရှေးရှရောက်ထိုက်သော ဘ၀အထူးတည်း၊ ကော–နည်း?၊ ပေ၊ ဘဂ၀ါ၊ သောတပတ္တိဖလေ ၀ါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အရဟတ္တေ ၀ါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗျာကရိသသတိ–ဖြေဆိုပါလိမ့်မည်၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့ကို၊ ပေ၊ ပုစ္ဆိသာမိ၊ (ကိ') ဘန္တေ၊ တေန အယျေန–ထို အရှင်သည်၊ (ပျံလွန်တော်မူသော ထို အရှင်သည်၊) သာ၀တ္ထိ–သို့၊ အာဂတပုဗ္ဗာ နု ခေါ–ရှေးဦးလာအပ်ပါသလော၊ (လာအပ်ဖူးပါသလော၊) ဣတိ–ဤသို့ မေးပါအုံ၊ ပေ၊ ၀ဏ္ဏန္တိ–ပြောပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဧတ္တ–ဤသို့ ပြောရာ၌၊ နိဒ္ဒ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆိသာမိ–ရောက်ရပါလိမ့်မည်၊ (ကိ') နိသိသဃဝ တေန အယျေန၊ မေ–၏၊ ၀သိကသာဠိကာ ၀ါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓ၀ယာဂ ၀ါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘုတ္တ–သုံးဆောင်အပ်ပြီ၊ (သုံးဆောင် အပ်သော၀တ္ထုက မသေချာသောကြောင့် သာမည အရာ ဖြစ်၍ နပုလ္လိင်ဖြင့် **"ပရိဘုတ္တ"**ဟု ထားသည်၊) ဣတိ–ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ရပါလိမ့်မည်။)

တသာ မေ–၏၊ (ပိတိ၌ စပ်၊) ၀ါ–သည်၊ တံ–ထို အကြောင်းအရာကို၊ (တရားထူးရသော ပျံလွန်တော်မူသော ထို အရှင်သည် ၇၈၏ ဆွမ်းစသည်ကို စားဖူးပေမည်ဟူသော အကြောင်းအရာကို၊) အနုသရန္တိယာ–အဖန်ဖန် အမှတ်ရလတ်သော်၊ ပါမောဇ္ဇ–၀မ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ (တရုဏ၀ပိတိသည်၊) ဇာယိသတိ–ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ပမုဒိတာယ–၀မ်းမြောက်သော တပည့်တော်မ၏၊ ပိတိ–ဗလ၀ပိတိသည်၊ ပေ၊ ပိတိမနာယ–ပိတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော တပည့်တော်မ၏၊ ကာယော–နာမကာယ, ရူပကာယသည်၊ ပဿဒ္ဓိသတိ–ငြိမ်းအေးပါလိမ့်မည်၊ ပဿဒ္ဓကာယာ–ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ရှိသည်၊

ဂတိ အဘိသမ္ဘ၊ရာယော။ ။ ဂတိတိ ဉာဏဂတိ အမိဂမော၊ အဘိသမ္ဘ၊ရာယောတိ **"သကိသေ၀ ဣမံ လောကံ အာ၊ရန္နာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ"**တိ အာဒိနာ ဝုတ္တော ဉာဏအာဘိသမ္ဘ၊ရာယော၊ မဂ္ဂဉာဏယုတ္တေဟိ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ ဝိသေသောတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ။

(သမာနာ၊) သုခံ–ကို၊ ဝေဒယိသာမိ–ခံစားရပါလိမ့်မည်၊ သုခိနီယာ–ချမ်းသာခြင်းရှိသော တပည့်တော်မ၏၊ စိတ္တံ–စိတ်သည်၊ သမာဓိယိသတိ–သမာဓိဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ (သမာဓိရပါလိမ့်မည်၊) သာ–ထို သမာဓိသည်၊ (ဣန္ဒြိယဘာဝနာစသော နောက်ပုဒ်လိင်ကိုင့်၍ **"သာ"**ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိသည်၊) မေ–၏၊ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ–သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေငါးပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဗလဘာဝနာ–သဒ္ဓါစသော ဗိုလ်ငါးပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဗောဇ္ဈင်ဘာဝနာ–သတိစသော ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ–မည်၊ ပေ၊ ယာစာမိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယာ–အကြင် ဒါယိကာမသည်၊ ပမောဒိတာ–လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အန္ရပါနံ–စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို၊ ဒဒါတိ–ပေးလျှၙ်၏၊ (ဒဒါတိပဋမောဒိတာဟု ရှိသင့်လျက် ဆန်းဂိုဏ်းတည့်အောင် ဒါ–၌ ရသပြု၍ ဒဒတိပဋမောဒိတာဟု ရှိသည်၊) သီလူပဇန္ဓာ–သီလနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သုဂတသ–၏၊ သာဝိကာ–တပည့်မသည်၊ မဇ္ဈရံ–မဇ္ဈေရကို၊ အဘိဘုယျ–လွှမ်းမိုး၍၊ သောဝဂ္ဂိကံ–နတ်ပြည်ကိုထိုက်သော၊ (အဋ္ဌကထာအလို၊) **တစ်နည်း**–သောဝဂ္ဂိကံ–နတ်ပြည်အကျိုးဝှာ ဖြစ်သော၊ (ဋီကာအလို၊) သောဂနဒံ–သောဂကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော၊ သုခါဝဟံ–ချမ်းသာကိုဆောင်နိုင်သော၊ ဒါနံ–ကို၊ ဒဒါတိ။

(၂) သာ–ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်မသည်၊ ဒိဗ္ဗံ–နတ်ပြည်ဖြစ်သော၊ အာယုံ–အသက်ကို၊ လဘတေ–ရ၏၊ ပုညကာမာ–ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်မသည်၊ ဝဏ္ဏေ–ကိလေသာဟူ မြူမရှိသော၊ အနဂ်ဏေ–ကိလေသာအဂ်ဏာ မရှိသော၊ မဂ္ဂံ–မဂ်သို့၊ အာဂမ္မ–ရှေ့ရှုရောက်၍၊ သုခိနီ–ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ အနာမယာ–အနာရောဂါ မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဂ္ဂမှိ–နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော၊ ကာယမှိ–ကိုယ်၌၊ **တစ်နည်း**–သဂ္ဂမှိ ကာယမှိ–နတ်အပေါင်း၌၊ စိရံ–ကြာမြင့်စွာ၊ ပမောဒတိ–ဝမ်းမြောက်ရ၏။

(ပုဒ်စဉ် ၃၅၂–လွယ်ပြီ) ।ပေ।

ဝိသာခါဘာရဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၀–နိသီဒနာဒိအနုဇာနနာ

၃၅၃။ ။ ဘိက္ခူ။ ပေ၊ မုဌ္ဌသတိ–ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သည်၊ အသမ္ဘဇနာ–ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် မသိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) နိဒ္ဒံ သြဏ္ဍမန္တိ၊ တေသံ–တို့၏၊ (အသုစိ၌ စပ်၊) ဝါ–တို့သည်၊ မုဌ္ဌသတိနံ–ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသမ္ဘဇနာသနံ–ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိဒ္ဒံ၊ သြဏ္ဍမန္တာနံ–ကုန်လတ်သော်၊ သုပိနန္တေန–အိပ်မက်၌၊ အသုစိ–သုဂန်သည်၊ မုစ္စတိ–လွတ်၏၊ သေနာသနံ–ကို၊ အသုစိနာ–သည်၊ မဂ္ဂိယတိ–လိမ်းကျံအပ်၏၊ ပေ၊ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန–အရှင်အာနန္ဒာ ဟူသော၊ ပစ္ဆာသမဏေန–နောက်ပါရဟန်းနှင့် (အတူ၊) အာဟိဏ္ဍန္တေ၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ မဂ္ဂိတံ–လိမ်းကျံအပ်သော၊ (ညစ်ပေနေသော၊) ဧတံ သေနာသနံ–သည်၊ ကိं–နည်း?၊ ဣတိ–ဗြိ၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ ဧတံ–ဤစကားသည်၊ (ဧတရဟိ ဘဏ္ဍေ စသော စကားသည်၊) ဧဝံ ဤ သင်လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်၏၊ ပေ ယေ တေ ဘိက္ခူ။ ဥပဋ္ဌိတသတိ–အာရုံကောင်း၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိကုန်သည်၊ သမ္ဘဇနာ (ဟုတ္တာ) နိဒ္ဒံ သြဏ္ဍမန္တိ၊ ပေ၊ ယေပိ ဧတေ ပုထုဇ္ဇနာ–တို့သည်လည်း၊ ကာမေသု–တို့သည်၊ ဝိတရာဂါ–ကင်းသောရာဂ ရှိကုန်၏၊ ၊ပေ၊ ယံ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ–အကြင် အခွင့်အလမ်းကြောင့်၊ အရဟာတော–၏၊ အသုစိ မုစ္စေယ္ယ။ ဧတံ–ဤ အကြောင်းသည်၊ အဌာနံ–သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်၊ (ဧသော–ဤ အခွင့်အလမ်းသည်၊) အနဝ ကာသော–သင့်သောအခွင့်အလမ်း မဟုတ်၊ (ဖြစ်နိုင်သောအကြောင်း မရှိ၊ အခွင့်အလမ်း မရှိ ဟူလို။)

သတိသမ္ဗဇ္ဈင်မရှိဘဲ အိပ်သူ၏အပြစ်ငါးပါး

ဒုက္ခံ–ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊ သုပတိ–အိပ်ရ၏၊ ဒုက္ခံ၊ ပဋိဗုဇ္ဈတိ–နိုးရ၏၊ ပါပဟံ–မကောင်းသော၊ သုပိနံ–အိပ်မက်ကို၊ ပဿတိ–မြင်မက်ရ၏၊ ဒေဝတာ၊ နု ရက္ခန္တိ–မစောင့်ရှောက်ကုန်၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ၊) ၊ပေ၊ ကာယဂုတ္တိယာ–ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ စိတရဂုတ္တိယာ၊ ပေ၊ နိသီဒနံ–နိသီဒိုင်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ နု သံဂေါပေတိ–မလုံခြုံစေနိုင်၊ ယာဝ–လောက်၊ မဟန္တံ–ကြီးသော၊ ပစ္ဆတ္ထရဏံ–အပေါ်လွမ်းအခင်းကို၊ (ခုတင် စသည်တို့၏အပေါ်၌ ခင်းထိုက်သောအခင်းကို၊) (ကာတုံ) အာကခ်ိတိ၊ ပေ။

၃၇၄။ ။(ဤ) ဝတ္ထုသည် ဘေသဇ္ဇကွန္ဓက ၂၆၄–ဝတ္ထုနှင့် တူ၏။) ၊ပေ၊ ယသ ကဏ္ဍဝ ဝါ၊ ပေ၊ ထုလ္လကစ္ဆ–သော၊ အာဗာဓော ဝါ (အတ္ထိ၊ တသ–အား၊) ကဏ္ဍာ ပဋိစ္ဆာဒီ–အနာလွမ်းသက်နှိုးကို၊ (အနာကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်း သက်နှိုးကို၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၃၇၅။ ။မုခဝုဏ္ဏနစောဠ–မျက်နှာကို သုတ်ကြောင်း အဝတ်ကို၊ (မျက်နှာသုတ်ပဝါကို) ၊ပေ။

၃၇၆။ ။ခေါမပိလောတိကာ–ခေါမတိုင်းဖြစ် ဟောင်းနွမ်းသော အဝတ်သည်၊ အာယသ္မတော၊ အာနန္ဒသ–၏၊ ဟတ္ထေ–၌၊ နိက္ခိတ္တာ–ထား အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပဠူဟိ အင်္ဂေါ်ဟိ၊ သမန္နာဂတသ–ပြည့်စုံသူအား၊ (အနုဇာနာမိ၌ သမ္ဗန္ဓါနိ)၊ ဝါ–၏၊ (သန္ဓက–ကို၊) ဝိသဿသံ–အကျွမ်းဝင်သဖြင့်၊ ဂဟေတုံ–ယူခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သန္ဓိဿော စ–ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင့်အပ်ဖူးသော မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘတ္တော စ–အာမိသသမ္ဘောဂ၊ ဓမ္မသမ္ဘောဂတို့ဖြင့် အတူဆည်းကပ်ဖော်၊ ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေ သည်လည်းကောင်း၊ အာလပိတော စ–(အလိုရှိရာ ယူပါဟု) ပြောထားအပ် သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဇိဝတိ စ–အသက်ရှင်ဆဲလည်း ဟုတ်၏။ မေ–သည်၊ ဂဟိတော–ယူအပ်သော်၊ အတ္တမနော–မိမိစိတ် ရှိသည်၊ (ကျေနပ် သည်၊) ဘဝိသာတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–သို့၊ ဇာနာတိ စ–သိလည်း သိ၏။ ပေ၊ (အမိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၃၇၇။ ။ပရိက္ခာရစောဠဉ္စ–ဝရိဏ္ဍာရာအဝတ်ကို၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၁–ပဋ္ဌာန်မဟာပဋ္ဌာန်းပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒီပနီ

၃၇၈။ ။တိစီဝရန္တိ ဝါ–တိစီဝရိတ်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရ စောဠန္တိ ဝါ–မူလည်းဖြစ်သော၊ ယာနိ တာနိ–အကြင်၊ သက်နှိုးတို့ကို၊ ဘဂဝ တာ အနုညာတာနိ၊ တာနိ–တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ နု ခေါ–အဓိဋ္ဌာန်တင်ထိုက် ကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ (နု ခေါ)–ဝိကပ္ပနာ ပြုထိုက်ကုန်သလော၊

ဣတိ–ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ တိစီဝရံ–ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–သံဃာ၌ စသော နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေတုံ–သံဃာ၌ စသော နာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ နု (အနုဇာနာမိ)–မမူ၊ ဝေယိကသာ၌ကံ–ကို၊ ဝေယာနံ–မိုးလတို့၏၊ စာတုမာသံ–လေးလပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–ဝေယိက သာ၌ကာနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ တတောဘ–ထို မိုးလေးလမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ ဝိကပ္ပေတုံ–စီဝရ နာမည်သာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) နိသီဒနံ–ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–နိသီဒန နာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) ဝိကပ္ပေတုံ–နိသီဒန နာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုကြောင်းငှာ၊ နု (အနုဇာနာမိ၊) (ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ နု ဝိကပ္ပေတုံ၊ လွယ်ပြီ၊) ကဏ္ဍာပဋိစ္ဆာဒိ–ကို၊ ယာဝ အာဗာဓာ–အနာရှိရာ ကာလတိုင်အောင်၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–ကဏ္ဍာပဋိစ္ဆာဒိ ဟူသောနာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ တတောဘ–ထို အနာရှိရာ ကာလမှ၊ ပရံ–၌၊ (အနာပျောက်ရာ ကာလ၌၊) ဝိကပ္ပေတုံ–စီဝရ နာမည်သာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) ကြွင်း နှစ်ဝါကျ၌ နည်းမှီ ဆိုပါ၊ ဤ ပါဠိတောဏ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပထမကထိနသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာနှင့် တွဲစပ်ကြည့်ပါ၊) ၊ပေ။

ကိတ္တကံ–အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပစ္ဆိမံ–နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စီဝရံ–ကို၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ နု ခေါ–နည်း?၊ ပေ၊ အာယာမေန–အလျားအားဖြင့်၊ သုဂတဝိုလေန–ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်အားဖြင့်၊ အဋ္ဌင်္ဂုလံ–လက်ရှစ်သစ် ရှိသော၊ စတုရင်္ဂုလဝိတ္ထတံ–လက်လေးသစ် ပြန့်ကျယ်သော၊ (လက်လေးသစ် အနံ့ရှိသော၊) ပစ္ဆိမံ၊ ပေ။

၃၅၉။ ။ပံသုကူလကတောဘ–ပြုအပ်ပြီးသော ပံသုကူအဖြစ် ရှိသော အဝတ်သည်၊ (ပံသုကူအဖြစ်ကို ပြုပြီးသော အဝတ်သည်၊) ဂရုကောဘ–လေး သည်၊ ဟောတိ၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာ၌ကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ သုတ္တ လူခံ–ချည်ဖြင့် ခေါင်းပါးအောင်၊ ကာတုံ–(အဝတ်စသည်ဖြင့် မဖာဘဲ ချည်ဖြင့် ဖာခြင်းငှာ ဟူလို) ၊ပေ၊ ဝိကဏ္ဏောဘ–မညီမညွတ်သော အထောင့်ရှိသည်၊ (ရှည်သော အထောင့်ရှိသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝိကဏ္ဏကံ၊ ဥဒ္ဒရိတုံ–ထုတ်ပစ် ခြင်းငှာ၊ (ဖြတ်ပစ်ခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ သုတ္တာ–တို့သည်၊ သြကိရိယန္တိ–ပြန့်ကျဲ ကုန်၏။၊ (လျှောကျကုန်၏။) ၊ပေ၊ အနုဝါတံ–အလျား အနားပတ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ပရိဘဏ္ဍံ–အနံ့ အနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာရောပေတုံ၊ ပေ၊ သံဃာဋ္ဌိယာ–၏၊ ပတ္တာ–အနားတို့သည်၊ လုဇ္ဇန္တိ–ပျက်စီးကုန်၏၊ ပေ၊ အဋ္ဌ

ပဒက-ရှစ်ကွက်ကျား သဏ္ဌာန်ရှိအောင် ချုပ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ (ဤ သိက္ခာ ပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၆ဝ။ ။ တိစီဝရေ-ကို၊ ကရိယမာနေ-သော်၊ (ချုပ်ဖို့ရန် စီစဉ်အပ်သော်၊) သဗ္ဗံ-အလုံးစုံသည်၊ (သုံးထည်လုံးသည်၊) ဝါ-ကို၊ ဆိန္နံ-ဖြတ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နုပ္ပဟောတိ-မလောက်၊ (ဆိန္နမေဝ-ဆိန္နံ-) ၊ပေ၊ ဒွေ-နှစ်ထည်ထိုကို၊ ဆိန္နကာနိ-ဖြတ်အပ်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကံ-ကို၊ အဆိန္နံ-မဖြတ်အပ်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဒွေ ဆိန္နကာနိ (သမာနာနိ) ၊ပေ၊ နုပ္ပဟောတိ၊ ဖေ၊ အနွာဓိကမ္မိ-နောက်ထပ်တင်အပ်သော အာဂန္တုကအလွှာကိုလည်း၊ အာရောပေတုံ၊ (အနွာဓိက တင်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၆၁။ ။ သဒ္ဓါဒေယျံ-သဒ္ဓါဖြင့်လျှောက်အပ်သော ပစ္စည်းကို၊ နဝိနိုပါတေတဗ္ဗံ-ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မကျစေထိုက်၏ (မတော်မလျော် မသုံးစွဲထိုက်၏) ၊ပေ။

၃၆၂ ။ ။ အနွဝဝနေ-သူကန်းတောင်၌၊ စီဝရံ-သ္ပက်နံ:ကြီးကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ-ထားခဲ့၍၊ သန္တရုတ္တရေန-သင်းပိုင်နှင့်တကွဖြစ်သော ဧကသီဖြင့်၊ ဂါမံ ပါဝိသိ၊ (သန္တရုတ္တရေနသည် ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာ) ၊ပေ၊ အဝဟရိသု-ခိုးဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုစ္စောဠော-ဖောက်ပြန်သော သက်နံ:ရှိသည်၊ (ဟောင်းနွမ်းသော သက်နံ:ရှိသည်၊) လူခစီဝရော-ခေါင်းပါးသော သက်နံ:ရှိသည်၊ (ရှားပါးသော သက်နံ:ရှိသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အသတိယာ-သတိကင်းသဖြင့်၊ ပဝိဋ္ဌော၊ ပေ။

သံဃာဋိယာ-ကို၊ နိက္ခေပါယ-ချထားခြင်းငှာ၊ ပစ္စယာ-အကြောင်းတို့သည်၊ ဣမေ ပဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ဂိလာနော ဝါ ဟောတိ၊ ဝသိကသကေ်တံ ဝါ-မိုးဥတုခွဲဖြစ်သော လတို့ဟူ၍ အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ နဒီပါရံ-မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တုံ ဝါ-သွားခြင်း ဟာ့ဘာမူလည်း၊ ဟောတိ၊ (ဝိမတိ ကြည့်ပါ၊) အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရော ဝါ-တံခါ ရှက်ဖြင့် လုံခြုံစေအပ်သော ကျောင်းသည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ အတ္ထတကဌ ဝါ-ကထိန်ခင်းအပ်ပြီးသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ (ဝသိကသာ ဝ အတွက်၊) ဝသိကသာမ္ဗိကာ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ အကတာ ဝါ-မပြုအ ည်သော်လည်းကောင်း ဟောတိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪

၂၂၃–သံဃိကစီဝရပွါဒကထာ

၃၆၃။ ။ အညတရော ဘိက္ခု ဇကော (ဟုတ္တာ၊) ဝဿံ–ဓိုးလတ်လုံး၊ ဝသိ–နေပြီ၊ တတ္ထ–ထိုသို့ နေရာ၌၊ ပေ၊ စတုဝဂ္ဂေါ–လေးပါးအစုရှိသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ပစ္ဆိမော–နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ သံဃော–တည်း၊ ၊ပေ၊ သံဃိကာနိ–သံဃာ့ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ သာဝတ္ထိ–သို့၊ ယန္တုုန ဟရေယျ–အကယ်၍ ယူဆောင်ရပါမူကား၊ ကောင်းလေစွ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–ဘိက္ခု၊ တာနိ စီဝရာနိ–တို့သည်၊ ကထိနသေ–ကို၊ ယာဝ ဥဒ္ဓာ ရာယ–နုတ်ရာ ကာလတိုင်အောင်၊ တုယော–သင်၏ (ဥစ္စာ)သာတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ဤ) သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေစသော စကားတော်ကို နောင်အခါ၀ယ် ကုဋ္ဌာ၊စ္ဆ မရှိဘဲ သင်္ကန်းကို ခံယူနိုင်ဖို့ရာ မိန့်တော်မူသည်) ၊ပေ။

ဥတုကာလံ–ဆောင်း၊ ဣဒေ ဥတုဟူသော ကာလ၀ပတ်လုံး၊ ပေ၊ သမ္ဘုခီ ဘူတေန–ဓျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ သံဃေန–သည်၊ (ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်း၌ရှိသော သံဃာသည်၊) ဘာဇေတုံ–ဝေမန်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တေန ဘိက္ခုနာ–သည်၊ တာနိ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ ဣမာနိ စီဝရာနိ–တို့သည်၊ မယှံ–၏(သင်္ကန်း)တို့တည်း၊) ဣတိ–သို့၊ အမိဋ္ဌာတုံ–မိမိဥစ္စာဟု ဆောက်တည်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ (ဤ) သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

တံ စီဝရံ–ကို၊ အနမိဋ္ဌိတော–မိမိဥစ္စာဟု မဆောက်တည်အပ်သေးမီ၊ ၊ပေ၊ (တသ္မိံ စီဝရေဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ သို့မဟုတ် တံ စီဝရံ၌ ပထမာ ဝိဘတ်ကို သတ္တမီဝိဘတ်၏ လက္ခဏအနက်၌ သက်ပါ၊ ဘိက္ခုသ္မေ သေဝန စိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတောဟူသော ပထမပါရာဇိက ပဒဘာဇနီယ၌ ကဲ့သို့တည်း၊) သမကော–အညီအမျှဖြစ်သော၊ ဘာဂေါ–ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေ၊ တံ စီဝရံ–ကို၊ ဘာဇိယမာနေန–ဝေမန်အပ်သော်၊ ကုသေ–မဲကို၊ အပါတိတေ–မကျစေအပ်သေးမီ၊ (မဲ မချရသေးမီ) ၊ပေ၊ ကုသေ–ကို၊ ပါတိတေ–ကျစေပြီးသော်၊ (ချအပ်ပြီးသော်) ၊ပေ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဒွေဘာတိက ဝတ္ထု၊ တယောဇနဝတ္ထုတို့ လွယ်ပြီ၊ ဂါမကာဝါသံ–ရွာငယ်ကျောင်းသို့ဟု ဆိုပါ၊ ဤ နှစ်ဝတ္ထုကား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးမှ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၃–ဥပနန္ဒသက္ယပုတ္တဝတ္ထု

၃၆၄။ ။ ကျေးမာနိ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ ဘာဇီယိသဿန္တိ–ဝေဖန်အပ်ပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဘာဂဲ–ကို၊ သာဒီယိသသိ–သာယာမည်လော၊ ပေ၊ တတော–ထိုရွာငယ်ကျောင်းမှ၊ ပေ၊ စီဝရဘဏ္ဍိကံ–သင်္ကန်းဘဏ္ဍာရှိသော အထုပ်ကို၊ (သင်္ကန်းထုပ်ကို) ၊ပေ၊ အညတြ–တစ်ပါးသော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌော၊ (သမာနော–လျက်၊) အညတြ–၌၊ (ကျောင်းတိုက်က၊) စီဝရဘာဂဲ၊ သာဒီယိသာမိ နာမ–သာယာရသနည်း?၊ (ခံယူရသနည်း?) ၊ပေ၊ အညတြ–၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌေန–နေပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ပေ။

ဧကာဓိပ္ပာယံ–အလိုရှိအင်္ဂာ တစ်ခုသောအဖို့ကို၊ ဒေထ၊ (ဧကာဓိပ္ပာယံ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အမုတြ–ထို မည်သောကျောင်းတိုက်၌၊ ဥပနဲ–ထက်ဝက်၊ အမုတြ၊ ဥပနဲ–ဝက်၊ သစေ ဝသတိ (ဧဝံ သတိ၊) အမုတြ–၌၊ ဥပဓော–ထက်ဝက်ဖြစ်သော၊ ပေ၊ စီဝရပဋိဓီသော ဒါတဗ္ဗော၊ ဝါ ပန–သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထ–အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟုတရံ ဝသတိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၄–ဂိလာနဝတ္ထုကထာ

၃၆၅။ ။ ကုဋ္ဌိဝိကာရာဗာဓော–ဝမ်းခ်ဖောက်ပြန်သော အနာသည်၊ (ဝမ်းပျက်ရောဂါသည်၊) ဟောတိ၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ သကေ–မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ မုတ္တကရိသေ–ကျင်ငယ်, ကျင်ကြီး၌၊ ပလိပဒေ္ဓော–နစ်မြုပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သေတိ–အိပ်နေရ၏၊ (နစ်မြုပ်ဟူရာ၌ တကယ်နစ်မြုပ်သည် မဟုတ်၊ ကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်များ ပေနေသည်ကိုပင် သုံးစွဲရိုးစကားဖြင့် ပလိပဒေ္ဓောဟု ဆိုသည်) ၊ပေ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ တံ–သင့်ကို၊ ဘိက္ခူ။ နု ဥပဒ္ဒေန္တိ–မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ အဟံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏(ဝေယျာဝစ္စ.ကို၊) အကာရကော–မပြုတတ်ပါ၊ ပေ၊ နှဟာပေသာမ–ရေချိုးစေကြကုန်စို့၊ (ရေချိုး

ပေးကြကုန်စို့) ၊ပေ၊ ဘဂဝါ ဥဒကံ၊ အာသိဠ္ဆိ–လောင်းတော်မူပြီ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပရိဓေဝိ–ဆေးပြီ၊ ဘဂဝါ၊ သိသတောမှ၊ (ဦးခေါင်းဘက်မှ၊) အဂ္ဂေဟေသိ–ကိုင်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥစ္စာရေတ္ဝာ–မြှောက်၍၊ မဠ္ဆကေ၊ နိပါတေသုံ–လဲကျစေကြကုန်ပြီ၊ (အိပ်စေကြကုန်ပြီ) ၊ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယေ–အကြင် မိဘတို့သည်၊ ဝေါ–တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌေဟယျုံ–ပြုစု လုပ်ကျွေးကုန်ရာ၏၊ ဝေါ–တို့၏၊ (တို့မှာ၊) (သာ) မာတာ နတ္ထိ၊ (သော) ပိတာ နတ္ထိ၊ ပေ့ အညမညံ၊ စေ နံ ဥပဋ္ဌဟိသယထ–အကယ်၍ မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်အံ့၊ အထ–ထိုသို့ မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်လတ်သော်၊ ကေ–သည်၊ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ–နုသည်?၊ ပေ၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ မံ–ငါဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ–ရာ၏၊ **"သော ဂိလာနံ၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ–ရာ၏၊ ဝါ–ပြုစု လုပ်ကျွေးရာပြီ"** (ဤ ဝါကျ၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ သစေ ဥပဇ္ဈာယော စသောဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓက, ဝတ္ထုကထာကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

၃၆၆။ ။ ဒုပဋ္ဌော (ဒု+ဥပဋ္ဌော)–ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်သည်၊ (ပြုစု လုပ်ကျွေးရခက်သည်၊) ဟောတိ၊ အသပ္ပာယကာရိ–မလျောက်ပတ်သောအမှုကို ပြုသည်၊ ဟောတိ၊ သပ္ပာယေ–လျောက်ပတ်သော အရာ၌၊ မတ္တံ–အတိုင်းအရှည်ကို၊ နဇာနာတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ၊ ပဋိသေဝိတာ–မီဝဲသုံးဆောင်တတ်သည်၊ နဟောတိ၊ အတ္ထကာမသ–စီးပွားကိုလိုလားသော၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကသ–အား၊ (အာဝိကတ္တာ၌ စပ်၊) အဘိက္ကန္တမန္တံ–ရှေ့ရှုတိုးတက်လာသော ရောဂါကို၊ (တိုးပွားလာသော ရောဂါကို၊) အဘိက္ကမတိ–၏၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကမန္တံ–နောက်ဆုတ်လာနေသော ရောဂါကို၊ (သက်သာလာသော ရောဂါကို၊) ပဋိက္ကမတိ၊ ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဌိတံ–မတိုးမဆုတ် ရပ်တန့်နေသော ရောဂါကို၊ ဌိတောဝ–၏၊ ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ အာဗာဓံ၊ အာဝိကတ္တာ–ထင်စွာပြုတတ်သည်၊ (ပြောပြတတ်သည်၊) နဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ပေ၊ အနဓိဝါသကဗာဓိကောဟောတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၉၉**–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ၌၊) သုပဋ္ဌော–လွယ်ကူစွာ ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်သည်ဟု ဆိုပါ။

ပဠုတိ၊ ပေ၊ နာလ-မလိုက်၊ ဘေသန္ဓ၊ သံဝိဓာတုံ-စီမံခြင်းငှာ၊ ပဋ္ဌိ ဗလော-စွမ်းနိုင်သည်၊ နု ဟောတိ၊ သဗ္ဗာယာသဗ္ဗာယံ-လျောက်ပတ်သော ဆေး, မလျောက်ပတ်သော ဓေး စသည်ကို၊ နု ဓာနာတိ၊ ပေ၊ ဥပနာမေတိ-ကပ်၏၊ (ကျွေး၏) ၊ပေ၊ အပနာမေတိ-ဖယ်ရှားး၏၊ အာမိသန္တရော-အာမိသ ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပဌာတိ၊ မေတ္တာစိတ္တော-မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နော (ဥပဌာတိ)-ပြုစု လုပ်ကျွေးသည် မဟုတ်၊ ဥစ္စာရံ ဝါ၊ ပေ၊ ခေဠံ ဝါ-တံထွေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝန္တံ ဝါ-ထွေးအန်ဖတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိဟာတုံ-ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ (စွန့်ပစ်ခြင်းငှာ) ဇေဂုစ္ဆိ-စက်ဆုတ်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ၊) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၅-မတသန္တကကထာ

၃၆၇။ ။(ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်၊) ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ-ဂိလာနကို ပြုစုခြင်းကို၊ ဝဏ္ဏိတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပဋ္ဌိယမာနော-ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်စဉ်၊ ကာလမကာသိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုသေ-၏၊ ကာလကံတော-သေခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ (ကာလကံတောတိ ကာလကိရိယာယ၊ အဋ္ဌကထာ၊) ပတ္တစီဝရေ-၌၊ သံယော၊ သာမိ-ဥစ္စာရှင်တည်း၊ (ပိုင်ဆိုင်၏) ၊ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ၌) ဘိက္ခု၊ ကာလကံတော-ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိပါပြီ၊ (ကွယ်လွန်ပါပြီ၊) ဣဒံ-ဤသည်ကား၊ တသ-၏၊ စီဝရဿ-သင်္ကန်းပါတည်း၊ ပတ္တော စ-ပါတည်း၊ ပေ။

၃၆၈။ ။ဝတ္ထု လွယ်ပြီ။

၃၆၉။ ။(ဘိက္ခုသာမဏေရဝတ္ထု လွယ်ပြီ၊) ဗဟုဘဏ္ဍာ-များသော ဘဏ္ဍာရှိသည်၊ ဗဟုပရိက္ခာရော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) ကာလကံတော ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ တတ္ထ-ထို ဘဏ္ဍာ, ပရိက္ခရာတို့တွင်၊ ယံ လဟုဘဏ္ဍံ-အကြင် ပေါ့သော ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ (ယံ) လဟုပရိက္ခာရံ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) တံ-ထို လဟုဘဏ္ဍာ, လဟုပရိက္ခရာတို့၊ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန

ဘာဇေတုံ (အနုဇာနာမိ၊) တတ္ထ–တိုတ္ထင်၊ ယံ ဂရုဘဏ္ဍံ–အကြင် အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ (ယံ) ဂရုပရိက္ခာရံ (အတ္ထိ၊) တံ–ကို၊ အာဂတာနာဂတသ–ရောက်လာပြီး, မရောက်လာသေးသော၊ စာတုဒ္ဒိ သသ–မေတ္တာဘာ၀နာဖြင့် လှည့်လည်အပ်ရာ အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော၊ ၀ါ–အရပ်လေးမျက်နှာ၌နေသော၊ သံ၀ဿသ–၏(အတွက်၊) အ၀သဒ္ဓိကံ–မစွန့်အပ်, မစွန့်ထိုက်၊ အ၀ေဘိဂိုကံ–မ၀ေဖန်အပ်, မ၀ေဖန်ထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (စူဠ၀ဂ္ဂ, သေနာသနက္ခန္ဓကဋ္ဌ အ၀သဒ္ဓိယ, အ၀ေဘိဂိုယ ဟု ရှိ၏။ ဤ၌ ယ–ကို က–ပြုဟု ကြံပါ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၆–နဂ္ဂိယပဒ္ဓိကွေ့ပကထ

၃၇၀။ ။အနေကပရိယာယေန၊ ပေ၊ ဝိရိယာရမ္ဘဿ၊ ဝဏ္ဏ၀ါဒီ–ဂုဏ်ကို ပြောလေ့ရှိပါ၏။ ဘန္တေ၊ ဣဒံ နဂ္ဂိယ–ဤ အတ်မဆည်း အချည်းနှီးသူ၏ အဖြစ်သည် ।ပေ၊ ဝိရိယာရမ္ဘာယ–ငှာ၊ သံ၀တ္တတိ၊ (အပ္ပိစ္ဆသ စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၄–၌ ရေးခဲ့ပြီ) ।ပေ၊ တိတ္ထိယ သမာဒါန်–တိတ္ထိတို့သည် ဆောက်တည်အပ်သော၊ နဂ္ဂိယ်–နဂ္ဂိယကျင့်ကို၊ သမာဒိယိဿသိ နာမ–ဆောက်တည်ရဘိသနည်း?၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၇–ကုသစီရာဒိပဒ္ဓိကွေ့ပကထာ

၃၇၁။ ။ကုသစီရံ–သမန်းမျက်ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ နိ၀ါသေတွာ–၀တ်၍၊ ပေ၊ ၀ါကစီရံ–လျော်တေအ၀တ်ကို၊ ပေ၊ ဖလကစီရံ–ပျဉ်ချပ်ငယ် (အပြားငယ်)တို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ ပေ၊ ကေသကမ္ဗလံ–လူ,ဆံပင်ဖြင့် ပြုအပ်သောကမ္ဗလာကို၊ ပေ၊ ၀ါဠကမ္ဗလံ–(စရမ) စာမရီ သားကောင်၏ အမြီးဆံတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ ပေ၊ ဥလူကပက္ခံ–ခင်ပုတ်ငှက်၏အတောင်ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ အဇိနက္ခိုပံ–သမင်ရေဖြင့်

ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ (သစ်နက်ရေဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ဟု ရှေးကပေးကြ၏။ ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဒိကဏ္ဍဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, စာမျက်နှာ ၄၅၂-၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ တိတ္ထိယဓေ-တိတ္ထိတို့၏တံခွန်ဖြစ်သော၊ အဓိနက္ခိပ်-ကို၊ ဓာရေသသိ နာမ၊ ပေ၊ အက္ကနာဥ-မုရိုးပင်၏အတံဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ပေါတ္ထက်-သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ (အက္ကနာဥ, ပေါတ္ထကတို့အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၈-သဗ္ဗနီလကာဒိပဋိကွေ့ပကထာ

၃၇၂။ ။သဗ္ဗနီလကာနိ-အလုံးစုံညီသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ (ဤသို့စသည်ဖြင့် စမ္ဘဏ္ဍနကပုဒ်စဉ် ၂၄၆-ဝတ္ထုကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ၊ ထိုနည်း **"ဖိနပ်"** ဖြစ်၍ ဤ၌ သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်းသာ ထူး၏။) အစ္ဆိန္နဒသာနိ-မဖြတ်အပ်သော အမြီတ်အဆာရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဖဏဒသာနိ (ဖလဒသာနိ)-အသီး အမြီတ်အဆာ ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ (ဖဏဒသာနိဟု ပါဠိရှိ၏။ ဤ ပါဠိတော်ကို မှီးထားသော ခုဒ္ဒသိက္ခာဂါထာ ၅၇-ခ်ိုကား **"အစ္ဆိန္နဒီဃဒသကေ, ဖလပုဗ္ဗဒသေ တထာ"**ဟု ရှိ၏။) ကဠုကဲ-သင်တိုင်း (အကျီ)ကို၊ တိရီဋကဲ-သစ်ခွဲဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ဝေဌန်-ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ ပေ၊ (တိရီဋကဏ်အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၉-ဝဿ ဝုဏ္ဏာန် အနုပွန္နစီဝရကထာ

၃၇၃။ ။စီဝရေ အနုပွန္နေ-မဖြစ်သေးမီ၊ (သဲယာအား မရသေးမီ၊) ပက္ကမန္တိပိ-အချို့လည်း အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်၏၊ ဝိဿမန္တိပိ-အချို့လည်း လူထွက်ကြကုန်၏၊ ကာလံပိ-သေခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တိ-အချို့ ပြုကြကုန်၏၊ သာမရာပိ-သာမဏေတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိစာနန္တိ-ဝန်ခံကြကုန်၏၊ သာမဏေရာပိ-သာမဏေတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိစာနန္တိ-ဝန်ခံကြကုန်၏။ (သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတကာပိ

စသည်တို့၏အနက်ကို ဥပေါသထကွန္ဒကပုဒ်စဉ် ၁၆၄-၌ လည်းကောင်း, အာပတ္တိယာ အဒဿနေ စသည်တို့အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ် ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

၃၇၄။ ။ပဋိရူပေ-လျောက်ပတ်သော၊ ဂါဟကေ-အစားယူမည့် သူသည်၊ သန္တေ-ရှိလတ်သော်၊ ပေ။

၃၇၅။ ။စီဝရေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ (သံဃာအား ရပြီးလတ်သော်၊) အဘာဗိတေ-မဝေဖန်အပ်သေးမီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၀-သံဃေဘိန္နေစီဝရုပ္ပါဒကထာ

၃၇၆။ ။စီဝရေ အနုပ္ပန္နေ သံဃော၊ ဘိန္နတိ-ကွဲ၏၊ ဥတ္တ-ထိုသို့ ကွဲရာ၌၊ မနုဿာ၊ ကေသို့ ပကွေ-တစ်ခုသော အသင်းအပင်း၌၊ (တုစ်ဖက်၌၊) ဥဒက-အလျှူရေကို၊ ဒေန္တိ၊ ကေသို့ ပကွေ စီဝရံ ဒေန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ လျှူကုန်သနည်း?၊) သံဃသ ဒေမ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ လျှူကုန်ခဲ့၊ ဧတံ-ဤ သင်္ကန်းသည်၊ သံဃသေဝ-သံဃာ၏ဥစ္စာသာ တည်း၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၁-ဒုဂ္ဂဟိတသုဂ္ဂဟိတာဒိကထာ

၃၇၇။ ။အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ-၏(အထံသို့၊) ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း?၊) ဣမံ၊ ပေ၊ ဒေဟိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မတော ရေဝတသ-၏၊ (တံ စီဝရံ၌ စပ်၊) ဝါ-နှင့်၊ ဝိသာ သာ-အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့်၊ တံ စီဝရံ၊ အဂ္ဂဟေသိ-ယူထားပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန-နှင့်၊ သမာဂန္တွာ-ပေါင်းဆုံ၍၊ (ဆုံမိ၍) ၊ပေ၊ တံ စီဝရံ-သည်၊ သမ္မတ္တံ-ရောက်ပါ၏လော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ) ၊ပေ။

၃၇၈။ ။ဣမေ၊ ပေ၊ ပဟိဏာတိ–ပို့လိုက်၏။ ပေ၊ ယော ပဟိဏာတိ၊ တသ–ထို ပေးပို့သောရဟန်း၏၊ ဝါ–နှင့်၊ ဝိသာသာ–ကြောင့်၊ ဂဏှာတိ–အံ့၊ သုဂ္ဂဟိတံ–ကောင်းစွာယူအပ်ပြီ၊ (အယူမြောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ ဟူလို့၊) ယသ–အကြင် ရဟန်း၏(အတွက်၊) ပဟိယျတိ–ပို့အပ်၏၊ တသ–ထို ပို့အပ်ရာ ရဟန်း၏၊ ဝါ–နှင့်၊ ဝိသာသာ ဂဏှာတိ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ–မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ပြီ၊ (အယူမမြောက် ဟူလို့) ।ပေ၊ တသ–ထို ပို့လိုက်သော ရဟန်း၏၊ မတကစိဝရံ–မတကသက်နှင်းဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတိ–၏၊ သွာ ဓိဋ္ဌိတံ–ကောင်းစွာ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီ၊ (သေပြီးသူ၏ သက်နှင်းဟူ၍၊) (အဓိဋ္ဌာန်မြောက်၏ ဟူလို့၊) (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၂–အဋ္ဌစိဝရမာတိကာ

၃၇၉။ ။ဘိက္ခဝေ၊ စိဝရသ–၏၊ ဥပ္ပါဒါယ–ဖြစ်ခြင်း၏၊ (ရခြင်း၏၊) မာတိကာ–မာတိကာတို့သည်၊ ဣမာ အဋ္ဌ–တို့တည်း၊ သိမာယ–သိမ်အား၊ ဒေတိ၊ ကတိကာယ–(တူသောလာဘ်ရှိအောင် ပြုအပ်သော) ကတိကဝတ်အား၊ ပေ၊ ဘိက္ခာပညတ္တိယာ–ဆွမ်းဝတ် တည်ထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊ ।ပေ၊ (ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) သံဃသ–အား၊ (ဤ၌ ဘိက္ခုနီသံဃာ မပါ) ।ပေ၊ ဥဘတောသံဃသ–ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအား ဖြင့် နှစ်ဖက်သော သံဃာအား၊ ပေ၊ အာဒိသ–ရည်ရွယ်၍၊ ပေ၊

(ထို မာတိကာရှစ်ပါးကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြတော်မူလိုသောကြောင့် သိမာယ ဒေတိ စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊) သိမာယ၊ ဒေတိ–အံ့၊ ယာဝ တိကာ ဘိက္ခု။ အန္တောသိမာဂတာ–သိမ်၏အတွင်း၌ ရောက်နေကုန်၏၊ တေဟိ–

အန္တောသိမာဂတာ။ ။သိမာယ ဒေတိ၌ သိမ်အမျိုးမျိုး ရှိပုံ၊ ထို သိမ်တို့၌ လျှုပ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ထိုတွင် ခဏ္ဍာသိမ် စသောသိမ်ကို ရည်ရွယ်၍ **"အန္တော သိမာဂတာ–သိမ်၏အတွင်း၌ ရောက်နေကုန်"**ဟု ပေးပါသည်၊ (ဧဝမေတာသု သိမာသု၊ ပေ၊ အန္တော ခဏ္ဍာသိမာဂတာ စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်၊) **တစ်နည်း–**

ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဇေတမ္ဘ–ဝေဖန်ရာ၏၊ ကတိကာယ၊ ဒေတိ–အုံ့၊ သမ္ဘဟုလာ၊ အာဝါသာ–ကျောင်းတိုက်တို့သည်၊ သမာနလာဘာ–တူသောလာဘ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (တေသု–ထို ကျောင်းတိုက်တို့တွင်၊) ဧကသ္မိံ အာဝါသေ–၌၊ ဒိန္နေ–အပ်သော်၊ သမ္ဘတ္တ–အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ဒိန္နံ–လျှူ အပ်သည်၊ (လျှူအပ်ရာ ရောက်သည်၊) ဟောတိ။

ဘိက္ခာပညတ္တိယာ၊ ဒေတိ–အုံ့၊ ယတ္တ–အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃ သ–၏(အတွက်၊) ခုဝကာရာ–အမြဲပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကိရိယန္တိ – ပြုအပ်ကုန်၏၊ တတ္တ–၌၊ ဒေတိ–၏၊ (လျှူသည်မည်၏၊) သံဃသ၊ ဒေတိ– အုံ့၊ သမ္ဘခီဘူတေန သံဃေန–(ဥပစာသိမ်၌ တည်သော) သံဃာသည်၊ ဘာဇေတမ္ဘ၊ (ဥဘတော သံဃသ ဒေတိ စသည်တို့၏အကျယ်၌ အနက် လွယ်ပြီ၊) အာဒီသ ဒေတိ–အုံ့၊ ယာဂုယာ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သေနာသနေ ဝါ–ကျောင်းပရိဝုဏ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ကျောင်းပေါင်း များစွာရှိသော ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် ပရိဝုဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်း တစ်ကျောင်း၌ ဟူလို၊) ဘောဇ္ဇေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ (အာဒီသတိ ဒေတိ၊) (ပုဂ္ဂလသ ဒေတိ၏ အကျယ် လွယ်ပြီ၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ။

အဌမော–ရှစ်ခုမြောက်သော၊ စီဝရက္ခန္ဓကော–တည်း။

သိမ်အကြောင်းကို နားမလည်သော အလျှုရင် ဖြစ်၍ သိမာယ ဒမ္မိဟု သာမည လျှောက်လျှင်သော်လည်းကောင်း, သိမဋ္ဌကသံဃသ ဒမ္မိဟု လျှောက်လျှင်သော် လည်းကောင်း ဥပစာသိမ်ဟု ဆိုဝပ်သော ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ရဟန်းအားလုံး ဝေဖန်၍ ယူနိုင်သောကြောင့် **"အန္တော သိမာဂတာ–ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်းသို့ ရောက်နေကုန်၏"**ဟု ပေးပါ၊ (ယော ပန အသုကသိမာယာတိ ဝတ္တုံ နာ ဇာနာတိ စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၃–တသုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊) (၂၂–ဂါထာ ရှိသည်။)

တသ–ထို စီဝရကွန္ဒကဏ်၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား–

ရာဇဂဟကော–သော၊ နေဂမော–သည်၊ ဝေသာလိယ–၌၊ ဂဏိ–ပြည့်တန်ဆာမကို၊ ဒီဃော ပုန ရာဇဂဟ ဂန္တွာ၊ ရညော–ဗိမ္ဗိသာရ မင်းအား၊ တံ–ထို အကြောင်းကို၊ ပဋိဝေဒယိ–သိစေပြီ၊ (သံတော်ဦး တင်ပြီ။)

သာလာဝတိကာယ–၌၊ အဘယသ–၏၊ အတြဒေ–ကိုယ်မှ ဖြစ်သော၊ ပုတ္တော–သည်၊ ဒီဝတိတိ–အသက်ရှင်သေး၏ လောဟု၊ ကုမာရေန–သည်၊ သဒ်ါတော–ပြောဆိုအပ်သ၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဒီဃောဂ္ဂတိ–ဒီဝကမည်၏၊ (ဂ္ဂတိသဒ္ဒါ နာမဝါစက။)

သော–ထို ဒီဝကသည်၊ ဘဂ္ဂသီလံ ဂန္တွာ၊ ဥဂ္ဂဟောတ္တာ–ဆေးပညာကို သင်ယူ၍၊ မဟာဘိသော–သမားတော်ကြီးသည်၊ (သမာနော)၊ သတ္တဝယသိကာဗာဓ–(သာကေတသူဌေးကတော်၏) ခုနစ်နှစ်ရှိသော ဦးခေါင်းနာကို၊ နုတ္ထုကမ္မေန–နှာနှတ်မှုဖြင့်၊ နာသယိ–ပျောက်စေပြီ။

ရညော–ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏၊ ဘဂန္ဒလာဗာဓ–ကို၊ အာလေပေန–ဆေးလိမ်းသဖြင့်၊ အပါကနိ(အပ+အာကနိ)–ပယ်ရှားပြီ၊ မမ္ဗ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထာလက်ဘရ္ဗ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဇဟိ–ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ (ဥပဇ္ဇဟဟု ဆိုလိုလျက် အပါကနိနှင့် လိုက်လျောအောင် ဥပဇ္ဇဟိဟု ဆိုထားသည်။)

ရာဇဂဟကော–သော၊ သေဋ္ဌိ စ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ပုဒ်စဉ် **၃၃၂**–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) အန္ဓဂဏ္ဍိ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ပုဒ်စဉ် **၃၃၃**–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။) တိကိစ္ဆိတံ–ဆေးကုအပ်ပြီ၊ (ရှေးနိဿယ ၌ တိကိစ္ဆတိဟု ပါ၌ရှိသောကြောင့် အနက်တစ်မျိုး ပေးထား၏။) ပဒ္ဒောတသ–၏၊ မဟာရောဂ–ကို၊ ဃတပါနေန–ထောပတ်တိုက် သဖြင့်၊ နာသယိ–ပြီ။

အဓိကာရ၌–ကိုလည်း၊ (သရိတ္တာ၊) သိဝေယျ–ကို၊ (ပါဟေသိ) အဘိသန္ဓံ–သလိပ်, သည်းခြေစသော များသောအပြစ်ရှိသော ဘုရား-ရှင်၏ ကိုယ်တောက်၊ သိနေဟတိ–စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ (သိနေဟေတိဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ သိနေဟတိဟု ဆိုထားသည်၊) တိဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထေဟိ–တို့ဖြင့်၊ သမတ္တိ'သဝိရေစန်–အတိအကျ အကြွေမ်သုံးဆယ် ဝမ်းလျှောကြောင်းဆေး (ကပ်ခြင်း၊) (ရေးနိဿယ၌ တိဏိ ဥပ္ပလဟတ္ထေနမ္ပိ ရှိသောပါဠိကို တွေ့.၍ ဤ၌ ဝုစ်, ဝိဘတ် နှစ်ပါးစုံ ပြန်၏ဟု မှာထား၏။)

ပကတတ္တံ–ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝရံ ယာစိ၊ (တထာဂတော) သိဝေယျဠူ၊ ပဠိဂ္ဂဟိ–ခံယူတော်မူပြီ၊ ဂိဟိ ဒါနံ–လူဂဟပတိတို့၏ ဒါနဖြစ်သော၊ စီဝရ၌ အနုညာသိ။

ရာဇဂဟေ–ဌိတလည်းကောင်း၊ ဇနပဒေ–ဌိတလည်းကောင်း၊ ဗဟုံ စီဝရံ ဥပ္ပဒ္ဓိ၊ ပါဝါရော–ခြုံသည်၊ ကောသိယဠွေဝ–ကောသိယ ပါဝါရ၊ ကွာဝေါ–ကော်ဇော၊ အမုကာသိကံ–အမုကာသိက ကမ္ဗလာ။

ဥစ္စာဝစာ စ–အကောင်းအည့ဖြစ်သော သင်္ကန်းတို့၊ သန္ဓဿ–ဂဟပတိစီဝရ, ပံသုကူလစီဝရဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၊ နှာဂမေသုံ–ကုန်ပြီ၊ အာဂမေသုံ စ–ကုန်ပြီ၊ ပထမံ–စွာ၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ သဒ်သာ (ဟုတ္တာ၊) ကတိကာ စ–ကတိကဝတ်ဖြင့်၊ (သြက္ကမိ'သု၊) (ပုဒ်စဉ် ၃၄–ဝတ္ထုတို့ကို ညွှန်းသည်၊) ပဠိဟရံ–တစ်ဖန်ဆောင်ကုန်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၄–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။)

ဘဏ္ဍာဂါရံ–တိုက်၊ အဂုတ္တဠ–သင်္ကန်းမလုံခြုံ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ–ဘဏ္ဍာစိုးကို ထစေကြကုန်၏၊ တထေဝ စ–ထိုမှတစ်ပါး၊ ဥသန္ဓံ–များသော သင်္ကန်း၊ ကောလာဟလဠ–ဆူဆူညံညံ၊ ကထံ ဘာဒေ–အဘယ်သို့ ဝေဖန်ရအုံ့နည်း?၊ (ကတံ နု ခေါ ဘာဒေတေ့ဗ်ံကို ညွှန်းသည်၊) ကတံ ဒဒေ–နည်း?၊ (ကထံ နု ခေါ သာမဏေရာနံ စီဝရ ပဠိဒိသော ဒါတမ္ဗောကို ညွှန်းသည်။)

သကာတိရေကဘာဝေန–သကဘာဝ, အတိရေကဘာဝဖြင့်၊ (ဥတ္တရိတုကာမော–၏။) ပဠိဒိသော–ကို၊ ကထံ ဒဒေ–နည်း?၊

(စီဝရပဋိဝိေသာသည် ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊ ကထံ နု ခေါ စီဝရပဋိ ဝိေသာ ဒါတမ္ေဘာ၊ ပေ၊ ယထာဝုဏ္ဏံကို ညွှန်းသည်၊) ဆကဏေန–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သိတုဒကာ (သိတုဒကာယ)–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ရဂန္တိ၊) ဥတ္တာရိ–ဝေကျပြီ၊ တုေ–ထိုမှတစ်ပါး၊ နေ ဓာနရေ–ကျက်, မကျက်ကို မသိကုန်၊ (ဓာနရေ၌ အန္တိ ဝိဘတ်ကို ရေ ပြု။)

ဩရောပေန္ေနာ–ကုန်လတ်သော်၊ (အာဝိဉ္ဆန္တိ၊) ဘာဇနဋ္ဌ–ကိုလည်း၊ (အနဇာနိ၊) ပါတိယာ စ–၌လည်း၊ (ဩမဒ္ဒန္တိ၊) ဆမာယ စ–၌လည်း၊ (ပတ္ထရန္တိ၊) ဥပစိကာ–ချကိုက်ခြင်း၊ မဇ္ေဇ (လဂ္ဂန္တိ၊) ဇိရန္တိ–အနားဆွေးကုန်၏၊ ဧကတော–တစ်ဖက်မှ (ေလ့ာကျခြင်း၊) ပတ္ထိေနေန စ–သက်နိုးတောင့်မာခြင်း။

ဖရသာ–ကြမ်းသော သက်နိုး၊ အတ္ထိနေ––အဆာမပြတ်သော သက်နိုး၊ အတ္ထိဗနွာ–ေလးထောင့်ဖွဲ့အပ်သော လယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဇ္ဇဂ္ဃိတေ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဒသာသိ–မြင်တော်မူပြီ၊ (အဒ္ဒသာသုံဟူသော ဗဟုဝုစ်ကို နည်းမှီ၍ အဒ္ဒသာသိဟု ထားသည်၊ ရှပ်ပြီးပုံကို ဒိသသ ပသ ဒိသ စသောသုတ်အဖွင့် ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) သကျမုနိ–သာကီနွယ်ဖွား ငါဘုရားသည်၊ ဝိမံသိတွာ–၍၊ တိစီဝရံ အနုညာသိ။

အညေန–အခြားသော တိစီဝရိတ်၊ အတိရေကေန–(အရှင် အာနန္ဒာ၏) အတိရေကသက်နိုး၊ ဥပ္ပဒ္ဒိ–ရဟန်းတို့အား အတိရေကသက်နိုးဖြစ်ပြီ၊ ဆိဒ္ဒမေဝ–ပေါက်သော သက်နိုး၊ (၃၄၈–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) စာတုဒ္ဒိပေါ–အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှာသောမိုးကြိုး၊ ဝသိကသာမ္ဒိုက်–ကိုလည်းကောင်း။

အာဂန္ဒုကဝမိကဂိလာနံ–အာဂန္ဒုကဘတ်, ဂမိကဘတ်, ဂိလာနဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာကဿ–ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘေသဇ္ဇံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝံ–ဓုဝယာဂုကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကသာမ္ဒိုဿ–(ဘိက္ခုနီသံဃာ၏ အတွက်) မိုးရေခံသက်နိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတုံ၊ ဝရံ–ဆုကို၊ ယာစိ၊ ပဏီတံ–ပဏီတဘောဇဉ်၊ (၃၅၃–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အတိခုဒ္ဒကံ–အတိခုဒ္ဒကနိသီဒိုင်။

ထုလ္လကဒ္ဓ–ထုလ္လကဆာဗာ၀၊ မုခ–မုခပုဏ္ဏနစောဌ၊ ခေါမ–ခေါမပိလောတိကာ၊ ပရိဗုဏ္ဏ–တိစီရိတ်ပြည်စုံ၏၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၅၇–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အဓိဋ္ဌာန်–အဓိဋ္ဌာန်၊ ပစ္ဆိမ–ဝိကပ္ပနာ ပြုထိုက်သော နောက်ဆုံးသက်နှီး၊ ကတော–ပံသုကူအ၀တ်အဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နှီးသည်၊ ဂရုကော–လေး၏၊ ဝိကဏ္ဏော–အနှံ့မည်၊ သုတ္တं–သည်၊ ဩကိရိ–လျှောကျပြီ။

လုဇ္ဇန္တိ–အနှားပျက်စီးကုန်၏၊ နပ္ပဟောန္တိ စ–မလောက်ကုန်၊ အန္ဓာ၀ဋိကံ–နောက်ထပ် တင်အပ်သောအလွှာ၊ ဗဟူနိ စ–များသော သက်နှီးတို့ (ဖြစ်ခြင်း၊) (ပုဒ်စဉ် ၃၆၁–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အန္ဓ ဝနေ–၌ (သက်နှီးထားခဲ့ခြင်း၊) အသတိယာ–သတိမရှိဘဲ (ရွှာသို့ ဝင်ခြင်း၊) ဧကော–တစ်ပါးတည်း၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဥတုမှိ စ–ဆောင်း, နွေဟူသော ဥတုခ်ုလည်းကောင်း၊ (ဝသိ–နေပြီ။)

ဒွေ ဘာတုကာ–တို့၊ ရာဇဂဟေ–၌၊ (ရဟန်းသုံးပါး ဝါကပ်ခြင်း၊) ဥပနန္ဒေါ–ဥပနန္ဒ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၆၄–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) ပုန–ဖန်၊ ဒွိသု–နှစ်ကျောင်းတို့၌ (ဝါကပ်ခြင်း၊) ကုစ္ဆိ၀ိကာရော–ကုစ္ဆ၀ိကာရာဗာ၀၊ ဂိလာနော–ပဠဂ်သမန္တာဂတဂိလာန စသည်၊ ဥဘော စ၀–နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၊ (ဒွေ ဘိက္ခူ ကောသလေသု ဇနပဒေစသော ပုဒ်စဉ် ၃၆၇–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) ဂိလာနကာ–ဂိလာနုပဋ္ဌကတို့၊ (ကြွင်းသော ဂိလာနုပဋ္ဌကဆိုင်ရာ ဝတ္ထုတို့ကို ယူပါ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား–ဥဘော စ၀–နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂိလာနကာ–ဂိလာနကို ပြုစု လုပ်ကျွေးကုန်၏ဟု ပေး၏။)

နဂ္ဂါ–နဂ္ဂရဟန်း၊ ကုသာ–ကုသစီရ (ဝါကစီရံမှ စ၍ ပေါ်ထွက်တိုင်အောင် ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊) နီလ–အလုံးစုံ ညိုသောအဆင်းရှိသော သက်နှီး၊ (ပိတ္ထမှ စ၍ ကဏ္ဏာတိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊) မဟာရဂ်ဂ် နာမ–မဟာရဂ်ဂ်ရတ္တစီ၀ရ, မဟာနာ၀ရတ္တစီ၀ရ၊ တထာ–မှတစ်ပါး၊ အစ္ဆိန္နဒသိကာ–မဖြတ်အပ်သော အမြီတ်အဆာရှိသော သက်နှီး။

ဒီဃပုပ္ပဖဏ(ဖလ)ဒသာ–ရှည်သော အမြြတ်အဆာရှိသော သက်နှ်း, ပန်းပွင့် အမြြတ်အဆာရှိသော သက်နှ်း, အသီး အမြြတ် အဆာရှိသော သက်နှ်းတို့၊ (ကဠုတိရိဋ္ဌဝေဌနံကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊) အနုပ္ပန္နေ–သက်နှ်းမဖြစ်မီ၊ ပက္ကမတိ၊ တာဝဒေ–ထို မဖြစ်သေးမီကာလ၌၊ သံဃော ဘိဒ္ဓတိ။

ပကွေ–၌၊ သံဃသ– ဒဒ္ဓီ၊ အာယသ္မာ ရေဝတော–သည်၊ ပဟိ–သက်နှ်းပိုပြီ၊ ဝိသာသဂ္ဂါဟာ–အကျွမ်းဝင်သောအားဖြင့် ယူခြင်း၊ အဓိဋ္ဌဟိ–ပြီ၊ စီဝရမာတိကာ–တို့သည်၊ အဋ္ဌ–တို့တည်း၊ ဣတိ–တသုဒ္ဒါနုစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထူ–တို့သည်၊ ဆနှဝုတိ–၉၆–ဝတ္ထုတည်း၊ (၂၂–ဂါထာ။)

စီဝရကွန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၉–စမ္ဗေယျကွန္ဒကာ

၂၃၄–ကဿပဂေါတ္တဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၈၀။ ။(ယေန သမယေန အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ ကဿပဂေါတ္တ ဘိက္ခု ဥက္ခိပိ သု၊ (အနိယမဝါကျ) ၊ပေ၊ စမ္ဘယံ–စမ္ဘမြိုဟ်၌၊ ဂဂ္ဂရာယ–ဂဂ္ဂရာမည်သော၊ (ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရားသည် ဟူးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝဂ္ဂရာမည်သော၊) ပေါက္ခရဏီယာ–ရေကန်၏၊ တီရေ–ကမ်းနား၌၊ ဝိဟာရတိ၊ ၊ပေ၊ ကာသီသု–ကာသီမည်သော၊ ဧနပဒေ–၌၊ (တိုင်း၌၊) ဝါသဘဂါမော နာမ–ဝါသဘရွာမည်သည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ တတ္ထ–ထို ဝါသဘရွာ၌၊ ကဿပ ဂေါတ္တော နာမ–ကဿပဂေါတ္တမည်သော၊ ဘိက္ခုသည်၊ အာဝါသိကော–နေရာကျောင်း ရှိသည်၊ (ကျောင်းထိုင်ဖြစ်သည်၊) တန္တိဗဒ္ဓေါ–ကြောင့်ကြ၌ စပ်ဖွဲ့သူသည်၊ ဥသုက္ကဲ–အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ အာပန္နော–သည်၊ ဟောတိ၊ (ဥသုက္ကဲ အာပန္နောဖြင့် တန္တိဗဒ္ဓေါကို ထပ်၍ဖွင့်သည်၊) (ကိံ–အဘယ်သို့ ရောက်သနည်း?၊) ကိန္တိ–လျှင်၊ အနာဂတာ–မရောက်သေးကုန်သော၊ ပေသလာ ဘိက္ခူ စ၊ အာဂစ္ဆယျု–လာကုန်ရာပါအုံ့နည်း?၊ အာဂတာ ၊ပေ၊ ဝိဟာရေယျု–နည်း?၊ အယဉ္စသိ၊ အာဝါသော–သည်လည်း၊ ဝုဒ္ဓိ–ကြီးပွားခြင်း သို့၊ ဝိရုဠှိ–စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လ–ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဒ္ဒေယျ–ရောက်ရာပါအုံ့နည်း?၊ ဣတိ (ဥသုက္ကဲ အာပန္နော ဟောတိ) ၊ပေ။

အဒ္ဒသာ၊ ပေ၊ ပဠိဂုဟေသိ၊ (မဟာခန္ဓကဗုဒ်စဉ် ၁၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ပါနီယေန–သောက်ရေဖြင့်၊ အာပုစ္ဆိ–ပန်လျှောက်ပြီ၊ နဟာနေ–ရေချိုးရာ၌၊ ဥသုက္ကဲ–ကို၊ (ကြောင့်ကြကို၊) အကာသိ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု၊ ဘုဒ္ဓကော–ကောင်း၏၊ (သဘောကောင်း၏) ၊ပေ၊ နိဝါသံ–အမြဲနေခြင်းကို၊ ကပ္ပေမ–ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

အာဂန္တုကာနံ၊ ဣမေသံ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ယော အာဂန္တုကကိလ မထော–အရကင် အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) သော–ထို အာဂန္တုက ကိလမထသည်၊ ပဠိပသဿဒ္ဓေါ–ငြိမ်းအေးပြီ၊ ယေပိ မေ (ယေပိ+ဣမေ)–အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဂေါစရေ–ဆွမ်းခံရာ အရပ်၌၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌၊) အပကတညေနော–အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်သောသဘောကို မသိကြကုန်၊ ဣဒါနိ တေ ဣမေ၊ ပေ၊ ပကတညေနော–

ကုန်ပြီ၊ ပရကုလေသု–သူတစ်ပါးအိမ်တို့၌၊ ယာဝဒီဝဝ ဥသုက္ကံ ကာတုံ၊ ဒုက္ခရ–၏၊ (မလွယ်ကူ၊) ဝိညတ္တိ စ–မိမိအလိုကို သိစေခြင်းကိုလည်း၊ (တောင်းခြင်းကိုလည်း၊) မနုဿာနံ–တို့သည်၊ အမနာပါ–မမြတ်နိုးအပ်၊ ၊ပေ၊ ဒါနိ၊ သော အယံ–ထို အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌော–ပျက်စီးပြီ၊ ပေ၊ ဥက္ခိတ္တပါမ–နှင်ထုတ်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံစည်ကြကုန်ပြီ၊ (တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ) ၊ပေ။

အဟံ၊ ဧတံ–ဤ အကြောင်းကို၊ နဇာနာမိ၊ (ကိုယ်၊) ဧသော–ဤဟာသည်၊ (အာဂန္တုကဝတ်ကို မပြုထိုက်တော့ဟု ယူဆ၍ မပြုဘဲနေခြင်းသည်၊) အာပတ္တိ–တည်း၊ (ဣတိ) ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ–အာပတ် မဟုတ်၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အာပန္နော စ–အာပတ်သို့ရောက်သည်လည်း၊ အမှိ၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အနာပန္နော–အာပတ်သို့ မရောက်၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဥက္ခိတ္တော စ–နှင်ထုတ်အပ်သည်လည်း၊ (နှင်ထုတ်ရာ ရောက်သည်လည်း၊) အမှိ၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အနုက္ခိတ္တော–မနှင်ထုတ်အပ်၊ (နှင်ထုတ်ရာ မရောက်၊) (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဓမ္မိကေန–တရားနှင့်ယှဉ်သော ကံဖြင့်၊ (ဓမ္မကံဖြင့်၊) (ဥက္ခိတ္တော–အပ်၏၊) (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အဓမ္မိကေန–တရားဌ်မယှဉ်သော ကံဖြင့်၊ (အဓမ္မကံဖြင့်၊) (ဥက္ခိတ္တော၊) (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ကုပ္ပေန–ဖျက်ဆီးအပ်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ အကုပ္ပေန–မဖျက်ဆီးအပ်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဌာနာရဟေန–ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်တန်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ အဌာနာရဟေန–ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား မထိုက်တန်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (နဇာနာမိ၊) (အာစရိယ် ခေါ် ပနေတဲ့ စသောဝါဂျ, ကစ္ဆိ ဘိက္ခု ခမနီယံ စသောဝါဂျတို့ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ကြွင်း ဝါဂျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၃၈၁။ ။ အထ (ကဿပဂေါတ္တရဟန်း၏ ပြန်လာရာ) ထို အခါ၌၊ အာဂန္တုကာနံ၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (တို့မှာ၊) ကုက္ကုစ္စံ–ကုက္ကုစ္စသည်၊ (စက်ဆုတ်အပ်စွာ အမူအရာဟု နောင်ခါတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်းသည်၊) အဟုဒေ–ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိဗွဠိသာရော–နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ (လွန်ကျူးမှုနောက်

ဒွဲလျှောက်၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တွေးတောခြင်းသည်၊) အဟု (ဇ၀)–သည်သာ၊ (ကိ၁်) ယေ မယ်–အကြင် ငါတို့သည်၊ သုဒ္ဓံ–စင်ကြယ်သော၊ အနာပတ္တိကံ–အာပတ်မရှိသော၊ ဘိက္ခု–ကို၊ အ၀ဏ္ဏ–(အာပတ်တည်ရာ) ဝဏ္ဏမရှိဘဲ၊ အကာရဏော–အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဥက္ခိပိမှာ–နှင်ထုတ်မိကုန်ပြီ၊ (တေသံ) နော–ထို ငါတို့၏၊ အလာဘာ–ဟိတသုခကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ၀တ–ဖြစ်လေကုန်စွ တကား၊ (တေသံ) နော–တို့သည်၊ ဣဒံ သာသနံ–ဤ သာသနာတော်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ ၀တ–မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွ တကား၊ (တေသံ) နော–တို့သည်၊ (ဣဒံ သာသနံ) နု သုလဒ္ဓံ ၀တ–ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွ တကား၊ (အရမတော်လေစွ တကား၊) ဟန္ဒ–ယခု၊ ၊ပေ၊ အစ္စယံ–အပြစ်ကို၊ အစ္စယတော–အပြစ်အားဖြင့်၊ ဒေသေမ–လျှောက်ကြပါကုန်စို့၊ (ဖုံးမထားဘဲ ဒေသနာပြောသကဲ့သို့ ဖွင့်ဖော်၍ လျှောက်ကြပါကုန်စို့ ဟုလို၊) ဣတိ–ဤသို့ ကုက္ကစ္စ၊ ဝိပဋိသာရ ဖြစ်ပြီ၊ (ကုက္ကုစ္စ စသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို တတိယပါရာဇိက, သိက္ခာပဒအဋ္ဌကထာနှင့် ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ယေ မယံ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပိမှာ၊ ယထာ ဗာလေ–အကြင်အကြင် မိုက်ကုန်သော၊ ယထာ မူဠှေ–အကြင်အကြင် မသိ နားမလည်ကုန်သော၊ ယထာ အကုသလေ–အကြင်အကြင် မသိ မလိမ္မာကုန်သော၊ (တေ) နော–ထို တပည့်တော်တို့ကို၊ အစ္စယော–အပြစ်သည်၊ အစ္စဂမာ–ကျော်လွန်၍ သွားပါပြီ၊ ဘန္တေ ဘဂ၀ါ၊ (တေသံ) နော–တို့၏၊ အစ္စယံ၊ အစ္စယတော–အားဖြင့်၊ အာယတိ–နောင်အခါ၌၊ သံ၀ရာယ–စောင့်စည်းခြင်းငှာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ (အ၀ေါ စုံ)၊ ဘိက္ခေ ယေ တုမှေ၊ ၊ပေ၊ ဥက္ခိပိတ္တ၊ တဋ္ဌ–စင်စစ်၊ (တေ) တုမှေ–တို့ကို၊ ပေ၊ အစ္စဂမာ၊ ယတော စ–အကြင် အခါ၌ကား၊ ပေ၊ ယထာ ဓမ္မံ–တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောထ–ကုစားကြကုန်၏၊ (တတော–ဌ)၊ ၀ေါ–တို့၏၊ တံ–ထို အပြစ်ကို၊ **မယံ** ပဋိဠဂ္ဂဏှာမ၊ ဟိ–မှန်၏၊ (ခံယူသင့်၏၊) ဘိက္ခေ၀ေ၊ ယော–အကြင် **သူသည်**၊ ၊ပေ၊ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိ–ဌ)၊ သံ၀ရံ–သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ သော–ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ကုစားခြင်း, နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိယသ–အရိယာဖြစ်သော ငါဘုရား၏၊ ဝိနယေ–ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိ–ကြီးပွားကြောင်းတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၅–အခမ္ဘေနဝဂ္ဂါဒိကမ္မကထာ

၃၈၂။ ။ စမ္ဘာယံ၊ ပေ၊ **အခမ္ဘေန–ခမ္ဘမဟုတ်သောအားဖြင့်**၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–ဝဂ်ဖြစ်သောကံကို၊ **ကရောန္တိ**၊ **အခမ္ဘေန–ဖြင့်**၊ **သမဂ္ဂခမ္မံ–သမဂ္ဂဖြစ်သော**ကံကို၊ ပေ၊ **ခမ္ဘေန–ခမ္ဘအားဖြင့်**၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–ကို၊ ပေ၊ **ခမ္ဘပဋိရူပကေန–သမဂ္ဂ**ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ကဲငါးမျိုးရှိသည်ကို သတိပြုပါ၊) **ဧကောပိ–တစ်ပါးသော**ရဟဲန်းသည်လည်း၊ **ဧကံ–**ကို၊ ဥက္ခိပတိ–နှင်ထုတ်၏၊ ပေ။

၃၈၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ **အခမ္ဘေန–ဖြင့်**၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–သည်၊ **တစ်နည်း–အခမ္ဘေန** ဝဂ္ဂကမ္မံ–**အခမ္ဘေန** ဝဂ္ဂကံသည်၊ **ဧ** (ဟောတိ၊ **ဧ**ဝံ သတိ၊) **အ**ကမ္မံ–ခမ္ဘကံမဟုတ်၊ (ကံမမြောက်၊) **နှ** စ ကရဏီယံ–ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ (လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၃၈၄။ ။ ကမ္ဘာနိ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ–တိုတ္ပည်း၊ **အခမ္ဘေန–ဖြင့်**၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–**လည်း**ကောင်း၊ **တစ်နည်း–**အခမ္ဘေန ဝဂ္ဂကမ္မံ–**အခမ္ဘေန** ဝဂ္ဂကံ**လည်း**ကောင်း၊ **အခမ္ဘေန–ဖြင့်**၊ **သ**မဂ္ဂကမ္မံ–**လည်း**ကောင်း၊ **တစ်နည်း–**အခမ္ဘေန **သ**မဂ္ဂကမ္မံ–**အခမ္ဘေန** **သ**မဂ္ဂကံ**လည်း**ကောင်း၊ **ခမ္ဘေန–ဖြင့်**၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–**လည်း**ကောင်း၊ **တစ်နည်း–ခမ္ဘေန** ဝဂ္ဂကမ္မံ–**ခမ္ဘေန** ဝဂ္ဂကံ**လည်း**ကောင်း၊ **ခမ္ဘေန–ဖြင့်**၊ **သ**မဂ္ဂကမ္မံ–**လည်း**ကောင်း၊ **တစ်နည်း–ခမ္ဘေန** **သ**မဂ္ဂကမ္မံ–**လည်း**ကောင်း တည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ တတြ–ထို လေးပါးသော ကံတို့တွင်၊ ယဒိဒံ **အ**ခမ္ဘေန ဝဂ္ဂကမ္မံ–**အ**ကြင် **အ**ခမ္ဘေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ (**အ**တ္ထိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ ကမ္မံ–ဤ **အ**ခမ္ဘေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ **အ**ခမ္ဘတ္တာ–**ခ**မ္ဘ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါဠိတော် **ခ**မ္ဘမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝဂ္ဂတ္တာ–ဝဂ်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုပ္ပ–ပျက်၏၊ အဋ္ဌာနာရဟံ–(ကံ၏တည်ရာ) ဥတ်ကမ္ဘဝါစာဟူသော အကြောင်းအား မထိုက်တန်၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၁၄၉**–ကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၆–ဥတ္တိဝိပွန္နကမ္မာဒိကထာ

၃၈၅၅။ ။ဥတ္တိဝိပွန္နမ္မိ–ပျက်စီးသောဥတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အနုသာဝနသမ္ပန္နံ–ကမ္မဝါစာနှင့်သာ ပြည့်စုံသော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ဥတ္တိဝိပွန္နစသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပရိဝါရပါဠိ၌ ကမ္မဂဏ်နှင့် ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ ဓမ္မာ–ဟုတ်မှန်သော သဘောကို၊ အညတြာပိ–ကြဉ်၍လည်း၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ဝိနယာ–စောဒနာ သာရဏာဟူသော ဝိနည်းကို၊ အညတြာပိ၊ ပေ၊ သတ္ထုသာသနာ–ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ဥတ်, ကမ္မဝါစာကို၊ ပေ၊ ပဋိကုဋ္ဌကတမ္ပိ–တားမြစ်လည်း တားမြစ်အပ်, ပြုလည်း ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ (သဘောမတူသူတို့က တားမြစ်အပ် ပါလျက် အတင်းပြုအပ်သော၊) အဓမ္မိကံ–ဝိနည်းပါဠိတော်တရားခံ့ မယှဉ်သော၊ ကုပ္ပံ–သော၊ အဋ္ဌာနာရဟံ–သော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ဓမ္မ, ဝိနယ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၈၆။ ။ဤ၌ လွယ်ပြီ။

၃၈၇။ ။ ဆ ယိမာနိ၊ ပေ၊ အဓမ္မကမ္မံ–အဓမ္မကံဟူသည်၊ (ပါဠိတော် အတိုင်း မပြုအပ်သော ကံဟူသည်။)

ကတမဓ္ဓ–နည်း?၊ (ဤ၌ ဓမ္မသဒ္ဒါသည် ပါဠိတော်၏အမည်တည်း၊ သဘာဝအနက်ဟော မဟုတ်၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဥတ္တိဒုတိယေ–ဥတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ် မြောက်ရှိသော ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုထိုက်သော၊ ကမ္မေ–၌၊ ဧကာယ–တစ်ကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ–ဖြင့်၊ ကမ္မံ၊ စေ ကရောတိ–အုံ့၊ ကမ္မဝါစံ စ–ကိုလည်း၊ (စေ) နအနုသာဝေတိ–အကယ်၍ မကြားသိစေအုံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) အဓမ္မကမ္မံ–တည်း၊ (နောက်၌ ဥတ္တိ–ကို၊ နစ ထပေတိ–မထားအုံ့ စသည်ဖြင့် ဆိုပါ၊ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ဣဒံ–ဤ ကံအားလုံးကို၊ အဓမ္မကမ္မံ–အဓမ္မကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–ဟူသည်၊ ကတမဓ္ဓ–နည်း?၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥတ္တိဒုတိယေ–သော၊ ကမ္မေ–၌၊ ယာဝတိကာ–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ။ ကမ္မပ္ပတ္တာ–ကံအားလျောက်ပတ်ကုန်၏၊ တေ၊ အနာဂတာ–မလာရောက်ကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ–ဆန္ဒကိုထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊

(ဆန္ဒပေးထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊) ဆန္ဒော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အနာဟဠော–မဆောင်ယူအပ်သည်၊ (၈၈) ဟောတိ၊ သမ္ဘဲခ်ဘုတာ–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (၈၈) ပဋ္ဌိဏ္ဍောသန္ဓိ–အကယ်၍ တားမြစ်ကုန်အံ့၊ (ဇဝ သတိ) ဝဂ္ဂကမ္မံ–တည်း၊ ပေ။ (၂)

(သမဂ္ဂကမ္မံ၊) (၃)

ဓမ္မပဋ္ဌိရူပကေန ဝဂ္ဂကမ္မံ။ (၄)

ဓမ္မပဋ္ဌိရူပကေန သမဂ္ဂကမ္မံ။ (၅)

ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မံ။ (၆) တိုဋ္ဌ အနက်ထူး မရှိပါ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၇–စတုဝဂ္ဂကရဏာဒိကထာ

၃၈၈။ ။ သံဃာ–တို့သည်၊ ပဋ္ဌ–ငါးမျိုးတို့တည်း၊ စတုဝဂ္ဂေါ–လေးပါး အစုရှိသော၊ ဘိက္ခာသံဃော–လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂေါ–နှစ်ကျိပ်ထက်ပိုလွန်သော အစုရှိသော၊ ဘိက္ခာသံဃော–လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ တတြ–ထို ငါးမျိုးသော သံဃာတို့တွင်၊ စတုဝဂ္ဂေါ ယွာဟံ ဘိက္ခာ သံဃော (အတ္ထိ)၊ (သော–ထို စတုဝဂ္ဂသံဃာသည်၊) တီဏိ ကမ္မာနိ–တို့ကို၊ ဥပသမ္ဘဒ်–ဥပသမ္ဘဒကံကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါရဏ်–သံဃပဝါရဏာကံကို လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘာနံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ–၍၊ ဓမ္မေန–ဓမ္မအားဖြင့်၊ (ပါဠိတော်မှမြတ်အားဖြင့်)၊ သမဂ္ဂေါ (သမာနော၊) သဗ္ဗကမ္မေသု–တို့၌၊ ကမ္မဗ္ဗတ္ထော–၏၊ ပေ၊ ဧကံ–သော၊ အဗ္ဘာနံ–ဟူသော၊ ကမ္မံ–ကို၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ။)

၃၈၉။ ။ စတုဝဂ္ဂကရဏ်–စတုဝဂ္ဂသံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (လေးပါးအစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊) ကမ္မံ–ကို၊ ဘိက္ခုနိုစတုတ္ထော–ဘိက္ခုနီဟူသော လေးယောက်မြောက်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ကမ္မံ ဧစ ကရေယျ၊ (ဇဝ သတိ) အကမ္မံ–မမှက် မဟုတ်၊ နု စ ကရဏီယံ–ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ।ပေ၊ နာနာသံဝါသကစတုတ္ထော–နာနာသံဝါသကရဟန်းဟူသော လေးပါး မြောက်ရှိသည်၊ ပေ၊ နာနာသီမာယ–အမျိုးမျိုးသော သီမိ၌၊ ဌိတစတုတ္ထော–

တည်သော့ရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်၊ ပေ၊ ဣန္ဒိယာ-တန်ခိုးဖြင့်၊ ဝေဟာသေ-ကောင်းကင်၌ ဌိတစတုဏ္ဍော-သည်၊ ပေ၊ ယသ-အကြင် ရဟန်း၏ (အကြင် သာမဏေစသူ၏) အပေါ်၌ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တံ စတုဏ္ဍော-ထို ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ၊ပေ၊ နေ စ ကရဏီယံ၊ စတုဝဂ္ဂကရဏ-စတုဝဂ္ဂကရဏကံတည်း၊ (ကြွင်း ဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။)

၃၉၀။ ။ဘိက္ခုနိပဠမော-ဘိက္ခုနီဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသည်၊ ၊ပေ၊နေ စ အကရဏီယံ။ ။ပဠဝဂ္ဂကရဏ-တည်း။

၃၉၁။ ။ ဘိက္ခုနိဒသမော-ဘိက္ခုနီဟူသော ဆယ်ပါးမြောက် ရှိသည်။ ။ဒသဝဂ္ဂကရဏ-တည်း။

၃၉၂။ ။(ဤ၌ ဘိက္ခုနိဝိသော-ဘိက္ခုနီဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက် ရှိသည်ဟု ဆိုပါ၊)။ ။ဝိသတိဝဂ္ဂကရဏ-တည်း။

၂၃-ပါရိဝါသိကာဒိကထာ

၃၉၃။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော-ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးသော ရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသော သံဃာသည်၊ ပရိဝါသ-ကို၊ စေ ဒဒေယျ၊ မူလာယ (စေ) ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ (စေ) ဒဒေယျ၊ တံ ဝိသော-ထို ပါရိဝါသိက ရဟန်းဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်ရှိသော သံဃာသည်၊ (စေ) အဗ္ဗေယျ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အကမ္မံ၊ ပေ၊ (နောက်၌ တံ ဝိသော-ထို မူလာယ ပဋိက်သံနာရဟ ရဟန်းဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်ရှိသော သံဃာသည် စသည်ဖြင့် လျော်သလို ဆိုပါ၊ မူလာယပဋိကဿေယျစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက, ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၃၉၄။ ။ဘိက္ခဝေ ဇေစ္ဆသ-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သံဃမဇ္ဈေ-၌ ပဋိဏ္ဍောသနာ-တားမြစ် (ကန့်ကွက်)ခြင်းသည်၊ ရုဟတိ-တက်ရောက်၏၊ (အထမြောက်၏၊) ဇေစ္ဆသ (သံဃမဇ္ဈေ ပဋိဏ္ဍောသနာ) နေ ရုဟတိ၊ ကဿ စ-အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနိယာ-၏၊ ပေ၊ ပကတတ္တသ-

ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော (သီလ မပျက်သေးဘဲ ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော၊) သမာနသံဝါသကသာ–တူသော ကဲကြီးကဲ့ပယ်ဟူသော သံဝါသရှိသော၊ သမာန သီမာယ–တူသောသီမံ၌ (တစ်သီမံတည်း၌၊) ဌတသာ–သော၊ အန္တမသော–အားဖြင့်၊ အနန္တရိကသာပိ–အခြားမဲ့နေရာ၌ နေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခူနောဝ–ကို၊ ဝိညာပေန္တသ–(မိမိ သဘောမတူကြောင်းကို) သိစေသော၊ (သိအောင်ပြောပြသော၊) ဘိက္ခုနော–၏၊ သံဃမဇ္ဈေ ပဋိက္ကောသနာ ရုဟတိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၉–ဒွေနိသာရဏာဒိကထာ

၃၉၅။ ။ နိသာရဏာ–သံဃာမှ ထွက်သွားစေခြင်းတို့သည်၊ (နှင်ထုတ်ခြင်းတို့သည်၊) ဣဟမာ ဒွေ–တို့တည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ နိသာရဏာ–ထွက်သွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နှစ်ထုတ်ခြင်းသို့၊) အပ္ပတ္တောဝ–မရောက်သော၊ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ တံ–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သံဃော၊ စေ နိသာရေတိ–တဇ္ဇနီယ ကံကို ပြုသောအားဖြင့် အကယ်၍ ထွက်သွားစေအုံ၊ (နှင်ထုတ်အုံ၊) (ဇဝံ သတိ၊) ဧကစ္စော–အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သုနိသာရိတောဝ–ကောင်းစွာ ထွက်သွားစေအပ်ပြီ၊ ဧကစ္စော–ကို၊ ဒုန္နိသာရိတောဝ–မကောင်းသဖြင့် ထွက်သွား စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုန္နိသာရိတောဝ–နည်း?၊ ပေ၊ ဘိက္ခု၊ သုဒ္ဓေါ–သည်၊ အနာ ပတ္တိကောဝ–သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ–ကို၊ နိသာရဏံ အပ္ပတ္တောဝ၊ ပုဂ္ဂလော–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၊ ဒုန္နိသာရိတောဝ–ပြီ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ ဗာလော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ အဗျတ္တော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သည်၊ အာပတ္တိဗဟုလော–များသော အာပတ် ရှိသည်၊ အနပဒါနော–(ဝိုင်းဖြတ်အပ်သော) အာပတ်အပိုင်းအခြား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အနနုလောမိကေဟိ–ရဟန်းတို့အား မသင့်လျော်ကုန်သော၊ ဂိဟိ သံသဂ္ဂေဟိ–လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဋ္ဌော–လူတို့နှင့်ရောနှော သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရတိ၊ (အနပဒါနောအဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ။

၃၉၆။ ။ဩသာရဏာ–သံဃာအတွင်းသို့ သက်ရောက်စေခြင်းတို့သည်၊ (သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခြင်းတို့သည်) ၊ပေ၊ သောသာရိတော–ကောင်းစွာ သွင်းအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒေါသာရိတော–မကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ပြီ၊ (ဟတ္ထစ္ဆိန္နောစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၁၉–၌ ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

ပထမော–သော၊ ဝါသဘဂါမဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၀–အမ္ဗကမ္မာဒိကထာ

၃၇၉။ ။ဣဒ၊ ပေ၊ ဘိက္ခူသေ–၏၊ (ရဟန်းမှာ၊) ဒဠ္ဍမ္ဘာ–ရှုထိုက်သော၊ အာပတ္တိ၊ နု ဟောတိ–မရှိ၊ တမေနံ–ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္မဟုလာ ဝါ–များစွာသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကေပုဂ္ဂလော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ စောဒေတိ–စောဒနာ၏၊ (ကိ'၊) အာဝုသော တွံ၊ အာပတ္တိ'–သို့၊ အာပန္နော–ပြီ၊ ဧတံ အာပတ္တိ'–ကို၊ ပဿသိ–ရှု၏လော၊ ဣတိ–ဤသို့ စောဒနာ၏၊ သော ဧဝံ၊ ဝဒေတိ–ဟော၏၊ (ကိ') အာဝုသော အဟံ၊ ယံ–အကြင် အာပတ်ကို၊ ပဿေယျံ–ရှုရာပါ၏၊ မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ (သာ) အာပတ္တိ–သည်၊ နတ္ထိ–ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ ဟော၏၊ တံ–ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ–ကြောင့်၊ ဥက္ခိပတိ–အံ့၊ အမ္ဗကမ္မံ–တည်း၊ (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ပဋိကာတမ္ဘာ–ကုစားထိုက်သော၊ ပါဝိကာ–ယုတ်မာသော၊ (မကောင်းသော၊) ပဋိနိဿဇ္ဇေတာ–စွန့်ထိုက်သော၊ ဒိဋ္ဌိ–မိစ္ဆာအယူသည်ဟု ပေးပါ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတာ၌ တပစ္စည်းသည် အရဟာ၏နက်ဟောတည်း၊ ဒွိမှ, တိမှတို့၌လည်းကောင်း, သုက္ကပက္ခ၌လည်းကောင်း လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၁-ဥပါလိပုစ္ဆာကထာ

၄၀၀။ ။အထ၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ'၊) ဘန္တေ...ဥမဂ္ဂါ၊ ယော သံဃော-သည်၊ သမ္ဘူခါကရဏီယ-မျက်မှောက်၌ ပြုထိုက်သော၊ (သံဃ, ဓမ္မ, ဝိနယ, ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်၌ ပြုထိုက်သော၊) ကမ္မ-ကို၊ အသမ္ဘူခါ-(သံဃ, ဓမ္မ, ဝိနယ, ပုဂ္ဂလတို့၏) မျက်ကွယ်၌၊ ကရောတိ၊ (တသ-ထို သံဃာ၏၊) တံ-ထို ကံသည်၊ ဓမ္မကမ္မံ နု ခေါ-ဓမ္မကံပါလော၊ (ဟုတ်မှန်သော သဘောအတိုင်း ပြုအပ်သောကံပါလော၊) ဝိနယကမ္မံ နု ခေါ-လော၊ (ဝိနည်းပါဠိတော်အတိုင်း ပြုအပ်သောကံပါလော၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဥပါလိ၊ တံ-သည်၊ အဓမ္မကမ္မံ-ဓမ္မကံ မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပဋ္ဌိပုစ္ဆာ-(စုဒိတက, စောဒကတို့ကို) မေး၍၊ အုပ္ပဋ္ဌိပုစ္ဆာ-(စုဒိတက, စောဒကတို့ကို) မမေးမူ၍၊ ပဋ္ဌိညာယ-(စုဒိတကဏ်) ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ သတိဝိနယာရဟသ-သတိဝိနယကို ထိုက်သူအား၊ အမူဠှဝိနယ ဒေတိ၊ အမူဠှ ဝိနယာရဟသ-ဏ်(အပေါ်၌)၊ တသပါဝိယသိကာကမ္မံ ကရောတိ၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-တဇ္ဇနီယကံကို စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ (သမ္ဘူခါကရဏီယ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို စူဠဝဂ္ဂ, ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊) သံဃော၊ သာတိသာရော-လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် (အပြစ်ရှိသည်၊) ဟောတိ။

၄၀၁။ ။ဤ၌ အနတိသာရော-လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ် မရှိသည်၊ ဟောတိဟု ပေးပါ။

၄၀၂-မှ ၄၀၆-တိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ။

ဒုတိယော-သော၊ ဥပါလိပုစ္ဆာဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

ဝါရရှင်းလင်းချက်။ ။တသုဒ္ဓါနနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ ဝါရကို ရှင်းပြပါ မည်၊) သမဂ္ဂေါ သံဃော သမ္မခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မခါ ကရောတိ၊ ပေ၊ ပဋိပုဒ္ဓာ ကရဏီယံ ကမ္မံ အပ္ပဋိပုဒ္ဓာ ကရောတိ၊ ၊ပေ၊ သတိဝိနယာရဟသ သမ္မူဠှဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် တစ်ပါးသော ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်၌ တစ်ပါးသော ကံကို ပြုလျှင် အမှန်၊ အဝိနယက် ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤပုဒ်ရေ ၄၀၀–ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဓါနဉ် သမ္မခါပဋိဋ္ဌာ စ၊ ပေ၊ အညံ ကရေယျ အညဿ၊ သောဌသေ တေ အမ္ဟိကာ ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သမ္မခါကရဏီယံ ကမ္မံ သမ္မခါ ကရောတိ၊ ၊ပေ၊ သတိဝိနယာရဟသ သတိဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုထို (ဆိုင်ရာ)ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်၌ ထိုထို (ဆိုင်ရာ)ကံကို ပြုလျှင် အမှန်၊ ဝိနယက်ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤ (၄၀၁) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဓါနဉ် **"တံ တံ ကရေယျ တံ တဿ, သောဌသေ တေသု အမ္ဟိကာ"** ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟသ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠှဝိနယာရဟသ သတိဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုထို ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်သို့ ထိုထို (အခြား) ကံကို တင်လျှင် (ပြုလျှင်) အမှန်, အဝိနယက် ဖြစ်ကြောင်းကို ဟော တော်မူ၏၊ ဤ (၄၀၂) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဓါနဉ် **"ပဋ္ဌာ ရောပေယျ အညည်, သောဌသေ တေ အမ္ဟိကာ"** ဟု မိန့်သည်၊ (သောဌသဟု ဆိုသော်လည်း သမ္မခါ, ပဋိပုဒ္ဓာ, ပဋိညာယ သုံးပါး မပါသောကြောင့် ဆယ့်သုံးပါးသာ ရှိပါသည်။)

ဆက်ဦးအုံ့။ ။ဤဝါရကို ဟောတော်မူရာ၌ အပြန်အလှန် မူတည်သောအားဖြင့် နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်ကို မူတည်၍ ဟောတော်မူ ထားသောကြောင့် တသုဒ္ဓါနဉ် **"ဒွေ ဒွေ တမ္မူလကံ တဿ"** ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟသ သတိဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠှဝိနယာရဟသ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့်

ဟောတော်မူအပ်သော ပုဒ်စဉ် (၄၀၃) ၀ါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဒါနဉ် **"တေပိ သောဌ္ဌသ မမ္ဘိကာ"**ဟု မိန့်သည်၊ ထို တသုဒ္ဒါနဉ် **"တတော ပရံ ယေ တေ သောဌ္ဌသ ကမ္မာ ဟောန္တိ"** ဟု ပါဠေသေသ ထည့်ပါ၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း ထည့်ထားပါသည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟသ အမူဠ္ဠဝိနယ ဒေတိ၊ သတိဝိနယာရဟသ တသပါဝိယသိကကမ္မံ ကရောတိ၊ သတိဝိနယာရဟသ တဒ္ဓနိယကမ္မံ ကရော်တိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်ကို မူတည်၍ ကျန်ပုဒ်တို့ကို မူလီလုပ်ပြီးလျှင် ဟောတော်မူအပ်သော ၄၀၄–၅–၆–၀ါရတို့ကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဒါနဉ် **"ကေကမူလကံ စတ္ကံ အမ္ဘန္တိ ဇိနော ဒြဝိ"**ဟု မိန့်သည်၊ (တသုဒ္ဒါန ပါဠိရပ်တို့၏နိဿယကို တသုဒ္ဒါန နိဿယ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪

၂၃–တဒ္ဓနိယကမ္မကထာ

၄၀၇။ ။ ကျမ၊ ပေ၊ အဓိကရဏ်ကာရကော ဟောတိ၊ (ပဝါရဏာကွန္ဒကပုဒ်စဉ် ၂၄၀–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုစ်, ဗဟုဝုစ်သာ ထူးသည်။) တကြာ–ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ ဘိက္ခုန်–တို့၏၊ ဧဝं–ဤ အကြောင်းသည်၊ ဧစ ဟောတိ–အုံ့၊ (ကိ'၊) အာဝုသော အယံ ဘိက္ခု၊ ၊ပေ၊ ဟန္ဒ–ယခု၊ အသ–ဤ ရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ မယံ တဒ္ဓနိယ ကမ္မံ၊ ကရောမ–ပြုကြစို့၊ ကျတိ–ဤသို့ အကြာဖြစ်အုံ့၊ (ကျတိ–ဤသို့ ကြာပြီး၍)၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ အဓမ္မေန–အားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂါ–အစုအစုတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တသ–၏(အပေါ်၌)၊ တဒ္ဓနိယကမ္မံ ကရော်န္တိ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု–သည်၊ (တဒ္ဓနိယ ကမ္မကတောဌ် စပ်)၊ သံဃေန–သည်၊ (သာမည္ကတ္တား၊) အဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂေဟိ–အစုအစုဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဝိသေသကတ္တား၊) (ဤ ပုဒ်တို့ကို တဒ္ဓနိယကမ္မကတောဝယ် ကတောဌ် စပ်)၊ တဒ္ဓနိယကမ္မကတော–ပြုအပ်ပြီးသော တဒ္ဓနိယက် ရှိ၏၊ (ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ)၊ ၊ပေ။

တရားဟောတော်မူတတ်၏၊) ဝိနယာယ–ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တပသီ–တပသီပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တပသီတာယ–တပသီအဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အ–ပဂဿော–ပဋိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဂဿတာယ–ပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အသ–ထော–သက်သာ၏၊ (သက်သာရာရ၏၊) အသာသာယ–သက်သာခြင်းငှာ၊ (သက်သာရာရခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ (အာ ရှေးရှိသော သသ ဓာတ်သည် အသက်ရှူနိုင်ခြင်း၊ ဝါ–သက်သာခြင်း၌ ဖြစ်၏၊ အသ–ထော–ခ်ဋ်တ ပစ္စည်း၊ အသာသာယ–ခ်ဋ်အသာသောဝယ် ၈ ပစ္စည်း။)

အမှာ။ ။ **"အတ္ထိ သီဟ ပရိယာယောတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝေရ–ကဏ္ဏ–ဘာဝကတနယေနေ ဝေဒိတမ–ဟော"**ဟု ဦးကာမိန့်သောကြောင့် အကိရိယဝါဒေါစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝေရ–ကဏ္ဏ–အတိုင်း အနက်ပေးရပါမည်၊ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်က ဘုရားရှင်အား တိုက်ရိုက် စွပ်စွဲပြောဆိုနေကြသည်၊ (သီဟစစ်သူကြီးက သူတစ်ဆင့် ကြားအပ်သော အကြောင်းကို လျှောက်နေသည်) မဟုတ်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်က သီဟစစ်သူကြီးအား မိမိကို အကိရိယဝါဒစသည်ရှိသူဟု ပြောလိုက ပြောနိုင်ပုံကို မိန့်တော်မူနေပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဝေရ–ကဏ္ဏ–အဌကထာဝယ် ပုဏ္ဏား၏ အလိုအတိုင်း ဖွင့်ပြအပ်သော အနက်ကိုသာ ပေးရပါမည်၊ ထို အနက်ကိုလည်း **"ကတမော စ သီဟ ပရိယာယော"** အကြောင်းပြ ဝါကျကျမှ အကျယ်ပေးပါမည်။

၂၉၂။ ။(၁) သီဟ...၊ ယေန ပရိယာယေန–ဖြင့်၊ မံ–ကို၊ အကိရိယ ဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတီတိ–ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းဟူသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်နည်း?၊ ဟိ–အဖြေကား၊ သီဟ...၊ အဟံ၊ ကာယဒုစ္စရိတသ–ကာယဒုစရိုက်၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ မနောဒုစ္စရိတသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ အကိရိယံ–မပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (အကိရိယဘာဝံဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပွဓာန, ဘာဝ္ဝလောပ ကြ်ပါ၊) **တစ်နည်း**–၊ အကိရိယံ–

မပြုထိုက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ–ဟောတော်မူ၏၊ အနေက ဝိဟိတာနံ–တစ်ပါးမက များသောအပြား ရှိကုန်သော၊ ပါပကာနံ–ယုတ်မာကုန်သော၊ ဝါ–မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာတို့၌ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ အကုသလာနံ– အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ–တရားတို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ အကိရိယံ–မပြု ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–မပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ သီဟ၊ ယေန ပရိယာ ယေန–ဖြင့်၊ မံ–ကို၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ–ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာ နော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ– ဤသည်ပင်တည်း၊ (ဤ) ဒုစရိုက်အကုသိုလ်မှတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟောတော် မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဤ) အဖြေစကားတော်ကို ကြည့်၍ **"အကိရိယဝါဒေါ– ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိတော်မူ၏၊ အကိရိယာယ– ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုခြင်းငှာ"**ဟု ပေးပါ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

(၂) ကာယသုစရိတသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ကိရိယံ–ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်း ပင်တည်း၊) ကိရိယဝါဒေါ–သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ တော်မူ၏၊ ကိရိယာယ–သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ။

(၃) ရာဂသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥစ္ဆေဒ– ဖြတ်တောက်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ဖြတ်တောက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ) ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှား ဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ–ရာဂ စသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု အယူရှိတော် မူ၏၊ ဥစ္ဆေဒါယ–ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက် ခြင်းငှာ။)

(၄) ကာယဒုစရိတေန–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌာမိ–စက်ဆုပ် တော်မူ၏၊ (**"ကာယဒုစ္စရိတေန"**စသည်၌ တတိယာဝိဘတ်ကို ဒုတိယာ

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပုဒ်စဉ် ၄၃၃–တိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊ ဤတဒ္ဓနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ၌ စက်ငါးခု ရှိ၏၊ နိဿယကမ္မဝိဝါဒကထာမှ စ၍ အပ္ပဋိနိသဂ္ဂေ ဥက္ခေပနီယကမ္မဝိဝါဒကထာတိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ၊ ထို ကတိုင်၌လည်း စက်ငါးခုစီပင် ရှိ၏၊ ပဋ္ဌ–ကုန်သော၊ ဣမေ ဝါရာ–တို့ကို၊ သံခိတ္တာ–အကျဉ်းချုံးအပ်ကုန်ပြီ။

နဝမော–သော၊ စမ္မေယျခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၀–တဿုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျည်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊ ၄၄–ဂါထာ ရှိသည်။)

တဿ–ထို စမ္မေယျခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါန်–ကား–

စမ္ဘယ်–၌၊ ဘဂဝါ၊ အာသိ–နေတော်မူပြီ၊ (အစ္ဆတိ၌ ကဲ့သို့ အာသဓာတ်၊) ဝတ္ထု–ဝတ္ထု–ကား၊ ဝါသဘဂါမကေ–၌၊ (ကဿပ ဂေါတ္တော ဘိက္ခု) အာဂန္ဒုကာနံ–တို့၏(အတွက်၊) ဣဿိတဗ္ဗကေ–အလိုရှိထိုက်သော ကိစ္စ၌၊ (ရဟန်းတို့ပြုသင့်သော ကိစ္စ၌ ဟူလို၊) ဥသုက္ကံ အကာသိ၊ (ဣဿိတဗ္ဗကောဟု ပထမန္တ ရှိသောပါဌ်အတိုင်း ရှေးနိဿယ၌ အနက်တစ်မျိုး ပေး၏။)

ပကတည္ဃော–ဆွမ်းခံလမ်း၌ သဘောကို သိကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဥတ္တာဥသုတ္တံ၊ နဂရိ–မပြုတော့၊ ဣဒါ–မပြုတော့ရာ ထို အခါ၌၊ နဂရောတိတိ–မပြုတကားဟု၊ (မပြုရမည်လားဟု၊) ဥက္ခိတ္တောဟု–နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊ ဟုတ္တာ၊) သော–ထို ကဿပဂေါတ္တရဟန်းသည်၊ ဇိနသန္တိကေ–သို့၊ အဂမာ–သွားပြီ၊ (သာဂမာကို သော+အဂမာဟု ပုဒ်ခွဲ။)

အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဠိရူပကေန သမဂ္ဂ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ကရောန္တိ၊) ဧကော၊ ဧကော–တစ်ပါးသော

ရဟန်းကို၊ ဥက္ခိပတိ၊ ဧကော၊ ဒွေ စ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ဘဟုလေ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဥက္ခိဖတိ၊) ဧကကော–သည်၊ သံဃံ ဥက္ခိပတိ။

ဒုဝေပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဟုလာပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ သံဃော–သည်လည်းကောင်း၊ သံဃဿ–ကိုလည်း၊ ဥက္ခိပိ၊ (ဒုဝေပိစသော ဂတ္တားတစ်ပုဒ်၌ ဧကံ, ဒွေ, သမ္ဘဟုလေ, သံဃံ ဟု ကံလေးပုဒ် ရှိရမည်၊ ဧကံ, ဒွေ, သမ္ဘဟုလေတို့ကို သံဃဿ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဆည်းယူပါ၊) သဗ္ဗညုပဝရော–သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥတ္တာ၊ အမ္ဘန္တိ–အမ္ဘကံဟူ၍၊ ပဋိက္ခိပိ။

ယံ ကမ္မံ–သည်၊ ဥတ္တိပိဝန်–ပျက်သော ဥတ်ရှိ၏၊ အနုသာဝနံ–နှင့်၊ သမ္ဘန်–၏၊ (အနုသာဝနံ၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊) ယံ–အကြောင်းကဲသည်၊ အနုသာဝနဝိပန်–၏၊ ဥတ္တိယာ စ–နှင့်ကား၊ သမ္ဘန်–၏၊ (ယံ) စ–ကား၊ ဥဘယေန–ဥတ်, ကမ္မဝါစာ နှစ်ပါး စုံအားဖြင့်၊ ဝိပန်–ပျက်၏၊ ဓမ္မမေဝ စ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယာ–ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္ထု–သတ္ထုသာသနကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ–၍၊ (ကတံ–ပြုအပ်သော ကံ၊) ပဋိကုဋ္ဌ–ပဋိကုဋ္ဌကတဖြစ်သော ကံ၊ ကုပ္ပဲ–သော၊ အဒ္ဓာနဿရဟိကံ–ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား မထိုက်သော ကံ။

အမ္ဘဝဂ္ဂ–အမ္ဘဝဂ္ဂကံ၊ သမဂ္ဂ–အမ္ဘသမဂ္ဂကံ၊ ဓမ္ဘပဋိရူပါနိ–ကုန်သော၊ ယေ ဒုဝေ–ယင်း ကံနှစ်ပါး:တို့၊ (ဓမ္ဘပဋိရူပကဝဂ္ဂ, ဓမ္ဘပဋိရူပကသမဂ္ဂ ကံနှစ်ပါး ဟူလို့၊) ဓမ္ဘေနေဝ စ–ဖြင့်သာ၊ သာမဂ္ဂိ–ညီညွတ်ခြင်းကို၊ (သမဂ္ဂကံကို၊) တထာဂတော အနုညာသိ။

စတုဝဂ္ဂေါ–စတုဝဂ္ဂသံဃာလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပရောဝိသတိ ဝဂ္ဂေါ–နှစ်ကျိပ်ထက်ကျော်လွန်သော အစုရှိသော၊ သံဃော စ–လည်းကောင်း၊ (ဣတိ၊) ပဠုဝိဓော–၏။

ဥပသမ္ပဒံ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဇ္ဈာနကမ္မေန သဟ၊ ပဝါရဏံ–ဟူသော၊ ယဠု ကမ္မံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ (သဗ္ဗကမ္မေသု၊) စတုဝဂ္ဂေဟိ–စတုဝဂ္ဂရဟန်းတို့ဖြင့်၊ ကမ္မီကော–ကံအားလျောက်ပတ်၏။

မဗျဒေသေ–မစ္ဆိမဒေသ၌၊ ဥပသမ္ပဒံ အဇ္ဈာနံ ဒုဝေ ကမ္မေ ထပေတွာန၊ ပဗ္ဗဝဂ္ဂိကော–ပဗ္ဗဝဂ္ဂိကသံဃာသည်၊ သဗ္ဗကမ္မေသု ကမ္မိကော။

ဒသဝဂ္ဂိကာ–ကုန်သော၊ ယေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဧကံ အဇ္ဈာနံ ထပေတွာန၊ သဗ္ဗကမ္မကရော–အလုံးစုံသောကံကို ပြုနိုင်ကုန်၏၊ (ဝစနဝိပလ္လာသ၊) ဝိသော သံဃော၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော ကံတို့၌၊ ကမ္မိကော–၏။

ဘိက္ခုနီ၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသံ၊ (လွယ်ပြီ၊) နာနာသီမာယ–နာနာသီမာယဌိတရဟန်း၊ ဣဿိယာ–ဣဿိယာဝေဟာသဌိတရဟန်း။

ယသ–၏(အပေါ်၌၊) သံဃော ကမ္မံ၊ ကရေ–၏။ (သော–ထိ ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဧတေ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စတုဝိသတိ ဟောန္တိ၊ သမ္ဗဒ္ဓေန–သည်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–ပယ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဟိ–မှန်၏၊ ဧတေ–တို့သည်၊ န ဂဏပူရတာ–ဂိုဏ်းကို မပြည့်စေ နိုင်ကုန်၊ (ဘိက္ခုနီ သိက္ခာမာနာစသော ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၈၉–မှ စ၍ ၃၉၂–တိုင်အောင် ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်။)

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော (ဟုတ္တာ) ပရိဝါသံ၊ ဒဒေယျ ဝါ–ပေးမူ လည်း ပေးအုံ၊ မူလာ–သို့၊ (ပဋိကဿေယျ၊) (မူလာ၌ ယသဒ္ဒါ ကျေသည်၊) မာနတ္တံ (ဒဒေယျ၊) အဗ္ဗေယျ အကမ္မံ၊ နံ စ ကရဏံ–ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ကရဏံ၌ ယုပ္ပစ္စည်းသည် ကံ အနက်ဟော။)

မူလာအရဟာ–မူလာယဟပဋိကဿနာရဟာ၊ မာနတ္တာ–မာနတ္တာရဟာ, မာနတ္တစာရိက၊ အဇ္ဈာနာရဟာမေဝ စ–အဇ္ဈာနာရဟာ၊ ပဗ္ဗ–ဤ ငါးယောက်တို့ကို၊ နံ ကမ္မကာရကာ–ကံကို မပြုတတ်သူတို့ဟူ၍၊ သမ္ဗဒ္ဓေန ပကာသိတာ၊ (ပဗ္ဗ–အရ၌ ပါရိဝါသိကကိုပါ ထည့်ပါ၊ ဤ နှစ်ဂါထာဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၉၃–ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

ဘိက္ခုနီ၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသကာ၊ (လွယ်ပြီ၊) သီမာ–နာနာသီမာ ယဌိတရဟန်း၊ ဝေဟာသ–ဣဿိယာဝေယာသဌိတရဟန်း၊ ယသ–၏(အပေါ်၌၊) ကမ္မံ ကရောတိ၊ (သော) စ–ထို ကံပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်။

အဠရသန္နံ။ ဧတေသံ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပဋိပက္ကေသံ–တားမြစ်(ကန့်ကွက်)ခြင်းသည်၊ နဂ္ဃတိ၊ (ပဋိက္ကေသံ၌ ပဋိပုဗ္ဗ+ကုသ ဓာတ်+ဏမ္ဘူသည်း၊) ပဂတသေ ဘိက္ခူသေ ပဋိပက္ကေသနာ ရုဟတိ၊ (ဤ ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၉၄–ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

သုဒ္ဓေသ–ကို၊ ဒုန္ဒိသာရိတော–အပ်ပြီ၊ ဗာလေဟိ (ဗာလေ ဧ၀)–ကိုသာ၊ သုနိသာရိတော–အပ်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၅–ဝါရကို အကျဉ်းချုံးသည်၊) ပဏ္ဍကေ၀၊ ပေ။

လေဟိတုပ္ပါဒကော စေ၀၊ (လွယ်ပြီ၊) ယော ဥဘတောဗျဉ္ဇနော စ–အကြင် ဥဘတောဗျည်း။

ဧကာဒသန္နံ၊ ဧတေသံ–တို့ကို၊ ဩသာရဏံ–သည်၊ နယုဇ္ဇတိ–မသင့်၊ ဟတ္ထ–ဟတ္ထစ္ဆိန္နပုဂ္ဂိုလ်၊ ပေ။

၊ပေ၊ အန္ဓမူဂဗဓိရော စ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၁၉–အတိုင်းပေးပါ၊) ဧတေ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒွတ္တိံသ–သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်တည်း၊ အနနုကာ–မယုတ် မလျော့ကုန်။

တေသံ–တို့ကို၊ ဩသာရဏံ–သည်၊ (သောသာရဏံ–သည်၊) ဟောတိ၊ (ဣတိ) သမ္ဘုဇ္ဈေန–ပကာသိတံ–အပ်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၆–ဝါရကို ညွှန်းသည်၊) (ယသ–အကြင် ရဟန်း၏၊) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ–ရှုထိုက်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိကာတဗ္ဗာ–ကုစားထိုက်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ နိသဇ္ဇေတာ–စွန့်ထိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်းကောင်း၊ နဝိဇ္ဇတိ–မရှိ။

တသ–ထို ရဟန်းကို၊ ဥက္ခေပနာ–နှင်ထုတ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တကမ္မာ–တို့သည်၊ အဓမ္မိကာ–အမမှန်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊

အဠရသန္နံ။ ။ဤ တသုဒ္ဒါနဋ္ဌ ဘိက္ခုနီမှ စ၍ ပဏ္ဍကာဝိ စ တိုင်အောင် ဆယ့်သုံးယောက်, ဗျဉ္ဇနာမှ စ၍ ယသကမ္မ စ တိုင်အောင် ငါးယောက် ပေါင်း ဆယ့်ရှစ်ယောက် ရှိ၏၊ ထိုကြောင့် အဠာရသန္နမေတေသံဟု ဆိုသည်၊ ပါဠိတော် ၃၉၄–ဝါရ၌ကား ပဏ္ဍကနောင် ထေယျသံဝါသက, တိတ္ထိယပက္ကန္တက, တိရစ္ဆာနဂတ, မာတုဃာတကစသော ငါးယောက်, ဘိက္ခုနီဒူသက ပေါင်း ကိုးယောက် ပါနေ၍ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ယောက် ဖြစ်နေ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ တသုဒ္ဒါနဂါထာအတိုင်းသာ မှတ်သင့်ကြောင်းကို ရှေးနိသယဠ် မှာထားသည်။

(ပုဒ်စဉ် **၃၉၇**–ကို ညွှန်းသည်။) အာပဒန္ရံ–အာပတ်သို့ ရောက်သော၊ အနုဝတ္တန္တံ–သံဃာ၏အလိုသို့ လိုက်သော၊ (မင်ြင်းဆန်, အလိုသို့ လိုက်၍ ဝန်ခံသော) ရဟန်းကို၊ (ဥက္ခေ့ပနာ သတ္တ။) တေဝိ–ထိုကဲတို့သည်လည်း၊ အခမ္မိကာ–တို့တည်း၊ (ပုဒ်စဉ် **၃၉၈**–ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

အာပန္ရံ–သော၊ နာနုဝတ္တန္တံ–ကို၊ (ဥက္ခေ့ပနာ) သတ္တ။ ကမ္မာ–တို့သည်၊ သုခမ္မိကာ–ကောင်းစွာပြုအပ်သော ဓမ္မကဲတို့တည်း၊ (ပုဒ်စဉ် **၃၉၉**–ကို ညွှန်းသည်။) သမ္ဘုခါ–ဌ်၊ ပဋိပုစ္ဆာ စ–၍၊ ပဋိညာယ စ–အားဖြင့်၊ ကာရဏာ–ပြုခြင်း။

သတိ–သတိဝိနယ၊ (အမူဋ္ဌစသည် လွယ်ပြီ၊) ပရိဝါသ စ–ပရိဝါသ်၊ ပေ။

မူလာ–အရင်းသို့ ငင်ခြင်း၊ ပေ၊ တဲထော–တူ၊ ဥပသမ္ပဒါ–ကဲ၊ အညသ–တစ်ပါးသောကဲကို ထိုက်သူ၏(အပေါ်ဌ်၊) အည–တစ်ပါးသော ကဲကို၊ ကရေယျ၊ သောဌသ–တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ–ဤ ကဲတို့သည်၊ အခမ္မိကာ–တို့တည်း။

တံ တသ–ထိုထိုကဲကို ထိုက်သူ၏(အပေါ်ဌ်။) တံ တံ–ထိုထိုကဲကို၊ ကရေယျ၊ သောဌသ၊ ဧတေသု၊ ခမ္မိကာ–တို့သည်း၊ အည–အခြားသောကဲကို ထိုက်သူ၏အပေါ်သို့၊ အည–အခြားသော ကဲကို၊ ပစ္စာရောပေယျ–တင်အံ့၊ သောဌသ ဧတေ၊ အခမ္မိကာ–တို့တည်း။

တသ–ထို ဝါရ၏၊ တမ္မူလကံ–ထို ဝါရ၏မူလကား၊ ဒွေ ဒွေ–နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့တည်း၊ (သုဂတသ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏာ၌ ကဲ့သို့ တမ္မူလကံ တသဟု ဆိုသည်၊ အဓိဗ္ဗာယ်ကို ဥပါလိပုစ္ဆာ ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဒွေ ဒွေ မူလာ ကတာ တသဟု ရှိသော သျာမ (ယိုးဒယား)မူကို ကြည့်၍ ဤသို့ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေး နိဿယဌ်ကား–တသထို တစ်ပါးသောကဲကို ထိုက်သူအား၊ တမ္မူလကံ–ထို ကဲ၏မူလကား၊ ဒွေ ဒွေ–နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့တည်းဟု ပေးထား၏၊ (တတော ပရံ–ထိုမှ နောက်ဌ်၊ ယေ သောဌသ ကမ္မာ၊ အတ္ထိ–ရှိကုန်၏။) တေဝိ သောဌသ–တို့သည်လည်း၊ ခမ္မိကာ–တို့တည်း၊ ဧကေကမူလကံ–တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ မူလရှိသော၊ စက္ကံ–စက်ကို၊ (စက်လှည့်ရာ ဝါရကို၊) အမ္ဘဏ္ဍိ–အမဓုတ်ဟူ၍၊ ဖိနော–ဘုရားရှင်သည်၊ အဗြဝိ–ဟောတော်မူပြီ။

(ယော ဘိက္ခု။) ဘဏ္ဍနကာရကော–၏။ (တသ) သံယော၊ အဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–ဝဂ္ဂကံဖြစ်သော၊ တဇ္ဇနီယံ ကမ္မံ အကာသိ၊ သော–ထိုရဟန်းသည်၊ အည၊ အာဝါသံ–သို့, ကစ္ဆိ–သွားပြီ။

တတ္ထ–ထို အာဝါသ၌၊ အဓမ္မေန၊ သမဂ္ဂါ–သမဂ္ဂဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တသ–ထို ရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနီယံ၊ ကရံ–ပြုကုန်ပြီ၊ အညတ္ထ–တစ်ပါးသော အာဝါသ၌၊ အဓမ္မေန၊ ဝဂ္ဂါ–ဝဂ်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တသ တဇ္ဇနီယံ ကရံ။

ပတိရူပကေန–ဓမ္မပတိရူပကဖြင့်၊ သမဂ္ဂါပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂါပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ တထာ–ထို တဇ္ဇနီယကံကို၊ ကရံ၊ (တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ ပုဒ်စဉ် ၄၀၅–၌ပါသော ပထမစက်ကို ညွှန်းသည်)။ အဓမ္မေန၊ သမဂ္ဂါ စ–သမဂ္ဂရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂမေဝ စ–ဝဂ္ဂကံကိုလည်းကောင်း။

ပတိရူပကေန–ဓမ္မပတိရူပကဖြင့်၊ ဝဂ္ဂါ စ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂါပိ–တို့သည်လည်းကောင်း။ တထာ ကရံ၊ (ဤ) စကားဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၄၀၈–၌ပါသော ဒုတိယစက်ကို ညွှန်းသည်)၊ သို့သော် အဓမ္မေန ဝဂ္ဂပုဒ်ကား မပါပါ၊) ဣမေ ပဒါ–ဤ ပုဒ်တို့ကို၊ (ဤ) ငါးပုဒ်တို့ကို၊) ဧကေကံ–တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်ကို၊ မူလကံ–မူလကို၊ ကတ္တာ၊ ဝိစကွဏောာ–ပညာရှိသည်၊ စက္ကံ၊ ဗဒ္ဓေ–ဖွဲ့.ရာ၏။ (ဣမေ ပဒါ–အရ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ, ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပတိရူပကေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပတိရူပကေန သမဂ္ဂါတည်း၊ ဤ ငါးပုဒ်တွင် တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ မှတည်၍ ကျန်လေးပုဒ်ကို မူလီလုပ်ပြီးလျှင် စက်လှည့်ပါ ဟူလို။)

ဗာလာ၊ ဗျတ္တသာ–၏(အပေါ်၌)၊ နိယသံ၊ (ကရံ–ပြုကုန်ပြီ)၊ ကုလဒူသကံ–ကို၊ ပဗ္ဗာဇေ–နင်ထုတ်ရာ၏၊ အကြောသကသ စ–၏(အပေါ်၌)ကား၊ ပဋိသာရဏီယံ ကမ္မံ ကရေ။

အဒဿနာ–အာပတ်ကို မရှုခြင်း၊ အပဋိကမ္မေန–မကုစားခြင်း၊ ယော စ–အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒိဋ္ဌိ' နု နိသဇ္ဇေ–မစွန့်၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏(အပေါ်၌)၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ–ကို၊ သတ္ထု ဝါဟေန–ကုန်သည်ဖျားကြီးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ၊ (နိယသကမ္မကထာ စသည်တို့ကို ညွှန်းသည်။)

ဥပရိ–အထက်၌၊ ဝါ–အထက်ဖြစ်သော၊ ကမ္မာနံ–တို့၏(အတွက်၊) နယံ–နည်းကို၊ ပညော–ပညာရှိသည်၊ တဇ္ဇနီယံ–တဇ္ဇနီယက်ကို၊ (တဇ္ဇနီယက်၌လာသော နည်းကို၊) နယေ–ဆောင်ယူရာ၏၊ (နိဿယ ကမ္မကထာ စသည်တို့၌ တဇ္ဇနီယက်ကဲ့သို့ စက်လှည့်ပါဟု ညွှန်း သည်၊ ရှေးနိဿယ၌ ဥက္ခေပနီယကမ္မာနံဟု ရှိသောပါဠိအတိုင်း အနက်တစ်မျိုး ပေးထားဏ၏၊) တေသံယေဝ–တို့အားသာ၊ အနုလောမ– သင့်လျော်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ သမ္မာ ဝတ္တတိ၊ ယာစိတေ–ကံငြိမ်း ဖို့ရန် တောင်းပန်အပ်သော်။

ဟေဋ္ဌာ–၌၊ ကမ္မနယေနေဝ–ကံပြုသော နည်းဖြင့်ပင်၊ တေသံ ကမ္မာနံ–တို့ကို၊ ပဿဒ္ဓိ–ငြိမ်းစေခြင်း၊ (တဇ္ဇနီယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိ ကထာ စသည်၌လာသော ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်၊) တသ္မိ' တသ္မိ' တု ကမ္မေသု–ထိုထို ကံတို့၌၊ (တသ္မိ' တသ္မိ'ကား ဝစနဝိပလ္လာသ၊) တတြဋ္ဌော စ ဝိဝဒတိ၊ (ကိ'။)

အကတံ၊ ပေ၊ ကာတမ္ဗံ၊ ဣတိ စ–ဤသို့လည်း ငြင်းခုံ၏၊ (ဗုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၂၉–၌လာသော တဇ္ဇနီယကမ္မဝိဝါဒကထာ စသည် ကို ညွှန်းသည်၊) ကမ္မေ–သည်၊ ပဿဒ္ဓိယာ စာပိ–ငြိမ်းပါသော် လည်း၊ (ငြိမ်းရာ အခါ၌လည်း၊) (ထို့အတူ ငြင်းခုံ၏၊) တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ (ဗုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၄၀– ၌လာသော တဇ္ဇနီယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိကထာ စသည်ကို ညွှန်းသည်။)

သလ္လကတ္တော–ဆေးဆရာသည်၊ (သမားတော်သည်၊) (ရောဂိနံ– ရောဂါရှိသူတို့အား၊) သြသဓံ–ဆေးကို၊ (အကျွာတို) ဣဝ–ညွှန်ကြား

သကဲ့သို့၊ (ဇဝ်၊) ဝိပတ္တိဗျာဓိတေ–သီလပျက်ခြင်းဟူသော အနာရောဂါ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကမ္မပွတ္တေ–ကံသို့ ရောက်ကုန်သော၊ (ကံအပြု ခံရကုန်သော) ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသွာ–၍၊ မဟာမုနိ–မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည်၊ ကမ္မပွဋ္ဌိပသဿဒ္ဓိ–ကံ၏ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ (ငြိမ်းအေးကြောင်း အစီအရင်ကို၊) အကွာသိ–ညွှန်ပြတော်မူပြီ၊ ဣတိ၊ တသုဒ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထူနိ–တို့သည်၊ ဆတ္တိံသ–သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတည်း၊ ဣတိ–စမ္မေယျကွန္ဓကအပြီးတည်း။

စမ္မေယျကွန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၁၀ – ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓက

၂၇၁–ကောသမ္ဗကဝိဝါဒကထာ

၄၅၁။ ။(ယေန သမယေန၊ ဘိက္ခူ–ကို၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ–ကြောင့်၊ ဘိက္ခူ–အခြားရဟန်းတို့သည်၊ ဥက္ခိပိ`သုဟု) (အနိယမဝါကျ၊) ၊ပေ၊ ကောသမ္ဗိယံ–၌၊ ဝါ–၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဃောသိတာရာမေ–ဃောသိတသူဌေး၏ အရံ၌၊ ဝါ–ဃောသိတာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ အညတရော၊ ဘိက္ခူ–သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိ` အာပန္နော ဟောတိ၊ သော၊ တဿာ အာပတ္တိယာ–၌၊ အာပတ္တိဒိဋ္ဌိ–အာပတ်ဟု အယူရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အညေ၊ ဘိက္ခူ–ဝိနည်းခိုရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ အနာပတ္တိဒိဋ္ဌိနော–အာပတ် မဟုတ်ဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပိ`သု၊ (စမ္မေယျက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၃၈၀**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) သော စ ဘိက္ခူ၊ ပေ၊ သိက္ခာကာမော၊ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၁၆၃**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

အာဝုသော၊ ဃော–ဤ ခွက်ထဲ၌ သန့်သက်ရေကို ချန်ထားမိခြင်းသည်၊ အနာပတ္တိ–တည်း၊ ဃော၊ အာပတ္တိ–သည်၊ နု–မဟုတ်ပါ၊ ပေ၊ အနာပန္နော–အာပတ်သို့ မရောက်သည်၊ အမှိ–ဖြစ်ပါ၏၊ အာပန္နော–သို့ရောက်သည်၊ နု အမှိ–မဖြစ်ပါ၊ အာယသ္မန္တော–တို့၊ (တုမှေ၊) မေ–၏၊ ဓမ္မတော–ဓမ္မအားဖြင့်၊ ဝိနယတော–အားဖြင့်၊ ပက္ခာ–အသင်းအပင်းတို့သည်၊ ဟောထ–ဖြစ်ပါကုန်လော့၊ ဣဒံ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ဇာနပဒါနံ–ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ ပေ၊ ဘိက္ခူနုဒ္ဓိ–တို့၏လည်း၊ ပေ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကာ–ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ (နှင်ထုတ်အပ်သော ရဟန်း၏ နောက်လိုက်ဖြစ်ကုန်သော၊) တေ ဘိက္ခူ၊ ယေန–၌၊ ဥက္ခေပကာ–နှင်ထုတ်တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ (သန္တိ) ၊ပေ၊ ဥက္ခိတ္တကံ–သော၊ ဧတံ ဘိက္ခူ–ကို၊ ဝါ–သို့၊ မာ အနုဝတ္တိတ္ထ–အစဉ် မလိုက်ကြပါကုန်လင့်၊ (မာ) အနုဝါရေထ–အစဉ် မခြံရံကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ (အဝေါစုံ) ၊ပေ၊ (ပုဒ်ရေ **၄၅၂**–၌ အနက်ထူး မရှိပါ၊ ရဟန်းတစ်ပါးက မြတ်စွာဘုရားထံ သွား၍ ဖြစ်ပုံကို လျှောက်သည်။)

၄၅၃။ ။အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခူ–ရဟန်း၊ သံဃော–သည်၊ ဘိန္နော–ကွဲပြီ၊ (စင်စစ်ဧကန် ကွဲတော့မည် ဟူလို၊) ဘိက္ခူ ... ၊ သံဃော၊

ဘိနေ့ာ–ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ **အဝေါစ (ကိ)**ီ၊) (ရှေးနိသယမ္ဘဲ ဘိက္ခုသံဃာ–သည်ဟု သမာသ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်တည်း**အဖြစ်ဖြင့် အန**က်ပေး၏၊ ဘိက္ခု–သည် အာလုပ်ပုဒ်သာ ဖြစ်သင့်ပါသည်၊ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊) ဘိက္ခဝေ တုမှေ၊ (မည်ကြွေး၌ စပ်၊) နော–ငါတို့၏ (ဥာဏ်၌၊) ပဋိဘာတိ–ရှေ့ရှုထင်လာ၏၊ နော ပဋိဘာတိ–၏၊ **ဣတိ–**ဤသို့ ကြ၍၊ ယသ္မိ **ဝါ** တသ္မိ ဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါ**းသော အ**ကြောင်းကြောင့်၊ ဥက္ခိ**ပိတမ္ပိ–နှ**င်ထုတ်ထိုက်၏၊ ဟူ၍၊ မာ မည်တွေ–**မမှတ်ထင်**ကြကုန်လင့်၊ ပေ။

သစေ ဥက္ခိပိသာမ–အကယ်၍ နှင်ထုတ်ကုန်အုံ၊ မယံ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိ ဥပေါသထံ၊ (သစေ) နှ ကရိသာမ–အကယ်၍ မပြုကုန်**အုံ**၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ–**နှင့်**၊ **ဝိနာ**–ကင်း၍၊ ဥပေါသထံ (သစေ) ကရိ**သာမ၊ (ဧ**ဝံ သတိ)၊ ဘ**တော နိဘါန်–ထို** အကြောင်းကြောင့်၊ (နှင်ထုတ်ခြင်း**, ဥ**ပသ်ကို အတူမပြုဘဲ ခွဲ၍ပြုခြင်း**:**ဟူသော အကြောင်းကြောင့်) သံဃသ–၏၊ ဘဏ္ဍာန်–မိမိတို့ အသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်ခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ ကလဟော–ကိုယ်ထိလက်ရောက် လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ **ဝိ**ဂ္ဂဟော–ဆန့်ကျင်ဘက် ယှဉ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိ**ဝါဒေ**ါ–ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃဘေဒေါ–သံ**ဃာ၏** ကွဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃ ရာဒိ–သံဃ၏(**ကွဲဖို့ရာ**) **အ**ရေးအကြောင်းသည်လည်းကောင်း၊ သံဃဝဝတ္ထာနံ–သံဃာ၏ **အသီ**:**အသီ**:ပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ (ကိုယ့်အပိုင်းနှင့်**ကိုယ်** တည်နေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဘဝိသတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ (**ဧ**ဝ**ံ** ဇာနန္တီ၊) (ဧဝံ သတိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘေဒဂရုကေဟိ–သံဃာကွဲခြင်း**၌** အလေးပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဟိ–တို့သည်၊ သော ဘိက္ခု–ကို၊ ပေ၊ နှ **ဥ**က္ခိ**ပ**ိ တဗ္ဗော–ထိုက်၊ ပေ။

(သစေ) နှ ပဝါ**ရေသာမ–ပ**ဝါ**ရ**ဏာ မပြုကုန်အုံ၊ ပေ၊ သံဃကမ္မံ–(ဥပုသ်ပဝါရဏာမှ **ကြင်:သော) သံ**ဃာ**,**ကံကို၊ (သစေ) နှ ကရိသာမ၊ ပေ၊ အာသနေ–၌၊ ဘတ္တဂ္ဂေ–ဆွမ်:စား:**ကျောင်**:၌၊ (ဧရပ်၌) ၊ပေ၊ ဧကဋ္ဌေ–တစ်ခုတည်:သောအမိုးရှိသော ကျောင်:၌၊ **ပေ**၊ ယထာဝုဏ်–အကြင်အကြင် ကြီ:သူတို့ အတိုင်:၊ ဝါ–ကြီ:သူတို့၏ အစဉ်အာ:ဖြင့်၊ အဘိဝါဒနံ–ရှိခိုး:မှုကိုလည်:ကောင်:၊

ပစ္စုဠ္ဇာနံ–နေရာမှ ရှေ့ရှုထခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို လည်းကောင်း၊) အဠလိကမ္ဘံ–လက်အုပ်ချီမြှင့်ကိုလည်းကောင်း၊ (သစေ) နံ ကရိသာမ၊ ပေ။

၄၅၄။ ။ အာပန္နာ–အာပတ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ နာမ့ (နံ+အမ့)– မဟုတ်ကုန်၊ အာပန္နာ၊ နာမ့–ကုန်၊ ဣတိ–ဣသို့ ကြ၍၊ အာပတ္တိ–ကို၊ နပဋိကာတဗ္ဗံ–မဂ်ကုစားထိုက်ဟူ၍၊ မာ မည်တ္ထ၊ ပေ၊ မမ ဝါ–၏သော်လည်း၊ ကာရဏာ–အကြောင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အညေသံ ဝါ–ငါမှတစ်ပါး အခြားသူတို့၏သော်လည်း၊ ကာရဏာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒာ–ချစ်ခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗေ၊ ဘယာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဂတိ–အဂတိသို့၊ ဂန္တုံ–ရောက်ခြင်းငှာ၊ (လိုက်ခြင်းငှာ၊) နာလံ–မထိုက်ကုန်၊ ।ပေ। ဘေဒဂရကေန ဘိက္ခုနာ၊ ပရေသမ္မိ–တို့၏(အပေါ်၌)လည်း၊ သဒ္ဓါယ–ယုံကြည်ခြင်းဖြင့်၊ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ပေ။

၄၅၅။ ။ တတ္ထေဝ–ထို (ယောသိတာရုံ) ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊ အန္တော သီမာယ–သီမ၏အတွင်း၌၊ ပေ၊ နိသီမဲ–သီမ်ပြင်ဘက်သို့၊ ပေ၊ ယထာ– အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မယာ–ငါဘုရားသည်၊ ဥတ္တိ စ အနုသာဝနာ စ၊ ပညတ္တာ–အပ်ပြီ၊ (တထာ–ထို အခြင်းအရာကြောင့်၊) တေသံ–ထို ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက ရဟန်းတို့၏၊ တာနိ ကမ္မာနိ–တို့သည်၊ ဓမ္မိကာနိ အကုဗ္ဗာနိ၊ ဌာနာရဟာနိ–ကုန်သော၊ ကမ္မာနိ–တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ပေ၊ တံ–ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိဿ ဟေတု–အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း?၊ (ယသ္မာ–ကြောင့်၊) ဧတေ ဘိက္ခူ–ဤ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကရဟန်းတို့သည်၊ တုမှေဟိ–အသင် (ဥက္ခေပကရဟန်း)တို့နှင့်၊ နာနာသံဝါသကာ–မတူ ထူးခြား ကွဲပြားသောသံဝါသ ရှိကုန်၏၊ တုမှေ စ၊ တေဟိ–တို့နှင့်၊ နာနာသံဝါသကာ၊ (တသ္မာ–ကြောင့်တည်း။)

ဘိက္ခု...၊ ဒွေ၊ နာနာသံဝါသကဘူမိယော–နာနာသံဝါသက၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊) အတ္တနာ ဝါ–မိမိသည်မှလည်း၊ နံ–ထို ရဟန်းကို၊ အဒဿနေ ဝါ–အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ဥက္ခိပတိ၊ ဘိက္ခု...၊ နာနာသံဝါသကဘူမိယော၊ ဣမာ ဒွေ– တို့တည်း၊ (သုဏ္ဏပက္ခ၌ သမာနသံဝါသကဘူမိယော–တူသော သံဝါသရှိသူ၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တို့သည်ဟု ပေး၊ အမိဗွာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ।) ।ပေ။

၄၅၆။ ။ ဘဗ္ဗာဂ္ဂေ–ရွာတွင်း ဆွမ်းစားဇရပ်၌၊ အန္တရဝေ–ရွာတွင်း၌၊ ဘဏ္ဍာနဇာတာ–ဖြစ်သော မိမိတို့အသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်ခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ကလဟဇာတာ–ဖြစ်သောခိုက်ရန် ရှိကုန်သည်၊ ဝိဝါဒါပန္နော–ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) အညမည်၊ အနနုလောမိကံ–ရဟန်းတို့အား မလျောက်ပတ်သော၊ ကာယကမ္မံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝစီကမ္မံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဒ်သေန္တိ–ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ (ဥပဒ်သေန္တိ ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဟတ္ထပရာမာသံ–လက်တို့ဖြင့် အချင်းချင်း သုံးသပ် (ဆွဲကိုင်)ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ–(စိတ်ဆိုးလွန်း၍ တစ်ပါးတစ်ပါး လက်တို့ဖြင့် ဆွဲကုန်လျက် ရန်ဖြစ်ကြသည် ဟူလို။)

ဘိက္ခဝေ၊ သံဃေ–သည်၊ ဘိန္နေ–ကွဲလတ်သော်၊ အဓမ္မိယာယမာနေ–တရားမရှိသောအမှုကိုပြုလတ်သော်၊ (မတရားမှုကို ပြုလတ်သော်၊) အသမ္မောဒိကာယ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ–ဖြစ်လတ်သော်၊ ဇဋ္ဌာဝဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော (ဥပစာကို လွတ်၍) နေခြင်းဖြင့်၊ အညမည်၊ ပေ၊ နဝရိသာမ၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်သားမ၏၊ အာသနေ–နေရာ၌၊ နိသီဒိတမ္ဗံ–(ဥပစာကို လွတ်၍) ထိုင်ရာ၏၊ ပေ၊ ဓမ္မိယာယမာနေ–တရား၊ရှိသောအမှုကို ပြုလတ်သော်၊ သမ္မောဒိကာယ၊ ဝတ္တမာနာယ–သော်၊ အာသနန္တရိကာယ–နေရာနှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော နေရာရှိသော ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ (တစ်နေရာခြား ထိုင်းခြင်းဖြင့်၊) နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ ।ပေ။

၄၅၇။ ။ မုခသတ္တိဟိ–နှုတ်သီးတည်းဟူသော လှံတို့ဖြင့်၊ ဝိတုဒန္တာ–ထိုးကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တံ အဓိကရဏံ–ကို၊ ဝူပသမေတုံ–ငြိမ်းစေခြင်းငှာ၊ နဿက္ခန္တိ၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍာနံ–ကို၊ မာ (အကတ္ထ)–မပြုကြကုန်လင့်၊ ပေ၊ ဝိဝါဒံ မာ (အကတ္ထ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ မွေသာမိ–တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ အာဂမေတု–ဆိုင်ဝင့်တော်မူပါ၊ ပေ၊ အမ္ဘောသုက္ကော–(အဓိကရဏ်း ငြိမ်းအေးဖို့ရန်) အားထုတ်ခြင်း ရှိတော်မမူသည်၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊) ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ–မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း သမာပတ်ကို၊ အနုယုတ္တောဘဝေ–အားထုတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရတု–ပါ၊ မယံ၊ ဇေတေန ဘဏ္ဍာနေန–ဖြင့်၊ ပေ၊ (ဇေတေန) ဝိဝါဒေန–ဖြင့်၊ ပညာယိသာမ–ထင်ရှား ပါကုန်အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၂–ဒီဃာဝုဝတ္ထု

၄၅၈။ ။ဘူတပုဗ္ဗံ–ရှေးခဏ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ဗာရာဏသိယံ–၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ–ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော၊ ကာသိရာဇာ–ကာသိမင်းသည်၊ (ကာသိတိုင်း၏ မင်းသည်၊) အဟော–(သုံးဆောင် ခံစားအပ်သော ကာမဂုဏ်, ထို ကာမဂုဏ်၏ အဆောက်အဦတို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝသည်၊ မဟာဒ္ဓနော–(မြေဝယ်မြှုပ်ထား) များသောဥစ္စာ ရှိသည်၊ မဟာဘောဂေါ–(နေ့စဉ်အမြဲ သုံးစွဲအပ်သော) များသောအသုံးအဆောင် ရှိသည်၊ မဟတ္တလော–များသော စစ်အင်အား, ကိုယ်အင်အားရှိသည်၊ မဟာဝါဟနော–များသော ဆင်, မြင်းစသောယာဉ် ရှိသည်၊ မဟာဝိဇိတော–ကျယ်ဝန်းသောနိုင်ငံ ရှိသည်၊ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော–ပြည့်စုံသော (ဥစ္စာထားရာ) ဘဏ္ဍာတိုက်, (ကောက်ပဲသီးနှံထားရာ)ကျီကျ ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဒီဃီတိ နာမ–မည်သော၊ ကောသလရာဇာ–သည်၊ ဒဃိဒ္ဒေါ–ဆင်းရဲသည်၊ အပ္ပဓနော–နည်းသောဥစ္စာ ရှိသည်၊ ။ပေ။ အဟောသိ၊ ။ပေ။ (အဓောစသော သုံးပုဒ်ကို သုဒိန္နကဏ္ဍဋ္ဌကထာအတိုင်း ပေးပါသည်၊ ဤ ဋီကာဌကား အကျဉ်းမျှ ဖွင့်၏၊ ကြွင်း ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာဌ ကြည့်ပါ) ।ပေ။

စတုရင်္ဂိနီ–ဆင်, မြင်း, ရထား, ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနံ–စစ်တပ်ကို၊ သန္ဓယှိတွာ–ကောင်းစွာဖွဲ့၍၊ ဒီဃီတိ၊ ကောသလရာဇာနံ–သို့၊ အလ္ဈယျာသိ–ရှေ့ရှုထွက်လာပြီ၊ ။ပေ။ အဟံ ဗြဟ္မဒတ္တောနာ။ ကာသိရညာ–သည်၊ (သံဃာတဋ္ဌ စပ်) ။ကသံဃာတမ္မိ–တစ်ကြိမ်တိုက်ခိုက်ခြင်းမျှကိုလည်း၊ သဟိတုံ–သည်းခံခြင်းငှာ၊ နာ ပဋ္ဌိဗလော–မစွမ်းနိုင်၊ ။ပေ။ ယန္ဟုန နိပ္ပတေယျုံ–အကယ်၍ ထွက်ပြေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ။ပေ။

မဟေသိ–မိဖုရားကို၊ အာဒါယ၊ ။ပေ။ ဗလဋ္ဌ–ဗိုလ်ပါအပေါင်းကို လည်းကောင်း၊ ။ပေ။ ကောဋ္ဌာဂါရဋ္ဌ၊ အဘိဝိဇိယ–လွှမ်းမိုးအောင်နိုင်၍၊ အဏ္ဏာဝသတိ–အုပ်စိုးမြဲနေ၏၊ ။ပေ။ သပဇာပတိကော–ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ।ပေ။ ကုမ္ဘကာရနိုဝေသနေ–အိုးလုပ်သူ၏ အိမ်၌၊ အညာတက ဝေသေန–မထင်ရှားသူ၏ အသွင်ဖြစ်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကဋ္ဌာနေန–ပရိုဗိုင်တို့၏ အဝတ်ဖြင့်၊ ပဋိဝသတိ၊ ။ပေ။

ဝေရူပေါ၊ ဒေါဟဠော–ချစ်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော **ဟောတိ၊** သူရိယသ–
ဏ်၏၊ ဥဂ္ဂမနကာလေ–ထွက်ရာအချိန်၌၊ သန္ဓဒ္ဓေ–ဖွဲ့စပ်အပ်သော **လက်နက်**ရှိသော၊
(လက်နက်အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသော၊) ဝမ္မိကံ–ချပ်ဝတ်တန်ဆာရှိသော၊
(စစ်ဝတ်တန်**ဆာ ဝတ်**ဆင်ထားသော၊) သုဘူမေ–ကောင်းသော မြေ၌၊
(ညီညွတ်**သော မြေ၌၊)** ဌိတံ–တည်သော၊ စတုရဿိနိံ၊ သေနံ–ကို၊ ပသိတုံ–
ကြည့်ရှုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ခဂ္ဂါနံ–သန်လျက်တို့၏၊ **(ဘုရင်**ကိုင်သော
ဓားလွယ်**တို့၏**၊) ဓောဝနံ–ဆေးကြောင်းရေကို၊ (**ဆေးရေကို**၊) ပါတုံ စ–
သောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဣစ္ဆတိ–၏၊ (ချင်ခြင်းဖြစ်ပုံကို ပြသည်၊)
၊ပေ၊ ဒေဝီ–မိဖုရား၊ ဒုဂ္ဂတာနံ–ဆင်းရဲကုန်သော၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ပေ၊
သေနာ–သည်၊ ကုတော–အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း?၊ ပေ။

၄၅၉။ ။ပုရောဟိတော–ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊
၊ပေ၊ သမ္မ–မိတ်ဆွေပုရောဟိတ်၊ တေ–၏၊ သခိ–မိတ်ဆွေမသည်၊ ဂဒ္ဒိနိ–၏၊
၊ပေ၊ ကုစ္ဆိဂတော–ဝမ်း၌တည်သော သတ္တိသားသည်၊ ကောသလရာဇာ ဝတ
ဘော–ကောသလမင်း အစစ်ပါတကား၊ ပေ၊ ဒေဝိ–ဒေဝီ၊ အတ္တမနာ–သည်၊
ဟောဟိ–လော့၊ ပေ၊ ပါတုံ၊ လစ္ဆသိ–ရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ တထာ–
ထိ သံတော်ဦး တင်အပ်လတ္တံ့သည့်အတိုင်း၊ နိမိတ္တာနိ–တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ–
တွေ့မြင်အပ်ပါကုန်၏၊ သွေ–နက်ဖြန်၌၊ ပေ၊ သေနာ–သည်၊ သုဘူမေ–၌၊
တိဋ္ဌတု–တည်ပါစေလော့၊ ခဂ္ဂါ စ–တို့ကိုလည်း၊ ဓောဝိယန္တု–ဆေးအပ်ပါစေ
ကုန်လော့၊ ဣတိ (အဝေါ၊) (ပုရောဟိတ်က မည်ကဲ့သို့ နိမိတ်ထင်သည်ဟု
သံတော်ဦးတင်ပုံကား လျှို့ဝှက်အပ်သောအရာ ဖြစ်၍ ပါဠိတော်၌ မပါ) ၊ပေ၊
တဿ–ထို သား၏၊ ဒီဃာဝုတိ–ဟူသော၊ နာမံ အကံသု၊ ပေ၊ ဝိညုတော–
တတ်သိနားလည်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိ၊ ပေ၊ ကာသိရာဇာ၊ အမှာကံ–
တို့၏၊ ဗဟုဒေဝေါ–သော၊ အနဇ္ဇသ–စီးပွားမဲ့ကို၊ ကာရကောဝ–ပြုတတ်သူ
တည်း၊ ပေ၊ အစ္ဆိန္နံ–လုယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သမ္ဘသိပ္ပဂ်နိ–အလုံးစုံသော (မင်းသား
တို့ တတ်အပ်သော) အတတ်တို့ကို၊ သိက္ခိ၊ ..ပေ။

၄၆၀။ ။ကပ္ပကောဝ–ဆတ္တာသည်သည်၊ (ဆံပင်မုတ်ဆိတ် စသည်
တို့ကို ပြုပြင်ပေးရသူသည်) ၊ပေ၊ တေန ဟိ–တိုသို့ ဖမ်းမိလျှင်၊ သပဇာ
ဝတိကံ ဒီဃီတိ၊ ကောသလရာဇာနံ–ကောသလနန်းကျမင်းကို၊ ဒဠ္ဌာယ–

ခိုင်မြဲသော၊ ရဏ္ဍယာ–ဖြင့်၊ ပစ္စာဗာဟ်–နောက်၌ လက်မောင်းရှိအောင်၊ (လက်မောင်း နောက်ပြန်)၊ ဂါဠ္ဍဗန္ဓနံ–တင်းကျပ်စွာ ဖွဲ့ချည်အပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ခုရမုဏ္ဍာ–သင်ရုန်းဖြင့် ဦးခေါင်းတုံးမှကို၊ ကရိတွာ၊ ခရသေရေန–ကြမ်းတမ်းသော အသံရှိသော၊ ပဏဝေန–ထက်စည်ဖြင့်၊ ၊ပေ၊ ပရိနေတွာ–လှည့်ပုံပတ်ခေါ်ဆောင်၍၊ ဒက္ခိဏေန ဒ္ဒါရေန–တောင်ဘက် တံခါးဖြင့်၊ နိက္ခာမေတွာ–ထွက်စေ၍၊ (ထုတ်၍)၊ နဂရသ–၏၊ ဒက္ခိဏတော–တောင်အရပ်၌၊ စတုဓာ–လေးပိုင်းအားဖြင့်၊ ဆိန္ဒိတွာ–၍၊ *** စတုဒ္ဒိသာ–လေးပါးသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ (သတ္တမီအနက်၌ ပထမာသက်ပါ၊)–ဗိလာနိ–အသားစု, အသားတုံးတို့ကို၊ နိက္ခိပထ–ပစ်ချကုန်လော့၊ ဣတိ–ဤသို့ အမိန့်ပေးပြီ၊ ၊ပေ။

မေ–သည်၊ မာတာပိတရော–တို့ကို၊ စီရံ ဒိဋ္ဌာ–ကြာမြင့်သော ကာလ၌ (ကာလက) မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ (မမြင်ရတာ ကြာလုပြီ ဟူလို)၊ ၊ပေ၊ တာတ ဒီဃာဝု–ချစ်သားဒီဃာဝု၊ တွံ၊ ဒီဃံ–အရှည်ကို၊ မာ ပဿ–မကြည့်ပ!နှင့်၊ ရဿံ–အတိုကို၊ မာ (ပဿ၊) (ဤသို့ သာမည အနက်ပေးမှ နောက်၌ ရှင်ဘုရင်က ဒီဃာဝုအား မေးသောအခါ ဖြေဆိုအပ်သော စကားနှင့် သင့်လျော်မည်၊) ဟိ–မှန်၏၊ တာတ ဒီဃာဝု၊ ဝေရေန–ရန်တုံ့ဖူးသဖြင့်၊ ဝေရာ–ရန်တို့သည်၊ နု သမ္မန္တိ–မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်၊ ၊ပေ၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) ၊ပေ၊ အယံ ဒီဃီတိဣတသလရာဓာ–သည်၊ ဥမ္မတ္တကောဝ (ဟုတ္တာ၊) ဝိမ္ဗလ ပတိ–အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ပြောစ၏၊ (ရောင်ရမ်း ပြောဆို၏၊) ဣမဿ–ဤ ကောသလမင်း၏၊ ဒီဃာဝု–ဒီဃာဝုသည်၊ ကော–အဘယ်သူနည်း?၊ ကံ–အဘယ်သူ့ကို၊ မာ ခေါ၊ ၊ပေ၊ သမ္ဗန္ဓိ တံ၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟ–နည်း?၊ ဣတိ (အဝေါခုံ) ၊ပေ။

ယော၊ ဝိညူ–တတ်သိနားလည်၏၊ သော၊ ဝိဘာဝေသုတိ–အနက်ကို ထင်စွာ ဖြစ်စေလိမ့်မည်၊ (ယခု ငါပြောအပ်သော "**မာ ဒီဃံ**"စသော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်က သိပါလိမ့်မည် ဟူလို)၊ ၊ပေ၊ ဂုမ္ဗံ–အစောင့်အရှောက်ကို၊ ထပေတွာ–ထား၍၊ ပက္ကမိ'သု၊ ၊ပေ၊ သုရံ နိဟရိတွာ၊ ဂုမ္ဗိယေ–စောင့်ရှောက်မှုဌာနယှဉ်သူ လူတို့ကို၊ (အစောင့်အရှောက်လူတို့ကို၊) ပါယေသိ–သောက်စေပြီ၊ (တိုက်ပြီ)၊ ၊ပေ၊ ပမတ္တာ–မူးကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊)

ပတိတာ–လဲနေကုန်သည်၊ အဟေသုံ၊ အထ၊ ကဠာနိ–ထင်းတို့ကို၊ သံကမိ
တ္ဘာ–စုရုံး၍၊ စိတက်–ထင်းပုံကို၊ ကရိတ္ဘာ၊ ပေ၊ ပဠုလိကောဝ–ချိုအပ်သော
လက်အုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္ဘာ) ।ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ၊ ပေ။

၄၆၁။ ။ဥပရိပါသာဒဝရဂတောဝ–မြတ်သောပြာသာဒ်၏ အထက်၌
ရောက်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သော မနုဿော ဒီဃိတိဿ၊ ကောသလ
ရညော–၏၊ ဥာတိ ဝါ–ဆွေမျိုးသည်သော်လည်းကောင်း၊ သာလောဟိတော
ဝါ–သွေးသား တော်စပ်သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဘဝိဿတိ၊) (အနုတ္ထ
တော=အနတ္ထော+အတော၊) အတော–ဤ လူမှ၊ မေ–၏၊ အနတ္ထော–စီးပွား
မဲ့သည်၊ အဟော၊ ဩဘာ ...ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊ တစ်နည်း?၊...(အနုတ္ထ
တော=အနတ္ထဒေါ၊) (အယ်–ဤ လူသည်၊) မေ–အား၊ အနတ္ထဒေါ–စီးပွား
မဲ့ကို ပေးမည့်သူသည်၊ အဟော–တကား၊ မေ–အား၊ ကောစိ–တစ်စုံ
တစ်ယောက်သည်၊ (တစ်ဦးတစ်လေကမျှ၊) နု ဟိ အာရောစေဿတိ နာမ–
သံတော်ဦး မတင်ရသနည်း?၊ (သံတော်ဦး မတင်ပါလိမ့်နော်၊) ဣတိ–ဤသို့
အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ကန္ဒိတ္ဘာ–မြည်တမ်း၍၊ ရောဒိတ္ဘာ–ငိုရှိ၍၊ ခပ္ပံ–မျက်ရည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတ္ဘာ–
သုတ်၍၊ ပေ၊ မဠ္ဠနှာ–သာယာသော၊ သရေန–ဖြင့်၊ ဂါယိ–သီချင်းဆိုပြီ၊
ဝိဏာ–စောင်းကိုလည်း၊ ဝါဒေသိ–မြည်စေပြီ၊ (တီးပြီ) ।ပေ၊ သရေန၊ ဂီတ–
သီဆိုအပ်သော အသံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဒိတ–တီးအပ်သော၊ ဝိဏာ–ကို
လည်းကောင်း၊ (စောင်းသံကိုလည်းကောင်း၊) အသောသိ၊ ပေ၊ အာရာဓ
ပေကော–နှစ်သက်ခြင်း၌ ရှင့်ခြင်းရှိသည်၊ (နှစ်သက်ဖို့ရန် မျှော်လင့်သည်၊)
(ဟုတ္ဘာ) ।ပေ၊ ပုဗ္ဗဠ္ဟာယိ–ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသည်၊ ပစ္ဆာနိပါတိ–နောက်မှ
အိပ်လေ့ရှိသည်၊ ကိं ကာရပဋိသာဝီ–ပြုထိုက်သောမှုကား အဘယ်ပါနည်း?
ဟု ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း ရှိသည်၊ ဝါ–ကြားသိစေလေ့ရှိသည်၊ (အဘယ်
အမှုကို ပြုရပါမည်နည်း?ဟု မေးမြန်းလေ့ရှိသည် ဟူလို၊) မနာပစာရိ–
မြတ်နိုးဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ဝိယဝါဒီ–ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိသည်၊
အဟောသိ၊ ပေ၊ အဗ္ဘန္တရိမေ–အတွင်း၌ဖြစ်သော၊ ဝိဿာသိကဌာနေ–အကျွမ်းဝင်
သူတို့၏အရာ၌၊ ထပေသိ–ထားပြီ၊ (ဝိဿာသေ–အကျွမ်းဝင်ခြင်း၌+နိယုတ္တော–
ယှဉ်သူတည်း၊ ဝိဿာသိကော–သူ၊ ဝိဿာသိကဿ+ဌာနံ=ဝိဿာသိကဌာနံ၊)
।ပေ။

၄၆၂။ ။ဘဏေ မာဏ၀ကာ၊ တေန ဟိ–တိုက်တွန်းကုန်၏၊ ရထ–ကို၊ ယောဧေဟိ–မြင်းနှင့်ယှဉ်စေလော၊ မိဂ၀–(သား)ကောင်**တို့ကို ချွင်းဆဲ**ရာ) တောသို့၊ ဂမိ**သာမ၊ ဣတိ**–ပြီ၊ ပေ၊ ရထော–ကို၊ ယုဇ္ဇော–**ဖြင်းနှင့်ကပ်**ယှဉ် အပ်ပါပြီ၊ ဣဒါ**နိ၊ ယာသ**–အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ကာလ၊ မည္ဃသိ–သိ၏၊ (တံ–ထို **ကြွချိန်**ကို၊ ကရောဟိ–ပါ)။ ပေ၊ ယထာ ယထာ–အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (မောင်းနှင်အပ်သော်၊) အညေနေ၀–အခြား လမ်းဖြင့်သာ၊ သေနာ–သည်လည်းကောင်း၊ အညေနေ၀–ဖြင့်သာ၊ ရထော–သည်လည်းကောင်း၊ အဂမာသိ၊ တထာ တထာ–ထိုထို အခြင်းအရာအား ဖြင့်၊ ရထံ၊ ပေသေသိ–စေလွှတ် (မောင်းနှင်)ပြီ၊ ပေ၊ ရထံ၊ မုဉ္စသု–မြင်းမှ လွှတ်လော့၊ (ရထားကို ချွတ်လော့ ဟူလို၊) ကိလေန္တော–ပင်ပန်းသည်၊ **အမ္ဘိ**၊ နိ၀ဒ္ဓိသာမိ–စက်တော်ခေါ်ဦးမည်၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဥဒ္ဓရင်–ရင်ခွင်၌၊ **သီသံ**–ဦးခေါင်းကို၊ ကတွာ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒါ သြက္ကမိ၊ (သြက္ကမိ၏ ကတ္တားသည် ကာသိရာဇာ ဖြစ်သောကြောင့် **"နိဒ္ဒံ"**ဟု ဒုတိယန္တ ရှိသင့်၏၊ စီ၀ရကွန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၃၅၃–၀ဏ္ဏ၌လည်း **"နိဒ္ဒံ သြက္ကမန္တိ"**ဟု ရှိခဲ့သည်) ၊ပေ။

ဣမိနာ–ဤမင်းသည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဗလဋ္ဌ–စစ်သည်ဗိုလ်ပါကို လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောသော စ–ဘဏ္ဍာထားရာ တိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောဋ္ဌာဂါရဋ္ဌ–စပါးထားရာ ကျီကိုလည်းကောင်း၊ အစ္ဆိန္နံ–လုယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဟတာ–သတ်အပ်ကုန်ပြီ။

ယော အဟံ–သည်၊ ဝေရ–ရန်ကို၊ (ယံ) အပ္ပေယျ–အကြင် ပြီးစေရာ ၏၊ (လက်စားချေရာ၏၊) အယံ–ဤ အခါကား၊ အသေ–ထို ရန်ကို ပြီးစေ ခြင်း၏၊ ကာလော–တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဣတိ–ကြံပြီး၍)၊ ကောသိယာ–သန်လျက်အိမ်မှ၊ (ဓားအိမ်မှ၊) ခဂ္ဂ–သန်လျက်ကို၊ (ဓားလွယ်ကို၊) နိဗ္ဗာဟိ–ဆွဲထုတ်ပြီ၊ ပေ၊ ပိတာ၊ မံ–ကို၊ မရဏကာလေ–သေခါနီးအခါ၌၊ မာ ခေါ တွဲ၊ ပေ၊ သမ္ဘုန္ဓိတိ–ဟူ၍၊ အ၀စ–ပြောပြီ၊ (မှာခဲ့ပြီ၊) ယွာဟံ (ယော+ အဟံ)၊ ပိတုဝ၀စနံ–ကို၊ (ယံ) အတိက္ကမေယျ–အကြင် ကျော်လွန်ရာ၏၊ မေ–၏၊ **ဧတံ**–ဤ ကျော်လွန်ခြင်းသည်၊ နု ပဋိရူပံ–မလျောက်ပတ်ချေ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ဣတိ–၍)၊ ပုန ဒေ၀ ကောသိယာ–၌၊ ခဂ္ဂ၊ ပ၀ေသေသိ–သွင်းပြီ၊ (ဤသို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် သန်လျက်ကို နုတ်လိုက်၊ သွင်းလိုက် လုပ်သည်) ၊ပေ၊ ကာသိရာဇာ ဘီတော–ကြောက်သည်၊ ဥဒ္ဓိဠေ–ထိတ်လန့်သည်၊

ဥသယကိ–ယုံမှားခြင်း ရှိသည်၊ (မသက်သာခြင်း ရှိသည်၊) ဥတြဏ္ဍော–တဖျပ်ဖျပ် လန့်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဟသာ–အဆောတလျင်၊ (ဗျာယီးဗျာယာ၊) ဝုဋ္ဌာသိ–ထပြီ၊ ပေ၊ ဣဒ–ယနေ့၊ ပေ၊ သုပိနန္တေန–၌၊ ဧဂ္ဂေန–ဖြင့်၊ ပရိပါတောသိ–လဲကျစေပြီ၊ (သတ်ပြီ၊) တေန–ထိုသို့ အိပ်မက်မက်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ဝုဋ္ဌာသိ၊ ပေ၊ အဟံ–သည်၊ ကိ–အဘယ့်ကြောင့်၊ ပေ၊ ဒါတုံ၊ ဥသယဟာမိ–စွန့်နိုင်ပါအုံ့နည်း၊ ပေ၊ ပါဏိဠ–လက်ကိုလည်း၊ **အဂ္ဂဟေသုံ**–ဆွဲကိုင်ကြ ကုန်ပြီ၊ အဒ္ဒုဘာယ–မပြစ်မှားခြင်းငှာ၊ သပထဠ–**ကြိမ်စောကိုလည်း**၊ အက်သုံ၊ ၊ပေ။

ပါရိသဗ္ဗေ–**ပရိသတ်၌** ပါဝင်ကုန်သော၊ အမစ္စေ–အမတ်တို့ကို၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ) ၊ပေ၊ ဒီဃာဝုံ ကုမာရံ၊ သစေ ပသေယျာထ–အကယ်၍ တွေ့ကုန်အုံ၊ (ဝေ သတိ၊) ကိန္တိ–အဘယ်သို့လျှင်၊ နံ–ထို ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ ကရေယျာထ–ပြုကြကုန်မည်နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဒီဃာဝု ကုမာရော–ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤ သူပင်တည်း၊ အယံ–ကို၊ ကိန္တိ–တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊ ကာတုံ၊ နု လဇ္ဇာ–မရအပ်၊ ပေ။

ဥဗ်ဒေ။ ။တာတ ဒီဃာဝု၊ တေ–၏၊ ပိတာ၊ မရဏကာလေ–၌၊ မာ ခေါ တုံ၊ ပေ၊ သမ္ဘန္တိတိ–ဟူသော၊ ယံ–အကြင် စကားကို၊ အဝစ–ပြောခဲ့ပြီ၊ (တံ–ထို စကားကို၊) တေ–၏၊ ပိတာ–သည်၊ ကိ–အဘယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်၍၊ အဝစ–ပြောခဲ့သနည်း?၊ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ ဒေဝ၊ မေ–၏၊ ပိတာ၊ မရဏကာလေ–၌၊ မာ ဒီဃန္တိ–မာဒီဃဟူသော၊ ယံ–အကြင် စကားကို၊ အဝစ–ပြီ၊ စီရံ–ရှည်ကြာစွာ၊ ဝေရံ–ကို၊ မာ အကာသိ–လင့်၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဣမံ–ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (သန္ဓာယ) မေ ပိတာ၊ မရဏ ကာလေ–၌၊ မာ ဒီဃန္တိ–ဟူသော၊ (တံ–ထို စကားကို၊) အဝစ–ပြောခဲ့ပါပြီ၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ) ၊ပေ။

ခ်ိပ္ပံ–လျင်စွာ၊ မိတ္တေဟိ–မိတ်ဆွေတို့နှင့်၊ မာ ဘိန္ဒိတ္ထ–မကွဲရစ်နှင့်၊ ပေ၊ ယေ–အကြင် သူတို့သည်၊ ဒေဝေ–၏၊ အတ္ထကာမာ–စီးပွားကို လိုလားကုန်၏၊ တေ–တို့သည်၊ မံ–အကျွန်ုပ်ကို၊ စိတိတာ–စီပိတိန္ဒြေမှ၊ (အသက်မှ၊) ဝေါရော ပေယျုံ–ခွဲကုန်ရာ.၏၊ ပေ၊ ဝေံ–ဤ နည်းအားဖြင့်၊ တံ ဝေရံ–သည်၊ ဝေရေန–

ရန်တုံ့ပြုသဖြင့်၊ နေ ဝုပသမေယျ–မင်ြမမ်းတော့ရပါ။ ပေါ် အ္ဆရိယ် ၀တ ဘော– သြော်၊ ပေ၊ ယတြ (ယော)–အကြင် ဒီဃာဝုမင်းသားသည်၊ ဝိတုနော–၏၊ သံခိတ္တေန–အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဘာသိတသ–ပြောဆိုအပ်သော စကား၏၊ အတ္ထ–ကို၊ ဝိတ္ထာရေန–အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဇာနိဿတိ နာမ–သိနိုင်ပါပေ၏၊ (နာမသဒ္ဒါ ဝိမှယ အနက်ဟော၊ **တစ်နည်း**–သမ္ဘာဝနာ အနက်ဟော၊) ဒီဃာဝု၊ အယံ ကုမာရော–သည်၊ ယာဝ–အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပဏ္ဍိတော–ဉာဏ်ရှိပါပေစု၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ပေတ္တိကံ–အဖ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဗလဋ္ဌ–စစ်သည်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောဌာဂါရဋ္ဌ–ကို လည်းကောင်း၊ ပဋိပါဒေသိ–အပ်နှင်းပြီ၊ (ပြန်ပေးပြီ၊) ဓီတရဋ္ဌ အဒါသိ။

ဘိက္ခဝေ၊ အာဒိန္နဒဏ္ဍာနံ–ယူအပ်သော တုတ်လက်နက် ရှိကုန်သော၊ အာဒိန္နသတ္ထာနံ–ယူအပ်သော တုတ်မှတစ်ပါး၊ ဓားစသော အခြားလက်နက် ရှိကုန်သော၊ တေသံ ရာဇူနံ–ထို မင်းတို့၏သော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဒါ အကျေ ကြ်ပါ၊) ဧ၀ရူပ်၊ ခဏ္ဍီသောရဇ္ဇံ–သည်းခံခြင်း, ကောင်းသောအမှုဌ် မွေ့လျော် ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ–ဖြစ်နိုင်သေး၏၊ (နာမသဒ္ဒါ သမ္ဘာ၀နာ အနက် ဟော၊) ဘိက္ခဝေ၊ ယံ (ယေ) တုမှေ–အကြင် သင်တို့သည်၊ ဧ၀ံ၊ သွာက္ခာ တော–ကောင်းစွာ ဟောပြအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ–တရားအားဖြင့်ဆုံးမရာ သာသ နာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ သမာနာ–ကုန်လျက်၊ ခမာ, စ–သည်းခံသူတို့သည် လည်းကောင်း၊ သောရတာ စ–ကောင်းသောအမှုဌ် မွေ့လျော်သူတို့သည်လည်း ကောင်း၊ ဘ၀ေယျာထ–ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ (တေ တုမှေ–ထို သင်တို့သည်၊) ဣဒ–ဤ သာသနာတော်၌၊ သောဘေထ–တင့်တယ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ– ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ (ဣဒ ခေါ တံ စသည်၌ မှတ်ဖွယ်ကို စမ္မက္ခန္ဓကဌ် ပြခဲ့ပြီ။)

ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ ပရိယာဒိန္နရူပါ–ကောဓသည် ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်၏၊ (ပရိယာဒိန္နရူပါတိ ကောဓစိတ္တေန ပရိဂ္ဂဟိတသဘာ၀ါ၊ ဝိမတိ၊) ဣမေ–တို့ကို၊ သညာပေတုं– သိစေခြင်းငှာ၊ (သိအောင်ပြောပြခြင်းငှာ၊) နု သုကရာ–လွယ်ကူစွာ မပြု အပ်ကုန်၊ ပေ၊ ဝဏ္ဏမိ။

ပဌမော–သော၊ ဒီဃာဝုဘာဏ၀ါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၄၆၄။ ။အထ၊ ပေ၊ သံဃမဠ္ဠေ၊ ဌိတကောဝ–မတ်မတ်ရပ်တော်မူ လျက်သာ၊ ဣမာ ဂါထာယော–တို့ကို၊ အဘာသိ–ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ၊ (ကိ၊) ပုထုသဒ္ဒေါ၊ ပေ၊ နာဂေါတိ–ဟူ၍၊ (အဘာသိ။)

(၁) (အယ်–ဤ ရဟန်းအပေါင်းသည်၊) ပုထုသဒ္ဒေါ–ကျယ်သော အသံ ရှိ၏၊ (အဌကထာနည်း၊) **တစ်နည်း**–ပုထုသဒ္ဒေါ–နှစ်စုကွဲသဖြင့် အသီးသီးသောအသံ ရှိ၏၊ (ဋီကာနည်း၊) သမဓေနော–ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၌ အစ္ဆာသယအားဖြင့် (အချင်းချင်း)တူမျှသော ရဟန်းအပေါင်းလည်း ဖြစ်၏၊ (တတ္ထ–ထို ရဟန်းအပေါင်းတွင်၊) ကောစိ–တစ်စုတစ်ယောက်သော ရဟန်းမျှလည်း၊ ဗာလော–ငါမိုက်၏ ဟူ၍၊ နံ မညထ–မမှတ်ထင်ချေ။ သံဃသ္မိ–သည်၊ ဘိဒ္ဓမာနသ္မိ–ကွဲလတ်သော်၊ အုည–မမှတ်ထင်ခြင်းမှ တစ်ပါးသော၊ (မယ္ဟကာရဏာ သံဃော ဘိဒ္ဓတိတိ ဣဒံ ကာရဏံ–ငါ့အတွက်ကြောင့် သံဃာ ကွဲပြား၏ဟူသော ဤ အကြောင်းကို၊) ဘိယျောဝ–မိမိကိုယ်ကို ဗာလဟု မမှတ်ထင်ခြင်းထက်အလွန်၊ နံ အမညုရံ–မသိတတ်၊ (ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၂) (ဣဒမေ ဘိက္ခူ။) ပရိမုဒ္ဓာ–ထက်ဝန်းကျင် ယောက်ကင်းသော သတိရှိကြကုန်၏၊ ပဏ္ဍိတာဘာသာ–မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဝါစာဂေါစရာ–စကားသာလျှင် ကျက်စားရာ အာရုံရှိကြကုန်၏၊ (တရားကို အာရုံမပြုကြ ဟုလို၊) ယာဝ–လောက်၊ (မုခံ–ပါးစပ်ကို၊ ပသာရေတုံ–ဆန့်တန်းခြင်းငှာ) ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဝ–ထို ပါးစပ်ဖြူချင်သလောက်၊ မုခါယာမ–ပါးစပ်ကို ဆန့်တန်း၍၊ (ပါးစပ်ဖြူ၍၊) (ကြိယာဝိသေသနံ၊) ဘာဏိနော–သံဃာအများ မာလေးစားဘဲ ရွံရှာခြင်းကင်း ရဲတင်းစွာ ပြောလေ့ရှိကြကုန်၏၊ ယေန–အကြင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း, ဒြင်းခုံခြင်းသည်၊ (သယံ–မိမိတို့ကို၊ ဣမံ နိဿဋ္ဌဘာဝံ–ဤအရှက် မရှိသူတို့၏ အဖြစ်သို့၊) နိုတာ–ပို့ဆောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တံ–ထို (အရှက်မဲ့အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော) ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း, ဒြင်းခုံခြင်းကို၊ နံ ဝိသူ–(ဤမျှ သံဃာကွဲပြားလောက်အောင် အပြစ်ရှိ၏ဟု) မသိကြကုန်၊ (ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၃) (အယ်–ဤ အကောင်သည်၊) မံ–ငါ့ကို၊ အက္ကောစ္ဆိ–ဆဲရေးဖွဲးပြီ၊ (အယ်၊) မံ–ကို၊ အဝဓိ–ညှင်းဆဲ, ပုတ်ခတ်မူးပြီ၊

(အယ်) ဓ၊ **အစိန်**–အောင်နိုင်ဖူးပြီ၊ (အယ်) **မေ–ဏ်**။ (ဥစ္စာကို၊) အဟာသိ–**ခိုးဆောင်**ဖူးပြီ၊ (ဣတိ–ဤသို့ **တွေးမှ**ု) ယေစ–အကြင် သူတို့သည်ကား၊ တံ–ထို ကော**ကို**၊ **(ထို** ရန်ငြိုးကို၊) ဥပနယ္ဟန္တိ–ဖွဲ့ကြကုန်၏။ တေသံ–ထို **ရန်ငြိုးဖွဲ့သူ**တို့၏။ (ရန်ငြိုးဖွဲ့သူတို့မှာ၊) ဝေရ–ရန်သည်၊ နေ သမ္မတိ–**မငြိမ်**အေးနိုင်။

(၄) ဤ ဂါထာ၌ နေ ဥပနယ္ဟန္တိ–မဖွဲ့ကြကုန်၊ တေသံ–ထို ရန်ငြိုး မဖွဲ့သူတို့၏၊ ဝေရ၊ သမ္မတိ–ငြိမ်းအေး၏ဟု ဆိုပါ။

(၅) ဣဓ–ဤလောကဌ၌၊ ဝေရေန–ရန်တုံ့မှုသဖြင့်၊ ဝေရာနိ–ရန်တို့သည်၊ ကုဒါစနံ–အဘယ်အခါ၌၊ (ဘယ်အခါမှ၊) နေ သမ္မန္တိ–မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်၊ အဝေရေန စ–ရန်တုံ့မှုသဖြင့်သာ၊ **(ဝေရာနိ**၊) သမ္မန္တိ–ကုန်၏။ ဧသ (ဧသော) ဓမ္မော–ရန်ကိုရန်ချင်း မတုံ့လျှင်းမှ ငြိမ်းအေးနိုင်ခြင်းဟူသော ဤ သဘောသည်၊ သနန္တနော–ရှေးဌ၌ ဖြစ်သော သဘောတည်း၊ (ရှေးဟောင်းထုံးစံတည်း။)

(၆) ဧတ္ထ–ဤ သံဃာ့အလယ်၌၊ ပရေ–ပညာရှိမှတစ်ပါး အခြား ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့သည်၊ (နေ ဝိဇာနန္တိ၌ စပ်၊) မယံ–ငါတို့သည်၊ ယမာမသေ–အချင်းချင်းရှောင်ရှား၍ သေမင်းအထံသို့ သွားနေကြရကုန်၏၊ (ဣတိ–ဤ အကြောင်းကို၊) နေ ဝိဇာနန္တိ–မသိကြကုန်၊ တတ္ထ–ထို သံဃာ့အလယ်၌၊ ယေ စ–အကြင် ပညာရှိတို့သည်ကား၊ (မယံ၊) ယမာမသေ–ကုန်၏၊ (ဣတိ–ဤအကြောင်းကို၊) ဝိဇာနန္တိ–သိကြကုန်၏၊ တတော–ထိုသို့ သိခြင်းကြောင့်၊ (တေသံ–ထို ပညာရှိတို့၏။) မေဓဂါ–ခိုက်ရန်တို့သည်၊ သမ္မန္တိ။ (ဤဂါထာ သုံးပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို **မမ္မပဒ** အဌကထာ, ယမကဝဂ်၌ ကြည့်ပါ၊ ဋီကာ၌လည်း ပါ**၏**။)

(၇) (ယေ–အကြင် မင်းတို့သည်၊) အဒ္ဓိဋ္ဌန–ဖြတ်အပ်**ပြီးသော** မိဘတို့အရိုးလည်း ရှိကုန်ပြီ၊ (မိဘတို့အရိုးကိုလည်း အဖြတ်**ခံရဖူး**ကုန်ပြီ၊) ပါဏဟရာ–ဆောင်အပ်သော မိဘတို့အသက်လည်း ရှိကုန်ပြီ၊ (မိဘတို့အသတ်လည်း ခံရဖူးကုန်ပြီ၊) ဂဝါသ ခနဟာရိနော–ဆောင်ယူအပ်သော နွားနှင့်, မြင်း, ဥစ္စာကိုလည်း ဆောင်ယူဖူးကုန်ပြီ။

တစ်နည်း–ယေ–အကြင် မင်းတို့သည်၊ **အဋ္ဌစ္ဆနှာ**–မိဘတို့၏ အရိုးကိုလည်း ဖြတ်ကုန်ပြီ၊ ပါဏာဟရာ–မိဘတို့၏အသက်ကိုလည်း ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ ဂဝါသနေဟာရိနော–နွားနှင့် မြင်း၊ ဥစ္စာတို့ကို လည်း ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ (ရေးနည်းသည် အဋ္ဌကထာနှင့်, နောက် နည်းသည် ဋီကာနှင့်ညီသည်ဟု ထင်ပါသည်၊) **ရဋ္ဌ**–ကို၊ ဝိလုမ္ဗ မာနာနံ–လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော၊ **တေသမ္မိ**–ထို ရန်သူ မင်းတို့၏သော်မှလည်း၊ သင်္ဂတိ–ပေါင်းဆုံသင်းမြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်နိုင်သေး၏။

ကသ္မာ–ကြောင့်၊ တုမှာကံ–သင် (ရဟန်း)တို့၏၊ (သင်္ဂတိ) နော သိယာ–မဖြစ်နိုင်ရာသနည်း?၊ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို အဋ္ဌ ကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

(၈) နိပကံ–ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော၊ သဒ္ဓီ စရံ–အတူ တက လုည့်လည်သွားလာဖက်ဖြစ်သော၊ သာဓုဝိဟာရီ–ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော၊ ဓီရံ–ပညာရှိဖြစ်သော၊ သဟာယံ–အပေါင်းအဖော် ကို၊ သစေ လဘေထ–အကယ်၍ ရအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) သဗ္ဗာနိ– အလုံးစုံကုန်သော၊ ပရိဿယာနိ–(ခြေသ့်, သစ်, ကျားစသော ထင်ရှားသော, ရာဂ, ဒေါသစသော **မထင်**ရှားသော) ဘေးရန်တို့ကို၊ အဘိဘုယျ–လွှမ်းမိုး၍၊ (နှိပ်စက်**ရမည်** မဟုတ်၊ မဖြစ်မတွေ့အောင် စောင့်စည်း၍ ဖြစ်ပြန်တွေ့ပြန်လျှင်လည်း လွှမ်းမိုးသည်းခံ၍ ဟူလို၊) တေန–ထို အပေါင်းအဖော်သူတော်ကောင်းနှင့် (အတူ၊) အတ္ထမနော– မိမိစိတ်ရှိသည်၊ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၊) သတိမာ–သတိရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရေယျ–လှည့်လည်သွားလာနေထိုင်ရာ၏။

(၉) နိပကံ–သော၊ ပေ၊ သဟာယံ–ကို၊ နော စေ လဘေထ– အကယ်၍ မရအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ရာဇာ–မဟာဇနကစသော မင်းသည်၊ ဝိဇိတံ–အောင်အပ်ပြီးသော၊ ရဋ္ဌ–တိုင်းနိုင်ငံကို၊ ပဟာယ– ပယ်ဖျန်၍၊ (ဧကောဝ–တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဟုတ္တာ၊ အစရှိ) ဣဝ– လှည့်လည်သွားလာဖူးသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (မာတင်ရညော=

မာတင်္ဂ+အရည+ဣ) အရည–တော–၌၊ နာဂေါ–ကြီးမား သော၊ မာတင်္ဂ–ဆင်ပြောင်သည်၊ (ဧကော–တစ်စီးတည်းသည်၊ ဟုတ္တာ၊ အစရှိ) ဣ–သို့လည်းကောင်း၊ (ဧ–တူ၊) ဧကော–တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရေ–လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ရာ၏။

(၁၀) ဧကဿ–တစ်ယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စရိတံ–လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ခြင်းသည်၊ သေယျော–မြတ်သော်၏၊ **တစ်နည်း**–ဧကဿ–တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရိတံ–သည်၊ (သေယျော–၏၊) ဗာလေ–လူမိုက်၌၊ သဟာယတာ–အပေါင်းအဖော်၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသောအကျင့်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိချေ၊ အရည–၌၊ နာဂေါ–သော၊ မာတင်္ဂေါ–သည်၊ ဧကော–သည်၊ အဖွေါသုဏ္ဏော–အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊ ဟုတ္တာ၊ စရိ) ဣ–သို့လည်းကောင်း၊ (ပါပါနိ စ–မကောင်းမှုတို့ကို လည်း၊ နိ အကာသိ) ဣ–မပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဧ–တူ၊) ဧကော–သည်၊ အဖွေါသုဏ္ဏော–သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရေ–ရာ၏၊ ပါပါနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ နိ ကယိရာ–မပြုရာ၊ (ဤ ဂါထာ သုံးပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ, နာဂဝဂ်, သမ္မဟုလဘိက္ခု ဝတ္ထုမှ ကြည့်ပါ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌လည်း အကျဉ်းမျှပါသေး၏။

၂၇၃–ဗာလကလောဏကဂမနကထာ

၄၆၅။ ။အထ၊ ပေ၊ ယေန, ဗာလကလောဏကဂါမော–ဗာလကလောဏကရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ပါစိနဝံသဒါယော–အရှေ့ ဝါးတောသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ (ကြွင်း ပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၂၇၄–ပါစိန္ဝံသဒါယဂမနကထာ

၄၆၆။ ။ဒါယပါလော–တောစောင့်သည်၊ ပေ၊ (အရှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ တရားကိုကြိုးစားနိုင်ရန် တောအတွင်းသို့ လူမဝင်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးနေသော ဒါယကာတည်း၊) သမဏ–ရဟန်း၊ ဧတံ ဒါယံ–ဤ တောသို့၊ မာ ပါဝိသိ–မဝင်ပါနှင့်၊ ဧတ္ထ–ဤ တောဌာ၊ တယော ကုလ ပုတ္တာ သန္တိ၊ (တေ–ထို အမျိုးသားကောင်းတို့သည်၊) အတ္ထကာမရူပါ–မိမိ၏ စီးပွားကို လိုလားသူတို့၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိ၊ (အတ္ထကာမရူပါတို အတ္ထနော ဟိတကာမယနသဘာဝါ၊ ဝိမတိ၊) တေသံ–တို့၏၊ အဖာသုံ–မချမ်းသာမှုကို၊ မာ အကာသိ–နှင့်၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဒါယပါလသ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ဘဂဝတာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ မန္တယမာနသ–စကားပြောစဉ်၊ အသောသိ၊ (မန္တယမာနသ ဒ္ဒ် မန္တ ဓာတ်၏ ဂုတ္တဘာသနအနက် မဖြစ်သင့်၊ ရိုးရိုးပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သင့်သည်) ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ မာ ဝါရေသိ–မတားဖြစ်နှင့် ပေ၊ အာယသ္မန္တော–တို့၊ အာဘိဏ္ဍမထ–ကြွကြပါကုန်၊ ပေ၊ အနုရုဒ္ဓါ–အနုရုဒ္ဓါတို့၊ ကစ္စိ–နည်း?၊ ဝေါ–တို့၏၊ (သရီရံ–ကိုယ်ကို၊) ခမနီယံ–သည်းခံအပ်၊ သည်းခံနိုင်၏လော၊ (ကျန်းမာ၏လော၊) ကစ္စိ၊ (ဒိဝိတံ–အသက်ကို၊) ယာပနီယံ–ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ်၊ ရောက်စေနိုင်၏လော၊ (မျှတ၏လော၊) (ခမနီယံ သရီရံ၊ ယာပနီယံ ဒိဝိတံ၊ ကစ္စိ ဝေါ သရီရံ စ ဓာရေတုံ, ဒိဝိတဉ္စ ယာပေတုံ သက္ကာတိ ပုစ္ဆတိ၊ ဝိမတိ၊ မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၅–၌လည်း အနက်တစ်နည်း ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

သမဂ္ဂါ–ညီညွတ်ကြကုန်သည်၊ သမ္မောဒမာနာ–လွန်စွာဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်သည်၊ အဝိဝဒမာနာ–ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုရက်ကုန်သည်၊ ခီရောဒကီ ဘူတာ–နွားရည်နှင့်ရေကဲ့သို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) အညမညံ၊ ပိယစက္ခုဟိ–ချစ်ဖွယ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်၊ (ချစ်ဖွယ်ကိုပြတတ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်၊) သမ္မသန္တာ–ကောင်းစွာကြည့်ရှုကြကုန်လျက်၊ ဝိဟရထ–နေကြကုန်၏လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ တဋ္ဌ–စင်စစ်၊ (တဋ္ဌါတိ ဧကံသတ္ထေ နိပါတော၊ ဒ္ဋိကာ) ၊ပေ၊ ဝိဟရာမ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ။

ကထံ–အဘယ်သို့လျှင်၊ တုမှေ သမဂ္ဂါ၊ ပေ၊ ဝိဟရထ–ကုန်သနည်း?၊ (ယထာကထံ၌ ယထာကား နိပါတ်မျှသာတည်း၊ ယထာတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဝိမတိ၊) **တစ်နည်း–ယထာ** ကထံ–အဘယ်သို့သော အပြားအားဖြင့်၊ (အဘယ်သို့လျှင်) ၊ပေ၊ ဝိဟရထ–ကုန်သနည်း?၊ (ယထာ ကထန္တိ ဝါ ကောနိပါတော ကာရဏာပုစ္ဆနတ္ထော၊ ကေန ပကာရေနာတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ ဧဝံ–ဤ အကြံသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ (ကိ'၊) ယောဟံ၊ ပေ၊ ဝိဟရာမိ–နေရ၏၊ (တသ) မေ–၏၊ လာဘာ–ဟိတသုခကို ရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ–ဖြစ်လေကုန်စွ၊ (တသ) မေ–သည်၊ (ဣဒံ သာသနံ–ကို၊) သုလဒ္ဓံ ဝတ–ကောင်းစွာရအပ်လေစွ၊ ပေ၊ ဣမေသု အာယသ္မန္တေသု–တို့၌၊ မေတ္တံ–မေတ္တာရှိသော၊ ကာယကမ္မံ–သည်၊ အာဝိ စေဝ–မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း၊ ရဟော စ–မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ–ရှေ့ရှုတည်ပါ၏၊ ၊ပေ၊ သက်–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တံ၊ နိက္ခိပိတ္တာ–ချထားရ၏၊ (ဖယ်ထားရ၏၊) ဣမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ–တို့၏သာ၊ စိတ္တသ–၏၊ ဝသေန–အလိုအားဖြင့်၊ ယန္ဒုနု ဝတ္တေယျ–အကယ်၍ ဖြစ်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ၊ နော–တပည့်တော်တို့၏၊ ကာယာ ဟိ–ကိုယ်တို့သည်သာ၊ နာနာ–ကွဲပြားပါကုန်၏၊ စိတ္တံ ပန–သည်ကား၊ **ကေဠ** မညေ–တစ်စိတ်တည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၊ပေ၊ (အပွမတ္တာစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို စမ္မကွန္ဒကပုဒ်ရေ ၂၄၃–၌လည်းကောင်း, ယော ပဌမ ဂါမတောစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ပဝါရဏာကွန္ဒကပုဒ်ရေ ၂၀၉–၌လည်းဟောင်း ရေးခဲ့ပြီ၊) ပဠာဟိက်–ငါးရက်တစ်ကြိမ်၊ သဗ္ဗရတ္တိ–ပတ်လုံး၊ ဓမ္မိယာ ကထာယ–ဖြင့်၊ သန္ဓိသီဒါမ–အတူနေပါကုန်၏၊ ပေ။

ပဠာဟိက်။ ။ ပဠာဟိက် ဓေါ ပနာတိ စာတုဒ္ဒသေ အဠမိယန္တိ ဣဒံ တာဝ ပကတိမမ္မသဝဝနမေဝ၊ တံ အဓေဏ္ဍံ ကတ္တာ ပဠာမေ ပဠာမေ ဒိဝသေ ဒွေ ထေရာ နာတိဝိကာလေ နာဟာယိတ္တာ အနုရုဒ္ဓဝတ္ထေရသ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ တယောပိ နိသီဒိတ္တာ တိဏ္ဍံ ပိဋ္ဌကာနံ အညတရသ္မိံ အညမညံ ပဋ္ဌံ ပုစ္ဆန္တိ၊ အညမညံ ဝိသဇ္ဇေန္တိ၊ တေသံ ဧဝံ ကရောန္တာနံယေဝ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊ ဣကာ။

၂၇၅–ပါလိလေယျကဂမနကထာ

၄၆၇။ ။ယေန–၌၊ ပါလိလေယျက–ပါလိလေယကရွာသည်၊ (အတ္ထိ၊) (ပါလိလေယျကောဟု ပထမဝိဘတ်ဖြင့် ရှိသင့်လျက် ပါလိလေယျကဟု ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ရှိနေသောကြောင့် ပထမဝိဘတ်၏အနက်၌ ဒုတိယာ ဝိဘတ်သက်ပါ၊ ယေန ပါလိလေယျကန္တိ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဝိမတိ၊) ၊ပေ၊ပါလိလေယျကေ–ပါလိလေယျကရွာ၌၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍော–ရက္ခိတ တောအုပ်၌၊ ဘဒ္ဒသာလမူလေ–အင်ကြင်းပင်၏ အနီးအောက်၌၊ ဝိဟရတိ– (ဆင်မင်းသည် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် ထို တောအုပ်ကို ရက္ခိတဝန သဏ္ဍာဟု ခေါ်သည်၊ အထ ခေါ ဘဂဝတော စသောဝါကျ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊) ၊ပေ။

အညတရောပိ–တစ်စီးလည်းဖြစ်သော၊ ဟတ္ထိနာဂေါ–ဆင်ပြောကြီးသည်၊ (နာဂသဒ္ဒါသည် မဟန္တဝါစက၊) ဟတ္ထိဟိ–ဆင်ထီးကြီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိနီဟိ–ဆင်မကြီးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိကလဘေဟိ–ဆင်ပေါက် တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိစ္ဆာပကေဟိ–ဆင်ကလေးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အာဂတော–ရောပြန်းသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ ဟတ္ထိကလ ဘေဟိ–ဆင်ရွေတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိစ္ဆာပကေဟိ–နီစို့ဆင်ငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်းဟု ပေ၏၊ အဓိဗ္ဗာယ် အတ္ထတူပင်။)

ဆိန္နဋ္ဌာနိ–ဖြတ်အပ်သော အများရှိကုန်သော၊ တိဏာနိ စေဝ–မြက် တို့ကိုလည်း၊ ဓါဒတိ–ခဲစားရ၏၊ အသေ–ထို ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ သြဘဂ္ဂေါ ဘဂ္ဂ–အောက်သို့ချိုးအပ်, အောက်သို့ချိုးအပ်သော၊ (ချိုးချအပ်, ချိုးချအပ် သော၊) သာခါဘင်္ဂ စ–ချိုးအပ်သော သစ်ခက်ကိုလည်း၊ (သစ်ခက်ချိုးကိုလည်း၊) ခါဒန္တိ–ကုန်၏၊ (မိမိစားဖို့အတွက် ချိုးချအပ်သော သစ်ကိုင်းများကို ထို ဆင်များက လုရှစ်းကြသည် ဟူလို၊) အာဝိလာနိ–နောက်ကျုကုန်သော၊ ပါနီယာနိ စ ပိဝတိ) သြဂါဟာစသေ ဥတ္တိဏ္ဏသေဝ ပွတ်ခြိုပါ၏။ သီဟိဠ်ဒေ့မှ ၌လည်း ဤအတိုင်းပင် ရှိ၏၊) သြဂါဟာ–ရေဆိပ်မှ၊ ဥတ္တိဏ္ဏသေ စ– တက်လာသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အသေ–ထို ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ ကာယံ–ကို၊ ဟတ္ထိနီယော–ဆင်မတို့သည်၊ ဥပနိယံသန္တိယော–ပွတ်တိုက်ကုန်လျက်၊ (တိုးဝှေ့ကုန်လျက်၊) ဂစ္ဆန္တိ၊ (တစ်နည်း–သြဂါဟိ စသေ သြတိဏ္ဏသေဟု ပါ၌ရှိပါ၏။) သြဂါဟိ–ရေကန်သို့၊ (ရေဆိပ်သို့၊) သြတိဏ္ဏသေ စ– သက်ဆင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊ အသေ၊ ပေ၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဤသို့ နှစ်နည်းပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ။

ဂဏသွာ–ဆင်ပေါင်းမှ၊ ဥပဂန္ဓော–ဖဲခွာသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယန္ဒုနုဝိဟရေယျုံ–စွ၊ ပေ၊ ယူထာ–ဆင်အပေါင်းမှ၊ အပဏ္ဏမ–ဖဲခွာ၍၊ ယေန–ဌ–ပါလိလေယျကံ–သည်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍော–သည်လည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒသာလမူလံ–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန–ပါလိလေယျကရဏ, ရက္ခိတတောအုပ်, အင်ကြင်းပင်၏အနီးအောက်ဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ၏။ ပေ၊ အပ္ပဃရိတ္ဆ–စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိအောင်လည်း၊ ကရောတိ၊ ပေ၊ သုခ–စိတ်ချမ်းသာစွာ၊ ဖာသု–ကိုယ်ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟရာမိ၊ ပေ၊ အတ္တာနော–ကိုယ်တော်၏၊ ပဝိဒေဝံက–အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ စ–လည်းကောင်း၊ တသ္မာ ဟတ္ထိနာဂသ၊ ပေ၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ အညာယ စ–သိတော့မူ၍လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ (ကိ"။)

ဂါထာအနက်။ ။ဤသာဒန္တသ–ရထားလှည်းသန်နှင့်တူသော အစွယ်နှစ်ချောင်းရှိသော၊ နာဂသ–ကြီးမားသော၊ ဟတ္ထိနော–ဆင်ပြောင်၏၊ ဧတံ စိတ္တံ–ဤစိတ်နေစိတ်ထားသည်၊ နာဂေန–ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ စိတ္တေန–စိတ်နေစိတ်ထားနှင့်၊ သမေတိ–ညီညွတ်ပါ၏၊ (ကသ္မာ–နည်း?၊) ယံ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧကော–တစ်စီးတည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝနေ–တောဌ်၌၊ ရမတိ–မွေ့လျော်၏၊ (တသ္မာ–ထိုကြောင့်တည်း၊) ဣတိ (ဥဒါနေသိ၊) (ဝိမတိအဖွင့် အတိုင်း ပေးထားပါသည်) ।ပေ॥

ကောသမ္မကာ–ကောသမ္ဗီဖြို့၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ–တို့သည်၊ (မန္တေသုံ–တိုင်ပင်ကြကုန်ဖြို၊) (ကိ"၊) (ပါဠိတော်၌ စပ်ပုဒ်မပါသောကြောင့် မန္တေသုံဟု ထည့်ပါသည်၊) အယျာ–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကောသမ္မကာ ဣမေ ဘိက္ခူ၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဗဟုနော–များစွာသော၊ အနတ္ထသ–စီးပွားမဲ့ကို၊ ကာရကာ–ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣမေပဟိ၊ ဥဒ္ဓာဏော–ထွက်သွားစေအပ်သည်၊ (နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘဂဝါ၊ ပဏ္ဍကန္တော–ဖဲသွားတော်မူရပြီ၊ ပေ၊ နေဝ အာဘဝါဒေယျာမ–ရှိမခိုးကြကုန်စို့၊ ပေ၊ အသက္ကာရိယမာနာ–အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ပေ၊ အသက္ကာရဝကတာ–အရိုအသေ ပြုခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏ္ဍမိသန္တော ဝါ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ပသာဒေန္တော ဝါ–ကျေနပ်မှုလည်း ကျေနပ်စေကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၆–အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာ

၄၆၈။ ။ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော–ဓမ္မ, ဝိနယ, သည်၊ (ဌိတောဝ–တည်ရှိ၏။) တထာ–ဖြင့်၊ တိဋ္ဌာဟိ–တည်လေ့၊ (ယထာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဌိတောဝ၊ တထာ တိဋ္ဌ၊ ဓမ္မဝါဒိပဗ္ဗေ တိဋ္ဌာတိ အဋ္ဌော၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ဝတ္ထူဟိ–အကြောင်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ အမမ္ဓဝါဒီ–အမမ္ဓဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော–သိထိုက်၏။ ၊ပေ၊ အဓမ္မံ–အမမ္ဓကို၊ (ဓမ္မ မဟုတ်သော အရာကို၊) ဓမ္မောတိ–ဓမ္မဟူ၍၊ ဒီပေတိ–ပြ၏။ ၊ပေ၊ အဝိ နယံ–အဝိနယကို၊ (ဝိနယမဟုတ်သော အရာကို) ၊ပေ၊ တထာဂတေန–သည်၊ အဘာသိတံ–ဟောတော်မမူအပ်သော၊ အလပိတံ–မိန့်ဖြွက်တော်မမူအပ်သော သတိပဋ္ဌာန်သုံးပါး စသည်ကို၊ တထာဂတေန–သည်၊ ဘာသိတံ–ဟောတော်မူအပ်၏။ လပိတံ–မိန့်ဖြွက်တော်မူအပ်၏။ ၊ပေ၊ တထာဂတေန၊ ဘာသိတံ–အပ်သော၊ လပိတံ–အပ်သော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး စသည်ကို၊ တထာဂတေန၊ အဘာသိတံ–အပ်၊ ၊ပေ။

အနာစိဏ္ဏံ–လေ့ကျက်တော်မမူအပ်သော အရာကို၊ ၊ပေ၊ အပညတ္တံ–ပညတ်တော်မမူအပ်သော အရာကို၊ ၊ပေ၊ လဟုကံ–လဟုကဖြစ်သော၊ (ပေါ့သော၊) အာပတ္တိ–ကို၊ ၊ပေ၊ သာဝသေသံ–သိက္ခာဟူသော အကြင်းအကျန်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ၊ ၊ပေ၊ ဒုဋ္ဌုल्ल–ရုန်းရင်းကြမ်းထမ်းသော၊ ၊ပေ၊ အဒုဋ္ဌုल्ल–ဒုဋ္ဌုल्ल မဟုတ်သော၊ ၊ပေ၊ (အမမ္ဓ စသည်တို့၏ အရကောက်ကို သံဃဘေဒကကွန္ဒက, ဥပါလိပဉ္စကထာ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၄၆၉။ ။ဤပုဒ်ရေ လွယ်ပြီ။

၄၇၀။ ။မဟာပဇာပတိ–မဟာပဇာပတိမည်သော၊ ဂေါတမီ–ဂေါတမီသည်၊ ၊ပေ၊ ဥဘယတ္ထ–နှစ်ဘက်သော သံဃာ၌၊ ဓမ္မံ၊ သုဏာ–နာလေ့၊ ၊ပေ၊ တတ္ထ–တို့ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ ဘိက္ခူ၊ ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ တေသံ–တို့၏၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌ–အယူကိုလည်းကောင်း၊ ခန္တိဋ္ဌ–နှစ်သက်အပ်သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ ရုစိဋ္ဌ–ကြိုက်အပ် (သဘောကျအပ်)သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယဋ္ဌ–စွဲမြဲစွာယူအပ်သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ ရောစေဟိ–နှစ်သက်လေ့၊ (ဤ၌ ခန္တိ, ရုစိ, အာဒါယဟုဒ်တို့သည် အယူချည်း အရကောက်ရသော ကြောင့် ကမ္မသာဓန ဖြစ်သင့်သည်၊) ယဋ္ဌ ကိဋ္ဌိ–အကြင် အမှတ်မထား

တစ်ပါးပါးသော အရာကိုလည်း၊ (ဥပေါသထပုဏ္ဏက, သြဝါဒုပသက်မနစသည်ကိုလည်း၊) ဘိက္ခုနီသံဃန-သည်၊ ဘိက္ခုသံဃတော-မှ၊ ပစ္စာသီသီ တဗ္ဗံ-တောင့်တထိုက်၏၊ သဗ္ဗံ၊ တံ-ထို အရာကို၊ မမ္ဟေါဒိတောဝ-မမ္ဟေါဒီ ဘိက္ခုသံဃာ (အထံ)မှသာ၊ ပစ္စာသီတဗ္ဗံ၊ ပေ။

၄၇၁-၄၇၂ တို့၌ လွယ်ပြီ။

၄၇၃။ ။ဤ၌ ဝိဝိတ္တံ-ကင်းဆိတ်အောင်၊ ကတ္တာဝါ၊ ပေ၊ အဟံ၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းကြောင့်၊ ဝုဗုတရသ-မိမိထက်ကြီးသော၊ (သီတင်းကြီးဖြစ်သော၊) ဘိက္ခုနော-၏၊ သေနာသန-ကို၊ ပဋိဗာဟိတမ္ပိ-တားမြစ်ထိုက်၏ ဟူ၍၊ နု တေဝ ဝဒါမိ-ဟောတော် မမူသည်သာ၊ ပေ၊ (ဤနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဝိမတိ၌ ကြည့်ပါ။)

၂၇၇-သြသာရဏာနုဇာနနာ

၄၇၄။ ။တေ-ဤ အသိဉာဏ်သည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ၊) သော-ဤ ခွက်ထဲ၌ သန့်သက်ရေကို ချန်ထားမိခြင်းသည်၊ အာပတ္တိ-တည်း၊ (လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၂၇၈-သံဃသာမဂ္ဂိကထာ

၄၇၅။ ။ယာသို့ ဝတ္ထုသို့-ကြောင့်၊ (အာပတ်ကို မရှုခြင်းဟူသော အကြင် အကြောင်းကြောင့်) ၊ပေ၊ သံဃနာနာကရဏံ အဟောသိ၊ သော ဟော ဘိက္ခု-ဘက္ခုန စသည်တို့၏အကြောင်းဖြစ်သော ထို ရဟန်းသည်၊ အာပန္နော စ-အာပတ်သို့လည်း ရောက်ပြီ၊ ဥက္ခိတ္တော စ-(ထို အာပတ်ကို မရှုသည့်အတွက်) နှင်ထုတ်အပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပသဿိ စ-(ယခုအခါ၌) အာပတ်ကိုလည်း ရှုပြီ၊ သြသာရိတော စ-(အာပတ် ရှုသည့်အတွက်) သံဃာ အတွင်းသို့လည်း သက်ရောက်စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တဿ ဝတ္ထုဿ-၏၊ ဥပ သမာယ-ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ သံဃသာမဂ္ဂိ ကရောမ၊ ပေ၊ ယတော-ကြောင့်၊ ပေ၊ သြသာရိတော စ-အပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေန-ကြောင့်၊ ပေ၊ သာမဂ္ဂိ ကရောတု၊ ၊ပေ၊ ကမ္မဝါစာ၌ သံဃဟောဒေါ-ကို၊ နိဟတော-ပယ်နုတ်အပ်ပါပြီ၊ (ပယ်ဖျက်အပ်ပါပြီ) ၊ပေ။

တာဝဒေဝ–ထို သံဃာညီညွတ်ရာ နေ့၌ပင်၊ ဥပေါသထော ကာတမ္ဘော၊ (ဤ) ဥပုသ်ကား တာဝဒေဝဟု ဆိုသောကြောင့် မည်သည့်နေ့၌မဆို ပြုကောင်း၏၊ သံဃာညီညွတ်ရာနေ့၌ ပြုအပ်သော ဥပုသ်ဖြစ်သောကြောင့် ဤ ဥပုသ်ကို သာမဏေဥပုသ်ဟု ခေါ်ရသည်) ၊ပေ။

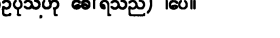

၂၇၉–ဥပါလိသံဃသာမဏေပုစ္ဆာ

၄၇၆။ ။ဘန္တေ ...ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ပေ၊ သံဃနာနာကရဏံ အဟောသိ၊ သံဃော တံ ဝတ္ထုံ၊ အဝိနိစ္ဆိနိတွာ–မဆုံးဖြတ်မူ၍၊ မူလာ–အခြေ အမြစ်မှ၊ မူလံ–ကို၊ အဂန္တွာ–မလိုက်မူ၍၊ သံဃသာမဏေ ကရောတိ၊ ပေ၊ ဥပါလိ၊ သံဃသာမဏေယော–တို့သည်၊ ဣမာ ဒွေ–တို့တည်း၊ ဥပါလိ၊ အတ္ထာ ပေတာ–(သံဃာ၏ တကယ်ညီညွတ်ခြင်းဟူသော) အနက် အဓိဗာယ်မှ ကင်းသော၊ ဗျဉ္ဇနပေတာ–သဒ္ဒါသို့သာ ကပ်ရောက်သော၊ (သံဃာညီညွတ်၏ ဟူသော စကားလုံးမျှသို့ ကပ်ရောက်သော၊) (ယာ) သံဃသာမဏေ–သည်၊ အတ္ထိ၊ (သာ စ–ထို သံဃသာမဏေလည်းကောင်း၊) ဥပါလိ၊ အတ္ထာပေတာ စ–အနက် အဓိဗာယ်သို့လည်း ကပ်ရောက်သော၊ ဗျဉ္ဇနာနုပေတာ စ–သော၊ (ယာ) သံဃသာမဏေ အတ္ထိ၊ သာ စ–ထို သံဃသာမဏေလည်းကောင်းတည်း၊ ၊ပေ၊ (ဤ ဝါကျတို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၄၇၇။ ။အထ၊ ပေ၊ တေန–ထို မြတ်စွာဘုရား၊ ရှိရာ ဘက်သို့၊ အဠ လိ–လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတွာ–ညွတ်စေ၍၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဂါထာယ–ဖြင့်၊ အဗ္ဘာသိ–(အလိုရှိအပ်သောအနက်ကို ရည်ရွယ်၍) လျှောက်ပြီ၊ (ကိ။)

(၁) (ဘန္တေ၊) သံဃသ–၏၊ ကိစ္စေသု–ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်၊ (ဇာတေသု) စ–ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ မန္တနာသု–ဝိနည်းကို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းတို့သည်၊ (ဇာတာသု) စ–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္ထေသု–ဝိနည်း၏အနက် အဓိဗာယ်တို့သည်၊ ဇာတေသု–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊

ဝိနိစ္ဆယေသု–ဝိနည်း၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့သည်၊ (ဝိနည်း အဆုံးအဖြတ်တို့သည်၊) (ဈာတေသု) စ–ကုန်သော်လည်း ကောင်း၊ ဣဝ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ကထံ ပကာရော–အဘယ်သို့ အပြားရှိသော၊ နရော–လူ သည်၊ (ရဟန်းသည်၊) မဟတ္ထိကော–များသော အကျိုးရှိပါသနည်း?၊ ဣဝ– ၌၊ ကထံ (ပကာရော)–သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ပဠဟာရဟော–ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်သည်၊ (ချီးမြှောက်ခြင်းဝတ္ထု ထိုက်သည်၊) ဟောတိ–ပါသနည်း?၊ ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (ဤ အမေး၏အဖြေကို ၁၀–နံပါတ် ဂါထာကျမှ တွေ့ရ လိမ့်မည်။)

(၂) (ဥပါလိ၊) (ယော ဘိက္ခု–သည်၊) ပဋ္ဌမေန–ရှေးဦးစွာ၊ သီလ တော–အားဖြင့်၊ အနာနုဝဇ္ဇော (နနုဝဇ္ဇော)–မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ (ကဲ့ရဲ့ထိုက် သော အပြစ်မရှိ၊) အဝေက္ခိတာစာရော–စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ (အာလောကိတ စသည်၌ သမ္ဗစ္ဆေဒြင့် ဆင်ခြင်လေ့ရှိ၏၊) သုသံဝုတိန္ဒြိယော– ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေရှိ၏၊ (တံ ဘိက္ခု–ကို၊) ပစ္စတ္ထိကာ– ဆန့်ကျင်ဘက်ကိုအလိုရှိသော ရန်သူရဟန်းတို့သည်၊ မမ္မတော–ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ နုပဝဒန္တိ–မစွပ်စွဲနိုင်ကုန်၊ ဟိ–မှန်၏၊ ယေန–အကြင် အပြစ်ကြောင့်၊ နံ–ထို ရဟန်းကို၊ (ပစ္စတ္ထိကာ၊) ဝဒေယျုံ–စွပ်စွဲပြောဆိုနိုင် ကုန်ရာ၏၊ အသေ–ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ–မှာ၊ တံ–ထို စွပ်စွဲပြောဆိုကြောင်း အပြစ်သည်၊ နေ ဟောတိ–မရှိ။

(၃) တာဒိသော–ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ–သီလ၏ စင်ကြယ်ခြင်း၌၊ ဌိတော–တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိသာရဒေါ–ကင်းသော ရဲရှာခြင်းရှိသည်၊ (ရဲရှာခြင်းကင်း ရဲတင်းသည်၊) ဟောတိ၊ ဝိသယ–မိမိကလွမ်းမိုး၍၊ ဘာသတိ–ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြောဆိုနိုင်၏၊ ပရိ သဂတော–ပရိသတ်၌ရောက်သည်၊ (သမာနော–သော်၊) နစ္ဆမ္ဘတိ–မတောင့်တင်း, မနိုင်မာ၊ (တောင့်တင်း, နိုင်မာ၍လည်း မနေ၊) နေ ဝေဓတိ–မတုန်လှုပ်၊ (တုန်၍လည်း မနေ၊) အနယျုတံ–ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏံ (ဘဏာမျှော)–ပြောဆိုလျက်၊ အတ္တ–အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နေ ပှာယေတိ– မယုတ်လျော့စေ၊ (အနယျုတ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၄) တထေဝ–ထို့ အတူပင်၊ (ခွင့်ပြုအပ်သောစကားကို ပြောဆိုလျက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မယုတ်လျော့စေသကဲ့သို့ပင်၊) ပရိသာသု–ပရိသတ်တို့၌၊ (ပရိသတ်အလယ်၌၊) ပဠဲ–ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတောဝေ–မေးအပ်သည်၊ (သမာနောသော်၊) နစ ဝေဝ ပဠာယတိ–တောင်တောင်ဤဤ ကြိစည်လျက် ခွဲ၍၍လည်း မနေရ၊ မကုန်–မျက်နှာ မသာမယာသူသည်လည်း၊ (မျက်နှာ ပျက်သည်လည်း၊) (စသဒ္ဒါ အကျေကြ်ေပါ၊) နစ ဟောတိ–မဖြစ်၊ ဝိစကွဏောဝ–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိဖြစ်သော၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ကာလာဂတံ–ပြောဆိုသင့်ရာ ချိန်အခါ၌ ရောက်လာသော၊ ဗျာကရဏာရဟံ–ပြောဆိုခြင်းကိုထိုက်သော ပြဿနာကို၊ ဝစော (ဝစနေန)–ပြောဆိုလျက်၊ ဝိညုပရိသံ–ပညာရှိ ပရိသတ်ကို၊ ရဇ္ဇေတိ–နှစ်သက်စေနိုင်၏။

(၅) ဝုမှတရေသု–မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခူသု–ရဟန်းတို့ (အပေါ်)၌၊ သဂါရဝေါ–ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ သကေ–မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစေရကမှိ စ–ဆရာ၏အယူဝါဒ၌လည်း၊ ဝိသာရဒေါ–၏၊ ပမေတ္တံ–ထိုထို အကြောင်းကို နှိုင်းချိန်ခြင်းငှာ၊ အလံ–စွမ်းနိုင်၏၊ ကထေတဝေ–ပြောဆိုအပ်သော အကြောင်းအရာ၌၊ ပဝုဏော–အဝါးဝစ္စာ လေ့လာပြီး ဖြစ်၏၊ (ကျွမ်းကျင်၏၊) ပစ္စတ္ထိကာနံ–တို့၏၊ ဝိရဒ္ဓိကောဝိဒေါ စ–ချွတ်ယွင်း ချက်၌လည်း ကျွမ်းကျင်၏၊ (ချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း သိ၏။)

(၆) (ထို ကထေတေဝ ပဝုဏ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ပစ္စတ္ထိကာ ယေန စသောဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်၊) ပစ္စတ္ထိကာ–တို့သည်၊ ယေန–အကြောင် ပြောဆိုအပ်သော စကားကြောင့်၊ နိဂ္ဂဟံ–နှိပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝဇ္ဇေ–ရောက်ကုန်၏၊ မဟာဒေနော စ–များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း သည်လည်း၊ သညာပန်–နားလည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နားလည်ခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏၊ အယံ–ဤ ရဟန်းသည်၊ သက်–သော၊ အာဒါယဘူ–အယူကိုလည်း၊ (အာစရိယဝါဒကိုလည်း၊) နှ ရိဘူတိ–မကင်းဝိတ်စေ၊ (မယုတ် လျော့စေ၊) အနုပယာတိက်–ကပ်၍ ခိုပ်စက်ခြင်းကို မပြုတတ်သော၊ (သူတစ်ပါး အား မထိခိုက်သော၊) ပဠဲ–ကို၊ ဝိယာကရဏဲ (ဝိယာကရဏေနေ)–ပြောဆိုလျက်၊ (ကထေတဝေ ပဝုဏော ဟောတိ။)

(၇) ဒုတေယျကမ္မေသု–(သံဃာ့အတွက်) တမန်သည်၏ အလုပ်တို့၌၊ အလ–စွမ်းနိုင်၏၊ အာဟုနံ–ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊ (သမုဂ္ဂဏ္ဍို) ယထာ–နှစ်သက်ကြည်ဖြူ ခံယူကုန်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ–တူ၊) သံဃသ–၏၊ ကိစ္စေသု စ–ကိစ္စတို့၌လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ သမုဂ္ဂဟော–ကောင်းစွာခံယူ တတ်၏၊ (လှူလာသောဆွမ်းကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခံယူသကဲ့သို့ သံဃာ၏ ကိစ္စကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံတတ်သည် ဟူလို၊) ဘိက္ခူဂဏေန–ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ပေသိတော–စေခိုင်းအပ်သည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဝစော–စကားကို၊ (ဝစောဌ် အံဝိဘတ်ကို ဩ ပြု၊) ကရံ (ကရောန္တော)–ပြုလုပ်လိုက်နာတတ်၏၊ တေန–ထိုသို့ ပြုလုပ်လိုက်နာခြင်းကြောင့်၊ အဟं ကရောမိတိ–ငါ ပြုလုပ်နိုင်၏၊ (ငါ ပြုလုပ်ရ၏) ဟူ၍၊ နံ မညတိ–မမှတ်ထင်၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်မကြီး၊ စိတ်ကြီးမဝင် ဟူလို။)

(၈) ယာဝတကေသု–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထူသု–(မေထုန်မှီဝဲမှု စသော) ဝတ္ထုတို့ကြောင့်၊ အာပတ္တိ–အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ ယထာ စ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (လူဝတ်လဲခြင်း၊ ပရိဝါသ မာန ဆောက်တည်ခြင်း၊ ဒေသနာပြောခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် လည်း၊) အာပတ္တိယာ–မှ၊ ဝုဋ္ဌိတိ–ထမြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (ဥဘယသ=ဥဘယေ+အသ၊) အသ–ထို (ပဂ္ဂဟာရဟဖြစ်သော) ရဟန်း၏(နှုတ်၌၊) ဥဘယေ––ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ ဝိဘင်္ဂါ–ဤ ဝိဘင်းတို့သည်၊ (အာပတ်သင့်ခြင်း၏ အကြောင်း၊ အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ထွန်းပြတတ်သော ဤ ဝိဘင်းတို့သည်၊) သွာဂတာ–ကောင်းစွာလာကုန်ပြီ၊ (နှုတ်တက်ရကုန်ပြီ၊) အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနပဒသ–အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၌၊ ကောဝိဒေါ–ကျွမ်းကျင်၏။

(၉) ယာနိ စ–အကြင် ငြင်းခုံမှုကို ပြုပြင်ခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း အာစရံ (အာစရဏ္တော)–ပြုကျင့်လတ်သော်၊ (ပြုကျင့်သော ရဟန်းသည်၊) နိဿာရဏံ–သံဃာမှ ထွက်သွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နှင်ထုတ်ခံရခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏၊ နိဿာရိတော–နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊) ဟောတိ၊ (နိဿာရဏံ ဂစ္ဆတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ယထာ စ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္ထုနာ–ကျင့်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝုသိတသ–ကျင့်သုံးသော၊ ဘိက္ခုနော–သတ္တဝါကို၊

(ရဟန်းကို၊) သြဝါဒဏ်–သံဃာအတွင်းသို့ သွင်းခြင်းကို၊ (ကာတမ္ဘ–ထိုက်၏။) တေမ္ပိ–ဤနှစ်မျိုးသော နိဿာရဏာဂတ်, သြဝါဒဏ်ကိုလည်း၊ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒေါ–ဥဘတောဝိဘင်းခ်ဋ် ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည်၊ ဇာနာတိ–၏။ (နှားလည်၏။)

(၁၀) ဣ–ဤ သာသနာတော်ခ်ဋ်၊ ပဏ္ဍိတော–ပညာရှိသော ရဟန်းသည်၊ (ဝိနည်းကျွမ်းကျင် စိတ်ကောင်းဝင်သည့် သူတော်စင်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊) ဝုမ္ဘတရေသု–မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခူသု–တို့ (အပေါ်)ခ်ဋ် လည်းကောင်း၊ နဝကေသု–သီတင်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူသု–တို့ခ်ဋ် လည်းကောင်း၊) ထေရေသု–ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူသု) စ–တို့ခ်ဋ်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမေသု–သီတင်းလတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူသု) စ–တို့ခ်ဋ် လည်းကောင်း၊ သဂါရဝေါ–ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ မဟာဇနေသု–များစွာသော လူအပေါင်း၏၊ အတ္ထစရော–စီးပွားကို ကျင့်တတ်၏၊ တာဒိသော–တိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (အနာနဝလ္လသီလဂုဏ်မှ စ၍ မဟာဇနသ အတ္ထစရ ဂုဏ်တိုင်အောင်သော ဂုဏ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊) သော ဘိက္ခု–သည်၊ ဣ–ဤ သာသနာတော်ခ်ဋ်၊ ပဂ္ဂဟာရဟော–ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်၏၊ (ချီးမြှောက်ခြင်းဌာ ထိုက်၏။) (ထို ပဂ္ဂဟာရဟရဟန်းသည်ပင် သံဃာ၏အတွက် ကျေးဇူးများပေသည်။) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဒသမော–ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ကောသမ္ဗကကွန္ဒကော–တည်း။

၂၈၀–တသုဒ္ဒါန်

တသ–ထို ကောသမ္ဗကကွန္ဒကဏ်၊ ဥဒ္ဒါန်–ကား–

ကောသမ္ဗိယ် ဇိနဝရော (ဝိဟရတိ၊) ဝိဝါဒေါ–ခြင်း၊ (တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု စသောဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အာပတ္တိ အဒဿနေ–ကြောင့် (နှင်ထုတ်ခြင်း၊) ယသ္မိ တသ္မိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်၊ နက္ခိပေယျ–နှင်မထုတ်ရာ၊ သဒ္ဓါယ–ဖြင့်လည်း၊ အာပတ္တိ–ကို၊ ဒေသယေ–ဒေသနာပြောရာ၏။

တဏ္ဍေ၀–ထိုအာဝါသဋ္ဌပင်၊ အန္တေ္ဓ၊သီမာယ–ဌ၊ (ဥပုသ်ပြုခြင်း၊) ဗာလကဗ္ဗေ၀–ဗာလကလောကာဂါမ၊ ဝံသဒါ–ပါစီနဝံသဒါယ၊ (ဤ ဂါထာတို့ဌ ရှေးနိဿယ၀ယ် ပါဠိတစ်မျိုးဖြင့် အနက်တစ်မျိုး ပေးထားသည်၊) ပါလိလေယျာ စ–ရှု၊ သာ၀တ္ထိ–မြို့၊ (အထ ခေါ ဘဂ၀၊ ပေ၊ ယေန သာ၀တ္ထိ စသော၀တ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) သာရိပုတ္တော စ၊ ပေ။

အနာထပိ ဏ္ဍိကော၊ (လွယ်ပြီ၊) သေနာသနံ၊ ဝိဝိတ္တံ–အောင်၊ (ဒါတဗ္ဗံ) အာမိသံ သမကမ္ပိ စ (ဘာဧ၀ေတ၀ံ့၊) (ဤမှ နောက်ဌ ရှေးနိဿယ၀ယ် ဥဒ္ဒါန်း မပါတော့ပါ။)

ကေဟိ (စ)–အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ (မည်သူမဆို၊) ဆန္ဒော နဒါတမ္ဗော၊ ဥပါလိ–သည်၊ ပရိပုန္ဓိတော–မေ၊အပ်ပြီ၊ သီလေန–ဖြင့်၊ အနာနုဝေ္ဓာ–မရှိ၊ (အနာနုဝေ္ဓာ ပဌမေန သီလတော စသောဂါထာကို ညွှန်းသည်၊) ဓိနသာသနေ–ဌ၊ သာမဂ္ဂိ–ညီညွတ်သူတို့၏အဖြစ်၊ (သဂါရ၀ေါ ဝုမ္ဗတရေသု ဘိက္ခူသု စသောဂါထာကို ညွှန်းသည်၊) ဣတိ–တသုဒ္ဓါနုစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။ (ဤ တသုဒ္ဓါန၏အဆုံးဌ ဝတ္ထုအရေအတွက် ပါရိုးဖြစ်သော်လည်း ဤ ခန္ဓကဌ မပါတော့ပါ။)

ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

မဟာ၀ဂ္ဂပါဠိ–မဟာ၀ဂ္ဂပါဠိတော်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီးပြီ။

မဟာ၀ဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ ပြီးပြီ။